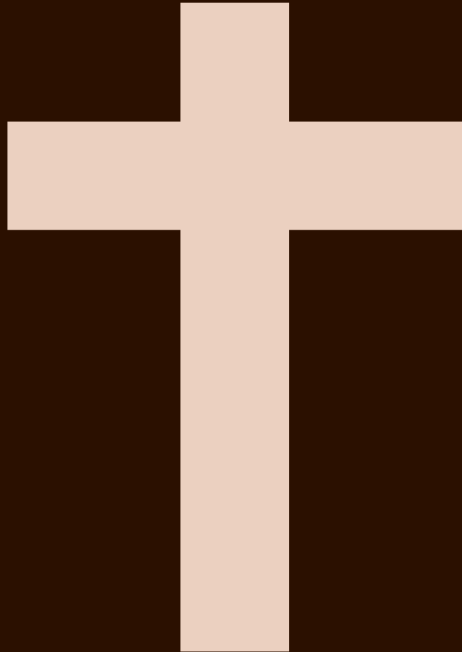

Yosë nanamën

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

Yosë nanamën
New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7

Contents

Génesis	1
Mateo	84
Marcos	152
Lucas	191
Juan	256
Hechos	302
Romanos	361
1 Corintios	388
2 Corintios	415
Gálatas	433
Efesios	444
Filipenses	455
Colosenses	463
1 Tesalonicenses	470
2 Tesalonicenses	476
1 Timoteo	480
2 Timoteo	488
Tito	494
Filemón	498
Hebreos	500
Santiago	522
1 Pedro	530
2 Pedro	539
1 Juan	544
2 Juan	552
3 Juan	553
Judas	555
Apocalipsis	558

Ya'ipi ma'sha caniaritërinso'

Yosë nani ma'sha acorinso'

¹ Yosë nani ma'sha acorinso sha'huichinquëma': Iráca co manta ya'huërinhuë'. Yosëíchin ya'huërin. Caniaritapon, pi'iro'të'ton acorin. Ina quëran isoro'panta', acorin.

² Napororo' isoro'paso', co ipora pochin nishátërarinhuë'. Ya'ipi marësáchin ninin, pa'pi anpotërin. Tashiri noyá i'copitërin. Napororo chachin Yosë ispiritonënso', i' aipi yanpo yanpónantarin.

³ Napororo' Yosë tapon: “¡Tashinantërinso nii'sohuanchin huachi!” ténin. Topachina, nii'sohuantërin huachi.

⁴ Nii'sohuantërinso nóya nicaton, nisha acorin. Tashinta', nisha acorin.

⁵ Nii'sohuantërinso: “Tahuëri,” itërin. Tashinaonta': “Tashi,” itërin. Tashirahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' a'na tahuërira', nanirin huachi.

⁶ Ina quëran Yosë taantarin: “¡Niquë niquë i' ya'huëcaso marë' ya'copinamën ya'huë'in!” ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

⁷ Yosëri i' ya'copinamën nipachina, ina aipi i' ya'huërin. Inaanaquënta', i' ya'huërin.

⁸ Nani acohuachina, inápaquë ya'huërinso: “Pi'iro'të',” itërin. Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' cato tahuëri nanirin huachi.

⁹ Ina quëran Yosë taantarin: “¡Yaniroro'pa' ya'nocaso marë' pi'iro'tëanaquë i' ya'huërinso', inaquëráchin niyonto'in!” ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

¹⁰ Yaniroro'paso': “no'pa',” itërin. I' niyontoninsoso': “marë,” itërin.

Ya'ipi acorinsopita noyasáchin nisarin ni'nin. Ina nicaton,

¹¹ Yosë taantarin: “¡Nisha nisha sharo'sa papoina! Nisha nisha panpatororo'santa nisha nisha ya'pirihuanpiso', papoina'. ¡Nisha nisha nararo'santa nisha nisha nitopiso-pita no'paquë papoina!” ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

¹² Ina nohuanton nisha nisha sharo'sa', panpatororo'sa', nararo'sa', inapita isoro'paquë paporin. Acorinsopita nicaton: “¡Ma nóyacha acorahuë paya!” ténin.

¹³ Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' cara tahuëri nanirin huachi.

¹⁴⁻¹⁵ Ina quëran Yosë taantarin: “¡A'pininsopita pi'iro'tëquë ya'huë'in. Tahuëri, tashi a'pintacaso marë' ya'huë'in. Inapita a'pinpachina, tahuëri, tashi', nisha nisha acoarin. Naporahuaton yoquiro'sa', pi'ipiro'sa', inapitanta piyapiro'sa nitotapi huachi!” ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

¹⁶ Tahuëri a'pinacaso marë' panca masho acorahuaton, tashinta a'pinacaso marë' hua'huishin miachin acorin. Tayoraro'santa acorin.

¹⁷⁻¹⁸ Yosëri inapita isoro'pa' a'pintacaso marë' pi'iro'tëquë acorin. Tahuëri, tashi a'pintarin. Acorinsopita nicaton: “¡Ma nóyacha acorahuë paya!” ténin.

¹⁹ Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' catapini tahuëri nanirin huachi.

²⁰ Ina quëran Yosë taantarin: “¡Nisha nisha ma'sharo'sa i'quë ya'huëcaiso marë' ya'huë'in! Nisha nisha samiro'santa ya'huë'in. ¡Naporahuaton, nisha nisha inairaro'sa yanponacaiso marë' ya'huë'in!” ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

²¹ Panca ma'sharo'sa nisha nisha nipisopita, marëquë ya'huëcaiso marë' acorin. Nisha nisha samiro'santa', acorin. Anpiantëhuano'santa', acorin. Acorinsopita nicaton: “¡Ma nóyacha acorahuë paya!” ténin.

- 22 I'quë ya'huëcaiso nipisopita noya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin: "¡Na'amiatatoma marëro'saquë ya'huëco!" itërin. Naporahuaton anpiantëhuano'santa', sha'huitërin: "¡Na'amiatatoma canpitanta isoro'paquë ya'huëco!" itërin.
- 23 Tashiantarahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' a'natërápo tahuëri nanirin huachi.
- 24 Ina quëran Yosë taantarín: "¡Nisha nisha ma'sharo'sa ya'huë'in! Tananquë ya'huëcaiso nipisopita, pë'tahuacaiso nipisopita, niohuaratacaiso nipisopita. ¡Inapita ya'huë'in!" tënin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.
- 25 Inapita ma'sharo'sa', ya'ipi Yosëri acorin. Acorinsopita nicon: "¡Ma nóyacha acorahuë paya!" tënin.
- 26 Naporo tahuëri chachin tapon: "¡Iporaso huachi piyapi niahua! Inaso canpoa pochachin nizarin. Chiniquën nanantaton, samiro'sa', anpiantëhuano'sa', inapita hua'anëntarin. Ma'sharo'sa pë'tahuacaiso nipisopita, tananquë ya'huëcaiso nipisopita, niohuaratërinso, ya'ipi inapitanta hua'anëntarin," tënin.
- 27 Yosëri piyapi acoapon, inaora pochachin acorin. A'nara quëmapi, a'nara sanapi. Inaíchín ninin.
- 28 Noya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin: "Nóya ya'huëco'. Na'a hua'huasha ya'huëchinquëma'. Shiparimapita na'atona', ya'ipi parti ya'huë'ina'. Ya'ipi hua'anëntoco'. Samiro'sa', ma'sharo'sa', anpiantëhuano'sa', niohuaratërinso, inapita hua'anëntoco'," itërin.
- 29 Napotahuaton, itaantarín: "Ni'quë'. Nisha nisha sharo'sa apapotërahuë nitërinso capamaso marë'. Notohuaro' nisha nisha nararo'santa nitërinso ca'quë', iroquë'.
- 30 Ma'sharo'sa', anpiantëhuano'sa', niohuaratërinso, inapitaso nipirinhüë', panpatoro acotërahuë capacaiso marë'" itërin. Napotohuachina, inachachin nipi huachi.
- 31 Naporo' Yosëri ya'ipi acorinsopita nicon: "¡Ma nóyacha ya'ipi acorahuë paya!" tënin. Tashiantarahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' saota tahuëri nanirin huachi.

2

- 1 Inapoaton Yosë: Isoro'pa', pi'iro'të', ya'ipi inaquëpita ya'huërinsochachin tëninirin huachi.
- 2-3 Ya'ipi acorinsopita tëninirahuaton, tahuëririnquë chinotërin. Napoaton, ina tahuëri noya ni'nin. Noya nicon, chinoto tahuëri acorin. Napoaton piyapi pënënin: "Naporo tahuëri chinotatoma', casáchin yonquico," itërin.
- 4 Ina pochin Yosë iráca: Isoro'pa', pi'iro'të', inapita acorin. Ya'ipi no'tëquën sha'huitaranquëma'.

Itin nararoquë piyapi acorinso'

- Sinioroso* Yosë ni'ton, inapita ya'nan acoaponahuë',
- 5 co sharo'sa ya'huëyátërarinhüë'. Co panpatoronta papoyátërarinhüë'. Co o'nan tëranta acoyátërarinhüë'. Naporahuaton co insonta isoro'paquë sha'tacaso marë' ya'huëyátërarinhüë'.
- 6 Napoaponahuë', no'pa quëran chachin i'sha pipiton, së'cotërotárin.
- 7 Naporo' Sinioroso Yosë ni'ton, yaniro'pa' amocan quëran quëmapi ninin. Nani nisahuaton, nãpicaso marë' pihuinitërin. Inapotihuachina, niirahuaton nanpirin huachi.

* **2:4 Sinioro:** Sinioroso', iráca iprioro'sari Yosë nininën Yapi (YHWH) itopi. Ina pochin nohuitopiso', cacharonquë, Sinioro itopi.

⁸ Ina piquëran, Sinioroso noyápiachin nararo Itin itopiquë acorin. Inaso no'pa', Cortanii' quëran pi'i pipirinsó parti quëparitërin. Inaquë ya'huëcaso marë' quëmapi nininsó acorin.

⁹ Naporahuaton, nisha nisha noyápiachin cashino'sa apapotërin. Yashi yashin ca'chináchin nitërinso'pita apapotërin. Nararo huancánachin nanpirin nara apapotërin. Inaquë chachin a'nanta', apapotërin. Anitotacaso nara itopiso'. Ina ca'pachina', noya nininsopita nitotaponahuë', co noyahuë' nininsopitanta nitotapi huachi.

¹⁰ Itinquë a'nara i' pipirin. Ya'ipi nararo asë'cotërotacaso marë' naporin. Ina quëran chachin catapini së'parai' pa'tërin.

¹¹ Ya'natiirinsoso', Pisonii' itopi. Inaso', Apira parti conimarin. Inaquë oro ya'huërin.

¹² Inaquë oro ya'huërinso', noya noya ninin. Pimo yaquinta noya noya nininsó ya'huërin. Nisha na'pinta ya'huërin, onisi itopiso'.

¹³ Ina quëran niantarinsonta', Quiconii' itopi. Inaso', ya'ipi Coso parti pa'tërin.

¹⁴ A'nanta', Tiquirisii' itopi. Inaso', Asiria ninano pi'i ya'coninsó parti quëran acorin. Ya'natomarinsoso nipirihuë', Iopiratisii' itopi.

¹⁵ Sinioroso Yosë ni'ton, Itin nararoquë quëmapi acorin. Inaquë sacataton a'paicaso marë' acorin.

¹⁶ Naporo' iso pochin camairin: “Ya'ipi isopita nararo'sa nitërinso', noya ca'quë', iroquë', inapoquë'.

¹⁷ Anitotacaso nara nitërinsoíchin, co nohuantërahuë capamaso'. Inaso ca'patan, noya nininsó nitotaponahuë', co noyahuë' nininsonta nitotaran. Ama ina nitërinso ca'quësohuë'. Ina ca'patan, tëhuëenchachin chiminaran,” itërin.

Yosëri sanapi nininsó'

¹⁸ Ina quëran Sinioroso Yosë ni'ton, taantarin: “Quëmapi inaora ya'huëcaso', co noyahuë'. A'na nianta'i nipachin, inari noya catahuacaso marë',” tënin.

¹⁹⁻²⁰ Ina quëran ya'ipi ma'sharo'sa', anpiantëhuano'sa', inapita no'pa quëran ninin huachi. Inapita nisahuaton, quëmapi quëshirin inari nininën acotacaso marë'. Pë'tahuaros'sa', anpiantëhuano'sa', ma'sharo'sa tananquë ya'huërinso'pita, inapita nininën acotërin. Ma nininënsona acotihuachina, ina chachin ninihuanpi huachi. Napoaponahuë', co a'na ma'shari tëranta nanitërinhuë', quëmapi noya catahuacaso'.

²¹ Napoahuachina, quëmapi noyá ahuë'ëtërin. Huë'ëso', a'nara nininpitën ocoitërin. Ocoitahuaton, anoyataantarin huachi.

²² Ina nininpitë quëran chachin sanapi ninin. Capayatohuachina, sanapi nininsó a'notërin.

²³ Quënanahuaton, quëmapi pa'yanin. Pa'yataton, tapon: “¡Isocha tëhuëenchinsó', ca pochachin Yosëri ninin! Cá quëran ninin ni'ton, sanapi itarahuë,” tënin.

²⁴ Napoaton quëmapi sa'apachin, pa'pin, a'shin inapita patahuaton, sa'inë' nichinpitacaso ya'huërin. Catoya'pi nipirihuë', a'naíchin pochin nipi huachi.

²⁵ Quëmapi sa'inë chachin noya ya'huërapí. Co a'moanaponaraihuë', co manta tapanpihuë'.

3

Co Yosë natëtonaraihuë', oshahuanpiso

¹ Sinioroso Yosë ni'ton, ya'ipi tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso'pita acorin. Ya'huansó nipirihuë', a'napita ma'sharo'sa quëran yonqui yonquínahuan ninin. Sanapi yanonpintaton, paaparín nontacaso marë':

—¿Tëhuëenchachin ta'ma Yosë apiratërinquëma ya'ipi isopita nararo'sa nitërinso capamaso to? itërin.

2-3 —Ya'ipi nitërinso', noya capa'huaiso'. A'naíchin huancánachin huanirinso', co Yosë nohuantërinhuë': "Ama ina nitërinso', ca'cosohuë'. Ama së'huacosohuë'. Ca'patama', tēhuēnchachin chiminarama'," itërincoi Yosë, itërin.

4-5 —Co napoarinhue'. Co chiminaramahuë'. Ca'patamaso', ya'ipi noya nininsopita, ya'ipi co noyahuë' nininsopitanta', nitotarama huachi. Inapita nitotatoma', Yosë pochachin nisarama'. Ina nitotaton, Yosë apiratërinquëma', itërin.

6 Ina natanaton, sanapiso nara nitërinso ni'sárin: Noyápiachin nicateon ca'chináchin cancantërin.

"Ina ca'pato, ya'ipi nitotarahue huachi," tēnin. Napoyan quëran, sē'pashorahuaton ca'nin. So'ionta quëtohuachina, inanta ca'nin.

7 Naporochachin nisha yonquipi huachi: "I'nanpirashitë canposo pa'sárë'," niitopi. Ninapotatona', iquira huëron pipitopi. Inapoatona', nipa'shianatopi.

8 I'huanahuanquë huisontapasos', Yosëri nararoquë huëcapairinso natanpi. Natanahuatona', na'picaíso marë' ta'api.

9 Na'pitopirinahuë', inariso përarin:

—Atan*. ¿Insëquëta ya'huaran? itërin.

10 Natanahuaton, quëmapiso tapon:

—Co'ta o'maranso' natanai. I'nanpirashitëcoi ni'toi, tē'huatërainquën. Naporahuaton tapantatëinquën, na'pirai, itërin.

11 —¡I'yan! ¿Onporahuatomata nitotapanamaso'? Nara a'naíchin nininso': "Ama isoso nitërinso ca'quësohuë'," itopiranquënhuë': ¡Nani ca'nan! itërin.

12 —Iso sanapi quëtërancoso', quëtërinco ni'ton, ca'nahuë, itërin.

13 Napotohuachina, sanapi ya'huërë' tahuërë'tahuaton, itapon:

—¿Onpoatonta naporanso'? itërin.

—Ya'huan nonpintërinco ni'ton, ca'nahuë, tēnin sanapi.

14 Naporochachin Sinioroso Yosë ni'ton, ya'huan ya'huërë' tahuërë'tahuaton, co huachi noya ya'huëcaso marëhuë' sha'huitërin:

—Piyapi nonpintëranso marë' a'napita ma'sharo'sa quëran, pa'pi co noyahuë' ni'nanquën. Napoaton ipora quëran huarë' cancanën quëran no'pa' pa'taran. Inapoaton, chiminaquë huarë' nosorotaran.

15 Ca nohuanto sanapi inimicotarinquën. Quëmarinta ina inimicotaran. Quëma quëran pipipisopitanta', sanapi quëran pipipisopitarë' niinimicotapona'. A'na tahuëri sanapi quëran pipirinsoari† minsëmiatarinquën. Napoaponahuë', quëmarinta chiniquën ina aparisitaran, itërin.

16 Ina quëran sanapi ya'huërë' itapon:

—Co natërancoso marëhuë', hua'huanpatan pa'pi iquin quëran huaiaran. Napoaponahuë', so'yan ya'cariantaran. Naporahuaton, so'yan camaiinquënso ya'huërin, itërin.

17 Ina quëran quëmapinta itapon:

—Sa'an natëton, nara nitërinso co capacasohuë nipirinhue', ca'nan. Naporanso marë' ya'ipiro'pa' co huachi noyatacaso marëhuë' sha'huitarahue. Napoaton nitapiarin. Pa'pi chiniquën sacataquë huarë' coshataran. Chiminaquë huarë' inapoaran.

18 Naporahuaton, nahuano'sa', shihuarino'sa', inapita na'con na'con papotapon huachi. Nisha nisha canomëro'sa', nararayaro'sa', inapita yoniton, capon.

19 Pa'pi chiniquën sacatahuarë' coshataran. Napoin quëran chiminarian huachi. No'pa quëran ninanquën ni'ton, no'pa chachin niantamaso ya'huërin, itërin.

20 Atanso', sa'in nininën acotërin, Ipa itërin. Ina quëran ya'ipi piyapi na'acaiso ni'ton, ina pochin nohuitërin.

* 3:9 **Atanso'**: Piyapi tapon naporin. † 3:15 **Sanapi quëran pipirinso topachina**: Quisocristo ninoton napotërin.

²¹ Quëmapi sa'inë chachin a'mocaiso marë' ma'sha sha'huëtë quëran Yosëri nitërin. Ina quëtohuachina, a'moanpi huachi.

²² Naporo chachin ténin: “Iporaso', piyapi canpoa pochachin nitotërin. Noya nininso nitotahuaton, co noyahuë' nininsonta nitotërin. Ni'quëna nanpirin nara nitërinsona ca'pachin. Napohuachinso', nanpimiatarin,” ténin.

²³ Napoaton Sinioroso Yosë ni'ton, noyápiachin nararo quëran quëmapi ocoirin. Ocoirahuaton, niquë acorin. Inaquë sacatacaso marë' acorin. No'paquë chachin sacatapon huachi.

²⁴ Piyapi ocoirahuaton, pi'i pipirin parti quëran a'paito anquëniro'sa acorin. Inapitaso', quiropino'sa itopi. Noyápiachin nararo a'paicaiso marë' acorin. Ina ya'carinta', sahuëni orotaton huënin huënintárin acorin. Ama incari tëranta nanpirin nara ya'caricaso marëhuë', a'pairapi.

4

Atan ya'nan hui'ninpita napopiso'

¹ Atan sa'in hua'huanpachina, quëmapi'huaya huairin. “Yosë catahuarinco ni'ton, quëmapi'huaya hua'huanahuë huachi,” ta'ton, nininën acotërin. Caino itërin.

² Ina quëran hua'huaantarín. Quëmapi chachin huaiaantahuachina, Apiri itërin. Hui'napitohuachinara, Apiriso ohuicaro'sa pë'tahuarin. Cainoso nipirinhüë', imin camayo.

³ A'na tahuëri cato chachin ofrenda quëcatona', Yosë chinotapi. Cainoso', sha'ninso quëran Yosë chinotacaso marë' quënin.

⁴ Apiriso nipirinhüë', ohuicanënpita ya'nan hua'huatopiso quënin. Amo amoshin nininsopita Yosë chinotaton tēpacaso marë' quënin. Yosëso Apiri nóya ni'nin. Ofrendanëonta nóya ni'nin.

⁵ Cainoso nipirinhüë', co noyahuë' ni'nin. Ofrendanëonta co noyahuë' ni'nin. Ina marë' Cainoso', pa'pi no'huitërin. No'huitaton, aquinorárin.

⁶ Ina nicaton, Siniorori itapon: “¿Onpoatonta no'huitaton aquinoráran? ¡Ama huachi no'huitëquësohüë'!

⁷ Noya ninan naporini, noya cancanchitonhuë'. Nipirinhüë', co nohuantëranhuë' noya nicacaso ni'quëhuarë', co noyahuë' nisápaso marë' oshanën minsëarinquën. Ina nipirinhüë', noya nipatan, nanitëran ina minsëcaso',” itërin.

⁸ Natanaponahuë', co yanatëtërinhuë'. A'na tahuëri iin itapon:

—Huëquë iyara iminquë pa'a, itërin. Inaquë canconpachinara, iin ahuëaton, tēparin.

⁹ Siniorori nitotaton, Caino itapon:

—¡Ma'sona iyaya onporinso', sha'huitoco! itërin. Napotohuachina, Cainoso tapon:

—Co nitotërahuë'. ¡Co ina a'pairápa'huaso ya'huërinhuë'! itërin.

¹⁰ Napotohuachina, Siniorori itapon:

—¿Onpoatonta naporan? Iyaya tēpaton, pa'pi co noyahuë' ninan. Huënainën a'patëran ni'ton, co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huitaranquën.

¹¹ Iya'hua tēparanso marë' pa'pi co noyahuë' ni'nanquën. Huënainënuquë no'pa' asë'cotëtëran ni'ton, ocoiaranquën.

¹² Iminaton, sha'topiranhuë' tēranta', co huachi noyatarinhüë'. Co huachi ya'huëmia ya'huaponhuë', patë patërantapon. Co huachi sano cancantaranhüë', itërin.

¹³ —¡Ma'huantacha nisarahuë' paya! Co ahuantochináchinhüë' ana'intaranco.

¹⁴ Ipora tahuëri iso ro'të quëran ocoiaranco. Co huachi ya'huëmia ya'huapohüë', patë patërantahuaso ya'huërin. Co huachi sano cancanta'huaso ya'huaponhuë'. Co chinota'huanquënso tēranta nanitapohüë'. Napoaton inso tēranta quënanpachinco, tēpanonco tēnahuë', itërin Cainori.

15—Insona tēpahuachinquēn, inanta na'con na'con ana'intacaso ya'huērin. Canchisēro ana'intacaso ya'huērin, itērin Siniorori. Napotahuaton marca acotērin. Quēnanpachina ama tēpacaiso marēhuē', inapotērin.

16 Ina quēran Caino pa'nin. Yosē quēran pipirahuaton, Noto parti ya'huēconin. Inaso no'pa', Itin quēran pi'i pipirinso parti quēparitērin.

Caino shinpita napopiso'

17 Caino sa'apachina, hui'nahuanin. Hui'nin nasitohuachina, Inoco itērin. Ina quēran Caino ninano ocoihuachina: “Inoco ninano',” itērin.

18 Inoco hui'nahuanpachina, Irato itērin. Iratonta hui'nahuanpachina, Miocairo itērin. Miocairo ya'huērē' hui'nahuanpachina, Mitosairo itērin. Mitosaironta hui'nahuanpachina, Namico itērin.

19 Namicoso', cato sa'ahuanin. A'naso', Ata itopi. A'nanta', Sira itopi.

20 Ataso hua'huanpachina, Caparo itopi. Caparo shinpitaso' pē'tahuatona'piro'sa'. Napoaton nē'mētē pēiro'saquē ya'huēpi.

21 Caparoso', a'nara iya'huain ya'huētērin, Coparo itopiso'. Coparo shinpitaso', arpa mīso pi'nipi. Nisha nisha pirinaonta mīso pihuipi.

22 Siraso nipirihuē', hua'huanpachina, Toparo-caino itopi. Inaso', hua'na camayo ya'conin. Hua'namia nitotahuaton, sha'pi hua'nanta nitotērin. Toparo-cainoso', a'nara oshin ya'huētērin, Naama itopi.

23 A'na tahuēri Namicoso', sa'inpita itapon:

“Natanquē Ata. Quēmanta Sira, noya natanco sha'huichinquēma':

A'na quēmapi tēparahuē pē'sharincoso marē'.

Hui'napi nipirihuē', ahuērincoso marē' napotērahuē.

24 Iin tēparinso marē' Caino tēpahuachinaso',

canchisēro aquētē Yosēri i'huērētafon.

Caso nipirihuē', tēpatērahuēso marē' tēpahuachinaco,

canchisē shonca canchisēro aquētē i'huērētafaiso ya'huērin,” itērin.

Sito nasitērinso'

25 Oshaquēran Atan sa'in, hua'huaantahuachina, Sito itērin. “Cainori tēparinso ya'huērēnamēn Yosē quētaantarinco,” ta'ton, ina pochin nininēn acotērin.

26 Sitonta hui'nahuanpachina, Inosē itērin. Naporo quēran huarē' piyapiro'sa caniar-itopi Yosē chinotatona', “Sinioro” itacaiso'.

5

Atan shinpita napopiso'

1 Atan shinpita napopiso sha'huichinquēma nitotoco'. Yosēri piyapi nipachina, inaora pochachin ninin.

2 Quēmapi, sanapi, nisahuaton, noya ya'huēcaiso marē' noya yonquirapiton sha'huitērin. Acorinso tahuēri chachin nohuitaton: “Isopitaso': ‘Piyapiro'sa', itarahuē,” tēnin.

3 Atan pasa cara shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitērin. Nasitohuachina, Sito itopi. Inaso', pa'pin noyá quēparin.

4 Sito nasitērin piquēran Atanso', posa pasa pi'i aquētē ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quēmapi'sa', sanapi'sa', ya'huētērin.

5 Ya'ipiya quēran Atanso', iscon pasa cara shonca pi'i icanin. Ina quēran chiminin huachi.

6 Sito pasa a'natērāpo pi'ipitaso', hui'nin nasitērin. Nasitohuachina, Inosē itopi.

7 Inosē nasitērin piquēran Sitoso', posa pasa canchisē pi'i aquētē ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quēmapi'sa', sanapi'sa', ya'huētērin.

⁸ Ya'ipiya quëran Sitoso', iscon pasa shonca cato pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

⁹ Inosënta iscon shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Cainan itopi.

¹⁰ Cainan nasitërin piquëran Inosëso', posa pasa shonca a'natërápo pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹¹ Ya'ipiya quëran Inosëso', iscon pasa a'natërápo pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

¹² Cainan canchisë shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Maarariro itopi.

¹³ Maarariro nasitërin piquëran Cainanso', posa pasa catapini shonca pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁴ Ya'ipiya quëran Cainanso', iscon pasa shonca pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

¹⁵ Maarariro saota shonca a'natërápo pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Carito itopi.

¹⁶ Carito nasitërin piquëran Maarariroso', posa pasa cara shonca pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁷ Ya'ipiya quëran Maarariroso', posa pasa iscon shonca a'natërápo pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

¹⁸ Carito pasa saota shonca cato pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Inoco itopi.

¹⁹ Inoco nasitërin piquëran Caritoso', posa pasa pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁰ Ya'ipiya quëran Caritoso', iscon pasa saota shonca cato pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

²¹ Inoco saota shonca a'natërápo pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Matosarino itopi.

²² Inocoso', nani tahuëri Yosë chinotaton, ina nohuantërin soráchin ninin. Matosarino nasitërin piquëran Inocoso', cara pasa pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²³ Ya'ipiya quëran Inocoso', cara pasa saota shonca a'natërápo pi'ipi ya'huëtërin.

²⁴ Inaso', Yosë nohuantërin soráchin nininso marë' a'nanaya ayarin. Yosëri inápaquë quëparin.

²⁵ Matosarino pasa posa shonca canchisë pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Namico itopi.

²⁶ Namico nasitërin piquëran Matosarinoso', canchisë pasa posa shonca cato pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁷ Ya'ipiya quëran Matosarinoso', iscon pasa saota shonca iscon pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

²⁸ Namico pasa posa shonca cato pi'ipitaso', a'nara hui'nin nasitërin.

²⁹ Nasitohuachina, Noi itërin. "Siniorori piyapi co huachi noya ya'huëcaso marëhuë' sha'huitaton, ana'intërin. Napoaton isoro'pa' nitapirin. Pa'pi chiníquën sacataquë huarë' cosharo manë'. Iso hua'huashaso nipirinhüë', nanan anoyatatonpoa achinotarínpoa,'" ta'ton, ina pochin nininën acotërin.

³⁰ Noi nasitërin piquëran Namicoso', a'natërápo pasa iscon shonca a'natërápo pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

³¹ Ya'ipiya quëran Namicoso', canchisë pasa canchisë shonca canchisë pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

³² Noiso', a'natërápo pasa pi'ipitaquë huarë' hui'nin paninantërinso nasitërin. Ina quëran cato hui'ninpita ya'huëtaantarín. Hui'ninpitato': Simo, Camo, Cahuito, inapita itopi.

6

Piyapi'sa nitapicancanpiso'

¹ Piyapi'sa na'asahuatona', yanquëpi huachi. Itohua itohua ninanoro'sa ocoiatona ya'huërapì. Na'a hui'ninapita nano'sa ya'huëtòpi.

² Yosë hui'ninpitari* ina nano'sa ni'sahuatona', pa'yatòpi. Napoaton huayonatona huayonatona', costapiso mara'piapi.

³ Napoaponahuë', Siniorori co costatonhuë' tapon: "Co piyapi'sa ya'huëmiatápaiso ya'huërinhuë'. Piyapi ni'ton, chiminacaiso ya'huërin. Napoaton pasa cato shonca pi'ipira', nanpipona'," ténin.

⁴ Yosë hui'ninpitari ina sanapiro'sa macatona', hui'nahuanpi. Hui'nahuanpachinara, panca piyapiro'sa ya'huërin huachi. Ina quëran inapitaso', iráca quëran huarë' hua'ano'sa nahuinpisopita ya'huëpi.

⁵ Napoaponaraihuë', pa'pi co noyahuë' cancantòpi. Co noyahuë' nicacaisoráchin yonquipi ni'ton, Yosëri co noyahuë' ni'nin.

⁶⁻⁷ Ina nicaton, sëtërin: "Ma'marëcha piyapi acorahuë paya. Ata'huanchi nipachin. Ya'ipi pë'tahuaro'sa', anpiantëhuano'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, inapitarë chachin ata'huantarahuë huachi," ténin.

⁸ Napoaponahuë', Noiso nóya ni'nin.

Noi panca nancha nininso'

⁹ Noi naporinso sha'huichinquëma': Noiso Yosëichin natëton, nóya ninin. Naporo tahuëri'sa inaichin Yosë nohuantërinso ninin.

¹⁰ Inaso', cara hui'ninpita quëmapisáchin ya'huëtërin: Simo, Camo, Cahuito, inapita.

¹¹⁻¹² Naporo' ya'ipi isoro'paquë ya'huëpisopita nitapicancanpi. Pa'pi co noyahuë' nicatona', ahuetacaisoráchin cancantòpi. Napopiso Yosëri ni'nin.

¹³ Ina nicaton, Noi itapon:

"Ya'ipi piyapiro'sa ata'huantarahuë. Pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, piyapi'sa co huachi sano cancantòpihuë'. Napoaton ya'ipiro'paquë ya'huëpisopita ata'huantarahuë huachi.

¹⁴ Quëmaso nipirinhüë', panca nancha niquë'. Yaquihuan nara quëran nisahuaton, aipi quëran, acopo quëran, to'ni pochin nininquë to'níquëtëquë'. Patoanaro'santa acotëquë'.

¹⁵ Nancha nipatan, iso pochin acoquë': Pasa cara shonca a'natërápo mitro naporopitërinso'. Cato shonca cato mitro miria pancanatërinso'. Shonca cara mitro miria inaparinso'.

¹⁶ Naporahuaton, cara pa'cotë acotëquë'. Pëirapiranso ya'cari', miria mitro aquërinquë huintana acotëquë'. Ya'coananta', a'natëran acotëquë'.

¹⁷ A'na tahuëri panca pacon a'paarahuë, ya'ipiro'pa' imotarin. Ya'ipi piyapiro'sa', ma'sharo'sa', inapita taquiiitapi.

¹⁸ Quëmaro'coso nipirinhüë', anoyatarahuë ni'ton, nancha ténihuatan, sa'anë'quën chachin ya'conaran. Hui'nanpitanta', sa'inarë chachin ya'conapi.

¹⁹ Naporahuaton, ma'sharo'santa nisha nisha nipisopita quëran, a'nara quëmapi, a'nara sanapi yontonquë'. Inapitanta canpita pochin cha'ëcaiso marë' yontonquë'.

²⁰ Anpiantëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, ya'ipi inapita catoya catoya ya'conapona'. Canpitarë chachin ya'huaantacaiso marë' ya'conapona'.

²¹ Notohuaro' cosharo nisha nisha nininsopita ayontonahuaton nanchaquë po'moquë'. Canpita capacamaso nisahuaton, ma'sharo'santa capacaiso marë' po'moquë'," itërin.

²² Napotohuachina, Noiso' ya'ipi Yosëri camairinso chachin ninin huachi.

* **6:2 Yosë hui'ninpita topachina, ma'sona tapon naporinso'**: co insonta nitotërinhuë'. "Yosë imaro'sa hui'nina'," topi a'naquën.

7

Nanchaquë ya'conpiso'

¹ Ina quëran Siniorori Noi itapon: “Ya'ipi ipora ya'huëpisopita a'porinaco. Quëmasáchin nohuantërahuëso ninan. Napoaton iporasó', sa'anë'quën chachin nanchaquë ya'conquë huachi. Hui'nanpitanta', sa'inarë chachin ya'coina'.

² Chinotamacoso marë' ma'sharo'sa tëpacaiso nipisopitaso', canchisë quëmapi nisahuaton canchisë sanapi nanchaquë po'moquë'. Ya'huërë' co ina marë' nipisopitasohuë', a'nara quëmapi, a'nara sanapi inaíchin po'moquë'.

³ Nisha nisha anpiantëhuano'santa', nanchaquë po'moquë'. Canchisë hua'anën, canchisë sanapinën na'antacaiso marë' po'moquë'.

⁴ Canchisë tahuëri quëran ca nohuanto o'nanapon. Catapini shonca tahuëri, tashirë chachin o'namiatapon. ¡Inapotato ya'ipi isoro'paquë acorahuësopita ata'huantarahuë!” itërin.

⁵ Noiso', ya'ipi Siniorori camairinso chachin ninin.

⁶ Noi saota pasa pi'ipitaso', paconi isoro'pa' imotërin.

⁷ Naporo inaso', sa'inë chachin nanchaquë ya'conin. Hui'ninpitanta sa'inarë chachin cha'ëcaiso marë' ya'conpi.

⁸⁻⁹ Yosë chinotacaso marë' ma'sharo'sa tëpacaiso nipisopitanta', Noirë chachin catoya catoya nanchaquë ya'conpi. A'nara quëmapi, a'nara sanapi ya'conpi. Co ina marë' nipisopitahuënta ya'conpi. Anpiantëhuano'sa', niohuaratërsopita, inapitanta inapochachin ya'conpi. Yosëri sha'huitërinso chachin nipi.

¹⁰ Yosëri sha'huitërinso chachin, canchisë tahuëri quëran paconi isoro'pa' imotarin huachi.

¹¹ Naporo' Noiso', saota pasa pi'i, cato yoqui, shonca canchisë tahuëritarin. Naporo chachin isoro'pa' huëncharoatë pochin ninin. Marënta acoporo ya'huërinso', pipimi-atërin. Naporahuaton inapaquënta', i' ya'copinamën ya'huërinso nii'soatërin. Napo-huachina, pa'pi i' isoro'paquë anotimarin.

¹² Catapini shonca tahuëri tashirë chachin isoro'paquë o'namiatarin huachi.

¹³ Naporo tahuëri chachin Noi sa'inë nanchaquë ya'conin. Hui'ninpitanta', Simo, Camo, Cahuito, inapitanta sa'inarë' sa'inarë' ya'conpi.

¹⁴ Tananquë ma'sharo'sa ya'huërsopita, pë'tahuaro'sa nipisopita, niohuaratërsopita, anpiantëhuano'sa', inapitanta ya'conpi.

¹⁵ Yosë nohuanton, ma'sharo'sa catoya catoya nanchaquë ya'conpi.

¹⁶ Nisha nisha nipisopita quëran, a'nara quëmapi, a'nara sanapi ya'conpi. Yosëri Noi camairinso chachin nipi. Nani ya'conpachinara, Siniorori chachin nancha ya'coananën oncorapirin huachi.

Pacon pa'ninso'

¹⁷ Catapini shonca tahuëri o'nanárin. Pamatohuachina, nanchaso no'pa quëran yanponin huachi.

¹⁸ Pamaso' aquëtë chachin mëntaintararin, nanchaso nipirinhüë', noya yanponarin.

¹⁹⁻²⁰ Pa'pi pacon pa'sahuaton, ina inápa motopiro'sa quëran huarë' imotërin. Inapita motopiro'sa imotahuaton, canchisë mitro aquëtë pantarin.

²¹⁻²² Naporo' ya'ipi piyapiro'sa isoro'paquë ya'huëpisopita, taquiitopi. Anpiantëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso', niohuaratërsopita, inapitanta ta'huantopi. Ya'ipi nii o'huatona nanpispisopita, taquiitopi huachi.

²³ Noisáchin cha'ërin. Panca nanchaquë ya'conpispitarë', cha'ërin. A'napitaso nipirinhüë', ya'ipi ta'huantopi. Pë'tahuaro'sa', anpiantëhuano'sa', niohuaratërsopita, inapitanta ya'ipi taquiitopi huachi.

²⁴ Pasa a'natërápo shonca tahuëri isoro'pa' iiri imotaton, napotërin.

8

Pacon huiñquintomarinso'

1 Naporo' Yosëri Noi, ya'ipi ma'sharo'sa nanchaquë ya'huëapisopita, inapita ya-catahuarin. Ina nohuanton pacon huiñquintacaso marë' ihuan pa'nin.

2 Co'huara huiñquinchátërasohuë', o'nan'ton më'tarin. Naporo' marë acoporo quëran pipirinsó', nioncotërin. Inápaquë i' ya'copinamën nii'soatërinsona inaporin.

3 Pasa a'natërápo shonca tahuëri quëran, i' pi'piyan pi'piyan huiñquintomarin.

4 Canchisë yoqui, shonca canchisë tahuëri quëran, Ararato motopiro'sa hui'nimotënquë nanchaso', ya'mitërin.

5 Iscon yoqui nanirahuaton tahuëririnquë, motopiro'sa hui'nimotëna ya'nopi huachi.

6 Inapita ya'nohuachinara, catapini shonca tahuëri quëran, Noiso nancha huiñtanänën i'soatërin.

7 Naporo' a'nara itatan a'parin. Inaso', itohua itohua yanpo yanpónantarin. I' huiñquintacaso ninaton, naporin.

8 Ina piquëran, Noiso' i' huiñquintërinso nitotacaso marë', nöpë ya'huërë' a'paantarin.

9 A'papurinhuë', co intopa huënsëcasohuë ni'ton, yanpo yanpónantarin. Naporarin quëran, nanchaquë chachin huënantarin. Huëntahuachina, Noiri masahuaton po'moantarin.

10 Canchisë tahuëri quëran, naquëranchin a'paantarin.

11 Nöpëso pa'sahuaton, i'huarayasha huarë' huënantarin. Oripo nara së'para'huaya monoquënë chachin naquërahuaton quëntarin. Naporo' Noi, yaniromarinso nitotërin huachi.

12 Canchisë tahuëri quëran naquëranchin nöpë a'paantapurinhuë', co huachi huëntarinhuë'.

13 Noi saota pasa a'na pi'itapaso', ya'ipiro'pa' yaniromarin huachi. Caniaritërinso yoquiquë, ya'natiirinsó tahuëri chachin, napopinchin nancha pëirapurinsó oquirin. Naporo' ya'ipiro'pa' yaniromarinso nocorin.

14 A'na yoqui, cato shonca canchisë tahuëri nanihuachina, ya'ipiro'pa' noyá yaniromarin huachi.

15 Naporo chachin Yosëri Noi itapon:

16 "Iporaso huachi sa'anë'quën chachin nancha quëran pipiquë'. Hui'nanpitanta', sa'inarë chachin pipiina'.

17 Ya'ipi ma'sharo'santa ocoiquë pa'ina'. Anpiantëhuano'sa', pë'tahuaró'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, ya'ipi inapitanta pipiina'. Notohuaro' hua'huatatona', ya'ipiro'paquë yanquë'ina'," itërin.

18 Napotohuachina, ya'ipi piyapi'sa cha'ëpiso pipipi.

19 Ma'sharo'santa pipipi: Pë'tahuaró'sa', niohuaratërinso'pita, anpiantëhuano'sa', inapitanta pipipi huachi.

20 Nani pipihuachinara, Noiso a'nara artaro ninin. Yosë chinotacaso marë' ma'sharo'sa tēpacaiso nipsisopita masahuaton, tēparin. Anpiantëhuano'santa', manin. A'naya a'naya nisha nisha nipsisopita quëran tēparin. Tēparahuaton, Siniro chinotacaso marë' artaro aipi ya'ipi ahuiquitërin.

21 Ma'sharo'sa ahuiquitërinso pimóchin imërahuaton, Yosëri nóya ni'nin. Naporo' inaso tapon: "Hua'huatapona quëran huarë' piyapi'sa', co noyahuë' nicacaisoráchin cancantopi. Inaso niponahuë', co huachi ipora ana'intërahuëso pochin, isoro'pa' ana'intaantapohuë'. Co huachi ma'sharo'santa inapotapohuë'.

22 Isoro'paquë ya'huapona pochin, piyapi'sa noya sha'tapona'.

Nitërinsona macapona'.

Huënocanta ya'huërahuaton, sëhuëonta ya'huapon.

Pi'ipi tahuëri'santa nanirahuaton, o'napinta nanipon.

Tahuëri, tashi', inapitanta ya'huapon," ténin.

9

Yosë Noirë' anoyatërinso'

¹ Naporo' Noi, hui'ninpitarë chachin, Yosëri nóya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin: "Na'a hui'nahuanatoma', ya'ipiro'paquë ya'huëco'.

² Ya'ipi ma'sharo'sa', anpianhtëhuano'sa', marëquë ya'huërinso'pita, inapita hua'anëntarama'. Inapitaso të'huatarinënguëma'.

³ Carima ya'ipi inapita capamaso marë' quëtaranquëma'. Nisha nisha huërono'santa ca'co'. Ma'sona tëranta nayaramaso ca'co'.

⁴ Huënaiso nipirinhüë', ama ca'cosohüë'. Ma'sha tëpahuatama', huënnainën noyá inquitahuatoma', ca'co'. Huënnainëni ananpirin ni'ton, ama inaso ca'cosohüë'.

⁵ Canpita capiniso', co nitëpamaso ya'huërinhuë'. Tëpatohuatama', ana'inta'huanquëmaso ya'huërin. Ma'sharo'sarinta piyapi tëpahuachin, ana'intarahüë. Tëpatohuatama', a'naya a'nayanquëma tëhuënnachachin ana'intaranquëma'.

⁶ Insosona piyapi tëpahuachin, a'nari i'huëretarin.

Cá pochachin nicamaso marë' acoranquëma'.

Napoaton, co nitëpamaso ya'huërinhuë'.

⁷ ¡Napoaponahuë', canpitaso na'a hui'nahuanatoma', ya'ipiro'paquë ya'huëco!' itërin.

⁸ Ina quëran itaantarin:

⁹ "Ni'co'. Ipora canpitaro'co anoyatërahuëso', shiparimapitanta yonquiato, napotaranquëma'.

¹⁰ Ya'ipi ma'sharo'santa yonquiato napotaranquëma': Anpianhtëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso', nisha nisha nipisopita nancha quëran pipipiso yonquiato, sha'huitaranquëma'.

¹¹ Ipora canpitaro'co anoyatato sha'huitëranquëmaso', co onporonta nishataponhuë'. Co huachi piyapi'sa', ma'sharo'sa', inapita pacon quëran ata'huantaantapohüë'. Co huachi paconi isoro'pa' ata'huantaantapohüë'.

¹²⁻¹³ Canpitarë'co nani anoyatomiätërahuë. Ma'sharo'sarë'conta', nani anoyatërahuë. Ina yonquicamaso marë' yahua'tanëhuë inápaquë acoarahuë.

¹⁴ Chitoro inápaquë ya'nohuachin, yahua'tanëhuënta ya'noarin.

¹⁵ Naporo' canpitaro'co anoyatato sha'huitëranquëmaso', yonquiarahuë. Ama huachi i' quëran, isoro'pa' ata'huaanta'huaso marëhuë', yonquiarahuë.

¹⁶ Yahua'tan chitoroquë ya'nohuachin ni'sarahuë. Ina ni'pato, ya'ipi piyapi'sarë'co ya'ipi ma'sharo'sarë'co anoyatërahuëso', ayonquiarinco.

¹⁷ Nani ina acorahuë ayonquiinpoaso marë'. Canpitarë'co anoyatërahuëso ayonquiarinpoa'. Ma'sharo'sarë'conta anoyatërahuëso ayonquiarinpoa'," itërin. Ina pochin Yosëri Noi sha'huitërin.

Noi hui'ninpitarë' naporinso'

¹⁸ Noi hui'ninpita nancha quëran pipipisopita, iso nápo ya'huëpi: Simo, Camo, Cahuito, inapita. Camoso', a'nara hui'nin ya'huëtërin. Inaso', Canaan itopi.

¹⁹ Caramiáchin Noi hui'ninpita nipirinhüë', inayaquëranchin isoro'paquë piyapi'sa na'antapi.

²⁰ Ina piquëran Noi iminatón, inaquë opasáchin shacaton, oparotërin.

²¹ A'na tahuëri Noi huino o'oton, no'pirin. No'pítón, në'mëtë pëinën huáncana notatón, i'nanpirashitë quëhuéánin.

²² Camoso', inaquë ya'conahuaton ni'pirinhüë', pa'pin no'pítón huë'ésárin quënanconin. Quënanahuaton iinpita sha'huitapon pa'nin: "Tata no'pítón i'nanpirashitë quëhuéánin ni'conahuë'," itërin. (Nani sha'huirahuëso chachin Camoso', Canaan pa'pin.)

²³ Ina natanahuatona', Simo, Cahuito, inapitaso a'nara a'mopiso mapi. Ina masahuatona', niimopitopi. Niimopitopiquëranchin, pinëna quëran ya'conatona', pa'pina imotopi. Niquë notëtopi ni'ton, co pa'pina ni'pihuë'.

²⁴ Noi nonatohuachina, hui'nin hua'hua nininsoari, napotërinso natantërin.

²⁵ Natantahuaton, Canaan itapon:

“¡Tata tëhuërin ni'ton, pa'pi co noyahuë' nicatednquën co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huitaranquën!

Yosë chiniquën ana'ichinquën.

Ipóra quëran huarë' iyaro'sa camaiáponquën.

Shiparimapitanta inaporápona',” itërin.

²⁶ Ina quëran taantarín:

“Sinioroso', Yosënhuë. Inari Simo noya nicatedn noya ya'huëcaso marë' catahuain.

Canaanso', Simo piyapinën niin.

²⁷ Yosë nohuanton, Cahuito, pancana hua'anënnchin.

Simo ya'huërinquë noya ninicatona ya'huë'ina'.

Canaanso', Cahuito piyapinën niin,” tënin.

²⁸ Pacon pa'ninso piquëran, Noiso' cara pasa a'natërápo shonca pi'ipi ya'huaantarín.

²⁹ Ya'ipiya quëran iscon pasa a'natërápo shonca pi'i icanin. Ina piquëran chiminín huachi. Ina pochín Noi ninin.

10

Noi shinpita napopiso'

¹ Iporaso', Simo, Camo, Cahuito, inapita shinpita napopiso sha'huichinquëma'. Pacon pa'ninso piquëran hui'nahuanatona na'antapiso', sha'huichinquëma'. Simo, Camo, Cahuito, inapitaso nani sha'huirahuëso chachín, Noi hui'ninpita.

² Cahuito hui'ninpitaso', isopita: Comiri, Macoco, Matai, Capano, Toparo, Misico, Tirasi, inapita.

³ Comiri hui'ninpitanta': Asiquinasi, Nipato, Tocarama, inapita.

⁴ Capano hui'ninpitanta': Inisi, Tarsis, Quitimo, Notanimo, inapita.

⁵ Ina nápo Cahuito hui'ninpita, shinpita inapita ya'huëpi. Inapitaso', marë yonsano'sa parti, ya'huëpi. Inatohua ninanoro'sa ocoirahuatona', a'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huëpi. Inahuara no'panënaquë ya'huëpi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huëpi.

⁶ Camo hui'ninpitanta isopita: Coso, Misiraimo, Oto, Canaan, inapita.

⁷ Coso hui'ninpitanta': Sipa, Apira, Sapota, Naama, Sapitica, inapita. Naama hui'ninpitanta': Sipa, Titan, inapita.

⁸ Cososo', a'na hui'nin ya'huëtërin anta', inaso', Nimoroto itopi. Ina'ton chini chiniquën nanantaton, isoro'paquë hua'an ya'conin.

⁹ Nimorotoso Siniorori catahuarin ni'ton, pa'pi míso inantërin. Napoaton piyapi'sa nonpachinara pa'yatopi napocaiso': “Siniorori Nimoroto catahuarin ni'ton, míso inantërin. Inapochachín quëmanta catahuainquën,” topi.

¹⁰ Nimoroto hua'anëntërinso no'paquë, ninanoro'sa panca panca nipisopita, isopita ya'huërin: Papiri, Irico, Acato, Carini, inapita. Inapita ninanoro'saso', Sinaro parti ya'huëpi.

¹¹ Ina parti quëran Asoronta pipirahuaton, ninanoro'sa ocoirin: Ninihui, Niopoto-iri, Cara, inapita itopiso'.

¹² Naporahuaton, Nisin ninanonta ocoirin. Inaso', panca ninano'. Ninihui, Cara, inapita ninanoro'sa huáncana ya'huërin.

¹³⁻¹⁴ Misraimo shinpitaso': Notoro'sa', anamoro'sa', niapiro'sa', napotoro'sa', patrosoro'sa', casonoro'sa', capotoro'sa', inapita. Capotoro'sa quëran huiristino'sa pipipi.

15 Canaanso', paninan hui'nahuanpachina, Siton itërin. Ina quëran hui'nahuaantahuachina, Iti, itërin.

16-18 Canaan shinpitanta isopita: Quiposoro'sa', amororo'sa', quiriquiro'sa', iporo'sa', arasiro'sa', siniro'sa', arapatiro'sa', simariro'sa', amatiro'sa', inapita. Ina piquëran Canaan huëntono'sa niquë niquë yanquëëpi.

19 Canano'sa no'pa' hua'anëntopiso', Quiraro parti huarë' icanin. Siton ninano quëraonta', Casa ninanoquë huarë' icanin. Naporahuaton, Sotoma, Comora, Atoma, Sipoin, inapita ninanoro'sataquëchin no'pa' mapi. Nasa ninanoquë huarë' no'pa' hua'anëntopi.

20 Ina nápo Camo hui'ninpita, shinpita inapita ya'huëpi. A'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huëpi. Inahuara no'panënaquë ya'huëpi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huëpi.

21 Cahuito iin mashonënso', Simo itopi. Inanta', hui'ninpita ya'huëtërin: Ipiri hui'ninpitaso', Simo shinpita nipi.

22 Simo hui'ninpita isopita ya'huëpi: Iramo, Asoro, Arapasato, Noto, Aramo, inapita.

23 Aramonta hui'ninpita isopita ya'huëpi: Osi, Ori, Quitiri, Masi, inapita.

24 Arapasatonta', Saro pa'pin. Saronta', Ipiri pa'pin.

25 Ina quëran Ipirinta cato hui'ninpita ya'huëtërin: A'naso', Piriqiu itopi. Naporo tahuëri'sa piyapi'sa itohua itohua yanquëëpi ni'ton, ina pochin ninihuanin. Iya'huainta Cotano itopi.

26-29 Cotanoso', iso nápo hui'ninpita ya'huëtërin: Aromota, Siripi, Asaromapi, Quira, Atoramo, Osaro, Tiquira, Oparo, Apimairo, Sipa, Opiro, Apira, Copa, inapita.

30 Inapitaso Misa parti ya'huërahuatona', Sipari parti huarë' ya'huëpi. Ina partiso', motopiro'saráchin niconin. Cortanii' quëran, pi'i pipirinso parti ya'huërin.

31 Ina nápo Simo hui'ninpita, shinpita, inapita ya'huëpi. A'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huëpi. Inahuara no'panënaquë ya'huëpi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huëpi.

32 Ina nápo Noi hui'ninpita quëran pipipi. Nisha nisha huënton nipisopita. Nisha nisha shimashonëna quëran pipitona', nisha nisha parti no'pa' hua'anëntopi. Pacon pa'ninso piquëran itohua itohua yanquëpi. Yanquërahuatona', nisha nisha naciono'sa isoro'paquë ya'huërinso ocoipi.

11

Nisha nisha nananquë Yosëri anoninso'

1 Pacon piquëran notohuaro' piyapi'sa na'antapi. Naporo' ya'ipiya a'na nananquësáchin nonpi.

2 Pi'i pipirinso parti quëran pipirahuatona', Sinaro parti canquiipi. Inaso no'pa', noyápiro'tëchin ni'ton, inaquë ya'huëcaiso marë' quëparitopi.

3 A'na tahuëri inahua capini ninontatona', napopi: “Huëco pa'ahua', natëricho no'pa quëran nicatëhua', a'pëahua',” nitopi. Ina nisahuatona', natëricho quëran na'pi ya'huërënamën pëipi. Achinpitacaiso marënta', to'ni pochin nininquë achinpitopi. Siminto pochin nininso ya'huërënamën, inaquë achinpitopi.

4 Ina quëran ninontaantapi: “Huëco chiniquën cancantatëhua', ninano ocoia'ahua'. Ina nisahuatëhua', a'na torinta pi'iro'tëquë huarë' nincaninso niahua'. Inapostatëhua', sacóshin nahuinarihua'. Naporahuaton, co huachi itohua itohua yanquëcaso ya'huaponhuë',” nitopi.

5 Napopirinahuë', Sinioroso o'marin. O'marahuaton ninano', tori, inapita nisapiso ni'quimarin. 6 Ni'quimarahuatón, yonquirin: “Isopitaso inaquësáchin ya'huatona', ina nananquësáchin nonpi ni'ton, nani caniaritopi sacatacaiso'. Po'pachinara, co incari tëranta nanitarinhuë atananpitacaso'.

⁷ Napoaton acopitacaso marë', pa'matëhua nonpiso anishatahua'. Ama huachi nitanacaiso marëhuë', napotahua',” tēnin.

⁸ Inapotaton, Siniorori piyapi'sa itohua itohua ayanquëërin. Ninano nisapisonta a'porahuatona', tananpitoi huachi.

⁹ Inaquë chachin Siniorori, ya'ipi piyapi'sa nonpiso anishatërin. Ina quëran chachin, ya'ipi isoro'paquë ayanquëërin. Napoaton ina ninanoso', Papiri* itopi.

Simo shinpita napopiso'

¹⁰ Simo shinpita napopiso sha'huichinquëma'. Pacon pa'ninso piquëran cato pi'ipitapaso', Simo pasa pi'ipitarin. Naporo' a'nara hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Aropasa, itërin.

¹¹ Ina piquëran Simoso', a'natërápo pasa pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹² Aropasa cara shonca a'natërápo pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Saro itërin.

¹³ Ina piquëran Aropasaso', catapini pasa cara pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁴ Saro cara shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Ipiri itërin.

¹⁵ Ina piquëran Saroso', catapini pasa cara pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁶ Ipiri cara shonca catapini pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, PiriQUI itërin.

¹⁷ Ina piquëran Ipiriso', catapini pasa cara shonca pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

¹⁸ PiriQUI cara shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Nio itërin.

¹⁹ Ina piquëran PiriQUI cato pasa iscon pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁰ Nio cara shonca cato pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Siroco itërin.

²¹ Ina piquëran Nioso', cato pasa canchisë pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²² Siroco cara shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Nacoro itërin.

²³ Ina piquëran Sirocoso', cato pasa pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁴ Nacoro cato shonca iscon pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Tari itërin.

²⁵ Ina piquëran Nacoroso', pasa shonca iscon pi'i aquëtë ya'huaantarin. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁶ Tari canchisë shonca pi'ipitaso', hui'nin paninantërinso nasitërin. Ina quëran cato hui'ninpita ya'huëtaantarin. Hui'ninpitaso': Apran, Nacoro, Aran, inapita.

Tari, naporinso'

²⁷⁻²⁸ Sha'huitëranquëmaso chachin Tari hui'ninpitaso', isopita: Apran, Nacoro, Aran, inapita. Aran hui'ninso', Noto itopi. Aranso', Orë ninanoquë chiminin. Ina ninanoso', Cartia parti ya'huërin. Co'huara pa'pin chiminyátërasohuë', chiminin. Hua'huatërinso ninanoquë chachin naporin.

²⁹ Apranso', Sarai manin. Nacoronta', Mirica manin. Miricaso', Aran hui'nin. Inaso', a'nara caipayain ya'huëtërin, Isca itopiso'.

³⁰ Saraiso co hua'huana'pihuë ni'ton, co hua'huaninhuë'.

* **11:9 Papiriso'**: “Co nitananpiquëhuë',” tapon naporin.

³¹ Tariso', Orè ninano quèran pipirin. Cartioro'sa ya'huèrin quèran pipirahuaton, Canaan parti chinoton, pa'nin. Hui'nin Apran itopiso Sarairè chachin quèparin. Naporahuaton, shionta Noto itopiso quèparin. Pa'sapirinahuè', Aran ninanoquè canconpachinara, inaquè quèparitonpi.

³² Inaquè ya'huèaso', Tariso chiminin. Cato pasa a'natèrápo pi'ipitaso chiminin huachi.

12

Piyapinènpita shimashonèn nicacaso marè' Yosèri Apran acorinso'

¹ A'na tahuèri Siniorori Apran itapon: “Ya'huèran quèran pipimiatèquè'. Quèmopinènpita, tataparin ya'huèrinso no'pa', inapita patèquè'. A'na no'pa' carinquèn a'notaranquèn. Inaquè ya'huèconquè huachi.

² A'na tahuèri ca nohuanto, shiparinpita panca nacion ocoiaponá'. Carinquèn catahuamiataranquèn. Inapotaranquèn ni'ton, sacóshin nahuinaran. Naporahuaton, quémá quèran a'napitanta catahuararahué.

³ Inpitasona noya nicatènèn catahuahuachinèn, carinta inapita inapotarahué. Inpitasona co huachi noya ya'huècamaso marèhuè' sha'huitohuachinèn, carinta inapita inapotarahué. Quémá quèran, ya'ipi piyapi'sa nisha nisha nipisopita catahuararahué,” itèrin.

⁴⁻⁶ Apranso Yosèri sha'huitèrinso chachin, Aran ninano quèran pipirin. Canaan parti paacaiso marè' pipirin. Canchisè shonca a'natèrápo pi'ipitaso napoarin. Sa'inè chachin pa'nin. Sa'inso', Sarai itopi. Apin Noto itopisonta', quèparin. Ya'ipi ma'shanènapitarè chachin pa'pi. Piyapinènapitanta quèmapi'sa', sanapi'sa asacatacaiso marè' Aranquè pa'anpiso', quèpapi. Ya'ipi quiquipi. Canaan parti canconpachinara, Apranso piyapinènpitarè chachin ya'ipi ina no'pa' pa'tatona', pèntontopi. Siquimo ninanoquè huarè' canconpi. Inaquè panca insina nara ya'huèrin. Ya'huèhuano'sa mamanshinèna moshapiquè ni'ton: “Mori insina,” itopi. Ina parti naporo canano'sa ya'huèapi.

⁷ Inaquè Siniorori, Apran ya'notahuaton, itèrin: “Ya'ipi iso no'pa', shiparinpita quètarahuè hua'anèntapona',” itèrin. Naporo chachin Apran Sinioro chinotacaso marè' a'nara artaro ninin. Inaquè ya'notèrin ni'ton, chinotèrin.

⁸ Ina quèran motopiro'sa parti pa'pi. Ina motopiro'saso', Pitiri ninano quèran, pi'i pipirinso parti quèparitèrin. Inaquè nè'mètè pèiro'sa otèmpi ya'huècaiso marè'. Pitiri ninanoso', pi'i ya'coninso parti acorahuatona', Ai ninanonta', pi'i pipirinso parti acopi. Ina huancánachin ya'huèipi. Inaquè naquèranchin Apran Sinioro chinotacaso marè' a'na ya'huèrè' artaro niantarin.

⁹ Ina piquèran Apran piyapinènpitarè chachin paantapi. Oshaquèran pa'sápatona', Niquipi parti canconpi.

Apran Iquipitoquè pa'ninso'

¹⁰ Naporo tahuèri'sa ina parti panca tanarotopi. Napoaton Apran piyapinènpitarè chachin Iquipito parti yacapatacaiso marè' pa'pi. Ya'huèpiquè co manta capacaiso ya'huèrinhuè' ni'ton, inatohua pa'pi.

¹¹ Iquipito no'paquè ya'caritohuachina Apranso', Sarai itapon: “Ni'què', quèmaso tèhuèrchachin noyápiroyanchinquèn.

¹² Iquipitoro'sa ni'pachinèn noyaponèn nimara: ‘Isoso quèmapi, paso sanapi so'in, ta'tona', caso tèpaponaco. Quèmaso nipirinhué', macainèinquènso marè' co tèpaponènhué'.

¹³ Napoaton ama quèma na'in quèran tèpainacoso marèhuè': ‘Isoso yo'yohué', tèquè', topirahuè,” itèrin.

¹⁴ Iquipito no'paquè Apran camahuachina, Iquipitoro'saso Sarai ni'sahuatona', pa'yatopi: “Ma noyápiroyanchincha paya,” topi.

15 Iquipito copirnosó, “huaraon” itopi. Ina catahuapisopita hua'ano'santa', Sarai ni'pi. Ni'sahuatona', noyápiroyanchin nininso hua'anëna sha'huitonpi. Natanahuaton huaraonso': “Quëshico,” ténin. Napoaton Saraiso', ina pëinënquë quëpapi.

16 Sarai marë' huaraonso', Apran pa'pi payarin. Nani ma'sha topinan quëtërin. Ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', camiyoro'sa', moraro'sa', inapita quëtërin. Naporahuaton piyapinënpita camaicaso marë' quëmapi'sa', sanapi'sa', quëtërin.

17 Napoaponahuë', Sarai na'inin ni'ton, Yosëri huaraon ana'intërin. Sa'in, hui'ninpitare' chachin chiniquën canio quëran ana'intërin.

18 Napoaton Apran amataton, itapon: “¿Onpoatonta napotëranco? ¡Iso sanapi sa'an nipirinhüë', sha'huichitonco pora!

19 ‘Oshihuë’ tënanso marë', cari shimanahuë. ¡Ma'tana sa'an, macaton quëpaquë huachi!” itërin.

20 Napotahuaton piyapinënpita camairin: “¡Apran, sa'inë chachin ocoico pa'in. Ma'shanënpitanta quëpa'in!” itërin.

13

Apran, Notorë' nia'popiso'

1 Apranso sa'inë chachin Iquipito quëran pipirin. Ma'shanënpitarë chachin Niquipi parti huënantatona ya'huëinantapi. Apin Noto itopisonta', inarë chachin huënantarin.

2 Apranso', notohuaro' oro, prata, pë'tahuaro'sa', inapita ya'huëtatón pa'pi ma'huan.

3 Niquipi parti quëran oshaquëran pa'sápatona', Pitiri ninanoquë huarë' huënantapi. Ina quëran paantarahuatona', i'hua ya'huërinquë chachin ya'huëinantapi. Pitiri ninano', Ai ninano', inapita ninanoro'sa huáncana ya'huëinantapi.

4 I'hua artaro nininquë chachin, Sinioro chinotaantarin.

5 Notonta', apin pochachin pa'pi ma'huan. Notohuaro' ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita ya'huëtërin. Piyapinënpitanta na'a ya'huëtërin.

6 Nipirinhüë', notohuaro' pë'tahua ya'huëtopi ni'ton, co huachi pasto nanirinhüë pë'tahuaro'sa capacaiso'. Napoaton co huachi nanitopihuë cato chachin inaquëráchin ya'huëcaiso'.

7 Apran pë'tahuanën a'paipisopita, Noto pë'tahuanën a'paipisopitarë', pasto niapiratatona yánino'huipi. Naporoso', canano'sa', huirisiro'sa', inapitanta inaquë chachin ya'huërapí.

8 Napoaton a'na tahuëri Aprani Noto itapon: “Canposo', quëmopinpo ninë'. Co campo capini nino'huicaso ya'huërinhuë'. Co piyapinënpopitanta', nino'huicaiso ya'huërinhuë'.

9 Niquë niquë nipachin, ya'huëa'a. Ni'quë'. No'paso panca ya'huërin. Insëquësona ya'huëcamaso marë' nohuanteranquë, quëma huayonquë'. Pë'natë parti huayonpatan, caso pëtëtë parti pa'sarahüë. Pëtëtë parti huayonpatan, caso pë'natë parti pa'sarahüë,” itërin.

10 Natanahuaton Notoso', motopia'hua quëran, Cortanii' yonsan noyarotomarinso nocorin. Sohuaro ninanoa'huaquë huarë' notërinso' icanin. Inaquëso', notohuaro' i' ya'huërin ni'ton, pa'pi noyaro'pa' ninin. Sinioro sha'tërinquë pochin ni'ton, Iquipito no'pa' pochin ninin. (Ina pochin iráca ina no'pa' nipirinhüë', co'huara Siniorori Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa ata'huanchátërasohüë', naporin.)

11 Ina ni'sahuaton, Notoso ya'ipi ina no'pa' huayonin. Inaso no'pa', pi'i pipirinso parti ya'huërin. Inapoatona', Apran Notorë' nia'popi.

12 Apranso', Canaan parti quëparitërin. Notoso', Cortanii' yonsan ninanoro'sa parti ya'huëconin. Sotoma ya'cariya ya'huëconin.

13 Inaquëso', ya'huëhuano'sa pa'pi co noyahuë' nipi. Inapoatona oshahuanpi ni'ton, Yosëri no'huípiro ni'nin.

¹⁴ Noto pa'pachina, Siniorori Apran ya'notaton itapon: “Huaniran quëran ya'ipi parti notëtëquë': Pë'natë parti, pëtëtë parti, pi'i pipirinsò parti, pi'i ya'coninsò parti, ya'ipi inaquëpita notëton, noya ni'quë'.

¹⁵ Ya'ipi no'pa' ni'nansò', carinquën hua'anëntacaso marë' quëtaranquën. Quëmari hua'anëntomiataran. Naporahuaton, shiparinpitarinta hua'anëntomiatapona'.

¹⁶ Ca nohuanto shiparinpita pa'pi notohuaro' na'amiatapona'. Mo'shi co pichicasohuë' ninin. Inapochachin shiparinpitanta co onpo pichicasohuë' na'apona'.

¹⁷ Iporaso', paaton ya'ipi iso no'pa' pa'tëquë'. Itohua itohua pa'tëquë'. Carinquën quëtaranquën ni'ton, inapotëquë', itërin.

¹⁸ Ina natanahuaton, Apransò piyapinëpitarë chachin në'mëtë pëiro'sa ótënpiso mapi. Masahuatona', insina nararoquë pa'pi. Inaquë pa'sahuatona', ya'huëconpi huachi. Ina nararoso', Mamiri itopisoari hua'anëntërin. Ipron ninano ya'cariya inaso'. Inaquë Apran Sinioro chinotacaso marë' a'na artaro niantarin.

14

Aprani Noto nicha'ërinso'

¹ Naporo' Misopotamia parti: Sinaro ro'tëquë, Amarahuiro itopiso' copirno nisarin. Irasaro ro'tëquënta', Arioco itopiso copirno nisarin. Iran ro'tëquëso nìpirinhuë', Quitaraomiro itopiso copirno nisarin. Coimo ro'tëquënta', Titaro itopiso copirno nisarin.

²⁻³ Inapitaso', isopita a'natërápo copirnorosarë', niinimicotatona niahuërápi: Pira, Pirsá, Sinapo, Simipiri, inapita itopisoarë' niahuërápi. Piraso', Sotoma ninano copirno. Pirsanta Comora ninano copirno. Sinaposo nìpirinhuë', Atoma ninano copirno. Simipirinta Sipoin ninano copirno. Pira ninanoa'hua copirnonta', inapita catahuarin. (Pira ninanoa'huaso', Soaro itopi anta'.) Inapitarë', a'natërápo copirnorosá', Sitin motopiana itopiquë, sontaronënapita yontonpi ahuëtacaiso marë'. Inaso motopiana, Chimìrii' marë parti quëparitërin.

⁴ Ina nápo copirnorosá chachin Quitaraomirori iráca canaton, shonca cato pi'ipi camairin. Napoaponahuë', ina pi'i niantarinquë a'natërápo copirnorosaso napopináchin yonquiatona', Quitaraomiro yaahuëpi huachi.

⁵ Ina pi'i huëantarinquë Quitaraomiroso', cara copirno catahuarinsopitarë chachin, huëantarin. Asotaroto Carnain parti huë'sahuatona', nihuaimorosá canaipi. Ina quëran sosiro'sa ya'huërë', An ninanoquë ya'huëpisopita canaantapi. Imiro'santa', Sapiquiritain ninanoquë canaantapi.

⁶ Orioro'santa Sëir motopiro'saquë canatona', Ir-paran ninanoquë huarë' imapi. Ina ninanoso', inotëro intonquë ya'huërin.

⁷ Quitaraomiroso cara copirno catahuarinsopitarë chachin tahuërëantarahuatona', Inmispa ninanoquë canquipi. Ina ninanoso', Catisë itopi anta'. Huëantapona pochin amaricorosá ya'huërinso parti tiqitëriapi. Naporahuaton amororosanta', Asison-tamarquë ya'huëpisopita inapotopi.

⁸⁻⁹ Naporiatona', Sitin motopianaquë canquipi huachi. Naporo' Sotoma, Comora, Atoma, Sipoin, Pira, inapita ninanorosá copirnonënasó', inaquë pa'mapi. Sontaronënapitarë chachin pa'mapi. Inaquë inapita a'natërápo copirnorosaso', Quitaraomiro, catahuarinsopita, inapitarë' niahuëpi huachi.

¹⁰ Ya'ipi Sitin motopianaquë, notohuaro' to'ni pochin nininsò' posorosá ya'huërin. Naporo' quira nipachinara, Sotoma, Comora, inapita copirnorosá', piyapinëpitarë chachin ta'api. Ta'apirinahuë', ina posorosáquë anotopi. A'napita cara copirnorosaso nìpirinhuë', motopiro'sa ta'atopi.

¹¹ Canatorosaso', Sotoma, Comora inapita ninanorosáquë ya'conpi. Inaquë ya'conatona', cosharo', ma'sharosá pa'ton nininsopita, inapita ya'ipi macatona quiquipi.

¹² Sotomaquë, Apran apin Notonta', ya'huërin ni'ton, inanta quëpapi. Ya'ipi ma'shanënpitarë chachin quëpapi.

¹³ Napoaponahuë', a'nara quira quëran cha'ërahuatón, Apran sha'huitapon pa'nin. (Apranso', iprio* piyapi itopi.) Naporo' inaso', Mamiriri hua'anëntërinso insina nararoquë ya'huërarin. Mamiriso', amoró piyapi. Iin mashonënpitaso': Aniri, Iscoro, inapita. Inapitaso' Apran payatona', catahuapi.

¹⁴ Apranso apin quëpapiso natantahuaton, piyapinënpita natëtono'sa nipiso huayonin. Inapitaso', pëinënuë chachin hua'huatatona so'sopiso'. Ayontonpachina, cara pasa shonca posa quëmapi'sa ya'ipiya quëran icanpi. Inapitarë', Apran pa'nin copirnoros'a imacaso marë'. Tano ninanoa'huaquë huarë' imarin.

¹⁵ Pa'sahuatona', inimicoro'sa quënanconpi. Yono tashi nisahuaso', ya'copirahuatona', ahuëpi. Copirnoros'a canarahuatona', imapi. Opa ninanoquë huarë' imapi. Ina ninanoso', Tamasco ninano quëran norti partí quëparitërin.

¹⁶ Inapoatona', ya'ipi ma'sha quëpapiso' matopi. Notonta nicha'ërahuatona', ya'ipi ma'shanënpitanta quëpatopiso', mataantarin. Naporahuaton, na'a piyapiro'sa nicha'ërin. Sanapi'santa quëparapirinahuë', nicha'ërin.

Miriquisori Apran nacapirinsó'

¹⁷ Apranso' Quitaraomiro canarin. Cara copirno catahuarinsopitarë chachin canarin. Inapita canarahuatón huënantarin. Huëntaso', Sotoma copirnorí nacapirin. Sapi motopi-anaquë nacapirin. Inaso', "copirno motopiana," itopi anta'.

¹⁸ A'na copirnorinta', Apran nacapirin. Inaso', Miriquiso itopi. Sarimoquë copirno ya'conahuaton, corto hua'an nimantarin. Yosë chini chiníquën nanantërinso marë' sacatërin. Inaso Apran a'carahuaton, huinonta o'shitërin. Piyapinënpitanta', a'carin, o'shitërin, napotërin.

¹⁹ Nani a'carahuaton, Miriquisori Apran iso pochin sha'huitërin: "Yosë chini chiníquën nanantërinso', catahuainquën. Inaso', pi'iro'të', isoro'pa', inapita acorin.

²⁰ ¡Ma noyacha Yosëso chini chiníquën nanantërin paya! itahua'. Ina nohuanton, inimiconënpita minsëran," itërin.

Naporo Aprani inimicoro'sa ma'sha matërinso', shonca quëran a'nara Miriquiso quëtërin. Inaso', diesmo itopi.

²¹ Ina piquëran Sotoma copirnorí, Apran itapon:

—Piyapi'sara' quëtoco, ya'huërë' ma'shaso', quëmari maquë', itërin.

²²⁻²³ Napotopirinhüë', Apraniso' itapon:

—Yosë chini chiníquën nanantaton, pi'iro'të', isoro'pa', inapita acorin. Ina ni'sárinco ni'ton, co pi'shi tëranta', co sapatë nonin tëranta caora marë' macapohüë': "Cari, Apran ama'huanahuë." Ama tëcamaso marëhuë', co macapohüë'.

²⁴ Caso caora marë' co manta nohuantërahüë'. Piyapinëhuëpita ca'pisoíchin tëhuëchinso', nani matatë pochin nitëranquën. Naporahuaton, Aniri, Iscoro, Mamiri, inapitanta ahuëta'huaso', catahuarinaco. Inapita tëhuëchinso' ma'sha mapiso', onpopionta macacaiso ya'huërin, itërin.

15

Yosë, Apranë anoyatërinso'

¹ Ina piquëran Siniorori, Apran ya'notërin. Co huë'ëponahuë', hua'narëso pochin nontërinso' natanin:

* **14:13 Ipriso'**: Nisha nisha taponá ina pochin nohuitopi. Co nitotërehuahuë' ma'chachinsona tapon napopiso'. A'naquënsó': "Ipiri shinpita ni'ton, napo nohuitopi," topi.

—Apran, ama të'huaquësohuë', carinquën pa'poyaranquën. Panca acanamiataranquën, itërin.

²⁻³ Napotopirihuë', Apraniso' itapon:

—Sinioro. Quëmaso Yosënguën. Panca acanamiatopirancohuënta', co hui'nahuë ya'huëtërincohuë' ni'ton, topinan quëran nisarin. Co a'naya tëranta hui'nahuë quëtërancohuë' ni'ton, piyapinëhuë Irisëro itëraiso ya'huërëtaponco. Inaso Tamasco piyapi nipirihuë', chiminpato ya'huërëtaponco, itërin.

⁴ Siniororiso nipirihuë', itapon:

—Co ina ya'huërëtaponquënhuë'. Hui'nan chachin ya'huërëtaponquën, itërin.

⁵ Itahuaton, në'mëtë pëinën quëran ocoirin. Ocoirahuaton, sha'huitërin:

—Pi'iro'të në'përahuaton, tayoraro'sa pichiquë'. Nanitohuatan pichiquë'. Ina nápo shiparinpita ya'huëtarinquën, itërin.

⁶ Naporinso natanahuaton: “Yosë no'tëquën nontërinco,” ténin Apran. Naporinso marë' Siniorori nóya ni'nin huachi.

⁷ Napoaton itapon:

—Caso Sinioroco. Orë ninano quëran ocoiranquën. Inaquëso cartiaro'sa ya'huërin. Iso no'pa' quëtaranquën hua'anëntomiatacaso marë', itërin.

⁸ —¿Onporahuatota hua'anëntomiata'huaso nitotapo? ténin Apran.

⁹ —A'nara ohuaca', a'nara capra, a'nara carniro, inapita cara pi'ipitopiso' quëshico. Naporahuaton, a'nara nëpë', a'nara pë'tahua nëpëa'hua', inapitanta quëshico, itërin Yosëri.

¹⁰ Aprani, inapita ma'sharo'sa Yosë quëshirin. Tëparahuaton huancánachin nichatëra'piarin. Nichatërinso'pita, cato pansinquë ya'carísha acorahuaton, anotëra'piarin. Inairaro'saso nipirihuë', co nichatërinhuë'.

¹¹ Ma'sha tëparinsopita, capita marë' tamëro'sa o'mapirihuë', Apraniso a'parárin.

¹² Nani tashiahuachina, Apranso' noyá huë'tërin. A'nanaya pa'pi tashirori imotërin ni'ton, të'huatërin.

¹³ Naporito' Siniorori itapon:

—A'na tahuëri shiparinpita, nisharo'sataquë yacapatapona'. Inaquë piyapitatona', camaiyapona'. Aparisitapona'. Catapini pasa pi'i inapoapona'.

¹⁴ Cariso nipirihuë', aparitërinso'pita ana'intarahuë. Ina piquëran shiparinpita, noya cha'ëpona'. Ma'huano'sa pipipona'.

¹⁵ Quëmaso nipirihuë', noyá mashoya nicama huarë' chiminapon. Co parisitaranhuë'. Inapoaton shimashonënpita quënancoanan.

¹⁶ Catapini shinpita huënton, ya'huërin piquëran, shiparinpita isëquë chachin huëntapona'. Amororo'sa co noyahuë' nipiso', co aquëtë huarë' nishatërarinhuë'. Napoaton naporito' tahuëri'sa huarë' ana'intarahuë huachi.

¹⁷ Nani tashihuachina, a'nanaya orno conai' tomontárinso ya'norin. Naporahuaton, panca yanatëtë pochin pën orótahuaton, ma'sharo'sa nichatërinso'pita huáncana, na'huërin.

¹⁸ Naporito' tahuëri chachin, Sinioro Apranë anoyatërin. Anoyataton itapon:

—Shiparinpita iso no'pa' quëtarahuë: Iquipito i' quëran huarë' Iopiratisii' pancai'pa', hua'anëntopiso naniarin.

¹⁹⁻²¹ Iporaso': Quiniro'sa', sinisëro'sa', catomono'sa', itiro'sa', huirisëro'sa', nihuaimoro'sa', amororo'sa', canano'sa', quiriquireo'sa', quiposoro'sa', inapitari iso no'pa' hua'anëntapi. Hua'anëntapirihuë', quëma shiparinpita quëtarahuë, itërin.

16

Ismairo nasitërinso'

¹ Sarai co hua'huana'pihuë' ni'ton, co Apran hui'nahuaninhuë'. Napoapona'huë', Saraiso a'nara cosonanën ya'huëtërin. Inaso iquipitoron. Acara itopi.

² A'na tahuëri Saraiso', so'in itapon:

—Ni'quëchi, Siniro co nohuantërinhuë ni'ton, co hua'huanahuë'. Napoaponahuë', cosonanëhuë acoanchinquën topirahuë. Tapona inaso', hua'huana'pi nisápirinhuë'. Hua'huanpachin cari masarahuë hua'huahuë pochachin nicacaso marë', itërin.

Napotohuachina, Apranta nohuantërin.

³ Naporo chachin Saraiso', Acara masahuaton, so'in acoantërin. Nani shonca pi'ipi Canaan parti ya'huapona pochin, napoapi.

⁴ Shiarahuaton Acaraso', cayorin huachi. Inaporahuaton, hua'anën nocanin. Nocanaton, co yanatërinhuë'.

⁵ Naporo' Sarairi Apran itapon:

—Quëma tëhuëran ni'ton, Acara nocaninco. Cari chachin acoantopiranquënhuë', iporaso' hua'huanaton, nocaninco huachi. Siniro chachin inquënposona tëhuëreso' anitochinpo': Quëma tëhuëmaranquën, ca a'na napomaraco, itërin.

⁶ Napotohuachina, Apraniso' itapon:

—Ni'quë', cosonanënso', natëinquënso ya'huërin. Ma'sona nohuantëranso' nitëquë', itërin.

Naporo quëran huarë' Saraiso', Acara pa'pi aparisitërin. Napoaton, inaso ta'arin huachi.

⁷ Ta'apirinhuë', Siniro anquëninëni* inotëro parti quënanin. Shor iraquë i'sha pipirinsó' ya'cari', quënanin.

⁸ Quënanahuaton, natanin:

—Quëmaso' Acaranquën, nohuitëranquën. Sarai cosonanëinquën. ¿Intoparanta huëcaton, intopata pa'saran? itërin.

—Patronanëhuë Sarai itopiso' ta'ananpiarahuë, tënin Acara.

⁹ Naporo' Siniro anquëninëni, itapon:

—Naquëranchin patronanën paapantaquë'. Ma'sona camairinquënsopita, natëquë', itërin.

¹⁰ Napotahuaton itaantarin:

“Ca nohuanto, hua'huayátërahuë amiparinpita ya'huëtarinquën.

Co pichicasohuë' na'apona'.

¹¹ Ipora cayoranso', quëmapia'huaya huaiyaran.

Huaihuatan, Ismairo itëquë'.

Co napion ancantaton na'nëranso',

Siniro nataninquën ni'ton, ina nininën acotëquë'.

¹² Mashotohuachin, tanan cahuario pa'pi notëraya pochin nisarin.

Ya'ipiya inimicotarin. Inanta', ya'ipiya quëran, inimicotapona'.

Quëmopinënpitari co quë'yapirinahuë',

inahua notënanquë chachin ya'huapon,” itërin.

¹³ Siniro nontërin ni'ton, Acaraso' pa'yanëinquë tapon: “¿Yosë chachin nontaporahuë co chiminahuë ti?” tënin. Ina yonquiaton, iso pochin Siniro nohuitërin: “Nicatonco, catahuarincoso Yosë,” itërin.

¹⁴ Napoaton inaquë poso ya'huërinsona', “Nanpiton, ni'sárinco'so' posonën,” itopi. Ina pososo', Catisë ninano', Piriti ninano', inapita ninanoro'sari ahuanapanpirin.

¹⁵⁻¹⁶ Acaraso' anquëni natërahuaton, patronanëinquë chachin paantarin. Tahuëri nanihuachina huairin. Apran posa shonca saota pi'ipitaso', hui'nin nasitarin. Nasitohuachina, Ismairo itërin.

17

Marca niacotacaiso' camaitërinso'

* **16:7 Siniro anquëninëni topachina:** Yosë chachin tapon naporin.

¹ Apran iscon shonca iscon pi'ipitaso', Siniorori ya'notahuaton, itapon:

—Caso Yosëco, ya'ipi nanitaparahuë. Natëtonco, nohuantërahuësoráchin niquë'.

² Napohuatan, quëmarë'co anoyatarahuë. Ca nohuanto, hua'huayátërahuë shiparin-pita ya'huëtarinquën, itërin.

³ Naporor' Apranso', isonin. Isonin quëran, no'paquë huarë' monshomarin. Inapoaso Yosëri sha'huitaantarin:

⁴ —Ni'quë', iso pochin quëmarë'co anoyatarahuë. Quëmá quëran na'a naciono'sa pipiarin.

⁵ Naporahuaton, co huachi Apran itaponënhuë'. Ipora quëran huarë' Apraan itaponën. Ca nohuanto na'a naciono'sa quëmá quëran pipipona ni'ton, ina pochin nohuitaponën.

⁶ Carinquën catahuananquën ni'ton, notohuaro' shiparinpita ya'huëtarinquën. A'naquën shiparinpita, copirno ya'conapona'. A'naquëonta', naciono'sa ocoiapona'.

⁷ Quëmarë'co ipora nani anoyatërahuë. Shiparinpitarë'conta a'na tahuëri anoyatarahuë. Yosënenco ni'to, catahuanaráponquën. Shiparinpitanta inapotápo.

⁸ Ya'ipi Canaan no'pa' ipora ya'huëranquë, hua'anëntacaso marë' quëtaranquën. Shiparinpitanta iso no'pa chachin hua'anëntomiatapona'. Inapitanta', casáchin chinotaponaco, itërin.

⁹ Napotahuaton, taantarin:

—Napoaponahuë', quëmarë'coso nani anoyatërahuë ni'ton, natëco. Inapochachin shiparinpitanta natëinaco.

¹⁰ Ina pochin canpitarë'co anoyatërahuë. Canpitanta anoyatërehuaso yonquicamaso marë' ya'ipi quëmapinquëma', marchuanamaso ya'huërin. Naporahuaton, ya'ipi shiparinpitanta inachachin natëina'.

¹¹ Taparonëmaquë, sha'huëchin imorayatërinso', niyashitëtoco'. Inaporamaso', ayonquiarinquëma carë'quëma anoyatëramaso'.

¹² Ipora quëran huarë' ya'ipi quëmapinquëma ninamasopita, nasitërin quëran posa tahuëritapaso', marcanën acotoco'. Hui'namanta', inapotoco'. Piyapinëma nisharo'sa pa'antëramasonta inapotoco'.

¹³ Ya'ipinquëma niacotacaso ya'huërin. Co a'naya tëranta topinan nicamaso ya'huërinhuë'. Inapohuatama', canpitarë'co anoyatërahuëso', nonëmaquë chachin chiminamaquë huarë' ya'huëápon.

¹⁴ Nipirinhue', insosona co marcanën niacotohuachinhue', ya'huërama quëran ocoimiatoco'. Canpitarë'co anoyatërahuëso', co natërinhuë ni'ton, inapotoco', itërin.

¹⁵ Naporor chachin, Yosëri Apraan itaantarin:

—Sa'aonta' Sarai itopiramahuë', co huachi inapochin nohuitaramahuë'. Ipora quëran huarë' Sara* itapoma'.

¹⁶ Inanta noya nicato catahuanarahuë ni'ton, hua'huanarin huachi. Tëhuëenchachin cari noya nicato inapotarahuë. Na'a naciono'sa', ina quëran pipipona'. Ina quëran pipipisopita a'naquënso', copirno ya'conapona', itërin.

¹⁷ Napotohuachina, Apraanso isonin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton tëhuarin. Tëhuapon pochin yonquirin: “¡Pasa pi'ipitohuachinara, co huachi hui'nahuanpihuë"! ¡Saranta iscon shonca pi'ipitaton, co huachi onporonta nanitërinhuë hua'huanacaso'!” tënin yonquinënuë.

¹⁸ Napoaton iso pochin Yosë nontërin:

—¡Ma'cha Sinioro sha'huitërancoso chachin Ismairo catahuananhuë paya! itërin.

¹⁹ Yosëriso nipirinhue', itapon:

—Sa'anquë chachin hui'nahuanaran ta'to, napotaranquën. Hui'nan nasitohuachin, Isaco† itaran. Quëmarë'co anoyatërahuëso', inanta sha'huitarahuë. Sha'huitërahuëso chachin, shinpitanta catahuamiatarahuë.

* **17:15 Saraso'**: Copirno hui'nin tapon naporin. † **17:19 Isacoso'**: Tëhuarinso' tapon naporin.

²⁰ Ismairo marënta nontërancoso', nani natananquën. Inanta catahuarahuë. Ca nohuanto na'a hui'ninpita ya'huëtapon. Ina quëran pipipisopita na'amiatapona'. Shonca cato hua'ano'sa nicacaiso' hui'nahuanapon. Ina shinpita quëran panca nacion pipipon.

²¹ Napoaponahuë' quëmaro'co anoyatato sha'huitëranquënsopitaso', Sara hua'huinquën nisarin. A'na pi'i quëran, ipora tahuëri'sa pochin, Isaco nasitapon, itërin.

²² Apraan nontërinso tonitahuaton, Yosëso ina quëran pa'nin huachi.

²³ Naporo tahuëri chachin Apraanso', hui'nin Ismairo itërinso marca acotërin. Piyapinënpita pëinënquë chachin nasitopisonta', inapotërin. A'napitanta coriquinën quëran pa'aninso', acotërin. Ya'ipi quëmapi'sa Apraan pëinënquë ya'huëpisopita, marca niacotopi huachi. Yosë camaitërinso chachin nipi.

²⁴⁻²⁵ Apraan iscon shonca iscon pi'ipitaso', taparonën sha'huëchin yashitëtopi. Ismairona shonca cara pi'ipitaso', inapotopi.

²⁶⁻²⁷ Naporo tahuëri chachin ya'ipi quëmapi'sa nipisopita marca niacotopi. Apraan, Ismairo, inapita niacotopi. Piyapinënpitanta inapopi. A'naquën pëinënquë chachin nasitopi. A'naquënso', coriquinën quëran nisharo'sa pa'antërin. Ya'ipiya niacotopi huachi.

18

Sara hua'huanacaso sha'huitërinso'

¹ Insina nararo', Mimiriri hua'anëntërinquë Apraan ya'huëarin. Inaquë niso', Siniorori, ya'notaantarín. Camotëchin pochín nisapaso' ya'notërin. Në'mëtë pëinën ya'coananënuë huënsaso', napoarin.

²⁻³ Apraanso ni'pirinhuë', cara quëmapi ina notënanquë huaniapi quënanin. Quënanahuaton, a'naroáchin paaparín nontacaso marë'. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton, itapon:

—Sinioro, pi'pian yanontëranquën. Ama na'huëtocosohuë'.

⁴ Canpita topatama', nipa'morantëcamaso marë' piyapinëhuë i'sha quëshiniquëma'. Inapoatoma', nara tashinantërinquë, na'yapoma pochín, chinototaco'.

⁵ Ya'huërahuëtaquëchin na'huëarama ni'quëhuarë', ma'sha tëranta capamaso quëshiniquëma'. Ina quëran chiniquën cancantatoma', paantamaso marë', itërin.

—Naporan ni'quëhuarë', inta nipachin, itopi.

⁶ Napotohuachinara, Apraanso në'mëtë pëinënquë ya'conahuaton, Sara itapon:

—Manorahuaton, cato shonca quiro pochín, noya noya tricoloro'mo nininso' maquë'. Ina masahuaton, pan niquë', itërin.

⁷ Sa'in sha'huitahuaton, ta'arë'nachin ohuacaro'sa ya'huarinquë pa'nin. Noya noya nininso' toroa'hua huayonin. Huayonahuaton, a'nara piyapinën quëtërin. Quëtuhuachina, inaso' teparahuaton a'naroáchin capacaiso marë' anpirin.

⁸ Ina a'capon pochín, ohuaca sho'shoi' atachirotopisonta', acotërin. Naporahuaton ohuaca sho'shoi' o'shitërin. Inapoaton, a'capon pochín ninararin pahuantuhuachina acotacaso marë'. Ni'toro'sa nara tashinantërinquë coshatasoi naporin.

⁹ Nani coshatuhuachinara, ni'toro'sari Apraan natanpi:

—¿Sa'ango huachi? itopi.

—Ma'tana në'mëtë pëi acoana ya'huëarin, itërin.

¹⁰ Naporo' a'nari itapon:

—A'na pi'i quëran, nicaponquën huëantarahuë. Naporo' Sara hua'huanaton, hua'huin ipoarin huachi, itërin.

Napoasoi Saraso', ya'ipi nonpiso' natanárin. Apraan pinën quëran, në'mëtë pëi acoana, ya'coana pirayan natanárin.

¹¹ Apraan, Sara, inapitaso nani mashotopi. Saraso yaniton, co huachi onpo hua'huanchináchinhuë', ninin.

¹² Ina yonquiaton, co huachi huina cacotatonhuë', tëhuarin huachi. Tëhuapon pochin, yonquirin: “Inaporahuë naporini, noya cancanchitohuë'. Napoaponahuë', catocoi chachin nani mashotërai ni'ton, co quiyaso inapoasocoihuë' ayapoi,” tënin yonquinënguë.

¹³ Siniororiso nipirinhüë', Apraan itapon:

—¡Sara co tëhuacasohüë nipirinhüë', tëhuarin! “Nani paiyaco” ta'ton, ¿co natëtërinhuë' hua'huanacaso ti?

¹⁴ ¡Caso Sinioroco ni'to, ya'ipi nohuantërahuëso' nanitaparahuë nica'huaso! A'na pi'i quëran, nicaponquën huëantarahuë. Naporo' Sara hua'huanaton, hua'huin ipoarin huachi, itërin.

¹⁵ Sinioro naporinso natanaton, të'huanënguë Saraso tapon:

—Co tëhuarahuë', tënin. Napoaponahuë', Siniorori itapon:

—Naporiranhuë', tëhuaranso' nitotërahuë, itërin.

Sotomaro'sa marë' Yosë nontërinso'

¹⁶ Nani coshatohuachinara, paantacaiso marë' ni'toro'saso' huanipi huachi. Sotoma ninanotaquëchin pa'sahuachinara, Apraani chi'yarin. Nontaton patacaso marë' chi'yarin.

¹⁷⁻¹⁸ Papon pochin, Sinioroso' yonquiraarin. “Apraan quëran a'na tahuëri panca nacion pipiarin. Naporahuaton ina nacionso', chiniquën nanantarin. Napoaton ma'sona yaninahuëso', sha'huita'huaso ya'huërin. Nani sha'huitërahuë ya'ipi naciono'sa isoro'paquë ya'huërinso'pita, ina quëran catahua'huaso marë'.

¹⁹ Nani ina huayonahuë hui'ninpita, shinpita, inapita noya pënënacaso marë'. A'chintërahuësopita natëtona', noya nicacaiso marë' pënënarin. Inapohuachin, sha'huitërahuëso chachin quëtarahuë huachi,” tënin yonquiaton.

²⁰ Napoaton, Siniorori itapon:

—Sotomaquë, Comoraquë, inaquëpita ya'huëpisopita, panca oshahuanpi. Inapoatona pa'pi co noyahuë' nahuinpi.

²¹ Napoaton inatohua pa'sarahuë. ¿Sha'huitërinacoso chachin ta'ma nisapi? ta'to, nitota'huaso marë' pa'sarahuë.

²² Cato ya'piso quëchitahuatona', Sotoma ninanoquë pa'pi. Apraanso nipirinhüë', Siniororë' ninontacaso marë' quëparitërin.

²³ Napoaton ya'carirahuaton, natanin:

—Tëhuëpisopitaso' no'tëquën chachin ata'huantamaso ya'huërin. Co tëhuëpisopitasohüë' nipirinhüë', co inapotamaso ya'huërinhuë'.

²⁴ Tapon a'natërápo shonca ya'pi', co tëhuëpisopitasohüë' ninanoquë ya'huëpi. Ina nápo ya'huëpiso yonquiaton: ¿Co ninano nicha'ësarahuë'?

²⁵ ¡Ama Sinioro napoquësohüë'! ¡Tëhuëpisopita, co tëhuëpisopitahuë' co napopináchin oshahuanpiso pochin ana'intamaso ya'huërinhuë'! ¡Ama napoquësohüë'! ¡Quëmaso', noya noya coisë ya'ipi isoro'pa' marë' ninan ni'ton, no'tëquënáchin ana'intamaso ya'huërin! itërin.

²⁶ Napotohuachina, Siniorori itapon:

—A'natërápo shonca co tëhuëpisopitahuë', Sotoma ninanoquë ya'huëhuachin, inapita nosoroato ya'ipi ina ninanoquë ya'huëpisopita nicha'ësarahuë, itërin.

²⁷ Apraaniso nipirinhüë', naquëranchin nontaantarin:

—Quëmaso Yosënguën, caso topinan piyapico niporahuë', naquëranchin nontaanta'inquën. Ama ina marë' no'huicosohüë'.

²⁸ Catapini shonca a'natërápóra' co tëhuëpisopitahuë' nanihuachina', a'natërápo pahuaninso' marëáchin, ¿ya'ipi Sotomaquë ya'huëpisopita, ata'huantapon ti? itërin.

—Catapini shonca a'natërápo tëranta co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina', co ninano ata'huantarahuë', itërin.

²⁹ —Tapona catapini shoncara', co tëhuëpisopitahuë' ya'huëpi, taantaran Apraan.

—Ina napoya tëranta ya'huëhuachinaso', co ata'huantarahuë', tënin Yosë.

³⁰ Apraaniso nipirinhüë', naquëranchin Yosë nontaantaran:

—Inachin inachin nontápiranquënhüë', ama ina marë' no'huicosohüë' topirahuë. Tapona cara shoncara' ya'huëpi, itërin.

—Cara shoncaya tëranta ya'huëhuachina', co ata'huantarahuë', itërin.

³¹ —Tëhuëenchachin caso Sinioro co natantonhuë pochin nontáranquën. Cato shoncara', co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina': ¿Onpoaranta'? itaantaran.

—Cato shoncanta co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina', co ninano ata'huantarahuë', itërin Yosëri.

³² Apraani naquëranchin nontaantaran:

—Iporaíchin Sinioro nontaantaranquën. Ina quëran co huachi apiponquënhüë ni'ton, ama no'huicosohüë'. Shoncaíchin co tëhuëpisopitahuë' quënanpatan: ¿Onpoaranta'? itërin. Napotohuachina, Siniorori itaantaran:

—Shoncaya tëranta co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina', co ninano ata'huantarahuë'.

³³ Apraan nontërinso toquitahuaton, Sinioroso pa'nin huachi. Apraonta', në'mëtë pëinënquë'pa' panantaran.

19

Sotomaro'sa', Comoraro'sa', inapita ata'huantërinso'

¹ Nani yatashirahuaso', cato anquëniro'saso Sotoma ninanoquë camapi. Ninano ya'coanaquë chachin Noto huënsaso', camapi. (Inaquë ya'huëhuano'sa niyontonpi ma'sha yonquiatona anoyatacaiso marë'.) Cato ya'pi canquipiso quënanahuaton, paa-parin nontapon. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorin.

² Monshorin quëran itapon:

—Caso siniororo'sa piyapinëma pochinco. Huëco pëinëhuëquë onpopionta huë'ëcamaso nohuantoco'. Inaquë nanitërama nipa'morantëcamaso'. Tashiraya yapa'patama paan-taco', itërin. Napotopirinhüë', inapitaso co nohuantopihüë'.

—Naporinchi paya. Napopiranhüë' co nohuantëraihüë'. Caniquë tëranta noya huë'ëpoi, itopi.

³ Napotopirinhüë', Notori naquëranchin naquëranchin sha'huitohuachina, napoin quëran pëinënquë pa'pi huachi. Canconpachinara, noya cosharo nitërin. Pan co ahuëpocatopinanhüë' anpitanon, inapitarë' acotohuachina, ni'toro'sa coshatopi huachi.

⁴ Napoaponahuë', co'huara chinochátërasoihuë' ya'ipi ya'huëhuano'sari Noto pëinën tancapitopi. Hui'napiro'sa quëran, mashoro'saquë huarë' yamoipi.

⁵ Noto no'huitona', chiniquën nontiipi:

—¡Quëmapi'sa pëinënquë canquipiso'! ¿Intopata ya'huapi? ¡Ocoiquë tēcari'! itopi.

⁶⁻⁷ Naporo' Notoso' pëinën noyá oncotahuaton, inapita nontapon pipirin.

—Ama iyaro'sa napocosohüë', pa'pi co noyahuë' yonquirama'.

⁸ Cato hui'nahuëpita nano'sa co quëmapi së'huayátërarinsohüë', ya'huëtërinco. Inapita nipachin ocoichinquëma', nohuantëramaso' nitoco'. Isopita quëmapi'saso nipirinhüë', ama napotocosohüë'. Cari përarahuë pëinëhuëquë ya'conquipi ni'ton, napotaranquëma', itërin.

⁹ Inapitariso nipirinhüë', itapona':

—¡Po'shaquë quëmaso'! Nisha piyapinquën niponahuë', ¿yacamairancoi ti? ¡Iporaso huachi inapita quëran na'con na'con, quëma nitarainquën! itopi. Napotatona', Noto ahuërapí. Pëinën ya'coananta', yapaparapitopi huachi.

¹⁰ Napoaponahuë', ni'toro'sari Noto mapi. Masahuatona', acoana po'mopi. Napotatona', ya'coana oncotaantapi.

¹¹ Naporo chachin piyapiro'sa aipiran nisapisopita, a'naroáchin asomarayapi huachi. Hui'napiro'sa quëran, mashoro'saquë huarë' ya'ipi somarayapi. Ina nipirinahuë tëranta', amiai huarë' ya'coana yonípi.

¹² Naporo' ni'toro'sari, Noto itapona':

—¿Ya'huëtërinquën aquëtë huarë' quëmopiro'sa isëquë? Hui'nanpita quëmapi'sa', sanapi'sa', mi'sëro'sa nicacaiso nipisopita ya'ipi inapita, iso ninano quëran ocoiquë'. Ocoiaton áquë quëpaquë'.

¹³ Iso ro'të ata'huantarai ni'ton, quëpaquë'. Iso ninanoquë pa'pi co noyahuë' nip-iso', na'a piyapi'sari Sinioroquë sha'huirapipi. Napoaton, ata'huanta'huaiso marë' a'parincoi, itopi.

¹⁴ Napotohuachinara, Notoso mi'sënpita nicacaiso nipisopita sha'huitacaso marë' pa'nin:

—¡Manóton huëco pa'ahua'! Iso ninano quëran pipia'ahua'. ¡Siniorori iso ninano ata'huantarai ni'ton, huëco pa'ahua'! itërin. Itopirinhuë', co natëpihuë'.

¹⁵ Nani tahuëri ya'cari nipachina, anquëniro'sari Noto itapona':

—¡Pashi tëquë'! Sa'an, cato hui'nanpita, inapita masahuaton, iso ninano quëran ocoiquë huachi. Ninano ata'huantëraiquë, chimintama'.

¹⁶ Napotopirinahuë', Notoso' co manorinhuë' ni'ton, Yosëri nosoroaton, yanicha'ërin. Napoaton anquëniro'sari, sa'inë chachin maimirarin. Hui'ninpitanta maimirarahua-tona', ninano quëran cha'ëcaiso marë' ocoipi.

¹⁷ Ninano quëran nani pipihuachinara, a'na anquëniri itapon:

—¡Cha'ëcamaso marë' manóton ta'aco'! Ama pinëma parti tahuërëcosohuë'. Pa'mia paco'. Ama ma'sha marë' tëranta iso motopianaquë chinicosohuë'. Cha'ëcaso nohuantohuatama', motopiro'sa parti ta'aco', itërin.

¹⁸⁻¹⁹ Notoriso nipirinhuë', itapon:

—¡Co Siniororo'sa topirahuë'! Tëhuëenchachin canpitaso', na'con catahuaramaco huachi. Noyanquëma ni'ton, nicha'ëramaco. Napoaponahuë', motopiro'sa parti ta'aca'huaso', co nanitarahuë'. Huancopi ni'soi', ayaro' icantatoncoi tiquihuachincoi.

²⁰ Ni'co', pasëyáquë a'na ninanoa'huaya ya'huërin. Inaquë tëhuëenchinso' noya paca'huaiso' topirahuë. Nohuantoco inaquë pa'i cha'ëca'huaiso marë'. ¿Co'ta inaso', co panca ninanoyahuë'? itërin.

²¹ Napotohuachina a'na anquëniri itapon:

—Nani natananquën nontërancoso'. Nohuantëranso chachin nisarahuë. Co ina ninanoso', ata'huantapohuë'.

²² Napoaponahuë', ¡manóton inatohua paco'! Inatohua canama huarë' Sotoma ninano ata'huantarai huachi. Napoaton ina ninanoso', Soaro* itopi.

²³ Nani tahuërihuachina Notoso', Soaro ninanoquë camarin.

²⁴ Naporo' Siniorori, pën o'nan pochin a'paimarin. Sha'pi mo'shirë chachin, a'paimarin. Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa aipi a'paimarin.

²⁵ Inapotaton, ata'huantërin. Ya'ipi inaquë ya'huëpisopitarë chachin ata'huantërin. Ina motopianaquë papotërinso'pitanta', ya'ipi tiquirin.

²⁶ Noto sa'inso nipirinhuë', co Soaroquë camarinhuë'. Oshaquëran so'in imaquiáponahuë', pinën parti tahuërëhuachina, inaquë chachin yamora moto' taranaton, chiminin.

²⁷ Tashiramiachin Apraanso', i'huara Sinioro nontërintaquëchin pa'nin.

²⁸ Ina quëran, Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa nocorin. Ya'ipi ina motopiananta nocomapirinhuë', ina ro'të quëran pa'pi huëhuëpiro conai pipirarin ni'nin. Panca orno quëran tomontërinso pochin, pipirarin.

* **19:22 Soaroso'**: Pi'pira'huaya tapon naporin.

²⁹ Ina pochin, ina motopianaquë ninanoro'sa Yosëri ata'huantërin. Noto yacapatërinso parti noyá ata'huantërin. Notoso nipirinhüë', co ata'huantërinhuë'. Apraan yonquiaton, cha'ëcaso marë' ina quëran ocoirin.

Moaporo'sa', amono'sa', inapita ya'huërinso'

³⁰ Inapita ninanoro'sa ta'huantopi piquëran, Notoso' të'huatërin. Të'huataton, Soaroquë ya'huëcaso co nohuantërinhuë'. Napoaton cato hui'ninpitarë chachin motopiro'sa parti, ya'huëcaiso marë' pa'pi. Inaquë a'na motopi naninquë, cara chachin ya'huëpi.

³¹ A'na tahuëri paya paya nininsoari, caia'huain, itapon:

—Ni'quë caira. Ya'ipi parti sanapi'sa ya'huërinso', so'yatona hua'huanpi. Canposo nipirinhüë', isoporinguë quëmapi pahuanin quëran, co inapochináchinhüë' ninë'. Tataíchin mini nipirinhüë', nani inanta mashotarín.

³² Napoaton, huëquë pa'a o'shítatë tëpaita'a. Inapotatë', hua'huanpo ya'huëtiinposo marë' huë'ëpa'a, itërin.

³³ Naporo tashi chachin pa'pina huino o'shitomiatopi. Nani ano'pihuachinara, paninanso' pa'pin quëhuënaparin. No'pirahuë ni'ton, co nataninhüë' hui'nini quëhuënaparinso'. Co pa'ninso tëranta nataninhüë'.

³⁴ Tahuëriantarinquë paninanso', caya'huain itaantapon:

—Ni'quë caira, achin tashi caso tata quëhuënaparahüë. Quëma ya'huë'rë' quëhuënapacaso marë' ipora tashinta ano'pianta'a. Inapoatë catonpo chachin tatanpo quëran tëranta hua'huasha ya'huëchinpo', itërin.

³⁵ Ninapotatona', naporo tashi naquëranchin pa'pina huino o'shitaantapi. Nani ano'pihuachinara, hua'hua nininso ya'huë'rë', pa'pin quëhuënaparin. No'pirahuë ni'ton, Notoso' co nataninhüë' hui'nini quëhuënaparinso'. Co pa'ninso tëranta', nataninhüë'.

³⁶ Inapoatona', cato chachin cayopi. Pa'pina quëran napopi.

³⁷ Paninanso' huaihuachina, quëmapi'huaya huairin. Inaso', a'shini Moapo† itërin. Iso quirica ninshitasoco huarë', ina ipora moaporo'sa ya'huërinso shimashonëna ninin.

³⁸ Hua'hua nininsonta huaihuachina, quëmapi'huaya chachin ya'huëtërin anta'. Inanta a'shini Pin-ami‡ itërin. Iso quirica ninshitasoco huarë', ina ipora amono'sa ya'huërinso shimashonëna ninin.

20

Apraan Apimiricorë naporinso'

¹ Apraanso', piyapinënpitarë chachin ya'huëapi quëran pipipi. Pipirahuatona', Niquipi parti paantapi. Quiraro ninanoquë canconahuatona', inaquë ya'huëcaiso marë' quëparitopi. Ina ninanoso', Catisë ninano quëran Shor parti ira pa'ninso' huáncana quëparitërin.

² Apraanso inaquë ya'huapon pochin, Sara sa'in nipirinhüë': "Oshihuë," toconin. Napoaton Quiraro copirno Apimirico itopisori yamanin. Camaitohuachina, macacaso marë' Sara quëpatopi.

³ Napoaponahuë', naporo tashi chachin Yosëri huë'ënguë pënënin: "Quëmaso chiminanan. Sanapi mananso so'yahuan ni'ton, chiminamaso ya'huërin," itërin.

⁴ Apimiricoso', co Sara ichihuë'ëshátërarinhüë'. Napoaton Siniro itapon: "Siniro co manta onporahuë ni'ton, co tëpaancoso ya'huërinhuë'.

⁵ Co'ta Apraan chachin naporin: 'Oshihuë,' ténin. Saranta': 'Yo'yohuë,' ténin. Cato chachin napopi ni'ton, co nitotatohuë manahuë," itërin.

⁶ Napotohuachina, Yosërinta huë'ënguë chachin a'paniantarin: "Tëhuëenchachin co nitotatonhuë' naporan. Napoaton ca nohuanto co ichihuë'ëranhuë'. Carinquën ya'copiranquën ama oshahuanaton tëhuëtancoso marëhuë'.

† 19:37 *Moaposo'*: Pa'pin quëran ya'huërinso', tapon naporin. ‡ 19:38 *Pin-amiso'*: Piyapinëhuëpita hui'nin tapon naporin.

⁷ Iporaso nipirinhüé', so'in chachin quëtaantaquë'. Inaso pënëntona'pi ni'ton, quëma marë' nontarinco. Ama chiminamaso marëhuë', nontarinco. Co'so' quëtaantahuatanhuë', sa'an, hui'nanpita, inapitarë'quën chachin, ta'huantaran," itërin huë'ënquë.

⁸ Tahuërianpitoahuachina, Apimiricoso huënsëintarahuaton, piyapinënpita amatërin. Huë'pachinara, ya'ipi hua'narinso sha'huitërin. Natanahuatona', piyapinënpitaso pa'pi pa'yanpi.

⁹ Ina quëran Apraan amatahuaton, itapon:

—¡Ma'huantacha nitapirancoihuë paya! ¡Caso co maquë tëranta tëhuëtëranquënhuë'! Quëmaso nipirinhüé', napotatoncoi panca yaaoshahuanpirancoihuë'. Ca aoshahuana-tonco, quëmopinëhuëpita, piyapinëhuëpita, inapita, na'inchitonhuë'. ¡Co naporëhuë'!

¹⁰⁻¹¹ ¿Ma'ta yonquiaton, napotopirancohuë'? itërin. Napotohuachina, Apraani itapon: —Isëquëso', co manta Yosë natëpihuë'. Sa'ahuë matiincoso marë' tëpaponaco caso', ta'to naporahuë.

¹² Naporahuaton Saraso', oshihuë anta'. Ina tataquëranchin nipiraihuë', mamahuëi quëranso', nisha ninai. Napoaton cari manahuë.

¹³ Yosë chachin, tatahuë ya'huërin quëran pipicaso' camaihuachincora, sa'ahuë sha'huitërahuë: “Insëquë tëranta pa'nëhuaquë: ‘Inaso yo'yo masho,’ tëquë ta'a, itërahuë,” tënin Apraan.

¹⁴ Ina natanahuaton, Apimiricoso sa'in quëtaantarin. Naporahuaton, ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita quëtërin. Piyapinënpita camaicaso marënta': Quëmapi'sa', sanapi'sa', inapita quëtërin.

¹⁵ Ina quëtahuaton, itërin:

—Ni'quë iya, no'panëhuëso pancana, insëquëso costaranquë ya'huëquë', itërin.

¹⁶ Saranta', itapon:

—Ni'quë imoya, yo'yo masho huaranca coriqui prata quëran nininso' quëtërahuë. Ya'ipiya quëran co tëhuëransohuë' nitotacaiso marë' ina nápo quëtarahuë. Co insonta pinoinquënso ya'huërinhuë'.

¹⁷ Ina quëran Apraan, Yosë nontërin Apimirico marë'. Ina sa'in, cosonanënpita, inapita marënta', Yosë nontërin. Nontohuachina, Yosëri anoyatërin. Naquëranchin hua'huasha ya'huëtaantacaiso marë' anoyatërin.

¹⁸ Siniiori nani Apimirico ya'huërinquë, sanapi'sa ana'intopirinhüé'. Ama hua'huanacaiso marëhuë', Sara na'in quëran napotopirinhüé'. Napoaton Apraani Yosë nontërin inari anoyatacaso marë'. Napohuachina, Yosëri Apimirico sa'in, piyapinënpita sa'ina', inapita anoyatërin. Hua'huasha ya'huëtaantacaiso marë' anoyatërin.

21

Isaco nasitërinso'

¹ Sha'huitërinso chachin, Siniiori Sara catahuarin.

² Ina nohuanton napoin quëran cayorin huachi. Tahuëri nanihuachina, quëmapia'huaya huairin. Inaso', Apraan mashoya nicaquë huarë' hui'nahuaninso hua'huatërin. Yosëri sha'huitërinso tahuëri'sa chachin, hui'nin nasitërin.

³ Sa'inquë chachin hui'nahuaninso nasitohuachina, Isaco itërin.

⁴ Yosë camaitërinso chachin posa tahuëritohuachina, marca acotërin.

⁵ Apraan pasa pi'ipitaso', hui'nin Isaco itërinso', nasitarin.

⁶ Naporo' Sara yonquirin: “Yosë catahuarinco ni'ton, capa cancantato, tëhuërahuë. A'napitanta', hua'huanahuëso nitotohuachina', ya'ipiya quëran capa cancantatona tëhuapona'.

⁷ Co hua'huana'picohuë ni'to, co inso tëranta Apraan nontaton: “Tëhuëchachin Saraquë hui'nahuanaran,' co ichitonhuë'. Inaso nipirinhüé', máshoya niponahuë', hui'nahuanin huachi,” tënin.

Acara, Ismairo, inapita Apraani a'parinso'

⁸ Isacoa'huaya oshaquëran so'sohuachina, a'shini a'potërin. A'potërinso tahuëri, capa cancantacaiso marë' Apraan panca pita ninin.

⁹ Capa cancantapirinahuë', Saraso' co noyahuë' cancantërin. Cosona hua'huini Isaco monaton ya'nipitarin ni'nin.

¹⁰ Napoaton Apraan sha'huitërin: “¡Cosonaso', hua'huinë chachin, a'paquë pa'in! Isacoso hua'huahuë chachin ni'ton, co nohuantërahuë' quëma ma'shanënpita cosona hua'huionta quëtacaso',” itërin.

¹¹ Ina natanaton, Apraan panca sëtërin. Hui'nin ni'ton, sëtëyarin.

¹² Sëtopirinhüë', Yosëri itërin: “Ama hui'napi marë' sëtëquësöhuë'. Co cosonanën marë' tëranta sëtacaso ya'huërinhuë'. Ma'sona Sara nohuantërinso niquë'. Isaco quëran pipipisopita, noya noya catahuararahuë. Inapita mini yonquiato nani sha'huitëranquën nisapaso'.

¹³ Cosona hua'huionta catahuarahuë. Ca nohuanto, shinpita panca nacion ocoiaponá'. Hui'nan chachin anta ni'ton, catahuarahuë,” itërin.

¹⁴ Tahuëririnquë tashiramiachin Apraanso', Acara quëtacaso marë' cosharo manin. A'nara sha'huëtë morsaquë i'sha ta'panahuaton, quëtërin. Hui'nionta Ismairo itërinso', a'paantërin quëpacaso marë'. Inahuaso pa'pachinara, Piirsipa inotëro parti chihuëatona', topinan pa'sápi.

¹⁵ I'sha sha'huëtë morsaquë ya'huërinso', ta'quipi. Ta'quihuachinara Acaraso', naraa'huaya tashinantërianaquë hua'huin acorahuaton, patërin.

¹⁶ Aquëmiachin pa'sahuaton, huënsëconin. Ama hua'huin chimininso nicacaso marëhuë', inaquë huënsëconin. Huënsëhuachina, hui'napiso na'nërin huachi.

¹⁷ Yosëri, hui'napi na'nërinso' natanin. Napoaton Yosë anquëninëni, inápa quëran përasahuaton nontërin: “¿Ma'ta Acara onporan? ¡Ama pa'yanquësöhuë! Yosëri, hui'napi na'nërinso' natanin.

¹⁸ Manóton pa'sahuaton, macontaquë'. Ama patëquësöhuë'. Ca nohuanto, hua'huan quëran panca nacion pipipon,” itërin.

¹⁹ Naporó' Yosë nohuanton, Acara a'na posoquë i'sha quënanin. Inaquë pa'sahuaton, sha'huëtë morsaquë manin. Ina masahuaton, hua'huin o'shitonin.

²⁰⁻²¹ Yosëri, hui'napi catahuarin ni'ton, nóya a'shinin. Paran inotëro parti ya'huëpi. Míso pë'chinantërin. Oshaquëran a'shini Iquipito sanapi yoniton, acoantërin.

Apimirico Apraanë anoyatopiso'

²² Naporó tahuëri'sa pochin Apimirico pa'nin Apraan nontapon. Huicororë' pa'nin. Inaso', Apimirico sontaronënpita camairinso'. Inaquë Apimiricori Apraan itapon:

—Tëhuëenchachin quëmaso' nani ma'sha nipatana, Yosë catahuarinquënso ni'nai.

²³ Napoaton isëquë chachin Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco: Ama hui'nahuëpita, shihuëpita, ama ca tëranta', ma'sha onpotancoso marëhuë', sha'huitoco. Carinquënso nosoroatënquën co ma'sha onpotëranquënhuë'. Inapochachin quëmanta noya ni'coi. A'napita ya'huëhuano'santa', noya ni'camaso marë' Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco, itërin.

²⁴ Napotohuachina Apraan tapon:

—Yoscoarë' co ma'sha onpotaranquëmahuë', itërin.

²⁵ Napoaponahuë', Apraani itaantapon:

—Carinquëmaso', noya yonquirapiranquëma'. Quëma piyapinënpitaso nipirinhüë', a'nara poso ihuaraiso matërinacoi, itërin.

²⁶ Ina natanahuaton, Apimiricori itapon:

—Co sha'huitërancohuë' ni'ton, ipora huarë' namaso natanahuë. Inpitaso inapotomarinquën. Co caso nitotërahuë', itërin.

²⁷ Napotohuachina, naporu tahuëri cato chachin, noya ninitona ya'huëcaiso marë' anoyatopi. Yoscoarë' ta'tona', anoyatopi. Ina quëran anoyatopiso yonquicaiso marë' Apraani ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita manin. Masahuaton Apimirico quëtërin.

²⁸ Naporahuaton canchisë ohuica nanoyan nipisopita huëntonën quëran nisha acoarin.

²⁹⁻³⁰ Nisha acoaso', Apimiricori itapon:

—¿Ma'marëta canchisë ohuicaro'sa nisha acoaran? itërin.

—Isopita canchisë ohuica, quëtaranquën: “Tëhuëenchachin Apraani ina poso ninin,” ta'camaso marë' quëtaranquën, itërin.

³¹ Napoaton ina ro'tëso', Piirsipa itopi. Inaquë cato chachin Yoscoarë' ta'tona', anoyatopi ni'ton, ina pochin nohuitopi.

³² Nani anoyatohuachina Apimiricoso', Huicororë chachin huiristino'sa no'panën parti paantapi.

³³ Nani pa'pachinara, Apraanso inaranchin Siniro chinotërin. Inaso': “Yosë ya'huëmiatërinso',” itopi anta'. Inaquë chinotaton, a'nara tamarisco nara sha'nin. Nani sha'huirahuë chachin ina no'paso', Piirsipa itopi.

³⁴ Hua'qui Apraan huiristino'sa no'panënaquë, yacapatërin.

22

Yosëri Apraan tënirinsö'

¹ Ina piquëran Yosëri: “¿Tëhuëenchachin ta'ma Apraan natërinco to?” ta'ton, tënicaso marë' përarin:

—Apraan, itërin.

—Ma'ta Siniro ya'huëarahuë, tënin Apraan.

² Naporu' Yosëri itapon:

—Hui'nän Isaco itëranso', a'naíchin ni'ton, nosoromiatëran. Ina nipirinhüë', masahuaton Moria parti quëpaquë'. Inaquë canconpatan, a'na motopi a'notaranquën. Inaquë chinotancoso marë' ina tëparahuaton, ya'ipi ahuiquitëquë', itërin.

³ Tahuëririnquë Apraanso', tashiramiachin huënsëintarahuatón, tapatarin huachi. Ihuë Yosë chinotaton ahuiquitacaso marë' pë'shitërinso', moranëinquë a'mitërin. Ina quëran hui'nin, cato piyapinënpita, inapita quëparin. Yosëri sha'huitërinquë pa'nin huachi.

⁴ Cara tahuëri quëran Apraanso', Yosëri sha'huitërinso' no'pa' notërin.

⁵ Naporu' piyapinënpita itapon:

—Isëquë ninatacoi. Moranta isëquë patarahuë. Quiyaso' amasha aquëcha pa'sahuatoi, Yosë chinotarai. Nani chinotohuatoi o'mantarai, itërin.

⁶ Ihuë Yosë chinotaton ahuiquitacaso', Isaco apitëntërin. Inaoranta cosoroa'hua, pë'to ra'pi, inapita manin. Ina quëran pa'pi huachi.

⁷ Papon pochin Isacori, Apraan itapon:

—¡Tata! itërin.

—¿Ma'ta conpaa'hua'? itërin pa'pini.

—Ni'quë tata, nani ihuë ya'huërin. Pë'to ra'pinta ya'huërin. Carniroa'hua ya'ipi ahuiquitacaso marëso': ¿Intoparanta manë'? itërin Isacori.

⁸ —Yosë nohuanton conpa ya'huapon, itërin pa'pini. Ina quëran, paantapi.

⁹ Yosëri sha'huitërinquë canconpachinara, Apraanso a'nara artaro ninin. Tënirahuaton, ina aipi ihuë acorin. Ina quëran hui'nin tonporahuaton, ihuë aipi acorin.

¹⁰ Inaquë acorahuaton tëpacaso marë' cosoroa'hua manantërin.

¹¹ Naporu chachin Siniro anquëninëni, inápa quëran përarin:

—¡Apraan! ¡Apraan! itërin.

—Ma'ta Siniro ya'huëarahuë, itërin Apraani. ¹² Siniro anquëninënisö', itapon:

—Ama hui'nán tēpaquēsohuē'. Tēniponquēn napotopiranquēnhuē', iporaso' nani nitotērahuē. Ya'ipi cancanēn quēran huarē' imaranco tēnahuē. Hui'nán a'naíchín nīpirinhuē', co apiratērancohuē ni'ton, nitotērahuē, itērin.

¹³ Naporō' Apraan tahuērērahuaton ni'pirinhuē', a'nara carniro quēnanin. Yosē nohuanton pomonēn quēran, nara'huaya sē'paquēnquē a'tēnin. Ina masahuaton hui'nín ya'huērēnamēn tēparín. Inapotaton, Yosē chinotacaso marē' ya'ipi ahuiquitērin.

¹⁴ Ina quēran Apraani ina ro'tē aninahuanin. “Pahuantērinpoaso' Siniro quētērinpoaquē,” itērin. Napoaton, iporahuanta ina pochín nohuitapi. “Motopiquēso', pahuantērinpoasopita Siniro quētērinpoa',” topi nonatona'.

¹⁵⁻¹⁶ Siniro anquēninēni, naquēranchin inápa quēran Apraan pēraton itapon:

—Siniro naporín: “Ya'ipi cancanēn quēran huarē' natētonco, a'naíchín hui'nán nīpirinhuē' co apiratērancohuē'. Inaporanso marē' noya ni'nanquēn. Caso Yosēco ni'to, no'tēquēn sha'huitaranquēn.

¹⁷ Noya nicatēnquēn catahuamiataranquēn. Ca nohuanto shiparinpita, tayoraro'sa nápo na'apona'. Marē yonsanquē inotēra'huaya nápo, na'amiatapona'. Naporahuaton, inapitaso inimiconēna minsēra'piapona'.

¹⁸ Quēma natēranco ni'ton, ya'ipi isoro'paquē naciono'sa ya'huērinsopita, shiparinpita quēran catahuararahuē,” itērin.

¹⁹ Nani Yosē chinotahuatona', Apraanso hui'ninē chachín piyapinēnpita quēparitopiquē, pa'mantapi. Ina quēran ya'ipi chachín, Piirsipaquē panantapi. Inaquē Apraan hua'qui ya'huērin.

Nacoro hui'ninpita nipiso'

²⁰ Hua'quimiachín ya'huapona pochín, Apraanso natantērin. “Miricanta', Nacoro sa'in nininso', Sara pochachín hua'huanin anta',” itopi.

²¹ Paninanso', Os itopi. Ina quēran niantarinso', Pos itopi. Ina quēran a'nanta niantarinso', Quimoino itopi. (Quimoinonta hui'nahuanpachina, Aramo itopi.)

²² Quimoino quēran nasitaantapi: Quisito, Aso, Piritasi, Itarapi, Pitoiro, inapita.

²³ Ina Pitoiro mini, Nipica pa'pin. Nacoroso', Apraan iya'huain. Ya'ipiya quēran Miricaso', posa hua'huinpita ya'huētērin. Ina nápo Nacoroso', sa'inquē chachín hui'nahuanin.

²⁴ Naporahuaton a'na sa'inquēnta hui'nahuanin. Ina sa'inso', Nioma itopi. Inaquē hui'nahuaninsopitaso': Tipa, Caamo, Taas, Maaca, inapita.

23

Sara chiminiso'

¹ Saraso', pasa cato shonca canchisē pi'i icanin.

² Ina quēran Quiria-arpa ninanoquē chiminín. Ina ninanoso', Ipron itopi anta'. Inaso Canaan parti ya'huērin. Sa'in chiminiso marē' Apraanso', sētatón, na'nērárín, ayanárín, naporín.

³ Ina quēran, sa'inco' nonēn patahuaton, ya'huēhuano'sa nontapon pa'nín. Ya'huēhuano'saso', itiro'sa itopi. Hua'ano'sa nipisopita niyontoyantopiquē, quēnanconin. Inaquē nontahuaton itapon:

⁴—Caso co ya'huēhuancohuē' nīporahuē', yacaparanguēma'. Sa'ahuē chiminín ni'ton, chiminpatamara nipo'moramaso' no'pa' pa'antoco canta topirahuē, itērin.

⁵ Napotihuachina, Iti hua'ano'sari itapona':

⁶—Natanquē siniro sha'huichinquēn. Yosē huayoninquēn ni'ton, quēmaso' chiníquēn nanantēran. Nipo'moraiso' no'pa' insosona noya noya ni'nanquē, sa'anco' po'moquē'. Co incoi tēranta apīratarainquēnhuē', itopi.

⁷⁻⁸ Napotihuachinara, Apraanso huanirahuaton, itiro'sa nontaanacaso marē' mónsho tēnin:

—Tèhuënchachin isoporinquë sa'ahuëco' po'moca'huaso nohuantohuatama', catahuaco. Canpitari ya'huërenamëhuë Sohuaro hui'nin Ipron itopiso', nontoco topirahuë.

⁹ Maquipiraquë nanin ya'huërinso', pa'anchinco. Inaso no'panën intonquë ya'huërinso'. Onposona pa'tërinso' no'tëquën pahuërëtarahuë. Inapohuato, chiminpatoi nipo'moca'huaiso marë' isoporinquë ya'huëtarinco huachi.

¹⁰ Ipronta Iti piyapi. Inanta inaquë chachin nisarin ni'ton, a'napita hua'ano'sa natantonëinquë inaora chachin Apraan sha'huitërin. Chiniquën nonin ninano ya'coanataquëchin, na'huëpisopitanta', natanacaiso marë':

¹¹ —Ama siniro napoquësohuë'. Topinan naninso quëtaranquën. Inainpichin no'pa' ya'huërinso'ta', quëchinquën. A'napitanta natantonëinquë sha'huitaranquën. Napoaton sa'anco' po'moquë huachi, itërin.

¹² Napotopirihuë', Apraanso ya'huëhuano'sa inachintopiso nitotaton, anoyatarin. Naquëranchin ya'huëhuano'sa ni'tonëinquë mónsho taantarin.

¹³ A'napitanta natantonëinquë, Ipron itaantapon:

—Natanquë api nontaanta'inquën topirahuë. Onpopionta no'pa marë' pahuërë' maquë'. Naporo huarë' sa'ahuëco' po'moarahuë, itërin.

¹⁴⁻¹⁵ —Noya siniro pa'. Ina no'paso', catapini pasa coriqui prata quëran nininso' pa'tërin. Canpoaso ma'huaënpoa ni'tëhua', co inaíchin marë' aquëtë huarë' nonsápaso ya'huërinhuë'. Napoaton, po'mochanquë sa'anco huachi, itërin.

¹⁶ Napohuachina, Apraanso ina nápo marë' anoyatërin. Ina quëran Iti hua'ano'sa ni'tonëinquë, no'tëquën pahuërë'tërin.

¹⁷⁻¹⁸ Inapoaton Apraani, Ipron no'panën Maquipiraquë ya'huërinso', pa'anin. Ina no'paso', insina nararo Mimiriri hua'anëntërin quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. No'pa', nanin, nararo'sa inainpichin ya'huërinso', inapita Apraani hua'anëntërin huachi. Iti hua'ano'sari ya'ipiya quëran nitotopi. Ninano ya'coanataquëchin na'huëpisopitanta', nitotopi.

¹⁹ Nani anoyatahuaton Apraanso', Maquipira naninquë sa'inco' po'morin huachi. No'pa' pa'aninquë napotërin. Ina no'paso' sha'huirahuëso chachin, Mimiriri hua'anëntërinso no'pa quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. Ina ro'tëso', Ipron itopi anta'. Canaan parti ya'huërin.

²⁰ Ina pochin Apraan, no'pa', nanin, inapita pa'anaton, hua'anëntërin. Itiro'sari, pa'antërin nipa'pitacaiso marë'.

24

Isaco marë' sanapi yon'ipiso'

¹ Apraan nani noyá mashotërin huachi. Nani ma'sha nininquë Siniroori catahuami-atërin.

²⁻³ A'na tahuëri, piyapinën masho masho nininso', përarin. Inari ya'ipi ma'shanënpita a'pairin. Huë'pachina itapon:

—Natëancoso nitota'huaso marë', tonaroana së'huatoco. Së'huatatonco: “Siniroso Yosë ni'ton, inápaquë hua'anëntaton, isoro'panta hua'anëntërin. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën natëaranquën. Co isoporinquë Canaan sanapi nininso', Isaco macacaso ya'huërinhuë'” itoco.

⁴ Quëma chachin hua'huatërahüeso no'paquë paquë'. Inaquë pa'sahuaton, quëmopinëhuëpita quëran sanapi yon'itéquë', itërin.

⁵ Napotohuachina, piyapinëniso itapon:

—Napotpiranhuë', sanapi yonirahuëso co yaimaquintahuachincohuë': ¿Onpochita? ¿Hua'huatëranso parti hui'nán quëpamanta'i ti? itërin.

⁶ Napotohuachina, Apraani itapon:

—¡Ama napoquësohuë! ¡Co inaquë quëpamantacaso ya'huërinhuë!

⁷ Sinioroso' Yosë ni'ton, inápaquë hua'anëntërin. Nani ina sha'huitërinco iso no'pa' shihuëpitari hua'nëntacaso'. Iráca tatahuë ya'huërin no'pa quëran ocoirincó. Quëmopinëhuëpita ya'huërin parti quëran ocoirincó huachi. Ocoirahuatonco isëquë quëninco. Inari chachin anquëninën a'pararin catahuainquënso marë'. Ina nohuanton, sanapi nohuantarin isëquë huëcacasó'.

⁸ Sanapi isëquë huëcacasó co nohuantohuachinhuë', naporo huarë' Yoscoarë' ténansó co na'intarinquënhuë'. Nipirinhüë' ama onporonta inatohua hui'nahuë quëpaquësóhuë', itërin.

⁹ Napotohuachina, piyapinëni Apraan tonaróananën së'huatërin. Së'huatahuaton: "Yoscoarë', sha'huitërancóso chachin, nisarahüë," itërin.

¹⁰ Itahuaton, tapatarin huachi. Hua'anën ma'shanënpita, pa'ton pa'ton nininsopita, huayonahuaton, nicanatacasó marë' tapararin. Shonca camiyoquë apë'pëtahuatóna', Nacoro ninano itopiquë, pa'pi huachi. Inaso ninano', Misopotamia parti ya'huërin.

¹¹ Pa'sápatóna', canconpi huachi. Ninano aipiran, yatashirahuasó canconpi. Naporo oraquë nano'sa i'sha macapóna posoquë huë'sapi. Apraan piyapinënsó' camiyoró'sa a'na poso pirayan achinotarin.

¹² Naporahuaton inaquë chachin Yosë nontërin: "Ni'quë Sinioro, quëmasó Yosëinquën. Hua'anëhuë Apraan, natërinquën. Hua'anëhuë nosoroaton catahuaco.

¹³ Nano'sa i'sha macapóna huëcasó', iso posó pirayan ninatapo.

¹⁴ Insóso nanón: 'Yonshanën chinohuaraqüë', cantá pi'piyan i'sha o'opainquën,' itohuato: 'O'oquë api, camiyonënpitanta machi o'oina,' ichinco. Ina quëran piyapinënsó Isaco marë' sanapi huayonansó', nohuitarahuë. Ina pochin nitohuachinco: Tëhuëinchachin hua'anëhuë Yosëri nosoroaton catahuarin, tosarahuë," itërin.

¹⁵ Orarinso' co tiqüyátërasóhuë', a'nara nanón yonsha pitënahuatón, huë'sarin ni'nin. Inaso nanón, Pitoiro hui'nin. Nípica itopi. (Pitoiroso', sha'huirahuësó chachin Nacoro hui'nin. Miricaquë hui'nahuaninsó'. Nacorónta Apraan iya'huain.)

¹⁶ Nípicasó', noyápiroyanchin. Naporahuaton nanón, co quëmapiri së'huayátërarinhüë'. Canquirahuaton posoquë nohuaramarin. Yonshanën amëntaitërinso pitënahuatón, panantapirinhüë',

¹⁷ Apraan piyapinëni ta'arahuatón, icantonin. Icantahuaton, itapon:

—Cantá apia'hua, yonshanën quëran pi'pian i'sha o'opainquën topirahuë, itërin.

¹⁸ —O'oquë api, itërin Nípicari. Napotahuaton, yonshanën chinohuararin. Inapóaton o'shitacasó marë' së'quëtërin.

¹⁹ Nani o'opachina, Nípicari itapon:

—I'sha maantarahuato, camiyonënpitanta o'opiquë ta'panchi nohuantopiso' o'oina', itërin.

²⁰ Itahuaton, a'narómarëáchin pë'tahuaró'sa o'opiquë, ta'panarin. Ya'ipi camiyoró'sa, o'ocai huarë' inaporin.

²¹ Inapóasó', Apraan piyapinënsó' co manta taponahuë', topinan ni'sárin: "Tëhuëinchachin Sinioro catahuarincó ni'ton, ¿co topinan iratomaracóhuë tí?" ténin yonquiatón.

²² Camiyoró'sa nani o'opachinara, Apraan piyapinënsó', oro quëran po'moitëra pochin nípiso' manin. Saota cramo pochin quë'ninsó'. Ina masahuaton, Nípica nitëananëinquë a'tëntërin. Naporahuaton cato a'sóntanpa oro quëran nípiso', quëtërin. A'naya a'naya pásá na'con cramo quë'ninsó', quëtërin.

²³⁻²⁵ Inapita quëtahuaton, natanin:

—¿Ma'ninta quëmasó' tata?

—Caso tatahuë Pitoiro. A'shinso', Mirica itopi. Tata pa'pinso' Nacoro itopi.

—¿Ya'huërin canpita pëinëmaquë chinota'huaisó to?

—Ya'huërin miní. Camiyoró'santa capacaisó ya'huërin, itërin Nípicari.

²⁶⁻²⁷ Ina natanaton, Apraan piyapinënso isonin. Isonin quëran Yosë chinotaton itapon: “¡Ma noyacha Sinioroso paya! Inaso Yosë, hua'anëhuë Apraan natërinso!. Tëhuënchachin hua'anëhuë nosoroaton, noya catahuaantarin. ¡Quëmopinënpita pëinënquë huarë' no'tëquën quëninco!” ténin.

²⁸ Nipicaso' ta'arë'nachin a'shin pëinënquë pa'nin. Inaquë ya'ipi naporinso sha'huiontarin.

²⁹⁻³⁰ Nipicaso' a'na yo'in mashonën ya'huëtërin. Inaso', Napano itopi. Po'moitëra pochin nininso' oshin quëtopiso' nicaparin. A'sontanparinsopitanta', nicaparin. Sha'huirinsonta natanahuaton, Apraan piyapinën yonicaso marë' posoquë ta'amarin. Ina pirayan, camiyonënpitarë chachin huaniárin quënamarin.

³¹ Inaquë nontaton itapon:

—Huëquë api. Quëmaso' Sinioro noya catahuarinquën. ¡Co aipiran quëparitamaso ya'huërinhuë! Nani pëi taparahuë canpita marë'. Camiyoro'santa huë'ëcaiso', nani taparahuë, itërin.

³² Napotohuachina, pëiquë pantapi huachi. Inaquë Napanori pë'pëtoro'sa chino-huararahuatón, camiyoro'sa a'carin. Apraan piyapinën, ca'taninsopitarë chachin nipa'morantëcaiso marënta', i'sha quëshirin.

³³ Cosharo acotohuachinara, Apraan piyapinënso' tapon:

—Co'huara coshachátërapohuë', ma'marësona huë'nahuëso'ton, sha'huita'huanquëmaso ya'huërin, ténin.

—Ina'ton nipachin sha'huitocoi, itërin Napanori.

³⁴ —Caso Apraan piyapinënco.

³⁵ Siniorori hua'anëhuë catahuamiatërin ni'ton, pa'pi notohuaro' ma'sha ya'huëtërin: Ohuacaro'sa', ohuicaro'sa', inapita notohuaro' pë'tahuarin. Naporahuaton oro, prata inapita ya'huëtërin. Piyapinënpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', inapita ya'huëtërin. Camiyoro'sa', moraro'sa', inapitanta na'a pë'tahuarin.

³⁶ Naporahuaton sa'in Sara itopisonta', a'naíchin hua'huanin. Paiya nicaponahuë', quëmapi hua'huanin. Inari iporaso', ya'ipi hua'anëhuë ma'shanënpita, hua'anëntapon huachi.

³⁷ Hua'anëhuë camairincoso', natëca'huaso marë' nani Yoscoarë' ta'to sha'huitërahuë. Naporo' napotërinco: “Co isoporinquë Canaan sanapi nininso', Isaco macacaso ya'huërinhuë'.

³⁸ Tatahuëi quëran quëmopi ninaisopita ya'huëpiso parti tëhuënchinso' paquë'. Inaquë pa'sahuaton, huëntonëhuë quëran chachin sanapi hui'nahuë marë' matomaquë',” itërinco.

³⁹ Napotohuachincora, cari itërahuë: “Quëmaso' hua'anëhuënquën nipiranhue' nonchinquën: Pa'pato, co'so' sanapi yaimaquintahuachincohuë' ¿Ma'ta onpo'i?” itërahuë.

⁴⁰ Napotohuatora, sha'huitërinco: “Ni'quë', caso Sinioro iranën no'tëquën pa'tërahuë ni'ton, anquëninën a'pararin catahuainquënso marë'. Ina nohuanton, noya pa'sahuaton sanapi quënamaran. Tatahuëi quëran quëmopinëhuë hui'nin chachin, hui'nahuë marë' matomaran.

⁴¹ Quëmopinëhuë co hui'nin yaa'pantihuachinquënhuë', naporo huarëáchin Yoscoarë' ténanso', co na'intarinquënhuë',” itërinco.

⁴² Napoaton huë'sápatoi, ipora tahuëri posoquë canquirai. Inaquë Yosë nontato napotërahuë: “Sinioro quëmaso Yosëinquën. Hua'anëhuë Apraan chinotërinquën. Ni'quë Sinioro. Tëhuënchachin quëma catahuararanco noya huë'nahuë nipachinso',

⁴³⁻⁴⁴ iso poso pirayan nontaranquënso' natanco. Apira sha'huitoahuatëinquën inachachin niin ténahuë. Inso nanonsona, i'sha macapon o'marinso', cari natanpato: ‘Canta pi'piyan yonshanën quëran i'sha o'opainquën,' ichi. Napotohuato: ‘O'oquë api. Camiyonënpitanta machi o'oina',’ ichinco. Ina quëran hua'anëhuë hui'nin marë' sanapi huayonanso', nohuitarahuë,” itërahuë.

⁴⁵ Orarahuëso', co tiquiyátërasocohuë', Nipica o'marin ni'nahuë. I'sha macacaso marë' yonshanën pitënahuaton, posoquë o'marin. Paaparahuato: “Canta api i'sha quëtoco topirahuë,” itërahuë.

⁴⁶ Napotohuatora, yonshanën a'naroáchin chinohuararahuaton, itaponco: “O'oquë api, camiyonënpitanta machi o'oina',” itahuatonco, o'shitërinco. Camiyoro'santa', o'shitërin.

⁴⁷ Ina quëran cari natanahuë: “¿Ma'ninta quëmaso' tata?” itërahuë.

“Caso tatahuë, Pitoiro. Inaso', Nacoro hui'nin. Miricaquëya hui'nahuaninso',” itërinco. Itohuachincora, a'nara po'moitëra pochin nininso' nitëananënguë a'tëntërahuë. Naporahuaton cato a'sontanpacaso quëtërahuë.

⁴⁸ Ina quëran isonahuato, Siniro chinotërahuë: “¿Ma noyanquëncha quëmaso' Siniro paya! Quëmaso Yosënguën, hua'anëhuë Apraan natëringuën. Noya quënanco ni'ton, no'tënguën canquirahuë. Hua'anëhuë hui'nin acoantacaso marë' quëmopinën hui'nin chachin quëpatarahuë,” itërahuë, Siniro chinotato.

⁴⁹ Iporaso huachi, sha'huitoco nitochi. ¿Tëhuëchachin hua'anëhuë nosoroapoma ti? Co'so' nohuantohuatamahuë', sha'huitoco inanta nitochi. Nani nitotohuato ma'sona nica'huaso' yonquiarahuë huachi, itërin.

⁵⁰ Napotohuachina, Napano, Pitoiro, inapitari itopi:

—Ya'ipi naporansopita Siniro nohuanton naporin tënai. Napoaton, so'yachin nipachin.

⁵¹ Ma'tana Nipica ya'huëarin. Sinirori ina pochin nohuantërin ni'quëhuarë', quëpaquë'. Hua'anën hui'nin so'yachin, itopi.

⁵² Napopiso natanahuaton, Apraan piyapinënso isonin. Isonahuaton, no'paquë huarë' monshomarin: “Yosparinguën Siniro,” itërin.

⁵³ Ina quëran notohuaro' ma'sha quënsopita o'quirin. Oro quëran, prata quëran, ina quëranpita nipiso', Nipica nicanarin. A'mocasonta', pa'ton nininsopita quëtërin. A'shin, yo'in, inapitanta notohuaro' ma'sha pa'ton nininsopita quëtërin.

⁵⁴ Naporo huarë' Apraan piyapinën, ca'taninsopitarë chachin, coshatopi, o'opi, napopi. Naporahuatona naporo tashi inaquë chinotopi huachi.

Tahuëringuë capayatahuaton, Apraan piyapinënso Nipica pa'pin, yo'in inapita itapon:

—Ipora tahuëri hua'anëhuë ya'huëringuë yapaantarahuë ta'a, tënin.

⁵⁵ Napopirinhüë', Nipica yo'inso a'shinë chachin, itapona':

—Shonca tahuëri tëranta nanon quëparichin. Ina piquëran noya imasaringuën huachi topiraihuë', itopi.

⁵⁶ Itopirinhüë', Apraan piyapinënso napoantarin:

—Ama aquëtë huarë' ahua'quicosohuë'. Yosë nohuanton, noya huëcato, co topinan iratërahuë'. Napoaton hua'anëhuë ya'huëringuë pananta'huaso ya'huërin tënahüë, itërin.

⁵⁷ Napohuachina, itaantapi:

—Pa'ahua nipachin nanon përahua'. ¿Ma'tama ichinpoa pa'? topi.

⁵⁸ Nipica përasahuatona', natanpi:

—¿Ipora tahuëri chachin nohuantëran iso quëmapi imacaso to? itopi.

—Nohuantërahuë mini, tënin.

⁵⁹ Napohuachina, Nipica pacacaso nohuantopi huachi. Ina aso'sorinso sanapinta', a'pantopi. Naporahuaton a'napitanta piyapinënpita, sanapi'sa nininso' a'pantopi. Apraan piyapinën, ca'taninsopita, inapitanta noya a'papi huachi.

⁶⁰ Nani yapa'pachina, yo'ini nóya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin:

“Oshira, Yosë catahuainguën.

Pa'pi nohuantërai, noya hua'huanaton, notohuaro' amiparinpita ya'huëtiinquënso'.

Naporahuaton amiparinpitanta',
Yosëri catahuain inimiconënapita minsëra'piaina'," itërin.

⁶¹ Nani nontohuachinara, Nipicaso piyapinënpitarë chachin, camiyoro'saquë ya'mitëahuatona', Apraan piyapinën imapi. Ina pochin Apraan piyapinën, Nipica matomarahuaton, huënantarin huachi.

⁶²⁻⁶³ Naporo' Isacoso', NiQUIPI parti ya'huëarin. "Nanpiton ni'sárinco'so' poso," itopiquë Yosë yonquiapon pa'nin quëran, huënantárin. Nani yatashirapaso', a'nanaya ni'pirinhuë', ni'toro'sa camiyonënapitarë chachin canquirapi ni'nin.

⁶⁴ Nipicanta', Isaco ni'sahuaton, camiyonën quëran nohuararin.

⁶⁵ Nohuararahuaton Apraan piyapinën natanin:

—¿Inta pasoso' quëmapi canpoataquëchin huë'sarin? itërin.

—Ina mini Isaco. Hua'anëhuë Apraan hui'nin, itërin. Ina natanahuaton, Nipicaso niimomototërinso' në'mëtëquë, nipa'shinayatërin.

⁶⁶ Canconpachinara, piyapinëni ya'ipi naporinso Isaco sha'huitërin.

⁶⁷ Ina quëran Isacoso', a'shinco në'mëtë pëinënquë Nipica quëparin. Co hua'quiya quëranhuë' macaton, noya cancantërin. Pa'pi nosoromiatërin. A'shin marë' sëtápirinhuë', inapoaton noya cancantërin huachi.

25

Apraan Sitoraquë hui'nahuaninsopita

¹ Apraanso', a'na sa'in ya'huëtaantarín. Inaso', Sitora itopi.

² Inaquënta hui'nahuaantarín. Inaquë hui'ninpitaso': Simiran, Cocosan, Mitán, Matian, Isopa, Soa, inapita.

³ Cocosan hui'ninpitaso': Sipa, Titan, inapita. Titan quëran pipipisopitaso': Asororo'sa', nitosoro'sa', niomoro'sa' inapita.

⁴ Matian hui'ninpitaso': Ipan, Ihuri, Anoco, Apitan, Iritan inapita. Ya'ipi inapitaso', Sitora quëran pipipi.

⁵⁻⁶ Na'a hui'ninpita Apraan ya'huëtopirinhuë', Isacoráchin pochin ya'ipi ma'shanënpita, quëtërin. Sitoraquë, Acaraquë hui'nahuaninsopitaso', pi'piyan pi'piyan ma'sha nicanarin. Naporahuaton, nanpiso chachin niquë a'parin. Pi'i pipirinso parti ya'huëcaiso marë' a'parin. Co nohuantërinhuë' Isacorë' napopináchin ya'huëcaiso'.

Apraan chimininsó'

⁷ Apraanso ya'ipiya quëran, pasa canchisë shonca a'natërápo pi'i icanin.

⁸ Nani noyá mashoya nipachina, mashori quëparin. Chiminpachina, shimashonënpita, quënancontarin huachi.

⁹ Hui'ninpita: Isaco, Ismairo, inapitari, pa'pitopi. Maquipira naninquë po'mopi. Maquipiraso', sha'huirahuëso chachin, insina nararo Mamiriri hua'anëntërin quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. Soaro hui'nin Ipron itopisoari, ina no'paso' hua'anëntopirinhuë'. (Inapitaso' itiro'sa'.)

¹⁰ Ina no'pa chachin iráca Apraan nanpipon itiro'sa', pa'antërin. Inaquë inanta', sa'inco' Sara itopiso' pirayan, po'mopi.

¹¹ Apraan chiminpachina, Yosëri Isaco, catahuamiatërin. Inaso Nipicarë chachin: "Nanpiton ni'sárinco'so' poso," itopiso' pirayan, ya'huërapí.

Ismairo quëran pipipisopita

¹² Sha'huitëranquëmaso chachin, Apraan Acaraquëya hui'nahuanpachina, Ismairo itopi. Acaraso', iquipitoron. Sara piyapinën. Ismairo hui'ninpitaso', isopita:

¹³⁻¹⁵ Paninantërinso' Nipayo itërin. Ina piquëran niantapisopitaso': Sitaro, Atipiri, Mipisan, Misma, Toma, Masa, Atar, Tima, Quitoro, Nahui, Sítima inapita.

16 Ina nápo Ismairo hui'ninpita ya'huëpi. Shonca cato ya'ipiya quëran. A'naya a'naya no'panëna hua'anëntopiso', niapora'piapi. Ya'huëpisonta inapotopi. Naporahuaton, inapitaso inahuara inahuara huëntonënaquë, hua'an ya'conpi.

17 Ismairo pasa cara shonca canchisë pi'ipitaso' chiminin. Chiminpachina, pa'pitopi huachi.

18 Ismairo quëran pipipisopitaso', Apira parti, Shor parti, inapita partiro'sari ahuan-canapirin. Inaquë, no'pa' macatona ya'huëpi. Iquipito notënanquë ya'huëpi. Ina partitaquëchin Iquipito quëran, Asiriaquë ira pa'ninso' na'huërin. Iinpitari, co nohuan-topirinahuë', inaquë no'pa' macatona', ya'huëpi huachi.

Isaco hui'ninpita nasitërinso'

19 Iporaso Isaco naporinso sha'huichinquëma': Inaso', Apraan hui'nin.

20 Catapini shonca pi'ipitaso', sa'arin. Pitoiro hui'nin Nipica itopiso', manin. Inaso yo'in, Napano itopi. Inapitaso' arano'sa itopi. Patan-aran parti ya'huëpi.

21 Nipicaso', co nanitërinhuë hua'huanacaso'. Ina marë' Isaco Siniro nontërin. Napohuachina, nontërinso' natanahuaton, catahuarin ni'ton, Nipica cayorin huachi.

22 Catopia'huaya cayoaton, yo'namënuquë niahuërapí natanin. Napoaton yonquirin. "Hua'huahuëpita iporaquëranchin niahuërapí ni'quëhuarë': ¿Ma'marëta aquëtë huarë' nanpiiso'?" tënin. Inapochin yonquiaton, Siniro anitotacaso marë' nontërin.

23 Natanpachina, Siniro itapon:

"Catopia'huaya cayoran.

Inapita shinpita quëran cato nacion pipipon.

Cato huënton nicatona', niahuërápona'.

Ipora shimashonëna co'huara nasichátëraponahuë',

niahuëpiso pochin nicapona'.

A'nara chini chiniquën nanantapon.

Naporahuaton hua'hua nininsoari

masho masho nininso camairápon," itërin.

24 Napoin quëran, Nipica huaicaso nanirin. Catopia'huaya huairin.

25 Quëchitërinso' quëhuashin aina'huatahuaton, ya'ipi anporotërin. Napoaton Isao* itopi.

26 Ina pa'taso chachin, iionta', a'na imirin quëran Isao matocanahuaton, hua'huataantarín. Naporinso marë' inaso', Cacopo† itopi. Isaco saota shonca pi'ipitaso', hui'ninpita nasitapi.

Isao tëhuërinso'

27 Catopia'huaro'sa noya so'sopi. Isaoso' hui'napitahuaton, ma'sha yonicaso pa'yatërin. Míso inantërin. Cacoposo nipirinhue', co inaporinhue'. Ya'huëpique pa'yatërin ya'huápasos'.

28 Isaoso', pa'pini na'con na'con pa'yatërin. Inantërinso capaton, napotërin. Ya'huëre' Nipicaso', Cacopo na'con na'con pa'yatërin.

29 A'na tahuëri Cacopo shantë a'itarin. Inapoaso Isaonta', inantapon pa'nin quëran, pa'pi canotërin huënantarin.

30 Cacopo a'itërinso ni'sahuaton itapon:

—Nosoroco iya, tana yatëparinco caso'. Quëhuashin‡ cosharo anpiranso', canta quëtoco ca'i, itërin.

31 Napotohuachina, Cacopori itapon:

—Paninanquën ni'ton, na'con ya'huëtarinquën canacamaso'. Carinquën nipachin ya'huërchinquën. Naporo huarë' iso cosharo quëtaranquën, itërin.

* 25:25 **Isao**: Isaoso' piyapi anporo yonquiatona', ina pochin nohuitopi. † 25:26 **Cacopo**: Cacoposo', monatona'pi tapon naporin. ‡ 25:30 **Itomo**: Itomoso', quëhuashin cosharo tëninso marë' inapochin Isao apoyatopi.

³² Napotohuachina, Isaoso' tapon:

—Ni'quë iyasha, tana caso yatëpararincó. Chiminpatoso', paninan ninahuëso marë' cana'huaso' ya'huëtërinco'sopita, topinan quëran nissarin, itërin.

³³ —Yoscoarë' quëtaranquën itoco nipachin, itaantarín Cacopori. Napotohuachina, “Yoscoarë' quëtaranquën,” itërin. Inapoaton, Isaoso paninan nininso marë' canacaso ya'huëtërinso'sopita, co pa'yatërinhuë'.

³⁴ Naporo huarë' Cacopori, pan acotahuaton, shantë a'itërinsona o'huintërin. Nani ca'sahuaton, o'osahuaton, Isaoso' pa'nin huachi. Paninan nininso marë' canacaso ya'huëtërinso', co manta pa'tërinhuë pochín nitërin.

26

Isaco Quiraro ninanoquë naporinso'

¹ Naporo tahuëri'sa Isaco ya'huërinso parti panca tanarotopi. Apraan nanpiso tahuëri'sa napopiso pochín, ninin. Napoaton sa'in, piyapinënpita, inapitarë chachin Quiraro ninanoquë pa'pi. Huiristino copirno, Apimirico itopiso ya'huërinquë pa'pi.

² Inaquë Siniorori ya'notahuaton, itërin: “Ama Iquipitoquë pa'maquësohuë'. Insëquësona quëparitacaso', carinquën sha'huitaranquën.

³ Ipora marëso', iso no'paquë ya'huëtaco'. Carinquën ca'tanatënquën catahuararanquën. Ya'ipi iso no'pa', carinquën quëtaranquën. Shiparinpitanta', ina chachin quëtarahuë. Tataparín Apraan nani sha'huitërahuë ni'ton, quëtaranquëma'.

⁴ Ca nohuanto quëma shiparinpita, na'amiatapona'. Tayoraro'sa pi'iro'tëquë ya'huërinso nápo, ya'huapona'. Inapitari ya'ipi iso no'paro'sa hua'anëntapona'. Naporahuaton, ya'ipi isoro'paquë naciono'sa ya'huërinso'sopitanta', shiparinpita quëran catahuararahuë.

⁵ Apraanso': Ya'ipi sha'huitërahuë'sopita, camairahuë'sopita, pënënahuë'sopita, a'chintërahuë'sopita, ya'ipi inapita natërin ni'ton, napoarahuë,” itërin.

⁶ Siniorori napotohuachina, Quiraro ninanoquë quëparitopi.

⁷ Ya'huëhuano'sari Nipica ni'sahuatona', so'in natanpachinara: “Sa'ahuë,” ta'caso nipirinhüë', të'huaton nonpinin: “Oshihuë,” tënin. “Nipica noyápiroyanchin ni'ton, ya'huëhuano'sari macapona'. Ya'huërë' caso tëpaponaco,” ta'ton naporin.

⁸ Hua'qui quëran pochín Apimiricoso', huintananën quëran notëtarin. Notëtapirinhüë', Isacori Nipica apinorarin quënanin.

⁹ Naporo' amatahuaton:

—¡Nipicaso', sa'an tënahüë! Ina niponahuë': ¿Onpoatonta', “oshihuë,” tënan? itërin.

—“Ina na'intërinco tëpaponaco caso',” ta'to naporahuë, itërin Isacori.

¹⁰ Napopirinhüë', Apimiricori itapon:

—¡Co napochitoncoihuë pora! Onpichin sa'an inso ya'huëhuani tëranta', ichihuë'ërin. Ina marë' quiyaso' oshahuaintoihuë', itërin.

¹¹ Napotahuaton, piyapinënpita camairin:

—Inquëma tëranta iso quëmapihuë nipon, sa'inhüë nipon së'huahuatama', tëhuë'nchachin chiminarama', itërin.

¹² Ina pi'iquë Isaco inaquë iminapatërin. Sha'to'huachina, Yosëri catahuarin ni'ton, pa'pi notohuaro' nitërinso' manin.

¹³ Notohuaro' ma'sha ya'huëtahuaton, pa'pi ma'huan quëparitërin.

¹⁴ Pa'pi notohuaro' ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', piyapinënpita, inapita ya'huëtërin. Ina marë' huiristino'sari noyapatona', no'huipi.

¹⁵⁻¹⁷ Napoin quëran Apimiricori Isaco itapon:

—Quëmaso' quiya quëran na'con na'con ma'huanan ni'ton, pipiquë huachi, itërin. Napotohuachina Isacoso', sa'in, piyapinënpita, pë'tahuanënpitarë chachin pa'pi. Quiraro

motopianaquë, pa'sahuatona', inaquë quëparitopi. Iráca Apraan nanpipon, ina piyap-inënpitari posoro'sa ihuapiso', huiristino'sari amëntarotopi.

18 Inaquë ya'huëapona pochin, naquëranchin ina posoro'sa ihuaantararin. Iráca pa'pincori nanpipon ihuapisopita, inapotaantapi. Ina chiminpachina huiristino'sari, amëntarotopirinahuë', ina posoro'sa chachin ihuaantararin. Iráca pa'pincori ina posoro'sa nohuitërinso chachin, inarinta nohuitaantararin.

19 A'na tahuëri Isaco piyapinënpitari motopianaquë a'na poso ihuarapi. Ihuarapirinahuë', no'pa quëran i' pipirinso' quënanpi.

20 Napoaponahuë', Quiraro motopianaquë, huiristino'sa ohuicanëna a'paipisopita, no'huitopi. Isaco ohuicanënpita a'paipisopitarë', nino'huitona niahuëpi: “¡Iso i'shaso', quiyaquën!” Niitatona', niahuëpi. Napoaton Isacori, apoyatërin: “Niahuëyatopiso' poso,” itërin.

21 Ina piquëran piyapinënpitari, a'na ya'huërë' ihuaantapi. Ina marënta', naquëranchin niahuëantapi. Inanta', Isacori apoyataantararin: “Niinimicotopiso' poso,” itërin.

22 Isacoso', sa'in, piyapinënpita, pë'tahuanënpita, inapitarë chachin, áquë pa'pi huachi. Inaquë a'na poso ihuantapi. Ina marëso' co huachi niahuëpihuë' ni'ton: “Cha'ëpisopita, posonën,” itërin. “Ipora tēhuënchinso' Sinioro nicha'ërinpoa noya noya isëquë ya'huëcaso marë” ta'ton, ina pochin ina poso nohuitërin.

23 Ina quëran, Piirsipa parti paantapi.

24 Naporo tashi Siniorori ya'notahuaton itapon:

“Caso Yosëco. Tatapararin Apraan chinotërinco.

Ama tē'huaquësohuë'.

Carinquën ca'tanatëinquën catahuamiataranquën.

Piyapinëhuë Apraan natërinco ni'ton,

ca nohuanton shiparinpita na'amiatapon,” itërin.

25 Napotohuachina Isacoso', a'nara artaro inaquë ninin. Ina nisahuaton, Sinioro chinotërin. Inaquë ya'huapona pochin piyapinënpitari a'na ya'huërë' poso ihuaantapi.

Isaco Apimiricorë anoyatërinso'

26 A'na tahuëri Apimiricoso', Quiraro quëran Isaco nontapon huë'nin. Aosato, Huicoro, inapitari ca'tanin. Aosatoso', amiconën. Huicoroso nipirinhuë', capitán, sontaronënpita camairinso'.

27 Canquihuachinara, Isacori itapon:

—Canpitaso co quë'yatomacohuë', ya'huërama quëran ocoiramaco. ¿Ma'marëta iporasos' yaniantaramaco? itërin.

28 —Tēhuënchachin quëmaso', Sinioro catahuamiatërinquën ni'nai. Napoaton yonquirai quëmarë'coi anoyata'huaiso'. Iso pochin anoyatahua':

29 Quiyaso ya'huëraiquë, co ma'sha onpotërainquënhuë', noya nicatëinquën, noya quëran a'parainquën. Napoaton quëmanta', ama ma'sha onpotocoisohuë'. Yosë quëmaso' ipora noya nicatëinquën catahuarinquën ni'ton, napotarainquën, itërin.

30 Napotohuachinara, naporo chachin Isacori panca pita nitërin ni'ton, coshatopi, o'opi, napopi.

31 Tahuëririnquë tashiramiachin, huënsëantahuachinara itohuara capini: “Yoscoarë' noya nini'tēhua' ya'huarihua',” nitopi. Ina quëran, nani anoyatahuatona': “Pa'sarai huachi,” topachinara, Isacori itapon: “Osharan paco', Yosë catahuainquëma',” itërin.

32 Naporo tahuëri chachin, Isaco piyapinënpitari huë'sahuatona', sha'huitiipi: “Poso ihuaráraisos', nani i'sha quënanai,” itiipi.

33 Napotohuachinara, Apimiricorë anoyatatona': Yoscoarë' niitopiso', yonquiaton, ina pososo' aninihuanin, “Sipa” itërin. Napoaton ina ninanosos', ipora Iso quirica ninshitasoco huarënta' Piirsipa itopi.

³⁴ Isao catapini shonca pi'ipitohuachina, Cotita manin. Inaso', Piiri itopiso' hui'nin. Piiriso', Iti piyapi. Ina piquëran Isaoso', a'na maantarin, Pasima itopiso'. Inaso', Iron hui'nin. Ironta Iti piyapi chachin.

³⁵ Ina catoro'sa co Yosë imatonahuë', Isaco, Nipica inapita na'con asëtatona', aparisi-topi.

27

Cacopo nonpinaton, iin ya'huërëtërinso'

¹ Isaco noyá mashotohuachina, pëtorayataton co huachi quënantërinhuë'. A'na tahuëri hui'nin paninan Isao itopiso' përarin. Huë'pachina:

—Conpa, itërin.

—Ma'ta tata ya'huarahuë, itërin Isaori.

² —Ni'quë conpa, nani caso mashotërahuë. Payo chiminapo huachi.

³ Napoaton pë'chinanën, shinërënënpita, inapita masahuaton ma'sha yoníquë'.

⁴ Nani tēpahuatan, costarincoso chachin po'morahuaton, quëshico ca'i. Ina quëran noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi. Co'huara chiminyátërasocohuë', inapochinquën, itërin.

⁵⁻⁶ Napoaponahuë', Nipicanta Isao napotërinso natanarin. Napoaton ina tananquë paaso chachin, a'naroáchin Cacopo përaton sha'huitërin:

—¡Natanquë hua'hua sha'huichinquën. Nani iya masho tatari napotërinso' natay-atërahuë!

⁷ “Ma'sha yoníquë'. Nani tēpahuatan, costarincoso chachin po'morahuaton, quëshico ca'i. Ina quëran Sinioro ni'tonënquë chachin noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi. Co'huara chiminyátërasocohuë', inapochinquën,” itërin.

⁸ Napoaton noya natanquë sha'huichinquën.

⁹ Pë'tahuaro'sa ya'huërinquë pa'sahuaton, cato chipoa'hua noya noyatopiso' macontarahuaton quëshico. Cari, tata masho costarinso chachin po'mochi.

¹⁰ Nani anpituato, quëmari quëpatëquë ca'in. Inapotahuatan, quëma noya ya'huëcamaso marë' sha'huitarinquën huachi. Co'huara chimiyantërasohuë', inapochinquën, itërin.

¹¹ A'shini napotopirinhüë', Cacoporiso itapon:

—Iyahuëso anporohuan. Caso nipirinhüë', tomapico.

¹² Tatahuë sē'huahuachinco, nohuitarinco. Nohuitatonco: “Cacopo nonpintar-into,” topachin, co inapotatoncohuë' ama huachi noya ya'huëca'huaso marëhuë' sha'huitarinco, itërin.

¹³ Itopirinhüë', a'shini itapon:

—Co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huitoahuachinquën hua'hua, ca marë' niin. Quëmaso sha'huitëranquënso chachin nicon, cato chipoa'hua quëshico, itërin.

¹⁴ Cacoposo', macontarahuaton a'shin quëshirin. Tëparahuaton, inari Isaco costarinso chachin, po'motërin.

¹⁵ Isao noya noya a'morinsopita nē'mëtë pëinënquë taparinsonta', manin. Inaquë Cacopo a'moantërin.

¹⁶ Naporahuaton, chipoa'hua sha'huëtë quëran, tanpaquënpita, cononën, inapita achinpitërin.

¹⁷ Inapotahuaton, po'morinso sēnanquë o'huintërin. O'huintahuaton, panë chachin pa'pin quëtacaso marë' hua'huin quëtërin.

¹⁸ Cacoposo', pa'pin ya'huërinquë ya'conahuaton, nontoonin:

—¡Tata! itërin.

—Ya'huarahuë conpa. ¿Inso hui'nahuënquënta quëmaso'? itërin pa'pini.

19 —Ca mini Isaoco, paninantërancoso'. Nani sha'huitërancoso' quëshiranquën. Huënsëaton tata, ma'sha inanahuëso', ca'quë'. Ina piquëran noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitoco huachi, itërin.

20 Napotohuachina, Isacori natanapon:

—¿Onporahuatonta conpa a'naroáchin quënan quënanaranso'? itërin.

—Sinioro chinotëranso', inaso Yosë ni'ton, catahuarinco quënana'huaso', itërin Cacopori.

21 Pa'piniso nipirihuë', itaantarín:

—Ya'carico nipachin së'huainquën. Tëhuënhachin Isaonquën ninanso yanitotërahuë, itërin.

22 Napotohuachina, pa'pini së'huacaso marë' ya'caririn. Së'huarahuatón, tapon: “Isao pochin tanpaquënso' niponahuë', Cacopo pochin nohuianantërahuë,” tënin.

23-24 Isao tanpaquën pochin anporohuaninso marë' co nohuitërinhuë'. Napoaponahuë' co'huara noya ya'huëcaso marë' sha'huichátërasohuë', naquëranchin nataantarín:

—¿Tëhuënhachin quëma Isaonquën? itaantarín.

—Inaco mini, itërin Cacopori.

25 Napotohuachina, Isacori itapon:

—Acotoco nipachin conpa inantëranso ca'i. Ina quëran nani coshatohuato, noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi, itërin. Napotohuachina, Cacoposo' pa'pin capacaso acotërin. Huinonta quëshirin. Isacoso', noya coshatahuaton, o'orin, naporin.

26 Inaporahuatón hui'nin itapon:

—Ya'cariatonco conpa apinoco, itërin.

27 Cacopori pa'pin apinocaso marë' ya'caritohuachina, Isacori a'morinso huë'ëropinën imërin.

Naporo' noya ya'huëcaso marë' iso pochin sha'huitërin:

“Naporin ta'a, ina pochin mini huë'ëropitëran.

Siniorori catahuahuachina imin noya noyatërin.

Napohuachina pimoanahuaninso pochin quëmanta huë'ëropitëran.

28 Yosë nontërahuë ina nohuantón o'nan ya'huëchinquën.

Sha'tohuatan noya noya nitacaso marë' ya'huëchinquën.

A'napita nitërinso' mapi quëran, noya noya maquë quëmaso'.

Notohuaro' trico nitërinso' maquë capamaso'.

Notohuaro' huinonta ya'huëchinquën o'ocamaso'.

29 Hua'huayátërahuë piyapi'sa camaiquë'.

Naciono'santa të'huatatënën natëinënquën.

Iyaparinpitanta camaiquë'. Të'huatatënën inapitanta natëinënquën.

No'huitënën co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huitohuachinën, Yosërinta inapotarín.

Inpitasona noya ya'huëcaso marë' sha'huitohuachinën, Yosërinta inapotarín,” itërin.

30 Isacori, Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërinso', tonitërin. Tonitohuachina, inaso pa'pin ya'huërin quëran pipirin. Pipiso chachin, Isaonta inantapon pa'nin quëran huëntararin huachi.

31 Huëntarahuatón, inantërinso po'mointarin. Anpirahuatón, pa'pin quëpatatón, itapon:

—Huënsëquë tata, inantërahuëso po'motëranquën ca'quë'. Capatón noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitoco huachi, itërin.

32 Napotohuachina Isacori natanin:

—¿Inquënta quëmaso'? itërin.

—Ca mini Isaoco, paninatërancoso', itërin.

33 Hui'nin natanahuaton, Isaco pa'pi pa'yantërin. Pa'yanatón ropa ropátarin quëran itapon:

—¿Inta nipachin apípora inantërinso po'morahuaton, quëshirinco? Co quëma canquiyátërasënquënhuë quëshirinco ni'ton, nani ya'ipi ca'nahuë: “Isao mini,” ta'to, nani noya ya'huëcaso marë' sha'huitërahuë. Ipora inaso', noya noya ya'huapon huachi, itërin.

³⁴ Pa'pin naporinso natanahuaton, Isaoso co napion cancantaton na'nëmiatërin. Na'nëton pa'pin nontërin:

—¡Canta tata, noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitoco! itërin

³⁵ Itopirinhüë', pa'pini itapon:

—Iyaa'hua huë'sahuaton nonpintiirinco ta'a. Quëma pochin ancantato, noya ya'huëcaso marë' sha'huitërahuë, itërin.

³⁶ —¡No'tën chachin inaso', Cacopo itopi paya! ¡Nani catoro monararinco! Panin nan ninahuëso marë' ya'huëtiincoso nininso'ton, matërinco. Iporanta', tatahuë noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitiincoso' mataantarinco. ¿Co'tama canta', pi'piyan tëranta noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitaponcohuë' to? itërin.

³⁷ Napotohuachina, Isacori itapon:

—Ni'quë conpa: Nani Cacopo sha'huitërahuë camairápainquënso'. Ya'ipi quëmopinënpita camairápaso marë' nani sha'huitërahuë. Hua'huayátërahuë, trico, huino, inapita ya'huëtacaso marë' Yosë nontërahuë. Inasá tiquiantërahuë ni'ton, ¡quëma marëso' capa huachi ta'a! itërin.

³⁸ Itopirinhüë', Isaoriso chiníquën nontaantarin:

—¿Iyayáchin noya ya'huëcaso marë' sha'huitacaso ya'huërin ti? ¡Canta onpopionta inapotoco! itërin. Napotahuaton chiníquën na'nëantarin.

³⁹⁻⁴⁰ Napohuachina, Isacori itapon:

“Quëmaso nipirinhüë', noyaro'pa' aquëtë ya'huaran.

O'nan pahuaninquë ya'huëapon.

Noya ya'huëcaso marë' ahuëtápamaso ya'huapon.

Iya'hua camairáponquën.

Napoaponahuë', chini chiníquën nipatan,

iya'hua quëran, pipiaran huachi,” itërin.

Cacopo iin ta'ananpirinso'

⁴¹ Naporo quëran huarë' Isaori Cacopo pa'pi no'huirin huachi. Inasá pa'pini noya ya'huëcaso marë' sha'huitërin ni'ton, naporin. Napoaton yonquirárin: “Payo tata chiminapon. Ina chiminpachin, Cacopo tēpaarahüë,” tēnin.

⁴² Isao napo yonquitërinso', Nipicaso nitotërin. Napoaton Cacopo amatahuaton, itapon:

—Ni'quë hua'hua. Iya masho, napotëranso marë' yatëparinquën natantërahuë.

⁴³ Napoaton noya natanco sha'huichinquën. A'naroáchin Aran ninanoquë ta'aquë'. Api masho Napano pëinënuquë paquë'.

⁴⁴⁻⁴⁵ Inaquë paaton, hua'quimiachin yacapaontaquë'. Iya masho no'huitërinso' sanoquë huarë', inaquë ya'huëcontaquë'. Co huachi quënanpachinquënhuë', napotëranso' naniantapon. Naporo' huënantamaso marë' amataranquën. Co nohuantërahuë' naporo chachin catonquëma chiminamaso', itërin.

⁴⁶ Ina quëran Nipicaso', Isaco nontapon pa'nin:

—Iti sanapi'sa Isaori maninso' co noyahuë' nipi ni'ton, chiminchináchin cancantërahuë. Cacopo ya'huërë' ina sanapi chachin, iso Canaan ro'tëquë ya'huërinso maantahuachin, chimina'huaso noya noya nisarin, tēnahüë, itërin.

28

¹ Nipicari napotohuachina, Isacori, Cacopo amatahuaton, noya nontërin. Co no'huirinhuë'. Noya ya'huëcaso marë' sha'huitaton itapon: “Yosë noya catahuainquën conpa,” itërin. Napotahuaton pënenin: “Ama iso Canaan no'paquë sanapi máquësohuë'.

² Patan-aran parti tëhuënchinso' paquë'. Tata masho Pitoiro ya'huërinquë pa'sahuaton, api Napano hui'ninpita a'nara maquë'.

³ Yosë ya'ipi nanitaparinsó' catahuainquën. Na'a hui'nanpita quëchinquën. Quëmá quëran na'a naciono'sa pipicaso marë' inapochinquën.

⁴ Yosëri Apraan noya ya'huëcaso marë' sha'huitërinso chachin, quëmanta quëchinquën. Quëma shiparinpitanta', inachachin quëchin. Iso no'pa' ipora yacapatërëhuaso', quëchinquëma'. Yosëri nani Apraan sha'huitërin ni'ton, quëtarinquëma', itërin.

⁵ Ina pochin Isacori Patan-aran parti Cacopo a'parin. Cacoposo' pa'sahuaton, Napano ya'huërinquë canconin. Nani sha'huirahuëso chachin inaso', Pitoiro hui'nin. Pitoiroso' Aran piyapi. Napanoso', Nipica yo'in miáchin. Nipicanta', Cacopo, Isao, inapita a'shina'.

Isao sa'antarinsó'

⁶ Isaoso', pa'pini, Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërinso' ni'nin. Patan-aranquë sa'acaso marë' a'parinsonta', ni'nin. Naporahuaton, pa'pini noya ya'huëcaso marë' sha'huitapon pochin: "Ama Canaan sanapi máquësohuë'," itërinsonata natanin.

⁷ Pa'pini, a'shini, sha'huitërinso chachin Cacoponta', Patan-aranquë pa'ninsó' ni'nin.

⁸ Pa'pin inaporin ni'ton, Isaoso': "Canaan sanapiso', co tatahuë costarinhue'," tënin.

⁹ Napoaton, Ismairo nicapon pa'nin. Inaso', Apraan hui'nin. Inatohua paaton, Ismairo hui'nin Maarata itopiso' maantarin. Inaso', Nipayo oshia'huain. Nani cato Canaan sanapi macaponahuë', inanta maantarin.

Yosëri Cacopo ya'notërinso'

¹⁰⁻¹¹ Cacopo Piirsipa quëran pipirahuaton, Aran ira pa'tërin. I'huatohuachina, quëparitërin huë'ëton pacacaso marë'. A'nara na'pi masahuaton, motoantacaso marë' acorin. Ina motoantaton huë'ërin.

¹² Naporó tashi huë'ëton, hua'narin: A'nara nanpënan no'paquë paquërahuaton, Yosë ya'huërinquë huarë' nincanin ni'nin. Ina nanpënanquë chachin, pancatë ni'ton, Yosë anquëninënpita a'naquën pantarapi, a'naquënso o'marapi.

¹³ Naporahuaton, Siniro chachionta', ina pirayan huaniarin ni'nin. Inari nontaton, itapon: "Caso Siniroco. Quëmaquën Tata masho, Apraan itopiso' chinotërinco. Tata parionta chinotërinco. Quëhuëntëransó' no'pa' quëtarinquën. Shiparinpitanta', iso no'pa chachin hua'anëntapona'. Isoso no'pa', Canaan itopi.

¹⁴ Ca nohuanto shiparinpita na'amiatapona'. Mo'shi pochin na'apona'. Norti parti, sor parti, pi'i pipirinso parti, pi'i ya'coniniso parti, ya'ipi inapita parti hua'anëntapona'. Quëmá quëran, ya'ipi piyapi'sa nisha nisha nipisopita catahuararahuë. Shiparinpita quëraonta inapotarahuë.

¹⁵ Ni'quë'. Carinquën ca'tanaranquën. Intópanta pa'patan, carinquën a'paiaranquën. Carinquën chachin iso no'paquë quënantaranquën. Co onporonta pataranquënhuë', ya'ipi sha'huitëranquënso' naniquë huarë' catahuararanquën," itërin.

¹⁶ Cacoposo' capayatahuaton, yonquirin: "Tëhuëchachin Siniro isëquë ya'huëapirinhue', co caso nitotërahuë'," tënin.

¹⁷ Napoaton, pa'pi pa'yanin. Pa'yanaton tapon: "Iso ro'tëso', Yosë chinotacaso marë' nóya. Isëquë chachin, Yosë pëinën* ya'huërin. Naporahuaton ¡Yosë ya'huërinso ya'coananën!" tënin.

¹⁸ Tahuëririnquë Cacoposo', tashíramiachin capayatahuaton na'pi motoantërinso manin. Masahuaton, nohuitacaso marë' onë pochin ahuanirin. Naporahuaton ina aipi toma opotërin. Inapotahuaton, Yosë marë' acorin.

¹⁹ Inaquë chachin iráca a'na ninano ya'huërin. Noso itopiso'. Ina pochin nohuitopirinhue', Cacopori nisha nininën acotaton, Pitiri itërin.

* **28:17 Yosë pëinën:** Iprio nananquëso', Pitiri itopi.

20-21 Inaquë Cacopori Yosë sha'huitaton itapon: “Quëma chachin ipora iratërahuëquë ca'tanco. Quëma nohuanton cosharo', a'moca'huaso', inapitanta ya'huëchinco. Naporahuaton quëma nohuanton tatahuë ya'huërinquë, noya huënanta'i. Inapo catahuahuatanco: ‘Sinioroíchin Yosënëhuë,’ ta'to, chinotaranquën.

22 Iso na'pi onë pochin ahuanirahuësonta', quëma pëinën nisarin. Naporahuaton, ya'ipi quëtëranco quëran, pi'pian quëtáponquën. Shonca canahuato a'nara quëchinquën,” itërin.

29

Cacopori Napano yacaparinso'

1 Cacopo pa'sápaton, pi'i pipirinso parti ya'huëpisopita ya'huërinquë canconin.

2 Ninano ya'cari', a'na poso quënanconin. Ina pirayan cara huënton ohuicaro'sa i'sha o'shitacaiso marë' achinotapi. Ina pososo', pancatë na'piquë a'tantopi.

3 Ya'ipi ohuica huëntono'sa niyontonpachinara, a'paipisopitari naní quëran yamotahuatona', chi'huincapi. Ohuicanëna o'shitacaiso marë' inapopi. Nani o'opachinara, naquëranchin inaquë chachin a'tantaantapi.

4 Cacopori a'paipisopita natanin:

—¿Intoparanta canpitaso iyaro'sa'? itërin.

—Aran quëran quiyaso' ta'a, itopi.

5—¿Nohuitërama canpita Nacoro hui'nin, Napano itopiso' to? taantarin Cacopo.

—Nohuitërai mini, itaantapi.

6—¿Noya ya'huëarin? itaantarin.

—Noya mini ya'huarin, itopi. Napotahuatona':

—¡Ma'tana hui'nin Naquira itopiso' huë'sarin! Ohuicanënpitarë chachin huë'sarin, itaantapi.

7 Naporo' Cacopo tapon:

—Yono pi'i ya'huëarin ni'ton, pahuanarin ohuicaro'sa huë'ërinquë oncorapicaso'. ¿Onpoatonta co o'shitatoma pasto capacaiso marë' quëpaantaramahuë'? itërin.

8—Co nanitëraihuë' inapoca'huaiso'. Ya'ipi ohuica huëntono'sa a'paipisopitarë chachin niyontonacaiso' ninarai. Naporo huarë' nanitërai na'pi chi'huincatahuatoí, ohuicaro'sa o'shita'huaiso', itopi.

9-10 Inapita nontaso', Naquiraso' pa'pin ohuicanënpitarë chachin canquirin. Inari pa'pin ohuicanënpita a'paitërin. Ina ni'sahuaton, Cacoposo' a'naroáchin posoquë pa'nin. Pa'sahuaton, na'pitë masho chi'huincatërin. Chi'huincatahuaton, apin ohuicanënpita o'shitërin.

11 Ina quëran Naquira apinorahuaton: “Thuata oshi,” itërin. Napotahuaton, na'nërarin.

12 Cacopori sha'huitërin: “Caso quëmaquën tata, apihuëmiáchin. Quëmaquën a'shacha Nipica itëramaso hua'huinco ni'to, naporahuë,” tënin. Ina natanaton, Naquiraso ta'arë'nachin pa'pin sha'huitapon pa'nin.

13 Cantonahuaton sha'huitërin: “A'shacha Nipica hua'huin, Cacopo itopiso' canquirin,” itërin. Ina natanahuaton, Napanoso ta'arë'nachin nicapon pa'nin. Quënanconahuaton apinorin. Apinorahuaton: “Thuata api,” itërin. Nontahuaton pëinëinquë quëparin. Inaquë Cacopori ya'ipi naporinso apin sha'huitërin.

14 Napanori natanahuaton itapon: “Quëmaso' tëhuëchachin quëmopinëhuënquën ninan,” itërin.

Sanapi marë' Cacopo sacatërinso'

Cacoposo' Napano pëinëinquë a'na yoquira' nani yacapatërin.

15 Ina piquëran Napanori itapon:

—Quëmopinëhuënquën nipiranhuë', co topinan asacata'huanquënso ya'huërinhuë'. Sha'huitoco onposo canacamaso nohuantëranso'.

¹⁶ Napanoso' cato hui'ninpita nano'sa ya'huëtërin: Paninanso' Nia itopi. Ina piquëran niantarinsoso', Naquira itopi.

¹⁷ Niaso', noyápiachin ya'pirahuanin. Naquiraso nipirihuë', noyápiroyanchin, co máquën tëranta tëhuërinhuë'.

¹⁸ Cacoposo' Naquira costaton, apin itapon:

—Hui'nan hua'hua nininso', Naquira itëramaso nohuantërahuë. Ina marë' canchisë pi'ipi quëma marë' sacatarahuë, itërin.

¹⁹ Napotohuachina, Napanori itapon:

—Naporan ni'quëhuarë', quëmari maquë nipachin. Nishaso quëtacaso', co noyahuë'. Yacapatonco sacatëquë nipachin, itërin.

²⁰ Inapoaton Cacoposo' Naquira marë' canchisë pi'ipi sacatërin. Hua'qui sacatopirihuë', Naquira pa'pi nosoraoton, cara tahuëriíchín sacatërinso pochín cancantërin.

²¹ Nani canchisë pi'i sacatohuachina, Cacopori Napano itapon:

—Acoantoco huachi hui'nan. Sha'huitëranquënso' nani nanirahuë huachi, itërin.

²² Napotohuachina Napanoso' ya'ipi ya'huërin pirayan ya'huëpisopita, amatërin. Cacopo sa'arinquë pita nicacaso marë' amatërin.

²³ Napoaponahuë' nani tashihuachina, Napanoso Naquira ya'huërenamën Niasa', Cacopo acoantërin. Inaso co nohuitatonhuë', ichihuë'ërin.

²⁴ Naporahuaton Napanori, a'nara piyapinën sanapi nininso Nia nicanarin. Camaicaso marë' nicanarin. Inaso sanapi Siripa itopi.

²⁵ Tahuërinquë tashíramiachin Cacoposo', Nia ichihuë'ërinso ni'nin. Ni'sahuaton, pa'pi pa'yantërin. Napoaton Napano chiníquën nontërin:

—¡Co napochitoncohuë pora! ¡Co'ta Naquira marë' nani sacatërahuë! ¡Nani non-pintëranco ni'sora! itërin.

²⁶ —Isëquëso api, co hua'hua nininso'ton, aso'yaraihuë'.

²⁷ Nia mananso marë' a'na simana pita nicacaso ya'huërinso', naniquë'. Ina nanihuatan, Naquira ya'huëre' acoantëranquën. Canchisë pi'i chachin ca marë' sacatacaso' nohuantohuatan, inapotëranquën, itërin Napanori.

²⁸ Napotohuachina, Cacopo nohuantërin. Nia maninso marë' simana pita imapiso nanihuachinara, Napanori, Naquira ya'huëre' acoantërin.

²⁹ Napanori, a'nara piyapinën sanapi nininso' camaicaso marë' Naquiranta nicanarin. Ina sanapiso' Pira itopi.

³⁰ Nani acoantohuachina, Cacoposo', Naquira ichihuë'ërin huachi. Inapoaton ina na'con na'con nosororin. Niaso nipirihuë', co onpopinchin nosororihuë'. Canchisë pi'ipi chachin Napano marë' sacataantacaso' niponahuë', nosororin.

Cacopo hui'ninpita nininso'

³¹ Cacoposo', Nia co onpopinchin nosororihuë'. Ina nitotaton, Siniorori catahuarin hua'huanacaso marë'. Naquiraso nipirihuë', ina nohuanton chachin, co nito hua'huaninhuë'.

³² Niaso', cayorahuaton quëmapia'huaya huairin. Inaso', Nopino itërin. “Sinioro sëtërahuëso' nicaton, catahuarinco. Hua'huanahuë ni'ton, iporaso' so'yahuë nosoroaponco huachi,” ta'ton, ina pochín hua'huin nohuitërin.

³³ Naquëranchin, cayoantarahuaton, quëmapia'huaya huaiantarín. Inaso', Simion itërin. “Nocaninacoso' Sinioro natanin. Natanaton catahuarinco. Napoaton a'na hua'huasha quëtaantarínco,” ta'ton, ina pochín hua'huin nohuitërin.

³⁴ Naquëranchin cayoantarahuaton, quëmapi chachin hua'huantarín. Inaso', Nihui itërin. “Nani cara hua'huanahuë ni'ton, iporaso' so'yahuë na'con na'con chinpitaponco huachi,” ta'ton, ina pochín hua'huin nohuitërin.

³⁵ Niaso', naquëranchin cayoantarahuaton quëmapia'hua chachin huaiantarín. Inaso Cota itërin. “Iporaso' huachi, Sinioro pa'yatato chinotarahüë,” ta'ton ina pochín hua'huin nohuitërin. Nani catapini hua'huanahuaton, copi tënín huachi.

30

¹ Naquira co nito hua'huanatonhuë', cainpain noyaparin. Napoaton so'in itapon:
—Hua'huantoco canta'. Co'so' hua'huantohuatancohuë', chiminarahuë, itërin.

² Cacoporiso nipirínhuë', no'huiton itapon:

—¡Co caso Yosëcohuë'! Ina co nohuantërinhuë ni'ton, co hua'huananhuë', itërin.

³ Napotohuachina, so'in itapon:

—Ni'quë'. Piyapínëhuë Pira itërëhuaso', maquë topirahuë. Ina mapatan hua'huanpachin, cari masarahuë. Hua'huahuë chachin nicacaso marë' masarahuë.

⁴ Inapoaton, Naquirari piyapínën Pira itopiso', so'in acoantërin. Acoantohuachina, ichihuë'ërin.

⁵ Piraso', cayorahuaton quëmapia'huaya huairín.

⁶ Naporo' Naquira tapon: “Isoso hua'huasha, Tano itarahüë. Yosë nontërahuëso' natanatonco: “Tëhuëchachin quëmaso' noya ninan ni'ton, catahuanquën huachi,” itërinco. Napoaton a'nara hua'huasha quëtërinco,” tënín. Ina yonquiaton ina pochín nohuitërin.

⁷ Ina quëran Pira cayoantarahuaton, quëmapia'huaya chachin huaiantarín.

⁸ Naporo' Naquira taantarín. “Iso hua'huashaso', Nipitari itarahüë. Na'con caipayarë'co nichinitërai, iporaso huachi nani minsërahuë,” ta'ton ina pochín nohuitërin.

⁹ Nianta co huachi hua'huanacaso nanitërinhuë'. Napoaton piyapínën Siripa itopiso' Cacopo acoantërin.

¹⁰⁻¹¹ Siripa ya'huërë' cayoaton hua'huanpachina, Niaso tapon: “¡Ma noyacha nisharahuë paya! tënahüë. Napoaton iso hua'huashaso', Caro itarahüë,” tënín.

¹² Ina piquëran Siripaso', a'na ya'huërë' hua'huaantarín.

¹³ Naporo' Niaso' tapon: “¡Ma noyacha ya'huërahuë paya! Iporaso ya'ipi sanapiro'sa': ¡Ma noyacha inaso ya'huërin paya! itaponaco ta'to, iso hua'huashanta', Asiri itarahüë,” tënín.

¹⁴ Trico macacaso tahuëri'sa', Nopino pa'sahuaton, mantracora huayo itopiso' quënanconín. Ina masahuaton, a'shín quëshimarin. Ina quënapataton Naquirari itapon:

—Hua'huan mantracora huayo quëshirínquënso', quëtoco canta topirahuë, itërin.

¹⁵ Napotopirínhuë', Niari itapon:

—Ayon caira. ¡Ama napopitëraqüësohuë'! ¡So'yahuë nani osërëtëranco! Hua'huahuë ya'huërë' mantracora huayo quëshirínco'sonta' ¿yaosërëtaantamaranco ti? itërin.

—Ina quëtohuatanco, ipora tashi Cacopo quëmarë' huë'ëpon, itërin Naquirari.

¹⁶ Tashi huarë' Cacopo pasto quëran huënantahuachina, Niari nacapirahuaton:

—Hua'huahuë mantracora huayo quëshirínco'so', nani Naquira quëtërahuë. Quëmaro'co ipora tashi huë'ëca'huaso marë' inaquë pahuërëtërahuë, itërin.

Napotohuachina, naporo tashi Niaso', Cacopo huë'ëparín.

¹⁷ Hua'huanacaso marë' orarinso Yosëri natanahuaton, catahuarín. Napoaton Niaso', a'natërápo hua'huinpita nicacaso' cayoantarín.

¹⁸ Nasitohuachina tapon: “Isoso' hua'huasha, Isacaro itarahüë. Camairahuëso sanapi so'yahuë acoantërahuë ni'ton, Yosë acanarínco,” ta'ton, ina pochín hua'huin nohuitërin.

¹⁹ Ina quëran Nia cayoantarahuaton, saota nicacaso' hua'huaantarín.

²⁰ Nasitohuachina taantarín: “Iso hua'huashaso', Saporono itarahüë. Noya ninínso chachin Yosë nicararínco. Nani saota hua'huasha a'notërahuë ni'ton, iporaso' so'yahuë noya noya ni'sarínco,” ta'ton, ina pochín nohuitërin.

²¹ Nitiquionínquë Niaso', sanapia'huaya hua'huanín. Nasitohuachina, Tina itërin.

²² Naquiraso co hua'huana'pihuë ni'ton, na'con Yosë nontërin. Napohuachina, napoiyan quëran nosoroaton a'panirin. Ina nohuanton hua'huanin huachi.

²³ Paninantërinso' huaihuachina, tapon: “Co hua'huana'picohuë' nicato tapanápirahuë'. Yosë chachin catahuarinco ni'ton, hua'huanato co huachi tapanahuaso ya'huërinhuë'.

²⁴ A'na ya'huërë' Siniro quëtaanta'inco topirahuë,” ta'ton, Cösi itërin.

Cacopo Napanorë', ninonpintopiso'

²⁵ Cösi nasitërin piquëran Cacoposo', Napano itapon:

—Ya'huërahüëquë chachin yapanantapirahuë'.

²⁶ Sa'ahuëpita, hui'nahuëpita, inapita quëtoco. Nani inapita marë' sacatërahüëso' nanirin. Quëma nitotëran onpo sacatërahüësona ni'ton, quëpai huachi topirahuë, itërin.

²⁷ Napotopirinhüë', Napanoriso' itapon:

—Ama napoquësöhuë api. Quëma yacaparanco ni'ton, Siniro catahuarinco. Ani'tato, ina nitotërahüë. Napoaton quëparitëquë tënahüë.

²⁸ Sha'huitoco onposona canacamaso nohuantëranso'. Nápo chachin pahuërë'inquën, itërin.

²⁹ Napotohuachina, Cacopori itapon:

—Quëma marë' onpo sacatërahüëso', nani nitotëran. Pë'tahuanënpitanta noya a'pairahuëso', nani nitotëran.

³⁰ Co'huara huë'shätërapohüë', caraíchin ya'huëtërinquën. Iporaso nipirinhüë', pa'pi notohuaro' na'amiatërin. Huë'nahuë quëran huarë' Siniro catahuarinquën. Iporaso huachi canta', caora marë' sacata'huaso' nanirin huachi, itërin.

³¹ —Caquë chachin sacataantacaso marë' ¿onpota pahuërë'inquën? taantarin Napano.

—Ama coriqui pahuërëcosöhuë'. Apira sha'huitaranquënso' nohuantohuatan, quëma marë' sacataantarahuë'.

³² Ipora tahuëri pë'tahuanënpita huëntonënuë pa'sarahüë. Pa'sahuato, yaráton carniroa'huaro'sa', niquë acoarahüë. Naporahuaton chipoa'huaro'santa ninshipiton nipiso', niquë acoarahüë. I'coapi nipisopitanta inapotarahüë. Inapita quëran pahuërë' quënanahüaso marë' napoarahüë.

³³ Inapohuato, a'na tahuëri canarahüëso ni'quihuatan, no'tëquën sacatërahüëso nitotaran. Pë'tahuatërahüëquë, i'coapiro'sa', ninshipitono'sa inaporáchin chiporo'sa quënanaran. Naporahuaton, yaráton carniro'saráchin quënanaran. Nisha quënanpatanso', ihuaranquën ni'ton, naporin, itërin Cacopori.

³⁴ —Noyapa'. Inapoa'a nipachin, ténin Napano.

³⁵ Napoaponahuë', naporo tahuëri chachin inaso chiporo'sa hui'tonpi nipisopita, i'coapi nipisopita, nisha acorin. Chipo sanapi'santa ninshipiton, nipiso', inaquë acorin. I'coapiro'sa', máquënso tëranta huiritopisopita, inapitanta inaquë chachin acorin. Ya'ipi yaráton carniroa'huaro'santa', inapotërin. Inapotahuaton hui'ninpitari a'paicaiso marë' quëtërin.

³⁶ Ina quëran, pë'tahuaro'sa huayoninsopitarë chachin Napanoso', Cacopo ya'huëarin quëran, cara tahuëri iratatë pa'në'pa', pa'pi.

Cacoposo nipirinhüë', co manta taponahuë', a'napita ohuicaro'sa Napanonquën a'paitarin. A'paitapon pochin canacaso marë' isoporin:

³⁷ Nara së'paro'sa huara napapiráchin nanpi së'patërinso' pë'shitërin. Isopita nararo'sa së'paquën napotërin: Aramo, ni'to', tanpapi, inapita së'paquën manin. Masahuaton, hui'tona'piarin. Hui'toninsopitanta', i'shotëra'piarin. Acopo huiritërinso ya'nocaso marë', inapotërin.

³⁸⁻³⁹ Ina quëran huararo'sa hui'tonanpinan nininso', pë'tahuaro'sa huëntonënotënanquë acorin. I'sha o'opiquë acorin. Inaquë pë'tahuaro'sa nito'quëpi ni'ton,

naporin. Huararo'sa notërahuatona quëmapi nipisopita to'quëtopi. Inapohuachinara hui'ninpitaso': Hui'tontono'sa', ninshipitono'sa', i'coapiro'sa', inapita hua'huatapi.

⁴⁰ Naporo' Cacoposo', inapita nisha acorarin huachi. Inapotërinso', Napano pë'tahuanënpita yaratono'sa', hui'tontono'sa', inapita notënanquë acoonin. To'quëcaiso marë' acoonin. Inapoaton Cacoposo', Napano pë'tahua huëntonën quëran na'apisopita, inaora huëntonënquë acoaton ana'atarin huachi.

⁴¹ Panca panca pë'tahuaros'a nipisopita huënaitohuachinara, i'sha o'opiquë huararo'sa acorin. Nito'quëapona pochin huararo'sa notëcaiso marë' naporin.

⁴² Mashiraa'huaro'sa huënaitohuachinaraso', co huararo'sa acorinhuë'. Napoaton pi'pira'huaya nipisopitaso', Napano marë' ninin. Ya'huërë' panca pancaro'saso', ino-ranquën ninin.

⁴³ Inapoaton inaso', pa'pi ma'huanin. Pa'pi notohuaro' ohuica ya'huëtahuaton, piyap-inënpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin. Notohuaro' camiyoro'sa', moraro'sa', inapitanta ya'huëtërin.

31

Cacopo, mi'sën ta'ananpicaso yonquirinso'

¹ Ina quëran Cacoposo', mi'sënpitari pinorinso' natantërin: “Cacoposo' tata pë'tahuanënpita matahuaton, pa'pi ma'huanin,” topi natantërin.

² Naporahuaton Napanori chachinta', co huachi iráca pochin nitërinhuë' ni'nin.

³ Naporo' Siniorori Cacopo itapon: “Tataparin, quëmopinënpita, inapita ya'huërinso parti panantaquë'. Carinquën ca'tanatëinquën catahuanranquën,” itërin.

⁴ Ina natanaton, Naquira, Nia inapita pastoquë amatërin. Inaora ohuicanënpita a'pairinquë amatërin.

⁵ Huë'pachinara, itapon:

—Tataparima co huachi iráca pochin noya ni'nincohuë'. Yosëso nipirinhuë', ca'tanatonco catahuanranco. Inaso' tatahuëri chinotërinso'.

⁶ Canpitaso', nani nitotërama tata marë' chiniquën sacatërahuëso'.

⁷ Naporahuaton nonpintahuatonco co no'tëquën pahuërërincohuënta', nitotërama'. Napoaponahuë', Yosë catahuanranco ni'ton, co aquëtë huarë' ihuarincohuë'.

⁸ A'na tahuëri tataso' ténin: “Ninshipitono'sa quëchinquën sacatëranso marë',” topachina, ya'ipi sanapi ninshipitonáchin hua'huanpi. A'na tahuërinta': “Hui'tontono'sa quëchinquën sacatëranso marë',” taantahuachinaso', hui'tontono'sáchin hua'huataantapi.

⁹ Yosë nohuanton ina pochin tata pë'tahuanënpita hua'huatopi. Canpoanquën nicacaso marë' napopi.

¹⁰ A'na tahuëri pë'tahuaros'a huënaitaso', hua'narahuë. Chipo mashoro'sari, chipo sanapi'sa to'quësapi hua'narahuë. To'quëtona'piro'saso', a'naquënso hui'tonpiro'sa', a'naquënso ninshipitono'sa', a'naquëonta i'coapiro'sa', inapita quënanahuë.

¹¹ Naporo chachin Yosë anquëninën përarinco: “¡Cacopo!” itërinco. Itohuachincora: “Isëquë nisarahuë,” itërahuë.

¹² Naporo' anquëni itërinco: “Noya ni'quë', ya'ipi chipo mashoro'sa', chipo sanapi'sa to'quëpisopita, hui'tonpiro'sa', ninshipitono'sa', i'coapiro'sa', inapitaráchin to'quërapí. Napano nonpintërinquënso nitotato, ni'nanso chachin a'ninquënta nicacaso marë' catahuanranquën.

¹³ Ca mini Yosëco, iráca Pitiriquë ya'notëranquën. Inaquë na'pi tomaquë opotahuaton, chinotaancoso marë' acoran. Naporahuaton inaquë chachin casáchin chinotaancoso marë' sha'huitëranco. ¡Manóton huëquë pa'a! Iso no'pa quëran pipirahuaton, hua'huatëranso no'pa parti panantaquë',” itërinco, ténin Cacopo.

¹⁴ Ina topachina, Naquira, Nia, inapitari itapon:

—Quiyanta mini tata chiminpachin, co huachi ma'sha tēranta maca'huaiso ya'huërinhuë'.

¹⁵ Naporahuaton ipora chachin nisharo'sa pochin tata ni'nincoi huachi. ¡Pa'anpitërarincoi ni'ton, quiya marë' pahuërëtatón ina nápo sacatëran!

¹⁶ No'tëquën chachin Yosëri, tata ma'shanënpita, matahuaton, canpoa quëtërinpoa'. Inaso' canpoanquën, hua'huanpoapitanquën. Napoaton, ma'sona Yosë sha'huitërinquënso', niquë huachi, itopi.

Cacopo ta'arinso'

¹⁷⁻¹⁹ Sa'inpitari napotërin ni'ton, Cacoposo Canaan parti panantacaso yonquirin. Pa'pin ya'huërinso no'paquë paantacaso marë' tapatarin huachi. Napanoso' a'na parti ohuicanënpita ya'iapon pa'nin. Inaquë pa'ninso' Naquirari, pa'pin mamanshinënpita ihuarin. Ya'ipi quëmopinënpitarë chachin mosharinso', ihuarin. Cacoposo' sa'inpita, hui'ninpita, inapita, camiyoro'saquë a'mitërin. Pë'tahuanënpita, ma'shanënpita, ya'ipi inapita quiquirin. Ya'ipi inapitaso', Patan-aranquë sacataton canarinso'.

²⁰ Inapoaton Cacopori, Napano nonpintahuatón, co sha'huitaponahuë' huëshirin.

²¹ Ya'ipi ma'shanënpitarë chachin Cacoposo', ta'arin. Co hua'quiya quëranhuë', Iopiratisiquë pëntoitahuatóna', Carata motopiro'sa parti, notëëtërin.

Napanori Cacopo imaquirinso'

²² Cara tahuëri quëran Napanoso', Cacopo ta'arinso' nitotërin.

²³⁻²⁴ Ina nitotaton, quëmopinënpitarë chachin, imaquirin. Canchisë tahuëri quëran, Carata motopiro'sa parti canquipi. Napoaponahuë', naporó tashi Yosëri huë'ënuquë ya'notaton itapon: “Natanquë Napano sha'huichinquën. Ni'quëna Cacopo no'huiton ma'sha onpototan. Tananpitëquë pa'in,” itërin. Tahuërianpitahuaton Napanoso',

²⁵ piyapinënpitarë chachin Carata motopiro'saquë Cacopo nincantopi. Ina motopiro'saquë inanta', huëntonënë chachin chinotopi. Napanonta ina motopiro'saquë chinotaponahuë', co niquënyatërapihuë'.

²⁶ Cacopo quënanahuaton, chiníquën nontërin:

—¡Pa'pi co noyahuë' ninan! ¡Co nonpinchitoncohuë' pora! Ahuëtahuatë sanapi'sa manëso pochin hui'nahuëpita quëshiaranco.

²⁷ Nonpintatonco, co sha'huitaponcorahuë' ta'airan. ¡Co naporëhuë'! Ya'huëranquë yapaantaranso sha'huitëranco naporini, noya ninontatëhua capa cancanchitërihuahuë'. Pita nicatëhua': Tonton, arpa, inapita pi'nipiquë ninonchitërihuahuë'.

²⁸ Hui'nahuëpita, shihuëpitanta', ichita'airan ni'ton, co apinoto nonta'huaso' quëtërancohuë'. ¡Co manta yonquirëhuë pochin ninan!

²⁹ Nohuantërahuë naporini, ma'shátërahuë ya'ipinquëma ana'inchitënuquëmahuë'. Napoaponahuë', achin tashi chachin Yosë nontërinco. Inaso' tataparionta chinotërin. Huë'ëhuëquë ya'notatonco nontërinco: “Natanquë Napano sha'huichinquën. Ni'quëna Cacopo no'huiton ma'sha onpototan. Tananpitëquë pa'in,” itërinco.

³⁰ Tataparin ya'huërinquë ya'nipishahuë yapantaton huë'saran ni'quëhuarë', ¡co mamanshinëhuëpitaso' ihuatónco quëitonhuë' pora! itërin Napanori.

³¹ Napotohuachina, Cacopori Napano itapon:

—Të'huatatënuquën topinan huë'sarahuë: “Paanta'huaso sha'huitohuatoso', sa'ahuëpita osërëtamarinco,” ta'to, naporahuë.

³² Nipirinhuë', insosona tēranta mamanshinënpita matahuatënuquën, quësahuachin, ¡chimiin! Ma'sona tēranta quëmaquën nininso' quësahuato, ya'ipi quëmopinënpita ni'tonënuquë a'noquë'. Inapotaton quëpamantaquë', itërin. Napopirinhuë' Cacoposo', Naquirari pa'pin mamanshinënpita ihuarinso', co nitotërinhuë'.

³³ Naporó Napanoso', mamanshinënpita yoniton patë patërantarin. Cacopo në'mëtë pëinënuquë'ton ya'conin. Pipirahuaton, Cacopo cosonanënpita nininquë, ya'coantarin.

Nianquën niniinquënta ya'conaponahuë', co mamanshinënpita quënaninhuë'. Ina quëran pipirahuaton, Naquiranquën niniinquë ya'huërë' ya'coantarín.

³⁴ Naquiraso' mamanshiro'sa masahuaton, po'orin. Camiyoquë huënsëcaiso marë' nitopisoanaquë po'orin. Inapotahuaton, ina aipi huënsëtërin. Pa'pinso' ya'ipi në'mëtë pëianaquë yonípirinhuë', co quënaninhuë'.

³⁵ Naquirari itapon:

—Tata, co huanirahuëso marëhuë', ama no'huicosohuë'. Sanapicoi inachintëraiso tahuëri nanitërinco ni'ton, huënsëárahue, itërin. Napanori mamanshinënpita yon-isápirinhuë', co quënaninhuë'.

³⁶ Co quënanpachinahuë', Cacopo ya'huërë' no'huitaton Napano chiníquën nontërin.

—¿Maquëta tēhuëtëranquën ni'nán? ¿Ma'ta onpoato oshahuanahuë ni'ton, co napion cancantaton imaquirancoso'?

³⁷ Ya'ipi ma'shanëhuëpita o'quiaton yoniran. ¿Ma'ta quënaparanco quëmaquën nininso'? Ma'sona quënanpatan, a'ninquëchin, quëmopinënpita notënanquë acoquë'. Quëmopinëhuëpitarinta', ni'in. Inapita sha'huichinpoa' insosona no'tëquën noninso'.

³⁸ Cato shonca pi'i quëma marë' sacatërahuë. Naporó' co a'na ohuica tëranta', co a'na chipo tëranta ana'huarinhue'. Huëntonënpita quëran, co a'na carniro tëranta', capitëranquënhue'.

³⁹ Ni'niro'sari pë'tahuanënpita tēpahuachinara, co onporo tëranta a'nota'huanquënso marë' quëshiranquënhue'. Caoranquën masahuato, acoantarahuë. Tahuërihuë nipon, tashihuë nipon, ihuatohuachinanta', ca apahuërëtëranco.

⁴⁰ Tahuëri nipachina pi'i acorinco, tashinta nipachina sēhuën acorinco. Pë'tahuario'sa a'paito, huë'ëi natanahuë. Inapoato nohuantaso' parisitërahuë.

⁴¹ Cato shonca pi'i quëma marë' sacatato, ya'ipi inapita ahuantërahuë. Cato hui'nānpita marë' shonca catapini pi'ipi sacatërahuë. Pë'tahuanënpita marënta', saota pi'i sacatërahuë. Naporahuaton, apira apira pochin nisha nisha cana'huaso sha'huitëranco.

⁴² Apraan chinotërinso catahuarinco. Tata Isaconta', inachachin chinotërin. Co'so' ina catahuarincohuë naporini, topinamiáchin ya'huërahuëquë a'pa'itoncohuë'. Yosëso nimirinhuë', parisitërahuëso' nitotërin. Chiníquën sacatato ma'sha ya'huëtërinco'sonta', nitotërin. Napoaton achin tashi pënëninquën, itërin Cacopori.

Cacopo, Napanorë' anoyatopiso'

⁴³ Cacopori napotohuachina, Napanoso' tapon:

—Isopita catoro'saso', hui'nahuëpita. Isopita hua'huaro'santa shihuëpita. Pë'tahua huëntono'santa', caquën. Ya'ipi isëquë ni'nanso', caquënáchin. Napoaponahuë', hui'nahuëpita catahua'huaso marë' ya'ipi quëchi nipachin. Shihuëpitanta quëchi.

⁴⁴ Napoaton huëquë pa'a Yoscoarë' niitatë anoyata'a. Catonpo chachin anoyatërehuaso ayonquiinposo marë' inapoa'a, itërin.

⁴⁵ Napotohuachina, Cacoponta', “Noyapa,” tēcaton, a'nara na'pi manin. Ina masahuaton, onë pochin ahuanirin.

⁴⁶ Naporó' quëmopinënpita camairin:

—¡Na'piro'sa yontonco! itërin. Itohuachina, ya'ipiya quëran na'piro'sa yontonpi. A'mitë a'mitëtahuatona', panca imopi. Ina quëran, ya'ipiya coshatopi, na'piro'sa a'mitë a'mitëtopiso pirayan coshatopi.

⁴⁷ Napanoso' inaora nanamënuquë, ina ro'të nohuitaton, “Quicaro Saatota,” itërin. Cacoporiso nimirinhuë', inaora nanamënuquë ina ro'të chachin, Carata, itërin.

⁴⁸ Naporó' Napano tapon:

—Iso na'piro'sa imorëso', catonpo chachin ayonquiarinpo Yoscoarë' ta'të ipora tahuëri anoyatëresó'. Napoaton, ina no'paso' ipora huanta Carata, itopi.

⁴⁹⁻⁵⁰ Naporahuaton Mispa itopi anta': “Nipatohuatë, co huachi niquënanarihuë'. Napoaponahuë', Siniro chachin ni'inpo'. Co insonta ya'huërëquë naporëso

ni'pirinpohuë', Yosë chachin ni'inpo'. Napoaton ama hui'nahuëpita no'huiton aparisitëquësohuë'. Ama aquëtë chachin sanapi'sa maantaquësohuë'. Ina marë' Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco," itërin. Ina naporinso marë' ina pochin ina no'pa' nohuitopi.

⁵¹ Napanoso' aquëtë chachin Cacopo sha'huitaantarín:

—Ni'quë'. Na'pi imorahuëso ya'huëarin. Onë pochin na'pi ahuanirahuësonta ya'huëarin. Ya'huërehuaso huáncana inapita acorahuë.

⁵² Inapita ayonquiarinpo ama quëmanta ma'sha onpotancoso marëhuë', isëquëran pëntonquësohuë'. Co ca tëranta ma'sha onpota'huanquënso marë' isëquëran pëntona'huaso ya'huërinhuë'.

⁵³ Canpo capini nanan ya'huëhuachin, Yosë chachin anitochinpo', inquënposona tëhuërëso'. Ina Yosë chachin quëmaquën tata masho Apraan, chinotërin. Caquën tata masho Nacoronta chinotërin. Inquënposo tëhuëhuatë', ina chachin ana'inchinpo', itërin. Napotohuachina, Cacoposo': "Caquën tata chinotërinso ni'sárinco ni'ton, co napoarahuë'," tënin.

⁵⁴ Inapootona anoyatohuachinara, Cacoposo inaquë chachin Yosë chinotacaso marë' ma'sharo'sa tëparin. Nani Yosë chinotohuachinara, quëmopinënpita ichicoshatërin. Ya'ipiya coshatopi. Nani coshatohuachinara, inaquë chachin huë'ëantapi.

⁵⁵ Tahuëririnquë tashíramiachin Napanoso' huënsëintarahuatón, hui'ninpita, shinpita, inapita apinora'piarín: "Yosë catahuainquëma noya paco'," itahuaton ya'huërinquë pa'mantarin huachi.

32

Cacopo, Isaorë' niquënanpiso'

¹⁻² Napano piyapinënpitarë chachin pa'mantahuachina, Cacoponta piyapinënpitarë chachin paantarín. Paasoí Cacoposo', Yosë anquëninënpitari nacapirin. Inapita quënanahuaton, tapon: "Isopitaso', Yosë sontaronënpita huënton. Catahuainacoso marë' a'paimarinso'," tënin. Napoaton ina ro'tëso': Maanain*, itërin.

³⁻⁴ Naporo' Cacoposo', comisiono'sa Isao sha'huitacaiso marë' Sëir no'paquë a'parín: "Iya'hua huënantárin ni'ton, iso pochin nanan a'patiarinquën: 'Ca iya masho huënantárahue. Ma'sona quëma camaitëranso nisarahuë. Cato shonca pi'ipi api Napano ya'huërinquë yacapatërahue.

⁵ Na'a ohuacaro'sa', moraro'sa', ohuicaro'sa', inapita ya'huëtërinco. Piyapinëhuëpitanta', quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërinco. Iso nanan, a'pataranquën noya ninicatë ya'huëantacaso marë' tënin, itoco'," itërin. Napotahuaton a'parín.

⁶ Comisiono'sa huënantahuachinara, Cacopo sha'huitiintapi:

—Iya masho Isao nicapoi a'parancoi ni'toi, pa'nai. Huë'saranso nitotaton, inaora chachin nacapiinquënso marë' huë'sarin. Catapini pasa quëmapi'sari imaquiarín, itiipi.

⁷⁻⁸ Ina natanahuaton, Cacoposo pa'pi pa'yanin. Pa'yanaton yonquirárin. Yonquirárin quëran, piyapinënpita, ohuicanënpita, ohuacanënpita, camiyonënpita, inapita cato huënton acorín. "Iya mashori, a'na huënton ahuëhuachina', a'na huëntonso ta'ararin," ta'ton naporin.

⁹ Ina quëran iin të'huataton, iso pochin Yosë nontërin: "Sinioro, quëmaso Yosëinquën. Tata masho Apraan chinotërinquën. Tata Isaconta chinotërinquën. Quëma sha'huitëranco ni'ton, ya'huërahuëquë huë'sarahuë. Quëmopinëhuëpita ya'huërinquë huë'sarahuë. Naporahuaton: 'Ca nohuanton noya pa'saran,' itëranco.

¹⁰ Tëhuëchachin co noyacohuë' ni'to, co nosoroancoso' ya'huërinhuë'. Co no'tëquënáchin catahuaancoso ya'huëpirinhuë'. Iráca ya'huërahuë quëran pipipo,

* **32:1-2 Maanainso'**: Cato huënton sontaro'sa', tapon naporin.

Cortaniiquë pëntoitërahuë. Naporo' co ma'sha tēranta quëparahuë. Pitananëhuëro'coáchin pa'nahuë. Napopirahuë', iporaso' cato huënton pochin hua'anëntërahuë.

¹¹ ¡Nosoroatonco Sinioro iya masho Isao quëran, nicha'ëco! Nani huë'sarin ni'ton, ahuërahuatonco, sa'ahuëpita, hui'nahuëpitarë'co chachin niquitohuachinco.

¹² Nani quëma chachin, catahuancoso marë' a'ninquëchin sha'huitëranco. Naporahuatón, shihuëpitanta caquëran pipipisopita, inotëra'huaya pochin na'acaiso' sha'huitëranco. Marë yonsanquë inotërahuaya ya'huërinso', co pichicasohuë'. Ina pochin na'acaiso' nani sha'huitëranco," itërin.

¹³ Naporo tashi inaquë Cacopo huë'ërin. Tahuëririnquë capayatahuaton, ya'cariya ya'huërinso'pita quëran, pëtahuaro'sa huayonin. Iin masho Isao nicanacaso marë' huayonin:

¹⁴⁻¹⁵ Cato pasa chipo sanapi, cato shonca chipo, cato pasa ohuica, cato shonca carniro, cara shonca camiyo paya nasha huaipiso hua'huinpitarë chachin, catapini shonca ohuaca', shonca toroa'hua, cato shonca mora sanapi nininso', shonca mora quëmapi, inapita.

¹⁶ Inapita huayonahuaton, piyapinënpita quëtërin a'na huënton a'na huënton quëpacaiso marë'. Co'huara pa'shátërasoihuë', ma'sona nicacaisonta sha'huitërin:

—Canpitaso quëchitoco'. A'na huënton'ton pa'in. Amasha aquëmiachin nipachin a'na ya'huëre', paanta'in. Ama napopináchin pacosohuë', itërin.

¹⁷⁻¹⁸ Quëchinamën huënton quëpana'pi sha'huitërin:

—Iya masho Isao nacapiatënquën natanpachinquën: “¿Inta quëmaso' hua'anën? ¿Intohuata pa'saran? ¿Inquënta pë'tahuaro'sa quëpaaranso'?” itohuachinquën, quëmari iso pochin sha'huitëquë': “Isopita pë'tahuaro'saso', quëma marë' quësarahuë. Cacopo a'patiarinquën. Inaso', quëma piyapinën pochin cancantërin. Nani inanta piquëran huë'sarin,” itëquë', itërin.

¹⁹ A'napita huënton quëpana'piro'santa', sha'huitërin:

—Canpitanta iya masho Isao quënanpatama', inachachin sha'huitoco'.

²⁰ Nani sha'huitohuatama', napotaantaco': “Inaora chachinso', piquëran huë'sarin,” itoco', itërin.

Isopochin yonquiaton Cacopo naporin: “Isopita pë'tahuaro'sa quëtato no'huirincoso asanoarahuë. Ina piquëran caora chachin ni'sarahuë. Tapona inapotërahuëso marë' inanta noya nontaantarinco,” ténin yonquinënuë.

²¹ Inapoaton Isao quëtacaso'ton, aquëchitërin. Inaoraso nipirinhue', huë'ëcaso marë' ya'huëarinquëranchin quëparitërin.

Cacopo anquënrë nipanirinsó'

²²⁻²³ Napoaponahuë', naporo tashi chachin co'huara huë'ëshátërasoihuë', Cacoposo' huanirin. Huanirahuaton, cato sa'inpita, cato cosonanënpita, inapita ayontonin. Shonca a'na hui'ninpitanta inaquë chachin ayontonin. Ayontonahuaton Capocoi' pëntoinantaquëchin, apëntoitërin. Ya'ipi pë'tahuanënpita, ya'ipi ma'shanënpita, inapitarë chachin aquëtëran a'parin.

²⁴ Cacoposo' inaora quëparitohuachina, a'nara quëmapi ya'norin. Inarë tahuërianpitaquë huarë' nohuantaso' nipanipi.

²⁵ Napoaponahuë quëmapi ya'norinsoso', co Cacopo minsëcaso nanitërinhuë'. Co nanitatonhuë', Cacopo tonaransën, ahuëtërin. Catantën nipaquëtërintaquëchin ahuërin ni'ton, notohuëtërin. Nipaniso' napotërin.

²⁶ Quëmapi ya'norinsoso', Cacopo itapon:

—A'poco huachi, nani tahuëririarin, itërin.

—Co'so' noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitohuatancohuë', co a'poaranquënhuë', itërin inarinta'.

²⁷ —¿Ma'ninquënta quëmaso'? itaantarin quëmapi.

—Cacopo itërinaco, taantarin inanta'.

²⁸ Naporos' ina quëmapiriso' itapon:

—Co huachi Cacopo itarinënhuë'. Ipora quëran huarë' Israiro itarinën. Yosë chinitëran, piyapi'santa chinitëran. Chinitaton canatëran ni'ton, ina pochin nohuitarinën, itërin.

²⁹ —Iporaso' quëmanta' nininën sha'huitoco, itërin Cacopori. Napotopirinhue', inariso itapon:

—Co quëmaso' nininëhuë natanancoso ya'huërinhuë', itërin. Ina quëran inaquë chachin Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërin.

³⁰ Napoaton Cacoposo' ina ro'të aninihuanin: “Pinoiro†,” itërin. “Isëquë chachin, Yosë nirayarahuë. Ina niponahuë' co chiminahuë',” ta'ton, ina pochin ina ro'të nohuitërin.

³¹ Pi'i pipiriahuasos', Pinoiro quëran huë'sarin huachi. Catantëntaquëchin, tonaransë notohuëtërin ni'ton, sonpariarin.

³² Napoaton iso quirica ninshitasoco huarënta Israiro shinpitasos', ma'sharos'sa catantëntaquë pancarin ipatë ya'huëtërinso', co ca'pihuë'. Inaquë Cacopo ahuëpi ni'ton, co ca'pihuë'.

33

Cacopo Isaorë' nanan anoyatopiso'

¹ Cacoposo', Isao catapini pasa quëmapis' sarë chachin huë'sarin ni'nin. Ina ni'sahuaton, cara huënton hui'ninpita acorin. Niataquë a'na huënton, Naquirataquë a'na huënton, cosonaro'sataquë, a'na huënton.

² Cosonaro'sa'ton hua'huinpitarë chachin aquëchitërin. Ina quëran Nia hua'huinpitarë chachin ahuanacatërin. Naquiraso', Cosirë' piquëran acorin.

³ Inaporahuaton, Cacoposo quëchitërin. Iin masho ya'cariapon pochin, canchisëro mosharin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton mosharin.

⁴ Cacoposo' të'huaton naporin. Napopirinhue' Isaoriso', ta'aquirahuaton iin iporin. Iporahuaton, apinorin, naporin. Cato chachin noya ancantatona', nina'nëtopi. ⁵ Ina quëran Isaoso', sanapi'sa', hua'huaro'sa inapita ni'nin. Ni'sahuaton iin natanin:

—¿Isopita po'? ¿Inpitata? itërin.

—Hui'nahuëpita ta'a. Yosë nohuanton ya'huërinso', tënin Cacopo.

⁶ Naporos' cosonaro'saso hua'huinpitarë chachin, Isao huëcapaipi. Ina notënanquë huë'sahuatona', isonpi. Isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshaiipi.

⁷ Ina quëran Nia ya'huërë' hua'huinpitarë chachin, inapoantapi. Piquëran Cosiso', a'shinë chachin, huë'sahuatona', Isao notënanquë inahuanta inapoantapi.

⁸ Ina quëran Isaoso', Cacopo natanin:

—¿Ma'marëta ina nápo pë'tahua huëntono'sa a'paransopita, nacapirimarahuë? itërin.

—Noya ninicatë ya'huantacaso marë' a'patëranquënsopita, itërin Cacopori.

⁹ —Ama iya'hua napoquësohuë'. Canta ya'huëtërinco chachin. Co quëtaancoso ya'huërinhuë', itërin Isaori.

¹⁰ Itopirinhue', Cacoposo' taantarin:

—Ama iya masho napoquësohuë'. Tëhuëchachin noya ninicatë ya'huantacaso nohuantonhuatan, onpopionta maquë ta'a. Quëmaora chachin noya nontaanrancoso' nicato, Yosë chachin napotërinco pochin cancantërahuë.

¹¹ Yosë nohuanton ma'huanahuë, co manta pahuantërincohuë'. Napoaton, quëshiranquënsopita, onpopionta maquë', itërin. Napotápaton Isao anohuantërin. Ya'ipi a'patërinso'pita manin huachi.

¹² Ina quëran Isao taantarin:

—Noyapa'. Huëquë nipachin carinquën ca'tainquën pa'a, itërin.

¹³ Napotohuachina, Cacoporiso itapon:

† **32:30 Pinoiroso'**: Yosë ya'pirin tapon naporin.

—Tèhuënchachin iya masho nosoroatonco napotëranco. Nipirinhue' hui'nahuëpita hua'huaro'saráchin. Ohuicaros'a', ohuacaros'a', inapitanta nasha hua'huatopiso ya'huërin. Manon quëpahuatëso', a'na tahuëri marëáchin nanitërin, ohuica'huaro'sa taquicaiso'.

¹⁴ Noya quëmaso' pataquë topirahuë. Quiyaso nipirinhue' oshaquëranchin pacapoi. Hua'huaro'sapitarë'coi, pë'tahuaro'sapitarë'coi oshaquëran pa'sarai. Co hua'quiya quëranhuë', Sëir parti cantoontapatënquën, inaquë niquënaantarihua huachi, itërin.

¹⁵ —Noyapa'. Naporan ni'quëhuarë', quëchitota'i nipachin. Nipirinhue' ca'tainquënso marë' caraya piyapinëhuëpita pachi, itërin. Itopirinhue', Cacoposo taantarin:

—Ama iya napoquësohuë'. Noya quiyaora pa'sarai, itërin.

¹⁶ Napotohuachina, Isaoso piyapinëpitarë chachin Sëir parti paantarin.

¹⁷ Cacoposo nipirinhue', Socoto parti pa'nin. Inaquë pëitacaiso marë' piyapinëpita camairin. Naporahuaton, pë'tahuanënpita na'icaiso marë' tanpora'huaro'sa anitërin. Napoaton, ina no'pa' "Socoto*" itërin.

¹⁸ Inaquë hua'quimiachin ya'huërin. Ina quëran Cacoposo', ya'ipi huëntonënë chachin Siquimo ninano notënanquë pa'nin. Inaquë në'mëtë pëiro'sa otëantarin. Inapoaton Patanaran quëran huë'ninso', Canaan no'paquë noya canquirin.

¹⁹ Në'mëtë pëiro'sa ótënpiso' no'pa', Cacoposo' pasa coriqui marë' pa'anin. Ina no'paso', a'na quëmapi Amoro itopiso' hui'ninpitari hua'anëntopirinhue', pa'antërin. Inaso', a'nara hui'nin ya'huëtërin, Siquimo itopi.

²⁰ Ina piquëran Cacoposo', Yosë chinotacaso marë' a'nara artaro ninin. Ina nisahuaton aninahuanin: Ir Iroi Israiro†, itërin.

34

Siquimori Tina tapiton po'orinso marë' i'huërëtopiso'

¹ Cacopo hui'nin Niaquëya ya'huëtërinso', Tina itopi. Ina nanontohuachina, a'na tahuëri Siquimo ninanoquë nanon capini nini'cai marë' pa'nin.

² Inaquë ni'so', Siquimori ni'sahuaton noyarin. Inaso', sha'huitëranquëmaso chachin Amoro hui'nin. Amoroso', hua'an ya'conin. Ipo piyapi ni'ton, ya'ipi iporo'sa hua'anëntërin. Siquimori Tina co nohuanchachinpirinhue' ichihuë'ërahuaton, po'orin.

³ Napoaponahuë', pa'pi nohuantërin. Napoaton Tinari nohuantacaso marë' ma'pitaso ninin.

⁴ Naporo chachin Siquimoso' pa'pin itapon:

—Paaton tata, Tina maca'huaso marë' pa'pin nontoonquë'. Quëmopinënpitanta nontoonquë'. Ina pa'pi nohuantërahuë, itërin.

⁵ Cacoposo' hui'nin po'opiso' nitotaponahuë', co manta tëninhue'. Hui'ninpita pë'tahuaro'sa a'pairapi ni'ton, co manta tëninhue'. Inapita canquiai huarë' sha'huitacaso' yonquirin.

⁶ Siquimo pa'pinso' Cacopo nontacaso marë' pa'nin.

⁷ Cacopo hui'ninpita huënantahuachinara, napopiso' natantopi. Natantahuatona', pa'pi no'huitopi. Siquimori oshina co mashátëraponahuë', ichihuë'ërin ni'ton, napopi: "Inapoaton inaso', israiro'sanpoa panca tëhuëtërinpoa'. ¡Co onporonta inapocaso ya'huërinhuë'!" topi.

⁸ Amoroso nipirinhue', inapita nontaton napotërin:

—Hui'nahuë Siquimo itërahuëso', oshiparima pa'pi nohuantërin macacaso marë'. Onpopionta quëtoco'.

⁹ Inapoatëhua', ya'huëa'ahua topirahuë. Napohuatëhua', quiyanta canpita hui'nama macapoi. Canpitanta', quiya hui'nahuëi masarama'.

* **33:17 Socotoso'**: Tanpora'huaro'sa', tapon naporin. † **33:20 Ir Iroi Israiroso'**: Yosëso', Israirori chinotërinso', tapon naporin.

¹⁰ Isëquë quëparitatoma', quiyapitarë' ya'huëco'. Iso no'paquë ya'huatoma sacatoco'. Nohuantëramaso' pa'anco'. No'panta yapa'anpatama', pa'anco', itërin.

¹¹ Siquimonta huanirahuaton, nonsarin huachi:

—Tata napotërinquëmaso', nohuantoco ta'a. Onposo' natanpatamaco quëtaranquëma'.

¹² Sanapi marë' pahuërëtërë quëran na'con na'con apahuërëtohuatamaco noya, co ma'shahüë'. Naporahuaton ma'sona nicana'huanquëmaso' natanpatamaconta', quëtaranquëma'. Onpopionta cari mai, topirahuë, tënin.

¹³ Napopirinhüë', inapitariso oshina na'inin ni'ton, i'huërëtacaiso marë' yamonapi. Napoaton Siquimoso' pa'pinë chachin noyasha nontatona itapona':

¹⁴ —Noya nipirinhüë'. Co quiyaso' nanitëraihüë' co marcahuan quëmapi oshihuëi quëta'huaiso'. Quëtërai naporini, quiya marëso' pa'pi taparo niitonhuë'.

¹⁵ Ya'ipinquëma quiya pochachin marcahuanama huarë' canpita naporamaso nisarai. Nohuantohuatama', ya'ipi quëmapinquëma marca niacotoco nipachin.

¹⁶ Naporu huarë' tëhuëchinso', canpitanta hui'nahuëi masarama', quiyanta canpita hui'nama masarai. Inapohuatëhua a'na huëntoínchin pochin nisarëhua huachi.

¹⁷ Nipirinhüë', co'so' nohuantohuatamahüë', isëquëran pipiarai. Oshihuëinta macatoi, quëpaarai, itopi.

¹⁸ Napotohuachina Siquimoso' nohuantërin. Pa'pionta nohuantërin.

¹⁹⁻²⁰ Cacopo hui'nin pa'pi nohuantaton Siquimoso', a'naroáchin natëtërin. Inaso', ya'ipi Amoro hui'ninpita quëran chini chiniquënnanantërin. Napoaton, pa'pinë chachin ninano ya'coanaquë pa'pi. Inaquë ya'huëhuano'sa niyontonpi, ma'sha yonquiatona anoyatacaiso marë'. Ya'huëhuano'sa niyontonpachinara, itapona':

²¹ —Pasopitaso' noyaro'sa'. Pancana no'pa' ya'huëtërinpoa ni'ton, inapitanta yacapatënënpoa' pa'anapona'. Canpoanta nanitarihua inahua hui'ninpita macacaso'. Ya'huërë' inapitanta canpoa hui'nanpoa nanitapi macacaiso'.

²² Napoaponahuë' inapoaatëhua ya'huëcaso marë', ya'ipi quëmapinpoa marcahuanacaso' nohuantopi. Inahua napopiso chachin canpoanta nicacaso' nohuantopi.

²³ Inapohuatëhua', ya'ipi ya'huëtöpiso canpoanquënnisarai. Pë'tahuanëna', ma'shanëna', ya'ipi inapita canpoanquënnisarai. Huëco nohuantoco inapoa'ahua'. Napohuatëhua', inapitaso canpoarë' ya'huëcaiso marë' quëparitapi, itopi.

²⁴ Siquimo pa'pinë chachin napopiso natanatona', nohuantopi. Napoaton ya'ipi quëmapi'sa chiniquëno'sa nipiso', marca niacotopi huachi.

²⁵ Niacotopi quëran cara tahuëritapaso', Cacopo hui'ninpita Siquimo ninanoquë pa'pi. Simion, Nihui, inapita itopiso' pa'pi. Inapitaso', Tina yo'inamiáchin nipi. Ya'huëhuano'sa marca niacotopiso', pa'pi iquitopi. Inapoaso' chachin pa'sahuatona', sahuëninënaquë ya'ipi quëmapi'sa tēpaconpi. Co noyachátërasoihuë' ahuëtöpi ni'ton, co chinitöpihuë'.

²⁶ Amoronta', Siquimorë chachin tēpapi. Inapotaahuatona', Siquimo pëinën quëran Tina masahuatona', pa'pi huachi.

²⁷ A'napita iinpitanta canquirahuatona', ya'ipi quëmapi'sa nani tēpapi ni'ton, ninanoquë ma'sha ya'huërinso mamiatopi. Oshina Siquimori tapirinso marë', i'huërëtatona inapotopi.

²⁸ Ya'ipi ohuicanëna', ohuacanëna', moranëna', inapita matopi. Ya'ipi ninanoquë ya'huërinso', aipiraonta ya'huërinso', mapi.

²⁹ Pëiro'saquë ma'sha ya'huërinso'pitanta', ya'ipi ihuatopi. Naporahuaton ya'ipi hua'huaro'sa', sanapi'sa', inapitanta masahuatona quëpapi.

³⁰ Simion, Nihui, inapita huënantahuachinara, pa'pinari itapon:

—Canpitaso napoatoma', sacai anoyata'huaso nitëramaco. Canano'sa', huirisëro'sa inapitaso', ya'huëhuano'sa'. Naporamaso natantohuachina', no'huiponaco caso huachi. Nihuëntonahuatona ahuëaponaco. Caso co na'ashahüë' piyapinëhuëpita ya'huëtërinco ni'ton, ya'ipinpoa tiquiaponënpoa', itërin.

³¹ Napotopirinhüë', inapitariso itaantapi:
—¿Monshihuantë paya pochin oshihüë nitacaso' nohuantopiranhüë' ti? itopi.

35

Yosëri Pitiriquë Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërinso'

¹ Naporo' Yosëri Cacopo huë'ënquë ya'notaton, camairin: “Caso Yosëco. Iráca iya masho Isao ta'ananpisën ya'notëranquën. Pitiriquë paantaton, inaquë ya'huëconquë'. Inaquë canconpatan, chinotaancoso marë' a'nara artaro niquë',” itërin.

² Napotohuachina Cacoposo', ya'ipi hui'ninpita, sa'inpita, piyapinënpita, inapita camairin:

—Ya'ipi nisha nisha mamanshiro'sa chinotëramaso', a'poco'. A'poatoma quëshico pa'pita'hua'. Naporahuaton amarahuatoma', noya nininso i'nanpiraco'.

³ Manóton Pitiriquë pa'ahua'. Inaquë Yosë chinota'huaso marë' artaro nica'huaso ya'huërin. Iráca nanan ya'huëtaponco, Yosëso na'con catahuarinco. Naporahuaton, itohua itohua pa'nahuëquë, ca'tanatonco catahuarinco, itërin.

⁴ Napotohuachina, nisha nisha mamanshinëna moshapiso quëshipi. Pë'tëhuëratëro'santa moshapiso quëshipi. Ya'ipi inapita Cacopori Siquimo ninano ya'cari', pa'pitërin. A'nara insina nara pirayan, pa'pitërin.

⁵ Pa'pachinara, Yosë nohuanton, nisha nisha ninanoro'saquë ya'huëpisopita pa'pi tē'huapi. Napoatona co nanitopihüë' Cacopo hui'ninpita, imatona i'huërëtaçaiso'.

⁶ Cacoposo' huëntonënë chachin, pa'sápatona', Noso ninanoquë canconpi. (Ina ninanoso', Pitiri itopi anta', Canaan parti ya'huërin.)

⁷ Inaquë canconahuaton, artaro ninin huachi. Inaquë Yosë chinotërin ni'ton, ina ro'të aninahuanin: “Iri Pitiri*” itërin. Iráca iin tē'huataton ta'ananpihuachina, inaquë chachin Yosëri huë'ënquë ya'notërin ni'ton, napo nohuitërin.

⁸ Nípica piyapinën Tipora itopisonta chiminpachina, inaquë chachin pa'pitopi. Insina nara pirayan pa'pitopi. Pitiri ninano ya'cariya, inapotopi. Cacopori inanta aninahuanin: “Na'nëi' insina,” itërin.

⁹ Cacopo Patan-aran quëran huënantahuachina, Yosëri naquëranchin inaquë ya'notaantarin. Ya'notaton noya ya'huëcaso marë' sha'huitërin.

¹⁰⁻¹² Iso pochin sha'huitërin:

“Quëmaso' Cacopo itërinën.

Co huachi ina pochin nohuitarinënquënhüë'.

Ipora quëran huarë' Israiro itarinën,” itërin.

Ina quëran nininën canpiatahuaton itaantapon:

“Caso Yosëco, ya'ipi nanitaparahuë.

Notohuaro' hui'nanpita ya'huëchinquën.

Shiparinpitanta', hua'huayátërahuë ya'huë'ina'.

Quëmá quëran, a'na nacion pipipon.

Naporahuaton, shiparinpitanta na'a huëntono'sa nicapona'.

A'naquën shiparinpita, copirno ya'conapona'.

Tata masho Apraan, tataparín Isaco,

inapita iso no'pa' ahua'anëntërahuë.

Ina chachin quëmanta quëchinquën.

Shiparinpitanta iso no'pa' chachin hua'anëntapona',” itërin Yosëri.

¹³⁻¹⁴ Napotahuaton pa'pachina, Cacoposo' a'nara na'pi masahuaton onë pochin ahuanirin. Yosëri nontërintaquë chachin ahuanirin. Ina quëran toma', huino, inapitaquë opotahuaton, Yosë marë' acorin.

¹⁵ Iráca nohuitërinso chachin ina ninanoso', Pitiri itërin.

* **35:7 Iri Pitiriso'**: Pitiriquë ya'huërinso Yosë, tapon naporin.

Naqira chiminso'

16-17 Hua'quimiachin inaquë ya'huërapì quëran paantapì. Pa'sápatona', Iporata nì-nanoquë ya'caritopì huachi. Inaquë Naquiraso', pa'pì parisë quëran huaiton, co'chachin ninin. Napoaso ahuaítona'pìrì itapon: “Ama pa'yanquësohuë', quëmapi chachin huaiyantaran,” itërin.

18 Napotopìrinhuë', Naquiraso' yachiminin huachi. Nani yachiminahuaso', hua'huin nininën acotërin: Pin-oni† itërin. Itopìrinhuë', Cacoporiso', Mincamin‡ itërin.

19 Inapo chimintërin Naqira. Napoaton Iporata ira pìrayan pa'pìtopì. (Iporataso ipora marë', Pìrin itopì.)

20 Naqira pa'pìtahuaton, po'oronën aipì Cacoposo' Panca ra'pì ahuanìrin. Ina na'pì ahuanìrin quëran, Naqira po'oronën nohuitopì.

21 Inaporahuaton, Israiroso paantarin. Itìrì torì aquëcha, ya'huaantacaiso marë' nè'mëtë pëinëna ótëënpì.

22 Inaquë hua'quimiachin ya'huëpì. Inaquë chachin Nopinoso', pa'pìn cosonanën Pìra itopìso monshitaton, ichihuë'ërin. Ina natantahuaton, Israiroso pa'pì no'huitërin.

Cacopo hui'ninpita nininso'

Cacoposo' shonca cato hui'ninpita quëmapi'sa ya'huëtërin.

23 Niaquëya nìpìsopìtaso' isopìta: Paninanso' Nopino, ina quëran, Simion, Nihui, Cota, Isacaro, Saporono, inapita.

24 Naquiraquëya nìpìsopìtanta isopìta: Così, Mincamin, inapita.

25 Naqira piyapìnën Pìra itopìsoquënta isopìta: Tano, Nìpìtari, inapita.

26 Nia piyapìnën Sirìpa itopìquënta', isopìta: Caro, Asirì, inapita. Ina nápo Cacopo hui'ninpita ya'ìpiya quëran ya'huëpì. Ya'ìpì pochìn Patan-aranquë nasitopì.

Isaco chiminso'

27 A'na tahuëri Cacoposo' pa'pìn ya'huërinquë pa'nìn. Inaso', Mamiriquë ya'huërin. Ina ninanoso' Arapa itopì anta'. Naporahuaton ina chachin Ipron itomantapì. Inaquë Apraan, Isaco, inapita ya'huëpì.

28 Pasa posa shonca pì'ìpìtaso', Isaco chiminìn.

29 Noyá mashoya nìcaquë huarë' chiminìn. Chìminpachina, hui'ninpita Isao, Cacopo, inapitari nìpa'pìchantopìso' naninquë po'mopì.

36*Isao quëran pipìsopita*

1 Isao quëran pipìsopita sha'huichinquëma'. Inaso', Itomo itopì anta'.

2-5 Isaoso' Canaan sanapì'sa manìn: A'naso', Ata itopì. Inaso', Iron hui'nìn. Ironta', Itì huënton piyapì. Inaquëya Isao hui'nahuanpachina, Iripasì itërin. A'na sa'ionta Aoripama itopì. Inaso', Ano hui'nìn, Sìpion shiìn. Inaquëyanta hui'nahuanpachina, isopìta: Quìosi, Caaran, Corì, inapita. Isaoso', Ismaìro hui'nionta manìn, Pasìma itopìso'. Inaso', Nìpayo oshia'huain. Inaquënta hui'nahuanpachina, Nìohuìro, itërin. Ina nápo hui'ninpita Canaan partì ya'huëapon nasitopì.

6 Isaoso' Cacopo patahuaton, a'na partì ya'huapon pa'nìn. Sa'ìnpita, hui'ninpita, yaipì inarë ya'huëpìsopita quëparìn. Pë'tahuanënpita, ma'shanënpita, inapita Canaan partì ya'huapon pochìn canarìnsonta', ya'ìpì quiquìrin.

7 Cacoponta', napopìn chachin ma'huanìn nì'ton, co huachi nanitopìhuë inaquësáchìn ya'huëcaiso'. Pastonta pë'tahuanëna capacaiso co huachi nanìpìhuë nì'ton, nìapopì.

8 Inapoaton, Isaoso Sëìr motopìro'sa partì pa'nìn ya'huapon. Sha'huitëranquëmaso chachìn Inaso', Itomo itopì anta'.

† 35:18 *Pin-oniso'*: Na'con na'con aparìsitërinco hua'hua, tapon naporìn.

‡ 35:18 *Mincaminso'*: Pa'ya

pa'yatërahuëso hua'hua, tapon naporìn.

⁹ Ina nápo Isao hui'ninpita ya'huëtërin. Inaso', ya'ipi itomoro'sa shimashonën. Inapitaso', Sëir motopiro'sa parti ya'huëpi.

¹⁰ Sha'huitëranquëmaso chachin, Isaoso Ataquëya hui'nahuaninso', Iripasi itërin. Ya'huërë' Pasimaquëya nininso', Niohuirò itërin.

¹¹ Iripasi hui'ninpitato', isopita: Timan, Omaro, Sipo, Catan, Quinasi, inapita.

¹² Inapitaso' Ata aminpita. Iripasiso', a'na cosonanën ya'huëtërin Timona itopi. Inaquëya hui'nahuanpachina, Amarico itërin.

¹³ Niohuirò hui'nipitanta', isopita: Naato, Siran, Sama, Misa, inapita. Inapitanta Pasima aminpita. Pasimaso' sha'huitëranquëmaso chachin, Isao sa'in ninin anta'.

¹⁴ Aoripamaquënta', Isao hui'nahuaninsopitaso': Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Aoripamaso', Ano hui'nin, naporahuaton Sipion shiin.

¹⁵⁻¹⁹ Isao shinpita huëntono'sa hua'anëntopisopitaso', isopita: Timan, Omaro, Sipo, Catan, Quinasi, Cori, Amarico, inapita. Sha'huitëranquëmaso chachin Isao paninanënso', Iripasi itopi. Ina hui'ninpitato', Itomo no'paquë Isao shinpita huëntono'sa', hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi inapita Ata aminpita. Niohuironta Isao hui'nin chachin ninin. Ina hui'ninpitanta', isopita: Naato, Siran, Sama, Misa, inapita. Inapitanta Itomo no'paquë Isao shinpita huëntono'sa', hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi inapitaso', Pasima aminpita. Sha'huitëranquëmaso chachin Ano hui'nin Aoripama itopiso hua'huinpitanta', isopita: Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Inapitanta Isao shinpita huëntono'sa hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi ina hua'ano'sa', Isao shinpita. Isaoso', Itomo itopi anta'.

²⁰⁻²¹ Co'huara Isao inaquë pa'shátëraponhuë', a'nara Or huënton piyapi Sëir itopiso'ton inaquë ya'huërin. Quëmopinënpitarë chachin ya'huërin. Ina hui'ninpitato', isopita: Notan, Soparo, Sipion, Ano, Tison, Isëri, Tisan, inapita. Inapita'ton Itomo no'paquë Or huënton hua'ano'sa ya'conpi. Inapitaso' Sëir quëran pipipisopita ya'huëpi.

²² Notan hui'ninpitato', isopita: Orin, Iman, inapita. Notan oshinso', Timona itopi.

²³ Soparo hui'ninpitanta', isopita: Arapan, Manaato, Iparo, Sipo, Onan, inapita.

²⁴ Sipion hui'ninpitanta isopita: Aiya, Ano, inapita. Ina Ano chachin, inotëro parti pa'pin moranënpita a'pairin. Inapita a'paiaso', no'pa quëran i'sha pipirinsopita quënanin.

²⁵ Anoso', a'na hui'nin ya'huëtërin, Tison itërinso'. Naporahuaton, a'na hui'nin sanapi, ya'huëtërin. Sha'huitëranquëmaso chachin inaso', Aoripama itërin.

²⁶ Tisonta hui'ninpita isopita: Intan, Ispan, Itëran, Quiran, inapita.

²⁷ Isëri hui'ninpitanta isopita: Piran, Saapan, Acano, inapita.

²⁸ Tisan hui'ninpitanta isopita: Osi, Aran, inapita.

²⁹⁻³⁰ Or huënton hua'ano'saso', isopita: Notan, Soparo, Sipion, Ano, Tison, Isëri, Tisan, inapita. Ina nápo Or huënton hua'ano'sa ya'huëpi. A'naya a'naya huëntonënaquë, hua'an ya'conpi. Sëir parti napopi.

Itomo no'paquë copirno'sa ya'conpiso'

³¹⁻³² Co'huara israiro'sa copirno ya'huëchatërasoihuë', isopita'ton Itomo no'paquë copirno ya'conpi. Pira'ton ya'conin. Inaso', Piro hui'nin. Tinapa ninanoquë ya'huërin.

³³ Ina chiminpachina, Sira hui'nin Copapo itopisori ya'huërëtërin. Inaso', Posora ninanoquë ya'huërin.

³⁴ Inanta chiminpachina, Osamori ya'huërëtërin. Inaso', Timan parti ya'huërin.

³⁵ Osamonta chiminpachina, Atatori ya'huërëtërin. Inaso', Pitato hui'nin. Apito ninanoquë ya'huërinso'. Inari matiano'sa', Moapo no'paquë ahuëaton canarin.

³⁶ Atato ya'huërë' chiminpachina, Samarari ya'huërëtërin. Inaso', Masarica ninanoquë ya'huërin.

³⁷ Samaranta chiminpachina, Saonori ya'huërëtërin. Niopo ninanoquë ya'huërinso'. Inaso ninano', Iopiratisii' yonsanquë ya'huërin.

³⁸ Ina ya'huërë' chiminpachina, Paaro-ananori ya'huërëtërin. Inaso', Acaporo hui'nin.

³⁹ Paaro-ananonta chiminpachina, Atatori ya'huërëterin. Inaso', Pao ninanoquë ya'huërin. Atato sa'inso', Miitapiri itopi. Inaso', Matiriti hui'nin, Misaapo shiin.

⁴⁰⁻⁴³ Isonápo Isao quëran pipipisopita huëntono'sa ya'huërin: Ya'huëpiso no'panënanta', inachachin aninahuanpi: Timon, Arapa, Quitito, Aoripama, Iran, Pinon, Quinasi, Timan, Mipasar, Maquitiri, Iramo, inapita. Ina nápo Itomo huëntono'sa shimashonënpita ya'huërin. Inapitaso' Itomo no'paquë yanquëatona itohua itohua ya'huëpi. Isaoso', Itomo itopi anta'.

37

¹ Cacoposo nipirinhüë', Canaan parti quëparitërin ya'huëcaso marë'. Pa'pinconta' inaquë chachin ya'huëaponahuë', co hua'quiyahuë' ya'huërin.

Cosi, iinpitarë chachin napopiso'

² Cacopo hui'ninpita naporinso sha'huichinquëma nitotoco'. Cosi shonca canchisë pi'ipitapon pochin, iinpitarë chachin pa'pin ohuicanënpita a'pairin. Pa'pin coso-nanënpita: Pira, Siripa, inapita hua'huinpitarë' a'pairin. Iinpitaso co noyahuë' nipi ni'ton, Cosiso' pa'pinquë yásha'huirapirin.

³ Cacoposo' a'napita hui'ninpita quëran, Cosi na'con na'con nosororin. Nani másho nicaquë huarë', Cosiso hua'huatërin ni'ton, nosoromiatërin. Napoaton a'mocaso marë' noyápiachin nininso' nitërin.

⁴ Iinpitariso nipirinhüë', pa'pini ina na'con na'con nosororinso' nicaatona', co quë'yapihuë'. Co quë'yatonaraihuë', co nanitopihuë' noya nontacaiso'.

⁵⁻⁷ A'na tashi Cosi hua'narin. Tahuëririnquë, iinpita sha'huitërin:

—Natanco iyaro'sa hua'narahuëso sha'huichinquëma': Huë'ëhuëquë, iminquë ya'ipinpoa trico masarëhua'. Manëhuasonta tonporarëhua ni'nahuë. A'nanaya ca tonporahuësoso', huanirin. Canpita tonporamasoso nipirinhüë', ca tonporahuëso' mosharapi. Ya'ipi tahuitatona', monshopi quëran mosharapi, itërin. Ina natanahuatona', iinpitariso aquë aquëtë no'huipi.

⁸ Napohuachina, inapitari itapon:

—Hua'an ya'conpato iyahuëpita camaiyápo ¿tocomaranquën ti? ¡Catoro' quëma camaiyáponcoi! itopi. Hua'narinso marëpita na'con na'con no'huipi. Sha'huihuachina, co yainhuë' natanpi.

⁹ Ina piquëran Cosiso', hua'naantarin. Naporonta iinpita sha'huitaantarin:

—Natanco iyaro'sa a'na hua'naantarahüëso sha'huitaanta'inquëma'. Hua'nato ni'pirahuë', pi'i, yoqui, shonca a'na tayloraro'sa', inapita monshorahuatona moshararino ni'nahuë, itërin.

¹⁰ Cosi ina hua'narinso', pa'pin iinpita inapita sha'huitohuachina, pa'pini pënënaton itapon:

—¿Ma'ta tapon inapochinpita hua'na hua'namantaranso'? Napoahuarë' mamaparin, iyaparinpita, ca chachionta' ¿a'na tahuëri moshaponquën ti? itërin.

¹¹ Iinpitariso noyapatona', aquë aquëtë no'huirápi. Pa'pinso nipirinhüë', hui'nin naporinso na'con yonquirárin.

Cosi pa'anpiso'

¹² A'na tahuëri Cosi iinpitaso', Siquimo ninano ya'cari pa'pi. Pa'pina ohuicanënpita, chiponënpita inapita quëpapi pasto yonitona a'cacaiso marë'.

¹³ Naporo' pa'pini Cosi itapon:

—Ni'quë conpa. Iya mashoro'sa Siquimo ya'cari ya'huëapi. Inaquë ohuicaros'sa', chiporos'sa', inapita a'pairapi. Paaton ni'contaquë topirahuë, itërin.

—Noya tatapa'. Pa'i nipachin, itërin.

14—Inta conpa. Pa'sahuaton iyamashoro'sa ni'contaquë'. Ohuicaro'sa', chiporo'sa', inapitanta onpoinsona nisapiso', nahuicontaquë'. Ina quëran huë'sahuaton, onpoapisona sha'huitiico canta nitochi, itërin.

Cacoposo Ipron motopianaro'sa quëran, Cosi a'parin. Inaso pa'sápaton Siquimoquë canconin.

15 Ina parti chihuëaton pa'sápirinhuë', a'na quëmapiri quënanahuaton itapon:

—¿Ma'ta yonisaran?

16 —Iyahuëpita yonisárahue ta'a. ¿Co pora nitotëranhuë' insëquësona pë'tahuanëna a'paiyapiso to? itërin.

17 —Nani isëquëran pa'pi: “Totanquë pa'ahua',” niitapi pora, itërin.

Cosiso pa'sápaton, Totan ninano ya'cariya iinpita quënanconin.

18 Inapitarinta', áquë quëran Cosi quënanpi. Quënanahuatona', co'huara ya'carichátërasohuë', tëpacaiso marë' a'naroáchin yonquiipi.

19 Inahua capini ninontopi:

—¡Ni'co'. Hua'natona'pi huë'sarin!

20 Huëco tëpa'ahua'. Inapotatëhua poso yaninantëquë po'moa'ahua'. Ina quëran “pa'piniri ca'nin,” itahua'. Inapotohuatëhua', ¿naniinta'ma hua'narinsopita pa'? niitopi.

21 Nopinoso natanahuaton, Cosi pa'poyacaso marë' itapon:

—Ama tëpa'ahuasohuë'.

22 Co tëpatacaso ya'huërinhuë'. Iso inotëroquë yaninantë poso nininguë të'yatoco'. Ama canpitariso' ma'sha onpotocosohuë', itërin. Iya'huain nanin quëran ocoirahuaton, pa'pinquë'pa' a'paantacaso yonquiaton, naporin.

23 Cosiso iinpitataquë canconpachina, no'huitona noyápiachin a'morinso matopi.

24 Matahuatona yaninantë posoquë, të'yatopi.

25 Inapotahuatona', coshatapi huachi. Coshatasoi ni'pirinahuë', a'na huëntona' Ismairo nicatoro'sa', nioshirin huë'sapi. Carata parti quëran huë'sapi. Camiyonënaquë, pimo hua'sairo'sa', parsamo nimirio, pimo yaqui', inapita quë'sapi. Iquipitoquë pa'anapona', quëparapi.

26 Naporo' Cotaso iinpita itapon:

—¡Iya'hua tëpahuatëhua', co manta canarihuahuë'! Naporahuaton inapotohuatëhua', nonpi nonpínantacaso' ya'huapon.

27 Ama tëpa'ahuasohuë'. Ismairo nicatoro'sa tëhuë'nchinso' pa'antahua'. No'huípiro mini nipirinhuë', co nishahuë'. Iyanpoa', tënin. Napohuachina, iinpitari: “¡Tëhuë'nchachinchi paya!” topi.

28 Nicatoro'sa inataquëchin na'huërahuachinara, iinpitari Cosi ocoipi. Yaninantë poso quëran ocoirahuatona', nicatoro'sa pa'antopi. Cato shoncatë coriqui pahuë'rëtohuachinara, Iquipitoquë quëpapi huachi.

29 Nopinoso Cosi të'yatopiquë huënantahuachina, co huachi iin quënanquintarinhuë'. Pa'pi pa'yanaton a'morinso osharin*.

30 Ina quëran iinpitataquë huënantarahuatón, itiintarin:

—¡Iya'hua capa huachi! ¡Ma'huantacha caso nisarahuë paya! tënin.

31 Naporo' iinpitaso', Cosi a'morinso masahuatona chipo tëpapiso' huë'nainë'nquë, asë'cotëtopi.

32 Inapotahuatona pa'pinaquë a'papi. Quëpana'piso' iso pochin pënëmpi: “Iso a'mopiso quënanai. Noya ni'quë'. ¿Hui'nanquë'n a'na nimara ti?” itëquë', itahuatona a'papi huachi.

33 Cacoposo' nohuitahuaton, tapon: “¡Iso mini hui'nahuë a'morinso'!” tanan ni'niri napotërin ipora, tënin.

* **37:29 A'morinso osharin:** Ina parti ya'huëpisopitaso', co napion ancantohuachinara, inapopi.

³⁴ Napoapon pochin co napion cancantaton a'morinso nioshatërin. Naporahuaton, sa'catën nininso' sëtouachinara a'mopiso', a'morin. Ina a'morin quëran hui'nin chininso marë' hua'qui na'nërärin, ayanärin, naporärin.

³⁵ Ya'ipi hui'ninpitari achinicananpirinahuë', inaso co nohuanchátërarinhuë', sëtërinso inquicaso'. Aquë aquëtë hui'nin marë' na'nëton, naporin: “Chimipiro'sa ya'huërinquë hui'nahuë quënanconta' huarë' sëtërahuëso' copi tapo,” tënin.

³⁶ Ismaïro nicatoro'saso', Iquipitoquë camapi. Camahuachinara, Cosiso a'nara quëmapi Potihuaru itopiso', pa'antopi. Inaso', Iquipito copirnoru catahuacaso marë' acorin†. Capitan ya'conaton, copirno a'paipisopita sontaro'sa camairin.

38

Cota, Tamararë' naporinso'

¹ Naporo tahuëri'sa Cotasu iinpita patahuaton, Atoran ninanoa'huaquë pa'nin. Inaquë a'na quëmapi Iro itopiso ya'huërin. Ina ya'huërinquë yacapatonin.

²⁻³ Inaquë yacapatapon pochin, a'nara nanon nohuitërin. Inaso', Soa itopiso' hui'nin. Soaso' Canaan piyapi. Cotari natanpachina, acoantopi. Inaquë hui'nahuanpachina, paninanën nasitërin. Ina nohuitaton, Iri itërin.

⁴ Naquëranchin sa'in cayoantarin. Nasitohuachina, quëmapi chachin niantarin. Inaso', Onan itërin.

⁵ Naquëranchin hua'huaantahuachina, quëmapi chachin niantarin. Inaso', Sira itërin. Quisipo ninanoquë Cota ya'huëaso', inaso nasitërin.

⁶ Iri hui'napitohuachina, pa'pini Tamara acoantërin.

⁷ Acoantopirinhuë', Iri co noyahuë' nininso' co Sinioro costarinhuë ni'ton, ina nohuanton chiminin.

⁸ Napohuachina, Cotari Onan ya'huërë' itapon:

—Iya masho ayananpirinso sa'in, quëmari maquë'. Canpoaso inachintërëhua ni'ton, imoya macaton, inaquë hui'nahuanquë'. Hui'nahuanpatan, Iri quëran pipicaiso nipisopita quëmá quëran ya'huëtarin huachi, itërin.

⁹ Onanso' Tamara macaponahuë': “Hui'nahuanpato, hua'huaro'sa co caquën nisarinhüë'. Irico hui'ninpitaráchin pochin nisarin,” tënin yonquinëinquë. Napoaton, Tamara təcarihuachina, aipi a'paconin. Ama iinco ya'huërenamënpita, ina quëran ya'huëcaso marëhuë' naporin.

¹⁰ Onan naporinso Sinioroso nitotaton, chiníquën no'huitërin. Napoaton inanta', ina nohuanton chimiantarin.

¹¹ Naporo' Cotasu', Tamara itapon:

—Quëyoroantaran ni'quëhuarë', iporaso' tataparin ya'huërinquë paantaquë'. Hui'nahuë Sira itërahuëso hui'napitaquë huarë', inaquë ya'huëtaquë', itërin. Itaponahuë', co tēhuëanchachin napotërinhuë'. Nonpintaton naporin: “Sira ya'huërë', iinpita pochachin chimiantahuachin,” ta'ton naporin. Napoaton Tamaraso', pa'pin ya'huërinquë pa'nin ya'huapon.

¹² Cara pi'iquëran pochin Cota sa'in ya'huërë' chimiantarin. Inaso' sha'huitëranquëmaso chachin, Soa hui'nin. Chiminpachina, Cotasu sëtaton na'nërärin. Sëtërinso' inquihuachina, Tinato ninanoa'huaquë pa'nin. Ohuicanënpita ya'napiro'sa inaquë ya'huëapi ni'ton, pa'nin nicapon. Amiconën Iro itopisorë' pa'nin. Iroso', Atoran piyapi.

¹³⁻¹⁴ Tamaraso ina nitotaton, quëyoron a'morinso ocoirin. Inaporahuaton, nitaparin. Niimomototërinso' nē'mëtëquë nipa'shinayatërin. Ama nohuitacaiso marëhuë' naporin. Inaporahuaton, Inain ninanoa'hua ya'cari', huënsëconin. Inaso' ninano', Tinato iraquë ya'huërin. Sira nani hui'napitopirinhuë', co acoantopihuë' ni'ton, shiin yanonpintërin.

† 37:36 Copirno catahuapipotaso': Naporo tahuëri'sa macayora'piapi.

15-16 Cotari quënanahuaton, nipa'shinayatërinso marë': "Isoso sanapi, monshihuantë'," tënin. Napoaton pëshonin ya'caricaso marë'. Co shiin nohuitatonhuë', itapon:

—¿Canta quëmaro'co nii topirahuë? itërin.

—¿Ma'ta nipachin pahuërëaponco? tënin sanapinta'.

17 —Pë'tahuarahuësopita quëran, a'nara chipoa'hua a'patiaranquën, itaantarin Cotari.

—Inta nipachin. Napoaponahuë', ma'sha tëranta quëmaquën nininso' patëquë'. Chipoa'hua a'patianco huarë', cari tapaarahue, itërin sanapiri.

18 —¿Ma'ta nipachin pachi? tënin Cota.

—Sicho po'moitëranën pë'natëransoarë chachin, huaranën, inapita patëquë', itërin. Napotohuachina Cotasó', nataninsopita quëtërin. Inapoaton tëcarihuachina, naporo chachin hua'huantërin.

19 Ina quëran Tamaraso', pa'pin ya'huërinquë panantarín. Nipa'shinayatërinso' ocoirin. A'morinsonta ocoirahuaton, naquëranchin quëyoron a'morinso a'moantarín.

20 Ina quëran Cotariso', chipoa'hua a'patërin. Amiconën Irori quëpatërin. Sanapi acoantërinso' ayantacaso marë' a'patopirinhuë', inariso co huachi quënanconinhuë'.

21 Napohuachina, ya'huëhuano'sa natanin:

—Monshihuantë sanapi Inain ira pirayan huënsëyantërinso': ¿Intohuata pa'nin? itërin.

—Co isëquë monshihuantë sanapi ya'huërinhuë', itopi.

22 Napotohuachina, Cota ya'huërinquë huëantarahuaton, itiintarin:

—Co'chi sanapi quënanconahuë paya. Ya'huëhuano'santa': "Co isëquë monshihuantë sanapi ya'huërinhuë'," itërinaco, itërin.

23 Napotohuachina, Cotari itapon:

—Ma'ta pini. Noyatapon. Quëtërahuësopita yamapachin, main nipachin. Ina marë' nanan ocoihuatëhuaso', piyapi'sa tëhuaponënpoa'. Nanichi chipoa'huaya a'patochinpirahuë', co quëmari quënanconanhuë', itërin.

24 Cara yoqui quëran pochin, Cota sha'huitapona huëcapapi:

—Shiparin Tamara itërëhuaso', monshihuanin. Napoaton iporaso' cayorin huachi, itopi. Natanahuaton Cotasó', no'huitaton yai tënin:

—¿Ocoirahuatoma', a'pëco chimiin! tënin.

25 Ya'huëhuano'sari Tamara a'pëcaso marë' ocoirapirinahuë', inaso shiin nanan a'patërin: "Iso sicho po'moitëra pë'natërinso' chachin nininso' hua'anën, napotërinco. Iso huaranta', inanquën chachin ni'ton, noya nicatedon nohuitëquë'," itëquë', itërin.

26 Cotasó', shiini a'patërinso' nohuitahuaton, naporin: "Tëhuëchachin caso co noyahuë' ninahuë'. Co Sira acoantatohuë', tëhuërahuë. Inaso nipirinhuë', noya noya ninin," tënin. Naporo quëran huarë' Cotasó', co huachi onporo tëranta shiin tëcariantarinhue'.

27 Tamara huaicaso nanihuachina, catopia'huaya hua'huatopi.

28-29 Nasitapona napopi: A'na'ton imiria'huain ocoirin. Napohuachina ahuaítóna'piri, quëhuan pi'shiquë, tonpotanpatërin. "Iso'ton hua'huacharin," ta'ton, napotërin. Napopirinhuë', hua'huashaso tanpara'huain po'moantarín. Shiarahuaton a'naso', nasitochanin. Napoaton ahuaítóna'piri nininën acotërin: Parisi* itërin. "Ya'copirinquënso inquirahuaton, pipiran," itahuaton, inapochin nohuitërin.

30 Quëhuan pi'shiquë tonpotanpatërinso', ina piquëran hua'huatërin. Inaso' nohuitaton: Saro itërin.

39

Hua'an sa'ini, Cosi apirinsó'

1 Sha'huitëranquëmaso chachin Cosiso', Ismairo nicatedono'sari Iquipito no'paquë quëpapi. Inaquë a'nara Iquipito quëmapi Potihuaro itopiso' pa'antopi. Inaso', Iquipito

* 38:28-29 **Parisiso'**: Pasoarinso' tapon naporin.

copirnorí catahuacaso marë' acorin. Capitan ya'conaton, copirno a'paipisopita son-taro'sa camairin.

² Cosiso napotopirinahuë', Siniorori co naniantërinhuë'. Inari catahuarin ni'ton, hua'anën pëinënguë noya yonquiaton yacapatërin. Noya nicaton, noya ya'huërin.

³ Cosiso', Yosëri catahuarin. Hua'anëni ina nicaton: "Nani ma'sha Cosi nipachina, Yosëri catahuarin ni'ton, noya pipitërin," tënin.

⁴ Napoaton pa'yatërin. Pa'yataton, acorin catahuacaso marë'. "Ma'pitasona ni-nahuëquë, quëma catahuaponco," itërin. Naporahuaton, ya'ipi piyapinënpita camaiaton asacatacaso marë' acorin. Ya'ipi ma'shanënpitanta a'paicaso marë' acorin.

⁵ Ina acorin quëran huarë', Siniorori Potihuario catahuamiatërin. Cosi noya nicaton, napotërin. Pëinënguënta ma'sha nipachina catahuarin. Iminënguënta sacatohuachina', sha'topiso' noya noyatërin.

⁶ Cosiri ya'ipi ma'shanënpita noya a'paitërin ni'ton, co huachi ma'marë tëranta yon-quíárinhuë'. Topinan noya coshatárin huachi.

Cosiso', noyapin noyapin ni'tomantarín ni'ton, ya'ipi quëran pa'yatopi.

⁷ Napoaton co hua'quiya quëranhuë', hua'anën sa'ini ni'sárin quëran noyarin huachi. A'na tahuëri itapon:

—Huëquë pa'a quëmaso' inapoquë', itërin.

⁸ Napotopirinhuë', Cosiso co pi'pisha tëranta nohuantërinhuë'. Napoaton itapon:

—Ni'quë siyora, pi'pian sha'huichinquën topirahuë: Hua'anëhuë ya'ipi ya'huëtërinso' a'paia'huaso marë' acorinco. Cari ya'ipi a'paiarahuë ni'ton, co ma'marë tëranta yonquíárinhuë'. Natërinco ni'ton, sano cancantërin.

⁹ Chini chiníquën nanan quëtërinco iso pëiquë camaita'huaso marë'. Naporahuaton, hua'anëhuë co ma'sha tëranta apiratërincohuë'. Quëmasáchin tēhuēnchinso' sa'inquën ni'ton, apiratërinco. Napoaton, co caso pi'pian tëranta nohuantërahuë' pa'pi co noyahuë' nininso' nicaca'huaso'. ¡Naporahuaton quëmarë'co ninahuë naporini, co Yosë natëtohuë', pa'pi oshahuaintohuë'! itërin.

¹⁰ Napotopirinhuë', sanapiriso Cosi ichiquëhuënacaso marë' nani tahuëri apisárin. Inaso napoaponahuë', co pi'pisha tëranta nohuantërinhuë'.

¹¹⁻¹² A'na tahuëriso nipirinhuë', Cosi pëiquë sacatapon ya'conin. Naporó' co a'napita ya'huëasoihuë ni'ton, sanapiso Cosi so'huianarinso matërin. Inapotaton:

—Huëquë pa'a quëmaso inapoquë', itërin. Napotopirinhuë', Cosiso niso'huianatërinso pa'coirahuaton, ta'arin.

¹³⁻¹⁵ Ina patërinso ni'sahuaton, sanapiso yanonpinin. Yanonpinaton chiníquën huiyo tënin. A'napita piyapinënpita përacaso marë' naporin. Huë'pachinara, itapon:

—¡Ni'cochi iso! So'yahuë a'nara iprio piyapi quëshiantërinpoa tapiinpoaso marë'. Ya'conahuaton masapirincohuë', canpita huëcacamaso marë' caso chiníquën huiyo tēnahuë. Ina natanaton, ta'arë'nachin pipirin. ¡Niso'huianatërinson'ta', patërin! itërin.

¹⁶ Piyapinënpita napotahuaton, Cosi niso'huianatërinso' taparin. So'in huëcaquë huarë' taparin.

¹⁷⁻¹⁸ Ina huë'pachina, piyapinënpita sha'huitërinso chachin inanta sha'huitërin:

—Iprio piyapi quënan'so', patoananëhuëquë ya'conahuaton masapirincohuë'. Chiníquën huiyo topatora, a'porahuatonco ta'arin. Niso'huianatërinson'ta', patërin.

¹⁹ ¡Inapotërinco piyapinën! itërin.

Sa'ini sha'huitërinso' natanahuaton, Cosi hua'anënso pa'pi no'huitërin.

²⁰ Cosi macacaiso marë' piyapinënpita camairin. Nani mapachinara, tashinan pëiquë po'mopi. Copirno tēhuētopisopita ya'huëapiquë po'mopi.

²¹ Tashinan pëiquë po'mopirinahuë', Siniororiso' co Cosi naniantërinhuë'. Nosoroaton catahuaantarín ni'ton, tashinan pëi hua'ani, noya nicaton pa'yatërin: "Cosiso', nóya hui'napi," ta'ton, noya ni'nin.

²² Napoaton catahuacaso marë' acorin: “Quëmari a'napita prisoro'sa', a'paiaran,” itërin. Napoaton Cosi camaitërin soráchin tashinan pëiquëso', prisoro'sa nipi.

²³ Cosi camaitohuachina tashinan pëiquë, noyasáchin sacatopi. Napoaton tashinan pëi hua'anso', co huachi Cosi sacatërinso' ni'sárinhuë': “Siniorori chachin Cosiso catahuarin ni'ton, ma'sona nipachina, noya pipitërin” ta'ton, naporin.

40

Hua'ano'sa hua'napiso', Cosiri no'tëquën sha'huitërinso'

¹ Ina piquëran cato hua'ano'sari Iquipito copirno tëhuëtopi: A'naso', copirno huino o'shitona'piro'sa hua'an. A'nanta', ina marë chachin pan nina'piro'sa hua'an. Cato chachin copirno tëhuëtopi.

²⁻³ Napoaton copirnorin inapita no'huirin. No'huiton tashinan pëiquëtacaiso' camaitërin. Napohuachina cato chachin inaquë po'mopi. Ina tashinan pëiso', copirno a'pairinsopita capitán pëinënquë ya'huërin. Cosi ya'huëarinquë chachin po'mopi.

⁴ Copirno a'pairinsopita capitániso', Cosi itapon: “Isopita cato hua'ano'sa quëmari noya a'paiton, catahuaquë,” itërin. Inapotohuachina inapita hua'ano'saso', hua'qui inaquë ya'huëpi.

⁵ A'na tashiso nipirinhüë', cato hua'ano'sa chachin, hua'napi. A'naya a'naya hua'napiso', co inachachin tapon hua'napihüë', nisha nisha tapon hua'napi.

⁶ Tashíramiachin Cosiriso nicapon huë'pachina, sëtápi quënanquirin.

⁷ Napoaton, cato chachin natanin:

—¿Onpoatomata iporaso' pa'pi sëtëramaso pochin ya'norama'? itërin.

⁸ —Catocoi chachin hua'napiraihuë', co insonta ya'huërinhuë' ma'sona tapon hua'naraiso anitotiincoiso', itopi.

—¡Yosë mini nanitërin ma'sona tapon hua'narësopita anitotiinpoaso'! Sha'huitoco hua'naramaso', itërin.

⁹⁻¹⁰ Napotohuachina o'shina'piro'sa hua'anso', hua'narinso Cosi sha'huitërin:

—Huë'ëhuëquë a'nara opa ya'huë ni'nahuë, cara së'pahuaninso'. Nicasoco chachin, papo së'patarin. Papo së'patahuaton, yancotarin. Yancotërinquëranchin nitërin sopita cayarin.

¹¹ Ina pirayan canta', huaraon o'orinso' minënën së'quëato, huaniárahüë. Opa cayarinso masahuato, huaraon o'orinquë shi'shirahuë. Inapotahuato huaraon ihuëtërahüë. Ihuëtóhuatora ma'parinco huachi, itërin.

¹²⁻¹³ Napotohuachina, Cosiri itapon:

—Naporinchi paya. Ma'sona tapon hua'naranso sha'huichinquën: Cara së'pahuaninso', cara tahuëri tapon naporin. Cara tahuëriya quëran, huaraonso' quëma tëhuëranso' yonquiantarin. Nanán anoyatahuatëinquën naquëranchin acoantarinquën ina marë' sacataantacaso'. Iráca naporanso chachin naquëranchin o'shitaantaran huachi. Ina tapon, ina pochin hua'naran.

¹⁴⁻¹⁵ Inapotohuachinquën, canta nosoroatonco yonquico. Ocoincoso marë' huaraon sha'huitëquë'. Iprioro'sa ya'huëpiquë caso ya'huëpirahuë', topinan quëran no'huitonaco pa'arinaco. Co manta onporahuë ni'ton, co tashinan pëiquë ya'huápa'huaso ya'huërinhuë'. Napoaton nosoroco canta', itërin.

¹⁶⁻¹⁷ Napotohuachina, copirno marë' pan nina'piro'sa hua'anta': “Noyachi sha'huitërin paya,” ta'ton, hua'narinso Cosi sha'huitërin:

—Canta nipirinhüë', iso pochin hua'narahüë: Cara ya'huiri pan acoinanquë pitëmotorahuato, huiríton pano'sa quëpárahüë. Ya'natontarinso acoinanquë, nisha nisha cashi cashin pano'sa copirno marë' ya'huërin. Napoaponahuë', inairaro'sa huë'sahuatona pitëmotorahuë quëran capitarinaco, itërin.

¹⁸ Napotohuachina, Cosiri itapon:

—Cara pan acoinanso', cara tahuëri tapon naporin.

¹⁹ Cara tahuëriya quëran, huaraonso' quëmanta tëhuëranso' yonquiantarin. Naporo chachin piyapinënpita camaiapon: “Noninquë huënquëconorahuatoma', naraquë pë'tëncó chimin',” itapon. Inapotohuachinën, chanaro ca'tëro'sari noshanën capona', itërin.

²⁰ Cara tahuëriya quëran, huaraon hua'huatërinso tahuëri nanirin. Naporo' ya'ipi catahuarinsopita hua'ano'sa ichicapacancanacaso marë', panca pita ninin. Ya'ipi përarinsopita ni'tonëncuë huaraonso' camaitërin: “Cato hua'ano'sa chachin tashinan pëi quëran ocoico',” tënin.

²¹ O'shina'piro'sa hua'anso', naquëranchin asacataantarin. Napoaton naquëranchin iráca pochachin huaraon o'shitaantarin.

²² Pan nina'piro'sa hua'anso nipurinhuë', huaraoni piyapinënpita camairin naraquë pë'tënacaiso marë': “Noninquë huënquëconorahuatoma', tēpaco',” itërin. Cosiri sha'huitërinso chachin nitopi.

²³ O'shina'piro'sa hua'aniso', Cosiri catahuacaso marë' sha'huitërinso', naniantërin. Inapoaton co catahuarinhuë'.

41

Huaraon hua'nahuachina, Cosiri no'tëquën sha'huitërinso'

¹ O'shina'piro'sa hua'an, tashinan pëi quëran pipirinsó' nani cato pi'ipitërin. Naporo' huaraon chachionta hua'narin. Niroi' yonsanquë huaniarin nihua'narin.

² A'nanya ni'pirinhuë', canchisë ohuaca' Niroi' quëran pipirapi ni'nin. Pa'pi amoshináchin pipirapi. I' quëran pipirahuatona', shi'shinamatëro' huáncana coshatapi.

³ Ina quëran niantapirinhuë', canchisë chachin Niroi' quëran pipirapi ni'nin. Inapitaso' capa nishinahuën nansëyaráchin niconpi. Pipirahuatona i' yonsanquë a'napita ohuacaro'sa pirayan huanirapi.

⁴ Nicaso chachin, inapitaso', amoshino'sa pashica ta'papi. Inapotatona', canchisë chachin pë'yaquë huarë' ca'miatopi. Naporo' huaraonso' capayatërin.

⁵ Naquëranchin huë'ëantapirinhuë', hua'naantarin. Canchisë trico moto' noya noyatërinso' a'na nanquëáchin nitërin ni'nin.

⁶ Inapita pirayan, canchisë chachin pipiantarin. Inapitaso' pi'iri ahuiquitërinso pochin ya'nopi.

⁷ Inapitanta noya noyatërinso nipisopita pashica ta'papi. Inapotatona pë'yaquë huarë' ca'miatopi. Naporo chachin huaraonso' capayataantarin. Capayatahuaton: “Co ipora topinan ina pochin hua'narahué,” tënin.

⁸ Tashiramiachin huaraonso' hua'narinso yonquiaton, co napion cancantërin. Napoaton piyapinënpita camairin ya'ipi Iquipito no'paquë ninotona'piro'sa huëcacaiso marë'. Quirica nitotoro'santa amatërin. Inapita huë'pachinara, hua'narinso' sha'huitërin. Sha'huitopirinhuë', co incari tëranta nanitërinhuë' ma'sona tapon hua'narinso sha'huitacaiso'.

⁹ Naporo huarë' o'shitona'piro'sa hua'an Cosi yonquirin. Ina yonquiaton huaraon itapon: “Ipora huarë' yonquirahuë ma'sona i'hua chachin nica'huaso' nininso'.

¹⁰ Quëmaso' chiniquën nanantëran. Caso piyapinëncó nipurahuë' sha'huitaranquën. Pan nina'piro'sa hua'anoco chachin, iráca no'huitoncoi tashinan pëiquë apo'motërancoi. Inaso' tashinan pëi', a'pairinëncuënsopita capitan pëinëncuë ya'huërin.

¹¹ A'na tashiso' catocoi chachin hua'narai. A'naya a'nayacoi nisha nisha tapon hua'narai.

¹²⁻¹³ Inaquë chachin quiyaro'coi a'nara iprio hui'napi ya'huëarin anta'. Inaso' ina capitani chachin, asacatacaso marë' pa'anin. Hua'naraiso sha'huitohuatëira, ma'sona tapon naporinso no'tëquën sha'huitërincoi. Sha'huitërincoiso chachin caso naquëranchin

asacataantaranco. Anaso nipirinhüé', noninqué ahuénquëconotahuaton atëpatëran," itërin.

¹⁴ Inapo sha'huitohuachina, copirnosososi macontacaso marë' piyapinën a'parin. A'naroáchin tashinan pëi quëran ocoipi. Cosiso niya'itahuaton, nitaparin. Noya nininso' a'mosahuaton, huaraon nicapon pa'nin.

¹⁵ Canconpachina, huaraoni itapon:

—Caso hua'napirahuë', co insonta nanitërinhuë' ma'sona tapon hua'narahuëso sha'huitiincoso'. Quëma tëhuënchinso' nitotëran, topi natantërahuë', itërin.

¹⁶ —Co caora nohuanton nitotërahuë'. Quëma piyapinënco ni'to, Yosë chachin anitotohuachinco, sha'huitaranquën. Ma'sona noya nicacaso marë', sha'huitaranquën, itërin.

¹⁷ Napotohuachina huaraoni itapon:

—Huë'ëhuëquë Niroi' yonsanquë huaniárahüë hua'narahuë.

¹⁸ Naporo chachin, canchisë ohuaca' pa'pi amoshináchin nipisopita, i' quëran pipirapi. Pipirahuatona shi'shinamatëroquë coshatapi ni'nahuë.

¹⁹ Ina quëran canchisë chachin pipiantapi niantarahuë. Capa nishinahuën nansëyaráchin pipirapi. ¡Co onporo tëranta ya'ipi Iquipitoquë ina pochin nipisopita ni'chinahuë'!

²⁰ Nicasoco chachin, inapitaso', amoshino'sa pashica ta'papi. Inapotatona canchisë chachin, pë'yaquë huarë' ca'miatopi.

²¹ Pë'yaquë huarë' caponaraihuë', co manta ca'pisohüë pochin ya'nopi. Naporo capayatërahuë.

²² Huë'ëantapirahuë', naquëranchin hua'naantarahuë: Huë'ëhuëquë Canchisë trico moto' noya noyatërinso' a'na nanquëáchin nitërin ni'nahuë.

²³ Inapita pirayan, canchisë chachin pipiantarin. Inapitaso' pi'iri ahuiquitërinso pochin ya'nopi.

²⁴ Inapitarinta noya noyatërinso nipisopita pashica ta'papi. Inapotatona pë'yaquë huarë' ca'miatopi ni'nahuë. Ninotona'piro'sa sha'huitopirahuë', co insonta nanitërinhuë' ma'sona tapon naporinso', sha'huitiincoso', itërin.

²⁵ Napotohuachina, Cosiri huaraon itapon:

—Caso quëma piyapinënco nipirahuë', sha'huitaranquën: Catoro hua'naranso', a'naíchin tapon hua'naran. Ina quëran Yosë chachin anitotërinquën ma'sona ina nicacaso' yonquirinso'.

²⁶ Canchisë ohuaca' noyápiachin nipisopita, canchisë pi'ipi tapon hua'naran. Canchisë trico moto' noyápiachin nipisopitanta', ina chachin tapon naporin.

²⁷ Canchisë ohuaca' capa nishinahuën nansëyaráchin nipisonta', hua'naran. Inapitaso', amoshino'sa piquëran pipipi. Inapitanta canchisë pi'ipi chachin tapon naporin. Ina pochachin noya noyatërinso' trico moto' pirayan, canchisë chachin papoantarin hua'naran. Pi'iri ahuiquitërinso pochin ya'nopisopitanta', ina chachin anitotërinpoa'.

²⁸ Napotëranquënso chachin mini nisarin. Piyapinënco nipirahuë', Yosë ma'sona yanininsosoni sha'huitëranquën.

²⁹ Yosë nohuanton canchisë pi'ipi iso Iquipito no'paquë nani ma'sha noya noyatapon. Co manta pahuanaponhuë'.

³⁰⁻³¹ Ina piquëranso nipirinhüé', canchisë pi'ipi chachin panca tanarotapi. Napoaton co huachi inso tëranta', Iquipito no'paquë noya ya'huërinso yonquiarinhüé'. Pa'pi pahuantomiatapi ni'ton, co huachi iso no'paquë noya ya'huaponahuë'.

³² Caso piyapinënco nipirahuë' sha'huitaranquën. Nani Yosë yonquirin inapocaso'. Naporahuaton co hua'quiya quëranhuë' naniarin. Napoaton ina nohuanton, catoro inachachin hua'naran.

³³⁻³⁴ Inapocaso ni'ton, a'nara quëmapi yonquínahuan ni'ton, noyá nitotërinso' yoníquë'. Ya'ipi iso no'panënuquë ya'huëpisopita camaicaso marë' acoquë'. Naporahuaton, chirinchiro'sa acoquë' ya'ipi hua'anëntëranquë pa'ina'. Cosharo yontonacaiso marë' pa'ina'.

Noya noyatacaiso' pi'ipiro'saquë yontoina'. A'natërápo costaro quëran, a'na costarora ma'pachina'. Ya'ipi Iquipito no'paquë inapo'ina'.

³⁵ Naporó' pi'ipiro'saquë trico yontonpiso', niquë tapaina'. Quëma chachin anitotahuatënën, ninanoro'saquë tapaina'. Tanaro tahuëri'sa canquihuachina, capacaiso marë' inapo'ina'.

³⁶ Inapohuachina', Iquipito no'paquë trico tapapinan ya'huapon. Canchisë pi'i tanarotacaiso canquihuachina, ina ca'sapi huachi. Ina capatona', ya'ipi iso no'paquë ya'huëpisopita co chiminaponahuë', itërin.

Copirno ya'huërënamën camaitacaso marë' Cosi acopiso'

³⁷ Cosi yonquirinso natanahuatona', huaraonso hua'ano'sapitarë chachin: “¡Ma nóyacha yonquirin paya!” topi.

³⁸ Napoaton huaraonso' piyapinënpita itapon:

—Iso quëmapiso', Yosë ispiritonëni chachin ya'coancantërin. Co onporonta a'na quëmapi iso pochin nininso' ina sacato nicacaso marë' quënanarihuahuë', tënin.

³⁹⁻⁴⁰ Piyapinënpita napotahuaton, Cosi itapon:

—Co a'na quëmapi quëmá quëran yonqui yonquínahuan ni'ton, noya noya nitotërinso ya'huërinhuë'. Yosë chachin ya'ipi inapita anitotërinquën. Napoaton carinquën acoaranquën pëinëhuëquë, ya'huërënamëhuë camaitacaso marë'. Ya'ipi piyapinëhuëpitanta natëinëinquënso ya'huërin. Copirnoco ni'to, casáchin quëmá quëran chini chiníquën nanantarahuë.

⁴¹ Ni'quë'. Ipora tahuëri carinquën acoaranquën ya'huërënamëhuë ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntacaso marë', itërin.

⁴² Napotahuaton huaraonso', imisiringuë sicho po'moitëranën po'morinso' ocoirin. Ina ocoirahuaton Cosi imisiringuë po'motërin. Inapotahuaton, piyapinënpita camairin: “Noya noya rino pi'shi quëran në'mëtë nipiso' a'motoco'. Naporahuaton, osëtë oro quëran nipiso', apë'pëconotoco'.

⁴³ Ina quëran, toronanëhuëquë pa'patora, imaquirinso toronanquë ananpëco'. Inapotahuatoma', quëpaco'. Ina quëpasëma', piyapinëhuëpitari chiníquën sha'huina': ‘¡Isonco!' tëra'ina!’ itërin. Ina pochin copirnorí Cosi acorin ya'ipi Iquipito no'paquë, camaitacaso marë'.

⁴⁴ Ina piquëran huaraoni Cosi itaantapon:

—Ca mini copirnocoso nipirahuë', co inso tëranta iso no'paquë inaora nohuantërinso' nisarinhue'. Naniyarin quëran huarë' ma'sona nicacaiso', quëma camaitaran, itërin.

⁴⁵ Copirnorí, Cosi Iquipito nananquë nisha nininën acotërin: Sahuinato-paniya, itërin. Naporahuaton Potihuirá hui'nin Asina itopiso' acoantërin. Potihuiraso', On ninanoquë corto hua'an ya'conin. Ina pochin Cosi, ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntacaso marë' acopi.

⁴⁶ Cosi cara shonca pi'ipitohuachina, Iquipito copirno marë' caniaritërin sacatacaso'. Nani acohuachina, huaraon nontahuaton caniaritërin ya'ipi Iquipito no'pa' pa'tacaso'.

⁴⁷ Canchisë pi'ipi noya noyatacaiso' pi'ipiro'saquë, hua'huayátërahuë cosharo noy-atërin.

⁴⁸ Cosiri ya'ipi trico tapacaiso nininso', ma'patërin. Ma'pataton, ninanoro'saquë taparin. Canchisë pi'ipi naporin. Nani ninanoro'saquë trico taparin. Ina pirayan imino'saquë sha'pisopita mapiso', taparin.

⁴⁹ Pa'pi notohuaro' trico Cosiri ayontonin. Marë yonsanquë inotëra'hua ya'huërinso pochin ayontonin. Pa'pi notohuaro' ni'ton, pichirápirinahuë', co onpo pichichináchinhuë' nipachina, tananpitopi huachi.

⁵⁰ Co'huara tanarotacaiso caniarichátërasohuë', Cosiso cato hui'ninpita ya'huëtërin.

⁵¹ Paninanso' Manasisi itërin: “Yosë chachin parisitërahuëso', quëmopinëhuëpita, inapita ananiantërinco,” ta'ton, ina pochin hui'nin nohuitërin.

⁵² Ina quëran niantarinsoso', Iprain itërin. “Yosë nohuanton parisitërahuëso no'paquë chachin noya noya acorinco,” ta'ton ina pochin hui'nin nohuitërin.

⁵³ Canchisë pi'ipi Iquipitoquë ma'sha noya noyatacaiso' pi'ipiro'sa', na'huërin huachi.

⁵⁴ Naporos' Cosi naporinso chachin, tanarotacaiso caniaritërin. Canchisë pi'ipi chachin naporin. Ya'ipi a'napita no'paro'saquënta', tanarotopi. Iquipitoquërächin cosharo tapapinan ya'huërin.

⁵⁵ Iquipito ya'huëhuano'santa cosharori pahuantohuachinara, huaraon paapapi. Trico natanacaiso marë' paapapi. Natanpachinara, huaraoni ya'ipi iquipitoro'sa itapon: “Paatoma', Cosi nontoonco'. Ma'sona itohuachinquëma', ina nico',” itërin.

⁵⁶ Ya'ipi Iquipito no'paquë piyapi'sa tanarotacaiso caniaritohuachina, Cosiso chirinchiros' camairin: “Cosharo taparëhuaso pëiro'sa i'soatoma', ya'huëhuano'sa pa'antoco',” itërin. Aquë aquëtë tanarotapi ni'ton, pa'antapi huachi.

⁵⁷ Naporahuaton ya'ipi parti quëran huë'sapi. Cosi trico taparinso' pa'antacaiso marë' Iquipitoquë huë'sapi. Co inso no'paquë tëranta', cosharo noyatërinhuë' ni'ton, naporapi huachi.

42

Cosi iinpitanta Iquipitoquë pa'piso'

¹ Iquipitoquë trico pa'anacaso ya'huërinso', Cacoponta' nataantërin. Ina natantahuaton, hui'ninpita itapon: “¿Co topinan nini'sápamaso ya'huërinhuë'!”

² Nani sha'huitërinaco Iquipito no'paquë trico pa'anacaso marë' ya'huërinso'. Napoaton inaquë pa'matoma', pa'amaco'. Ama tana tiquiinpoaso marëhuë' inapoco',” itërin

³ Pa'pini napotohuachina, Cosi iinpitaso', shonca ya'pi trico pa'anapona Iquipitoquë pa'pi.

⁴ Mincaminso nipirinhüë', pa'pini co nohuantërinhuë' a'pacaso'. Inaso', Cosi iin miachin. Ina yo'nanquëranchin pipipiso'. “Pa'ninquë tapon ma'sha yaonpoápirinhüë',” ta'ton, co yaa'parinhüë'.

⁵ Cacopo hui'ninpitaso', a'napita piyapi'sarë' pa'pi. Ya'ipi Canaan parti tanarotopi ni'ton, notohuaro' pa'mapi.

⁶ Nani sha'huitëranquëmaso chachin Cosiso', huaraon ya'huërenamën ya'ipi Iquipitoquë camaitarin. Naporahuaton ina camaitohuachina, ya'ipi parti quëran huë'pisopita, trico pa'antapi. Iinpitanta camahuachinara, nontacaiso marë' isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshai.

⁷ Ipora quënanapon chachin Cosiso', iinpita nohuitërin. Nohuitaponahuë', co nohuitërinhuë' pochin ninin. Napoaton no'huitatë pochin co yashinhüë' nontërin:

—¿Canpita po'? ¿Intoparanta huë'nama'? itërin.

—Canaan parti quëran, trico pa'anapoi o'marai, itopi.

⁸ Cosiriso iinpita nohuitërin. Inapitariso napoaponahuë', co ina nohuitopihuë'.

⁹ Naporos' Cosiso', iráca hua'naton iinpita sha'huitërinso' yonquirin. Ina yonquiaton itapon:

—Canpitaso', nëhuëtona'pirosanquëma tënahüë. No'panëhuëi insëquësona co noya a'paipinanhuë' ni'camaso marë' huë'nama', itërin.

¹⁰⁻¹¹ —¿Co sinioro inacoihuë'! Quiyaso' quëma piyapinënpita pochin ninai. Tri-coíchin pa'anapoi o'marai. Ina tataquëranchin ya'ipicoi ninai. Co onporo tëranta nëhuëtochinaihuë', itopi.

¹² —Nonpiánama'. No'panëhuëi insëquësona co noya a'paipinanhuë' ni'camaso marë' huë'nama ipora, taantarín Cosiso'.

¹³ Napotopirinhüë', inapitariso itapona':

—Quiyaso' quëma piyapinënpita pochin ninai. Ya'ipiya quëran ina tataquëranchin, shonca catocoi ninai. Canaan parti ya'huërai. Hua'hua nininsoso', tatarë' quëparitërin. A'naso nipirinhüë', ayarin, itaantapi.

¹⁴⁻¹⁵ —¡Nani napotëranquëma! Canpitaso' nëhuëtona'piro'sanquëma tënahuë. Iyaparima hua'hua nininso quëcama huarë', no'tëquën nonamaso' nitotarahüë. Huaraoon ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'. Co ina quëpatamahuë', co onporonta isëquëran pipi-aramahuë'.

¹⁶ A'naquëma paaton maconta'in. A'napitanquëmaso nipirinhüë', tashinan pëi ya'contarama'. Ina huë'pachin, naporo huarë' naporamaso natëaranquëma'. Co'so' huë'pachinhüë', tëhuëncachin nëhuëtona'piro'sanquëma'. ¡Huaraoon ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquëma! itërin.

¹⁷⁻¹⁸ Cara tahuëri Cosiri iinpita tashinan pëiquëtërin. Inapotopirinhüë', nontaantarin:

—Canta Yosë të'huatërahuë. Iso pochin nipatama', co tëpaaranquëmahuë'.

¹⁹ Tëhuëncachin noya nina'piro'sanquëma nipatama', a'naquëma tashinan pëiquë quëparichin. A'napitanquëmaso nipirinhüë', quëmopinëma capacaiso marë' trico quëpatoma', panantaco'.

²⁰ Ina quëran, no'tëquën nonamaso' nitota'huaso marë', iyaparima hua'hua nininso quëshimaco. Co'so' quëmahuatamahuë' tëhuëncachin chiminarama', itërin. Napotihuachina: “Noyapa,” topi.

²¹ Napoaponahuë', inahua capini ninontopi:

—Tëhuëncachin canpoaso' iráca pa'pi co noyahuë' ninëhua'. Iya'hua ma'sha onpotohuatëhuara, nosorochináchin nontopirinpoahuë', co nosororëhuahuë'. Co napion ancantërinso nicarihuarahuë', co tahuërëtërëhuahuë'. Napoaton iporaso' canpoanta', po'sarëhua huachi, nitopi.

²² Napohuachinara, Nopinori itapon:

—Co'ta carima': ¡Ama napotocosohüë! itopiranquëmahuë', co natëramacohüë'. Napoaton iporaso' canpoanta', tëpatona'pi i'huërëtopiso pochin nitarinënpoa', itërin.

²³ Inapitaso', Cosiri ya'ipi nataninso' co nitotopihuë'. Iquipito nanan quëráchin nontërin ni'ton, napopi. Nontohuachina, a'nari inahua nonpiquë ohuërërin ni'ton, co nitotopihuë'.

²⁴ Iinpita ninapotapiso natanahuaton, Cosiso amashamiachin pa'sahuaton, na'nërin. Na'nëi' cacotihuachina, huëantarín. Huë'sahuaton iinpita ni'tonënquë piyapinënpita camairin Simion macatona tonpocaiso'.

²⁵ Ina quëran camaitaantarín: “Costaronënaquë trico po'motoco'. Coriqui pahuërëtopisonta', inaquë chachin po'moantaco'. Naporahuaton, cosharo caracaiso marënta quëtoco',” itërin. Camairinso chachin piyapinënpita nipi.

²⁶ Inapotohuachinara, moranënaquë triconëna a'mitahuatona', ya'huëpi'pa' panantapi huachi.

²⁷ Huë'ëcaiso ninquë canconpachinara, a'naso', moranën a'cacaso marë' costaronën i'shiritërin. Inapotopirinhüë', trico marë' coriqui pahuërëtërinso' quënanin. Ina quënanaton, pa'yanin.

²⁸ Pa'yanaton, iinpita itapon:

—Ni'cochi. ¡Trico marë' pahuërëtërahuëso', ayantaantarínaco! ¡Costaronëhuëquë chachin quënanahuë! itërin. Iinpitaso natanahuatona', pa'pi pa'yanpi. Pa'yanahuatona', inahua capini ninontapi: ¡Yosë ana'intarinpoa ni'ton, co pahuërëtaponahuë' trico quësarin! Nitopi.

²⁹ Ya'huëpiquë cancontahuachinara, ya'ipi napopiso pa'pina sha'huitopi:

³⁰ —Iquipito no'pa' hua'anquë camahuatoira, co yashinyántërahuë' nontërincoi. “Canpitaso', nëhuëtona'piro'sanquëma ipora,” itërincoi.

31-32 Napotopirincoihuë': "Co quiyaso' inacoihuë'. Co onporonta nëhuëtochinaihuë'. Ina tataquëranchin shonca catocoi ninai. Hua'hua nininso', Canaan parti tatarë' quëparitërin. A'naso nipirinhüë', ayarin," itërai.

33-34 Napotohuatoira, itaantarincoi: "A'naquëma isëquë quëparichin. A'napitanquëmaso nipirinhüë', quëmopinëma capacaiso marë' trico quëpatoma', panantaco'. Napoaponahuë', iyaparima hua'hua nininso quëshimaco. Naporo huarë' co nëhuëtonapiro'sanquëmahuë ninamaso' nitotarahüë. Ina nitotohuato, iyaparima quëparitërinso' ocoitaranquëma'. Nisahuaton, noya huachi nanitarama iso no'paquë pa'anamaso'," itërincoi, itopi.

35 Nani pa'pina sha'huitahuatona', trico ohuatopi. Ohuatohuachinara, Cosi iin-pitaso', a'naya a'naya costaronënaquë, coriquinëna quënaantapi. Tanpanantëa'huayaquë ya'huëarin quënaantapi. Ina quënanatona', pa'pi pa'yanpi. Pa'pinanta pa'yanin.

36 Naporo' Cacopori itapon:

—Canpitaso hui'nahuëpita tiquitaramaco. Cosi ayarin. Simionta capa. ¡Iporaso Mincanta yaquëpataantaramaco! ¡Ya'ipi inapita casa', ahuanta'huaso ya'huërin! itërin

37 Naporo' Nopinori, pa'pin itapon:

—Iya'hua a'pahuatan, cari tata a'pairahuë. Co'so' quëshintahuatënquënhüë', cato hui'nahuëpita nininso', nanitëran tëpamaso', itërin.

38 Cacoposo nipirinhüë', tapon:

—Hui'nahuëso', co onporo pa'sarinhuë'. Iin mashonën nani chiminin. Inaíchín ina yo'nanquëranchin nípiso' ya'huëarin. Pa'namaquë ina ya'huëre' ma'sha onpoan-tahuachin, caso mashoco, sëto tëpaponco huachi, tënin.

43

Mincamin Iquipitoquë quëpapiso'

1-2 Canaan parti co manta capacaso ya'huërinhuë' ni'ton, aquë aquëtë tanaro-tapi. Napoaton i'hua Iquipitoquë trico pa'anpiso' pë'yapi. Pë'yahuachinara, Cacoposo' naquëranchin hui'ninpita camaiantarin:

—Pa'mantatoma trico pa'amantaco', itërin.

3-5 Napotopirinhuë' Cotari itapon:

—Co'ta tata hua'an napotërincoiso', nani sha'huitërainquën: "Co'so' iyaparima hua'hua nininso quëmahuatamahuë', ama o'macosohüë'. Ina quëmama huarë' tahuërëtaranquëma'," itërincoi. Iya'hua a'paantohuatancoi, naporo huarë' trico pa'antomarainquën. Co'so' a'paantohuatancoihuë', co pa'maaraihuë', itërin.

6 —¡Canpitaso pa'pi co noyahuë' acoramaco! ¿Ma'marë chachinta ina quëmapi sha'huitërama a'na iya'hua ya'huëtërinquëmaso'? itërin pa'pini.

7 —Na'con natanincoi onpo ya'huëtëre'huasona nininso': "¿Nanpiárin tataparima'?" itahuatoncoi: "¿A'na iyaparimanta ya'huërin?" itomantarincoi. Napo natanpachincoira, topinan a'panitërai. ¡Co quiyaso' nitotëraihuë': "Iyaparima hua'hua nininso quëshimaco," itiincoiso'! itopi.

8 Naporo' Cotari pa'pin itaantarin:

—Tëhuëinchachin tata nanpicaso' nohuantohuatëhua', iya'hua a'paquë pa'i. Cari a'pairahuë. A'paantohuatancoi a'naroáchin pa'sarai. Inapohuatëhua', co chiminari-huahuë'. Hui'napoapitanta', noya nanpiapi.

9 Iya'hua pa'pachin, cari ni'sarahüë. Ma'sha onpohuachinso', ca ana'intoco huachi. Co'so' quëshintahuatënquënhüë', chiminaquë huarë' na'inarahuë.

10 I'hua chachin napotasëinquën a'pantërancoi naporini, ¡nani catoro pa'sahuato, huënanta'itoihuë'! itërin.

11 Napotohuachina, pa'pini itapon:

—Co onpotacasohuë' ni'quëhuarë', isopoco nipachin: Hua'an nicanacamaso marë' iso no'paquë ma'sha noya noyatërin sopita costaronëmaquë quëpaco': Parsamo nimirio, ninoi', pimo hua'sai', pimo yaqui', tanpapi nitërinso', ni'to nitërinso', inapita pi'pian pi'pian po'motahuatoma', quëpaco'.

¹² Coriquinta', catoro' pa'anacaso nanirinso', quëpaco'. I'hua ayantërinquëmaso', inaora chachin quëtaantaco'. Tapona tëhuëatona', ayantërinënuëma'.

¹³ ¡Paco nipachin! Iya'hua quëparahuatoma', hua'an nimaantarico'.

¹⁴ Yosë ya'ipi nanitaparinsó' nontarahüë catahuainquëma'. Ina nohuanton hua'an nosoro'inquëma'. Simionta nosoroaton ocoi'in. Naporahuaton, Mincanta a'painta'in. ¡Canta co hui'nahuan mashoco pochin quëparita'huaso Yosë nohuantohuachin, inapo'i nipachin! itërin.

¹⁵⁻¹⁶ Cacopo hui'ninpitaso', hua'an nicanacaiso nininsopita mapi. Ina masahuatona', coriquinta catoro pa'anacaso' nanirinso' mapi. Naporahuaton, Mincamin quëparahuatona', Iquipitoquë pa'pi huachi. Cosi ya'huërinquë camahuachinara, nontopi. Cosiso', Mincamin quëpiso quënanahuaton, piyapinën camairin:

—Isopita pëinëhuëquë quëpaquë'. Naporahuaton a'nara ohuaca' tëparahuaton, anpiquë'. Ipora camotëchin nisahuaso', inapitaro'co coshatarahüë, itërin.

¹⁷ Napotohuachina, piyapinënso' ina inachachin ninin. Cosi iinpita ina pëinënuë quëparin.

¹⁸ Napoaponahuë', inapitaso quëpasoi pa'yanpi. Pa'yanatona inahua capini ninontapi:

—Nonpintahuatënënpoa', pëinënuë quësarinpooa'. I'hua coriqui ayantërinpoaso marë' quësarinpooa'. Masahuatënënpoa piyapinënpita pochin asacatarinënpoa'. Moranënpoapitarë chachin asacatarinënpoa', nitopi.

¹⁹⁻²¹ Napoaton Cosi pëinënuë yaya'compachinara, piyapinën itapona':

—Pi'pian siniro nonchinquën topiraihuë'. I'hua chachionta o'mapoi, tëhuëchachin trico pa'anapoi o'marai. Pa'anahuatoi panantápiraihuë', huancopi huë'ëconaiquë, costaronëhuëi i'shiritërai. I'shiritopiraihuë', coriqui pahuërëtëraiso' ya'ipi chachin costaronëhuëiquë quënanai. Napoaton quëtaanta'huanquëmaso marë' quëmantarai.

²² Incariso acomara, co quiyaso nitotëraihuë'. A'na coriquinta ipora trico pa'antohuatëinquëma', pahuërëta'huaiso marë' quëmarai, itopi.

²³ Napopirinahuë Cosi piyapinëniso':

—Sano cancantoco'. Ama pa'yancosohuë'. Naporo' pahuërëtëramaso', nani manahuë. Yosë chinotëramaso nimara costaronëmaquë acotërinquëma'. Inachachin tataparimanta chinotërin, itërin.

Napotahuaton, Simion tashinan pëi quëran ocoirahuaton quëshirin.

²⁴ Ina quëran, ya'ipi chachin Cosi pëinënuë po'morin. Inaquë i'sha nipa'morantëcaiso marë' quëtërin. Moranënapitanta', a'carin.

²⁵ Camotëchin Cosirë' coshatacaiso', nani nitotopi. Napoaton ninapona pochin, nicanacaiso marë' quëshipiso', taparapi huachi.

²⁶ Cosi canqui huachina, nicanacaiso marë' quëshipiso' quëtopi. Naporahuatona', isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshapi.

²⁷ Cosiri iinpita nontahuaton itapon:

—I'hua o'mapoma': ¿Tatahuëi ya'huëarin itëramaco pora? ¿Noya ya'huëarin? ¿Nanpiarin ipora huanta ti? itërin.

²⁸ Inapitaso' mónsho tahuatona':

—Tatahuëiso', quëma piyapinën pochin ninin. Noya ya'huëarin. Ipora huanta nani piárin, itopi.

²⁹⁻³⁰ Cosiso yonquitopirinhaüë', Mincamin quënanin. Inaso iya'huain. Ina yo'nanquëranchin nipiso'. Ina tasatahuaton, natanin:

—¿Isona: “Iya'hua a'na huëshirai” tēnamaso ti? itahuaton, iin itapon: “¿Yosë chachin hua'hua catahuainquën!” itërin. Napotaso chachin iin ni'sahuaton, na'nëchináchin cancantërin. Napoaton a'naroáchin patoananēnquë ya'conahuaton, na'nërin.

³¹ Na'nërinso' pa'cotohuachina, nipa'morayaton, pipiantarin. Pipirahuaton piyap-inēnpita camairin: “¿O'huinco huachi!” itërin.

³² Cosiso', a'na misaquë nisha o'huintopi. Cacopo hui'ninpitanta a'na misaquë nisha o'huintopi. Iquipitoto'santa Cosirë' coshatopiso', a'na misaquë nisha o'huintopi anta'. Iquipitoto'saso', iprioro'sarë' coshatacaiso', na'in pochin ni'pi. Napoaton nisha coshatopi.

³³ Cosi iinpitato', misaquë yahuënsëhuachinara, Cosiri a'naya a'naya sha'huitërin huënsëcaiso marë'. Paninan'ton, ahüënsërahuaton, ina quëran niantarinso' ahüënsërin. Inapotaton, huinshoin nininquë huarë' ahüënsërin. Napoaton: “Pi'ipinēnpoa no'tëquën tantiarinpoa',” topi. Napoatona itohuara capini nini'pi. Nini'sahuatona', pa'yanpi.

³⁴ Cosiso inaora ca'ninso chachin, iinpitanta a'carin. Mincaminso nipirihuë' o'huintohuachinara, a'napita iinpita quëran na'con na'con acotopi. Nani coshato-huachinara, napopináchin o'opi. Inapoatona capa cancantopi.

44

Cosi, iinpita tēnirino'

¹ Nani ca'pachinara, o'opachinara, Cosiso piyapinēn camairin:

—Isopita quëmapi'sa costaronënaquë, trico amëntatëquë'. Naporahuaton coriquinëna pahuërëtopisonta', a'naya a'naya costaronënquë chachin acotaantaquë'.

² Minënhuë prata quëran nininsonta', hua'hua nininso costaronënquë acotëquë'. Coriquinën, trico marë' pahuërëtërinso' pirayan acotëquë', itërin. Napotohuachina, piyapinēnso' ina inachachin ninin.

³ Tahuëririnquë pi'i pipirirahuaso Cosiso', iinpita nontahuaton a'parin. Napohuachina moranënapitarë chachin pa'pi huachi.

⁴⁻⁵ Ninano quëran pipitona iinpitato co aquëyátërasoihuë', Cosiso piyapinēn itapon:

—Apira quëmapi'sa pa'piso', imaquë'. Cantonahuaton napotëquë': “¿Onpoatonta can-pitoto nosoropirinēnquëmahuë', co noyahuë' ninama'? Prata quëran minë nininso', hua'anëhuë o'oton ninorinso chachin ihuatërama'. ¿Pa'pi co noyahuëchi ninama paya!” itëquë', itërin.

⁶ Cantonahuaton piyapinēnso' Cosiri sha'huitërinso chachin itërin.

⁷ Napotohuachina, inapitariso itaantapi:

—¿Ihuatërama', itërancoi ti? ¿Co'chi quiyaso onporo tëranta', inapo'itoihuë'!

⁸ ¿Co'ta Canan parti quëran huarë' coriqui costaronëhuëiquë quënanpatoira, quëshiantaranquën pora? ¿Onporahuatoita iporaso', pratahuë nipon, orohuë nipon, hua'anën pëinën quëran ihuachitoihuë'?

⁹ Quiyaso' piyapinēnpita pochincoi ninai. Incoi tëranta minë quënapahuatancoi, chimiin. Quiyanta', piyapinēnpita pochin asacatocoi tēnai, itopi.

¹⁰ Napotohuachina, Cosi piyapinēnso' taantarin:

—Noyapa'. Naporama ni'quëhuarë', inapochinquëma nipachin. Nipirihuë', in-sosona minë quënaparahüësoíchin, piyapinëhuë nisarín. A'napitanquëmaso', co manta onpoaramahuë', itërin.

¹¹ Napotohuachina, a'naya a'naya costaronëna chinohuaratona', i'shiritapi huachi.

¹² I'shiritohuachina yonisarín. Paninan nininso costaronën quëran caniaritahuaton, hua'hua nininso costaronënquë huarë', yonirin. Yonípachina, Mincamin costaronënquë quënanin huachi.

¹³ Ina nicatona iinpitato', pa'pi sëtahuatona a'moanpiso oshapi. Napohuachina, a'naya a'naya pë'pëtonëna moranënaquë a'mitahuatona', naquëranchin ninanoquë ayaimantapi.

14 Cotasó', iinpitarë chachin Cósí pëinënquë canconpachina, inaso ya'huëarin quënamantapi. Quënanahuatóna', isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatóna', moshaiپی.

15 Moshasói', Cosiso iinpita itapon:

—¡Co'chi canpitaso yonquinahuano'sa pochinhüë ninama paya! ¡Caso chiníquën nanantërahuë ní'ton, nito ninorahuë! itërin.

16 Napotohuachina, Cotari itapon:

—¡Tëhuëenchachin co onpo a'pania'huainso nanitëraihuë! ¡Co naporaihuë', co ta'cahuaiso ya'huërinhuë! Oshahuanaiso', nani Yosë nitotërin. Ma'tana ya'huarai. Minënën maninsorë chachin asacatocoi, itopi.

17 Napotopirinhüë', Cosiriso itapon:

—Co napoarinhüë'. Insosona minënehüë quënapapisoíchin piyapinhüë nisarin. A'napitanquëmaso', tatama ya'huërinquë noya panantaco'. Co insonta ma'sha onpotarinhüëmahüë', itërin.

Cota, Mincamin ya'huërenamën yaquëparitërinso'

18 Cósí napohuachina, Cotari amasha ya'carirahuaton, itapon:

—Pi'piyan siniro nonchinquën topirahuë. Yonquirahuëso no'tëquën sha'huichinquën. Quëmaso' huaraon pochachin chiníquën nanantëran. Napoaton ama no'huitonco ana'intaancoso marëhuë' napotaranquën.

19 I'hua huë'naiquë, quëmaso natanancoi tatahuëi ya'huëtërincoiso'. A'na iyahuëinta ya'huëtërincoiso', natanancoi.

20 Quiyarinta naporo sha'huitëranquën: “Tatahuëi ya'huëtërincoi, nani máshoya,” itërainquën. A'na iya'huanta hui'napi ya'huëtërincoiso', sha'huitërainquën. Inaso', tatahuëi nani máshoya niso' hua'huatërin. Naporo chachin sha'huitëranquën tatahuëri na'con nosororinso'. Ina yo'nanquëranchin hua'huatopisopita cato ya'huëpirinhüë', a'naso ayarin ní'ton, inaíchin quëparitërin. Napoaton nosoromiatërin.

21 Naporo' sha'huitërancoi nohuitamaso marë' quëca'huaiso'.

22 Napotohuatancoira, sha'huitërainquën: “Iya'huaso', co nanitërinhuë' pa'pin huëshicaso'. Huëshirin naporini, pa'pinso' sëtori tēpa'itonhuë',” itërainquën.

23 Napotopiranquënhüë': “Co'so' iya'hua quëpatamahüë', co onporonta tahuërëtaranquëmahüë',” itërancoi.

24 Tatahuëitaquë canconpatoira, ya'ipi quëma napotërancoiso' sha'huitërai.

25-26 Hua'quimiachin quëran, tataso' camairincoi: “Pa'sahuatoma' trico pa'amantaco',” itopirinhüë', quiyariso': “Co nanitëraihuë'. Iya'hua a'paantohuatancoi, naporo huarë' pa'sarai. Co'so' ina quëpahuatoihuë', co hua'an tahuërëtarinhüë',” itërai.

27 Napotohuatoira, tatahuëi sha'huitërincoi: “Canpita nitotërama sa'ahuëco' catoíchin hua'huaninso'.

28 A'naso', ayarin. Napoaton naporo quëran huarë' co quënanchinhüë'. Pa'piniri ca'mara tēnahuë.

29 Iin ya'huërë' quëparamaquëya ma'sha onpohuachin, canpita tēhuëarama'. Canpita tēhuënëmaquë caso mashoco sēto tēpaponco huachi,” itërincoi.

30-31 Tatahuëso', iya'huarë' a'naíchin pochin nipi. Co'so' quiyarë' pantahuachinhüë', tatahuëso chiminapon. Quiya tēhuënëhuëiquë tata mashoyaso' sëtori tēpapon.

32 Co'huara huë'shamátërapoihuë' sha'huitërahuë: “Iya'hua a'paantohuatancoi, cari ní'sarahuë. Ma'sha onpohuachinso', ca ana'intoco huachi,” itërahuë. Naporahuaton napotomantarahuë: “Co'so' quëshintahuatënhüë', chiminaquë huarë' ná'inarahuë,” itërahuë.

33 Napoaton nontaranquën natanco topirahuë. Ca iya'hua ya'huërenamën quëma piyapinhüë quëparichi tēnahuë. Inaso iinpitarë', pananta'in.

³⁴ Co'so' iya'hua pantahuachinso', co caso nanitërahuë tatahuëtaquë, pananta'huaso'. Tatahuë ma'sha onporinso', co yani'nahuë', itërin.

45

Iinpitari Cosi nohuitopiso'

¹ Ya'ipi piyapinënpita ni'tonëinquë Cotari nontërinso tonitohuachina, Cosiso co huachi ahuantërinhuë'. Co huachi ahuantatonhuë', Iquipito nananquë chiníquën nonin: “¡Ya'ipinquëma pipico!” itërin. Napotohuachina, ya'ipi piyapinënpita pipipi. Iinpitarëáchin nicaso', nohuitacaiso marë' sha'huirin.

² Sha'huiton Cosiso', na'nëmiatarin huachi. Chiníquën na'nërin ni'ton, ya'ipi iquipitoto'sa nitotopi. Huaraoon pëinëinquë huarë' a'naquënso pa'sahuatona', sha'huitonpi.

³ Naporu huarë' Cosiso', inahuara nanamënaquë iinpita nontërin:
—¡Ca mini Cosico! ¿Nanpiárin iporahuanta tata? itërin. Napotopirinhue', iinpitariso pa'pi të'huatona', co nanitopihuë' nonacaiso'.

⁴ Të'huatopirinhue', Cosiriso itapon:
—Ama iyaro'sa të'huatocoso'huë', ya'caritoco', itërin. Naporu huarë' iinpitari ya'caririn. Ya'carihuachinara, itaantarin:

—Ca mini iyaparimaco. ¿Co'ta iráca nicatono'sa Iquipitoquë huëcasoi pa'anamaco?

⁵ Napotëramacoso marë' ama canpitaora nino'huicosohue'. Co canpitaso yonquipiramahuë', Yosë chachin aquëchitiirinco. Notohuaro' piyapi'sa ananpicaso marë' aquëchitërinco.

⁶ Ipora huarë' iso no'paquë, cato pi'ipi nisarin tanarotopiso'. A'natërápo pi'i chachin, pahuanarin. Ina nápo pi'i sha'topirinhue'nta', co manta nitërinso' macaponahuë'.

⁷ Napotëranquëmaso chachin nisarin. Yosëso nipirinhue', aquëchitiirinco. Canpitanta shiparima ya'huëtiinquëmaso marë' naporin. Canpita chachinta', huëhuëpiro ninin quëran nicha'ëinquëmaso marë' aquëchitiirinco.

⁸ Inapocaso ni'ton, co canpita nohuanton isoporinguë huë'nahuë'. Yosë chachin a'parinco ni'ton, huë'nahuë. Ina nohuanton, huaraoon ayonquina'pi nica'huaso marë' ya'conahuë. Ya'ipi ma'shanënpita a'paiato, piyapinënpitanta', camaica'huaso marë' ya'conahuë. Naporahuaton, ya'ipi Iquipitoquë huaraoon ya'huërenamën hua'anënta'huaso marë' acorinco.

⁹ Manóton paantatoma', tata sha'huitonco': “Cosi ya'huëarin, iso pochin nanan a'patiarinquën: ‘Ya'ipi Iquipito no'paquë hua'anënta'huaso marë' Yosë acorinco. Manóton o'maton, ni'quimaco.

¹⁰ Ya'ipi hui'nanpita, shia'huaro'sa', inapitarë chachin, o'maco'. Pë'tahuanëmapita, ma'shanëmapita, ya'ipi ya'huëtërinquëmaso', quiquiimaco'. O'mahuatama', Cosin parti acoaranquëma'. Inapohuatama', co aquëya quëranhuë' nini'sáparihua'.

¹¹ Naro'pa huachi carima cosharo quëtáponquëma'. Ya'ipi huë'namaso nápo chachin co manta ichipahuantaranquëmahuë'. A'natërápo pi'ipi pahuanarin tanaro tahuëri'sa na'huëcaso ni'ton, napotápëinquëma', itoco'.

¹² Iya'huanta', canpitanta', ya'ipi naporahuëso', nani natanamaco.

¹³ Chiníquën nanantato Iquipitoquë hua'anëntërahuësonta', nani ni'nama'. Ya'ipi ni'namaso' tata sha'huitonco'. ¡Manóton paantatoma tata macontaco!’ itërin.

¹⁴ Napotahuaton, iya'huain iporin. Ina iporin quëran na'nërin. Mincaminta', Cosi iporin quëran na'nërin.

¹⁵ Ina quëran Cosiso', ya'ipi iinpita noya nontaton së'quërin. Inapitanta iporahuaton na'nërin. Ina piquëran inapitarinta co huachi të'huatatonahuë', noya nontopi huachi.

¹⁶ Huaraoon pëinëinquënta', a'naroáchin nanan nincanin: “Cosi iinpita canquipi,” itopi. Ina natanahuaton, huaraoonso catahuarinsopita hua'ano'sarë chachin noya cancantopi.

¹⁷ Noya cancantaton huaraooniso', Cosi itapon:

—Iyaro'sa sha'huitëquë', pë'tahuanënaquë trico a'mitahuatona', Canaan parti pananta'ina'.

¹⁸ Paantatona', pa'pina quëma'ina'. Ya'ipi quëmopinënpitarë chachin, o'ma'ina'. O'mahuachina', Iquipitoquë noya noya no'pa' nininso', cari quëtarahuë. Napoaton inapitaso', iso no'paquë ma'sha noya noyatërinso'pita, capona'.

¹⁹ Sa'ina', hui'nina', pa'pina', inapita quëmacaiso marë', camaiquë toronano'sa isëran quëpa'ina'. Sha'huitëquë a'naroáchin huë'ina'.

²⁰ Naporahuaton, ama aquëtë ma'shanënapita yonqui'inasohuë'. Iquipitoquë ma'sha noya noya nininso'pita, inapitari hua'anëntapona', itëquë', itërin.

²¹ Napotohuachina, Cacopo hui'ninpitato' ina inachachin nipi. Huaraon camaitërinso chachin, Cosiri toronano'sa quëtërin. Naporahuaton cosharo iraquë caracaisonta', quëtërin.

²² O'nanpiracaisonta', ya'ipi iinpita ananitëra'piarin. Mincaminso nipirinhue', cara pasa coriqui prata quëran nininso' quëtahuaton, a'natëräpo a'mocaso quëtërin.

²³ Pa'pionta', shonca moraquë, noya noya ma'sha Iquipitoquë ya'huërinso', a'patontarin. Naporahuaton shonca moraquë chachin, trico, pan, cosharo', inapita a'patontarin. O'mahuachina carimacaiso marë' a'patontarin.

²⁴ Pacacaiso marë' nontohuachinara, Cosiso iinpita itapon:

—Osharan paco'. Amana iraquë nino'huíracosohuë', itërin. Napotohuachina pa'pi huachi.

²⁵ Inapitaso', Iquipito quëran pipirahuatona', Canaan parti canconpi. Pa'pina ya'huërinquë chachin canconpi huachi.

²⁶ Pa'pina nontatona sha'huitopi: “¡Cosi nanpiárin tata! ¡Inari ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntërin!” itopi. Ina natanahuaton, Cacoposo pa'yanënuquë tachianantërin. Sha'huitopirinhue', co natëtërinhue'.

²⁷ Napoaponahuë', Cosiri nanan a'patërinso natanin. Ina natanahuaton, toronano'sa quëpamacaiso marë' a'patontarinsonta', ni'nin. Naporo huarë' capa cancantomiatërin huachi.

²⁸ Capa cancantaton tapon: “¡Tëhuëenchachin Cosi nanpiárin! Co'huara chimi-antërasocohuë' pa'mato nimai,” tënin.

46

Iquipitoquë pa'mapiso'

¹ Cacoposo' ya'ipi huëntonënë chachin pa'sarin. Ya'ipi ma'shanënpitarë' pa'sarin. Piirsipaquë canconpachinara, ma'sha tëparin. Tëparahuaton, pa'pinco' Yosë chinotërinso chachin chinotërin.

² Naporo tashi Yosëri hua'narëso pochin ya'notërin. Ya'notahuaton, nininën quëran përrarin: “Cacopo” itërin. Napotohuachina, inariso itapon:

—Ma'ta Siniro ya'huarahuë, itërin.

³ —Caso Yosëco. Tataparionta chinotërinco. Iquipitoquë pa'macaso marë' ama të'huaquësohuë'. Inaquë shiparinpita na'atona', panca nacion ocoiapon'a'.

⁴ Canta quëmaro'co Iquipitoquë, pa'marahuë. Naporahuaton ca chachin, ina no'pa quëran shiparinpita ocoiarahuë. Inaquë chiminpatan, Cosi nocoaringuën, itërin.

⁵ Ina quëran Cacoposo', Piirsipa quëran paantarin. Hui'ninpitari toronanquë a'mitopi. Huaraoni quëpamacaiso marë' toronano'sa a'patontarinquë, inapotopi. Sa'ina', hui'nina', inapitanta a'mitopi.

⁶⁻⁷ Cacoposo', hui'ninpitare chachin pa'sarin. Hui'ninpitanta sa'ina hui'ninpitare chachin pa'sapi. Ya'ipi inapitarë chachin pa'sápatona', Iquipito no'paquë huarë' camapi. Ya'ipi ma'shanënapitanta Canaan parti ya'huëtopiso', quiquipi. Pë'tahuanënapitanta', Ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', chiporo'sa', inapitanta quiquipi.

⁸ Isopita, Cacopo quëran pipipisopita Iquipitoquë pa'mapi. Inapita chachin israiro'sa itopi anta': Paninantërinso', Nopino.

⁹ Ina hui'ninpitaso': Anoco, Huaron, Ison, Caromi, inapita.

¹⁰ Simion hui'ninpitanta', Quimoino, Camin, Ohuato, Caquin, Sohuaro, Saono, inapita. Saonoso', Canaan sanapiquë hui'nahuaninso'.

¹¹ Nihui hui'ninpitanta', Coirison, Quiato, Mirari, inapita.

¹² Cota hui'ninpitanta', Iri, Onan, Sira, Parisi, Saro, inapita. Iri, Onan, inapitaso', Canaan parti chachin chiminpišo', nani nitotërëhua'. Parisi hui'ninpitanta', Ison, Amoro, inapita.

¹³ Isacaro hui'ninpitanta', Toran, Popan, Copo, Simiron, inapita.

¹⁴ Saporono hui'ninpitanta', Siriti, Iron, Cariri, inapita.

¹⁵ Ina nápo Cacopo hui'ninpita quëmapi'sa Niaquëya ya'huëpi. Sanapinta a'nara ya'huëtërin: Tina itërinso'. Inapitaso', Patan-aranquë ya'huapon hui'nahuaninsopita. Nia quëran pipipisopitaso', cara shonca cara ya'pi', sanapirë chachin icanpi.

¹⁶ Caro hui'ninpitanta', Sipion, Aqui, Ison, Soni, Iri, Aroti, Ariri, inapita.

¹⁷ Asiri hui'ninpitanta', Imina, Isopa, Isopi, Piria, inapita. Oshinanta ya'huërin: Sira itopi. Piria hui'ninpitanta', Ipiri, Mariquiri, inapita.

¹⁸ Caro, Asiri, inapitanta Cacopo hui'ninpita Siripaquëya nipiso'. Ina quëran nipisopitaso', ya'ipiya quëran shonca saota ya'pi', icanpi. Siripaso' Napanori Nia catahuacaso marë' nicanarinso', nani nitotërëhua'.

¹⁹ Naquiranta Cacopo sa'in chachin ninin. Ina hua'huinpitanta', Cosi, Mincamin, inapita.

²⁰ Cosiso', Asinaquë hui'nahuaninsopita: Manasisi, Iprain, inapita. Inapitaso', Iquipitoquë nasitopi. Asinanta', ayonquianta'inquëma'. Inaso', Potihuiria hui'nin. Potihuiranta', On ninanoquë corto hua'an ya'conin.

²¹ Mincamin hui'ninpitanta', Pira, Piquiri, Asipiri, Quëra, Namano, Iqui, Nosi, Mopimo, Opimo, Arato, inapita.

²² Ina nápo Naquira quëran nipisopita ya'huëpi. Shonca catapini ya'pi ya'ipiya quëran icanpi.

²³ Tanoso', a'naíchin hui'nahuanin: Osimo itërin.

²⁴ Nipitari hui'ninpitanta': Casiiri, Coni, Quisiri, Sirimo, inapita.

²⁵ Tano, Nipitari inapitanta Cacopo hui'ninpita nipi. Inapitaso', Piraquëya nipiso'. Ina quëran nipisopitaso', ya'ipiya quëran canchisë ya'pi', icanpi. Piranta', Napanori Naquira catahuacaso marë' nicanarinso', nani nitotërëhua'.

²⁶⁻²⁷ Iquipitoquë pa'mapisopita, saota shonca saota ya'pi icanpi. Ya'ipi inapitaso', Cacopo quëran pipipisopita. Hui'ninpita sa'inaso' co pichipihuë'. Cosi hui'ninpitaso' cato. Inapitaso' inaquë chachin nasitopi. Cacopo, Cosi, inapitarë' canchisë shonca ya'pi ya'ipiya quëran icanpi.

²⁸ Co'huara Cosin parti camayátërasoihuë', Cacoposo' Cota camairin: “Cosi sha'huitëquë huë'in, Cosin parti nacapi'inco,” itërin. Inaquë Cota paaso', Cacoposo ya'ipi huëntonënë chachin Cosinquë camapi huachi.

²⁹ Iin cantomarahuaton Cotasó', pa'pini nanan a'patërinso sha'huitërin. Sha'huito huachina Cosiso', a'naroáchin piyapinënpita camairin toronanën tapacaiso marë'. Inaquë huënsërahuaton, Cotarë chachin pa'nin. Pa'sahuaton pa'pin quënanconpachina, iporin. Iporinquë ranchin hua'qui na'nërárin.

³⁰ Naporo' Cacopori, itapon:

—Ayapiranhuë', quënaantaranquën ni'ton: ¡Iporaso' chiminpatonta noyatapon huachi tēnahuë! tēnin.

³¹ Pa'pin nani nontahuaton Cosiso', ya'ipi iinpita, quëmopinënpita inapita itapon:

—Huaaron nicapo pa'sarahuë. Pa'sahuato itapo: Ya'ipi quëmopinëhuëpita Canaan parti ya'huëpirinahuë', yacapainacoso marë' o'mapi.

³² Ohuacanënapita, ohuicanënapita, ya'ipi ma'shanënapita quiquimapi. Inapitaso pë'tahuatona'piro'sa', itarahüë.

³³⁻³⁴ Napotohuato, huaaron përasarinquëma'. Përatëinquëma' maquësona sacatëramaso' natanpachinquëma': “Quiyaso', shimashonëhuëipita pochachin, ohuica pë'tahuana'piro'sacoi,” itoco'. Napohuatama', Cosin partiquë ya'huapoma'. Iquipitoto'saso', ohuica pë'tahuana'piro'sarë', napopináchin ya'huëcaiso', na'in. Napohuatama', canpitaráchin inaquë ya'huapoma', itërin.

47

¹ Cosiso', pa'pin, iinpita, inapita nontahuaton huaaron sha'huitapon pa'nin: “Tatahuë, iyahuëpita, inapita Canaan parti quëran o'mapi. Ya'ipi ohuicanënapita, ohuacanënapita, ma'shanënapita, inapitarë chachin o'mapi. Nani Cosin parti niquipi,” itërin.

² Ina piquëran a'natërápo iinpita huayonin. Huayonahuaton, huaaroni nohuitacaso marë' quëparin.

³ Naporoto' inari natanin:

—¿Maquëta canpitaso sacatërama'? itërin.

—Quiyaso' quëma piyapinënpita pochincoi ninai. Shimashonëhuëipita pochachin ohuica pë'tahuatona'piro'sacoi.

⁴ Canaan parti ya'huëpiraihuë', na'con tanarotërai. Pastonta', ohuicaro'sa capacaiso', yanirin. Napoaton no'panënuquë o'marai ya'huapoi. Yosë marë' nohuantëquë', Cosin parti ya'huë'i topiraihuë', itopi.

⁵ Napotohuachinara, huaaroniso' Cosi itapon:

—Yacapainënuquënso marë' tataparin, iyaparinpita, inapita o'mapi. Nani o'mapi ni'quëhuarë',

⁶ ya'ipi Iquipitoto no'pa' hua'anëntërahuëquë, noya inapita ya'huëcaiso'. Cosin parti noya noya no'pa' ninin. Inaquë ya'huëcaiso marë' quëtëquë'. A'naquën quëmopinënpita pë'tahuatocaso' noyá nitotohuachina', caquën pë'tahuanëhuëpita, a'paicaiso marë' acoquë', itërin.

⁷ Ina piquëran Cosiso', huaaron anohuitacaso marë' pa'pionta quëparin. Cantontahuaton Cacoposo', monsho ténin, nontacaso marë'.

⁸ Huaaroni ni'sahuaton natanin:

—¿Onpo pi'ita ya'huëtërinquën? itërin.

⁹ —Nani pasa cara shonca pi'ipi ya'huëtërinco. Co ya'huëmia ya'huëatohuë', patë patërantarahüë. Inapoato na'con parisitërahuë. Shimashonëhuëpitaso', na'con na'con tahuëri ni'pi. Co caso inapita icantapohuë' nimara ténahuë, itërin.

¹⁰ Cacoposo nani huaaron nontahuaton, Cosirë chachin pa'nin huachi.

¹¹ Ina quëran Cosiso', Iquipitotoquë noya noya no'pa' nininso' quëmopinënpita quëtërin. Huaaroni camairinso chachin ninin. Inapoatona Cacoposo' hui'ninpitare chachin Namisi parti no'pahuanpi. Namisiso', Cosin itopi anta'.

¹² Naporahuaton Cosiso', ya'ipi quëmopinënpita cosharo quëtárin. Panca huënton nininso' na'con na'con, quëtërin. Caraya nininso', pi'piyan quëtërin. Inapotërin.

Iquipitotoquë onpo sacatacaiso', Cosi camaitërinso'

¹³ Co insëquë tëranta trico ya'huërinhuë'. Napoaton na'con na'con tanarotopi huachi. Canaan partiquënta', Iquipitotoquënta', piyapiro'sa tanari tiquirarin.

¹⁴ Inaquëpita ya'huëpisopita, Cositaquë trico pa'anápirinahuë', nii'quianapi huachi. Ya'ipi coriqui trico marë' pahuëretopiso', Cosiso yontonin. Yontonahuaton huaaron pëinënuquë taparin.

¹⁵ Canano'sa', iquipitoto'sa', inapita coriquinëna i'quihuachinara, iquipitoto'saso', Cosi nontapona pa'pi:

—¡Yosë marë' cosharo quëtocoi! Capa nii'quianarai huachi. Capa coriqui ni'ton, co huachi cosharo quëtohuatancoihuë', tana tēpaponcoi quiyaso'. Ina marë' quēmanta co huachi noya nisananhuë', itopi.

¹⁶ —¡Naporinchi paya! Capa coriquinëma ni'quëhuarë', pë'tahuanëmapita nipachin quëco'. Ina quëpatama', trico quëtarainquëma', itërin Cosiri.

¹⁷ Napotohuachina iquipitoto'saso', pë'tahuanëna quëshipi: Cahuarionëna', ohuicanëna', ohuacanëna', moranëna', inapita quëshipi. Inapita marë' naporo pi'iquë trico canpiatërin.

¹⁸ Ina pi'i na'huëanatopi. A'na pi'i maantarinquë naquëranchin iquipitoto'saso', Cosi paapantapi nontantacaiso marë':

—Nani quëma nitotëran capa coriqui ya'huëtërincoisohuë'. Ya'ipi pë'tahuanëhuëipitanta canpitanquën ninin. Co huachi ma'sha tëranta ya'huëtërincoihuë' pahuërëta'huaiso'. No'panëhuëichin ya'huërin. Naporahuaton quiyanta ya'huëarai.

¹⁹ Quiyaora chachin nipachin, no'panëhuëirë'coi pa'ancoi. Ina ya'huërenamën trico quëtocoi. Inapohuatoi huaraon piyapinënpitacoi nisarai. Ina marë' no'panëhuëiquë chachin sacachi. Cosharo quëtohuatancoi, no'panëhuëiquë sacatarai ni'ton, co nitapiarinhuë'. ¡Taquihuatoiso', no'panëhuëinta' pantatarin. Inapohuatoi, quëmanta co manta canaponhuë'! itopi.

²⁰ Napotohuachinara, Cosiso ya'ipi iquipitoto'sa no'panëna huaraon marë', pa'antëra'piarin. Co manta capacaisohuë ni'ton, no'panëna pa'ana'piapi. Inapopi ni'ton, ya'ipi Iquipito no'pa', huaraoni hua'anëntërin huachi.

²¹ Naporahuaton ya'ipi Iquipito no'paquë iquipitoto'sa ya'huërinso', Cosiri pa'anaton piyapitërin.

²² Corto hua'ano'sa no'panënáchin co Cosiri pa'antërinhuë'. Inapitaso' huaraoni topinan trico quëtárin ni'ton, co no'panëna pa'anacaiso ya'huërinhuë'.

²³ Ina quëran Cosiri piyapi'sa itapon:

—Iporaso', huaraon hua'anëntërinquëma huachi. No'panëmanta hua'anëntërin. Ma'tana ya'pirin ya'huëarin quëpatoma', sha'co'.

²⁴ Napoaponahuë', sha'namaso' nanitohuachin, a'natërápo costaro quëran a'na costarora huaraon quëtamaso ya'huërin. Catapini costaroso nipirinhüë', canpitaora marë' nisarín. Hui'namapita, yacaparinquëmasopita, inapitanta capacaiso marë' nisarín. Naporahuaton ina quëran chachin shacacamaso ya'huërin, itërin.

²⁵ Napotohuachina, inapitaso taantapi:

—Noyapa'. Inapochin nisarai. Quëmaso noya piyapinquën ni'ton, tana tēpaincoiso nipirinhüë', nicha'ërancoi. ¡Huaraon nipachin piyapichincoi! itopi.

²⁶ Inapaton Cosi camaitërin ya'ipi Iquipito no'paquë piyapinënpita ma'sona nica-caiso'. Sha'topiso nanitohuachina, a'natërápo costaro quëran, a'nara huaraon quëtacaiso ya'huërin. Iso quirica ninshitasoco huarënta', ina camaitërinso', ipora huanta Iquipito-quëso ina chachin nisapi. Corto hua'ano'saso nipirinhüë', co huaraon marë' quëtacaiso ya'huërinhuë'. Inapita no'panënaso', co huaraoni pa'antërinhuë' ni'ton, co quëtopihuë'.

Cacopo nohuantërinso'

²⁷ Israiro'saso', Iquipito no'paquë ya'huëapi huachi. Cosin parti no'pa' mapi. Inaquë ya'huëapona pochin na'amiatopi.

²⁸ Cacoposo shonca canchisé pi'ipi, Iquipitoquë ya'huëantarin. Ya'ipiya quëran pasa catapini shonca canchisé pi'i icanin.

²⁹ A'na tahuëri Cacoposo', nani chiminacaso ya'caritërin ninatanin. Napoaton Cosi sha'huitacaso marë' a'nara a'parin. Huë'pachina, itapon:

—Tèhuenchachin nosorohuatanco, nohuantèrahuëso' niquë'. Ina yanipatanso', tonaroana së'huatoco. Së'huatatonco: “Yoscoarë' nohuantèranso' nisarahuë,” itoco'. ¡Caso chiminpato, ama Yosë marë' isëquë pa'pitocosohuë'!

³⁰ Shimashonëhuëpita quënancona'huaso tahuëri nanitohuachinco, Iquipito no'pa quëran quëpaco. Quëparahuatonco, inapita po'mopiquë, canta po'moontaco, itërin.

—Noyapa'. Inapochinquën nipachin, itërin Cosiri.

³¹ —Yoscoarë' inapochinquën itoco, itaantarín pa'pini. Napotohuachina, Cosiso': “Yoscoarë' inapotaranquën,” itërin. Ina natanaton, Cacoposo, pë'saranënguë huënsërin. Inaquë huënsërin quëran, “Yosparinquën,” ta'caso marë' mónsho tënin.

48

Iprain, Manasisi inapita noya ya'huëcaiso marë' sha'huitërinso'

¹ Ina piquëran miachin Cacoposo' caniorin. Napohuachina Cosi sha'huitopi. Ina natanahuaton, nicapon pa'nin. Hui'ninpitanta cato chachin quëparin. Manasisi, Iprain, inapita.

² Cosiri nicapon huë'ninso sha'huitohuachinara, chiniquën cancantaton pë'saranënguë huënsërin.

³⁻⁴ Cosiso', hui'ninpitare chachin ya'coontarahuatón pa'pin nontoonin. Ina quëran Cacoposo' Cosi itapon:

—Yosë ya'ipi nanitaparínso', Noso ninanoquë ya'notërinco. Inaso ninano', Canaan parti ya'huërin. Ya'notahuatonco, iso pochin noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitërinco: “Ni'quë'. Ca nohuanto, notohuaro' hui'nanpita ya'huëtërinquën. Quëmá quëran pipipisopita, na'a naciono'sa ocoyapona'. Naporahuaton, inapita, iso no'pa' quëtarahuë. Inapitari hua'anëntomiatapona',” itërinco.

⁵ Hui'nanpita Iprain, Manasisi, inapitaso co'huara yacapaponquën huë'shamátërasocohuë' ya'huëtërinquën. Inapitaso' caquën nicapona'. Napoatona', Yosë no'pa' hua'anënta'huaso sha'huitërinco', hua'anëntapona'. Nopino, Simion, inapita pochin ni'tona', hua'anëntapona'.

⁶ Inapita piquëran hui'nahuanpatan, quëmaoranquën nisapi huachi. Inapitaso' Iprain, Manasisi, inapita iya'huainpita nicapona'. Ina ni'tona iin mashonëna no'panëna quëran, inapitanta', no'pa' macapona'.

⁷ Co topinan napotaranquënhuë'. Mamaparin co aquëtë hua'huaninso marëhuë', napotaranquën. Quëmanta nani nitotëran: Patan-aran quëran huënantasëhua', Canaan parti quëmaquën mama tëparëhua'. Iporata ninano ya'cariya nicasëhua', chiminin. Chiminpachina, inaquë chachin ira pirayan pa'pitërehua'. (Ina ninanoso', ipora marë' Pirin itopi anta'.)

⁸ Ina ta'sochachin a'nanaya Cacoposo' tahuërëtahuatón ni'pirinhuë', Cosi hui'ninpita quënanin. Inapita quënanaton, hui'nin natanin:

—¿Inpitata isopitaso'? itërin.

⁹ —Isopita mini hui'nahuëpita. Yosë nohuanton naro'pa' ya'huëtërinco', itërin Cosiri.

—Amashachin aya'carico. Noya ya'huëcaiso marë' sha'huichi, itaantarín Cacopori.

¹⁰ Cacoposo' noyá mashoya ni'ton, co huachi ina inahuë quënantërin. Napoaton Cosiri hui'ninpita aya'caririn. Napohuachinara, Cacoposo shinpita iporahuaton apinorin.

¹¹ Ina quëran Cosi itapon:

—Co huachi onporo tëranta quënana'huanquënso' yonquipirahuë', Yosë nohuanton hui'nanpitanta quënanahuë.

¹² Pa'pin to'topitënguë hui'ninpita huënsëápirinahuë', Cosiri ahuanirin. Ahuanirahuaton, pa'pin notënanquë isonin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorin. Noya nicaton napotërin.

¹³ Ina quëran cato hui'ninpita chachin manin. Iprainso', inchinanën quëran sè'quërin. Ya'huërë' Manasisiso' ahuënanën quëran sè'quërin. Inapo sè'quërin quëran pa'pin aya'caririn. Napoaton Iprainso', shiin ahuënanën quëran acorin. Ya'huërë' Manasisiso', shiin inchinanën quëran acorin.

¹⁴ Cacoposo nipirinhüë', tanpaquënpita chi'huaratahuaton, inchinanën quëran Iprain sè'huamotorin. Manasisiso paninan nipirinhüë', ahuënanën quëran sè'huamotorin.

¹⁵⁻¹⁶ Inaporahuaton Cosi noya ya'huëcaso marë' iso pochin sha'huitërin:

“Shimashonëhuëpita Apraan, Isaco, inapita Yosë natëpi.

Canta hua'huatërahuë quëran huarë' ina chachin noya a'pairinco.

Ina Anquëninën* chachin ya'ipi ma'sha onporahuë quëran, nicha'ërinco.

Inari chachin isopita hui'napi'sa catahuain.

Notohuaro' hui'ninpita ya'huëchina'.

Hua'huayätërahuë, isoro'paquë na'aina'.

Inapita nicatona piyapi'sa', yonqui'inaco.

Tata Isaco, tata masho Apraan, inapitanta yonqui'ina',” itërin.

¹⁷ Cosiso nipirinhüë', paninantërinso' ahuënan quëran shiini sè'huamotorinso' ni'nin. Ina nicaton co noyahuë' cancantërin. Napoaton pa'pin inchinan imirin masahuaton, Iprain motën quëran chi'huincatërin. Chi'huincatahuaton Manasisi motënuë acotërin.

¹⁸ Inapoapon pochin pa'pin itapon:

—Co tata. ¡Ama inapoquësohuë! Isocha paninanso'. Inchinan imira quëran, ina sè'huamotoquë', itërin.

¹⁹ Pa'pinso nipirinhüë', co nohuantërinhuë' inapocaso'. Napoaton itapon:

—¡Naporin mini conpa, nani nitotërahuë! Manasisinta shinpita quëran panca nacion nizarin. Iyaa'huainso napoaponahuë', noya noya nicaton shinpita quëran na'con na'con naciono'sa pipiarin.

²⁰ Naporo tahuëri chachin, Cacopori shinpita nóya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin:

—Israiro nacionquë ya'huëpisopita noya ya'huëcaiso marë' yasha'huitohuachina', canpita nininëma yonquiatona iso pochin sha'huitapona': “Yosë quëmanta catahuainquën. Iprain, Manasisi, inapita catahuarinso pochachin catahuainquën,” niitapona', itërin. Inapoaton, Cacoposo Iprain'ton acorin. Manasisiso nipirinhüë', piquëran acorin.

²¹ Ina quëran Cosi tahuërëtahuaton itapon:

—Ni'quë'. Caso chiminapo huachi. Yosëso nipirinhüë', ya'huëmiataton catahuarin-quëma'. Inari chachin shimashonëma no'panënuë quëpanantaponquëma'.

²² Quëmaso' ya'ipi iyaparinpita quëran, panca pancana no'pa' quëtëranquën. Siquimo motopi quëtëranquën. Inaso' no'pa', amororo'sa ahuëato osërëtahuëso', itërin.

49

Cacopo yachiminton, hui'ninpita nontërinso'

¹ Nani shinpita noya ya'huëcaiso marë' sha'huitohuachina, Cacoposo' ya'ipi hui'ninpita amatërin. Huë'pachinara itapon:

“Amasha ya'carico conparo'sa'.

Ma'sona a'na tahuëri onpocamaso', carinquëma sha'huichinquëma natanco'.

² Canpitaso hui'nahuëpitanquëma'.

Caso Cacopoco niporahuë', Israiro itërinaco anta'.

Carima sha'huitaranquëma ni'ton, natanco'.

³ Quëmaso' Nopino, paninanquën.

Chiniquën nisoco, ya'nan hui'nahuanquënso'.

Chini chiniquën nanantaton, noya noya nicamaso' ninan.

* **48:15-16 Yosë Anquëninën topachinaso'**: Yosë chachin ta'tona napopi.

⁴ Inapocamaso nipiranhuë', co huachi inapoaranhuë'.
 I' pa'pi chini' nipachina, co onpo asanoirëhuë'.
 Ina pochachin niconat cosonanëhuë monshitëran,' itërin.
⁵ 'Simion, Nihui, canpitaso, napopináchin cancantërama'.
 A'napita ma'sha onpotamaso marë' nisha nisha ohuararama'.
⁶ Niyontonamaquë, ama onporo tëranta ya'noisohuë'.
 No'huitatoma piyapi tëparama'.
 Co natantonquëmahuë' niconatoma', tororo'sa nishitëtëntëntërama'.
⁷ Tanan ni'niro'sa pochin no'huitërama'.
 Napopiramahuë', co onporonta inachachin nisápomahuë'.
 Carima ya'ipi Israiro nacionquë, ayanquëmiataranquëma', itërin.
⁸ 'Quëmaso' Cota, iyaparinpita pa'yataponën.
 Inimiconënpita minsëra'piapon.
 Iyaparinpita quëran huarë' moshaponën.
⁹ Quëmaso' conpa masho, Cota itëranquën.
 Pa'pinia'hua pochin chinimiatëran.
 Mapintahuatón pa'pini' pë'inihuachina,
 mónsho mónsho tërarinquëran quëhuënin huachi.
 Panca pa'pini' pochin ninan.
 ¡Pa'pini' chinotaso', co incari tëranta apisarinhüë'!
 Inapochachin quëmanta inimiconënpita nitaponën.
¹⁰ Co inso tëranta hua'an quëran, quëmaso' Cota, ocoiarinënhüë'.
 Huara së'quëranso co insonta mataponënhüë'.
 Hua'anën chachin o'maquë huarë' co nanitapaponënhüë'.
 Ina o'mahuachin, ya'ipi naciono'sari natëpona huachi.
¹¹ Cotasó notohuaro' oparohuanaton, mora'huanënta', co apiratarinhüë'.
 Inaquë capacaso marë' a'sonpitërapon.
 Huinoquë chachin a'morinso pë'sapon.
 ¡Opa huayo no'huiquëncuë chachin, inapotapon!
¹² Ya'pirinpitanta', huino quëran quëhua quëhuashin ninin.
 Natëquënpitanta', sho'shoi' quëran huiri huiríchin ninin,' itërin.
¹³ 'Quëmaso' Saporono, marë yonsan parti ya'huapon.
 Panca nancharo'sa nonshinanëna ya'huërinquë, ya'huëapon.
 No'panënso', Sitonquë huarë' naniarin,' itërin.
¹⁴ 'Quëmaso' Isacaro, chiníquën mora pochin nisaran.
 Pë'tahua pëiro'saquë pë'pëtëranquëranchin chinotaran.
¹⁵ "¡Noyachi iso no'pa' paya! Yashi yashin chinochachináchin," tēcapon.
 Co pahuërëpirinënhüë', noya cancantaton patron marë' sacataran,' itërin.
¹⁶ 'Quëmaso Tano, quëmaora huëntonëncuë ya'huëpisopita catahuanan.
 Nanan ya'huëtohuachina', anoyatacaiso catahuanan.
 A'napita Israiro huëntono'sa pochachin nisaran.
¹⁷ Ya'huan yaquëtëtërinso pochin nisaran.
 Inaso', ira pirayan yamorin quëtëtacaso marë'.
 Cahuario tocanën quëtëhuachina, piyapi ya'mitërinso', anotapon.
 Inapochachin quëmanta', inimicoro'sa nitaran,' itërin Cacopori hui'ninpita nontaton.
¹⁸ Ina quëran Cacoposo' Yosë nontaton tapon:
 "¡Siniro, quëmaso' nicha'ësaranco ténahuë!" itërin.
¹⁹ A'napita hui'ninpitanta yonquiaton taantarín:
 "Quëmaso Caro, matararoro'sa huënton ya'contarinquën.
 Quëmariso napaoponahuë', nita'atahuaton imasaran,' itërin."

20 'Quëmaso' Asiri, noya noya cosharo ya'huëtarinquën capacaso'.
Copirnoros'ca ca'ninso pochin ca'sápon.

Napoaton quëmari quëtohuatan inapitanta ca'sapi,' itërin.

21 'Quëmaso' Nipitari, co camainëinquënso costaponhuë'.

Tanan yo, noyanpia'huaráchin hua'huinpitarë' pa'ninso pochin nisaran.

Inapochachin quëmá quëran pipipisopitanta',
na'a nisahuatona', noyanpia'huaráchin nicapona', itërin.

22 'Quëmaso' Cosi, i'sha yonsanquë huayo huanirinso pochin ninan.

Inaso' huayo pa'pi notohuaro' nitërin. Së'paquënpitanta', paira pa'tërin.

23 Pë'chinan camayoro'sa', no'huirinquën.

No'huitënën pë'chinan shinërëquë yaohuaninën.

Napotatënën, co noya quëran ya'huëchináchinhuë nitarinën.

24 Quëmaso nipirinhüë', chini chiníquën tanpatëran.

Pë'chinanëinquë inimicoro'sa tē'yanantohuatan, co pacoitaranhuë'.

Yosë imarahüeso', chini chiníquën nanantërin.

¡Ina catahuarinquën inimicoro'sa minsëaran!

Sinioroso' ohuica hua'anën pochin ni'ton, a'pairinco.

¡Ina chachin quëmanta a'paiatëinquën catahuarinquën!

25 Yosënëhuë chachin, catahuapëinquën.

Inaso', ya'ipi nanitapaton catahuapëinquën.

Ina nohuanton, o'nanpachina catahuainquën.

Acoporonta i' ya'huërinso', ina nohuanton pipiton catahuainquën.

Pë'tahuanëmapita, sanapinëmapita, inapitanta huaihuachina catahuain.

26 Tata mashocoro'sa iráca, noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitërinaco.

Carinquënso', ipora noya noya sha'huitaranquën.

Motopiro'sa ya'huërínso ta'huantaquë huarë', Yosë catahuaráponquën.

A'napita iyanpita quëran, noya noya nicatëinquën huayonanquën.

Napoaton së'huamotorahuatëinquën quëma marë' Yosë nontërahuë', itërin.

27 'Quëmaso' Mincamin, pa'pi mapinton tanan ni'nira pochin nicapon.

Tashiramiachin inaso mapintahuaton, ca'miatërin.

Naporo' i'huanahuanquë chachin pë'sotërinsona', a'napitari ca'papi.

Inapochachin quëmanta', yaata'huantëransopita nitaran.

Inapotahuaton ma'shanënanta', nipatomatapoma', ' ' itërin.

28 Ina pochin Cacopo shonca cato hui'ninpita noya ya'huëcaiso marë' sha'huitërin.

Inapita quëran shonca cato Israiro huëntono'sa pipipi.

Cacopo chiminiso'

29 A'na tahuëri Cacoposo', hui'nipita camairin: "Co hua'quiya quëranhuë' chiminarahuë huachi. Chiminpató, shimashonëhuëpita pa'pitopiso pirayan po'moontaco. Iti huënton piyapi, Ipron itopisori, ina no'paso' hua'anëntopirinhüë'.

30 Maquipiraquë nanin ya'huërinso yonquiato napotarahüë. Inaso', Canaan parti ya'huërin. Mamiri notënanquë ya'huërin. Ina no'pa' mini iráca tata mashoco Apraan nipa'pitacaiso marë' pa'anin. Ina pirayan no'pa' ya'huërinso rë chachin naporo Ipron pa'antërin.

31 Inaquë Sara, Apraan, inapita chiminpachinara ya'conpi. Tata Isaco, mama Nipica inapitanta inaquë chachin ya'conpi. Inaquë canta', sa'ahuë Nia itërahuëso ya'conin.

32 Ina no'paso' naninë chachin, Iti huënton piyapi'sa pa'antopi," itërin.

33 Cacoposo' hui'ninpita camairinso tonitohuachina, pë'saranëinquë quëhuëantarín. Quëhuënasó chachin, chiminin huachi.

50

¹ Pa'pin chiminpachina Cosiso', ina nonën iporin quëran na'nërin, apinorin, napotërin.

² Ina quëran notoronënpita camairin pa'pinco' nonën tapacaiso'. Camaihuachina, ama chanatacaso marëhuë' taparapi. Pa'pincoso', Cacopo itahuatona', Israiro itopi anta'.

³ Catapini shonca tahuëri quëran nonën tapapi huachi. Ina nápo tahuëri nohuantërin tapacaso marë' ni'ton, ina nápo tahuëri sacatopi.

Iquipitoto'saso', canchisë shonca tahuëri Cacopo marë' sëttopiso' imapi.

⁴⁻⁵ Ina tahuëri'sa na'huëhuachina, Cosiso' huaraon catahuapisopita hua'ano'sa', nontërin:

—Tëhuëchachin noya ni'patamaco, ca marë' huaraon nontoonco'. Naporin Cosi: “Co'huara tata chiminyátëraponhuë', camairinco Yoscoarë' ta'to natëca'huaso': 'Nipa'pita'huaiso marë' taparahuëquë chachin, po'moontaco. Inaso', Canaan parti ya'huërin,' itërinco. Quëtoco paato tatahuë pa'pitonta'i, topirahuë. Nani pa'pitontahuato, o'mantarahuë tënin,” itoco', itërin.

⁶ Sha'huitohuachinara, huaraoniso hua'ano'sa itapon:

—Cosi sha'huitonco': “Paaton tataco', pa'pitontaquë'. Sha'huitërinquënso chachin nitontaquë',” itoco', itërin.

⁷⁻⁸ Huaraoni napotohuachina, Cosiso', pa'pin pa'pitacaso marë' pa'nin. Ya'ipi copirno catahuapisopita hua'ano'sa pa'pi. Iinpitanta', quëmopinënpitarë chachin pa'pi. Cosin partiso', hua'huaro'saráchin pë'tahuaro'sa a'paicaiso marë' patopi.

⁹ Sontaro'santa', a'naquën toronano'saquë, a'naquënso cahuarioro'saquë, Cosi ca'tanpi. Napoaton hua'huayátërahuë piyapi'sa pa'pi.

¹⁰ Pa'sápatona', Corin-a-atatiquë canconpi. Inaquë niyontonatona panca sëttopi. Inaquë Cosi pa'pin marë' canchisë tahuëri sëtërinso', naniantarin. (Corin-a-atatiso', trico to'norapiquë) Ina no'pa quëranso', Cortanii' pi'i ya'coninso parti acorin.

¹¹ Canano'sa inaquë ya'huëpisopitari, napopiso ni'pi. Ina ni'sahuatona', inahua capini ninontopi: “Iquipitoto'sa pa'piapona huëcatona', panca sëtapi,” topi. Napoaton ina no'paso', aninihuanpi: Apiri-misraimo, itopi. Iquipitoto'sa sëttopiquë, tapon naporin. Ina no'pa quëranso', Cortanii' pi'i ya'coninso parti acorin.

¹²⁻¹³ Cacopo hui'ninpitato', pa'pin nanpipon camaitërinso chachin ya'ipi nipi. Canaanquë quëpantarahuatona', Maquipiraquë nanin ya'huërinquë po'moontapi. Iti piyapi, Ipron itopisori, ina no'paso' hua'anëntopirinhüë', Apraani iráca nipa'pitacaiso marë' pa'antërin. Ina naninso no'parë chachin, Mamiri ya'huërin quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin.

¹⁴ Nani pa'pin po'oroquë po'mohuachinara, Cosiso' iinpitarë chachin Iquipitotoquë pa'mantapi. Ya'ipi ca'taninsopitanta', pa'mantapi.

Cosi iinpita napopiso'

¹⁵ Cacopo chiminpachina Cosi iinpitato', ina të'huatatona inahua capini ninontopi: “Iráca aparisitëréhuaso marë' tapon Cosi no'huitonpoa yai'huëretápirinpoahuë',” niitopi.

¹⁶⁻¹⁷ Ina yonquiatona', iso pochin nontacaiso marë' a'napita a'papi: “Co'huara tata chimiyantëraponhuë', camairincoi nonta'huainquënso': 'Iyaparinpita aparisitopirinëinquënhüë', co noyahuë' nicatona oshahuanpiso', Yosë marë' naniantëquë'; itoco', itërincoi. Napoaton, quiyarionta nontarainquën nanan anoyataancoiso marë'. Quiyanta', tatanpoa chinotërinso Yosë chachin imarai ni'ton, inapotocoi,” itopi. Napo nontasoi', Cosiso na'nërarin.

¹⁸ Naporo chachin iinpitanta', canquipi. Canquihuachinara, isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshapi. Mosharahuatona', itopi:

—Ma'tana iya, ya'huarai. Hua'anëntatoncoi yacamaihuatancoi, inapotocoi, itopi.

¹⁹ Napotopirinahuë', Cosiriso itapon:

—Ama iyaro'sa pa'yancosohuë'. Caso piyapico ni'to, co nanitërahuë' Yosë ya'huërënamën pochin nica'huaso'.

²⁰ Canpitaso mini, ma'sha onpotamacoso yonquipiramahuë', Yosëso nipirinhüë', inaporamaso anoyatërin. Ama notohuaro' piyapi'sa taquicaïso marëhuë', inaporin.

²¹ Napoaton ama pa'yancosohuë'. Carinquëma cosharo quëtáponquëma'. Hui'namapitanta quëtapo. Naponontaton, Cosiso iinpita asanocancanin. Noyasha nontërin.

Cosi chiminïnsö'

²² Cosiso iinpitarë chachin, Iquipitoquë ya'huëhuantopi huachi. Inaso', pasa shonca pi'i icanin.

²³ Hua'qui ya'huaton, Iprain hui'ninpita ni'nin. Inahuanta hui'nahuanpiso shi'ahuainpitaquë huarë', ni'nin. Naporahuaton Manasisi shiin Maquiri itopiso hui'ninpitanta', macaton aso'sorin. Ina marë' to'topitënquë ahuënsëra'piarin.

²⁴ A'na tahuëri Cosiso', iinpita itapon: “Co hua'quiya quëranhuë', chiminapo huachi. Napoaponahuë', Yosëso catahuainquëmaso marë' o'mararin. Iso no'pa quëran ocoiarinquëma'. Apraan, Isaco, Cacopo, inapita quëtacaso marë' sha'huitërinso no'paquë, quëpantarinquëma',” itërin.

²⁵ Ina quëran iinpita camairin: “Yoscoarë' ta'toma', nohuantërahuëso nitoco,” itërin. Napotohuachina: “Yoscoarë' nohuantëranso', nisarai,” itopi. Naporo' Cosiri itapon: “Tëhuë'nchachin Yosë o'mararin catahuainquëmaso marë'. Ina tahuëri nanihuachin, nansënëhuë isëquëran quëpanantamaso ya'huërin,” itërin.

²⁶ Pasa shonca pi'ipitaso', Cosi Iquipitoquë chiminïnsö'. Chiminpachina, nonën ama chanatacaso marëhuë' taparahuatona', a'na atahuaruquë po'mopi. Ina pochin Cacopo hui'ninpita nipi.

Matio ninshitérinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso maré'

*Quisocristo shimashonēnpita
(Lucas 3.23-38)*

¹ Quisocristo nanamēn sha'huitaranquēma'. Inaso' Yosē hui'nin. Iráca quēran huaré' Yosē yonquirin ina a'paimacaso maré'. Tapico chachin Quisocristo shimashonēn. Apraanconta' shimashonēn chachin. Ya'ipi shimashonēnpita iráca ya'huēpiso' sha'huichinquēma', nitotoco'.

² Iráca Apraan hui'nahuanpachina, Isaco itopi. Ina quēran Isaconta' hui'nahuanpachina, Cacopo itopi. Cacoposo' na'a hui'ninpita ya'huētērin. A'naso' Cota itopi.

³ Cotanta' hui'nahuanpachina, Parisē, Saro, inapita itopi. Tamara hua'huinpita inahuaso'. Ina quēran Parisē hui'nahuanpachina, Isromo itopi. Inanta' hui'nin ya'huētohuachina, Aramo itopi.

⁴ Aramonta' hui'nahuanpachina, Aminatapo itopi. Ina hui'nin Nasono itopi. Nasononta' hui'nahuanpachina, Sarēmon itopi.

⁵ Sarēmon yasa'apachina, Nacapa manin. Hui'nin ya'huētohuachina, Pooso itopi. Poososo' Rota macaton, hui'nahuanin. Opito itopi. Opitonta' hui'nahuanpachina, Quisi itopi.

⁶ Quisinta' hui'nahuanpachina, Tapi itopi. Inaso' copirno ya'conin. Ina quēran Oriasēco' sa'in masahuaton, hui'nahuanin. Saromon itopi.

⁷ Saromon hui'nin Nopoamo itopi. Ina hui'nin Apiasē itopi. Apiasēnta' hui'nahuanpachina, Asa itopi.

⁸ Asa hui'nin Cosahuato itopi. Cosahuatonta' hui'nahuanpachina, Coramo itopi. Ina hui'nin Osiasē itopi.

⁹ Osiasēnta' hui'nahuanpachina, Cotamo itopi. Ina hui'nin Acaso itopi. Acasonta' hui'nahuanpachina, Isiquiasē itopi.

¹⁰ Ina hui'nin Manasisē itopi. Inanta' hui'nahuanpachina, Amon itopi. Amon hui'nin Cosiasē itopi.

¹¹ Ina hui'nin Quiconiasē itopi. Iinpitanta' ya'huērin. Naporo' cotioro'saso', inimicoro'sari Papironia quēran huēcatona', canaipi. Minsērahuatona', napopinchin ya'huēpi'pa' quēpapi asacatacaiso maré'.

¹² Ina piquēran Quiconiasē hui'nahuanpachina, Saratiri itopi. Ina hui'nin Soropapiri itopi.

¹³ Inanta' hui'nahuanpachina, Apioto itopi. Apioto hui'nin Iriaquimo itopi. Ina hui'nin Asoro itopi.

¹⁴ Asoronta' hui'nahuanpachina, Satoco itopi. Satoco hui'nin Aquimo itopi. Ina hui'nin Irioto itopi.

¹⁵ Iriotonta' hui'nahuanpachina, Iriasaro itopi. Iriasaro hui'nin Matan itopi. Ina hui'nin Cacopo itopi.

¹⁶ Cacoponta' hui'nahuanpachina, Cosi itopi. Cosi yasa'apachina, Maria manin. Ina hua'huinso' Quisoso, Cristo itopiso'.

¹⁷ Nani Quisocristo shimashonēnpita sha'huitēranquēma'. Apraan quēran Tapi copirno ya'conaquē huaré' shonca catapini shimashonēnpita ya'huētērin. Ina quēran Papironiaquē quēpai huaré' shonca catapini shimashonēnpita ninshitantaranquēma'. Ina quēran Quisocristo nasitaquē huaré', shonca catapini chachin shimashonēnpita ninshitantarquēma huachi.

Quisocristo nasitërinso'
(Lucas 2.1-7)

¹⁸ Apira Quisocristo nasitërinso' sha'huichinquëma', nitotoco'. Naporo tahuëri'sa' Cosiso', nani Maria nontërin macacaso marë'. Napoaponahuë' co'huara mashatërasohuë', Ispirito Santo nohuanton inaora cayorin.

¹⁹ Cosi nitotahuaton, pa'yanin. Noya quëmapi ni'ton, yonquiarin. “¿Ma'cha onpo'iya? Maria nani hua'hua ma'patërin. Co maca'huaso' ya'huërinhuë'. Co piyapi'sa' sha'huitarahuë', Maria tapanpachin. Coisëichin sha'huitahuato, co masarahuë',” ta'ton, yonquirárin.

²⁰ Huë'ëso', Yosë anquëninëni ya'notimarin nontacaso marë'.

—Tashita Cosi. Carinquën nohuitëranquën. Quëmaso' Tapico' shinquën. Pi'pian sha'huitaponquën o'marahuë. Maria noya maquë'. Co quëmapi sè'huarinhuë'. Ispirito Santo nohuanton, inaora cayorin. Napoaton noya maquë'.

²¹ Huaicaso' nanihuachin, quëmapi'huaya nasitapon. Nasitohuachin, Quisoso itëquë'. Piyapinënpita oshanëna' inquitaton, nicha'ësarín ni'ton, ina nininën acotëquë', itërin anquëniri. Itahuaton, panantarin huachi.

²² Iráca Yosë nohuanton, pënëntona'pi ninorin. Ninoton, Yosë quiricanëinquë chachin ninshitërin:

²³ “A'na tahuëri nanon inaora cayoapon.

Co quëmapi sè'huapirinhuë', napoapon.

Quëmapi'huaya huaihuachin, Imanino itapi,” ténin.

Yosë chachin o'maton, yacaparínpoa', tapon naporin. Ina pochin nasitimahuachina, iráca ninopiso' nanirin huachi.

²⁴ Cosiso' capayatahuaton, Siniro anquëninën natëton, Maria manin huachi.

²⁵ Macaponahuë', co ichihuë'ërinhuë'. Hua'huin nasitërin piquëran huarë' ichihuë'ërin. Quëmapi'huaya nasitohuachina, Quisoso itopi.

2

Tayora nitotona'piro'sa' quënanpiso'

¹ Quisososos' Pirinquë nasitërin. Cotia parti chachin nasitërin. Naporo' Irotisëri inaquë hua'anëntërin. Ina quëran tayora nitotona'piro'sa' canquipi. Pi'i pipirínso parti quëran huë'pi. Canquihuachinara, Quirosarínquë, natantiipi:

² —¿Insëquëta' nasha copirno nasitërin? Cotio copirno ya'conacaso' nani nasitërin ipora. Ya'huërai parti ya'huasocoi, nasha tayora ya'norínso' quënanai. Ina nicatoi: “Yosëri a'paimarinso' nasitërin huachi,” ta'toi, huë'nai ina chinotapoi, itëra'piapi.

³ Ina natantahuaton, copirno Irotisë pa'yanin. Quirosarínquë ya'huëpisopitanta' pa'yanpi.

⁴ Copirno pa'yanaton, cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapita amatërin. Amatahuaton, natanin.

—¿Insëquëta' Cristo Yosëri a'paimarinso' nasitapon? itërin.

⁵ —Cotia parti chachin nasitapon. Pirinquë nasitapon, itopi. Iráca pënëntona'pi ninoton, Yosë quiricanëinquë ninshitërin.

⁶ “Cotiaquë a'na ninano' ya'huërin, Pirin itopiso'.

Co panca ninanoyahuë' niponahuë', inaquë a'na copirno nasitapon.

Na'a copirnoros'a' Cotia parti ya'huëpirinahuë', inaso' chini chiníquën nanantapon.

Ya'ipi piyapinënhuëpita israiro'sa' itopiso' hua'anëntapon,” ténin Yosë, itopi.

⁷ Copirnosos' natanahuaton, co a'ninquëchin yanatantërinhuë'. Po'oana quëran tayora nitotona'piro'sa' amatërin. Huë'pachinara, inaora quëparahuaton, nontërin:

—¿Ma yoquiquëta' nasha tayora ya'norin? itërin.

Sha'huitohuachinara, itantarin:

⁸ —Pirin'pa' nasha copirno nasitërin ipora. Inatohua' paatoma', noyá yoníco'. Hua'huasha quënanpatama', huënantatoma', sha'huitiintaco canta' paato chinochi, itërin nonpintaton.

⁹ Ina natanahuatona', pa'pi huachi. Pa'sapirinahuë', a'nanaya tayora quënaantapi. Ya'huëpique ni'piso chachin inápaquë paaton, quëchitërarin. Hua'huasha yacapatërinquë chachin tayora chiniconin.

¹⁰⁻¹¹ Ina ni'sahuatona', pa'pi pa'yatopi. Capa cancantatona', pëiquë ya'conpi. Inaquë hua'huasha quënanconpi. A'shionta' ya'huarin, Maria itopiso'. Hua'huasha quënanahuatona', isonconahuatona', chinotopi. Ina quëran caposoa'huayanënapita i'soatahuatona', ma'sha pa'ton nininso' quëtopi. Oro, yonarin pochin pimóchin nininso', yaqui' pimóchin nininso' inapita quëtopi. ¹² Ina quëran tashi' huë'ësoi', Yosë nohuanton, hua'napi.

—Ama copirno ya'huërinquë pantatoma', sha'huitocosohuë', itërin anquëniri. Napoaton a'na ira pa'tahuatona', ya'huëpi'pa' canconpi huachi.

Iquipito'pa' ichita'apiso'

¹³ Tayora nitotona'piro'sa' pa'pachinara, Yosë anquëninëni huë'ënuë Cosi ya'notahuaton itapon:

—Copirno nani chinotërin hua'huasha tēpacaso marë'. Apira sontaro'sa' a'pararin ina yonicaíso marë'. Napoaton a'naroáchin ichita'aguë'. A'shinë chachin Iquipito'pa' quëpaquë'. Inaquë yacapatëquë'. Noya huënantacaso' nipachin, sha'huitantaranquë, itërin anquëniri.

¹⁴ Natanahuaton, a'naroáchin Cosi huënsëintarin. Tashi' nimirinhuë', hua'huasha quëparin. A'shinë chachin ichita'arahuatón, Iquipito'pa' pa'pi.

¹⁵ Irotisë chiminaquë huarë' inaquë ya'huëpi. Iráca Yosë nohuanton, pënëntona'pi ninorin: “Hui'nahuë Iquipito'pa' yacapatopirinhuë', ina quëran ocoiarahuë,” tēnin Yosë. Hui'nin chachin Iquipitoquë yacapatohuachina, ninorinso' nanirin huachi.

Hua'huasharo'sa' tēpapiro'

¹⁶ Copirno Irotisëso' tayora nitotona'piro'sa' ninarápirinhuë', co ya'nopihuë'. “Nonpintërinaco ipora,” ta'ton, chiníquën no'huitërin. No'huitaton, sontaro'sa' Pirin'pa' a'parin quëmapia'huaro'sa' tēpacaiso marë'. “Thúa chachin tayora ya'norin ni'ton, co canopia'huaro'saráchin tēpacaso' ya'huërinhuë'. Cato' pi'ipitërinquë huarë' tēpaco'” itahuaton, a'parin. Sontaro'saso' pa'sahuatona', ya'ipi quëmapia'huaya Pirinquë ya'huërinso'pita tiquipi. Ya'cariyanta' yonitona', cato' pi'ipitërinquë huarë' tēpapi.

¹⁷⁻¹⁸ Iráca ninoton, Yosë quiricanënuë Irimiasë ninshitërin:

“Namaquë na'nërinso' natanpi. Naquira na'nërárin, ayanárin.

Hua'huinpitaco' yonquiaton, na'nërarin.

‘Ama sëtëquësohuë', itopirinahuë',

nani chiminpi ni'ton, sëtárin,” tēnin.

Iráca naporinso pochachin iporanta' hua'huaro'sa' tēpapi ni'ton, a'shina' na'nërápi.

¹⁹ Naporó' Cosiso' Iquipitoquë yacapatarin. Irotisë chiminpachina, Yosë anquëninëni ya'notantarin. Hua'narinso pochin Cosiri quënanin.

²⁰ —Hua'huasha tēpana'pi nani chiminin ni'ton, israiro'sa' ya'huëpique panantaquë'. Hua'huasha a'shinë chachin quëpantaquë', itërin.

²¹ Ina natanahuaton, natërin. Quisoso a'shinë chachin quëparahuaton, inatohua' panantarin.

²² Canconahuaton, nanan natantërin. “Irotisë hui'nin ya'huëre' hua'anëntantarin. Ariquirao itopisoari pa'pin ya'huëretërin,” topi, natantërin. Ina tē'huataton, co nohuantërinhuë' inatohua' ya'huëcaso'. Naporahuaton, hua'nantarin.

—Ama copirno ya'huërinquë chachin panantaquësohuë', itërin anquëniri. Ina natanahuaton, Cariria parti pa'nin ya'huëcaso marë'.

²³ Inatohua' a'na ninano' ya'huërin, Nasarito itopiso'. Inaquë ya'huërarin. Iráca pënëntona'piro'sa' ninopi. “Cristo huë'pachin, Nasarito piyapi itapona',” topi. Napoaton Yosë nohuanton, inaquë ya'huaton, hui'napitërin huachi.

3

Coansha Paotista pënëntërinso'

(Marcos 1.1-8; Lucas 3.1-9, 15-17; Juan 1.19-28)

¹ Naporos' tahuëri'sa' Coansha Paotista pënëntarin. Cotia parti pancana inotëro' ya'huërin. Co inaquë piyapi'sa' ya'huëpihuë'. Inaquë ya'huaton, Yosë nanamën sha'huirarin. Na'a piyapi'sa' huë'pi natanapona':

² —Yosë hua'anëntiinpoaso' tahuëri nani ya'cariarinpoa'. Napoaton co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco huachi, itarin. Nani tahuëri ina pochin pënénárin.

³ Iráca Yosë nohuanton, Isaiasë ninorin. Ninshitaton, naporin:

“Inotëro parti a'na quëmapi pënëntápon: ‘Sinioro o'macaso tahuëri naniriarin ni'ton, yonquico'. Ni'co'. Hua'an chiníquën nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parin ira tapatacaso marë'.

Ira otëërin noya pa'tacaiso marë'.

Inapochachin iporaso' cancanëma' anoyatoco' Sinioro o'main,' tapon ina quëmapi, pënëntohuachin,” ténin.

Coansha pënëntacaso' ninoton, naporin.

⁴ Coanshaso' co noyápiachin a'morinhuë'. Ponira pochin a'morin, camiyo anporo quëran nipiso'. Sha'huëtë quëran nitonporin. Sëquëre pochin nininso' macaton, ca'nin. Ninoi' quënanpachina, irorin.

⁵⁻⁶ Inaquë na'a piyapi'sa' huë'pi natanacaiso marë'. Quirosarin quëran huë'pi. Ya'ipi Cotia parti quëran huëcatona', natanpi. Cortanii' ya'cariya quëraonta' huë'pi. A'naya a'naya huëcatona':

—Tëhuëchachin co noyahuë' nicato, oshahuanahuë. Catahuaco Sinioro naporahuëso nanianchi, itopi Yosë nontatona'. Ina topachinara, Coanshari Cortaniiquë aporintërin.

⁷ Ina quëran na'a parisioro'sa', satsioro'sa', inapitanta huë'pi.

—Quiyanta' aporintocoi, itopirinahuë', Coansha co nohuantërinhuë':

—¡Canpitaso' ya'huan pochin cancantatoma', yanonpinama! “Yosë isoro'pa' ana'into huachin, cha'ëpoi,” topiramahuë'. Co topinan cha'ësaramahuë'.

⁸ Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico huachi.

⁹ Ama canpitaora ninonpintocoso huë'. “Apraan shinpitacoi ni'toi, Yosë piyapinënpitacoi,” ama tocosohuë'. Yosë nohuantërin naporini, iso na'piro'santa' Apraan shinpita atarantacaso' nanichitonhuë'.

¹⁰ Nani Yosë yonquirin oshahuano'sa' ana'intacaso'. Ni'co'. Nararo'sa' co noya nitohuachinahuë', a'nërë'. Itëquënpitarë chachin ocoirahuatë', pënquë të'yatërë' huiquitacaso marë'.

¹¹ Co noyahuë' yonquiramasopita naniantohuatama', i'quë aporintaranquëma'. Ca piquëranso nipirinhuë' a'na quëmapi huë'sarin. Inaso' chini chiníquën nanantërin. Caso' co pi'pian tëranta' ina pochin chiníquën nanantërahuë'. Co maquëyancohuë' ni'to, co sapatën quëpaca'huaso tëranta' nanitarahuë'. Inaso' huë'pachin, a'naquëma' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma'. A'naquëmaso nipirinhuë' pënquë chiníquën ana'intarinquëma'.

¹² Cayarinso' manëso pochin nisarin. Arosë mapatëra, to'norarë'. Ina quëran pintiara huatë', pëiquë acorë'. Sha'huëtënso nipirinhüë', pënquë ahuiquitërë'. Inaso' co onporonta' tacopiarinhüë', tënin Coansha.

Quisoso aporihuaninso'
(*Marcos 1.9-11; Lucas 3.21-22*)

¹³ Ina quëran Quisoso Cariria quëran huë'nin. Cortaniquë canquirahuaton, Coansha nontërin aporintacaso marë'.

¹⁴ Napotopirinhüë', co nohuantërinhuë'.

—¿Ma'marëta' napotiiranco? Co aporinta'huanquënso' ya'huërinhuë'. Quëma aporintoco tëhuënchinso', itërin.

¹⁵ Napotopirinhüë', Quisosori itërin:

—Yosë nohuantërin ni'ton, ya'ipi natëca'huaso' ya'huërin. Napoaton noya quëma aporintoco, itërin. Ina natanahuaton:

—Noyahua', itahuaton, i'quë aporintërin.

¹⁶ Ina quëran nonshiaso chachin a'naroáchin inápaquë pi'iro'të' ni'soatërin, ni'nin. Ispirito Santo nëpë pochin nohuaraimarahuaton, Quisoso ya'coancantomiatërin.

¹⁷ Naporo' inápa quëran Yosë noninso' natanpi.

—Isoso' ca hui'nahuë chachin, na'con nosororahuëso'. Noya ni'nahuë, tënin.

4

Sopairi Quisoso tënirinsó'
(*Marcos 1.12-13; Lucas 4.1-13*)

¹ Ina quëran Ispirito Santori Quisoso quëparin inotëro parti sopairi tënिकासo marë'.

² Catapini shonca tahuëri tashirë chachin inaquë ya'huaponahuë', co manta' ca'ninhüë'. Ina piquëran tanarin huachi.

³ Naporo' sopairi huëcapairin.

—Tëhuënchachin Yosë hui'ninquën nipatan, iso na'piro'sa quëran cosharo' atarantëquë', itopirinhüë',

⁴—Inca, co nohuantërahuë'. Yosë quiricanënuquë pënëninpoa'. “Co cosharoriáchin piyapi ananpirinhüë'. Ya'ipi Yosë noninso' natëhuachin tëhuëchinso', nanpiarin,” tënin, itërin.

⁵ Ina quëran Quirosarin'pa' sopairi quëparin. Yosë chinotopiso pëi' a'canpiso aipi quëpantarahuaton, itërin:

⁶—Quëmaso' Yosë hui'ninquën nipatan, no'paquë niiquë'. Quiricanën quëran nani sha'huitërinquën.

“Yosë anquëninënpita a'patimarinquën a'páinquënso marë' ni'ton, co ma'sha onpoaranhuë'.

Imirina quëran masarinënuquën

ama na'piquë tëranta' ya'quiamaso marëhuë'.”

tënin ni'ton, no'paquë niiquë' a'pai'inënuquën, itërin sopairi.

⁷—Inca co nohuantërahuë'. Yosë quiricanënuquë pënëninpoa'. “Ama Yosë tëniquësóhuë'. Ama camaiquësóhuë'. Ina nohuantërinsoáchin yonquicaso' ya'huërin,” tënin quiricanënuquë, itërin Quisosori.

⁸ Ina quëran a'na motopi'pa' sopairi quëpantarin. Inatohua quëran ya'ipi ninanoro'sa', ma'shanënpita, inapita a'notërin. Noyápiachin nininsopita ya'ipiya quënanin.

⁹—Natëhuatanco, carinquën catahuanquën, ya'ipi isopita hua'anëntapon. Isonahuaton, chinotoco chiníquën nanan quëchinquën huachi, itërin sopairi.

¹⁰—Inca co nohuantërahuë'. Quëmaso' sopai hua'anquën. Patoco huachi. Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa': “Sinioroíchin chinotëquë'. Inasáchin natëcaso' ya'huërin,” tënin, itërin Quisosori.

11 Napotohuachina, sopairi patërin. Patohuachina, anquëniro'sari huëcapaimarahuatona', nocomaimapi.

*Quisoso pënëntacaso' caniaritërinso'
(Marcos 1.14-15; Lucas 4.14-15)*

12 Ina piquëran Coansha tashinan pëiquë po'mopi. Pënëntërinso marë' napotopi. Ina natanahuaton, Quisoso pa'nin Cariria parti.

13 Inatohua' pacaponahuë', co huachi Nasaritoquë ya'huërinhuë'. Sono' yonsanquë paaton, Capinaomoquë yacapatonin. Saporonoro'sa', nipitariro'sa', inapita iráca ya'huëpiquë yacapatonin.

14 Iráca chachin Yosë nohuanton, Isaiasë ninorin. Ninshitaton, naporin:

15 “Na'a piyapiro'sa' Cariria parti ya'huëpiso', imasapi.

Inapitaso', Cortanii' aquëtëran ya'huëpi, marë Pancai' ya'cari'.

Inaquë saporonoro'sa', nipitariro'sa', inapita ya'huëpi.

Inaquë inpioro'santa' ya'huëpi.

16 Inapitaso' co Yosë nohuitatonaraihuë', tashi pochin cancantopi.

Chiminpachina', parisomiatacaiso' ya'huëpirinhuë',

Yosëri a'pintërinso pochin nanamën anitotarin noya cancantacaiso marë'.

Tahuëri pochin a'pintarin huachi,” tënin iráca.

Naporinso chachin Quisoso inatohua' paaton, a'chinarin.

17 Naporo quëran huarë' Quisosori pënënarin.

—Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntërinquëma'. Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtaantaco huachi, itëra'piarin pënënaton.

*Sami camayoro'sari imapiso'
(Marcos 1.16-20; Lucas 5.1-11)*

18 Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, cato' sami camayoro'sa' quënanconin. A'naso' Simon. Pitro itopi anta'. Iinso' Antërisë itopi. Ritinënapita tē'yatapi sami macacaiso marë'.

19 —Huëco' iyaro'sa', imaquico a'chinchinquëma'. Sami manamaso pochachin piyapi'sa' masarama' Yosë imacaiso marë', itërin Quisosori.

20 Napotohuachina, ritinënapita patahuatona', Quisoso imasapi huachi.

21 Ina quëran amasha pa'sahuaton, catoya'pi quënancoantarin. Santiaco, Coansha inapita itopiso'. Pa'pinarë' potiquë huënsëatona', ritinënapita pasonapi. Pa'pinaso' Sipitio itopi.

—Huëco' imaquico, itohuachina,

22 potinëna', pa'pina' inapita patahuatona', Quisoso imasapi huachi.

*Na'a piyapi'sa' a'chintërinso'
(Lucas 6.17-19)*

23 Ya'ipi Cariria parti paaton, niyontonpiso pëiro'saquë pënëna'piarin. Noya nanan a'chinton: “Yosë yahua'anëntërinquëma',” itëra'piarin. Naporahuaton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. Nisha nisha caniori maninsopita anoyatëra'piarin.

24 Ya'ipi Siria partinta', nahuinin ni'ton, notohuaro' cania'piro'sa' quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. Nisha nisha canio inquitëra'piarin. A'naquëonta' sopairi ya'coancantërin ni'ton, co huachi inaora yonquirinso' yonquirinhuë'. Tocona'piro'sa', apiaro'sa' inapitanta' quëpapi Quisosori anoyatacaso marë'. Quëpachinara, ya'ipi anoyatëra'piarin.

25 Hua'huayatërahuë' piyapi'sari Quisoso imasapi huachi. Cariria quëran, Ticaporisë quëran, Quirosarin quëran, Cotia parti quëran, Cortanii' aquëtëran quëran, inaquëranpita huë'pi Quisoso natanacaiso marë'.

5

Panēnquē a'chininso'

¹⁻² Ina quēran notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi. Inapita quēnanahuaton, Quisoso panēnquē pa'sahuaton, huēnsēconin. Imarinsopitari tancapitohuachinara, na'con a'chintárin.

*Noya cancantopisopita
(Lucas 6.20-23)*

³ “Natanco iyaro'sa' a'chinchinquēma'. Yosē huēntonēnquē yaya'conpatama', iso pochin cancantacaso' ya'huērin. ‘Caora co nanitērahuē' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinioro,' topatama', Yosē noya ni'sarinquēma' ni'ton, noya cancantarama'. Hua'anētērinquē chachin aya'conarinquēma'.

⁴ Sētohuatama', Yosē achinicananarinquēma'. Oshanēma' yonquiatoma', cancanēma quēran huarē' sētohuatama', Yosē noya ni'sarinquēma'. Catahuarinquēma' noya cancantacamaso marē'.

⁵ Sano piyapi nipatama', Yosē noya ni'sarinquēma'. Naporahuaton, a'na tahuēri nasharo'paquē ya'huēmiatarama'.

⁶ Tanarēso pochin, yamororēso pochin cancantatoma', Yosē na'con nohuantoco'. Ina pochin cancantacasoáchin nohuantohuatama', noya ni'sarinquēma'. Catahuarinquēma' ina pochin cancantacamaso marē'. Sano cancantarama'.

⁷ A'napita nosorohuatama', Yosē nosoroarinquēma' canpitanta'. Noya cancantarama'.

⁸ Ya'ipi cancanēma quēran imapatama', Yosē nohuitarama'. Naporahuaton, a'na tahuēri ina quēnancontahuatama', noyá nohuitarama'.

⁹ Isoro'paquē na'a piyapi'sa' nino'huipirinahuē', canpitari catahuaco' noya ni-nonchina'. Ina marē' Yosē noya ni'sarinquēma'. Hui'nin pochin cancantiarinquēma'.

¹⁰ Yosē natēramaso marē' aparisitohuachinēnquēma', Yosē noya ni'sarinquēma'. Hua'anētērinquē chachin nani aya'coninquēma'. A'na tahuēri inápaquē ya'huēcontarama'.

¹¹ Imaramacoso marē' a'naquēn no'huiarinēnquēma', ahuēarinēnquēma', pinosarinēnquēma', nisha nisha nonpinapiarinēnquēma'. Napotopirinēnquēmahuē', ama sētocosohuē'. Ina marē' Yosē noya ni'sarinquēma' ni'ton, nóya cancantoco'.

¹² Iracanta' Yosē piyapinēnpita pēnēntohuachinara, a'naquēni inapochachin no'huipi. Napoaton a'napita no'huihuachinēnquēma', noya cancantoco'. Parisitēramaso marē' Yosē'pa' na'con acanaarinquēma'. Ina yonquiatoma', capa cancantoco',” itērin Quisosori.

*Yamora pochin nininso'
(Marcos 9.50; Lucas 14.34-35)*

¹³ Ina quēran itantarin:

“Canpitaso' iyaro'sa', yamora pochin nicatoma' a'napita catahuamaso' ya'huērin. Napoaponahuē', yamora chimipitē pochin nicatoma co a'napita catahuahuatamahuē', co huachi insonta natēarinquēmahuē'.

¹⁴ Isoro'paquē ya'huēpisopita tashinanquē pa'nēso pochin nisapirinahuē', canpitari a'pintatē pochin nitarama'. Ni'co' iyaro'sa'. Ninano' panēnquē ya'huēhuachina, ya'ipi piyapi'sari quēnanpi.

¹⁵ Nanparionta' i'chinpihuatēra, co caconquē ocohuētērēhuē'. A'ninguēchin acorē' pēi' acoana a'pinacaso marē'. Piyapi'sa' inaquē ya'huēhuachinara, noya quēnantopi.

¹⁶ Inapochachin canpitanta' a'pininso pochin nicatoma', noyasáchin nico'. A'napita nicatēnquēma': ‘Ma noya Tata Yosēri catahuarin ni'ton, noya nisapi,' tosapi,” tēnin.

Iráca pēnēntopiso'

¹⁷ Ina quēran itaantararin:

“Íráca Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita na'con pënëntopi. Pënëntatona', ninshitopi. Co ina naniantacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Ya'ipi inapita ninopiso' nanicaso marë' o'marahuë. Ma'sona tapon naporinsopita no'téquën sha'huichinquëma'.

¹⁸ Tëhuëenchachin itëranquëma'. Isoro'pa' ta'huantaquë huarë' Yosë quiricanën iráca ninshitopiso' ya'huápon. Co a'na hui'sharinso tëranta' topinan quëran ninshitopihuë'. Ya'ipi ninorinso' naniarin huachi.

¹⁹ Napoaton pi'pian tëranta' co natëhuatamahuë', co Yosë noya ni'sarinquëmahuë'. Hua'anëntërinquë co acanarinquëmahuë'. Piyapi'sa' a'chintatoma': ‘Ama natëquësokuë’; itohuatama', co noya a'chinaramahuë'. ‘Natëcaso' ya'huërin,’ itohuatama', noya a'chinarama'. Natëhuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Hua'anëntërinquë acanamiatarinquëma'.

²⁰ Cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapita Yosë quiricanën noya nitotaponaraihuë', co cancanëna quëran imapihuë'. Canpitanta' co ya'ipi cancanëma quëran huarë' imapatamahuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë',” ténin.

*Co no'huitacaso' ya'huërinhuë'
(Lucas 12.57-59)*

²¹ Ina quëran itaantarín:

“Íráca pënëntopiso' nani nitotërama'. Mashocoro'sa' iráca pënënpi. ‘Ama piyapi tēpacosohuë'. Tēpahuatama', hua'ano'sa' ana'intinquëmaso' ya'huërin,’ topirinahuë'.

²² Co tēpatërëso marëáchin ana'intinpoaso' ya'huërinhuë', ténahuë. A'na piyapi no'huihuatama', ana'intarinquëma'. Pinotohuatamanta', cotio ansiano'sa' ana'inchinquëma'. Cancanëma quëran huarë' no'huitoma', ‘Quëmaso' sopainquën,’ itohuatama', pënuë chachin parisitacaso' ya'huërin, ténahuë.

²³ Napoaton, iyaro'sa', a'naroáchin nanan anoyatacaso' ya'huërin. Yosë yachinotohuatama', yonquico'. Pi'pian tëranta' nanan ya'huëhuachin,

²⁴ a'naroáchin paatoma', anoyatoco'. Nani nanan anoyatohuatama', naporu huarë' Yosë pëinënuë paantaco'. Yosë chinotatoma' ma'sha yaquëtëramaso', quëtoco huachi.

²⁵ Ni'co'. Nihuitëramaso marë' yaquëpahuachinënuëma', a'naroáchin nanan anoyatoco'. Co anoyatohuatamahuë', coisëquë quëparinënuëma'. Coisëquë quëpahuachinënuëma', sontaro'saquë yo'coaninënuëma', tashinan pëiquë po'moarinënuëma'.

²⁶ Inaquë po'mohuachinënuëmaso', ya'ipiya pahuërëtaquë huarë' pipiarama',” ténin Quisoso.

Monshihuaninso'

²⁷ Ina quëran itantarín:

“Isonta' iráca pënëntopiso'. ‘Sa'ama' ya'huëtöhuachinquëma', ama monshihuancosohuë’; ténin iráca, natantërama'.

²⁸ Nipirinhüë', co monshihuanpiso marëáchin ana'intacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. A'na sanapi cancanëna quëran noyahuachina', ina marënta' oshahuanapi. Nani monshitërinso pochin Yosëri ni'sarin.

²⁹ Napoaton, ya'pirama quëran quënanamaso marë' co noyahuë' yonquihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, noya noya niitomahuë'. Somaraya nipomarahuë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Cato' quëran chachin noya ni'tapomarahuë' parisitopiquë tē'yatohuachinënuëma', pa'pi co noyahuë' nisarama'.

³⁰ Imirama quëran pi'pian tëranta' co noyahuë' nipatama', oshahuanama'. Ninishitëmiratërama' naporini, noya noya niitomahuë'. Apia nipomarahuë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Imirama' nishitëramaso pochin cancantatoma', ya'ipi aoshahuaninquëmaso' a'poco',” ténin.

*Sa'ahuano'sa' pënëninso'
(Mateo 19.9; Marcos 10.11-12; Lucas 16.18)*

³¹ Ina quëran itaantarín:

“Isonta' iráca pënëntopiso'. ‘A'na quëmapi sa'in yatë'yatohuachin, co topinan të'yatacaso' ya'huërinhuë'. Coisëquë paaton, quirica aninshichin: “Iso sanapi nani të'yatërahüë huachi,” ta'caso aninshichin. Ina quëran sanapi quëtacaso' ya'huërin,' topi.

³² Caso nipirinhüë' nisha pënënanquëma'. Co sa'ama monshihuanpachinahuë', co onporonta' të'yatamaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Topinan të'yatohuatama', oshahuanarama'. Ina sanapinta' so'yantahuachin, monshihuaninso pochin nisarin. Nasha so'ionta', monshin pochin nisarin. Co onporonta' të'yatacaso' ya'huërinhuë', ténahuë,” ténin.

No'tëquënáchin nonacaso' ya'huërinso'

³³ Ina quëran itaantarín:

“Isonta' shimashonëmapita iráca pënënpiso'. ‘Yoscoarë' no'tëquë nontaranquë, itohuatëra, no'tëquë nontacaso' ya'huërin, Yosë ana'into huachinpoa'. Ina pochin nonpatëra, sha'huitëranso chachin nicacaso' ya'huërin,' topi.

³⁴ Nipirinhüë', carinquëma' sha'huichinquëma'. No'tëquënáchin nonpatëra, co Yoscoarë' ta'caso' ya'huërinhuë'. Co onporonta' nonpinacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. A'naquënsó' yanonpinatona', taponá: ‘Pi'iro'të' ya'huërin ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' toconpi. ‘Ina pochin nontato, nonpintohuatëra, co Yosë ana'intarincohüë', topirinhüë'. Pi'iro'tënta' Yosëri ninin. Inaquë ya'huaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Napoaton co ina pochin nonacaso' ya'huërinhuë'.

³⁵ A'naquëonta' taponá: ‘Isoro'pa' ya'huërin ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' topi. Yanonpinatona', napopirinhüë'. Isoro'panta' Yosëri ninin. Chini chiniquë nanantaton, isëquënta' hua'anëntërinpoa'. ‘Quirosarin ya'huërin ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' toconpi a'naquëonta'. A'na tahuëri inaquë Yosëri a'paimarinso' hua'anëntapon huachi. Napoaton co ina pochin nonacaso' ya'huërinhuë'.

³⁶ ‘Moto' ya'huëtërinco ni'ton, no'tëquë nontëranquë,' topi a'naquëonta' yanonpinatona'. Ama ina pochin noncosohüë'. Acatohuatamara, co nanitëramahuë' a'na ainëma tëranta' ayararintantacaso'. Yosëichin nanitërin.

³⁷ Ma'sona tëranta' iyaro'sa' nonpatama', no'tëquënáchin nonco'. ‘Pa'sarahüë,' topatama', paco'. ‘Co pa'sarahüë', topatama', ama pacosohüë'. No'tëquënáchin nonpatama', co Yoscoarë' ta'caso' ya'huërinhuë'. Pi'pisha tëranta' piyapi nonpintohuatama', sopai nohuanton napoarama', ténahuë,” ténin Quisoso.

Yai'huërëtopiso'
(Lucas 6.29-30)

³⁸ Ina quëran a'chintaantarín:

“Isonta' iráca pënëntopiso'. ‘A'na piyapi a'nari ahüëaton, tapirayahuachin, coisëquë quëpaquë'. Inaquë no'tëquë i'huërëchin. Inanta' tapirayacaso' ya'huërin. Natëonta' nipantohuachin, coisëquë quëpaquë' i'huërëchin,' topi.

³⁹ Napopirinhüë', carima' sha'huichinquëma'. Co canpita capiniso' nii'huërëtacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Ma'sha onpotohuachinëinquëma', ama no'huicosohüë'. Panpirayahuachinëinquëma', ama manta' i'huërëtocosohüë'. Naquëranchin panpiantahuachinquëma', co naporo tëranta' no'huicaso' ya'huërinhuë'.

⁴⁰ A'naquë no'huitëinquëma', coisëquë quëparinëinquëma'. ‘A'moranso quëtoco,' itohuachinëinquëma', quëtoco'. Aipi a'moransonta' quëpatopirinëinquëmahuë', co no'huicaso' ya'huërinhuë'.

⁴¹ Inso tëranta' camaiatëinquëma': ‘Pë'pëtonëhuë macaton, a'na quiromitro pochin quëpatoco,' itohuachinquëma', ama no'huicosohüë'. ‘Noyahua'. Nohuantohuatan, cato' quiromitro quëpachinquë,' itoco'.

⁴² A'naquën: 'Ma'sha quëtoco,' itohuachinënquëma', ama apiratomahuë', quëtoco'. 'Canta' ma'sha a'nanco, topirahuë', itohuachinënquëmanta', a'nanco'. Onpopionta' nosoroatë' catahuacaso' ya'huërin," ténin.

Inimicoro'santa' nosorocaso' ya'huërinso'
(Lucas 6.27-28, 32-36)

⁴³ Ina quëran a'chintaantarín:

"Isonta' iráca pënëntopiso'. 'Canpita capini ninosoroco'. Inimiconëmapitaso nipirínhuë', co nosorocaso' ya'huërinhuë', topi.

⁴⁴ Nipirínhuë' carima' sha'huichinquëma'. Inimiconëmapitanta' iyaro'sa', nosoroco'. Aparisitopirínënguëmaonta', nosorocaso' ya'huërin. Inapita marënta' noya Yosë nontoco' inahuanta' catahuain.

⁴⁵ Inapotohuatama', Yosë pochín cancantarama'. Inaso' ya'ipi piyapi'sa' nosororín. Ina nohuantón, pi'i, o'nan, inapita ya'huërin noya nanpicaso marë'. Co imarínsopita marëáchin pi'i a'pinínhuë'. Noya nipsisopita, oshahuano'santa', ya'ipiya a'pintërin. Naporahuaton, o'naonta' napopianachín acotërinpoa' ma'sha apapotacaso marë'.

⁴⁶ Nipayaramasopitaráchin nosorohuatama', co ina marë' Yosë acanaarínquëmahuë'. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' nipayapisopita nosoropi.

⁴⁷ Iyamaráchin noya nontohuatama', co noya noya ninamahuë'. Co Yosë nohuitopiso-pitahuënta' inahua capini noya ninontopi. Napoaton canpitaso' nisha piyapiro'santa' noya nontoco'.

⁴⁸ Tata Yosë pochín cancantacaso' ya'huërin. Inaso noyasáchin ninín ni'tón, canpitanta' ina pochín cancantatoma', noyasáchin nico'," ténin.

6

A'napita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ Naquëranchin Quisoso pënëntaantarín:

"A'naquënso' piyapi'sari noya nicacaiso marë' noya Yosë imapisopita pochín ya'nopirínahuë', co tëhuënychachín cancanëna quëran huarë' Yosë yonquipihuë'. Ina pochín nipatama', co inápaquë Tata Yosë acanaarínquëmahuë'. Ama iyaro'sa' inapita pochín nicosohuë'.

² Ma'sha sa'ahuaros'a' quëtohuatama', ama a'nínquëchin quëtocosohuë'. A'naquën niyontónpiso pëiquë ya'conahuatona', coriqui sa'ahuaros'a' marë' quëtopirínahuë', a'nínquëchin quëtopi. 'Ina marë' noya ni'sarinacoi,' ta'tona', napopi. Cachiquënta' coriqui quëtopi piyapi'sari nicacaiso marë'. Co tëhuënychachín nosoroaponaraihuë', napopi. Piyapi'sariso' noya ni'pirínahuë', Yosëriso' co noyahuë' ni'nín. Co inápaquë acanaarínhuë', tënahuë'.

³ Canpitaso nipirínhuë', sa'ahuaros'a' ma'sha quëtohuatama', ama a'nínquëchin quëtocosohuë'. Ama nipayaramaso tëranta' sha'huitocosohuë'.

⁴ Co piyapi'sa' nitotopirínahuë', Tata inápaquë ya'huërinso' ni'sarínquëma'. Ina acanaarínquëma'," itërin.

Yosë nontacaso' a'chininso'
(Lucas 11.2-4)

⁵ Ina quëran itaantarín:

"Yosë nontohuatama', ama nonpina'piro'sa' pochín nicosohuë'. Inapitaso' niyontónpiso pëiquë huanirahuatona', na'con Yosë nontopirínahuë', co cancanëna quëran huarë' nontopihuë'. Cachiquënta' a'nínquëchin Yosë nontopirínahuë', piyapi'sari noya nicacaiso marë' napopi. Co tëhuënychachín Yosë yonquipihuë'. Piyapi'sari noya ni'pirínahuë', Yosëriso' co acanaarínhuë'.

⁶ Canpitaso nipirinhüë' Yosë yanontohuatama', canpitaoráchin onpopiyanquë tēranta' Yosë nontacaso' ya'huërin. Quëmaoraíchin Yosë nontëquë'. Co quënanpiranhüë', nataninquën. Co piyapi'sa' natanpirinënquënhüë', Yosëso' noya natanatënquën, acanaarinquën.

⁷ Yosë nontohuatama', ama inachin inachin nontocosohüë'. Co Yosë imapisopitahuë' ina pochin yonquipi. 'Hua'gui' nontohuato, natanatonco catahuarinco,' topirinhüë'. Co Yosë nohuitatonahuë', napopi.

⁸ Ama inapita pochin cancantocohüë'. Co'huara Yosë nonchátërasënquëmahuë', ya'ipi pahuantërinquëmasopita nitotërin.

⁹ Napoaton Yosë yanontohuatama', iso pochin nontoco': 'Tata Yosë, quëmaso inápaquë ya'huaponahuë', natanancoi. Quëmasáchin noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinënquën.

¹⁰ Chini chiníquën nanantëran ni'ton, ya'ipicoi natëiinquën. Inápaquë no'tëquën natërinënquënso pochachin catahuacoi quëma nohuantëransoráchin nii.

¹¹ Nani tahuëri catahuacoi cosharo' ya'huëchincoi.

¹² Co noyahuë' nicatoi, oshahuanai. Nosoroatoncoi, oshanëhuëi inquitocoi. A'napita ma'sha onpotohuachincoi, nanan anoyatëraiso pochachin oshanëhuëi inquitatoncoi, anoyacancantocoi.

¹³ Co noyahuë' yonquihuatoi, catahuacoi a'naroáchin nanianchii. Catahuacoi ama sopai minsëincoisohüë'. [Quëmasáchin hua'anëntarancoi. Ya'ipi nanitaparan. Ipora quëran huarë' ya'ipiya natëinënquën. Amen,]' itoco' Yosë nontohuatama'.

¹⁴ A'naquën ma'sha onpotopirinquëmaonta', noya nontacaso' ya'huërin. Nanan anoyatohuatama', Tata Yosënta' canpita oshanëma' inquitarinquëma'.

¹⁵ Co nanan anoyatohuatamahuë', Yosënta' co oshanëma' inquitarinquëmahuë', itërin Quisosori.

Co coshatatonaraihuë', Yosë nontopiso'

¹⁶ Ina quëran itaantaran:

"Ama nonpina'piro'sa pochin nicosohüë'. A'naquën Yosë nontacaso marë' ya'ipi tahuëri co manta' coshatërinhuë'. Naporahuaton, co nitapamantarinhüë'. Sëtërëso pochin ya'norin a'napita nitotacaiso marë'. Co cancanën quëran chinotaponahuë', a'napitari nicacaiso marë' naporin. Ni'pachinara: 'Ma noya Yosë chinotërin,' topi. Piyapi'sari noya ni'pirinhüë', co huachi Yosëri acanaarinhuë'.

¹⁷ Canpitaso nipirinhüë' Yosë nontacaso marë' co coshatohuatamahuë', ama piyapi'sa' sha'huitocosohüë'. Noya ihuiantahuatoma', nitapaco'.

¹⁸ Ama a'napita nitotacaiso marëhuë' inapoco'. Tata Yosëíchin nitotarin. Co quënanpirëhuahuë', ya'ipiya ni'sarinpoa'. Ina marë' inápaquë acanaarinquëma', itërin.

*Canamiatërëhuaso'
(Lucas 12.33-34)*

¹⁹ Ina quëran itaantaran:

"Ama iyaro'sa' ma'sharáchin yonquicosohüë'. Ama na'con coriqui, ma'sha, inapita yontocosohüë'. Isoro'paquë ya'ipi ma'sha a'naroáchin mocarin, chanatërin. No'soni pë'yarín. Chi'chirotërin. Ihuatëro'sa' ya'conatona', ihuarinënpoa'. Naporin. Napoaton, isoro'paquë ya'huërin sopita co ya'huëmiatërinhuë'.

²⁰ Inápaquë ya'huërin sopitaso nipirinhüë', ya'huëmiatarin. Yosë na'con yonquiatoma', noya nico'. Ina marë' na'con sacatoco' inápaquë acanamiachinquëma'. Inatohua' co manta' mocaponhuë'. Co no'soni pë'yaponhuë'. Co chi'chirotaponhuë'. Co ihuatëro'sa' ya'conatona' ihuaponënpoahuë'. Napoapon.

²¹ Ma'sharáchin nohuantohuatama', co Yosë yonquiamahuë'. Nipirinhüë' Yosë na'con na'con nohuantohuatama', ina na'con na'con yonquiamama', tënin Quisoso.

*Nitapicancaninso'**(Lucas 11.34-36)*

22-23 Ina quëran a'chintaantarín:

“Ya'piranpo quëran ma'sha quënanë'. Co pëtorayatohuatërahuë', noya ni'tërë'. Nitapirayahuatëra, co manta' quënantërehuë'. Canpitanta' ya'ipi cancanëma quëran Yosë yonquihuatama', tahuëri pochín cancantarama'. Nipirínhuë', ma'sharáchin yonquihuatama', tashi pochín cancantarama'. Nitapicancanpatama', aquë aquëtë co noyahuë' cancantarama huachi,” itërin.

*Coriquiráchin yonquipisopita**(Lucas 16.13)*

24 Ina quëran itaantarín:

“A'na piyapi cato' patron ya'huëtohuachina, nisha nisha camaitopi ni'ton, co nanitërinhuë' cato chachín natëcaso'. A'naso' nohuantaton, noya natëarin. A'naso nipirínhuë' co onpopinchín nohuantatonhuë', co natëarinhuë'. Inapochachín canpitanta' coriquiráchin cancantohuatama', co nanitaramahuë' Yosë natëcamaso'” tënin.

*Yosë noya a'pairinpoaso'**(Lucas 12.22-31)*

25 Ina quëran itaantarín:

“A'naquënsó' ma'sharáchin yonquipi. Capacaiso', o'ocaiso', a'mocaiso', inasáchin yonquipi. 'Nani ma'sha ya'huëtohuachinco, nóya ya'huarahuë huachi,' topirínahuë'. Ama iyaro'sa' ina pochín cancantocoso'huë'. Co capacaso marëáchin isoro'paquë acorinpoahuë'. A'mocasonta', co onpopinchín yonquicaso ya'huërinhuë'. Yosë na'con na'con yonquihuatëhua', catahuarínpoa noya ya'huëcaso'.

26 Ni'co'. Inairaro'sa' co manta' sha'píhuë'. Co ma'sha sha'piso' macatona', pëinënaquë acopíhuë'. Napoaponahuë', Tata Yosëri catahuarin. Ina nohuanton, cosharo' quënanpi. ¡Canpitaso' inapita quëran noya noya ni'ninquëma'!

27 Chiminacaso nanihuachín co napion ancantopiramahuë', co a'na tahuëri tëranta' nanitaramahuë' ana'huëcamaso'.

28 Nitapacamasonta', co aquëtë yonquicamaso ya'huërihuë'. Ni'co'. Yancoro'sa' topinán noya papotopi. Co sacatopíhuë'. Co manta' a'mocaiso nipíhuë'. Nipirínhuë', noyápiachín yancotopi.

29 Iráca copirno Saromon nani ma'sha ya'huëtërin. ‘¡Ma noyápiachíncha a'morín paya! topi. Yancoro'saso nipirínhuë', ina quëran noya noya ya'nopi.

30 Pacatoro quëran huarë' Yosëri yonquirín. A'na tahuëríchin ya'huëpirínhuë', ahupachina, ahuiquitëre huachi. Co hua'quí' ya'huëpirínhuë', Yosëri yonquirín. Ina nohuanton, noya papotërin. Canpitaso' ina quëran na'con na'con yonquirínquëma'. ¿Onpoatomata' nipachín, co natëramahuë'? ‘Yosë catahuarínco miní,' ta'caso nipirínhuë'.

31 Ama ma'sha yonquiatoma', pa'yancosohuë'. ‘¿Ma'cha ca'në'poya? ¿Ma'cha o'orë'poya? ¿Ma'cha a'morë'poya?’ ama tocosohuë'.

32 Co Yosë imapisopitahuë' ina pochín yonquipi. Ma'sharáchin yonquipi. Canpitaso nipirínhuë' tatanëma' inápaquë ya'huërinso' yonquirínquëma'. Ya'ipi pahuantërinquëmasopita nani nitotërin.

33 Napoaton Yosë na'con na'con yonquico'. A'napitanta' catahuaco' hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Yosë nontoco' noyasáchin yonquicamaso marë'. Ina pochín cancantohuatama', catahuarínquëma'. Ina nohuanton, ma'sha pahuantërinquëmasopita ya'huëtërinquëma'.

34 Napoaton ama tashiraya ma'sha onpoamaso' yonquiatoma', pa'yancosohuë'. Tashirayanta' ma'sha onpohuatama', pa'yanacaso ya'huapon ni'ton, co ipora quëranchin ina yonquiatoma co napion ancantápamaso ya'huërinhuë'” tënin Quisoso.

7

Nocantoro'sa' pënëinso'
(Lucas 6.37-38, 41-42)

¹ Naquëranchin Quisoso pënëntaantarín.

“Ama iyaro'sa' a'napita nocancosohuë'. ‘Paso' quëmapi co noyahuë’, ama tocosohuë', Yosë ana'intochinquëma'.

² A'napita pinopatama', Yosënta' co noyahuë' ni'sarínquëma'. Piyapi chiníquën non-apihuatama', Yosënta' chiníquën ana'intarínquëma'. Piyapi noya yonquirapihuatama', Yosënta' noya ni'sarínquëma'.

³⁻⁵ Co iyaparin nocanacaso ya'huërinhuë'. Inaso pi'pian co noyahuë' nipachin, mo'shiri ya'conayatërinso pochín ninín ni'ton, nocanan. Quëmanta' co noyahuë' ninán ni'ton, narasëratë' nani noyá ya'copirayarínquënso pochín nipiránhuë', naporan. Napoaton ‘carínquën noya nicatënnquën mo'shi ocoichínquën,’ co itamaso ya'huërinhuë'. Napotohuatan, nonpinan. Narasëratë' niocoitëquë'. Ina quëran noya quënantaran. Naporo huarë' nanitaran iyaparin mo'shi ocoitacaso',” itërin.

⁶ Ina quëran itaantarín:

“Isonta' a'chínchinquëma'. Ni'niro'sa', coshiro'sa', inapita co yonquipihuë'. Huirina'pi pa'ton ninínso' co quëtacaso' ya'huërinhuë'. No'paquë acorama' naporini, i'nachitonahuë'. Ina quëran canpitanta' yaquëtëitënnquëmahuë'. A'naquën piyapi'santa' ni'niro'sa' pochín cancantopi ni'ton, Yosë nanamën a'chintohuatama', chiníquën no'huiarínënnquëma'. Co pi'pisha tëranta' nohuantohuachínahuë', tananpitoco',” itërin.

Yosë nontacaso' ya'huërinso'
(Lucas 11.9-13; 6.31)

⁷ Ina quëran itaantarín:

“Nani tahuëri Yosë nontoco' nata'ínquëma'. Pahuantërinquëmaso' nipatama', quëtarinquëma'. Ma'sha yonirëso pochín cancantatoma', nontáco' catahuainquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochín cancantatoma', nontoco' aya'coínquëma'.

⁸ Tëhuënnchachín ma'sha nitohuatama', quëtarinquëma'. Hua'qui' ma'sha yonípatama', quënanarama'. Ya'coana pi'nirëso pochín nipatama', i'soatarínquëma'.

⁹ Hui'nama' tanaton cosharo' natanpachínquëma', co na'pi quëtëramahuë'.

¹⁰ Sami nayahuachina', co ya'huan quëtaramahuë'. Sami quëtarama'.

¹¹ Canpitaso' co noyahuë' yonquiapomarahuë', hui'nama' nosororama'. Noya ma'sha quëtërama'. Yosëso' noya noya ni'ton, na'con na'con nosororínquëma'. Inápaquë ya'huaponahuë', hui'ninpita pochín ni'nínquëma'. Nontohuatama', noya ninínso' quëtarinquëma'. Catahuarínquëma' noya cancantacamaso marë'.

¹² Noya ninosorocaso' ya'huërin. Canpitaso' nohuantërama' a'napita nosoroinënnquëmaso'. Napoaton canpita nohuantëramaso chachín inapitanta' nosoroco'. Ninosoroatoma', nicatahuaco'. Yosë nohuanton, Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita na'con pënënpirínënnquëmahuë', ninosorocaso' na'con na'con nohuantërin. Ninosorohuatama', noya imasarama', ténahuë',” itërin Quisosori.

Cato' ira ya'huërinso'
(Lucas 13.24)

¹³⁻¹⁴ Ina quëran itaantarín:

“Ni'co'. Cato' ira ya'huërin. A'naso' pancana. Co sacaihuë' pa'tacaso' ni'ton, na'a piyapi'sa' ina pa'tapi. Ya'coanamënso' pancana nipirínhuë', ina pa'tohuatama', parisitopíquë paatoma', parisitomiátápoma'. A'na iraso nipirínhuë', sacai pochín pa'tacaso'. Ya'coanamënso' yamianasha'huaya. Caraíchín piyapi'sa' ina quënanpi. Inaquë ya'conpatama', nanpimiatarama'. Ina ira pa'toco'. Sacai' Yosë imacaso' niponahuë', chiníquën cancantatoma', imaco huachi,” tënin Quisoso.

Nisha a'china'piro'sa'
(Lucas 6.43-44)

15 Ina quëran itaantaran:

“Ni'cona iyaro'sa' nonpin nanan pënëntona'piro'sa' nonpintochinënquëma'. ‘Quiyanta' imarai,’ itopirinënquëmahuë', co cancanëna quëran imapihuë'. Tanan ni'ni' yamap-intërinso pochin cancantatona', yatapicancaninquëma'. Co no'tëquën a'chinpihuë'.

16 Napoaton noya yonquico'. Noya cancantohuachina', noya nisapi. Co noyahuë' cancantohuachina', co noyahuë' nisapi. Co no'tëquën a'chintarinënquëmahuë'. Ni'co'. Sharo'sa' nitërin quëran nohuitërëhua'. So'huanpiso', co misëra nitërinhuë'. ¡Shihuarionta' co quëpa nitërinhuë'!

17 Nara noya nipachina, noya nitërin. Co noyahuë' nipachina, co noya nitërinhuë', napoonin.

18 Nitacaso' nara nipachina, inachachin noya nitërin. A'naso nipirinhuë', co nitacaso' narahuë' ni'ton, co onporonta' noya nitërinhuë'.

19 Co noya nitohuachinhuë', a'nëhuachinara pënquë ahuiquitopi huachi.

20 Nitërin quëran nara nohuitërëhua'. Inapochachin a'china'piro'sa' nohuitarëhua'. Noya cancantohuachina', noya nisapi. Co noyahuë' cancantohuachina', co noyahuë' nisapi. Co no'tëquën a'chinapihuë',” itërin.

Yosë huëntonënquë ya'conpisopita
(Lucas 13.25-27)

21 Ina quëran itaantaran:

“Na'a piyapi'sa': ‘Sinioro, Sinioro,’ itopirinacohuë', a'naquën co cancanëna quëran imarinacohuë' ni'ton, co Yosë hua'anëntërinquë ya'conapihuë'. Yosë natëpisopitaráchin inatohua' ya'huëcontapi huachi.

22 Ayaro' tahuëri nanihuachin, na'a piyapi'sa' nontaponaco: ‘Quëma nanamën Sinioro sha'huirai. Quisoso nanan quëtërincoi, ta'toi sopairo'sa' a'parai. Quëma pochin sacai' nininsopita ninai,' itaponaco.

23 Cariso nipirinhuë' itapo: ‘Yanonpintatomaco, napopiramahuë', co noyahuë' cantërama'. Co piyapinëhuëpitanquëmahuë'. Co onporonta' imaramacohuë'. ¡Paco huachi!' itapo,” itërin Quisosori.

Cato' pëiriso'
(Marcos 1.22; Lucas 6.47-49)

24 Ina quëran pënëntaantaran:

“Na'aquëma' natanamacoso marë' huë'nama'. Natëhuatamaco, a'na quëmapi pochin nisarama'. Ina quëmapi, natëricho quëran yapëirin. Yapëihuachina, noya yonquiaton, noya pëiaquë yonirin. Na'pitë' quënanahuaton, inaquë noya pëirin.

25 Chiniquën o'nanpachina, panca ihuan pa'nin. Pamatohuachina, opotopirinhuë', co anotërinhuë'. Chini' niponahuë', co tē'yatërinhuë'. Panca ihuantaponahuë', na'pitëquë pëirin ni'ton, noya huanirin. Co tē'yatërinhuë'.

26 A'naquënso nipirinhuë' yapëihuachina, co noya yonquirinhuë'. ‘Inotëquë tëranta' pëi'i,' ta'ton, inaquë pëipirinhuë'.

27 Ina quëran panca o'nanin huachi. Pamatohuachina, chiniiri tē'yatërin. Panca ihuantohuachina, pëi' a'naroáchin tē'yatërin. Ya'ipi noyá quiquirin huachi,” itërin Quisosori.

28 Ya'ipi piyapi'sa' natanahuatona', pa'yanpi. “¡Ma noyacha a'chintërinpoa paya!

29 Co hua'anhuë' niponahuë', chiniquën nanantaton, a'chintërinpoa'. Co cotio maistro'saso' ina pochin a'chinpihuë',” topi.

8

Chana caniori maninso'
(Marcos 1.40-45; Lucas 5.12-16)

¹ Ina quëran panën quëran nohuaramahuachinara, na'a piyapi'sari imasapi.

² Pa'sapirinahuë', a'na cania'pi huë'nin, chana caniori maninso'. Nacapirahuaton, Quisoso nantëntaquë isonin quëran, itapon:

—Nohuantohuatan Siniro, quëma nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

³ Quisosori së'huarahuaton, itërin:

—Nohuantërahuë mini, iyasha. ¡Noyatëquë huachi! itërin. Itohuachina, a'naroáchin noyatërin. Canio inquirin huachi.

⁴—Ama piyapi'sa' sha'huitëquësuhuë'. Corto hua'an ya'huërinquë paaton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, ma'sona Moisésë sha'huirínso' quëpaquë' noyatëranso' nitotacaiso marë', itërin. Napotohuachina, pa'nin huachi.

Capitan piyapinën anoyatërinso'
(Lucas 7.1-10)

⁵ Ina quëran Capinaomoquë paantarin. Canconpachina, a'na Noma capitani huëcapairahuaton:

⁶ —Piyapinëhuë Siniro chiníquën caniorin. Pëinëhuëquë quëhuénárin. Co huachi nanitërinhuë' iratacaso'. Pa'pi parisitarin, itiirin.

⁷ —Noyapa', pa'sarahuë anoyatapo, itërin.

⁸—Quëmaso' Siniro noya noyanquën. Co caso' quëma pochincohuë'. Co pëinëhuëquë huarë' huëcamaso' ya'huërinhuë'. Topinan camaiquë' noyachin, ténahuë.

⁹ Caso' hua'anëhuë natërahuë. Capitanco ni'ton, sontaro'sa' natërinaco canta'. “Paquë’,” itohuatëra, pa'nin. “Huëquë’,” itohuatëra, huë'nin. Piyapinëhuëpitanta' camairahuë. “Sacatëquë’,” itohuatëra, sacatarin. Inapochachin quëmanta' topinan camaihuatan, a'naroáchin piyapinëhuë noyatarin ténahuë, itërin.

¹⁰ Quisosori natanahuaton, pa'yatërin. Napoaton piyapi'sa' itapon:

—¡Ma noyacha iso quëmapi natërinco paya! Nisha piyapi niponahuë', israiro'sa quëran noya noya natërinco.

¹¹ Iporaso huachi nisha nisha parti quëran huë'sapi. Nisha piyapi'sa' niponaraihuë', imatona', Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi. Inápaquë pa'pachina', Apraan, Isaco, Capoco, inapita nohuitapi. Inapitarë' huënsëapi coshatacaiso marë'. Nóya ya'huërapí huachi, ténahuë.

¹² A'naquëmaso nipurinhuë', “Quiyanta' Yosë piyapinënpitacoi,” topiramahuë', co natëramahuë' ni'ton, co hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'. Tashinanquë tē'yatarinquëma'. Inaquë na'nëarama', chiníquën parisitarama huachi, itërin Quisosori.

¹³ Ina quëran capitan itantarin:

—¡Ya'huëranquë iyasha paantaquë'! Natëranco ni'ton, apiramiachin piyapinën noyatarin, itërin.

Naporo chachin piyapinën noyatërin. Paantahuachina, sano quënanconin huachi.

Pitro a'shatën a'naroáchin anoyatërinso'
(Marcos 1.29-31; Lucas 4.38-39)

¹⁴ Ina quëran Pitro pëinënquë pa'pi. A'shatën chiníquën sapoton, quëhuénárin, quënanconpi.

¹⁵ Quisosori maimirarahuaton, a'naroáchin anoyatërin. Co huachi saporinhuë'. Huanirahuaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'
(Marcos 1.32-34; Lucas 4.40-41)

¹⁶ I'huanahuanquë yatashirahuaso', na'a piyapi'sa' huëcatona', cania'piro'sa' quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. A'naquën sopairi ya'coancantërin ni'ton, co inaora yonquirinso' yonquirinhuë'. Quisosori topinan noncharapirinhüë', sopairo'sa' pipipi. Ya'ipi cania'piro'sa' anoyatërin.

¹⁷ Iráca Isaiasë ninoton, ninshitërin. “Caniopirëhuahuë', anoyatarinpoa'. Canio in-
quitarinpoa',” tënin. Cania'piro'sa' anoyatohuachina, ninorinso' nanirin huachi.

Ya'ipi cancanëna quëran imacaiso' ya'huërinso'
(Lucas 9.57-62)

¹⁸ Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpachinara, ca'tano'sanënpita itërin:

—Poti maconco'. Aquëtëran pa'ahua', itapirinhüë',

¹⁹ a'na cotio maistori nontërin.

—Canta' Maestro imainquën. Insëquësona pa'patan, canta' pa'i, topirahuë', itërin.

²⁰ —Sacai' imancoso' iyasha, tënahüë. Anashiro'sa', huë'ëshinantëna ya'huëtöpi, inaquë huë'ëpi. Inairaro'santa' pë'pëtëna ya'huëtöpi. Caso nipirinhüë' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co pëi' ya'huëtërincohuë'. Pa'sápato, co ya'huëmiatërahuë', itërin.

²¹ A'na imarinsoarinta' huëcapairahuaton, itiirin:

—Canta' oshaquëran imamiachinquën, topirahuë', co apira nanitërahuë'. Tatahuë nani noyá mashotërin. Chiminpachin, cari pa'pitarahuë. Ina quëran imamiataranquën, itopirinhüë'.

²² Quisosori itërin:

—A'naquën co nohuantopihuë' imainacoso'. Chimipi pochin cancantöpi. Inapitari pa'pichina'. Quëmaso nipirinhüë' ca na'con na'con yonquiatonco, imaco, itërin.

Ihuan a'parinso'
(Marcos 4.35-41; Lucas 8.22-25)

²³ Ina quëran Quisoso potiquë ya'conin. Ya'compachina, ca'tano'sanënpitanta' ya'conpi anta'.

²⁴ Paaquëya', a'nanaya panca ihuani manin. Panca sono' ni'ton, co'sacairi poti opoto opototahuaton, yamëntaitapirinhüë'. Ya'huërë Quisososo' huë'ërarin.

²⁵ Napohuachina, ca'tano'sanënpitari ochinanpi.

—¡Catahuaco! Sinioro! ¡Chimiitarihua' canpoaso'! itöpi.

²⁶ —¿Onpoatomata' të'huaramaso'? ¿Co noya natëyatëramacohüë' ti? itërin. Ina quëran huënsëintarahuatón, ihuan a'parin. Sononta' nontërin.

—Sanoquë', itohuachina, a'naroáchin co'sacai' sanoirin.

²⁷ Ina nicatona', ca'tano'sanënpita pa'yanpi.

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin paya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitöpi.

Sopairo'sari ya'coancantöpi
(Marcos 5.1-20; Lucas 8.26-39)

²⁸ Ina quëran aquëtëran canconpi. Inaso no'pa' Catara parti itöpi. Inaquë cato' quëmapi ya'huëpi. Na'a sopairo'sari ya'coancantöpi ni'ton, co huachi yonquipihuë'. Pa'pi hua'yantöpi. Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huërapí. A'naroáchin yaahuëtöpi ni'ton, co inataquëchin pa'pihuë'. Quisoso nonshihuachina, sopairo'sari ya'coancantërin sopita na'pi nanin quëran pipirahuatona', huë'sapi nacapirin.

²⁹ Quisoso quënanahuatona', chiniquën nontapi.

—Nohütërainquën Sinioro. ¿Ma'ta' onpotaponcoi? Quëmaso' Yosë hui'ninquën ni'ton, co'huara ayaro' tahuëri naniyatërasohüë', ¿aparisitarancoi ti? itöpi.

³⁰ Ina ya'cariya na'a coshiro'sa' ya'huërin. Huëntonën coshatapi.

³¹ Inapita quënanahuatona', itaantapi:

—Yaocoihuatancoi, coshiro'saquë tëranta' a'pacoi ya'coanta'ii, itantapi.

³² —Inta nipachin, inaquë paatoma' ya'conco', itohuachina, quëmapi'sa quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Inaquë ya'conpachinara, coshiro'santa' hua'yantatona', a'naroáchin tahuan pa'topi. Panca sonoquë niitahuatona', inaquë chimiitopi.

³³ Ina ni'sahuatona', a'paina'piro'saso' pa'yanpi. Pa'yanatona ninano'pa' ta'api. Inaquë ya'ipiya sha'huiconpi.

—Sopairo'saso' quëmapi'sa quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Napohuachinara, hua'yantatona', tahuan pa'topi. Ya'ipi chimiitopi, itopi.

³⁴ Natanahuatona', na'a piyapi'sa' huë'pi Quisoso nicacaiso marë'. Nani ni'pachinara, tē'huatona':

—A'na parti paquë', itopi.

9

Apia anoyatërinso'

(Marcos 2.1-12; Lucas 5.17-26)

¹ Napotohuachinara, potiquë ya'coantarahuatona', aquëtëran pëntoantapi. Quisoso ninanonënquë chachin paantapi.

² Inaquë catapini quëmapi'sari huëcatona', apia quëpi. Pë'sara'huaya pochin nininguë quëpi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuënárin. “Ma noya isopita natërinaco,” ta'ton, Quisosori cania'pi itërin:

—¡Noya cancantëquë', apia'hua! Apiramiáchin quëma oshanën inquitaranquën, itërin.

³ Ina natanahuatona', cotio maistro'sa' yonquipi. “¿Ma quëmapi' isoso'? ‘Oshanën inquitaranquën,’ ta'ton, Yosë yaya'huërëtërin,” topi, yonquiatona'.

⁴ Topinan yonquinëna quëran napoápirinahuë', Quisosori nitotaton.

—¿Onpoatomata' co noyahuë' yonquirapiramaco?

⁵ Canpitaso naporama': “Piyapinpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitërehuahuë'. Apia camaiatë': ‘Huanirahuaton, noya paquë huachi,’ itacasonta' co nanitaparëhuahuë’,” tënama'.

⁶ Caso nipirinhue' Yosë quëran quëmapi'co ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquitahuaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë, itërin. Ina quëran apia itantarin:

—Huaniquë' apia'hua. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huëranquë paquë', itërin.

⁷ Itohuachina, a'naroáchin huanirahuaton, ya'huërin'pa' pa'nin huachi.

⁸ Piyapi'sa' ina nicatona', pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Yosëri catahuarin paya! Piyapi niponahuë' chiniquën nanan quëtërin paya, topi.

Matio imarinso'

(Marcos 2.13-17; Lucas 5.27-32)

⁹ Ina quëran Quisoso paantarahuaton, Matio quënanconin. Coriqui Noma copirno marë' ma'patërinquë huënsëarin. Quisosori itapon:

—Huëquë' iyasha imaco, itërin. Itohuachina, a'naroáchin huanirahuaton, imarin.

¹⁰ Naporó' tahuëri ina pëinënquë Quisoso ca'tano'sanënpitarë' coshatapatapi. Na'a piyapi'sa' huë'pi Quisosorë' coshatatona' nohuitacaiso marë'. A'naquënsó' copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa'. A'naquëonta' oshahuano'sa' itopiso'.

¹¹ Parisioro'saso' ina ni'sahuatona', Quisoso ca'tano'sanënpita itonpi:

—¿Onpoatonta' maistrone' oshahuano'sapitarë' coshatarin? Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuë' nipirinhue', inapitarë' coshatarin, itopi.

¹² Natanahuaton, Quisosori itërin:

—Isopitaso' tēhuëchachin nohuantopi imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'saso' notoro nohuantopi. Nipirinhue', “Co caniorahuë’,” topatëraso', co notoro nohuantërehue'.

13 Oshahuano'sa' pënëna'huaso marë' o'marahuë. “Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco',” itërahuë. A'napitaso': “Quiyaso' co oshahuancoihuë',” topiso marë' co na'con a'chintërahuë'. Paatoma', Yosë quiricanën noya nitotoco' no'tëquën yonquicamaquë. Inaquë iráca ninshitopi: “A'naquën topinan quëran chinotatonaco oshanëna marë' ma'sha tēpapirinahuë', co a'napita nosoropihuë'. Nosorotacaso' na'con na'con nohuantërahuë,” tēnin Yosë, itërin Quisosori.

Nasha nanan a'chininso'
(*Marcos 2.18-22; Lucas 5.33-39*)

14 Ina quëran Coanshari a'chintërin sopita huëcatona', Quisoso nontiipi:

—Quiyaso' a'na tahuëri co coshatatoihuë', Yosë nontarai. Parisioro'santa' inapopi. Quëma imarinënsopitaso nipirinhüë', noya coshatapi, o'osapi, inapopi. ¿Onpoatonta' co quiya pochin imarinënhüë'? itiipi.

15 —Ca ya'huarahuë ni'ton, co sētopihuë'. Ni'co'. Quëmapi sa'acaso marë' piyapi'sa' amatohuachina, capa cancantopi. Nipayarinsopita huë'pachinara, inapitarë' coshatatona', capa cancantapi. ¡Co sētacaiso' ya'huërinhuë'! A'na tahuëriso nipirinhüë' inimiconēnpitari huëcatona', sa'ana'pi masapi. Quëpatohuachina', co huachi coshatacaiso' yonquiapihuë'. Sētapi huachi. Inapochachin canta' mapachinaco, imarinacosopita sētapi. Sētatona', co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë', Yosë nontápona', itërin Quisosori.

16 Ina quëran a'chintaantarin.

—Ni'co'. A'morëso noyá mocahuachina, co nasha nē'mëtëquë pa'pitërehüë'. Nasha nē'mëtëquë pa'pitëre' naporini, naquëranchin noshataton, aquëtë chachin napointonhuë'.

17 Sha'moronta' yonquico'. Huino sha'moro' nipachina, co sha'huëtë' morsa mocaro' nininquë ta'panëhuë'. Sa'potohuachina, a'naroáchin nopoitërin. Nopoitohuachina, huino chiniarë'. Morsanta' tapirë'. Sha'moro' huinoso' nasha morsaquë ta'panë'. Huino, morsanta' noya nisarin, tēnin Quisoso. (Iráca inachitopiso' naniantatona', nasha nanan imacaso' ya'huërin, tapon naporin.)

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinso'
(*Marcos 5.21-43; Lucas 8.40-56*)

18 A'chinaquëya', a'na cotio hua'an huë'nin. Quisoso notënanquë isonquirin.

—Hui'nahuë apira chiminin. Huëcaton, Siniro, sē'huaquiquë' nanopianta'in, topirahuë', itiirin.

19 —Noyapa', tosahuaton inarë chachin pa'nin. Ca'tano'sanēnpitanta' pa'pi.

20-21 Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin. Hua'qui' panca huënai' a'parin. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhüë'. Parisitárin. “A'morinso tēranta' sē'huatohuato, anoyataponco,” ta'ton pinën quëran imaquiarin. Imaquiton, a'morinso' huirotëinchin sē'huaquirin.

22 Quisosori tahuërëtahuatón, sanapi quënanin.

—Noya cancantëquë', imoya. Natëranco ni'ton, noyataran, itërin. Naporo chachin noyatërin. Huënai' no'narin huachi.

23 Ina quëran hua'an pëinënquë canconpi. Na'a piyapi'sa' quënanconpi, na'nërapi, ayanápi. Quinatoro'santa' quënanconpi. Huinatocaiso marë' huë'pirinahuë',

24 Quisosori itapon:

—Ya'ipinquëma' pipico'. Co sanapia'hua chimininhuë'. Topinan huë'ësárin, itërin.

—Co huë'ërinhuë'. Nani chiminin, itatona' tēhuapi.

25 Ya'ipi piyapi'sa' aipiran a'parahuaton, acoana chimipi ya'huërinquë ya'conin. Maimirarahuatón, ananpitaantarin. A'naroáchin huanirin huachi.

26 Napohuachina, ya'ipi parti nanan nahuinin.

Cato' somaraya anoyatërinso'

27 Ina quëran pipirahuaton pa'sapirinhüë', cato' somarayari imaquiapi. Co manta' quënantopihuë'. Quisoso imaratona', chiniquën nontapi.

—¡Nosorocoi Siniro! Quëmaso' Tapico' shinquën. Yosë a'paimarinquën ni'ton, nosoroa-toncoi anoyatocoi, topiraihuë', itopi.

²⁸ Pëiquë canconahuatona', Quisoso ya'conin. Somarayaro'santa' ya'conpachinara, Quisosori itërin:

—Cari nanitato anoyatërahuëso' ¿natërama' ipora ti? itërin.

—Natërainquën mini Siniro. Ya'ipiya nanitaparan tënai, itopi.

²⁹ Napotohuachinara, së'huarayarahuatón, itërin:

—Natëramaco ni'ton, apiramiáchin anoyataranquëma', itërin.

³⁰ Napotohuachina a'naroáchin quënantopi.

—Anoyatëranquëmaso' iyaro'sa', ama insonta' sha'huitocosohuë', itopirihuë',

³¹ pipirahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitëra'piapi.

—Quisoso anoyarayatërincoi. Noya huachi quënantërai, itëra'piapi. Ya'ipi parti quëran natantopi.

Në'huëya anoyatërinso'

³² Ina quëran pa'pachina, a'napitanta' canquiipi. Në'huëya quëpi. Sopai nohuanton, co nanitërinhuë' nonacaso'.

³³ Quisosori nosoroaton, sopai a'patërin. A'patohuachina, a'naroáchin noyatërin. Noya nonsarin huachi. Piyapi'sari ni'pachinara, pa'yanpi.

—Co onporonta' iso pochín ni'chinëhuahuë'. Iráca quëran huarë' co insonta' isëquë naporinhuë', topi.

³⁴ Parisioro'saso nipirihuë', co yanatëpihuë'.

—Sopai hua'ani catahuarin ni'ton, nanitërin sopairo'sa' a'pacaso', toconpi.

Piyapi'sa' nosororinso'

³⁵ Ina quëran Quisoso pa'sápaton, nisha nisha ninanoro'saquë a'chintëra'piarin. Niyon-tonpiso pëiro'saquë noya nanan sha'huitëra'piarin.

—Yosë yahua'anëntërinquëma', itëra'piarin. Insëquësona pa'pachina, ya'ipi cania'piro'sa' anoyatëra'piarin. Nisha nisha canio inquitërin.

³⁶ Paaton, notohuaro' piyapi'sa' quënanin. Co Yosë yonquiatonahuë', co napion cancantopi. Ohuicaro'sa pochín inahuaso', co incari tëranta' a'pairinhuë'. “¿Incha catahuaincoi paya?” ta'tona', nisha nisha yonquiipi. Napoaton Quisosori nosororin.

³⁷ Nosoroaton, ca'tano'sanënpita itërin:

—Notohuaro' piyapi'sa' ya'huëpirinahuë', co incariso tëranta' catahuarinhuë' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Isoro'pa' panca imin pochín ninin. Cayarinso' manëso pocháchin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Notohuaro' piyapi'sa' ya'huaponaraihuë', caraíchin pënëntapi Yosë imacaiso marë'.

³⁸ Napoaton Yosë nontoco' a'napitanta' a'pa'in pënëchina'. Ina sha'huitërinpoa' a'chinacaso marë', itërin Quisosori.

10

Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorinso'

(Marcos 3.13-19; Lucas 6.12-16)

¹ Shonca cato' quëmapi'sa' Quisosori nani huayonin na'con na'con a'chintacaso marë'. Inapitaso', ca'tano'sanënpita itopi. Ayontonahuaton, chiníquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaiso marë'. Ina nohuanton, nisha nisha caniori maninsopitanta' anoyatapi.

² Shonca cato' acorin paatona' nanamën a'chinacaiso marë'. Simon'ton acorin. Pitro itopi anta'. Iionta' acorin, Antërisë itopiso'. Santiaco, Coansha, inapitanta' acorin. Sipitio hui'ninpita inahuaso'.

³ Pinipi, Partoromi, Tomasë, Tatio, inapitanta' nohuantaton, acorin. Mationta' coriqui Noma copirno marë' ma'patopirinhüë', acorin ca'tanacaso marë'. Arpio hui'nionta' acorin, Santiago itopiso'.

⁴ A'na Simonta' acorin. Inaso', copirno no'huina'piro'sa' imapirinhüë', iporaso' Quisoso imasarin huachi. Cotasë Iscariotinta' acopirinhüë', a'na tahuëri inari sha'huirapiarinso'.

A'chinacaiso marë' a'parinso'
(Marcos 6.7-13; Lucas 9.1-6)

⁵ Nani shonca catoya'pi acohuachina, sha'huitërin: "Paatoma' iyaro'sa' noya pënëntoco'. Ama nisha piyapiro'sa' ya'huëpiquë pacosohüë'. Samaria ninanoro'saquënta' ama pacosohüë'.

⁶ Israiro'sa' a'chintonco'. Inapitaso', ohuicaro'sa' chihuëpiso pochin ni'tona', co Yosë yonquipihuë'. Napoaton pënënacaso' ya'huërin.

⁷ Paatoma', a'chintoco': 'Iso tahuëri'sa' Yosë hua'anëntarinpoa', itoco'.

⁸ Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatoco'. Chimipiro'santa', ananpitaantaco'. Chana caniori maninsonta' quënanpatama', anoyatoco'. A'napitanta' sopairo'sari ya'coancantopi ni'ton, pa'pi hua'yantopi. Quënanpatama', sopairo'sa' a'patoco' piyapi'sa' noyachina'. Co manta' pahuërëtapomarahüë', Yosëso' inaora nohuanton, catahuarinquëma' ni'ton, ama pahuërë nitocosohüë'.

⁹ A'chinacamaso marë' pa'patama', ama manta' coriqui quëpacosohüë'.

¹⁰ Ama pë'pëto, pitana, sapatë', inapita quëpacosohüë'. Ama a'moramaso tëranta' cato' quëpacosohüë'. 'Asacatohuatëra, a'cacaso' ya'huërin,' topi. Napoaton a'chintohuatama', a'caarinëinquëma', catahuarinëinquëma' ama ma'sha pahuantinquëmaso marëhuë'.

¹¹ Nisha nisha ninanoquë a'chintoco'. Ninanoquë canconpatama', insosona noya natanpachinquëma', ina pëinëinquë yacapaco'. Inaquë yacapatohuatama', inaquësáchin ya'huëco'.

¹² Pëinënaquë ya'conpatama', 'Yosë catahuainquëma', itoco'.

¹³ Noya nohuantohuachinëinquëmaso', Yosëri catahuarin. Nipirinhüë', co noyahuë' nontohuachinëinquëmaso', co Yosëri catahuarinhuë'.

¹⁴ Insëquësona pa'patama', 'Ama isëquë huëcosohüë'. Co yanatanainquëmahuë', ito-huachinëinquëma', patoco'. Yapa'patama', pënëncoco'. 'Nani sha'huitopiranquëmahuë'. Co nohuantëramahuë' ni'ton, canpitaora tēhuënëmaquë nina'intarama', itoco'. Ina quëran a'na parti paco huachi.

¹⁵ Tēhuëchachin itëranquëma'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, inapitaso' chiniquën parisitapi. Iráca Sotomaro'sa', Comoraro'sa', inapita pa'pi co noyahuë' cancantopi ni'ton, Yosëri chiniquën ana'intërin. Co natërinco'sopitasohüë' nipirinhüë', chini chiniquën ana'intarin huachi," itërin Quisosori.

Aparisitacaiso' ninorinso'

¹⁶ Ina quëran itaantarin:

"Ni'co' iyaro'sa'. Ohuicaro'sa' co nanitopihuë' nia'paicaiso'. A'naroáchin huëntonën ni'niro'sari mapi. A'chintohuatama', a'naquën piyapi'sa' ni'niro'sa' pochin cancanta-tona', no'huiarinëinquëma'. Napoaton noya yonquico'. No'huipirinëinquëmaonta', ama no'huicosohüë'. Noya cancantatoma', sanoanan quëran nontoco'.

¹⁷ Ni'cona iyaro'sa', piyapi'sa' a'naroáchin ano'huitotama'. A'naquën no'huitënëinquëma', masarinëinquëma'. Mapachinëinquëma', coisëquë quëpaarinëinquëma'. Niyontonpiso pëiro'saquënta' huihuiarinëinquëma'.

¹⁸ Imaramacoso marë' hua'ano'sa' ya'huërinquë sha'huirapiarinëinquëma'. Copirnoros' aquënta' quëpaarinëinquëma'. Ca nohuanto, inaquë quëpaarinëinquëma' nanamëhuë sha'huitacamaso marë'. Inaquë nisha piyapiro'santa' a'chintarama'.

¹⁹ Inaquëpita quëpahuachinënquëma', ama pa'yancosohuë'. '¿Ma'cha tono'poya?' ama tocosohuë'. Naporo' Yosë anitotarinquëma' no'tëquën a'panitacamaso marë'.

²⁰ Co canpitaora yonquinëma quëran nonsaramahuë'. Ispirito Santo ayonquiarinquëma' noya nonacamaso marë'.

²¹ A'naquën imasarinaco. A'naquënso nipirinhüë' co nohuantarinacohuë' ni'ton, quëmopinënpita capini nino'huiapi. A'naquën iin chachin niponahuë', sha'huirapiarin tëpacaiso marë'. A'naquëonta' hui'nin niponahuë', imapachinco, pa'pini chachin sha'huirapiarin. A'naquëonta' a'shin chachin, pa'pin chachin niponahuë', imapachinaco, hui'ninpitari sha'huirapiapi.

²² Imaramaco ni'ton, na'a piyapi'sa' no'huiarinënquëma'. Nipirinhüë', co a'pohuatamacohuë', nicha'ësarinquëma huachi.

²³ Aparisitoahuachinënquëma', a'na ninanoquë paantaco'. Inaquënta' a'chiantaco'. Na'a ninanoro'sa' Cotia parti ya'huërin. Co ya'ipi ninanoro'saquë pa'shatërasënquëmahuë', canta' o'mantararahuë. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantarahuë Yosë hua'anëntërinso' acoca'huaso marë'.

²⁴ Ni'co'. Patron ya'huëhuachina, co piyapinënpitaso' chini chiniquën nanantërinhuë'. Canta' canpita maistrone'maco ni'ton, chini chiniquën nanantërahuë'.

²⁵ Napoaton no'huihuachinënquëma', co ina marë' sëtacaso' ya'huërinhuë'. Nani no'huirinaco canta'. 'Sopainquën,' itërinaco ni'ton, canpitanta ina pochachin nontarinënquëma', itërin Quisosori.

*Yosë të'huatacaso' ya'huërinso'
(Lucas 12.2-9)*

²⁶ Ina quëran itantarin:

"Piyapi'sa' no'huipirinënquëmahuë', ama iyaro'sa' të'huatocosohuë'. Iporaso' ma'sha noyá po'opinan pochin ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipiya nitotapi.

²⁷ Iporaso' co ya'ipi piyapi'sa' a'chintarahuë'. Carayanquëma tëranta' canpitaora quëparahuatënquëma', na'con a'chintaranquëma'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipi piyapi a'ninquëchin sha'huitoco' nitochina'.

²⁸ Ama piyapi'sa' të'huatocosohuë'. Tëpapurinënquëmaonta', co hua'yanëma' matarinënquëmahuë'. Yosë tëhuënchinso' të'huatacaso' ya'huërin, tënahuë. Ina nohuanton, chiminë'. Co noyahuë' nipachina', pënuë chachin a'paarin huachi. Inatohua' hua'yanënarë chachin parisitomiatapi huachi. Napoaton Yosë na'con na'con të'huatacaso' ya'huërin. Co piyapi'sa' të'huatacaso' ya'huërinhuë'.

²⁹ Yosëso' a'pairinquëma'. Ni'co'. Inairaro'sa' co pa'tonhuë'. Cato nipirinhüë', a'na soroíchin pa'tërin. Napoaponahuë', co a'naya tëranta' Yosëri naniantërinhuë'. Co ina nohuantohuachinhuë', co chimininhüë'.

³⁰⁻³¹ Canpoaso nipirinhüë' na'con na'con a'pairinpoa'. Ya'ipinpoa' a'naya a'nayanpoa' yonquirinpoa'. Ainënpoa' hua'huayátërahuë nipirinhüë', ya'ipiya pichirin. Napoaton ama të'huacosohuë'. Ni'sárinpoa'.

³² 'Quisoso imarahuë', topatama', ayaro' tahuëri carinquëmanta' nohuantaranquëma'. 'Imarinaco mini,' itarahuë Tata Yosë.

³³ Nipirinhüë', 'a'porahuë huachi,' topatamaso', carinquëmanta' a'poaranquëma'. 'Co imarinacohuë', itarahuë Tata Yosë,' tënin Quisoso.

*Nisha nisha Quisoso yonquirapipiso'
(Lucas 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ Ina quëran pënëantarin:

" 'Cristo o'mahuachin, ya'ipiya nohuantatona', noya ya'huapi,' topiramahuë', co ya'ipiya nohuantarinacohuë' ni'ton, nino'huiapi.

³⁵ Ipora quëran huarë' a'na pëiquë ya'huëpisopita nisha nisha yonquiapi. A'na pëiquë pa'pin nohuantarin. Hui'ninso nipirinhüë' co nohuantarinhuë'. A'na pëiquënta' hui'nin nohuantarin. Pa'pinso nipirinhüë' co nohuantarinhuë'. Sanapi'santa' nisha nisha yonquiapi. A'shin co nohuantarinhuë'. Hua'huinso nipirinhüë' nohuantarin. A'shatën nohuantapirinhüë', notainso' co nohuantarinhuë'. Napoapona'.

³⁶ Imaramacoso marë' quëmopinëma chachin no'huiarinëinquëma'. Co nishahuë' niponaraihuë', inimiconën pochin ni'sarinëinquëma'.

³⁷ Yaimapatamaco, ca na'con na'con nosoroco. Tatama', mamama', hui'nama' inapita co onpopinchin nosorocaso' ya'huërinhuë'. Co na'con na'con nosorohuatamacohüë', co tëhuënhachin imaramacohüë' tënahuë.

³⁸ Imapatamaco, a'napita aparisitarinëinquëma'. Yatëpapirinëinquëmaonta', imamiatoco. Corosëquë chiniquën parisitërë'. Inapochachin canpítanta' imapatamaco, aparisitarinëinquëma'. Co ahuantohuatamahuë', co tëhuënhachin imaramacohüë'.

³⁹ Noya nanopicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanopiarama'. Chim-inpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhüë', imaramacoso marë' aparisitohuachinëinquëma', noya cancantoco'. Tëpapirinëinquëmaonta', noya noya nanopimiatontarama', itërin.

Yosëri acanarinso'
(*Marcos 9.41*)

⁴⁰ Ina quëran pënëantarin: “Insosona noya natanpachinquëma', noya natanarinaco canta'. Yosë a'paimarinco ni'ton, Yosë nanamën chachin imasapi huachi.

⁴¹ A'chinamaso marë' Yosë noya ni'sarinquëma'. Inápaquë acanaarinquëma'. A'naquën natanpachinëinquëma', 'Yosë nanamën chachin a'chintarinpoa', ta'tona', noya natanarinëinquëma'. Ina marë' inapitanta' inápaquë canarapi. Tëhuënhachin noya piyapi'sa' catahuacaso' ya'huërin. 'Yosë imarin ni'ton, noya quëmapi inaso', ta'toma', catahuaco'. Ina marë' Yosë acanaarinquëma'.

⁴² Inso tëranta' imarincoso co chiniquën nanantopirinhüë', inanta' nosorocaso' ya'huërin. Imarincoso marë' i'sha tëranta' o'shitohuatama', inápaquë Yosë acanaarinquëma'. Tëhuënhachin noya i'huëretarinquëma', itërin Quisosori.

11

Coansha Paotistari piyapi a'parinso'
(*Lucas 7.18-35*)

¹ Nani ca'tano'sanënpita sha'huitahuaton, a'chinacaso marë' pa'nin huachi. Nisha nisha ninanoquë pa'sahuaton, a'china'piarin. Pënëna'piarin.

² Coansha Paotistaso nipirinhüë', naporo' tashinan pëiquë ya'huárin. Inaquë ya'ipi Quisoso naporinso' natantërin. Ina natantaton, cato' imarinsopita a'parin Quisoso natanacaiso marë'.

³ Canconpachinara, Quisoso natanatona':

—Coansha Paotista a'parincoi ni'ton, natana'huainquënso marë' huë'nai. I'huá chachin inaso', na'con sha'huitërincoi. “A'na tahuëri Cristo o'mararin, Yosëri a'paimarinso',” itërincoi. ¿Quëmaso' inanquën nimara, ti? ¿Pahuanarin o'macaso' nica? Co nitotatoihuë', natanapoinquën huë'nai. Sha'huitocoi quiyanta' Coansha sha'huitoanta'ii, itopi.

⁴⁻⁵ Napotohuachinara, Quisosori itërin:

—Nani ma'sha ni'nama', natanama'. Somaraya nininsopita huë'pachinara, ca nohuanto, ni'topi. Apiaro'santa' a'naroáchin anoyatërahuë. Noya iratopi ni'nama'. A'naquëonta' chana caniori maninsopita anoyatërahuë. Në'huëro'santa' ca nohuanto, noya natantopi. Chiminpisopitanta' ananpitaantarahuë. Notohuaro' piyapi'sa' co Yosë nohuitatonaraihuë', nosorotápirinhüë', iporaso huachi noya nanan a'chintarahüë natanama'. Paatoma', ya'ipiya Coansha sha'huitonco' no'tëquën nitochin.

⁶ Insosona ya'ipi cancanëna quëran natëmiatohuachinaco, nóya cancantapi, itërin Quisosori.

⁷ Ina natanahuatona', Coansha sha'huitapona' pa'pi. Nani pa'pachinara, Quisosori piyapi'sa' a'chintantarin.

—Natanco iyaro'sa' Coansha yonquiato a'chinchinquëma'. I'hua inotëro parti ina nicapoma' pa'patamara, inaso Yosë marë chiníquën huanirin quënanconama'. Co piquira ihuani onororinso pochin niconinhuë'.

⁸ Co inaso ma'huano'sa' pochin noyápiachin a'morinhuë'. Noyápiachin a'mopisopitaso', copirnoros'a' pëinënaquë ya'huëpi. Coanshaso nipirinhuë', co nani ma'sha ya'huëtërinhuë'.

⁹ Pënëntërinso' natanacamaso marë' pa'nama', tënahuë. Coansha tëhuëenchachin nóya pënëntërin. Co topinan quëran pënëntërinhuë'. Yosëri chachin a'parin pënëntacaso marë'.

¹⁰ Iráca quiricanënguë ninoton Yosëri hui'nin sha'huitërin. “Co'huara pa'shamátërasënguënhuë', comisionëhuë'ton a'pararahuë piyapi'sa' ayonquicaso marë',” itërin.

Coansha ninoton, naporin.

¹¹ “Íráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' pënëntopirinahuë', Coansha Paotistaso' noya noya pënëntërin. Pënëntërinso' noya, nipirinhuë', inso tëranta' imapachinaco, noya noya nisarín. Yosë hua'anëntërinquë chachin ya'conarin huachi, tënahuë.

¹² Coansha pënëntërin quëran huarë' na'a piyapi'sa' huë'sapi natanacaiso marë'. A'naquënso nipirinhuë' co nohuantopihuë' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso'. Co nohuantatonaraihuë', nohuantopisopita aparisitopi. Chiníquën cancantopisopitaso nipirinhuë', onpopionta' ya'conapi.

¹³ Iráca quëran huarë' Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita ninopi. ‘Yosë yahua'anëntërinpoa'. A'na tahuëri ina marë' acorinso' a'paimararin,' topi. Coanshanta' ninotona', ninshitopi: ‘Co'huara Sinioro tahuërinën naniyatërasohuë', Iniasë huëantarin pënëntacaso marë', topi.

¹⁴ Napopiso chachin Coansha pënëntarin huachi. Iniasë pochin cancantaton, pënëntarin, tënahuë. Nohuantohuatama', natëco'.

¹⁵ Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'.

¹⁶ Iporaso' piyapi'sa' nisha nisha yonquipi. Hua'huaro'sa' pochin cancantopi. Hua'huaro'sa' cachiquë ya'nipihuachinara, a'naquën taponá: ‘Huëco' pita pochin ni'tëhua', ya'nipiahua', ta'tona',

¹⁷ quinatapirinahuë', co a'napita nohuantopihuë' nansacaiso'. Ina quëran co nohuantohuachinarahuë', tantapona: ‘Inta nipachin, huëco' chimipi pa'pitopiso pochin ni'tëhua', ya'nipiahua', nitantapi. Na'nëpirinahuë', co a'napita nohuantopihuë' na'nëcaiso'. Inapochachin canpitanta' ipora nisha nisha yonquirama'.

¹⁸ Coansha Paotistaso' pënëntapon, co aquëtë' cosharo' yonquirinhuë'. Co noya coshatërinhuë'. Co pi'pian tëranta' huino o'orinhuë'. Napopirinhuë': ‘Inaso' Sopairi ahua'yantërin ni'ton naporin,' tënama'.

¹⁹ Caso nipirinhuë', Yosë quëran quëmapico niporahuë' coshatërahuë', o'orahuë. Ina marë' pinoramaco canta'. ‘Quisoso coshatárin, o'opatárin. Oshahuano'sarë' nipayarin. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sarënta' nipayarin,' toconama'. Nisha nisha yonquiconama'. A'naquënso nipirinhuë' noya yonquiataona', Yosë natëapi huachi. No'tëquën pënënahuë ni'ton, no'tëquën yonquiapi huachi,” ténin Quisoso.

Nisha nisha ninanoquë ya'huëpisopita pënëninso'
(Lucas 10.13-15)

²⁰ Nisha nisha ninanoro'saquë nani pënëntërin. Inaquë na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. Ya'huëhuano'saso' nicaponaraihuë', inachachin inachachin yonquiantapi. Co oshanëna' yaa'popihuë'. Napoaton chiníquën pënënin.

²¹ Corasinoquë ya'huëpisopita, Pitsaitaquë ya'huëpisopita, inapita yonquiaton, itapon: “¡Ma'huántacha canpitaso' nisarama paya! Na'con pënënpiranquëmahuë', co natëramacohuë'. Ina marë' parisitarama'. Na'con nitotopiramahuë', co yaimaramacohuë'. Tiroquë, Sitonquë, inaquëpitaso nipirinhüë' co pënëntërahuë'. Co inaquë cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë'. Inaquë naporahuë naporini, oshanëna marë' sëchitonahuë'. Sa'catën nininso a'motona', huarianoquë nipashimotochitonahuë'. Co noyahuë' yonquipisopitanta', nanianchitonahuë'.

²² Napoaton ayaro' tahuëri nanihuachin, canpitaso' Yosë chini chiníquën ana'intarinquëma'. Inapitaso' co onpopinchin ana'intarinhüë'.

²³ Capinaomoquë ya'huëramasopitanta' co no'tëquën yonquiramahuë'. ‘Noyacoi ni'toi, Yosë'pa' pa'sarai,' ¿topiramahuë' ti? Co ina marë' inatohua' pa'saramahuë'. Parisitopiquë pa'miatarama huachi. Hua'qui' a'chintëranquëma'. Na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë. Nani nicapomarahüë', co yaimaramacohuë'. Sotomaquë naporahuë naporini, inapitaso natëitonacohuë'. Co oshanëna marë' Yosëri ata'huanchitonhuë'. Ipora huanta' ya'hua'itonahuë'.

²⁴ Ayaro' tahuëri nanihuachin, canpitaso' chini chiníquën ana'intarinquëma'. Sotomaro'saso nipirinhüë', co onpopinchin ana'intarinhüë', tënahuë,” itërin Quisosori.

Quisoso asanocancaninpoaso'
(Lucas 10.21-22)

²⁵ Naporo' noya cancantaton, Yosë nontërin:

“¡Ma noyacha Tata yonquiran paya! Quëmaso' chini chiníquën nanantëran. Inápaquë ya'huërinsopita, isoro'paquë ya'huërinsopita, ya'ipiya hua'anëntëran. A'naquën Tata nani ma'sha nitotaponaraihuë': ‘Quiyaora noya noya nitotarai,' topiso marë', co nanamën anitotëranhuë'. Imarinacosopitaso nipirinhüë', co onpopinchin nitotaponaraihuë': ‘Catahuaco Siniro co caora nanitërahuë', topachinara, quëma nanamën chachin anitotëran. Ina marë: ‘Yosparinquën,' itëranquën.

²⁶ Quëmaora nohuanton Tata naporan,” itërin.

²⁷ Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarin.

“Tata Yosë nohuanton, pënëntërahuë. Ya'ipi nanamën anitotërinco piyapi'sa' a'chintaca'huaso marë'. Hui'ninco ni'ton, inasáchin noya nohuitërinco. Inapochachin Tata Yosë nohuitërahuë. Casáchin noya nohuitërahuë. A'naquëonta' cari anohuito huato, nohuitapi anta'.

²⁸ Huëco' casáchin imaco catahuainquëma'. Isoro'paquë ma'sha onporama' ni'ton, sëtarama'. Naporahuaton, nisha nisha yanatëpiramahuë', co canpitaora nanitëramahuë' noya cancantacamaso'. Pë'pëto quëquën quëparamaso pochin ninatanama ni'ton, napion cancantërama'. Napoaton huëco' catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'.

²⁹ Co carinquëma' nocananquëmahuë'. Sanoanan quëran pënënanquëma'. Casáchin natanco a'chinchinquëma'. Nani tahuëri catahuanquëma' noya cancantacamaso marë'. Ina pochin imapatamaco, sano cancantarama huachi.

³⁰ Ma'sona nicacaso sha'huitohuatënuëma', catahuanquëma' noya nicacamaso'. Catahuanquëma' ni'ton, co sacaihuë' imasaramaco huachi,” itërin Quisosori.

12

Chinoto tahuëri naporinso'
(Marcos 2.23-28; Lucas 6.1-5)

¹ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' pa'sapi. Tricoro' pëntontapi. Ca'tano'sanënpita tanatona', papona pochin a'naya a'naya trico moto maraapi. I'shorayarahuatona', ca'pi.

² Ina ni'sahuatona parisioro'saso':

—Ni'quë' Maistro! Chinoto tahuëri nipirinhüë', ca'tano'sanënpita tricoraya i'shorayapi, co ipora tahuëri pi'pisha tëranta' sacatacaso ya'huërinhuë'. Co Moisësë pënëntërinso' natëpihuë', itopi.

³ Napotihuachinara, itërin:

—Yosë quiricanën ¿co nontëramahuë' ti? Iráca Tapi tanahuachina,

⁴ Yosë pëinënquë ya'conin. Inaquë ya'conahuaton, pan Yosë marë' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' tanatona', ca'pi. Corto hua'ano'saráchin ina pan capacaiso nipirinhüë', Tapi ca'nin. Ca'pirinhüë', co ina marë' Yosëri ana'intërinhuë'.

⁵ Isonta' yonquico'. Nani chinoto tahuëri corto hua'ano'sa' Yosë pëinënquë sacatopi. Piyapi'sa' oshanëna marë' ohuicaro'sa' tēpapi. Sacatopirinhüë', co ina marë' oshahuanpihuë'. ¿Co inanta' nontëramahuë' ti?

⁶ Yosë pëinën noya nipirinhüë', caso' chini chiníquën nanantato, noya noya a'chintaranquëma'.

⁷ Yosë chachin naporin: “Piyapi'sa' nosorocamaso' na'con na'con nohuantërahuë. Ma'sha oshanëma marë' tēparahuatoma ya'ipi ahuiquitamaso', co onpopinchin nohuantërahuë',” tēnin quiricanënquë. Nontopiramahuë', co natantochináchinhuë' cancantërama'. No'tëquën yonquirama' naporini, co topinan quëran sha'huirapiitomahuë'.

⁸ Yosë quëran quëmapico ni'to, chiníquën nanantërahuë. Chinoto tahuëri ma'sona noya nicacaso' sha'huichinquëma'. Co nicacaso'huë nininsonta' sha'huichinquëma', itërin.

Imirin tachitërinso'

(Marcos 3.1-6; Lucas 6.6-11)

⁹ Ina quëran paantarahuaton, niyontonpiso pëiquë ya'conconin.

¹⁰ Inaquë a'na quëmapi quënanconin. A'na imirin tachitërin ni'ton, co pi'pisha tëranta' nanitërinhuë' sē'quëtacaso'. “Ipora tahuëri co cania'piro'sa' anoyatacaso ya'huërinhuë',” ta'tona', parisioro'sari ni'sapi. Quisoso yasha'huirapitona', itapona':

—Chinoto tahuëri nipirinhüë', ¿noya cania'piro'sa' anoyatacaso' ti? itopi.

¹¹ —Ni'cochi iyaro'sa', ohuicaro'sa' pē'tahuahuatamara, a'naya tëranta' panca nancatëquë anotihuachina, ocoirama'. Chinoto tahuëri nipirinhüë', masahuatoma', ocoirama'.

¹² Piyapi'saso nipirinhüë' noya noya ni'ton, na'con na'con nosorocaso' ya'huërin. Napoaton chinoto tahuërinta' piyapi'sa' catahuacaso' ya'huërin, itërin.

¹³ Napotahuaton, apia nontërin.

—Imiran iyasha ihuëquë', itërin. Natëton ihuëpachina, a'naroáchin noyatërin. A'na imirin pochachin niantarin.

¹⁴ Ina nicatona parisioro'saso' pipipi. Pipirahuatona', Quisoso tēpacaiso marë' yonquipi huachi.

Iráca ninorinso'

¹⁵ Ina nitotaton, Quisoso a'na parti pa'nin. Na'a piyapi'sari imasarin. Cania'piro'sa' huë'pachinara, ya'ipiya anoyatërin.

¹⁶ —Ama a'napita sha'huitocosohuë', itërin.

¹⁷ Iráca Quisoso ninoton, Isaiasë ninshitërin. Yosë yonquirinso chachin ninshitaton, naporin:

¹⁸ “Iso quëmapi nani acorahuë nisha nisha piyapi'sa' nisha'écaso marë'. Noya natëarinco. Na'con nosoroato, nóya ni'nahuë.

Ispiritonëhuë chachin aya'coancantarahuë.

Nisha piyapiro'santa' no'tëquën a'chintahuaton, anoyacancantararin.

¹⁹ Co no'huiarinhüë'. Co chiníquën nonsarinhuë'.

Co cachiquë paaton, piyapi'sa' ano'huitarinhüë'.

²⁰ A'naquën piquira yanopantërinso pochin nicatona', co huachi chiníquën cancantopi-hüë'. Inapitaso' achinicananarin.

Nanparin yatacopirinso pochin cancantatona', pi'pianchin Yosë shia'popi. Co inapitanta' no'huinarinhuë'.

No'tëquën a'chintahuatón, na'a piyapi'sa' anoyacancantarín. Inapotatón, sopai minsëarin huachi.

²¹ Nisha nisha piyapi'sari natanahuatona': 'Inasáchin nicha'ësarinpoa', tosapi huachi," ténin Yosë quiricanënguë.

Iraca Isaiasë ninorinso chachin nanirin ni'ton, Quisosori sanoanan quëran piyapi'sa' pënënarín.

Sopai hua'an minsëarinso'

(Marcos 3.20-30; Lucas 11.14-23; 12.10)

²² Ina quëran a'na quëmapi quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co nanitërinhuë' nonacaso'. Co quënantacaso tëranta' nanitërinhuë'. Sopai a'parahuatón, a'naroáchin anoyatërin. Noya ni'tërin. Nonacasonta' nanitërin huachi.

²³ Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi. "¡Ma'pitacha nanitaparín paya! Isoso' Tapico' shiin, ¿Yosëri a'paimarinso' nimara tí?" nitopi.

²⁴ Parisioro'sariso nipirinhüë', co natëpihuë': "Sopairo'sa' hua'an Piirsipo* itopisoari catahuarín ni'ton, nanitaparín sopairo'sa' a'pacaso'. Co inari catahuarinhüë' naporini, co nanichitonhuë'," topi.

²⁵ Topinan yonquirapirinhüë', inaora yonquinën quëran Quisosori nitotatón, itërin: "Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'. Co huachi inaquë ya'huë'itonahuë'. Huëntonënguë ya'huëpisopitanta' nino'huipi naporini, inapitanta' yanquë'itonahuë'.

²⁶ Inapochachin Satanasë sopairo'sarë' nino'huipi naporini, co huachi hua'an niitonhuë', co huachi piyapi'sa' hua'anëntacaso' nanichitonhuë'.

²⁷ 'Piirsipo catahuarinquën,' itopiramacohüë', co no'tëquën yonquiramahuë'. Co ina catahuarincohuë'. A'naquën a'chintëramasoarinta' sopairo'sa' yaa'papi. Satanasë catahuarinco ni'quëhuarë', inapitanta' inari catahuarín. Inapita natanco' macariso' catahuarinso' sha'huichinquëma'.

²⁸ Caso nipirinhüë', Ispirito Santo catahuarinco sopairo'sa' a'paca'huaso'. Napoaton Yosë chachin a'paimarinco hua'anënta'huanquëmaso marë', ténahuë.

²⁹ Quëmapi chiniquën nipachina, pëinën noya a'pairín. Co insonta ya'conatón ma'shanën mataponhuë'. A'naso nipirinhüë' ina quëran chini chiniquën ni'ton, huëcapairahuatón minsëquirín. Tonporahuatón, ma'shanënpita quiquitërin.

³⁰ Co imapatamacohüë', inimicotaramaco. Co catahuahuatamacohüë', sopai natëarama huachi. Piyapi'sa' anishacancantarama' ama Yosë imacaiso marëhuë'.

³¹ Napoaton itaranquëma': Co noyahuë' nipatama', oshahuanarama'. Pinótohuatamanta oshahuanarama'. Oshanëma marë' sëtouatama', Yosë oshanëma' inquitaringuëma'. Ya'ipi co noyahuë' ninamasopita inquitaringuëma'. Ispirito Santoíchin pinotoma' oshahuanpatama' tëhuënchinso', co inquitaringuëmahuë'.

³² Caso' Yosë quëran quëmapico nipirahuë pinopatamaco, ina marë' oshahuanpiramahuë', oshanëma marë' sëtouatama', inquitaringuëma'. Nipirinhüë', Ispirito Santo pinopatama', co oshanëma' inquitaringuëmahuë'. Co onporonta' inquitaringuëmahuë'," itërin Quisosori.

Nara pochin nininso'

(Lucas 6.43-45)

³³ Ina quëran itaantarín: " 'Nara noya nipachina, noya nitërin. Co noya nitohuachinahuë', napoonin,' topi. Nitërin quëran nara nohuitëre'. Inapochachin piyapínpoanta' ninëhua'. Noya yonquihuatëhua', no'tëquën nonaríhua'.

* **12:24 Piirsiposo'**: Satanasë tapon naporín.

³⁴ Canpitaso nipirinhüè', ya'huan pochin cancantatoma' yanonpinama'. Co noyahuè' yonquiatoma', co nanitëramahuè' noya nonacamaso'. Onpopinsona cancantëramaso', nonama quëran piyapi'sa anitotarama'.

³⁵ Noya cancantohuatëhua', noyasáchin nonarihua'. Co noyahuè' cancantohuatëhua', co noyahuè' nonarihua'.

³⁶⁻³⁷ Noya cancantohuatama', noya nonsarama'. Ayaro' tahuëri Yosë noya ni'sarinquëma'. Co noyahuè' cancantohuatama', co noyahuè' nonsarama'. Ina marë' ayaro' tahuëri ana'intarinquëma'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, Yosë nontarinquëma'. Ya'ipi nonamasopitanta' aipitarinquëma'. A'naquëma' co noyahuè' nonpatama', 'Co yonquiatohuè', naporahuè', itopiramahuè', ina marënta' ana'intarinquëma', tënahüè. Co noyahuè' cancantohuatama', no'tëquën ana'intarinquëma huachi," itërin Quisosori.

Yosë pochin nicacaso' nohuantopiso'
(Marcos 8.12; Lucas 11.29-32)

³⁸ Ina quëran parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapita huè'pachinara, Quisoso nontiipi: —Yosë pochin niquè' ni'inqüën. Ina ni'patoí, natëarainquën, itiipi.

³⁹ —Canpitaso' co noyahuè' cancantërama'. Co pi'pisha tëranta' Yosë yanatëramahuè'. “Yosë pochin niquè' ni'inqüën,” itopiramacohüè', co Yosë nohuantërinhuè'. Isoíchin anitotarinquëma'. A'na tahuëri Conasë pochin nisarahüè.

⁴⁰ Iráca Conasë marëquë të'yaitohuachinara, panca sami pochin nininsoari mi'tërin. Cara tahuëri tashirë chachin inaquë ya'huapirinhüè'. Ina quëran Yosë nohuanton, cha'ërin. Inapochachin canta' Yosë quëran quëmapico ni'to, chiminpato, cara tahuëri tashirë chachin acoporo' ya'huaporahuè', cha'ësarahüè huachi.

⁴¹ Conasë cha'ërahuatón, Ninihuiquë pa'nin. Inaquë pënëntohuachina, co noyahuè' yonquipisopita naniantopi. Napoaton ayaro' tahuëri inapita nontarinenquëma'. “¿Onpoatomata' co canpitaso' natëramahuè'?” itaponënuëma'. Caso' chiníquën nanantato, noya noya pënënpiranquëmahuè', co yanatëramacohüè'. Napoaton ayaro' tahuëri Yosë na'con ana'intarinquëma'.

⁴² Inapochachin iráca Saromon hua'anëntapon, copirno sanapi nininso' sor parti quëran huè'nin ina nontacaso marë'. “Ya'ipi nitotërin,” ta'ton, huè'nin natanapon. Napoaton ayaro' tahuëri ina atapanarinquëma'. Saromon quëran caso' na'con na'con nitotato, noya noya a'chintopiranquëmahuè', co yanatëramacohüè' ni'ton, Yosë chiníquën ana'intarinquëma', itërin Quisosori.

Sopairi ya'coancantantarinsó'
(Lucas 11.24-26)

⁴³ Ina quëran Quisosori a'chintaantarín. “A'na quëmapi sopairi ya'coancantopirinhüè', ina quëran pipirin. Pipihuachina, inotëro' parti pa'sárin. Insëquësona ya'huëcaso marë' yonisapirinhüè', co quënaninhüè'.

⁴⁴ Napoaton ina quëmapiquë chachin huëantarín. Inaso' co Yosë yonquiatonhuè', topinan ya'huárin quënanquiantarín. Noya ya'huëantachinachin ni'ton, sopairi yaya'coancantantarín.

⁴⁵ Napoaton paantarahuaton, canchisë sopairo'sa' maantarín. Aquë aquëtë' co noyahuè' nipsisopita maantarín. Posa sopairo'sari chachin quëmapi ya'coancantantapi. Napoaton aquë aquëtë' co noyahuè' yonquirin huachi. Inapochachin ipora na'a piyapi'sa' sopai natëtona', co noyahuè' cancantopi. Ina quëran: ‘Co huachi sopai natëarahüè', taponaraihuè', co Yosë yonquiatonahuè', oshaquëran aquë aquëtë' co noyahuè' cancantaantapi huachi,” itërin Quisosori.

Quisoso quëmopinënpita pochin nininsopita
(Marcos 3.31-35; Lucas 8.19-21)

⁴⁶ Piyapi'sa' nontaso', a'shin, iinpita, inapita huë'pi. Quisoso yanontopirinahuë', na'a piyapi'sa' yamorapi ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Aipiran huaniápirinahuë',

⁴⁷ a'na quëmapiri sha'huitërin:

—Ni'quë' Maistro. Mamaparin, iyaparinpita, inapita huëcatona', aipiran huanirapi. Yanontërinënquën, itërin,

⁴⁸ Napotopirinhüë', Quisosoriso' itapon:

—Mamahuë, iyahuëpita, inapita pochin ni'nahuësopita sha'huichinquën nitotëquë', itahuaton,

⁴⁹ imirin quëran tasatërin:

—Isopita imarinaco ni'ton, iyahuëpita pochin nicato, nosororahuë.

⁵⁰ Yosë natëpisopita iyahuëpita pochin ni'nahuë. Sanapi'santa' Yosë nanamën natëhuachina', oshihuëpita pochin ni'nahuë. Payaro'santa' Yosë imapachina', mamahuë pochin ni'nahuë, itërin.

13

Pa'sarayarinso'

(Marcos 4.1-9; Lucas 8.4-8)

¹ Naporo' tahuëri pëi quëran pipirahuaton, sono' yonsanquë huënsëconin.

² Inaquë notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi natanacaiso marë'. Hua'huayatërahuë' tancapitohuachinara, potiquë ya'conahuaton, huënsëmarin. Ii' yonsánshaquë huarë' piyapi'sa' yamorapi.

³ Nisha nisha pënënto nanan a'chintërin. Ma pochinsona nininsopita a'chintárin ayonquicaso marë'.

A'chintaton, itapon: “A'na quëmapi sha'tapon pa'sarin.

⁴ Tricoraya iminquë pa'sarayarin papotacaso marë'. Pa'sarayahuachina, a'naquën ya'pirin iraquë huarë' pa'sarayarin. Iraquë huarë' anotërin ni'ton, inairaro'sari huëcapairahuatona', pë'yaquipi huachi.

⁵ A'naquën ya'pirin na'piroquë pa'sarayarin, pi'pian pi'pian no'pa' ya'huërinquë. Shimënshin no'pa' ni'ton, shiarahuaton, papotopirinhüë'.

⁶ Pi'iri chiniquën pi'cahuachina, yaahuirin. Pi'pishara'huaya itëhuanin ni'ton, ahuirin huachi.

⁷ A'naquën ya'pirionta' nahuanoquë pa'sarayarin. Inaquë papotopirinhüë', nahuano'sarinta' papotërin. A'shinahuatona', imotërin huachi. Napoaton co nitërinhuë'.

⁸ A'naquënso nipirinhüë' noyaro'paquë pa'sarayarin. Inaquë noya papotërin. A'shinpachina, sha'nin quëran na'con na'con nitërin. A'naquën cara shonca, cara shonca nitërin. A'naquën saota shonca, saota shonca nitërin. A'naquën pasa, pasa nitërin.

⁹ Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico',” itërin Quisosori.

Pënënto nananquë a'chininso'

(Marcos 4.10-12; Lucas 8.9-10)

¹⁰ Ina quëran ca'tano'sanënpitari ya'caritahuatona', natanpi. “¿Onpoatonta' Maistro piyapi'sa' a'chintohuatana, pënënto nanan quëran a'chintëran?” itopi.

¹¹ “Yosë hua'anëntërinso' co insonta' inaora yonquinën quëran nitotërinhuë'. Canpitaso' ya'ipiya a'chintaranquëma'. A'napitaso nipirinhüë' co ya'ipi a'chintarahüë'. Pënënto nanan quëransáchin a'chintarahüë.

¹² Insosona noya natanpachinaco, Yosëri catahuarin noya yonquicaiso marë'. Na'con na'con nitotapi. A'napitaso nipirinhüë' co yanatëhuachinacohüë', Yosëri tananpitarin ni'ton, ya'ipiya naniantapi huachi.

¹³ Napoaton inapita huë'pachinara, sacai pochin a'chintërahuë. Natanaponaraihuë', co natëapihuë'. Nicaponaraihuë', co yonquiapihuë'.

¹⁴ Iráca Isaiasëri ninoton, naporin:

'Natanapomarahué', co natëtaramahué'.

Nicapomarahuénta' co tëhuënchachin quënanaramahué'.

¹⁵ Isopitaso' co natantochináchinhué' cancantopi.

Në'huëya pochin cancantatona', co yanatantopihué'.

Tanshirinso pochin cancantatona', co yaquënantopihué'.

Noya ni'pi naporini, quënanchitonahué'.

Noya natanpi naporini, cancanëna quëran nataintonahué'.

Co noyahué' yonquipisopita naniantatona' imarinaco naporini, anoyacancanchitohué', tënin Yosë iráca.

Ipora huanta' na'a piyapi'sa' ina pochin cancantopi.

¹⁶ Canpitaso nipirinhué', ma noya Yosë catahuarinquëma' ni'ton noya ni'namaco. Noya natanamaco. Napoaton noya cancantarama'.

¹⁷ Iráca quëran huarë' na'a pënëntona'piro'sa', noya piyapi'sa', inapita canpita ni'namasopita yani'pirinahué', co ni'pihué'. A'chintëranquëmasopitanta' yanatanpirinahué', co natanpihué'," itërin Quisosori.

Tricoraya tapon naporinso'

(Marcos 4.13-20; Lucas 8.11-15)

¹⁸ Ina quëran ca'tano'sanënpita a'chintaantarín. "Natanco iyaro'sa'. Sha'tona'pi sha'ninso pochin nininso' a'chintanta'inquëma' no'tëquën nitotacamaso marë'.

¹⁹ Tricoraya pa'sarayarëso pochin Yosë nanamën ya'ipi parti a'chintërë'. 'Yosë yahua'anëntarinquëma', topachina, a'naquën piyapi'sa' ira pochin nipi. Nanamën natanpirinahué', co yonquipihué'. Inairaro'sari huëcapairahuatona', pë'yaquipiso pochin a'naroáchin sopai huë'nin. Huë'sahuaton, Yosë nanamën natanpiso' osërëtiirin. Anani-antërin huachi.

²⁰ A'naquën piyapi'saso nipirinhué', na'piro pochin niconpi. Yosë nanamën natanahuatona', a'naroáchin pa'yatatona', natëpirinahué',

²¹ co cancanëna quëran huarë' natëpihué'. Co chiniquën cancantatonaraihué', co natëmiatopihué'. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin yaa'popi. Imapiso marë' aparisito-huachinara, a'popi huachi.

²² A'naquën piyapi'santa' nahuano' ya'huërinso pochin niconpi. Yosë nanamën natanpachinara, yaimapirinahué', ma'sharáchin yonquiatona', naniantopi. 'Na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtohuachincoi, nóya cancantarai,' topirinahué', co ina quëran noya cancantacasohué' nipirinhué'. Napoaton nahuano'sari imotërinso pochin, ma'sharáchin yonquiatona', Yosë nanamën naniantopi. Co imamiatopihué'.

²³ A'naquën piyapi'saso nipirinhué', noyaro'pa pochin nipi. Yosë nanamën natanahuatona', cancanëna quëran huarë' natëpi. Cara shonca, cara shonca nitërinso pochin a'naquën noyamiáchin imapi. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërinso pochin noya imapi. A'naquëonta' pasa, pasa nitërinso pochin ya'ipi cancanëna quëran imatona', noya noya imapi huachi," itërin.

Pacatëro' sha'ninso'

²⁴ Ina quëran a'chintaantarín: "A'nanta' iyaro'sa', a'chintaanta'inquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. A'na patron iminpachina, noya trico sha'nin.

²⁵ Ina quëran tashihuachina, huë'ësoi' inimico huë'nin. Huë'sahuaton, inaquë chachin pacatëro' trico pochin ya'norinso' sha'quirin anta'. Trico sha'ninso' huancanaya ina huancanaya sha'quirin. Nani sha'pachina, pa'nin. Co incari tëranta' ni'ninhué'.

²⁶ Inanta' pichopitahuaton, tricorë' napopianachin ya'norin. Cato chachin a'shinaponahué', pacatëroso' co nitërinhué'. Naporo huarë' nohuitopi huachi. 'Isoso' co tricohué', pacatëro', topi.

²⁷ Ina ni'sahuatona', piyapinënpitari sha'huitonpi. 'Noyarayasachin asha'topiranhué', ¿onporahuatonta' ina huáncana ina huancánachin pacatëro' papotërin?' itonpi.

28 'Inimiconëhuë naporin,' itërin patronënari. Napohuachina, piyapinënpitari itapona': 'Nohuantohuatan, paatoi hua'chi'i, topiraihuë', itopi.

29 'Ama napotocosohuë'. Ipora hua'tohuatama', tricon'ta' ocoiarama'.

30 Tananpítoco' cato chachin a'shiina'. Nani macacaso' nanihuachin, sacatoro'sa' sha'huitarahuë. Pacatëro'ton masahuatoma', tonpoco' pënuë ahuiquitacaso marë'. Ina quëran tricosachin masahuatoma', pëinëhuëquë acotoco huachi, itarahuë,' tënin patron," itërin Quisosori.

Mostasaraya pochin nininso'

(Marcos 4.30-32; Lucas 13.18-19)

31 Ina quëran itaantarin: "Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. Mostasaraya pochin ninin. Inaso ya'pirin pi'pira'huaya niponahuë',

32 iminquë sha'patëra papotohuachina, panca ta'an ninin. Nani a'shinpachina, in-airaro'sa' huëcatona', inaquë pëirin," itërin. (Inapochachin caniaritapon, caraíchin piyapi Yosë imapirinahuë', a'na tahuëri notohuaro' piyapi'sa' Yosë imasapi.)

Pan ahuëpocatërinso pochin nininso'

(Lucas 13.20-21)

33 "Naquëranchin iyaro'sa' Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. Pan ahuëpocatërinso pochin ninin anta'. A'na sanapi pan nipachina, cara shonca quiro pochin trico no'mo' manin. Masahuaton, pi'pian tëranta' pan ahuëpocatërinso' ayontohuachina, ya'ipiya së'cotaton, ahuëpocatërin huachi," itërin Quisosori.

Ma'pochinsona nininso'

(Marcos 4.33-34)

34 Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpachinara, na'a pënënto nanan sha'huitërin. Ma'pochinsona nininsoáchin sha'huitërin.

35 Iráca pënëntona'piri ninoton, ninshitërin.

"Piyapi'sa' a'chintahuato, ma'pochinsona nininso' a'chintarahuë.

Isoro'pa' ninin quëran huarë' co piyapi'sa' nitotopirinahuë',

a'chintarahuë huachi," tënin iráca ninoton.

Naporinso chachin ina pochin Quisosori a'chintarin.

Pacatëro' tapon naporinso'

36 Ina quëran piyapi'sa' patahuaton, pëiquë ya'conconin. Inaquë ca'tano'sanënpitari itapona': "Achin sacai' pochin pënënto nanan a'chintopirancoihuë'. Pacatëro' sha'piso' co nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan? A'chintantacoi nitochii," itopi.

37 "Inta nipachin, a'chinchinquëma'. Patron asha'tërinso pochin piyapi'sa' a'chintërahuë. Yosë quëran quëmapico ni'to, nanamën a'china'huaso marë' o'marahuë.

38 Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Yosë hua'anëntërinquë ya'conpispitaso' noya ya'pirin pochin nipi. Sopai natëpispitaso nipirinhüë', pacatëro' pochin niconpi. Co noyahuë' cancantatona', sopai natëpi.

39 Inimico pacatëro' sha'ninso pochin sopai chachin nohuanton, co noyahuë' nipi. Nitërinso' manëso pochachin ayaro' tahuëri naniriarin. Nanihuachin, anquëniro'sa' o'maapi piyapi'sa' macacaiso marë'.

40 Pacatëro' ahuiquitëre'so pochin ayaro' tahuëri pënuë ana'intacaso' ya'huërin.

41 Anquëniro'sa' a'pahuato, ya'ipi co noyahuë' nipispita ayontonapi huachi. Anishacancantona'piro'santa' masapi.

42 Inapita masahuatona', pënuë të'yatapi. Inaquë chiníquën parisitatona', na'nërápona'.

43 Yosë natëpispitaso nipirinhüë', nóya ni'sarin. Pi'i a'pininso pochin Yosë hua'anëntërinquë ya'noapi. Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itërin Quisosori.

Oro pochin nininso'

⁴⁴ Ina quëran itaantarín: “Isonta' a'chinchinquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. A'na quëmapi ya'huëpirinhuë'. A'na no'pa' pa'taton, oro pochin nininsopita quënanconin. Acoporo' ya'huëpirinhuë', quënanconin. Pa'yataton, imotantarahuaton, pa'nin huachi. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canarin quëran, ina no'pa' pa'anconin huachi. ‘Quënanahuëso' noya nóya,’ ta'ton, ina na'con na'con nohuantërin,” tënin. (Inapochachin Yosë hua'anëntinquëmaso' na'con na'con nohuantoco', tapon naporin.)

Huirina'pi pa'ton nininso'

⁴⁵ Ina quëran itaantarín: “A'nanta' a'chinchinquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. A'na quëmapi pa'sárin huirí na'pira'huayaro'sa' pa'ton nininso' yonicaso marë'.

⁴⁶ A'na tahuëri noya noya nininso' quënanin huachi. Na'con pa'tërin ni'ton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton coriqui canarin quëran pa'anconin. ‘Ina na'con na'con nohuantërahuë,’ ta'ton, pa'anin huachi,” itërin.

Sami pochin nininso'

⁴⁷ Ina quëran itaantarín: “A'nanta' a'chintaanta'inquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. Sami manëso pochin ninin. Panca rití marëquë të'yatohuatëra, notohuaro' sami manë'. Nisha nisha manë'.

⁴⁸ Na'a sami ya'compachina, yonsanquë oshirë'. Ina quëran sami camayoro'sa' huënsërahuatona', sami nisha nisha huayonapi. Noya sami i'mëquë po'morapi. Napoonin nininsopitaso nipirinhuë', të'yatopi.

⁴⁹ Ayaro' tahuëri inapochachin nisarin. Anquëniro'sa' o'marahuatona', ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha huayonapi. Yosë yonquipisopita noya acoapi. A'naquënsó nipirinhuë', co noyahuë' cancantopi ni'ton,

⁵⁰ pënquë të'yatapi. Inaquë chiníquën parisitatona', na'nërápona huachi,” itërin Quisosori.

⁵¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita natanin:

—Nani a'chintëranquëmaso' ¿nitotërama' ti? itërin.

—Nani nitotërai, itopi.

⁵² —Yosë quiricanën nani nitotarama'. Yosë hua'anëntërinso' a'chintëranquëma' ni'ton, pëi' hua'anën pochin nisarama'. Pëi' hua'anën noya nipachina, ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita noya nocomarin. Nani na'con a'chintëranquëma' Yosë nanamën a'chinacamaso marë'. Iráca ninshitopiso' nitotërama'. Naporahuaton, a'nanta' nashamiachin a'chintëranquëma'. Ya'ipiya nitotatoma', a'chintëra'piarama', itërin Quisosori.

Nasaritoquë paantarínso'

(Marcos 6.1-6; Lucas 4.16-30)

⁵³ Nani a'chintohuachina, pa'nin huachi.

⁵⁴ Ya'huërinquë chachin paantarahuaton, niyontonpiso pëiquë a'chintarin. Piyapi'sa' natanahuatona', nisha nisha yonquiatona', ninontopi.

—¡Ma'pítacha nitotërin paya! ¿Macariso' a'chintomara? Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. ¿Onporahuatoncha nani ma'sha nanitaparín nicaya?

⁵⁵ Hua'huatapon quëran huarë' nohuitërehua'. Pa'pinso' nontëcamayo. A'shinso' Maria itopi. Iinpitanta' nohuitërehua'. Santiago, Cosi, Simon, Cotasë, inapita itopi.

⁵⁶ Oshinpitanta' isëquë ya'huarin. Co Quisoso chiníquën nanantërinhuë'. ¿Onporahuatonta' nipachin ina pochin nitotërin? nitopi.

⁵⁷ Co natëtonaraihuë' tëhuapi. Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Íráca quèran huarè' napopi. “Ya'ipi piyapi'sari pënëntona'pi noya natanpi. Nínanonénquë ya'huëpisopitaso nipirihuë', co noyahuë' natanpi. Co quëmopinënpitari tëranta' yanatëpihuë',” topi iráca. No'tëquën napopi, ténin Quisoso.

⁵⁸ “Co Yosë quèran o'marinhüë',” ta'tona', co cancanëna quèran huarè' natëpihuë' ni'ton, co na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërinhuë'. Caraíchin cania'piro'sa' anoyatërin.

14

Coansha Paotista tēpapiso' (*Marcos 6.14-29; Lucas 9.7-9*)

¹ Ya'ipi Quisoso naporinso' nahuinin. Cariria hua'an Irotisë itopisonta' natantërin.

² “Ma'pitacha nanítapaton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin paya. Coansha Paotistaco' nanpíantarínso' ténahuë',” itërin piyapínënpita nontaton. I'huamiáchin Coansha atëpataton, naporin.

³⁻⁴ I'hua chachin Coansha nanpiso', Irotisë co noyahuë' ninin. Iin sa'in osërëtatón, manin. Pinipi sa'in chachin osërëtërin, Irotiasa itopiso'. Napoaton Coansha Paotistari chiníquën pënënin. “Yosë co nohuantërinhuë' iyaparin sa'in osërëtatón macamaso',” itërin. Napotohuachina, chiníquën no'huitatón, sontaro'sa' camairin macacaiso marè'. Masahuatona', tashinan pëiquë po'mopi.

⁵ Chiníquën no'huitón, yatëpápirínhuë', piyapi'sa' t'ë'huatërin. “Yosëri chachin Coansha a'parin pënëinpoaso marè',” ta'tona', noya ni'pi. Inapita t'ë'huataton, co atëpatërinhuë'.

⁶ Ina quèran hua'huatërinso' tahuëri nanihuachina, pita ninin. Na'a piyapi'sa' amatërin. Naporo' Irotiasa hua'huin ya'conahuatón, ya'ipi piyapi'sa' ni'tërantapaquë nansararin. Nanon nansarinso' ni'sahuatón, hua'ani pa'yatërin:

⁷ “Ma'sona tëranta', apia'hua, nohuantohuatan, nico quëchinquën. Yoscoarè' quëchinquën,” itërin.

⁸ Itohuachina, a'shin paahuarin.

—¿Ma'ta' mama ma'pai? itoonin.

—“Coansha anishitëconotahuatón, motën quëtoco,” itëquë', itërin a'shini. Manorahuatón, hua'an ya'huërinquë paantarín.

—Coansha motën nohuantërahuë. Sënanquë acorahuatón, apiramiáchin quëtoco, itoonin.

⁹ Natanahuatón, hua'an sëtërin. “Coansha noya quëmapi,” ta'ton, co huachi yonquirínhuë' tēpacaso'. Co yatëpápirínhuë', “Ya'ipi piyapi'sa' nataninaco, Yoscoarè' itërahuë',” ta'ton, sontaro'sa' a'parin tēpacaiso marè'.

¹⁰ Pa'sahuatona', tashinan pëiquë nishitëconotonpi.

¹¹ Motën sēnanquë acorahuatona', nanon quëtópi. Nanonta' a'shin quëtóonin.

¹² Napotohuachinara, imarinsopita natantahuatona' huë'pi. Nonën quëparahuatona', pa'pitópi. Ina quèran Quisoso sha'huitónpi.

Cosharo' ana'atërinso' (*Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14*)

¹³ Coansha tēpapiso' natantahuatón, Quisoso piyapi'sa' patërin. Potiquë ya'conahuatón, co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'nin. Piyapi'sa' natantahuatona', imapi. Ira pa'tatona', inahua'tón canconpi.

¹⁴ Quisososo canconahuatón nonshipirínhuë', notohuaro' piyapi'sa' quënanconin. Quënanconahuatón, na'con nosororin. Noya nontaton, ya'ipi cania'piro'sa' anoyatërin.

¹⁵ I'huararahuaso', ca'tano'sanënpitari itiipi:

—Nani i'huarin. Co manta' isëquë ya'huërinhuë'. Piyapi'sa' a'paquë' ninanoro'saquë pa'ina'. Inaquë cosharo' pa'anatona' ca'ina', itopirínahuë'.

¹⁶ —Co iyaro'sa' pacacaiso' ya'huërinhuë'. Canpítari a'caco', itërin Quisosori.

17 —Capa isëquë capacaso'. A'natërapoíchin pan, catoíchin sami, inaíchin ya'huëtërincoi, itopi.

18 —Inaya tëranta' quëshico, itohuachina, quëshiiipi.

19 Ina quëran piyapi'sa' sha'huitërin pastoquë huënsëcaiso marë'. Nani huënsëhuachinara, Quisosori a'natërapoya pan, catoya sami, inapita manin. Masahuaton, inápaquë në'pëtahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, pan, sami, inapita së'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin.

—Piyapi'sa' quëtonco' ca'ina', itohuachina, quëtëra'piapi.

20 Ya'ipi piyapi'sa' coshatopi. Natëaquë huarë' coshatopi. Ina quëran pë'sotopiso' mapi. Shonca cato' i'më' mëntatopi.

21 A'natërápo huaranca pochin quëmapi'sa' coshatopi. Sanapi'santa' hua'huinarë chachin coshatopi anta'.

Ii' aipi i'narinso'

(Marcos 6.45-52; Juan 6.16-21)

22 Ina quëran ca'tano'sanënpita sha'huitërin. “Potiquë ya'conahuatoma', aquëtëran paco'. Nani piyapi'sa' nontohuato, canta' pa'sarahüë,” itohuachina, pa'pi huachi. Ina quëran piyapi'sa' nontërin.

23 Nani nontohuachina, panënuquë inaora pa'nin Yosë nontacaso marë'. Inaquë Yosë nontaso', tashitërin.

24 Ca'tano'sanënpitaso nipurinhuë', sono' huancanai' tashitopi. Ya'ipi tashi' maitopirinahuë', panca ihuan nacapiatona', co nanitopihuë' chiníquën paacaiso'. Poti opoto opototarin.

25 Co tahuëriyátërasohüë', Quisoso huë'sapirinhuë', co nitotopihuë'. I' aipi i'narahuatón, no'pa pochin pa'tarin. Poti ya'cariarin.

26 Ca'tano'sanënpitari quënanpirinahuë'. Ii' aipi i'narinso' ni'sahuatona', pa'yanpi. “Hua'yan” ta'tona', “ëë” topi. Chiníquën pa'yanpirinahuë',

27 a'naroáchin Quisosori nontërin.

—¡Co'ta ca huë'sarahüë. Ama pa'yancosohüë! Chiníquën cancantoco', itërin.

28 Ina natanahuaton, Pitrori itërin:

—Quëma Siniro ni'quëhuarë', sha'huitoco pa'i. Canta' i' pa'tato nacapi'inquën, itërin.

29 —Noyapa', huëquë', itohuachina, Pitro poti quëran nohuaraitahuaton, ii' aipi huanirin. Quisosoíchin yonquiatón, amasha huancanaimiachin noya pa'sapirinhuë'.

30 Ihuani chiníquën aco'sacaitërinso ni'sahuaton, tē'huatërin. Napohuachina acopoi' pa'sapirinhuë':

—¡Catahuaco Siniro! itërin.

31 A'naroáchin Quisosori maimirarin. Oshirahuaton, ahuaniiintarin:

—Co ya'ipi cancanën quëran natërancohuë' ni'ton, acopoi' pa'sapiranhuë'. ¿Onpoatonta' co noya natërancohuë'? itërin.

32 Ina quëran potiquë quësahuaton, ichiya'conin. Ya'conpachina, a'naroáchin ihuan sanorin.

33 Napohuachina, na'con yonquipi.

—Quëmaso' Siniro tēhuëenchachin Yosë hui'ninquën, ta'tona' chinotopi.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'

(Marcos 6.53-56)

34 Ina quëran aquëtëran canconahuatona', Quinisariti parti nonshipi.

35 Ya'huëhuano'sari nohuitahuatona', nanan a'papi. “Quisoso nani canquirin,” topachinara, na'a cania'piro'sa' quëpi anoyatacaso marë'. Nisha nisha parti quëran huë'pi.

36 “Quëma a'moranso' huirotën tëranta' së'huatona', noyachina,” itopi. “Inta nipachin së'huaina,” topachina, së'huapi. Insoarisona së'huahuachina, a'naroáchin noyatopi.

15

Shimashonënápita napopiso'
(Marcos 7.1-13)

¹ Ina quëran a'naquën parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapita Quirosarin quëran huë'pi Quisoso natanacaiso marë'.

² —¿Onpoatonta' ca'tano'sanënpita co quiya pochin nipihuë'? Iráca shimashonënpoa' inachintopiso' a'chintërinënpoa'. “Co'huara coshachatërasëmahuë', i'shaquë pi'pian niopoimiratoco' ama oshahuanacaso marëhuë',” topi iráca. Quëmaso nipirinhue' co ina pochin nicacaso' a'chintëranhuë', itopi.

³ Napotihuachinara, Quisosori itërin:

—¿Onpoatonta' canpitanta' shimashonënpoa' inachintërinso' natëtoma', co Yosë pënëntërinso' natëramahuë'?

⁴ Quiricanën quëran pënëninpoa'. “Tatama', mamama', inapita noya nicatoma natëco',” tënin. Naporahuaton, “Inso tëranta pa'pina', a'shina' inapita co noyahuë yonquirapitona' no'huihuachina', tëpaco',” tënin Yosë iráca.

⁵ Canpitaso nipirinhue' nisha a'chinama'. “Ma'sha ya'huëtërinco'so' nani acorahuë Yosë quëta'huaso marë',” topatëra, co tatanpo' quëtacaso' ya'huërinhuë', toconama'. Napoaton tatama' ma'sha pahuantohuachinara, apiratatoma', co quëtëramahuë'.

⁶ “Co quëtacaso' ya'huërinhuë',” toconama'. Ina pochin a'chinatoma', co Yosë quiricanën natëramahuë'.

⁷ “Yosë imarai,” topiramahuë', co imaramahuë'. ¡Canpitaso' nonpintëinquëma! Iráca Isaiasë ninshitaton, no'tëquën ninorinquëma'.

⁸ Yosë naporin: “Isopita piyapi'sa' nanamëna quëran noya nontopirinacohue', co cancanëna quëran imarinacohue'. Co ca pochin cancantopihuë'.

⁹ “Yosë pënëntërinso' a'chinarai,' topirinahuë', inahuara yonquinëna quëran a'chinpi. Napoaton topinan quëran chinotërinaco,” tënin Yosë.

Iráca Isaiasë ninshitaton naporin, itërin Quisosori.

Onporahuatëhuasona oshahuanëhuaso'
(Marcos 7.14-23)

¹⁰ Ina quëran piyapi'sa' përasahuaton, a'chintërin.

—Ya'ipinquëma' natanco no'tëquën yonquicamaso marë'.

¹¹ Coshatëresó marë' co oshahuanëhuë'. Cancanënpoa quëran yonquirëso marë' oshahuanëhuaso'. Tëhuënchachin co noyahuë' nonpatëra, oshahuanë', itërin.

¹² Ina quëran ca'tano'sanënpitari sha'huitiirin.

—Achin Maistro pënënancoi ni'ton, parisioro'sa' no'huirinënquën, itopi.

¹³⁻¹⁴ —Ama ina marë' pa'yancosohue'. Oshaquëran Yosëri ana'intarin. Ni'co'. Ma'sha sha'patëra, co pacatëro' pa'ararëhuë'. Ocoirahuatë' të'yatëre'. Inapochachin co nanamën imapisopitahuë' Yosëri a'poarin. Inapitaso' somaraya pochin cancantopi. Somarayasa' co nanitërinhuë' a'na somaraya noya quëpacaso'. Quëparin naporini, cato chachin panca naninquë anochitonahuë', itërin Quisosori.

¹⁵ —Achin Maistro a'chintërancoiso', a'chintaantacoi quiyanta' no'tëquën nitochii, itërin Pitrori.

¹⁶ —¿Co canpita tëranta' yonquiyatëramahuë' ti? Inta nipachin, a'chinchinquëma'.

¹⁷ Nani ma'sha ca'nëhuaso marë', co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Co cosharo' cancanënpoaquë ya'coninhuë'. Chi'chirinamënpoaquë ya'conin. Ina quëran inquierantëhuë'. ¿Co ina nitotëramahuë' ti?

¹⁸ Napoaponahuë', cancanëma quëran co noyahuë' yonquihuatomara, co noyahuë' nonama'. Ina marë' oshahuanama'.

¹⁹ Co noyahuë' yonquihuatamara, tēpatērama', nitēhuananpitērama', monshihuanaca-soáchin yonquirama', ihuatērama', nonpintērama', pinotērama'.

²⁰ Ina pochin cancantohuatamara, oshahuanamaso'. Co i'shaquë niopimiratari-huarahuënta', coshatohuatēhuara, co ina marë' oshahuanēhuahuë'. Cancanēnpoa quëran nóya yonquicaso' ya'huërin. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

Nisha sanapi natëtërinso'
(Marcos 7.24-30)

²¹ Ina quëran Cotia parti quëran pipirahuaton, Tiro, Siton, inapita parti pa'nin.

²² Naporó' a'na Canaan sanapi inaquë ya'huërinsoari huëcapairahuaton, chiníquën itapon:

—¡Nosoroco, Siniro! Quëmaso' Tapico' shinquën ni'ton, Yosë chachin acorinquën piyapi'sa' catahuamaso marë' tēnahuë. Hua'huahuë parisitárin. Sopairi ya'coancantaton, chiníquën aparisitarin. Inquitoco, topirahuë', itërin.

²³ Quisososo' co a'panitaponahuë' pa'sapirinhue', sanapiriso' imaraton:

—Nosoroco Siniro, itërarin. Ina ni'sahuatona', ca'tano'sanēnpitari pi'pian no'huipi.

—Iso sanapi a'paquë' pa'in. Imaquitonpoa', pinatano' níriarin, itopi.

²⁴ Napotohuachinara, sanapi itërin:

—Quëmaso' imoya nisha piyapinquën. Israiro'sa' catahua'huaso marë' Yosë a'parinco. Inahuaso Yosë piyapinēnpita nipirinhue', ohuica chihuërinso pochin nipi ni'ton, catahuarahuë', itërin.

²⁵ Sanapiso nipirinhue', isonquirahuaton moshaquirin.

—Nisha sanapico nipirahuë', canta' Siniro catahuaco, topirahuë', itërin.

²⁶ —Ni'quë' imoya. Hua'huaro'sa' a'cahuatëra, co cosharonën osëretahuatë' ni'nira a'carëhuë', itërin Quisosori.

²⁷ —Naporin mini Siniro. Napoaponahuë', pi'pian tēranta' cosharo' atatohuachina, ni'nira'huayari capitërin ni'ton, quiyanta' catahuaco, topirahuë', tēnin.

²⁸ —¡Ma noya imoya natëranco! Ya'ipi cancandēn quëran huarë' natëranco ni'ton, hua'huan anoyachinquën, itërin. Napotohuachina, a'naroáchin hua'huin noyatërin huachi.

Nisha nisha cania'piro'sa' anoyatërinso'

²⁹ Ina quëran Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, a'na panēnquë pantarin. Inaquë huënsëconin.

³⁰ Napohuachina, notohuaro' piyapi'sa' huë'pi. Nisha nisha caniori maninsopita quësapi. A'naquën sonpacha, a'naquën somaraya. Apiaro'sa', nē'huëyaro'sa', inapita quësahuatona', Quisoso pirayan acoipi. Inaquë acoihuachinara, ya'ipimiachin anoyatërin.

³¹ Piyapi'sari ni'sahuatona', pa'yatopi. “Ni'co'. Nē'huëyaro'sa' nonsapi. Apiaro'sa' nani noyatopi. Sonpacharo'sa' noya iratopi. Somarayaro'santa' noya quënantopi. ¡Ma noyacha Yosëso paya! ¡Ma noyacha ni'ton, piyapinēnpitanpoa catahuarinpoa paya!” topi.

Cosharo' ana'atantarinsó'
(Marcos 8.1-10)

³² Ina quëran ca'tano'sanēnpita përasahuaton, itapon:

—Piyapi'sa' nosororahuë. Nani cara tahuëri pochin natanarinaco ni'ton, co huachi manta' cosharo' ya'huëtopihuë' capacaiso'. Co topinan yaa'parahuë', tanari canahuachina', itërin.

³³ —Pa'pi notohuaro' piyapi'sa' yamorapi. ¿Intohuacha cosharo' macatë' isonapo' piyapi a'carë nicaya? Co pëi' isëquë ya'huërinhuë', itopi.

³⁴ —¿Onpo panta' ya'huëtërinquëma'? itohuachina, —Canchisëíchin pan, caraíchin sami, inaíchin ya'huëtërincoi, itopi.

³⁵ Ina quëran piyapi'sa' sha'huitërin no'paquë huënsëcaiso marë'. Sha'huitohuachinara, huënsëpi.

³⁶ Nani huënsëhuachinara, canchisë pan, sami, inapita masahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën Tata,” itërin. Ina quëran së'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin piyapi'sa' quëtacaiso marë'. Ya'ipi quëtëra'piapi.

³⁷ Nani quëtohuachinara, ya'ipiya natëaquë huarë' coshatopi. Ina quëran pë'sotopiso' masahuatona', canshisë i'më' mëntatopi.

³⁸ Catapini huaranca quëmapi'sa' pochin coshatopi. Sanapi'santa' hua'huinarë chachin coshatopi.

³⁹ Ina quëran piyapi'sa' nontahuaton, potiquë ya'conin. Aquëtëran pëntonahuaton, Macatan parti canconin.

16

Quisoso sacai' nininso' nicacaso' nohuantopiso'

(Marcos 8.11-13; Lucas 12.54-56)

¹ Ina quëran parisioro'sa', satsioro'sa' inapita Quisoso nontacaiso marë' huë'pi. Nonpintatona', nontopi atëhuëcaiso marë'. “Yosë a'paimahuachinquën, sacai' nicacaso nininso' niquë'. Quiyanta' ina nicatoi, natëinquën,” itiipi.

² “¿Onpoatomata' iyaro'sa' co no'tëquën yonquiramahuë'? Ni'co'. O'nan nitoninorama'. I'huanahuanquë noyapihuayanchin nipachina, 'Tashiraya noyahuantapon,' tënama'.

³ Tashiramiachin chistro yaratohuachinaso', 'Ipora tahuëri o'nanapon nimara,' tënama'. Ina nitotapomarahuë', ¿onpoatomata' ipora chachin naporahuësopita co yonquiramahuë'?

⁴ Ipora ya'huëramasopita co noyahuë' cancantërama'. Nitëhuananpitopisopita pochin cancantatoma', co pi'pisha tëranta' Yosë yanatëramahuë'. 'Sacai' nicacaso nininso' niquë' natëinquën,' itopiramacohuë', co Yosë nohuantërinhuë' ina pochin nica'huaso'. Isoíchin anitotarinquëma'. A'na tahuëri canpita nitotacamaso marë', Conasë pochin nisarahuë' itërin. Ina quëran patërin huachi.

Parisioro'sa' yanonpinpiso'

(Marcos 8.14-21)

⁵ Ca'tano'sanënpita sono aquëtëran pëntonpirinahuë', naniantopi pan quëpacaiso'.

⁶ Ina quëran Quisosori itërin:

—Parisioro'sa', satsioro'sa' inapita, pan ahuëpocatërinso' pochin ya'huëtopi. Ama iyaro'sa' ina nohuantocohuë', itërin.

⁷ Natanahuatona', ca'tano'sanënpita capini ninontopi.

—¿Onpoatonta' naporin? tënin a'naso'.

—Ahuën. Capa pan. Co quënëhuahuë' ni'ton, napotërinpoa' nimara, tënin a'nanta'.

⁸ Ninontopiso' nitotaton, Quisosori itërin:

—¿Onpoatonta' “capa pan,” toconama'? Tëhuëchachin co noya natëyatëramacohuë'.

⁹ A'chintápiranquëmahuë', ¿ipora huanta' co yonquiramahuë' ti? Yonquico' iyaro'sa'. I'hua chachin a'natërápo painchin nipirinhuë' a'natërápo huaranca piyapi ananitërahuë'. ¿Ina naniantërama' ti? Naporó' pë'sotopiso' shonca cato' i'më' mëntatërama'.

¹⁰ Ina quëran canchisë painchin nipirinhuë', catapini huaranca quëmapi'sa' ananitërahuë'. Naporó' canchisë i'më' pë'sotopiso' manama'.

¹¹ ¿Onpoatomata' co yonquiramahuë'? “Pan ahuëpocatërinso pochin ya'huëtopiso' ama nohuantocohuë',” itohuatëinquëmara, co cosharo' yonquiato naporahuë', itërin.

¹² Naporó' huarë' yonquipi huachi: “Co pan chachin yonquiaton, naporinhuë'. Parisioro'sa', satsioro'sa' inapita a'chinpiso' yonquiaton, pënëninpoa'. Pi'pisha pan ahuëpocatërinso' së'yonpachinara, a'naróachin së'cotërin. Inapochachin inapitanta' co no'tëquën a'chinatonaraihuë', piyapi'sa' anishacancantopi, tapon napotërinpoa',” topi.

Pitro natëtërinso'
(*Marcos 8.27-30; Lucas 9.18-21*)

¹³ Ina quëran Sisaria Pinipo parti pa'pi. Inaquë ca'tano'sanënpita itapon:

—Nani ma'sha nanitaparahuëso marë', ¿inpochinta' piyapi'sa' cancantërinaco? itërin.

¹⁴ —Nisha nisha cancantiarinën: “Coansha Paotistaco' nanpiantarinso' ni'ton, naporin,” topi a'naquën. “Co inahuë'. Iniasëco' nanpiantamara,” topi a'naquëonta'. “Pënëntona'pi iráca chiminpirinhuë', nanpiantarinso' nimara, tomantatona', Írimiasë nimara,” topi a'napitanta', itopi.

¹⁵ —¿Canpitapo'? ¿Incota tënama'? itërin. Itohuachina,

¹⁶ Simon Pitrori itërin:

—Quëmaso' Cristo. Yosë hui'nin chachinquën. Ina nanpitan, a'paimarinquën, itërin.

¹⁷ —Ma noyacha iyasha Yosë catahuarinquën ni'ton, naporan. Napoaton noya cancantëran. Co quëmaora yonquinën quëran nitotëranhuë'. Tata Yosë chachin anitotërinquën. Quëmaso' Conasë hui'ninquën. Simon itopirinënhuë',

¹⁸ nasha nininën acochinquën. Pitro itaranquën. Ca nohuanto, na'pitëquë noya pëipiso pochin na'a piyapi'sa' a'chintaran imainacoso marë'. A'chintohuatan, huëntonëhuëquë aya'conarahuë. Oshaquëran na'asarama huachi. Co chimirin tëranta' minsëarinquëmahuë'.

¹⁹ A'na tahuëri chiníquën nanan quëchinquën a'napita a'chintacamaso marë'. Yosë huëntonënhuë ya'conacaiso' a'chintaran. Ya'coana niahuiquë i'soatëreso pochin piyapi'sa' catahuaran ya'conacaiso marë'. Ina quëran ma'sona noya nicacaiso' a'chintaran. Insosona co yanatëhuachinquënhuë', sha'huitëquë': “Tëhuënhachin co Yosë ya'huërin'pa' pa'saranhuë',” itëquë'. Yosërinta' inachachin sha'huitarin. A'naquënso nipirinhuë', noya natanpi quëran cha'ësapi huachi. Yosërinta' noya ni'sarin. Natërinaco ni'ton, oshanëna' Yosëri inquitarin. Napoaton huëntonënhuë ya'conapi huachi, itërin.

²⁰ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpita itapon: “Ca mini Cristoco. Yosë chachin acorinco piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë'. Ina nitotapomarahuë', ama iporaso' a'napita sha'huitocoso huë',” itërin.

Chiminacaso' ninorinso'
(*Marcos 8.31-9.1; Lucas 9.22-27*)

²¹ Naporo quëran huarë' chiminacaso' ninoton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin:

—Quirosarinquë pa'pato, na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi quë'yaarinacohuë'. Tëpaarinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran Yosë ananpitaantarinco, itërin.

²² Ina natanahuaton, a'naroáchin Pitrori amasha quëparahuaton, chiníquën pënënin:

—¡Ama Siniro napoquësohuë'! Ama Yosë nohuanchinsohuë', itopirinhuë',

²³ Quisosori tahuërëtahuaton, itërin.

—¡Ta'tëquë' iyasha! Sopai nohuanton, napotëranco. ¿Yaanishacancantëranco ti? Co Yosë pochin yonquiranhuë'. Piyapinquën ni'ton, quëmaora nohuantëransoachin yonquiran, itërin Quisosori.

²⁴ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpita itërin:

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantatoma', Yosë nohuantërinso'ráchin imaco'. Corosëquë chiníquën parisitëre'. Canpitanta' parisitapomarahuë', imamiatoco.

²⁵ Noya nanpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. A'na tahuëri chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', casáchin yonquihuatamaco, parisitapomarahuë' co topinan quëran nanpiaramahuë'. Yosë'pa' nanpimiatarama'.

²⁶ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita canapiramahuë', co hua'yanëma' cha'ëpachinhuë' topinan quëran nisarin. ¡Onponta' pahuërëtapiramahuë', co huachi hua'yanëma' nanitarinhuë' cha'ëcaso'!

²⁷ Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantararahuë. Tatahuë huënaratërinso pochin canta' huënaratarahuë. Anquëniro'sapitarë'co o'mantararahuë. Naporo' coisë pochin no'tëquën sha'huitarahuë huachi. Noya nipachina', noya acoarahuë. Co noyahuë' nipachina', ana'ntarahuë huachi.

²⁸ Tëhuëenchachin isoro'pa' hua'anëntapo. A'naquëma' co'huara chimiyantërasënquëmahuë', hua'anëntarahuëso' ni'sarama', itërin.

17

Nisha pochin ya'norinso'

(Marcos 9.2-13; Lucas 9.28-36)

¹ Saota tahuëri quëran Quisoso pa'nin motopi'pa'. Pitro, Santiago, Coansha, inapitaráchin quëparin.

² Inapitari nicasoi', nisha pochin ya'norin. Ya'ipi ya'pirin pi'i pochin a'pinin. A'morinso' huënaráchin huënaráchin ninin.

³ A'nanaya Moisésë, Iniasë, inapita quënanpi. Iráca ayapirinahuë', Yosë nohuanton, ya'noantatona'. Quisosorë' ninontapi.

⁴ Ina ni'sahuaton, Pitrori itërin:

—¡Ma noya Siniro isëquë huë'nëhua! Nohuantohuatan, cara imënamëa'huaya nii, a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisésë marë', a'nanta' Iniasë marë', topirahuë', itërin.

⁵ Nonaquëya', chitorori imotërin. Huënaráchin huënaráchin ninin. Chitoro' huáncana quëran Yosëri sha'huitërin: “Isoso' ca hui'nahuë, na'con nosororahuëso'. Nóya ni'nahuë. Ina noya natanco',” itërin.

⁶ Ina natanahuatona', chiníquën pa'yanpi. Isonahuatona', nipa'copirayatopi. Monshoápirinahuë',

⁷ Quisosori së'huaquirahuaton:

—Ama huachi iyaro'sa' pa'yancosohuë'. Huaniantaco', itërin.

⁸ Napotohuachina në'pëtintapirinahuë', Quisosoráchin quënanpi.

⁹ Ina quëran motopi quëran nohuaramapona pochin, Quisosori itërin:

—Achín ni'namaso', ama insonta' sha'huitocosohuë'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri nantantarahuë. Naporo huarë' a'napita sha'huitoco', itërin.

¹⁰ —Pi'pian Siniro yanatanainquën. Maestro'sa' Yosë quiricanën a'chinpachinara, napopi: “Co'huara Cristo o'mayatërasohuë', Iniasë'ton huëantarin,” topi. ¿Onpoatonta' napopi? itërin ca'taninsopitari.

¹¹ —No'tëquën napopi. “Noya ayonquiantacaso marë' huëantapon,” tënin pënëntona'pi ninoton.

¹² Carimaso nipirihuë' sha'huitaranquëma'. Nani mini huëantapirihuë', co no-huitopihuë'. Co yanatëtonaraihuë', inahuara yonquinëna quëran no'huipi. Canta' Yosë quëran quëmapico nipirahuë', inapochachin aparisitarinaco, itërin Quisosori.

¹³ Napotohuachina, ca'tano'sanënpita yonquipi huachi: “Tëhuëenchachin i'hua Coansha Paotista pënëntërin. Iniasë pënëntërinso pochachin pënëntopirihuë', co yanatëpihuë',” topi yonquiatona'.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Marcos 9.14-29; Lucas 9.37-43)

¹⁴ Nani nohuaraimantahuachinara, na'a piyapi'sa' quënanquimarin. A'na quëmapiso' huë'sahuaton, isonquirin.

¹⁵ —Hui'nahuë Siniro nosorotoco. Chiníquën parisitarin. Sopai nohuanton, no'paquë nitë'yatahuaton, sa'po sa'po niconin. Pacoro pacorotarin. A'na tahuëri pënquë anotërin. A'na tahuëri i'quë nitë'yaitërin. Naporárin.

¹⁶ Ca'tano'sanënpita sha'huitato: “Sopai inquitoco',” itopirahuë', co nanitopihuë', itërin.

¹⁷ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natëtochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'qui' a'chintopiranquëmahuë', ¿onporo huarëta' yanatëramaco? itahuaton, —Hua'huasha quëshico, itërin Quisosori.

¹⁸ Quëntahuachina, Quisosori sopai nontërin. “Iso hua'huasha tananpitëquë'. Pipimi-atëquë huachi,” itohuachina, a'naroáchin sopai pipirin. Hua'huasha noyatërin huachi.

¹⁹ Ina quëran inaora ya'huaso', ca'tano'sanënpitari natanquirin.

—¿Onpoatonta' Siniro co quiyariso' nanitëraihuë' inquita'huaiso'? itopi.

²⁰ —Co ya'ipi cancanëma quëran huarë' natëramacohuë' ni'ton, co nanitëramahuë'. Natëramaco naporini, catahuaitënquëmahuë'. Yosëso' ya'ipiya nanitaparín. Pi'pian tëranta' ina natëtoma', nontohuatama', catahuarínquëma'. Nani ma'sha nanitaparama'. “Yosë nohuanton, iso motopi ya'huinca'in,” tënama' naporini, ina nohuanton, ya'huincaitonhuë'. Inapochachin ya'ipi cancanëma quëran natëramaco naporini, sacai' nininso' catahuaitënquëmahuë'. [

²¹ Isanpi sopaiso nìpirinhuë' sacai' inquitacaso'. Ayono nìcatë chiníquën Yosë non-taquë huarë', inquitëre', itërin.]

Chiminacaso' ninoantarínso'
(Marcos 9.30-32; Lucas 9.43-45)

²² Cariria parti papona pochín, Quisosori ca'tano'sanënpita sha'huitaantarín:

—Yosë quëran quëmapico nìpirahuë', piyapi'sa' masarinaco. Sha'huirapihuachinaco, masarinaco.

²³ Mapachinaco, tëpaarinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran Yosë ananpitaantarínco huachi, itërin. Natanahuatona', pa'pi, sëtopi.

Coriqui Yosë pëinën marë' quëtópiso'

²⁴ Capinaomocuë canconpachinara, a'naquën Yosë pëinën marë' coriqui ma'patona'piro'sa' huë'pi. Huëcatona', Pitro itiipi:

—Yosë chinotópiso pëi' tapacaso marë' ya'ipinpoa' pi'pian coriqui quëtacaso' ya'huërin. ¿Quëma maistrónënsó' co pahuërëtërinhuë' ti? itopi.

²⁵ —Pahuërëtërin mini, itërin Pitrori.

Ina quëran pëiquë ya'conpachina, inaquë Quisoso quënanconin. Co'huara sha'huichátërasohuë', inari ninoton, itërin:

—Pi'pian iyasha natainquën. Copirnoros'a' coriqui nohuantohuachinara, ¿inpitata' ma'parín? ¿Quëmopinënpita quëran huarë' ma'parín to? itërin.

²⁶ —Co quëmopinënpitaso' ma'parínhuë'. Nisharo'saráchin ma'parín, itërin Pitrori.

—No'tëquën naporan. Napoaton co hui'ninpitari'so' quëtacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin Yosë pëinënquë nicacaso' ya'huërin. Co caso' quëta'huasohuë' nìpirahuë',

²⁷ ama no'huitacaiso marëhuë' carinta' quëchi. Sono' yonsanquë pa'sahuaton, yo'natëquë'. Ya'nan ohuararanso' sami nanamënquë ni'quë'. Inaquë coriqui quënanaran. Masahuaton, quëtonquë'. Catoënpó marë' naniarin, itërin. Pitro pa'sahuaton, Quisoso ninorínso chachin quënanconin huachi.

18

Chini chiníquën nanantërinso'
(Marcos 9.33-37; Lucas 9.46-48)

¹ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari paahuarahuatona', Quisoso natanpi.

—A'na tahuëri Yosë isoro'paquë hua'anëntohuachin, ¿insota' chini chiníquën nanantarin? itopi.

² Ina natanahuaton, a'na hua'huasha përasahuaton, huancánachin ahuanirin.

³ —Natanco iyaro'sa' pi'pian a'chinchinquëma'. Co no'tëquën yonquiyátëramahuë'. Hua'huasharo'sa' yonquico'. Co chiníquën nanan nohuantopihuë'. Co a'napita nocanpihuë'. Co inapita pochin cancantohuatamahuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'.

⁴ Hua'an pochin cancantacamaso' naniantatoma', hua'huasha pochin sano cancantoco'. Ina quëran Yosë noya noya ni'sarinquëma huachi.

⁵ Imaramaco ni'ton, ya'ipiya nicatahuacaso' ya'huërin. Hua'huaro'santa' nosorohuatama', canta' nosoroaramaco. Ya'ipi hua'huaro'sa pochin cancantopisopitanta', noya ni'co'.

Anishacancantërinso'
(*Marcos 9.42-48; Lucas 17.1-2*)

⁶ “Hua'huasha natërinco'so' anishacancantohuatama', Yosë chiníquën ana'intarinquëma'. A'naquëonta' imasapirinacohuë', co chiníquën cancanchatërapihuë'. Inapitanta' anishacancantohuatama', ana'intarinquëma'. Co'huara inapita anishacancanchatërapomahuë', marëquë chimiitërama' naporini, noya noya niitomahuë'. Pancara'piquë a'sonconotahuatënëinquëma', të'yaitërinëinquëma' naporini, co aquëtë' oshahuaintomahuë'. Piyapi anishacancantacaso', pa'pi co noyahuë'.

⁷ Isoro'paquë sacai' Yosë imacaso'. Nisha nisha ya'huërin piyapi'sa' anishacancantacaiso'. Ina marë' oshahuanpi. Anishacancantona'piso nipirinhue', na'con na'con oshahuanin. Yosëri chiníquën ana'intarin ni'ton, jma'huantacha nisarin paya!

⁸ Napoaton imirama quëran, nantëma quëranhuë nipon co noyahuë' nipatama', oshahuanama'. Ninishitëimiratërama', ninishitërantëtërama', ninapotërama naporini, noya noya niitomahuë'. Tantoimira, tantorancha nipomarahue', Yosë'pa' paatoma', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Imirama', nantëma', inapita nishitëtëramaso pochin cancantatoma', ya'ipi aoshahuaninquëmaso' a'poco'.

⁹ Ya'pirama quëran quënanamaso marë' co noyahuë' yonquihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, noya noya niitomahuë'. Somaraya nipomarahue', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Cato quëran chachin noya ni'tapomarahue' parisitopiquë të'yatohuachinëinquëma', pa'pi co noyahuë' nisarama',” itërin.

Ohuica chihuërinso pochin nininso'
(*Lucas 15.3-7*)

¹⁰ Ina quëran Quisosori itaantarín: “Ama a'na hua'huasha tëranta' nocancosohuë'. Inahuanta' Yosëri nosororin. Nani anquëniro'sa' sha'huitërin a'naya a'naya a'paicaiso marë'. Tata Yosë'pa' ya'huatona', Yosë nontapi. [

¹¹ Na'a piyapi'sa' co noyahuë' cancantatona', chihuëpiso pochin nipi. Yosë quëran quëmapico ni'to, o'marahue' inapita nicha'ëca'huaso marë'.]

¹² Ni'co'. A'na quëmapi pasa ohuicaro'sa' pë'tahuarin. Ya'ipiya nosororin. Pastoquë coshatacaiso marë' quëparinquë a'naya tëranta' chihuëhuachina, yonípon pa'nin. A'napitaso' inaquëranchin patahuaton, hua'qui' yonissarin.

¹³ Quënanahuaton, pa'yatarin. Iscon shonca iscon ohuicanënpita co chihuëpirinahuë', co inapitaráchin yonquirinhue'. A'naíchín chihuërinso' quënanahuaton, na'con na'con pa'yatërin.

¹⁴ Inapochachin Tata inápaquë ya'huërinso' nosororinquëma'. Hua'huaro'santa' nosororin. Co nohuantërinhuë' a'naya tëranta' parisitopiquë paacaiso',” tënin.

Nanan anoyatacaso' ya'huërinso'
(*Lucas 17.3*)

¹⁵ Ina quëran Quisosori pënëantarín. “Imapatamaco, iyaparima pochin ninicamaso' ya'huërin. A'naquën ma'sha onpotohuachinquën, quëmaora paaton, nanan anoyatëquë'. Ina quëran oshaquëran pënëinquë' noya yonquianta'in. Noya natëhuachinquën, oshanën

marë' tëhuënychachin sëtöhuachin, noya cancantaantarín. Iyaparíma pochín nínosoroan-tarama huachí.

¹⁶ Nípirínhuë', co yanatëhuachínquënhuë', a'na ya'píhuë nípon, catöhuë nípon pënënanso natanacáiso marë' quëparahuaton, nontoantaquë'. Iyaro'sa' quëparansopítanta' noya nataína' ama pí'píán tëranta' nonpínacaso marëhuë'. Inapítarínta' pënëína'.

¹⁷ Co ínapíta tëranta' yanatëantahuachínhuë', ya'ípi ímaramasopíta níyontónpachína', ya'ípiya sha'huitëquë' ínahuarínta' nanán anoyachína'. Inapítarínta' pënëantapírínahuë', co ínapíta tëranta' yanatantahuachínhuë', ama huachí iyama pochín ní'cosöhuë'. Co ímarínso pochínhuë nípon, Noma copírno marë' coríqui ma'patóna'pí pochín nípon ní'co huachí.

¹⁸ Oshahuanacaso' co yananiantöhuachínhuë', sha'huitëquë': 'Tëhuënychachín iyasha oshahuanán. Co naníantëranhuë' ní'tón, co Yosë ínquítarínquënhuë', ítëquë'. Yosërínta' ínachachín napótapon. Nípirínhuë', oshanën marë' sëtátón Yosë yonquíantahuachín, noyatápon. 'Oshanën iyasha Yosë ínquítarínquën,' ítëquë'. Yosërínta' oshanën ínquítátón, noya ní'sarín huachí.

¹⁹ Catoyánquëma tëranta' napópíánachín yonquíatoma Yosë nontöhuatama', Yosë natanatënnquëma', catahuarínquëma'.

²⁰ Chinótamacoso marë' níyontónpatama', canpítaro'co ya'huarahuë. Carayánquëma tëranta' níyontónpatama', cantá' ínaquë ya'huërarahuë," ténín Quísoso.

²¹ Ina quëran Pítrorí ítërin:

—A'na iyahuë Sínioro ma'sha onpötohuachínco, nanán anoyachí, ténahuë. Nípirínhuë', naquëranchín naquëranchín ma'sha onpötohuachínco, ¿onpo onporotá' nanán anoyachí? ¿Canchisëro' pochín nímara tí? ítërin.

²² —Co canchisëroíchín nanán anoyatacaso' ya'huërinhuë'. Canchisë shonca canchisëro'* anoyatoco', ítërin Quísosorí.

Co nanán anoyatóna'píhuë'

²³ Ina quëran ítaantarín:

"Yosë hua'anëntërinso' a'chínchínquëma', natanco'. A'na hua'an napórínso pochín nínnín. Na'a píyapínënpítarí níhuírín ní'tón, a'naya a'naya amatërin natanacaso marë'.

²⁴ Napöhuachína, a'nara' quëntapí na'a huaranca níhuírínso'. Co apíra pahuërétochínáchínhuë' níhuítërin.

²⁵ 'Hua'huayátërahuë níhuírínco ní'tón, co onporónta' nanítarínhuë' pahuëréíncoso', ta'tón, ínpriátónën ítápon: 'Íso quëmápi co nanítërinhuë' pahuëréíncoso'. Chímí-naquë huarënta' sacatopírínhuë', co onporónta' pahuëraríncohuë'. Napóatón ya'ípi ma'shanënpíta matónquë'. Ina quëran ínaóra cháchíonta' pa'anquë'. Sa'ín, hui'nínpítarë chachín pa'anquë' pí'píán tëranta' cana'í,' ítërin hua'áni.

²⁶ Ina natanahuaton, níhuítóna'pí chíníquën pa'yanín. Ísonahuaton, nohuantaso' mósharín. 'Nosoroco sínioro oshaquëran ya'ípiya pahuëré'ínquën. Ama pa'ancoísöhuë', ítërin.

²⁷ Napötohuachína, hua'áni nosorórín. Nosoróatón, ya'ípi níhuírínso' ayatátón noya a'parín huachí.

²⁸ Níhuítóna'píso nípirínhuë' pípirahuaton, a'na íín pí'píán níhuírínso' quënanconín. Pasa tahuërí sacatöhuachína canarínsoíchín níhuípírínhuë', maconorahuaton, chíníquën nó'huírín. 'Ya'ípi níhuírancoso' apírámíáchín pahuëréco huachí,' ítërin.

²⁹ Ina quëmápínta' ísonahuaton, na'con mósharín. 'Nosoroco iyasha oshaquëran ya'ípi pahuëréaranquën,' ítópírínhuë',

³⁰ co pí'píán tëranta' nosorórínhuë'. Tashínán péíquë apo'motërin. 'Pahuërétaquë huarë' pípiín,' ítërin.

* **18:22 Canchisë shonca canchisëro' topachína:** Onpónta nanán anoyatacaso' ya'huërin, tápon napötërin.

³¹ Hua'an piyapinēnpitaso' ina ni'sahuatona', no'huitopi. '¡Ma'huantacha ninin paya! Co pi'pian tēranta' nosororinhüē', ta'tona', hua'anēna ya'ipiya sha'huitonpi.

³² Ina natanahuaton, nihuitona'pi amataantarín. '¡Quēmaso' pa'pi co noyahuē' cancantēran! "Nosoroco," itēranco ni'ton, hua'huayátērahuē' nihiuipirancohuē', ya'ipiya topinan ayatēranquēn.

³³ Carinquēn nosororanquēnso pochachin a'na iyasha nosorocamaso nipirinhüē', ¿co pi'pian tēranta' nosororanhüē' ti?' itērin.

³⁴ Ina quēran chiníquēn no'huiton, sontaro'sa' amatahuaton, tashinan pēiquē apo'motērin anta'. 'Pahuērēinco huarē' chiníquēn aparisitēquē', itērin," tēnin.

³⁵ Ina quēran itaantapon:

—Inapochachin Tata Yosē na'con nosoroatēnquēma', ya'ipi oshanēma' yainquitopirinquēmahuē', co canpita capini nanan anoyatohuatamahuē', co oshanēma' inquitariinquēmahuē'. Chiníquēn parisitarama'. Ya'ipi cancanēma quēran huarē' nanan anoyatacaso' ya'huērin, itērin Quisosori.

19

Sa'ahuano'sa' pēnēninso'

(Marcos 10.1-12; Lucas 16.18)

¹ Nani a'chinahuaton, Cariria quēran pipirin. Cortanii' aquētēran paaton, Cotia parti cancoantarín huachi.

² Notohuaro' piyapi'sari imasapi. Inaquē na'a cania'piro'sa' anoyatērin.

³ Ina quēran a'naquēn parisioro'santa' huē'pi. Nonpintatona', atēhuēcaiso marē' nontiipi:

—¿Noya ipora sa'anpo' tē'yatacaso' ti? itiipi.

⁴ —¿Ma'ta' Yosē quiricanēn quēran sha'huitērinpoa'? Iráca ya'nan piyapi nipon, catoíchin Yosēri ninin. A'na quēmapi, a'na sanapi, inaíchin ninin.

⁵ "Napoaton quēmapi sa'apachina, pa'pin, a'shin, inapita patahuaton, sa'inē' nichinpitacaso' ya'huērin. Cato' piyapi nipirinhüē', a'naíchin pochín Yosēri ni'nin," tēnin.

⁶ Catoya'pi nipirinhüē', a'naíchin pochín ni'nin. Nani Yosēri asē'quērin ni'quēhuarē', co onporonta' sa'ama' tē'yatacaso' ya'huērinhuē', tēnahuē, itērin Quisosori.

⁷ —¿Onpoatonta' nipachin, iráca Moisésēso' pēnēninpoa' sa'anpo' tē'yatacaso'? "Sa'anpo' yatē'yatohuatēra, coisēquē aninshitahuatē', tē'yatērē'," tēnin, itopi parisioro'sari.

⁸ —Co tē'yatacaso' pēnēninquēmahuē'. Co natantochináchinhüē' cancantērama' ni'ton, napotērinquēma'. "Coisēquē ninshitaquē huarē' tē'yatērē'," itopirinquēmahuē', ya'nan nipon quēran huarē' co Yosē nohuantērinhuē' sa'ama' tē'yatacaso'.

⁹ Napoaton carinquēma' pēnēninquēma'. Co sa'ama' monshihuanpirinhüē', tē'yatohuatama', oshahuanama'. Ina quēran a'na sanapi mapatama', co inaso' sa'amahuē'. Monshitēramaso pochín Yosēri ni'nin, itērin.

¹⁰ Ina natanahuatona', ca'tano'sanēnpitari itapona':

—Ina pochín ni'quēhuarē', co noyahuē' sa'acaso' nimara, itopi.

¹¹ —A'naquēn mini Yosē nohuanton co sa'apihuē'. Na'con na'conso nipirinhüē' noya sa'acaso'.

¹² A'naquēn hua'huatapona quēran huarē' inachin co nanitopihuē' sa'acaiso'. A'naquēonta' a'napitari ma'sha onpotērin ni'ton, co huachi nanitopihuē'. A'naquēonta' na'con na'con Yosē marē' yasacatatona', co sa'apihuē'. Ina pochín nicacamaso' nohuantohuatama', inapoco', itērin Quisosori.

Hua'huaro'santa' nosororinso'

(Marcos 10.13-16; Lucas 18.15-17)

¹³ Ina quëran hua'huaro'sa' quëpi Quisosori së'huamotocaso marë'. Inapotahuaton, inapita marë' Yosë nontërin. Na'a hua'huaro'sa' quëntapirinahuë', ca'tano'sanënpitari co nohuantopihuë':

—Ama napotocosohuë'. Quisoso apinama', itopi.

¹⁴ Quisososo nipirinhüë' tënin:

—Tananpitoco' hua'huaro'santa' huë'ina'. Ama a'pacosohuë'. Hua'huaro'sa' a'naroáchin yaimarinaco. Inapita pochin cancantohuatama', Yosë hua'anëntërinquë ya'conarama', itahuaton,

¹⁵ hua'huaro'sa' së'huamotorahuaton, Yosë nontërin noya ya'huëcaiso marë'. Nani Yosë nontohuachina, pa'nin huachi.

Ma'huan yaimarinso'

(Marcos 10.17-31; Lucas 18.18-30)

¹⁶ Ina quëran a'na quëmapiri huëcapairin.

—¿Ma'ta' Maistro caso' nii nanpimiata'huaso marë'? Sha'huitoco canta' noya nii, itërin.

¹⁷ —¿Ma'marëta' noya nininso' natananco? Yosëichin noya noyaso'. Nanpimiatamaso' nohuantohuaton, pënëntërinso' natëquë', itërin.

¹⁸ —¿Insopitata' natëca'huaso' ya'huërin? itërin ma'huani.

—“Ama piyapi tëpaquëssohuë'. Nani sa'an ya'huëtohuachinquën, ama monshihuanquëssohuë'. Ama ihuatëquëssohuë'. Ama nonpinapiquëssohuë'.

¹⁹ Tata natëquë'. Mamanta' natëquë'. Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroquë',” itërin Quisosori.

²⁰ —Hua'huatapo quëran huarë' inapita natërahuë. ¿Ma'ta' pahuantarinco nica'huaso'? itaantarin ma'huani.

²¹ —Yosë pochachin cancantamaso' nohuantohuaton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anconahuaton, coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quëtëquë'. Ina quëran imaco huachi. Co huachi ma'sharáchin yonquihuatanhuë', inápaquë canamiataran, itërin Quisosori.

²² Ina natanahuaton, co huachi noya cancantërinhuë'. “Hua'huayátërahuë ma'sha ya'huëtërinco,” ta'ton, sëtërin. Sëtatón, pa'nin huachi.

²³ Nani pa'pachina, ca'tano'sanënpita itërin:

—Sacai quëran ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi. ²⁴ Ni'co' iyaro'sa'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyoso panca masho ni'ton, sacai' inaquë ya'conacaso'. Ma'huano'saso' ina quëran saca sacai Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

²⁵ Ina natanahuatona', pa'yanpi.

—Napoahuarë' ¿cha'ërë'po ta'ma a'naya tëranta nica? nitopi.

²⁶ Ya'ipiya notëërahuaton, itapon:

—Co insonta' inaora nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Yosëichin nanitërin anoyacancantinquëmaso'. Ya'ipiya nanitaparín, itërin.

²⁷ —Ni'quë' Maistro. Quiyaso' ya'ipi ma'shanëhuëi patahuatoi, imasarainquën. ¿Ma'ta' ina marë' canapoi? itërin Pitrori.

²⁸ —Tëhuëenchachin iyaro'sa' canaarama'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri ya'ipiya anoyatarahuë. Naporo' noya noya ya'noato, hua'anëntacaso' shiraquë huënsëarahuë. Inaquë coisë pochin no'tëquën sha'huitarahuë. Canpitanta' acoaranquëma' ya'ipi israiro'sa' shonca cato' huënton chachin nininso' hua'anëntacamaso marë'. Shonca catonquëma' napoarama'.

²⁹ A'naquëma mini imamacoso marë' ma'shanëma' patarama'. Ina marë' Yosë acanaarinquëma'. A'naquëma' pëinëma', iyaparima', oshiparima', tataparima', mama-parima', sa'ama', hui'nama', no'panëma' inapita patarama' a'chinacaso marë'. Inapotahuatama', a'naichin marë' pasa aquëtë canarëso pochin quëtërinquëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama'.

³⁰ A'naquënso ipora chiníquën nanantopirinahuë', a'na tahuëri topinan piyapi pochin nisapi. A'naquënso nipirinhuë' ipora topinan piyapi pochin nicaponaraihuë', a'na tahuëri chiníquën nanantapi, itërin Quisosori.

20

Sacatoro'sa' canapiso'

¹ “Natanco iyaro'sa', Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. A'na quëmapi ya'huërin, pancana no'pa' hua'anëntërinso'. Inaquë opasáchin sha'nin. Panca imin ya'huëtërin ni'ton, piyapi'sa' nohuantërin iminënquë asacatacaso marë'. Tashiramiachin pa'nin sacatoro'sa' yonípon.

² A'naquën quënanconahuaton: ‘Sacatoco’, itohuachina, natanpi. ‘¿Onpo marëta' asacatarancoi?’ itohuachinara: ‘A'napita canapiso nápo' pahuëëaranquëma’, itërin. ‘Noyahua'. Ina nápo marë' ni'quëhuarë', sacatarai,' topachinara, iminënquë a'parin sacatacaiso marë'.

³ Ina quëran yono pi'iriahuasos', cachiquë paantarin a'na sacatoro'sa' yoniantacaso marë'. A'naquën quënancoantarin.

⁴ ‘Canpitanta' iminëhuëquë sacatoco' no'tëquën pahuëë'inquëma’, itohuachina: ‘Noyahua'. Sacachii nipachin,' ta'tona', inahuanta' paantapi sacatapona'.

⁵ Ina quëran camotëchin naquëranchin cachiquë paantarahuaton, a'napitanta' iminënquë a'parin sacatacaiso marë'. Tëhuërenahuasos', inapotaantarin.

⁶ I'huaraya huarë' naquëranchin cachiquë paantarahuaton, quëmapi'sa' quënancoantarin. ‘¿Onpoatomata' topinan huaniarama? ¿Ya'ipi tahuëri ipora co sacatëramahuë' pa?’ itoonin.

⁷ ‘Co sacachátëraraihuë'. Co inso tëranta' camairincoihuë' ni'toi, ninaarai,' itopi. ‘Inta nipachin, canpitanta' iminëhuëquë sacatoco’, itërin. A'na oraíchin pi'i ya'conacaso' nisapirinhuë', pa'pi sacatapona'.

⁸ Nani tashihuachina, hua'anëni inpriatonën sha'huitërin: ‘Ya'ipi sacatoro'sa' amatahuaton, pahuëërequë'. I'huaraya huarë' sacatërinso'pita'ton pahuëërequë', itërin.

⁹ A'na oraíchin sacatopirinahuë', huë'pachinara, ya'ipi tahuëri nanirinso' pahuëërin.

¹⁰ Tashiramiachin sacatopisopita ina ni'sahuatona', yonquiapi: ‘Na'con na'con canpoaso' pahuëëarinpoa', ta'tona', huë'pirinahuë'. Ina nápo chachin pahuëërin anta'.

¹¹ Coriqui ma'pataponaraihuë', hua'anën no'huiconpi.

¹² ‘Pasopitaso', a'na oraíchin sacatopi. Quiyaso nipirinhuë', ya'ipi tahuëri sacatërai. Tashiramiachin quëran huarë' pi'i pi'carincoi. Hua'qui' sacatopiraihuë', napopianachin pahuëërancoi. Co no'tëquën pahuëërancoihuë', itërin a'nari.

¹³ ‘Co'chi iyasha nonpintëranquëmahuë' paya. Ina nápo coriqui marë' ya'ipi tahuëri sacatarai, itëramaco ni'ton, no'tëquën pahuëëranquëma'.

¹⁴ Canaranso' masahuaton, paquë huachi. A'napitaso' co hua'qui' sacatopirinahuë', caora nohuanto, ya'ipi tahuëri nanirinso' pahuëërahuë'.

¹⁵ Caoranquën coriqui ni'ton, onposona nohuantohuato, inanapo pahuëëta'huasos' ya'huërin. Inapita nosoroato, pahuëërahuëso marë' ¿no'huiramaco ti?’ itahuaton, a'parin huachi.

¹⁶ Tëhuëenchachin a'naquënso' ipora co piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri Yosëri nóya ni'sarin. A'naquënso' nipirinhuë' ipora piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri co Yosëri noya ni'sarinhuë', itërin Quisosori.

Chiminacaso' sha'huitantarinso' (*Marcos 10.32-34; Lucas 18.31-34*)

¹⁷ Ina quëran Quirosarinquë paantapi. Papona pochin ca'tano'sanënpita amashamiachin quëparahuaton, inapitaráchin sha'huitantarin.

18 —Natanco iyaro'sa'. Quirosarinquë paantarëhua'. Inatohua' Yosë quëran quëmapico nipirahuë', sha'huirapiarinaco. Cotio hua'ano'sa', maistro'sa', inapita masahuatonaco: “Tëpacaso' ya'huërin,” tosapi.

19 Ina tosahuatona', nisha piyapiro'sa' sha'huitapi aparisitincoso marë'. Tëhuarahuatona', chiniquën huihuiarinaco. Huihuitona', pë'shaarina'. Ina quëran corosëquë apatanantarinaco chimina'huaso marë'. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran nanopiantarahuë huachi, itaantarina'.

Santiaco, Coansha inapita nohuantopiso'

(Marcos 10.35-45)

20 Ina quëran cato' ca'tano'sanënpita huë'pi Quisoso nontacaiso marë'. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. A'shinë chachin huë'pi. A'shinso' isonahuaton:

Pi'pian Siniro nonchinquën, topiraihuë', itërin.

21 —¿Ma'ta' imoya nohuantëran? itërin Quisosori. —Hua'an ya'conpatan, hua'huahuëpita chiniquën nanan quëtëquë', topirahuë'. Quëma pirayan ahuënsëquë', a'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahuënan quëran ahuënsëquë', itërin.

22 —Canpitaso' co ya'ipi nitochátëramahuë' ni'ton, co no'tëquën yonquiramahuë'. Máin o'orëso pochin chiniquën parisitarahuë. Canpitanta' aparisitohuachinëncuëma', ¿ahuantapoma' ti? itërin.

—Ahuantarai, topi cato chachin.

23 —Imaramaco ni'ton, canpitanta' parisitapoma mini. Napoaponahuë', co caso' nanitërahuë' chiniquën nanan quëta'huanquëmaso'. Tata Yosëichin nanitërinso'. Inari nohuantërinso'pita acoarin. Nani inapita marë' taparin huachi, itërin.

24 Ina quëran oshaquëran a'napita ca'tano'sanënpitari natanpi. “Chini chiniquën nanantacaiso' ¿nohuantopi ti?” ta'tona', no'huipi.

25 Quisososo nipirihuë', ya'ipi ca'tano'sanënpita përasahuaton, pënënin:

—Nisha piyapiro'sa' chiniquën nanantacaiso' pa'yatopi. Hua'ano'saso' chiniquën nanantatona', piyapinënpita no'huiana quëran camaipi.

26 Canpitaso' nipirihuë' ama inapita pochin cancantocoso'huë'. Yosë huëntonëncuë ya'conpatëra, co chiniquën nanantacaso' nohuantëre'huë'. Noya noya iyaro'sa' yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

27 Piyapinë pochin cancantoco'. Catahuacasoáchin yonquihuatama', Yosë noya noya ni'sarinquëma'.

28 Canta' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co a'napita camaica'huaso marë' o'marahuë'. Piyapi'sa' catahuaca'huaso marë' o'marahuë. Chiminarahué na'a piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë', itërin Quisosori.

Somaraya nininso'

(Marcos 10.46-52; Lucas 18.35-43)

29 Paantarahuatona', a'na ninanoquë canconpi, Quirico itopiso'. Ina quëran pipihuachina, notohuaro' piyapi'sari imasapi.

30 Cato' quëmapisaso' nipirihuë', ira yonsanquë huënsëapi. Somaraya ni'tona', inaquë huënsërapicoriqui ma'patacaiso marë'. “Quisoso na'huërarin,” topachinara, chiniquën përapicoriqui.

—¡Nosorocoi Siniro! Quëmaso' Tapico' shinquën. Yosë a'paimarinquën ni'ton, nosorocoi quiyanta' topiraihuë', itopi.

31 A'naquëni natanahuatona', no'huipi: “Ta'toco',” itopirinahuë', aquëtë chachin chiniquën nontopi.

—¡Onpopionta' Siniro nosorocoi quiyanta' topiraihuë'! itantapi.

32 Napotohuachinara, Quisososo chiniconahuaton:

—Sha'huitoco' huë'ina', itërin. Huë'pachinara:

—¿Ma'ta' iyaro'sa' onpochinquëma'? itërin.

³³—Anoyarayatoçoi Siniro quiyanta' ni'chii, itopi.

³⁴ Itohuachinara, nosoroaton, së'huarayarín. A'naroáçhin noya ni'topi. Inapotohuachina, Quisoso imapi huachi.

21

Quirosarinquë canconinso'

(Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

¹ Nani Quirosarinquë ya'caritahuatona', Oripösë panënuquë canconpi. Ina ya'cariya a'na ninano' ya'huërin, Pitipaqi itopiso'. Inaquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanënpita sha'huitërin:

² —Paso' ninanoquë paco'. Pëi' ya'natimarinquë canconpatama', mora hua'huinë chachin a'sonpinan quënanconarama'. Hua'huinso', hui'napishin. Cato chachin i'quiritahuatoma', quëshico.

³ “¿Onpotaomata' i'quiritaramaso'?” itohuachinënuquëma', “Siniorori nohuantërin. Apira isëquë acoquiantarai,” itoco'. “Quëpaquë' nipachin,” itohuachinënuquëma', quëshico, itërin.

⁴⁻⁵ Iráca Yosë nohuanton pënëntona'piri ninshitaton tapon: “Quirosarinquë ya'huëpisopita sha'huitëquë':

'Ni'co' iyaro'sa'. Hua'anëma' huë'sarin catahuainquëmaso marë', Yosë a'patimarinquëmaso'.

Chiniquën nanantaponahuë', topinan piyapi pochin cancantaton, mora hui'napishin aipi huënsëriarin, itëquë',” tënin.

Iráca ninorinso chachin Quisoso mora aipi paacaso yonquirin.

⁶ Ca'tano'sanënpitaso pa'sahuatona', Quisosori camairinso chachin nipi.

⁷ I'quiritahuatona', cato chachin quëntapi. Mora aipi a'mopiso' huëtohuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuaton, pa'sarin.

⁸ Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', a'mopiso' iraquë huëtopi. A'naquëonta' panpë mono pochin nininso' masahuatona', no'paquë huëtopi. Inaquë Quisoso pa'sarin huachi.

⁹ A'naquën quëchitërapí. A'naquëonta' imasapi. Papona pochin chiniquën nonsapi:

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico shiin inaso'. ¡Quëmari chachin chiniquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, israiro'sacoí hua'anëntarincoí! itopi.

¹⁰ Quirosarinquë canconpachina, ya'huëhuano'sa' pa'yanatona', noncaroapi.

—¿Ma piyapita' isoso'? topachinara,

¹¹ —Co'ta Quisoso, Cariria parti ya'huërinso'. Nasarito quëran huëcaton, na'con pënëntërin, itopi.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Marcos 11.15-19; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22)

¹² Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paaton, ya'conconin. Inaquë na'a nipa'antopisopita quënanconahuaton, a'parin. A'naquën coriqui nicanpiarapirinahuë', misanënapitanta' pítara'piarín. Nëpë' pa'aninsopitanta' a'paton, huënsëpiso' pítarin.

¹³ —Yosë quiricanën quëran pënëninpoa'. “Ca nohuento, pëinëhuë ya'huërin piyapi'sa' nontinacoso marë',” tënin Yosë. Canpítaso nipirinhuë', ihuatëro'sa' ya'huëpiquë pochin nitërama', itërin Quisosori.

¹⁴ Ina quëran na'a cania'piro'sa' Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpi Quisosori anoyatacaso marë'. A'naquën somaraya nininso'. A'naquëonta' apiaro'sa'. Inapita huë'pachinara, a'naroáçhin anoyatërin.

15 Cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapitaso' ni'sápi. Hua'huaro'saso nipirihuë' pa'yatatona', chiníquën nonsapi. “¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico' shiin inaso'. Yosë chachin a'patimarinpoaso',” tosapi. Ina natanahuatona', hua'ano'sari no'huipi.

16 No'huitona', Quisoso itopi:

—Isopita napopiso' ¿co natananhuë' ti? itopi.

—Natanahuë mini. No'tëquën nonsapi. Yosë quiricanënquë naporin:

“Quëma nohuanton, hua'huaro'sa' nóya nonapiarinënquën.

Sho'shopia'huaro'sa' niponaraihuë', ‘Ma noyanquëncha quëmaso paya,’ itarinënquën,” ténin, itërin Quisosori.

17 Ina tosahuaton, Pitaniaquë pa'nin. Inaquë huë'ëpatërin.

Iquira nara ahuirinso'

(Marcos 11.12-14, 20-26)

18 Tashiramiachin ninanoquë paantapon pochin, Quisoso tanarin.

19 Aquë quëran iquira nara quënanin, ira yonsanquë huanirinso'. “Inaya tëranta' nitërinso' ma'to ca'í,” ta'ton pa'pirinhuë'. Na'con monohuanaponahuë', co manta' nitërinhuë'. Ina ni'sahuaton:

—Ama huachi iso nara nichinsohuë', ténin Quisoso. Napohuachina, nara a'naroáchin ahuirin.

20 Ina ni'sahuatona', ca'tano'sanënpita pa'yanpi.

—¿Onporahuatonta' Maistro, iso nara a'naroáchin ahuirin? itopi.

21 —Tëhuëenchachin Yosë ya'ipi nanitaparin. Ina nontohuatama', ya'ipi cancanëma quëran natëco'. “Co Yosë catahuarincohuë’,” ama tocosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëhuatama', sacai' nininso' nanitaparama' canpitanta'. “Yosë nohuanton, iso motopi nichihuincarahuatón marëquë niichin” tënama' naporini, ina nohuanton, inapo'itonhuë'.

22 Yosë nontohuatama', noya natëco'. “Tëhuëenchachin Yosë catahuarinco,” topatama', na'con catahuarinquëma'. Ma'sona tëranta' nipatama', acotarinquëma', ténin.

Chiníquën nanantërinso'

(Marcos 11.27-33; Lucas 20.1-8)

23 Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paantarin piyapi'sa' a'chintantacaso marë'. A'chinaquëya', cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', inapita huë'pi.

—¿Onporahuatonta' chiníquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacaso'? Sha'huitocoí, itopi.

24 —Inta nipachin, carinquëmanta' natainquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëma'.

25 ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marë'? ¿Yosëri nanan quëtërin, piyapi'sari nica? ¿Ma'ta' tënama' canpita? Sha'huitoco carinquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huichinquëma', itërin Quisosori.

Natanahuatona', inahua capini ninontapi.

—¿Ma'ta' itahua'? “Yosëri nanan quëtërin aporintacaso’,” itohuatëhua', “¿Onpoatomata' nipachin co natëramahuë'?” itarinpoa'.

26 Nipirihuë', “Co Yosëri nanan quëtërinhuë'. Piyapiri quëtërin,” itohuatëhua', na'a piyapi'sa' no'huiarinënpoa'. “Yosëri a'parin pënëntacaso marë’,” topi ya'ipiya, nitopi.

27 Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona':

—Ahuën. Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotëraihuë', toconpi.

—I'yan, napoahuarë' co carinquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëmahuë', itërin Quisosori.

Cato' hui'napi'sa' napopiso'

28 Ina quëran itaantarín:

—Apira iyaro'sa' a'chintaanta'inquëma' yonquico'. A'na quëmapi ya'huërin opa sha'na'pi. Inaso', Cato' hui'nin ya'huëtërin. A'naso' sha'huitërin: “Ipora tahuëri, conpa, iminquë sacatonquë’,” itopirinhuë',

29 “Inca tata, co yasacatërahuë’,” itërin. Napotaponahuë', oshaquëran yonquiantarin. Noya cancantaton, sacatapon pa'nin.

30 A'na hui'nionta' camairin iminquë sacatacaso'. “Noyahua'. Pa'i nipachin canta' sacachi,” itaponahuë', co pa'ninhuë'.

31 Cato' hui'nin chachin sha'huitopirinhuë', ¿insoarita' natërinso'? itërin Quisosori.

—Ya'nan camairinso' pa'pin natëton, sacatërin, itopi.

—No'tëquën naporama'. A'naso' “Pa'i nipachin,” taponahuë', co pa'ninhuë'. Inapochachin copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa', monshihuana'piro'sa', inapita co noyahuë' yonquipirinahuë', iporaso' ina naniantahuatona', Yosë imasapi. Imatona', tëhuëinchachin hua'anëntërinquë ya'conapi. Canpitaso nipirinhuë' co yaya'conamahuë'.

32 Coansha Paotista pënënpirinquëmahuë', co yanatëramahuë'. Noya cancantamaso marë' a'chintopirinquëmahuë', co yanatëramahuë'. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa', monshihuana'piro'sa', inapitaso nipirinhuë' a'naroáchin natëtona', noya cancantopi. Ina nicapomarahuë', co yonquiramahuë'. Co natëtochináchinhuë' cancantërama', itërin.

Inpriatoro'sa' co noyahuë' yonquipiso'
(Marcos 12.1-12; Lucas 20.9-19)

33 Ina quëran itaantarín: “A'nanta' pënënto nanan, a'chinchinquëma', natanco'. A'na quëmapi pancana imianatërin. Inaquë oparachin sha'nin. Nani pairapirahuatón, na'pi quëran nanpi ninin opa to'poitona' huino nicacaiso marë'. Naporahuatón, tori ninin. Inaquë piyapinën ya'huatón nocorarin ama ihuacaiso marëhuë'.

Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaiso marë'. ‘Sacatëramaso marë' patoma nitërinso' canpitaoranquën marë' maco'. Patomachin canta' acotoco,’ itërin. Itahuatón, a'na parti pa'nin huachi.

34 Ina quëran nani nitohuachina, aquë ya'huërin quëran piyapinënpita a'parin patoma nitërinso' ma'pacaiso marë'.

35 A'pápirinhuë', inpriatonënpitari masahuatona', ahuëpi. A'naso' tēpapi. A'nanta' na'piquë tē'yaratona', tēpapi.

36 Naquëranchin hua'anëni a'napita a'paantarín. Na'a piyapinënpita a'paantapirinhuë', inachachin nitantapi. Ahuëantarahuatona', topinan a'paantapi.

37 Ina quëran hua'anënso' yonquiantarin. ‘¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'pápirahuë', co manta' quëtopihuë'. Hui'nahuë chachin nipachin a'pa'i. Ina tëhuëinchinso' natëapona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'pápirinhuë'.

38 Ya'caritëraso', inpriatoro'sari quënanpi. ‘Ni'cochi. Hui'nin chachin huë'sarin huachi. Pa'pin chiminpachin, iso no'pa chachin hua'anëntapon. Huëco' tēpa'ahua' ya'ipi ma'shanënpita matahua', nitopi.

39 Naporahuatona', hua'anën hui'nin mapi. Masahuatona', aipiran tē'yatopi. Ina quëran tēpapi huachi.

40 Napotohuachinara, ¿ma'ta' onpotintapon hua'anëni, hui'nin chachin tēpatopi ni'quëhuarë'?” itërin Quisosori.

41 —Pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, chiníquën no'huitón, a'naroáchin tēpapon. Ina quëran nasha inpriatoro'sa' acoantarín. Inapitaso' opa nitohuachin, no'tëquën quëtapí huachi, itopi.

42 —Íráca Yosë quiricanëinquë ninshitërinso' ¿co nontëramahuë' ti? Ninshitatón, naporin:

“Na'pi quëran yapëihuachina, a'na na'pi quënanpirinahuë', pëina'piro'sa' co nohuantopi-huë'. ‘Nagoonin,’ ta'tona', tē'yatopirinahuë'.

Hua'anëni maantarahuaton, ‘Iso na'pi na'con na'con nohuantërahuë pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoantarin.

Yosëri chachin inapotërin. Napoaton ‘ma noya’ tënëhua’,” tēnin quiricanënguë.

⁴³ Napoaton itaranquëma', Yosë yahua'anëntopirinquëmahuë', co nohuantëramahuë' ni'ton, a'poarinquëma'. Nisha piyapiro'sa' piyapinënpita pochin ni'sarin. Inapitaso' noya natëapi. [

⁴⁴ Ina na'pi i'patohuatëra, anotatë' ya'panë'. A'na tahuëriso nipirinhue' ina na'piri chachin anoantohuachin, a'naquën ni'sharianin,] itërin Quisosori.

⁴⁵ Natanahuatona', cotio hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita yonquipi. “Canpoa' chino-tatonpoa' pënënarinpoa',” ta'tona', no'huipi.

⁴⁶ No'huitona' tashinan pëiquë yapo'mopirinahuë', piyapi'sa' tē'huatatona', co mapi-huë'. Notohuaro' piyapi'sa' Quisoso noya natanpi. “Yosëri chachin acorin pënëinpoaso marë',” topi. Napoaton cotio hua'ano'sa' co nanitopihuë' Quisoso macacaiso'.

22

Coshatacaso marë' amatërinso (Lucas 14.15-24)

¹ Ina quëran a'na pënënto nanan ya'huërë', sha'huitaantarin:

“Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'.

² A'na copirno naporinso pochin ninin. Inaso', hua'huayátërahuë piyapi'sa' hua'anëntërin. Hui'nin yasa'apachina, panca pita nisarín.

³ Napoaton piyapinënpita a'parin piyapi'sa' sha'huitacaiso marë'. Sha'huitopirinahuë', co nohuantopihuë' huëcacaiso'.

⁴ Copirnosonatanahuaton, a'napita piyapinënpita a'paantarín: ‘Sha'huitonco' manóton huë'ina'. Nani ohuacaro'sa' amoshin nipisopita atëpatërahuë capacaso marë'. Nani ya'ipi taparahuë. Huëco huachi ca'ahua', itonco', itahuaton a'parin.

⁵ Pa'sahuatona', sha'huitaantapirinahuë'. ‘Co'chi nanitëraihuë paya,’ toconpi a'naya a'naya. A'naso' iminquë pa'nin. A'nanta' ma'sha pa'anapon pa'nin.

⁶ A'naquëniso', piyapinënpita masahuatona ahuëpi. Inapotatona' tēpapi.

⁷ Copirnosonatanahuaton, chiniquën no'huitërin. Sontaro'sa' a'parin ana'intacaiso marë'. Piyapinënpita tēpatopi ni'ton, inahuanta' sontaro'sari tēparin. Napotahuatona' pëinënapita ahuiquitopi.

⁸ Piyapinënpita amatantarahuaton, sha'huitërin. ‘Pita marë' nani tapapirahuë'. Amatërahuësopitaso' co inashitopihuë' isëquë nicacaiso ni'ton, co huachi inapita yonquirahuë.

⁹ A'na ira a'na ira pa'tatoma', a'napita piyapi'sa' quënanpatama', sha'huitonco' huë'ina'. Inso tëranta' quënanpatama', sha'huitoco' huë'ina'. Hui'nahuë sa'acaso marë' noya pita nisarahuë', itërin.

¹⁰ Piyapinënpita pa'sahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitëra'piapi. Noya nipisopita, co noyahuë' nipisopitanta' sha'huitëra'piapi. Pita pëi' noyá ya'sotopi.

¹¹ Ya'conahuaton copirnosonatanahuaton, a'naya a'naya noya nontërin. A'na quëmapiso nipirinhue', co noya nitaparinhuë' pita pëiquë ya'conacaso marë'.

¹² Ina ni'sahuaton, copirnorin itërin: ‘¿Onpoatonta' iyasha co noya nitapaponahuë' ya'conan?’ itërin. Napotopirinhuë', co manta' tēninhue'. Tapanaton, ta'tárin.

¹³ Iso quëmapisomasahuatoma', tonpoco'. Pa'on, tanpaquën, inapita noyá tonpoco'. Nani tonporahuatoma', tashinanquë tē'yatoco'. Inatohua' piyapi'sa' na'nërapin, chiniquën parisitapi huachi, itërin piyapinënpita.

¹⁴ Inapochachin notohuaro' piyapi'sa' Yosëri amatërin huëntonënguë ya'conacaiso marë'. Na'a natanpirinahuë', caraíchín huayonin," itërin.

Coriqui ma'patërinso'

(Marcos 12.13-17; Lucas 20.20-26)

¹⁵ Parisioro'sa' natanahuatona', ninontopi. "Huëco' nonpintatëhua', nisha nisha natahuan'. Co no'tëquën a'panihuachinpoahuë', sha'huirapiahua'," nitopi.

¹⁶ Napoaton a'naquën a'papi Quisoso natanacaiso marë'. Irotisë pa'yatopisopitanta' caraya pa'pi. Canconahuatona', noyásha nontonpi nonpintacaiso marë'.

—Quëmaso' Maistro, noyanquën. Co onporonta' nonpinanhuë'. Yosë pënëninpoaso' no'tëquën a'chintërancoi. Piyapi'sa' no'huípirinënguëonta', co ina yonquiranhuë'. Co hua'an tëranta' të'huatëranhuë'.

¹⁷ Napoaton yanatanainquën. Noma copirnosó' nisha piyapi niponahuë', ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Nani pi'ipi coriqui ma'painpoaso marë' comisionënpita a'parin. Huë'pachina, ¿noya ipora quëtacaso', tí? ¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

¹⁸ Yanonpintopiso' nitotaton, Quisosori itërin:

—¿Canpitaso' nonpintënguëma'! ¿Ma'marëta' yaatëhuëramaco?

¹⁹ Noma coriqui a'notoco ni'i, itërin. Napotohuachina, a'notopi.

²⁰ —¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininëonta' isëquë ninshitopi? itantarin.

²¹ —Noma copirno chachin, itopi.

—Copirno coriquinën ni'quëhuarë', quëtantaco'. Naporahuaton, Yosë nininpoa' ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëcaso' ya'huërin, itërin.

²² Natanahuatona', pa'yanpi. "¿Ma noyacha a'panirinpoa paya!" ta'tona', patopi huachi.

Piyapi'sa' nanopiantarapiso'

(Marcos 12.18-27; Lucas 20.27-40)

²³ Naporo' tahuëri a'napita cotio hua'ano'sa' huë'pi, satoro'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. "Piyapinpoa' chiminpatëhua', co onporonta' nanopiantarihuahuë'," toconpi. Inapitanta' Quisoso yanonpintatona', huëcapaipi.

²⁴ —Íráca Maistro Moisésë pënëninpoa': "Quëmapi sa'aponahuë co hui'nin ya'huëyátërasohuë' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroën maantacaso' ya'huërin. Hui'nahuanpachin, iinco' apoin inari ya'huëretacaso marë'. Ina quëran mashotohuachin, ma'shanën, no'panën, inapita maantarin," tënin Moisésë.

²⁵ Canchisë iyaro'sa' íráca ya'huërin. Paninanso' sa'apirinhuë'. Co hui'nin ya'huëyátërasohuë', sa'in ayananpirin.

²⁶ Ina iini chachin maantarin. Moisésë tëninso chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huëyátërasohuë', chimiantarin. A'na iionta' inapoantarin. Canchisë iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tëranta' hui'nina ya'huëchátërasohuë', ya'ipi taquipi.

²⁷ Ina quëran sanapinta' chiminin huachi.

²⁸ Canchisë chachin ina sanapiáchin mapirinahuë', nanopiantacaso tahuëri nanihuachin, ¿inquën chachincha sa'in ninë'poya? itopi.

²⁹ —Canpitaso' co no'tëquën yonquiramahuë'. Yosëso' chini chiniquën nanantopirinhuë', co nohuitëramahuë'. Quiricanëonta' co nitotëramahuë'. Napoaton co nanitëramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Yosëso' ya'ipiya nanitaparin.

³⁰ Chiminpisopita nanopiantahuachina', co huachi sa'asapihuë'. Sanapi'santa' co huachi so'yaapihuë'. Anquëniro'sa pochin nisapi.

³¹ Chiminpisopita tëhuëchachin nanopiantarapi. Moisésë nontohuachina, Yosëri chachin sha'huitërin.

³² “Caso' Yosëco. Apraan chinotarinco. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarinaco,” itërin. Cara chachin iráca chiminpirinahuë', naporin. Nanpipisopitaráchin Yosë chinotapi. Napoaton inapitanta' chiminpirinahuë', Yosë marëso nanpirápi, itërin Quisosori.

³³ Piyapi'sa' ina natanahuatona', pa'yanpi. “¡Ma noyacha a'chintërinpoa paya!” topi.

Yosë na'con na'con nohuantërinso'
(Marcos 12.28-34)

³⁴ Natanahuatona', parisioro'santa' niyontonpi. “Quisoso no'tëquën a'panitaton, satorio'sa' atapanin ni'ton, co huachi yanatanpihuë',” ta'tona', niyontonpi ina nontantacaiso marë'.

³⁵ A'na maistro iráca nanan noya nitotërinso' huë'sahuaton, Quisoso nontiirin atëhuëcaso marë'.

³⁶ –Pi'pian Maistro yanatananquën. Yosë na'con pënëninpoa'. ¿Ma'ta' na'con na'con nohuantërin nicacaso'? itiirin.

³⁷ –Inta nipachin sha'huichinquën. Yosëso' Sinioro ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ina na'con nosorocaso' ya'huërin. “Ya'ipi cancanëma quëran, ya'ipi hua'yanëma quëran, ya'ipi yonquinëma quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromiatoco',” tënin.

³⁸ Ina na'con na'con nohuantërin.

³⁹ Isonta' Yosë nohuantërin: “Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco',” tënin.

⁴⁰ Moisësë, pënëntona'piro'sa', inapitaso' na'con pënëntopirinahuë', nosorocaso' na'con na'con nohuantopi. Napoaton nosorohuatama', Yosë yonquirinso chachin imasarama', itërin Quisosori.

Yosëri a'paimarinso'
(Marcos 12.35-37; Lucas 20.41-44)

⁴¹ Parisioro'sa' nani niyontonpi ni'ton, Quisosorinta' natanarin no'tëquën ayonquicaso marë'.

⁴² –Íráca Yosë quiricanënuë sha'huitërinpoa'. “A'na tahuëri a'na quëmapi acoarahuë piyapi'sa' nicha'ëcaso marë'. Inaso' Cristo itopiso',” tënin Yosë. ¿Inta' shiin inaso'? itërin Quisosori.

–Tapico' shiin inaso', topi parisioro'sa'.

⁴³⁻⁴⁴ –Naporinchi paya. Inaso nipirinhue', iráca Ispirito Santo nohuanton, Tapiri chachin Cristo ninoton, ninshitërin:

“Yosëri Sinioronëhuë sha'huitërin. ‘Inchinanëhuë quëran huënsëquë' inimiconënpita cari minsëchinquën, itërin Yosëri,” tënin Tapi.

⁴⁵ Shia'huain niponahuë', Cristo yonquiaton, “Sinioronëhuë,” tënin. ¿Onpoatonta' naporin? itërin Quisosori.

⁴⁶ Natanaponaraihuë', co manta' a'panitopihuë'. “Yosë hui'nin chachin ni'ton, Tapiri Cristo chinotërin,” ta'caiso nipirinhue', co yanatëpihuë'. Napoaton naporo quëran huarë' tapanatona', co huachi nohuantopihuë' Quisoso natanacaiso'.

23

Parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapita chiniquën pënëninso'
(Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarín. Ca'tano'sanënpitanta' natanapi.

² “Tëhuëchachin iyaro'sa', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita na'con a'chintatënenquëma': ‘Moisësë pënëninpoaso' no'tëquën a'chinchinquëma', topi.

³ Yosë nanamën a'chintohuachinënuëma', noya natëco'. Nipirinhue', ama inapita nonancosohue'. Inahuaso' pënënpirinënuëmahue', co cancanëna quëran imapihuë'.

⁴ Ni'co'. Panca pë'pëto quëpahuatëra, sacai' iratacaso'. Inapitaso' inapochachin a'chintërinënuëma'. Co Yosë quiricanënáchin a'chinpihuë'. Inahuara yonquinëna

quëraonta' nisha nisha pënëntopi. Panca pë'pëto apë'pëtërëso pochin nitërinënguëma'. A'chintopirinënguëmahuë', inahuara chachionta' co natëpihuë'.

⁵ Pi'pian Yosë quiricanën ninshitahuatona', tē'yainaquë achinpiipi piyapi'sari nica-caiso marë'. Naporahuatona', naporopi a'mopi nohuitacaiso marë'. 'Inapohuatēhua', piyapi'sa' noya ni'sarinēnpoa', ta'tona', napopi. Napoaponaraihuë', co aquëtë' Yosë yonquipihuë'.

⁶ Pita nipachina, huancánachin yahuënsëconpi. Niyontonpiso pëiquë ya'conpachinara, hua'ano'sapitarë' yahuënsëconpi.

⁷ Cachiquë pa'pachinara, na'a piyapi'sari noya nontopi. 'Huë'cama maestro,' ito-huachinara, pa'yatopi.

⁸ Canpitaso nipirinhüë', ama maestro itiinëmaso nohuantocosohe'. Ya'ipinquëma' iyama pochin nisarama'. Casáchin no'tëquën a'chintëranquëma'.

⁹ Ama a'na piyapi na'con na'con pa'yatocosohe'. 'Quëmaso' tata pochin ni'nanquën. Natëaranquën huachi,' ama itocosohe'. Yosëichin natëcaso' ya'huërin. Inaso' tatanēnpoa' inápaquë ya'huërinso'.

¹⁰ Ama hua'an pochin chiníquën nanan nohuantocosohe'. 'Ca natëco,' ama tocoso-huë'. A'naíchin hua'an ya'huëtërinquëma', Cristo itopiso'.

¹¹ Yosë huëntonënguë ya'conpatëra, co chiníquën nanantacaso' ya'huërinhuë'. Noya noya yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

¹² 'Caso' noya noyaco,' topatama', Yosë atapanarinquëma'. Nipirinhüë', 'Caora co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinioro,' topatama', Yosë catahuaarinquëma'. Noya noya acoarinquëma', itërin.

¹³ Ina quëran Quisosori cotio maestro'sa', parisioro'sa inapita pënënaton itapon:

"Cotio maestro'sanquëma', parisioro'sanquëma', canpitaso nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Co no'tëquën a'chinamahuë' ni'ton, Yosë iranën ya'copiatë pochin nitërama'. Co no'tëquën Yosë imatomahuë', co canpita tëranta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'. A'napitanta' yaya'conpirinahuë', co catahuaramahuë' ya'conacaiso'. Canpita nonaninënguëma' ni'ton, inapitanta' co ya'conpihuë'. [

¹⁴ Canpitaso nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Quëyorono'sa' nonpintërama'. Noya nontapomarahuë', a'naya a'naya nonpintatoma', ma'shanënapita matërama'. Ina quëran niyontonpiso pëiquë ya'conpatamara, hua'qui' Yosë nontapomarahuë', co cancanëma quëran imaramahuë'. Ina marë' aquë aquëtë' ana'intarinquëma'.]

¹⁵ Canpitaso' nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Nisha piyapi'sa' a'chintacamaso marë' ira iratërantarama'. Aquë paatoma', a'naya a'naya a'chintërama' canpita pochin yonquicaiso marë'. Natëhuachinënguëma', aquë aquëtë' co noyahuë' cancantapi. Ya'ipinquëma' parisitopiquë pa'sarama huachi.

¹⁶ jMa'huantacha nisarama paya! A'napita yaa'chintopiramahuë', co no'tëquën yon-quiatomahuë', somaraya pochin cancantërama'. Somaraya nininso' co pi'pian tëranta' nanitërinhuë' a'napita quëpacaso'. Inapochachin canpitaso' co Yosë nohuitatomahuë', co nanitëramahuë' a'napita a'chintacamaso'. 'Yoscoarë' topatëra, no'tëquën nontacaso' ya'huërin,' topi ya'ipi piyapi'sa'. Canpitaso nipirinhüë' nisha nisha tënama'. 'Yosë chinotopiso pëi' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' itopiramahuë', nonpinpata-manta', 'Co ina marë' Yosë ana'intarinpohuë', toconama'. 'Yosë chinotopiso pëiquë oro ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën, topatëra, naporo huarë' no'tëquën nontacaso' ya'huërin,' topiramahuë'.

¹⁷ Co no'tëquën yonquiramahuë'. Yosë chinotopiso pëi' mini oro quëran noya noya ninin. Oro inaquë ya'huërinso' co aquëtë' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Co chinotopiso' pëiquë ya'huërinhuë' naporini, co Yosëri noya ni'itonhuë'.

18 Yosë chinotopiso pëiquë artaro ya'huërin. Inaquë ma'sha acopi Yosë chinotacaiso marë'. 'Artaro ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' tapomarahuë', nonpinpata-manta', 'Co ina marë' Yosë ana'intarinpoahuë',' toconama'. 'Ma'sha inaquë acopiso' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën, topatëra, naporu huarë' no'tëquën nontacaso' ya'huërin,' topiramahuë'. Yanonpinatoma', naporama'.

19 Somaraya pochin cancantatoma', co no'tëquën yonquiramahuë'. Co ma'sha acopiso' aquëtë' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Artaro mini ma'sha acopi quëran noya noya ninin. Artaroquë acopi ni'ton, Yosëri noya ni'nin.

20 'Artaro ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' topatama', ya'ipi inaquë acopiso-pitanta' yonquicaso' ya'huërin.

21 'Yosë chinotopiso pëi' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' topatama', Yosë inaquë ya'huërintonta' yonquicamaso' ya'huërin.

22 Inapochachin 'Pi'iro'të' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' topatamanta', co pi'iro'téachin yonquicaso' ya'huërinhuë'. Yosë inaquë ya'huaton, hua'anëntarinpoa'. Inanta' yonquicamaso' ya'huërin.

23 Canpitaso nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! 'Nani ma'sha quëran, diesmo Yosë quëtacaso' ya'huërin,' itërinpoa' Moisësë. Ina natëpiramahuë', nonpintënguëma' canpitaso'. Napoaton ma'sha sha'patamara, pi'pian quëtërama'. Ya'ipi cosharo apimotacaso marë' sha'nama' quëran huarë' diesmo quëtërama'. Inaso' noya nipirinhüë', Yosë na'con na'con nohuantërinso' naniantërama'. Co no'tëquën nonamahuë'. Co sa'ahuaru'sa' nosororamahuë'. Naporahuaton, co cancanëma quëran huarë' Yosë natëramahuë'. Ina marë' ana'intarinquëma'.

24 Somaraya pochin cancantatoma', co no'tëquën a'chinamahuë'. Ni'co'. Canpitaso' yao'opatamara, ama o'oso tëranta' o'ocamaso marëhuë' noyá panshairama'. Napoapomarahuë', camiyo a'naroáchin mi'tëramaso pochin ninama'. Yosë na'con na'con nohuantërinso', co natëramahuë'.

25 Canpitaso' nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Tëhuëenchachin yanonpinama'. Ni'co'. A'naquën minë', sënan, inapita pa'mohuachinara, aipiáchin pa'mopi. Acoposo nipirinhüë', në'huënantëtërin. Inapochachin canpitaso' piyapi'sa' noya nicainënguëmasoachin yonquipiramahuë', acopo' cancanëma quëranso', co noya yonquiramahuë'. Nonpinatoma', yaihuatërama'. Ma'sharáchin nohuantatoma', co Yosë nohuantërinso' ninamahuë'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma'.

26 Canpitaso parisioro'sanguëma', somaraya pochin cancantërama'. ¿Onporahuatomacha co no'tëquën yonquiramahuë' paya? Cancanëma'ton anoyatoco'. Ina quëran noya cancantatoma', noya nisarama huachi.

27 Canpitaso' nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Yosë quiricanën a'chinpiramahuë', yanonpinama'. Ni'co'. Chimipi na'pi naninquë po'mohuatëra, aipiran quëran huiríchinquë pashitëre'. Noyápiachin ya'nopirinhüë', acoposo' nansë, nosha chanatërinso', inapita co nishinahuën' nisarín.

28 Inapochachin canpitaso' ninama'. Piyapi'sa' noya nicatënguëma': 'Ma noya maistro'sa' Yosë natëpi,' topirinhüë'. Acopo' cancanëma quëranso nonpinatoma', pa'pi co noyahuë' cancantërama'.

29 Canpitaso' nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Iráca Yosë piyapinënpita pënëntohuachinara, shimashonëmapitari no'huitona', tëpapi. Ipora canpitaso', pa'pitopiquë pëirapirama'. Noya quëmapi'santa pa'pitopiso', yancoro'sa' sharapirama'. Ama naniantacaso marëhuë' napotërama'.

30 Inapotatoma' naporama': 'Iráca chachin ya'huërai naporini, co quiyariso' tëpa'itoihuë', topiramahuë',

31 shimashonëma' quëpatoma', canpitanta' tëpatona'piro'sa pochin cancantarama'.

³² Inapita pochin cancantatoma', co noyahuë' nisarama'. Na'con na'con oshahuararama'.

³³ ¡Ya'huan pochin cancantatoma', pa'pi co noyahuë' nisarama'! ¿Onporahuatomacha pën quëran cha'ërë'ponquëmaya? Co cha'ësaramahuë'.

³⁴ Napoaton pënëntona'piro'sa' a'pataranquëma'. No'tëquën yonquina'piro'sa', a'china'piro'sa' inapita a'pataranquëma' a'chintinënquëmaso marë'. No'tëquën pënënaponënquëma' nipirinhüë', no'huirarama'. A'chintopirinënquëmahüë', a'naquën tēpaarama'. A'naquën niyontopiso pëiquë chiniquën huihuirarama'. Nisha nisha ninanoquë imatoma', aparisitarama'. A'naquëonta' corosëquë patanantatoma', tēpaarama'.

³⁵ Iráca quëran huarë' noya quëmapi'sa' pënëntopirinahuë', na'a tēpapi. Apiri'ton noya quëmapi nipirinhüë', iini tēparin. Ina piquëran a'naya a'naya noya pënëntopirinahuë', tēpara'piapi. Na'a pi'ipi napopi. Napoin quëran Sacariasë tēpapi anta'. Piriquiasë hui'nin inaso'. Yosë chinotopiso pëi i'iratëquë artaro ya'huërinso aquëcha tēpapi. Canpitaso' ina nitotapomarahüë', co natantochináchinhüë' cancantërama'. Napoaton Yosë chiniquën ana'intarinquëma'.

³⁶ Iráca quëran huarë' shimashonëmapita co noyahuë' cancantopi. Ipora canpitanta' inapita pochachin cancantarama' ni'ton, Yosë na'con ana'intarinquëma huachi, tēnahuë," itërin.

Quirosarinquë ya'huëpisopita yonquiaton, Quisoso sëtërinso'
(Lucas 13.34-35)

³⁷ Ina quëran taantarin: "¡Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëramasopita yonquiatënquëma', chiniquën sëtërahuë! Na'a pënëntona'piro'sa' Yosë a'patërinquëma' pënëinënquëmaso marë'. A'paporinhüë', tēparama'. A'naquën na'piquë tē'yaratoma', tēparama'. Ya'ipinquëma' nosoroatënquëma', na'aro' yacatahuapiranquëmahüë', co ca tēranta' nohuantëramacohüë'. Atari hua'huin to'cohuëtërinso pochin yapa'poyapiranquëmahüë', co nohuantëramacohüë'.

³⁸ Napoaton Tata Yosë patarinquëma'. Chinotëramaso pëinta' patarin. Co huachi catahuaarinquëmahüë' ni'ton, noquitarama huachi.

³⁹ Canta', co huachi quënanaramacohüë'. O'manta'huaso' tahuëri huarë' quënantaramaco. Naporo': '¡Ma noyanquëncha quëmaso paya! Sinioro chachin a'paimarinquën,' itaramaco huachi," itërin Quisosori.

24

Yosë chinotopiso pëi' ohuatapiso'
(Marcos 13.1-2; Lucas 21.5-6)

¹ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi quëran pipihuachinara, ca'tano'sanënpitari itapona': —Ni'quë' Maistro. Ma noyápiachin Yosë chinotopiso pëi', itopi.

² —Iporaso' ya'ipiya noyápiachin ni'piramahuë', a'na tahuëriso' ya'ipiya ohuatapi. Co a'na na'piya tēranta' niya'huiritarinhuë', itërin Quisosori.

Ayaro' tahuëri ya'caritërinso'
(Marcos 13.3-23; Lucas 21.7-24; 17.22-24)

³ Ina quëran Oriposë panënquë pa'sahuaton, inaquë huënsëconin. Ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëpi. Inapitari huëcapairahuatona', itipi:

—¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, ¿ma'ta' onporahuachina' nitotapoi? ¿Onporota' o'mantararan? Inapita sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itopi.

⁴ —Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënquëma'.

⁵ A'naquën huëcapona'. "Caso' Cristoco. Yosë chachin a'paimarinco," tosapi. Nonpintë' nipirinhüë', na'a piyapi'sari imasapi.

6 Nisha nisha parti piyapi'sa' nino'huiapi. Niahüerahuatona', quira nisapi. Ina natanpatama', ama pa'yancosohuë'. Yosë nohuanton, naporapi. Napoaponahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

7 Nisha nisha nananquë nonpisopita nino'huitona', quira nisapi. Copirnoros'a capini nino'huitona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'. Nisha nisha parti cosharo' pahuanpachin, tanari piyapi'sa' tiquirarin. Naporahuaton, a'na parti a'na parti ocohua pa'sarin.

8 Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, iquitárin, co a'naroáchin huairinhuë'. Inapochachin ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, piyapi'sa' parisitaponaraihuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

9 "Naporos' tahuëri'sa' co noya piyapi'sahuë' masarinënuquëma'. Imaramacoso marë' aparisitarinënuquëma'. Nisha nisha piyapi'sa' no'huiarinënuquëma'. A'naquëma' tëpararinënuquëma'.

10 Inapohuachina', na'a piyapi'sa' imasapirinacohuë', co ahuantatonaraihuë', Yosë naniantapi. Pipirahuatona', imarinosopita no'huitona', sha'huirapirapi.

11 A'naquëonta' nonpin nanan pënëntapona'. Nonpinapirinahuë', na'a piyapi'sari natëtona', nonpin nanan imasapi huachi.

12 Piyapi'sa' pa'pi co noyahuë' cancantatona', na'con na'con oshahuanapi. Co huachi ninosoroapihuë'.

13 Canpitaso nipirinuë' noya ahuantoco'. Co a'pohuatamacohuë', noya nicha'ësaranguëma huachi.

14 Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaso' a'chintëranquëma'. Ina nanan chachin ya'ipi parti a'chinacaso' ya'huërin. Ya'ipi piyapi'sa' nitochina'. Ya'ipi parti a'chintohuachina', naporos' ayaro' tahuëri naniarin huachi.

15 Iráca Naniri ninoton, ninshitërin. 'A'na tahuëri inimicoros'a' Yosë pëinënuquë ya'conahuatona', tapiapona'. Pa'pi co noyahuë' nitatona' inapotohuachina', co huachi inaquë Yosë chinotapihuë', tënin. No'tëquën ninorin ni'ton, ina quirica nontohuatama', noya yonquico'.

16 Naniri ninorinso' nanihuachin, Cotia parti ya'huëramasopita motopi'pa' manóton ta'aco', chiniquën aparisitochinënuquëma'.

17 Pëinëma aipi ya'huëhuatama', ama ma'shanëmapita quëpacaso marë' ya'concosohuë'. A'naroáchin topinan ta'aco'.

18 Iminëmaquë sacatasënuquëma' nipachin, ama a'moramaso tëranta' maquintacosohuë'. Manóton ta'aco'.

19 Naporos' tahuëri'sa' cayoronos'a', sho'shopia'hua ya'huëtopiso', inapitasos' sacai quëran ta'arapi ni'ton, parisitapona'. ¡Ma'huantacha nisapi paya!

20 Yosë nontoco' ama o'nápiquë ta'acaso' ya'huë'insohuë'. O'napiquëhuë nipon, chinoto tahuërihuë nipon, saca sacai' ta'acaso'.

21 Ina quëran piyapi'sa' chini chiniquën parisitapi. Isoro'pa' ya'huërin quëran huarë' co ina pochin parisichátërapihuë'. Ina piquëraonta' co onporonta' ina pochin parisitantarapihuë'.

22 Yosë nohuanton, co hua'qui' aparisitapihuë'. Hua'qui' aparisitapi naporini, ya'ipi piyapi'sa' taqui'itonahuë'. Nipirinuë', piyapinënpita nosoroaton, co nohuantërinhuë' hua'qui' aparisitacaiso'. Huayoninsopita nicha'ësarín huachi.

23 Naporos' tahuëri'sa' nisha nisha sha'huitarinënuquëma'. '¡Ni'cochi, Cristo nani huë'nin! Pasëquë ya'huarin,' itohuachinënuquëma', ama natëcosohuë'.

24 Na'a nonpin nanan pënëntona'piros'a' huëcapona'. 'Caso' Cristoco' tosapi a'naquën. 'Caso' ninotona'pico,' tosapi a'naquëonta'. Sacai' nininsopita nisapi piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. Huayoninsopitanta' nonpintochinaichin nisapi.

25 Nani sha'huitëranquëma' ama naporos' tahuëri nonpintinënuquëmaso marëhuë'.

²⁶ 'Huëco' inotëro parti pa'ahua'. Inatohua' Cristo ya'huarin,' itohuachinënquëma', ama pacosohuë'. 'Paso' pëiquë ya'huërarin,' itohuachinënquëmanta', ama natëcosohuë'.

²⁷ Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantararahuë. O'mantahuato, ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco. O'cori' huënsha' topachina, ya'ipi parti a'pintërin. Inapochachin a'na tahuëri huënaráchin huënaráchin o'mantararahuë, ni'saramaco.

²⁸ Ma'sharo'sa' chiminpachina, a'naroáchin tamëro'sari huëcapairin," itërin Quisosori. (Cristo o'mantahuachin, ya'ipiya nitotapi, tapon naporin.)

O'mantacaso' tahuëri

(Marcos 13.24-37; Lucas 17.26-30, 34-36; 21.25-33)

²⁹ "Nani parisitohuachina', pi'i tashiarin. Yoquinta' co huachi a'pinarinhuë'. Naporahuaton, na'a tayloraro'sa' anotarín. Ya'ipi inápaquë ya'huërin sopitanta' nacon nacon-tapon.

³⁰ Naporo' o'mantararahuë. Yosë quëran quëmapico ni'to, inápa quëran o'mantararahuë huachi. Nisha nisha nananquë nonpisopita: 'Ana'intarinpoa',' ta'tona' pa'yanapi, na'nëapi, napoapi. Chiníquën nanantato, chitoro' huáncana o'mantararahuë, ni'sarinaco. Huënaráchin huënaráchin ya'noarahuë.

³¹ O'mantarahuato, na'a anquëniro'sa' a'pararahuë. Panca tronpita pihuitona', ya'ipi parti pa'sapi huayonahuësopita ayontonacaiso maré'.

³² Iquira nara papotërin quëran nitotoco'. Ta'amën monoantahuachina, 'Nani o'napi naniriarin huachi,' topi.

³³ Inapochachin nani ma'sha onporahuachina', nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuëri naniriarin huachi,' tosarama'.

³⁴ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huara cotioro'sa' huënton ta'huanchatërasoihuë', nani ma'sha onporapi.

³⁵ Isoro'pa' ta'huantarin. Pi'iro'tënta' ta'huantarin. Ca nanamëhuëso nipirinhüë' co onporonta' ta'huantarinhuë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipi sha'huitëranquëmaso chachin naniarin huachi.

³⁶ Ma tahuërisona o'mantaca'huasoso nipirinhüë', co insonta' nitotërinhuë'. Anquëniro'santa' co nitotapihuë'. Yosë hui'ninco niporahuë', co ca tëranta' nitotërahuë'. Tata Yosëíchin nitotërinso'.

³⁷⁻³⁹ Iráca Noi nanpiso', na'a piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Topinan ya'huëcaisoráchin cancantopi. Coshatápi, o'osápi, sa'asápi, hui'ninapitanta' aso'yarápi. Napoatona', co Yosë yonquipihuë'. Noiso nipirinhüë', Yosë natëton, panca nancha ninin. Nani tinihuachina, inaquë ya'conin. A'napitaso' co yonquipirinhüë', a'nanaya panca pama pa'sarin. Naporo' ya'ipiya chimiitopi huachi. Inapochachin canta' Yosë quëran quëmapico ni'to, a'nanaya o'mantararahuë. Na'a piyapi'sa' co yonquipirinhüë', o'mantararahuë.

⁴⁰ Naporo' cato' quëmapi'sa' ina iminquëáchin sacatapirinhüë', a'nara' quëpantarahuë. A'naso nipirinhüë' patarahüë.

⁴¹ Cato' sanapi'sa' inaquëráchin shi'shi' pë'sanapirinhüë', a'nara' quëpantarahuë. A'naso nipirinhüë' patarahüë.

⁴² Ama huë'ërëso pochin cancantatoma', naniantocosohuë'. Onporosona o'maca'huaso' tahuëri nanihuachin, co nitotaramahuë'.

⁴³ Ni'co'. Ihuatë' a'nanaya huë'pachina, pëiquë ya'conin. Hua'anën co nicasohuë', ma'sha ihuarin. Onporosona huëcacasó' nitotërin naporini, hua'anëni ninaitonhuë', co pëinënquë ya'conacaso' nanichitonhuë'.

⁴⁴ Inapochachin canpitanta' ninatomaco, ya'huëco'. Hua'quihuato: 'Co yao'marinhuë', ama tocosohuë'. Co nitotasënquëmahuë', a'nanaya o'mantararahuë," itërin.

Inpriato naporin quëran a'chininso'

(Lucas 12.41-48)

⁴⁵ Ina quëran itaantaran: “Ni'co', iyaro'sa'. O'maca'huaso' tahuëri a'na patron pochin nisarahuë. Inaso' aquë yapa'pachina, inpriatonën sha'huitërin. ‘Piyapinëhuëpita noya ni'quë'. Cosharo', ma'sha, inapita pahuantohuachina', quëtëra'piaquë', itahuaton, pa'nin.

⁴⁶ Inpriatoso' noya yonquihuachin, no'tëquën natëtarin. Patronëni huëcapaintahuachin, noya ni'sarin. Ina marë' noya cancantarin.

⁴⁷ Noya natërin ni'ton, acoarin ya'ipi ma'shanënpita a'paicaso marë'.

⁴⁸ Nipirinhüë', inpriatonën co noyahuë' cancantohuachin, tapon: ‘Patron hua'quirarin. Co a'naroáchin huënantaponhuë', ta'ton,

⁴⁹ piyapinënpita ahuëapon. Pita nicacasoáchin cancantapon. No'pirápon.

⁵⁰ Napoaso', patronëni quënanquintapon. Co nitotasohuë', a'nanaya canquipon.

⁵¹ Co natërinhuë' ni'ton, chiníquën ana'intarin. Nonpintëro'sa' ana'intopiso pochin nitapon. Inaquë co napion ancantaton, na'nërápon,” tënin Quisoso.

25

Sanapi nipayarinsopita

¹ Naquëranchin Quisosori pënëantaran:

“Yosë hua'anëntërinso' a'chintanta'inquëma', noya natanco. Hua'an sa'arinso pochin ninin. Inaso aquë quëran huë'sarin. Onporosona canquicaso' co nitotopihuë'. Tahuëri nanihuachina, sanapi nipayarinsopita ninarapi hua'an huëcacaso'. ‘Hua'qui quëran canquipon nimara,’ ta'tona', shonca nano'sa' nanparinënarë chachin ninarapi.

²⁻⁴ A'natërápo sanapiíchin noya yonquipi. Quirosin pochin orotërinso' ta'pantatona', mëntaiquë huarë' quëpapi. Naporahuatona', a'naya a'naya potiriaquë quëpapi. A'natërápo sanapi'saso nipirinhüë' co yonquiatonahuë', co aquëtë' quëpapihuë'.

⁵ Hua'an hua'quirin ni'ton, tashitopi. Yahuë'ëtona', ya'ipimiáchin huë'ëpi.

⁶ Huë'ësoi', yono tashi' a'nanaya chiníquën noninso' natanpi. ‘¡Ma'tana, huë'sarin huachi! ¡Huënsëco' pa'ahua' nacapia'ahua'!’ nitopi.

⁷ A'naroáchin shonca nano'sa' chachin capayatahuatona', nanparinënapita taparapi noya orotacaso marë'.

⁸ Noya yonquirinsopitaso' ta'pantohuachinara, noya orotërin. A'napitaso nipirinhüë' i'chinpitopirinahuë', yatacopiconpi. Napohuachinara: ‘Ta'pantocoi quiyanta' i'chinpi'i. Nani quiyaso' tacopiarin,’ topirinahuë'.

⁹ ‘Co'chi nanitëraihuë' ta'panta'huainquëmaso paya. Inapohuato, co huachi quiyanta' orotarinhüë'. Ya'ipinpoa' tacopianarigua'. Manóton paatoma', pa'anconco', itopi.

¹⁰ Napotohuachinara, a'natërápo chachin manotona pa'pi quirosin pochin nininso' pa'anapona'. Pa'pirinahuë', co'huara huëntayátërasoihuë', hua'an canquirin. A'natërápo nano'sa' noya yonquirinsopitaso' imatona', pëiquë ya'conpi. Inaquë sa'acaso marë' pita nisapi. Nani ya'conpachinara, oncotopi.

¹¹ Ina quëran co yonquirinsopitasohuë' huënantatona': ‘¡l'soatocoi siniro quiyanta' ya'coin!’ itopirinahuë'.

¹² Hua'ani co nohuantërinhuë'. ‘Co canpitaso' piyapinëhuëpitanquëmahuë'. Co no-huitëranquëmahuë', ta'ton co aya'coninhüë'.

¹³ Napoaton canpitanta' noya yonquiatoma', o'manta'huaso' tahuëri ninaco'. Onporoso' nanipon nimara, co nitotëramahuë'. Ni'cona patontatëinquëma', itërin.

Canacaso marë' coriqui quëtërinso'

(Lucas 19.11-27)

¹⁴ Ina quëran itaantaran: “Isonta' iyaro'sa' a'chinchinquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotamaso marë'. A'na quëmapi aquë yapa'sarinso pochin ninin. Yapa'pachina, inpriatonënpita amatërin camaicaso marë'. Huë'pachinara, itapon: ‘Aquë pa'pato, oshaquëran huënantarahüë. Inatohua' ya'huasoco, noya sacatoco'. Apira coriqui quëchinquëma' ina

quëran na'con na'con canaca'huaso marë'. Ma'sha pa'anatoma', oshaquëran ana'atoco', itërin.

¹⁵ Itahuaton, a'naya a'naya quëtëra'piarin. Co napopianachin quëtërinhuë'. Nanitinpichin tantiaton, nisha nisha quëtërin. A'naso' a'natërápo huaranca coriqui oro quëran nininso' quëtërin. A'naso' cato huaranca quëtërin. A'nanta' huaranca quëtërin. Nani inpriatonënpita quëtahuaton, pa'nin huachi.

¹⁶ A'natërápo huaranca ma'patona'piso' a'naroáchin natërin. Paaton, na'a ma'sha pa'anin. Ina quëran inapita pa'anaton, na'con na'con coriqui canarin. Nani tahuëri inapoaton, oshaquëran a'natërápo huaranca aquëtë' canaantarin.

¹⁷ Cato huaranca quëtërinsona' noya sacatërin. Inanta' ma'sha pa'anahuaton, cato huaranca aquëtë' canantarin.

¹⁸ Huaranca ma'parinsoso' nipirinhüë', co yanatërinhuë'. No'paquë ihuatahuaton, coriquinën pa'pitërin inaquë tapacaso marë'.

¹⁹ Hua'qui quëran hua'anëna huënantarahuaton, inpriatonënpita amataantarin nontacaso marë'.

²⁰ A'natërápo huaranca ma'patona'piso huë'sahuaton, coriqui a'notiirin. 'Ni'quë' sinioro, a'natërápo huaranca quëtëpirancohüë', ina quëran a'natërápo huaranca aquëtë' nani canarahüë', itiirin.

²¹ '¡Ma noyacha sacatëran paya! Natëranco ni'quëhuarë', chiníquën nanan quëchinquën na'con hua'anëntamaso marë'. Pëinëhuëquë huëquë', noya cancantahua', itërin hua'anëni.

²² Ina quëran a'nanta' huë'nin: 'Ni'quë' sinioro, cato huaranca quëtëpirancohüë', nani cato huaranca aquëtë' canarahüë', itiirin.

²³ '¡Ma noyacha quëmanta' sacatëran paya! Natëranco ni'quëhuarë', nanan quëchinquën na'con hua'anëntacaso marë'. Pëinëhuëquë huëquë', noya cancantahua', itërin inanta' hua'anëni.

²⁴ Piquëran quëtërinssoso nipirinhüë', huë'sahuaton itiirin: 'Quëmaso' sinioro co nosororancoihuë'. Co quëmaora shacaponahuë', nitërinso' manan. Co sacataponahuë', canaran.

²⁵ Napoaton tē'huatatēnquën, co sacatërahuë'. Coriqui quëtërancoso' acoporoque po'orahuë. Ma'tana ya'huarin,' itahuaton, coriqui a'notërin.

²⁶ Napotihuachina, co noya ni'ninhüë'. 'Quëmaso' co noyanquënhüë'. Chiroton, co natërancohüë'. Co no'tëquën yonquiranhuë'. "Co sacataponahuë' canaran," ¿itëranco ti?

²⁷ ¿Onpoatonta' nipachin, co bancoquë acoranhuë'? Inaquë acoran naporini, pi'pian tēranta' canaitohüë', itërin.

²⁸ Ina quëran a'na piyapinën sha'huitërin. 'Iso quëmapi topinan quëran coriqui quëtërahuë. Osërëtahuaton, paso' quëmapi na'con na'con canarinso', quëtëquë'.

²⁹ Noya natërinco ni'ton, na'con na'con quëtantarahuë. Co manta' pahuantarinhüë'. A'naso nipirinhüë' co natërincohüë' ni'ton, pi'pian ya'huëtërinso tēranta' osërëtarahuë.

³⁰ Naporahuaton co noyahuë' ni'ton, aipiran tashinantërinquë tē'yatoco'. Inatohua co napion ancantaton na'nërápon,' tēnin," itërin Quisosori.

Nisha nisha nananquë nonpisopita ana'intërinso'

³¹ Ina quëran itaantarin: "Yosë quëran quëmapi co ni'to, a'na tahuëri o'mantararahuë hua'anënta'huaso marë'. Ya'ipi anquëniro'sapitarë'co chachin o'mantararahuë. Huënaráchin huënaráchin ya'norahuato, hua'anënta'huaso' shiraquë huënsëarahuë coisë pochin nica'huaso marë'.

³² Yosë nohuanton, nisha nisha nananquë nonpisopita niyontonapi. Niyontonpachina', pē'tahuatona'pi pochin nisarahüë. Ni'co'. Tahuëri nipachina, ohuicaro'sa', chiporo'sa' napopianachin pa'sapi coshatacaiso marë'. Inaquëráchin ya'huëpirinahuë', tashihuachina, nisha nisha acorin huachi.

³³ Ohuicaro'sa' inchinanën quëran acorahuaton, chiporo'saso' ahuënanën quëran acorin. Inapochachin canta' ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha acoarahuë. Noya cancan-topisopita inchinanëhuë quëran acoarahuë. Co noyahuë' cancantopisopitaso nipirinhüë', ahuënanëhuë quëran acoarahuë.

³⁴ Ina quëran inchinanëhuë quëran acorahuësopita itarahuë: 'Ya'ipinquëma' huëcatoma', Yosë hua'anëntërinquë ya'conquico'. ¡Ma noyacha Tata Yosë nosororinquëma paya! Isoro'pa' ninin quëran huarë' yonquirinquëma' hua'anëntërinquë aya'coinquëmaso marë'.

³⁵ Canpitaso' noya nosororamaco. Tanahuatëra, a'caramaco. Yamorohuatëra, o'shitëramaco. Ya'huëramataquëchi na'huëpatëra, noya nontëramaco. Pëinëmaquë chachin aya'conamaco.

³⁶ Capa a'moca'huaso' nipachina, quëtëramaco. Caniohuatëranta', huëcatoma', nosoroquiramaco. Tashinan pëiquë ya'huasoconta', ni'quiramaco. Napoaton huëco huachi, noya ya'hua'ahua', itarahuë.

³⁷ Naporo' inapitaso' natanarinaco: '¿Onporota' Sinioro tanaran nicatëinquën, a'carainquën? ¿Onporota' yamororan ni'ton, o'shitërainquën?

³⁸ ¿Onporota' pëinëhuëiquë aya'conainquën? ¿Onporota' a'mocamaso' pahuantërinquën ni'ton, quëtërainquën?

³⁹ ¿Onporota' canioran ni'ton, nosoroquirainquën? ¿Onporota' tashinan pëiquë parisitëran, ni'conainquën? ¿Onpórochana napotërainquën nicaya? Co yonquiraihuë', itarinaco.

⁴⁰ 'Co'ta, imarinacosopita parisitohuachinara, catahuarama'. Topinan piyapi'sa', sa'ahuario'sa', inapita ma'sha pahuantohuachinara, quëtërama'. Imatomaco, a'napita catahuarama' ni'ton, canta' catahuaramacoso pochin ni'nahuë', itarahuë.

⁴¹ Ahuënanëhuë quëran acorahuësopitaso nipirinhüë', sha'huitarahuë: 'Ya'ipinquëma' paco huachi. Tata Yosë co noyahuë' ni'ninquëma' ni'ton, ana'intarinquëma huachi. Panca pën nani acorin sopairo'sa' ana'intacaso marë'. Inaquë pën co onporonta' tacopiarinhüë'. Inaquë paco' canpitanta'.

⁴² Tanapirahuë', co a'caramacohüë'. Yamoropirahuë', co o'shitëramacohüë'.

⁴³ Ya'huëramataquëchin na'huëpatëra, co pëinëmaquë aya'conamacohüë'. Capa a'moca'huasonta' nipirinhüë', co quëtëramacohüë'. Caniopirahuë', co huëcatoma' nosororamacohüë'. Tashinan pëiquë ya'huëpirahuë', co ni'quiramacohüë', itarahuë.

⁴⁴ Ina quëran natanarinaco: '¿Onporota' Sinioro tanapiranhüë' co a'carainquënhuë'? ¿Onporota' yamoropiranhüë' co o'shitërainquënhuë'? ¿Onporota' co pëinëhuëiquë aya'conainquënhuë'? ¿Onporota' a'mocaso' pahuantopirainquënhuë', co quëtërainquënhuë'? ¿Onporota' caniopiranhüë' co nosororainquënhuë'? ¿Onporota' tashinan pëiquë parisitopiranhüë' co catahuarainquënhuë'? Co onporonta' ina pochin ni'nainquënhuë', itarinaco.

⁴⁵ 'Co'ta imarinacosopita parisitopirinhüë', co catahuaramahuë'. Sa'ahuario'sa' ma'sha pahuantopirinhüë', co quëtëramahuë'. Co inapita nosororamahuë' ni'ton, co canta' nosororamacohüë', itarahuë. Itahuato, a'pararahuë huachi.

⁴⁶ Parisitopiquë pa'sahuatona', inaquë ya'huëmiatapi huachi. Noya nipisopitaso nipirinhüë', Yosë pochin nanpimiatapi huachi," itërin Quisosori.

26

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'

(Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

¹ Nani a'chintohuachina, ca'tano'sanënpita itapon:

² —Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso', nani nitotërama'. Naporo' Yosë quëran quëmapico niporahuë', masarinaco. Masahuatonaco, corosëquë patanantarainaco, itërin.

³ Ina quëran corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapita Caihuasë pëinënquë niyontonpi. Inaso' corto hua'an, chini chiniquën nanantërin.

⁴⁻⁵ Inaquë niyontonahuatona', ninontapi Quisoso tēpacaiso marë'.

—Ama pita tahuëri chachin maahuasohuë', piyapi'sa' no'huihuachinēnpoa'. Quisoso pa'yatapi ni'ton, ahuëarinēnpoa'. Napoaton po'oana quëran maahua', nitopi.

Hua'saiquë opomototërinso'
(*Marcos 14.3-9; Juan 12.1-8*)

⁶ Quisososo nipirihuë' Pitaniaquë pa'nin. Simon pëinënquë coshatapatarin. Ina Simon chana caniori mapirihuë', anoyatërinso'.

⁷ Misaquë coshataso', a'nara' sanapi huë'nin. Potiria'huaya huirina'pi quëran nipiso' quënin. Inaquë pimo hua'sai' na'con pa'tërinso' ya'huërin. Quisoso nosoroaton, opomototërin.

⁸ Ina nicatona ca'tano'sanēnpitaso', no'huitopi. No'huitatona ninontopi.

—¿Onpoatonta' iso hua'sai' pa'ton nipirihuë' chiniarin?

⁹ Pa'anin naporini, na'con coriqui canaton sa'ahuario'sa' quëtacaso' ya'huëchitonhuë', nitopi.

¹⁰ Quisosori natanahuaton, itërin:

—¿Ma'marëta' iso sanapi no'huirama'? Tananpitoco'. Na'con nosoroatonco, inapotërinco.

¹¹ Nani tahuëri sa'ahuario'saso' ya'huërapì. Caso nipirihuë', co hua'quiyahuë' canpitaro'co ya'huarahuë'.

¹² Co'huara chimiyantërasocohuë', nosoroatonco, nonëhuë hua'saiquë opotërinco pa'pitanacoso marë'.

¹³ No'tëquën itaranquëma'. Ya'ipi parti noya nanan sha'huihuachina', iso sanapi napotërinco'so' sha'huirapi anta'. Co naniantapihuë', itërin.

Cotasëri sha'huirapirinsò'
(*Marcos 14.10-11; Lucas 22.3-6*)

¹⁴ Ina quëran, Cotasë Iscarioti pa'pi co noyahuë' yonquirin. Quisoso ca'tanaponahuë', yasha'huirapirin. Corto hua'ano'sa' ya'huërinquë pa'sahuaton, itoonin:

¹⁵ —Po'oana quëran Quisoso a'notohuatënquëma', ¿onpo coriquita' quëtaramaco? itërin.

—Cara shonca coriqui prata quëran nininso' quëchinquën, itopi. Itohuachinara:

—Noyahua'. Quëtoco nipachin a'nochinquëma', topachina, quëtopi.

¹⁶ Naporo quëran huarë' Cotasë yonquirarin po'oana quëran a'nocaso marë'.

Pascoa tahuëri coshatopiso'
(*Marcos 14.12-25; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26*)

¹⁷ Pascoa tahuëri nipachina, nisha pan ca'pi, co ahuëpocatopisohuë'. Ina tahuëri nanihuachina, ca'tano'sanēnpitari huëcapaipi.

—¿Intohuata' Maistro paatoì, Pascoa cosharo' nii capacaso marë'? itopi.

¹⁸ —Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapi quënanconarama'. Ina quënanconpatama', sha'huitoco'. “Maistro a'parincoi ni'ton, huë'nai. Naporin: ‘Yosë ninorinsò' nani naniriarin ni'ton, quëma pëinënquë Pascoa cosharo' ca'tano'sanëhuëpitarë'co chachin coshatarai, tënin, itonco,’” itërin Quisosori.

¹⁹ Pa'pachinara, Quisosori sha'huitërinso' chachin quënanconpi. Quëmapi quënanconahuatona', nontopi. Nani natanconpachinara, inaquë Pascoa cosharo' nipi capacaiso marë'.

²⁰ Nani tashihuachina, Quisoso ca'tano'sanēnpitarë' chachin huë'pi. Huë'sahuatona', misaquë huënsëquipi.

²¹ Coshatapona pochin itërin:

—No'tëquën ipora itaranquëma'. Shonca catonquëma' ca'tanpiramacohuë', a'naquëma' sha'huirapiramaco, itërin.

²² Natanahuatona', sëtöpi. Sëtatona', a'naya a'nayari Quisoso natanpi.

—¿Incoita' Siniro, yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? itopi a'naya a'nayari.

²³ —Tëhuëenchachin a'naquëma' yasha'huirapiramaco. Ina sënanquëráchin i'shiaton carë' caponahuë', yasha'huirapirincó.

²⁴ Yosë quiricanën quëran ninorincoso chachin chiminarahuë. Yasha'huirapirincoso nipirinhüë', ma'huantacha nicapon paya. Co nasitërinhuë' naporini, noya noya niitonhuë', itërin.

²⁵ Itohuachina, Cotasërinta' itërin:

—¿Incoita' Maestro, yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? itohuachina, — Quëma chachin mini, itërin.

²⁶ Coshatasoi', pan masahuaton Yosë nontërin. “Yosparinquën, Siniro” itahuaton, së'panin. Ina quëran ca'tano'sanënpita quëtërin.

—Ca'co' iyaro'sa'. Ca nonëhuë pochin iso', itërin.

²⁷ Minënta' masahuaton, “Yosparinquën Siniro,” itahuaton, inanta' quëtërin.

—Ya'ipinquëma' o'oco'.

²⁸ Ca huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë na'a piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'.

²⁹ Co huachi opai' o'oantarahuë'. Chiminarahuë huachi. A'na tahuëri Tata Yosë hua'anëntërinso' nanihuachin, canpitaro'co nasha pochin o'oantarahuë. Naporo' noya noya cancantarihua huachi, itërin.

Pitröri nonpinapicaso' ninorinso'

(Marcos 14.26-31; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)

³⁰ Ina quëran Yosë cantanën cantarahuatona', pipipi. Pipirahuatona', Oripösë panënuë pa'pi huachi.

³¹ Inaquë Quisosori itërin:

—Íraca quiricanënuë ninoton, Yosë naporin: “Ca nohuanto, a'paitona'pi tēpaapi. Tēpahuachina', ohuicanënpita yanquëërapi,” tēnin. Inapochachin yatēpahuachinaco, ya'ipinquëma' co chiníquën cancantatomahuë', ta'ananpiaramaco. Ipora tashi chachin napoarama'.

³² Chiminaporahuë', Yosë ananpitaantarincó. Ananpitaantahuachinco, ca'ton Cariria'pa' pa'sarahuë. Inatohua' niquënantarihua', itërin.

³³ —A'napita ta'ananpipirinenquëonta', co caso' ta'arahuë', tēnin Pitro.

³⁴ —No'tëquën iyasha, itëranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco. “Co caso' Quisoso nohuitërahuë',” toconapon, itërin Quisosori.

³⁵ —Co Siniro napoarahüë'. Quëma imasaranquën ni'ton, yatëpapurinacohüenta' co onporonta' nonpinapiaranquënhüë', itaantarin Pitröri. Inachachin topi ya'ipiya.

Quisoso sëtaton, Yosë nontërinso'

(Marcos 14.32-42; Lucas 22.39-46)

³⁶ Ina quëran, Quisimani nararo itopiquë canconpi. Inaquë ca'tano'sanënpita sha'huitërin.

—Isëquë huënsëtaco'. Pasëyáquë pa'sarahuë Yosë nontapo, itërin.

³⁷ Caráchin ca'tano'sanën amashamiachin quëparin. Pitro, Sipitio hui'ninpita inapitaichin quëparin. Naporo' sëtaton, co napion cancantërin.

³⁸ —Pa'pi sëtërahuë. Chiminchináchin sëtërahuë. Isëquë huënsëtaco'. Ama huë'ëtomarahuë', ni'táco', itërin.

³⁹ Amashamiachin pa'sahuaton, isonconin. No'paquë huarë' monshomarahuaton, Yosë nontërin: “Quëma nohuantohuatan Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohüë'. Main

o'orëso pochin parisita'huaso' ya'huërin. Co parisita'huaso' nohuantopirahuë', quëma nohuantohuatan, noya, tënahuë. No'tëquën yanatëranquën," itërin.

⁴⁰ Ina quëran huënantapirinhüë', cara chachin huë'ësápi quënanquintarin.

—Iya Pitro, ¿co a'na ora tëranta' nanitëramahuë' ni'tamaso' ti?

⁴¹ Ama huë'ëtomahuë', ni'táco'. Yosë nontoco' ama sopai minsëinquëmaso marëhuë'. Cancanëma quëranso mini Yosë yanatëpiramahuë', co canpitaora chiníquën cancantaramahuë', itërin.

⁴² Ina quëran paantarahuaton, Yosë nontaantarin.

—Nohuantohuatan Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohüë'. Nipirinhüë' co nohuantohuatanhuë', ma'sona yaonpotohuatanconta' noya, tënahuë. No'tëquën yanatëranquën, itaantarin.

⁴³ Ina quëran huënantapirinhüë', naquëranchin huë'ëantapi, quënanquintarin. Huë'ëi' iquitatona', huë'ësápi.

⁴⁴ Tananpituaton, paantarin. Paantarahuaton, inachachin Yosë itantarin. Nani cararo' inachachin Yosë nontërin.

⁴⁵ Ina quëran huënantahuaton, itërin:

—¿Ipora huanta' huë'ësarama' ti? Nani ora nanirin huachi. Yosë quëran quëmapico nipirahuë', sha'huirapiarinco oshahuano'sa' macainacoso marë'.

⁴⁶ Huënsëco huachi pa'ahua'. Ni'co', sha'huirapirincoso' nani canquiarin, itërin.

Quisoso mapiso'

(Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

⁴⁷ Nontaso chachin, Cotasë canquirin. Inanta' Quisoso ca'tanaponahuë', yasha'huirapirin. Inarë' na'a piyapi'sa' huë'sapi, corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapitari a'papisopita. Sahuëni, shonqui, inapita së'quërahuatona' huë'sapi.

⁴⁸ Co'huara canshatërasoihuë', Cotasëri nani sha'huitërin Quisoso nohuitacaiso marë'.

“Insosona apinohuato, ina Quisososo'. Máco huachi,” itërin.

⁴⁹ Ina quëran ya'yoranquirahuaton:

—Tashita Maistro, itiirahuaton, apinorin.

⁵⁰ —Ma'sona yaninanso' iyasha, manóton niquë', itërin Quisosori. Ina quëran piyapi'sari chiníquën masapi huachi.

⁵¹ Ca'tano'sanënpita inaquë huaniapi. A'nara' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën ahuërin. Ahuëaton, nishitëhuëratëtërin.

⁵² Quisososo nipirinhüë' co nohuantërinhuë'.

—Sahuëninën iyasha, po'moantaquë'. Hua'naquë tëpatohuatama', hua'na quëran chachin tëpainëmaso' ya'huërin.

⁵³ Tatahuë nontërahuë naporini, shonca cato huaranca anquëniro'sa' a'patimaitoncohuë'. A'naroáchin catahuaitonacohüë'. ¿Co ina nitotëranhuë' ti?

⁵⁴ Napoaponahuë', co nohuantërahuë' cha'ëca'huaso'. Nicha'ërinaco naporini, co huachi ninorinacoso' naniitonhuë'. Yosë nohuanton, chiminarahuë, itërin ca'tano'sanënpita.

⁵⁵ Ina quëran piyapi'sa' itapon:

—Sahuëni, shonqui, inapita së'quërahuatoma', huëcapairamaco. Tëpatona'pi pochin cantatomaco, ¿yamanamaco ti? Co'tana nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë huënsëato, a'chinárahüë. Nicapomaracohüë', co manamacohüë'.

⁵⁶ Napoaponahuë', Yosë nohuanton, iporaso' masaramaco. Quiricanën quëran ninorinacoso chachin masaramaco, itërin.

Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari ta'ananpipi huachi.

Corto hua'ano'saquë quëpapiso'

(Marcos 14.53-65; Lucas 22.54-55, 63-71; Juan 18.12-14, 19-24)

57 Nani masahuatona', corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' ya'huërinquë quëpapi, Caihuasë itopiso'. Inaquë cotio maistro'sa', ansiano'sa', inapita nani niyon-tonpi.

58 Pitroso nipirinhüë', aquë quëran imaquiarin. I'iratëquë huarë' imaquirin. Pairaanaquë ya'conahuaton, ponisiaro'sapitarë' huënsëquirin. "¿Ma'ta' onpotapona'? Tëpapona' nimara," ta'ton, ni'sárin.

59 Corto hua'ano'sa', cotio hua'ano'sa' inapitari yatëpapi ni'ton, a'naya a'naya yonípi Quisoso sha'huirapicaíso marë'.

60 Na'a piyapi'sari nonpinapiponaraihuë', nisha nisha nonconpi. Napoyan quëran catoya'piri huë'sahuatona', sha'huirapipi.

61 —I'hua chachin Quisoso noninso' natanai. "Yosë chinotopiso pëi' ata'huantahuato, caora nanitërahuë anoyatanta'huaso'. Cara tahuëri quëran anoyatantarahuë," toconin, itopi.

62 Corto hua'an chini chiníquën nanantërinsoari huanirahuaton, Quisoso itapon:

—¿Co manta' ténanhuë' ti? ¿Ma'ta' tapon' isopita nonapiarinënquën? itërin.

63 Quisososo nipirinhüë' co manta' téninhüë', ta'tárin. Ina quëran corto hua'ani itantarin:

—“Yosë ni'sárinco co nonpinahuë',” ta'ton, no'tëquën sha'huitocoi. ¿Quëmaso' Cristo, Yosë hui'ninquën chachin ti? itërin.

64 —Ca mini inaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri niantaramaco. Inápaquë pa'pato, Yosë inchinanën quëran ahuënsëarincó. Ina quëran chitoro' huancana o'mantararahuë niantaramaco, itërin.

65 Corto hua'anso natanahuaton, chiníquën no'huitërin. Inapoaton a'morinso osharin.

—“¡Caso' Yosë hui'ninco,” toconin! Nani natanama'. Inaora chachin sha'huitërinpoa' ni'ton, co a'napita sha'huitinpoaso' nohuantarihuahuë'.

66 ¿Ma'ta' onpotahua' Quisoso? ténin.

—Pa'pi co noya quëmapihuë' ni'ton, tēpacaso' ya'huërin, topi ya'ipiya.

67 Ina quëran ipirayatahuatona', ahuëpi. A'naquëninta' tonporayatahuatona', chiníquën panpirayapi.

68 —¿Inta' ahuërinquën? Quëmaso' Cristonquën nipatan, ninoton no'tëquën sha'huitocoi, itopi.

Pitrori nonpinapirinso'

(Marcos 14.66-72; Lucas 22.56-62; Juan 18.15-18, 25-27)

69 Napotasoi, Pitroso' i'iratëquë huënsëarin. A'na cosonari huë'sahuaton, itiirin.

—Quëmanta' Quisoso Cariria quëran huë'ninso' ca'tanan, itopirinhüë'.

70 —¿Ma quëmapita' napotaranso'? Co caso' ina nohuitërahuë', itërin. Ya'ipiya natanpi.

71 Ina quëran pa'sahuaton, ya'coanaquë huaniso', a'na cosonarinta' quënanquiantarin. Quënanahuaton, huanipapisopita itapon:

—Iso quëmapi Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' ca'tanin anta', itaantapirinhüë'.

72 —¡Co'chi nohuitërahuë' paya! Yosë ni'sárinco, co nohuitërahuë', taantarin Pitro.

73 Ina quëran hua'quimiachin nisahuaso', a'napitarinta' itaantapi:

—Tëhuëinchachin quëmanta' Quisoso ca'tanan. Cariria piyapi pochin nonan quëran nohuitërainquën, itopi.

74 —¡Co'chi iyaro'sa' paya! Yosë ni'sárinco, co cariso' nohuitërahuë'. Nonpintohuatëinquëmaso', Yosë ana'inchinco, ténahuë, itërin.

Naporo chachin atari përarin.

75 Ina natanahuaton, Quisosori napotërinso' yonquirin: “Co'huara atari përashatërasohüë', cararo' nonpinapiaranco,” itërinco, ta'ton, aipiran pipirin. Inaquë chiníquën sëtatón, na'nërin.

27

*Piratoquë quëpapiso'**(Marcos 15.1; Lucas 23.1-2; Juan 18.28-32)*

¹ Tahuërianpitoahuachina, ya'ipi corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapita napopi-anachin yonquipi Quisoso atëpatacaiso marë'.

² Ina quëran noyá tonporahuatona', Pirato ya'huërinquë quëpapi. Inaso' hua'an, Noma copirnorí acorinso'.

*Cotasë nitëparinso'**(Hechos 1.18-19)*

³ Cotasëso' nani sha'huirapiponahuë', Quisoso tonpopinan quëpahuachinara, ni'sárin. Ina ni'sahuaton, yonquirin huachi. “Ma'tana tëpacaiso marë' quëparapi. ¿Onpoatocha sha'huirapirahuë' paya?” ta'ton, sëtërin. Corto hua'ano'sa' ya'huëpique paantarahuaton, cara shonca coriqui prata quëran nininso' quëtopiso' yayo'coantapirinhue'.

⁴ —Co huachi iso coriqui nohuantërahuë'. Pa'pi co noyahuë' ninahuë. Quisoso nóya quëmapi nipirinhue', sha'huirapirahuë. Ina marë' oshahuanahuë, itoonin.

—¿Ma'marëta' ina sha'huitërancoi? Co quiyaso' ina yonquiraihuë'. Quëma naporanso', itopi.

⁵ Napotohuachinara, Yosë chinotopiso pëiquë chachin coriqui të'yatonahuaton, pipirin. Pa'sahuaton, nihuëinquëconorahuaton, nitëparin.

⁶ Ina quëran corto hua'ano'saso' coriqui maantarahuatona':

—Tëpacaiso marë' pahuëretopiso' ni'ton, co Yosë marë' acocaso' ya'huërinhuë'. Inaquë acohuatëhua', co Yosë pënëntërinso' natëarihuahuë', ta'tona', co inaquë acopihuë'.

⁷ —Iso coriquiquë no'pa' pa'ahuan' nisha piyapi'sa' pa'pitacaso marë', topachinara:

—Noyahua', topi ya'ipiya. Napoaton pa'sahuatona', ina coriquiquë no'pa' pa'anpi. “Tëshitona'pi no'panën,” itopiso' pa'anpi. Inaquë nisharo'sa chiminpachinara, pa'pitopi.

⁸ Napoaton ipora huanta' ina po'oroso': “Huënai' No'pa',” itopi.

⁹ Iráca Irimiasë ninoton, Yosë quiricanëinquë ninshitërin. “Cara shonca coriqui prata quëran nininso' quëtapi. Ina nápo' cotioro'sa' nohuantopi ni'ton, quëtapi. Ina coriqui chachin maantarahuatona',

¹⁰ tëshitona'pi no'panën pa'anapi. Yosë sha'huitërinco'so chachin napoapi,” tënin, ninshitaton. Naporinso chachin ina nápo' coriqui masahuatona', no'pa' pa'anpi.

*Pirato naporinso'**(Marcos 15.2-5; Lucas 23.3-5; Juan 18.33-38)*

¹¹ Quisososo' Pirato notënanquë huaniárin.

—¿Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën ti? itërin Piratori.

—Ca mini inaco, itërin Quisosori.

¹² Corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapitari na'con nonpinapipirinhue', co manta' tënhue'.

¹³ —Na'con nonapirinëinquën, ¿co natananhuë' ti? itopirinhue' Piratori.

¹⁴ Co manta' tënhue'. Co pi'pisha tëranta' a'panitërinhuë'. “Ma quëmapita' isoso' ni'ton, co manta' yaa'panitërinhuë',” tënin Pirato yonquiaton.

*Quisoso tëpacaiso' sha'huirinso'**(Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25; Juan 18.38-19.16)*

¹⁵ Nani Pascoa tahuëri Piratoso', a'nara' apina'pi tashinan pëi quëran ocoirin. Insosona piyapi'sari nohuantopiso' ocoirin.

¹⁶ Tashinan pëiquë a'na apina'pi ya'huarin. Inaso' pa'pi co noyahuë'. Ya'ipi parti nahuiantërinso'. Parapasë itopi.

¹⁷ Piyapi'sa' huë'pachinara, Piratori itërin:

—Ipora Pascoaquënta' a'nara' apina'pi ocoianta'i, topirahuë'. ¿Insota' nohuantërama' ocoica'huaso'? Cato' ya'huapi. A'naso' Parapasë. A'nanta' Quisoso, Cristo itopiso'. ¿Insochachinta' nohuantërama' ocoica'huaso'? Canpita huayonco', itërin.

18 “Cotio hua'ano'sari co quë'yatonahuë', Quisoso mapi,” ta'ton, Piratori napotërin.

19 Hua'an shiranënquë huënsëaso', sa'ininta' nanan a'patiirin Quisoso ocoicaso marë'. “Achin tashi' a'ninquëchin hua'narahuë. Quisoso hua'nato, chiníquën pa'yanahuë. Inaso' noya quëmapi. Co manta' onporinhuë' ni'ton, nicha'ëquë'. Co tēpacaso' ya'huërinhuë',” itërin sa'ini. Ina marënta' Piratori co yatēparinhuë'.

20 Corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapitaso nipirinhuë', a'naya a'naya piyapi'sa' sha'huitëra'piapi:

—“Parapasë ocoirahuaton, Quisoso atēpatëquë',” itoco', itëra'piapi.

21 Ina quëran Piratori natanin huachi.

—¿Insochachinta' ocoi'i? itaantarin. Napotaantahuachina:

—¡Parapasë ocoitocoi! itopi.

22 —¿Ma'ta' onpochi nipachin Quisoso, Cristo itopiso'? itohuachina:

—¡Corosëquë patanantëquë' chimi'in! tosapi ya'ipiya.

23 —¿Ma'marëta' tēpa'i? ¿Ma'ta' onporin? itopirinhuë', aquëtë chachin chiníquën itantapi:

—¡Corosëquë patanantëquë' chimi'in! itaantapi.

24 Napotohuachinara, nisha yonquirin huachi. “Piyapi'sa' co yanatërinacohuë'. Chiníquën no'huitatona', yaahuërinaco,” ta'ton, co huachi yonquirinhuë' Quisoso ocoicaso'. Napoaton i'sha masahuaton, piyapi'sa' ni'tërantapaquë hui'sërin.

—Iso quëmapi'so' noya. Co manta' onporinhuë', tēnahuë. Co ca nohuanto, tēpaapihuë'. Co ina marë' ana'intincoso' ya'huërinhuë'. Canpita yonquiramaso', itahuaton, hui'sërin.

25 —Tēhuëinchachin quiya yonquirai tēpaca'huaiso'. Yosë yaana'intohuachincoi, hui'nahuëipitarë'coi chachin ana'inchincoi, topi.

26 Napohuachinara, Pirato camaitërin Parapasë ocoicaiso'. Quisososo nipirinhuë' chiníquën ahuihuitërin. Chiníquën huihuitona', pë'sha pë'shatopi. Nani huihuihuachinara, sha'huitërin corosëquë patanantacaiso marë'.

27 Sha'huitoahuachina, Pirato pëinënquë quëpapi. Inaquë notohuaro' sontaro'sa' niyon-tonpi tēcariatona' tēhuacaiso marë'.

28 Ai'nampiratahuatona', quëhuanën miachin hua'an a'morinso pochin nininso' a'motopi tēhuacaiso marë'.

29 Yancotënta' nahuan quëran nicatona', ayancotopi. Ina quëran tēhuacaiso marë napotopi:

—Ma'tana huaranën maquë huachi, itatona', piquiranan asë'quëëpi. Naporahuatona' ina notënanquë isonpi:

—Hua'qui tahuëri nanpiton cotioro'sa' hua'anëntëquë', itopi.

30 Ina quëran iraiquë ipitopi. Piquirananta' matantarahuatona', ahuëmotopi.

31 Inapotatona', tēhuapi. Nani tēhuahuachinara, a'motopiso' ocoitahuatona', a'morinso chachin a'motantapi. Ina quëran corosëquë patanantacaiso marë' quëpapi huachi.

Corosëquë patanantopiso'

(Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

32 Ninano quëran pipirahuatona', a'na quëmapi nacapipi, Siriniquë ya'huërinso'. Simon itopi. Ina masahuatona', corosë Quisoso quëparinso' sontaro'sari apitëntopi. Inari quëpatërin.

33 Pa'sahuatona', panëa'hua Corocota, itopiquë canconpi. Corocotaso': “Nansë Moto’,” tapon naporin.

34 Inaquë canconahuatona', huino ma'sha pinshiinë' ayontahuatona', o'shitopirinahuë', pi'pisha pi'nirahuaton, co o'orinhuë'.

³⁵ Ina quëran sontaro'sari corosëquë patanantopi. Nani patanantahuatona', ninontopi. “Huëco', nicanatëhua' Quisoso a'morinsopita maahua',” nitatona', ya'nipirapi. Naporahuatona', a'naya a'naya mapi.

³⁶ Nani masahuatona', inaquë huënsëapi nicacaiso marë'.

³⁷ Onporinso marësona tëparapisonta' ninshitopi.

ISOSO' QUISOSO, COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso', ninshitopi. Inapotahuatona', corosëquë chachin motën pëtëcha achinpitopi.

³⁸ Ina pirayan cato' apiro'santa' patanantopi. Nisha patanantopi. A'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahuënan quëran acopi.

³⁹ Piyapi'sa' na'huëpona pochin, Quisoso tēcariatona', tēhuaconpi.

⁴⁰ —¿Nani ma'sha nanitaparan ti? I'hua naporan: “Yosë chinotopiso pëi' ata'huantohuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë,” tēnan. Inta nipachin cha'ëquë'. Yosë hui'ninquën chachin nipatan, corosë quëran nohuararahuatona' cha'ëquë', itoonpi.

⁴¹ Inapochachin corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', cotio ansiano'sa', inapitarinta' tēhuatona', itapona':

⁴² —A'napitaso' yanicha'ëponahuë', inaora chachinso' co nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Is-rairo'sa' copirno nipachin, corosë quëran nohuarain nicatëhua' natëahua'.

⁴³ “Yosë hui'ninco chachin ni'ton, catahuarinco,” topirinhuë'. Yacatahuahuachin, apiramiáchin nicha'ëin, nitopi.

⁴⁴ Ina pirayan patanantopisopitanta' Quisoso no'huipi.

Quisoso chiminiso'

(Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

⁴⁵ Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashirarin. I'huaraya huarë' yono tashi pochin nisarín.

⁴⁶ Naporo' Quisoso chiníquën nonin. *Iri, Iri, ¿nama sapacatani?* tēnin. Inaora nananquë nonaton, naporin. “¿Onpoatonta' Tata patëranco?” tapon naporin.

⁴⁷ A'naquën huanipapisopita natanahuatona':

—Iniasë përasamara, topi.

⁴⁸ A'naso' manorahuaton, pi'shiro pochin nininso' maconin. Ina masahuaton, huino áin nininso' asë'cotëtahuaton, piquirananquë achinpitërin. Achinpitahuaton, ihuëtërin o'ocaso marë'.

⁴⁹ A'napitariso nipirinhuë' itapona':

—Tananpitëquë' nia'ahua'. Iniasëri o'maton nicha'ëpon nimara, nitopi.

⁵⁰ Quisososo nipirinhuë' chiníquën nonsahuaton, chimin huachi.

⁵¹ Naporo' Yosë chinotopiso pëiquë tanontën nē'mëtë' patonpiso' noshatërin. Inaora noshataton, catotë huarë' ninin. Inapa quëran no'paquë huarë' noshatomarin. Naporahuaton, panca ocohua pa'nin. Na'piro'sa' inaora nopaatërin.

⁵² Nopaatohuachina, a'naya a'naya pa'pitopiso' nii'soatërin. A'naquën Yosë imarinso-pita iráca ayapirinahuë', nantiantapi huachi.

⁵³ Quisoso nantiantarinso' piquëran inapitanta' pa'pitopi quëran pipirahuatona', Quirosarinquë pa'sapi. Na'a piyapi'sari quënanpi.

⁵⁴ Quisoso chiminpachina, capitanso sontaronënpitarë chachin ni'sapi. Ocohua pa'ninso', na'piro'sa' nopaatërinso', inapita ni'sahuatona', pa'pi pa'yanpi.

—Tëhuëchachin iso quëmapiso', Yosë hui'nin, topi.

⁵⁵ Sanapi'sa' Cariria quëran huë'pisopitanta', aquë quëran notëërapí. Inapitaso' Quisoso imaquipi nocomacaiso marë'. Iporaso' chiminiso' ni'sapi anta'.

⁵⁶ A'naso' Maria Mactarina itopiso'. A'nanta' Maria. Inaso' Santiaco, Cosi, inapita a'shin. A'nanta' Sipitio hui'ninpita a'shin. Inapitaso' aquë quëran notëërapí.

Na'pi naninquë po'mopiso'

(Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

⁵⁷ I'huararapaso', a'na ma'huan Cosi itopiso huë'nin. Inaso', Arimatiaquë ya'huërin. Quisoso imarin anta'.

⁵⁸ Pirato ya'huërinquë pa'nin Quisoso nonën natantacaso marë'. “Quëtoco cari quëpa'i,” itoonin. Napotohuachina, “Noyahua'. Quëpaquë' nipachin,” itahuaton, sontaro'sa' a'parin nonën anohuaratacaiso marë'. Anohuararahuatona', quëtopi.

⁵⁹ Nonën masahuaton, noya morinquë so'quëëtahuaton,

⁶⁰ na'pi nanin nasha nininquë po'morin. Inaora marë' pa'anpirinhuë', inaquë po'morin. Ina quëran pancara'pi masho pitarahuatona', pa'copitopi. Pa'copitahuatona', patopi huachi.

⁶¹ Maria Mactarina, a'na Maria, inapitaso nimirinhuë' na'pi nanin notënanquë chachin huënsëapi.

Sontaro'sari a'paipiso'

⁶² Tahuëririnquë chinoto tahuëri marë' nani tapahuachinara, corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita niyontonahuatona', pa'pi Pirato nontacaiso marë'.

⁶³ —Sinioro hua'an, Quisosocoso' nonpintë', tënai. Nani yonquirai. Co'huara chimiyantëraponhuë', piyapi'sa' sha'huitërin. “Tëpahuachinaco, cara tahuëri quëran nanopiantarahuë,” toconin.

⁶⁴ Napoaton sontaro'sa' a'paquë' na'pi naninquë a'paicaiso marë'. Cara tahuëri chachin noya a'pai'ina', ama nonën quëpacaiso marëhuë'. Ca'taninsopitari quëpahuachina': “Nani nanopiantarin huachi,” toconapona'. Napohuachina', aquë aquëtë' piyapi'sa' nonpintapi, itopi.

⁶⁵ —Inta nipachin, sontaro'sa' ya'huarin. Canpitari chachin paatoma', inapita quëpaco' noya ni'ina'. Ama piyapi'sari huëcatona' quëpacaiso marëhuë' inapo'ina', itërin Piratori.

⁶⁶ Napohuachina, pa'pi. Pancara'pi to'ni pochin nininquë noyá pa'pirapitopi. Napotahuatona', sontaro'sa' acopi.

—Noya a'paico', itahuatona' patopi huachi.

28

Quisoso nanopiantarinso'

(Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

¹ Chinoto tahuëri piquëran Maria Mactarina, a'na Mariarë' naquëranchin paantapi po'mopiquë nicacaiso marë'. Tomio tahuëri tashíramiachin na'pi nanin'pa' pa'sapirinahuë'.

² A'nanaya panca ocohua pa'nin. Sinioro anquëninëni inápa quëran o'marahuaton, pancara'pi pa'copitopiso' chi'huincarín. Chi'huincarahuatón, ina aipi huënsërin.

³ Huënaráchin huënaráchin o'cori pochin ya'norin. Huiríchin a'morin. Pi'shiro quëran huirí huiríchin.

⁴ Ina ni'sahuatona', sontaro'sa' pa'yanpi. Pa'pi të'huatopi. Ropa ropátahuatona', chimipi pochin no'paquë anotopi.

⁵ Ina quëran sanapi'santa' canquihuachinara, anquëniri itërin:

—Ama pa'yancosohuë'. Quisoso corosëquë patanantopiso' yonisaramaso', nitotërahuë.

⁶ Co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Sha'huitërinquëmaso chachin nani nanopiantarin. Huëco' ni'quirico' po'mopiquë. Capa huachi.

⁷ Manóton paatoma', ca'tano'sanënpita sha'huitonco': “Nani nanopiantarin. Ina'ton Caririaquë pa'sarin. Inatohua' quënancoantarama',” itonco'. Nani sha'huitëranquëma', itërin anquëniri.

⁸ Natanahuatona', a'naroáchin na'pi nanin quëran pipipi. Pa'pi pa'yanpirinahuë'. Nóya cancantatona' ta'api ca'tano'sanënpita sha'huitacaiso marë'.

⁹ Pa'sapirinahuë', a'nanaya iraquë chachin Quisosori ya'notërin.

—Huë'cama imoyaro'sa', itërin. Ina nohuitatona', ya'carionpi. Monshorahuatona', nantën iporantërahuatona', chinotopi.

¹⁰ —Ama huachi pa'yancosohuë'. Paatoma', iyahuëpita sha'huitonco' Cariria'pa' pa'ina'. Inatohua' quënancoantarinaco, itahuaton, pa'nin huachi.

Sontaro'sa' napopiso'

¹¹ Sanapi'sa' paasoï', sontaro'santa' ninanoquë pa'pi corto hua'ano'sa' sha'huitacaiso marë'. “Quisoso pa'pitopiquë noya ni'sapiraihuë', a'nanaya panca ocohua pa'nin. Naporo' anquëni ya'norahuaton, pancara'pi pa'copitopiso' chi'huincarín. Ni'piraihuë', Quisoso nonën capa huachi,” itonpi.

¹² Ina quëran corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa' inapita niyontonahuatona', ni-nontápi. Nani ninontohuachinara, sontaro'sa' amatantarahuatona', na'con coriqui quëtöpi.

¹³ —Piyapi'sa' sha'huitoco': “Yono tashi' Quisoso ca'tano'sanënpita huë'pi. Huë'ësocoi, nonën quëpapi,” itoco'.

¹⁴ Hua'anëma' natantaton ina marë' no'huihuachinquëma', quiyari anoyatarai ama ana'intinquëmaso marëhuë', itopi.

¹⁵ —Noyahua'. Napo'i nipachin, tosahuatona', coriqui ma'patopi. Pa'sahuatona', piyapi'sa' nonpintopi. Cotio hua'ano'sari sha'huitopiso chachin nonpinpi. Ipora huanta' na'a cotioro'sa' ina nonpin nanan natëpi.

Ca'tano'sanënpita a'chinacaiso marë' sha'huitërinso'

(Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

¹⁶ Ina quëran shonca a'na ca'tano'sanënpitaso' pa'pi Cariria'pa'. A'na panëinquë pa'pi, Quisosori sha'huitërinquë chachin.

¹⁷ Inaquë Quisoso quënanconahuatona', chinotopi. A'naquënso nipirinhüë' pi'pian co natërinhuë'. “Co inahuë' nimara,” topirinhüë'.

¹⁸ Quisosori ya'carirahuaton, itapon:

—Tata Yosë nohuanton, chini chiniquën nanantërahuë. Inápaquë ya'huërinso'pita, isoro'paquë ya'huërinso'pita, ya'ipiya hua'anëntarahuë.

¹⁹ Napoaton canpita paatoma', ya'ipi piyapi'sa' a'chintoco'. Nisha nisha nananquë nonpisopita a'chintoco' imainaco. Insosona natëhuachinaco, i'quë aporintoco'. “Tata Yosë, Hui'nin, Ispirito Santo inapita nanan quëtërincoi ni'ton, aporintaranquën,” itahu-atoma', aporintoco'.

²⁰ Ina quëran ya'ipi sha'huitëranquëmaso' a'chintoco' natëinaco. Insëquësona pa'patama', carinquëma' ca'tanaranquëma'. Nani tahuëri catahuanquëma'. Ayaro' tahuëri naniquë huarë' ca'tanaranquëma'. Co onporonta' pataranquëmahüë', itërin Quisosori. Nani huachi.

Marco ninshitérinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso marë'

Coansha Paotista pënëntërinso'

(Mateo 3.1-12; Lucas 3.1-9, 15-17; Juan 1.19-28)

¹ Apira iyaro'sa', Quisocristo nanamën ninshitaranquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Iráca isoro'paquë o'marin nicha'ëinpoaso marë'.

² Isaiasë pënëntona'pi ninoton Yosë quiricanënguë ninshitérinso chachin o'marin. Inaquë Yosëri hui'nin itapon:

“Co'huara pa'shamátërasënquënhuë', comisionëhuë'ton a'pararahuë piyapi'sa' ayon-quicaso marë'.

³ Inotëro parti ina quëmapi pënëntápon: 'Ni'co' iyaro'sa'.

Hua'an chiniquën nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parin ira tapatacaso marë'. Ira otëërin noya pa'tacaso marë'.

Inapochachin iporaso' cancanëma' anoyatoco' Sinioro o'main,' itarin,” ténin ninshita-ton.

⁴ Ninorinso chachin Coansha huë'nin pënëntacaso marë'. Inotëro' parti ya'huaton, piyapi'sa' pënénárin. “Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërétantaco' oshanëma' inquichinquëma'. Ina quëran aporihuanco',” itarin. Napotahuaton, na'a piyapi'sa' aporintarin.

⁵ Inaquë notohuaro' piyapi'sa' huë'pi natanapona'. Quirosarin quëran huë'pi. Ya'ipi Cotia parti quëran huëcatona', natanapi. “Tëhuë'nchachin co noyahuë' nicatoi, oshahuanai. Catahuaco'i Sinioro ina nanianchii,” topachinara, Cortaniquë Coanshari aporintërin.

⁶ Co inaso' noyápiachin a'morinhuë'. Ponira pochin camiyo anporo quëran nipiso' a'morin. Sha'huëtë quëran nitonporin. Sëquërë pochin nininso' macaton, inaya tëranta' ca'nin. Ninoi' quënanpachina, irorin. Piyapi'sa' pënënpachina, itapon:

⁷ “Ca piquëran a'na quëmapi huë'sarin chini chiniquën nanantërinso'. Caso' co pi'pian tëranta' ina pochin chiniquën nanantërahuë'. Co maquëyancohuë' ni'ton, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë'.

⁸ Caso' i'quë aporintëranquëma'. Inaso nipurinhuë' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma',” itërin.

Quisoso aporihuaninso'

(Mateo 3.13-17; Lucas 3.21-22)

⁹ Naporu tahuëri'sa' Quisoso Cariria parti quëran huë'nin. Nasaritoquë ya'huëpirinhuë', Coansha pënëntarinquë huë'nin. Huë'pachina, Coanshari Cortaniquë aporintërin.

¹⁰ Ii' quëran nonshihuachina, a'naroáchin inápaquë pi'iro'të' ni'soatërin. Ispirito Santonta', nëpë pochin nohuaraimarin, ni'nin. Nohuaraimarahuatón, Quisoso ya'coancantomiatërin.

¹¹ Naporu' inápa quëran Yosëri itapon: “Quëmaso' hui'nahuë'nquën chachin ninan. Na'con nosoroatë'nquën, noya ni'nanquën,” itërin.

Sopairi ténirinsó'

(Mateo 4.1-11; Lucas 4.1-13)

¹² Ina quëran Ispirito Santori inotëro parti co piyapi ya'huërinquëhuë' a'parin.

¹³ Inatohua' catapini shonca tahuëri ya'huërin. Tanan ni'niro'sapitarë' ya'huërin. Sopai hua'aninta' huëcapairahuaton, ténirin. Sha'huitápirinhuë' ama Yosë natëcaso marëhuë'. “Inca, co nohuantërahuë',” ténin. Nani sopai pa'pachina, anquëniro'sari o'marahuatona', Quisoso nocomaimapi.

*Noya nanan sha'huicaso' caniaritërinso'**(Mateo 4.12-17; Lucas 4.14-15)*

¹⁴ Ina quëran Coansha tashinan pëiquë po'mopi. Ina natantahuaton, Quisoso pa'nin Cariria parti pënëntapon. Noya nanan Yosë noninso' sha'huirarin:

¹⁵ “Nani tahuëri nanirin huachi. Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntarinquëma'. Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco'. Naporahuaton noya nanan natëco' Yosë nicha'ëinquëma',” itërarin.

*Sami camayoro'sari imapiso'**(Mateo 4.18-22; Lucas 5.1-11)*

¹⁶ Ina quëran Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, cato' sami camayoro'sa' quënanconin. A'naso' Simon itopi. Iinë' riti tē'yatapi sami macacaiso marë'. Iinso' Antërisë itopi.

¹⁷ —Huëco' iyaro'sa', ca imaco a'chinchinquema'. Sami manamaso pochachin piyapi'sa' masarama' Yosë imacaiso marë', itërin Quisosori.

¹⁸ Napotohuachina, ritinëna' patahuatona' Quisoso imapi huachi.

¹⁹ Amashamiachin Santiaco, Coansha, inapitanta' quënancoantarin. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Pa'pinarë' potiquë huënsëatona', ritinëna' pasonapi.

²⁰ “Huëco' pa'ahua', ca imaco,” itohuachina, pa'pin, inpriatonënpita, inapita potiquë patahuatona', Quisoso imapi.

*Sopai a'parinso'**(Lucas 4.31-37)*

²¹ Ina quëran Capinaomoquë canconpi. Chinoto tahuëri nanihuachina, cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë ya'conin. Inaquë a'chinarin.

²² Chiniquën nanantona'pi pochin a'chinarin. Co cotio maestro'sa pochin a'chininhuë'. Napoaton a'chininso' natanahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi: “¡Ma'pitacha Quisoso nitotërin paya!” topi.

²³ Naporo' a'nara' quëmapi inaquë ya'huërin. Sopairi ya'coancantaton, camairin ni'ton, pa'pi co noyahuë' yonquirin. Quisoso quënanahuaton, chiniquën nontërin. Sopairi chachin anonin.

²⁴ —¡Tananpitocoi! Quëmaso' Quisosonquën, Nasaritoquë ya'huëran. Nohuitërainquën. Yosë quëran o'maton noya ninan. ¿Ma'ta' quëma onpotaponcoi? ¿Ata'huantaponcoi ti? itërin.

²⁵ Itohuachina, Quisosori itapon:

—¡Ta'tëquë! ¡Iso quëmapi quëran pipimiatëquë! itërin.

²⁶ Napotohuachina, quëmapi chiniquën apa'tanin. Naporahuaton chiniquën “yai” ta'so chachin, sopai pipirin.

²⁷ Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanahuatona', ninontapi:

—¿Ma'pítata' ni'sarëhuaso'? Quisososo' co a'napita pochin a'chininhuë'. Chini chiniquën nanantaton, sopairo'sa quëran huarë' camaihuachina, natëpi, topi.

²⁸ Shiarahuaton, Quisoso naporinso' ya'ipi Cariria parti nahuinin.

*Simon Pitro a'shatën anoyatërinso'**(Mateo 8.14-15; Lucas 4.38-39)*

²⁹ Ina quëran niyontonpiso pëi quëran pipirahuatona', Simon, Antërisë, inapita ya'huëpiquë pa'pi. Santiaco, Coansha, inapitanta' pa'pi.

³⁰ Simon a'shatën chiniquën sapoton, quëhuënarin ni'ton, Quisoso sha'huitopi. “A'shacha saporin ta'a,” itopi.

³¹ Inaquë paaparahuaton, maimirarahuatón, opatërin. Naporo chachin sapo otanotërin. Otanotahuaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'
(Mateo 8.16-17; Lucas 4.40-41)

³² I'huanahuanquë nani pi'i ya'conahuaso', na'a cania'piro'sa' quëpi. Sopairi ya'coancantërinso'pitanta' quëpi.

³³ Ya'ipi ya'huëhuano'santa', ninano' ya'coanaquë niyontonpi Quisoso nicacaiso marë'.

³⁴ Naporo' notohuaro' cania'piro'sa' anoyatërin. Nisha nisha caniori maninsopita anoyatërin. Na'aya'pi sopairo'sari ya'coancantërinso'pitanta' inquitërin. Sano yonquipi huachi. Sopairo'sari ina nohuitatona', yasha'huipirinahuë', Quisoso co nohuantërinhuë' ni'ton, ta'topi huachi.

Caririquë a'chintëra'piarinso'
(Lucas 4.42-44)

³⁵ Tahuërinquë co'huara noya huënihuayantërasohuë', Quisoso huënsërahuaton ninano quëran pipirin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' Yosë nontacaso marë' inaoraíchin pa'nin.

³⁶ Simonso' capayatopirinhue', co Quisoso quënanatonhuë', a'napitarë chachin pa'nin yonípon.

³⁷ Quisoso quënanconahuatona':

—Notohuaro' piyapi'sa' yonissarinëinquë, itopi. Itopirinhue', Quisosori itërin:

³⁸ —Huëco' iyaro'sa', a'na partinta' pa'ahua'. Ya'cariya ninanoro'saquë pa'ahua'. Inaquënta' pënënta'huaso' ya'huërin. Ina marë' Yosë a'paimarinco ni'ton, huë'sarahuë, itërin.

³⁹ Ina quëran ya'ipi Cariria parti pa'sahuaton, niyontonpiso pëiro'saquë pënëntëra'piarin. Naporahuaton, sopairo'sari ya'coancantërinso'pitanta' inquitëra'piarin.

Chana caniori maninso'
(Mateo 8.1-4; Lucas 5.12-16)

⁴⁰ Naporo' a'na quëmapi huë'nin, chana caniori maninso'. Quisoso huëcapairahuaton, isonquirin. Isonahuaton, itapon:

—Nohuantohuaton, nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

⁴¹ Quisosori nosoroaton, së'huarin.

—Nohuantërahuë mini iyasha. ¡Noyatëquë huachi! itërin.

⁴² Itohuachina, a'naroáchin canio inquirin.

⁴³⁻⁴⁴ Naporo chachin Quisosori chiníquë pënënin.

—¡Ama insonta' sha'huitëquësohuë'! Corto hua'ainchin sacatërinquë paaton, noy atëranso' a'notonquë' ni'inquë. Naporahuaton, Moisésë sha'huirinsó' quëpaquë' noy atëranso' nitotacaiso marë', itërin. Ina quëran a'parin huachi.

⁴⁵ Napotopirinhue', papon pochin ya'ipi piyapi sha'huiterä'piarin. “Quisoso anoy atërinco,” itëra'piarin. Ya'ipi naporinso' nahuinin. Napoaton piyapi'sa' ni'tërantapaquë co huachi Quisoso iratërinhuë'. Co huachi nanitërinhuë' a'ninquëchin ninanoro'saquë pacacaso'. Co piyapi'sa' ya'huërinquëhuë' ya'huërärin. Ina nìponahuë', ya'ipi parti quëran huë'pi nicapona'.

2

Apia anoyatërinso'
(Mateo 9.1-8; Lucas 5.17-26)

¹ Cara tahuëri quëran pochin Capinaomoquë huëantarin. “Pëinëinquë Quisoso ya'huarin,” topi.

² Natantahuatona', notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi. Pëi' ya'sotahuatona', ya'coana aquëtëran huarë' yamopi. Yosë nanamën sha'huirarin, natanapi.

³ Naporo chachin catapini quëmapi'sa' huëcatona', apia pë'sara'huayaquë quëshipi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuënarin.

⁴ Quisosoquë yaquëpapurinahuë', hua'huayátërahuë piyapi'sa' ni'ton, co nanitopi-huë' ya'conacaiso'. Ya'shotopi. Napoaton pëi' nanpëtahuatona', a'canpiso pi'pian o'quirahuatona', pë'sara'huayarë chachin anohuaramapi. Quisoso pirayan acomapi huachi.

⁵ Quisosori ni'sahuaton, “Ma noya isopita natërinaco,” ta'ton, apia itapon:

—Oshanën apia'hua inquitaranquën huachi, itërin.

⁶ A'naquën cotio maestro'sa' inaquë huënsëpisopitaso', cancanëna quëran yonquirápi:

⁷ “¿Ma quëmapita' isoso' Yosë yaya'huërëtërin? Co ínsonta' nanitërinhuë' oshanënpoa' inquitinpoaso'. Yosëichin nanitërinso',” topi yonquiatona'.

⁸ Topinan yonquirapirinahuë', yonquipiso nitotaton Quisosori itapon:

—¿Onpoatomata' co noyahuë' yonquirapiramaco?

⁹ Canpitaso naporama': “Piyapinpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitërehuahuë'. Apia camaiatë': ‘Huaniquë' apia'hua. Pë'sara'huanën masahuaton, noya paquë huachi, itacasonta' co nanitaparëhuahuë',” tënama'.

¹⁰ Caso nipirinhüë' Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë, tënin.

¹¹ Ina quëran apia itantarín:

—¡Huaniquë' apia'hua! Pë'sara'huayanën masahuaton, ya'huëranquë paquë huachi, itërin.

¹² Itohuachina, a'naroáchin noyatahuaton, huanirín. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huërinquë paantarín. Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Yosëso ni'ton, a'naroáchin anoyatërin paya! Co onporonta' ina pochín ni'chinëhuahuë', topi.

Nihüiri Quisoso imarinso'

(Mateo 9.9-13; Lucas 5.27-32)

¹³ Naquëranchin panca sono' yonsanquë Quisoso paantarín. Inaquë hua'huayátërahuë piyapi'sa' huë'pachinara, a'chintarin.

¹⁴ Ina quëran na'huëpon pochín, Nihüi quënanconín. Arpio hui'nín inaso'. (Matio itopi anta'.) Coriqui Noma copirno marë' ma'patërinquë huënsëarin. Quisosori itapon:

—Huëquë' iyasha imaco, itërin. Itohuachina, huanirahuaton Quisoso imasarin huachi.

¹⁵ Ina quëran pëinënquë Quisoso quëparín coshatacaso marë'. Ca'tano'sanënpitarë' coshatapatapi. Na'a piyapi'sa' huë'pi coshatatona' Quisoso nohuitacaiso marë'. A'naquën copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa'. A'napitanta' oshahuano'sa' itopiso'. Inahuanta' Quisoso yaimápi.

¹⁶ A'naquëonta' cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapitari ni'sahuatona', ca'tano'sanënpita natanpi:

—¿Onpoatonta' maiströnëma' oshahuano'sapitarë' coshatarin? Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuë' nipirinhüë', inapitarë' coshatarin, itopi.

¹⁷ Natanahuaton, Quisosori itapon:

—Isopitaso' tëhuëenchachín nohuantërinaco imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'saso' notoro nohuantopi. “Co caniorahuë’,” topatëraso', co notoro nohuantërehuë'. Inapochachín canta' oshahuano'sa' pënéna'huaso marë' o'marahuë. “Co noyahuë' yonquiramaso-pita naniantatoma', Yosë chachín tahuërëtantaco',” itërahuë. A'napitaso nipirinhüë': “Quiyaso' noyacoí,” topiso marë' co na'con a'chintërahuë', itërin.

Nasha nanan a'chininso'

(Mateo 9.14-17; Lucas 5.33-39)

¹⁸ Naporo' Coansha Paotista imapisopitaso ayonatona', Yosë nontapi. Parisio imapiso-pitanta' inapoapi. Napohuachinara, a'naquëni paaparahuatona', Quisoso natanpi:

—Coansha imapisopitaso' ayonatona', Yosë nontapi. Inapochachín parisio imapisopitanta' nisapi. ¿Onpoatonta' imarinënsopitaso' co inapopihuë'? itopi.

19 —Ca ya'huarahuë ni'ton, co sëtöpihuë'. Ni'co'. Quëmapi sa'acaso marë' piyapi'sa' am-atohuachina, coshatatona', capa cancantopi. Nipayarinsopita huë'pachinara, coshatopi.

20 A'na tahuëriso nipirinhüë' inimiconënpitari sa'ana'pi masapi. Quëpatohuachina', sëtapi huachi. Co huachi yonquiapihuë' coshatacaiso', tënin.

21 Itahuaton: “Ni'co'. A'morëso noyá mocahuachina, co nasha në'mëtëquë pa'pitërhüë'. Nasha në'mëtëquë pa'pitëre' naporini, naquëranchin panca panca noshataanta'itonhuë'.

22 Sha'moronta' yonquico'. Huino sha'moro' nipachina, co sha'huëtë' morsa mo-caro' ninquë ta'panëhuë'. Inaquë ta'panë' naporini, a'naroáchin nopoitanon, nichinia'itonhuë'. Naporahuaton morsanta' tapiitonhuë'. Napoaton sha'moro' huinoso' nasha morsaquë ta'panë'. Huino, morsanta' noya nizarin huachi,” itërin Quisosori. (Íráca inachintopiso' naniantatona', nasha nanan imacaso' ya'huërin, tapon napotërin.)

Chinoto tahuëri naporinso'

(Mateo 12.1-8; Lucas 6.1-5)

23 Ina quëran a'na chinoto tahuëri nanihuachina, tricoloro' Quisoso pëntontarin. Ca'tano'sanënpitaso paponá pochin, a'naya a'naya trico moto maraapi.

24 Ina nicatona parisioro'saso':

—¡Ni'quë', Maistro! Chinoto tahuëri nipirinhüë', ca'tano'sanënpita tricoloraya i'shorayarapi. Co ipora tahuëriso' pi'pisha tëranta' sacatacasohüë' nipirinhüë'. ¿Onpoatonta' co Moisésë pënëntërinso' natëpihuë'? itopi.

25-26 —Yosë quiricanën ¿co nontëramahuë' ti? Íráca Tapi tanahuachina, Yosë pëinënuë ya'conin. Apiataro corto hua'an ni'so' ya'conahuaton, pan Yosë marë' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' quëtërin, ca'pi anta'. Corto hua'ano'sáchin ina pan capacaso nipirinhüë', co ina marë' Yosëri no'huirinhüë', itërin.

Ina quëran itantarin:

27 —Piyapi'sa' nosoroaton, chinoto tahuëri acorin noya ya'huëcaiso marë'. Co tahuëri chinotacaso' na'con na'con yonquirinhüë'. Piyapi'sa' na'con na'con nosororin.

28 Yosë quëran caso quëmápi co ni'to, chiníquën nanantërahuë. Ma'sona noya nicacaso' sha'huichinquëma'. Chinoto tahuëri ma'sona co nicacasonta' sha'huichinquëma', itërin.

3

Imirin tachitërinso'

(Mateo 12.9-14; Lucas 6.6-11)

1 Naquëranchin niyontopiso pëiquë Quisoso ya'conconin. Inaquë apia quënanconin. Imirin tachitërin ni'ton, co nanitërinhuë' së'quëtacaso'.

2 “Chinoto tahuëri anoyatomara,” ta'tona', parisioro'sari ni'sápi sha'huirapicaiso marë'.

3 Naporó' apia itapon:

—Huë'sahuaton, huancánachin huaniquë', itërin.

4 Inaquë nipachina, piyapi'sa' itapon:

—Chinoto tahuëri noya nicacaso' ya'huërin. Co ahuëtacaso', co tëpatacaso', co inapita nicacaso' ya'huërinhuë'. Cania'pi tananpitoatuato', co nosoroarahuë'. Nipirinhüë', nosoroato anoyata'huaso' ya'huërin, tënahüë caso'. ¿Ma'ta' tënana canpitaso'? itërin.

Natanaponaraihuë', co manta' topihuë'.

5 Co a'panitohuachinarahuë', a'naya a'naya ni'sarin. Co natantochináchinhuë' cancantopi ni'ton, no'huirë pochin cancantaton, co noyahuë' ni'nin. “Co nosoropihuë',” ta'ton, pa'pi sëtërin.

—Imiran iyasha ihuëquë', itërin. Ihuëhuachina, a'naroáchin noyatërin.

6 Parisioro'saso' no'huitatona', pipipi. Irotisë piyapinënpita quënanconahuatona', niontopi Quisoso tëpacaiso marë'.

Sono' yonsanquë a'chininso'

⁷ Quisososo' panca sono' yonsanquë paantarin. Ca'tano'sanënpitarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi. A'naquën Cariria parti quëran huë'pi.

⁸ A'naquëonta' Cotia parti quëran huë'pi. Quirosarin quëran, Itomia quëran, Cortanii' aquëtëran quëran, Tiro quëran, Siton quëran, ina quëranpita hua'huayátërahuë' huë'pi. Quisoso naporinso' natantahuatona', nicapona' huë'pi.

⁹⁻¹⁰ Na'a piyapi'sa' nani anoyatërin ni'ton, ya'ipi cania'piro'sa' huë'sapi. Na'a piyapi'sa' ni'ton, ya'sëratërarahuatona', huë'sapi Quisoso së'huacaiso marë'. "Së'huahuato, anoyatarinco," ta'tona', naporapi. Napoaton ca'tano'sanënpita itapon: "Poti amasha quëpaco' inaquë huënsëato a'chinchí. Notohuaro' piyapi ni'ton, ya'quëëtohuachinaco," itërin.

¹¹ Sopairo'sari ya'coancantërin sopitanta' huë'pi. Quisoso quënanahuatona', nocotapataquëchin isonquipi.

—¡Quëmaso' Yosë hui'ninquën! itopi chiníquën nontatona'.

¹² Inariso nipirihuë', chiníquën pënënin: "¡Ama piyapi'sa' anohuitocosohuë'!" itërin.

Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorinso'

(Mateo 10.1-4; Lucas 6.12-16)

¹³ Ina quëran Quisoso a'na motopia'huaquë paantarin. Nohuantërin sopita përapachina, paapapi.

¹⁴ Na'a a'chintërin sopita ya'huëpirinahuë', shonca cato' quëmapi'sa' huayonahuaton, acorin. "Nani tahuëri iyaro'sa' ca'tanco a'chinchinquëma'. Ina quëran a'pararanquëma' piyapi'sa' pënënacamaso marë'.

¹⁵ Chiníquën nanan quëchinquëma' sopairo'sa' a'pacamaso marë'," itërin.

¹⁶ Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorin. A'naso' Simon. Nisha nininën acotërin. Pitro itërin.

¹⁷ Santiago, Coansha, inapitanta' acorin. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Nisha nininën inapitanta' acotaantarin. Poaniquisë itërin. ("Huirapochin," tapon napotërin.)

¹⁸ Antërisë, Pinipi, Partoromi, Matio, Tomasë, Tatio, inapitanta' acorin. A'nanta' Santiago itopi. Arpio hui'nin inaso'. A'na Simonta' acorin. Iráca copirno no'huina'piro'sa' imapirihuë', iporaso' Quisoso imasarin huachi.

¹⁹ Cotasë Iscariotinta' acopirihuë', a'na tahuëri inari sha'huirapiarinso'.

Sopai hua'an minsërinso'

(Mateo 12.22-32; Lucas 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ina quëran a'na pëiquë pa'pi. Naquëranchin notohuaro' piyapi'sari huëcapaiantapi ni'ton, co nanitopihuë' capacaiso tëranta'.

²¹ Quisoso quëmopinënpitari natantahuatona', "Nani hua'yantërin," topi. Napoaton Quisoso quëpacaiso marë' huëcapaipirihuë'.

²² Cotio maestro'santa' Quirosarin quëran o'marahuatona', tapona': "Sopai hua'an Piirsipo itopisori ya'coancantërin ni'ton, nani ma'sha nanitaparin. Inari chiníquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaso marë'," toconpi.

²³ Quisososo nipirihuë' piyapi'sa' përasahuaton, pënënto nanan sha'huitërin ayonquicaso marë'. "Sopairo'sa' capini co onporonta nia'pacaiso ya'huërinhuë'.

²⁴ Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'. Co huachi inaquë ya'huë'itonahuë'.

²⁵ Quëmopinëna capininta' nino'huipi naporini, inapitanta' yanquë'itonahuë'.

²⁶ Inapochachin Satanasë sopairo'sarë' nino'huipi naporini, co huachi hua'anëna niitonhuë'. Co huachi chiníquën nanan ya'huëchitonhuë'.

²⁷ Quëmapi chiníquën nipachina, pëinën noya a'pairin. Co insonta' nanitërinhuë' ya'conaton ma'shanënpita matacaso'. A'nariso nipirihuë' ina quëran chini chiníquën ni'ton, huëcapairahuaton minsëirin. Tonporahuaton, ma'shanënpita quiquitërin huachi.

²⁸ Oshanëma marë' sëtouatama', Yosë ya'ipi oshanëma' inquitaringuëma'. Pinopatama', inanta' inquitaringuëma'.

²⁹ Nipirinhüë', Ispirito Santo pinotoma' oshahuanpatama', ina oshanëmaso' co inquitaringuëmahuë'. Onpopionta' ana'intinguëmaso' ya'huërin," itërin.

³⁰ "Sopairi ya'coancantërin," topiso marë' Quisoso napopënëntërin.

Quëmopinënpita pochin nininsopita

(Mateo 12.46-50; Lucas 8.19-21)

³¹ Ina quëran a'shin, iinpita, oshinpita, inapita canquiponaraihuë', co ya'conpihuë'. Aipiran huanirahuatona', Quisoso amatopi.

³² Quisoso ahuancanapitona', tahuishin miáchin huënsëpisopitari sha'huitopi:

—Ni'quë' Maistro. Mamaparin, iyaparinpita, oshiparinpita, inapita huëcatona', aipiran huanirapi. Yanontërinënguën, itopirinhüë'.

³³⁻³⁴ —Mamahuë, iyahuëpita, oshihuëpita inapita pochin ni'nahuësopita sha'huichinquëma' nitotoco', itërin.

Piyapi'sa' tahuishin miáchin huënsërantapaiso' ni'sarin quëran itantapon:

—Isopita imarinaco ni'ton, iyahuëpita, oshihuëpita, mamahuë, inapita pochin nicato nosororahuë.

³⁵ Yosë natëpisopita iyahuëpita pochin ni'nahuë. Sanapi'santa' Yosë nanamën natëhuachina', oshihuëpita pochin ni'nahuë. Payaro'santa' imapachinaco, mamahuë pochin ni'nahuë, itërin.

4

Pa'sarayarín quëran a'chininso'

(Mateo 13.1-9; Lucas 8.4-8)

¹ Naquëranchin sono' yonsanquë Quisoso a'chiantararin. Inaquë notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi natanacaiso marë'. Hua'huayatërahuë' tancapitohuachinara, potiquë ya'conahuaton, huënsëmarin. Inaquë yanponapirarin. Ya'huëre' piyapi'saso' ii' yonsanquë yamorapi.

² Nisha nisha pënënto nanan a'chintarin. Ma pochinsona Yosë nanamën nininso' ayonquicaso marë' a'chintarin.

³ A'chintaton, itapon: "Natanco a'chinchinquëma'. A'na quëmapi sha'tapon pa'sarin.

⁴ Na'a trico pa'sarayarín papotacaso marë'. Pa'sarayahuachina, a'naquën ya'pirin iraquë huarë' anotërin ni'ton, inairaro'sari huëcapairahuatona', pë'yaquipi.

⁵ A'naquën ya'pirin na'piroquë pa'sarayarín, pi'pian pi'pian no'pa' ya'huërinquë. Inaquë, shiarahuaton, papotopirinhüë'.

⁶ Pi'iri chiniquën picahuachina, yaahuirin. Pi'pishara'huaya itëhuanin ni'ton, ahuirin huachi.

⁷ A'naquën ya'pirionta' nahuanoquë pa'sarayarín. Inaquë papotopirinhüë', nahuano'santa' papotërin. Shia a'shinahuatona', imotërin. Napoaton co nitërinhuë'.

⁸ A'naquënso nipirinhüë' noyaro'paquë pa'sarayarín. Inaquë noya papotërin. A'shinpachina, sha'nin quëran na'con na'con nitërin. A'naquën ya'pirin cara shonca, cara shonca nitërin. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërin. A'naquënso' pasa, pasa nitochanin," itërin.

⁹ Itahuaton: "Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itaantarín.

Pënënto nananquë a'chininso'

(Mateo 13.10-17; Lucas 8.9-10)

¹⁰ Niyontonpisopita pa'pachinara, a'naquën imapisopita co pa'pihuë'. Shonca cato' ca'tano'sanënpitarë chachin co pa'pihuë'. "Apira a'chintërancoiso' co noya nitotëraihüë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?" itopi.

¹¹ Itohuachinara, Quisosori itapon: “Onpopinsona Yosë hua'anëntërinso' co a'napita nitotopihuë'. Co imarinacohuë' ni'ton, co nitotopirinahuë', canpitaso' carinquëma' a'chinchinquëma'. Yosë nanamën no'tëquën nitotacamaso marë' a'chinchinquëma'. A'napitaso nipirinhüë' pënënto nanan quëransáchin a'chintarahüë'.

¹² Inapitaso' co yanatërinacohuë' ni'ton, natanaponaraihuë', co natëtapihuë'. Ma'sona ninahuësonta' nicaponaraihuë', co yonquiapihuë'. Imarinaco naporini, oshanëna' inquitahuato anoyacancanchitohüë',” itërin.

Tricoraya tapon naporinso'

(Mateo 13.18-23; Lucas 8.11-15)

¹³ Naquëranchin Quisosori ca'tano'sanënpita itantapon: “Achin sha'huitëranquëmaso' ¿co nitotëramahuë' ti? Co inaya tëranta' nitotohuatamahuë', ¿onporahuatomacha ya'ipiya nitotërë'pënuëmaya? Carinquëma' nipachin anitochinquëma'.

¹⁴ Tricoraya pa'sarayarëso pochin Yosë nanamën ya'ipi parti a'chinë'.

¹⁵ A'naquën piyapi'sa' iraquë huarë' pa'sarayarinso pochin nipi. Yosë nanamën natanpirinahuë', a'naroáchin Satanase huë'nin. Yosë nanamën natanpiso' osëretëirin. Ama natëcaiso marëhuë' ananiantërin.

¹⁶ A'naquën piyapi'santa' na'piroquë pa'sarayarinso pochin nipi. Yosë nanamën natanahuatona', a'naroáchin pa'yatatona', natëpirinahuë',

¹⁷ co cancanëna quëran huarë' natëpihuë'. Co chiniquën cancantatonahuë', co natëmiatopihuë'. Yosë nanamën yaimapi ni'ton, a'napitari tëhuapi, no'huipi, napotopi. Napohuachinara, Yosë nanamën yaa'popi. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin nanamën a'popi.

¹⁸ A'naquën piyapi'santa' nahuanoquë pa'sarayarinso pochin nipi. Yosë nanamën natanpirinahuë',

¹⁹ ma'sharáchin yonqui. 'Na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtohuachincoi, noya cancantarai,' topi. Napoaton nahuano'sari imotërinso pochin, nani ma'sha nohuantatona', Yosë nanamën naniantopi. Co imamiatopihuë'.

²⁰ A'naquënso nipirinhüë' noyaro'paquë pa'sarayarinso pochin nipi. Yosë nanamën noya natanpi. Natanahuatona', cancanëna quëran natëpi. Sharo'sa' nisha nisha nitërinso pochin natëtopi. A'naquën ya'pirin cara shonca, cara shonca nitërinso pochin noyamiachin imapi. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërinso pochin noya imapi. A'naquënso' pasa, pasa nitërinso pochin ya'ipi cancanëna quëran imatona', noya noya imapi huachi,” itërin.

Nanparin pochin nininso'

(Lucas 8.16-18)

²¹ Naquëranchin Quisosori itaantaran: “Ni'co' iyaro'sa'. Nanparin i'chinpihuatëra, ¿co i'mëanaquë po'morëhuë' pa'? Co pë'saraanaquë tëranta' acorëhuë'. Nanparin aconanquë acorë' noya a'pinacaso marë'.

²² Iporaso' ma'sha noyá po'opinan pochin ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipiya nitotapi.

²³ Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico',” itërin.

²⁴ Ina quëran napotaantaran: “Natanpatama', noya yonquico'. Onpopinsona a'napita nitohuatama', inapochachin Yosënta' nitarinquëma'. Aquë aquëtë chachinhüë' nipon quëtarinquëma'.

²⁵ Noya natëhuatama', na'con na'con nitotarama'. A'naquënso nipirinhüë', 'Nani nitotërahuë', topirinahuë', co yanatëpihuë'. Napoaton Yosëri tananpitarin. Inapotohuachina, pi'pian tëranta' nitotopiso', ya'ipiya naniantapi,” itërin.

Ya'pirin papotërin quëran a'chininso'

²⁶ Ina quëran napotaantaran:

“Yosë hua'anëntërinso' a'chinchinquëma'. Iminquë sha'tërëso pochin ninin.

²⁷ Sha'tërinso piquëran tashihuachina, hua'anën huë'ërin. Tahuërihuachina, huënsëantarin. Nani tahuëri naporárin. Oshaquëran sha'ninso' pichopitahuaton, papotërin. Onporohuatonso' papotërinso' co nitotërinhuë'.

²⁸ Sha'pachina, inaora nohuanton, no'pa quëran papotërin. Nani a'shinpachina, huënsharatërin. Nani huënsharatahuaton, nitërin.

²⁹ Ya'pirin cayahuachina, nani noya macacaso' ni'ton, manin huachi,” tënin. (Inapochachin Yosë nanamën sha'huitohuatëhua', ina nohuanton, oshaquëran a'naquën natëtapi.)

Mostasaraya pochin nininso'

(Mateo 13.31-32; Lucas 13.18-19)

³⁰ Ina quëran sha'huitantarin:

“¿Ma'pochinta' Yosë hua'anëntërinpoaso' ninin? ¿Ma quëranta' nanitëre' ina yonquicaso'?

³¹ Mostasaraya no'paquë sha'nëso pochin ninin. Mostasarayaso' hua'huishin. A'napita ya'pirin quëran pi'pi pi'pishara'huaya.

³² Pi'pira'huaya niponahuë', sha'patëra, panca panca papotërin. A'napita sharo'sa quëran panca panca ta'an ninin. Panca së'patohuachina, inairaro'sa' na'iyatona', inaquë pëipi,” itërin.

Ma'pochinsona nininso'

(Mateo 13.34-35)

³³ Ina pochin Quisosori piyapi'sa' a'chintarin. Na'a pënënto nanano'sa quëran ayonquiarin. Natantiinpichin a'chintarin.

³⁴ Napoaponahuë', pënënto nanan quëransáchin a'chintërin. Ina quëran ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëhuachinara, oshaquëran a'chintantarin no'tëquën yonquicaiso marë'.

Ihuan a'parinso'

(Mateo 8.23-27; Lucas 8.22-25)

³⁵ Naporo' tahuëri chachin nani tashirarapaso', ca'tano'sanënpita itapon:

—Sono aquëtëran pa'ahua', itërin.

³⁶ Nani piyapi'sa nontahuaton, Quisoso potiquë ya'comarin. Napohuachina, ca'tano'sanënpitarë chachin pa'pi. Naporo' a'napitanta' nisha potiro'saquë pa'pi.

³⁷ Paaquëya', panca ihuani manin. Co'sacairi poti opoto opototahuaton, nani yamëntairapirinhue'.

³⁸ Ya'huëre' Quisososo', huanconënuquë motonan motoantahuaton, huë'ërarin. Ca'tano'sanënpitari ochinanpi:

—¿Catahuacoi Maestro chimiitarihua! ¿Co ina yonquiranhuë' ti? itopi.

³⁹ Huanintarahuaton, ihuan a'parin. Sononta' camaiton:

—¿Sanoquë! ¿Copi tëquë huachi! itërin. Itohuachina, ihuan copitënin. A'naroáchin sanoirin.

⁴⁰ —¿Onpoatomata' të'huataramaso'? ¿Co Yosë natëyatëramahuë' ti? itërin.

⁴¹ Pa'pi pa'yanahuatona', ninontopi:

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin nicaya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitopi.

5

Sopairo'sari ya'coancantërinso'

(Mateo 8.28-34; Lucas 8.26-39)

¹ Ina quëran, sono' aquëtëran Quirasa parti itopiquë canconpi.

² Quisoso nani nonsihuachina, a'na quëmapiri na'pi nanin quëran pipirahuaton, nacapirin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co huachi noya yonquirinhuë'. Hua'yantërin.

³ Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huërin. Pa'pi chiniquën ni'ton, co catinaquë tëranta' nanitopihuë' tonpocaiso'.

⁴ Na'aro' catinaquë tanpaquën tonpotahuatona', pa'on tonpotopirinahuë', oshitërachinin. Co incariso tëranta' nanitërinhuë' minsëcaso'.

⁵ Nani tashi', nani tahuëri iratárin. Na'pi naninquë, motopiquë inaquëpita pa'sápaton, chiniquën yaitárin. Na'piquë nipë'sharárin.

⁶ Quisoso aquë quëran quënanahuaton, ta'aquirin. Quisoso nocotapataquë isonquirahuaton, mosharin.

⁷⁻⁸ Napohuachina, Quisosori nosoroaton, a'naroáchin sopai nontërin.

—¡Iso quëmapi quëran pipico huachi! itërin. Ina natanahuaton, sopairi chiniquën a'panirin.

—¿Ma'ta' yaonpotarancoi? Quëmaso' Quisomonquën, Yosë hui'ninquën ni'ton, chini chiniquën nanantëran. Yosë marë' ama apira aparisitocoisohuë', itërin.

⁹ —¿Ma'ninquënta' quëmaso'? itërin Quisosori.

—Na'acoi ni'toi, “na'a huaranca,” itërinacoi.

¹⁰ Ama a'na parti a'pacoisohuë', tosapi.

¹¹ Ina ya'cariya notohuaro' coshiro'sa' panëinquë coshatapi.

¹² —A'paco coshiro'saquë tëranta' ya'coanta'ii, tosapi.

¹³ —Inta nipachin, inaquë paatoma' ya'conconco', itërin. Itohuachina, sopairo'sa' pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Ina quëran ya'ipi coshiro'sa', cato huaranca pochin nipirinahuë', hua'yantatona' ta'api. Tahuan pa'tatona', sonoquë niitopi. Inapoa-tona', taquiitopi.

¹⁴ Coshi a'paina'piro'saso' ni'sahuatona', ta'arë'nachin ninanoquë ya'huëpisopita sha'huitonpi. Ninano pirayan ya'huëpisopitanta' a'naya a'naya sha'huitëra'piapi. Natan-tahuatona', “¿Ma'ta' onpocaiso'?” ta'tona', pa'pi nicapona'.

¹⁵ Quisosoquë canquirahuatona', quëmapi hua'qui' hua'yantërinso' quënanquipi. Nani a'moanaton, noya huënsërarin. Na'a sopairo'sari ya'coancantopirinahuë', noya yonquiantarin. Co huachi hua'yantërinhuë'. Napoaton pa'yanpi.

¹⁶ “Quisosori anoyatërin. Sopairo'sa' a'pahuachina, coshiro'saquë ya'conconpi. Inapohuachinara, tahuan pa'tahuatona', sonoquë taquiitopi huachi,” itopi ni'pisopitari.

¹⁷ Natanahuatona', piyapi'sa' t'ë'huatopi: “A'na parti paquë',” itopi Quisoso nontatona'.

¹⁸ Quisoso potiquë ya'conaso', hua'yantërinsoari huëcapairahuaton, itapon: “Canta' imainquën,” itërin.

¹⁹ Quisososo nipirinhuë' co nohuantërinhuë'.

—Ya'huëranquë iyasha paantaquë'. Quëmopinënpita sha'huitonquë'. “Sinioro noyá anoyatërinco. Na'con nosororinco,” itëquë', itërin Quisosori.

²⁰ Napotohuachina, pa'nin. Ticaporisë parti sha'huirapiarin. “Quisoso nóya anoyatërinco,” itëra'piarin. Natanahuatona', “¡Ma'pitacha sha'huirin paya! ¡Ma noya catahuarin!” topi ya'ipiya.

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinsó'

(Mateo 9.18-26; Lucas 8.40-56)

²¹ Quisososo' pëntonquiantarahuatona', na'a piyapi'sa' quënanquirin. Sono' yonsanquë huëcapairahuatona', tancapitopi.

²² Naporo' a'na cotio hua'an Cairo itopiso huë'nin. Inaso', niyontonpiso pëi' hua'an ya'conin. Quisoso quënanquirahuaton, nantën pirayan isonquirin:

²³ —¡Hui'nahuë Sinioro, chiminarin! Huëquë'. Së'huaquiton, anoyatoco, chiminpachin, itárin.

24 –Inta nipachin, tosahuaton, imarin. Na'a piyapi'santa' imasapi ni'ton, Quisoso ya'quëëtërapì.

25 Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin, hua'qui' panca huënai' a'parinso'. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhuë'.

26 Na'a notoro'sari nonënpirinahuë', na'con parisitárin. Nani ya'ipi coriquinën i'quiaponahuë', co manta' noyatërinhuë'. Aquëtë chachin nisarin.

27-28 Quisoso nahuininso' natantahuaton, pinën quëran imaquiarin. “A'morinso tëranta' sè'huahuato, anoyatarinco,” ta'ton, piyapi'sa' ya'sëratërarahuaton, a'morinso' sè'huatiirin.

29 Naporo' a'naroáchin huënai' no'narin. Canio quëran nani noyatërin ninatanin.

30 Quisososo' co quënanaponahuë', inaora nitotërin. “A'naso' natëtonco, sè'huaquirinco. Ca nohuanto noyatërin,” ta'ton, a'naroáchin tahuërëtahuaton, natantërin:

–¿Inta' a'morahuëso' sè'huatërinco? tënin.

31 –Ni'quëchi Maestro, notohuaro' piyapi'sa' ya'quëëtapirinënquënhuë', “¿Inta' sè'huarinco?” ¿tënan ti? itërin ca'tano'sanënpitari.

32 Itopirinahuë', Quisososo' a'naya a'naya ni'sarin. “¿Inta' sè'huarinco?” ta'ton, ni'sárin.

33 Napohuachina, sanapiso' “Nani anoyatërinco,” ta'ton, ropa ropatërarin quëran Quisoso huëcapairin. Isonquirahuaton, no'tëquën sha'huitërin. “Hua'qui' caniorahuë ni'ton, sè'huaranquën Sinioro. Sè'huatënquën, a'naroáchin noyatërahuë huachi,” tënin.

34 –Natëranco ni'ton, nani imoya, anoyatëranquën. Nani noyatëran ni'ton, noya paquë huachi, itërin.

35 Ina nontaso chachin, Cairo pëinën quëran huë'sahuatona', sha'huitiipi.

–Hui'nán nani chiminin huachi. ¿Ma'marëta' topinan quëran Maestro quë saran? itiipi.

36 Quisososo nipirinhuë' piyapi'sa' noninso' natanaponahuë', co ina yonquirinhuë'.

–Ama iyasha pa'yanquësohuë'. Natëco, itërin.

37 “Ama a'napitaso' huë'inasohuë',” topachina, Pitro, Santiago, Coansha, inapitaráchin pa'pi. Coanshaso' Santiago iin.

38 Cairo pëinënquë canconahuatona', na'a piyapi natanconpi. Chiníquën na'nëtona', ayanápi.

39 Ya'contarahuatón, inapita itapon:

–¿Onpoatomata' na'nëtona', noncaroaramaso'? Co sanapia'hua chimininhuë'. Huë'ësárin, itërin Quisosori.

40 Naporinso' natanahuatona', piyapi'sari tēhuapirinahuë'. Quisosoriso' inapita ocoirahuaton, pa'pin, a'shin, cara ca'tano'sanën, inapitaráchin quëparin. Sanapia'hua ya'huërinquë ya'concontarin.

41 Maimirarahuatón, inaora nananquë:

–*Tarita comi*, itërin. “Huënsëquë' apia'hua,” tapon napotërin.

42 A'naroáchin sanapia'hua huënsërahuaton, huanirin. Nani shonca cato' pi'ipitërin ni'ton, noya iratërin. Ina ni'sahuatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'pi pa'yanpi. “¿Ma'pítacha nitotaton, ananpitaantarín paya!” topi.

43 Quisososo nipirinhuë', “Ama a'napita sha'huitocoso huë',” itahuaton, “Nanon a'caco',” itërin.

6

Nasaritoquë paantarinso'

(Mateo 13.53-58; Lucas 4.16-30)

¹ Ina quëran pipirahuaton, ya'huërin'pa' paantarín. Ca'tano'sanënpitarinta' imapi.

² Chinoto tahuëri nanihuachina, niyontónpiso pëiquë a'chinarín. Na'a piyapi'sari natanahuatona', pa'yanpi. Pa'yanatona', inahua capiní ninontapi:

—¡Ma'pítacha Quisoso nitotèrin paya! ¿Macariso' a'chintomara? Noya noya yonquirin. Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatèrin. ¿Onporahuatoncha nani ma'sha nanitaparin nicaya?

³ Hua'huatapon quèran huarè' nohuitèrèhua'. ¿Co'na nontècamayo inaso'? A'shinsò' Maria itopi. Iinpítanta' nohuitèrèhua'. Santiago, Così, Cotasè, Simon, inapita itopi. Oshinpítanta' isèquè canpoarè' ya'huarin. Co Quisoso chiníquèn nanantèrinhuè'. Canpoa pochachin inanta', ta'tona', “¡Macari natèapon!” topi.

⁴ Napohuachinara, Quisosori itapon:

—Ya'ipi piyapi'sari pènèntona'pi noya natanpi. Ninanonènquè ya'huèpisopitariso nipir-inhuè', co noyahuè' natanpi. Quèmopinènpita, huèntonènquè ya'huèpisopita, inapítanta' co noyahuè' ni'pi, topi iráca. No'tèquèn napopi, tènin Quisoso.

⁵ Co cancanèna quèran huarè' natèpihuè' ni'ton, co nanitèrinhuè' aquètè huarè' Yosè pochin nicacaso'. Caraíchin cania'piro'sa' sè'huarahuatón, anoyatèrin.

⁶ “¿Onpoatoncha isopita co yanatèrinacohuè' nicaya?” tènin, yonquiapon.

Ca'tano'sanènpita a'chinacaiso marè' a'parinso'
(Mateo 10.5-15; Lucas 9.1-6)

Ina quèran ya'cariya ninanoro'saquè pa'sahuaton, piyapi'sa' a'chintarin.

⁷ Naporahuaton, shonca cato' ca'tano'sanènpita pèrasahuaton, sha'huitèrin paatona' a'chinacaiso marè'. Catoya catoya a'parin. Chiníquèn nanan quètèrin sopairo'sa' a'pacaiso marè'.

⁸ —Pa'patama', ama ma'sha quèpacosohuè'. Ama cosharo', pè'pèto, coriqui, inapita tèranta' quèpacosohuè'. Pitanaráchin quèpaco'.

⁹ Sapatè' po'morahuatoma', a'moramasorè'quèmaráchin paco'.

¹⁰ Inso pèiquèsona yacapatohuatama', ina pèiquèráchin ya'huèco'. Ina ninano quèran pipiamaquè huarè' inaquè ya'huèco'.

¹¹ A'na ninanoquè ya'huèpisopita no'huitènènquèma': “Ama isèquè huècosohuè'. Co yanatanainquèmahuè'” itohuachinènquèma', patoco'. Yapa'patama', pènèncò': “Nani sha'huitopiranquèmahuè'. Co nohuantèramahuè' ni'quèhuarè' canpitaora tèhuènèmaquè nina'intarama',” itoco'. Tèhuèenchachin Yosèri chiníquèn ana'intarin huachi, itèrin Quisosori.

¹² Ina quèran ca'tano'sanènpita pa'sahuatona', piyapi'sa' pènèna'piapi: “Ya'ipi co noyahuè' yonquiramasopita naniantatoma', Yosè chachin tahuèrètantaco huachi,” itèra'piapi.

¹³ Naporahuatona', na'a piyapi'sa' sopairo'sari ya'coancantèrinso inquitopi. Na'a cania'piro'santa' tomaquè pashitatona', anoyatopi.

Coansha Paotista tèpapiso'
(Mateo 14.1-12; Lucas 9.7-9)

¹⁴ Ya'ipi Quisoso naporinso' nahuinin. Piyapi'sa' natanahuatona', nisha nisha yonquipi. Cariria hua'aonta' natantèrin, Irotisè itopiso'. I'huamiáchin inari sontaronènpita camaiton, Coansha Paotista atèpatèrin ni'ton, yonquiárin: “Ina quèmapiso' Coansha. I'hua chiminaponahuè', nanpiantarin. Napoaton nani ma'sha nanitaparin,” tènin.

¹⁵ “Co inahuè'. Iniasè pènèntona'pi ipora,” topi a'naquèonta'.

“Co inahuè'. Ninotona'pi iráca ya'huèrinso' nimara,” topi a'naquèonta'.

¹⁶ Irotisèso nipirinhue', co nisha nisha yonquirinhue'.

—Inaso' tèhuèenchachin Coansha. Anishitèconotopirahuè', nanpiantarin, tènin.

¹⁷⁻¹⁹ I'hua chachin Coansha nanopiso', Irotisè co noyahuè' ninin. Iin sa'in osèrètèrin. Pinipi sa'in chachin osèrètaton, manin, Irotiasa itopiso'. Napoaton Coanshari chiníquèn pènènin. “Co Yosè nohuantèrinhuè' iyaparin sa'in osèrètaton macamaso',” itèrin. Napotèrinso marè' Irotiasaso' co quèyatonhuè', onpopionta yatèparin. Ina nohuanton

hua'anso', sontaro'sa a'parin. Coansha macacaiso marë'. Masahuatona tashinan pëiquë po'mopi. Inapotahuatona, catinaquëtopi.

²⁰ Irotisëriso' Coansha noya natanin. “Nóya quëmapi inaso'. Co oshahuanhuë',” ta'ton, co nohuantërinhuë' atëpatacaso'. Coanshari pënënpachina, nisha nisha yonquiaponahuë', noya natanin.

²¹ Ina quëran hua'huatërinso' tahuëri nanihuachina, pita ninin. Na'a piyapi'sa' amatërin. Coisëro'sa', capitano'sa', ma'huano'sa' Caririquë ya'huëpisopita, inapita amatërin. Naporo' tahuëri Irotiasa chinotërin Coansha atëpatacaso'.

²² Coshatasoi', hua'huin ya'conahuaton, nansararin. Nanon nansarinso' ni'sahuatona', ya'ipiya quëran pa'yatopi. Hua'an mashorinta' pa'yatërin.

—Ma'sona nohuantëranso' apia'hua, nico quëchinquën.

²³ Yoscoarë' quëchinquën. Ma'sona tëranta' nipatanco, quëtaranquën. Pancana no'pa' hua'anëntërahuë. Patomaquë huarë' quëtaranquën, itërin hua'ani na'aro nontaton.

²⁴ Napotápachina, a'shin paahuarin.

—¿Ma'ta' mama ma'pai? itoonin.

—“Coansha nishitëconotahuaton, motën quëtoco,” itëquë', itërin.

²⁵ Manorahuaton, hua'an ya'huërinquë paantarin.

—Coansha motën nohuantërahuë. Sënanquë acorahuaton, apiramiáchin quëtoco, itërin.

²⁶ Ina natanahuaton, hua'an pa'pi sëtërin. Napoaponahuë', “Ya'ipi piyapi'sa' natani-naco, Yoscoarë' itërahuë,” ta'ton, co yanonpintërinhuë'.

²⁷ Ina quëran sontaro sha'huitahuaton, a'parin Coansha motën macacaso marë'. Inaso pa'sahuaton, tashinan pëiquë nishitëconotërin.

²⁸ Sënanquë motën acorahuaton, nanon quëtërin. Nanonta' a'shin quëtonin.

²⁹ Imarinsopitaso', natantahuatona huë'pi. Nonën quëparahuatona', pa'pitopi huachi.

Cosharo' ana'atërinso'

(Mateo 14.13-21; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14)

³⁰ Ina quëran ca'tano'sanënpita huëantarahuatona', Quisoso sha'huitiipi. “Nani a'chintëra'piarai. Cania'piro'santa' anoyatërai. Noya natanpi,” itiipi.

³¹ Na'a piyapi'sa' huë'sapi Quisoso nicapona'. Ina quëran paantapi. A'napita ya'huërë' huëantapi, ina quëran paantapi. Naporápi ni'ton, Quisoso ca'tano'sanënpitarë chachin co capacaiso tëranta' nanitopihuë'.

—Huëco' iyaro'sa'. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'ahua'. Pi'pian chinotahua', itërin ca'tano'sanënpita.

³² Itohuachina, potiquë ya'conahuatona', pa'pi. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'sapirinahuë'.

³³ Pa'pachinara, na'a piyapi'sari notëërapí. Quisoso nohuitahuatona', na'a paahuapi. Nisha nisha ninano quëran pa'pi. Ira pa'tatona', ta'arahuatona', inahua'ton canconpi. Co'huara Quisoso canshátërasohuë', canconpi.

³⁴ Na'a piyapi'sa' yamorapi. Nonshirahuaton, Quisosori quënanconin. “Isopitaso' ohuicaro'sa' co macari a'pairinsohuë pochin nisapi,” ta'ton, nosororin. Nosoroaton, na'con a'chintaantarin.

³⁵ Nani i'huararahuasos', ca'tano'sanënpitari Quisoso huëcapairahuatona', itopi:

—Nani Maestro i'huarin. Co manta' isëquë ya'huërinhuë' ni'ton,

³⁶ piyapi'sa' a'paquë' pa'ina'. Isosha'huaya pëiro'sa' ya'huërin. Ninanoro'santa' co aquëyahuë'. Inatohua' cosharo' pa'anatona', ca'ina', itopirinahuë'.

³⁷ —Canpitari a'caco', itërin Quisosori.

—Cato pasa tahuëri sacatatë' coriqui canarëso pochin ninqüë pan pa'anahuatoi, ¿a'ca'ii ti? itopi.

³⁸ —¿Onpo panta' ya'huëtërinquëma'? Paatoma', ni'conco', itërin. Pa'sahuatona', ni'conpi.

—A'natërapoya pan, catoyachin sami, inaíchin ya'huëtërincoi, itiipi.

³⁹ Itohuachinara, piyapi'sa' sha'huitërin pastoque huënsëcaiso'.

⁴⁰ A'naquën a'natërápo shonca, a'natërápo shonca, a'naquën pasa, pasa huënsëpi.

⁴¹ Ina quëran a'natërapoya pan, catoya sami, inapita ma'parin. Inápaquë nê'pëtahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, pan sê'panin. Ina quëran ca'tano'sanënpita quëtërin piyapi'sa' quëtacaiso marë'. Sami sê'paninsonta' quëtëra'piapi. Inaíchin nipirinhüë', ya'ipi piyapi ananitërin.

⁴² Ya'ipi piyapi'sa' natëaquë huarë' coshatopi.

⁴³ Ina quëran pan, sami, inapita pë'sotopiso' maantapi. Shonca cato' i'më' amëntatopi.

⁴⁴ A'natërápo huaranca quëmapi'sa' naporo' coshatopi.

I aipi i'narinso'

(Mateo 14.22-27; Juan 6.16-21)

⁴⁵ Ina quëran ca'tano'sanënpita itapon: “Potiquë ya'conahuatoma', aquëtëran paco'. Apira canta' pa'sarahuë. Pitsaita'pa' pa'ahua',” itërin. Ca'tano'sanënpita nani pa'pachinara, piyapi'sa' nontarin ya'huëpi'pa' paacaiso marë'.

⁴⁶ Nani nontohuachina, inaora pa'nin a'na motopia'huayaquë Yosë nontacaso marë'.

⁴⁷ Tashihuachina, ca'tano'sanënpitaso' potiquë pa'sapirinhüë', sono' huáncoanai' tashitopi. Quisososo' inaoraíchin quëparitërin.

⁴⁸ Ca'tano'sanënpita ya'ipi tashi' maitopirinhüë'. Ihuan nacapiatona', co nanitopihüë' chiniquën pacacaiso'. Canotopi huachi. Ina ni'sahuaton, co tahuëriyátërasohüë', Quisoso pa'nin. I aipi i'narahuaton, no'pa pochin pa'tarin. Poti nani icantaponahuë', na'huëtatë pochin nisarin.

⁴⁹ I aipi pa'sarinso' quënanahuatona', pa'yanpi. “Hua'yan” ta'tona', “ëë” topirinhüë'.

⁵⁰ Ya'ipiya quëran ni'sahuatona', tē'huatopi. Nipirinhüë', a'naroáchin Quisosori itërin: —Co'ta ca huë'sarahuë. Ama pa'yancosohüë'. Chiniquën cancantoco', itërin.

⁵¹ Ina quëran potiquë ya'conapatërin. Ya'conpachina, ihuan sanorin huachi. Ca'tano'sanënpita pa'yanpi: “¿Onporahuatoncha nanitaparin nicaya?” topi yonquiatona'.

⁵² Nani pan ana'atërinso' nicaponaraihuë', co ina yonquipihüë'.

Quinisariti parti pa'ninso'

(Mateo 14.34-36)

⁵³ Aquëtëran canconahuatona', Quinisariti parti nonshipi. Yonsanquë poti a'sonpi.

⁵⁴ Nonshiaso chachin, a'naroáchin piyapi'sari Quisoso nohuitopi.

⁵⁵ Manorahuatona', ya'ipi ina parti pa'sahuatona', pëiro'saquë pa'pi. Na'a cania'piro'sa' pë'sara'huayaquë quëpi anoyatacaso marë'. “Pasëquë Quisoso ya'huarin,” itohuachinara, inaquë quëpi.

⁵⁶ Intohuaso tëranta' Quisoso pa'pachina, inatohua' cania'piro'sa' quëparapi. Nisha nisha ninanoquë pa'sarin. A'naquën pancana. A'naquën caraíchin piyapi ya'huëpirinhüë', insëquësona pa'pachina, cachiquë cania'piro'sa' acopi. “Quëma a'moranso' huirotën tëranta' sê'huatona', noyachina',” tosapi. “Inta nipachin, sê'huaina',” topachina, sê'huapi. Inoarisona sê'huahuachina', a'naroáchin noyatopi huachi.

7

Cotio mashocoro'sa' napopiso'

(Mateo 15.1-9)

¹ Ina quëran a'naquën parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita Quirosarin quëran o'mapi Quisoso natanacaiso marë'.

²⁻³ Quisoso ca'tano'sanënpita coshataso', quënanquipi. A'naquën co niopoimirataponaraihuë' coshatapi. Parisioro'saso' co'huara coshachatëraponahuë', pi'pian

i'shaquë niopoimiratopi. Ya'ipi cotioro'sa' ina pochin yonquipi. “Co inapohuatëhuahuë', oshahuanarihua',” tēcatona' napopi. Shimashonëna' inachintopiso' ni'ton, inapopi.

⁴ Mircatoquë pa'pi quëran yacoshatohuachinara, i'quë niopoimiratopi. Na'a nisha nisha inachintopisopita ya'huëtopi. Minëro'sa', i'sha ta'painano'sa', hua'na yonsharo'sa', pë'sararo'sa', inapita pa'mopi.

⁵ Napoaton parisioro'sa', cotio maistro'sa' inapitari Quisoso natanpi.

—¿Onpoatonta' Maistro quëma a'chintëransopitaso', co niopoimirataponaraihuë' coshatapi? Shimashonënpoa' inachintopirinahuë', inahuaso' co napopihuë', itopi.

⁶ —Co no'tëquën iyaro'sa' yonquiramahuë'. “Yosë imarai,” topiramahuë', co imaramahuë'. Canpitaso' nonpintënuquëma'. Iráca Yosë quiricanënquë Isaiasë no'tëquën ninorinquëma':

“Isopita piyapi'saso' nanamëna quëran noya nontopirinacohuë', co cancanëna quëran imarinacohuë'.

⁷ ‘Yosë pënëntërinso' a'chinarai,' topirinahuë',

inahuara yonquipiso' nia'chintapi. Napoaton topinan quëran chinotërinaco,” tēnin Yosë. Iráca Isaiasë ninshitaton, naporin.

⁸ Inapochachin canpitanta' Yosë pënëninpoaso' naniantahuatoma', piyapi'sa' a'chinpiso' natërama huachi, itërin.

⁹ Naquëranchin itantarin:

—Tehuënachchin Yosë pënëntërinso' a'porama' shimashonëma' napopiso' natëcamaso marë'.

¹⁰ Ni'co'. Moisésë iráca pënëntaton, naporin: “Tatama', mamama', inapita noya natëtoma', catahuaco'. Inso tēranta pa'pina', a'shina' inapita co noyahuë yonquirapitona' no'huihuachina', tēpaco',” tēnin.

¹¹ Canpitaso nipirinhuë' nisha a'chinama'. A'chinatoma', naporama': “A'naquën nanitërin pa'pina', a'shina' apiratacaso'. ‘Ma'sha ya'huëtërinco' nani acorahuë Yosë quëta'huaso marë',’ topatëra, co tatama', mamama' inapita quëtacaso' ya'huërinhuë',’ toconama'. Napoaton tatama', mamama' inapita ma'sha pahuantohuachinara, apiratatoma', co quëtëramahuë'.

¹² “Co quëtacaso' ya'huërinhuë',” toconatoma', co catahuaramahuë'.

¹³ Ina pochin nia'chintatoma', co Yosë quiricanën natëramahuë'. Hui'namapitanta' a'chintërama' inapochachin nicacaiso marë'. Inapochachin pochin na'con nisha nisha nia'chintërama', itërin Quisosori.

Onporahuatëhuasona oshahuanëhuaso'

(Mateo 15.10-20)

¹⁴ Naquëranchin piyapi'sa' përasahuaton, a'chintantarin.

—Ya'ipinquëma' natanco no'tëquën yonquicamaso marë'.

¹⁵ Co manta' ma'sha ya'huërinhuë' nonënpoaquë ya'conahuaton, aoshahuaninpoaso'. Cancanënpoa quëran pipirinso' tēhuëchinso' aoshahuaninpoa'. [

¹⁶ Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico', itërin.]

¹⁷ Nani a'chintohuachina, piyapi'sa' patahuaton, pëiquë ya'conconin. Ca'tano'sanënpitanta' ya'conpi. Nani ya'conpachinara: “Achin naporanso' co nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?” itopi.

¹⁸⁻¹⁹ —¿Co canpita tēranta' nitochátëramahuë' ti? Inta nipachin, a'chintanta'inquëma'. Nani ma'sha ca'nëhuaso marë' co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Co cosharo' cancanënpoaquë ya'coninhuë'. Chi'chirinamënpoaquë ya'conin. Ina quëran inquietarë'. Napoaton ya'ipi cosharo' noya capacaso'. Coshatërehuaso marë' co oshahuanëhuahuë', itërin.

²⁰ Ina quëran itaantarin:

—Cancanëma quëran co noyahuë' yonquihuatamara, co noyahuë' ninama'. Ina marë' oshahuanama'.

²¹ Acopo' cancanëma quëran co noyahuë' yonquiramasopita pipirin. Co noyahuë' yonquihuatama', monshihuanama', ihuatërama', tëpatërama'.

²² Nitëhuananpitërama'. Pa'yatacasoráchin cancantërama'. A'napita ma'shanën noy-aparama'. Co noyahuë' ninama'. Nonpinama'. Nisha nisha co noyahuë' ninamaso' co yaa'poramahuë'. Apirarama'. Pinotërama'. “Caso' co a'napita pochincohuë'. Noya noyaco,” toconama'. Co yonquinahuanhuë' ninama'.

²³ Co noyahuë' yonquihuatamara, ina pochin ninama'. Ina marë' oshahuanama', itërin Quisosori.

Nisha sanapi natëtërinso'

(Mateo 15.21-28)

²⁴ Ina quëran pipirahuaton, nisha piyapi'sa' ya'huëpiquë pa'nin. Tiro, Siton, inapita ya'cariya paaton, a'na pëiquë ya'conconin. “Ama isëquë huë'nahuëso' a'napita sha'huitocosohuë',” itopirinhüë', a'naroáchin ya'ipi nahuinin.

²⁵⁻²⁶ Inaquë a'na sanapi ya'huërin. Co cotio sanapihuë'. Nisha piyapi. Siropinisia parti hua'huatërin. Hua'huinso' parisitárin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co inaora yonquirinso' yonquirinhüë'. Quisoso huë'ninso' natantahuaton, paaparin. Paaparahuaton, Quisoso nantën pirayan isonconin.

—Hua'huahuë Siniro parisitárin. Sopairi ya'coancantaton, chiníquën aparisitarin. Inquitoco, topirahuë', itiirin.

²⁷ —Ni'quë' imoya. Hua'huaro'sa' a'cahuatëra, co cosharonën osërëtahuatë', ni'nira a'carëhuë'. Hua'huaro'sa'ton coshachin noya natëaquë huarë', itërin Quisosori.

²⁸ —Naporin mini Siniro. Napoaponahuë', hua'huaro'sa' pi'pian tëranta' atatohuachinara, ni'niraro'sarinta' capitërin ni'ton, quiyanta' catahuaco'i topirahuë', itërin.

²⁹ —¡Naporinchi paya! Ma noya natëranco ni'ton, ya'huëran'pa' paantaquë'. Nani sopai hua'huan quëran pipirin, itërin.

³⁰ Sanapiso pëinëquë canconahuaton, hua'huin noya quëhuëánin quënanconin. Nani sopai pipirin huachi.

Në'huëro'sa' anatantërinso'

³¹ Quisoso Tiro quëran pipirahuaton, Sitontaquëchin na'huërin. Ina quëran Ticaporisëquë canquirin. Inaso no'pa' Cariria sono yonsanquë ya'huërin.

³² Inaquë a'nara apia quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. Noyá në'huërin. Naporahuaton, pa'pi icotë' ninin. “Iso quëmapi së'huaquë' noyachin topiraihuë',” itopi.

³³ Napotohuachinara, apiaráchin amashamiachin quëparin. Quëparahuaton, imirin quëran icarahuëratërin. Ina quëran niipiimiratahuaton, nënërain së'huatërin.

³⁴ Inápaquë në'pëtahuaton, sëtërin quëran panca nii o'huarin. Ina quëran Yosë nontahuaton: “¡Ipata!” itërin. “¡Në'huëranso' iniquiquë!” tapon napotërin.

³⁵ Naporo' në'huërinso' inquirin huachi. Nënërinta' noyatahuaton, noya nonin huachi.

³⁶ Quisosori piyapi'sa' pënënin: “Ama a'napita sha'huitocosohuë',” itërin. Itopirinhüë', piyapi'saso' pa'sahuatona', sha'huirapiapi. Na'con na'con pënënpirinhüë', aquë aquëtë huarë' sha'huirapiapi.

³⁷ “¡Ma'pitacha Quisoso nitotërin paya! Në'huëro'sa' anoyatohuachina, noya natantopi huachi. Co nonpirinahuënta', a'naroáchin anoyatërin ni'ton, noya nonsapi. ¡Ya'ipichi noya ninin paya!” topi.

8

Cosharo' ana'atantarinso'
(Mateo 15.32-39)

¹ Naporó' tahuëri'sa' na'a piyapi'sa' niyontoantapi. Capa cosharo' nipachina, Quisosori ca'tano'sanënpita përarin. Huë'pachinara, itërin:

² —Piyapi'sa' nosororahuë. Nani cara tahuëri natanarinaco ni'ton, co huachi manta' cosharo' ya'huëtopihuë'.

³ A'naquën áquë quëran huë'pi ni'ton, co topinan yaa'parahuë' tanari canahuachina', itërin.

⁴ —Capa pëiro'sa' isëquë. Notohuaro' piyapi'sa' ya'huapi. ¿Onpotahuatëcha isonapo' piyapi a'carë paya? itopi ca'tano'sanënpitari.

⁵ Napotohuachinara, Quisosori natanin:

—¿Onpo panta' ya'huëtërinquëma'? itohuachina:

—Canchisëyachin ya'huëtërincoi, itopi.

⁶ Ina quëran piyapi'sa' sha'huitërin no'paquë huënsëcaiso'. Nani huënsëhuachinara, pan ma'patërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, pan së'panin huachi. Së'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin piyapi'sa' quëtacaiso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' quëtëra'piapi.

⁷ Caraíchin saminta' ya'huëtopi. Ina marënta' “Yosparinquën Tata,” itahuaton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin piyapi'sa' quëtacaiso'.

⁸ Nani quëtöhuachinara, natëaquë huarë' coshatopi. Pë'sotopisonta' masahuatona', canchisë i'më' amëntatopi.

⁹ Catapini huaranca piyapi'sa' pochin coshatopi. Nani coshatöhuachinara, piyapi'sa' nontërin pacacaiso marë'.

¹⁰ Nani nontöhuachina, potiquë ya'conin. Ca'tano'sanënpitarë' pa'sahuatona', Tarmanta parti chinpiconpi.

Sacai' nininso' nicacaso' nohuantopiso'

(Mateo 16.1-4; Lucas 12.54-56)

¹¹ Inaquë parisioro'sa' huë'sahuatona', Quisoso nontiipi atëhuëcaiso marë'. “Yosë a'paimahuachinquën, sacai' nininso' niquë' quiyanta' nicatëinquën natëiinquën,” itopirinahuë'.

¹² Chiníquën sëtatón, itapon:

—¿Ma'marëta' yani'nama'? “Sacai' nininso' niquë' ni'iiinquën,” itopiramacöhuë', co Yosë nohuantërinhuë' a'nota'huanquëmaso', itërin.

¹³ Ina quëran potiquë ya'coantarahuaton, aquëtëran paantarin.

Parisioro'sa' yanonpinpiso'

(Mateo 16.5-12)

¹⁴ Pëntonpirinahuë', ca'tano'sanënpita naniantopi cosharo' quëpacaiso'. A'naíchin pan potiquë ya'huëtopi.

¹⁵ Quisosoriso nipirinhüë' pënënarin:

—Ni'cona iyaro'sa'. Pan ahuëpocatërinso pochin parisioro'sa' ya'huëtopi. Irotisë imapisopitanta' ya'huëtopi. Ama iyaro'sa' ina nohuantocösohuë', itërin.

¹⁶ Natanahuatona', ca'tano'sanënpita capini ninontapi. “Capa pan. Co ya'huëtërinpoahuë'. Napoaton naponontërinpoa',” nitopi.

¹⁷ Ninontopiso' nitotaton, Quisosori itapon:

—¿Onpoatonta “capa pan,” toconama'? ¿A'chintápiranquëmahuë', co ipora huanta' yonquiyátëramahuë' ti? ¿Co natantochináchinhüë' cancantërama' nica?

¹⁸ Noya natanapomarahuë', ¿onpoatomata' co yonquiramahuë'? Nicapomarahuë', ¿onpoatomata co natëtëramahuë'?

¹⁹ I'hua chachin a'natërapoíchin pan nipirinhüë', a'natërápo huaranca piyapi'sa' ananitërahuë. ¿Onpo i'mëta' naporó' pë'sotopiso' amëntatërama'? itërin.

—Shonca cato' i'më', itopi.

²⁰ —Panso' canchisëíchin nipirinhüë', catapini huaranca piyapi ananitahuato, ¿onpo i'mëta' pë'sotopiso'? itaantarin.

—Canchisë i'më', itopi.

²¹ —Napoaton co pan yonquiato, pënënaranguëmaso', ¿Co nitochátëramahuë' ti? itërin Quisosori.

Somaraya anoyatërinso'

²² Ina quëran Pitsaitaquë chinpiconpi. Inaquë somaraya nininso' Quisosoquë quëpi. “Së'huaquë' Siniro noyachin,” itopi.

²³ Itohuachinara, maimirarahuatón, ninano aipiran quëparin. Iroiquë pashirayatërin. Nani së'huararahuatón:

—¿Ma'ta' iyasha quënanan? itërin.

²⁴ —Piyapi ni'pirahuë', co a'ninquëchin ni'nahuë'. Pa'sapirinahuë', nararo'sa pochin ni'nahuë, itërin.

²⁵ Naquëranchin së'huarayantahuachina, noya ni'tërin. Nani noyatërin ni'ton, ya'ipi a'ninquëchin quënanin huachi.

²⁶ —Ya'huëran'pa' iyasha no'tëëquë'. Ama ninanoquë paquësohuë', itërin Quisosori.

Pitro natëtërinso'

(Mateo 16.13-20; Lucas 9.18-21)

²⁷ Ina quëran Quisoso paantarahuaton, Sisaria Pinipi parti pa'sarin nisha nisha ninanoquë a'chinacaso marë'. Papon pochin, ca'tano'sanënpita itapon:

—Nani ma'sha nanitaparahuë ni'to, ¿in pochinta piyapi'sa' cancantiarinaco? itërin.

²⁸ —Nisha nisha yonquirapirinënguën. “Coansha Paotistaco' nanopiantarinso' ni'ton, naporin,” topi a'naquën. “Co inahuë'. Iniasëco' nanopiantamara,” topi a'naquëonta'. “Ninotona'pi iráca chiminpirinhuë', nanopiantarinso' nimara,” topi a'napitanta', itopi.

²⁹ —Canpitaso nipirinhuë', ¿ma'ta' yonquirama'? itërin.

—Quëmaso' Cristo, Yosë chachin a'paimarinquën, itërin Pitrori.

³⁰ —Ama ina a'napita sha'huitocosohuë', itërin Quisosori.

Chiminacaso' ninorinso'

(Mateo 16.21-28; Lucas 9.22-27)

³¹ Naporo quëra huare' chiminacaso' ninoton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin.

—Yosë quëran quëmapico niporahuë', na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maestro'sa', inapita co huachi nohuantarinacohuë'. Tëpararinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran nanopiantarahuë, itërin Quisosori.

³² No'tëquën sha'huitochinarin. Ina natanahuaton, Pitrori amashamiachin quëparahuaton:

—¡Ama, Siniro, napoquësohuë'! itërin.

³³ Quisososo nipirinhuë' tahuërërahuatón, ya'ipi ca'tano'sanënpita ni'sarin.

—¡Ta'tëquë' iyasha! Sopai nohuantón, napotëranco. Co Yosë pochin yonquiranhuë'. Piyapinquën ni'ton, quëmaora nohuantëransoachin yonquiran, itërin.

³⁴ Na'a piyapi'sa' ya'cariya huaniapi.

—Amashamiachin huëco' iyaro'sa', a'chinchinquëma', itohuachina, huë'pi natanacaiso marë'. Ca'tano'sanënpitanta' natanapi.

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantoco'. Yosë nohuantërinso'ráchin imaco huachi. Corosëquë chiniquën parisitëre'. Inapochachin canpitanta' parisitapomarahuë', imamiatoco.

³⁵ Noya nanopicamasoráchin yonquihuatama', topinan quëran nanopiarama'. A'na tahuëri chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', casáchin yonquihuata-maco, noya nanan a'chinamaso marë' parisitapomarahuë', co topinan quëran nanopiaramahuë'. Yosë'pa' nanopimiatarama huachi.

³⁶ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë canapiramahuë', co hua'yanëma' cha'ëpachinhuë', topinan quëran napoarama'.

³⁷ ¡Onponta' pahuërëtapiramahuë', co huachi hua'yanëma' nanitarinhuë' cha'ëcaso'!

³⁸ Ipora tahuëri'sa' ya'huëpisopita co noyahuë' nipi. Nitëhuananpitopisopita pochin cancantopi. Tapayatomaco a'pohuatamaco, a'na tahuëri carimanta' tapayatënquëma', a'poaranquëma'. Nanamëhuë' a'pohuatama', carimanta' o'mantahuato, a'poaranquëma'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantararahüë. Tatahuë pochin huënaratahuato, noya anquëniro'sapitaro'co o'mantararahüë, itërin.

9

¹ Ina quëran itaantaranin:

—Tëhuëenchachin iyaro'sa' Yosë isoro'pa' hua'anëntapon. Chiniquën nanantaton hua'anëntapon, ni'sarama'. A'naquëma' co'huara chimiyantërasënquëmahuë', ni'sarama', itërin.

Quisoso nisha pochin ya'norinso'

(Mateo 17.1-13; Lucas 9.28-36)

² Saota tahuëri quëran Quisoso motopiquë pa'nin. Pitro, Santiago, Coansha, inapitaráchin quëparin. Inapita nicasoi', nisha pochin ya'norin.

³ A'morinso' huënaráchin huënaráchin ninin. Co inso tëranta' nanitërinhuë' pë'sainaton, ina pochin huiríchin acocaso'. Huirí huiríchin inaso'.

⁴ A'nanaya Iniasë, Moisésë, inapita quënanpi. Iráca ayapirinahuë', Yosë nohuanton ya'noantapi. Quisosorë' ninontapi.

⁵⁻⁶ Ina ni'sahuatona', Pitro, Santiago, Coansha, cara chachin pa'yanpi. Na'con pa'yanaton, Pitrori itapon:

—¡Ma noyacha Maestro isëquë huë'nëhua paya! Cara imënamëa'huaya nii, topirahuë', a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisésë marë', a'nanta' Iniasë marë', itërin. Napoaponahuë', co yonquiatonhuë' naporin.

⁷ Naporo' chitorori imotërin. Chitoro' huáncana quëran Yosëri sha'huitërinso' natanpi. "Isoso' ca hui'nahuë, na'con nosororahuëso'. Ina natanco'," itërin.

⁸ Napotaso chachin ca'tano'sanënpitari ni'sapirinahuë', co a'napitaso' quënanpihuë'. Quisosoráchin quënanpi.

⁹ Motopi quëran nohuaramapona pochin, Quisosori itërin: "Achin ni'namaso' ama insonta' sha'huitocosohüë'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri nantantarahüë. Naporo huarë' a'napita sha'huitoco'," itërin.

¹⁰ Napoaton co insonta' sha'huitopihuë'. Inahua capini ninontapi. "¿Onporahuatonta' nantantaponso'?" nitopi.

¹¹ Achin Iniasë quënanpi ni'ton, inanta' yonquiapi.

—Pi'pian Siniro yanatanainquën. Cotio maestro'sa' Yosë quiricanën a'chinpachinara, napopi: "Co'huara Cristo o'mayatërasohüë', Iniasë'ton huëantarin," topi. ¿Onpoatonta' napopi? itopi.

¹²⁻¹³ —No'tëquën napopi. "Yosë nanamën ayonquiantacaso marë' huëantapon," tënin pënëntona'pi. Naporinso chachin. Nani mini huëantapirinhüë', co nohuitopihuë'. Co yanatanatonahuë', inahua yonquinëna quëran no'huipi. Yosë quiricanënuë naporinso chachin nitopi. Canta' Yosë quëran quëmapico niporahuë', inapochachin no'huiarinaco. Aparisitarinaco. Yosë quiricanënuë iráca ninorin ni'ton, parisita'huaso' ya'huërin, itërin Quisosori.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Mateo 17.14-21; Lucas 9.37-43)

¹⁴ Ina quëran motopi quëran nohuaraimarahuatona', a'napita ca'tano'sanënpita quënanquimantapi. Cotio maestro'sarë' chiniquën ninontapi. Na'a piyapi'sa' yamorapi ni'quimapi.

¹⁵ Quisoso quënanahuatona' ya'ipiya quëran ta'arë'nachin nacapipi. Pa'yatatona: "Thuata Maestro," itoonpi.

¹⁶ Ina quëran Quisosori natanin:

—¿Ma'ta' ninontapiramahuë'? itërin.

¹⁷ A'na quëmapiri itapon:

—Hui'nahuë Maestro quënahué, anoyatoco topirahuë'. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co huachi nanitërinhuë' nonacaso'.

¹⁸ Insëquësona sopairi mapachina, no'paquë nitë'yatahuaton, sa'po sa'po niconin. Ninaquërarahuaton, pacororárin. Ca'tano'sanënpita natanpirahuë' inquitacaiso marë', co nanitopihuë', itërin.

¹⁹ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natan-tochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'qui' a'chintopiranquëmahuë', ¿onporo huarëta' yanatëramaco? Hua'huasha quëshico, itërin Quisosori.

²⁰ Napohuachina, quëshipi. Quisoso quënanahuaton, sopai no'huitaton, hua'huasha ahua'yantërin. No'paquë atatahuaton, asocoro asocorotarin. Sa'po sa'po niconin.

²¹ —¿Onporo quëran huarëta' hui'nán naporin? itërin.

—Hua'huatapon quëra huarë' naporin.

²² Na'aro' pënuë sopairi të'yatërin. I'quënta' të'yaitërin tëpacaso marë'. Nosorocoi, Siniro. Nanitohuatan, anoyatëquë', itërin.

²³ —"Nanitohuatan," ¿itëranco ti? Yosë natëhuatëra, ya'ipiya nanitaparë', itërin Quisosori.

²⁴ —Tëhuë'nchachin Siniro natëpiranquënhuë'. ¡Catahuaco noya noya natëinquën! itaantarin pa'pini.

²⁵ Na'a piyapi'sa' niyontonquirapi ni'sahuaton, a'naroáchin sopai itapon:

—Quëmaso' sopainquën. Piyapi ya'coancantohuatana, anë'huëran. Napoaton carinquën napotaranquën. Iso hua'huasha quëran pipirahuaton, ama huachi onporonta' ya'coancantantaquësuhuë', itërin.

²⁶ Napotohuachina, Sopai chiniquën "yai" tahuaton, hua'huasha ahua'yantaantarin. Inapotahuaton, chimipi pochin patërin. Napoaton: "Nani chiminin," topirinhue',

²⁷ Quisosori maimirarahuaton, opatohuachina, huanirin huachi.

²⁸ Ina quëran Quisososo' ca'tano'sanënpitarëachin pëiquë ya'conconpi.

—¿Onpoatonta' Maestro quiyariso' co nanitëraihuë' inquitahuaiso'? itopi.

²⁹ —Isanpi sopaiso', sacai' inquitacaso'. Chiniquën Yosë nontaquë huarë', inquitëre', itërin Quisosori.

Chiminacaso' ninoantarinsó'

(Mateo 17.22-23; Lucas 9.43-45)

³⁰ Ina quëran paantarahuatona', Cariria parti pa'sapi. "Ama huë'nahuëso' piyapi'sa sha'huitocosuhuë'," ténin Quisoso.

³¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita a'chintaton, napotërin:

—Yosë quëran quëmapico nipirahuë', piyapi'sa' masarinaco. Sha'huirapihuachinco, masarinaco. Mapachinaco, tepararinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran nantantarahuë', itërin.

³² Natanaponaraihuë', co natëtacaiso' nanitopihuë'. "¿Onpoatonta' ina pochin nontërinpoa'?" topi yonquinëna quëran. Naporahuaton të'huatatona', co nohuantopihuë' natanacaiso'.

Chini chiniquën nanantërinso'

(Mateo 18.1-5; Lucas 9.46-48)

³³ Ina quëran Capinaomoquë canconpi. Pëiquë ya'conpachinara, ca'tano'sanënpita itapon:

—¿Ma'ta' iraquë huëcapoma pochin ninontëriarama'? itohuachina,

³⁴ co manta' topihuë'. “¿Inquënpoacha ipora chini chiníquën nanantarihua nicaya?” nitopi ni'ton, co yasha'huítópihuë'.

³⁵ Napoaton inaquë huënsërahuaaton:

—Huëco' iyaro'sa' shonca catonquëma chachin natanquico pënëinquëma'. Inquëmasona' chini chiníquën nanantamaso' nohuantohuatama', topinan piyapi pochin cancantatoma', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco', itërin.

³⁶ Ina quëran hua'huasha maimirarahuaaton, huancánachin ahuanirin. Ina iporahuaaton, ca'tano'sanënpita itapon:

³⁷ —Ca imaramaco ni'ton, hua'huasha tëranta' nosorohuatama', nosoroaramaco canta'. Nosorohuatamaco, co casáchin nosoroaramacohüë'. Yosënta' nosoroarama'. Inaso' isoro'paquë a'paimarinco, itërin.

Yosëri acanarinso'

(Mateo 10.42; Lucas 9.49-50)

³⁸ A'na tahuëri Coanshari itapon:

—A'na quëmapi, Maistro, ni'nai. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton, sopairo'sa' a'pararin. Inaso nipirinhüë', co quiya pochin imarinquënhüë' ni'ton, co nohuantëraihuë'. “Ama inapotëquësohuë',” itërai, tënin.

³⁹ —Tananpitoco' iyaro'sa'. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton piyapi anoyatohuachina, inaso' noya. Co sha'huirapiincoso' nanitaponhuë'.

⁴⁰ Insosona co inimicotohuachinpoahuë', catahuarinpoa'.

⁴¹ Caso Cristoco. Imaramacoso marë' piyapi catahuahuachinquëma', Yosë nitotërin. I'sha tëranta' o'shitohuachinëinquëma', ina marë' a'na tahuëri acanaarin. Tëhuëenchachin noya i'huëretarin, itërin Quisosori.

Anishacancantërinso'

(Mateo 18.6-9; Lucas 17.1-2)

⁴² Ina quëran itaantarin: “Hua'huasha natërinco' anishacancantohuatama', Yosë chiníquën ana'intarinquëma'. A'naquëonta' imasapirinacohüë', co chiníquën cancanchatërapihuë'. Inapitanta' anishacancantohuatama', Yosë ana'intarinquëma'. Co'huara inapita anishacancanchatërapomahuë', pancara'piquë a'sonconotahuatënëinquëma', marëquë të'yaitërinëinquëma' naporini, noya noya niitomahuë'. Piyapi anishacancantacaso', pa'pi co noyahuë' ténahuë'.

⁴³⁻⁴⁴ Ma'sona tëranta' iyaro'sa' anishacancantohuachinquëma', a'poco'. Iso pochin yonquico'. A'na imirama quëran co noyahuë' nipatama', oshahuanama'. Ninishitëimiratërama' naporini, tantoimiraya nipomarahüë', Yosë'pa' pa'itomahuë'. Cato imirarë'quëma chachin parisitopiquë pa'patamaso', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Inaquëso' pën co onporonta' tacopiarinhüë'.

⁴⁵⁻⁴⁶ Nantëma' ya'huëtërinquëma' iratacaso marë'. Nipirinhüë', ma'sona marë tëranta' co noyahuë' yonquiatoma', iratohuatama', na'con oshahuanama'. Ninishitërantëtërama' naporini, noya noya niitonhuë'. Tantorantë' nipomarahüë', Yosë'pa' pa'itomahuë'. Catorantë'rë'quëma chachin parisitopiquë pa'patamaso', pa'pi co noyahuë' niitonhuë'.

⁴⁷ Ya'piramanta' ya'huëtërinquëma' noya ni'tacaso marë'. Nipirinhüë', ya'pirama quëran quënanatoma' co noyahuë' yonquihuatama', oshahuanarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, a'na quëran somaraya nipomarahüë', Yosë hua'anëntërinquë pa'itomahuë'. Cato quëran chachin ni'tapomarahüë', parisitopiquë të'yatohuachinquëma', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ma'sona tëranta' anishacancantohuachinquëma', a'naroáchin naniantoco' ama parisitopiquë paacamaso marëhuë'.

⁴⁸ Inaquë chiníquën parisitápoma'. Co shonaro'sa tëranta' chiminaponhuë'. Pën co onporonta' tacopiarinhüë'.

⁴⁹ Pënquë ahuiquitëreso pochin Yosëri ya'ipi piyapi'sa' tënarin noya noya cancantacaso marë'.

⁵⁰ Yamora noya acashicaso' niponahuë', chiminpachina co huachi noyatërinhuë'. Canpitaso nipirinhüë', yamora cosharo' noya acashirinso pochin nico'. Noya nini'toma', ya'huëco', itërin.

10

Sa'ahuano'sa' pënëninso'

(Mateo 19.1-12; Lucas 16.18)

¹ Capinaomo quëran pipirahuaton, Cotia parti paantarín. Naporahuaton, Cortanii' aquëtëran pa'nin. Inaquë naquëranchin na'a piyapi'sari huëcapaipi. Quisosori a'chintantarín. Nani tahuëri huë'pachinara, noya a'chintarin.

² Parisioro'santa' Quisoso ya'carirahuatona', atëhuëcaiso marë' natanquiipi:

—¿Noya ipora sa'ango' të'yatacaso' ti? itiipi.

³—¿Ma'ta' iráca Moisësë pënëntërin? itërin Quisosori.

⁴—“Sa'ango' yatë'yatohuatëra, coisëquë aninshitëre': 'Nani sa'ahuë të'yatarahuë,' ta'caso' aninshitëre'. Ina quëran noya të'yatacaso huachi,” tënin Moisësë, itopi.

⁵—Co të'yatacaso' pënëninquëmahuë'. Canpitaso' co natantochináchinhüë' cancantërama' ni'ton, Moisësë napopënëninquëma'.

⁶ Napoaponahuë' ya'nan piyapi nicapon, cato' piyapiíchin Yosëri ninin. A'na quëmapi, a'na sanapi, inaíchin ninin.

⁷ Napoaton quëmapi sa'apachin, pa'pin, a'shin, inapita patahuaton, sa'inë' nichinpitacaso' ya'huërin.

⁸ Cato' piyapi nipirinhüë', a'naíchin pochin nipi. Catoya'pi nipirinhüë', a'naíchin pochin Yosëri ni'nin.

⁹ Nani Yosëri asë'quërin ni'quëhuarë', co onporonta' sa'ama' të'yatamaso' ya'huërinhuë', itërin Quisosori.

¹⁰ Nani pëiquë ya'conpachina, naquëranchin ca'tano'sanënpitari itapona':

—Achin naporanso' a'chintantacoí nitochii, itopi.

¹¹—Sa'ama' të'yatatoma', a'na sanapi mapatama', inaso' co sa'ama chachinhüë' ni'ton, monshitëramaso pochin Yosëri ni'nin. Ina marë' oshahuanarama'.

¹² Inapochachin sanapi'santa', so'in ta'ananpirahuaton, a'na quëmapi so'yatohuachin, inaso' co so'inhüë'. Monshin pochin Yosëri ni'sarin. Ina marë' oshahuanarin, itërin.

Hua'huaro'sa marë' Yosë nontërinso'

(Mateo 19.13-15; Lucas 18.15-17)

¹³ Ina quëran hua'huaro'sa' quëpi Quisosori së'huamotocaso marë'. Inapotahuaton, inapita marë' Yosë nontërin. Hua'huaro'sa' quëpisopita ca'tano'sanënpitari yaa'papurinahuë'.

¹⁴ Ina ni'sahuaton, Quisosori co noyahuë' ni'nin.

—Tananpitoco' iyaro'sa' hua'huaro'santa' huë'ina'. Ama a'pacosohüë'. Hua'huaro'sa' pochin cancantopisopita Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi.

¹⁵ Tëhuëenchachin carinquëma' itaranquëma', hua'huaro'sa' a'naroáchin yaimarinaco. Co'so' inapita pochin cancantohuatamahuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë', itërin.

¹⁶ Ina quëran hua'huaro'sa' iporin. Së'huamotorahuaton, inapita marë' Yosë nontërin noya ya'huëcaiso marë'.

Ma'huan yaimarinso'

(Mateo 19.16-30; Lucas 18.18-30)

¹⁷ Ina quëran Quisoso yapaantarapirinhüë'. A'nara quëmapi ta'aquirahuaton, isonquirin.

—Quëmaso' Maistro noyanquën. ¿Ma'ta' caso' onpo'i nanpimiata'huaso marë'? Sha'huitoco canta' noya nii, itiirin.

¹⁸ —¿Ma'marëta' “Quëmaso' noyanquën” itëranco? Yosëíchin noyaso'.

¹⁹ Iráca pënëntërinso' nani nitotëran. “Ama piyapi tēpacosohuë'. Ama nitēhuananpitocosohuë'. Ama ihuatocosohuë'. Ama ninonpinapicosohuë'. Ama nonpincosohuë'. Tatama' natëco'. Mamamanta' natëco',” tēnin Yosë pënëntaton, itërin Quisosori.

²⁰ —Co manta' Maistro onporahuë'. Hua'huatapo quëran huarë' ya'ipi inapita natërahuë, itërin.

²¹ Ina natanahuaton, nirayarin. “Tēhuënychachin noya yonquirin,” ta'ton nosororin.

—Isonta' iyasha Yosë nohuanterin ta'a. Paquë'. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canaranso' sa'ahuaros' quëtëquë'. Ina quëran huëquë' imaco huachi. Inapohuatan, a'na tahuëri Yosë'pa' canamiataran, itërin.

²² Ina natanahuaton, co huachi noyahuë' cancantërin. “Hua'huayatërahuë' ma'sha ya'huëtërinco,” ta'ton sëtërin. Sëtatón, pa'nin huachi.

²³ Ina quëran Quisosori ca'tano'sanënpita ni'sahuaton, itapon:

—Pa'pi sacai ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

²⁴ Ina natanahuatona': “¿Ma'pitacha naporin paya!” nitopi ca'tano'sanënpita.

—Tēhuënychachin iyaros' ma'sharáchin yonquihuatëra, sacai' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaso'.

²⁵ Ni'co'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyoso panca masho ni'ton, co pi'pisha tēranta' nanitërinhuë' inaquë ya'conacaso'. Ina quëran saca sacai' ma'huano'saso' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itaantarín.

²⁶ Ina natanahuatona', pa'yanpi:

—Napoahuarë', ¿incha nica cha'erë'poya? nitopi.

²⁷ Ya'ipiya notëërahuaton, Quisosori itapon:

—Co insonta' inaora nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Yosëíchin nanitërin anoyacancantinquëmaso'. Ya'ipiya nanitaparín, itërin.

²⁸ —Ni'quë' Maistro. Quiyaso' nani ya'ipi ma'shanëhuëi huëshirahuatoi, imarainquën, itërin Pitrori.

²⁹ —Tēhuënychachin iyaros' imamacoso marë' nani ma'sha patohuatama', na'con na'con Yosë catahuarinquëma', tēnahuë. A'naquëma' mini nanamëhuë a'chinacamaso marë' co huachi ya'huëmiataramahuë'. A'naquëma' pëinëma', iyaparima', oshiparima', tatama', mamama', hui'nama', no'panëma', inapita patërama'.

³⁰ Ca imamacoso marë' napohuatama', Yosë na'con na'con quëtantarinquëma'. Isoro'paquë chachin pasaro' aquëtë pochín pëiro'sa', iyaros', oshiro'sa', mamaro'sa', hua'huaro'sa', no'paro'sa' inapita quëtarinquëma'. Noya cancantarama'. Napoaponahuë', aparisitarinëinquëma anta'. A'na tahuëriso huachi Yosë'pa' nanpimiatarama'.

³¹ A'naquën ipora chiníquën nanantopirinahuë', a'na tahuëri topinan piyapi pochín nisapi. A'naquënso nipirinhuë', ipora topinan piyapi pochín nicaponahuë', a'na tahuëri chiníquën nanantapi, itërin Quisosori.

*Chiminacaso' sha'huiantarinso'
(Mateo 20.17-19; Lucas 18.31-34)*

³² Ina quëran ira pa'tahuatona', Quirosarin'pa' paantarapi ni'ton, ca'tano'sanënpita pa'yanpi. Imapisopitanta' tē'huatopi. Quisososo nipirinhuë', quëchitërarín. Naquëranchin ca'tano'sanënpita amashamiachin quëparahuaton, ma'sona onpocaso' sha'huitaantarín.

³³ “Noya iyaros' natanco'. Iporaso' Quirosarin'pa' pa'sarëhua'. Inatohua' nani ma'sha onpotarinaco. Yosë quëran quëmapico nipirahuë', inaquë sha'huirapiarinaco. Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita masahuatonaco, ‘Tēpacaso' ya'huërin,’ tosapi. Ina tosahuatona', nisha piyapi'saquë yo'coaninaco tēpainacoso marë'.

³⁴ Inapita tēhuarahuatōnaco, ipitarinaco. Chiníquēn huihuiarinaco, pē'shararinaco. Ina quēran tēpararinaco. Chiminaporahuē', cara tahuēri quēran nanpiantarahuē', itantarin.

Santiago, Coansha, inapita nohuantopiso'

(Mateo 20.20-28)

³⁵ Ina quēran Santiago, Coansha, inapita Quisoso huēcapi. Sipitio hui'ninpita inahuaso'.

—Pi'pian Maistro natainquēn, topirahuē', itopi.

³⁶ —¿Ma'ta' iyaro'sa' nohuantērama'? itērin.

³⁷ —A'na tahuēri noya noya hua'anēntaran. Hua'an ya'conpatan, chiníquēn nanan quētocoi. A'naso' quēma inchinan quēran ahuēnsēquē', a'nanta' ahuēnan quēran ahuēnsēquē', topirahuē', itopi.

³⁸ —Canpitaso' co no'tēquēn yonquiátēraramahuē'. Co ya'ipi nitochátēraramahuē'. Chiníquēn iyaro'sa' parisitarahuē. Main o'orēso pochin pa'pi parisitarahuē. I'quē ya'coitērēso pochin aparisitarinaco. Canpitanta' aparisitohuachinēnquēma', ¿ahuantapoma' ti? itērin.

³⁹ —Ahuantarai, itopi cato chachin.

—¿Naporinchi paya! Ca pochin mini canpitanta' main o'orēso pochin parisitarama'. I'quē ya'coitērēso pochin parisitarama'.

⁴⁰ Napoaponahuē', co caso' nanitērahuē' chiníquēn nanan quēta'huanquēmaso'. Tata Yosēichin nanitērinsó'. Inari nohuantērinsopita inchinanēhuē quēran ahuēnsēarin. Nani inapita marē' taparin huachi, itērin.

⁴¹ Chiníquēn nanan nohuantopiso' natanahuatona', a'napitariso' no'huipi.

⁴² Quisososo nipirihuē', ya'ipi ca'tano'sanēnpita pērasahuaton, pēnēnin.

—Co Yosē imapisopitahuē' chiníquēn nanantacaiso' pa'yatopi. Hua'an ya'conpachinara, chiníquēn nanantatona', yacamaitopi. Piyapinēnpitanta' aparisitopi.

⁴³ Canpitaso nipirihuē', ama inapita pochin cancantocosohuē'. Yosē hua'anēntērinquē ya'conpatēra, co chiníquēn nanantacaso' nohuantērēhuē'. Noya noya yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

⁴⁴ Topinan piyapi pochin cancantoco'. Catahuacasoáchin yonquihuatama', Yosē noya nicatēnquēma', chiníquēn nanan quētārinquēma'.

⁴⁵ Canta' Yosē quēran quēmapico niporahuē', co a'napita camaica'huaso marē' o'marahuē'. Piyapi'sa' catahuaca'huaso marē' o'marahuē. Chiminarahuē na'a piyapi'sa' nicha'ēca'huaso marē', itērin Quisosori.

Somaraya anoyatērinsó'

(Mateo 20.29-34; Lucas 18.35-43)

⁴⁶ Ina quēran paantarahuatona', Quiricoquē canconpi. Ca'tano'sanēnpitarē chachin pipihuachinara, na'a piyapi'sarinta' imasapi. Naporo' a'na somaraya ira yonsanquē huēnsēarin quēnanconpi. Timio hui'nin ni'ton, Partimio itopi. Somaraya ni'ton, nani tahuēri coriqui topinan ma'patárin.

⁴⁷ “Quisoso Nasaritoquē ya'huērinsó' huē'sarin,” topi, natantērin. Ina natantaton:

—¿Nosoroco Sinioro! Quēmaso' Tapico' shinquēn ni'ton, nosoroco canta', itērin chiníquēn nontaton.

⁴⁸ A'napitari natanahuatona', no'huipi.

—Ta'tēquē', itopirihuē', aquē aquētē chachin chiníquēn nontantarin.

—¿Nosoroco canta! Quēmaso' Tapico' shinquēn ni'ton, onpopionta' nosoroco, itantarin.

⁴⁹ Quisososo' natanahuaton, chiniconin:

—Sha'huitoco' huē'in, itērin. Napotohuachina, sha'huitopi.

—Noya cancantēquē' iyasha. Nani pērarinquēn ni'ton, Quisoso nontiiquē', itopi.

⁵⁰ A'morinsó' tē'yatahuaton, a'naroáchin Quisosoquē pa'nin.

⁵¹ —¿Ma'ta' iyasha, onpochinquēn? itērin Quisosori.

—Anoyarayato Maistro canta' noya ni'tanta'i, itërin.

⁵² —Inta nipachin, noya paquë'. Natëranco ni'ton, carinquën anoyataranquën, itërin. Napotohuachina, noya ni'tërin. Noyatahuaton, Quisoso imarin.

11

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

¹ Quirosarinquë ya'caritohuachinara, Pitipaqui'pa' canconpi. Ina ya'cariya Pitania ya'huërin anta'. Oriposë panëinquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanën sha'huitahuaton, a'parin.

² —Paso' ninanoquë paco'. Canconpatama', a'nara' mora hui'napishin a'sonpinan quënanconarama'. Co incari tëranta' huënsëchätërarinhuë'. I'quiritahuatoma', quëshico.

³ “¿Onpotaomata' i'quiritarama'?” itohuachinëinquëma': “Siniorori nohuantërin. Apira isëquë acoquiantarai,” itoco', itërin Quisosori.

⁴ Pa'sahuatona', mora a'sonpinan ya'coanaquë quënanconpi. Cachi yonsanquë huani-rarin. Quënanahuatona', i'quiritonpi.

⁵ —¿Onpotaomata' moraso' i'quiritarama'? itopi inaquë ni'sapisopitari.

⁶ “Siniorori nohuantërin,” itohuachina: “Inta nipachin, quëpaquë',” itopi.

⁷ Napotohuachinara, Quisosoquë quëpi. A'mopiso' masahuatona', mora aipi huëtopi. Nani huëtohuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuaton, pa'sarin.

⁸ Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', cachiquë a'mopiso' huëtapí. A'napitanta', panpë mono pochin nininsopita nishitëtahuatona', no'paquë huëtërantapi. Inataquëchin Quisoso pa'sarin huachi.

⁹⁻¹⁰ Piyapi'sa' quëchitërapí. A'naquëonta' Quisoso imasapi. Ya'ipi piyapiri pa'yatatona', chiníquën nonsapi.

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico' shiin inaso'. ¡Quëmari chachin chiníquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, israiro'sacoi hua'anëntarincoi! tosapi.

¹¹ Quirosarinquë canconahuaton, Yosë chinotopiso pëiquë no'tëërin. Ya'ipi ma'sha inaquë ni'sárin. Nani i'huarin ni'ton, pipiantarin. Shonca cato' ca'tano'sanënpitarë chachin Pitania'pa' pa'pi.

Iquira nara yanicaso marë' sha'huitërinso'

(Mateo 21.18-19)

¹² Tahuëririnquë Pitania quëran huënantarahuaton, Quisoso tanarin.

¹³ Aquëran iquira nara quënanin. Na'a monohuanin ni'ton: “Inaya tëranta' nitërinso' ca'i,” ta'ton, paahuapirinhuë', co manta' nitërinhuë'. Monoquënachin quënanconin. Co tahuërinën naniyatërarinhuë' ni'ton, co nitërinhuë'.

¹⁴ —Ama huachi iso nara nichinsohuë'. Co huachi insoari tëranta' nitërinso' caponhuë', tënin Quisoso. Ca'tano'sanënpitarinta' natanapi.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-17; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22)

¹⁵ Ina quëran Quirosarinquë canconpi. Yosë chinotopiso pëiquë ya'conahuatona', na'a nipa'antopisopita quënanconpi. Quisosori quënanconahuaton, co noyahuë' ni'nin. Napoaton a'parin. A'naquë inaquë coriqui nicanpiarapirinahuë', misanënpita pitaton, ohuërëtëra'piarin. Nëpë' pa'anpisopitanta' a'parahuaton, huënsëpiquë të'yatërin. Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' pënenin.

¹⁶ “Ama nisha nisha ma'sha Yosë pëinëinquë quëntacosohuë',” tënin. Ina quëran a'chintaton, itapon:

¹⁷ –Yosë quiricanenquë ninshitërinpoa'. “Ca nohuanto, pëinëhuë ya'huë'in nontiinacoso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha nananquë nonpisopita nontiinacoso marëáchin acotëranquëma',” tënin Yosë. Canpitaso nipirinhüë', ihuatëro'sa' ya'huëpiquë pochin atarantërama', itërin Quisosori.

¹⁸ “¡Ma'pitacha nitotërin paya!” topi ya'ipi piyapi'sa'. Napoaton corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta natanahuatona', të'huatopi. “Ya'ipi piyapi'sari yaimapi,” ta'tona', Quisoso tëpacaiso' chinotopi.

¹⁹ Yatashirahuaso', Quisososo' ca'tano'sanënpitarë chachin ninano quëran pipiantapi.

Iquira nara ahuirinso'

(Mateo 21.20-22)

²⁰ Tahuëririnquë tashiramiachin huënantarahuatona', iquira nara ni'quiantapirinhüë', nani ahuirin. Itën quëran huarë' ahuirin.

²¹ Ina ni'sahuaton, Pitro yonquirin.

–Ni'quëchi Maistro. Iquira nara i'huara sha'huitëranso' nani ahuirin huachi, itërin.

²² –Ya'ipi cancanëma quëran Yosë natëco'.

²³ Inaso', ya'ipi nanitaparín. Ina nontohuatama', chiníquën natëco': “Co Yosë catahuaríncohuë',” ama tocosohüë'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëhuatama', catahuarínquëma'. “Yosë nohuanton, iso motopi marëquë nichí'huincain,” tënama' naporini, ina nohuanton nichí'huincaitonhuë'.

²⁴ Napoaton Yosë nontatoma' ma'sona nipatama', natëco'. “Tëhuëinchachin Yosë catahuarínco,” topatama', catahuaarínquëma' ténahuë.

²⁵ Noya cancantatoma', Yosë nontoco'. A'na piyapi ma'sona tëranta' onpotohuachínquëma', canpitarinta' pi'pian tëranta' no'huíhuatama', ina naniantoco'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' nanan anoyatoco' Tata Yosë oshanëma' inquichínquëma'. [

²⁶ Co nanan anoyatohuatamahuë', Tata Yosënta' co oshanëma' inquitarinquëmahuë'] itërin Quisosori.

Chiníquën nanantërinso'

(Mateo 21.23-27; Lucas 20.1-8)

²⁷ Ina quëran Quirosarínquë huëantapi. Yosë chinotopiso pëiquë ya'concoantahuachina, cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa' inapitari huëcapaipi.

²⁸ –¿Onporahuatonta' chiníquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacamaso'? Sha'huitocoi, itopi.

²⁹ –Inta nipachin, carínquëmanta' nataínquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëma'.

³⁰ ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marë'? ¿Yosëri nanan quëtëca, piyapi'sari nica? ¿Ma'ta' tënama' canpita? Sha'huitoco carínquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huichínquëma', itërin Quisosori.

³¹ Natanahuatona', inahua capini nisha nisha ninontapi. “¿Ma'ta' itahua? ‘Yosëri nanan quëtërin,’ itohuatëhua', a'paniarínpoa'. ‘¿Onpoatomata' nipachin co ina natëramahuë?’ itarínpoa'.

³² Nipirinhüë', ‘Co Yosëri nanan quëtërinhuë'. Piyapiri quëtërin,' itohuatëhua', na'a piyapi'sa' no'huíarínënpoa'. ‘Yosëri Coansha a'parín pënëntacaso', topi ya'ipi piyapi,” nitopi.

³³ Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona':

–Ahuën. Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotëraihuë' ta'a, toconpi.

–Noyapa'. Napoahuarë', co carínquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëmahuë', itërin Quisosori.

12

Inpriatoro'sa' co noyahuë' yonquipiso'
(Mateo 21.33-46; Lucas 20.9-19)

¹ Ina quëran Quisosori pënënto nanan sha'huitaantaran:

“A'na quëmapi pancana iminaton, oparotërin. Nani pairapirahuaton, na'pi quëran nanpi ninin opa to'poitona', huino nicacaiso marë'. Naporahuaton, na'pi quëran chachin tori ninin. Inaquë piyapinën ya'huaton, nocorarin ama ihuacaiso marëhuë'. Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaiso marë'. ‘Sacatëramaso marë' nitërinso' patomachin canpitaora marë' maco'. Patomachin canta' acotoco,' itërin. Itahuaton, a'na parti pa'nin.

² Nitërinso' nani cayahuachina, piyapinën a'parin patoma nitërinso' ma'pacaiso marë'.

³ A'papurinhuë', inpriatonënpitari masahuatona', ahuëpi. Ahuërahuatona', topinan a'paantapi.

⁴ Naquëranchin hua'anëni a'na piyapinën a'paantapirinhuë', inanta' motën pë'shatahuatona', chiniquën no'huipi.

⁵ Ina quëran a'nanta' a'paantapirinhuë', inaso' huachi tēpapi. Ina quëran na'a a'paantapirinhuë', a'naquën ahuëpi, a'naquën tēpapi.

⁶ Napotohuachinara, hua'anëni yonquiantarin. ‘¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papurahuë', co manta' quëtopihuë'. Hui'nahuë na'con nosoropirahuë', ina huachi a'paarahuë. Ina tēhuëncinso' natēpona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'parin.

⁷ Inpriatonënpitaso nipirinhuë', hui'nin quënanahuatona' ninontopi. ‘Paso' hui'napi a'na tahuëri pa'pin chiminpachin, ya'ipi hua'anëntarin huachi. Huëco' tēpa'ahua'. Ya'ipi ma'shanënpita canpoari matahua,' nitopi.

⁸ Naporahuatona', hui'nin masahuatona', tēpapi. Aipiran tē'yatopi.

⁹ Pa'pin natantohuachin, ¿ma'ta' onpotintapon hui'nin chachin tēpatopi ni'quëhuarë'? Chiniquën no'huiton, inpriatonënpita tēpapon. Ina quëran nasha inpriatoro'sa' acoantapon, tēnahuë.

¹⁰ Iráca Yosë nohuanton, ninorin. Quiricanënguë ninshitërinso' ¿co nontëramahuë' ti? Ninshitaton, naporin:

‘Na'pi quëran yapëihuachina, a'na na'pi ya'huëpirinhuë', sacatoro'sari co nohuantopihuë'. “Nagoonin,” ta'tona', tē'yatopirinahuë'.

Hua'anëni maantarahuaton: Iso na'pi mini na'con na'con nohuantërahuë pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoantarin.

¹¹ Yosë chachin naporin.

Napoaton ¡Ma noyacha inaso' ninin paya! tēnhua,' tēnin quiricanënguë,” itërin Quisosori.

¹² Natanahuatona', cotio hua'ano'sari chiniquën no'huipi. “Chinotatonpoa' pënënarinpoa',” ta'tona' Quisoso yamapirinahuë' tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Piyapi'sa' niyontonpisopita tē'huatatona', co mapihuë'. Patopi huachi.

Copirno marë' coriqui ma'patërinso'
(Mateo 22.15-22; Lucas 20.20-26)

¹³ Ina quëran hua'ano'sari yonquipi Quisoso nonpintacaiso marë'. Napoaton a'naquën parisioro'sa' a'papi. Caraíchín Irotisë imarinsopitanta' a'papi. Yapa'pachinara, itapona': “Paatoma', nisha nisha natanco'. Co no'tëquën a'panihuachinquëmahuë', sha'huirapiahua,” itatona', a'papi.

¹⁴ Canconahuatona', noyásha nontonpi nonpintacaiso marë'.

—No'tëquën Maestro nontërancoi. Co piyapi'sa' pa'yatiinënguënso marë' a'chinanhuë'. Co hua'an tēranta' tē'huatëranhuë'. Yosë nohuantërinso' no'tëquën a'chintërancoi. Napoaton yanatanainquën. Noma copirno nisha piyapi niponahuë', ya'ipinpoa'

hua'anëntërinpoa'. Coriqui ma'painpoaso marë' comisionën a'parin. Huë'pachin, ¿noya ipora quëtacaso' ti? ¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

¹⁵ Yanonpintopiso' nitotaton, Quisosori itërin:

—¿Canpitaso' nonpintënquëma! ¿Ma'marëta' yaatëhuëramaco? Noma coriqui quëshico ni'i, itërin.

¹⁶ Napotohuachina, quëtopi.

—¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininëonta' isëquë ninshitopi? itantarin.

—Noma copirno chachin, itantapi.

¹⁷ —Copirno ma'shanën ni'quëhuarë' inachachin quëtantaco'. Naporahuaton, Yosëso nininpoa' ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëcaso' ya'huërin, itërin.

Natanahuatona', pa'yanpi. “¿Ma noyacha a'panirinpoa paya!” nitopi.

Piyapi'sa' nantantapiso'

(Mateo 22.23-33; Lucas 20.27-40)

¹⁸ Ina quëran a'napita cotio hua'ano'sa' ya'huëre' huë'pi, satorio'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. “Piyapinpoa' chiminpatëhua', co onporonta' nantantarihuahuë',” toconpi. Inahuanta' Quisoso yanonpintatona', iráca napopiso' sha'huitiipi:

¹⁹ —Íraca, Maistro, Moisësë ninshitërin pënëinpoaso marë'. “Quëmapi sa'aponahuë co hui'nin ya'huëyátërasohuë' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroën maantacaso' ya'huërin. Hui'nahuanpachin, iinco' apoin inari ya'huëretacaso marë'. Ina quëran mashotohuachin, ma'shanën, no'panën, inapita masarin,” tënin Moisësë.

²⁰ Canchisë iyaro'sa' ya'huërin. Paninanso' sa'apirinhuë'. Co hui'nin ya'huëyátërasohuë', sa'in ayananpirin.

²¹ Ina iini chachin maantarin. Moisësë tëninso chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huëyátërasohuë', chimiantarin. A'na iionta' inapoantarin.

²² Canchisë iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tëranta' hui'nin ya'huëyátërasohuë', ya'ipi taquipi. Ina quëran sanapinta' chiminin.

²³ Canchisë iinpita chachin nani mapirinahuë', nantantacaso tahuëri nanihuachin, ¿inquën chachincha sa'in ninë'poya? itopi.

²⁴ —¿Canpitaso' co no'tëquën yonquiramahuë! Yosëso' chini chiniquën nanantopirinhuë', co nohuitëramahuë'. Quiricanëonta' nontapomarahuë', co cancanëma quëran natëramahuë'. Napoaton co nanitëramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Yosë ya'ipi nantantarin.

²⁵ Chiminpisopita nantantahuachina', co huachi sa'aponahuë'. Sanapi'santa' co huachi so'yaponahuë'. Anquëniro'sa pochachin nisapi huachi.

²⁶ Chiminpisopita tëhuënhachin nantantapipi. ¿Co'na ina Moisësë ninshitërinquë nontëramahuë'? Sarsa nara'huaya orotarínso' nicaso', Yosëri nontërin. “Caso' Yosëco. Apraan chinotarínco. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarínaco,” itërin Yosëri.

²⁷ Nantantapirëhuasopitaráchin Yosë chinotarëhua'. Napoaton Apraan, Isaco, Cacopo, inapita nani chiminpirinahuë', nantantapipi. Canpitaso' co no'tëquën yonquiramahuë', itërin Quisosori.

Yosë na'con na'con nohuantërinso'

(Mateo 22.34-40)

²⁸ Satorio'sarë' ninontaso', a'na cotio maistro huë'nin. Natanahuaton: “Ma noyacha Quisososo' nitotërin paya,” ta'ton, itapon:

—Yosë na'con pënëinpoa'. ¿Ma'ta' na'con na'con nohuantërin natëcaso'? itërin.

²⁹ —Inta' nipachin iyasha a'chinchinquën. Yosë quiricanën quëran chachin sha'huitërinpoa'. “Ya'ipi israiro'sanquëma', natanco'. Yosëichin hua'anëntërinpoa'. Inasáchin natërehuaso'.

³⁰ Ina na'con na'con nosorocaso' ya'huërin. Ya'ipi cancanëma quëran, ya'ipi hua'yanëma quëran, ya'ipi yonquinëma quëran, ya'ipi chinirama quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromiatoco'.

³¹ Isonta' Yosë nohuantërin: Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco', tënin. Nosorotacaso' na'con na'con nohuantërin, itërin Quisosori.

³² –Tëhuëenchachin Maestro no'tëquën nonan. A'naíchin Yosë ya'huërin. Co a'na ya'huërinhuë'.

³³ Ya'ipi cancanënpoa quëran, ya'ipi yonquinënpoa quëran, ya'ipi chinirëhua quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromiatacaso' ya'huërin. Naporahuaton, canpoara ninosororëso pochachin a'napitanta' nosorocaso' ya'huërin. Iráca Moisësë pënëninpoa'. “Yosë yachinotohuatama', oshanëma marë' ma'sha tëpatoma', ahuiquitoco',” itërinpoa'. Inapopirëhuahuë', co Yosë nosorohuatëhuahuë', co piyapi'santa' nosorohuatëhuahuë', Yosëso' co onpopinchin noya ni'sarinpoahuë', itërin.

³⁴ –No'tëquën iyasha yonquiran ni'ton, pi'pian pahuantarinquën Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaso', itërin Quisosori.

Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' tapanatona', co huachi nohuantopihuë' nataantacaiso'.

Yosëri a'paimarinso'

(Mateo 22.41-46; Lucas 20.41-44)

³⁵ Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë Quisosori piyapi'sa' a'chintaantarin.

–Iráca quiricanën quëran Yosë tapon: “A'na tahuëri a'na quëmapi acoarahuë piyapi'sa' nicha'ëcaso marë'. Inaso' Cristo,” tënin. Cotio maestro'saso' a'chinpachinara, “Cristoso' Tapi shia'huain,” topi. ¿Onpoatonta' naporin? Ina iyaro'sa' yonquico'.

³⁶ Iráca Ispirito Santo nohuanton, Tapi chachin ninshitërin. Cristo ninoton, naporin: Yosëri Sinioronëhuë sha'huitërin.

“Inchinanëhuë quëran huënsëquë'

inimiconënpita cari minsëchinquën,” itërin Yosëri, tënin Tapi.

³⁷ Shia'huain niponahuë', Cristo yonquiaton, “Sinioronëhuë,” tënin Tapi. Piyapi chachin nipirinhüë', Tapiri chinotërin. ¿Onpoatonta' naporin? itërin Quisosori. “Yosë hui'nin chachin ni'ton, naporin,” ta'caiso nipirinhüë', co manta' topihuë'.

Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpisopitaso nipirinhüë', nóya natanpi.

Maestro'sa' pënëninso'

(Mateo 23.1-36; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Ina quëran Quisosori a'chintaantarin. “Ni'cona cotio maestro'sa' nonpintochinënuëma'. A'naquën naporopi a'mopi piyapi'sari nohuitacaiso marë'. Ina pochin a'mosahuatona', cachiquë pa'pachinara, na'a piyapi'sari noya nontopi. ‘Huë'cama maestro,' itohuachinara, pa'yatopi.

³⁹ Cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë ya'compachinara, hua'ano'sapitarë' yahuënsëconpi. Pita nipachinara, huancánachin yahuënsëpi. ⁴⁰ Noya nonaponaraihuë', a'naya a'naya quëyorono'sa' nonpintatona', ma'shanënapita matopi. Ama noninacaiso marëhuë' hua'qui' Yosë nontopirinahuë', co cancanëna quëran natëpihuë'. Ina marë' aquë aquëtë' Yosëri ana'intarin,” tënin.

Quëyoron Yosë marë' coriqui acorinso'

(Lucas 21.1-4)

⁴¹ Ina quëran coriqui cacon notënanquë Quisoso huënsërin. Piyapi'sa' ni'sárin. Notohuaro' piyapi'sa' huë'sahuatona', coriqui Yosë marë' inaquë po'moquirapi. Na'a ma'huano'saso' na'con coriqui po'morapirinahuë'.

⁴² Ina quëran a'nara quëyoron huë'nin, sa'ahua nininso'. Catotëra'huayaíchin coriqui po'moquirin, pi'pira'huaya pa'tërinso'. ⁴³ Ca'tano'sanënpita përasahuaton, Quisosori itapon:

—No'tëquën itëranquëma'. Na'a piyapi'sa' na'con coriqui po'morapirinahuë', iso quëyoronso', na'con na'con po'moquirin, ténahuë.

⁴⁴ Ma'huanos'asos' na'a coriquihuanatona', ya'sotopiso' acopi. Iso sanapiso nipirinhuë', pi'pian ya'huëcharinso tëranta' tiquirin. Co huachi ya'huëtërinhuë'. Napoaton na'con na'con Yosë quëtërin, ténahuë, itërin.

13

Yosë chinotopiso pëi' ohuatapiso' (Mateo 24.1-2; Lucas 21.5-6)

¹ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi quëran pipihuachinara, a'na ca'tano'sanëni itapon: —Ni'quë' Maistro. Ma noyápiachin pëipiso'. Pancara'pi quëran nipi, itërin.

² —Iporaso' noyápiachin ni'piramahuë', a'na tahuëri ya'ipi ohuatapi. Co a'na na'piya tëranta' niya'huitarinhuë', itërin.

Ayaro' tahuëri ya'caritërinso' (Mateo 24.3-28; Lucas 21.7-24; 17.22-24)

³ Ina quëran Oriposë panënuquë pa'sahuaton, inaquë huënsëconin. Ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëapi. Aquë quëran Yosë chinotopiso pëi' notëërapí. Pitro, Santiago, Coansha, Antërisë, inapitari itapona':

⁴ “¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ya'ipi yata'huantohuachina', ¿onporahuachinata' nitotapi? Sha'huitocoi quiyanta' nitochii,” itopi.

⁵ “Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënuquëma'.

⁶ A'naquën huëcapona', 'Caso' Cristoco. Yosë chachin a'parinco,' tēcaponá'. Nonpintë' nipirinhuë', na'a piyapi'sari imapona'.

⁷ Nisha nisha parti piyapi'sa' nino'huiapi. Niahuëatona', quira nisapi. Ina natantohuatama', ama pa'yancosohuë'. Tëhuëenchachin nisha nisha parti naporapi. Napoaponahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁸ Nisha nisha nananquë nonpisopita nino'huitona' quira nisapi. Copirnoros' capini nino'huitona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'. A'na parti a'na parti ocohua pa'sarin. Cosharo' pahuanpachin, tanari tiquirarin. Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, iquitárin, co a'naróáchin huairinhuë'. Inapochachin ayaro' tahuëri ya'caritohuachina, na'con parisitapirinahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁹ Ni'cona canpitanta' naniantotamaco. A'na tahuëri masarinënuquëma'. Imaramacoso marë' coisëquë sha'huirapiarinënuquëma'. Cotio niyontopiso pëiro'saquë huihuirarinënuquëma'. Imaramaco ni'ton, chirinchi hua'ano'sa' ya'huërinquënta' sha'huirapiarinënuquëma'. Ca nohuanto, inaquë quëparinënuquëma' nanamëhuë sha'huitacaso marë'.

¹⁰ Co'huara isoro'pa' ta'huanchatërasohuë', noya nanan ya'ipi piyapi'sa' sha'huitacaso' ya'huërin. Nisha nisha nananquë nonpisopita nataina'.

¹¹ Mapachinënuquëma', '¿Ma'cha tonopocoya?' ama tocosohuë'. Coisë'pa' quëpahuachinënuquëma', naporos' Yosë catahuaarinquëma' noya nonacamaso marë'. Co canpitaora nonsaramahuë'. Ispirito Santo ayonquiariinquëma' noya nonacamaso marë'.

¹² Naporos' tahuëri'sa' nisha nisha yonquiapi. A'naquën imasarinaco. A'naquënso nipirinhuë' co nohuantarinacohuë' ni'ton, quëmopinënpita capini nino'huiapi. A'naquën iin chachin niponahuë', sha'huirapiarin tēpacaiso marë'. A'naquën hui'ninpita imapachinaco, pa'pini chachin sha'huirapiarin. A'naquën a'shinhuë nipon, pa'pinhuë nipon, imapachinaco, hui'ninpitari chachin sha'huirapiapi tēpacaiso marë'

¹³ Imaramaco ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' no'huiarinënuquëma'. Napoaponahuë', chiminaquë huarë' imamiatohuatamaco, cha'ësarama huachi.

14 A'na tahuëri inimicoro'sa' Yosë pëinëncuë ya'conahuatona', pa'pi co noyahuë' nisapi ni'ton, tapiapona', co huachi inaquë Yosë chinotapihuë'. (Ina quíríca nontohuatama', noya yonquico'.) Ina ni'patama', naporo' ta'aco'. Cotia parti ya'huëhuatama', motopi'pa' ta'aco'.

15 Pëinëma' a'canamaso' aipi ya'huëhuatama', ama ma'shanëmapita quëpacaso marë' ya'concosohuë'. A'naroáchin topinan paco'.

16 Iminëmaquë sacatasëncuëma' nipachin, ama a'moramaso tëranta' maquintacoso-huë'. Manóton ta'aco'.

17 Naporo tahuëri'sa' cayorono'sa', sho'shopia'hua ya'huëtopiso', inapita parisitapona'. ¡Ma'huantacha nicapona paya!

18 Yosë nontoco' ama o'napi tahuëri inapocamaso' ya'huë'insohuë'.

19 Naporo' tahuëri'sa' piyapi'sa' chini chiníquën parisitapi. Isoro'pa' ninin quëran huarë' co ina pochin parisichátërapihuë'. Ina piquëraonta' co onporonta' ina pochin parisitaantarapihuë'.

20 Yosë nohuanton, co hua'qui' aparisitapihuë'. Hua'qui' aparisitapi naporini, ya'ipi piyapi'sa' taqui'itonahuë'. Nipirinhüë', piyapinënpita nosoroaton, co nohuantërinhuë' hua'qui' aparisitacaiso'. Huayoninsopita nicha'ësarín huachi.

21 Naporo' tahuëri'sa' nisha nisha sha'huitarinëncuëma'. '¡Ni'cochi, Cristo nani huë'nin!' tosapi. A'napitanta' taponá: '¡Ni'cochi, pasëquë ya'huarin!' tosapi. Napotohuachinëncuëma', ama natëcosohuë'.

22 Na'a nonpin nanan pënëntona'piro'sa huëcapona'. 'Caso' Cristoco,' tëcapona' a'naquën. 'Caso' ninotona'pico,' tosapi a'naquëonta'. Sacá' nininso' nisapi piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. Ni'sahuatona': 'Ma'pitacha nitotërin paya. ¿Yosë quëran o'mamara, ti?' ta'ona', na'a piyapi'sari imasapi. Yosëri huayoninsopita quëran huarë' nonpintochinaichin nisapi.

23 Canpitaso nipirinhüë' ni'cona nonpintochinëncuëma'. Nani sha'huitëranquëma' ama naporo' tahuëri'sa' nonpintinëncuëmaso marëhuë', itërin Quisosori.

Quisoso o'macaso tahuëri

(Mateo 24.29-35, 42, 44; Lucas 21.25-36)

24 Ina toshuaton taantarín: "Ina quëran iyaro'sa' nani chiníquën parisitohuachina', pi'i tashiarín. Yoquinta' co huachi a'pínarinhüë'.

25 Naporahuaton, na'a tayoraro'santa' anotarín. Ya'ipi inápaquë ya'huërinso'pitanta' nacon nacontapon.

26 Naporo' ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, chitoro' huancana o'mantararahuë. Chiníquën nanantato, huënaráchin huënaráchin ya'noarahuë.

27 O'mantahuato, anquëniro'sa' a'pararahuë Yosëri huayoninsopita ya'ipi parti quëran ayontonacaiso marë'. Pa'sahuatona', nisha nisha parti quëran huarë' ayontonapi huachi.

28 Iquira nara papotërin quëran, iyaro'sa', nitotoco'. Ta'amëncuë monoantahuachina, 'Nani o'napi naniriarín huachi,' topi.

29 Inapochachin nani ma'sha onporahuachina, nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuëri naniriarín huachi,' tosarama'.

30 No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huara cotioro'sa' huënton ta'huanchatërasoihuë', nani ma'sha onporapi.

31 Isoro'pa' ta'huantarín. Pi'iro'tënta' ta'huantarín. Ca nonahuëso nipirinhüë', co onporonta' ta'huantarinhüë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipi sha'huitëranquëmaso chachin naniarín huachi.

32 Onporosona o'mantaca'huaso' tahuëri nanihuachin, co insonta' nitotërinhuë'. Co anquëniro'sa' tëranta' nitotapihuë'. Yosë hui'ninco naporahuë', co ca tëranta' nitotërahüë'. Tata Yosëichin nitotërinso'.

³³ Napoaton ama huë'ërëso pochin cancantatoma', naniantocosohuë'. Onporosona o'mantaca'huaso' tahuëri nanihuachin, co nitotaramahuë'. Yosë nontatoma', ninaco. Noya yonquiatoma', ya'huëco'.

³⁴ A'na quëmapi aquë yapa'ninso pochin nisarin. Yapa'pachina, inpriatonënpita camairin. A'naya a'naya sha'huitërin ma'sona nicacaiso marë'. Ya'coana to'shitona'pinta' sha'huitaton: 'Pëi' noya ni'quë', itërin.

³⁵ Onporosona pëi' hua'anën huënantacaso' co nitotopihuë'. 'T'huaraya huarë' huëcapon nimara. Yonotashi' a'na' huëcapon nimara. Atari përasahuaso', huëcapon nimara. Tashíramiachin huëcapon nimara,' topi. Inapochachin canpitanta' o'manta'huaso tahuëri co nitotatomahuë', nináco.

³⁶ Ni'cona a'nanaya o'mato, huë'ësënuëma' quënanquimatënquëma'.

³⁷ Nani a'chintëranquëma huachi. Ya'ipi piyapi'sa' nitochina'. 'Ama huë'ërëso pochin cancantatomarahuë', ninaco,' itarahuë ya'ipi piyapi'sa',' itërin Quisosori.

14

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'

(Mateo 26.1-5; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

¹ Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' Yosëri iráca nicha'ërinso' yonquiatona', coshatapi. Pan co huëpocatërinsohuë' ca'sapi. Pascoa naniriahuachina, cotio hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitari chinotapi onporahuatonsona Quisoso macacaiso marë'. Nonpintatona', yatëpapi.

² —Ama niyontopiso tahuëri'sa chachin maahuasohuë', piyapi'sa' no'huihuachinënpoa'. Quisoso pa'yatapi ni'ton, ahuëarinënpoa', topi a'naquën.

Hua'saiquë opomototërinso'

(Mateo 26.6-13; Juan 12.1-8)

³ Quisososo' Pitaniaquë pa'nin. Simon pëinënquë coshatapatarin. Inaso' chana caniori mapirinhüë', anoyatërinso'. Misaquë coshataso', a'nara sanapi huë'nin. Potiria'huaya nishana'pi quëran nipiso' quënin. Inaquë pimo hua'sai' na'con pa'tërinso' ya'huërin. Potiria'huaya oparahuatón, Quisoso motënquë hua'sai' opomototërin.

⁴ A'naquën no'huitatona', inahua capini ninontapi.

—¿Onpoatonta' iso hua'sai' pa'ton nipirinhüë' chiniarin?

⁵ Pa'anin naporini, cara pasa tahuëri marë' pahuëretopiso pochin coriqui canaitonhuë'. Sa'ahuario'sa' quëtacaso' ya'huëchitonhuë', nitopi. Ina pochin yonquiatona', sanapi no'huipi.

⁶ Quisosoriso nipirinhüë', itapon:

—¿Ma'marëta' iso sanapi no'huirama'? Tananpitoco'. Na'con nosoroatonco, inapotërinco.

⁷ Nani tahuëri sa'ahuario'saso' isëquë ya'huërapí. Nohuantohuatama', nosoroarama'. Napoaponahuë', caso' co hua'qui' canpitaro'co ya'huarahuë'.

⁸ Iso sanapiso' cancanën quëran noya yonquiatón, inapotërinco. Co'huara chimiyantërasocohüë', nosoroatonco, nonëhuë hua'saiquë opotërinco pa'pitinacoso marë'.

⁹ No'tëquën itaranquëma'. Insëquësona noya nanan sha'huihuachina', iso sanapi napotërinco'so' sha'huirapi anta'. Co naniantapihuë', tënin.

Cotasëri sha'huirapirinsó'

(Mateo 26.14-16; Lucas 22.3-6)

¹⁰ Shonca catoya'piri Quisoso ca'tanpirinahuë', a'nara' corto hua'ano'saquë pa'nin sha'huirapicaso marë'. Inaso' Cotasë Iscarioti itopi.

¹¹ Natanahuatona', pa'yatopi: "Ina marë' coriqui quëchinquën," itopi. Ina quëran Cotasë yonquirarin po'oana quëran Quisoso a'nocaso marë'.

*Pascoa tahuëri coshatopiso'**(Mateo 26.17-29; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)*

¹² Pascoa nanihuachina, nisha pan ca'pi, co huëpocatërinsohuë'. Naporo' tahuëri chachin carniroa'hua iráca tēpapiso pochin tēpaantapi capatona' yonquicaiso marë'. Nani pi'ipiquë cotioro'sa' naporápi ni'ton, ca'tano'sanēnpitari Quisoso itapona':

—¿Intohuata' Maistro paatoi Pascoa cosharo' nii capacaso marë'? itopi.

¹³ Napotohuachinara, cato' ca'tano'sanēnpita nontërin:

—Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapi nacapiarama'. Yonquë i'sha chi'yatarin. Ina imaco'.

¹⁴ Pëiquë ya'conconpachin, pëi' hua'anën natanconco'. “¿Insëquëta' patoana ya'huërin Pascoa cosharo' capa'huaiso'?” tēnin Maistro, itonco'.

¹⁵ Napotohuatama', panca patoana inápaquë nininso' a'notarinquëma'. Inaquë misa, huënsënan, inapita ya'huërarin coshatacaso marë'. Nani taparin huachi. Inaquë cosharo' nico' canpoa' capacaso marë', itërin.

¹⁶ Pa'sahuatona', ninanoquë canconpi. Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Inaquë Pascoa cosharo' nipi capacaiso marë'.

¹⁷ Nani tashiro'porapaso', Quisoso shonca cato' ca'tano'sanēnpitarë chachin huë'pi.

¹⁸ Misaquë coshataso', Quisosori itapon:

—No'tëquën iyaro'sa' itëranquëma'. A'naquëma' carë' coshatapomarahuë', sha'huirapiramaco, itërin.

¹⁹ Natanahuatona', sëtopi. Sëtatona', a'naya a'nayari Quisoso natanpi.

—¿Incoita' Siniro yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? topi a'naya a'naya.

²⁰ —Shonca catonquëma' ca'tanapomaracohuë', a'naquëma' yasha'huirapiramaco. Ina sënanquëráchin i'shiaton carë' caponahuë', yasha'huirapirincos.

²¹ Yosë quiricanëinquë ninorincoso chachin chiminarahuë. Yosë quëran quëmapico niporahuë', chiminarahuë. Napoaponahuë', quëmapi yasha'huirapirincoso' ma'huantacha nicapon paya. Co nasitërinhuë' naporini, noya noya niitonhuë', itërin.

²² Coshatasoi', pan masahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën Tata,” itahuaton, së'panin. Ina quëran, ca'tano'sanēnpita quëtëra'piarin.

—Ca'co' iyaro'sa'. Ca nonëhuë pochin iso', itërin.

²³ Minëa'huanta' masahuaton, “Yosparinquën Tata,” itahuaton, inanta' quëtërin. Quëtohuachina, ya'ipi o'opi.

²⁴ —Ca huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë na'a piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'.

²⁵ No'tëquën itaranquëma'. Ipora quëran huarë' co huachi opai' o'oantarahuë'. Chiminarahuë huachi. A'na tahuëri Yosë hua'anëntërinso' nanihuachin, nasha pochin nininso' o'oantarahuë. Naporo' noya noya cancantarihua', itërin.

*Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'**(Mateo 26.30-35; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)*

²⁶ Nani Yosë cantanën cantarahuatona', Oriposë panëinquë pa'pi.

²⁷ Inaquë Quisosori itapon:

—Tëhuëenchachin ya'ipinquëma' ta'ananpiaramaco. Iráca quiricanëinquë ninoton, Yosë naporin. “Ca nohuanto, pë'tahuatona'pi tēpaapi. Tēpahuachina', ohuicanënpita yanquëërapi,” tēnin. Ipora tashi chachin napoarama'.

²⁸ Chiminaporahuë', Yosë ananpitaantarincos. Ananpitaantahuachinco, ca'ton Cariria'pa' pa'sarahuë. Inatohua' niquënantarihua', itërin.

²⁹ —A'napita ta'ananpipirinëinquëonta', co caso' ta'arahuë', itërin Pitrori.

³⁰ —No'tëquën iyasha itaranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari catoro' përasatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco. “Co caso' Quisoso nohuitërahuë',” to-conapon, itërin Quisosori.

³¹ —Quëma imasaranquën ni'ton, yatëpapurinacohuënta', co onporonta' nonpinapiaran-quënhuë', itërin Pitrori.

Inachachin topi ya'ipiya.

Quisoso sëtaton, Yosë nontërinso'
(Mateo 26.36-46; Lucas 22.39-46)

³² Ina quëran nararoquë canconpi, Quisimani itopiquë.

—Isëquë iyaro'sa' huënsëtaco'. Yosë nontëri'i, itërin Quisosori.

³³ Pitro, Santiaco, Coansha, inapitaíchin amashamiachin quëparin. Naporo' sëtaton, co napion cancantërin.

³⁴ —Pa'pi sëtërahuë. Chiminchináchin sëtërahuë. Isëquë huënsëtaco'. Ama huë'ëtomarahuë', ni'táco', itërin.

³⁵⁻³⁶ Amashamiachin pa'sahuaton, isonconahuaton, no'paquë huarë' monshomarin. Inaquë Yosë nontarin. “Quëma nohuantohuatan Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohuë'. Main o'orëso pochin parisita'huaso' ya'huërin. Co parisita'huaso' nohuantaporahuë', quëma nohuantohuatan, ma'sona yaonpotohuatanconta' noya, tënahuë. No'tëquën yanatëranquën,” itërin.

³⁷ Ina quëran huënantapurinhuë', cara chachin huë'ësápi quënanquintarin.

—¿Onpoatoncha iya Simon, huë'ësanaran paya? ¿Co a'na ora tëranta' nanitëranhuë' ni'tamaso' ti?

³⁸ Ama huë'ëtomahuë', ni'táco'. Yosë nontáco' ama sopai minsëinquëmaso marëhuë'. Cancanëma quëran Yosë yanatëpiramahuë', co canpitaora chiníquën cancantëramahuë', itërin.

³⁹ Naquëranchin paantarahuaton, Yosë nontantarin. Inachachin itantarahuaton,

⁴⁰ huënantapurinhuë', naquëranchin huë'ëantapi quënanquinantarin. Huë'ëi' iquitatona', huë'ësápi. Tapanatona', co nanitopihuë' ma'sha ta'caiso'.

⁴¹ Naquëranchin paantarahuaton, Yosë nontantarin. Ina quëran huënantarahuaton, ca'tano'sanënpita itapon:

—¿Ipora huanta' huë'ësarama' ti? Nani huachi. Nani ora nanirin. Yosë quëran quëmapico nipirahuë', sha'huirapiarinco oshahuano'sa' macainacoso marë'.

⁴² Huënsëco' pa'ahua'. Ni'co'. Sha'huirapiarinco'so' nani canquiarin, itërin.

Quisoso mapiso'
(Mateo 26.47-56; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

⁴³ Nonaso chachin, Cotasë canquirin. Inanta' Quisoso ca'tanaponahuë', sha'huirapiarin macacaiso marë'. Notohuaro piyapi'sari imaquiapi. Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', ansiano'sa', inapitari a'papisopita. Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatona', huë'sapi.

⁴⁴ Co'huara canshátërasoihuë', Cotasëri nani sha'huitërin Quisoso nohuitacaiso marë'. “Apinorahuë quëran Quisoso nohuitatoma', maco'. Noyá tonporahuatoma' quëpaco', ta'ahuachin,” itërin.

⁴⁵ Canquirahuaton, Quisoso ya'yoranquirin. Ina quëran:

—Tashita Maistro itahuaton, apinoirin.

⁴⁶ Ina quëran Quisoso chiníquën masapi.

⁴⁷ A'naso nipirinhuë' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën ahuërin. Inapotaton, nishitëhuëratëtërin.

⁴⁸ Quisosori piyapi'sa' itapon:

—Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatoma', huëcapairamaco. Matararo pochin cancantatomaco, ¿yamanamaco ti?

⁴⁹ Co'tana nani tahuëriya Yosë pëinënquë ya'huëato, a'chinárahüë. Nicapomaracohüë', co manamacohüë'. Napoaponahuë', Yosë quiricanën quëran ninorinacoso chachin masaramaco, itërin.

⁵⁰ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari ta'ananpipi.

⁵¹ A'na hui'napiso' sahuanasaquëáchin niso'quëëtahuaton Quisoso imasapirinhüë', mapi. Mapirinhüë',

⁵² sahuanasáchin matohuachinara, i'nanpirapi ta'arin.

Cotio hua'ano'saquë quëpapiso'

(Mateo 26.57-68; Lucas 22.54-55, 63-71; Juan 18.12-14, 19-24)

⁵³ Nani Quisoso masahuatona', corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' ya'huërinquë quëpapi. Inaquë ya'ipi corto hua'ano'sa', ansiano'sa', cotio maistro'sa', inapita nani niyontonpi.

⁵⁴ Pitroso nipirinhüë', aquë quëran imaquiarin. Corto hua'an i'iratë' pairapirinquë huarë' imaquirin. Inaquë ya'conahuaton, ponisiaro'sapitarë' huënsëaton, napëntarin.

⁵⁵ Ya'ipi hua'ano'sari yatëpapi ni'ton, a'naya a'naya Quisoso nonpinapicaíso marë' yonípirinhüë', co quënanpihuë'.

⁵⁶ Na'a nonpinapiaponaraihuë', nisha nisha nonconpi. Co inachachin nonpihuë'.

⁵⁷ A'naquën huanirahuatona', tapona':

⁵⁸ —I'hua chachin Quisoso naporin, natanai. “Yosë pëinën piyapi'sari nipiso' ata'huantahuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë. Co piyapi'sari nipisohüë' acoantarahuë,” toconin, itopi.

⁵⁹ Napoaponahuë', co inahua tëranta' inachachin nonpihuë'. Nisha nisha nonpi.

⁶⁰ Corto hua'an chini chiníquën nanantërinsoari huanirahuaton, Quisoso itapon:

—¿Ma'ta' ta'tona' isopita nonapirinhëinquën? ¿Co manta' tēnanhuë' ti? itërin.

⁶¹ Quisososo nipirinhüë', co manta' tēnhüë'. Ta'tárin. Napohuachina, naquëranchin nataantarin:

—¿Quëmaso' Cristo, Yosë hui'ninquën chachin ti? itaantarin.

⁶² —Ca mini inaco. A'na tahuëri ni'saramaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, Yosë chiníquën nanantaton, inchinan quëran ahuënsëarinco. Ina quëran chitoro' huáncana o'mantararahuë niantaramaco, itërin Quisosori.

⁶³ Ina natanahuaton Corto hua'anso, chiníquën no'huitërin. A'morinso osharahuaton tapon:

—“¿Caso' Yosë hui'ninco,” toconin! Nani natanëhua'. Co huachi a'napitari sha'huirapicaíso' nohuantarihuahuë'.

⁶⁴ Nani huachi Yosë yaya'huëretërinso' natanëhua'. ¿Ma'ta' onpotahua' Quisoso? tēnin.

—Pa'pi co noya quëmapihuë' ni'ton, tēpacaso' ya'huërin, topi ya'ipiya.

⁶⁵ Naporahuatona', Quisoso ipitopi. Tonporayatahuatona', chiníquën panpirayapi.

—Quëmaso' Cristonquën nipatan, ninoton no'tëquën sha'huitocoi. ¿Inta' ahuërinquën? itoonpi.

Ponisiaro'sarinta' chiníquën ahuërayapi.

Pitrori nonpinapirinsó'

(Mateo 26.69-75; Lucas 22.56-62; Juan 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pitroso i'iratëquë ya'huëápirinhüë', a'na sanapi huë'nin. Corto hua'an cosonanën inaso'.

⁶⁷ Pitro napëntaquëya', inari ni'nin. Noya ni'sahuaton:

—Co'ta quëmanta' Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' ca'tanan, itërin.

⁶⁸ —¿Ma quëmapita' napotëranso'? Co caso' ina quëmapi nohuitërahüë', itërin. Ina quëran pipirahuaton, paira ya'coanaquë pa'nin. Naporó' atari përarin.

⁶⁹ Naquëranchin sanapiri quënantarin. Quënanahuaton, huanipapisopita itapon:

—Iso quëmapi Quisoso ca'tanin anta', itërin.

⁷⁰ —¡Co'chi nohuitërahuë paya! itaantarín. Ina quëran a'napitarinta' itaantapona':

—Quëmanta' Cariria piyapi pochín nonán ni'quëhuarë', Quisoso ca'tanan ipora, itopi.

⁷¹ —¡Co'chi nohuitërahuë paya! Yosë ni'sárinco, co cariso' nohuitërahuë'. Nonpintohu-atënuquëmaso', Yosë ana'intarínco, itërin Pitrori.

⁷² Naporo chachín atari përaantarín. Atari natanahuaton, Quisosori napotërinso' Pitro yonquirín: “Co'huara atari catoro' përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco,” itërinco, ta'ton chiníquën sëtërin. Sëtatón, na'nërin.

15

Piratoquë quëpapiso'

(Mateo 27.1-2, 11-14; Lucas 23.1-5; Juan 18.28-38)

¹ Tahuërianpitoahuachinara, ya'ipi cotío ansiano'sa', cotío maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapita niyontónahuatona', ninontopi. Ina quëran Quisoso tonporahuatona', Pirato ya'huërinquë quëpapi.

² —¿Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën ti? itërin Piratori.

—Inaco mini, tënin Quisoso.

³ Ina quëran corto hua'ano'sari na'con nonpinapipirinahuë', co manta' tëninhuë'.

⁴ —Nani ma'sha sha'huirapipirinënuquënuë', ¿co manta' tënanhuë' ti? itaantarín Piratori.

⁵ Quisososo nipirinhuë', co manta' tëninhuë'. Napohuachina: “Ma quëmapita' isoso' ni'ton, co manta' tëninhuë',” tënin Pirato yonquiatón.

Tëpacaiso marë' sha'huirínso'

(Mateo 27.15-31; Lucas 23.13-25; Juan 18.38-19.16)

⁶ Nani Pascoa tahuëri a'nara apina'pi tashinan pëi quëran ocoirin noya pipicaso marë'. Pita tahuëri ni'ton, Noma hua'an napotërin. Insosona piyapi'sari nohuantopiso' ocoirin.

⁷ Tashinan pëiquë copirno no'huipisopita ya'huëpi. Copirno piyapínënpita tëpapi ni'ton, tashinan pëiquë po'mopi. A'nara' Parapasë itopiso'.

⁸ Piyapi'sa' huë'sahuatona', Pirato nontiipi.

—Ipora Pascoaquënta' apina'pi ocoitaantacoi, itopi.

⁹ —¿Inta' ocoichínquëma'? Copirnonëma' ocoichínquëma' topirahuë', itërin Piratori.

¹⁰ Corto hua'ano'sari apiratona', Quisoso nani mapi. Ina nitotatón, Piratori naponontërin.

¹¹ Napoaponahuë', corto hua'ano'sari a'naya a'naya piyapi'sa' sha'huítëra'piapi.

—“Co Quisososo' nohuantëraihuë'. Parapasë ocoitocoi,” itoco', itëra'piapi. Napoaton:

—Parapasë ocoitocoi, tosapi.

¹² —¿Ma'ta' nipachín Quisoso onpochi: “Inaso' copirnonëhuëi,” tënamaso'? itërin Piratori. Napotohuachina:

¹³ —¡Corosëquë patanantëquë' chimiin! itapi chiníquën nontatona'.

¹⁴ —¿Ma'marëta' tëpa'i? ¿Ma'ta' onporínso'? itopirinhuë', aquëtë chachín chiníquën itaantapi:

—¡Corosëquë patanantëquë' chimiin! itaantapi.

¹⁵ Ina natanahuaton, ama piyapi'sari no'huicaiso marëhuë' Parapasë ocoitërin. Quisososo nipirinhuë', chiníquën ahuihuitërin. Chiníquën huihuitona', pë'sha pë'shatopi. Ina quëran sha'huítërin corosëquë patanantacaiso marë'.

¹⁶ Ina quëran sontaro'sari Pirato pëinënuquë quëpapi. Pairaanaquë ichiya'conahuatona', ya'ipi sontaro'sa' amatopi.

¹⁷ Nani niyontónpachinara, quëhuanën miachín hua'an a'morínso pochín a'motopi tëhuacaiso marë'. Yancotënta' nahuan quëran nicatona', ayancotopi:

¹⁸ —¡Hua'qui tahuëri nicatón cotioro'sa' hua'anëntëquë'! itoonpi.

19 Piquirananquë ahuëmotopi. Ahuërahatona', ipitopi. Isonahuatona', nito mosharapi.

20 Inapotatona', tëhuapi. Ina quëran quëhuanën a'motopiso ocoitahuatona', inaora a'morinso chachin a'motaantapi. Inapotahuatona', corosëquë patanantacaiso marë' quëpapi.

Corosëquë Quisoso patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

21 Pa'sapirinahuë', a'na quëmapi Sirini parti hua'huatërinso' nacapipi. Iminën quëran huëntararin. Simon itopi. Inaso', cato' hui'ninpita ya'huëtërin, Aricantro, Nopo, inapita itopiso'. Simon nacapirahuatona', sontaro'sari Quisoso corosënën apitëntopi inari quëpatacaso marë'.

22 Pantarahuatona', panëa'huayaquë canconpi huachi, Corocota itopiquë. Corocotaso': "Nansë Moto'," tapon naporin.

23 Huino tanparo nimirio ayontahuatona', yao'shitopirinahuë', co o'orinhuë'.

24 Ina quëran sontaro'sari corosëquë patanantopi.

Nani patanantohuachinara', "Huëco', nicanatëhua', Quisoso a'morinso' maahua'," nitatona' ya'nipirapi. Nicanatona', a'naya a'naya mapi.

25 Yono pi'irirahuaso', corosëquë patanantapi.

26 Onporinso marësona tëparapiso' nani ninshitopi.

ISOSO' COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso ninshitopi. Motën pëtëcha achinpitopi.

27 Quisoso pirayan cato' apiro'santa' patanantopi. A'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahuënan quëran acopi. [

28 Iráca Yosë quiricanënuë ninorin. "Apiro'sapitarë' acorapi," tënin. Naporinso chachin inapitarë' acopi.]

29 Piyapi'sa' na'huëpona pochin Quisoso təcariatona', tëhuapi.

—"Yosë pëinën ata'huantohuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë," tënan pora.

30 Inta nipachin, corosë quëran nohuararahuaton, cha'ëquë', itoonpi.

31 Inapochachin corto hua'ano'sa', cotio maestro'sa', inapitanta' Quisoso tëhuatona', itapona':

—A'napitaso' nicha'ëponahuë', inaora cha'ëcasoso' co nanitërinhuë'.

32 "Caso' Cristoco, israiro'sa' copirnoco," toconin. Inta nipachin, corosë quëran nohuarain nicanatëhua' natëahua', nitopi.

Ina pirayan patanantopisopitanta' Quisoso no'huipi.

Quisoso chiminso'

(Mateo 27.45-56; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

33 Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashirin. I'huaraya huarë' yono tashi pochin ninin.

34 Naporo' Quisoso chiniquën nonin. "Iroi iroi ¿nama sapacatani?" tënin. Inaora nananquë nonaton, naporin. "¿Onpoatonta' Tata patëranco?" tapon naporin.

35 A'naquën huanipapisopitari natanahuatona':

—Natanco'. Iniasë përasamara, topi.

36 A'na quëmapi' manorahuaton, pi'shiro pochin nininso' maconin. Main huino asë'cotëtërin. Nara'huayaquë achinpitahuaton, inápaquë ihuëtërin o'ocaso marë'.

—Tananpitëquë'. Corosë quëran anohuaracaso marë', Iniasë huë'samara, tënin.

37 Ina quëran Quisoso' chiniquën nonsahuaton, chiminin huachi.

38 Naporo' Yosë chinotopiso pëiquë tanontën në'mètë' patonpiso' noshatërin. Inaora noshataton, catotë huarë' ninin. Inapa quëran no'paquë huarë' noshatomarin.

39 Onporahuatonsona Quisoso chiminso' capitani ni'sahuaton:

—Tëhuëenchachin iso quëmapi Yosë hui'nin, tënin.

⁴⁰ Sanapi'santa' aquë quëran notëërapì. A'nara' Maria Mactarina, a'naso' Saroma, a'nanta' Maria. Inaso' Così, Santiaco, inapita a'shina'. Santiacoso' hua'hua nimarinsò'.

⁴¹ Quisoso Caririquë ni'so', imatona', nocomapiso'. A'napita sanapi'santa' Quisoso notëërapì. I'huamiáchin Quisoso Quirosarinquë huë'pachina, inapitarinta' imaquipi.

Na'pi naninquë po'mopiso'

(Mateo 27.57-61; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

⁴² Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' tapatapi chinotacaiso marë'.

⁴³ I'huararahuasò', Così huë'nin. Inaso' Arimatiaquë ya'huërinso'. Cotio hua'an niponahuë', noya Yosë chinotarin. "A'na tahuëri Yosë o'mararin hua'anëntiinpoaso marë'," ténin yonquiaton. Napoaton co të'huatatonhuë', Piratoquë pa'nin Quisoso nonën ma'patacaso marë'.

⁴⁴ "Co chimiyántëramarahuë'," ta'ton, capitán amatahuaton, natantërin. "¿Nani Quisoso chiminin?" itërin.

⁴⁵ "Nani mini chiminin," itërin capitani. Napotohuachina, Così itapon: "Nonën quëpaquë' nipachin," itërin.

⁴⁶ Morin nani pa'anin ni'ton, corosë quëran nonën anohuarahuatona', quëpapi. So'pinahuatona', na'pi naninquë po'mopi. Ina quëran pancara'pi masho pi'napirahuatona', pa'copitopi.

⁴⁷ Maria Mactarina, a'na Maria (Così a'shin nininso'), inapitari ni'sapi. Insëquësona Quisoso acopiso' ni'pi.

16

Quisoso nanpiantarinso'

(Mateo 28.1-10; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

¹ Chinoto tahuëri piquëran Maria Mactarina, Saroma, a'na Maria (Santiago a'shin nininso'), inapita hua'sai' pa'anpi Quisoso nonën pashitonacaiso marë'.

² Tomio tahuëri tashiramiachin pi'i nëhuëcharirahuasò', na'pi nanin'pa' pa'sapi.

³ Inahua capini ninontërapì.

—Pancara'piquë nanin pa'copitopi pora. ¿Incha iporasò' chi'huincatërë'ponpoya? nitopi.

⁴ Canconahuatona', notëëpirinahuë', na'pi panca nipirinhüë', nani chi'huincapi ni'pi.

⁵ Na'pi naninquë ya'conahuatona', hui'napi pochin nininso' ni'pi. Huiríchin a'morahuaton, inchinan quëran huënsëarin. Ni'sahuatona', pa'yanpi. ⁶ Pa'yanasoi', inari itërin:

—Ama pa'yancosohüë'. Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' yonisapiramahuë', co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Corosëquë chiminaponahuë', nani nanpiantarin. Huëco' po'mopiquë ni'quirico'. Capa huachi.

⁷ Napoaton paatoma', ca'tano'sanënpita sha'huitonco'. Pitronta' sha'huitonco' nitochin. "Quisoso'ton nani pa'sarin Cariria'pa'. I'hua sha'huitërinquëmaso chachin pa'sarin. Inatohua' quënancoantarama'," itonco', itërin.

⁸ Pipirahuatona', na'pi nanin quëran ta'api. Pa'pi pa'yanahuatona', ropa ropátërapì. Co manta' topihuë'. Pa'yanatona', co piyapi'sa' sha'huitopihuë'.

Maria Mactarina'ton ya'notërinso'

(Juan 20.11-18)

⁹ Tomio tahuëri tashiramiachin Quisoso nanpiantarin. Nanpiantarahuatón, Maria Mactarina'ton ya'notërin. Ina sanapi iráca canchisë sopairo'sari ya'coancantopirinahuë', nani Quisosori inquitërin.

¹⁰ Nani ni'pachina, pa'nin imapisopita sha'huitacaso marë'. Inapitaso' sëtatona', na'nëapi.

11 “¡Quisoso nani nanpiantarin! Cari ni'nahuë,” itopirinhüë', co natëpihuë'.

Catoya'pi ya'notërinso'
(Lucas 24.13-35)

12 Ina piquëran cato' imapisopitanta' ninano quëran pipiapi. Paaquëya', Quisosori nisha pochin ya'notërin.

13 Nani nohuitahuatona', ca'tano'sanënpita sha'huitoantapirinahuë', co inapita tëranta' natëpihuë'.

Ca'tano'sanënpita ya'notërinso'
(Mateo 28.16-20; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

14 Ina quëran shonca a'nara ca'tano'sanënpita misaquë coshataso', Quisosori ya'notiirin. “¿Onpoatomata', iyaro'sa', co natëtëramahuë'? Co natantochináchinhüë' cancantërama nica. ‘Quisoso nani nanpiantarin. Cari ni'nahuë', itopirinëinquëmahuë', co natëtëramahuë',” itërin.

15 Ina quëran itaantarín: “Ya'ipi parti, iyaro'sa', paco'. Ya'ipi piyapi'sa' noya nanan carinquëma' sha'huitëranquëmaso' sha'huitoco'.

16 Insosona noya nanan natëhuachina', cha'ësapi. Aporihuanahuatona', imapachinaco, cha'ësapi huachi. Co nanamëhuë natëhuachinahuë', Yosëri ana'intarin.

17 Natëhuatama', nani ma'sha nisarama' piyapi'sa' nitotacaiso marë'. Chiníquën nanan quëchinquëma' sopairo'sa' a'pacamaso marë'. Nisha nisha nananquë nonsarama'.

18 Ya'huan mapatama', co manta' onpotarinquëmahuë'. Sonimaonta' nipirinhüë' o'opatama', co chiminaramahuë'. Cania'piro'sa' topinan së'huahuatama', noyatapona',” itërin Quisosori.

Inápaquë panantarínso'
(Lucas 24.50-53)

19 Nani ca'tano'sanënpita nontohuachina, inápaquë Sinioro Quisoso panantarín. Yosëri quëpantarahuaton, inchinanën quëran ahuënsërin.

20 Ina quëran ca'tano'sanënpita pa'sahuatona', Quisoso nanamën sha'huirapi. Siniorori chachin catahuarín ni'ton, ya'ipi parti sha'huirapi. Yosë nohuanton, piyapi a'naroáchin anoyatopi. Nani ma'sha nanitapapi ayonquicaiso marë'. Ina ni'sahuatona', “No'tëquën nontërinpoa',” topi ya'ipi piyapi'sa'. Nani huachi.]

Nocasë ninshitërinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso marë'

Ma'marësona ninshitërinso'

¹ Quisocristo isoro'paquë o'maton, nóya ninin. Na'a piyapi'sari ina naporinso' nani ninshitopi.

² Ca'tano'sanënpitaso' iráca quëran huarë' imatona', naporinso' ni'pi. Nani ya'ipi no'tëquën sha'huitërinacoi.

³ Canta' ya'ipi nanamën nitotërahuë. Hua'qui' natanato, nani noyá nitotërahuë. Napoa-ton, iya Tiohuero ninshichinquën, ténahuë. Quëmaso' pa'pi noya piyapinquën ni'ton, ninshitaranquën. Ya'nán nininso quëran huarë' ya'ipiya ninshitaranquën.

⁴ Na'a piyapi'sa' nani sha'huitopirinënuquënhuë', iporaso' carionta' ninshitaranquën no'tëquën nitotamaso marë'.

Coansha Paotista nasitacaso' ninorinso'

⁵ Iráca Irotisë Cotia parti hua'anëntaso', a'na corto hua'an ya'huërin, Sacariasë itopiso'. Ina huëntoa'huanënso', Apiasë huëntoa'hua, itopi. Sa'inso' Isapira itopi. Inanta' Aaron shiin, iráca corto hua'an ya'coninso'.

⁶ Cato chachin noya Yosë imapi. Ya'ipi pënëntërinso' no'tëquën natëpi.

⁷ Sa'inso nipirinhuë' co hua'hua'pihuë'. Co a'naya tëranta' hua'huin ya'huëtërinhuë'. Nani paiya. So'ionta' nani mashoya.

⁸ A'na tahuëri Sacariasë huëntoa'huanën Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi sirihuitacaiso marë'. Naporo' tahuëri sirihuitacaiso' ya'huërin.

⁹ Cotioro'sa' inachintopiso' imatona', Sacariasë huayonpi yonarin pochin nininso' a'pëcaso marë'. Acohuana ya'conahuaton, pimóton nininso' a'përin Yosë yonquicaiso marë'.

¹⁰ A'pëso', na'a piyapi'sa' aipiran huanirahuatona', Yosë nontapi.

¹¹ Naporo' acohuana Siniro anquëninëni ya'notimarin. Misa'huaya inchinan quëran huanitimarin.

¹² Anquëni quënanahuaton, pa'yanin. Pa'pi të'huarin.

¹³ Anquënriso nipirinhuë' noya nontërin.

—Ama pa'yanquësuhuë'. Quëmaso' Sacariasënuquën, nohuitëranquën. Hua'qui' hui'nahuanacaso' nohuantopiranhuë'. Ina marë' Yosë nontëranso' nataninquën. Sa'an hua'huanarin. Huaihuachin, nininën cari sha'huitaranquënso' acotëquë'. Coansha itëquë'.

¹⁴ Nasitohuachin, noya cancantaran. Na'a piyapi'sari pa'yatapi.

¹⁵ Inaso' nóya quëmapi nipon. Yosëri catahuaarin ni'ton, noya noya nisarin. Naporahuaton, co pi'pian tëranta' main o'oponhuë'. Co'huara nasichátëraponhuë', Ispirito Santori ya'coancantarin. Inasáchin natëarin.

¹⁶ Mashotohuachin, pënëntapon. Pënëntohuachin, na'a israiro'sa' Yosë yonquiantapi.

¹⁷ Iráca Iniasë pënëntërinso pochin nóya pënëntarin. Ina pochin chiníquën nanantarin inanta'. Siniro yao'mahuachin, pënëntapon. Pënëntohuachin, quëmapi'sa' hui'ninpitare' noya ninontantapona'. Iporaso' a'naquën co Yosë natëpirinahuë'. Ina natanahuatona', no'tëquën yonquiapona'. Inari a'chintohuachin, Siniro nohuantapona huachi, itërin anquënriri.

¹⁸ —Caso' mashoyaco. Sa'ahuënta' nani paiya. ¿Inaporo'pocoita'ma nica? ¿Onporahuatota' no'tëquën nitochi? ténin Sacariasë.

¹⁹ —Caso' Capirico. Yosë ya'huërin quëran o'marahuë. Ina a'paimarinco nonta'huanquënso marë'. Noya nanan sha'huitopiranquënhuë'.

20 Co natërancohuë' ni'quëhuarë', hua'qui' co nonsaranhuë'. Hui'nán nasitaquë huarë' co nonacamaso' nanitaranhuë'. Napoaponahuë', no'tëquën nontëranquën. Hui'nahanaran. Tahuërinën nanihuachin, sa'an huaiarin, itërin anquë'niri.

21 Piyapi'saso nipirinhüë' Sacariasë ninatona': "¿Onpoatonta' hua'quiarin?" topi.

22 Ina quëran acohuana quëran pipirinhüë', co huachi nanitërinhuë' nonacaso'. Imirin quëran anquitaponahuë', co nanitërinhuë' piyapi'sa' nontacaso'. "Acohuana ya'conin quëran, Yosë nohuanton, hua'narëso pochin quënamara," topi.

23 Nani Yosë chinotopiso pëiquë sirihuitohuachina, Sacariasëso' ya'huërin'pa' paan-tarin.

24 Ina quëran co hua'quiya quëranhuë' sa'in cayorin huachi. A'natërápo yoqui pochin co intoaso' pa'ninhüë'. Pëinënuquë ya'huárin.

25 "Ma noyacha Yosë catahuarinco ni'ton, hua'huanarahüë' paya. Ina nohuanton, co huachi tapan ya'huëtarincohuë'," tënin yonquiaton.

Anquë'niri Maria nontërinso'

26 Nani saota yoquithuachina, naquëranchin anquëni isoro'paquë o'mantarin, Capiri itopiso'. Nasaritoquë Yosëri a'paimarin, Cariria parti ya'huërinso'.

27 Inaquë a'nara nanon ya'huërin, Maria itopiso'. Cosiri nani nontërin macacaso marë'. Tata masho Tapi shiin inaso'.

28 Anquëni o'marahuatón, Maria itapon:

—I'huata Maria. Siniro noya ni'ninquën. Ina chachin catahuarinquën, itërin.

29 Ina natanahuaton, Maria pa'yanin: "¿Ma'marëta' napotërinco?" tënin yon-quinënuquë.

30 —Ama Maria, pa'yanquësohuë'. Yosë noya ni'ninquën.

31 Natanco sha'huichinquën. Quëmaso' hua'huanaran. Quëmapia'huaya huaihuatan, Quisoso itëquë'.

32-33 Mashotohuachin, chiníquën nanantarin. Inaso' Yosë hui'nin. Yosë nohuanton, copirno ya'conarin. Iráca Tata masho Tapi israiro'sa' noya hua'anëntopirinhüë'. Ina quëran chiminin. Iporaso nipirinhüë' hua'huani hua'anëntomiatarin. Co onporonta' pipirarinhüë', itërin anquë'niri.

34 —¿Onporahuatota' hua'huanapo? Co caso' quëmapi së'huayátërarincohuë', itërin Mari-ari.

35 —Ispirito Santo nohuanton, quëmaora hua'huanaran. Yosë topinan yonquiarapir-inquënhüë', cayoaran. Napoaton hua'huan, Yosë hui'nin chachin nisarin. Co pi'pisha tëranta' oshahuanaponhuë'.

36 Ni'quë'. Quëmopinën Isapira itopiso' paiya niponahuë', Yosë nohuanton nani cayorin. Co hua'huana'pihuë' niponahuë', nani saota yoquitarin. Quëmapia'huaya huaipon.

37 Yosë ya'ipi nanitaparín, itërin anquë'niri.

38 —Inta nipachin. Yosëichin caso' natëarahüë. Ina nohuanton, hua'huahuë ya'huë'in nipachin, tënin Maria.

Napotohuachina, anquëni pa'nin.

Isapira nicapon pa'ninso'

39 Ina quëran manorahuaton, Mariaso' Cotia motopiro'sa parti pa'nin quëmopinën nicapon. Inaquë canconahuaton,

40 Sacariasë pëinënuquë ya'conconin. Isapira quënanconahuaton, —I'huata a'shacha, itërin.

41 Ina natanahuaton, hua'huin yo'namënuquë to'mo to'mótarin. Isapiranta' nóya can-cantërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton,

42 pa'yataton, chiníquën itapon:

—I'huata hua'huata'hua. ¡Ma noya Yosë catahuarinquën! A'napita sanapi'sa quëran noya noya ni'ninquën. Hua'huaonta' noya noya ni'sarin.

⁴³ Inaso' ya'ipiya hua'anëntarinpoa'. Co caso' chiníquën nanantopirahuë', ¡ma noyacha ina a'shinquën nipiranhüë', nicaponco huë'nan paya!

⁴⁴ Quëma nontohuatancora, a'naroáchin hua'huahuënta' yo'namëhuëquë to'mo to'mótarin. Noya cancantaton, naporin.

⁴⁵ “Yosë no'tëquën nontërinco,” tënanso marë' inaso' noya ni'ninquën. Sha'huitërinquënso chachin acotarinquën, itërin Isapirari.

⁴⁶ Ina quëran Maria tapon:

“Ma noyacha Tata Yosëso paya, tënahuë canta'.

⁴⁷ Anoyacancantërinco ni'ton, nóya cancantërahuë.

⁴⁸ Topinan piyapico nipirahuë', yonquirinco.

Ipora quëran huarë' na'a piyapi'sa' nohuitarinaco. ‘Ma noyacha Yosëri catahuarin paya,’ tosapi.

⁴⁹ Yosëso' ya'ipi nanitaparin. Inaso' nóya catahuarinco.

Noya noya ninin.

⁵⁰ Iráca chinotopisopitanta' nosororin.

Ipora huanta' ina chinotohuatëhua', nosoroarinpoa'.

⁵¹ Chiníquën nanantaton, nani ma'sha ninin.

Nocantopisopita atapanin.

⁵² Copirnorosanta' co noyahuë' nipachinara, ocoirin.

Topinan piyapi'sa' ya'huërë' noya acorin.

⁵³ Pahuantërinso' catahuarin nóya ya'huëcaiso marë'.

Ma'huano'saso nipirinhüë', topinan a'parin.

⁵⁴ Israiro'sa' na'con catahuarin.

Piyapinënpita ni'ton, nosororin.

⁵⁵ Iráca Apraan nontaton, ‘Nosororanquën. Quëma shiparinpitanta' nosoroato, catahuaarahuë', itërin Yosëri.

Ina yonquiaton, ipora catahuarinpoa huachi,” tënin Maria.

⁵⁶ Cara yoqui pochin inaquë yacapatërin. Ina quëran ya'huërin'pa' paantarin.

Coansha Paotista nasitërinso'

⁵⁷ Isapira nani tahuërinën nanihuachina, huairin. Quëmapi'huaya huairin.

⁵⁸ Quëmopinënpita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita natantopí. “¡Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya huairin! ta'tona',” nóya cancantopí.

⁵⁹ Hua'huasha posa tahuëritohuachina, marca yaacotopí.

“Niapoquë'. Sacariasë itëquë',” itopí a'naquëni.

⁶⁰ A'shinso nipirinhüë', co nohuantërinhuë'.

—Coansha itarai, tënin.

⁶¹ —Ama nisha nininën acotëquësohuë'. Quëmopinënáchin apoquë'. Ina noya, itopí.

⁶² Ina quëran pa'pin ipora huanta' në'huë ni'ton, imirin quëran tasatopí nininën nitotacaiso marë'.

⁶³ Pa'pinso' quirica ma'patahuaton, ninshitërin. “Coansha itarahuë,” tënin ninshitaton. Ina nicatona': “¡Ma'pitacha yonquirin paya!” topí.

⁶⁴ Naporo' në'huërinso' inquirahuaton, a'naroáchin noantarín huachi. “¡Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, catahuarinco paya!” tënin.

⁶⁵ Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi. Ya'ipi Cotia parti nanan nahuinin.

⁶⁶ Ina natanatona', yonquiapi. “¿Ma'ta' onpoapon iso hua'huasha ni'ton, ipora quëranchin Yosëri na'con na'con catahuararin?” topí.

Sacariasë ninorinso'

⁶⁷ Ina quëran Ispirito Santori noyá ya'coancantohuachina, Sacariasënta' tapon:

68 “¡Ma noyacha Tata Yosëso' hua'anëntërinpoa paya!
Piyapinënpitanpoa' yonquiatonpoa', nicha'ësarínpoa'.

69 Ina nohuanton, Tata masho Tapi shiin chachin nicha'ësarínpoa'.
Inaso' chini chiníquën nanantapon.

70 Iráca quëran huarë' pënëntona'piro'sa' ninopi.
Yosë nohuanton, sha'huitërinënpoa':

71 'A'na tahuëri nicha'ësaránquëma'. Co huachi inimicoro'sa' minsëarinënquëmahuë'.
No'huipirinënquëmahuë', nicha'ësaránquëma', tënin Yosë, topi.

72 Iráca shimashonënpoa' nosoroaton, naporin. Ipora huanta' nosororínpoa'.
Sha'huitërinso' co Yosëri naniantërinhuë'.

73 Tata masho Apraan sha'huitërinso' yonquirárin.

74 Napoaton nicha'ësarínpoa'. Co huachi inimiconënpoa' minsëarinënpoa'huë'.
Ina quëran co të'huatatëhuahuë', Yosë chinotarihua'.

75 Ina pochin cancantatëhua', inasáchin chinotarihua'.
Chiminaquë huarë' nóya nisarihua'.

76 Quëmanta', conpa, Yosë a'paarinquën piyapinënpita pënënacaso marë'.
Sinioro isoro'paquë yao'marin ni'ton, pënëntaran piyapi'sari natëcaiso marë'.

77 Yosë piyapinënpita itapon:
'Oshanëma' inquitatënquëma',
Sinioro anoyacancantarinquëma', itaran.

78 Yosë nosoroatonpoa', inápa quëran a'pintimarinpoa'.
Pi'i a'pintërinpoaso pochin no'tëquën anitotërinpoa'.

79 Tashinan pochin cancantopirëhuahuë',
a'pintatë pochin nitarínpoa' noya nanpicaso marë'.
Anoyacancantohuachinpoa', sano cancantarihua',” tënin Sacariasë.

80 Ina quëran hui'ninso' so'sorahuaton, hui'napitarin huachi. Yosë yonquiarin
ni'ton, chiníquën cancantarin. Inotëro parti ya'huëárin. Ina quëran oshaquëran Yosëri
sha'huitërin israiro'sa' pënënacaso marë'.

2

Quisoso nasitërinso' *(Mateo 1.18-25)*

1 Naporo' tahuëri'sa' Noma copirno nanan a'parin, Aocosto itopiso'. Ya'ipi parti
a'parin. “Ya'ipinquëma' paco'. Quiricaquë nininëma' niacotoco',” tënin.

2 Naporo huarë' ya'ipi piyapi'sa' pichirapi. Sirinioso' Siria parti hua'anëntohuachina,
naporin.

3 Natanahuatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'pi nininëna' niacotacaiso marë'. Hua'huatopiso'
ninanonënaquë pa'pi. Nisha nisha pa'pi.

4 Cosiso' Cariria parti ya'huërin. Nasaritoquë ya'huëpirinhuë', ina quëran pipirahua-
ton, Cotia parti pa'nin. Inaquë canconahuaton, Pirin'pa' pa'nin. Iráca Tata masho Tapi
inaquë hua'huatërin. Ina shiin ni'ton, inaquë pa'nin nininën niacotacaiso marë'.

5 Mariarë chachin pa'nin. Nani ina macacaso marë' nontaponahuë', Yosë nohuanton,
inaora cayorin.

6 Nani naniarin huaicaso' ni'ton, inatohua' ni'so', huairin.

7 Paninan huairin, quëmapia'huaya. Në'mëtërinquë so'quëëtahuaton, nona'huayaquë
acorin, ohuaca coshatërinquë. Huë'ëcaiso' pëi' nani ya'sotopi ni'ton, co inaquë
huë'ëpatërinhuë'. Napoaton nona'huayaquë hua'huin acorin.

Ohuica pë'tahuana'piro'sa' quënanpiso'

8 Naporo' tashi' ohuica pë'tahuana'piro'sa' pastoquë ya'huërapí. Pirin ya'cariya
ya'huërapí. Tashirë chachin ohuicanënapita a'pairapí.

⁹ Inaquë ni'soi', a'nanaya Siniro anquëninëni ya'notimarin. Huënaráchin huënaráchin a'pintimarin. Yosë pochin a'pinin. Anquëni quënanahuatona', quëmapi'sa' pa'yanpi.

¹⁰ Anquënriso' itapon: “¡Ama pa'yancosohuë! Noya nanan sha'huichinquëma' ya'ipi piyapi'sa' noya cancantacaiso marë'.

¹¹ Ipora tashi' a'nara quëmapia'huaya Pirinquë nasitërin. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'. Siniro ni'ton, chinotacaso' ya'huërin. Nani o'marin piyapi'sa' cancanëna' anoyatacaso marë'.

¹² Inaquë pa'patama', hua'huishin quënanconarama'. Në'mëtërinquë so'quëetahuatona', ohuaca coshatërinquë acopi. Ina quëran nohuitarama',” itërin.

¹³ Ina quëran a'naroáchin na'a anquëniro'sari ya'notantapi. Yosë chinotatona', itapona':

¹⁴ “¡Ma noyacha Yosëso paya! Inápaquë ya'huaponahuë', piyapinquëma' yonquirinquëma'.

Cancantatoma ina yanatëramasopitaso' sano cancantarama',” itopi anquëniro'sari.

¹⁵ Nani inápaquë panantahuachinara, pë'tahuatona'piro'sa' ninontopi.

—Pirin'pa' pa'ahua' nipachin. Siniro anitotërinpoaso' nia'ahua', nitopi.

¹⁶ Manorahuatona', pa'pi. Canconahuatona', hua'huasha, Maria, Cosi, inapita quënanconpi. Hua'huasha ohuaca coshatërinquë quëhuëánin.

¹⁷ Nani ni'sahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitëra'piapi. “Quëmapia'huaya nani nasitërin. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'. Anquëni sha'huitiimarincoi,” itëra'piapi.

¹⁸ Natanahuatona', “Ma'pítacha itërinpoa' paya,” topi ya'ipi piyapi.

¹⁹ Mariaso nipirinhue' naporinso' na'con yonquirárin.

²⁰ Ina quëran pë'tahuatona'piro'sa' paantapi. “Ma'pítacha natanëhua paya. Ma'pítacha ni'nëhua paya. Anquëniro'sa' itërinpoaso chachin quënanëhua'. ¡Ma noyacha Tata Yosëso paya!” topi.

Yosë chinotopiso pëiquë quëpapiso'

²¹ Hua'huasha posa tahuëritohuachina, marca acotopi. Naporo' nininën acotopi huachi. Quisoso itopi. Co'huara Maria hua'huayantërasohuë', anquëniro' sha'huitërin ina nininën acocaso' ni'ton, napotopi.

²² Moisësë iráca pënëntërin: “Sanapi huaihuachin, a'na yoqui pochin nina'in. Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë ya'coanta'in,” tënin. Cotioro'sa' napopiso chachin a'na yoqui pochin nanihuachina, Maria, Cosi inapitaso Quirosarin'pa' paantapi pënëntërinso' natëcaso marë'. Naporo' hua'huin Yosë chinotopiso pëiquë quëpapi inaquë Yosë nontacaiso marë'. “Iso hua'huasha, Siniro, noya a'paiquë' quëma piyapinën niin,” itopi.

²³ “Paninanso' quëmapi nipachin, Yosë piyapinën ninin,” tënin Moisësë iráca pënëntaton. Napoaton ina pochin nontërin.

²⁴ Naporo' cato' nëpëhuë nipon, cato' pë'tahua nëpëa'huahuë nipon atëpatopi Yosë chinotacaiso marë'. Inanta' Moisësë pënëntërin ni'ton, inapopi.

²⁵ Quirosarinquë chachin a'na quëmapi ya'huërin, Simion itopiso'. Nóya quëmapi inaso'. Nani tahuëri Yosë chinotërin. “A'na tahuëri Yosë nicha'ësaripoa',” ta'ton, Cristo a'paimacaso' ninarárin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin.

²⁶ Ina nohuanton, Simion nani ninorin. “Siniro' a'paimarinso' nohuitapo. Co'huara chimiyantërapohuë', Cristo o'mararin, ni'sarahuë,” tënin yonquiaton.

²⁷ Naporo' tahuëri Ispirito Santo nohuanton, Yosë chinotopiso pëiquë pa'nin anta'. Cosinta' sa'inë chachin inaquë nisapi. Pënëntopiso' natëtona', inaquë Quisoso'ahuaya quëpapi ni'ton, Simioni quënanconin.

²⁸ Hua'huasha quënanahuaton, Simion nóya cancantërin. Iporahuaton, Yosë nontërin.

²⁹ “¡Ma noyanquëncha quëmaso', Siniro, ni'ton, a'paimaranso' nani anohuitëranco paya! Napoaton noya ipora caso' chimiin, ténahuë. Sha'huitërancoso chachin nanirin huachi.

³⁰ Iso hua'huasha nani ni'nahuë. Nicha'ëincoiso marë' a'paimaran.

³¹ Ya'ipi piyapi'sa' yonquiaton, a'paimaran.

³² Nisha nisha nananquë nonpisopita a'pintarin no'tëquën yonquicaiso marë'. Israiro'santa' catahuaarin. Piyapinënpita ni'ton, noya noya acorarin," itërin.

³³ Ina natanahuaton, "¡Ma'pítacha naporin paya!" tënin Cosi. Marianta' inachachin yonquirin.

³⁴ —Yosë noya a'painquëma', itërin Simioni. Ina quëran a'shin itantapon:

—Hua'huan mashotohuachin, ya'ipi israiro'sa' pënënarin. Natanahuatona', a'naquën natëtona', noya cancantapi. A'naquënso nipirinhüë' co nohuantapihuë' ni'ton, anotëreso pochin nisapi. Yosë nohuitacaiso marë' no'tëquën pënëntapirinhüë', chiníquën no'huiapi.

³⁵ Inahuara cancanëna quëran nisha nisha yonquiapirinhüë', inari a'ninquëchin anitotarin. Hua'huan no'huihuachina', quëmaso' chiníquën sëtaran. Sahuëniquë ohuaninënposo pochin sëto ya'coancantarinquën huachi, itërin.

³⁶ A'na sanapinta' inaquë ya'huërin, Ana itopiso'. Inaso' Panino hui'nin, Asirë huëntonquë ya'huërinso'. Yosë nohuanton, nitoninorin. Nani paiya. Nanon nipon, a'na quëmapiri manin. Canchisë pi'ipiachin niquëpasoi',

³⁷ so'ini ayananpirin ni'ton, nani hua'qui' quëyoronin. Nani posa shonca catapini pi'ipitërin. Yosë chinotopiso pëiquë ya'huëmiatërin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin Yosë chinotërin. Apira apira Yosë yonquirin. Co cosharo' yonquiatonhuë', Yosë nontárin.

³⁸ Naporó' inanta' huëcaton, Quisoso' huaya ni'nin. Noya cancantaton, Yosë nontërin.

—Iso hua'huasha nasitërinso marë': "Yosparinquën Siniro," itëranquën, tënin. Ina quëran Yosë imapisopita sha'huitërin.

—Yosë nohuanton, a'paimarinso' nani nasitërin. Inaso' nicha'ësarinpóa', itërin. Na'a Quirosarinquë ya'huëpisopita ina ninarapi ni'ton, napotërin.

Nasaritoquë pantapiso'

³⁹ Ya'ipi iráca pënëntërinso' nani natëhuachinara, Cosiso sa'inë chachin Cariria parti paantarin. Nasaritoquë ya'huantarin.

⁴⁰ Quisoso so'sorahuaton, chinirarin. Nóya yonquirin. Yosëri na'con catahuarin.

Hui'napitahuaton, Yosë chinotopiso pëiquë pa'ninso'

⁴¹ Nani Pascoa tahuëri a'shin, pa'pin, inapita Quirosarinquë pantapi.

⁴² Quisoso shonca cato' pi'ipitohuachina, naquëranchin pantapi cotio niyontonpiso tahuëri na'huëcaiso marë'.

⁴³ Nani na'huëhuachinara, ya'huëpi'pa' pa'mantapirinhüë', Quisoso' co pa'marinhuë'. Hui'napi niponahuë', inaquë inaora quëparitërin. A'shinso' co nitotërinhuë'. Cosinta' co nitotërinhuë'.

⁴⁴ Na'a piyapi'sa' pa'sapi ni'ton, "Nisha huë'sarin," ta'tona', a'na tahuërira' iratopirinhüë'. I'huanahuancuë Quisoso yonisápirinhüë', co quënanpihuë'. Quëmopinënpita, nohuitopisopita, inapita natanpirinhüë',

⁴⁵ co quënanpachinarahuë', yoncaiso marë' inatohua chachin paantapi.

⁴⁶ Cara tahuëri quëran Yosë chinotopiso pëiquë quënanpi huachi. Maestro'sa' a'chinpiquë huënsërahuaton, a'chinpiso' natanarin. Natanahuaton, natantaantarin anta'.

⁴⁷ Na'a piyapi'sa' natanpi. "Ma noyacha yonquirin paya. Nóya a'panitërin," topi.

⁴⁸ Inaquë quënanahuatona', a'shinso' pa'yanin.

—¿Onpoatonta' hua'hua napotërancoi? Ni'quë'. Pa'yanatoi, cara tahuëri yonisápirainquënhüë', ipora huarë' quënanainquën huachi, itërin.

⁴⁹ —¿Onpoatonta' yonisápiramacohüë'? Tatahuë pëinëncuë ya'huëca'huaso' ¿co nitotëramahuë' ti? itërin.

⁵⁰ Natanaponahuë', ma'sona tapon naporinso' co nitotopihuë'.

⁵¹ Ina quëran pipihuachina, a'shin, pa'pin inapitarë' Nasaritoquë paantarin. Inaquë paaton, a'shin, pa'pin, inapita noya natërin huachi. Naporinso' a'shini cancanën quëran

yonquirárin. ⁵² Naporahuaton, Quisoso hui'napitarin huachi. Noya noya yonquirin. Yosëri noya ni'nin. Piyapi'sarinta' noya ni'pi.

3

Coansha Paotista pënëntërinso'
(Mateo 3.1-12; Marcos 1.1-8; Juan 1.19-28)

¹ Naporo tahuëri'sa' Tipirio itopiso', Noma copirno ya'conin. Nani shonca a'natërâpo pi'ipi hua'anëntarin. Ponsio Piratonta' Cotia parti hua'anëntarin. Irotisëso', Cariria parti hua'anëntarin. Iin Pinipi itopisonta', Itoria parti, Traconiti parti, inapita parti hua'anëntarin. Nisaniasëso' nipirinhue', Apirinia parti hua'anëntarin.

² Anasë, Caihuasë, inapita corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' ya'conpi. Naporo' Coansha pënëntarin. Sacariasë hui'nin inaso'. Inotëro' parti ya'huaso', Yosëri sha'huitërin paaton pënëntacaso marë'.

³ Napoaton ya'ipi Cortanii' parti pa'taton, pënëntárin.

—Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë tahuërëtantaco' oshanëma' in-quichinquëma'. Ina quëran aporintaranquëma', itëra'piarin.

⁴ Iráca Isaiasë ninorin. Ninshitaton, naporin:

“Inotëro parti a'na quëmapi pënëntápon.

'Sinioro o'macaso' tahuëri yonquico'. Ni'co'. Hua'an chiniquën nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parin ira tapatacaso marë'.

Ira otëërin noya pa'tacaso marë'.

⁵ Iconantëro'sa' amëntarotarin. Panëno'sa' taparoarin. Co'shoninsopita otëarin.

Tomashin acoarin. Ira noya tapahuachina, hua'an pa'nin huachi.

Inapochachin iporaso' co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', cancanëma' anoyatoco' Sinioro o'main.

⁶ Ya'ipi piyapinpoa' nicha'ëinpoaso marë' o'mararin, tapon ina quëmapi pënëntohuachin, tënin Isaiasë iráca ninoton.

Naporinso chachin Coansha pënëntarin.

⁷ A'naquën aporihuanacaiso marë' huë'pirinahuë', Coanshariso', co yaaporintërinhuë':

—Canpitaso' ya'huan pochin cancantatoma', yanonpinama'. “Yosë isoro'pa' ana'into huachin, cha'ëpoi quiyanta,” ¿topiramahuë' ti? Topinan aporihuanapatama', co cha'ësaramahuë'.

⁸ Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico'. Ama ninonpintocoso-huë'. “Quiyaso' Apraan shinpitacoi ni'toi, Yosë piyapinënpitacoi,” ama tocosohuë'. Yosë nohuantërin naporini, iso na'piro'santa' Apraan shinpita atarantacaso' nanichitonhuë'.

⁹ Nani Yosë yonquirin oshahuano'sa' ana'intacaso'. Ni'co'. Nararo'sa' co noya nitohuachinahuë', nicosotërë'. Nicosotahuatë', pënquë të'yatërë' huiquitacaso marë'. Inapochachin canpitanta' co noyahuë' nipatama', chiniquën ana'intarinquëma', tënin.

¹⁰ —¿Ma'ta' onpo'ii nipachin? itopi.

¹¹ —Piyapi'sa ma'shari pahuantohuachina, ama apiratocoso-huë'. Cato' a'mocamaso ya'huëtohuachinquëma', a'nara' quëtoco' a'mo'in. Tanahuachina', a'caco' ca'in, itërin Coanshari.

¹² A'napitanta' aporihuanacaiso marë' huë'pi. Inapitaso' coriqui copirno marë' ma'patona'piro'sa'.

—¿Ma'ta' maestro quiyaso' onpo'ii? itiipi.

¹³ —No'tëquën coriqui ma'patoco'. Ama nonpinatoma', na'con na'con ma'patocoso-huë', itërin.

¹⁴ Sontaro'santa' huë'pi.

—¿Ma'ta' quiyanta' onpo'ii? itiipi.

—Ama piyapi ahuëatoma', coriqui matocoso-huë'. Ama canacaso marë' nonpinapicoso-huë'. Nani pahuërëhuachinquëma', ama na'con na'con nohuantocoso-huë', itërin.

¹⁵ Piyapi'saso' yonquirapirinahuë'. “¡Ma noyacha Coanshaso' pënëntërin paya! Inaso' Cristo nimara. Nicha'ëinpoaso marë' ¿Yosëri a'paimamara ti?” topi.

¹⁶ Ina natanahuaton, Coanshari itërin:

—Aporintëranquëma mini nipirinhue', co caso' Cristocohue'. Ca piquëran inaso' huë'sarin. Inaso chini chiniquën nanantërin. Caso' co pi'pisha tëranta' ina pochin chiniquën nanantërahuë'. Co maquëyancohuë' ni'ton, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë'. Inaso' huë'pachin, a'naquëma' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma'. A'naquëmaso nipirinhue', pënquë chiniquën ana'intarinquëma'.

¹⁷ Cayarinsó' manëso pochin nisarin. Arosë mapatëra, to'norarë'. Ina quëran pintiara huatë', pëiquë acorë'. Sha'huëtënso nipirinhue' pënquë ahuiquitëre'. Inapochachin ana'intohuachinquëma', co onporonta' pën tacopiarinhue', tënin Coansha.

¹⁸ Nani tahuëri ina pochin piyapi'sa' pënënarin. Yosë nanamën a'chintárin.

¹⁹ Irotisënta' hua'an nipirinhue' pënënin. “Quëmaso' pa'pi co noyahuë' ninan. Naporahuaton, iyaparín sa'in osërëtatón, manan. Pinipi sa'in chachin manan. Irotiasa itopiso'. Ina marë' oshahuanan,” itërin.

²⁰ Napotohuachina, Irotisëso' aquë aquëtë' co noyahuë' yonquiatón, Coansha tashinan pëiquë apo'motërin.

Quisoso aporihuaninso'

(Mateo 3.13-17; Marcos 1.9-11)

²¹ Co'huara apo'mochatërasohue', Coanshari piyapi'sa' aporintahuachina, Quisosonta' huë'nin aporihuanacaso marë'. Nani aporihuanahuaton, Yosë nontërin. Nontaso', pi'iro'të' ni'soatërin.

²² Ispirito Santo nëpë pochin nohuaraimarahuaton, Quisoso ya'coancantomiatërin. Naporo' inápa quëran Yosëri itërin:

—Quëmaso' hui'nahuënquën chachin ninan. Na'con nosoroatënquën, nóya ni'nanquën, itërin.

Quisoso shimashonënpita ya'huërinso'

(Mateo 1.1-17)

²³ Ya'nán pënëntapon, Quisoso cara shonca pi'ipitërin. Cosi hui'nin, topirinahuë'. Cosi pa'pinso' Iri itopi.

²⁴ Iri pa'pinta' Matato itopi. Ina pa'pinso' Nihui itopi. Nihui pa'pinta' Miriqui itopi. Ina pa'pinso' Cana itopi. Cana pa'pinta' Cosi itopi.

²⁵ Cosi pa'pinso' Matatiasë itopi. Ina pa'pinta' Amosë itopi. Amosë pa'pinso' Naomo itopi. Ina pa'pinta' Isiri itopi. Isiri pa'pinso' Nacai itopi.

²⁶ Ina pa'pinta' Maato itopi. Maato pa'pinso' Matatiasë itopi. Ina pa'pinta' Simi itopi. Simi pa'pinso' Cosico itopi. Ina pa'pinta' Cota itopi.

²⁷ Cota pa'pinso' Coanan itopi. Ina pa'pinta' Nisa itopi. Nisa pa'pinso' Soropapiro itopi. Ina pa'pinta' Saratiro itopi. Ina pa'pinso' Niri itopi.

²⁸ Niri pa'pinta' Miriqui itopi. Miriqui pa'pinso' Ati itopi. Ina pa'pinta' Cosamo itopi. Cosamo pa'pinso' Irmatamo itopi. Ina pa'pinta' Iri itopi.

²⁹ Iri pa'pinso' Cosoi itopi. Ina pa'pinta' Irisiro itopi. Ina pa'pinso' Corimo itopi. Ina pa'pinta' Matato itopi. Ina pa'pinso' Nihui itopi.

³⁰ Nihui pa'pinta' Simion itopi. Ina pa'pinso' Cota itopi. Ina pa'pinta' Cosi itopi. Cosi pa'pinso' Conamo itopi. Ina pa'pinta' Iriaquimo itopi.

³¹ Ina pa'pinso' Miria itopi. Ina pa'pinta' Mina itopi. Ina pa'pinso' Matata itopi. Ina pa'pinta' Natano itopi. Ina pa'pinso' Tapi itopi.

³² Tapi pa'pinta' Quisi itopi. Ina pa'pinso' Opito itopi. Ina pa'pinta' Pooso itopi. Ina pa'pinso' Sara itopi. Sara pa'pinta' Nasono itopi.

³³ Nasono pa'pinso' Aminatapo itopi. Ina pa'pinta' Atamino itopi. Ina pa'pinso' Arni itopi. Arni pa'pinta' Isromo itopi. Isromo pa'pinso' Parisë itopi. Ina pa'pinta' Cota itopi.

³⁴ Ina pa'pinso' Cacopo itopi. Cacopo pa'pinta' Isaco itopi. Isaco pa'pinso' Apraan itopi. Apraan pa'pinta' Tari itopi. Ina pa'pinso' Nacoro itopi.

³⁵ Nacoro pa'pinso' Siroco itopi. Ina pa'pinta' Nacao itopi. Nacao pa'pinso' Parico itopi. Ina pa'pinta' Ipiri itopi. Ipiri pa'pinso' Sara itopi.

³⁶ Ina pa'pinta' Cainano itopi. Cainano pa'pinso' Arapasato itopi. Ina pa'pinta' Simo itopi. Simo pa'pinso' Noi itopi. Noi pa'pinta' Namico itopi.

³⁷ Namico pa'pinso' Matosarino itopi. Ina pa'pinta' Inoco itopi. Inoco pa'pinso' Carito itopi. Ina pa'pinta' Marariro itopi. Ina pa'pinso' Cainano itopi.

³⁸ Ina pa'pinta' Inosë itopi. Inosë pa'pinso' Sito itopi. Ina pa'pinta' Atan itopi. Atanso' Yosëri ninin.

4

Sopairi tēnirinsō'

(Mateo 4.1-11; Marcos 1.12-13)

¹ Quisoso Cortani quēran pipirahuaton, huēantarin. Ispirito Santori noyá ya'coancantērin. Inasáchin natērin. Naporo' ina nohuanton, inotēro parti pa'nin.

² Inaquē catapini shonca tahuēri ya'huērarin. Naporo' sopairi huēcapiarahuatōn, sha'huitopirinhue' ama Yosë natēcaso marēhuē'. Catapini shonca tahuēri ya'huaponahuē', co manta' ca'ninhue'. Ina piquēran tanarin.

³ Tanahuachina, sopairi itērin:

—Tēhuēnchachin Yosë hui'ninquēn nipatan, iso na'pi cosharo' atarantēquē', itopirinhue'.

⁴ —Inca co nohuantērahuē'. Yosë quiricanēnquē pēnēninpoa': "Co cosharoriáchin piyapi ananpirinhue'. Ya'ipi Yosë nanamēn natēhuachin tēhuēnchinso' nanpiarin," tēnin, itērin.

⁵ Ina quēran a'na motopi'pa' sopairi quēparin. Ya'ipi ninanoro'sa', ma'shanēnpita, inapita a'notērin. A'naroáchin noyápiachin nininsopita, ya'ipi quēnanin.

⁶ —Ya'ipi isopita hua'anēntato, carinquēn quēchinquēn inapita hua'anēntamaso marē'. Chiniquēn nanan quēchinquēn. Insosona nohuantērahuēso' nanitērahuē quēta'huaso'.

⁷ Isonahuaton, chinotohuatanco, catahuaaranquēn ya'ipiya hua'anēntamaso', itērin.

⁸ —Inca co nohuantērahuē'. Yosë quiricanēnquē sha'huitērinpoa'. "Sinioroíchin chinotēquē'. Inasáchin natēcaso' ya'huērin. Inaso' hua'anēntērinpoa'," tēnin, itērin Quisosori.

⁹ Ina quēran Quirosarin'pa' quēpaantarin. Yosë chinotopiso pēi a'canpique huarē' quēparahuaton:

—Tēhuēnchachin Yosë hui'ninquēn nipatan, no'paquē niiquē'.

¹⁰ Quiricanēnquē nani sha'huitērinquēn:

"Yosë, anquēninēnpita a'patimarinquēn, co ma'sha onpoaranhuē'.

¹¹ Imirina quēran masarinēnquēn

ama na'pique tēranta' ya'quiamaso marēhuē',

tēnin ni'ton, no'paquē niiquē' a'painēnquēn, itērin sopairi.

¹² —Inca co nohuantērahuē'. Yosë quiricanēnquē pēnēninpoa'. "Ama Yosë tēniquēsohue'. Ama camaiquēsohue'. Ina nohuantērinsoáchin yonquicaso' ya'huērin," tēnin, itērin Quisosori.

¹³ Nani hua'qui' sopairi sha'huitopirinhue', co yanatērinhuē'. Napoaton patērin. "A'na tahuēri minsēapo nimara," ta'ton, pa'nin huachi.

Quisoso pēnētacaso caniaritērinso'

(Mateo 4.12-17; Marcos 1.14-15)

¹⁴ Ina quēran Cariria parti Quisoso paantarin. Ispirito Santori noyá ya'coancantērin ni'ton, catahuarin nóya nicacaso'. Ya'ipi naporinsō' nahuinin.

¹⁵ Nisha nisha niyontonpiso pèiquè a'china'piarin. A'chinpachina: “Ma noyacha yonquirin paya,” topi.

Nasaritoquè paantarinsò'

(Mateo 13.53-58; Marcos 6.1-6)

¹⁶ Ina quèran Nasaritoquè paantarin. Inaquè so'sorin. Chinoto tahuèri nanihuachina, niyontonpiso pèiquè pa'nin. Nani simana inaquè pa'nin ni'ton, naporo' paantarin. Inaquè ya'conahuaton, Yosè quiricanèn nontacaso marè' huanirin.

¹⁷ Isaiasè pènèntèrinso' quirica quètohuachina, manin. Oporinahuaton, nontèrin natanacaiso marè'.

¹⁸ “Siniro ispiritonèn ya'coancantèrinco ni'ton, noya catahuarinco.

Na'a piyapi'sa' co Yosè nohuitatonahuè', nosorotopi.

Napoaton Yosè acorinco noya nanan a'chinta'huaso marè'.

Sopairi minsèpirinhuè', ocoiarahuè' noya yonquicaiso marè'.

Somaraya nininsopita anoyatarahuè'.

Parisitapisopita nicha'èsarahuè'.

¹⁹ Ipora tahuèri'sa' Yosè nosoroatènquèma', nicha'èsarinquèma huachi, ténahuè. Ina sha'huica'huaso marè' acorinco,” ténin Isaiasè, itèrin quirica nontaton.

²⁰ Quirica so'nanahuaton, niyontonpiso' pèiquè catahuatona'pi quètaantarin. Ina quèran huènsèhuachina, ya'ipi inaquè ya'huèpisopitari ni'sápi.

²¹ –Tèhuèenchachin iyaro'sa' iráca Isaiasè ninorincoso chachin, Yosè a'paimarinco nicha'èca'huanquèmaso marè', itèrin Quisosori.

²² Ya'ipiya natantapi. “Ma'pítacha nitotaton, naporin paya. Nóya a'chintèrinpoa,” ta'tona':

–¿Co'na iso' Cosi hui'ninhuè'? topi.

²³ Ina quèran Quisosori itaantarin:

–Iráca quèran huarè' napopi: “Nitoanoyatohuatan, quèma'ton nianoyatèquè' ni'ii,” topi. Ina pochin canpitanta' yonquirama' ténahuè. “Capinaomoquè na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèran ni'quèhuarè', isèquènta' anoyatèquè' ni'ii,” itaramaco, ténin.

²⁴ Ina quèran itaantarin:

–Co yanatètomacohuè', napotèramaco. Ni'co'. Pènèntona'pi pènèntohuachina, nisha nisha parti noya natanpi. Ninanonènquè ya'huèpisopitariso nipirinhuè', co noya natanpihuè'.

²⁵ Tèhuèenchachin iráca Iniasè pènèntona'pi nanpipon, cara pi'ipi miria co pi'pian tèranta' o'naninhuè'. Ya'ipi parti tanarotopi. Naporo' na'a quèyorono'sa' Israiroquè ya'huèpirinahuè',

²⁶ co Yosèri catahuarinhuè'. A'na quèyoronso nipirinhuè' Saripitaquè ya'huèrin, Siton parti ya'huèrinso'. Nisha sanapi niponahuè', Yosèri catahuarin. Inaquè Iniasè a'parin cosharonèn ana'atacaso marè'.

²⁷ Irisio pènèntona'pinta' nanopiso', na'a chana caniori maninsopita Israiro no'paquè ya'huèpirinahuè', co a'naya tèranta' anoyatèrinhuè'. Namanoso' Siria piyapi niponahuè', Yosè nohuanton, anoyatèrin. A'naroáchin canio inquirin, ténin Quisoso.

²⁸ Ina natanahuatona', ya'ipi piyapi'sa' chiníquèn no'huitopi.

²⁹ Manorahuatona', ninano quèran quèpapi. Ina yonsanquè tahuan ya'huèrin. Inatohua' quèpapi tè'yatacaiso marè'.

³⁰ Yatè'yatopirinahuè', Quisososo' huancánachin paaton, noya cha'èrin.

Sopai a'parinsò'

(Marcos 1.21-28)

³¹ Ina quèran Cariria parti paantarin. Capinaomoquè paaton, chinoto tahuèri a'chiantarin.

³² Chiníquèn nanantona'pi pochin a'chinarin ni'ton, natanahuatona', pa'yanpi. “Ma noyacha a'chintèrinpoa paya,” topi.

³³ Niyontonpiso pëiquë chachin a'na quëmapi ya'huërin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, pa'pi co noyahuë' yonquirin. Quisoso quënanahuaton, chiníquën nontërin. Sopairi chachin ichinonin.

³⁴ —¡Tananpitocoi! ¿Ma'ta' onpotaponcoi? ¿Ata'huantaponcoi ti? Nohuitërainquën. Quëmaso' Quisosonquën, Nasaritoquë ya'huëran. Yosë quëran o'maton, noya noya ninan, itërin.

³⁵ Itohuachina, Quisosori itërin:

—¡Ta'tëquë! Iso quëmapi quëran pipimiatëquë', itërin.

Sopaiso' quëmapi no'paquë të'yatahuaton, pipirin. Co manta' onpotërinhuë'.

³⁶ Ya'ipi piyapi'sa' nicatora', pa'yanpi.

—¡Ma'pítacha Quisoso nitotërin paya! Chiníquën nanantaton, sopairo'sa' ocoirin. Camaihuachina pipipi, nitopi.

³⁷ Quisoso naporinso', ya'ipi parti nahuinin.

Simon Pitro a'shatën a'naroáchin anoyatërinso'

(Mateo 8.14-15; Marcos 1.29-31)

³⁸ Ina quëran niyontonpiso pëi quëran pipirahuaton, Simon pëinënguë pa'nin. Simon a'shatën chiníquën saporin ni'ton, Quisoso sha'huitopi. “A'shacha chiníquën saporin ta'a. Quëmari anoyatëquë' topiraihuë',” itopi.

³⁹ Inaquë paaparahuaton, sapo a'naroáchin inquitërin. Noyatërin huachi. Nani noyatahuaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'

(Mateo 8.16-17; Marcos 1.32-34)

⁴⁰ I'huanahuanquë pi'i yaya'conahuaso', na'a cania'piro'sa' nisha nisha caniori maninsopita Quisoso quëshipi. Napohuachinara, a'naya a'naya së'huarahuaton, ya'ipiya anoyatërin.

⁴¹ Sopairi ya'coancantërin sopitanta' quëntapi. Quisosori nontohuachina, sopairo'sa' pipipi. Yapipihuachina', chiníquën nontapi.

—Quëmaso' Yosë hui'ninquën, itopi. Yosëri a'paimarinso' nitotatona', napotopi. Napoaton Quisosori itapon: “Ta'tëquë'. Ama insonta' sha'huitëquësuhuë',” itohuachina, ta'topi huachi.

Nisha nisha parti a'chininso'

(Marcos 1.35-39)

⁴² Tahuëririnquë tashiramiachin Quisoso huënsërahuaton, pa'nin. Ninano quëran pipirahuaton, co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'pirinhuë'. Na'a piyapi'sa' ina yonípona' pa'pi. Quënanahuatona', “Ama paquësuhuë'. Isëquë ya'huaton, a'chintocoi,” itopirinahuë', co nohuantërinhuë'.

⁴³ —Nisha nisha ninanoro'saquë paca'huaso' ya'huërin. Inaquënta' Yosë nanamën a'chinchí hua'anëntërinquë ya'coina'. Ina marë' Yosë a'paimarinco, itërin.

⁴⁴ Ina quëran ya'ipi cotioro'sa' ya'huërin parti pa'sahuaton, niyontonpiso pëiro'saquë a'chinarin.

5

Sami macacaiso marë' Quisosori catahuarinso'

(Mateo 4.18-22; Marcos 1.16-20)

¹ Ina quëran Quisoso Quinisariti sono' yonsanquë a'chinarin. Na'a piyapi'sa' yamorapi. Yosë nanamën natanacaiso marë' huë'pi. Chiníquën ya'quëetopi.

² Napotohuachinara, cato' poti ni'nin, yonsanquë oshipiso'. Hua'anënpitaso' nonshirahuatona', ritinëna pa'moapi.

³ A'na potiso' Simonquën. Inaquë ya'conahuaton, “Amasha paquë',” itërin. Itohuachina, amasha pa'nin. Inaquë huënsërahuaton, piyapi'sa' a'chintaantarin.

⁴ Nani a'chinpachina, Simon itapon:

—Huëquë' iyasha, amasha anpoquë pa'ahua'. Inaquë ritinëma të'yatoco' sami maca-maquëma', itërin.

⁵ —Capa sami Maistro. Ya'ipi tashi' të'yatopiraihuë', co manta' manaihuë'. Nipirinhüë', quëma sha'huitëranco ni'quëhuarë', naquëranchin të'yatanta'i, itërin Simoni.

⁶ Ina quëran të'yatohuachinara, notohuaro' sami mapi. Hua'huayatërahuë' ni'ton, riti yaoquirin.

⁷ Amiconënpita a'na potiquë ya'huërinsó' imirin quëran anquitërin huëcatona' catahua-caiso marë'. Napotohuachinara, huë'pi. Cato' potiquë chachin sami amëntatopi. Napohuachinara, yayancominapipi.

⁸⁻⁹ Ina nápo' sami ma'ton, Simon Pitro pa'yanin. Quisoso nantën pirayan isonahuaton, itërin:

—¡Ma'pítacha Siniro nanitapanan paya! Caso' oshahuanco ni'to, co ya'cariancoso' ya'huërinhuë', itërin.

¹⁰ Amiconënpitanta' pa'yanpi, Santiago, Coansa inapita itopiso'. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Ina quëran Simon nontaton, Quisosori itapon:

—Ama iyasha pa'yanquësóhuë'. Nani catahuanranquën sami macamaso'. Ipora quëran huarëso nipirinhüë', catahuanranquën piyapi'sa' macamaso marë'. Inapitanta' imainacoso marë' masaran, itërin.

¹¹ Ina quëran nonshirahuatona', ma'shanënapita patahuatona', Quisoso imapi huachi.

Chana caniori maninso'
(Mateo 8.1-4; Marcos 1.40-45)

¹² Ina quëran a'na ninanoquë paantapi. Inaquë a'na quëmapi ya'huërin, chana caniori maninso'. Noshinën noyá pë'yatërin. Quisoso nantën pirayan isonahuaton, itapon:

—Nohuantohuatan Siniro, nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

¹³ Quisosori së'huarahuatón, itapon:

—Nohuantërahuë mini. Apiramiáchin anoyataranquën, itërin.

Itohuachina, a'naroáchin canio inquiren.

¹⁴ —Ama iyasha piyapi'sa' sha'huitëquësóhuë'. Corto hua'ainchin sacatërinquë paaton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, ofrenda Moisésë camaitërinso' quëpaquë' noyatëranso' nitotacaiso marë', itërin.

¹⁵ Napotopirinhüë', ya'ipi parti nahuinin. Ina quëran hua'huayátërahuë' piyapi'sa' huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Cania'piro'santa' huë'pi anoyatacaso marë'.

¹⁶ Quisososo nipirinhüë', apira apira piyapi'sa' patërin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'nin Yosë nontacaso marë'.

Apia anoyatërinso'
(Mateo 9.1-8; Marcos 2.1-12)

¹⁷ A'na tahuëri Quisoso a'chinaso', parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' inaquë chachin huënsëapi. Inapitaso nisha nisha ninano quëran huë'pi. Cariria parti quëran, Cotia parti quëran, Quirosarin quëran, ina quëranpita huë'pi. Nani a'chintohuachina, cania'piro'sa' anoyatërin. Yosëri catahuanrin ni'ton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin.

¹⁸ Ina quëran catapini quëmapi'sa huëcatona', apia pë'sara'huaya pochin nininguë quëpi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuëánin. Quisoso ya'huëarinquë yapo'mopirinhüë'.

¹⁹ Hua'huayatërahuë' piyapi'sa' ya'sopi ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Napoaton pëi' nanpëtahuatona', a'canpiso' pi'pian o'quirahuatona', pë'sara'huayarë chachin anohuaramapi. Huancanachin Quisoso pirayan acomapi.

²⁰ “Ma noya isopita natërinaco,” ta'ton, Quisosori apia itapon:

—Oshanën apia'hua inquitaranquën, itërin.

21 Ina natanahuatona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita yonquipi. “¿Ma quëmapita' isoso'? Yosë yaya'huërëterin. Co insonta' nanitërinhuë' oshanënpoa' inquit- inpoaso'. Yosëichin nanitërinso',” topi yonquiatona'.

22 Topinan yonquiarapirinahuë', inaora yonquinën quëran Quisoso nitotërin.

—¿Onpoatomata' co noyahuë' yonquirapiramacó?

23 Canpitaso naporama': “Piyapinpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitërehuahuë'. Apia camaiatë': 'Huanirahuaton, noya paquë', itacasonta' co nanitaparëhuahuë',” tënana'.

24 Caso nipirinhüë', Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë', tënin.

Ina quëran apia itantapon:

—Huaniquë', apia'hua. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huëranquë paquë', itërin.

25 Itohuachina, a'naroáchin huanirin. Ya'ipi piyapi'sari ni'pi. “¿Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!” tënin. Pë'sara'huayanën masahuaton, ya'huërinquë pa'nin.

26 Ina nicatona' piyapi'saso' pa'yanpi.

—Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, a'naroáchin anoyatërin paya. Ma'pítacha ipora ni'nëhua paya, nitopi.

Nihuri Quisoso imarinso'

(Mateo 9.9-13; Marcos 2.13-17)

27 Ina quëran Quisoso paantarahuaton, a'na quëmapi quënanconin, Nihui itopiso'. (Inachachin Matio itopi anta'.) Coriqui Noma copirno marë' ma'patona'pi inaso'. Coriqui ma'patërinquë huënsëarin.

—Huëquë' iyasha imaco, itërin.

28 Napotihuachina, a'naroáchin huanirin. Ma'shanënpita patahuaton, Quisoso imarin.

29 Ina quëran na'a amiconënpita amatërin pëinënquë coshatacaiso marë'. Quisoso nohuatacaiso marë' amatërin. Na'a copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' huë'pi.

30 Ca'tano'sa' inaquë ni'sahuatona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapitari no'huipi. No'huitona' itapona':

—¿Onpoatomata' oshahuano'sarë'quëma' coshatarama', o'opatarama', naporama'? Coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuë' nipirinhüë', inapitarë'quëma' coshatarama', itopi.

31 Natanahuaton, Quisosori itërin:

—Isopitaso' tëhuëenchachin nohuantërinaco imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'sa' notoro nohuantopi. “Co caniorahuë',” topatëra, co notoro nohuantërehüë'.

32 Oshahuano'sa' pënëna'huaso marë' o'marahuë. “Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë tahuërëtantaco',” itërahuë. A'napitaso': “Quiyaso' noyaco'i,” topiso marë' co na'con a'chintërahuë', itërin.

Nasha nanan a'chininso'

(Mateo 9.14-17; Marcos 2.18-22)

33 Ina quëran piyapi'sari itaantapi:

—Coansha imarinsopitaso', co coshatatonaraihuë' Yosë nontapi. Parisio imarinsopitanta', inapochachin nipi. Quëma imarinënsopitaso nipirinhüë', noya coshatapi, o'osapi, naporapi, itopi.

34 —Ca ya'huarahuë ni'ton, co sëtopihuë'. Ni'co'. Quëmapi sa'acaso marë' piyapi'sa' amatohuachina, capa cancantopi. Nipayarinsopita huë'pachina', noya coshatopi.

35 A'na tahuëriso nipirinhüë' inimiconënpitari huëcatona', sa'ana'pi masapi. Quëpatohuachina', co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë' sëtapi. Inapochachin canta' mapachinaco, imarincosopita sëtapona'. Sëtatona' co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë', Yosë nontápona', tënin.

³⁶ Ina quëran pënënto nanan a'chintaantarin.

—Ni'co'. A'moramaso irácaya nininso' noshatohuachina, co nasha a'morëso yanorëhuë' pa'pitacaso marë'. Nasha a'morëso yanohuatëra, tapirë'. Naporahuaton, nasha në'mëtëquë pa'pitoahuatëra, co inashitërinhuë'.

³⁷ Huino sha'moronta' yonquico'. Sha'moro' nipachina, co sha'huëtë' morsa mocaro' nininquë ta'panëhuë'. Sa'potohuachina, a'naroáchin nopoitërin. Nopoitohuachina, huino chiniarë'. Morsanta' tapirë'.

³⁸ Sha'moro' huinoso' nasha morsaquë ta'panë'. Huino, morsanta' noya nisarin.

³⁹ Huino hua'qui' acopiso' o'opachinara, co nasha nipiso' nayapihuë'. “Hua'qui' acopiso' noya noya,” topi, itërin Quisosori.

6

Chinoto tahuëri naporinso'

(Mateo 12.1-8; Marcos 2.23-28)

¹ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' pa'sarin. Tricoro' pëntontapona pochin, ca'tano'sanënpita a'naya a'naya trico moto maraapi. I'shorayarahuatona', caraapi.

² Parisioro'sari ni'sahuatona', itopi:

—¿Onpoatomata' chinoto tahuëri nipirinhüë' tricoraya i'shorayarama'? Co ipora tahuëri sacatacasohüë' nipirinhüë'. ¿Onpoatomata' Moisésë pënëntërinso' co natëramahuë'? itopi.

³⁻⁴ Itohuachinara, Quisosori itërin:

—Yosë quiricanën ¿co nontëramahuë' ti? Iráca Tapi tanahuachina, Yosë pëinënquë ya'conahuaton, pan Yosë marë' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' tanapi ni'ton, quëtërin, ca'pi anta'. Corto hua'ano'saráchin ina pan capacaiso nipirinhüë', Tapiso' ca'nin, itërin.

⁵ Ina quëran itantarin:

—Yosë quëran quëmapico ni'to, chiníquën nanantërahuë. Ma'sona chinoto tahuëri noya nicacaso' sha'huichinquëma', itërin.

Imirin tachitërinso'

(Mateo 12.9-14; Marcos 3.1-6)

⁶ Ina quëran chinoto tahuëri naniantahuachina, niyontonpiso pëiquë paantahuaton, Yosë nanamën a'chiantarin. Inaquë a'na quëmapa ya'huërin. Inchinan imirin tachitërin ni'ton, co nanitërinhuë' së'quëtacaso'.

⁷ “Chinoto tahuëri nipirinhüë', Quisosori anoyatapon nimara,” ta'tona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapitari ni'sápi sha'huirapicaíso marë'.

⁸ Topinan yonquiarapirinhüë', Quisosori ninorin. Napoaton apia itërin:

—Huë'sahuaton huancánachin huaniquë', itërin.

Napotohuachina, huanirahuaton, inaquë pa'nin.

⁹ Inaquë huanihuachina, Quisosori cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita itërin:

—Chinoto tahuëri noya nicacaso' ya'huërin. Ahuëtacaso', tëpatacaso', co inapita nica-caso' ya'huërinhuë'. Cania'pi tananpitohuatoso', co nosoroarahüë'. Napoaton anoyata-caso' ya'huërin, ténahuë caso'. ¿Ma'ta' canpitaso' ténama'? itërin Quisosori.

¹⁰ Napotopirinhüë', co manta' topihuë'. Co a'panitohuachinarahuë', a'naya a'naya ni'sarin quëran apia itërin:

—Imiran iyasha ihuëquë', itërin. Natëton, ihuëhuachina, a'naroáchin noyatërin.

¹¹ Ina marë' ni'sapisopitari chiníquën no'huitona', inahuara capini ninontopi onpo-rahuatonsona Quisoso ma'sha onpotacaiso'.

Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorinso'

(Mateo 10.1-4; Marcos 3.13-19)

¹² Ina quëran Quisoso a'na motopia'huaquë paantarin Yosë nontacaso marë'. Ya'ipi tashi' Yosë nontarin.

¹³ Tahuërihuachina, imarinsopita përarin. Huë'pachinara, shonca cato' acorin na'con na'con a'chintacaso marë'. "A'chinacaso marë' a'parahuësopita itaranquëma'," itërin.

¹⁴ A'naso' Simon. Nisha nininën acotërin. Pitro itërin. Iionta' acorin, Antërisë itopiso'. Santiago, Coansha, Pinipi, Partoromi,

¹⁵ Matio, Tomasë, inapitanta' acorin. A'na Santiaconta' acorin. Arpio hui'nin inaso'. A'nanta' Simon itopi. Inaso' copirno no'huina'piro'sa' imapirinhue', iporaso' Quisoso imasarin huachi.

¹⁶ Ina quëran cato' Cotasë acorin. A'naso' Santiago hui'nin. A'nanta' Cotasë Iscarioti. Inanta' Quisosori acopirinhue', a'na tahuëri sha'huirapiapon. Inapita Quisosori acorin ca'tanacaiso marë'.

Na'a piyapi'sa' a'chintërinso'
(Mateo 4.23-25)

¹⁷ Inapitarë' nohuaraimarahuaton, pastoquë huanirin. Na'a imarinsopita inaquë ya'huapi. Notohuaro' piyapi'santa' huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Quirosarin quëran huë'pi. Ya'ipi Cotia parti quëran huë'pi. Marë yonsan quëraonta' huë'pi. Tiro, Siton, inapita ya'cariya ya'huëpisopitanta' huëcatona', noya natanpi. Cania'piro'santa' quëpi anoyatacaso marë'.

¹⁸ A'naquëonta' sopairi ya'coancantërin ni'ton, parisitápirinhue', inapitanta' anoyatërin.

¹⁹ Ya'ipiya Quisoso së'huacaiso' nohuantopi. Së'huahuachinara, ina nohuanton, a'naroáchin noyatopi.

Noya cancantopisopita
(Mateo 5.1-12)

²⁰ Ina quëran ca'tano'sanënpita notëërahuaton, a'chintërin:

"Canpitaso' co na'a ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', Yosë noya ni'sarinquëma'. Catahuarinquëma' noya cancantacamaso'. Hua'anëntërinquë chachin aya'conarinquëma'.

²¹ Iporaso' tanapomarahue', Yosë'pa' co onporonta' tanararamahuë'. Sano cancantarama'.

Isoro'paquë na'nëpiramahuë', inapaquëso' capa cancantarama'.

²² Yosë quëran quëmapico ni'to, imaramaco. Imaramacoso marë' a'naquën no'huiarinëinquëma'. Co huachi quë'yarinëinquëmahuë'. Pinosarinëinquëma'. Nonpinapiarinëinquëma'. Napotopirinëinquëmahuë', ama sëtocosohue'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinquëma ni'ton, noya cancantoco'.

²³ Iráca Yosë piyapinënpita pënëntohuachinara, shimashonëmapitari inapochachin no'huipi. Napoaton a'napita no'huihuachinëinquëma', noya cancantoco'. Parisitëramaso marë' Yosë'pa' na'con canarama'. Ina yonquiatoma', capa cancantoco'.

²⁴ A'naquëmaso' nani ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', jma'huantacha nisarama paya! 'Noya cancantarëhua', topiramahuë', Yosëso' co noya ni'sarinquëmahuë'.

²⁵ Iporaso' noya coshatapiramahuë', jma'huantacha nisarama paya! A'na tahuëriso' co manta' ya'huëtarinquëmahuë'.

Iporaso' capa cancantapiramahuë', jma'huantacha nisarama paya! A'na tahuëriso' sëtatoma', na'nëarama'.

²⁶ Noyasáchin nontinëinquëmaso' pa'yatohuatama', jma'huantacha nisarama paya! Iráca nonpin nanan pënëntona'piro'sa pënëntohuachinara, shimashonëmapitari pa'yatopi. Inapochachin iporanta' a'naquëma' niantarama'. Yosëso nipirinhue' ana'intarinquëma'," itërin.

*Inimicoro'santa' nosorocaso' ya'huërin**(Mateo 5.38-48; 7.12)*²⁷ Ina quëran itaantarín:

“Carinquëma' iyaro'sa', pënëinquëma' natanco. Ya'ipi piyapi'sa' nosorocaso' ya'huërin, ténahuë. Inimiconëmapitanta' nosoroco'. No'huipirinëinquëmaonta', ama i'huërëtocosohuë'. Catahuaco'.

²⁸ Pinopirinëinquëmaonta', noya nontoco'. Co quë'yapirinëinquëmaonta', ama no'huicosohuë'. Yosë nontoco' inahuanta' catahuain.

²⁹ Panpirayahuachinquën, ama manta' i'huërëtëquësohuë'. Naquëranchin panpiantahuachinquën, co naporó tëranta' no'huicaso' ya'huërinhuë'. A'moranso' matohuachinquën, tananpitëquë' quëpa'in. Aipi a'moransonta quëpatohuachinquën, ama no'huiquësohuë'.

³⁰ ‘Ma'sha quëtoco,’ itohuachinquën, ama apiraquësohuë'. Quëpatohuachinquën, ama ma'pataantaquësohuë'.

³¹ Noya ninosorocaso' ya'huërin. Canpita nohuantërama' a'napita nosoro'inquëmaso'. Napoaton canpita nohuantëramaso chachin a'napitanta' nosoroco'. Ninosoroatoma', nicatahuaco'.

³² Amiconëmapitaráchin nosorohuatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini ninosoropi.

³³ Noya nontërinquëmasopitaráchin catahuahuatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini nicatahuapi.

³⁴ No'tëquën pahuërëtopisopitarachin coriqui a'nanpatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini nia'nanpi. ‘Oshaquëran niquëtanta'a, ta'tona', nia'nanpi.

³⁵ Canpitaso nipirinhuë' inimiconëmanta' nosoroco'. Inapitanta' catahuaco'. Piyapi'sa' pahuantohuachina', coriqui a'nanco'. ‘Co i'huërëtaconcohuë' nimara,' tapomarahuënta', a'nanco'. Ina pochin nipatama', Yosë'pa' na'con canaarama'. Yosë pochachin cancantarama'. Inaso' ya'ipi piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin. Oshahuano'santa' nosororin. Co ‘Yosparinquën,' itopirinahuë', catahuarin.

³⁶ Tata Yosëri ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Inapochachin canpitanta' a'napita nosoroco',” itërin.

*Nocantopisopita pënëinso'**(Mateo 7.1-5)*³⁷ Ina quëran itaantarín:

“Ama iyaro'sa' a'napita nocancosohuë'. ‘Caso' noya piyapico. Paso' piyapi co noyahuë' ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin,' topi a'naquën. Ama ina pochin noncosohuë', Yosë ana'intochinquëma'. A'napita pinotoma' sha'huirapihuatama', Yosënta' inapochachin sha'huirapitëinquëma', ana'intarinquëma'. A'napita ma'sha onpotohuachinquëma', nanan anoyatoco'. Canpitanta' oshanëma' Yosë inquichinquëma'.

³⁸ Ama a'napita apiratocosohuë'. Ma'sha quëtoco'. Ina marë' canpitanta' Yosë acanaarinquëma'. Co manta' nonpintarinquëmahuë'. Piyapi'sa' nosoroatoma' catahuahuatama', Yosënta' na'con na'con catahuarinquëma'. Apirahuatama', canpitanta' co Yosë catahuarinquëmahuë',” tënin.

³⁹ Ina quëran pënënto nanan sha'huitërin yonquicaíso marë': “Somaraya nipachina, co nanitërinhuë' a'na somaraya nininso' quëpacaso'. Quëparin naporini, cato chachin panca naninquë anochitonahuë'.

⁴⁰ Maistroso' noya noya nitotaton, a'napita a'chintërin. Natanpisopitaso' co na'con na'con nitotopihuë'. Nani ya'ipi a'chintohuachina, maiströnëna pochin nisapi.

⁴¹⁻⁴² Co iyaparin nocanacaso ya'huërinhuë'. Inaso pi'pian co noyahuë' nipachin, mo'shiri ya'conyatërinso pochin ninin ni'ton, nocanan. Quëmanta' co noyahuë' nianan ni'ton, narasëratë' nani noyá ya'copirayarinquënso pochin nipiranhüë', naporan.

Napoaton 'carinquën noya nicasatëncuën mo'shi ocoichinquën,' co itamaso ya'huërinhuë'. Napotohuatan, nonpinan. Narasëratë' niocoitëquë'. Ina quëran noya quënantaran. Naporo huarë' nanitaran iyaparin mo'shi ocoitacaso',' itërin.

Nara pochin nininso'
(Mateo 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Ina quëran itantarin:

“Nara co noyahuë' nipachina, napoonin nitërin. Noya naraso nipirinhue' noya nitërin.

⁴⁴ Nitërin quëran nara nohuitëre'. So'huanpiso' co misëra nitërinhuë'. Shihuarionta' co quëpa nitërinhuë'.

⁴⁵ Inapochachin piyapi'sa' nipi. Noya yonquihuachinara, noya nipi. Co noyahuë' yonquihuachinara, co noyahuë' nipi. Ma'sona yonquihuachinara, ina chachin nonpi," itërin.

Cato' pëirinso'
(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Ina quëran itantarin:

“A'naquëma' 'Sinioro, Sinioro,' itapomaracohuë', ¿onpoatonta' co natëramacohuë'?

⁴⁷ Na'aquëma' natanamacoso marë' huë'nama'. Natëhuatamaco, a'na quëmapi pochin nisarama'.

⁴⁸ Inaso', natëricho quëran yapëirin. Yapëihuachina, noya yonquiaton, noya pëiaquë yonirin. Na'pitë' quënanahuaton, na'pitëquë chachin natëricho quëran pëirin. Pamatohuachina, opotopirinhue', co anotërinhuë'. Chini' niponahuë', co yatë'yatërinhuë'.

⁴⁹ A'naquënso nipirinhue' yapëihuachina, co noya yonquirinhue'. 'Inotëquë tëranta' pëi'i, ta'ton, inaquë pëirin. Ina quëran pamatohuachina, chiniiri a'naroáchin të'yatërin. Ya'ipi noyá quiquirin. Inapochachin topinan natanpatamaco, co natëhuatamacohuë', co cha'ësaramahuë', itërin.

7

Capitan piyapinën anoyatërinso'
(Mateo 8.5-13)

¹ Piyapi'sa' a'chintahuaton, Quisoso Capinaomoquë pa'nin.

² Inaquë a'na Noma capitan ya'huërin. A'na piyapinën chiniquën canioton, yachiminin. Hua'anëni noya nosororin.

³ Quisoso canquirinso' natantahuaton, cotio ansiano'sa' amatërin. “Paatoma', Quisoso sha'huitonco' huë'in piyapinëhuë anoyachinco,” itahuaton, a'parin.

⁴⁻⁵ Inapitaso Quisosoquë canconahuatona', itapona':

—Paso' capitan amatërinquën. Inaso' nisha piyapi niponahuë', nóya quëmapi. Nosororinpoa'. Inaora coriquinën quëran niyontona'huaiso pëi' ninin Yosë yonquica'huaiso marë'. Napoaton huëquë' piyapinën anoyatëquë', chiminpachin, itopi.

⁶⁻⁷ Ina natanahuaton, inapitarë' pa'nin. Capitan pëinëncuë ya'caritërahuaso', amiconënpitari nacapi. Capitani a'parin Quisoso nontacaiso marë'. “Capitan nanan a'patërinquënso' sha'huichinquën. Naporin: 'Caso' Sinioro nontaponquën yapa'pirahuë'. Tapanato, co pa'nahuë'. Co caso' quëma pochin noyacohuë'. Co pëinëncuëquë tëranta' ya'conamaso' ya'huërinhuë'. Topinan camaiquë' piyapinëhuë noyachin.

⁸ Canta' hua'anëhuë natërahuë. Capitanco ni'to, sontaro'sa' camaihuatëra, natërinaco. “Paco',” itohuatëra, pa'pi. “Huëco',” itohuatëra, huë'pi. Piyapinëhuëpitanta' camairahuë. “Sacatoco',” itohuatëra, sacatopi. Napoaton natëranquën, tënin capitan,” itiipi.

⁹ Quisoso natanahuaton, pa'yatërin. Ina quëran tahuërëtahuaton, piyapi'sa' itapon:

—¡Ma noya ina quëmapi natërinco paya! Nisha piyapi niponahuë', israiro'sa quëran noya noya natërinco. Napoaton ca nohuanto, apiramiachin piyapinën noyatarin, tënin.

¹⁰ Napotohuachina, capitan amiconënpita ayancoantapi. Cania'pi nani noyatërin quënanconpi huachi.

Hui'napi ananpitaantarinsó'

¹¹ Ina quëran Quisoso Nainquë ca'tano'sanënpitarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi.

¹² Ninano ya'coanaquë ya'caritërahuaso', na'a ya'huëhuano'sa nacapi. Chimipi pa'pitacaiso marë' quësapi. Hui'napi niponahuë', a'shin ayananpirin. A'shini imasarin. Inaíchín hua'huin nipirinhüë', chiminin. So'ionta' iráca ayarin ni'ton, sa'ahua paiya inaso'.

¹³ Ina quënanahuaton, Quisosori nosororin.

—Ama imoya na'nëquësohuë', itërin.

¹⁴ Napotahuaton, chimipi acopiquë së'huaconin. Së'huarahuachina, quëparapisopita huanipi. Napohuachina, chimipi itapon:

—Huënsëquë' apia'hua, itërin.

¹⁵ Napotohuachina, nanopiantarahuatón huënsërin. Ina quëran nonsarin. Quisosori a'shin itapon: “Ya'huëranquë imoya quëpaantaquë,” itërin.

¹⁶ Ina nicatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Ma noya quëmapí a'patimarinpoa' pënëinpoaso marë'. Nani ma'sha nanitaparín, topi.

Ina quëran taantapi:

—Yosë co naniantërinpoahuë'. Catahuarinpoa huachi, topi.

¹⁷ Ananpitaantarinsó' ya'ipi Cotia parti nahuinin. Ya'ipiya natantopi.

Coansha Paotistari a'parinsopita

(Mateo 11.2-19)

¹⁸⁻¹⁹ Coansha imarinsopitaso', Quisoso naporinsó' sha'huitonpi. Inaso' natanahuaton, yonquiárin. “Quisososo' Yosëri a'paimarinso' nimara. ¿Pahuanarin o'macaso' nica?” ta'ton, cato' imarinsopita a'parin Quisoso natanacaiso marë'.

²⁰ Paatona quënanconpachinara, itapona':

—Coansha Paotista a'pairincoi natana'huainquënso marë'. ¿Quëmaso' Cristonquën? ¿Pahuanarin inaso' o'macaso' nica? Co nitotëraihuë'. Sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itiipi.

²¹ Naporo chachin na'a cania'piro'sa' ya'huapi, nisha nisha caniori maninsopita. Quisosori a'naroáchin anoyatërin. Sopairo'sari ahua'yantërinso'pita' huë'pachinara, sopairo'sa' a'patërin. Naporahuaton, ina nohuanton, somaraya nininsopitanta' ni'topi.

²² —Ni'co' iyaro'sa'. Ca nohuanto, somaraya nininsopita ni'topi. Apiaro'santa' a'naroáchin anoyatërahuë. Noya iratopi. Chana caniori maninsopitanta' anoyatërahuë. Në'huëro'santa' në'huëpiso' inquitërahuë. Chiminpisopita ananpitaantarahuë. Notohuaro' piyapi'sa' co Yosë nohuitatonaraihuë' nosorotápirinahuë', noya nanan a'chintarahuë. Ya'ipi nani ni'nama', nani natanama'. Paatoma', Coansha sha'huitonco' no'tëquën nitochin.

²³ Ya'ipi cancanëma quëran natëhuatamaco, noya cancantarama'. Co nisha nisha yonquiamacoso' ya'huërinhuë', itërin Quisosori.

²⁴ Ina natanahuatona', Coansha sha'huitapona' pa'pi. Nani paantahuachinara, Quisoso a'chiantarin. “Coansha yonquiato a'chinchinquëma'. I'hua inotëro parti ina nicapoma' pa'patamara, inaso Yosë marë chiníquën huanirin quënanconama'. Co piquira ihuani onororinsó' pochín niconinhüë'.

²⁵ Co inaso ma'huano'sa pochín noyápiachin a'morinhüë'. Noyápiachin a'mopisopita, capa cancantacaisoráchin cancantopisopita, inapitaso' copirno pëiro'saquë ya'huëpi. Coanshaso nipirinhüë' co ina pochín nininhüë'.

²⁶ Pënëntërinso' natanacaso marë' pa'nama'. Coansha tëhuënhachin nóya pënëntërin. Co topinan quëran pënëntërinhuë'. Yosëri chachin a'parin pënëntacaso marë'.

²⁷ Iráca quiricanênquë ninorin:

'Co'huara a'pamayátêrasênquênhuë', comisionëhuë a'pararahuë.

Paaton, pënëntapon noya natanainênquênso marë', itërin Yosëri hui'nin nontaton.

Coansha ninoton, naporin.

²⁸ Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' pënëntopirinahuë', Coanshaso' noya noya pënëntërin. Inaso noya pënëntopirinahuë', inso tëranta' imapachinaco, ina quëran noya noya nizarin. Yosë hua'anëntërinquë chachin ya'conarin, ténahuë," itërin.

²⁹ Nani na'a piyapi'sari Coansha noya natanpi. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' "Yosë noninso' no'tëquën pënëninpoa'," ta'tona', aporihuanpi.

³⁰ Parisioro'saso nipirinhuë', co nohuantopihuë' Yosë nanamën natëcaiso'. Coansha no'tëquën pënëntopirinhuë', topinan quëran natanpi. Napoaton co aporihuanpihuë'. Cotio maistro'sarinta' co yanatëpihuë'.

³¹ Naquëranchin Quisoso taantarin: "Iporaso' piyapi'sa' nisha nisha yonquipi. ¿Ma pochinta' niconpi?"

³² Hua'huaro'sa pochin cancantopi, ténahuë. Hua'huaro'sa' cachiquë ya'nipihuachinara', a'naquën taponá: 'Huëco' pita pochin nicatëhua' ya'nipiahua', ta'tona', quinatopirinahuë', co a'napitaso' nohuantopihuë' nansacaiso'. Ina quëran tantaponá: 'Inta nipachin, huëco', chimipi pa'pitopiso pochin nicatëhua' ya'nipiahua', nitantapi. A'naquën sëtatona' na'nërápirinahuë', co a'napitaso' nohuantopihuë' na'nëcaiso'.

³³ Inapochachin ipora nisha nisha yonquirama'. Coansha Paotistaso' huëcapon, co aquëtë' cosharo' yonquirinhuë'. Co pi'pian tëranta' huino o'orinhuë'. Napopirinhuë', 'Sopai nohuanton, naporin,' toconama'.

³⁴ Ina quëran caso' Yosë quëran quëmapico ni'to, coshatërahuë, o'orahuë. Ina marë' pinoramaco. 'Quisoso coshatárin. O'opatárin. Oshahuano'sarë' nipayarin,' toconama'. Nisha nisha yonquiconama'.

³⁵ A'naquënso nipirinhuë', noya yonquiatona', Yosë natëapi. Pënëntërahuëso' natanahuatona', no'tëquën yonquiapi huachi," ténin Quisoso.

Sanapi co noyahuë' yonquirinsopita naniantërinso'

³⁶ Ina quëran a'na parisio quëmapiri Quisoso amatërin. "Pëinëhuëquë huëquë' coshatahua'," itërin. Itohuachina, pa'nin. Pëinênquë ya'conconahuaton, misaquë huënsëconin.

³⁷ A'na sanapi natantahuaton, inaquë huë'nin. Inaso' oshahuana'pi itopiso'. Pimo hua'sai' potiria'huaquë quënin.

³⁸ Quisoso ya'yoranconahuaton, oshanën marë' sëtaton na'nërin. Na'nëhuachina, na'nëinën quëran Quisoso nantëquën shipitërin. Ainën quëran amirantërahuaton, apinorantërin. Ina quëran pimo hua'saiquë pashirantëtërin.

³⁹ Ina ni'sahuaton, pëi' hua'anëni co noyahuë' ni'nin. Inaora yonquinën quëran yonquirarin. "Quisoso pënëntona'pi naporini, iso sanapi nohuichitonhuë'. Oshahuan ni'ton, co së'huacaso' nohuanchitonhuë'," ténin yonquiaton.

⁴⁰ Yonquirinso' nitotaton, Quisosori itërin:

—Iya Simon, pi'pian yasha'huitëranquën, itërin.

—Inta Maistro sha'huitoco, itërin inarinta.

⁴¹ —Cato' quëmapi ya'huëpirinhuë'. Cato chachin patron nihuiipi. A'naso' a'natërápo pasa tahuëri canarëso' nihuitërin. A'nanta' a'natërápo shonca tahuëri canarësoíchin nihuitërin.

⁴² Capa coriqui pahuërëtacaso' ni'ton, cato chachin nihuitopiso' ayatërin. Topinan ayatërin. ¿Insoarita' patronën na'con na'con nosoroarin? ¿Ma'ta' quëma yonquiran? itërin Quisosori.

⁴³ —Na'con na'con ayatërinsoari na'con na'con nosoroarin, topirahuë', ténin.

—Ina mini. No'tèquèn yonquiran, ténin.

⁴⁴ Ina tosahuaton, sanapi tahuèretahuaton, Simon itèrin:

—Iso sanapi ni'què'. Quèma pèinènuè ya'conpirahuè', co inachintèrèhuaso' ninanhuè'. Co i'sha tèranta' quètèrancohuè' nipa'morantècaso marè'. Iso sanapiso nipirihuè' na'nèinèn quèran pa'morantèrinco. Ainèn quèran amirantèrinco.

⁴⁵ Canquipirahuè', co apinorancohuè'. Iso sanapiso nipirihuè' apinorantèrinco.

⁴⁶ Ni'toro'sa' huè'pachina, noya hua'saiquè pashimototacaso' ya'huèpirihuè', quèmaso' co pashimototèrancohuè'. Iso sanapiso nipirihuè' nòya niconco, pimo hua'saiquè pashirantètèrinco.

⁴⁷ Tèhuèenchachin na'con oshahuanpirihuè', oshanèn inquitarahuè. Napoaton na'con na'con nosororinco, ténahuè. A'naquènso nipirihuè', “Co aquètè' oshahuanahuè'” ta'tona', co onpopinchin nosororinacohuè', ténin.

⁴⁸ Ina quèran sanapi itapon:

—Oshanèn imoya inquitèranquèn huachi, itèrin.

⁴⁹ A'napitaso' natanahuatona', ninontopi.

—¿Ma quèmapita' isoso'? ¿Oshanèna quèran huarè' inquitacaso' nanitèrin ti? nitopi.

⁵⁰ Quisososo nipirihuè' sanapi itantapon:

—Natèranco ni'ton, Yosè nicha'èrinquèn. Noya paquè huachi, itèrin.

8

Sanapi'sa' Quisoso catahuapiso'

¹ Ina quèran nisha nisha ninanoquè Quisoso pa'nin a'chinapon. A'naquèn pancana, a'naquèn co pancanayahuè' niponahuè', inaquènta' paaton, noya nanan a'chinarin. “Yosè yahua'anèntèrinquèma'” itèra'piarin. Shonca cato' ca'tano'sanènpitari imasapi.

² A'naquèn sanapi'santa' imasapi, canio quèran anoyatèrinsopita. A'napitanta' sopairo'sari ya'coancantohuachinara hua'yantopirinhahuè', nani anoyatèrin. A'naso' Maria Mactarina itopi. Canchisè sopairo'sari ya'coancantopirinhahuè', Quisosori inquitèrin.

³ Coananta' imarin. Cosa sa'in inaso'. So'inso' ya'ipi Irotisè ma'shanènpita a'pairin. Sosananta' imarin. Inapita imatona', inahuara coriquinèna quèran cosharo' pa'anpi Quisoso, ca'tano'sanènpita, inapita coshatacaiso marè'.

Sha'tona'pi pochin nininso'

(Mateo 13.1-9; Marcos 4.1-9)

⁴ Nisha nisha ninano quèran huè'pi Quisoso natanacaiso marè'. Notohuaro' niyonton-pachinara, pènènto nanan sha'huitèrin.

⁵ —A'na quèmapi sha'tapon pa'nin. Tricoraya iminquè pa'sarayarin papotacaso marè'. Pa'sarayahuachina, a'naquèn iraquè huarè' anotèrin. Inaquè piyapi'sa' iratatona', i'natopi. Inairaro'santa' huè'sahuatona', pè'yaquipi.

⁶ A'naquèn ya'pirinso' na'piroquè anotèrin. Inaquè papotopirinhahuè', shimènshin no'pa' ni'ton, ahuirin.

⁷ A'naquènta' nahuanoquè anotèrin. Inaquè papotopirinhahuè', nahuano'santa' papotèrin. A'shinahuatona, imotèrin. Napoaton co nitèrinhuè'.

⁸ A'naquènso nipirinhahuè' noyaropaquè anotèrin. Inaquè noya papotèrin. A'shinpachina, sha'nin quèran na'con na'con nitaton, pasa, pasa nitèrin, itèrin.

Ina quèran taantarín: —Huèratèhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico', itèrin Quisosori.

Pènènto nananquè a'chininso'

(Mateo 13.10-17; Marcos 4.10-12)

⁹ Napotohuachina, ca'tano'sanēnpitari itapona: “Achin Maistro naporanso', co nitotēraihuē'. ¿Ma'ta' tapon naporan?” itopi.

¹⁰ “Yosē hua'anētērinso' co a'napita nitotopihuē'. Canpitaso nipirinhue' ya'ipiya a'chinchinquēma' Yosē nanamēn no'tēquēn nitotacamaso marē'. A'napitaso nipirinhue' co ya'ipiya a'chintarahue'. Pēnēnto nananquēsáchin a'chintarahue' ni'ton, natanaponaraihuē', co nitotapihuē'. Ma'sona ninahuēsonta' nicaponaraihuē', co yonquiapihuē',” itērin.

Tricoraya tapon naporinso'

(Mateo 13.18-23; Marcos 4.13-20)

¹¹ Ina quēran itaantarín: “Achin naporahuēso' iyaro'sa', a'chintanta'inquēma' nitotoco'. Yosē nanamēn a'chinpatēhua', tricoraya pa'sarayapiso pochín ninēhua'.

¹² A'naquēn piyapi'sa' ira pochín nipi. Yosē nanamēn natanpirinhue'. Inairaro'sari huēcapiarínso pochín a'naroáchin sopai huē'nin. Yosē nanamēn natanpiso' osērētirin. Ama natēcaiso marēhuē' ananiantērin. Natēpi naporini, Yosēri cancanēna' anoyachitonhuē'.

¹³ A'naquēonta' na'piro pochín nipi. Yosē nanamēn natanahuatona', a'naroáchin pa'yatona', natēpirinhue'. Co chiníquēn cancantatonahuē', co natēmiatopihuē'. Ma'sha onpohuachinara, Yosē a'popi.

¹⁴ A'naquēonta' nahuano'sa' ya'huērinquē pochín nipi. Yosē nanamēn natanpirinhue'. Isoro'paráchin yonquiataona', co nanamēn yonquiapihuē'. Coriquiráchin cancantopi. Nipa'yatacasoáchin yonquirapi. Nahuano'sari imotērinso pochín ma'sharáchin yonquiataona', Yosē nanamēn naniantopi. Co huachi natēpihuē'.

¹⁵ A'naquēn piyapi'saso nipirinhue' noyaro'pa pochín nipi. Yosē nanamēn noya natanpi. Natanahuatona', noya cancantatona', natētopi. No'tēquēn yonquiataona', natēmiatopi. Ma'sha onpoaponaraihuē', co a'popihuē'. Ya'ipi cancanēna quēran imatona' noya noya nisapi,” tēnin.

Nanparin pochín nininso'

(Marcos 4.21-25)

¹⁶ Ina quēran a'chintaantarín:

“Nanparin i'chinpihuatēra, co i'mēanaquē po'morēhuē'. Co pē'saraanaquē acorēhuē'. Nanparin aconanquē acorē' noya a'pinacaso marē'. Piyapi'sa' huē'pachinara, noya quēnantopi. Inapochachin Yosē nanamēn sha'huitahua' a'napitanta' nitochina'.

¹⁷ Iporaso' ma'sha noyá po'opinan pochín ni'ton, co insonta' nitotērinhuē'. A'na tahuēriso nipirinhue' ya'ipiya nitotapi.

¹⁸ Napoaton noya natanco'. Noya natēhuatama', na'con na'con nitotarama. A'naquēnso nipirinhue', 'Nani nitotērahuē', topirinhue', co yanatēpihuē' ni'ton, pi'pian tēranta' nitotopiso' Yosēri ananiantarin,” itērin.

Quisoso quēmopinēnpita

(Mateo 12.46-50; Marcos 3.31-35)

¹⁹ Ina quēran Quisoso a'shin, iinpita, inapita huē'pi. Quisoso yanontopirinhue', na'a piyapi'sa' yamopi ni'ton, co nanitopihuē' ya'conacaiso'.

²⁰ Napoaton a'naquēni sha'huitērin.

—Ni'quē' Maistro. Mamaparín, iyaparínpita, inapita huēcatoona', aipiran huaniapi. Yanontērinēnquēn, itopirinhue', Quisososoto' tapon:

²¹ —Yosē natēpisopita iyahuēpita pochín ni'nahuē. Sanapi'santa' Yosē nanamēn natēhuachina', mamahuē pochín ni'nahuē, itērin.

Ihuan a'parinso'

(Mateo 8.23-27; Marcos 4.35-41)

²² Ina quēran a'na tahuēri ca'tano'sanēnpita itapon:

—Aquëtëran pa'ahua', itërin.

Potiquë ya'conahuatona', pëntonapi.

23-24 Quisososo' nipirinhuë', huanconënguë huë'ërarin. Paaquëya', panca ihuani manin. Co'sacairi potinën opoto opototahuaton nani yamëntaitapirinhuë', ca'tano'sanënpitari pa'yanatona', ochinanpi.

—¡Maistro, Maistro, chimiitarihua'! Catahuacoi, itopi.

Quisososo' huënsërahuatón, ihuan a'parin. Sononta' panca co'sacaitapirinhuë', asanoirin. A'naroáchin copitënin.

25 —¿Onpoatomata' co natëramacohuë? itërin. Inapitaso nipirinhuë' pa'yanatona', ninontapi.

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin nicaya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitopi.

Sopairo'sari ya'coancantërinso'

(Mateo 8.28-34; Marcos 5.1-20)

26 Ina quëran Cariria sono' aquëtëran canconpi, Quirasa parti itopiquë.

27 Quisoso nonshiconpachina, a'na quëmapiri nacapirin, na'a sopairo'sari ya'coancantërinso'. Ya'coancantopi ni'ton, co huachi yonquirinhuë'. Hua'qui' co manta' a'morinhuë'. Co huachi pëiquë ya'huërinhuë'. Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huárin.

28-29 Na'pochuachina catinaquë tanpaquën tonporahuatona', pa'onta' tonpotopirinahuë', oshitërachinin. Sopai nohuanton, co piyapi ya'huërinquëhuë' ta'antarin. Quisoso quënanahuaton, nantëntaquë isonquirahuaton, monshorarin. Napohuachina, Quisosori nosoroaton, a'naroáchin sopai itërin:

—Iso quëmapi quëran pipico huachi, itërin. Ina natanahuaton, chiníquën nonin.

—¿Ma'ta' yaonpotarancoi? Quëmaso' Quisosonquën. Yosë hui'ninquën. Yosë marë' ama aparisitocoisohuë', itërin.

30 —¿Ma'ninquënta' quëmaso'? itërin.

—Na'a huaranca itërinacoi, topi.

Hua'huayatërahuë' sopairo'sari ya'coancantopi ni'ton, ina pochin ninihuanin.

31 “Ama parisitopiquë a'pacoisohuë',” itantapi.

32 Ina ya'cariya na'a coshiro'sa' ya'huërin. Panënguë coshatapi. “Coshiro'saquë tëranta' a'paco ya'coanta'ii,” itantapi. “Inta nipachin, inaquë ya'conco',” itërin.

33 Itohuachina, quëmapi quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Inaquë ya'conpachinara, coshiro'santa' hua'yantatona', a'naroáchin tahuan pa'topi. Panca sonoquë niitatona', inaquë chimiitopi.

34 Ina ni'sahuatona', coshi a'paina'piro'saso' ta'api. Ninanoquë canconahuatona', sha'huiconpi. Ninano pirayan ya'huëpisopitanta' a'naya a'naya sha'huitëra'piapi.

35 Natanahuatona', “¿ma'ta' onpocaiso'?” ta'tona', pa'pi nicapona'. Canquirahuatona', quëmapi hua'qui' hua'yantërinso' quënanquipi. Iporaso' Quisoso ya'cariya huënsëarin. Nani a'moanahuaton, noya yonquirin huachi. Co huachi hua'yantërinhuë'. Ina nica-tona', pa'yanpi.

36 “Quisosori anoyatërin. Sopairo'sa' a'patahuaton, anoyatërin huachi. Co huachi hua'yantërinhuë',” topi ni'pisopitari.

37 Natanahuatona', ya'huëhuano'saso' pa'pi tē'huatopi. Tē'huatatona', Quisoso itopi: “A'na parti paquë,” itopi. Itohuachinara, potiquë ya'coantarin.

38 Yapa'pachina, quëmapi achin hua'yantërinso' itërin: “Canta' imainquën, topirahuë',” itërin.

—Ama huëquësohuë'.

39 Ya'huëranquë paantaton, piyapi'sa' sha'huitonquë': “Yosë noyá anoyatërinco,” itëquë', itërin Quisosori.

Napotohuachina, pa'nin. Ya'ipi ninanonënquë sha'huitëra'piarin. “Quisoso noyá anoyatërinco,” itëra'piarin.

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinso'
(Mateo 9.18-26; Marcos 5.21-43)

⁴⁰ Quisoso aquëtëran pëntoantarahuaton, na'a piyapi'sa' quënanconin. Inaquë ninarapi ni'ton, canconpachina nóya nontopi.

⁴¹ Naporo' a'na cotio hua'an cairo itopiso huë'nin. Inaso' niyontonpiso pëi' hua'an ya'conin. Quisoso quënanquirahuaton, nantën pirayan isonquirin. “A'naroáchin Sinioro pëinëhuëquë huëquë'.

⁴² Hui'nahuë yachiminarin,” itiirin. A'naíchin hui'nin ya'huëtërinso' chiníquën caniorin. Shonca cato' pi'ipitërin. Napotohuachina, inarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi ni'ton, Quisoso ya'quëëtërapí.

⁴³ Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin. Hua'qui' panca huënai' a'parárin. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhuë'. Na'a notoro'sari nonënpirinahuë'. Ya'ipi coriqui i'quiaponahuë', co manta' noyatërinhuë'.

⁴⁴ Quisoso pinën quëran huëcaton, a'morinso' huirotëínchin së'huaquirin. Së'huahuachina, a'naroáchin huënai' no'narin.

⁴⁵ —¿Inta' së'huarincó? ténin Quisoso. “Co carinquënso' së'huaranquënhuë',” topi ya'ipiya. —Ni'quëchi Maestro, notohuaro' piyapi'sa' ya'quëëtäpirinënhuë': “¿Inta' së'huarincoso'?” ¿tënan ti? itërin Pitrori.

⁴⁶ —A'naso' natëtonco, së'huarincó. Së'huahuachincora, nitotërahuë. Ca nohuanto, noyatërin, ténin.

⁴⁷ “Nani nitotërin,” ta'ton, sanapi huë'nin. Pa'yanaton, ropa ropátëriarin. Isonquirahuaton, Quisoso itapon: “Hua'qui' caniorahuë ni'ton, së'huaranquën Sinioro. Së'huahuatënhuëra, a'naroáchin noyatërahuë,” ténin. Ya'ipi piyapi'sa' natanpi.

⁴⁸ —Natëranco ni'ton, nani imoya anoyatëranquën. Noya paquë huachi, itërin.

⁴⁹ Quisoso nonaquëya', a'na quëmapi Cairo pëinën quëran huë'nin.

—Hui'nän nani chiminin. Ama huachi Maestro apiquësóhuë', itërin.

⁵⁰ Quisososo' natanaponahuë', itapon:

—Ama iyasha pa'yanquësóhuë'. Natëco, hui'nän noyachin, itërin.

⁵¹ Pëinënhuë canconahuaton, ya'conconin. Pa'pin, a'shin, Pitro, Coansha, Santiago, inapitaíchin quëparin. “Ama a'napitaso' huë'inasóhuë',” ténin.

⁵² Na'a piyapi'sa' na'nëtona', ayanápi.

—Ama na'nëcosóhuë'. Co sanapia'hua chimininhuë'. Huë'ësárin, itërin Quisosori.

⁵³ —Co huë'ërinhuë'. Nani chiminin huachi, itatona', tëhuapi.

⁵⁴ Quisososo nipirinhuë' sanapia'hua maimirarahuatón:

—Huënsëquë', apia'hua, itërin.

⁵⁵ A'naroáchin nãpíantarahuaton, huanirin. “Nanon a'caco',” ténin Quisoso.

⁵⁶ A'shin, pa'pin, inapita pa'yanpi. “Ma'pitacha nitotaton, ananpitaantaran paya,” itopirinahuë', “Ama a'napita sha'huitocósohuë',” itërin Quisosori.

9

A'chinacaso marë' a'parinso'
(Mateo 10.5-15; Marcos 6.7-13)

¹ Shonca cato' quëmapi'sa' Quisosori nani huayonin na'con na'con a'chintacaso marë'. Ca'tano'sanënpita itopi. Ayontonahuaton, chiníquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaiso marë'. Ina nohuanton, nisha nisha caniori maninsopitanta' anoyatapi.

² “Paatoma' iyaro'sa', piyapi'sa' a'chintonco'. ‘Yosë yahua'anëntarinquëma'. Huëntonënhuë ya'conpatama', noya catahuarinquëma', itoco'. Cania'piro'santa' anoyatoco'. Carinquëma catahuaranquëma' anoyatacamaso marë',” itërin.

³ —Pa'patama', ama manta' quëpacosohuë'. Pitana, pë'pëto, pan, coriqui, inapita ama quëpacosohuë'. Ama a'moramaso tëranta' cato' quëpacosohuë'.

⁴ Inso pëiquësona yacapatohuatama', ina pëiquërächin ya'huëco'. Ina ninano quëran pipiamaquë huarë' inaquë ya'huëco'.

⁵ A'na ninanoquë pa'patama', “Ama isëquë huëcosohuë'. Co yanatanainquëmahuë'” itohuachinënquëma', patoco'. Yapa'patama', pënëncó'. “Nani sha'huitopirainquëmahuë'. Co nohuantëramahuë' ni'ton, canpitaora tēhuënëmaquë nina'intarama',” itoco'. Ina quëran a'na parti paco', itërin Quisosori.

⁶ Ina quëran ca'tano'sanënpitari pa'sahuatona', noya nanan a'china'piapi. Nisha nisha ninanoquë pënëna'piapi. Na'a cania'piro'sa' anoyatopi.

Coansha Paotista tēpapiso'

(Mateo 14.1-12; Marcos 6.14-29)

⁷ Napopiso' ya'ipi parti nahuinin. Cariria hua'an Irotisë itopisonta' natantërin. Natantahuaton, nisha nisha yonquirin. “¿Inta' Quisososo?” itohuachinara, “Coansha Paotista nanopiantarinso' nimara,” topi a'naquën.

⁸ “Co inahuë'. Iniasë ya'noantarinso' nimara,” topi a'naquëonta'. “Co inahuë'. A'na pënëntona'pi iráca chiminpirinhuë', nanopiantarinso' ipora,” topi a'napitanta'.

⁹ Ina natanaton, hua'ani itërin:

—Cari Coanshaso' atëpatërahuë, nishitëconotopi. Ina quëmapiso nipirinhuë', nani ma'sha nanitaparin, natantërahuë. ¿Inta' inaso' nimara? Canta' nohuichi, ta'ton ya'nipishahuë yani'nin.

Cosharo' ana'atërinso'

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Juan 6.1-14)

¹⁰ Ca'tano'sanënpita huëantarahuatona', Quisoso sha'huitiipi. “Nani a'chinai. Cania'piro'santa' anoyatërai,” itiipi. Napotohuachinara: “Huëco' iyaro'sa' canpoara pa'ahua',” itërin Quisosori. Itohuachina, Pitsaitaquë pa'pi.

¹¹ Na'a piyapi'sari natanahuatona', imapi. Canquihuachinara, Quisosori noya nontërin. Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso' a'chintarin. Nani a'chintahuaton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin.

¹² Nani i'huararahuaso', ca'tano'sanënpitari itiipi:

—Nani i'huarin. Co manta' isëquë ya'huërinhuë'. Piyapi'sa' a'paquë' pa'ina'. Isoshara'huaya ninanoro'sa', pëiro'sa', inapita ya'huërin. Inaquë coshoro' pa'anatona', ca'ina'. Naporahuatona', inaquë huë'ëpachina', itopi.

¹³ —Canpitari a'caco', itërin Quisosori.

—Capa isëquë capacaso'. A'natërapoya pan, catoya sami, inaíchín ya'huëtërincoi. Notohuaro piyapi'sa' ya'huërin. Quiya pa'anahuatoi, ¿ina nápo' ya'pi a'ca'ii ti? itopi.

¹⁴ A'natërápo huaranca pochín quëmapi'sa' ya'huëpi ni'ton, napopi. Ina quëran ca'tano'sanënpita itërin:

—Piyapi'sa' sha'huitoco' huënsë'ina'. A'natërápo shonca, a'natërápo shonca pochín huënsë'ina', itërin.

¹⁵ Sha'huitohuachinara, ya'ipiya huënsëpi.

¹⁶ Nani huënsëhuachinara, Quisosori a'natërapoya pan, catoya sami, inapita ma'patërin. Inápaquë nē'pëtahuaton, Yosë nontërin: “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, pan, sami, inapita sē'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin. “Piyapi'sa' quëtonco' ca'ina',” itërin.

¹⁷ Quëtohuachinara, ya'ipi piyapi'sa' coshatopi. Natëaquëhuarë' coshatopi. Ina quëran ca'tano'sanënpitari pë'sotopiso' masahuatona', shonca cato' i'më' amëntatopi.

Pitro natëtërinso'

(Mateo 16.13-19; Marcos 8.27-29)

¹⁸ A'na tahuëri Quisoso inaora pa'nin Yosë nontacaso marë'. Ca'tano'sanënpitaráchin inaquë ya'huëpi. Nani Yosë nontohuachina, Quisosori itërin:

—Nani ma'sha nanitaparahuë ni'to, ¿in pochinta' piyapi'sa' cancantiarinaco? itërin.

¹⁹ —“Coansha Paotistaco' nanopiantarinso',” topi a'naquën. “Co inahuë'. Tata Iniasëco' nanopiantarinso',” topi a'naquëonta'. “Co inahuë'. A'na pënëntona'pi iráca chiminpirinhuë', nanopiantarinso' nimara,” topi a'napitanta', itopi.

²⁰ —Canpitaso nipirinhue' ¿ma'ta' yonquirama'? itërin Quisosori.

—Quëmaso' Cristo, Yosë a'paimarinquënso', itërin Pitrori.

Chiminacaso' ninorinso'
(Mateo 16.20-28; Marcos 8.30-9.1)

²¹ Pitrori napotopirinhue': “Ama inaso' ipora a'napita sha'huitocosohue',” itahuaton, sha'huitërin:

²² —Yosë quëran quëmapico niporahuë', na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi quë'yaponacohue'. Tëpararinaco. Napoaponahuë', cara tahuëri quëran Yosë ananpitaantarinco, itërin.

²³ Ina quëran piyapi'sa' pënëantarin.

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantoco'. Yosë nohuantërinso'ráchin imaco huachi. Corosëquë chiníquën parisitëre'. Canpitanta' parisitapomarahue', nani tahuëri imamiatoco.

²⁴ Noya nanopicamaso'áchin yonquihuatama', topinan quëran nanopiarama'. A'na tahuëri chiminatoma', parisitomiatarama'. Nipirinhue', casáchin yonquihuatamaco, parisitapomarahue', co topinan quëran nanopiaramahuë'. Yosë'pa' nanopimiatarama'.

²⁵ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë canapiramahuë', co hua'yanëma' cha'ëpachinhue', co canamiataramahue'. ¿Onponta' pahuëretapiramahuë', co huachi hua'yanëma' nanitarinhue' cha'ëcaso'!

²⁶ Imapatamaco, tëhuaponënuëma'. Tapayatomaco a'pohuatamaco, a'na tahuëri carinquëmanta' a'poaranquëma'. Nanamëhuë a'pohuatama', carinquëmanta' o'mantahuato, a'poaranquëma'. Yosë quëran quëmapico ni'to, o'mantararahuë. Tata huënaratërinso pochin canta' huënaratarahuë. Noya anquëniro'sapitaro'co o'mantararahuë.

²⁷ No'tëquën itaranquëma'. Yosë isoro'pa' hua'anëntapon. A'naquëma' co'huara chimi-antërasënuëmahue', hua'anëntërinso' ni'sarama', itërin.

Nisha pochin ya'norinso'
(Mateo 17.1-8; Marcos 9.2-8)

²⁸ Posa tahuëri quëran Quisoso motopiquë pa'nin. Pitro, Coansha, Santiago, inapitaráchin quëparahuaton, Yosë nontacaso marë' pa'nin.

²⁹ Yosë nontaso', nisha pochin ya'norin. A'morinsonta' huënaráchin huënaráchin ninin. Huirí huiríchin.

³⁰⁻³¹ A'nanaya Moisësë, Iniasë, inapita ya'nopi. Inahuanta' huënaráchin huënaráchin nipi. Quisosore' ninontapi. “Quirosarinquë pa'pato, tëpararinaco,” itërin Quisosori.

³² Ca'tano'sanënpitaso nipirinhue' huë'ëi' iquitatona', yahuë'ëpirinhue'. Capayatan-tahuachinara, Quisoso huënaráchin nininso' quënanpi. Moisësë, Iniasë, inapitanta' quënanpi.

³³ Inapitaso' yapanantahuachinara, Pitrori itapon:

—¿Ma noyacha Maistro isëquë huë'nëhua paya! Cara imënamëa'huaya nii, a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisësë marë', a'nanta' Iniasë marë', topirahuë', itërin.

Co yonquiatonhuë', napotërin.

³⁴ Napotaquëya', chitorori imotërin. Ya'ipiya imotërin ni'ton, pa'yanpi.

³⁵ Chitoro' huancana quëran Yosëri nontërinso' natanpi. “Isoso' hui'nahuë huayonahuëso'. Ina natanco',” itërin.

³⁶ Nani nontohuachina, ni'sápirinahuë', co a'napita quënanpihuë'. Quisosoráchin quënanpi. Ina yonquiatona', co manta' topihuë'. Nani ni'pirinahuë', naporu tahuëri'sa' co insonta' sha'huitopihuë'.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Mateo 17.14-21; Marcos 9.14-29)

³⁷ Tahuëririnquë motopi quëran nohuaraimantarahuatona', na'a piyapi'sa' quënanquimapi. Quisoso yonípona' huë'pi.

³⁸ A'nariso' nontiirin.

—Huëquë' Maistro, hui'nahuë nitiico. Inaíchin hui'nahuë nipirinhüë',

³⁹ a'nanaya sopairi ya'coancantohuachina, “yai” tosahuaton no'paquë nitë'yatërin. Sa'po sa'po niconin. Pacororárin. Napoin quëran sopairi patohuachina, pa'pi iquirorin.

⁴⁰ Ca'tano'sanënpita nontato: “Sopai inquitoco',” itopirahuë', co nanitopihuë', itërin.

⁴¹ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natan-tochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'qui' a'chintopiranquëmahuë', ¿onporo huarëta' yanatëramaco? ténahuë. Hui'nán quëshico, itërin Quisosori.

⁴² Inaquë quëntapirinhüë', no'paquë sopairi ataatarin. Apacoroantarín. Quisosori ni'sahuaton, sopai itërin: “Hua'huasha tananpitëquë'. Pipimiatëquë huachi,” itërin. A'naroáchin sopai pipirin. Hua'huasha noyatërin huachi. “Pëinëinquë iyasha quëpantaquë',” itërin.

⁴³ Ya'ipi piyapi'sari nicatora', pa'yanpi. “¡Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, sopai a'parin paya!” topi.

Chiminacaso' ninoantarínso'

(Mateo 17.22-23; Marcos 9.30-32)

Ya'ipi piyapi'sari pa'yanatona', anoyatërinso' yonquirápirinahuë', ca'tano'sanënpita itantarín:

⁴⁴ —Noya natanco iyaro'sa'. Yosë quëran quëmapico niporahuë', a'na tahuëri sha'huirapihuachinco, piyapi'sa' masarinaco. Ina yonquiráco', itërin.

⁴⁵ Natanaponaraihuë', co nanitopihuë' natëtacaiso'. “¿Onpoatonta' ina pochín nontërinpoa'?” topi yonquinëna quëran. Naporahuaton, të'huatatona' co nohuantopihuë' natanacaiso'.

Chini chiníquën nanantërinso'

(Mateo 18.1-5; Marcos 9.33-37)

⁴⁶ Ina quëran ca'tano'sanënpita capini ninontatona', “¿Inquënpocha chini chiníquën nanantë'rë'pëhuaya?” nitopi.

⁴⁷ Co natanaponahuë', inaora yonquinën quëran Quisoso nitotërin. Napoaton hua'huasha maimirarahuatón, ya'cariya ahuanirin.

⁴⁸ —Ama chiníquën nanantacamaso' yonquicosohüë'. Imaramaco ni'ton, hua'huasha nosorohuatama', nosoroaramaco canta'. Nosorohuatamaco, co casáchin nosoroarama-cohuë'. Yosënta' nosoroarama'. Inaso' isoro'paquë a'paimarinco. Hua'huaro'sa pochín cancantopisopita Yosëri noya noya ni'nin, itërin Quisosori.

Pi'pian nisha imarinso'

(Marcos 9.38-40)

⁴⁹ A'na tahuëri Coanshari itapon:

—A'na quëmapi Maistro ni'nai. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton sopairo'sa' a'pararin. Inaso nipirinhüë', co quiya pochín imarínquënhüë' ni'ton, co nohuantëraihuë'. “Ama inapoquësohüë',” itërai, itërin.

⁵⁰ —Tananpitoco' sopai a'pa'in. Insosona co inimicotohuachinpoahuë', catahuarin-poa', itërin Quisosori.

Santiago, Coansha inapita pënëninso'

⁵¹ Nani ya'caritëriarin Quisoso inápaquë panantacaso'. Napoaton “Onpopionta' Quirosarinquë pa'sarahuë huachi,” ténin.

⁵² Yapaaton, catoya'pi a'parin. “Paso' ninanoquë pa'i, topirahuë'. Paatoma', natan-tonco' huë'ëpataquëhua',” itërin Quisosori. Inaquë Samaria piyapi'sa' ya'huëpi.

⁵³ Natanahuatona', co Quisoso huëcacasos' nohuantopihuë'. Quirosarinquë pa'sarin ni'ton, co nohuantopihuë'.

⁵⁴ Ina marë' Santiago, Coansha, inapita no'huitopi.

—¿Ma'ta' Sinioro onpochii? Yosë nonchii inápa quëran pën a'paimaton isopita ahuiquichin topirahuë', itopi.

⁵⁵ Tahuëretahuaton: —Ama iyaro'sa' napocosohuë'. Tananpitoco', itërin.

⁵⁶ Ina quëran a'na ninanoquë paantarin.

*Ya'ipi cancanën quëran imacaso' ya'huërinso'
(Mateo 8.19-22)*

⁵⁷ Papona pochin a'na quëmapiri nontiririn:

—Canta' Sinioro imainquën. Insëquësona pa'patan, canta' pa'i, topirahuë', itërin.

⁵⁸ —Sacai' imancoso', ténahuë. Ma'sha tananquë ya'huërinso'pita huë'ëshinantëna ya'huëtopi huë'ëcaiso marë'. Inairanta' pë'pëtën ya'huëtërin. Caso nipirinhüë' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co pëi' ya'huëtërincohuë'. Pa'sápato, co ya'huëmiatërahuë', itërin.

⁵⁹ A'nanta' huë'pachina: —Imaquico, itopirinhüë'.

—Oshaquëran Sinioro imainquën. Tatahuë nani noyá mashotërin. Chiminpachin, cari pa'pitarahuë. Ina quëran imainquën, topirahuë', itërin.

⁶⁰ —A'naquën co nohuantopihuë' imainacoso'. Chimipi pochin cancantopi. Inapitari pa'pichina', ténahuë. Quëmaso nipirinhüë', ca na'con na'con yonquiatonco Yosë yahua'anëntërinpoaso' sha'huiquë', itërin Quisosori.

⁶¹ A'na quëmapinta' huëcaton:

—A'na tahuëri Sinioro imasaranquën, topirahuë'. Ipora quëmopinëhuëpita nontëri'i. Nani nontohuato imainquën, itopirinhüë',

⁶² Quisosori itërin:

—Ama iyasha, nisha nisha yonquiquësohuë'. Ni'quë'. Anëtohuatëra, noya nicatë' ahuëhuatëra, no'tëquën ahuë'rë'. Niquë notëtahuatë' ahuëhuatëraso', co noya ahuë'rëhuë'. Inapochachin nisha nisha yonquihuatama', co nanitaramahuë' Yosë hua'anëntërinso' no'tëquën imacamaso', itërin.

10

Canchisë shonca catoya'pi a'parinso'

¹ Ina quëran a'napitanta' sha'huitërin pënëntacaiso'. Canchisë shonca cato' quëmapi'sa' huayonahuaton, catoya catoya a'parin. Nisha nisha ninanoquë a'parin. Oshaquëran ina ninanoro'saquë chachin pa'sarin ni'ton, inapita'ton a'parin pënëntacaiso marë'. Yapa'pachinara itapon:

² “Tëhuëenchachin iyaro'sa', isoro'pa' panca imin pochin ninin. Cayarinso' manëso pochachin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Na'a piyapi'sa' ya'huëpirinhüë', caraíchichin pënëntarin. Napoaton Yosë nontoco' a'napitanta' a'pa'in pënëchina'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntarin.

³ Iporaso' a'paranquëma'. Ni'co'. Carniroa'huaro'sa' co nanitopihuë' nia'paicaiso'. A'naroáchin tanan ni'niro'sari manin. A'naquën piyapi'sa' ni'niro'sa' pochin cancanta-tona', no'huiponëinquëma'.

⁴ Pa'patama', ama manta' quëpacosohuë'. Pë'pëto, coriqui, sapatë co inapita tëranta' quëpacaso' ya'huërinhuë'. Piyapi'sa' nacapihuatama', ama hua'qui' nontocosohuë'. Manóton paco'.

⁵ A'na pëiquë canconpatama', hua'anën nontoco': 'Thuata iya. Yosë catahuainquëma', itoco'.

⁶ Noya nontohuachinënquëma', Yosëri catahuaarin mini. Co'so' noya nontohuachinënquëmahüë', co Yosëri catahuaarinhuë'.

⁷ Nohuantohuachinënquëma', ina pëinënquë yacahuaco'. A'cahuachinënquëma', ca'co'. O'shitohuachinënquëma', o'oco'. A'chintarama' ni'ton, topinan ca'co'. Ama nisha nisha pëiquë yaca yacapatërantacosohüë'.

⁸ A'na ninanoquë pa'patama', noya nontohuachinënquëma', inaquë a'chintoco'. Ma'sona a'cahuachinënquëma', ca'co'.

⁹ Cania'piro'sa' inaquë ya'huëhuachina', anoyatoco'. 'Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntarinquëma', itoco'.

¹⁰ A'naquën piyapi'saso nipirinhüë' co nohuanterinënquëmahüë'. Ina ninanoquë canconpatama', cachiquë paatoma', pënëntoco'.

¹¹ 'Nani sha'huitopirainquëmahüë'. Co nohuanteramahuë' ni'ton, canpitaora tëhuënëmaquë nina'intarama'. Co natëpiramahuë', Yosëso' yahua'anëntarinquëma', itoco'.

¹² Ayaro' tahuëri nanihuachin, inapitaso' chiniquën parisitapi, tënahuë. Iráca Sotomaro'saso' pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, Yosëri chiniquën ana'intërin. Co natërinacosopitaso nipirinhüë', chini chiniquën ana'intarin huachi," itërin.

Nisha nisha ninanoquë ya'huëpisopita pënëinso'
(Mateo 11.20-24)

¹³ Ina quëran Quisoso taantarin: "Corasinoquë, Pitsaitaquë inaquëpita ya'huëramaso', jma'huantacha nisarama paya! Na'con pënënpiranquëmahüë', co natëramacohüë'. Ina marë' parisitarama'. Tiroquë, Sitonquë, inaquëpitaso nipirinhüë' co pënëntërahuë'. Co inaquë cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë'. Inaquë naporahuë naporini, oshanëna marë' sëtatona', sa'catën nininso' a'moitonahuë'. Huarianoquënta nipa'samototatona' co noyahuë' yonquipisopita nianianchitonahuë'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa' ayaro' tahuëri nanihuachin, Yosë chini chiniquën ana'intarinquëma'. Tiroquëso', Sitonquëso', co onpopinchin ana'intarinhuë'.

¹⁵ Capinaomoquë ya'huëramasopitanta' co no'tëquën yonquiramahuë'. 'Noyacoi ni'toi, Yosë'pa' pa'sarai, ¿topiramahuë' ti? Co inatohua' pa'saramahuë'. Parisitopiquë tëhuënchinso' pa'miatarama huachi,' tënahuë," itërin.

¹⁶ Ina quëran yaa'parinsopita itaantarin:

"Iporaso' pënëntacamaso marë' a'pararanquëma'. Ca ya'huërenamëhuë pënëntarama'. Noya natanpachinquëma', natanarinaco canta'. Co'so' nohuantohuachinënquëmahüë', co canta' nohuanterinacohüë'. Co nohuantohuachinacohüë', co Yosënta' nohuan-tapihuë'," itërin Quisosori. Itohuachina, pa'pi huachi. Nisha nisha ninanoquë pënëntëra'piapi.

A'parinsopita huëantapiso'

¹⁷ Nani pënëntohuachinara, canchisë shonca catoya'pi chachin nóya cancantatona', Quisosoquë huëantapi.

—Sopairo'santa' Sinioro nontërai. "Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, a'parainquën," itohuatëira, pipipi, itopi.

¹⁸ Napotohuachinara, Quisosori itërin;

—Sopai hua'an chachin iráca inápaquë ya'huëpirinhüë', Yosëri të'yatërin. O'cori pochin a'naroáchin anotërinso' ni'nahuë.

¹⁹ Nani nanan quëtëranquëma' canpitanta' sopai minsëcamaso marë'. Ca yon-quiatomaco, sopairo'sa' nontohuatama', patarinquëma'. Ya'huan, yonpinca inapita i'natohuatama', co manta' onpotarinquëmahüë'. Ya'huan yaquëtërinposo pochin sopainta' yaacoringuëma'. Canpitariso nipirinhüë' minsëarama'. Co manta' nanitarinhüë' minsëinquemaso'.

²⁰ Sopairo'sa' a'papiramahuë', ama ina marëáchin noya cancantocosohuë'. Imaramaco ni'ton, Yosë'pa' pa'sarama'. Inatohua' nininëma' nani ninshitërinquëma'. Ina marë' tëhuënchinsó' nóya cancantoco', itërin.

Tata Yosë anitotërinpoaso'
(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Naporo' Ispirito Santo nohuanton, Quisoso nóya cancantërin. Noya cancanta-ton, Yosë nontarin. “Ma noyacha, Tata, yonquiran paya. Quëmaso' chini chiniquën nanantëran. Inápaquë, isoro'paquë, ya'ipi parti hua'anëntaran. Quëma nohuanton, a'naquën nani ma'sha nitotaponaraihuë', co nanamën nitotopihuë'. ‘Quiyaora noya noya nitotarai,’ topiso marë', co nanamën anitotëranhuë'. Imarinacosopitaso nipir-inhuë' catahuaran. ‘Catahuaco Siniro co caora nanitërahuë’; itohuachinën, quëma nanamën chachin anitotëran. Ina marë' Tata, ‘Yosparinquën,’ itëranquën,” tënin, Yosë nontaton.

²² Ina quëran a'parinsopita itantarin. “Tata Yosë nohuanton, chiniquën nanantërahuë. Ya'ipi nanamën anitotërinco piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Hui'ninco ni'to, tatahuësáchin noyá nohuitërinco. Inapochachin canta' Tata Yosë nohuitërahuë. Casáchin noyá nohuitërahuë. A'naquën piyapi'santa' caora nohuanto, anohuitërahuë. Inapitanta' Yosë nohuitapi huachi,” itërin.

²³ Nani a'chintohuachina, ca'tano'sanënpita amasha quëparahuaton, sha'huitërin: “Isoro'paquë o'mato, nani ma'sha ninahuë. Ma noya Yosë nosororinquëma' ni'ton, ni'nama'.

²⁴ Iráca quëran huarë' na'a copirnoros'a', pënëntona'piros'a', inapita ni'namasopita yani'pirinahuë', co ni'pihuë'. A'chintëranquëmasopitanta' yanatanpirinahuë', co natan-pihuë',” itërin.

Nosorotona'pi naporinso'

²⁵ Ina quëran a'na maistro iráca nanan noya nitotërinso' huanirahuaton, Quisoso ténicaso marë' itapon:

—¿Ma'ta' Maistro onpo'i nanpimiata'huaso marë'? itërin.

²⁶ —Íráca Yosë quiricanën quëran ninshitaton, pënëninpoa'. ¿Ma'ta' tënin? itërin.

²⁷ —“Tata Yosë hua'anëntërinpoa'. Ina nosoroco'. Ya'ipi cancanëma quëran, ya'ipi hua'yanëma quëran, ya'ipi chinirama quëran, ya'ipi yonquinëma quëran, ya'ipi in-aquëranpita nosoromiatoco'. Isonta' Yosë nohuantërin: Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco’,” tënin, itërin.

²⁸ —No'tëquën naporan. Ina pochin nipatan, Yosë pochin cancantaton, nanpimiataran huachi, itërin Quisosori.

²⁹ —Ina nitotaporahuë', ¿ma'ta' onpo'i? ¿Inpitaquë huarëta' nosoro'i? itaantarín.

³⁰ —Inta nipachin a'chinchinquën. A'na cotio quëmapi Quirosarinquë ya'huërin. A'na tahuëri Quiricoquë pa'sapirinhue'. Paaso', tëpatoro'sari mapi. Ahuëatona', ihuapi. Ai'nanpiratopi. Yachimiánin patopi.

³¹ Ina quëran cotio corto hua'an ina ira chachin pa'tapirinhue'. Quëmapi quënanconaponahuë', pëshonanpirahuaton na'huëtërin.

³² Ina piquëran a'na quëmapinta' pa'sarin. Inaso' Nihui huënton quëmapi ni'ton, corto hua'an catahuarinso'. Inarinta' quënanconaponahuë', inapotaantarín.

³³ Ina quëran Samaria quëmapirinta' quënancoantarín. Inaso' nisha quëmapi niponahuë', nosororín.

³⁴ Ya'cariconahuaton, catahuarin. Pë'shapiso' tomaquë, huinoquë, inaquëpita pashitërin. Inapotahuaton tonpotërin. Ina quëran inaora moranënuquë acorahuaton, huë'ëpatacaso pëiquë quëparin. Inaquë a'pairin.

³⁵ Tahuëririnquë catotë' coriqui prata quëran nininso' pëi' hua'anën quëtërin. “Paso' ninanoquë pa'sarahue. Quëmari a'paiquë'. Coriqui pahuanpachin, quëmaora coriquinën

castaquë'. Huënantahuato, i'huërchinquën," itërin. ³⁶ Ni'quë' iyasha. Caraya'piri ahuëpiso' quënanconpi. ¿Insoarita' iin pochin nosororin? itërin Quisosori.

³⁷ —Nisha piyapiri nosororinso', tënin.

—Ina mini. Paaton, quëmarinta' inapochachin nosoroquë', itërin.

Marta, Maria, inapita napopiso'

³⁸ Ina quëran paantahuaton, a'na ninanoquë canconin. Inaquë Marta ya'huërin:

—Huëquë' Siniro ni'quicoi, itohuachina, ya'conapatërin.

³⁹ Martaso' cain ya'huëtërin, Maria itopiso'. Quisoso huë'pachina, ya'cariya huënsëquirin. A'chininso' noya natanarin.

⁴⁰ Martaso nipirinhüë' cosharo nicaton sacatárin. Nisha nisha yonquiaton, Quisoso huëcapairin:

—Caihuë Siniro topinan huënsëárin. Caora cosharo' nisarahuë. Sha'huitëquë' catahuainco, itërin.

⁴¹ —Imoya. Nisha nisha ma'sha yonquiaton, co noya cancantëranhuë'.

⁴² Casáchin natancoso' na'con na'con nohuantërahuë. Mariaso' natanatonco, noya noya nizarin. Na'con yonquirinco ni'ton, noya cancantomiatarin tënahuë, itërin Quisosori.

11

Yosë nontacaso' a'chininso'
(Mateo 6.9-15; 7.7-11)

¹ A'na tahuëri Quisoso Yosë nontárin. Nani nontohuachina, ca'tano'sanëni itërin:

—A'chintocoi Siniro Yosë nonta'huaiso'. Coanshaso' imarinsopita a'chintërin. Quiyanta' a'chintocoi nitochii, itërin.

² —Inta nipachin a'chinchinquëma'. Yosë yanontohuatama', iso pochin nontoco':

“Tata Yosë, quëmasáchin noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinënquën. Chini chiníquën nanantëran ni'ton, ya'ipicoi natëiinquën.

³ Nani tahuëri catahuacoi cosharo' ya'huëchincoi.

⁴ Co noyahuë' nicatoi, oshahuanai. Nosoroatoncoi, oshanëhuëi inquitocoi.

A'napita ma'sha onpotohuachincoi, nanan anoyatëraiso pochachin oshanëhuëi inquitatoncoi anoyacancantocoi.

Co noyahuë' yonquihuatoi, catahuacoi a'naroáchin nanianchii,” itoco', Yosë nontohuatama', tënin.

⁵ Ina quëran a'chintantarin.

—Ni'co' iyaro'sa'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, capa a'cacaso' nipachina, a'na piyapi pëinënquë pa'në'. Yono tashi' nipirinhüë', ma'sha nitonë'. “Cara pan quëtoco iyasha.

⁶ Nipayaraiso' huë'pirinhüë', co manta' a'ca'huaso' ya'huëtërincohuë',” tënë'.

⁷ Yono tashi' ni'ton, co nohuantaponhuë' nimara. “Paquë' iyasha. Nani ya'coana oncotërahuë. Hui'nahuëpitanta' huë'ésápi. Co nanitërahuë' quëta'huanquënso',” tapon nimara.

⁸ Nipayarinso' niponahuë', co nohuantopirionta', naquëranchin naquëranchin nitantahuachina, huënsëintarahuaton, quëtapon.

⁹ Napoaton Yosë na'con nontoco'. Pahuantërinquëmaso' nipatama', quëtaringuëma'. Ma'sha yonirëso pochin cancantatoma', nontáco' catahuainquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin cancantatoma', nontoco' aya'coinquëma'

¹⁰ Tëhuëenchachin ma'sha nitohuatama', quëtaringuëma'. Hua'qui' ma'sha yonípatama', quënanarama'. Ya'coana pi'nirëso pochin nipatama', i'soataringuëma'.

¹¹ “Hui'nama' tanaton, ‘Sami nayarahuë,’ itohuachinquëma', co ya'huan quëtaramahuë'. Co insonta' nohuantërinhuë' hui'nin inapotacaso'.

12 Ataricayonta' natanpachinquëma', co yonpinca quëtaramahuë'. Noya cosharo' quëtarama'.

13 Canpitaso' co noyahuë' yonquiapomarahuë', hui'nama' nosororama'. Noya ma'sha quëtërama'. Yosëso' noya noya ni'ton, na'con na'con nosororinquëma'. Inápaquë ya'huaponahuë', hui'ninpita pochin ni'ninquëma'. Nontohuatama', 'Ispirito Santo aya'coancantoco,' itohuatama', aya'coancantarinquëma',” itërin.

Sopai hua'an minsërinso'

(Mateo 12.22-30; Marcos 3.19-27)

14 Ina quëran a'na quëmapi huë'nin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co nanitërinhuë' nonacaso'. Quisosori quënanahuaton, sopai a'patërin. Nani a'patohuachina, noya nonin huachi. Piyapi'sari nicatona', pa'yanpi. “¡Ma noyacha ni'ton, a'naroáchin sopai a'parin paya!” topi.

15 A'naquënso nipirinhue' nisha yonqui. “Sopairo'sa' hua'anën Piirsipo itopisoari catahuarin ni'ton, nanitaparin sopai a'pacaso',” toconpi.

16 A'napitarinta' Quisoso itapona': “Yosë pochin niquë' ni'iinquën,” itonpi. Tënicaiso marë' napotopi.

17-18 Quisososo nipirinhue' yonquipiso' nitotaton, itërin:

“Co Satanase' catahuarincohuë' sopairo'sa' a'paca'huaso'. Inaso' sopairo'sa' hua'anën ni'ton, co sopairo'sa' no'huirinhue'. Nino'huipi naporini, co huachi hua'anëna nicacaso nanichitonhuë'. Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'. Quëmopinëna capininta' nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'.

19 A'naquën a'chintëramasoarinta' sopairo'sa' yaa'papi. Piirsipo catahuarinco tënama' ni'quëhuarë', inapitanta' inari catahuarin. Napoaton inapita natanpatama', co no'tëquën yonquiatomahuë' naporamaso sha'huitarinquëma'.

20 Caso nipirinhue', Yosë catahuarinco sopairo'sa' a'paca'huaso'. Ina nohuan-ton, a'parahuë. Napoaton Yosë chachin a'paimarinco hua'anënta'huanquëmaso marë', tënahuë.

21 Quëmapi chiniquën nipachina, pëinën noya a'pairin. Sahuëni, shonqui, inapita ya'huëtërin ni'ton, co insonta' nanitërinhuë' ma'shanënpita ihuacaso'.

22 A'naso nipirinhue' ina quëran chini chiniquën ni'ton, huëcapairahuaton minsërin. Sahuëni, shonqui, inapita matahuaton, ma'shanënpitanta' quiquitërin.

23 Insosona co imapachincohuë', inimicotarinco. Co catahuahuachincohuë', piyapi'sa' anishacantarin ama Yosë imacaiso marëhuë',” itërin.

Sopairi ya'coancantaantarinsó'

(Mateo 12.43-45)

24 Naquëranchin a'chiantaton, itaantapon:

“A'na quëmapi ya'huërin. Sopairi ya'coancantopirinhue', ina quëran pipirin. Pip-ihuachina, inotëro parti pa'sárin. Insëquësona ya'huëcaso marë' yonisapirinhue', co quënaninhue'. Napoaton ina quëmapiquë chachin huëantarin.

25 Inaso' co Yosë yonquiatonhuë', topinan ya'huárin quënanquiantarin. Noya ya'huëantachinachin ni'ton, yaya'coancantantarin.

26 Napoaton paantarahuaton, canchisë sopairo'sa' aquë aquëtë' co noyahuë' nipisopita maantarin. Posa sopairo'sari chachin quëmapi ya'coancantantapi. Inaquë ya'huápi. Quëmapi aquë aquëtë' co noyahuë' yonquirin huachi,” itërin.

Noya cancantopisopita

27 Na'a piyapi'sa' natanapi. A'na sanapiso' natanahuaton, itërin:

—Ma noya a'chintërancoi. Mamaparinquën hua'huarinquën ni'ton, ma noya Yosëri ni'nin. ¡Aso'sorinquën ni'ton, nóya cancanchin! tënahuë, tënin chiniquën nonaton.

28 Inaso napopirinhue', Quisosori itapon:

—Yosë nanamën natanahuatona natëpisopita tëhuënchinso', noya noya cancantapona' tēnahuë, itërin.

Yosë pochin nicacaso' nohuantopiso'

(Mateo 12.38-42; Marcos 8.12)

²⁹ Na'con na'con piyapi'sa' huë'pachinara, itantarin: “Iporaso' na'a piyapi'sa' co noyahuë' yonquipi. ‘Yosë pochin niquë' ni'inquën. Ina ni'patoi natëarainquën,' itopirinacohuë', co Yosë nohuantërinhuë' ina pochin nica'huaso'. Isoíchin anitotaranquëma'. A'na tahuëri Conasë naporinso pochin nisarahuë.

³⁰ Ninihuiquë ya'huëpisopita co noyahuë' nipachinara, Yosëri a'parin pënënacaso marë'. Canta' Yosë quëran quëmapico ni'to, pënënanarquëma' Yosë ayonquianta'huanquëmaso marë'.

³¹⁻³² Ayaro' tahuëri nanihuachin, Ninihuiquë ya'huëpisopita sha'huirapiarinënuëma'. ‘Conasë pënënpachincoi, oshanëhuëi marë' sëtërai. Ina naniantatoi, Yosë yonquirai. Canpitaso nipirinhuë' noya noya nininso' natanpiramahuë', co natëtëramahuë'. Napoaton na'con na'con oshahuanama', itarinënuëma'. Inapochachin Saromon hua'anëntohuachina, Sor parti quëran sanapi copirno huë'nin ina natanacaso marë'. ‘Ya'ipi nitotërin,' ta'ton, natanapon huë'nin. Napoaton ayaro' tahuëri inanta' atapanarinquëma'. Saromon quëran caso' na'con na'con nitotopirahuë', co yanatëramacohuë'. ‘Ina marë' na'con na'con oshahuanama', itarinënuëma',” itërin.

A'pininso pochin nininso'

(Mateo 5.15; 6.22-23)

³³ “Nanparin i'chinpihuatëra, co ma'sha acohuana po'orëhuë'. Co i'mëanaquë po'morëhuë'. Nanparin aconanquë acorë'. Ina quëran piyapi'sa' huë'pachina', noya quënantopi.

³⁴ Ya'piranpo' nanparin pochin ninin. Ina quëran ma'sha quënanë'. Noya ya'piranpo' nipachina, noya quënantërë'. Ya'piranpo' co noyahuë' nipachina, co noya quënantërëhuë'. Inapochachin noya yonquihuatëra, noya cancantërë'. Co noyahuë' yonquihuatëra, tashi pochin cancantërë'.

³⁵ Napoaton, ni'cona tashi pochin cancantotama'. No'tëquën a'chintopiranquëmahuë', co noya natanpatamahuë', tashi pochin cancantarama'.

³⁶ Noyasáchin yonquihuatama', co tashi pochin cancantaramahuë'. Nanparin noya orotërinso pochin nisarama'. Noyápiachin cancantarama',” itërin.

Parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapita pënëninso'

(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 20.45-47)

³⁷ Nani a'chintohuachina, a'na Parisiori amatërin coshatacaso marë'. Ina pëinënuë pa'sahuaton, coshatacaso marë' huënsërin.

³⁸ Parisioro'saso' yacoshatohuachinara, i'shaquë pi'pian niopoimiratopi. “Inapohuatëhua', oshanënpoa' inquirarëhua',” topi. Quisososo nipirinhuë' yacoshatohuachina, co ina pochin nininhuë'. Ina marë' pëi' hua'anën pa'yanin. “¿Onpoatonta' topinan coshatarin?” ta'ton, yonquirarin.

³⁹ Yonquirinso' Quisosori ninoton, itërin:

—Canpitaso' aipi quënanamasoráchin yonquipiramahuë', Yosëso' acopo' cancanëma quëran yonquiramasopita ni'nin. Ni'co'. A'naquën minë', sënan, inapita pa'mohuachinara, pinënáchin pa'mopipi. Acoposo nipirinhuë' në'huënantëtërin. Inapochachin canpitaso' cancanëma quëran co noyahuë' yonquirama'. Piyapi'sa' nonpintatoma', yaihuarama'. Pa'pi co noyahuë' cancantërama'.

⁴⁰ Co no'tëquën yonquiramahuë'. Co nonënpoa'chin Yosë acotërinpoahuë'. Cancanënpoa' acotërinpoa'.

⁴¹ Cancanëma quëran huarë' sa'ahuaros' catahuaco'. Nosorohuatama', noyápiachin cancantarama'.

⁴² “Parisioro'sanquëma', ¡ma'huantacha canpitaso' nisarama paya! ‘Nani ma'sha canarëhua quëran, diesmo Yosë quëtacaso' ya'huërin,' itërinpoa' Moisësë. Ina natëpiramahuë', co noya ninamahuë'. Nani ma'sha sha'nama quëran, diesmo quëtërama'. Ya'ipi cosharo' apimotacaso marë' sha'namaso manama quëran huarë', diesmo quëtërama'. Napoaponahuë', co Yosë nosororamahuë'. Piyapi'santa' yanonpintërama'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma'. Diesmo Yosë quëtacaso' noya nipirinhüë', nosorocaso' na'con na'con nohuantërin.

⁴³ Parisioro'sanquëma', ¡ma'huantacha canpitaso' nisarama paya! Niyontonpiso pëiquënta' piyapi'sa' nocanama'. Hua'ano'sapitarë'quëma' yahuënsëconama'. ‘Ma noyacha canpitaso' nitotërama', itohuachinënquëmara, pa'yatërama'. Cachiquë pa'patamara: ‘Huë'cama maistro,' itohuachinënquëmara, pa'yatërama'.

⁴⁴ ¡Ma'huantacha canpitaso' nisarama paya! Chimipi pa'pitopiso pochin niconama'. Co corosë acotihuachinarahuë', acopo' co nishinahuën' nisarinsö co nitotatonaraihuë', piyapi'sari i'natopi,” itërin Quisosori parisioro'sa' nontaton.

⁴⁵ A'na cotio maistrori natanahuaton, no'huirin.

—Ina pochin pënëntaton Maistro, quiyanta' anatantarancoi, itërin.

⁴⁶ Napotohuachina, cotio maistro'santa' pënënaton, itapon:

—¡Ma'huantacha canpitanta' nisarama paya! Na'con piyapi'sa' pënënpiramahuë', nani ma'sha natëcaiso' sha'huitërama' ni'ton, panca pë'pëtëreso pochin ninatanpi. A'chintopiramahuë', co pi'pisha tëranta' catahuaramahuë' natëcaiso'.

⁴⁷ “Íráca pënëntona'piro'sa' pënëntopirinhüë', canpita shimashonëmapitari co natëtonaraihuë', tëpapi. Canpitanta' pa'pitopiso' pëirapipiramahuë', co natëramahuë'. Ina marë' canpitanta' Yosë ana'intarinquëma' ni'ton, ¡ma'huantacha nisarama paya!

⁴⁸ Shimashonëma pochin cancantatoma', inapitari tëpatona pa'pitopiso', canpitari topinan quëran pëirapirama'. Co natëramahuë'.

⁴⁹ Yosë no'tëquën ninorinquëma'. Íráca chachin naporin: ‘Na'a quëmapi'sa' a'pararahuë pënëinënquëmaso marë'. A'chintapirinhüë'quëmahuë', no'huitoma', ahuëarama'. A'naquën tëpaarama', itërinquëma'.

⁵⁰⁻⁵¹ Isoro'pa' ninin quëran huarë' noya quëmapi'sa' pënëntopirinhüë', na'a tëpapi. Apiri'ton noya quëmapi nipirinhüë', iini tëparin. Ina piquëran a'naya a'naya noya pënëntopirinhüë', tëpara'piapi. Na'a pi'ipi napopi. Napoin quëran Sacariasë tëpapi anta'. Yosë chinotopiso pëiquë chachin tëpapi. Canpitaso nipirinhüë' ina nitotapomarahüë', co natantochináchinhüë' cancantërama'. Napoaton Yosë na'con na'con ana'intarinquëma'.

⁵² ¡Ma'huantacha cotio maistro'sanquëma' nisarama paya! Niahui osërëtëreso pochin co Yosë nanamën no'tëquën a'chintëramahuë' ni'ton, piyapi'sa' co Yosë nohuitopihüë'. Co canpita tëranta' Yosë huëntonënquë ya'conamahuë'. A'napitanta' yaya'conpirinhüë', co nohuantëramahuë'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma', itërin Quisosori.

⁵³ Nani tonitohuachina, parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitaso' chiníquën no'huitopi. No'huitatona', nisha nisha Quisoso natanpi atëhuëcaiso marë'.

⁵⁴ “Co no'tëquën nonpachinhüë', sha'huirapiahua,” nitopi.

12

Parisioro'sa' yanonpinpiso'

¹ Hua'huayatërahuë' piyapi'sa' niyontonpi Quisoso natanacaiso marë'. Na'a huaranca yamorapi ni'ton, niya'quëtapi. Ca'tano'sanënpita a'chintaton, itapon: “Tëhuëchachin iyaro'sa', parisioro'sa' yanonpinpi. Napoaton a'chinpiso', pan ahuëpocatërinso pochin niconaton a'naroáchin piyapi'sa' yanonpintopi. Ni'cona nonpintochinënquëma'.

² A'naquën po'oana quëran ma'sha nipi. Ma'sha po'orëso pochin nipirinahuënta', a'na tahuëriso' ya'ipi piyapi'sari nitotapi.

³ Tashi' napopiramahuë', naporamaso' tahuëri anitotapi. Pëi' acoana nisacarotopiramahuë', a'na tahuëriso', naporamaso' a'ninquëchin sha'huitapi. Ya'ipi piyapi'sa' nitotapi huachi," ténin.

Yosë të'huatacaso' ya'huërinso'
(Mateo 10.28-31)

⁴ Ina quëran itaantarín: "Ama iyaro'sa', piyapi'sa' të'huatocosohuë'. Tëpapirinëinquëmaonta', co hua'yanëma' matarinëinquëmahuë'.

⁵ Yosë tëhuëchinso' të'huatacaso' ya'huërin, ténahuë. Co noyahuë' nipatama', Yosë hua'yanëma' matahuatëinquëma', parisitopiquë a'pamiatarinquëma'. Napoaton ina na'con na'con të'huatoco'. Co piyapi'sa' të'huatacaso' ya'huërinhuë'.

⁶⁻⁷ Yosëso' a'pairinquëma'. Ni'co'. Inairaro'sa' co pa'tonhuë'. A'natërápo nipirinhüë', catotë' coriquia'huaíchin pa'tërin. Napoaponahuë', co a'naya tëranta' Yosëri naniantërinhuë'. Canpitaso' na'con na'con yonquirinquëma'. Noya noya a'pairinquëma'. Noyá nohuitërinquëma'. Ainëma' hua'huayátërahuë nipirinhüë', ya'ipi pichirin. Napoaton ama të'huacosohuë'. Ni'sárinquëma'," itërin.

Quisocriso imarëhuaso' sha'huicaso' ya'huërinso'
(Mateo 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ Ina quëran taantarín: "Tëhuëchachin iyaro'sa', 'Quisoso imarahuë', topatama', ayaro' tahuëri canta' nohuantaranquëma'. 'Imarinco mini,' itarahuë Yosë'pa'. Anquëniro'santa' natanapi.

⁹ Nipirinhüë', Yosë quëran quëmapico nipirahuë' a'pohuatamaco, carinquëmanta' a'poaranquëma'. 'Co nohuitërinacohuë', itarahuë. Anquëniro'santa' natanapi.

¹⁰ A'naquën no'huitonaco, pinorinaco. Ina quëran oshanëna marë' sëtóhuachina', Yosëri oshanëna' inquitarin. Nipirinhüë' Ispirito Santo pinotona' oshahuanpiso', co onporonta' inquitarinhuë'.

¹¹ A'na tahuëri mapachinëinquëma', cotio niyontonpiso pëiquë quëpaarinëinquëma'. Hua'ano'sa', coisëro'sa', inapitaquë sha'huirapihuachinëinquëma', '¿Ma'cha tono'pocoya?' ama tocosohuë'.

¹² Naporo' Ispirito Santo catahuaarinquëma' noya a'panitacamaso'," itërin Quisosori.

Nani ma'sha nohuantopiso'

¹³ Na'a piyapi'sa' natanasoi', a'nari huëcapairin.

—Maistro, tatahuë nani chiminín. Nani ma'sha ya'huëtópirinhüë', patërin. Iyahuëso' nipirinhüë' apiratërinco. Co nohuantërinhuë' patomatiincoso'. Sha'huitëquë' patomachinco, itërin.

¹⁴ —Co coisë pochin nica'huaso' ya'huërinhuë', itërin Quisosori.

¹⁵ Napotahuaton, ya'ipiya pënënin.

—Ama iyaro'sa' ma'sha canacamasoáchin yonquicosohuë'. Co nani ma'sha ya'huëtinquëma' huarë' noya naniaramahuë', itërin.

¹⁶ Itahuaton, a'na pënënto nanan sha'huitërin. "Ni'co'. A'na ma'huan ya'huërin. Iminëquë sha'pachina, hua'huayátërahuë nitërin.

¹⁷ Napoaton ya'ipi pëinënpita ya'sotërin huachi. '¿Insëquëcha ma'sha aco'iya?' ta'ton, yonquiárin.

¹⁸ Yonquihuachina, tapon: 'Pëiro'sa' i'quitahuato, a'na pëiro'sa' niantarahuë. Panca panca nisarahüë. Inaquë ya'ipi ma'shanëhuëpita acoarahüë.

¹⁹ Na'a ma'sha ya'huëtërinco. Co apípora nohuantarahüë'. Co huachi sacatarahuë'. Noya coshatápo. Noya o'opo. Capa cancantato, nóya ya'huápo,' ténin yonquinë quëran.

²⁰ Napopirinhüë', Yosëri itërin: 'Quëmaso' co manta' yonquiranhüë'. Ipora tashi chachin ca nohuanto, chiminaran. Nani ma'sha canapiranhüë', ya'ipiya pataran ni'ton, a'napitari mapon,' itërin.

²¹ Canpitanta' nani ma'sha canapomarahüë', co Yosë yonquihuatamahuë', ina ma'huan pochin nisarama'. Co manta' ya'huëtomiatarinquëmahüë'. Co Yosë'pa' canamiataramahuë', tënin Quisoso.

Yosë noya a'pairinpoaso'
(Mateo 6.25-34)

²² Ina quëran ca'tano'sanënpita itapon: "A'naquën ma'sharáchin yonquipi. Capacaiso', o'ocaiso', a'mocaiso', inasáchin yonquipi. 'Nani ma'sha ya'huëtouhuachinco, nóya ya'huarahuë', topirinhüë' yonquinëna quëran. Ama iyaro'sa' ina pochin cancantocoso-hüë'.

²³ Yosë chachin ananpirinpoa'. Nonënpoa' quëtërinpoa'. Co capacaso marëáchin isoro'paquë acorinpoahuë'. Noyápiachin a'mocasonta' co onpopinchin yonquicaso' ya'huërinhuë'. Yosë na'con na'con yonquihuatëhua', catahuarinpoa' noya ya'huëcaso'.

²⁴ Ni'co'. Inairaro'sa' co sha'topihuë'. Co cayarinso' sënapihuë'. Cosharo' tapacaso marë' co pëi' ya'huëtopyirinhüë', Yosëri catahuarin. Ina nohuanton, coshoro' ya'huëtopyi. Canpitaso' inapita quëran na'con na'con nosororinguëma'.

²⁵ Ama nisha nisha yonquiatoma', napion cancantocoso-hüë'. Chiminacaso' nanihuachin, co huachi a'na ora tëranta' nanpicaso' ya'huërinhuë'.

²⁶ Canpitaora co manta' nanitapapiramahuë'. Yosë nohuanton, noya ya'huërama'. Napoaton sano yonquiatoma', ya'huëco'.

²⁷ Ni'co'. Yancoro'sa' co sacatopihuë'. Co manta' a'mocaso nipihuë'. Nipirinhüë', noyápiachin yancotopi. Iráca copirno Saromon nani ma'sha ya'huëtërin. 'Ma noyápiachincha a'morin paya,' topi. Yancoro'saso' napoaponahuë', ina quëran noya noya ya'nopi.

²⁸ Pacatoro quëran huarë' Yosëri yonquirin. A'na tahuëriíchin ya'huëpirinhüë', ahuihuachina, ahuiquitëre'. Co hua'qui' ya'huëpirinhüë', Yosëri yonquirin. Ina nohuanton, noya papotërin. Canpitaso' ina quëran na'con na'con yonquirinquëma'. Ina nohuanton, a'mocamasonta' ya'huëtaringuëma'. ¿Onpoatomata' nipachin co natëramahuë'? 'Yosë catahuarinco mini,' ta'caso nipirinhüë'.

²⁹ Ama ma'sha yonquiatoma', pa'yancosohüë'. '¿Ma'cha ca'në'poya? ¿Ma'cha o'orë'poya?' ama tocosohüë'.

³⁰ Co Yosë imapisopitahuë' ina pochin yonquipi. Ma'sharáchin yonquipi. Canpitaso' nipirinhüë', tatanëma' inápaquë ya'huërinso' yonquirinquëma'. Ya'ipi pahuantërinquëmasopita nitotërin.

³¹ Napoaton Yosë na'con na'con yonquico'. A'napitanta' catahuaco' hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Ina pochin cancantohuatama', Yosë catahuarinquëma'. Ina nohuanton, ma'sha pahuantërinquëmasopita ya'huëtaringuëma',' itërin.

Canamiatërëhuaso'
(Mateo 6.19-21)

³² Naquëranchin itaantarin:

—Ama iyaro'sa' pa'yancosohüë'. Ohuica pë'tahuana'pi pochin nicato a'pairanquëma'. Caraichinquëma' nipomarahüë', Yosë noya ni'ninquëma'. Hua'anëntërinquë chachin aya'coninquëma'.

³³ Ama na'con ma'sha yontoncosohüë'. Ma'sha ya'huëtouhuachinquëma', pa'anahuatoma', sa'ahuaros'a' quëtoco'. Inapotouhuatama', Yosë acanaarinquëma'. Isoro'paquë ma'sha a'naróchin mocarin. Ihuarinënpoa'. Ma'shari a'quirin. Inapaquëso nipirinhüë' Yosë acanahuachinpoa', ya'huëtomiatarinpoa'.

³⁴ Ma'sharáchin nohuantohuatama', co Yosë yonquiaramahuë'. Nipirinhüë', Yosë na'con nohuantohuatama', ina na'con na'con yonquiarama', itërin.

Noya ninacaso' ya'huërinso'

³⁵⁻³⁶ Ina quëran taantarin: “Noya yonquiatoma', capayatërëso pochin cancantoco'. Ni'co'. A'na patron sa'acaso marë' pa'nin. Onporosona huënantacaso' co piyapinënpita nitotopihuë'. Napoaton noya nitaparahuatona', nanparin i'chinpirahuatona', ninarapi. Canquiton, onconan pi'nihuachina, a'naroáchin i'soatacaiso' ya'huërin.

³⁷ Piyapinënpita ninarapi quënanquintahuachina, hua'anëni nóya ni'sarin. Inari chachin nitaparahuaton, cosharo' acotarin piyapinënpita capacaiso marë'.

³⁸ Yono tashihuë nipon, tahuëri ya'carihuë nipon, huënantarin. Co huë'ëponaraihuë' ninarapi quënanquintahuachina, noya ni'sarin.

³⁹ Isonta' yonquico': Ihuatë' a'nanaya huëcaton, pëiquë ya'conin. Hua'anën co nicasohuë', ma'sha ihuarin. Onporosona huëcacasó' nitotërin naporini, hua'anëni ninaitonhuë', co ma'shanënpita ihuaitonhuë'.

⁴⁰ Yosë quëran quëmapico ni'to, canpitanta' ninatomaco, ya'huëco'. Hua'quihuato: ‘Co a'naroáchin o'mantararinhuë', tosapi a'naquën. Co nitotasënquëmahuë', a'nanaya o'mantararahuë,’ itërin Quisosori.

Inpriato pochin nininso'

(Mateo 24.45-51)

⁴¹ Napohuachina, Pitrori natanin:

—¿Ya'ipi piyapi'sa' Sinioro pënënanan? ¿Quiyasáchin nica? itërin.

⁴² Napotohuachina:

“Ni'co' iyaro'sa'. O'maca'huaso tahuëri a'na patron pochin nisarahuë. Inaso' aquë yapa'pachina, inpriatonën noya natërinso' sha'huitërin. ‘Piyapinëhuëpita noya ni'quë'. Cosharo', ma'sha, inapita pahuantohuachina', quëtëra'piraquë', itahuaton pa'nin.

⁴³ Inpriatoso' noya yonquihuachin, no'tëquën natërin. Patronëni huëcapaintahuachina, noya ni'sarin.

⁴⁴ Noya natërin ni'ton, acoarin ya'ipi ma'shanënpita a'paicaso marë'.

⁴⁵ Nipirinhüë', inpriatonën nisha cancantohuachin, tapon: ‘Patron hua'quirarin. Co a'naroáchin huëntaponhuë', ta'ton, piyapinënpita ahuëapon. Cosonanënpitanta' ahuëapon. Pita nicacasoáchin cancantapon. No'pirápon.

⁴⁶ Napoaso', a'nanaya patronëni quënanquiantapon. Co nitotasohuë', a'nanaya canquipon. Co natërinhuë' ni'ton, ocoirahuaton, chiníquën ana'intarin. Co natëtono'sahuëpitarë chachin ana'intarin.

⁴⁷ A'na piyapinënso' patronëni sha'huitopirinhüë', co yonquirinhüë'. Noya nitotaponahuë', co natërinhuë'. Co ma'shanënpita noya tapatërinhuë' ni'ton, chini chiníquën ahuihuitarin.

⁴⁸ A'naso nipirinhüë' co nitotërinhuë'. Co noyahuë' nipachina, co onpopinchin ahuihuitarinhüë'. Inapochachin canpitanta' na'con a'chintëranquëma' ni'ton, noya natëco'. Na'con nitotohuatama', noya noya natëcaso' ya'huërin,” itërin.

Nisha nisha Quisoso yonquirapipiso'

(Mateo 10.34-36)

⁴⁹⁻⁵⁰ “Tëhuënhachin, iyaro'sa', pën matohuachina, a'naroáchin huiquitërin. Inapochachin piyapi'sa' a'chintohuato, nisha nisha yonquiapi. Na'a piyapi'sa' no'huiarinaco. Caso' chiníquën parisita'huaso' ya'huërin. Ina yonquiato, sëtërahuë. A'naroáchin nipachin napochinaco.

⁵¹ ‘Cristo o'mahuachin, ya'ipiya nohuantatona', noya ya'huapona', ¿topiramahuë' ti? Co ya'ipiya nohuantarinaracohüë'. Pënënpato, nisha nisha yonquiapi. A'naquën nohuantarinaraco. A'naquënso nipirinhüë', co nohuantarinaracohüë'.

⁵² Ipora quëran huarë' a'na pëiquë ya'huëpisopita nisha nisha yonquiapi. Catoya'pi nohuantarínaco, caraya'piso nipirínhuë' co nohuantarínacohuë' ni'ton, nino'huiapi.

⁵³ A'na pëiquë pa'pin nohuantarínaco. Hui'ninso nipirínhuë' co nohuantarínacohuë'. A'na pëiquënta' hui'nin nohuantarínaco. Pa'pinso nipirínhuë' co nohuantarínacohuë'. Sanapi'santa' nisha nisha yonquiapi. A'shin nimara co nohuantarínacohuë'. Hua'huinso nipirínhuë' nohuantarínaco. A'shatën nohuantarínaco. Notainso nipirínhuë' co nohuantarínacohuë'," ténin.

Ipora ma'sha onporëhuaso' yonquicaso' ya'huërin
(Mateo 16.1-4; Marcos 8.11-13)

⁵⁴ Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' a'chintantaton, itapon:
"No'tëquën, iyaro'sa', yonquico'. Pi'i ya'coninso parti tashirotohuachina: 'O'nanapon,' tënama'. Ina quëran o'nanin.

⁵⁵ Sor parti quëran chiníquën ihuantohuachina, 'Huënoca ya'huëapon,' tënama'. Naporó huënocatërin.

⁵⁶ Canpitaso' nonpintëinquëma'. O'nan, sëhuën, inapita noya ninopiramahuë', ¿onpoatonta' ipora chachin naporahuësopita co yonquiramahuë'?" itërin.

Nanan anoyatacaso' ya'huërinso'
(Mateo 5.25-26)

⁵⁷ "¿Onpoatomata' canpitaora cancanëma quëran co no'tëquën yonquiramahuë'?

⁵⁸ Ni'co'. Nihuitëranso marë' yaquëpahuachinëinquën, a'naroáchin nanan anoyatëquë'. Co anoyatohuatánhuë', coisëquë quëpaarinëinquën. Coisëquë quëpahuachinëinquën, son-taroquë yo'coaninëinquën ni'ton, tashinan pëiquë po'moarinëinquën.

⁵⁹ Inaquë po'mohuachinëinquën, ya'ipiya pahuëretaquë huarë' pipiaran," ténin Quisoso. (Inapochachin canpitanta' co noyahuë' nipatama', a'naroáchin nanan anoyatoco', Yosë ana'intochinquëma'.)

13

Co noyahuë' yonquipisopita naniantacaso' ya'huërinso'

¹ Naporó a'naquën huë'sahuatona', Quisoso sha'huitiipi: "Caririario'sa' Yosë pëinëinquë chinotatona', ma'sha tëparapirínahuë', Piratori sontaro'sa' a'parin tëpacaiso marë'. Inaquë chachin tëpapi," itiipi.

² "A'napita caririario'sa quëran na'con na'con oshahuanpi ni'ton, Yosë nohuanton, ¿tëpapi, topiramahuë' ti?

³ Co inapita na'con na'con oshahuanpihuë'. Canpitanta' co noyahuë' yonquirama'. Co ina naniantohuatamahuë', ana'intarínquëma'. Chiminatoma', parisitomiatarama'.

⁴⁻⁵ Siroiquënta' a'na tori anotaton, shonca posa ya'pi tëparin: 'Inapitanta' na'con na'con oshahuanpi,' ¿topiramahuë' ti? Co naporínhuë', ténahuë caso'. Na'a piyapi'sa' Quirosarínquë inachachin oshahuanpi. Canpitanta' co noyahuë' yonquirama'. Co ina naniantohuatamahuë', chiminatoma', parisitomiatarama'," itërin Quisosori.

Nara co nitërinsohuë'

⁶ Ina quëran iso pënënto nanan sha'huitërin: "A'na quëmapi iminëinquë iquira naranta' sha'nin. Papotahuaton a'shinaponahuë', hua'qui' co nitërinhuë'.

⁷ Ina quëran inpriatonën itërin: 'Iso huayo napoonin. Nani a'shinaponahuë', cara pi'ipi co manta' nitërinhuë'. A'nëquë'. ¿Ma'marëta' topinan huanirin?' itopirínhuë',

⁸ 'Ama siniro ipora a'nëquësokuë'. A'na pi'ipira' tananpitëquë'. Iso pi'ipi noya pacarapiarahüë. Apono acotarahüë noya nitacaso marë'.

⁹ Iso pi'ipi nitapon nimara. Co nitohuachinhuë', sha'huitoco a'nëchinquën,' itërin inpriatonëni," ténin Quisoso.

Chinoto tahuëri apia anoyatërinso'

¹⁰ Chinoto tahuëri nanihuachina, niyontonpiso pëiquë pa'sahuaton, piyapi'sa' a'chintarin.

¹¹ Inaquë a'na sanapi quënanconin, apia nininso'. Sopai nohuanton, nani shonca posa pi'ipi monconpirin. Co nanitërinhuë' no'tëpicaso'.

¹² Quisosori quënanahuaton, përarin. Huëcapaihuachina:

—Nani imoya noyatëran, itërin.

¹³ Së'huapihuachina, a'naroáchin no'tëquën huanirin. “¡Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!” tënin.

¹⁴ Niyontonpiso pëi' hua'anso nipirinhüë', no'huitërin. Chinoto tahuëri anoyatërin ni'ton, naporin. Napoaton piyapi'sa' itapon:

—Saota tahuëri sacatacaso' ya'huërin. Naporo' huëco' anoyatinquëmaso marë'. Chinoto tahuëriso' co noyahuë' anoyatacaso', itërin.

¹⁵ Quisosori natanahuaton, itapon:

—Canpitaso' nonpintëinquëma'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. Ohuaca', mora, inapita pë'tahuahuatama', chinoto tahuërinta' i'quiritërama'. I'sha ya'huërinquë quëparahuatoma', o'shitërama'.

¹⁶ Iso sanapiso nipirinhüë' Yosë piyapinën niponahuë', hua'qui' parisitërin. Nani shonca posa pi'ipi Satanasëri aparisitopirinhüë', ipora huarë' nicha'ërahuë. Chinoto tahuërinta' anoyatacaso' ya'huërin tënahüë. ¿Ma'ta' canpitaso' yonquirama'? itërin.

¹⁷ Natanahuatona', inimiconënpitaso' tapanpi. A'napitariso nipirinhüë', pa'yatopi: “¡Ma noyacha Quisoso nanitaparin paya!” topi.

Mostasaraya pochin nininso'

(Mateo 13.31-32; Marcos 4.30-32)

¹⁸ “¿Ma pochinta' Yosë hua'anëntërinso'? topiramahuë'. A'na pënënto nanan sha'huitanta'inquëma' canpitanta' nitotacamaso marë'.

¹⁹ Mostasaraya pochin ninin. Ya'pirin hua'huishin niponahuë', iminquë sha'patëra, panca ta'an ninin. Nani a'shinpachina, inairaro'sa' huëcatona', inaquë pëirin,” tënin. (Inapochachin ya'nan nipon, caraíchin piyapi Yosë imapirinhüë', a'na tahuëri hua'huayátërahuë imasapi huachi.)

Pan ahuëpocatërinso pochin nininso'

(Mateo 13.33)

²⁰ Ina quëran itantarin: “¿Ma pochinta' Yosë hua'anëntërinso'?

²¹ Pan ahuëpocatërinso pochin ninin anta'. A'na sanapi pan nipachina, cato shonca quiro pochin trico no'mo' manin. Masahuaton, pi'pian tëranta' pan ahuëpocatërinso' ayontohuachina, ya'ipiya së'cotërin, pan huëpocatërin huachi,” tënin Quisoso.

Ya'coana pochin nininso'

(Mateo 7.13-14, 21-23)

²² Ina quëran nisha nisha ninanoquë pa'sahuaton, a'chintëra'piarin. Quirosarinquë huarë' pa'sarin.

²³ A'chintohuachina, a'na quëmapiri itapon:

—¿Onpo piyapita' cha'ëpona'? ¿Caraíchin nimara ti? itërin.

²⁴ —Yosë huëntonën pëi pochin ninin. Ya'coananënso' yamianasha. Na'a piyapi'saso' yaya'conpirinhüë', co noyahuë' cancantatona', co nanitopihüë' ya'conacaiso'. Canpitaso' nipirinhüë' ipora chachin ya'conacamaso' nohuantoco'. Ama hua'quicosohüë'.

²⁵ A'na tahuëri hua'anëni ya'coananën oncotarin huachi. Naporo huarë' aipiran huanirahuatoma', yaya'conpiramahuë'. “I'soatocoi Sinioro,” tosapiramahuë', co nohuantarinhuë'. “Co nohuitëranquëmahuë'. Co canpitaso' piyapinëhuëpitanquëmahuë',” itarinquëma'.

²⁶ “Co'ta nohuitërancoi. Quëmaro'coi coshatërai, o'orai. Quiyataquë a'chinan,” tosapi-ramahuë'.

²⁷ “Co' mini nohuitëranquëmahuë'. Co noyahuë' ninama' ni'ton, co piyap-inëhuëpitanquëmahuë'. Paco huachi,” itahuatënquëma', a'paaringuëma'.

²⁸ Parisitopiquë pa'sahuatoma', na'nëarama', chiniquën parisitarama'. Apraan, Isaco, Cacopo, pënëntona'piro'sa', inapita Yosë hua'anëntërinquë ya'huërapi, ni'sarama'. Canpitaso nipirinhüë' co ya'conamahuë' ni'ton, sëtarama'.

²⁹ Nisha nisha parti quëran huëcatona', Yosë ya'huërinquë ya'conapi. Inaquë noya coshatërëso pochin nóya ya'huërapi.

³⁰ A'naquënso' ipora co piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri Yosëri nóya ni'sarin. A'naquënso nipirinhüë' ipora piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri co Yosëri noya ni'sarinhuë', itërin Quisosori.

*Quirosarinquë ya'huëpisopita yonquiaton, sëtërinso'
(Mateo 23.37-39)*

³¹ Naporo' a'naquën parisioro'sa' Quisosoquë huë'pi.

—A'naroáchin ta'aquë'. Irotisë yatëparinquën, itiipi.

³² —Inca. Co yapa'nahuë'. Irotisëso' pa'pi nonpintë'. Paaton, sha'huitonquë'. Nani Yosë sha'huitërinco ma'sha nica'huaso'. Iporaso' ina natëto, sopairo'sa' a'parahuë. Na'acania'piro'sa' anoyatarahuë. Cara tahuërichin pochin pahuanarin tiquia'huaso'. Ina sha'huitonquë' nitochin.

³³ Inaso napotopirahuë', ipora tahuëri chachin pipito tashira aquëtëran Quirosarinquë nincana'huaso' ya'huërin. Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' inaquë pënëntopirinhüë', tëpapi. Inaquë canta', tëpainacoso ya'huërin, tënin.

³⁴ Ina quëran itantarín: “¡Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëramasopita yonquiatënquëma', chiniquën sëtërahuë! Na'a pënëntona'piro'sa' Yosë a'patërinquëma' pënëinënquëmaso marë'. A'papurinhüë', tëparama'. A'naquën na'pique të'yaratoma', tëparama'. Ya'ipinquëma' nosoroatënquëma', na'aro' yacatahuapiranquëmahuë', co ca tëranta' nohuantëramacohüë'. Atari hua'huin to'cohuëtërinso pochin yapa'poyapiranquëmahuë', co nohuantëramacohüë'.

³⁵ Napoaton Tata Yosë patarinquëma'. Co huachi catahuararinquëmahuë'. Co huachi quënanaramacohüë'. O'manta'huaso' tahuëri huarë' quënantaramaco. Naporo': ‘¡Ma noyanquëncha quëmaso paya! Sinioro chachin a'paimarinquën, itaramaco,’ itërin Quisosori.

14

Chinoto tahuëri anoyatantarínso'

¹ A'na hua'ani Quisoso amatërin coshatapacaso marë'. Parisio quëmapi inaso'. Amato-huachina, inaquë pa'nin. Chinoto tahuëri ni'ton, a'napitarinta' ni'sapi sha'huirapicaiso marë'.

² Naporo' a'na cania'pi Quisosoquë huë'nin, panca pomatërinso'.

³ Cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita notëërahuaton, Quisosori itërin:

—¿Noya chinoto tahuëri cania'pi anoyatacaso' ti? ¿Ma'ta' tënama' canpita? itërin.

⁴ Natanahuatona', ta'tápi. Co manta' topihuë'. Co a'panitohuachinaraihuë', cania'pi së'huarahuaton, a'naroáchin anoyatërin. —Noya paquë huachi, itërin.

⁵ Ina quëran piyapi'sa' pënëantarín.

—¡Hui'nama' posoquë pa'itohuachina, chinoto tahuëri nipirinhüë', a'naroáchin ocoirama'! Mora tëranta' pa'itohuachina, ocoirama'. ¿Co ocoiramahuë' nica? itërin.

⁶ Parisioro'saso nipirinhüë' tapanatona', co nanitopihuë' a'panitacaiso'.

Pita pochin nininso'

⁷ Yacoshatohuachinara, na'a piyapi'sa' hua'an pirayan yahuënsëpi. “Hua'an pirayan huënsëhuato, chiniquën nanantona'pi pochin ni'sarinaco,” ta'tona', inaquë huënsëconpi. Ina ni'sahuaton, Quisosori itërin:

⁸ —Natanco iyaro'sa' pi'pian pënëinquëma'. Quëmapi yasa'apachina, nipayarinsopita amatërin coshatapacaiso marë'. Inaquë amatohuachinquën, ama hua'ano'sa' pirayan huënsëquësohuë'. Taponá' a'na quëmapi chini chiniquën nanantërinso' huë'sarin.

⁹ Huë'pachin, hua'an itarinquën: “Po'shaquë', iso quëmapi huënsë'in. Pasëquë tëranta' huënsëconquë',” itohuachinquën, tapanaran.

¹⁰ Napoaton amatohuachinquën, co'inquë huënsëquë'. Hua'an huë'pachin, noya nontarinquën. “Huëquë' iyasha, isëquë noya huënsëiquë',” itohuachinquën, ya'ipi piyapi'sa' noya ni'sarinquën.

¹¹ Inapochachin “Caso' noya noyaco,” topatama', Yosë atapanarinquëma'. Nipirinhüë', sano piyapi nipatama', Yosë noya noya acoarinquëma', itërin.

¹² Ina quëran pëi' hua'anën pënënaton, itantarín:

—Ca'painëinquënso marë' piyapi amatohuatan, ama quëmopinënpita, amiconënpita, inapitaráchin amatëquësohuë'. Ma'hua'ano'sa' amatohuatan, inapitanta' amataantahuachinëinquën, i'huëretarinëinquën.

¹³ Sa'ahua'ano'sa', apiaro'sa', sonpacharo'sa', somaraya nininsopita, inapitanta' nosoroaton, amatëquë'.

¹⁴ Ina quëran noya cancantaran. Inapitaso' co nanitopihuë' amatanta'inëinquënso'. Co i'huëretopirinëinquënhuë', Yosëso' i'huëretarinquën. Noya ninan ni'ton, ayaro' tahuëri ananpitaantahuachinquën, acanaarinquën huachi, itërin.

Yosëri amatërinso'pita

(Mateo 22.1-10)

¹⁵ Inaquë coshataso', a'naso' natanahuaton, Quisoso itapon:

—Yosë chachin hua'anëntohuachinpoa', nóya coshatarihua'. Noya noya cancantarihua', itërin.

¹⁶ Napotohuachina, pënënto nanan sha'huitërin.

—A'na quëmapiri na'a piyapi'sa' amatërin ca'pacaiso marë'.

¹⁷ Tahuëri nanihuachina, inpriatonën a'parin sha'huitantacaso marë'. “Huëco huachi. Nani cosharo' taparin,” itërin.

¹⁸ Nani amatopirinhuë', co huachi nohuantopihuë'. “Co'chi nanitëraihuë' paya,” toconpi a'naya a'naya. “No'pa' pa'anahuëso' nicapo pa'sarahuë. Napoaton co nanitërahuë',” tënin a'na'.

¹⁹ “Shonca toro pa'anahuë asacata'huaso marë'. Inapita tënipo pa'sarahuë. Napoaton co ipora nanitërahuë',” tënin a'nanta'.

²⁰ “T'huara sa'arahuë. Napoaton co canta' nanitërahuë',” tënin a'nanta'.

²¹ Napotohuachinara, inpriososo ayanahuaton hua'anën sha'huitiirin. “Co huachi nohuantopihuë',” itërin. Natanahuaton, no'huitërin. “Manóton paantaquë'. Cachiquë tëranta' paaton, piyapi maconquë'. Sa'ahua'ano'sa', apiaro'sa', somaraya nininsopita, sonpacharo'sa' inapita maconquë',” itërin. Itohuachina, pa'sahuaton, macontarin.

²² Huënantarahuaton, sha'huitiantarin. “Nani maconpirahuë'. Ipora huanta' pahuanarin piyapi'sa' nanicaso',” tënin inpriatonën.

²³ “Ninano quëran pipirahuaton, macoantaquë'. Nisha nisha ira pa'taton, sha'huitonquë' huë'ina'. Imino'saquë huarë' paaton, maconquë'. Na'a piyapi'sa' nohuantërahuë'.

²⁴ Ya'nan amatërahuësopitaso', co huachi ca'painacoso' nohuantërahuë' ni'ton, inapoco',” itërin hua'ani, tënin Quisoso.

Sacai' imacaso'

(Mateo 10.37-38)

²⁵ Ina quëran Quisoso paantarin. Na'a piyapi'sari imasapirinahuë', tahuërëtahuaton, itapon:

²⁶ “Yaimapatamaco, ca na'con na'con nosoroco. Tatama', mamama', inapita co onpopinchin nosorocaso' ya'huërinhuë'. Sa'ama', hui'nama', iyaparima', oshiparima', inapitanta' co onpopinchin nosorocaso' ya'huërinhuë'. Canpitaora nohuantëramasonta' naniantatoma', casáchin imaco huachi. Co na'con na'con nosorohuatamacohuë', co tëhuënychachin imaramacohuë'.

²⁷ Imapatamaco, a'napita aparisitarinënquëma'. Yatëpapirinënquëmaonta', imamiatoco. Corosëquë chiníquën parisitëré'. Inapochachin canpitanta' imapatamaco, aparisitarinënquëma'. Co ahuantohuatamahuë', co tëhuënychachin imaramacohuë'.

²⁸ Ni'co' iyaro'sa'. A'na quëmapa panca tori yanipachin, co a'naroáchin nininhuë'. Ya'ipi pa'tërinso'ton yonquirin.

²⁹ Ina quëran coriquinën nanihuachina, pëiarin huachi. Co coriquinën nanihuachinhuë', co pëirinhuë'. Patomaíchin a'canin naporini, a'napitari tëhuaitonahuë'.

³⁰ Ni'co'. Panca yapëipirinhuë', co nanitërinhuë' a'canacaso', 'ichitonahuë'.

³¹ Isonta' yonquico'. A'na copirno ya'huërin, shonca huaranca sontaro'sa' camairinso'. Inimiconënso nìpirinhuë', cato shonca huaranca sontaro'sa' camairin. Ina napo' huë'pachinara, co a'naroáchin ahüëapon pa'sarinhuë': 'Sacai' minsëcaso', ta'ton, yonquirárin.

³² Co nanitochináchinhuë' nipachina, comisionën a'parin nanan anoyatacaso marë'.

³³ Inapochachin pënënanquëma'. Sacai' imamancoso', tënahuë. Napoaton noya yonquiatoma', imaco. Casáchin yonquihuatomaco, tëhuënychachin noya imasaramaco,” tënin Quisoso.

Yamora pochin nininso'

(Mateo 5.13; Marcos 9.50)

³⁴⁻³⁵ Ina quëran taantarin: “Yamora noya acashicaso' niponahuë', chiminpachinaso co huachi cashirinhuë' ni'ton, co huachi ma'marë tëranta noyatërinhuë'. Topinan të'yatëré'. Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico',” itërin Quisosori. (Canpitanta' co noya cancantohuatamahuë', co Yosë nohuantarinquëmahuë' tapon naporin.)

15

Ohuica chihuërinso pochin nininso'

(Mateo 18.10-14)

¹ Nisha nisha piyapi'sa' huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa', oshahuano'sa' itopiso', inapitanta' huë'pi.

² Ina ni'sahuatona', parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitari no'huipi.

—¿Onpoatonta' Quisoso oshahuano'sa' pa'yatërin? Inapitarë' coshatarin, co napocaso-huë' nìpirinhuë', toconpi.

³ Ina natanahuaton, Quisosori iso pënënto nanan sha'huitërin ayonquicaiso marë':

⁴ “A'na quëmapa pasa ohuicaros'a' pë'tahuaton, ya'ipiya nosororin. A'naya tëranta' chihuëhuachina, yonípon pa'sarin. A'napitaso' pastoquëranchin patahuaton, hua'qui' yonissarin. Quënanahuë' huarë' yonisárin.

⁵ Quënanahuaton, pa'yatërin. Pitënahuatón, quëmantarin.

⁶ Pëinënquë canquiantahuachina, nipayarinsopita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita sha'huitërin. 'Ohuicanëhuë' chihuëpirinhuë', quënanahuë. Ina marë' nóya cancantahua', itërin.

⁷ Inapochachin Yosë ni'ninpoa'. Noya piyapi ya'huëhuachin, Yosëri noya ni'sarin. Nìpirinhuë', oshahuano'santa' nosororin. A'naya tëranta' co noyahuë' yonquirinso' naniantohuachin, Yosë ya'huërinquënta' capa cancantomiatapi,” itërin Quisosori.

Coriqui ayatërinso'

⁸ Ina quëran iso pënënto nanan sha'huitantarin: "A'na sanapi shonca coriqui prata quëran nininso' ya'huëtopirinhüë', a'nara' ayatërin. Nanparin i'chinpitahuaton, noyá huitëtërin. Quënanahuë huarë' yonisárin.

⁹ Quënanahuaton, nipayarinsopita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita sha'huitërin. 'Coriquinëhuë ayatopirahuë', quënanahuë. Ina marë' noya cancantahua', itërin.

¹⁰ Inapochachin a'na piyapi tëranta' co noyahuë' yonquirinsopita naniantohuachin, anquëniro'santa' noya cancantapi," itërin.

Oshahuana'pi huëantarinsó'

¹¹ Ina quëran Quisosori itaantarin: "A'na quëmapi cato' hui'ninpita ya'huëtopirinhüë',

¹² hua'hua nininsoari pa'pin itërin: 'A'na tahuëri ya'ipi ma'shanënpita iyahuëro'co patomatarancoi. Caso nipirinhüë' apira nohuantërahuë. Ipora tata quëtochanco, topirahuë', itërin. Itohuachina, patoma ma'shanënpita quëtërin.

¹³ Cara tahuëri quëran pochin hua'hua nininso' yapipirin. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canarinso' masahuaton, aquë pa'nin. Inaquë no'pirárin, nansarárin, monshihuanárin. Na'a coriqui quëparinso' i'quirin.

¹⁴ Nani ya'ipi i'quihuachina, inaquëso' tanarotopi ni'ton, co manta' capacaso' ya'huërinhuë'. Inanta' tanarin.

¹⁵ Napoaton a'na patronquë pa'nin. 'Canta' sacachi, topirahuë', itërin. 'Noyahua'. Sacatëquë' nipachin, itahuaton, pastoquë a'parin coshinënpita a'paicaso marë'.

¹⁶ Inaquë paaton, coshiro'sa' a'cararin. Tanaton, coshi ca'ninso' tëranta' nayapirinhüë', co incari quëtërinhuë'.

¹⁷ Ina quëran yonquirin. '¡Ma'huántacha ninahuë paya! Tata piyapinënpitaso' noya coshatapi. Caso nipirinhüë' tana yatëparinco ta'a.

¹⁸ Paato, tatahuë nonchi: "Co noyahuë' tata ninahuë. Nonpintëranquën. Co Yosë natëtohuë', oshahuanahuë.

¹⁹ Co noyahuë' ninahuëso marë' co huachi hui'nan pochin cancantancoso' ya'huërinhuë'. Piyapinën pochin tëranta' ni'co," ichi, ténin yonquinëncuë.

²⁰ Ina quëran pa'pin ya'huërin'pa' paantarin.

Ya'caritëriahuaso', aquë quëran pa'pini quënanin. Quënanahuaton, na'con nosoroaton, ta'aparin. Iporahuaton, apinorin.

²¹ 'Co noyahuë' ninahuë, tata. Nonpintëranquën. Co Yosë natëtohuë', oshahuanahuë. Co noyahuë' ninahuëso marë' co huachi hui'nan pochin cancantancoso' ya'huërinhuë', itërin pa'pin. ²² Napotopirinhüë', pa'piniso' na'con nosororin. Piyapinënpita camairin. 'Manóton paatoma', noyápiachin nininso' maconahuatoma', a'motoco'. Po'moitërantá' noyápiachin nininso' po'motoco'. Sapatënta' matonquë' po'moin.

²³ Ina quëran toroa'hua amoshin nininso' ma'toma', tëpaco' ca'ahua'. Capa cancantatëhua', pita niahua'.

²⁴ Iso hui'nahuë chiminin pochin niponahuë', iporaso' ya'noantarin. Ayatë pochin nipirinhüë', iporaso' niantarahuë', itërin. Ina quëran pita nisapi.

²⁵ Paninanso nipirinhüë', iminquë sacatërin quëran huëntararin. Pëiquë ya'caritëriahuaso', mosica pi'nirapiso natanin. Nansatona', capa cancantapi.

²⁶ Natanahuaton, piyapinën përarin: '¿Onpoatonta' pita nisapi?' itërin.

²⁷ 'Co'ta iya'hua huënantarin. Noya canquintarin ni'ton, tatari pa'yatërin. Toroa'hua amoshin nininso' atëpatërin capacaso marë', itërin.

²⁸ Ina natanahuaton, no'huitërin. No'huitaton, co yaya'coninhüë'. Pa'pini pipirahuaton, itërin: 'Huëquë' conpa capa cancantahua', itopirinhüë'.

²⁹ 'Inca tata. Na'a pi'ipi quëma marë' chiniquën sacatërahuë. Sha'huitohuatancora, ya'ipiya natëranquën. Napoaponahuë', co caso' chipo tëranta' quëtërancohuë' amiconëhuëpita amatahuato capa cancanta'huaiso marë'.

³⁰ Iso hui'nanso nipirihuë', aquë paaton no'piárin. Monshihuanárin. Coriquinën quëtopiranhüë', ya'ipi i'quirin. Ina quëran huënantahuachina, quëmari nosoroaton, pa'yatëran. Toroa'hua amoshin nininso' atëpatëran coshatacaiso marë', itërin.

³¹ Napotohuachina, pa'pini itërin: 'Nosororanguën mini conpa. Quëmaso' co ya'huincaranhuë'. Ya'ipi ma'shanëhuëpita quëchinquën. Ya'ipiya quëmaquën nisarin.

³² Iya'huaso nipirihuë', nani huënantarin. Chimininso pochin niponahuë', ya'noantarin. Ayatëreso pochin nitopirëhuahuë', niantarëhua'. Ina marë' noya cancantacaso' ya'huërin, itërin pa'pini," tënin Quisoso.

16

Inpriatori nonpintërinso'

¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita a'chintantaton, itapon: "A'na ma'huan ya'huërin. Inprietonën chiniquën nanan quëtërin piyapinënpita camaicaso marë'. Inari asacatërin. Chiniquën nanantaton, nihiupiso' ninshitërin. Inaso nipirihuë', nonpintaton, inaora marë' coriqui masarin ni'ton, sha'huirapipi.

² Ma'huanso' natantahuaton, amatërin. 'Quëmaso' nonpintaranco natantërahuë. Coriqui quëtëranquënso' quëmaora marë' manan ni'quëhuarë', ocoiaranquën. Ya'ipi nihiurinacoso' ninshitoco nitochi, itërin.

³ Inprietonënso' pipirahuaton, yonquirarin. '¿Ma'cha onpo'i nicaya? Hua'anëhuë ocoiarinco. Co nanitërahuë' chiniquën sacata'huaso'. Naporahuaton, tapanato, co nohuantërahuë' coriqui topinan ma'pata'huaso'.

⁴ Na'a quëmapi'sa' hua'anëhuë nihiupi. Iporaso' inapita catahuarahuë. Ina quëran hua'anëhuë ocoihuachinco, inahuanta' catahuarinaco nanpica'huaso marë', tënin yonquiaton.

⁵ Naporahuaton, co'huara hua'ani ocoiyatërasohuë', nihuitopisopita amatërin. A'naya a'naya huë'pi. A'naso' huë'pachina, natanin. '¿Onpota' hua'an nihiuran?' itërin.

⁶ 'Pasa rata toma' ma'parahuë ni'ton, ina nápo' nihiurahuë', itohuachina, 'Inta nipachin, nihuitëranso quírica masahuaton, a'natërápo shoncaíchin ninshitantaquë', itërin.

⁷ Ina quëran a'nanta' huë'nin. Huë'pachina, '¿Onpota' quëmanta' nihuitëran?' itërin. 'Trico ma'parahuë ni'ton, pasa costaro marë' nihiurahuë', tënin. 'Inta nipachin, Posa shoncaíchin ninshitantaquë', itërin. Inapotëra'piaton, na'a amiconënpita catahuarin ama na'con pahuëretacaiso marëhuë'.

⁸ Hua'ani natantahuaton, amataantarin. 'Naquëranchin nonpintantaranco. Nipirihuë', "ma noyacha yonquiran paya," tënahüë', itërin hua'anëni. Ni'co' iyaro'sa'. Na'a piyapi'sa' co noyahuë' nipsisopita noya yonquipi inaora canacaiso marë'. A'naquëmaso nipirihuë', imapiramacohüë', co onpopinchin yonquiramahuë' noya nicacamaso marë'.

⁹ Coriqui ya'huëtohuachinquëma', ama canpitaoráchin i'quicosohuë'. A'napita pahuan-tohuachina', quëtoco'. Inapohuatama', Yosë'pa' noya ni'sarinquëma'. Chiminpatama', Yosë inápaquë quëpantarinquëma'. Coriquinëma' patopiramahuë', inatohua' noya noya ya'huëcontarama'.

¹⁰ Ni'co' iyaro'sa'. Hua'anëma' sha'huitohuachinquëma', natëcamaso' ya'huërin. Pi'pian tëranta' sha'huitopirinquëmahüë', natëhuatama', noya ni'sarinquëma'. Chini chiniquën nanan quëtërinquëma'. Co'so' natëhuatamahuë', co chiniquën nanan quëtërinquëmahüë'. 'Nonpintarinco,' ta'ton, co huachi natëarinquëmahüë'.

¹¹ Ya'ipi coriquinëma' canpitaora marë' i'quihuatama', co insonta' inápaquë acanarinquëmahüë'.

12 Iporaso' Yosë nohuanton, ma'sha, coriqui, inapita ya'huëtarinquëma'. A'naninquëmaso pochin quëtërinquëma'. Topinan quëran i'quihuataama', co manta' Yosë'pa' canamiataramahuë'.

13 Cato' patron camaihuachinquëma', co nanitëramahuë' cato chachin natëcamaso'. A'naso' nohuantatoma', noya natëarama'. A'naso nipirinhue' co onpopinchin nohuantatomahuë' co natëaramahuë'. Inapochachin canacamasoáchin yonquihuataama', co nanitaramahuë' Yosë natëcamaso'. Coriquiráchin cancantohuatama', co Yosë natëaramahuë', itërin Quisosori.

14 Parisioro'sa' coriquiráchin cancantopi. Napoaton Quisoso a'chininso' natanahuatona', tēhuapi.

15 Tēhuapirinhue', Quisosori itërin: "Canpitaso' Yosë imaramaso pochin nipomarahue', co tēhuëchachin imaramahuë'. Nonpinama'. Yonquiramaso chachin Yosë nitotërin. Piyapi'sa' noya ni'pirinëinquëmahue'. Cancanëma quëranso yanonpinama' ni'ton, Yosë co pi'pian tēranta' noya ni'sarinquëmahue'," itërin.

Yosë quiricanën quëran pënëninpoaso'

16 Ina quëran tantarin: "Iráca Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita pënëntopi nani ma'sha natëcaso'. Ina quëran Coansha Paotista huë'pachina, noya nanan sha'huirin Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Yaya'conpispitaso' chiníquën cancantatona', ya'conapi.

17 Quiricanën quëran Yosë no'tëquën pënëninpoa'. Isoro'pa', pi'iro'të', inapita ta'huantapirinhue', ya'ipi Yosë nanamënso' ya'huëmiatápon. Co a'na hui'sharinso tēranta' topinan quëran ninshitopihue' ni'ton, ya'ipi naniarin," tēnin.

Sa'ahuano'sa' pënëninso'

(Mateo 19.1-12; Marcos 10.1-12)

18 Ina quëran Quisosori pënëntarin: "Co sa'ama' tē'yatamaso' ya'huërinhue'. Noya nichinpitacaso' ya'huërin. Napoaton sa'ama' tē'yatatoma', a'na sanapi maantahuataama', oshahuanarama'. Monshihuaninso pochin Yosë ni'sarinquëma'. Insosona ina sanapi so'ini tē'yatërinso chachin maantahuachina, inanta' monshihuaninso pochin Yosëri ni'sarin," itërin.

Ma'huan parisitërinso'

19 Ina quëran itaantapon: "A'na ma'huan ya'huërin. Nani ma'sha ya'huëtërin. Morin pa'ton nininso' a'morin. Noyápiachin a'moton, nani tahuëri pita pochin nicaton, nóya coshatërin. Co manta' pahuantërinhue'.

20-21 A'na quëmapinta' inaquë ya'huërin, sa'ahua nininso'. Nasaro itopi. Apia ni'ton, co nanitërinhue' sacatacaso'. Ma'sha topinan ma'pataton, nanpirin. Ma'huan pëinën aipiran acopi. Ya'coanaquë huënsëarin. Tanaton, ma'huan pë'sotërinso tēranta' nayapirinhue', co manta' quëtöpihue'. Ta'taráchin niconin ni'ton, ni'niraro'sari huëcatona', irotiipi.

22 Napoin quëran Nasaro chiminin huachi. Chiminpachina, Yosë'pa' anquëniro'sari quëparin. Apraan pantarinquë chachin pantarin. Ina quëran ma'huaonta' chimininpachina, pa'pitopi.

23 Parisitöpiquë paaton, parisitárin. Nē'përahuaton, aquë quëran Nasaro quënanin. Tata Apraanë' ya'huëarin.

24 Napoaton chiníquën përarin: '¡Tata Apraan, nosoroco canta! Pënuë parisitárahue. Nasaro a'patimaco i'sha pi'pian tēranta' api'nichinco,' itopirinhue'.

25 'Co'chi nanitërahue' paya. Ni'quë'. Quëmaso' nanpipon, nani ma'sha ya'huëtöpirinquënhue', inasáchin yonquiran ni'ton, iporaso' parisitáran. Nasaroso nipirinhue' nanpipon, parisitápirinhue', iporaso' noya ya'huarin huachi.

²⁶ Naporahuaton, Yosë'pa' pa'patëra, co onporonta' pipirëhuë'. Inapochachin parisitopiquënta' pa'patëra, co onporonta' Yosë'pa' pa'nëhuë'. Panca tahuan ya'copitërinso pochin ni'ton, co nanitërehuë' pëntonacaso', itërin.

²⁷⁻²⁸ Napotopirihuë', itantarin: 'A'natërápo iyahuëpita ipora ya'huërapí. Nasaro a'paquë' tatahuë pëinënquë iyahuëpita pënenacaso marë'. Caso' parisitápato, co nohuantërahuë' isëquë huëcacaíso', itërin.

²⁹ Napotohuachina, Apraani itërin: 'Co'ta Yosë quiricanën ya'huëtopi. Inaquë Moisésë, pënéntona'piro'sa', inapita ninshitopi nontatona' nitotacaiso marë'. Inapita natëina', itërin Apraani.

³⁰ 'Nani nontaponaraihuë', co natëpihuë'. Nipirihuë', chimininsó' nãpiantahuaton, pënenconpachin, natëpona' nimara. Co noyahuë' yonquipisopita naniantatona', Yosë tahuërëtantapona' nimara, topirahuë', tënin.

³¹ 'Co Yosë quiricanën natëhuachinahuë', chimininsonta' nãpiantapirihuë', co onporonta' natëapihuë', itërin Apraani," tënin Quisoso.

17

Anishacancantopisopita

(Mateo 18.6-7, 21-22; Marcos 9.42)

¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita pënéantarín. "Nisha nisha ma'sha ya'huërin anishacancantiinpoaso'. Nipirihuë', anishacancantona'piso' pa'pi co noyahuë' ni'ton, jma'huantacha nisarin paya! Ina marë' Yosëri chiniquën ana'intarin.

² Co'huara hua'huaro'sa tëranta' anishacancanchátërasohuë', marëquë chimiitërin nãporini, noya noya niitonhuë'. Pancara'piquë a'sonconotahuatona', të'yaitopi nãporini, co aquëtë' oshahuaintonhuë'. A'naquënta' imasapirinacohuë', co chiniquën cancanchatërapihuë'. Hua'huaro'sa' pochin cancantopi. Inapita anishacancantohuachina', Yosëri ana'intarin.

³ Napoaton, ni'cona a'napita anishacancantotama'.

A'na piyapi ma'sha onpotohuachinquëma', pënéncó'. Nãporinso marë' sëtöhuachina, nanan anoyatoco'.

⁴ A'na tahuërimarëáchin canchisëro' napotopirinquëmahuë', canchisëro chachin: 'Co noyahuë' ninahuë ni'ton, sëtërahuë', itohuachinquëma', nanan anoyataantaco'. Co onporonta' no'huicaso' ya'huërinhuë'," tënin.

Ya'ipi cancanënpoa quëran natëcaso' ya'huërin

⁵ Ina quëran ca'tano'sanënpitari itopi:

—Catahuacoi Siniro, Yosë noya noya natë'i, itopi.

⁶ —Mostasa ya'pirin hua'huishin ninin. Ina pochin pi'pian tëranta' Yosë natëtoma', nontohuatama', noya catahuarinquëma'. "Yosë nohuanton, iso nara no'pa quëran pipirahuaton, marëquë pa'in," tënãma' nãporini, pa'itonhuë'. "Yosë no'tëquën nontërinco," topatama', sacai' nininso' nanitãparamã', itërin.

Yosë marë' sacatacaso' ya'huërinso'

⁷ Ina quëran itantarín: "Patron ya'huëhuachina, piyapinën camairin. Camaihuachina, iminënquë sacatërin. Pë'tahuanënpitanta' a'pairin. Nani sacatohuachina, imin quëran huënantahuachina, patroni a'naróáchin a'carín, ¿topiramahuë' ti?

⁸ Co nãporinhuë'. Patron'ton yacoshatërin. Napoaton piyapinën sha'huitërin. 'Cosharo' niquë'. Ina quëran nitãparahuaton, o'huintoco ca'í. Nani coshatohuato, o'shitoco,' itërin. Nani coshatohuachina, nãporo huarë' piyapinënso' coshatërin.

⁹ Piyapinën camairin ni'ton, natërin. 'Ma noyanquën ni'ton, natëranco. Ina marë' "Yosparinquën," ' co itërinhuë'.

¹⁰ Canpitanta' iyaro'sa', Yosë sha'huitohuachinquëma', natëco'. Nani natëhuatama': 'Topinan piyapinënpoa' ni'tëhua', natërëhua', nitoco'. Ya'ipiya natëcamaso' ya'huërin," itërin Quisosori.

Chana caniori maninsopita anoyatërinso'

¹¹ Ina quëran Cariria parti na'huëtahuaton, Quirosarinquë pa'sarin. Samaria yonsan ya'cariya pa'nin.

¹² Inaquë paaton, a'na ninanoquë canconin. Canconpachina, shonca quëmapi'sa' chana caniori maninsopita quënanconin. Inapitaso' aquëmiáchin huanirahuatona',

¹³ chiniquën nontopi:

—¡Quiyanta' Maistro nosoroatoncoi anoyatocoi topiraihuë'! itopi.

¹⁴ Napotohuachinara, ni'sahuaton, itapon:

—Paatoma' corto hua'an noyatëramaso a'notonco', itërin. Napotohuachina, pa'pi.

Paasoi', a'nanaya canio inquipi. Noyatopi.

¹⁵ A'nara': "Nani noyatërahuë," ta'ton, ayanquintarin. Iratapon pochin "¡Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!" tosarín.

¹⁶ Quisosoquë huënantahuaton, nantëntaquëchin isonquirin. Isonquirahuaton, "Yosparinquën, Sinioro," itërin. Samaria piyapi inaso'.

¹⁷⁻¹⁸ —Shonca ya'pi anoyatopirahuë', a'naíchin huënantahuaton, "Yosparinquën," itërinco. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë yonquirin. A'napitaso nipirinhüë' co "Yosparinquën," itërinacohüë', tënin.

¹⁹ Ina quëran itantarin:

—Huanirahuaton iyasha, noya paquë. Yosë natëran ni'ton, noyatomiatëran huachi, itërin.

Yosë hua'anëntarinso'

(Mateo 24.23-28, 36-41)

²⁰ Ina quëran Parisioro'sari huëcapairahuatona', itapona':

—¿Onporota' Yosë isoro'paquë hua'anëntarin? itopi.

—Yosë hua'anëntohuachin iyaro'sa', co a'ninquëchin ya'noarinhuë'.

²¹ "Isëquë ya'huarin," co taponahuë'. "Pasëquë ya'huarin," co taponahuë'. Yosë hua'anëntohuachinquëma', ya'coancantarinquëma', itërin.

²² Ina quëran ca'tano'sanënpita itantarin:

—A'na tahuëri iyaro'sa', panantarahuë. Naporo' nohuantaramaco. Yosë quëran quëmapiço ni'to, o'mantararahuë. "Manóton o'manta'in," tosapiramahuë', co naporo' quënanaramacohüë'.

²³ A'naquën yanonpintarinënuëma'. "Nani o'mantarin. Pasëquë ya'huarin," itarinënuëma' a'naquën. "Patoro'pa' ya'huarin, quiyaso' nitotërai," itarinënuëma' a'naquëonta'. Ina pochin nontohuachinënuëma', ama natëcosohüë'. Ama inapita imacosohüë'.

²⁴ A'nanaya o'mantararahuë. O'cori' huënsha' topachina, ya'ipi parti a'pintërin. Inapochachin a'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco.

²⁵ Iporaso nipirinhüë' chiniquën parisita'huaso' ya'huërin. Na'a piyapi'sa' co nohuan-tarinacohüë'. No'huiarinaco.

²⁶⁻²⁷ Iráca Noi pënëntopirinhüë', co natëpihuë'. Co natëtonahuë', topinan ya'huëcaisoráchin cancantopi. Coshatapi, o'osapi, sa'asapi, hui'ninpitanta' aso'yapi. Napoatona', co manta' Yosë yonquipihuë'. Noiso nipirinhüë', Yosë natëton panca nancha ninin. Nani tinihuachina, inaquë ya'conin. A'napitaso' co yonquipirinhüë', a'nanaya panca pacon pa'sarin huachi. Naporo' ya'ipiya chimiitopi. Inapochachin piyapi'sa' topinan ya'huasoi', a'nanaya o'mantararahuë.

²⁸ Notonta' iráca Sotomaquë ya'huëpirinhüë'. Inaquë a'napitaso' topinan ya'huatona', coshatápi, o'osápi, nipa'antápi, ma'sha sha'sapi, pëiapi.

²⁹ Napoápirinahuë', Noto pipihuachina, naporo tahuëri chachin Yosë nohuanton, inápa quëran pën a'paimarin. A'nanaya ta'huantopi.

³⁰ Inapochachin canta' a'na tahuëri Yosë quëran quëmapico ni'to, ya'noantarahuë.

³¹ “Ina tahuëri nanihuachin, co ma'shanëmapita yonquicaso' ya'huaponhuë'. Pëinëma aipi ya'huëhuatama', ama ma'sha macacaso marë tëranta' ya'concosohuë'. A'naroáchin ta'aco'. Iminquë ya'huëhuatama', ama pëinëmaquë paantacosohuë'. Topinan paco'.

³² Iráca Noto sa'in ma'shanënpita yonquiaton, co a'naroáchin ta'arinhuë'. Napoaton co cha'ërinhuë'. Ina yonquico'.

³³ Noya nanpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. Chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', casáchin yonquihuatamaco, tēpapirinēnquēmaonta', noya noya nanpimiatontarama'.

³⁴ O'mantahuato, naporo' tashi' cato' piyapi ina pë'saraquëáchin huë'ësapirinahuë', a'nara' imarinco ni'ton, anquëniri inápaquë quëpantararin. A'naso nipirinhuë' patarin.

³⁵ Cato sanapi shi'shi' pë'sanapirinhuë', a'nara' quëpantararin. A'naso nipirinhuë' patarin. [

³⁶ Cato quëmapi ina iminquëáchin sacatapirinahuë', a'nara' quëpantararin, a'nara' patarin,] tēnin Quisoso.

³⁷ —¿Insëquëta' Sinioro napoapi? itopi.

—Ma'sharo'sa' chiminpachina, tamëro'sari huëcapaipi, itërin. (O'mantahuachin, ya'ipiya nitotapi, tapon naporin.)

18

Coisë naporinso'

¹ “Chiniquën cancantatë', apira apira Yosë nontacaso' ya'huërin,” ta'ton, pënënto nanan sha'huitantarin ama amitona' a'pocaiso marëhuë'. A'chintaton, itapon:

² “A'na ninanoquë a'na coisë ya'huërin. Co manta' Yosë të'huatërinhuë'. Piyapi'santa' co nosororinhuë'.

³ Ina ninanoquë chachin a'na quëyoron ya'huëpirinhuë', inimiconëni na'con ihuarin. Napoaton coisëquë pa'nin. 'Paso' quëmapi ihuarinco. Sha'huitëquë' quëtanta'inco. Ana'intëquë', itopirinhuë', co nohuantërinhuë' catahuacaso'. Nani tahuëri paantahuaton, inachachin inachachin itantarin.

⁴ Hua'qui' coisëri co natëpirinhuë', napoin quëran ami ami natanin. 'Co' mini Yosë të'huatërahuë'. Piyapi'santa' co nosororahuë.

⁵ Iso quëyoronso nipirinhuë' apininco. Apira apira huëcapaihuachincora, pinatanahuë. Co huachi ahuantërahuë'. Napoaton inimiconën ana'intarahuë', tēnin.

⁶ Ni'co'. Coisë co noyahuë' niponahuë', napoin quëran quëyoron catahuarin.

⁷ ¡Yosëso nipirinhuë' nóya ni'ton, huayoninsopita na'con catahuarin! A'napitari aparisitohuachina', Yosëri no'tëquën ana'intarin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin ina nontopi ni'ton, catahuarin. Co naniantarinhuë'.

⁸ Tahuëri nanihuachin, a'naroáchin ana'intarin. Napoaponahuë' o'mantahuato, ¿na'a ya'pita'ma' natëarinaco quënaimapo to?” itërin Quisosori.

Cato' piyapi Yosë nontopiso'

⁹ A'naquën piyapi'sa' ya'huëpirinahuë'. “Quiyasáchin no'tëquën Yosë natërai. A'napitaso' co quiya pochin natëpihuë',” toconpi. Napopirinahuë', inapita pënënacaso marë' Quisosori itërin:

¹⁰ “Cato' quëmapi Yosë chinotopiso pëiquë Yosë nontacaso marë' pa'pi. A'naso' parisio. A'nanta' coriqui copirno marë' ma'patërinso'.

¹¹ Parisioso' huanirahuaton, sacaronquë Yosë nontërin: ‘Tata Yosë, yanontëranquën. Caso' noyaco. Ina marë' noya ni'nanco ni'ton: “Yosparinquën,” itëranquën. Co a'napita

pochincohuë'. Co ihuatërahuë'. Co nonpinahuë'. Co monshihuanahuë'. Paso' quëmapi co noyahuë'. Caso nipirinhüë' co ina pochincohuë'.

¹² Nani simana catoro' ayonarahüë. Ya'ipi canarahüë quëran, diesmo quëma marë' acorahuë, itërin Yosë nontaton.

¹³ A'naso nipirinhüë' co ya'caritërinhuë'. Tapanaton, monshoárin. Oshanën marë' sëtërin. 'Tata Yosë, caso' oshahuanco. Nosoroatonco, oshanëhuë inquitoco,' itërin.

¹⁴ Ina oshanën inquitaton, Yosëri noya ni'nin. Parisioso nipirinhüë', co noyahuë' ni'nin. A'napita nocanpatama', a'na tahuëri Yosë atapanarinquëma'. Nipirinhüë': 'Caora co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco Siniro,' topatama', noya acoarinquëma',' tënin Quisoso.

Hua'huaro'sa' nosororinso'
(Mateo 19.13-15; Marcos 10.13-16)

¹⁵ Ina quëran hua'huaro'sa' quëpi Quisosori së'huamotocaso marë'. Së'huamotorahuaton, inapita marë' Yosë nontërin. Hua'huaro'sa' quëpisopita ca'tano'sanënpitari yaa'papurinhüë'.

—Ama napotocosohüë'. Quisoso apinama', itopi.

¹⁶ Quisosoriso nipirinhüë' itërin:

—Tananpitoco' hua'huaro'santa' huë'ina'. Ama a'pacosohüë'. Hua'huaro'sa pochin cancantohuatama', Yosë hua'anëntërinquë ya'conarama'.

¹⁷ Tëhuëenchachin itëranquëma'. Hua'huaro'sa' a'naroáchin yaimarinaco. Co'so' inapita pochin cancantohuatamahuë', co Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë', itërin.

Ma'huan yaimarinso'
(Mateo 19.16-26; Marcos 10.17-27)

¹⁸ Ina quëran a'na hua'ani Quisoso huëcapairin.

—Quëmaso' Maestro noyanquën, ténahuë. ¿Ma'ta' caso' nii nanpimiata'huaso marë'? Sha'huitoco canta' noya nii, itiirin.

¹⁹ —¿Ma'marëta' "Quëmaso' noyanquën" itëranco? Yosëíchin noyaso'.

²⁰ Iráca pënëntërinso' nitotëran. "Ama sa'an tēhuananpitēquēsohüë'. Ama piyapi tēpaquēsohüë'. Ama ihuatēquēsohüë'. Ama nonpinapiquēsohüë'. Tata natēquë'. Ma-manta' natēquë'," tēnin Yosë iráca pënëntaton, itërin.

²¹ —Hua'huatapo quëran huarë' ya'ipi inapita natërahuë, itërin.

²² Ina natanahuaton, Quisosori itantarin:

—Isonta' Yosë nohuantërin. Paaton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anconquë'. Coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quëtonquë'. Ina quëran imaquico. Inapotohuatan, Yosë'pa' na'con canamiataran, itërin.

²³ Ina natanahuaton, co huachi noya cancantërinhuë'. "Hua'huayátërahuë ma'sha ya'huëtërinco," ta'ton, sëtërin. Sëtatton, pa'nin.

²⁴ Napohuachina, Quisosori itërin:

—Sacai quëran ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi.

²⁵ Ni'co' iyaro'sa'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyo panca masho ni'ton, sacai' inaquë ya'conacaso'. Ina quëran saca sacai' ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

²⁶ Ina natanahuatona', pa'yanpi.

—¿Incha nica cha'ërë'poya? itopi.

²⁷ —Co insonta' inaora nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Yosëíchin nanitërin anoyacancantinquëmaso'. Ya'ipi nanitaparín, itërin Quisosori.

²⁸ —Ni'quë' Siniro, quiyaso' ya'ipi ma'shanëhuëi patahuatoi, imasarainquën, itërin Pitrori.

29 —Tèhuënchachin iyaro'sa', nani ma'sha patohuatama', na'con na'con Yosë catahuar-inquëma', tènahuë. A'naquëma' Yosë hua'anëntërinso' a'chinacamaso marë' pëinëma', sa'ama', iyaparima', tatama', mamama', hui'nama', inapita patarama'.

30 Ca marë' patohuatama', ipora chachin Yosë na'con na'con quëtantarinquëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama huachi, itërin Quisosori.

Chiminacaso' sha'huitantarinso'
(Mateo 20.17-19; Marcos 10.32-34)

31 Ina quëran ca'tano'sanënpita amashamiachin quëparahuaton, itantarin: “Iporaso', Quirosarinquë paantarëhua'. Inatohua' ya'huasëhua', Yosë quëran quëmapiço nipirahuë', nani ma'sha onpotarinaco. Pënëntona'piro'sa' iráca ninshitopiso chachin napotarinaco.

32 Hua'ano'sa' masahuatonaco, nisha piyapi'saquë yo'coaninaco. Tëhuaarinaco, no'huiarinaco, ipitarinaco.

33 Chiníquën huihuirahuatonaco, tëpararinaco. Napoaponahuë', cara tahuëriya quëran nantantarahué,” itërin.

34 Natanaponarahué', co nitotopihuë'. Ma'sona tapon naporinso' co yonquipihuë'.

Somaraya anoyatërinso'
(Mateo 20.29-34; Marcos 10.46-52)

35 Ina quëran Quiricoquë ya'caritohuachina, a'na quëmapi quënanconin. Ira yonsanquë huënsëarin. Somaraya ni'ton, nani tahuëri inaquë huënsëaton, coriqui topinan ma'patárin.

36 Na'a piyapi'sa' iratapi, natanaton: “¿Inta' huë'sarin?” topachina,

37 “Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' huë'sarin,” itopi.

38 Ina natanahuaton, chiníquën nontërin:

—¡Nosoroco Siniro! Quëmaso' Tapico' shinquën. Yosë a'paimarinquën ni'ton, nosoroco canta', itërin.

39 A'naquën quëchitopisopitari natanahuatona', no'huipi. “Ta'tëquë,” itopirinhué', aquëtë chachin chiníquën nontërin.

—Nosoroco Siniro. Quëmaso' Tapico' shinquën. Onpopionta' catahuaco, itantarin.

40 Quisososo' chiniconahuaton, camaitërin quëcacaíso'. Quëshihuachinara:

41 —¿Ma'ta' iyasha onpochinquën? itërin.

—Anoyarayato Siniro canta' ni'chi, itërin.

42 —Noyapa'. Natëranco ni'ton, anoyarayataranquën, itërin.

43 Itohuachina, a'naroáchin noya ni'tërin. “¡Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyarayatërinco paya!” ta'ton, Quisoso imarin. Piyapi'santa' pa'yatatona', “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyarayatërin paya,” topi.

19

Saquio anoyacancantërinso'

1 Quiricoquë canconahuaton, ninano huáncana pa'sarin.

2 Inaquë a'na ma'huan ya'huërin. Saquio itopiso'. Inaso', coriqui copirno marë' ma'patona'piro'sa' hua'anën ni'ton, chiníquën nanantërin.

3 Quisoso inaquë huë'pachina, na'a piyapi'sari yamotërapí. Saquionta': “Canta' Quisoso nohuichi,” ta'ton, huë'pirinhué'. Mo'copiya ni'ton, co nanitërinhuë' quënanacaso'.

4 Napoaton ta'arë'nachin piyapi'sa' na'huëtërahuatón, naraquë nanpëconin. “Isëquëchin Quisoso huë'sarin,” ta'ton, inaquë huënsëarin Quisoso nococaso marë'.

5 Quisososo' inaquë canconahuaton, në'pëconin.

—Iya Saquio, manóton nohuaraquë'. Ipora tahuëri quëma pëinënquë yacahuaranquën, itërin.

6 Napotohuachina, manorahuaton, nohuaraimarin. Pa'yatatón, “Noya Maestro. Huëquë' ni'quico,” itërin. Ina quëran pëinënquë quëparin.

⁷ Piyapi'sari quënanahuatona', ninontapi. “¿Onpoatonta' oshahuan pëinënquë yacahuatonin?” nitopi.

⁸ Saquioso nipirinhüë' Quisoso a'chininso' natanahuaton, noya natërin. Napoaton itapon:

—Nani ma'sha Siniro ya'huëtërinco. Ipora patoma sa'ahuaros'a' quëtarahuë. Iráca a'naya a'naya nonpintato, ihuarahuëso' na'con na'con quëtantarahuë. A'na marëichin nipirinhüë', catapini quëtantarahuë, itërin.

⁹ Itohuachina, Quisosori itërin:

—Ipora tahuëri Yosë nicha'ërinquën. Sa'an, hui'nanpita, inapitanta' nicha'ërin. Apraan shinquën ni'ton, nicha'ërinquën.

¹⁰ Na'a piyapi'sa' co Yosë natëtonahuë', chihuëpi pochin nipi. Inapita yonica'huaso marë' o'marahuë. Cancanëna' anoyacancanta'huaso marë' o'marahuë, tënin Quisoso.

Canacaso marë' coriqui quëtërinso'

¹¹ Na'a piyapi'sa' natanapi. Paatona', Quirosarinquë ya'caritërapí. “Ipora tahuëri'sa' Yosë hua'anëntarinpó huachi,” topi. Napoaton Quisosori a'na pënënto nanan sha'huitërin:

¹² “A'na quëmapi aquë pa'sarin hua'an ya'conacaso marë'. Yapa'pachina, piyapinënpita nontërin: ‘Inatohua' pa'pato, copirno chiníquën nanan quëtarinco naro'pa' hua'anënta'huaso marë'. Oshaquëran chiníquën nanan quëtohuachinco, huënantarahuë,’ tosahuaton,

¹³ shonca inpriatonën amatërin. Huë'pachinara, a'naya a'naya coriqui quëtërin. Napopináchin quëtëra'piarin. ‘Iporaso' aquë pa'sarahuë. Iso coriqui quëchinquëma' ma'sha pa'anatoma', na'con na'con canacamaso marë’, itërin. Itahuaton, pa'nin.

¹⁴ Piyapinënpitaso nipirinhüë' co nohuantopihuë'. No'huipi. Napoaton comisionënpita a'papi copirno sha'huitacaiso marë'. ‘Ina quëmapi co nohuantëraihuë' hua'anëntiincoiso'. Ama acoquësuhuë’, itoonpi.

¹⁵ Copirnosó nipirinhüë' co comisionënpita natëtonhuë', chiníquën nanan quëtërin. Napotohuachina, ya'huërinquë huëantarín. Canquirahuaton, inpriatonënpita amataantarin. Huë'pachinara, ‘¿Onpota' canarama?’ itëra'piarin.

¹⁶ A'naso' huë'sahuaton, itërin: ‘Ina nápo' coriqui siniro quëtëranco. Ma'sha pa'anato, nani shoncaro' aquëtë canarahuë,’ itërin.

¹⁷ ‘Ma noya sacatëran. Natëranco ni'quëhuarë', hua'an aco'inquën. Shonca ninanoro'sa' hua'anëntaran,’ itërin.

¹⁸ Ina quëran a'na inpriatonën huë'pachina, itërin: ‘Ina nápo' coriqui, siniro, quëtëranco canta'. Ma'sha pa'anato, a'natëraporo' aquëtë canarahuë,’ itërin.

¹⁹ ‘Natëranco ni'quëhuarë', quëmanta' hua'an aco'inquën. A'natërápo ninanoro'sa' hua'anëntaran,’ itërin.

²⁰⁻²¹ A'nanta' nipirinhüë' huë'sahuaton, itërin: ‘Quëmaso' siniro, co nosororancoihuë' ni'ton, të'huatëranquën. Co sacataponahuë', canaran. Co sha'topiranhuë', nitërinso' manan. Canahuato, topinan osëretarinco, ta'to, co sacatërahuë'. Ina nápo' coriqui quëtëranco'so' panioquë so'pinahuato, taparahuë. Ma'tana ya'huarin,’ toconin.

²² ‘Quëmaso' co noyanquënhüë', chiroran. Co pi'pisha tëranta' natërancohuë'. Quëmaora nanamën quëran napotaranquën. Co sacataponahuë', canaran, ¿itëranco ti?

²³ ¿Onpoatonta' nipachin co bancoquë acoranhuë'? Inaquë acoran naporini, pi'pian tëranta' canaitohüë’, itërin.

²⁴ Ina quëran piyapinënpita sha'huitërin. ‘Iso quëmapi topinan quëran coriqui quëtërahuë. Coriqui osëretahuaton, paso' quëmapi quëtëquë', na'con na'con canarinso’, itërin.

²⁵ ‘Co'ta, inaso' nani hua'huayátërahuë coriqui ya'huëtërin. ¿Naquëranchin quëtanta' i ti?' itërin piyapinëni.

²⁶ 'Ina mini quëtëquë'. Noya natërinco ni'ton, na'con ya'huëtarin. Na'con na'con quëtantarahuë. A'naso nipirinhüë' co natërincohuë' ni'quëhuarë', pi'pian ya'huëtërinso tëranta' osëretarahuë.

²⁷ Co nohuantërinacosopitaso nipirinhüë' maconco'. Isëquë chachin tēpaco', tēnin," itërin Quisosori.

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Juan 12.12-19)

²⁸ Ina tosahuaton, paantarin. Quirosarinquë ya'caritëriarin.

²⁹ Ya'caritahuaton, Oripösë panënuquë canconin. Ina ya'cariya cato' ninano' ya'huërin. A'naso' Pitipaqui itopi. A'nanta' Pitania itopiso'. Inaquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanën sha'huitërin.

³⁰ —Paso' ninanoquë paco'. Pëi' ya'natirinquë canconpatama', mora hui'napishin a'sonpinan quënanconarama'. Co incari tēranta' huënsëchätëtarinhüë'. I'quiritahuatoma', quëshico.

³¹ “¿Onpotaomata' i'quiritarama'?” itohuachinquëma', “Sinioro nohuantërin,” itoco', itërin.

³² Itohuachina, pa'pi. Pa'sahuatona', mora a'sonpinan quënanconpi. Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi.

³³ I'quiritaquëya':

—¿Onpotaomata' moraso' i'quiritarama'? itërin hua'anëni.

³⁴ —Siniorori nohuantërin, itohuachina:

—Inta nipachin, quëpaquë', itërin.

³⁵ Napotohuachina quëpatopi. Mora aipi a'mopiso' huëtohuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuatona, pa'sarin.

³⁶ Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', a'mopiso' iraquë huëtopi. Chiniquën hua'an pochin nicatona', napotapi. Inaquë Quisoso pa'sarin.

³⁷⁻³⁸ Oripösë panën quëran nohuarapona pochin, imarinsopita chiniquën nonsapi.

—¡Ma noyacha Quisososo paya! Nani ma'sha nitotërin. Yosë nohuanton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin, ni'nai. Yosëri a'paimarin hua'anëntinpoaso marë'. Siniorori chachin chiniquën nanan quëtërin. ¡Ma noyacha Yosëso paya! Nanan anoyatërinpoa' ni'ton, noya yonquirinpoa', topi. Noya cancantatona', napopi.

³⁹ Parisioro'sari natanahuatona', no'huipi.

—Imarinënsopita Maestro, sha'huitëquë' ta'china', itopi.

⁴⁰ —Ta'topi naporini, na'piro'sa' tēranta' chiniquën nointonahuë', tēnin Quisoso.

⁴¹ Ina quëran Quirosarin notënanquë canconpi. Canconpachina, piyapi'sa' yonquia-ton, Quisoso sëtërin. Sëtaton, na'nërin.

⁴² “Hua'qui' pënënpiranquëmahuë', co yanatanamacohüë'. Ipora tēranta' no'tëquën yonquirama' naporini, noya canchitomahuë'. Iporaso nipirinhüë' co huachi nani-taramahuë'. Co natantochináchinhüë' cancantërama'.

⁴³ Napoaton a'na tahuëri parisitarama'. Inimiconëmapita huëcapairahuatënënuquëma', tancapitarinënuquëma'. Ya'ipi parti quëran ahuëarinënuquëma'. Ninano pairapiramaso' inápa niponahuë', ma'sha a'mitë a'mitëtapi ya'conacaiso marë'.

⁴⁴ Ya'conahuatona', pëinëmapita ohuatapi. Co a'na na'pi tēranta' niya'huitarinhüë'. Ya'ipinquëma' ta'huantarama'. Nicha'ëca'huancuëmaso marë' o'mapirahuë'. Co nohuantëramacohüë' ni'ton, Yosë ana'intarinquëma huachi,” tēnin Quisoso.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-17; Marcos 11.15-19; Juan 2.13-22)

⁴⁵ Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë ya'conahuaton, nipa'antopisopita a'parin.

⁴⁶ —Yosë quiricanën quëran tapon: “Ca nohuanto, pëinëhuë ya'huë'in piyapi'sa' non-tiinacoso marë',” ténin Yosë. Canpitaso nipirinhüë', ihuatëro'sa' ya'huëpiquë pochin nitërama', itërin Quisosori. Itahuaton, a'parin.

⁴⁷ Ina quëran nani tahuëri inaquë a'chinin. Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', ninano' hua'ano'sa', inapitaso' no'huitona', Quisoso yatëpapirinhüë'.

⁴⁸ Na'a piyapi'sari nóya natanatona' yamotopi ni'ton, co nanitopihüë' macacaiso'.

20

Chiniquën nanantërinso'

(Mateo 21.23-27; Marcos 11.27-33)

¹ Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paantarahuaton, piyapi'sa' a'chintantarin. Noya nanan pënëntaquëya', cotio ansiano'sa', cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapita huë'pi.

² —¿Onporahuatonta' chiniquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacaso'? Sha'huitocoi, itopi.

³ —Noyapa', carinquëmanta' natainquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, canta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëma'.

⁴ ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marë'? ¿Yosëri nanan quëtërin, piyapiri nica? ¿Ma'ta' tënama' canpita yonquiatoma'? Sha'huitoco carinquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huichinquëma', itërin Quisosori.

⁵ Natanahuatona', inahua capini ninontopi. “¿Ma'ta' itahua'? ‘Yosëri nanan quëtërin aporintacaso’, itohuatëhua': ‘¿Onpoatomata' nípachin co natëramahuë?’ itarinpoa'.

⁶ Nipirinhüë': ‘Co Yosëri nanan quëtërinhuë'. Piyapiri quëtërin, itohuatëhua', na'a piyapi'sa' chiniquën no'huiarinënpoa'. Na'piquë tē'yaratënënpoa', tēpamarinënpoa'. ‘Yosëri a'parin pënëinpoaso marë', topi ya'ipiya,” nitopi.

⁷ Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona: “Ahuën. Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotëraihuë',” toconpi.

⁸ —Napoahuarë', co carinquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëmahüë', itërin Quisosori.

Inpriatoro'sa' co noyahuë' yonquipiso'

(Mateo 21.33-44; Marcos 12.1-11)

⁹ Ina quëran piyapi'sa' a'chintacaso marë', iso pënënto nanan sha'huitaantarin: “A'na quëmapi pancana iminin. Inaquë opasáchin sha'nin. Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaiso marë'. ‘Sacatëramaso marë', nitërinso' patomachin maco'. Patomachin canta' acotoco,’ itërin. Itahuaton, a'na parti pa'nin. Hua'qui' inaquë ya'huërin.

¹⁰ Nitërinso' nani cayahuachina, piyapinën ya'huërin'pa' a'parin. Patoma nitërinso' ma'caso marë' pa'pirinhüë', inpriatonënpitari masahuatona', ahüëpi. Ahuërahuatona', topinan a'papi.

¹¹ Naquëranchin hua'anëni a'na piyapinën a'pantapirinhüë'. Inanta' chiniquën no'huitona', ahüëantapi. Ahüëatona', topinan a'paantapi.

¹² A'nanta' a'pantapirinhüë'. Pë'sharahuatona', a'papi inanta'.

¹³ Napoin quëran hua'anëni yonquirin. ‘¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papurahuë'. Ahuërahuatona', topinan a'pairachinpi. Hui'nahuë nosoropirahuë', ina huachi a'paarahüë. Ina natëapona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'papurinhüë'.

¹⁴ Inpriatonënpitaso' hui'nin quënanahuatona', ninontopi. ‘Paso' hui'napi a'na tahuëri pa'pin chiminpachin, iso no'pa chachin hua'anëntapon. Huëco' tēpa'ahua'. Ya'ipi ma'shanënpita canpoari matahua huachi,' nitopi.

¹⁵ Naporahuatona', hui'nin masahuatona', aipiran tē'yatahuatona', tēpapi.

Pa'pin natantohuachin, ¿ma'ta' onpotintapon, hui'nin chachin tēpatopi ni'quëhuarë'?

16 A'naroáchin huëntarahuatón, inpriatonënpita tēpapon. Ina quēran nasha inpriatoro'sa' acoantapon, tēnahuē," itērin Quisosori.

Ina natanahuatona':

—¡Ama onporonta' napoinsohuē! topi.

17 Napohuachinara, nirayarahuatón, itantarín:

—Napopiramahuē', ¿ma'ta' tapon nipachin pēnēntona'pi iráca ninorinso'? Ninshitaton, tapon:

“Na'pi quēran yapēihuachina, a'na na'pi ya'huēpirinhuē', pēina'piro'sa' co nohuantopihuē'. 'Nagoonin,' ta'tona', tē'yatopirinahuē',

hua'anēni maantarahuatón, 'Iso na'pi mini na'con na'con nohuantērahuē pēica'huaso marē'; ta'ton, noya acoantarín.

18 Ina na'pi i'patohuatēra, anotatē' ya'panē'. A'na tahuēriso nipirinhuē' ina na'pi chachin insosona anoantohuachin, ni'sharianin," itērin Quisosori.

19 Ina natanatona', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitaso' no'huitopi: “Chinotatonpoa', pēnēnarinpoa',” ta'tona', yamapirinahuē' tashinan pēiquē po'mocaiso marē'. Piyapi'sa' tē'huatatona', co mapihuē'.

Copirno marē' coriqui ma'patērinso'

(Mateo 22.15-22; Marcos 12.13-17)

20 Napoaton a'naquēn quēmapi'sa' amatahuatona', itapona': “Nonpintatoma', Quisosoquē paco'. Yaimaramaso pochin nicatoma', ina nontoco' atēhuēcaso marē'. Ina quēran sha'huirapihuatama', hua'ani sontaro'sa' a'paarin ina macacaso marē',” itopi.

21 Itohuachinara, pa'pi Quisoso nontapona':

—Ma noya Maistro nontērancoi. No'tēquēn a'chinan. Yosē nanamēn no'tēquēn a'chintatoncoi, co hua'an tēranta' tē'huatēranhuē'.

22 Napoaton yanatanainquēn. Noma copirnosos' nisha piyapi niponahuē', ya'ipinpoa' hua'anētērinpoa'. Coriqui ma'painpoaso marē' comisionēn a'parín. Huē'pachina', ¿noya ipora quētacaso' ti? ¿Ma'ta' Yosē nohuantērin nica'huaiso'? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

23 Quisososo nipirinhuē' yonquipisopita nitotērin.

—¿Onpoatomata' yaatēhuēramaco?

24 Noma coriqui quēshico ni'i, itērin. Napohuachina, quētopi.

—¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininēonta' isēquē ninshitopi? itaantahuachina, —Noma copirno chachin, itaantapi.

25 —Copirno ma'shanēn ni'quēhuarē' inachachin quētaantaco'. Naporahuatón, Yosēso' nininpoa' ni'ton, hua'anētērinpoa'. Ya'ipi cancanēma quēran ina natēcaso' ya'huērin, itērin.

26 Na'a piyapi'sari Quisoso yaatēhuēpirinahuē', co nanitopihuē':

—Ma noyacha a'panitērin paya, ta'tona', co huachi natanpihuē'.

Piyapi'sa' nantantapiso'

(Mateo 22.23-33; Marcos 12.18-27)

27 Ina quēran a'napita cotio hua'ano'sa' huē'pi. Satosioro'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. “Piyapinpoa' chiminpatēhua', co onporonta' nantantarihuahuē',” toconpi. Inapitanta' Quisoso yanonpintatona', huēcapi.

28 —Íraca Maistro Moisésē pēnēninpoa': “Quēmapi sa'aponahuē co hui'nin ya'huēyátērasohuē' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroēn maantacaso' ya'huērin. Hui'nahuanpachin, iinco' apoin inari ya'huērētacaso marē'. Ina quēran mashotohuachin, ma'shanēn, no'panēn, inapita masarin,” tēnin Moisésē ninshitaton.

29 Canchisē iyaro'sa' ya'huērin. Paninanso' sa'apirinhuē'. Co hui'nin ya'huēyátērasohuē', sa'in ayananpirin.

³⁰ Ina iini chachin imoroën maantaran. Moisësë tēninsō chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huëyátērasohuë', chimiantarin.

³¹ A'na iionta' inapoantaran. Canchisē iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tēranta' hui'nin ya'huëyátērasohuë', ya'ipi taquipi.

³² Ina quēran sanapinta' chiminin huachi.

³³ Canchisē iinpitari chachin mapirinahuë', nanopiantacaso' tahuëri nanihuachin, ¿inquēn chachincha sa'in ninē'poya? itopi.

³⁴ —Co no'tēquēn, iyaro'sa', yonquiramahuë'. Isoro'paquē piyapi'sa' sa'api, so'yapi, inapopi. Ina quēran chiminpi.

³⁵ A'naquēn Yosëri noya ni'ninsopita inápaquē pantarapi. Nanpiantahuachina', co huachi sa'aponahuë'. Sanapi'santa' co so'yaponahuë'.

³⁶ Co huachi chiminaponahuë'. Anquēniro'sa pochin nisapi. Nanpiantarapi ni'ton, Yosë hui'ninpita chachin nisapi.

³⁷ Chiminpisopita tēhuēnchachin nanopiantarapi. Ina a'chinchinquēma'. Moisësë chachin ninshitērinso'. Nara'huaya orotarinsō' nicaso', Yosëri nontērin: “Caso' Yosëco. Apraan chinotarinsō. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarinsō,” tēnin Yosë.

³⁸ Nanpirēhuasopitaráchin Yosë chinotarēhua'. Napoaton inapitanta' nani chiminpirinahuë', nanopimiataantapi, itērin Quisosori.

³⁹ Cotio maestro'sa' natanahuatona', pa'yanpi.

—¡Ma noyacha, Maestro, yonquiran paya! tēnin a'na'.

⁴⁰ Ina quēran tē'huatatona', co huachi nohuantopihuë' nataantacaiso'.

Yosëri a'paimarinso'

(Mateo 22.41-46; Marcos 12.35-37)

⁴¹ Ina quēran Quisosori itantapon:

—Íráca Yosë quiricanēnquē sha'huitērinpoa'. “A'na tahuëri a'na quēmapi acoarahuë piyapi'sa' nicha'écaso marë'. Inaso' Cristo,” tēnin íráca. Cotio maestro'saso' a'chinpachinara: “Cristoso' Tapico' shiin,” topi. Napopirinahuë',

⁴² íráca Ispirito Santo nohuanton, Tapiri chachin Cristo ninorin. Sarmoquē ninshita-ton, naporin:

Yosëri Sinioronēhuë sha'huitērin: “Inchinanēhuë quēran huēnsēquë'

⁴³ inimiconēnpita cari minsēchinquēn,” itērin Yosëri, tēnin Tapi.

⁴⁴ Shia'huain niponahuë', Cristo yonquiaton, “Sinioronēhuë,” tēnin Tapi. Piyapi chachin nipirinhüë', Tapiri chinotērin. ¿Onpoatonta' naporin? itērin Quisosori.

Cotio maestro'sa'yanonpipiso'

(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54)

⁴⁵ Ya'ipi piyapi'sa' natantapaquë, ca'tano'sanēnpita pēnēnaton, itapon:

⁴⁶ “Ni'cona cotio maestro'sa' nonpintochinēnquēma'. ‘Noya noyacoí,’ ta'tona', naporopi a'mopi piyapi'sari nicacaiso marë'. Cachiquë pa'pachinara, na'a piyapi'sari nontopi. ‘Huë'cama maestro,’ itohuachinara, pa'yatopi. Niyontonpiso pëiquë ya'conahuatona', hua'ano'sapitarë' yahuēnsēconpi. Pita nipachinara, huancánachin yahuēnsēconpi.

⁴⁷ Noya nonaponaraihuë', a'naya a'naya quëyoronos'a' nonpintatona', ma'shanēnpita matopi. Ama noninacaiso marëhuë' hua'qui' Yosë nontopirinahuë', co cancanēna quēran natëpihuë'. Ina marë' aquë aquëtë' Yosëri ana'intarin,” itērin.

21

Quëyoron Yosë marë' coriqui acorinsō'

(Marcos 12.41-44)

¹ Yosë chinotopiso pëiquë a'na cacon ya'huërin. Inaquë coriqui Yosë marë' po'mopi. Quisosori notëërahuaton, na'a ma'huano'sa' ni'nin. Na'con coriqui inaquë po'morapirinahuë'.

² Ina quëran a'nara quëyoron huë'nin, sa'ahua nininso'. Catotëra'huayaíchin coriqui po'moquirin.

³ Ina ni'sahuaton, Quisosori itërin:

—No'tëquën itëranquëma', na'a piyapi'sa' na'con coriqui po'morapirinahuë', iso quëyoronso nipirinhuë' na'con na'con po'moquirin.

⁴ Ma'huano'saso' na'a coriquihuanatona', ya'sotopisoíchin po'mopi. Iso sanapiso nipirinhuë', pi'pian ya'huëcharinso', ya'ipi po'moton, tiquirin. Napoaton na'con na'con Yosë quëtërin, tënahuë, tënin Quisoso.

Yosë pëinën ohuatapiso'

(Mateo 24.1-2; Marcos 13.1-2)

⁵ Yosë chinotopiso pëi' nicatona', a'naquën nitapona': —Ma noyápiachin na'pi quëran nipi. A'naquën ninshiyaráchin Yosë marë' acopiso', nitopi.

⁶ Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Iporaso' ya'ipiya noyápiachin ni'piramahuë', a'na tahuëri ya'ipi ohuatapi. Co a'na na'piya tëranta' niya'huiritarinhuë', itërin.

Ayaro' tahuëri ya'caritërinso'

(Mateo 24.3-28; Marcos 13.3-23)

⁷ Napohuachina, natanpi:

—¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ina tahuëri'sa' nanirihuachin, ¿ma'ta' onporahuachina', nitotapoi? Sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itopi.

⁸ Napotohuachinara: “Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënquëma'. A'naquën huëcatona': 'Caso' Cristoco. Yosë chachin a'pairinco,' tosapi. A'napitanta' nonpin nanan sha'huirapi. 'Nani tahuëri naniriarin, nitotërai,' tosapi. Ama inapita imacosohuë'.

⁹ Nisha nisha parti piyapi'sa' nino'huiapi. Nihuërahuatona', quira nisapi. Ina natanpatama', ama pa'yancosohuë'. Piyapi'sa' co noyahuë' nicatona', na'a quira nisapi. Napoaponahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

¹⁰ Nisha nisha piyapi'sa' capini quira nisapi. Copirnoros' capini nino'huitona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'.

¹¹ A'na parti a'na parti panca ocohua pa'sarin. Cosharori pahuantohuachina', piyapi'sa' tanari tiquirarin. Nisha nisha parti chiníquën canio matarin. Na'a taquirapi. Yosë nohuanton, nisha nisha ma'sha inápaquë ya'noarin. Quënanahuatona', piyapi'sa' pa'yanapi. Ya'ipiya të'huatapi. Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, ayonquicaiso marë' napoarin.

¹² Co'huara ma'sha onpoyatërasohuë', co noya piyapi'sahuë' masarinënquëma'. Imaramacoso marë' aparisitarinënquëma'. Cotio niyontonpiso pëiquë sha'huirapiarinënquëma'. Tashinan pëiquë po'morarinënquëma'. Imaramacoso marë' copirno ya'huërinquënta' quëpararinënquëma'.

¹³ Naporo' inapitanta' Yosë nanamën sha'huitohuatama', natanapi.

¹⁴ Mapachinënquëma', '¿Ma'cha tonopocoya?' ama tocosohuë'.

¹⁵ Catahuananquëma' noya nonacamaso'. Ca nohuanto, noya yonquiarama'. Inimi-conënpita co nanitapihuë' a'paniinquëmaso'.

¹⁶ Tataparima' co imatonahuë', sha'huirapiarinënquëma'. Iyaparima', quëmopinëmapita, amiconëmapita, inapita sha'huirapiarinënquëma'. A'naquëma' tëpararinënquëma'.

¹⁷ Imaramacoso marë' na'a piyapi'sa' no'huiarinënquëma'.

¹⁸ Napoaponahuë', Yosë ni'sarinquëma' Co inquëma tëranta' chimimiataramahuë'.

¹⁹ Noya imamiatohuatamaco, cha'ësarama'.

²⁰ Notohuaro' sontaro'sa' nisha parti quëran huëcatona', Quirosarin tancapitapi. Ina ni'patama', nani tahuëri nanirinso' nitotarama'. 'Quirosarin ata'huantapi,' tosarama'.

²¹ Naporo' ta'acaso' ya'huërin. Cotia parti ya'huëhuatama', motopi'pa' ta'aco'. Ni-nanoquë ya'huëhuatama', a'naroáchin pipico'. Iminëmaquë ya'huëhuatama', ama ni-nanoquë ayancontacosohuë'.

²² Ina tahuëri'sa' nanihuachin, na'con parisitapi. Iráca Yosë quiricanënquë ninorinso chachin naporo huarë' Yosëri chiníquën ana'intarin.

²³ Cayorono'sa', hua'huahuano'sa', inapitaso' sacai quëran ta'arapi. ¡Ma'huantacha nisapi paya! Yosëri no'huiton, cotioro'sa' ana'intarin.

²⁴ Inimicoro'sa' huëcatona', na'a piyapi'sa' sahuëniquë tëparapi. Nisha nisha sontaro'sari ya'huëpiquë quëparapi asacatacaiso marë'. Nisha piyapi'sa' Quirosarinquë ya'conahuatona', camaitapi. Hua'qui' inaquë ya'huapona'. Tahuërinën nanihuachina, Yosë nohuanton, pipiapi.

Quisoso o'mantacaso' tahuëri

(Mateo 24.29-35, 42-44; Marcos 13.24-37)

²⁵ Ina quëran Yosë nohuanton, pi'i tashiarin. Co huachi yoqui a'pianinhuë'. Tay-oraro'sa' inápa quëran anotarín. Marënta' panca co'sacaitapon ni'ton, tënëntapon. Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanapona'.

²⁶ Inápaquë ya'huërinso'pitanta' nacon nacontapon. Piyapi'sa' nisha nisha yonquiatona', të'huatapona'. '¿Ma'cha onporo'poya?' ta'tona', pa'yani yatëpapon.

²⁷ Ina quëran ni'sarinaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, chitoro' huancana o'mantararahuë. Chiníquën nanantato, o'mantararahuë. Huënaráchin huënaráchin ya'noarahuë.

²⁸ Napoaton nisha nisha quira nisahuachina', nisha nisha ma'sha onporahuachina', ama pa'yancosohuë'. O'manta'huaso' tahuëri naniriarin ni'ton, nóya cancantatoma', ninaco. O'mantahuato, noya nicha'ësaranquëma'. Yosë'pa' quëpantaranquëma', itërin Quisosori.

²⁹ Ina quëran iso pënënto nanan sha'huitërin: "Iquira nara papotërin quëran nitotoco'. A'napita nararo'santa' yonquico'.

³⁰ Nara ta'amënquë monoantahuachina: 'Nani o'napi naniriarin,' topi.

³¹ Inapochachin nani ma'sha onporahuachina', nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuëri naniriarin. Yosë hua'anëntarinpoa', tosarama'.

³² No'tëquën itëranquëma'. Co'huara cotioro'sa' huënton ta'huanchatërasohuë', nani ma'sha onporapi.

³³ Isoro'pa' ta'huantarin. Pi'iro'tënta' ta'huantarin. Ca nanamëhuëso nipirinhüë' co onporonta' ta'huantarinhuë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipiya sha'huitëranquëmaso chachin naniarin.

³⁴ Ni'cona naniantotamaco. Ama pita pa'yatacasoachin cancantocosohuë'. Ama no'picosohuë'. Ama ma'sharáchin yonquicosohuë'. Ina pochin cancantohuatama', co aquëtë' yonquiaramacohuë'. Co noya ninahuatamacohuë',

³⁵ huënson a'naroáchin ma'sha maninso pochin, a'nanaya o'mantararahuë. Ya'ipi piyapi'sa' a'ninquëchin ni'sarinaco.

³⁶ Napoaton noya cancantatoma', Yosë nontoco' achinicancainquëma' cha'ëcamaso marë'. Yosë quëran caso quëmapico ni'to, co imapisopitahuë' ana'intarahuë. Apira apira Yosë nontohuatama', naporo' tahuëri co tapanatomahuë', noya huaniparamaco," tënin Quisoso.

³⁷ Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë a'chinin. Tashi' nipachina, Oriposë panënquë huë'ëcaso marë' pa'nin.

³⁸ Tashiramiachin na'a piyapi'sa' chinotopiso pëiquë pa'pi Quisoso natanacaiso marë'.

22

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'

(Mateo 26.1-5, 14-16; Marcos 14.1-2, 10-11; Juan 11.45-53)

¹ Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' cotioro'sa' niyontonpi Yosëri iráca nicha'ërinso' yonquicaiso marë'. Ina tahuëri nanihuachina, nisha pan ca'pi, co ahuëpocatopisohuë'.

² Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitari chinotopi Quisoso tēpacaiso'. Piyapi'sa' tē'huatatoná', co nanitopihuë' a'ninquëchin macacaiso'.

³ Shonca catoya'piri Quisoso ca'tanpirinahuë', a'nara' sopairi ya'coancantërin, Cotasë Iscarioti itopiso'. Sopairi ya'coancantohuachina,

⁴ corto hua'ano'saquë pa'nin. Cotio sontaro'santa' nontërin Quisoso sha'huirapicaso marë'.

⁵ Natanahuatona', pa'yatopi. Ina marë' coriqui quëtacaiso sha'huitopi.

⁶—Noyapa', ta'ton, Cotasë yonquirarin po'oana quëran a'nocaso marë'.

Pascoa tahuëri coshatopiso'

(Mateo 26.17-29; Marcos 14.12-25; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

⁷ Pascoa tahuëri'sa' nipachina, nisha pan ca'pi, co ahuëpocatopisohuë'. Naporo tahuëri chachin carniroa'hua iráca tēpapiso pochin tēpaantapi yonquicaiso marë'. Nani pi'ipiquë cotioro'sa' naporápi.

⁸ Quisosonta' yonquirin ina pochin capacaso' ni'ton, Pitro, Coansha, inapita sha'huitërin:

—Paatoma', Pascoa cosharo' tapaco' capaquëhuaquë, itërin.

⁹—¿Intohuata' paatoi tapaii? itopi.

¹⁰—Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapi nacapiarama'. Yonquë i'sha chi'yatarin. Ina imaco'. Pëiquë ya'conconpachin, canpitanta' ya'conco'.

¹¹Pëi' hua'anën quënanconpatama', natanconco'. “¿Insëquëta' patoana ya'huërin Pascoa cosharo' capaca'huaiso'?' ténin Maistro,” itonco'.

¹² Napotohuatama', panca patoana a'notarinquëma', inápaquë nininso'. Misa, huënsënan, inapita nani ya'huërarin. Inaquë cosharo' tapaco' canpoa' capaquëhuaquë, itërin Quisosori.

¹³ Itohuachina, paatona', ninanoquë canconpi. Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Inaquë Pascoa cosharo' acopi capacaiso marë'.

¹⁴ Ora nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' huë'pi. Huëcatona', misaquë huënsëquipi.

¹⁵—Apira Pascoa cosharo' ca'sarëhua'. Pa'pi nohuantërahuë canpitaro'co ina capa'huaso'. Ipora tëranta' ca'ahua' co'huara chimianahuë.

¹⁶ Yosë natëto, chiminarahuë. Iporáchin Pascoa cosharo' ca'sarahuë. Ina quëran Yosë hua'anëntërinso' naniquë huarë' ca'sarahuë. Naporo' noya noya ya'huarigua', itërin.

¹⁷ Minëa'hua masahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin.

—Canpitanta' pi'pian pi'pian o'oco'.

¹⁸ Ipora quëran huarë' co huachi huino o'osarahuë'. Yosë isoro'pa' hua'anëntaquë huarë' o'oantarahuë, itërin.

¹⁹ Ina quëran cosharo' masahuaton, “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, së'panin. Inapotahuaton, a'naya a'naya quëtërin.

—Ca nonëhuë pochin iso'. Canpita marë' chiminarahuë. Ca chinotatomaco, ca'co', itërin.

²⁰ Nani coshatohuachinara, ninëa'hua maantarin.

—Huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Huënainëhuë quëran nicha'ësaranguëma'.

²¹ Napoaponahuë', a'naquëma' carë'quëma chachin coshatapomarahuë', sha'huirapiaramaco.

²² Yosë quëran quëmapico niporahuë', ina nohuanton, chimirahuë. Napoaponahuë', sha'huirapirincoso', chiniquën parisitapon. Yosëri ana'intarin, tënin Quisoso.

²³ “¿Inquënpoacha yasha'huirapirëhua' nicaya?” nitopi.

Chini chiniquën nanantacaso' nohuantopiso'

²⁴ Ina quëran inahua capini ninontapi. “¿Inquënpoata' chini chiniquën nanantëre'pëhuaya?” nitopi. Ya'ipiya chiniquën nanan nohuantopi.

²⁵ Napoaton Quisosori itërin: “Nisha piyapi'sa' co Yosë nohuitopihuë'. Hua'anënapita chiniquën nanantatona', piyapinënpita camaipi. ‘Caso' noyaco ni'ton, “a'paitona'pi,” itoco,' toconpi a'naya a'naya.

²⁶ Canpitaso nipirinhüë' ama ina pochin yonquicosohüë'. Insosona chiniquën nanantacaso nohuantohuachin, a'napita na'con na'con catahuacaso' ya'huërin. Hua'an yanipatama', piyapimia pochin cancantoco'.

²⁷ Ni'co'. Hua'anso' huënsërahuaton, coshatarin. Piyapinënpitaso nipirinhüë' sacatapi. Co hua'anën pochin chiniquën nanantopihuë'. Caso nipirinhüë' piyapimia pochin cancantërahuë. Apira apira a'napita catahuarahüë.

²⁸ Canpitaso' noya imaramaco. Aparisitopirinacohüë', co a'poramacohüë'.

²⁹ Ina marë' Yosë'pa' canaarama'. A'na tahuëri Yosë nohuanton, hua'anëntarahüë. Naporo' canpitanta' acoaranquëma' hua'an pochin nicamaso'.

³⁰ Hua'anëntohuato, carë'quëma' noya coshatërehuaso pochin nóya cancantarama'. Inaquë catahuaramaco ya'ipi israiro'sa' hua'anënta'huaso', itërin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Juan 13.36-38)

³¹ Ina quëran Simon Pitro pënënin chiniquën cancantacaso marë'.

—Tëhuëchachin iya Simon sopai yaminsërinquëma'. Inari nani Yosë nontërin: “Arosë pintiapiso pochin tēni'i, topirahuë’,” itërin. “Inta nipachin tēniriquë’,” itërin Yosëri. Napoaton sopai chiniquën sha'huitarinquëma' naniantamacoso marë'.

³² Caso nipirinhüë' iyasha, nani Yosë nontërahuë ama a'poancoso marëhuë'. Napoaton co naniantomiatarancohuë'. Noya imaantahuatanco, iyanpita achinicancanquë', itërin.

³³ —Sinioro, co caso' a'poaranquënhüë'. Tashinan pëiquë po'mohuachinënquën, canta' ya'co'in. Yatëpapirinacohüënta', co tē'huatarahuë', tēnin Pitro.

³⁴ —No'tëquën iyasha itaranquën. Ipora tashi chachin, co'huara atari përashatërasohüë', cararo' nonpinapiaranco. “Co caso' Quisoso nohuitërahuë’,” toconapon, itërin Quisosori.

Tëniarinso'

³⁵ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpita itapon:

—Iráca a'chinacamaso marë' a'paranquëma'. Pa'patamara, coriqui, pë'pëto, sapatë', co inapita tëranta' quëparamahuë'. Topinan pa'patamara, ¿co manta' pahuantërinquëmahüë' ti? itërin.

—Co manta' pahuantërincoihuë'. Noya pa'nai, itopi.

³⁶ —Iporaso nipirinhüë' sacai' nipon. Napoaton ama topinan pacosohüë'. Coriqui, pë'pëto, inapita ya'huëtohuachinquëma', quëpaco'. Co sahuëni ya'huëtohuachinquëmahüë', a'moramaso' pa'anatoma', sahuëni pa'anco'.

³⁷ Iráca Yosë quiricanën quëran ninorinaco. “Apiro'sarë' acorapi,” tēnin. Napopiso chachin apiro'sa pochin cancantatonaco, masarinaco. Ya'ipi ninorinacoso' nanicaso ya'huërin, tēnin.

38 —Ni'què' Maistro. Cato' sahuèni ya'huètèrincoi, itohuachina:
—Tatoco huachi pa'ahua', itèrin Quisosori.

Quisoso sètaton, Yosè nontèrinso'
(Mateo 26.36-46; Marcos 14.32-42)

39 Ina quèran pipirahuaton, Oriposè panènquè pa'nin. Nani tashi' inaquè pa'nin. Ca'tano'sanènpitarinta' imapi.

40 Inaquè canconpachinara:

—Yosè nontoco' iyaro'sa', ama sopai minsèinquèmaso marèhuè', itèrin.

41 Ina quèran amashamiachin pa'sahuaton, isonin quèran, inaora Yosè nontèrin:

42 “Quèma nohuantohuatan Tata, nicha'èco, ama ma'sha onpo'isohuè'. Main o'orèso pochin parisita'huaso' ya'huèrin. Co parisita'huaso' nohuantaporahuè', quèma nohuantohuatan, ma'sona yaonpotohuatanconta' noya, ténahuè. No'tèquèn yanatèranquèn,” itèrin.

[43 Nani nontohuachina, anquèni inápa quèran o'marahuaton, achinirin.

44 Ina quèran pa'pi sètaton, chiniquèn Yosè nontaantarín. Oncainèn huènai pochin no'paquè hui'shirin.]

45 Nani Yosè nontohuachina, ca'tano'sanènpita paahuantapirinhuè'. Huè'èsápi quènanconin. Sètatona', huè'èsápirinahuè'.

46 —¿Onpoatomata' iyaro'sa' huè'èsárama'? Huènsèatoma' Yosè nontoco' ama sopai minsèinquèmaso marèhuè', itèrin.

Quisoso mapiso'
(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Juan 18.2-11)

47 Nontaso chachin, na'a piyapi'sa' canquipi. Cotasè quèchitèriarin. Inanta' ca'tanaponahuè', a'notiarin. Quisoso ya'yoranquirahuaton, apinorin.

48 —Iya Cotasè, Yosè quèran quèmapico nipirahuè', ¿sha'huirapitonco, apinoranco ti? itèrin.

49 Ca'tano'sanènpitari quènanahuatona', “Quisoso yamasapi,” ta'tona', yaahuètopi.
—¿Sahuèniquè Siniro ahuèchi? itopirinahuè'.

50 Co'huara a'panichatèrasohuè', a'naso' corto hua'an piyapinèn ahuèaton, inchinan huèratèn nishitèrin.

51 —Tananpitèquè' iyasha. Ama ahuèquèsohuè', itèrin Quisosori.

Ina quèran sè'huahuèratèrahuaaton, a'naroáchin anoyatèrin.

52 Naporahuaton, corto hua'ano'sa', capitano'sa', ansiano'sa', inapita itapon:

—Sahuèni, shonqui, inapita sè'quèèrahuaatoma', huècapairamaco. Tèpatona'pi pochin cancantatomaco, ¿yamanamaco ti?

53 Co'tana nani tahuèri Yosè chinotopiso pèiquè pa'nahuè. Nicapomaracohuè', co manamacohuè'. Napoaponahuè', Yosè nohuanton, iporaso' masaramaco. Tashi pochin cancantèrama' ni'ton, sopai camairinquèma' co noyahuè' nicacaso marè', itèrin.

Pitrori nonpinapirinso'
(Mateo 26.57-58, 69-75; Marcos 14.53-54, 66-72; Juan 18.12-18, 25-27)

54 Quisoso masahuatona', corto hua'an chini chiniquèn nanantèrinso' pèinènquè quèpapi. Pitrori aquè quèran imaquiarin.

55 I'iratèquè huarè' imaquirahuaton, pairaanaquè ya'conin. Inaquè ponisiaro'sa' nani a'pètopi napèntacaiso marè'. Pana yonsanquè huènsèrahuaaton, inanta' napèntarin.

56 Napèntaquèya', a'na cosonari quènanin. Noya ni'sahuaton:

—Iso quèmapinta' Quisoso imarin, ténin.

57 —¡Co imoya caso' ina nohuitèrahue'! itèrin Pitrori.

58 Co hua'quiya quèranhuè' a'na quèmapiri niantarin.

—Quëmanta' Quisoso imaran topirahuë', itërin.

—Co'chi iyasha imarahuë' paya, itaantarin.

⁵⁹ A'na ora pochin nisahuaso', a'nanta' taantapon:

—Cariria piyapi pochin nonin ni'ton, iso quëmapinta' Quisoso ca'tanin tënahuë, tënin.

⁶⁰ —¿Co'chi iyasha paya! Co cariso' nohuitërahuë', itaantarin.

Nonaso', atari përrarin.

⁶¹ Naporo chachin Quisosori tahuërëtahuaton, Pitro notëërin. Ni'sarin ni'ton, ninorinso' Pitrori yonquirin. “Ipora tashi chachin, co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco,” ¿itërinco pora? ta'ton,

⁶² aipiran pipirahuaton, na'nërin. Chiníquën sëtaton, na'nërin.

Quisoso tēhuapiso'

(Mateo 26.67-68; Marcos 14.65)

⁶³ Ina quëran ponisiaro'sari Quisoso tēhuapi. Tēhuarahuatona', ahuëpi.

⁶⁴ Tonporayatahuatona', panpirayapi.

—¿Inta' ahuërinquën? Ninoquë', itopi.

⁶⁵ “¿Quëmaso' hua'anquën ti?” itatona', tēhuapi. Nisha nisha itatona', no'huipi.

Cotio hua'ano'saquë quëpapiso'

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Juan 18.19-24)

⁶⁶ Tahuërihuachina, cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita niyontonpi. Nani niyontonpachina', inaquë Quisoso quëpapi natanacaiso marë'.

⁶⁷ —Quëmaso' Cristo Yosë a'paimarinquënso' nipatan, no'tëquën sha'huitocoi nitochii, itopi.

—Sha'huitohuatënuëma', co natëaramacohuë'.

⁶⁸ Ma'sona tëranta' natanpatënuëma', co a'paniantaramacohuë'.

⁶⁹ Nipirinhuë', ipora quëran huarë' caso' Yosë quëran quëmapico ni'to, Yosë inchinanën quëran huënsëapo. Inaquë chiníquën nanantarahuë, itërin.

⁷⁰ —Napoahuarë' ¿quëmaso' Yosë hui'ninquën ti? itopi.

—Ca mini inaco, itërin.

⁷¹ —Co huachi aquëtë' sha'huirapicaiso' nohuantarihuahuë'. “Ca Yosë hui'ninco,” toconin, nani natanëhua', nitopi.

23

Piratoquë quëpapiso'

(Mateo 27.1-2, 11-14; Marcos 15.1-5; Juan 18.28-38)

¹ Ina quëran pipirahuatona', Piratoquë Quisoso quëpapi.

² Inaquë sha'huirapipi.

—Iso quëmapi piyapi'sa' nonpintarin. “Noma copirno coriqui yama'pahuachinquëma', ama quëtocosohuë',” tosahuaton: “Caso' Cristoco. Yosë a'paimarinco hua'anënta'huaso marë',” toconin, itopi.

³ —¿Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën ti? itërin Piratori.

—Ca mini inaco, itërin.

⁴ Nonapipiso' natanahuaton, ya'ipi cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa' inapita itapon:

—Iso quëmapiso' noya, tënahuë. Co manta' onporinhuë'. Co ana'intacaso' ya'huërinhuë', itopirinhuë',

⁵ aquë aquëtë' no'huitatona', itaantapi:

—A'chintohuachina, piyapi'sa' nisha nisha yonquipi. Naporahuaton, copirno yano'huipi. Ya'ipi parti a'chinarin. Cariria parti quëran huëcaton, ya'ipi Cotia parti pa'tërin. Isëquënta' a'chinarin, itopi.

Irotisëquë a'parinso'

⁶ Ina natanahuaton, “¿Cariria parti quëran huë'nin ti?” itërin Piratori.

⁷ “Ina quëran mini,” itopi. I'huamiáchin Cariria hua'an Quirosarinquë huë'nin ni'tapon, Irotisë itopiso'. Inaquë ya'huarin ni'ton, Quisoso yaa'parin Irotisë nontacaso marë'. “Ina piyapinën ni'ton, inari ana'inchin,” ta'ton, a'parin.

⁸ Inaquë canconpachina, Irotisëri pa'yatërin. Hua'qui' Quisoso yani'pirinhuë', co nohuichátërarinhuë'. Nani ma'sha naporinso' nani natantërin. “Yosë pochin ninin. Piyapi a'naroáchin anoyatërin,” topi natantërin. “Anoyatohuachin, canta' ni'i,” tënin.

⁹ Napoaton Quisoso canquihuachina, hua'qui' nontopirinhuë', co a'panitërinhuë'. Na'con natanpirinhuë', ta'tárin.

¹⁰ Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita huëcatona', Quisoso sha'huirapiapirinahuë', co manta' tëninhuë'.

¹¹ Napohuachina, Irotisëri tëhuarin. Sontaronënpitarinta' tëcaripi. Noyápiachin hua'an a'morinso pochin a'motahuaton, Piratoquë a'paantarín.

¹² Nani hua'qui' Pirato Irotisëre' nino'huipirinahuë', naporu quëran huarë' co huachi niinimicotopihuë', noya ninontantapi.

Tëpacaso' sha'huirinso'

(Mateo 27.15-26; Marcos 15.6-15; Juan 18.39-19.16)

¹³ Ina quëran Piratori piyapi'sa' amatërin. Corto hua'ano'sa', cotio hua'ano'sa', inapitanta' ayontonahuaton, itërin:

¹⁴ —Canpitaso' na'con Quisoso sha'huirapirama'. “Piyapi'sa' sha'huitarin niahuëcaiso marë',” itopiramacohuë'. Nani hua'qui' nontërahuë, canpitanta' natanama'. Iso quëmapiso' noya. Sha'huirapipiramahuë', co manta' onporinhuë', tënahuë.

¹⁵ Irotisënta' inachachin tënin. Napoaton a'patiantarinco. Co tēpacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁶ Topinan ahuihuitahuato ocoi'i, topirahuë', itërin.

[
¹⁷ Nani Pascoa tahuëri a'nara' apina'pi tashinan pëi quëran ocoirin pipicaso marë'. Iso pi'ipinta' a'nara' ocoicaso' ya'huërin.]

¹⁸ Piyapi'sariso nipirinhuë' chiníquën nontopi.

—¡Quisosos! tēpaquë! ¡Parapasë ocoitocoi! itopi.

¹⁹ Parapasëso' co noya quëmapihuë'. Tēpatona'pi inaso'. Ninanoquë piyapi'sa' sha'huitërin niahuëcaiso' ni'ton, tashinan pëiquë nani po'mopi.

²⁰ Pirato co nohuantërinhuë' Quisoso tēpacaso'. Napoaton: “Ocoi'i,” tantarin.

²¹ Naquëranchin chiníquën nontaantapi.

—¡Corosëquë patanantëquë' chimi'in! ¡Inaquë patanantëquë' chimi'in! itaantapi.

²² —¿Ma'marëta' atëpachi? Nani natanpirahuë'. Co manta' onporinhuë'. Co tēpacaso' ya'huërinhuë', tënahuë. Topinan ahuihuitahuato, ocoi'i, tënin. Nani cararo' inachachin itaantarín.

²³ “¡Corosëquë patanantëquë' chimi'in!” itaantapi. Chiníquën nontápi ni'ton, “Inta nipachin,” itërin.

²⁴ Napotahuaton, sontaro'sa' sha'huitërin corosëquë patanantacaiso marë'.

²⁵ Parapasëso' tēpatona'pi nipirinhuë', tashinan pëi quëran ocoirin. Piyapi'sari huayonpi ni'ton, ocoirin. Quisososo nipirinhuë' co ocoirinhuë'. Tēpacaiso marë' sha'huitërin. Cotioro'sa' nohuantopiso chachin ninin.

Corosëquë patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Juan 19.17-27)

²⁶ Ninano quëran quëpasoi', a'na quëmapi Simon itopiso' nacapipi. Imin quëran huëntararin. Inaso' Siriniquë ya'huërin. Sontaro'sari masahuatona', corosë apitëntopi. Quisoso pinën quëran quëpatërin.

²⁷ Na'a quëmapi'sari imasapi. Sanapi'sarinta' imasapi. Quisoso yatëpapiso marë' chiníquën sëtatoná', na'nërapí.

²⁸ Tahuërëtahuatón, Quisosori itapon:

—Ama imoyaro'sa' ca marë' na'nëcosohuë'. Ana tahuëri Quirosarinquë ya'huëramasopita na'con parisitarama'. Hua'huamapitanta' parisitapi. Ina yonquiatoma' tëhuënchinso', sëtoco'.

²⁹ Naporó' tahuëri'sa' hua'huahuaninsopita na'con na'con parisitapi. Hua'huinpita yonquiatona', sëtapi. Co hua'huanihuë' naporini, noya noya niitonahuë'.

³⁰ Piyapi'sa' chiníquën parisitapi ni'tón, “Motopi quëran na'piro'sa' notarintahuatona' imotërinpoa' naporini, noya niitonhuë',” tosapi.

³¹ Ni'co'. “Nanpimë' co huëyarinhüë', yanimëso nipurinhüë' a'naróáchin huëyarín,” topi. Caso' nanpimë pochín nipurahuë', aparisitarinaco. Canpitaso' yanimë pochín ninama' ni'tón, chini chiníquën aparisitarinënhüëma' tënahuë, itërin Quisosori.

³² Cato' apiro'santa' quëpapi inapitanta' tëpacaiso marë'.

³³ Pa'sahuatona', a'na panëa'huayaquë canconpi, “Nansë Moto',” itopiquë. Inaquë canconahuatona', corosëquë patanantopi. Cato' apiro'santa' nisha patanantopi. A'na ahuënan quëran, a'na inchinan quëran. Quisososo' ahuanacanapipi. [

³⁴ Patanantopirinahuë', Yosë nontërin.

—Tëparinacoso marë' Tata, ama ana'intëquësohuë'. Co nohuitatonacohüë', napotarinaco, itërin.]

Ina quëran sontaro'sa capini ninontopi. “Huëco' nicanatëhua' Quisoso a'morinso' maahua',” nitatona', ya'nipurapi. Naporahuatona', a'naya a'naya mapi.

³⁵ Na'a piyapi'sa' inaquë ni'sapi. Cotio hua'ano'sariso' tëhuapi.

—A'napita nicha'ëponahuë', inaora cha'ëcasoso' co nanitërinhuë'. Inaso' Cristo, Yosëri chachin huayoninso' nipachin, inaora cha'ë'in, nitopi tëhuatona'.

³⁶ Sontaro'sarinta' tëhuapi. Ya'cariconahuatona', huino main nininso' ihuëtopi.

—O'oquë' Maistro.

³⁷ Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën nipatan, corosë quëran nohuararahuatón, cha'ëquë', itoonpi.

³⁸ Onporinso marësona tëparapiso' ninshitopi.

ISOSO' COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso ninshitopi. Nani ninshitohuachina, corosëquë chachin motën pëtëcha achin-pitopi.

³⁹ Cato' apiro'santa' corosëquë parisitapi. A'nari Quisoso no'huirin.

—Quëmaso' Cristonquën nipatan, corosë quëran nohuararahuatón, cha'ëquë'. Ina quëran quiyanta' nicha'ëcoi, itërin.

⁴⁰ A'nariso nipirinhüë' pënënin:

—Ta'tëquë'. ¿Co pi'pisha tëranta' Yosë të'huatëranhuë' ti? Tëpararinën quëmanta'.

⁴¹ Canposo' co noyahuë' ninë'. Napoaton no'tëquën coisë ana'intarinpo'. Iso quëmapišo nipirinhüë' nóya. Co manta' onporinhüë', itërin.

⁴² Ina quëran Quisoso itapon:

—Hua'anëntacaso' caniaritohuatan, yonquico Siniro canta', itërin.

⁴³ —Tëhuënchachin iyasha ipora tahuëri chachin carë'quën Yosë'pa' ya'huëcontaran, itërin.

Quisoso chiminiso'

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Juan 19.28-30)

⁴⁴ Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashiarin. I'huaraya huarë' yono tashi pochín ninin.

⁴⁵ Co huachi pi'i a'pininhüë'. Naporó' Yosë chinotopiso pëi' tanontën në'mëtëquë patonpiso' inaora noshatërin. ⁴⁶ Napohuachina, Quisoso chiníquën nonin.

—Apira Tata chiminarahuë. Hua'yanëhuë quëpaquë', itahuaton, chiminin.

⁴⁷ Capitanso' ina ni'sahuaton, Yosë chinotërin:

—Tëhuëenchachin iso quëmapi co manta' onporinhuë', tënin.

⁴⁸ Na'a piyapi'sa' Quisoso chimininsó' ni'sapi. Nani chiminpachina, pa'yanpi. Chiníquën sëtatona', yanquëëpi.

⁴⁹ Imarinsopitaso' nipirinhuë', aquë quëran notëërapí. Sanapi'santa' Cariria parti quëran imaquitona', inaquë ni'sápi.

Quisoso pa'pitopiso'

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Juan 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ A'na cotio hua'an ya'huërin, Arimatiaquë ya'huërinso'. Cösi itopi. Cotio hua'an niponahuë', noya quëmapi. Yosë no'tëquën chinotërin. “A'na tahuëri Yosë acorinsó' isoro'paquë hua'anëntapon,” ta'ton, Yosë chinotërin. A'napitari Quisoso yatëpahuachinara, “Ama tëpacosohuë’,” itopirinhuë', co yanatëpihuë'.

⁵² Quisoso chiminpachina, Piratoquë pa'nin. “Quisoso nonën quëtoco quëpa'i,” itohuachina, “Noyahua', quëpaquë’,” itërin.

⁵³ Ina natanahuaton, pa'nin. Corosë quëran nonën anohuararahuatona', morinquë so'quëëtopi. So'quëëtahuatona', na'pi naninquë po'mopi. Inaquë co insonta' chimipi po'moyatërarinhuë'. Inaquë nonën po'mopi.

⁵⁴ Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' tapatapi chinotacaiso marë'. Napoa-ton pi'i yaya'conahuaso', manorahuatona po'mopi.

⁵⁵ Sanapi'santa' Cariria quëran imaquipiso' pa'sahuatona', na'pi nanin quënanconpi. Po'mopiso' ni'pi.

⁵⁶ Nani ni'pachinara, ya'huëpi'pa' paantapi. Inaquë no'morain pimóton nininsó' tapapi. Pimo hua'sainta' tapapi Quisoso nonën pashitacaiso marë'. Chinoto tahuëri nanihuachina, chinotopi. Moisësë sha'huirinso chachin chinotopi.

24

Quisoso nanpiantarinso'

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Juan 20.1-10)

¹ Tomio tahuëri nanihuachina, tashíramiachin sanapi'sa' pa'pi. Pimo hua'sai', no'morain pimóton nininsó' inapita quëpatona', na'pi naninquë pa'pi.

² Canconpachinara, pancara'pi pa'copitopiso' nani chi'huincapi ni'conpi.

³ Na'pi naninquë ya'conpirinahuë', Siniro Quisoso nonën co quënanpihuë'.

⁴ “¿Onporincha nicaya?” ta'tona', huaniápirinahuë', a'nanaya catoya'piri ya'notimarin. Piyapi pochin niponahuë', a'mopiso' huënaráchin huënaráchin ya'nopi.

⁵ Sanapi'sa' pa'yanpi. Të'huatona', monshoapirinahuë', catoya'piri itapona':

—¿Onpoatomata' chimipi po'mopiquë Quisoso yonirama'? Inaso' nanpiárin.

⁶ Co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Nani nanpiantarin. Caririaquë sha'huitërinquëmaso', ¿co yonquiramahuë' ti?

⁷ “Yosë quëran quëmapico niporahuë', ina nohuanton, oshahuano'sa' masarinaco. Corosëquë patanantarinaco. Tëpapirinacohuë', cara tahuëri quëran nanpiantarahuë’,” itërinquëma', itopi.

⁸ Itohuachina, yonquiipi.

⁹ Na'pi nanin quëran pipirahuatona', shonca a'na ca'tano'sanënpita, a'napita imapiso-pita, inapita sha'huitonpi. “Quisoso nonën capa. ‘Nanpiantarin,’ itërinacoi,” itoonpi.

¹⁰ Maria Mactarina, Coana, Maria, Santiaco a'shin nininsó', a'napita sanapi'santa' napopi. Quisoso ca'tano'sanënpita sha'huitonpirinahuë', co natëpihuë'.

¹¹ “Inahuara yonquinëna quëran napoapi,” toconpi.

12 Pitroso nipirinhüè', a'naroáchin na'pi nanin'pa' ta'arin. Monshorahuaton, nëhuëconpirinhüè'. Morin so'pinpisoráchin quënanconin. “Capa mini. ¿Ma'ta' onporinso'?” ta'ton, ya'huërin'pa' paantarin.

Catoya'pi iratapona pochin quënanpiso'
(Marcos 16.12-13)

13 Naporo tahuëri chachin cato' imarinsopita Quirosarin quëran pipirahuatona', ninanonënquë paantapi. Imaosë itopiquë paantapi. Shonca a'na quiromitro pochin aquërinso'.

14 Papona pochin ninontapi.

“Quisoso tēpapi mini. Na'pi naninquë nani po'mopi. Napoaponahuë': ‘Nani nani-piantarin,’ tēnin Maria. ¿Ma'ta' onpocaso'?” nitopi.

15 Ninontasoi', Quisosori chachin ya'cariquirin. Inapitarë' pa'sapirinhüè',

16 Yosë nohuanton co nohuitopihuë'.

17 —¿Ma'ta' papoma pochin ninontëriarama'? Naporahuaton, ¿onpoatonta sëtëramaso pochin ya'norama? itërin Quisosori.

18 —Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita nani nitotopirinhüè', quëmasáchin iso tahuëri'sa' napopiso' ¿co nitotomaranquënhüè' ti? itërin Criopasëri.

19 —¿Ma'ta' onpopiso'? itaantarin Quisosori.

Napotohuachina:

—Co'ta Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' tēpapi. Nóya quëmapi nipirinhüè', tēpapi. Ma noya Yosë nanamën a'chintërincoi. Cania'piro'sa' nosoroaton, a'naroáchin anoyatërin. Yosëri nóya ni'nin. Piyapi'sarinta' noya ni'pirinhüè'.

20 Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', inapitari mapi. Masahuatona', Piratoquë quëpapi tēpacaiso marë'. Sha'huirapihuachinara, corosëquë apatanantërin. Nani chiminin.

21 Ina ta'ma' isairi'sacoi nicha'ësarincoi, topiraihuë'. Nani chiminin. Nani cara tahuëritërin.

22 Napoaponahuë', a'naquën sanapi'sa' quiya pochachin imapiso' nanan sha'huitatonacoi, a'payaninacoi. Tashíramiachin na'pi naninquë po'mopiquë pa'pirinhüè',

23 co nonën quënanpihuë'. Huëantarahuatona', sha'huitiirinacoi. “Anquëniro'sa' quënanai. ‘Quisoso nani nani-piantarin,’ itërinacoi,” topi.

24 A'napitanta' natantahuatona', na'pi naninquë pa'pi. Sanapi'sa' sha'huitërinacoiso chachin quënanconpirinhüè', co Quisoso quënanpihuë', itopi.

25 —Canpitaso' co yonquiramahuë'. Iráca quëran huarë' pënëntona'piro'sa' ninopirinhüè', co yanatëramahuë'.

26 Cristo parisitacaso' ya'huërin. Nani parisitohuachina, naporo huarë' Yosë'pa' noya noya acoarin huachi, itërin Quisosori.

27 Ina quëran Yosë quiricanënquë ninotona ninshitopiso', a'chintarin. Moisësë'ton ninoton, Yosë quiricanënquë ninshitërin. Ina piquëran na'a pënëntona'piro'sa' ninoantapi. Ya'ipi Cristo ninopiso' no'tëquën a'chintarin.

28 Ninanonënaquë canconpachinara, Quisoso yana'huëpirinhüè':

29 —Nani i'huarin. Huëquë' iyasha quiyataquë huë'ëquiquë', itopi. “Noyahua',” tosahuaton, ya'conconin.

30 Yacoshatohuachina', Quisosori pan manin. “Yosparinquën,” Yosë itahuaton, sē'panin. Sē'panahuaton, quëtërin.

31 Pan sē'panaso chachin Yosë nohuanton, Quisoso nohuitopi huachi. Ni'sapirinhüè', ina quëran chachin ayarin.

32 Napohuachina, ninontopi.

—Huëcapon pochin Quisoso chachin nontërinpo'. Ma noya Yosë quiricanën a'chintërinpo'. ¡Ma noyásha natanë paya! nitopi.

³³ A'naroáchin Quirosarinquë paantapi. Ca'tano'sanënpita ya'huërinquë pa'pi. Inaquë a'napita imarinsopitanta' nani huë'pi anta'. Inapitari itapona':

³⁴ —Tëhuëenchachin Siniro nanpiantarin. Iya Simon nani ya'notërin, itopi.

³⁵ Ina quëran catoya'pi canquipisopitarinta' itapona': "Quiyanta' ni'nai. Paasocoi, ya'notërincoi. Hua'qui' a'chintopirincoihuë', co nohuitëraihuë'. Ina quëran yacoshatohuatoira, pan së'panin. Së'panpachina, a'naroáchin nohuitërai," itopi.

Ca'tano'sanënpita ya'notërinso'

(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Juan 20.19-23)

³⁶ Ninontasoi', a'nanaya Quisosori ya'notërin. Huancanachin huanirahuaton:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itërin.

³⁷ Ina quënanahuatona', pa'yanpi. "Hua'yan," ta'tona', pa'pi të'huatopi.

³⁸ —¿Ma'marëta' pa'yanama'? ¿Onpoatomata' nisha nisha yonquirama'?

³⁹ Ca mini. Imirahuë ni'co'. Nantëhuënta' ni'co'. Ohuaninacoso' nicatoma', nohuitoco huachi. Co hua'yancohuë'. Së'huaco. Hua'yanso' co nonën ya'huëtërinhuë'. Caso' ya'huëtërinco, itërin.

⁴⁰ Ina toshuaton, imirin, nantën, inapita a'notërin.

⁴¹ Ina ni'sahuatona' pa'pi pa'yataponaraihuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyätërapihuë'. "¿Tëhuëenchachin nanpiantarin ti?" topi yonquiatona'.

—¿Ya'huarin capacaso'? itërin Quisosori.

⁴² "Ya'huarin," toshuaton, sami chinpi së'panpiso' quëtopi.

⁴³ Masahuaton, inapitari nicasoi', ca'nin.

⁴⁴ —Nani i'hua chachin iyaro'sa' sha'huitëranquëma'. Yosë quiricanënuë na'con ninorinaco. Moisësë, pënëntona'piro'sa', inapita ninorinaco. Sarmoquënta' ninshitopi. Ya'ipi iráca ninorinacosopita nanicaso' ya'huërin ni'ton, iso tahuëri'sa' ina pochin ni-nahuë, itërin.

⁴⁵ Yosë quiricaquë naporinsopita a'chintaantar. A'chintaton, catahuarin no'tëquën yonquicaíso marë'.

⁴⁶ —Íráca ya'ipi ninotonaco, ninshitopi: "Cristo parisitaton, chiminapon. Chiminaponahuë', cara tahuëri quëran nanpiantarin," ténin.

⁴⁷ Ina nanan chachin sha'huicaso' ya'huërin. "Co noyahuë' yonquiramasopita naniantohuatama', oshanëma' inquitaringuëma'," itoco'. Quirosarinquë'ton sha'huicaso' ya'huërin. Ina quëran nisha nisha nananquë nonpisopita sha'huitacaso' ya'huërin.

⁴⁸ Canpitaso' ni'namaco. Natanamaco. Ya'ipiya sha'huitonco'.

⁴⁹ Ispirito Santo a'patimaranquëma' ya'coancantiinquëmaso marë'. Quiricanën quëran tatauë sha'huitërinquëmaso chachin a'patimaranquëma'. Napoaton isëquë ninaco'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', naporu huarë' nanitaparama' noya noya nicacamaso'. Nani ya'coancantohuachinquëma', noya nanan sha'huitonco huachi, itërin Quisosori.

Inápaquë panantarinsó'

(Marcos 16.19-20)

⁵⁰ Ina quëran a'na tahuëri ninano quëran quëparin. Pitaniaquë huarë' cancompachinara, anquirahuaton, Yosë nontërin. "Ísopita Tata noya a'paiton, catahuaquë'," itërin.

⁵¹ Nonin quëran chachin inápaquë panantar.

⁵² Ina ni'sahuatona', Quisoso chinotopi. Noya cancantatona', Quirosarinquë ayaman-tapi.

⁵³ Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. "Ma noyacha Yosëso paya," tosápi. Nani huachi.

Coansha ninshitérinpoa' Quisocristo nohuitatēhua' nanpimiatacaso marē'

Iráca Quisocristo Yosē'pa' ya'huërinso'

¹ Iráca quëran huarë' Yosë noninso' ya'huërin, Quisocristo itërëhuaso'. Tata Yosëre' ya'huërin. Yosë pochachin ninin anta'.

² Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', Yosë'pa' ya'huërin.

³ Naporo' Yosë yonquirin ya'ipi ma'sha acocaso'. Ina nohuanton, hui'nini acorin. Ya'ipi ma'sha ninin. Co a'naya tëranta' inaora ya'huërinhuë'. Co acorinhuë' naporini, co manta' ya'huë'itonhuë'.

⁴ Inariáchin ya'ipiya ananpirin. Piyapinpoanta' a'pintatë pochin a'chintërinpoa' ina nohuitatēhua' nanpimiatacaso marē'.

⁵ Tashinantërinso' a'pintohuatëra, a'naroáchin tahuëri pochin ninin. Co tashiri tacopitërinhuë'. Inapochachin Quisocristo a'pintërinpoa'. Co noyahuë' nininsopitari yaminsëpirinahuë', co nanitapapihuë'.

⁶ A'na quëmapi ya'huërin, Coansha itopiso'. Yosëri a'parin

⁷ a'pininso' anohuitiinpoaso marë'. Ya'ipi piyapi'sari natëcaiso marë' sha'huirin.

⁸ Coanshaso' co a'pintërinpoahuë'. Yosëri a'parin a'pininso' anohuitiinpoaso marë'.

⁹ Sha'huitërinpoaso chachin Quisocristo isoro'paquë o'marin. O'marahuaton, ya'ipi piyapinpoa' a'pintimarinpoa'. Inasáchin no'tëquën anitotërinpoa'.

¹⁰ Isoro'paquë o'marin. Iráca Tata Yosë nohuanton, ya'ipi ma'sha ninin. Inari acopirinhuë', co piyapi'sari nohuitopihuë'.

¹¹ No'panënguë chachin o'mapirinhuë', co piyapinënpitari nohuantopihuë'. Nipirinhuë',

¹² Quisocristo cancanën mapatēhua', hui'nin pochin Yosë ni'ninpoa'. Natërëhuasopitarachin huëntonënguë aya'coninpoa'.

¹³ Ya'ipinpoa' piyapi quëran nasitërëhuaso nipirëhuahuë', co ina quëran Yosë huëntonënguë ya'conëhuahuë'. Co piyapi nanitërinhuë' aya'co'inpoaso'. Co canpoara nohuanton, ya'conëhuahuë'. Yosëíchin aya'coninpoa'. Ina quëran hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

¹⁴ Quisocristo isoro'paquë nasitimarin. Yosë niponahuë', piyapi chachin nasitërin. Canpoarë chachin ya'huërin. Quiyaso' ni'nai. Inaso' nóya, tēnai. Yosë pochachin ninin. Inaíchin hui'nin inaso'. Inaora nohuanton nosororinpoa'. No'tëquën nontërinpoa'.

¹⁵ Coansharinta' ni'nin. Ni'pachina, piyapi'sa' sha'huitërin: "Thua chachin sha'huitëranquëma'. 'Ca piquëran a'na quëmapi huë'sarin. Co'huara ca nasichátërapohuë', inaso' Yosë'pa' ya'huërin. Napoaton ca quëran chini chiníquën nanantërin inaso', itëranquëma'. Nani o'marin huachi," itërin.

¹⁶ Inaso' pa'pi nosororinpoa'. Nóya ni'ton, nosoroatonpoa', na'con catahuarinpoa'. Co canpoara nanitopirëhuahuë', ina imapatēhua', nani tahuëri catahuarinpoa'.

¹⁷ Iráca Yosë nohuanton, Moisésë pënëntërin nani ma'sha natëcaso'. Pënëntopirinhuë', co ya'ipiya anitotërinpoahuë'. Quisocristoso nipirinhuë' nosororinpoa'. No'tëquën nonaton, ya'ipi nanamën anitotërinpoa'.

¹⁸ Co inquënpoa tëranta' Yosë quënanëhuahuë'. Hui'niniso nipirinhuë' noyá nohuitërin. Yosë pochachin ni'ton, napopianachin yonquipi. Inasáchin Tata Yosë anohuitërinpoa'.

Coansha Paotista sha'huirinso'
(Mateo 3.11-12; Marcos 1.7-8; Lucas 3.15-17)

¹⁹ Coansha pënëntápachina, corto hua'ano'sa', nihuiro'sa', inapita pa'pi Coansha nontacaiso marë'. Cotio hua'ano'sari a'papi ni'ton, Quirosarin quëran pa'sahuatona', Coansha itapona': "¿Inquënta' quëmaso'?" itoonpi.

²⁰ —Caso co Cristocohuë'. A'naquën napotopirinacohuë', co caso' inacohuë', itërin Coanshari.

²¹ —Quëmaso' Iniasënquën, iráca ayaponahuë', ¿ya'noantamaranquën ti? itopi.

—Co caso' inacohuë', tënin.

—¿Quëmaso' pënëntona'pi ninaraiso' nimara ti? itaantapi.

—Co inacohuë', tënin.

²² —¿Inquënta' quëmaso' nipachin? Sha'huitocoi hua'ano'sa' sha'huitonta'ii. ¿Ma'marëta' pënëntaran? itaantapi.

²³ —Yosë nohuanton, pënëntarahuë. Iráca Isaiasë ninotonco, naporin: "A'na quëmapi inotëroquë pënëntaton, tapon: 'Ira co'shon co'shon toconin ni'ton, otëëquë' Siniro o'main,' tënin. Naporinso chachin canta' piyapi'sa' pënënarahuë. 'Cancanëma' anoyatoco' Siniro o'main,' itarahuë," itërin Coanshari.

²⁴ Ina quëran Parisiuro'sari itantapi:

²⁵ —Co quëmaso' Cristonquënhuë'. Co Iniasënquënhuë'. Co pënëntona'pi ninaraiso' quënhuë' ni'quëhuarë', ¿onpoatonta' nipachin, piyapi'sa' aporintaran? ¿Inta' nanan quëtërinquën aporintamaso'? itërin.

²⁶ —I'quë mini aporintarahuë. Nipirinhuë', iporaso' a'na quëmapi ya'huërin, co nohuitëramasohuë'.

²⁷ Inaso' chini chiníquën nanantërin. Caso' co ina pochin chiníquën nanantërahue'. Co maquëyancohuë' ni'ton, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë'. Ca piquëran ina pënëntapon, itërin.

²⁸ Naporo' Cortanii' aquëtëran Coansha piyapi'sa' aporintarin, Pitania itopiquë. Inaquë paaparahuatona natanconpi.

Quisoso anohuitërinso'

²⁹ Tahuëririnquë inaquë Quisoso huë'sarin. Coanshari quënanahuaton, piyapi'sa' itërin: "Paso' quëmapi ni'co'. Yosëri a'paimarinso'. Inaso' carniroa'hua pochin nicon, os-hanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminapon.

³⁰ I'hua chachin sha'huitëranquëma'. 'Ca piquëran a'na quëmapi huë'sarin. Co'huara ca nasichátërapohuë', inaso' Yosë'pa' ya'huërin. Napoaton ca quëran chini chiníquën nanantërin inaso', itëranquëma'. Nani o'marin.

³¹ Co carinta' nohuitopirahuë', nani nohuitërahue'. Yosë a'parinco ya'ipi piyapinënpita anohuita'huaso marë'. Ina marë' pënënato, i'quë aporintarahuë.

³²⁻³³ Co Quisoso nohuichatërapohuë', Yosë sha'huitërinco. 'A'na tahuëri Ispirito Santo nëpë pochin nohuaraimarahuatón, a'na quëmapi motoanshiranënuquë chachin huanitimarin, ni'saran. Quëmaso' i'quë aporintëran. Ina quëmapiso nipirinhuë' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma', itërinco Yosë. Ispirito Santo inápa quëran o'mahuachina, ni'nahuë. Nëpë pochin ya'noton, Quisoso motoanshiranënuquë chachin huanitiimarin.

³⁴ Cari ni'nahuë. Napoaton nani nohuitato, sha'huitaranquëma'. Iso quëmapi Yosë hui'nin, tënhuë," itërin Coanshari.

Ya'nan Quisoso imaraisopita'

³⁵⁻³⁶ Tahuëririnquë Quisoso na'huëso', Coanshari quënaantarin. Quënaantarahuaton, catocoi imaraiso' itaponcoi:

—Paso' quëmapi ni'co'. Inaso' carniroa'hua pochin ninin, Yosëri a'paimarinso', itërincoi.

³⁷ Natanahuatoi, Quisoso imarai.

³⁸ Ina quëran tahuëretahuaton, quënanincoi.

—¿Onpoapomata'? itërincoi.

—Yanohuitërainquën Maistro. ¿Insëquëta' ya'huaran? itërai.

³⁹—Huëco' ni'quico, itërincoi.

Pa'sahuatoi, ya'huërinquë canconai. I'huaraya ni'ton, inaquë i'huatërai. Hua'qui' ninontërai.

⁴⁰ Catoya'picoi Coansha natanahuatoi, Quisoso imarai. A'naso', Simon Pitro iin Antërisë itopi.

⁴¹ Shiarahuaton, iin quënanconin.

—Iya Simon, Cristo nani quënanai, Yosëri a'paimarinso', itërin.

⁴² Itahuaton, Quisosoquë quëparin. Quisosori notëërahuaaton, itërin:

—Carinquën nohuitëranquën. Quëmaso' Simonquën. Coansha hui'ninquën. Nasha nininën acotaranquën. Pitro ichinquën, itërin. Inaora nananquë Sipasë itopi. (Na'pi pochin tapon naporin.)

A'napitanta' imapiso'

⁴³ Tahuëririnquë Quisoso Caririaquë yapa'sarin. Pa'sahuaton, Pinipi quënanconin.

—Huëquë' iyasha imaco', itërin. Itohuachina, imarin.

⁴⁴ Pinipiso' Pitsaitaquë ya'huërin. Ina ninanoquë chachin Antërisë, Pitro, inapitanta' ya'huëpi.

⁴⁵ Pinipiri Natanino yonisahuaton, quënanconin.

—Nani iyasha Cristo quënanai, Yosë quiricanën quëran ninopiso'. Moisësë, pënëntona'piro'sa', inapita ninotona', inaquë ninshitopi. Inaso' Quisoso, Cosi hui'nin. Nasaritoquë ya'huërinso', itërin.

⁴⁶ —Nasaritoro'saso', pa'pi co noya piyapi'sahuë'. ¿A'na tëranta' ta'ma' inaquë ya'huërinso' noya nihuan nica? ténin Natanino.

—Huëquë' pa'a nohuitonquë', itërin Pinipiri.

⁴⁷ Natanino ya'carirahuaso', Quisosori quënanin.

—Paso' quëmapi ni'co'. Israïromia chachin inaso'. Co pi'pisha tëranta' nonpininhuë', itërin Quisosori.

⁴⁸ —¿Onporahuatonta' nohuitërancoso'? itërin.

—Co'huara Pinipi nonchatërasënquënhuë', ninoto quënananquën. Iquira naraanaquë huënsëasënquën, quënananquën, itërin. Aquë ni'ton, co ya'pirin quëran chachin quënanaponahuë', napotërin ni'ton, Natanino pa'yanin.

⁴⁹ —Quëmaso' Maistro, Yosë hui'ninquën. Israïro'sa' copirnonquën, ténahuë, itërin.

⁵⁰ —¿Ninoto quënananquënso marëáchin natëranco ti? saca sacai nininsopita ni'saran, itërin.

⁵¹ Ina quëran itaantarin:

—No'tëquën itëranquëma'. Iráca Cacopo nanpiso', pi'iro'të' ni'soarin. Ni'soatohuachina, anquëniro'sari huëcapaimapi. Huëcapaimarahuaatona', panantarapi. Inapochachin iporaso' Yosë quëran quëmapi ni'to, o'marahuë Yosë anohuita'huanquëmaso marë'. Ya'ipi ninahuëso' ni'sarama', itërin Quisosori.

2

Canaquë Yosë pochin nininso'

¹ Cara tahuëri quëran a'na quëmapi pita nisarin sa'acaso marë'. Canaquë naporin, Cariria parti ya'huërinso'. Inatohua' Quisoso a'shin ni'tapon pa'nin.

² Quisosonta' amatopi. Pa'nin inanta' ni'tapon. Ca'tano'sanënpitacointa' amatërinacoi.

³ Huino ta'quihuachinara, a'shini Quisoso itapon:

—Capa huino ta'quipi huachi, itërin.

⁴ —¿Ma'marëta' mama napotëranco? Co tahuëri naniyatërarinhuë' nohuitiinacoso', itërin Quisosori.

⁵ Napotopirinhuë', inpriatoro'sa' quënanconahuaton, a'shini itapon:

—Ma'sona Quisoso sha'huitohuachinquëma', natëco', itërin.

⁶ Inaquë saota panca orinan ya'huërin, na'pi quëran nipiso'. A'na orinanquëáchin catapini rata pochin ya'conin. Moisésë pënëntërinso' natëtona' oshanëna inquicaiso marë' acopiso'.

⁷ Ina quëran inpriatoro'sa' sha'huitërin:

—I'sha amëntaitoco', itërin Quisosori. Natëtona', huirotënguë huarë' i'sha amëntaitopi.

⁸ —Pi'pian macatoma', pita hua'an api'nitonco', itaantarin Quisosori.

Napotohuachina, masahuatona api'nitooonpi.

⁹ Orinan quëran mapirinahuë', pita hua'anso' co nitotërinhuë'. Inpriatoro'saráchin nitotopi. I'sharáchin ta'panpirinahuë', nani huino taranin. Napoaton pi'nirahuaton, sa'ana'pi amatërin. ¹⁰ Huë'pachina, itërin:

—¡Ma'pitacha ninan paya! Iso huinoso' noya noya, yashin yashin o'ocaso'. Ya'ipi piyapi'sa' noya noya huino nininso'ton o'shipi. Ina quëran nani natëhuachinara, co onpopinchin noyahuë' nininso' o'shiantarapi. Quëmaso nipirinhue' ipora huarë' noya noya huino o'shitërancoi, itërin. Quisoso naporinso' co nitotatonhuë', naporin.

¹¹ Naporo' Quisoso caniaritërin Yosë pochin nicacaso'. Piyapi'sari nicatona': "Tëhuëenchachin Yosëri catahuarin ni'ton, nanitaparín," topi. Ca'tano'sanënpitacointa ni'sahuato: "Quisososo', Yosëri a'paimarinso'," tënai. Canaquë naporin. Inaso ninano', Cariria parti ya'huërin

¹² Ina quëran Capinaomoquë pa'marin. A'shin, iinpita inapitarë chachin pa'marin. Ca'tano'sanënpitacointa' imarai. A'na simana pochin inaquë ya'huërai.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-13; Marcos 11.15-18; Lucas 19.45-46)

¹³ Pascoa tahuëri cotioro'sa' niyontonpi Yosëri Iquipito quëran nicha'ërinso' yonquiantacaiso marë'. Ina nanirihuachina, Quirosaringuë paantarai.

¹⁴ Yosë chinotopiso pëiquë pa'sahuato, i'iratëquë nipa'antopisopita quënanconai. Ohuaca', ohuica, nëpë', inapita nipa'antapi. Yosë chinotatona' tēpacaiso marë' pa'anapi. A'naquëonta' misanënpitaquë huënsëatona', coriqui nicanpiarapi.

¹⁵ Inapita quënanconahuaton, Quisosori co noyahuë' ni'nin. Nonin masahuaton, sihuirintahuaton, ohuica, ohuaca', inapita huëninaton, a'parin huachi. Pa'anpisopitanta' Yosë pëinën quëran a'parin. Coriqui nicanpiapisonta' misanënapita quëran ta'sarin. Coriqui ta'sarahuaton, misanënapitanta' tē'yatërin.

¹⁶ Nëpë' pa'anpisopita itapon:

—Isopitanta' quëpaco'. ¡Ama Tatahuë pëinën mircato pochin nitocosohuë'! itërin Quisosori.

¹⁷ Yosë quiricanënguë ninshitopiso' yonquirai. "Ya'ipi piyapi'sa' Tata, chinochinënguë, tēnahuë. Ina na'con yonquiato, quëma pëinën a'pitërahuë. Ina marë' no'huarinaco," tēnin quiricaquë.

¹⁸ Ina quëran cotioro'sari huëcapaipi.

—¿Onpoaponta' hua'an pochin nisaran? Chiníquën nanantohuatan, Yosë pochin niquë' quiyanta' nicato natëiinquën, itopi.

¹⁹ —Iso pëi' ata'huantohuatama', cara tahuëri quëran anoyataantarahuë, itërin Quisosori.

²⁰ —Yosë chinotopiso pëi' catapini shonca saota pi'ipi quëran tinipi. Cara tahuëri quëran naquëranchin ¿anoyataantaran ti? itopi cotioro'sari.

²¹ Quisososo nipirinhue' co ina pëi chachin yonquirinhue'. Inaora nonën pëi pochin tapon naporin.

²² Quisoso nanopiantahuachina, naporinso' yonquirai. Cara tahuëriya quëran nanopiantarin ni'ton, "Yosë quiricanën quëran no'tëquën ninorin," tënai. Quisoso noninsonta' natërai.

Yonquipisonta' nitotërinso'

²³ Pascoa tahuëri inaquë ya'huasocoi, Quisoso Yosë pochachin ninin. Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. “Yosëri catahuarin,” ta'tona', a'naquën natëpi.

²⁴⁻²⁵ Quisososo nipirinhüë' ya'ipiya noyá nohuitërin. Co piyapiri sha'huitopirinhüë', yonquipiso chachin nitotërin. Napoaton “Co natëmiatërinacohüë',” ta'ton, co inapita natërinhüë'.

3

Nicotimo a'chintërinso'

¹⁻² Tashi' nisahuaso', a'na quëmapi huë'nin Quisoso nontacaso marë', Nicotimo itopiso'. Cotio hua'an inaso'. Parisio niponahuë', Quisoso nontiiirin.

—Maistro, Yosë a'pairinquën a'chintancoiso marë'. Sacai' nininsopita nicaton, Yosë pochin ninan. Napoaton ina a'pairinquën, tënai. Co Yosë catahuarinquënhüë' naporini, co quëma nanitapaitonhüë', itiirin.

³ —No'tëquën iyasha sha'huitaranquën. Co nasitaantahuatanhüë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaranhüë', itërin Quisosori.

⁴ —Nani mashotohuatëra, co huachi mamanko yo'namënuquë ya'conëhuë'. ¿Onporahuatëta' nasitaantarë'? itaantarin Nicotimorinta'.

⁵ Napotohuachina, Quisosori itaantapon:

—No'tëquën sha'huitaranquën. I'quë amarëso pochin cancanëma' anoyatacaso' ya'huërin. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ina naniantohuatama', Ispirito Santo anoyacancantohuachinquëma', nasitaantarëso pochin nisarama'. Naporo huarë' Yosë hua'anëntërinquë ya'conarama'.

⁶ Piyapi quëran nasitohuatamara, piyapi pochin cancantërama'. Ispirito Santo quëranso' nasitaantahuatama', Yosë pochin cancantarama'.

⁷ Napoaton nasitantacaso' ya'huërin. Ama ina natanaton, pa'yanquësohüë'.

⁸ Ni'quë'. Ihuan inaora nohuanon, pa'nin. Natanarihuarahüë', intohua quëranso' huëcaton intohuasona pa'ninso', co nitotërehuahuë'. Co quënanpirëhuahuë', natanëhua'. Inapochachin Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', nasitaantarëso pochin nasha cancan quëtarinquëma', itërin.

⁹ —¿Onporahuatëta' nasitaantarë'? itantarin.

¹⁰ —Quëmaso' Israiro maistrinquën niponahuë', ¿co nitotëranhüë' ti?

¹¹ No'tëquën itaranquën. Nitotatoi, a'chintarainquëma'. Ni'naiso' sha'huitarainquëma'. Canpitaso nipirinhüë' co natëramacoihüë'.

¹² Isoro'paquë ya'huërinso' quëran a'chintopiranquëmahüë', co natëramacohüë'. Inápaquë ya'huërinso' quëran a'chintohuatënhüëma', aquëtë huarë' co natëtamahuë'.

¹³ Co inso piyapi tëranta' inápaquë pantarinhüë'. Casáchin ina quëran o'marahüë. Yosë quëran quëmapico ni'to, inápa quëran o'marahüë. Napoaton casáchin inápaquë ya'huërinso' a'chintaranquëma'.

¹⁴ Iráca shimashonëmapita inotëro parti paaso', na'a piyapi'sa' ya'huanapi. Co noyahuë' cancantopi ni'ton, Yosëri ana'intërin. Na'a ya'huano'sa' huëcatona', quëtëra'piapi. Ina quëran Moisésë ya'huan nonanpiso' ninin. Hua'na quëran nisahuaton, naraquë achinpirin. Achinpirahuaton, inápaquë ahuanirin. Inapochachin Yosë quëran quëmapico niporahuë', a'na tahuëri inápaquë achinpiarinaco.

¹⁵ Natëhuatamaco, Yosë nohuitatoma', nanpimiatarama'. Ina marë' achinpiarinaco, itërin Quisosori.

Yosë nosororinpoaso'

¹⁶ Yosëso' ya'ipi piyapi'sa' pa'pi nosoromiatërin. Napoaton a'naíchin hui'nin nipirinhüë', isoro'paquë a'paimarin chiminacaso marë'. Ina natëtëhua': “Ca marë' chiminin,” topatëhua', co parisitopiquë pa'sarëhuahuë'. Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarëhua'.

¹⁷ Co ana'intinpoaso marë' hui'nin a'paimarinhuë'. Nisha'ëinpoaso marë' a'paimarin. Hui'nin quëran cha'ërihua'.

¹⁸ Hui'nin natëhuatëhua', co Yosë ana'intarinpoahuë'. Co natëpisopitahuë' nani Yosëri yonquirin ana'intacaso'. Inaíchin hui'nin nipirinhue', co natëpihuë'. Napoaton ana'intarin.

¹⁹ Quisoso isoro'paquë o'maton, a'pintërinpoaso pochin oshanënpoa' anitotërinpoa'. A'naquëniso nipirinhue', co nohuantopihuë' Quisoso nohuitacaiso'. Co noyahuë' nicacaisoáchin pa'yatatona', tashi pochin cancantopi. Co yanatëpihuë' ni'ton, Yosëri ana'intarin.

²⁰ Co noyahuë' nipisopita co tahuëri pochin nininso' nohuantopihuë'. A'pinqüë a'ninqüëchin huanicaiso' co nohuantopihuë'. Tahuëri nipachina, ma'sha co noya nipisohue' quënanë'.

²¹ Nipirinhue', no'tëquën yonquihuachina', noya nisapi. Ina quëran a'napitanta' nicatona': "Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya natëpi," tosapi.

Naquëranchin Coansha sha'huirinsó'

²² Ina quëran Quisoso Cotia parti pa'nin. Ca'tano'sanënpitacoi imarai. Inaquë hua'quimiáchin ya'huëconahuatoí, piyapi'sa' aporintërai.

²³ Coanshanta' Inoiiquë aporintarin. Sarimo ya'cariya inaso'. Inaquë na'a ii' ya'huërin ni'ton, inaquë aporintarin. Na'a piyapi'sa' huë'pachinara, aporintarin.

²⁴ Naporo' Coanshaso' noya pa'sarin. Co tashinan pëiquë po'moyátërapihuë'.

²⁵ Quiyarinta' aporintërai. Coanshanta' aporintarin. Napoaton a'na cotio quëmapi huëcaton, Coansha ca'taninsopita itërin:

—¿Insota' noya noya aporintërinso'? itërin. Nisha nisha ninontopi.

²⁶ Ina quëran Coansha sha'huitonpi.

—Ni'quë' Maistro. Cortanii' aquëtëran nicasëhua', inaquë Quisosonta' nizarin ni'ton, anohuitërancoi. Iporaso' inanta' aporintarin. Na'a piyapi'sari imasapi. Co ina nápo quëmaso' imasarinënuënhue', itopi.

²⁷ —Co Yosë nohuantërinhuë' naporini, co napo'itonahuë'. Ya'ipinpoa' Yosë acorinpoa' ma'sona nicacaso'.

²⁸ Nani sha'huitëranquëma'. "Co caso' Cristocohue'," itëranquëma'. Co'huara ina huë'shatërasohue', Yosë a'parinco piyapi'sa' pënëna'huaso marë'. Ina imacaiso marë' pënënarahuë'.

²⁹ Ni'co'. Quëmapi sa'apachina, amiconëonta' noya cancantërin. Noya nipayapi ni'ton, naporinso' natantaton, nóya cancantërin. Inapochachin canta' ninahuë. Na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi ni'ton, nóya cancantërahuë.

³⁰ Co caso' nohuantërahuë' piyapi'sa' yonquiacoso'. Quisoso na'con na'con yonquiinaso', tënin.

Inápa quëran o'marinso'

³¹ Cristo inápa quëran o'maton, chini chiniquën nanantërin. Noya noya ninin. Piyapinpoaso nipirinhue' isoro'paráchin nohuitërehua'. Inasáchin nohuitatëhua', nisha'huitërehua'. Cristoso nipirinhue' inápa quëran o'maton, chini chiniquën nanantërin.

³² Yosë'pa' ya'huërinso'pita nohuitërin. Nani ni'nin. Yosëri nontërinso' natanin. Ina nohuitaton, sha'huitarinpoa'. Sha'huitopirinpoahuë', na'con na'con piyapi'saso', co yanatëtopihuë'.

³³ A'naquënpoaso nipirinhue' natëtërehua'. "Yosë no'tëquën nonin. Inari a'paimarin," ta'tëhua', natëtërehua'.

³⁴ Quisososo' Yosë nanamën chachin nonin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, no'tëquënáchin nonin.

³⁵ Tata Yosëri hui'nin pa'pi nosororin. Chini chiníquën nanan quëtërin ya'ipiya hua'anëntacaso marë'.

³⁶ Hui'nin natëpisopitaso', Yosë nohuitatona' nanpimiatapi. Co natëpisopitasohuë', co ina pochin nanpimiatapihuë'. Nani Yosëri yonquirin ana'intacaso marë'. A'na tahuëri ana'intomiatarin, parisitopiquë a'pararin huachi.

4

Samaria sanapi sha'huitërinso'

¹⁻² I'huaso' na'a piyapi'sa' Coansha imapi. Na'a aporintërin. Iporaso' na'con na'con Quisoso imasapi. Co Quisoso chachin aporintërinhuë'. Ina sha'huitohuachincoi, ca'tano'sanënpitacoï aporintarai. Na'con na'con aporintarai. Parisioro'sarinta' natan-topi.

³ Ina nitotaton, Quisoso pa'nin. Cotia parti quëran pipirahuaton, Cariria parti paan-tarin.

⁴ Inatohua pa'pachina, Samaria parti na'huëcaso' ya'huërin.

⁵ Inatohua' a'na ninano' ya'huërin, Sicarë itopiso'. Ina ya'cariya Cosi no'panën ya'huërin. Iráca pa'pin Cacopo itopisori quëtërinso'.

⁶ Inaquë a'na poso ya'huërin. Cacopo posonën itopi. Camotëchin inaquë canconai. Quisoso canotaton, posoquë huënsëconin.

⁷⁻⁸ Ca'tano'sanënpitacoïso', ninanoquë pa'nai cosharo' pa'ana'huaiso marë'. Pa'naiso', Samaria sanapi i'sha macapon huë'nin. Nani mapachina, Quisosori itapon:

—Imoya, i'sha mananso canta' o'oi topirahuë, itërin.

⁹ —Caso' Samaria sanapico nipirahuë': "I'sha mananso canta' o'oi," ¿itëranco ti? itërin inarinta'. Cotioro'saso' Samariaro'sarë' co noya ninontopihuë' ni'ton, napotërin.

¹⁰ —Yosë yanicanapiringuënhuë', co quëmaso' nitotëranhuë'. "I'sha mananso canta' o'oi," itëranquën nipirinhüë', co nohuitërancohuë'. Nohuitëranco naporini, quëma nataintoncohuë'. Carinquën nanpirin i'sha quëchitënhüë', itërin Quisosori.

¹¹ —Quëmaso' co manta' ya'huëtërinquënhüë' i'sha macamaso'. I'shaso' acopo' ya'huërin. ¿Onporahuatoncha nanpirin i'sha manë'ponquënya?

¹² Iráca Tata Cacopo iso poso ninin. Isëquëran i'sha macaton, o'orin. Hui'ninpita, pë'tahuanënpita inapitanta' isëquë o'opi. Inaso' chiníquën nanantërin, topi. ¿Ina quëran na'con na'con quëmaso' nanitaparan ti? itërin sanapiri.

¹³ —I'shamia imoya o'opatëra, naquëranchin yamoroantarë'.

¹⁴ Nisha i'sha carinquën quëtëranquën. Ina ya'huëtöhuachinquën, co huachi yamororëso pochin cancantëranhuë'. Ni'quë'. Pancai' no'pa quëran pipihuachina, noyápiachin pipirárin. Co onporonta' yanimarinhuë'. Inapochachin nanpirin i'sha quëtöhuatënhüë', cancanënhüë' chachin ya'huëtëranquën. Inaquë ya'huápon huachi. Yosë nohuitaton, nanpimiataran, itërin.

¹⁵ —Ina i'sha siniro quëtöco ama yamoroto, i'sha masa'isohüë', itërin.

¹⁶ —Paaton imoya so'yan maconquë' huë'in, itërin.

¹⁷ —Co caso' so'yahuancohuë', itërin.

—No'tëquën naporan. Co so'yahuanquënhüë'.

¹⁸ Nani a'natërápo quëmapi so'yataponahuë', iporaso' quëmapi yacaparanso' co so'yanhuë'. No'tëquën nonan, itërin.

¹⁹ —Quëmaso' siniro ninotona'pinquën, tënahüë'.

²⁰ Shimashonëhuë'ipita paso motopiquë Yosë chinotopi. Ya'huëre cotioro'sanquëmaso': "Quirosarinquëráchin Yosë chinotacaso' ya'huërin," tënama', itërin.

²¹ —Natanco imoya. Nani tahuëri naniarin. Yosë yachinotöhuatama', co paso motopiquë pa'saramahuë'. Co Quirosarinquë tëranca' pacacaso ya'huërinhuë'.

²² Canpitaso' Yosë chinotopiramahuë', co nohuitëramahuë'. Cotioro'sacoiso', Yosë nohuitërai. Cotio quëmapi nicha'ësarinquëma' canpitanta'.

²³ Ipora quëran huarë' Yosë yachinotohuatama', ya'ipi cancanëma quëran huarë' chinotoco'. Ispirito Santo catahuarinquëma' ni'ton, no'tëquën yonquiatoma', Yosë chinotoco'. Ina pochin nohuantërin chinotacaso'.

²⁴ Yosë co nonën ya'huëtërinhuë'. Co quënanarihuarahuë', ya'huërärin. Ispirito Santo chachin catahuarinquëma' no'tëquën yonquiatoma', ina chinotacaso', itërin Quisosori.

²⁵ —A'na tahuëri Cristo huë'sarin, Yosëri a'paimarinso'. Ina huë'pachin, ya'ipiya a'chintarinpoa', tënin Samaria sanapi.

²⁶ —Ca mini inaco, nontaranquënso', itërin.

²⁷ Naporo chachin ca'tano'sanënpitacoï o'mantarai. Sanapi nontarin, quënanquimarai. “¿Ma'marëta' iso sanapi nontarin? ¿Ma'ta' nohuantërin?” ta'toi, yonquinëhuëi quëran pa'yanpiraihuë', co natanaihuë'.

²⁸ Sanapiso nipirinhüë' yonshanën patahuaton, ninanoquë pantarahuaton, piyapi'sa' sha'huitërin.

²⁹ —Huëco' pa'ahua'. Pasëquë quëmapi nohuitoco'. Co nohuitaponcorahuë', “Nani a'natërápo so'yahuanquën,” itërinco. Ya'ipiya ninorin. ¿Inaso' Cristo nimara ti? itërin.

³⁰ Natanahuatona', na'a ya'huëhuano'sa' o'mapi Quisoso nicapona'.

³¹ Co'huara canquiyatërasoihuë', Quisoso yaa'capiraihuë'.

—Ca'quë' Maistro, itopiraihuë', co nohuantërinhuë'.

³² —Cosharo pochin nininso' ya'huëtërinco, co nohuitëramasohuë', itërincoi.

³³ —¿A'napitari coshoro' quëtiimara? nitopiraihuë', co coshachatërarinhüë'.

³⁴ —Yosë a'paimarinco nohuantërinso' nica'huaso'. Ya'ipiya yanatërahuë. Ina yonquiato, co huachi coshoro' yonquirahuë'. Cosharo pochin achinirincó.

³⁵ “Catapini yoqui pahuanarin cayarinsó' macacaso',” topiramahuë'. Ipora chachin cayarinsó' pochin nininso' macacaso' ya'huërin, tënhuë caso'. ¡Ni'cochi! Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Cayarinsó' manëso pochachin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Ipora tahuëri'sa chachin na'a piyapi'sa' ya'huërarin Yosë imacaiso marë'. Inapita a'chintacaso' ya'huërin.

³⁶⁻³⁷ Piyapi'sa' a'chintohuatama', Yosë'pa' canaarama'. Noya noya nanpimiatarama'. Cato' piyapi sacatërinso pochin nisarama'. “A'naso' ya'pirin sha'nin. Cayahuachina, a'narinta' manin,” topi. Napohuachina, cato' a'china'piro'sa chachin nóya cancantapi.

³⁸ Na'a piyapi'sa' ya'huërin, co Yosë nohuitopisohuë'. A'naquëni nani a'chintopirinhüë', co yanatëpihuë'. Iporaso nipirinhüë' a'paranquëma' a'chintantacamaso marë'. Yosë huëntonënuquë ya'conacaiso marë' a'chintoco'. A'chintohuatama', imasapi huachi, itërincoi.

³⁹ Na'a ya'huëhuano'sa' Quisoso natëpi. Sanapiri: “Ya'ipi ninorinco,” itërinso marë' natëpi.

⁴⁰ Quisoso ni'quihuachinara, “Huëquë' isëquë yacapatoncoi, a'chintocoi,” itopi. Itohuachinara, cato' tahuëri a'chintacaso marë' inaquë i'huatërai.

⁴¹ A'chintohuachina, na'con na'con piyapi'sa' natëpi.

⁴² Sanapi itapona':

—Quëma sha'huitërancoi ni'toi, pi'pian Quisoso natërai. Iporaso nipirinhüë' quiyaora chachin natanai. Nani nohuitatoi, cancanëhuëi quëran huarë' natërai huachi: “Tëhuëenchachin isoso' nicha'ërinpoa'. Insosona imapachina', oshanën inquitaton, anoyacancantarín, tënai,” itopi.

Capitan hui'nin anoyatërinso'

⁴³ Cato' tahuëri quëran paantarahuatoï, Cariria parti canconai.

⁴⁴⁻⁴⁵ Caririario'sari nohuitatona', noya natanpi. I'hua chachin Pascoa tahuëri na'huëhuachina, inahuanta' Quirosarinquë pa'pi. Naporo' Quisoso nohuitopi. Nani

ma'sha Yosë pochin nininso' ni'pi ni'ton, iporaso' a'chintohuachina, noya natanpi. Ninanonënquë chachinso nipirinhuë' co a'chininhuë'. “Ya'huërinquëso' pënëntona'pi co yanatëpihuë',” ta'ton, co inaquë a'chininhuë'.

⁴⁶ Ina quëran Canaquë cancoantarai. Inaquë i'hua i'sha huino atarantërin. Inaquë canconpatoira, a'na capitan copirno piyapinën nininsoari huëcapairin. Hui'nin quëmapia'hua nininso', Capinaomoquë chiníquën caniorin.

⁴⁷ “Quisoso Cotia parti quëran pipirahuaton, Cariria parti canquirin,” topi, natantërin. Natantahuaton, paahuarin:

—Huëquë' Maistro hui'nahuë anoyatiimaco. Nani yachiminin, itërin.

⁴⁸ —Canpitaso' co a'naroáchin natëramacohuë'. Co'so' Yosë pochin nipatohuë', co natëramacohuë', itërin inarinta'.

⁴⁹ —Manóton Siniro huëquë'. Hui'nahuë chiminpachin, itaantarin.

⁵⁰ Napotaantahuachina:

—Ya'huëran'pa' pa'mantaquë'. Hui'nan co chiminaponhuë'. Noyatarin, itërin. Napotohuachina: “No'tëquën nontërinco,” ta'ton, ya'huërin'pa' pa'mantarin.

⁵¹ Yacanconahuaso', inpriatonënpitari nacapiatona':

—Hui'nan nani noyatërin, itiipi.

⁵² —¿Insëchinta' pi'i nisahuaso' noyatërin? itërin.

—I'huara pi'i yatëhuërenahuaso' sapo otanotërin, itopi.

⁵³ “Naporó chachin Quisoso nontërinco. ‘Hui'nan noyatarin,’ itërinco,” ta'ton, Quisoso natërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopitanta' natëpi.

⁵⁴ I'hua chachin i'sha huino atarantërin. Iporaso' Cotia parti quëran huëntarahuaton, capitan hui'nin ya'huëre' a'naroáchin anoyatërin. Inapoaton catoro' huachi Caririaquë Yosë pochin nisarin piyapi'sari nohuitacaiso marë'.

5

Apia anoyatërinso'

¹ Ina quëran cotio niyontonpiso tahuëri naniriarin. Naporó' Quisoso Quirosarinquë paantarín.

² Inaquë i'sha ya'huërin, anpomiachin. Cotio nananquë Pitista itopi. Ninano ya'coana pirayan ya'huërin, ohuicaro'sa' ya'coananën itopiquë. I'sha pirayan a'natërápo imënamë pochin nininso' ya'huërin.

³⁻⁴ Inaquë na'a cania'piro'sa' quëhuënapi. A'naquën somaraya. A'naquën sonpacha. A'naquën nantën tachitërin ni'ton, co nanitërinhuë' huanicaso'. Inaquë ninarapi. [“Hua'qui quëran hua'qui quëran Siniro anquëninën o'maton, i'sha aco'sacaitërin,” topi. “Napohuachina, inso'ton i'quë ya'conpachina, a'naroáchin noyatërin,” ta'tona', ninarapi.]

⁵ Inaquë a'na quëmapia ya'huërin. Nani cara shonca posa pi'ipi caniorin. Co nanitërinhuë' huanicaso'.

⁶ Inaquë quëhuënapirinhuë', Quisosori quënanquirin. “Nani hua'qui' caniorin,” itohuachina, apia itapon:

—¿Nohuantëran noyatamaso ti? itërin.

⁷ —Nohuantopirahuë' Siniro. Sa'ahuaco. Co insonta' ya'huërinhuë' i'quë po'moincoso'. I'sha co'sacaitohuachina, yaya'conpirahuë'. A'na'ton ya'conin, itërin.

⁸ —Huaniquë' iyasha. Pë'sara'huaya masahuaton, iratëquë', itërin.

⁹ Napotohuachina, a'naroáchin apia noyatërin. Pë'sara'huaya masahuaton, iratërin. Chinoto tahuëri chachin naporin.

¹⁰ Cotio hua'ano'sari quënanahuatona', apia huëcapaipi.

—Ipora tahuëriso', chinoto tahuëri ni'ton, co ma'sha quëpacaso' ya'huërinhuë', itopi.

11 —Quëmapi anoyatërinco' nani sha'huitërinco. “Pë'sara'huaya masahuaton, iratëquë'” itërinco, tënin.

12 —¿Ma quëmapita' napotërinquën? itopi.

13 “Ahuën. Co nohuitërahuë'” tënin. Hua'huayatërahuë' piyapi inaquë ya'huërin ni'ton, nani Quisoso pa'nin.

14 Ina quëran chinotopiso pëiquë pa'sahuaton, apia anoyatërinso' quënancoantarin.

—Ni'quë' iyasha. Nani quëmaso' noyatëran. Ama huachi oshahuaantaquësohuë', na'con na'con ma'sha onpotan, itërin.

15 Ina natanahuaton, Yosë chinotopiso pëi quëran pipirahuaton, cotioro'sa' sha'huitonin. “Quisoso anoyatërinco,” itoonin.

16 Napoaton Quisoso no'hui. Chinoto tahuëri anoyatërinso marë' co quë'yapihuë'.

17 Quisosoriso nipirihuë' itërin:

—Tatahuëso' co ipora huanta' chinotërinhuë'. Sacatárin piyapi'sa' catahuacaso marë'. Canta' co chinotërahuë'. Nani tahuëri piyapi'sa' catahuarahuë, tënin.

18 Chinoto tahuëri piyapi anoyatërin ni'ton, cotioro'sari yatëpapi. “ ‘Yosëso' tatahuë chachin,' topachina, Yosë pochachin niconin,” ta'tona', aquë aquëtë' yatëpapi.

Yosë hui'nin ni'ton chiniquënananantërinso'

19 Ina quëran Quisosori itantarin: “No'tëquën itaranquëma'. Caora yonquinëhuë quëran co manta' ninahuë'. Tatahuëráchin nonanahuë. Hui'ninco ni'to, inapochachin canta' ninahuë.

20 Tatahuë na'con nosororinco. Nosoroatonco, yonquirinso chachin anitotërinco. A'na tahuëri catahuarainco saca sacai' nininso' nica'huaso'. Canpitaso' ni'patama', pa'yanarama'.

21 Tatahuë chimipi ananpitaantarin. Inapochachin canta' insosona nohuantërahuëso' ananpitaantarahuë.

22 A'na tahuëri coisë pochin nicato, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitarahuë. Noya nipisopita noya acoarahuë. Oshahuano'saso nipirihuë' no'tëquën ana'intarahuë. Co tatahuëri ana'intarinhüë'. Nani nanan quëtërinco ana'inta'huaso marë'.

23 Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' noya ni'sarinaco. Tatahuë noya ni'piso pochachin ni'sarinaco. Ina marë' nanan quëtërinco. Co noya ni'patamacohüë', Tatahuënta' co noya ni'namahuë'. Ina a'paimarinco.

24 No'tëquën itaranquëma'. Yosë chachin a'paimarinco. Noya natanpatamaco, cancanëma quëran huarë' ina imapatama', nanpimiatarama'. Co onporonta' ana'intaranquëmahuë'. Chiminpatama', co parisitomiataramahüë'. Nani Yosë nohuitarama' ni'ton, nanpimiatarama'.

25 Caso' Yosë hui'ninco. Iporaso huachi a'naquën chimipi pochin nipisopita natanarinaco. Inapita noya natanpachinaco, Yosë anohuitarahuë. Ina nohuitoahuachina', nanpimiatapi.

26 Tata Yosë inaora nohuanton, nanpirin. Inari piyapi'sa' nanpicaso' quëtërin. Inapochachin canta' ina nohuanton, nanpirahuë. Naporahuaton, a'napitanta' ananpita'huaso' nanitaparahuë.

27 Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' ana'inta'huaso marë'.

28 Ama ina yonquiatoma', pa'yancosohüë'. A'na tahuëri ya'ipi chiminpisopita natanarinaco.

29 Natanpachinaco, po'oro quëran pipiapi. Noya nipisopita noya noya nanpiantarapi. Co noyahuë' nipisopitaso nipirinhüë', ana'intarahuë,” tënin Quisoso.

Yosëri a'paimarinso'

30 Ina quëran Quisosori itantarin: “Co caora nohuanto manta' ninahuë'. Tata Yosë sha'huitoahuachinco, inachachin sha'huirahuë. Co caso' nisha yonquirahuë'. Tata yonquirinsoráchin nohuantërahuë. Napoaton no'tëquën ana'intarahuë.

³¹ Caso' Cristoco. Yosë quëran o'marahuë, ténahuë. Casáchin naporahuë naporini, co natëinacoso' ya'huëitonhuë'.

³² Nipirinhüë', Tata Yosënta' inachachin sha'huitarinquëma'. No'tëquën nonin, ténahuë'.

³³ I'hua piyapi'sa' a'parama' Coansha natanacaiso marë'. 'Co caso' Cristocohüë'. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso', itërin. No'tëquën naporin.

³⁴ Caso' co piyapi noninsoachin yonquirahuë'. Nipirinhüë', iso' sha'huitaranquëma' canpita natëtoma' cha'ëcamaso marë'.

³⁵ Coanshaso' noya quëmapi. Huaroro noya orotërinso pochin ni'ton, noya anitotërinquëma'. Ya'nan natanpatamara, hua'quimiachin pa'yatërama'.

³⁶ Inaso' no'tëquën sha'huitërinquëma'. 'Yosëri chachin Quisoso a'paimarin,' itërinquëma'. Nipirinhüë', co inasáchin anitotërinquëmahuë'. Yosëso' chini chiniquën nanantaton, catahuarinco ni'ton, sacai' nininso' ninahuë. Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë. Yosë nohuanton, ina pochin ninahuë. Ina marë' na'con na'con natëamacoso' ya'huërin.

³⁷ Tatahuë a'paimarincosonta' nani sha'huitërinquëma'. Co onporonta' noninso' natanchinamahuë'. Co ni'chinamahuë'.

³⁸ Nanamënta' co natëramahuë'. A'paimapirincohüë' co natëramacohüë' ni'ton, naporama'.

³⁹ Yosë quiricanën na'con nontërama'. 'Ina nontohuatëhua', nanpimiatacaiso marë' anitotaripoa', tënama'. Napopiramahuë', co tējuënchachin natëramahuë'. Ina quiricaquë chachin ninorinaco.

⁴⁰ No'tëquën ninopirincocohüë', co yaimaramacohüë'. Ananpimiata'huanquëmaso' ya'huëpirinhüë', co nohuantëramacohüë'.

⁴¹ Co canpita noya nicamacoso marë' napotëranquëmahuë'.

⁴² Nani nohuitëranquëma'. Co cancanëma quëran Yosë nosororamahuë', ténahuë.

⁴³ Yosë chachin a'paimarinco ni'ton, o'mapirahuë', co nohuantëramacohüë'. A'naquënso nipirinhüë' inaora yonquinën quëran a'chintohuachinquëma', nohuantarama'.

⁴⁴ Canpita capini nipa'yatacasoráchin yonquiatoma', co Yosë noya nicainquëmaso' yonquiramahuë'. Napoaton co natëramacohüë'.

⁴⁵ Co carinquëma' Yosëquë sha'huirapiaranquëmahuë'. Moisésë tējuënchinsó' sha'huirapiarinquëma'. 'Ina catahuarinpoa', ta'toma', imapiramahuë', co natëramahuë' ni'ton, sha'huirapiarinquëma'.

⁴⁶ Inaso', iráca ninotonco ninshitërin. Ina natërama' naporini, canta' natëitomacohüë'.

⁴⁷ Ninshitopirinhüë', co natëramahuë' ni'ton, carinquëmanta' a'chintopirancuëmahuë', 'Co no'tëquën nonanhuë', itëramaco,' itërin Quisosori, cotio hua'ano'sa' nontaton.

6

Cosharo' ana'atërinso'

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17)

¹ Ina quëran Cariria sono' aquëtëran pëntonai. Ina sonoso', Tipiriasë itopi anta'.

² Notohuaro' piyapi'sa' imasarinacoi. Na'a cania'piro'sa' Quisosori a'naroáchin anoyatërin. Ina nicatona', imasapi.

³ Nonshirahuatoi, a'na motopia'huaquë pomosocontarai. Inaquë huënsëconai.

⁴ Pascoa tahuëri naniriarin. Naporo' cotioro'sa' niyontonpi Yosë yonquicaiso marë'.

⁵ Quisoso natanacaiso marë' notohuaro' piyapi'sa' canquirapi. Inapita quënanahuaton, Quisosori Pinipi itapon:

—¿Intohuacha cosharo' pa'anë isopita capacaiso marë' nicaya? itërin.

⁶ Nani yonquirin cosharo' ana'atacaso' niponahuë', Pinipi natanin ténicaso marë'.

⁷ —Cato pasa tahuëri sacatatë' canarësoquë pa'anpirëhuahuë', co iso nápo piyapi'sa' naniitonahuë', itërin Pinipiri.

⁸ Antërisënta' ya'huarin. Simon Pitro iin inaso'. Natanahuaton, itapon:

⁹ —Isëquë a'na quëmapi'hua ya'huërin. A'natërapoíchin pan nisahuaton, catoyachin sami ya'huëtërin. Inaíchin nipirinhüë', ¿iso nápo' piyapi ta'ma' nanitëre'poya? itërin.

¹⁰ —Piyapi'sa' sha'huitoco' huënsë'ina', itërincoi Quisoso.

Inaquë noya pastoa'huaya ya'huërin. Sha'huitohuatëira, inaquë huënsëpi. A'natërapo huaranca quëmapi'sa pochin ya'huëpi.

¹¹ Quisosori a'natërapoya pan masahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, piyapi'sa' quëtërin capacaiso marë'. Samirë chachin quëtëra'piarai. Ya'ipi piyapi'sa' natëaquë huarë' coshatopi.

¹² Nani natëhuachinara, ca'tano'sanënpitacoi itaponcoi:

—Pan, sami, inapita pë'sotopiso' maconco', chiniahuachina', itërincoi.

¹³ Napoaton pë'sotopiso' masahuatoi, shonca cato' i'më' mëntatërai.

¹⁴ Ina nápo piyapi'sa' capacaiso marë' cosharo' ana'atërinso' ni'sahuatona', piyapi'sa' ninontopi:

—Tëhuëinchachin iso quëmapi Yosëri a'paimarin. Pënëinpoaso marë' a'paimacaso sha'huirinso chachin, nani o'marin, nitopi.

¹⁵ “Huëco' maahua', copirno acoa'ahua',” topi a'naquën. Co Quisosori natanaponahuë', inaora yonquinën quëran nitotërin. Nitotaton, inaora panënuquë pantarin.

Ii' aipi iratërinso'

(Mateo 14.22-27; Marcos 6.45-52)

¹⁶ I'huanahuanquë ca'tano'sanënpitacoiso', sono' yonsanquë pa'mantarai.

¹⁷⁻¹⁸ Potiquë ya'conahuatoi, Capinaomoquë paca'huaiso marë' pëntonapiraihuë', huancoanai' tashitërai. Co Quisoso huë'shatërasohuë', panca ihuan manincoi ni'ton, panca co'sacaitërin.

¹⁹ Saota quiromitro pochin nani maitopiraihuë', Quisoso huë'sarin nicaporaihuë', co a'naroáchin nohuitëraihuë'. Ii' aipi i'narahuaton, no'pa pochin huë'shiarin. Poti ya'caririarinso' ni'sahuatoi, pa'yanai.

²⁰ Napopiraihuë':

—¡Co'ta ca huë'sarahuë! ¡Ama pa'yancosohuë! itërincoi.

²¹ Ina quëran noya cancantatoi: “Ya'conquiquë',” itohuatoira, ya'conin. Ya'conpachina, a'naroáchin Capinaomo yonsanquë canconai.

Quisoso yonípi'so'

²² Piyapi'saso nipirinhüë' ina quëranchin quëparitopi. Tahuëririnquë Quisoso yonísápirinahuë'. Co quënanatonahuë', ninontopi. “¿Intohuaso' pa'mara? I'huara a'naíchin poti ya'huëpirinhüë'. Inaquë ca'tano'sanënpita ya'conahuatona', pa'pi. Quisososo nipirinhüë' co pa'ninhüë',” nitopi.

²³ Napoasoi, potiro'santa Tipiriasë quëran huë'piso' canquirapi quënanpi. Quisoso cosharo' ana'ataton piyapi'sa' a'carinso' ya'cari nonshiipi.

²⁴ Co ca'tano'sanënpitacoi tëranta' ya'huëraihuë' ni'ton, “Huëco' pa'ahua', Quisoso yoníahua',” nitatona', potiro'saquë ya'conpi. Ya'conahuatona', Capinaomoquë pa'pi Quisoso yonípona'.

Cosharo pochin nininso'

²⁵ Inaquë nonshirahuatona', Quisoso quënanconpi huachi.

—¿Onporota' Maistro isëquë huënan? itopirinhüë'.

²⁶ —No'tëquën sha'huitaranquëma'. I'huara cosharo' ana'atërahuë nohuitamacoso marë' nipirinhüë', co yanohuitëramacohüë'. Natëaquë huarë' coshatërama' ni'ton, yoníramaco.

27 Cosharomia a'naroáchin chanaäterin. Ama inasáchin nohuantocosohuë'. Cosharo pochin nininso' ya'huërin. Cancanëma marë' quëtaranquëma'. Ina co onporonta' chanatarinhuë'. Ya'huëtohuachinquëma', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama. Ina na'con na'con yonquico'. Yosë quëran quëmapico ni'to, quëtaranquëma'. Ina marë' Tata Yosë acorinco. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparahuë nohuitamacoso marë', itërin.

28 —¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? itopi.

29 —Tëhuëenchachin Yosë yanatëhuatama', ca imaco. Ina a'paimarinco ni'ton, cancänëma quëran huarë' imaco. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

30 —Inta nipachin, Yosë pochin niquë'. Ina nicatoi, natë'inquën. Co topinan natëa'huainquënso' ya'huërinhuë'.

31 Iráca shimashonënpoapita Moisésëri Iquipito quëran quëcapon, noya cosharo' mana itopiso' quëtërin. “Cosharo' inápa quëran o'marinso' quëtërin capacaiso marë',” tënin Yosë quiricanënquë. Inotëro parti napopi, itopi.

32 —No'tëquën itëranquëma'. Cosharo' inápa quëran o'marinso' co Moisésëri quëtërinhuë'. Tata Yosëri quëtërinso'. Iporaso' noya noya nininso' quëtarinquëma'.

33 Inápa quëran a'patimarinquëma' piyapi'sa' ina pochin nanpicaíso marë', itërin.

34 —Inanpi cosharo', Sinioro, quëtocoi nani tahuëri capatoi, noya nanpii, itopi.

35 —Ca inaco. Caso' cosharo pochinco ni'to, piyapi'sa' ananpitomiatarahuë. Imapatamaco, co huachi tanarëso pochin cancantaramahuë'. Natëhuatamaco, co huachi yamororëso pochin cancantaramahuë'. Yosë nohuito huatama', sano cancantarama'.

36 Nipirinhuë', nani sha'huitëranquëma'. Ninahuëso' nicapomarahuë', co natëramacohuë'.

37 A'naquën Tata Yosë nohuanton, imasarinaco. Insosona imapachinaco, co onporonta' a'pararahuë'.

38 Co caora nohuanto, ma'sha ninahuë'. Inápa quëran o'marahuë Tata Yosë natëca'huaso marë'. Ina a'paimarinco.

39 A'naquën Yosë nohuanton, imasarinaco. Inapitaso' noya a'paiarahuë, co a'poarinacohuë'. Ayaro' tahuëri ananpitaantararahuë. Ina Yosë nohuantërin.

40 “Quëmaso' tëhuëenchachin Yosë hui'ninquën,” itatomaco imapatamaco, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama huachi. Ayaro' tahuëri ananpitaantarinquëma'. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

41 Ina natanahuatona', cotioro'sari no'huipi. “Caso' cosharo pochin ninahuë. Inápa quëran o'marahuë,” tëninso marë' no'huipi. No'huitona', ninontapi.

42 —Co'ta inaso' Quisoso. Cosi hui'nin. A'shionta' nohuitërehua'. ¿Onpoatonta' “Inápa quëran o'marahuë,” toconin? nitopi.

43 —Ama huachi no'huitomaco, sacaro quëran ninontocosohuë'.

44 Co insonta' nanitërinhuë' inaora nohuanton imaincoso'. Tata Yosëri huayoninsopitaráchin imasarinaco. Ayaro' tahuëri inapitaso' ananpitaantararahuë.

45 Pënëntona'piro'sa' iráca ninshitopi. “Ya'ipi piyapi'sa' Yosëri a'chintarin,” topi, ninshitatona'. Tatahuë natanatoma' natëhuatama', imasaramaco.

46 Co insonta' Tata Yosë quënaninhuë'. Casáchin quënanahuë. Ina ya'huërin quëran o'marahuë.

47 No'tëquën sha'huitëranquëma'. Imapatamaco, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

48 Ca cosharo pochinco ni'to piyapi'sa' ananpimiatarahuë.

49 Shimashonëmapita inotëro parti ya'huaso', cosharo' Yosëri quëtërinso' ca'pi. Mana itopiso' ca'pirinahuë', nani iráca chiminpi.

50 Insosona natëhuachinco inápa quëran cosharo' o'marinso capatë pochin nisarin. Napohuachin, Yosëre' ya'huëmiatarapon.

⁵¹ Ca nanpirin cosharo pochinco. Inápa quëran o'mato, noya noya ananpiaranquëma'. Ca nonëhuë chachin quëtarahuë ya'ipi piyapi'sa marë'. Coshatëramaso pochin nitohuata-maco, ya'coancantaranquëma', nanpimiatarama huachi, itërin.

⁵² Ina natanahuatona', cotioro'sa' nisha nisha ninontopi.

—¿Onporahuatonta' nonën chachin ca'nëso pochin quëtërë'ponpoa nicaya? nitopi.

⁵³ —No'tëquën itëranquëma'. Caso' Yosë quëran quëmapico ni'to, ya'ipi cancanëma quëran yonquico. Co'so' nonëhuë ca'nëso pochin nitohuatamahuë', huënainëhuënta' co o'orëso pochin nitohuatamahuë', co onporonta' nanpimiataramahüë'.

⁵⁴ Insosona nonëhuë ca'nëso pochin nipachina', huënainëhuënta' o'orëso pochin ni-pachina', nanpimiatarin. Ayaro' tahuëri ananpitaantarahuë.

⁵⁵ Nonëhuë cosharo pochin ni'ton, achinicananaranquëma'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, imapatamaco, anoyacancantaranquëma'.

⁵⁶ Tëhuëenchachin nonëhuë ca'nëso pochin nipatama', huënainëhuënta' o'orëso pochin nipatama', ya'coancantaranquëma' ni'ton, imamiataramaco.

⁵⁷ Tatahuëso' nanpimiatarin. Ina a'paimarinco. Catahuarinco noya nanpica'huaso marë'. Inapochachin imamiatohuatamaco, cosharo pochin achinicananaranquëma' ni'ton, catahuanquëma' Yosë nohuitatoma' nanpimiatacaso marë'.

⁵⁸ Ca cosharo pochinco. Inápa quëran o'marahüë. Shimashonëmapita cosharo' Yosëri a'patimarinso' ca'pirinahuë', iráca chiminpi. Nipirinhüë', imamiatohuatamaco, nanpimiatarama', itërin.

⁵⁹ Capinaomo niyontonpiso pëiquë a'chintaton naporin.

Quisoso natëhuatëhua', nanpimiatacaso ya'huërinso'

⁶⁰ Na'a piyapi'sa' Quisoso imasapirinahuë', ina nanan natanahuatona' a'naquën nisha yonquipi.

—A'chininso' sacai' imacaso'. ¿Incaricha nitotaton, natërë'poya? nitopi.

⁶¹ Napohuachinara, Quisoso inaora nitotaton, itërin:

—A'chintopiranquëmahuë', ¿yaa'poramaco ti?

⁶² Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri Yosë ya'huërin'pa' panantararahüë. Ina ni'patama' ¿ma'ta' yonquiarama'?

⁶³ Ispirito Santoráchin ananpimiatarinquëma'. Piyapi'sa' inahuara co nanitapihuë'. Yosë yonquirinso chachin sha'huitëranquëma'. Ina natëhuatama', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

⁶⁴ Nipirinhüë', a'naquëma' co natëramacohüë', itërin. Iráca quëran huarë' ya'ipi piyapi'sa' yonquirinsopita nitotërin. A'naquën co yanatëtopihuë'. A'nanta' yasha'huirapirin. Inapita nitotaton, napotërin.

⁶⁵ Ina quëran itantarin:

—Napoaton itaranquëma'. Co Yosëri anitotohuachinhüë', co insonta' nanitarinhüë' imaincoso', itërin.

⁶⁶ Naporo quëran huarë' na'amiáchin co huachi imapihuë'. A'popi huachi.

⁶⁷ Napohuachinara, ca'tano'sanënpitacoi itaponcoi:

—¿Co canpitaso' a'poapomacohüë' to? itërincoi.

⁶⁸ —Co Sinioro a'poarainquënhüë'. Co a'na ya'huërinhuë' imaca'huaiso'. Quëma nóya a'chintarancoi Yosë nohuitatoi nanpimiata'huaiso marë'.

⁶⁹ Nani natërainquën. Quëmaso' noyasáchin ninan. Yosë a'paimarinquën, tënai, itërin Simon Pitrori.

⁷⁰ —Shonca catonquëma' acoranquëma' imacamacoso marë'. A'naëmaso nipirinhüë', sopai pochin cancantërin, itërincoi.

⁷¹ Simon hui'nin Cotasë Iscarioti itopiso yonquiaton, naporin. Inarinta' ca'tanpirinhüë', yasha'huirapirin.

7

Quisoso iinpita napopiso'

¹ Ina quëran hua'quimiáchin Quisoso Cariria parti ya'huërarin. Cotioro'sari yatëpapi ni'ton, co Cotia parti yapa'ninhuë'.

² Ina quëran a'na cotio niyontopiso tahuëri naniriarin, imënamëro'sa' pita itopiso'.

³ Napoaton iinpitari itapona':

—Quëmanta' Cotia parti paaton, Yosë pochin niquë' imarinënuquënsopita ni'ina'.

⁴ Po'oana quëran ma'sha nipatan, piyapi'sa' co nohuitarinënuquënhuë'. Yosë pochin yanipatan, a'ninquëchin niquë' ya'ipi piyapi ni'inënuquën, itopi.

⁵ Co iinpitari tëranta' natëyátërapihuë' ni'ton, napotopi. Inapita nontaton, itapon:

⁶ —Pahuanarin caso' paca'huaso'. Canpitaso nipirinhüë' onporosona yapa'patama', noya paco'.

⁷ Canpitaso' piyapi'sa' co no'huirinënuquëmahuë'. Caso nipirinhüë' no'huirinaco. “Co noyahuë' ninama',” itërahuëso marë' no'huirinaco.

⁸ Napoaton paatoma', niyontopiso tahuëri na'huëco'. Co ipora pa'sarahuë'. Pahuanarin paca'huaso', itërin.

⁹ Ina tosahuaton, ina quëranchin ya'huërarin.

Quisosonta' Cotia parti pa'ninso'

¹⁰ Iinpita nani pa'pachinara, Quisosonta' pa'nin niyontopiso tahuëri na'huëcaso marë'. Pa'pirinhüë', co piyapi'sa' ni'tërantapaquë pa'ninhuë'. Po'oana quëran pochin pa'nin.

¹¹ Inaquë cotioro'sari yonisápirinahuë'.

—¿Intohuata' Quisoso ipora? tosapi.

¹² Nisha nisha yonquiatona', ninontopi. “Inaso' noya quëmapi,” topi a'naquën. A'napitaso nipirinhüë' tapona': “Co noyahuë'. Yanonpintërinpoa',” topi.

¹³ Napopirinhüë', hua'ano'sa' të'huatona', po'oana quëran ninontopi.

¹⁴ Simana huancana Quisoso Yosë chinotopiso pëiquë pa'nin. Inaquë a'chinarin.

¹⁵ Cotioro'sa' natanahuatona', pa'yanpi.

—¿Onporahuatonta' iso quëmapi co na'con quirica nitotaponahuë', noyá nitotërin? topi.

¹⁶ Napohuachinara, Quisosori itapon:

—Co caora yonquinëhuë quëran a'chinahuë'. Tata Yosë a'paimarincoso' sha'huitohuachinora, canta' a'chinarahuë'.

¹⁷ Cancanëma quëran huarë' Yosë yanatëhuatama', no'tëquën anitotarinquëma': “Co inaora yonquinën quëran a'chininhüë'. Yosë nanamën chachin a'chinarin,” tosarama'.

¹⁸ A'naquënso' inahuara yonquinëna quëran a'chinpi. Piyapi'sari pa'yatacaiso marë' napopi. Caso' nipirinhüë' Yosëichin yonquiato, no'tëquën a'chinahuë'. Inaichin pa'yatacaiso' ya'huërin, tënhuë. Co nonpintëranquëmahuë'.

¹⁹ Moisésë iráca pënëntopirinhüë', co a'nayanquëma tëranta' natëramahuë'. ¿Onpoatonta' yatëparamaco? itërin.

²⁰ —¿Quëmaso' sopai ya'coancantërinquën ni'ton, hua'yantëran! ¿Inta' yatëparinquën? itopi.

²¹ —Chinoto tahuëri a'na quëmapi anoyatërahuë. “Chinoto tahuëri nipirinhüë', co chinotërinhuë',” ta'toma', canpitaso' pa'yanama'.

²² Ni'cochi. Co canpita tëranta' ya'ipi chinoto tahuëri chinotëramahuë'. Iráca shimashonëma' sha'huitërinënuquëma' marca acocaso'. “Hui'nanpita posa tahuëritohuachina', marca acotoco',” itërinpoa' Moisésënta'. Posa tahuëri nanihuachina, marca acotërama'. Chinoto tahuëri nisapirinhüë', acotërama'.

²³ Chinoto tahuëri niponahuë', marca niacotërama'. Moisésë pënëntërinso' natëcaso marë' naporama'. Inapoapomarahuë', ¿onpoatomata' nipachin chinoto tahuëri piyapi anoyatërahuëso marë' no'huiramaco?

²⁴ Ama quënanamasoráchin yonquiatoma', sha'huirapicosohuë'. Yonquinënpoa quëran huarë' Yosë ni'sarinpoa'. Ina nitotatoma', no'tëquën yonquico', itërin Quisosori.

Cristo inápa quëran o'marinso'

²⁵ Ina quëran ya'huëhuano'sari Quisoso quënanahuatona', ninontopi.

—¿Isona quëmapi yatëpapiso' ti?

²⁶ Ni'cochi. A'ninquëchin a'chinapirinhüë', co incari tëranta' no'huirinhüë'. Hua'ano'sarinta' natëtona': “Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso',” ¿tomarai huachi ti? nitopi.

²⁷ —Nepochináchin, nipirinhüë' Quisoso intohua quëransona huë'ninso' nitotërhüa'. Cristoso huë'pachin intohua quëransona huë'ninso', co insonta nitotarinhuë', nitopi.

²⁸ Quisososo nipirinhüë', Yosë chinotopiso pëiquë chiníquën itaantarín:

—¿Nohuitëramaco ti? Intohua quëranso' huë'nahuëso' nitotapomarahuë', co tëhuënhachin nohuitëramacohüë'. Co caora nohuanto, o'marahüë'. Yosë nohuanton, o'marahüë. Inaso' no'tëquën nonin. Nipirinhüë', inanta' co nohuitëramahuë'.

²⁹ Caso nipirinhüë' ina nohuitërahuë. Inatohua' ya'huëpirahuë', isoro'paquë a'paimarinco, itërin.

³⁰ Ina topachina, hua'ano'sari tashinan pëiquë po'mocaiso marë' yamápirinahuë', Yosë nohuanton, co chiminacaso' naniyatërarinhüë' ni'ton, co mápihuë'.

³¹ Hua'ano'sariso' no'huipirinhüë', na'a piyapi'sari Quisoso yanatëpi.

—Cristo o'mahuachin, iso quëmapi quëran na'con na'con ta'ma' ¿Yosë pochin niquimarë'po ti? topi.

Tashinan pëiquë yapo'mopiso'

³² Ina pochin ninontopiso', parisioro'sa' natantopi. Natantahuatona', corto hua'ano'sarë chachin ponisiario'sa' a'papi Quisoso macacaiso marë'.

³³ Huë'pirinhüë', Quisosori itërin:

—Co hua'qui' canpitaro'co ya'huapohüë'. Pa'miatarahuë. Yosë nohuanton, o'marahüë. Inaquë chachin panantarahuë.

³⁴ Naporó' yonípiramacohüënta', co quënanaramacohüë'. Insëquësona pa'pato canpitaso' co nanitaramahuë' pacacamaso', itërin.

³⁵ Hua'ano'sa capini ninontopi.

—¿Intohuata' yapaaton naporinso'? “Co quënanaramacohüë',” tënin. Nisha piyapi'sa' ya'huëpi parti a'naquën cotioro'sa' yacapatonpi. Inaquë paaton, nisha piyapi'sa' a'chintapon nimara.

³⁶ ¿Ma'ta' tapon naporin? “Yonípiramacohüënta', co quënanaramacohüë'. Insëquësona pa'nahuëquë co canpitaso' nanitaramahuë' pacacamaso',” toconin, nitopi.

Nanpirin i'sha

³⁷ Pita ta'huantërinso' tahuëri na'con na'con yonquipiso' ni'ton, notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi. Naporó' Quisosori huanirahuaton, chiníquën itapon:

—Yamororëso pochin cancantohuatama', huëco' imaco sano cancantamaso marë'.

³⁸ Natëhuatamaco, cancanëmaquë nanpirin ii' ya'huëtarinquëma'. Pancai' no'pa quëran pipirinsó pochin cancanëmaquë ya'huërápon. Yosë quiricanëinquë naporin, itërin.

³⁹ Quisoso imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantarínpoa'. Ina yonquiaton, napotërin. Naporó' Quisoso co inápaquë pantayátërarinhüë'. Napoaton co Ispirito Santori piyapi'sa' noyá ya'coancanchátërarinhüë'. (Ina ya'coancantohuachinpoa', na'con catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Ina quëran a'napitanta' Yosë anohuitarihua', tapon naporin.)

Nisha nisha yonquipiso'

⁴⁰ Quisoso naporinso' natanahuatona', nisha nisha yonqui.
 —Tèhuenchachin isoso' pënëntona'pi ninarèhuaso', topi.

⁴¹ —Cristo mini ténahuë, ténin a'naquën.
 —Co inahuë' nimara. Cristo naporini co Cariria parti quëran huë'itonhuë'.

⁴² ¿Co'ta “Tapico' shiin ni'ton, ina ninanonënquë chachin nasitapon? Pirinquë nasitapon,” ténin Yosë quiricanënquë, topi a'naquëonta'.

⁴³ Ina pochin ninontatona', nisha nisha yonqui.

⁴⁴ A'naquëninta' tashinan pëiquë po'mocaiso marë' yamápirinahuë', co mápihuë'.

Hua'ano'sa' co natëpisohuë'

⁴⁵ Ina marë' ponisario'sa' nani a'papi. Hua'ano'sari chachin a'papurinahuë', topinan huënantapi.

—¿Onpoatomata' co manamahuë'? itopi.

⁴⁶ —¿Co insonta' ina pochin a'chinchinihuë'! itopi.

⁴⁷ Ina quëran parisioro'sari itapona':

—Nani nonpintërinquëma' ni'ton, ¿canpitanta' natërama' pa'?

⁴⁸ Ni'cochi. Co inso hua'ano'sari tëranta' ina natërinhuë'. Parisioro'sacointa' co natëraihuë'.

⁴⁹ Topinan piyapi'sariachin natëpirinahuë', inapitaso' co Moisësë pënëntërinso' nito-topihuë' ni'ton, Yosëri ana'intarin, ténai, itopi.

⁵⁰ Nicotimonta' inaquë ya'huërin, i'huapo' tashi' Quisoso nicapon pa'ninso'. Inanta' cotio hua'an ni'ton, itapon:

⁵¹ —Moisësë pënëntërinso' natërëhua'. Nani pënëninpoa'. “Ama topinan quëran ana'intocosohuë'. No'tëquën nitotaquë huarë' ana'intacaso' ya'huërin,” ténin. Napoaton canpoanta' Quisoso a'chininso' natahuan'. Naporinsonta' nitotahua'. Co topinan quëran ana'intacaso' ya'huërinhuë', ténahuë, itërin.

⁵² —¿Quëmanta' Cariria parti quëran huë'nan? Yosë quiricanën nontëquë'. Pënëntona'pi co onporonta' Cariria quëran huëcaponhuë', itopi.

Oshahuana'pi sha'huirapipiso'

[
⁵³ Ina quëran piyapi'sa' yanquëërahuatona', ya'huëpi'pa' paantapi.

8

¹ Quisososo nipirinhüë' Oriposë panënquë pa'nin.

² Tahuëririnquë tashiramiachin Yosë chinotopiso pëiquë paantarin. Na'a piyapi'sa' huë'pi ina natanacaiso marë'. Inaquë huënsërahuatón, a'chinapirinhüë',

³ Cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita huëcatona', a'na sanapi quëpi. So'yahuan nipirinhüë', nisha quëmapiri ichihüë'ërin. Nani quënanpi ni'ton, masahuatona', Quisoso-quë quëpi. Sanapi huancánachin ahuanirahuatona', Quisoso itapona':

⁴ —Maistro, iso sanapi so'yahuan nipirinhüë', nisha quëmapiri ichihüë'ërin, quënanai.

⁵ Iráca Moisësë pënëninpoa'. “Monshihuanpisopita na'piquë të'yaratoma', tëpaco',” ténin. ¿Ma'ta' ténan quëma ipora? ¿Tëpa'ii ti? itopi.

⁶ Quisoso atëhuërahuatona' sha'huirapicaiso marë' natanapi. Quisososo nipirinhüë' i'chorahuaton, imirin quëran no'paquë ninshitarin.

⁷ —¿Ma'ta' onpochii? Sha'huitocoi, itantahuachinara, huaniantarin.

—Noyahua'. Insonquëma tëranta' co pi'pian tëranta' oshahuanpatamahuë', inari'ton na'piquë të'yarain, itërin.

⁸ Ina quëran i'choantarahuaton, no'paquë ninshitaantarin.

⁹ Ina natanahuatona', a'naya a'naya pa'pi. Mashoro'sa'ton pa'pi. Ina quëran a'naya a'naya pa'pi. Ya'ipiya pa'pachinara, sanapi'ichin huaniárin.

¹⁰ Quisoso huaniantarahuaton, itapon:

—¿Inso huachi, imoya, quëmapi'sa' yaana'intërinënguënso'? ¿Co huachi yaana'intërinënguënhuë'? itërin.

¹¹ —Nani pa'pi Sinioro, itërin.

—Co carinquëonta' yaana'intëranquënhuë'. Paaton, ama huachi aquëtë' oshahuaan-taquësohuë'. Noya niquë huachi, itërin. Napotohuachina, pa'nin.]

Quisoso a'pintërinpoaso'

¹² Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarin.

—Caso' a'pintatë pochin nicato, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën anitotarahuë. Imapata-maco, co huachi tashinan pochin cancantaramahuë'. Tahuëri pochin cancantarama'. Ina pochin cancantohuatama', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

¹³ Parisioro'sari natanahuatona', itapona':

—Quëmaora yonquinën quëran naporan. Co natëca'huainquënso' ya'huërinhuë', itopi.

¹⁴ —Caora yonquinëhuë quëran napopirahuë', tëhuënhachin no'tëquën nonahuë. Intohua quëransona o'marahuëso' nitotërahuë. A'na tahuëri inatohua chachin panantarahuë. Casáchin ina nitotërahuë. Canpitaso nipirinhüë' co nitotëramahuë'. Napoaton natëcamacoso' ya'huërin.

¹⁵ Canpitaso' piyapi'sa' inahuara yonquipiso pochin napoonin yonquirapitomaco sha'huirama'. Caso nipirinhüë', co insonta ina pochin yonquirapito sha'huirahuë'.

¹⁶ Sha'huihuatëraso napoaponahuë', no'tëquën sha'huirahuë. Co casáchin sha'huirahuë'. Tatahuënta' ina pochachin yonquiaton sha'huitarinquëma'. Ina a'paimarinco.

¹⁷ Moisésë pënëntërinso' ya'huëtërinquëma'. Inaquë iráca ninshitërin. “A'na piyapiáchin sha'huihuachina, nonpiámara. Nipirinhüë', cato' piyapi inachachin sha'huihuachina', naporu huarë' natëtacaso' ya'huërin,” tënin.

¹⁸ Carinquëma' nani sha'huitaranquëma'. Tatahuënta' inachachin anitotarinquëma'. Ina a'paimarinco, itërin Quisosori.

¹⁹ —¿Insëquëta' tataparín? itopi.

—Canpitaso' co ina nohuitëramahuë'. Canta' co tëhuënhachin nohuitëramacohuë'. Nohuitëramaco naporini, tatahuënta' nohuichitomahuë', itërin.

²⁰ Yosë chinotopiso pëiquë a'chintaton, napotërin. Coriqui cacon notënanquë a'chintarin. Yosë nohuanton, co chiminacaso' naniyatërarinhüë'. Napoaton co insoari tëranta' maninhüë'.

Quisoso pa'miatarinso'

²¹ Ina quëran itantarin:

—A'na tahuëri pa'miatarahuë. Naporu' yonípiramacohuënta', co quënanaramacohuë'. Oshanëmarë'quëma chachin chiminarama'. Insëquësona pa'pato, co canpitaso' nani-taramahuë' pacacamaso', itërin.

²² Ina natanahuatona', cotioro'sa' ninontopi.

—¿Ma'ta' tapon naporin? “Insëquësona pa'pato, co nanitaramahuë' pacacamaso',” itërinpoa'. ¿Yanitëpamara ti? nitopi.

²³ —Canpitaso' isoro'paquë ya'huatoma', a'napita piyapi'sa' pochin yonquirama'. Caso nipirinhüë' inápa quëran o'marahuë ni'to, Yosë pochin yonquirahuë'.

²⁴ Napoaton napotëranquëma'. Caso iráca quëran huarë' ya'huato, ya'huëmiatarahuë. Co natëhuatamacohuë', oshanëmarë'quëma chachin chiminarama', itërin.

²⁵ Napohuachina:

—¿Inquënta' quëmaso'? itopi.

—Nani iráca quëran huarë' sha'huitëranquëma'. Ca inaco tënahuë.

²⁶ Canpitaso co noyahuë' ninama ni'ton, na'con sha'huita'huanquëmaso ya'huërin. A'paimarincoso' no'tëquënáchin nonin. Ina sha'huitohuachincora natanato, ina chachin sha'huitaranquëma', ténin.

²⁷ Tata Yosë tapon naporinso' co nitotopihuë'.

²⁸ —Yosë quëran quëmapico niporahuë', corosëquë achinpiarinaco. Naporo huarë' ca ya'huëmiatarahuëso' nohuitaramaco. Naporahuaton: “Tëhuënchachin co inaora yonquinën quëran a'chininhuë'. Pa'pini a'chintërinso chachin a'chinin,” tosarama'.

²⁹ Tatahuë a'paimarincoso' ni'ton, ca'taninco. Ina nohuantërinso' áchin no'tëquën natërahuë ni'ton, co patarincohuë', itërin.

³⁰ Itohuachina, na'a piyapi'sari “No'tëquën nontërinpoa',” ta'tona', natëpi.

Sopairi camairinso'

³¹ Ina quëran nasha imarinsopita itantarín:

—Carinquëma' a'chintëranquëmaso' noya natëhuatama', noya imasaramaco.

³² Imamiatohuatamaco, no'tëquën yonquiarama'. Co insonta' camaiarinquëmahuë', itërin.

³³ —Quiyaso' Apraan shinpitacoi. Co onporonta' a'napita camairinacoihuë'. ¿Onpoatonta': “Co insonta' camaiarinquëmahuë',” itërancoi? itopi.

³⁴ —No'tëquën itëranquëma'. Co noyahuë' nipatama', sopai hua'an camaiarinquëma'. Piyapinënpita pochin nisarama'. Co canpitaora nanitaramahuë' oshanëma' naniantamaso'. Sopai camaihuachinquëma', co noyahuë' nisarama'.

³⁵ Ni'co'. Patron ya'huërinquë piyapinën co ya'huëmiatërinhuë'. Patronëni nohuantohuachina, ocoiantarin. Hui'ninso nipirinhüë' ya'huëmiatarin.

³⁶ Yosë hui'ninco ni'to, catahuahuatëinquëma', cha'ësarama'. Co huachi insonta' camaiantarinquëmahuë'.

³⁷ Canpitaso' Apraan shinpitanquëma' nipomarahuë', yatëparamaco. A'chintopiranquëmahuë', nonahuëso' co yanatëramahuë'.

³⁸ Tatahuë anitotërinco' natëto sha'huitaranquëma'. Canpitaso nipirinhüë', ma'sona tatanëma pochin nininso' camaihuachinquëmara, natërama', itërin Quisosori.

³⁹ —Apraan mini quiyaso tatanëhuëi, itopi.

—Apraan pochin cancantërama' naporini, ina pochin noya niitomahuë'.

⁴⁰ Yosë anitotërinco' chachin no'tëquën sha'huitopiranquëmahuë', yatëparamaco. Apraanso' co ina pochin yonquirinhüë'. Yosë nanamën noya natërin.

⁴¹ Canpitaso nipirinhüë' tatanëma pochin nininso' nonanama', itërin.

—Co quiyaso' ma'papia'huaro'sacoihuë'. Yosë chachin tatanëhuëi. Inasáchin natërai, itaantapi.

⁴² Napotohuachinara:

—Yosëso' tatanëma' naporini, nosoro'itomacohüë'. Yosë quëran o'marahuë. Co caora nohuanto, o'marahuë'. Yosë a'paimarincoso'.

⁴³ A'chintopiranquëmahuë', ¿onpoatomata' co natanamacohüë'? Co natëtochináchinhuë' cancantërama' ni'ton, co nanitëramahuë' natanamacoso' ténahuë.

⁴⁴ Sopai hua'an mini tataparinquëmaso'. Ina pochin cancantatoma', inasáchin natëarama'. Iráca quëran huarë' piyapi'sa' tëpana'pi inaso'. Co no'tëquën nitononinhüë' ni'ton, co pi'pisha tëranta' natëcaso' ya'huërinhuë'. Pa'pi nonpintë' inaso'. Inachin, nonpinacasoráchin cancantërin. Ina nohuanton, nonpinë'.

⁴⁵ No'tëquën pënënanquëma' ni'ton, co yanatëramacohüë'.

⁴⁶ ¿Inquëmata' nanitërama' no'tëquën sha'huirapiamacoso'? “Co noyahuë' nicaton, oshahuanan,” itohuatamaco, nonpinarama'. Caso' no'tëquën nontaranquëma', nipirinhüë', ¿onpoatomata' co natëramacohüë'? ténahuë.

⁴⁷ Yosë piyapinënpita ina nanamën noya natanpi. Canpitaso nipirinhüë' co Yosë piyapinënpitëmahuë' ni'ton, co yanatanamahuë', itaantarín Quisosori.

Co'huara Apraan nasichatërasohuë', Quisoso ya'huërinso'

⁴⁸ Ina natanahuatona' hua'ano'sari itantapi:

—¿Co'ta quëmaso' Samaria piyapinquën? tënai. “Sopai ya'coancantërinquën ni'ton, hua'yantëran,” topatëira, no'tëquën napotërainquën, itopi.

⁴⁹ —Co sopai ya'coancantërincohuë'. Tatahuë noya nicato natërahuë. Canpitaso nipirinhüë' nocanatomaco, pinoramaco.

⁵⁰ Co noya ni'piramacohuë', co ina yonquirahuë'. Yosëso' noya ni'ninco. Inaso' coisë pochin nicaton, no'tëquënáchin yonquirin.

⁵¹ No'tëquën itaranquëma'. Natëhuatamaco, co chiminaramahuë', itërin Quisosori.

⁵² —Sopai mini nani ya'coancantërinquën. Co huachi yonquiranhüë'. Apraan nani chiminin. Pënëntona'piro'santa' chiminpi anta'. Quëmaso nipirinhüë': “Natëhuatamaco, co chiminaramahuë',” itërancoi.

⁵³ Tata Apraan, pënëntona'piro'sa', inapita chiminpi. ¿Inapita quëran quëmaso' chini chiniquën nanantëran ti? ¿In pochinta' cancantaton, naporan? itaantapi cotioro'sari.

⁵⁴ —Casáchin “Noyaco,” tënahüë naporini, topinan quëran napo'itohüë'. Nipirinhüë', Tata Yosë noya ni'ninco. Canpitanta': “Ina chinotërai,” tënamaso'.

⁵⁵ Co inaso' nohuitopiramahuë', caso' nohuitërahuë. Ya'ipi noninso' natërahuë. “Co nohuitërahuë',” tënahüë naporini, canpita pochachin canta' nonpiintohüë'.

⁵⁶ Tata Apraan yonquirinco. “A'na tahuëri Yosëri a'paimarinso' o'mararin,” ta'ton, noya cancantërin. Nani ni'ninco ni'ton, noya cancantërin, itërin Quisosori.

⁵⁷ —Co quëmaso' a'natërápo shonca pi'ipichátëraponahuë', ¿Apraan ni'nan ti? itopi.

⁵⁸ —No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huara Apraan nasichatërasohuë', caso' ya'huárahüë', itërin.

⁵⁹ Ina quëran na'piro'sa' masahuatona', yatë'yarapi. Quisososo nipirinhüë' na'pirahuaton, Yosë chinotopiso pëi quëran pipirin.

9*Somaraya anoyatërinso'*

¹ Quisoso pa'sahuaton, a'na quëmapi quënanconin, somaraya nininso'. Hua'huatërin quëran huarë' co manta' ni'tërinhuë'.

² Ca'tano'sanënpitacoi imarai ni'ton, quiyanta' ni'nai.

—¿Onpoatonta' Maistro iso quëmapi somaraya nasitërin? ¿Inaora oshanën marë' nica? ¿A'shin, pa'pin, inapita oshanëna marë' nica? Sha'huitocoi nitochii, itërai.

³ —Co inso oshanën marë' ina pochin nasitërinhuë'. Yosë nohuanton, ina pochin hua'huatërin. Anoyatacaso marë' naporin. Piyapi'sa' ni'pachina', na'con na'con Yosë yonquiapi. “Ma noyacha Yosëso' nanitaparin paya,” tosapi.

⁴ Ipora chachin catahuarahüë. Yosë natëto, ina marë' sacatarahuë. Co hua'qui' isoro'paquë ya'huarëhuahuë'. A'na tahuëriáchin pochin ya'huërehua'. Shiarahuaton tashihuachin, co huachi nanitarihuahuë' ma'sha nicacaso'.

⁵ Isoro'paquë ya'huasoco, a'pintërinso pochin ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën anitotërahuë, itërincoi.

⁶ Ina quëran no'paquë ipirahuaton, ashipirotërin. Ina quëran ina masahuaton, somaraya pashirayatërin.

⁷ —Paaton Siroiquë nipa'morayaquë', itërin. Siroiso': “A'parinso',” tapon naporin.

Itohuachina, pa'nin. Inaquë nipa'morayahuachina, noya ni'tërin. Noya ni'tahuaton, ya'huërin'pa' pa'nin huachi. ⁸ Ya'cariya ya'huëpisopitari quënanahuatona', pa'yanpi. Nani hua'qui' huënsëaton, coriqui ma'patërin. Somaraya ni'ton, topinan quëtöpi. Napoaton na'a piyapi'sari nohuitopi. Inapitari quënanahuatona', ninontopi.

—¿Isona quëmapi i'hua coriqui ma'patërinso' ti? nitopi.

⁹ —Ina mini, tënin a'naquën.

—Ina pochin ya'nopirinhüë' co inahuë' topiraihuë', topi a'naquëonta'.

—Ca mini, co nishacohüë', ténin quëmapiso'.

¹⁰ —¿Onporahuatonta' iporaso' noya ni'tëran? itopi.

¹¹ —A'na quëmapi Quisoso itopiso' no'pa ipitahuaton, shipiro' ninin quëran, pashirayatërinco. Ina quëran sha'huitërinco: “Paaton Siroiquë nipa'morayaquë',” itërinco. Inaquë pa'sahuato, nipa'morayahuatëra, ni'tërahuë, itërin.

¹² —¿Intohuata' ipora inaso'? itopi.

—Ahuën. Co caso' nitotërahuë', ténin.

Hua'ano'sari natanpiso'

¹³ Napohuachina, Parisioro'sataquë quëpapi.

¹⁴ Chinoto tahuëri nipirinhüë' Quisosori no'pa ipitahuaton, shipiro nininquë pashirayatahuaton, anoyarayatërin ni'ton, inaquë quëpapi.

¹⁵ Parisioro'sari quënanahuatona', itopi:

—¿Onpotahuatënquënta' anoyarayatërinquën? itopi.

—Shipiroquë pashirayatërinco. Nipa'morayarahuatëra, noya ni'tërahuë, itërin.

¹⁶ —Ni'quëchi. Chinoto tahuëri nipirinhüë', co Quisoso chinotërinhuë'. Napoaton co Yosë quëran o'marinhüë', topi a'naquën.

—¿Onporahuatonta' nipachin nanitërin somaraya a'naroáchin anoyatacaso'? Oshahuan naporini, co nanitapaitonhuë', topi a'naquëonta'. Nisha nisha yonquipi.

¹⁷ Napoaton quëmapi itantapona':

—Nani anoyarayatërinquën ni'quëhuarë', ¿ma'ta' quëma yonquiran? itopi.

—Yosëri acorin pënëntacaso marë' ténahuë, itërin.

¹⁸ Hua'ano'saso nipirinhüë' co natëpihuë'. “Iso quëmapi co somaraya hua'huataponahuë', nonpiámara,” topi. Napoaton a'shin, pa'pin, inapita amatopi natanacaiso marë'.

¹⁹⁻²⁰ Huë'pachinara, natanpi:

—¿Iso' hui'nan, somaraya hua'huatërinso'? itopi. Itohuachinara:

—Ina mini hui'nahuë. Somaraya hua'huatërin, itërin.

—¿Onporahuatonta' iporaso' noya ni'tërin? itopi.

²¹ —Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' anoyarayatomara? Nani mashotërin. Ina natanco' sha'huichinquëma', ténin pa'pin.

²² Cotio hua'ano'sa' të'huataton, napotërin. I'hua chachin hua'ano'sa capini ninontopi Quisoso imarinsopita ana'intacaiso marë'. “Quisososo' Cristo chachin,” topachina', ocoia'ahua'. Ocoihuatëhua', co huachi nanitapihuë' niyontonpiso pëiquë huëcacaiso', nitopi.

²³ Napoaton: “Nani mashotërin. Ina natanco',” itërin pa'pini.

²⁴ Ina quëran hui'nin amatantapi.

—Yosë ni'sarinquën ni'quëhuarë', no'tëquën sha'huitocoi. Quisososo' co noyahuë' ni'ton, oshahuanin, ténai, itopi.

²⁵ —Ahuën. Oshahuamara. Co ina nitotërahuë'. Nipirinhüë', anoyarayatërinco. I'hua co manta' quënantopirahuë', nani noya ni'tërahuë. Inaichin nitotërahuë, itërin.

²⁶ —¿Ma'ta' onpotahuatënquën, anoyarayatërinquën? itaantapi.

²⁷ —Nani sha'huitopiranquëmahuë', co yanatëramacohüë'. ¿Onpoatomata' naquëranchin yanatantaramaco? ¿Canpitanta' Quisoso yaimarama' ti? itërin.

²⁸ Napohuachina, chiniquën no'huipi.

—Quëmari imasaran. Co quiyaso' nohuantëraihuë'. Moisésë imarai.

²⁹ Yosëri iráca Moisésë nontërin. Quisososo nipirinhüë' intohua quëranso' huë'mara. Co nitotëraihuë', itopi.

³⁰ —¡Ma'pitacha ténama paya! Intohuaransona huë'ninso canpitaso co nitotopiramahuë', caso' anoyarayatërinco.

³¹ Oshahuano'sari Yosë nontohuachina, co natanatonhuë', co catahuarinhuë'. Nipirinhuë', Yosë chinotohuatëhua', noya natëhuatëhua', natanarinpoa'. Ina nitotërehua'.

³² Somaraya hua'huatohuachina, co onporonta' anoyarayatochinpihuë'.

³³ Co Yosë quëran o'marinhuë' naporini, co anoyarayachitoncohuë', ténahuë, itërin.

³⁴ —Quëmaso' hua'huatapon quëran huarë' oshahuanaponahuë', ¿yaa'chintërancoi ti? itopi. Ina quëran ocoirahuatona', a'papi huachi.

Somaraya pochin nipiso'

³⁵ Hua'ano'sari ocoirinso' natantahuaton, Quisoso pa'nin yonípon. Quënanconahuaton, itërin:

—Quëmapi Yosë quëran o'marinso' ¿natëran ti? itërin.

³⁶ —¿Inta' Siniro inaso'? Yanatëpirahuë', itërin.

³⁷ —Nani ni'nanco. Ca mini, nontaranquënso', itërin.

³⁸ —Natëranquën Siniro, itahuaton, isonin quëran Quisoso chinotërin.

³⁹ Napotohuachina, Quisosori itërin:

—Isoro'paquë o'marahuë piyapi'sa' no'tëquën sha'huita'huaso marë'. Somarayaro'sa nipisopita anoyarayatarahuë. Napoaponahuë': "Quiyaso noya ni'tërai topisopitaso', asomarayatë pochin nitarahuë," itërin.

⁴⁰ A'naquën parisioro'sa' inaquë huanirahuatona', Quisoso natanapi.

—¿Napoahuarë quiyanta somarayacoi? itopi.

⁴¹ —Somarayanquëma naporini, co oshahuaintomahuë'. Nipirinhuë', "co quiyaso somarayacoihuë'," ténamaso marë' oshahuanama'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma', itërin.

10

Ohuicaro'sa pochin nininso'

¹ Ina quëran Quisosori a'chintaantarín.

—Ohuicaro'sa naporin quëran a'chinchinquëma' natanco'. Ohuicaro'sa' a'paicaiso marë' pairapipi. A'naíchin ya'coana ya'huërin. A'naquën huëcaton, co ya'coana quëran ya'coninhuë'. Nanpërahuaton, ya'conin. Inaso' co hua'anënhuë'. Ihuatë', matararo, inapita ina pochin ya'conpi ohuica ihuatacaiso marë'.

² Hua'anënso nipirinhuë' ya'coana quëran ya'conahuaton, ohuicanënpita a'pairin.

³ Ina huë'pachina, ya'coana a'paina'piri nohuitaton, i'soatërin. Ohuicanënpitarinta' natanahuatona', nohuanantopi. A'naya a'naya nininën përapachina, co tè'huatatonahuë', a'naroáchin huë'pi. Huë'pachinara, quëparin panpatëro' capacaiso marë'.

⁴ Ohuicanënpita quëpahuachina, quëchitërarín. Noninso' nohuanantatona', imapi huachi.

⁵ Nisha piyapiri yaquëpahuachina, co yaimapihuë'. Co noninso' nohuanantatonahuë', ta'ananpipi, itërin Quisosori.

⁶ Iso pënënto nanan sha'huitopirinhuë', co nitotopihuë'.

—¿Ma'ta' tapon naporin? itopi.

Quisososo' ohuica hua'anën pochin ninin

⁷ Napoaton itaantarín:

—Tëhuëchachin caso' ya'coana pochin ninahuë. Ohuica pairapipiquë yaya'conpatëra, ya'coana quëran ya'conë'.

⁸ Co'huara huë'shatërasocohuë', na'a piyapi'sa' a'champirinahuë', inapitaso' ihuatëro'sa pochin nipi. Anishacancantacaiso marë' a'chinpi. Imarinosopitaso nipirinhuë', co inapita natëpihuë'.

⁹ Casáchin ya'coana pochin ninahuë. Ca quëran ya'conpatama', cha'ësarama'. Ohuicaro'sa' pipirahuatona', noya coshatopi. Ina quëran ya'coantapi. Inapochachin imarinosopita noya pa'sapi.

¹⁰ Ihuatëro'sa' co noyahuë' yonquipi. Ihuatacaiso', tēpatacaiso', ata'huantacaiso inapita nicacaisoráchin yonquipi. Caso nipirihuë' o'marahuë imarinacosopita Yosë nohuitacaiso marë'. Noya noya nanpicaiso marë' o'marahuë.

¹¹ Caso' ohuica hua'anën pochin ninahuë. Imarinacosopita noya a'pairahuë. Hua'anën noya nipachina, ohuicanēnpita a'paiton, co chiminacaso' tē'huatërinhuë'. Inapochachin canta' imarinacosopita marë' chiminarahuë.

¹² Inpriatoso nipirihuë', pa'pini' huë'pachina, ohuicaro'sa' ta'ananpirin. Pa'piniri a'nara' macaso', ya'ipi ohuicaro'sa' yanquëëpi. Inpriatoso' co hua'anēnhuë' ni'ton, co ohuicaro'sa' pa'poyatërinhuë'.

¹³ Canacaso marëáchin sacatërin ni'ton, co inapita yonquiatonhuë', ta'ananpirin.

¹⁴ Caso nipirihuë' noya hua'anën pochin ninahuë. Imarinacosopita nohuitërahuë. Canta' nohuitërinaco.

¹⁵ Tatahuë'rë' co ninohuitëraiso pochin nohuitërahuë. Nosoroato, inapita marë' chiminarahuë.

¹⁶ A'napita piyapi'santa' oshaquëran imasarinaco. Nisha piyapiro'sa' niponaraihuë', yaimarinaco. Inapitanta' nohuantërahuë imainacoso marë'. A'chintacaso' ya'huërin. Nanamëhuë natanpachina', natëarinaco. Ya'ipi imarinacosopita a'na huëntoínchin nisapi. Carisachin hua'anëntarahuë.

¹⁷ Imarinacosopita yonquiato, caso' chiminarahuë noya noya nanopianta'huaso marë'. Napoaton Tatahuë nosororinco.

¹⁸ Caora nohuanto, imarinacosopita marë' chiminarahuë. Co nohuantërahuë' naporini, co tēpainacoso' nanichitonahuë'. Tatahuë sha'huitërinco ni'ton, chimina'huaso' nohuantërahuë. Ina nohuanton, nanopiantararahuë huachi, itërin.

¹⁹ Ina natanahuatona', cotioro'sa' nisha nisha yonquipi.

²⁰ —Sopairi nani ya'coancantërin ni'ton, hua'yantërin. ¿Ma'marëta natanama'? topi a'naquën.

²¹ A'naquëniso nipirihuë' noya natanpi.

—Co sopairi ya'coancantërinhuë'. Noya a'chintërinpoa'. Hua'yantona'piso' co ina pochin noninhuë'. ¿Sopainta' ta'ma' somaraya anoyarayatacaso' nanichitonhuë' ti? topi.

Cotioro'sa' co Quisoso nohuantopisohuë'

²² Ina quëran a'na cotio niyontonpiso tahuëri naniantarin. Naporo' Yosë chinotopiso' pëi' iráca anoyataantapiso' yonquiatona', “Yosparinquën Sinioro,” itopi. Ina marë' na'a piyapi'sa' Quirosarinquë pa'sapi. Quisosonta' Yosë chinotopiso' pëiquë pa'nin. O'napi tahuëri ni'ton,

²³ ishpanamën pochin nininquë pa'sarin, inaso “ishpana, Saromon ishpananën,” itopi nohuitatona'.

²⁴ Na'a cotioro'sa' canquirahuatona', Quisoso ahuanapanapi.

—Na'aro' natanpirainquënhuë', ¿onporo huarëta' sha'huitaponcoi? Quëmaso' Cristonquën nipatan, no'tëquën sha'huitocoi nitochii, itopi.

²⁵ —Nani sha'huitopiranquëmahuë', co yanatëramacohuë'. “Tata Yosë chachin catahuarinco,” ta'to, sacai' nininso' ninahuë canpita nohuitamacoso marë'.

²⁶ Nipirihuë', canpitaso' co ohuicanëhuë pochin ninamahuë' ni'ton, co natëramacohuë'.

²⁷ Caso' ohuica pë'tahuana'pi pochin ninahuë. Imarinacosopita ohuicanëhuëpita pochin ni'nahuë. Nohuitërahuë. Noya nataninaco. Nontohuatëra, natëtonaco, imarinaco.

²⁸ Ca nohuanto, nanopimiatapi. Co parisitopiquë pa'sapihuë'. Noya a'pairahuë. Co insonta' osëretarinacohuë'.

²⁹ Tata Yosë nohuanton, imarinaco. Inaso' chini chiniquën nanantërin. Co insonta' nanitërinhuë' Yosë quëran osërecaiso'.

³⁰ Caso Tatahuëro'co napopináchin cancantërahuë, itërin Quisosori.

³¹ Ina natanahuatona', naquëranchin na'piro'sa' maantapi. Tëpacaiso marë' maantapirinahuë',

³² Quisosori itaantarin:

—Tata Yosë sha'huitërinco ni'ton, na'a piyapi'sa' anoyatërahuë: ¿Insota anoyatërahuëso marë' na'pique yatëparamaco? itërin.

³³ —Co ina marë' na'pique yatëparainquënhuë'. Yosë pinoranso marë' napotarainquën. Quëmaso' piyapinquën niponahuë', “Caso' Yosëco,” toconan. Ina pochin nonan ni'ton, Yosë yaya'huërëteran, itopi.

³⁴ Napotohuachinara, itantarin:

—Yosë pënëntërinso' quiricaquë nani ninshitopi: “Canpitaso' a'naya a'nayanquëma' Yosë pochin ninama',” tëninso' nontërama'.

³⁵ Yosëri chachin hua'ano'sa' acorinso' yonquiaton, napotërin. Ya'ipi Yosë quiri-canënso' no'tëquën. Co pi'pisha tëranta' nonpininhuë'.

³⁶ Tata Yosë chachin acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Ina marë' isoro'paquë a'paimarinco. “Caso' Yosë hui'ninco,” topatëra, ¿onpoatonta' ina marë' pinoramaco? tënahuë'.

³⁷ Co tatahuë pochin nipatohuë', ama natëcosohuë'

³⁸ Co yanatëpiramacohuë', nani ma'sha Yosë pochin ninahuë ni'ton, natëco. Ina quëran nitotarama Tata Yosë pochachin ninahuëso'. Tata Yosënta' ca pochachin ninin, itërin.

³⁹ Ina natanahuatona', naquëranchin tashinan pëiquë po'mocaiso marë' yamaantapirinahuë', cha'ërin.

⁴⁰ Ina quëran Cortanii' aquëtëran paantarin. I'hua Coansha piyapi'sa' aporintërinquë ya'huërarin.

⁴¹ Na'a piyapi'sa' ina nicapona' pa'pi. Ina ni'sahuatona', ninontopi.

—Coanshaso' co piyapi'sa' a'naroáchin anoyatopirinahuë', no'tëquën sha'huitërinpoa'. “Quisososo' Yosëri a'paimarinso',” itohuachinpoara, no'tëquën nonin, nitopi.

⁴² Na'a piyapi'sa' inaquë paatona', Quisoso natërapipi.

11

Nasaro chimininso'

¹⁻² Pitaniaquë a'na cania'pi ya'huërin, Nasaro itopiso'. Cato' oshinpita ya'huëtërin, Maria, Marta inapita itopiso'. Ina Maria a'na tahuëri Quisoso pa'morantëarin. Hua'sai' pa'ton nininsoquë pa'morantërahuaton, ainën quëran amirantërarin. Co'huara inapoyatërasohuë', yo'in chiniquën caniorin.

³ Caniohuachina, oshinpitari piyapi a'papi Quisoso sha'huitacaso marë':

—Nosororanso' Siniro, chiniquën caniorin. Huëcaton ni'quiquë', itërin.

⁴ Ina natanahuaton, ca'tano'sanënpita itapon:

—Tëhuëchachin yo'in chiniquën canioponahuë', co chiminacaso marë' caniorinhuë'. Noyatohuachin, na'a piyapi'sari nicatona', na'con na'con Yosë yonquiapi. “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërin paya,” tosapi. Canta' ina hui'ninco ni'ton, noya ni'sarinaco. Ina marë' caniorin, itërin.

⁵ Nasaro, Marta, Maria, inapita pa'pi nosororin.

⁶ Napoaponahuë', Nasaro caniorinso' natantaponahuë', cato' tahuëri inaquë chachin i'huataantarin.

⁷ Ina quëran ca'tano'sanënpitacoi itaponcoi:

—Huëco' iyaro'sa' Cotia parti paanta'ahua', itërincoi.

⁸ —I'huamiáchin Maestro, inaquë ya'huëpisopita tëpainëinquënso marë' na'pique yatë'yarapirinëinquënhuë', ¿inatohua chachin yapaantaran ti? itërai.

⁹ Napotohuatoira, Quisoso itaponcoi:

—Shonca cato' ora quëran i'huarin. Tahuëri iratohuatëra, co i'parëhuë'. Noya quënantatë', noya pa'në'.

10 Tashiso nipirinhüë' iratohuatëra, i'parë'. Capa a'pininso' ni'ton, i'parë', itërincoi.

11 Ina quëran itaantarincoi:

—Iya Nasaro huë'ërin. Nipirinhüë', paato ochinanconapo, itërincoi.

12 —Huë'ërin ni'quëhuarë' Siniro, noyatapon, itërai.

13 Topinan huë'ërin, topiraihuë'. Nani chiminso' nitotaton, naporin.

14 Napoaton no'tëquën sha'huitërincoi:

—Nasaro nani chiminin.

15 I'huara aquëtëran co paatorahuë', co anoyatërahuë'. Canpita na'con na'con natëamacoso marë' isëquë ninarahuë. Inaso' noya tënahüë. Iporaso nipirinhüë', huëco' inatohua' pa'ahua', itërincoi.

16 —Huëco' iyaro'sa' pa'ahua' canpoanta' inarë'quënpoa' chiminacaso marë', itërincoi Tomasë, catopia'hua nininso'.

Quisosori ananpitaantacaso' yonquirinso'

17 Napotohuachincoira, Pitaniaquë pa'nai. Inaquë canconpiraihuë', nani Nasaro chiminin quënanconai. Nani catapini tahuëri na'pi naninquë ya'huërin.

18 Pitanaso' Quirosarin ya'cariya ya'huërin. Cara quiromitro pochin aquërin.

19 Na'a cotioro'sa' nani huë'pi Marta, Maria, inapita achinicananapona'. Yo'ina' chiminso marë' nontapi ama aquëtë' sëtacaiso marëhuë'.

20 “Quisoso nani huë'sarin,” topachinara, Marta pa'nin nacapiapon. Mariaso nipirinhüë' pëinëinquë ya'huarin.

21 Quisoso nacapirahuaton, Martari itapon:

—I'hua Siniro isëquë ya'huëran naporini, co yo'yohüë chimiintonhuë'.

22 Chiminpirinhüë', natëranquën Siniro. Ma'sona Yosë nipatan, acotarinquën, tënahüë, itërin.

23 —Yo'yoparin nanopiantararin, itërin Quisosori.

24 —Nanpiantacaso tahuëri nanihuachin, nanopiantararin, nitotërahuë, tënin Marta.

25 —Carì ananpitaantarahuë. Casáchin nanopicaso' quëtërahuë. Insopitasona natëhuachinaco, chiminaponaraihuë', nanopiantarapi.

26 Natërinacosopita chiminpachina', co parisitomiatapihuë'. Co onporonta' ta'huantapihuë'. No'tëquën nontaranquën. ¿Natëranco ti? itërin Quisosori.

27 —Natëranquën mini Siniro. Tëhuënhachin quëmaso' Cristo. Yosë hui'ninquën. Isoro'paquë a'paimarinquënso', itërin.

Quisoso na'nërinso'

28 Ina tosahuaton, Marta pa'nin cain sha'huitapon. Canconahuaton, sacaro quëran sha'huitërin.

—Nani Maestro huë'nin. Yanontërinquën, itërin.

29 Ina natanahuaton, Maria a'naroáchin huanirahuaton, nontapon pa'nin.

30 Quisososo' co ninanoquë canshatërarinhüë'. Martari nacapirinquë quëparitërin.

31 Maria manorahuachina, cotioro'sa' huë'pisopitari ni'sapi. “Na'pi naninquë na'nëapon pa'samara,” ta'tona' imapi.

32 Mariaso' Quisosoquë canconahuaton, nantën pirayan isonconin.

—I'hua Siniro isëquë ya'huëran naporini, yo'yohüë co chimiintonhuë', itërin.

33 Ina tosahuaton, na'nërárin. Cotioro'santa' na'nërápi. Ina ni'sahuaton, Quisoso chiniquën sëtaton, co napion cancantërin.

34 —¿Insëquëta' po'mopi? itërin.

—Huëquë' Siniro ni'quiquë', itopi.

35 Quisosonta' na'nërin.

36 Ina ni'sahuatona', cotioro'sa' nitapona':

—Ni'co'. Na'nërin anta'. Pa'pi nosororin inarinta', itopi.

³⁷ —Somaraya a'naroáchin anoyarayäterin ni'quëhuarë', ¿ina nohuanton Nasaronta co chimiintonhuë' nimara ti? topi a'naquën.

Nasaro ananpitaantarinso'

³⁸ Quisoso sëtatón, na'pi naninquë Nasaro po'mopiquë pa'nin. Pancara'piquë nani pa'copitopi.

³⁹ —Na'pi chi'huincaco', itërin Quisosori.

—Co', Sinioro. Nani anarotarin. Nani catapini tahuëritërin, itërin oshini, Marta itopiso'.

⁴⁰ —Ama imoya ina pochin yonquiquësohuë'. Yosë ya'ipiya nanitaparin. Natëhuatanco, Yosë nóya nininso' ni'saran, itërin.

⁴¹ Ina quëran na'pi chi'huincatopi. Quisoso inápaquë në'pëtahuaton, Yosë nontërin:

—Nani Tata nontëranquën catahuancoso marë'. Natanatonco, catahuaranco mini. Ina marë' "Yosparinquën," itëranquën.

⁴² Nani tahuëri natanatonco, catahuaranco noya nica'huaso marë'. Quëma chachin isoro'paquë a'paimaranco. Caso' nitotopirahuë', isopitaso' co nitotopihuë'. Inapita natëinacoso marë' a'ninquëchin nontaranquën, tënin.

⁴³ Ina tosahuaton, chimipi chiníquën itapon:

—¡Iya Nasaro, pipirahuaton huëquë'! itërin.

⁴⁴ Napotohuachina, chimipi nanpiantarahuaton, pipirin. Pa'on, imirin, inapita në'mëtërinquë ya'ipi so'pinpinan pipirin. Ya'pirionta' panioquë tonporayatopinan. Cotioro'sa' inachintopiso' ni'ton, ina pochin po'mopi.

—I'quiritoco' pa'in, itërin Quisosori. Napotohuachina, i'quiritopi.

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'

(Mateo 26.1-5; Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2)

⁴⁵ Cotioro'sa' huë'pisopitanta' ni'pi. Ananpitaantarinso' ni'sahuatona', na'a natëpi. "Tëhuëenchachin Yosëri catahuarin ni'ton, naporin," topi.

⁴⁶ A'naquënso nipirinhue' paatona', parisioro'sa' sha'huitonpi.

⁴⁷ Ina natanahuatona', parisioro'sa', corto hua'ano'sa', inapita napopianáchin yonquiatona', ya'ipi cotio hua'ano'sa' ayontonpi ninontacaiso marë'.

—¿Ma'ta' onpotahua'? Ina quëmapi na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatarin. Iporanta' a'na piyapi chiminpirinhue', ananpitaantarin. "Yosëri chachin catahuarin," topi.

⁴⁸ Tananpituatëhua', ya'ipi piyapi'sari natërapí. Napohuachina', Noma copirno no'huitaton, sontaro'sa' a'paiarin. Huë'pachina', Yosë chinotërehuaso pëi' ohuatahuatona', ya'ipi cotioro'sanpoa' ata'huantarinënpoa' nimara, nitopi.

⁴⁹ Ina quëran a'na corto hua'an Caihuasë itopisoari nontërin. Naporo pi'iquë inaso', chini chiníquën nanantërin. Inaso huanirahuaton, tapon:

—Canpitaso' co manta' nitotëramahuë'.

⁵⁰ Chiminacaso' ya'huërin, tënahuë. Ama ya'ipinpoa' chiminacaso marëhuë' ina chimi'in. Ina noya noya canpoa marë', itërin.

⁵¹ Napoaponahuë', co inaora yonquinën quëran naporinhue'. Corto hua'an ni'ton, Yosë nohuanton, ninorin. Tëhuëenchachin Quisoso cotioro'sa marë' chiminarin.

⁵² Nipirinhue', co cotioro'sa marëáchin chiminarinhue'. Ya'ipi piyapi'sa' ya'huërenamën chiminarin. Natëhuachina', Yosëri hui'ninpita pochin ni'sarin. A'naquën aquë ya'huëpirinhue', imapachina', a'na huëntoíchin pochin nisapi.

⁵³ Naporo tahuëri quëran huarë' cotio hua'ano'sa' yonquipi Quisoso tēpacaiso marë'.

⁵⁴ Napoaton Quisoso co huachi nohuantërinhuë' a'ninquëchin cotio ninanoro'saquë paacaso'. Inotëro parti pirayan paaton, Iprainquë yacapatarin. Inaquë ca'tano'sanënpitacointa' yacapatonai.

⁵⁵ Pascoa tahuëri nanirihuachina, na'a piyapi'sa' Quirosarinquë pa'pi. Co'huara Pascoa naniyátërasohuë', Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. “Moisësë camaitërinso' nipatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” ta'tona', pa'pi.

⁵⁶ Inatohua' pa'sahuatona', Quisoso yonisápi. Chinotopiso pëiquë ya'conahuatona', ninontápi.

—Pascoa na'huëcaso marë' ¿Quisoso huëcapon to? topi a'naquën.

⁵⁷ Corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapitaso' nani piyapi'sa' sha'huitopi: “Quisoso quënanpatama', sha'huitocoi maii,” itopi. Tashinan pëiquë po'mocaiso marë' napotopi.

12

Hua'saiquë oporantëtërinso'

(Mateo 26.6-13; Marcos 14.3-9)

¹ Saota tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' Quisoso Pitaniaquë paantarín. Inaquë Nasaro ya'huërin, ananpitaantarínso'.

² Inaquë canconpatëira, ya'huëhuano'sa' amatërinacoi ca'pata'huaiso marë'. Quisoso nosoroatona', napopi. Martaso' coshoro' o'huinarín. Nasaronta' inaquë coshatarín.

³ Naporo' Mariaso' a'na potiria pa'ton hua'sai' ya'huërinquë manín. Inaquë Quisoso nantëquën pashirantëtërin. Ina quëran ainën quëran amirantërin. Ya'ipi pëi' pi-moanahuanín.

⁴ Cotasë Iscariotiso nimirinhuë', co noyahuë' ni'nin. Inaso' Quisoso ca'tanaponahuë', yasha'huirapirín.

⁵ —¿Onpoatonta' iso hua'sai' chiniarin? Pa'anin naporini, cara pasa tahuëri sacatëreso marë' canarëso pochín coriqui canaitonhuë'. Sa'ahuario'santa' quëchitonhuë', ténin Cotasë.

⁶ Nimirinhuë', co sa'ahuario'sa' yonquiaton naporinhuë'. Yaihuataton, naporin. Inari chachín coriqui tanpanantë' a'pairín ni'ton, pi'pian pi'pian ihuatarín.

⁷ Napopirínhuë', Quisosori itërin:

—Iso sanapi tananpitëquë'. Noya napotarínco. Chimina'huaso' yonquiaton, pashirantëtërinco pa'pitinacoso marë'.

⁸ Nani tahuëri sa'ahuario'saso' ya'huërarín. Caso nimirinhuë', co isëquë ya'huëmiatarahuë', itërin.

Nasaronta' yatëpapiso'

⁹ Quisoso Pitaniaquë ya'huëaso', na'a cotioro'sa' natantopi. Ina natantahuatona', huë'pi Quisoso nicapona'. Nasaronta' yani'pi. Quisosori ananpitaantarín ni'ton, yani'pi.

¹⁰⁻¹¹ Ananpitaantarínso marë' na'aya'pi co huachi cotio hua'ano'sa' yanatëpihuë'. Inapita a'porahuatona', Quisoso imasapi. Napoaton hua'ano'sari yonquipi Nasaronta' tëpacaiso marë'.

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40)

¹² Hua'huayátërahuë piyapi'sa' Quirosarinquë pa'sapi. Pascoa na'huëcaiso marë' inatohua' pa'sapi. Tahuëririnquë Quisosonta' inatohua chachín pa'sarin. Ina natantahuatona',

¹³ mërëmë pochín nininso' mapi. Ina quëran nacapiapona' pa'sapi. Pa'yatatona', chiníquën itapona':

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! ¡Quëmari chachín chiníquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, israiro'sacoi hua'anëntaríncoi! tosapi.

¹⁴ Mora quënanconahuaton, ina aipi Quisoso huënsërin. Iráca Yosë quiricanëinquë, pënëntona'pi ninshitërin Quirosarinquë ya'huëpisopita nitotacaiso marë'.

¹⁵ “Quirosarinquë ya'huëramasopita, ama pa'yancosohuë'.

Ni'co'. Hua'anëma' huë'sarin. Mora hui'napishín aipi huënsëriarin.

Inaquë ya'mitahuaton huë'sarin," tēnin ninshitatōn.

¹⁶ Yosë quiricanēn quēran ninorin. Ca'tano'sanēnpitacoiso nipirinhue', co ina yonquirahuë'. Quisoso nānpiantahuachina, naporō huarē' yonquirai. "Mora aipi chachin huēnsērahuaton, Quirosarinquē huē'nin," tēnai.

¹⁷ Nasaro anānpitaantarinsō' nī'pisopita sha'huirápi. "Tēhuēnchachin chiminpirinhue', catapini tahuēri quēran Quisosori anānpitaantarin. Po'mopi quēran pērarin quiyari nī'nai," tosapi.

¹⁸ Ina marē' notohuaro' piyapi'sa' Quisoso nacapiapona' pa'pi.

¹⁹ Natanahuatona', parisioro'sa' ninontopi.

—Topinan quēran pēnēnpirēhuahuë', co piyapi'sa' pi'pisha tēranta' natērinēnpoahuë'. ¡Nī'cochi! ¡Na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi! nītopi ninontatona'.

Cricoro'sari Quisoso yanontopiso'

²⁰ A'naquēn Crico piyapi'santa' Quirosarinquē huē'pi. Nisha piyapi niponahuë', Yosë yonquiapi anta'. Niyontōnpišo tahuēri nī'ton, Yosë chinotacaiso marē' huē'pi.

²¹ Quisoso yanohuitatona', Pinipi nontīpi. Pinipiso' Pitsaitaquē ya'huērin, Cariria parti ya'huērinso'.

—Quiyanta' iyasha Quisoso yanohuitopirahuë', itopi.

²² Ina natanahuaton, Antērisē sha'huitonin. Naporahuaton, cato chachin paatona', Quisoso sha'huitonpi.

²³ Natanahuaton, itērin:

—Noya iyaro'sapa'. Nani tahuēri nanirīn huachi. Yosë quēran quēmapico nī'to, chiminapo. Ina quēran na'a piyapi'sa' noya nī'sarinaco.

²⁴ No'tēquēn sha'huitēranquēma'. Tricoraya pochīn ninin. Co sha'patērahuë', co na'arinhuë'. A'naíchin nisárin. Napoaponahuë', sha'patēra, chiminīn pochīn niponahuë', papotohuachina, na'a nitērin.

²⁵ Canpitanta' isoro'paquē ya'huērinso'pitaráchin yonquihuatama', topinan quēran nānpīarama'. Nipirinhue', Yosë na'con na'con yonquihuatama', ina nohuitatoma' noya nisarama'. Canpitaora nohuantēramasoáchin nāniantohuatama', a'na tahuēri inápaquē nānpīmatontarama'.

²⁶ Nohuantērahuēso' yanipatama', ca pochīn cancantatoma' imaco. Insēquēsona pa'pato, piyapīnēhuēpita imasarinaco. Inquēma tēranta' ca marē' sacatohuatama', Yosë noya nī'sarīnquēma', itērin Quisosori.

Chiminacaso' ninorinsō'

²⁷ Ina quēran itaantarīn: "Iporaso' sētochinachīn cancantērahuē. ¿Ma'ta' Yosë ichī? tēnahuē, yonquiato. Co parisita'huaso' nohuantopirahuë', 'Catahuaco Tata ama parisichisohuë', co itarahuë'. Chimina'huaso marē' o'marahuë," itahuaton, Yosë itapon:

²⁸ "Catahuaco Tata nohuantēranso nīi. Ina quēran piyapi'sa' nōya nī'sarīnēnquēn," itērin, Yosë nontatōn. Itohuachina, inápa quēran Yosēri itērin: "Nani catahuaranquēn. Nohuantērahuēso ninan nī'ton, piyapi'sa' nōya nī'nīnaco. Iporaso' catahuaantarānquēn nohuantērahuēso nicacaso marē'. Napoaton noya noya nī'sarīnaco," itērin Yosēri.

²⁹ Piyapi'sa' natanahuatona', ninontopi. "Huirátarin," topi a'naquēn.

—Co huirahuë'. Anquēnirī nontērin nīmara, topi a'naquēonta'.

³⁰ Napohuachinara, Quisosori itērin:

—Co ca marē' inápa quēran nontērincohuë'. Canpita natēamacoso marē' nontērinco, natanama'.

³¹ Iporaso' co natēpisopitahuë' no'huiarinaco nī'ton, ana'intacaso' ya'huērin huachi. Hua'qui' sopairī piyapi'sa' camaipirinhue', cari mīnsērahuato, ocoiarahuë.

³² Co hua'quiya quēranhuë' inápaquē achīnpiarinaco. Ina quēran nisha nisha piyapi'sa' imasarinaco, itērin.

³³ "Corosēquē chachīn chiminapo," tapon naporin.

³⁴ Ina quëran nataninsopitari itapona':

—Cristo nanpimiatarin. Co onporonta' chimianinhuë', tënai. Yosë quiricanënquë naporin, nontërai. Quëmaso nipirinhüë' nisha nonan. “Yosë quëran quëmapico niporahuë', inápaquë achinpiarinaco,” tënan. ¿Onpoatonta' naporan? ¿Ma quëmapinquënta' quëmaso'? itopi.

³⁵ —Iporáchin tahuëri pochin a'pintaranquëma'. Co huachi hua'qui' ya'huapohuë'. A'pininso pochin no'tëquën anitotëranquëma'. Anitotohuatënquëma', noya nico'. Ni'cona tashinan pochin cancantotama'. Tashinanquë iratohuatëra, chihuë'rë'.

³⁶ Carinquëma' a'pintaranquëma'. Co'huara pa'shantatërasocohuë', natëco. Natëhuatamaco, canpitanta' tahuëri pochin cancantarama', itërin.

Ina tosahuaton, pa'nin. Co huachi a'ninquëchin iratërinhuë'.

Tanshirëso pochin cancantopisopita

³⁷ Nani na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. Cosharo' ana'atërin. Yosë pochin nininso' nicaponaraihuë', co yanatëpihuë'.

³⁸ Iráca Isaiasë pënëntaton, tapon:

“Nani a'chintopiraihuë', Siniro. Quëma nohuanton, sacai' nininso' nani a'notopiraihuë'.

Na'con na'con piyapi'sa' co natërapihuë',” tënin.

³⁹ No'tëquën ninorin. Napoaton co nanitopihuë' natëtacaiso'. Isaiasë chachin itantarin:

⁴⁰ “Yosëri tananpitërin ni'ton, tanshirëso pochin cancantatona', co natëtochináchinhuë' cancantopi.

Hua'qui' co yanatëpihuë' ni'ton, napotërin.

Noya ni'pi naporini, quënanchitonahuë'.

Noya natanpi naporini, natëchitonahuë'.

Imarinaco naporini, anoyacancanchitohuë',” tënin.

⁴¹ Iráca co'huara Quisoso isoro'paquë huë'shamátërasohuë', Isaiasëri hua'narëso pochin quënanin. Quisososo' Yosë pochachin nóya ni'ton, ina yonquiaton, naporin.

⁴² Napoaponahuë', na'amiachin cotioro'sa' hua'ano'sanënpitarë chachin natëpi. Napopirinahuë', parisioro'sa' t'ëhuatatona', co a'ninquëchin sha'huipihuë'. “Niyonton-piso pëiro'sa quëran ocoihuachinënpoa',” ta'tona', ta'tápi.

⁴³ Yosëáchin pa'yatacaiso nipirinhüë', piyapi'sari pa'yatacaiso' na'con na'con nohuantatona napopi.

Co Quisoso a'chininso' natëhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huërinso'

⁴⁴ Ina quëran Quisosori chiníquën nonaton, a'chintantarín ya'ipiya natanacaiso marë'. “No'tëquën a'chintëranquëma'. Natëhuatamaco, co casáchin natëaramacohuë'. Tata Yosënta' natëarama anta'. Ina a'paimarinco.

⁴⁵ Ca nohuitohuatamaco, Yosënta' nohuitarama'.

⁴⁶ Carinquëma' a'pintëranquëma'. Imapatamaco, co tashinan pochin cancantaramahuë'. Tahuëri pochin cancantarama'. Ina marë' isoro'paquë o'marahuë.

⁴⁷ A'naquëma' natanpiramacohuë', co natëramacohuë'. Co natëhuatamacohuë', co carima' ana'intaranquëmahuë'. Co ina marë' o'marahuë'. Piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë' o'marahuë.

⁴⁸ Co nohuantohuatamacohuë', a'chintëranquëmasonta' co natëhuatamahuë', canpitaora tëhuënëmaquë nina'intarama'. Nonahuëso chachin co natëramahuë' ni'ton, ayaro' tahuëri na'intarinquëma'.

⁴⁹ Co caora yonquinëhuë quëran a'chinahuë'. Tata Yosë sha'huitërinco nani ma'sha a'china'huaso'.

⁵⁰ Yosë a'chininso' imapatama', ina nohuitatoma' nanpimiatarama huachi, tënahüë. Sha'huitohuachincora, inachachin carinquëmanta' sha'huitaranquëma',” itërin.

13

Quisosori ca'tano'sanēnpita pa'morantērinso'

¹ A'na tahuēríchín pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' naniarin Quisoso chiminatón, Tata Yosē'pa' panantacaso'. Ina nitotērin. Ca'tano'sanēnpitacoí na'con nosororincoí. Chiminaquē huarē' nosoromiatērincoí.

² Inaro'coi coshatarai. Sopai hua'ani nani Cotasē ayonquirin Quisoso sha'huirapicaso marē'. Simon Iscarioti hui'nin inaso'.

³ Quisososo nipirinhüē' ya'ipi nitotērin. Yosē ya'huērin quēran nani o'marin. Co hua'quiya quēranhuē' naquēranchin inatohua' panantararin. Tata Yosēri chini chiníquēn nanan quētērin ya'ipiya hua'anēntacaso marē'. Inanta' nitotaton, coshatasocoi,

⁴ Quisoso misa quēran huanirin. Aipi a'morinso' ocoirahuaton, paniocara masahuaton, niso'nantērin.

⁵ Ina quēran i'sha panticaquē oporahuaton, nantēhuēi pa'morantēra'piarincoí. A'naya a'naya pa'morantēatoncoí, paniocaraquē amirantērincoí.

⁶ Simon Pitronta' yapa'morantēpirinhüē', co nohuantērinhuē'.

—Quēma Siniro, ¿yapa'morantēranco ti? itērin.

⁷ —Ma'marēsona napotaranquēnsó', co ipora nitochátēranhuē'. Oshaquēran nitotaran, itērin.

⁸ —Co onporonta' caso' pa'morantērancohuē', itērin Pitrori.

—Co napotohuatēnquēnhüē', co ca pochin cancantaton imamiatarancohuē', itērin Quisosori.

⁹ —Napoahuarē', ama Siniro nantēhuērachin pa'motocosohüē'. Imirahuē, motohüē, inapitanta' ya'ipi pa'motoco, itērin.

¹⁰ —Co ina nohuantērēhuē'. Nani amahuatēra, co huachi nē'huētērēhuē'. Nantēichin pa'morē'. Inapochachin nani anoyacancantēranquēma'. Ina piquēran co noyahuē' nipatama', inanta' inquitaantaranquēma'. Ina quēran noya cancantaantarama'. Canpitaso' noyápiachin cancantērama'. A'naichinquēma' co noyápiachin cancantērinhuē', itērin.

¹¹ Cotasēri yasha'huirapirinso' ninoton, naporin. Napoaton “A'naichinquēma' co noyápiachin cancantērinhuē',” tēnin.

¹² Nani ya'ipicoi pa'morantēra'piatoncoi, a'moantarahuaton, huēnsēantarín. Huēnsēantarahuaton, a'chintērincoi.

—Ma'ta' tapo napotēranquēmaso' iyaro'sa', ¿nitotērama' to? Ina a'chinchinquēma'.

¹³ Canpitaso' nontohuatamacora, “Maistro” itēramaco. “Siniro” itēramaco anta'. No'tēquēn yonquiatoma', napotēramaco. Canpita maistronēmaco mini. Siniroco ni'to, natēramaco.

¹⁴ Canpita maistronēmaco niporahuē', pa'morantēranquēma'. Napoaton canpita capinta' ina pochachin cancantoco'.

¹⁵ Nani pa'morantēranquēma' nonanamacoso marē'. Canpitanta' ca pochin cancantatoma', ninosoroatoma' nicatahuaco'.

¹⁶ Tēhuēnchachin iyaro'sa' patronso' chiníquēn nanantērin. Piyapinēnpitaso' nipirinhüē' co ina pochin chiníquēn nanantopihüē'. Comisionēonta' co hua'anēn pochin chiníquēn nanantērinhuē'.

¹⁷ Nani nitotērama' ipora. Ca pochin nipatama', nóya cancantarama'.

¹⁸ “Co ya'ipinquēma' noya cancantēramahuē'. Shonca catoya'pinquēma' huayonanguēma' ca'tanamacoso marē'. Ya'ipinquēma' noyá nohuitēranquēma'. Yosē quiri-canēnquē iráca naporin: ‘A'nara' carē' coshataponahuē', inimicotarinco,' tēnin. Ipora huarē' ina pochin nisarin.

¹⁹ Apira nitotato, sha'huitēranquēma'. Ma'sha onpotohuachinaco, yonquiarama'. ‘Inaso' tēhuēnchachin Cristo ni'ton, ninorin,' tosarama'.

²⁰ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Carinquëma' a'paranquëma' piyapi'sa' a'chintacamaso marë'. Natëhuachinënquëma', natëarinaco canta'. A'paranquëma' ni'ton, natëinënquëma'. Insosona natëhuachinco, Yosënta' natëarin. Ina a'paimarinco," itërincoi.

Cotasëri sha'huirapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.20-25; Marcos 14.17-21; Lucas 22.21-23)

²¹ Naporo' Quisoso sëtërin. Chiniquën sëtatón, co napion cancantërin.

—No'tëquën sha'huitëranquëma'. Shonca catonquëma' ca'tanpiramacohuë', a'nayanquëma' sha'huirapiarinco, itërincoi.

²² Ina natanahuatoi, a'naya a'nayacoi nini'nai. “¿Inquënpoacha yasha'huirapirëhua' nicaya?” tënai, yonquiatoi.

²³ Caso' Quisoso inchinanën quëran coshatërahuë. Na'con nosororinco ni'ton, inapora huë.

²⁴ Simon Pitro imirin quëran tasatahuatonco, “nataniquë': ¿Incarita' sha'huirapiarin?” itërinco.

²⁵ Napotohuachincora, amasha ya'carirahuato, natanahuë.

—¿Inta' Siniro yasha'huirapirinquën? itërahuë.

²⁶ —Iso pan, nocaroquë i'shirahuato quëtarahuë. Insosona quëtohuato, ina sha'huirapiarinco, itërinco. Ina quëran i'shirahuaton, Cotasë quëtërin. Simon Iscarioti hui'nin inaso'.

²⁷ Ina ma'pahuachina, sopairi ya'coancantërin huachi. Naporo' Quisosori itapon:

—Ma'sona yaninanso' manóton niquë', itërin.

²⁸ Napotërinso' natanpiraihuë', ma'marësona napotërinso' co nitotëraihuë'.

²⁹ Cotasëri coriqui tanpanantë' a'pairin ni'ton, ma'sha pita tahuëri marë' pa'anapon a'pamara, topirinahuë' a'naquën. Sa'ahuario'sa' coriqui quëtacaso marë' a'pamara, topirinahuë' a'naquëonta'.

³⁰ Cotasëso nipirinhüë', cosharo' quëtërinso' ma'parahuaton, pipirin. Naporo' nani tashirin.

Nasha pochin ninosorocaso' pënëninso'

³¹ Cotasë nani pipihuachina, Quisoso itantarincoi:

—Yosë quëran quëmapico ni'to, apira no'tëquën Yosë natërahuë. Napoaton nóya ni'sarinco. Piyapi'sa' ni'pachinaco: “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, na'con catahuarin paya,” tosapi.

³² Ina hui'ninco chachin ni'ton, piyapi'sa' nitotatona', na'con na'con Yosë yonquiapi. Ina quëran Yosë noya noya acoantarinco. Co hua'quiya quëranhuë' inapotarinco.

³³ Hui'nahuëpita pochin ni'piranquëmahuë', co huachi hua'qui' ya'huapohuë'. Yonípiramacohuë', intohuaso' pa'nahuëquë, co nanitaramahuë' pacacamaso'. I'hua inachachin cotioro'santa' sha'huitërahuë.

³⁴ Iporaso' nasha pochin pënënanranquëma' noya ninosorocamaso marë'. Carinquëma nosororanquëmaso pochachin, imaramacosopita capininta' ninosoroco'.

³⁵ Ninosorohuatama', tëhuënhachin imaramacoso' nitotapi. “Quisoso imatona', noya noya ninosoroapi,” tosapi, itërin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Lucas 22.31-34)

³⁶ Ina quëran Simon Pitrori itapon:

—¿Intohuata' Siniro pa'saran? itërin.

—Intohuaso' pa'pato, co ipora nanitëranhuë' imaancoso'. A'na tahuëri imasaranco, itërin.

³⁷ —¿Onpoatonta' Siniro co apira nanitërahuë' ima'huanquënso'? ¡Imaranquën ni'ton, yatëpapurinacohuënta', imamiataranquën! itërin.

³⁸ —Yatëpapurinënquënhuënta', ¿imamiataranco ti? No'tëquën sha'huitaranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari përasatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco. “Co Quisoso nohuitërahuë',” tosan, itërin Quisosori.

14

Quisoso ira pochin nininso'

¹ Ina quëran a'chintaantarín: “Ama pa'yancosohuë'. Ama sëtocosohuë'. Yosë natëco'. Canta' natëco. ‘Co naniantaríncoihuë’, ta'toma', nani tahuëri natëco.

² Tatahuë ya'huërinquë na'a pëi' ya'huërin. Co ya'huërinhuë' naporini, nani sha'huichitënhuëmahuë'. Inatohua' panantarahuë canpita ya'huëcamaso marë' tapachinquëma'.

³ Inatohua' pa'pato, tapatontahuatënhuëma', o'mantararahuë. O'mantahuato, maquimaranquëma'. Carë'quëma' ya'huapoma'. Ina marë' o'mantararahuë.

⁴ Intohuasona pa'sarahuëso' nitotërama'. Iranta' nani nohuitërama', itërin.

⁵ —¿Intohuata' Siniro pa'saranso'? Co nitotëraihuë'. ¿Onporahuatoita' ira nohuichii? itërin Tomasëri.

⁶ —Ca ira pochinco. Ya'ipiya no'tëquën a'chintëranquëma'. Casáchin nanpicaso' quëtëranquëma'. Imaramacosopitarachin Yosë'pa' cancontarama'.

⁷ Nohuitohuatamaco, Tatahuënta' nohuitarama'. Ipora quëran huarë' ina nohuitarama'. Nani ni'nama', itërincoi.

⁸ —Tata a'notocoi ni'ii. Ina ni'patoí, nóya cancantarai huachi, itopirinhüë' Pinipiri.

⁹ —Isonápo' pi'ipi iyasha, canpitaro'co ya'huëpirahuë', ¿co nohuichatërarancohuë' ti? Ni'patamaco, tatahuënta' ni'nama'. ¿Onpoatonta' nipachin, “Tata a'notocoi ni'ii,” itëranco?

¹⁰ Caso Tata Yosë pochachin ninahuë. Tata Yosënta' ca pochachin ninin. ¿Co ina iyasha, natëyatëraranhüë' ti? A'chintohuatënhuëmara, co caora yonquinëhuë quëran a'chinahuë'. Yosë yonquirinso chachin yonquiato, a'chintaranquëma'. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparahuë.

¹¹ Caso Tatahuë pochinco. Inanta' ca pochachin ninin. Napoaton ya'ipinquëma' natëco. Naporahuaton, nani ma'sha nanitaparahuëso' yonquiato, natëco, itërincoi.

¹² —Natanco' iyaro'sa' no'tëquën sha'huitaranquëma'. Tëhuënhachin imapatamaco, ca pochin nisarama'. Tata Yosë ya'huërin'pa' panantarahuë ni'ton, saca saca' nininsonta' nanitapaarama'.

¹³ Ca pochin yonquihuatama', nanan quëchinquëma' Tatahuë nontacamaso marë'. “Hui'nán chachin nanan quëtërinco,” ta'toma', ina nontoco'. Ca pochin cancantatoma', ma'sona nipatamaco acotaranquëma'. A'napitanta' Tata Yosë noya noya nicacaiso marë' inapoarahuë. Ina na'con nohuantërahuë.

¹⁴ Ca pochin yonquiato, ma'sona nipatamaco acotaranquëma'.

Ispirito Santo a'patimarinpoaso'

¹⁵ Ina quëran taantarín: “Nani pënënanquëma'. Nosorohuatamaco, natëaramaco.

¹⁶ Inápaquë panantahuato, Tata nontarahuë Ispirito Santo a'patimarinquëma'. Inaso ca pochachin catahuarinquëma', achinicancanarinquëma'. Co onporonta' patarinquëmahuë'.

¹⁷ Ispirito Santoso' no'tëquënáchin nonin ni'ton, Yosë nanamën no'tëquën anitotarinquëma'. Co imarinacosopitasohuë' nipirinhüë' co ina natëpihuë'. Napoaton co nohuitapihuë'. Canpitaso nipirinhüë' nohuitarama'. Nani tahuëri catahuarinquëma'. Ya'coancantarínquëma'.

¹⁸ Co sa'ahuaros'a' pochin nitaranquëmahuë'. Co patomiataranquëmahuë'. Ca nohuento, Ispirito Santo ya'coancantarínquëma'. Ca pochachin catahuarinquëma'.

19 Co hua'qui' isëquë ya'huapohuë'. Pa'pato, co imarinacosopitahuë' co huachi quënanarinacohuë'. Canpitaso nipirinhüë' quënaantaramaco. Nanpiantarahüë ni'ton, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

20 Nani nanpiantahuato, noya noya nohuitaramaco. Tëhuënchachin Tata Yosë pochin ninahuëso' nitotarama'. Imamiataramacó ni'ton, canpitarë'co a'naíchin pochin nisarahüë. Ya'coancantaranquëma' ni'ton, nóya ninohuitarihua'.

21 Nani pënënanquëmaso' nitotatoma' natëhuatamacó, tëhuënchachin nosoroaramaco, ténahuë. Nosorohuatamacó, Tata Yosënta' nosoroarinquëma'. Carinquëmanta' nosoroaranquëma'. Inápaquë panantaporahuë', cancanëma quëran nontaranquëma'. Noya noya nohuitaramaco," itërin Quisosori.

22 —¿Onpoatonta' Siniro, quiyariachin noyá nohuitarainquën? ¿Co ya'ipi piyapi'sa' nohuitarinëinquënhüë' ti? itërin Cotasëri. A'na Cotasë inaso'. Co Cotasë Iscariotihüë'.

23 Napotohuachina, Quisosori itërin:

—Co ya'ipi piyapi'sa' nanitopihuë' nohuitinacoso'. Insosona nosorohuachinaco, natëarinaco. Natëhuachinaco, Tata Yosëri nosoroarin. Inaro'co ya'coancantatoi, inaquë ya'huëarai.

24 Co'so' nosorohuachinacohüë', co natëarinacohüë'. Co caora yonquinëhuë quëran sha'huitëranquëmahuë'. Tata Yosë sha'huitohuachincora, inachachin sha'huitëranquëma'. Ina a'paimarinco.

25 Co'huara pantayatërasocohüë', sha'huitëranquëma'.

26 Inápaquë pantahuato, tatahuë nontarahüë, Ispirito Santo a'patimarinquëma'. Ca ya'huërenamëhuë o'mararin. Inaso' achinicananarinquëma'. Ya'ipi Yosë nanamën a'chintarinquëma'. Catahuaarinquëma' a'chintëranquëmaso' ama naniantacamaso marëhuë'. Catahuahuachinquëma', nóya yonquiantarama'.

27 Pantaporahuë', asanocancanaranquëma'. Tata Yosë natëto, co manta' të'huatërahuë'. Catahuaaranquëma' ca pochachin cancantacamaso marë'. Piyapi'sa' inahuara co sano cancantopihuë'. A'naroáchin pa'yanpi. Carinquëmaso nipirinhüë' catahuaaranquëma' sano cancantacamaso marë'. Ama pa'yancosohüë'. Ama të'huacosohüë'.

28 Nani sha'huitëranquëma'. Inápaquë pantaporahuë', ya'coancantimaranquëma'. Tëhuënchachin nosororamaco naporini, Tatahuëtaquë panantarahüëso marë' noya canchitomahuë'. Inaso' chini chiniquën nanantërin.

29 Co'huara pantayatërapohüë', sha'huitëranquëma'. Inápaquë pantahuato, yonquiarama'. "Tëhuënchachin ninoton, sha'huitërinpoa'," ta'toma', noya noya natëaramaco. Ina marë' sha'huitëranquëma'.

30 Co huachi hua'qui' nontaranquëmahuë'. Sopai hua'an nohuanton, masarinaco. Inari camairin ni'ton, nani huë'sapi macainacoso marë'. Co caso' pi'pian tëranta' ina camaincosohüë' nipirinhüë',

31 co ta'arahüë'. Tata Yosë nosoroato, ina no'tëquën natëarahüë. Ina nohuanton, ma'sha onpoarahüë. Piyapi'sa' nicatonaco, "Tëhuënchachin Yosë nosoroaton, natërin," tosapi.

"Huëco' pa'ahua huachi," itërincoi Quisoso.

15

Opa nara'huaya nitërinso pochin nininso'

1 Ina quëran itantarincoi: "Casáchin no'tëquën a'chintatëinquëma', opa nara'huaya pochin ninahuë. Tata Yosëso' hua'anën pochin ninin.

2 A'na së'paquën co nitohuachinahuë', nishitëtërin. A'naquënso nipirinhüë' pi'pian nitërin. Ina së'para'huainpita pi'pian ni'quitërin na'con na'con nitacaso marë'. Co ni'quitohuatërahuë', co noya nitërinhuë'.

3 Carinquëma' nani anoyacancantëranquëma'. A'chintëranquëmaso' natërama' ni'ton, anoyacancantëranquëma'.

⁴ Imamiatatomaco, nani tahuëri yonquiráco catahuainquëma'. Noya nichinpitërinso pochin nico'. Nara sè'pa' nohuishatohuachina, co nitërinhuë'. Inapochachin co imamiatohuatamacohuë', co nanitaparamahuë' noya nicacamaso'.

⁵ Ca opa ya'huë pochinco. Canpitaso' sè'paquën pochinquëma'. Ya'coancantaranquëma'. Nani tahuëri yonquihuatomaco, catahuaaranquëma'. Opa noya nitërinso pochin noya nisarama'. Canpitaora co nanitaramahuë' Yosë pochin cancantacamaso'.

⁶ Nara sè'pa' nohuishatohuachina, ahuirin. Masahuatona', pënquë tè'yatopi ahuiquitacaiso marë'. Inapochachin co imamiatohuatamacohuë', Yosë ana'intarinquëma'.

⁷ Casáchin yonquihuatomaco, na'con catahuaaranquëma'. A'chintëranquëmasonta' ama naniantocoso huë'. Ina yonquiatoma', Yosë nontoco'. Tëhuënhachin imamiatohuatamaco, ma'sona nohuantohuatama', sha'huitoco acochinquëma'.

⁸ Opa na'con nitërinso pochin canpitanta' noya noya nico'. Ina quëran a'napitanta' nicatënënuquëma', Yosë yonquiapona'. Naporahuatoma', noya noya imasaramaco.

⁹ Tata Yosë nosororincoso pochachin nosororanquëma'. Casáchin yonquico na'con nosoro'inquëma'.

¹⁰ Tata Yosë no'tëquën natërahuë ni'ton, pa'pi nosororinco. Inapochachin natëhuatomaco, carinquëmanta' pa'pi nosoroaranquëma'.

¹¹ Ya'ipi cancanëhuë quëran Tatahuë natërahuë ni'ton, nóya cancantërahuë. Natëhuatomaco, ca pochachin noya cancantarama'. Co sëtaramahuë'. Ina marë' a'chintëranquëma'.

¹² Nani pënënanquëma' noya ninosorocamaso marë'. Carinquëma' nosororanquëmaso pochachin canpitanta' ninosoroco'. Ina pa'pi nohuantërahuë nicacamaso'.

¹³ Ni'co' iyaro'sa'. Nipayarëso' na'con nosorohuatëra, ina nicha'ëcaso marë' chiminë'. Inapochachin canta' na'con nosoroatënuquëma', canpita nicha'ëca'huanquëmaso marë' chimirahuë. Co insonta' ina pochin nosororinquëmahuë'.

¹⁴ Natëhuatomaco, tëhuënhachin nipayarahuëso pochin ni'saranquëma'.

¹⁵ Co caso' patron pochin cancantërahuë'. Patronso' piyapinënpita camairin. Camaipirinhüë', yonquirinso chachin co sha'huitërinhuë'. Nipayarinso nipirinhüë' ya'ipiya sha'huitërin. Inapochachin carinquëmanta' ya'ipiya sha'huitëranquëma'. Co piyapinëhuë pochin ni'nanquëmahuë'. Nipayarahuëso pochachin ni'nanquëma'. Ya'ipi Tatahuë sha'huitërin cosopita anitotëranquëma'.

¹⁶ Co canpitaora nohuanton imaramacohuë'. Ca nohuanto, imaramaco. Carinquëma' huayonanquëma'. Nani acoranquëma opa sè'paquën na'con nitërinso pochin nisápamaso marë'. Inapohuatama': 'Quisoso nanan quëtërinco', ta'toma', Yosë nontoco' catahuainquëma'. Ca pochin yonquiatoma', ma'sona nipatama', acochinquëma'.

¹⁷ Nani pënënanquëma'. 'Imaramacosopita capini ninosoroco', itëranquëma', ténin.

Piyapi'sa' no'huirinënpoaso'

¹⁸ Ina quëran itantarincoi: "Co imarinacosohüë' no'huihuachinënquëma', ama pa'yancosohüë'. Ca'ton no'huirinacoso, nitotërama'.

¹⁹ Inapita pochin cancantërama' naporini, noya ni'itënenquëmahuë'. Inahua capiniráchin nipa'yatopi. Nipirinhüë', nani huayonanquëma'. Ca nohuanto, co inapita pochin cancantëramahuë'. Imaramaco ni'ton, no'huirinënquëma'.

²⁰ No'huirinaco ni'ton, canpitanta' no'huirinënquëma'. Nani sha'huitëranquëma': 'Hua'anëmaco ni'ton, co canpitaso' noya noya ni'sarinënquëmahuë', itëranquëma'. Aparisitërinaco ni'ton, canpitanta' aparisitarinënquëma'. A'chinahuëso' natëhuachina', canpitanta' natëarinënquëma'.

²¹ Napoaponahuë', imaramaco ni'ton, na'con na'con piyapi'sa' aparisitarinënquëma'. Tata Yosë a'paimarincoso' co nohuitopihuë' ni'ton, no'huirinënquëma'.

²² Co o'mato, a'chintërahuë' naporini, co a'porinacoso marë' oshahuaintonahuë'. Nani a'chintopirahuë'. Co natëtonacohuë', oshahuanpi ni'ton, Yosëri ana'intarin.

²³ Insopitaso' no'huihuachinaco, Tata Yosënta' no'huiapi.

²⁴ Na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërahuë'. Nani ma'sha Yosë pochin ninahuë. A'napita piyapi'saso' co nanitapapihuë'. Yosë anohuita'huaso marë' sacai' nininso' a'notërahuë. Co a'notërahuë' naporini, co ina marë' oshahuaintonahuë'. Nani nicaponaracohuë', no'huirinaco. Tata Yosënta' no'huipi.

²⁵ Iráca Yosë quiricanënguë ninshitopi. 'Topinan quëran no'huirinaco,' tënin ninshita-ton. Iporaso' naporinso chachin topinan quëran no'huirinarinaco.

²⁶ Yosë'pa' pantahuato, Ispirito Santo a'patimaranquëma'. Inaso' achinicancanarin-quëma'. No'tëquënáchin nonin. Yosë quëran o'marahuaton, piyapi'sa' ayonquiari. Nonahuëso chachin no'tëquë ayonquiariquëma'.

²⁷ Canpitanta' a'chinarama' a'napitanta' nohuitinacoso marë'. Ya'nan a'chinhue quëran huarë' nohuitëramaco ni'ton, naporahuëso' sha'huitarama'.

16

¹ Co'huara ma'sha onpochátërasënguëmahuë', sha'huitaranquëma' ama pa'yanatoma' a'poamacoso marëhuë'.

² Niyontonpiso pëiro'sa quëran ocoiarinënguëma'. A'na tahuëri yatëparinënguëma'. 'Co noyahuë' nipi ni'ton, tëpahuato, Yosë noya ni'sarincoi,' ta'tona', a'naquëma' tëpaarinënguëma'.

³ Co Tata Yosë nohuitopihuë'. Canta' hui'ninco nipirahuë', co nohuitërinacohuë' ni'tona', aparisitarinënguëma'.

⁴ Napoaton iyaro'sa', ama pa'yancosohuë'. Nani sha'huitëranquëma'. A'na tahuëri aparisitohuachinënguëma', ina yonquiarama'. 'Tëhuëchachin no'tëquë ninoton, sha'huitërinpoa'; tosarama'.

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

Ya'nan imapoma', co ina pochin sha'huitëranquëmahuë'. Canpitaro'co ya'huato, catahuaranquëma'.

⁵ Iporaso' 'Yosë'pa' paantarahuë,' itopiranquëmahuë': '¿Intohuata' pa'saran?' co itëramacohuë'.

⁶ Napotëranquëmaso marë' chiníquën sëtapiramahuë'.

⁷ No'tëquë itëranquëma'. Canpita marë' paanta'huaso' noya, tënahuë. Co paantahuato-huë', Ispirito Santo co o'marinhuë' catahuainquëmaso marë'. Nipirinhuë', paantahuato, ina a'patimaranquëma'.

⁸⁻¹¹ Ispirito Santo isoro'paquë o'mahuachin, oshahuano'sa' pa'pi co noyahuë nipiso', Yosë noya coisë pochin nininso', no'tëquë ana'intacaso ya'huërinso', inapita ayonquiari: 'Co Quisoso natëramahuë' ni'ton, pa'pi oshahuanama'. Inaso' no'tëquënáchin Yosë natëton co tëhuërinhuë ni'ton, chiminpachina Tata Yosë ya'huërinquë pantarin. Napoaton co huachi quënanaramahuë'. Sopai hua'ani hua'qui' piyapi'sa' hua'anëntopirinhuë', Yosëri minsërahuaton, ana'intarin,' itarin piyapi'sa', ayonquiaton.

¹² Na'con yaa'chintopiranquëmahuë', co ipora nanitaramahuë' ya'ipiya yonquicamaso'.

¹³ Nipirinhuë', Ispirito Santo o'mahuachin, ya'ipi nanamëhuë a'chintarinquëma'. No'tëquë anitotarinquëma'. Co inaora yonquirinso' a'chintarinquëmahuë'. Yosë yonquirinso chachin a'chintarinquëma'. A'na tahuëri ma'sha onpocaisonta' anitotarinquëma'.

¹⁴ Ca nonahuëso chachin a'chintarinquëma' ni'ton, noya noya ni'saramaco.

¹⁵ Ya'ipi tatahuë yonquirinso' nitotërahuë. Ina pochin yonquirahuë canta'. Napoaton Ispirito Santo o'mahuachin, ca nonahuëso chachin a'chintarinquëma'.

¹⁶ Pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato, co quënanaramacohuë'. Ina quëran co hua'quiya quëranhuë' quënantaramaco," itërincoi.

Sëto inquitarinso'

¹⁷ Ca'tano'sanënpitacoi ninontërai.

—¿Ma'ta' tapon naporin? “Pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato, co quënanaramacohuë'. Ina quëran quënantaramaco,” tënin. “Tatahuë ya'huërin'pa' paantarahuë,” tënin anta'.

¹⁸ “Co hua'quiya quëranhuë' quënantaramaco,” topachina, co nitotërehuahuë'. ¿Ma'ta' tapon naporin? tënai ninontatöi.

¹⁹ Yanatanpiraihuë', co natanaihuë'. Quisososo nipirinhüë' nitotërin. Napoaton itërincoi:

“¿Ma'ta' tapon naporin?” ta'toma', yanatanpiramacohuë', co natanamacohuë'. Tëhuëchachin pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato co quënanaramacohuë'. Ina quëran co hua'quiya quëranhuë' quënantaramaco.

²⁰ No'tëquën itëranquëma'. Sëtatoma', na'nëarama'. Co natërinacosopitasohuë' nipirinhüë': “Nani chiminin huachi,” ta'tona', capa cancantapi. Canpitaso nipirinhüë' sëtapiramahuë', co hua'qui' sëtaramahuë'. A'naroáchin noya cancantantarama'.

²¹ Ni'co iyaro'sa'. Sanapi yahuaihuachina, iquitaton co noyahuë' cancantërin. Nani huaihuachina, a'naroáchin nóya cancantërin. Co huachi iquitërinso' yonquirinhüë'. “Hua'huahuë nani hua'huacharin,” ta'ton nóya cancantërin.

²² Inapochachin canpitanta' ipora sëtapiramahuë', naquëranchin quënantaranquëma'. Naporo' nóya cancantarama'. Co huachi insonta' nanitarinhüë' asëtainëmaso'. Nóya cancantomiätarama'.

²³ “Naporo' co huachi natanaramacohuë'. No'tëquën sha'huitëranquëma'. Ca pochin yonquiatoma', Tata Yosë nontoco'. ‘Quisoso nanan quëtërincoi,’ ta'toma', ma'sona nipatama', acotarinquëma'.

²⁴ Ipora huanta' co ina pochin Yosë nonchátëramahuë'. Iporaso nipirinhüë' ca pochin yonquiatoma', ma'sha nico quëchinquëma'. ‘Quisoso nanan quëtërincoi,’ ta'toma', nani tahuëri nontáco' nóya cancantacamaso marë',” itërincoi.

Co noyahuë' nipisopita Quisosori minsërinso'

²⁵ “Ma pochinsona nininso' nani a'chintëranquëma'. A'na tahuëriso nipirinhüë' co huachi ina pochin a'chintëranquëmahuë'. A'ninquëchin tatahuë naporinso' sha'huitëranquëma'.

²⁶ Naporo' ca pochin yonquiatoma', tatahuë nontarama'. Ca pochin nontarama' ni'ton, noya natanarinquëma'. Co huachi canpita marë' nonta'huaso' ya'huërinhuë'.

²⁷ Tatahuë chachin nosororinquëma'. Nosororamaco ni'ton, nosororinquëma'. Ina a'paimarincoso' natërama' ni'ton, nosororinquëma' canpitanta'.

²⁸ Tatahuë quëran o'mato, isoro'paquë ya'huëpirahuë'. Co hua'qui quëranhuë' tatahuë ya'huërin'pa' panantarahuë,” itërincoi.

²⁹ —Iporaso' co huachi ma pochinsona nininso' sha'huitërancoihuë'. A'ninquëchin nontërancoi ni'ton, a'naroáchin natanai.

³⁰ Quëmaso' ya'ipi nitotëran. Yosë quëran o'maran, tënai. Co huachi natana'huainquënso tëranta' ya'huërinhuë', itërai.

³¹ —¿Nani natëramaco ti? Napoaponahuë', carinquëma' itëranquëma'.

³² Ipora tashi chachin ya'ipinquëma' ta'ananpiaramaco. Yanquëërahuatoma', pëinëmaquë pa'sarama'. Patopiramacohuë', co caora ya'huapohuë'. Tatahuë ca'tanarincó.

³³ Nani na'con sha'huitëranquëma' sano cancantacamaso marë'. Casáchin yonquihuatomaco, sano cancantarama'. Co pa'yanaramahuë'. Piyapi'sa' aparisitopirinënuquëmahuë', catahuanranquëma' ni'ton, chiníquën cancantoco'. Ya'ipi isoro'paquë co noyahué' nipsisopita nani minsëarahué, itërincoi Quisoso.

17

Quisoso, imarinsopita marë' Yosë nontërinso'

¹ Ina toshuaton, inápaquë në'pëtërin Yosë nontacaso marë': "Nani Tata ora naniarin chimina'huaso'. Aparisitochuachinaco, catahuaco quëma pochachin cancantato, noya natëinquën. Ina quëran a'napita nicatonaco, noya noya yonquiarinënuquën. Quëma hui'nanco ni'to, napotaranquën.

² Nani chiníquën nanan quëtëranco ya'ipi piyapi'sa' hua'anënta'huaso marë'. Quëma nohuanton, a'naquën imasarinaco. Inapitaso' anoyacancantërahue quëma nohuitatënen nanpimiatacaiso marë'.

³ Quëmasáchin Yosënuquën. Isoro'paquë a'paimaranco. Piyapi'sa' nohuitahuatënuquën, canta' nohuitochuachinaco, nanpimiatapi.

⁴ Piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë' a'paimaranco. Ya'ipi sha'huitërancoso' natëarahué. Ya'ipi tiquirahuë. Quëmasáchin natëranquën ni'ton, piyapi'sa' noya ni'sarinënuquën.

⁵ Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', quëmaro'co noya noya ya'huëpirahuë', a'paimaranco. Iporaso', Tata, quëmataquë naquëranchin acoantaco quëmaro'co chachin ya'huanta'i.

⁶ Quëma nohuanton, a'naya a'naya imasarinaco. Isoro'paquë ya'huëpirinahuë', huayonan imainacoso marë'. Napoaton, imasarinaco. Nani a'chintërahue. Onpopinsona quëma cancantëranso' nani anitotërahue ni'ton, nohuitërinënuquën. Inapitaso' quëma piyapinënpita. Iráca quëran huarë' yonquiran imainacoso'. Quëma nanamën natëpi.

⁷ Caora yonquinëhuë quëran co manta' ninahuë'. Quëma sha'huitochuatancora, natëranquën. Ina nitotopi.

⁸ Sha'huitochuatancora, inachachin a'chintërahue, natëtopi. Quëmá quëran o'marahue. Quëma chachin a'paimarancosonta' natëpi.

⁹ Imarinacosopita marë' chiníquën nontaranquën. Hui'nanpita pochin ni'nan. Iráca quëran huarë' yonquiran imainacoso'. A'napitaso' co imarinacohue'. Co inapita marë' nontaranquënhue'.

¹⁰ Ya'ipi imarinacosopita imarinënuquën quëmanta'. Quëmari hui'nanpita pochin cancantëran. Napopianachin imarinënpa'. Noya natërinaco ni'ton, piyapi'sa' noya ni'sarinaco.

¹¹ Co hua'quiya quëranhuë' quëmataquë paantarahuë. Isoro'paso' patarahuë. Imarinacosopitaso nipirinhuë', isëquë ya'huapona'. Quëma nohuanton, imasarinaco. Quëmaso' Tata nóyanquën ni'ton, noya a'paiquë' imamiachinaco. Ya'ipiya nanitaparan ni'ton, catahuaquë' napopianachin yonqui'ina'. Canpo' ninosororëso pochin ninosoro'ina'.

¹² Inapitaro'co ya'huasoco, quëma nanamën a'chintërahue, pënënahue, na'con catahuanahuë imamiatinacoso marë'. Noya a'pairahuë. Co a'naya tëranta' a'poarinacohue'. A'naichin pipirin, parisitopiquë pacacaso' ya'huërinso'. Quëma quiricanënuquë ninoranso chachin nanirin.

¹³ Iporaso nipirinhuë' ya'huëranquë paantarahuë. Co'huara pantayatërapohue', isoro'pa quëran chachin, nontaranquën imarinacosopita noya cancantacaiso marë'. Ya'ipi cancanëhuë quëran natëranquën ni'ton, noya cancantërahue. Catahuaquë inapitanta' ca pochachin noya cancanchina'.

¹⁴ Quëma nanamën chachin nani a'chintërahue. Co imarinacosopitarihuë' no'huipi. Co inapita pochin cancantopihuë' ni'ton, no'huipi. Canta' co inapita pochin cancantërahue'.

15 Co nohuantërahuë' isoro'pa quëran ocoicamaso'. Isëquë ya'huëpirinahuë', catahuaquë' ama sopairi minsëinsohuë'.

16 Na'a piyapi'sa' co noyahuë' nipirinahuë', co caso' inapita pochin cancantërahuë'. Imarinacosopitanta' co inapita pochin cancantopihuë'.

17 Catahuaquë' quëmasáchin cancanchinën. No'tëquën ayonquiquë' noya nicacaiso marë'. Quëma nanamën quëran no'tëquën anitotëran.

18 Isoro'paquë a'paimaranco. Inapochachin inapitanta' a'parahuë piyapi'sa' a'chintacaiso marë'.

19 Imarinacosopita nosoroato, ya'ipi cancanëhuë quëran quëmasáchin natëaranquën. Inapitanta' no'tëquën yonquiatona', nóya natëinënquën.

20 Co isopita marëáchin nontaranquënhuë'. A'na tahuëri inapitanta a'napita a'chintohuachina', imasarinaco.

21 Inapitanta' catahuaquë' napopianachin yonqui'ina'. Canpo' ninosororëso pochin ninosoro'ina'. Quëma hui'nanco ni'to, yonquiranso chachin yonquirahuë. Inapitanta' catahuaquë' canpo pochachin yonqui'ina'. Ina quëran a'napitanta' natëarinaco. 'Yosëri chachin a'paimarin,' tosapi.

22 Quëma nohuanton, noyápiachin cancantërahuë. Imarinacosopitanta' catahuarahuë noyápiachin cancantacaiso marë'. Ina quëran a'na huënton pochin napopianachin yonquiapi. Canpo pochachin cancantapi.

23 Quëma pochachin yonquiato, inapita ya'coancantërahuë canpo pochachin yonquicaiso marë'. Ina quëran co imapisopitahuënta' nicatona': 'Tëhuëchachin Yosëri hui'nin a'paimarin. Hui'nin nosororinso pochin imarinsopitanta' nosororin,' tosapi.

24 Quëma nohuanton Tata, isopitaso' imasarinaco. Inapita nohuantërahuë carë' ya'huëcaiso'. Iráca quëran huarë' quëma nosororanco. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', nosoroatonco, nóya acoranco. Inatohua' inapitanta' pantahuachina', noya noya ni'sarinaco. Ina na'con nohuantërahuë.

25 Quëmaso' Tata no'tëquënáchin yonquiaton, noyasáchin ninan. Co imarinacosopitahuë' co nohuitërinënquënhuë'. Caso nipirinhüë' nohuitëranquën. Quëma isoro'paquë a'paimaranco. Imarinacosopita nitotopi.

26 Quëma nanamën nani a'chintërahuë nohuitinënquënso marë'. Ipora huanta' a'chintarahüë ni'ton, noya noya nohuitarinënquën. Quëma nosororanco pochachin ninosorocaiso marë'. Inapohuachina', inapita ya'coancantato, ya'huëmiatarahuë," itërin.

18

Quisoso mapiso'

(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53)

1 Nani Yosë nontohuachina, Sitron itopiso' i'shanantë' aquëtëran pa'nai. Inaquë nararoa'hua ya'huërin.

2 Inatohua' na'aro' niyontonai ni'ton, Cotasërinta' nohuitërin. Inaso' yasha'huirapirinsó'.

3 Corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita nani sha'huitonin. Natanahuatona', son-taro'sa', ponisiaro'sa', inapita a'papi Quisoso macacaiso marë'. Nansa, sahuëni, inapita quëpapi. Tashi' ni'ton, nanparin, yonarin, inapitanta' quëpapi. Cotasëri quëchitërahuaton, a'notërin.

4 Quisososó' ya'ipiya ninoponahuë', co ta'arinhuë'. Nacapiapon pa'nin.

—¿Inta' yonisarama'? itërin.

5—Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso', itopi.

—Ca mini inaco, itërin. Cotasënta' inaquë huaniarin anta'.

6—Ca mini inaco, itohuachina, pa'yanpi. A'na achira' pinën parti pa'sahuatona', pinëna quëran anotopi.

⁷ Ina quëran naquëranchin itantarin:

—¿Inta' yonisarama'? itantarin.

—Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso', itantapi.

⁸ —Nani sha'huitëranquëma'. Ca mini. Ca nohuantohuatamaco, isopitaso' tananpitoco' pa'ina', itërin.

⁹ Achin Yosë nontaton, itërin: “Quëma nohuanton, isopita imasarinaco. Noya a'paiarahuë. Co a'naya tëranta' a'poarinacohuë,” itërin. Ina nanicaso marë': “Tananpitoco' pa'ina',” itërin.

¹⁰ Napopirinhüë', Simon Pitroso' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën Marco itopiso' ahuërin. Inapotaton, inchinan huëratën nishitëhuëratëtërin.

¹¹ Quisososo nipirinhüë' co nohuantërinhuë'.

—Sahuëni iyasha po'moantaquë'. Tananpitëquë' mainaco. Tatahuë nohuanton, masarinaco. Main o'orëso pochin chiniquën parisitarahuë. ¿Co ina nitotëranhuë' ti? itërin.

Corto hua'an pëinënuë quëpapiso'

(Mateo 26.57-58; Marcos 14.53-54; Lucas 22.54)

¹² Ina quëran sontaro'sa', capitan, cotio ponisiaro'sa', inapita huë'sahuatona', Quisoso mapi. Masahuatona', tanpaquën noyá tonporahuatona',

¹³ Anasëtaquë quëpapi. Inaso' Caihuasë mi'sën. Naporo' pi'ipi Caihuasë corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' ya'conin.

¹⁴ I'hua inaso' cotioro'sa' sha'huitërin: “Ama ya'ipinpoa' chiminacaso marëhuë' ina chimi'in, tënahüë,” itërin. Inaquë quëpapi natanacaiso marë'.

Pitrori nonpinapirinsó'

(Mateo 26.69-70; Marcos 14.66-68; Lucas 22.55-57)

¹⁵ Ca'tano'sanënpitaso' pa'pi. Simon Pitroso nipirinhüë', Quisoso imaquirin. Canta' imaquirahuë. Caso' corto hua'an nohuitërinco ni'ton, Quisoso acoana quëpahuachinara, pairanaquë chachin ya'conahuë.

¹⁶ Pitroso' ya'coana aipiran huaniárin. Napohuachina, ya'coana a'pairinso' sanapi nontërahuë Pitronta' ya'conacaso marë'. Nontohuatëra, ya'conin anta'.

¹⁷ Pitro ya'conpachina, sanapiri itërin:

—Quëmanta' mini Quisoso imaran, itërin.

—Co'chi caso' imarahüë paya, itërin Pitrori.

¹⁸ Naporo' tashi' sëhuën ni'ton, ponisiaro'sa', inpriatoro'sa', inapita pëyara quëran nani a'pëtopi. Inaquë huanirahuatona', napëntapi. Pitronta' inaquë napëntapatarin.

Corto hua'ani nataninsó'

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Lucas 22.66-71)

¹⁹ Ina quëran Quisososo' natanapi:

—¿Ma'ta' a'chinan? ¿Inpitata' imarinënuë? itërin corto hua'ani.

²⁰ —Caso' a'ninquëchin piyapi'sa' a'chintërahuë. Niyontonpiso pëiquë, Yosë chinotopiso pëiquë, inaquëpita cotioro'sa' niyontonpachinara, a'chintërahuë. Co po'oana quëran a'chinahuë'.

²¹ ¿Onpoatonta' natananco? Na'a piyapi'sa' nataninaco, nani nitotopi. Inapita natanquë' sha'huichinën, itërin.

²² Itohuachina, ponisiari panpirayarin.

—Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso nipirinhüë', ¿ina pochin a'paniran ti? itërin ponisiari.

²³ —Co noyahuë' nonahuë nipachin, sha'huitoco maquëta tëhuërahuë. Nipirinhüë', no'tëquën nonahuë nipachinsó', ¿onpoatonta' ahuëranco? itërin.

²⁴ Ina natanahuaton, hua'ani a'parin Caihuasë nontacaso marë'. Tonpopinan quëpapi.

Naquëranchin Pitrori nonpinapiantarinso'
(Mateo 26.71-75; Marcos 14.69-72; Lucas 22.58-62)

²⁵ Simon Pitroso nipirihuë' huaniton, napëntarin.

—¿Quëmarinta' iso quëmapi imamaranquën ti? itërin ponisiari.

—Co'chi imarahuë' paya, itantarin.

²⁶ Ina quëran cotio hua'an piyapinëni quënanin. Ina quëmopinën chachin Pitrori nishitëhuëratëtërinso' ni'ton, pi'pian nohuitërin. Pitro quënanahuaton, itërin:

—¿Co'ta Quisoso mapiquë quënananquën pora? itërin.

²⁷ —Co'chi cahuë' paya, itaantarin Pitrori. Naporo' atari përarin, natanin.

Pirato quëtonpiso'
(Mateo 27.1-2, 11-14; Marcos 15.1-5; Lucas 23.1-5)

²⁸ Tashiramiachin nisahuaso', Caihuasë pëinën quëran quëparahuatona', Noma hua'an pëinënquë quëpapi. Cotioro'saso nipirihuë' co inaquë ya'conpihuë'. “Nisha piyapi'sa' pëinënquë ya'conpatëhua', oshahuanarigua'. Ina quëran co nanitarihuahuë' Pascoa cosharo' capacaso',” topi.

²⁹ Napoaton Pirato pipirahuaton, inapita nontërin.

—¿Ma'ta' onporin iso quëmapi? itërin.

³⁰ —Pa'pi co noyahuë'. Noya ninin naporini, co quëshiitënquënhuë', itopi.

³¹ —Canpitari quëpaco'. Iráca quëran huarë' nipënenamaso' co natëhuachinhuë', ana'intoco', itërin.

—Co quiyaso' nanitëraihuë'. Co nanan ya'huëtërincoihuë' piyapi'sa' tēpaca'huaiso', itopi.

³² I'hua Quisoso ninoton nani sha'huirín: “A'na tahuëri inápaquë achinpiarinaco,” tēnin. Yosë nohuanon, onpotatonasona tēpacaiso' naniarin. ³³ Ina quëran Piratori pëiquë ya'coantarahuaton, Quisoso itapon:

—¿Quëmaso' cotio copirnonquën ti? itërin.

³⁴ —¿Quëmaora yonquinën quëran napoaran? ¿A'napita sha'huëtërinquën nica? itërin.

³⁵ —“Cotio piyapi inanta',” ¿topiranhuë' ti? Caso' nishaco. Cotioro'sa' sha'huirapirinënquën. Corto hua'ano'sa chachin yo'quirinën ana'inta'huanquënso marë'. ¿Ma'ta' onporan ni'ton, yatëparinënquën? itërin.

³⁶ —Co caso' isoro'paquë hua'anëntarahuë'. Ina nohuantërahuë' naporini, imarinacosopita sontaro'sa pochin niitonahuë'. Ama cotioro'sa' macainacoso marëhuë' chiníquën ahuëchitonahuë'. Caso nipirihuë' nisha pochin hua'anëntarahuë', itërin.

³⁷ —Napoahuarë' ¿quëmaso' copirnonquën? itërin Piratori.

—Inaco mini. Ina marë' nasitimarahuë. O'marahuë no'tën nanan pënënta'huaso marë'. No'tëquën yonquipisopita natëarinaco, itërin.

³⁸ —¿Ma no'tën nanancha napotëran nicaya? itërin Piratori.

Quisoso tēpacaso' sha'huirínso'
(Mateo 27.15-31; Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25)

Ina toshuaton, pipiantarahuaton, cotioro'sa' itantarin:

—Iso quëmapi noya, tēnahuë. Co manta' onporinhuë'. Co ana'intacaso' ya'huërinhuë'.

³⁹ Napoaton sha'huichinquëma'. Nani Pascoa tahuëri a'nara' apina'pi tashinan pëi quëran ocoirahuë pipicaso marë'. ¿Nohuantërama' cotio copirno ocoica'huaso'? itërin.

⁴⁰ Natanahuatona', chiníquën a'panitopi:

—¡Ama ina ocoiquësuhuë! ¡Parapasë ocoiquë! itopi. Inaso' matararo nipirihuë' napotopi.

19

¹ Ina natanahuaton, sontaro'sa' camairin Quisoso huihuicaiso marë'. Napohuachina, chiníquën huihuitona' pë'sha pë'shatopi.

² Nahuan quëran yancotë' nicatora', ayancotopi. Nahuan ni'ton, ohuanin. Naporahuaton, quëhuanën miáchin hua'an a'morinso pochin a'motopi tëhuacaiso marë'.

³ —¡Nanpimiataton israiro'sa hua'anëntëquë'! itopi. Napotahuatona', panpirayarápi.

⁴ Ina quëran Pirato pipiantarahuatón, piyapi'sa' nontantarin.

—Iso quëmapi a'notantaranquëma', ni'co'. Co manta' onporinhuë', tënahuë, itërin.

⁵ Naporo' Quisosonta' pëi quëran pipirin. Yancotë' nahuan quëran nipiso ayancotopi, quëhuanën miáchin a'motopiso'. Inapitarë chachin pipirin.

—Ni'co' iso quëmapi, sa'ahua, itërin piyapi'sa'.

⁶ Corto hua'ano'sa', ponisiaro'sa', inapitari quënanahuatona', chiníquën noncarotopi.

—¡Corosëquë patanantëquë' chimiin! itopi. Inachin inachin itápi.

—Canpitari corosëquë patanantatoma', tëpaco'. Co caso' nohuantërahuë' tëpa'huaso'. Co manta' onporinhuë', tënahuë caso', itërin Piratori.

⁷ —Íráca pënëntërinso' co natërinhuë' ni'ton, chimi'in. Topinan piyapi niponahuë', “Yosë hui'ninco,” toconin, itopi.

⁸ Ina natanahuaton, Pirato chiníquën pa'yanin.

⁹ Ya'coantarahuaton, Quisoso itapon:

—¿Intohua quërantá huë'nan? No'tëquën sha'huitoco, itërin. Inariso nipirinhuë', co manta' itërinhuë'.

¹⁰ —¿Onpoatonta' co yanontërancohuë'? Ca nohuantohuato, ocoiaranquën. Nohuantohuato, atëpataranquën. ¿Co ina nitotëranhuë' ti? itërin.

¹¹ —Co Yosë nanan quëtërinquënhuë' naporini, co manta' quëma nanitapaitoncohuë'. Tëpahuatanco, ina marë' oshahuanaran. Nipirinhuë', yo'coninacosopita na'con na'con oshahuanapi, itërin.

¹² Naporo' quëran huarë' Piratori yaocoipirinhuë', cotioro'sari itaantapi:

—Iso quëmapi ocoihuatan, Noma copirno no'huiarinquën. “Caso' copirnoco,” tëninso marë' copirnorin inimicotarin, itopi.

¹³ Ina natanahuaton, “Co'chi nanitërahuë' Quisoso ocoica'huaso paya,” ta'ton, aipiran quëpantarin. Quëpantarahuaton, ana'intacaso' shiranënuquë huënsërin. “Shancori i'iratë,” itopiquë ya'huërin. Cotio nananquëso', Capata, itopi.

¹⁴ A'na tahuëríchin pahuanarin Pascoa nanicaso'. Yacamotahuaso', cotioro'sa' itërin:

—Copirnonëma' ni'co', itërin.

¹⁵ —Co quiyariso' nohuantëraihuë'. ¡A'naroáchin atëpatëquë'! ¡Corosëquë apatanantëquë' chimiin! itaantapi hua'ano'sari.

—Copirnonëma' nipirinhuë', ¿atëpachi ti? itërin.

—¡Noma copirnoíchin natërai quiyanta'! Co a'na copirno ya'huëtërincoihuë', itopi.

¹⁶ Napotohuachinara, Piratori itërin: “Inta nipachin, Quisoso quëparahuatoma', corosëquë patanantoco',” itërin sontaro'sa'. Napotohuachina, masahuatona' quëpapi.

Corosëquë patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43)

¹⁷ Corosë apitëntohuachinara, inaora quëparin. Pa'sahuatona', “Nansë Moto',” panën itopiquë canconpi. Cotio nananquëso', Corocota itopi. ¹⁸ Inaquë corosëquë patanantopi. Cato' apiro'santa' tëparapi anta' ni'ton, nisha patanantopi. A'na' ahuënan quëran, a'nanta' inchinan quëran patanantopi. Quisoso ahuananapipi.

¹⁹ Ina quëran Pirato ninshitërin onporinso marësona tëparapiso nitotacaiso marë'. Nani ninshituachina, corosëquë chachin motën pëtëcha achinpitopi.

ISOSO' QUISOSO NASARITOUQUË YA'HUËrinso'. COTIORO'SA' COPIRNO tënin, ninshitatón.

²⁰ Ninano ya'cariya ni'ton, na'a cotioro'sa' ina nontopi. Cotio nananquë, Noma nananquë, Crico nananquë, cara nananquë chachin aninshitërin.

²¹ Corto hua'ano'saso nipirinhuë', co noyahuë' ni'pi.

—“Cotioro'sa' copirno,” ta'ton ninshitëranso', co noyahuë'. “Cotioro'sa' copirnoco toconinso',” ta'caso' ninshitaantaquë', itoonpi Pirato.

²² —Inca, co nohuantërahuë'. Nani ninshitërahuë huachi. Co huachi a'na ninshita'huaso' ya'huërinhuë', itërin Piratori.

²³ Ina quëran sontaro'saso', nani Quisoso patanantahuatona', aipi a'morinso' nipatomatopi. Catapinitë yasëratona', a'naya a'naya mapi. Acopotërinso' nipirinhuë', co pipinamën ya'huëtërinhuë'. Ya'ipitë' a'nanpiso'.

²⁴ —Ama oshahuasohuë'. Huëco' ya'nipitëhua' nicanahua', ta'tona' ya'nipirapi. Inapora'huatona', a'nari manin.

Iráca Yosë quiricanënguë ninoton, tapon: “A'morahuëso' nipatomatapi. Acopotërahuëso macacaiso marënta' nicanarapi,” tënin ninshitaton. Naporinso chachin mapi.

²⁵ Corosë ya'cari catapini sanapi'sa' huaniapi. A'naso' Quisoso a'shin. A'nanta' a'shatën. Criopasë sa'in Maria itopisonta' inaquë huaniarin. A'nanta' Maria Mactarina. Inapitari ni'sapi.

²⁶ Canta' inaquë huaniarahuë. Quënanahuatonco, a'shin itapon:

—Iso quëmapi mama, hua'huan pochin ni'quë'. Ina ni'sarinquën huachi, itërin. Na'con nosoroatonco napotërin.

²⁷ Ina quëran nontërinco.

—Quëmanta' iyasha, mamahuë mamaparinquën pochin ni'quë', itërinco.

Napotohuachincora, naporo chachin pëinëhuëquë quëparahuë yacapaincoso marë'.

Quisoso chiminso'

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49)

²⁸ Quisoso nontahuatoncoi: “Nani ya'ipi Yosë sha'huitërinco' natërahuë,” tënin yonquinënguë. Ina quëran, Yosë quiricanënguë ninorinso nanicaso marë':

—Yamororahuë, tënin.

²⁹ Huino áin nininso' tasonquë ya'huërin. Napoaton pi'shiro pochin nininquë asë'cotërahuatona', nara'huayaquë achinpi. Ihuëtahuaton, Quisoso nanamënguë paquëanantërin.

³⁰ Pi'pian o'osahuaton: —Nani ya'ipi nanirin, tënin.

Ina tosahuaton, monshorahuaton, chiminin.

Sontarori ohaninso'

³¹ Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' co nohuantopihuë' inaquëranchin patanantopisopita patacaiso'. Pascoa tahuëri chachin inaso' ni'ton, noya noya ni'pi. Napoaton Pirato paahuantapi. “Sontaro'sa' sha'huitëquë' tonaina' nipanchina' a'naroáchin chiminacaiso marë'. Chiminpachina', quëparahuatona', pa'pichina',” itopi hua'ano'sari.

³² Napotohuachinara: “Noyahua',” itahuaton, sontaro'sa' a'parin tonaina' nipantacaiso marë'. Pa'sahuatona', cato' apiro'sa chachin nipantonatonpi.

³³ Ina quëran Quisoso huëcapaipirinahuë', nani chiminin quënanquipi. Napoaton co nipantonatopihuë'.

³⁴ A'na sontaroso nipirinhuë', nansaquë nininpitën ohuantërin. Huënai' i'shapitarë chachin pipirin.

³⁵ Cari chachin ni'nahuë. No'tëquën sha'huitaranquëma' canpitanta' nitotatoma' natëcamaso marë'.

³⁶ Iráca Yosë quiricanënguë ninshitërin: “Co a'na nansëquën tëranta' nipantapihuë'” tënin. Naporinso chachin co inaso' nipantopihuë'.

³⁷ A'nanta' ninshitërin: “A'na tahuëri ohanpiso' ni'sapi,” tënin Yosë quiricanënguë.

Quisoso na'pi naninquë po'mopiso'

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56)

³⁸ Ina quëran Cosi Arimatiaquë ya'huërinso' pa'nin Pirato nontapon. Inanta' Quisoso imaponahuë', cotioro'sa' të'huataton, co a'ninquëchin sha'huirinhuë'. Inaso nipirinhuë', chiniquën cancantaton, pa'nin Pirato nontapon.

—Quisoso nonën nohuantërahuë. Quëtoco cari quëpa'i, itërin. Itohuachina, “Noyahua'. Quëpaquë'” itërin. Napotohuachina, pa'nin nonën corosë quëran anohuaracaso marë'. Anohuararahuatona', quëpapi.

³⁹ Nicotimonta' huë'nin. Inaso' iráca Quisosoquë paaton, tashi' nontërin. Inanta huëcaton, pimo yaqui' shinpanantë ayontopinan, quënin nonën pashitacaso marë'. Cara shonca quiro pochin quë'ninso' quënin.

⁴⁰ Quisoso nonën masahuatona', pimóchin nininsoquë morin asë'cotëtopi. Inapota-tona, noyá so'pinpi. Ina pochin cotioro'sa' nipa'pitohuachinara, chimipi tapapi na'pi naninquë po'mocaiso marë'.

⁴¹ Ina ya'cariya imia'huaya ya'huërin. Inaquë nasha na'pi nanin ya'huërin chimipi po'mocaiso marë'. Inaquëso', co chimipi po'moyátërapihuë'.

⁴² Nani i'huararin. Tahuëririnquë Pascoa tahuëri chachin ni'ton, manorapi. Tëpapiso' ya'cariya ni'ton, inaquë po'mopi. Pancara'pi pitarahuatona', nanin pa'copitopi.

20

Quisoso nanpiantarinso'

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12)

¹ Tomio tahuëri nipachina, tashiyachin Maria Mactarina pa'nin Quisoso po'mopiquë nicapon. Co noya tahuëriyátërasohuë', canconin. Canconahuaton ni'pirinhuë', na'pi pa'copitopiso' chi'huincapinan quënanconin.

² “Quisoso nonën nani quëpapi,” ta'ton, ta'aquirin. Canquirahuaton, Simon Pitroro'coi sha'huitirincoi.

—¿Sinioro nonën po'mopi quëran, nani quëpapi! Intohuaso' quëpapiso' co nitotërahuë', itirincoi.

³ Napotohuachincoira, na'pi nanin'pa' pa'nai.

⁴ Napopianachin ta'apiraihuë', Pitro na'huëtërarahuato, ca'ton canconahuë.

⁵ Monshorahuato, nëhuëconahuë. Morinquë so'pinpisoachin quënanconahuë. Nipirinhuë', co ya'conahuë'.

⁶ Ca piquëran Simon Pitro canconahuaton, ya'conin. Morin Quisoso so'pinpiso' ni'conin anta'.

⁷ Nè'mètë' so'pinayapisonta' quënanin. Inaso' nisha quëhuéánin. Inanta' so'pinpitan.

⁸ Ina quëran canta' ya'conahuë. Nè'mètë' so'pinpiso' ni'sahuato, natërahuë. “Tëhuëchachin Quisoso nanpiantarin,” ténahuë.

⁹ Yosë quiricanënuquë iráca ninshitona': “Nanpiantararin,” topirinahuë', co yonquiyátëraraihuë'.

¹⁰ Nani ni'patëira, ya'huërai'pa' paantarai.

Maria Mactarina ya'notërinso'

(Marcos 16.9-11)

¹¹ Mariaso nipirinhuë' huëantarahuaton, Quisoso po'mopiso' aipiran huaniquiantarin. Chiniquën na'nëárin. Na'nëárin quëran monshorin na'pi naninquë nëhuëcaso marë'.

¹² Nëhuëpirinhuë', cato' anquëniro'sa' quënanin, huiríchin a'mopiso'. Quisoso nonën acopiquë huënsëapi. A'na' motën quëran huënsëarin. A'nanta' nantën parti quëran huënsëarin.

¹³ —¿Onpoatonta' na'nëaran? itërin anquëniri.

—Sinioronëhuë nonën nani quëpapi. Intohuaso' quëpapiso' co nitotërahuë', itërin.

¹⁴ Tahuëretahuaton, Quisoso chachin quënanaponahuë', co nohuitërinhuë'.

15 —¿Onpoatonta' imoya na'nëaran? ¿Inta' yonisaran? itërin Quisosori. Mariaso napoaponahuë': "Sacatona'pi ta'ma'," tëcaton:

—Quëmari imoya Quisoso nonën quëpahuatan, sha'huitoco maconta'i, itërin.

16 —¡Maria! itërin Quisosori. Tahuërëtahuaton, nohuitërin huachi. Inaora nananquë nontaton;

—¡Raponi! itërin. Maistro tapon naporin.

17 —A'poco imoya. Co tatahuë ya'huërin'pa' pantayätërarahuë'. Apira paaton, iyahuëpita pochin ni'nahuësopita sha'huitonquë': "Yosë ya'huërin'pa' panantarahuë. Inaso': 'Tata,' itato chinotërahuë. Canpitanta' imaramaco ni'ton, 'Tata,' itatoma' chinotërama', tënin Quisoso, itonquë'," itërin.

18 Ina natanahuaton, Maria paaton, itaponcoi: "¡Sinioro chachin nani ni'nahuë!" itiirincoi. Ya'ipi sha'huitërinso chachin sha'huitërincoi.

Ca'tano'sanënpitacoi ya'notaantarinciso'

(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-39)

19 Naporo' tahuëri Tomio tahuëri. Tashihuachina, pëiquë ya'huarai. Cotioro'sa' të'huatatoi, ya'coana noyá oncotopiraihuë', Quisoso a'nanaya huancánachin ya'notatoncoi:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itërincoi.

20 Itahuatoncoi, imirin a'notërincoi. Nininpitëonta' a'notërincoi. Ohuanpiso' ni'nai. Sinioro chachin ni'sahuatoi, "Ina mini," ta'toi, noyá cancantërai.

21 —Sano cancantoco' iyaro'sa'. Tatahuë a'parincoso pochachin canpitanta' a'paaranquëma' piyapi'sa' a'chintacamaso marë', itërincoi.

22 Ina quëran pihuirahuaton,

—Ispirito Santo ya'coancanchinquëma huachi. Ina catahuarinquëma' no'tëquën pënëntacamaso'.

23 Insosona natëhuachinquëma', "Oshanën iyasha Yosë inquitaringuën," itoco'. Inquitarin mini. Nipirihuë', co yanatëhuachinquëmahuë', "Co oshanën iyasha inquitaringuënhuë'," itoco'. Tëhuëchachin co inquitaringuë', itërincoi. Itahuatoncoi, pa'nin.

Tomasëri quënanaton, natërinso'

24 Naporo' shonçayáchincoi ya'huërai. Tomasëso' co ya'huërinhuë'. Inaso': "Catopia'hua," itopi.

25 Quisoso quënanahuatoi, Tomasë sha'huitonai:

—Sinioro ni'nai, itopiraihuë', co yanatërincoihuë'.

—Imirin ohuantopiso' nicato së'huata huarë', nininpitëonta' ohuantopiso' së'huata huarë', natërahuë', itërincoi Tomasë.

26 Posa tahuëri quëran niyontoantahuatoira, Tomasënta' inaquë nisarin. Naquëranchin ya'coana noya oncotaantapiraihuë'. Quisoso a'naroáchin huancánachin ya'noantarahuaton:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itërincoi.

27 Ina quëran anquirahuaton, Tomasë itërin:

—Imirahuë iyasha nicaaton, së'huaquë'. Nininpitëhuënta' së'huatoco. Ama huachi nisha nisha yonquiquësohuë'. Natëco huachi, itërin.

28 —¡Quëma mini Sinioronëhuënquën! Natëranquën. Yosënhuënquën ni'ton, chinotaranquën, itërin Tomasëri.

29 —Ni'nanco ni'ton iyasha, natëranco. A'napitaso' co nicaponaracohuë', natëarinaco. Inapitaso' noya noya cancantapi, itërin Quisosori.

Ma'marësona iso quirica ninshitërahuëso'

30 Quisoso nani ma'sha Yosë pochin ninin piyapi'sari natëcaiso marë'. Ca'tano'sanënpitacoi ni'piraihuë', co ya'ipiya isëquë ninshitëranquëmahuë'.

³¹ Iso quiricaquë ninshitërahuësopitaso', Quisoso natëcamaso marë' ninshitërahuë: "Inaso' tēhuënchachin Cristo, Yosë hui'nin. Inari a'paimarinso'," ta'toma', ina imaco huachi. Imapatama', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

21

Yonsanquë ya'notantarincoiso'

¹ Ina quëran Tipiriasë sono' yonsanquë Quisoso ya'notantarincoi. Ni'naiso' sha'huichinquëma'.

² Inaquë canchisë ya'picoi nisarai. A'naso' Simon Pitro. A'nanta' Tomasë, catopia'hua itopiso'. A'nanta' Natanino, Canaquë ya'huërinso'. Sipitio hui'ninpitacointa' ya'huërai. A'napitanta' Quisoso ca'tanpisopita, catoya'pi, inapitaro'coi canchisëcoi ya'huërai.

³ —Riti tē'yatapo pa'sarahuë, itërincoi Simon Pitro.

—Pa'sarai quiyanta', itërai. Potiquë ya'conconahuato, pa'nai. Pa'piraihuë', ya'ipi tashi' riti tē'yatopiraihuë', co manta' manaihuë'.

⁴ Pi'i yapipirirahuaso', Quisoso yonsanquë huaniarin, ni'piraihuë', co nohuitëraihuë'.

⁵ —¿Co iyaro'sa', manta' manamahuë' ti? itërincoi.

—Co'chi manta' manaihuë' paya, itërai.

⁶ —Inchinan quëran tē'yatoco'. Inaquë tēhuënchinsinso' masarama', itërincoi. Ina quëran inchinan quëran tē'yatohuatëira, notohuaro' sami manai. Na'a ni'ton, co nanitaparaihuë' oshica'huaiso'.

⁷ Naporo' Siniro nohuitërahuë huachi.

—Pasoso' Siniro chachin, itërahuë Pitro.

Itohuatëra, i'nanpirapi sacatarin ni'ton, aipi a'morinsinso' a'naroáchin masahuaton, a'morin. Manorahuaton, i'quë niitërin.

⁸ Quiyaso' potiquë pa'nai. Riti ohuararahuato, yonsai'pa' quëparai. Co aquëyahuë'. Pasa mitro pochin aquërinso'.

⁹ Nonshiconahuato, pën quënanconai. Inaquë sami chinsarin, ni'conai. Paonta' ya'huërin.

¹⁰ —Sami manamaso' caraya mamaco', itërincoi Quisoso.

¹¹ Simon Pitro potiquë ya'conahuaton, riti yonsanquë oshirin. Pasa a'natërápo shonca cara sami ya'huërin, panca samisachin. Ina nápo' niponahuë', co riti oquirinhuë'.

¹² —Huëco' iyaro'sa' coshatahua', itërincoi Quisoso. “¿Inquënta' quëmaso'?” co itapoirahuë', Siniro nohuitërai.

¹³ Pan masahuaton, quëtërincoi. Saminta' quëtërincoi ca'nai.

¹⁴ Nanpiantarin piquëran nani cararo' ca'tano'sanënpitaco, quënanai.

Simon Pitro nontërinso'

¹⁵ Nani coshatohuatoira, Quisosori itërin:

—Iya Simon, ¿isopita quëran na'con na'con nosoromiatëranco ti? itërin.

—Nosororanquën Siniro ina nitotëran, itërin.

—Imarinacosopita carniroa'huaro'sa pochin ni'nahuë. Patontahuato, co incariso' a'pairarinhuë'. Quëmari noya a'paiton, a'chintëquë', itërin.

¹⁶ Ina quëran itaantarin:

—¿Nosoromiatëranco ti? itërin.

—Nosororanquën mini, Siniro, ina nitotëran, itantarin.

—Imarinacosopitaso', ohuicaro'sa pochin nipi ni'ton, a'paiquë' noya imamiachinaco, itërin.

¹⁷ Ina quëran naquëranchin itantarin:

—Iya Simon, ¿tēhuënchachin nosororanco ti? itantarin. Cararo' natanin ni'ton, Pitro sëtërin.

—Ya'ipi Siniro nitotëran. Nosororanquën mini, ina nitotëran, itërin.

—Imarinacosopitaso', ohuicaro'sa pochin nipi ni'ton, noya a'paiquë'.

¹⁸ No'tëquën, iyasha, itaranquën. Quëmaso' hui'napitapon, quëmaora nohuanton, ma'sha ninan. Intohuaso' yapa'patana, nitaparahuaton, pa'nan. Nipirinhüë', a'na tahuëri mashotohuatan, ma'sha onpotarinënquën. Cato quëran chachin anquiran'so' tonpoarinënquën. Co nohuantopiranhuë', quëpararinënquën, itërin Pitro.

¹⁹ A'na tahuëri Yosë imarin ni'ton, inapotatona', tëparapi. Ina ni'pachina', na'a piyapi'sari Yosë nóya ni'sapi huachi. Ina ninoton, Quisoso naporin. Ina quëran:

—Imamiatoco iyasha, itërin.

Tiquinamënguë ninshitërahuëso'

²⁰ I'hua coshatapoi, Quisoso pirayan coshatërahuë. Naporo' “¿Inta' Siniro sha'huirapiarinquënso'?” itërahuë Pitro nitotacaso marë'. Iporaso' sono' yonsanquë Pitro tahuërërahuaton, quënaninco.

²¹ Quënanahuatonco, Quisoso itapon:

—Iso quëmapiso' Siniro, ¿ma'ta' onpoapon? itërin Pitrori.

²² —¿Onpoatonta' iyasha, ina yonquiran? Nohuantohuato, o'maca'huaso tahuëri huarë' nanopihuachin, co ina quëmaso' yonquicamaso' ya'huërinhuë'. Quëma imaco, itërin.

²³ Naporo quëran huarë' imapisopita ninontopi. “Inaso' co onporonta' chiminarinhüë',” nitopi. Quisososo nipirinhüë' co naporinhüë'. “Nohuantohuato, o'maca'huaso tahuëri huarë' nanopihuachin,” topachina, “co chiminaponhuë',” co tapon naporinhüë'.

²⁴ Nani carinquëmaso' sha'huitëranquëma'. No'tëquën ninshitëranquëma'. Ya'ipiya nicatoi, nitotërai.

²⁵ Na'con Quisoso a'chinin. Nani ma'sha ninin. Co insonta' nanitaparinhüë' ya'ipiya ninshitacaso'. Ina nápo' quirica ninshitërai naporini, co isoro'paquë tëranta' naniitonhuë', topirahuë'. Nani huachi.

Quisoso ca'tano'sanēnpita napopiso'

Quisoso nanopiantarahuatón, imapisopita ya'notērinso'

¹ Iya Tiohuero. Ca Nocasēco ninshitaantaranquēn. ¿Noya quēmanta' ya'huaran? Noya canta' ya'huarahuē. A'na quiricaquē nani ninshitēranquēn. Ya'ipi Quisoso naporinso' sha'huitēranquēn. A'chininsonta' anitotēranquēn.

² Ya'ipi inápaquē panantaquē huarē' naporinso' ninshitēranquēn no'tēquēn nitotamaso marē'. Iporaso' naquēranchin ninshitantaranquēn. Co'huara Quisoso inápaquē pantayátēraponhuē', ca'tano'sanēnpita huayoninso' sha'huitērin paatona' a'chinacaiso marē'. Ispirito Santo nohuanton, sha'huitērin. Inapita napopisonta' nitochin, ta'to, ninshitantaranquēn.

³ Quisosos' tēhuēnchachin chiminpirinhuē', nanopiantarin. Ina piquēran catapini shonca tahuēri isoro'paquē ya'huēantarin. Ca'tano'sanēnpita ya'notēra'piarin nanopiantarinso' natēcaiso marē'. Yosē hua'anēntērinso' a'chintaantarin.

⁴ A'na tahuēri inapitarē' ni'so', sha'huitērin:

—Ama a'naroáchin Quirosarin quēran pipicosohuē'. Isēquē ninaco' Ispirito Santo o'main. “Ispirito Santo a'patimaranquēma',” tēnin Tata Yosē. I'hua chachin sha'huitēranquēmaso'.

⁵ Coanshaso' i'quē aporintērinquēma'. Iporaso nipurinhuē' Ispirito Santo aya'coancantaranquēma' catahuainquēmaso marē'. Co hua'quí quēranhuē' ya'coancantarinquēma', itērin ca'tano'sanēnpita.

Quisoso inápaquē pantarinso'

⁶ Ina quēran niyontoantarahuatona', Quisoso natanpi:

—Íraca Sinioro israiro'sa' pancana hua'anēntopirinahuē'. ¿Ipora chachin chiníquēn nanantaton, ina pochin acoantaran ti? itopi.

⁷ —Tata Yosēichin chini chiníquēn nanantērin. Inaora nohuanton, ma'sha acorin. Ma tahuēriso' acoamara. Onporosona napoarinsó', co Yosē nohuantērinhuē' canpita nitotacamaso'.

⁸ Iporaso nipirinhuē' Ispirito Santo na'con catahuarinquēma'. Ya'coancantohuachinquēma', nóya pēnētarama'. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparama'. Ya'ipi naporahuēso' ni'nama', nani nitotērama'. A'napitanta' sha'huitoco'. Quirosarinquē chachin sha'huitoco'. Ina quēran ya'ipi Cotia parti paatoma', sha'huitonco'. Samaria partinta' sha'huitonco'. Ya'ipi parti paatoma', sha'huitēra'piaco', itērin Quisosori.

⁹ Ina topachina, Yosēri inápaquē quēpantarin. Ca'tano'sanēnpitari nicasoi', inápaquē pantarin. Nē'pērāpirinahuē', chitorori imotērin. Co huachi quēnanpihuē'.

¹⁰ Inápaquē pantaquēya', nē'pērāpirinahuē', a'nanaya catoya'piri ya'notiimarin, huiríton a'mopiso'.

¹¹ —¿Ma'marēta' caririario'sanquēma' inápaquē nē'pētērama'? Quisoso nani pantarin. Yosēri inápaquē quēpantapirinhuē', ina chachin o'mantarin. Inápaquē pa'ninso pochachin a'na tahuēri o'mantarin, itērin.

Cotasē ya'huērenamēn Matiasē acopiso'

¹² Ina natanahuatona', Oriposē panēn quēran nohuaramarahuatona', Quirosarinquē paantapi. Co aquēyahuē'. A'na quiromitro pochin aquērinso'.

¹³ Canconahuatona', a'na pēiquē pa'pi. Inapa pē'satē' pēi' ni'ton, nanopēpi. Inaquē naporó' yacapatapi. Pitro, Coansha, Santiaco, Antērisē, Pinipi, Tomasē, Partoromi, Matio, inapita ya'huērapí. A'nanta' Santiaco. Arpio hui'nin inaso'. A'na Simonta'

ya'huërin. Inaso' copirno no'huina'piro'sa' imapirinhuë', inanta' Quisoso imarin. A'na Cotasënta' ya'huërin. Santiago hui'nin inaso'.

¹⁴ Inapitaso' nani tahuëri niyontonatona', Yosë nontápi. Quisoso iinpitanta' huë'pi Yosë nontacaiso marë'. Sanapi'santa' inaquë huë'pi. A'naso' Maria. Quisoso a'shin inaso'. Napopianachin yonquiatona', inaquë na'con Yosë nontápi.

¹⁵ Ina quëran na'a Quisoso imapisopita niyontonpi. Pasa cato shonca piyapi'sa pochin ya'huëpi. Pitrori huancánachin huanirahuaton, itërin:

¹⁶⁻¹⁷ “Shonca catoya'picoi iyaro'sa' Quisoso nani acorincoi a'napita a'chinta'huaiso marë'. Cotasënta' acorin ni'ton, quiyapitarë' Quisoso ca'tanpirinhuë', inimiconënpitari yamapachina, sha'huirapirin. A'notonpachina, mapi. Iráca Ispirito Santo nohuanon, Cotasë napocaso' ninorin. Tapiri ninoton, Yosë quiricanënquë ninshitërin. Iráca ninorinso chachin naporin.

¹⁸ Sha'huirapirinso marë' coriqui quëtopi. Ina coriquinënquë no'pa' pa'anpi. Cotasëso' nitëparahuaton, no'paquë anotaton, ya'poirin. Chi'chirinamën pipirin.

¹⁹ Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita natantopi. Natantahuatona', ina no'pa' apoyatopi. Inahuara nananquë *Aquirama* itopi. Aquiramaso', 'Huënai' No'pa', tapon naporin.

²⁰ Yosë quiricanënquë ninoton, ninshitërin:

'Ama insonta' pëinënquë ya'huë'insohuë'.

No'panëonta', tanahuantërarin quëran pantachin,' tënin.

Ina quëran tantarin:

'Ina ya'huërënamën a'na acoantaquë', tënin anta' Sarmo quiricaquë.

²¹⁻²² Napoaton iyaro'sa' a'na quëmapi acoanta'ahua' Cotasë ya'huërëtacaso marë'. Iráca Coansha aporintaso', Siniro Quisoso caniaririn a'chinacaso'. Naporo' na'a miachincoi Quisoso imarai. Nani tahuëri ca'tanai. Inápaquë panantaquë huarë' ca'tanai. A'nara' Quisoso ca'taninso chachin acoanta'ahua'. 'Quisoso nanpiantarin. Canta' ni'nahuë', ta'caso marë' aco'a'ahua',” tënin.

²³ Ina marë' catoya'pi huayonpi. A'naso' Matiasë. A'nanta' Cosi Parsapa. Costo itopi anta'.

²⁴ Ina quëran Yosë nontopi. “Quëmasáchin Siniro, ya'ipi cancanëhuëi quëran yonquiraiso' nitotëran. ¿Insota' nohuantëran aco'huaiso',

²⁵ inanta' paaton, a'napita a'chintacaso marë'? Cotasë co huachi nanitërinhuë'. Nani a'porinquën ni'ton, parisitopiquë pa'nin,” itopi.

²⁶ Ina quëran cato' ya'pi nininënpita cato' na'pitëa'huayaquë ninshitopi. Yontëra'huayaquë po'morahuatona', pa'tan pa'tantohuachinara, Matiasë nininën pipirin. Shonca a'nara' ca'tano'sanënpita ya'huëpirinahuë', iporaso huachi shonca cato' ca'tano'sanënpita ya'huantapi.

2

Ispirito Santo o'marinso'

¹ Ina quëran Pinticosti tahuëri nanihuachina, Quisoso imapisopita inaquëráchin niyontonpi.

² A'nanaya chiníquën irininso' natanpi. Panca ihuan pochin tënëntërimarin. Inápa quëran o'marin. Ya'ipi pëianaquë tënëanahuanin.

³ Ina quëran pën nënërinso pochin nininsopita ya'noimarin. Ya'ipiya a'naya a'naya motoanshirainënaquë chiniimarin.

⁴ Napohuachina, Ispirito Santori ya'ipiya ya'coancantërin. Ina quëran inari catahuarin nisha nisha nananquë nonacaiso marë'. Co nitotaponaraihuë', a'naroáchin nonpi huachi.

⁵ Ina ninanoquë chachin na'a cotioro'sa' ya'huëapi. Nisha nisha parti quëran huë'pi Yosë chinotacaiso marë'. Napoaton nisha nisha nananquë nonpi.

⁶ Quisoso imapisopita nisha nisha nananquë nonsapiso' natanpi. Natanahuatona', notohuaro' piyapi niyontonpi. A'naya a'naya inahuara nananquë nonpiso' natanahuatona', pa'yanpi.

⁷ Chiniquën pa'yanatona', ninontopi.

—Ma'pitata' natanëhuaso'. Isopitaso Cariria parti ya'huëpisopitaráchin niponaraihuë',

⁸ ¿onporahuatonata' canpoa' nisha nisha nananquë nonëhuaso pochachin inahuanta' a'naroáchin nonpi? topi.

⁹ Nisha nisha parti ya'huëpisopita nani huë'pi. Partiaro'sa', miriaro'sa', irano'sa', Misapotamiaquë ya'huëpisopita, Cotia parti ya'huëpisopita, capatosiaro'sa', pontoro'sa', asiaro'sa', inapita natanapi.

¹⁰ PiriQuiaro'sa', panpiriaro'sa', iquipitoro'sa', nipiario'sa', Sirini pirayan ya'huëpisopita, inapitanta' nani huë'pi. Ni'toro'sa' Noma quëran huë'pisopitanta' natanapi.

¹¹ A'naquën cotioro'sa', a'naquën nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë chinotopi. Critaro'sa', arapiaro'sa', inapitanta' huëcatona', natanapi. “Nisha nishanpoa' nicarihuarahuë', canpoa' nanamënpoaquë chachin nontarinënpoa'. Yosë pa'yápiro nininso' sha'huitarinënpoa', natanëhua'.

¹² Ma'pitata' napopi,” ta'tona', pa'yanpi.

—¿Onporahuatonata' naponontërinënpoa'? topi.

¹³ A'naquënso nipirinhüë' tëhuarahuatona':

—No'pitona', napoapi, toconpi.

Pitro pënëntërinso'

¹⁴ Shonca cato' ca'tano'saso nipirinhüë', co të'huatonaraihuë' huanipi. Pitroso' a'ninquëchin huanirahuaton, chiniquën nontërin ya'ipi piyapi'sa' natanacaiso marë'. “Noya natanco iyaro'sa'. Ya'ipima Quirosarinquë ya'huëramasopitanta' natanco onporaisona no'tëquën sha'huichinquëma'.

¹⁵ ‘Isopita no'pipi,’ topiramahuë', co no'piraihuë'. Co yono pi'iyátërarinhüë'. Co tashiramiachin no'pirëhuë'. Ispirito Santo ya'coancantërincoi ni'ton, naporai.

¹⁶ Iráca pënëntona'pi Coiro itopiso', ninoton ninshitërin ipora ni'saramaso'. Yosë noninso chachin ninshitaton, tapon:

¹⁷ ‘A'na tahuëri ispiritonëhuë' a'pamarahuë nisha nisha piyapi'sa' ya'coancantacaso marë'.

Ya'coancantohuachin, hui'namapita nanamëhuë sha'huirapi.

Hui'napi'santa' co huë'ëponaraihuë', hua'narëso pochin quënanapi.

Mashoro'santa' hua'narapi.

¹⁸ Naporo' ya'ipi natërinacosopita ispiritonëhuëri ya'coancantarín.

Ina nohuanton, nanamëhuë sha'huirapi.

¹⁹ Inápaquë nani ma'sha acoarahuë. Piyapi'sa' quënanpachina', pa'yanapi.

Isoro'paquënta', ma'sha acoarahuë piyapi'sa' yonquicaiso marë'. Huënai', pën, conai' tomontarinso', inapita ni'sapi, ténin Yosë.

²⁰ Sinioro o'macaso' tahuëri na'con yonquicaso' ya'huërin.

Co'huara naniyatërasohüë', nani ma'sha onporapi. Pi'i tashiarín.

Yoqui quëhuashin huënai pochin nisarin. Yosë yonquicaiso marë' inapoarin.

²¹ “Nicha'ëco Sinioro,” topachina', nicha'ësarín.

Anoyacancantahuaton, nicha'ësarín huachi,' ténin Coiro iráca ninshitaton.

²² Natanco iyaro'sa'. Canpitanta' isairi'sanquëma' ni'ton, Yosë nanamën anitotarinquëma'. Quisoso naporinso' sha'huichinquëma', nitotoco'. Inaso' Nasaritoquë ya'huërin. Nani ma'sha nanitaparín. Piyapi a'naroáchin anoyatërin. Co ina pochin ni'chinëhuahuë'.

Yosëri catahuarin ni'ton, naporin. Napoaton: 'Tëhuënchachin Yosë quëran o'marin,' topi. Canpitanta' nicatora', nitotërama'.

²³ Napoaponahuë', canpitari atëpatërama'. Masahuatoma', nisha piyapi'sa' quëtonama' corosëquë tëpacaiso marë'. Co Yosë natëpihuë' ni'ton, tëpapi. Iráca chachin Yosëri yonquirin hui'nin chiminacaso'. Ina nohuanton, oshanënpoa marë' chiminin. Co nohuantërinhuë' naporini, co macacamaso' nanichitomahuë'. Canpitari atëpatopiramahuë',

²⁴ Yosëri ananpitaantarin. Chimirin quëran nicha'ërin. Co chimirini minsërinhuë'.

²⁵ Ina yonquiaton, Tapi iráca tapon:

'Nani tahuëri Siniro ca'tanarincó. Inchinanëhuë quëran ya'huërarin achinicancaincoso marë'. Catahuarinco ni'ton, co pa'yanahuë'.

²⁶ Napoaton noya cancantërahuë. Ma noyacha Tata Yosëso paya, tënahué.

Co naniantarincóhuë', ta'to, co chimina'huaso' të'huatërahuë'.

²⁷ Yosë yonquiato, nontarahué. Hua'yanëhuë, Siniro, co chimipiro'sa ya'huërinquë të'yataranhuë'.

Quëmasáchin natëranquën ni'ton, co nohuantaranhuë' nonëhuë chanatacaso'.

²⁸ Quëma iranën a'notëranco. A'chintëranco quëma nohuitatënquën nóya nanpica'huaso'. Nani tahuëri ca'tananco ni'ton, nóya cancantarahuë', ténin Tapi, iráca ninshitatón.

²⁹ Ni'cochi iyaro'sa'. Tata masho Tapi nani chiminin. Iráca nani pa'pitopi. Pa'pitopiso' ipora huanta' ya'huërarin.

³⁰ Co'huara chimiyantërasohué', Yosëri itërin: 'A'na tahuëri quëma shiparinquën acoarahué hua'anëntacaso marë'. Quëma ya'huërenamën hua'anëntarin. Caso' Yosëco ni'to, co nonpintaranquënhuë', itërin. Napoaton shia'huain ninoton, ninshitërin.

³¹ Cristo nanopiantacaso' ninorin. 'Co chimipiro'sa ya'huërinquë patarancohuë'. Co nonëhuë chanatarinhuë', ténin iráca ninoton.

³² Iporaso' Quisoso chachin Yosëri ananpitaantarin. Quiyari ni'nai.

³³ Ina quëran Yosëri inápaquë quëpantarín. Chiníquën nanantërin ni'ton, inchinanën quëran ahuënsërin. Inapotahuaton, sha'huitërin: 'Ispirito Santo a'pamaquë' piyapi'sa' ya'coancanchin. I'hua sha'huitëranquënso', itërin. Ina quëran Quisosori Ispirito Santo a'paimarin, ya'coancantërincoi, ni'nama'. Napoaton nisha nisha nananquë nonai, natanama'.

³⁴ Tapi co nanopiantatón, inápaquë pantarinhuë', nitotërehua'. Napoaponahuë', ninshitatón, tapon:

'Yosëri Sinioronëhuë sha'huitërin:
"Inchinanëhuë quëran huënsëquë'

³⁵ inimiconënpita cari minsëchinquën," itërin Yosëri, ténin.

³⁶ Yosë hui'nin chachin iyaro'sa', corosëquë apatanantërama'. Inapotopiramahuë', Yosëri noya noya ni'nin. 'Inaso' Cristo, a'paimarahüeso'. Siniro ni'ton, natëcaso' ya'huërin, ténin. No'tëquën iyaro'sa' nani sha'huitëranquëma'," itërin.

³⁷ Piyapi'sa' natanahuatona', na'con sëtopi.

—Co noyahuë' ninai. ¿Ma'ta' iyaro'sa', onpo'iiso'? itopi ca'tano'sa'.

³⁸ Napotohuachinara, Pitrori itaantarín:

—Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'. "Quisocristo imarahüë," ta'toma', apórihuanco'. Ina imapatama', Yosë oshanëma' inquitaringuëma'. Ina quëran Ispirito Santo aya'coancantarínquëma' canpitanta'.

³⁹ Yosë nohuantón, Ispirito Santo a'patimarinpoa'. Canpitanta' ya'coancantarínquëma'. Hui'namapitanta' ya'coancantarín. A'naquëonta' aquë ya'huëpirinahuë', Yosë nohuantón, imasapi. Imapachina', Ispirito Santori ya'coancantarín inahuanta', itërin.

⁴⁰ Itahuaton, na'con pënënin.

—Ipora ya'huëpisopita co manta' Yosë yanatëpihuë'. Ina marë no'tëquën ana'intarin. Canpitaso nipirinhüë' ama inapita pochin cancantocosohüë'. Yosë nontoco' anoyacancanchinquëma'. Ina quëran cha'ësarama', itërin.

⁴¹ Napotohuachina, na'a natëtopi. Naporahuatona', i'quë aporihuanpi. Naporo' tahuëri cara huaranca pochin piyapi'sa' ya'conpi. Quisoso imasapi.

⁴² Ca'tano'sa a'chinpachinara, pa'yatopi natanacaiso'. Noya natanatona', natëpi. Noya nini'tona', ya'huërapí. Quisoso chimininsó' yonquiatona', coshatapatapi. Naporahuatona', apira apira Yosë nontapi.

Quisoso imatona', noya ya'huëpiso'

⁴³ Siniorori catahuahuachina, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi. Na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatopi. Ya'ipi piyapi'sari nicatona', pa'yanpi. “Tëhuënychachin Yosëri catahuarin,” topi.

⁴⁴ Ya'ipi Quisoso imapisopita noya nini'tona' ya'huërapí. A'na huëntoíchin pochin nipi. A'naya a'naya ma'sha pahuantohuachinara, nicatahuapi. Co niapiratopihuë'.

⁴⁵ A'naquënsó' ma'shanënapita pa'anahuatona', coriqui ma'patopi. Ina quëran a'napita pahuantohuachinara, quëtopi.

⁴⁶ Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë niyontonpi. Quisoso chimininsó' yonquiatona', a'na pëiquë a'na pëiquë coshatapatapi. Co apiratonaraihuë', noya cancantapi. Noya cancantatona', coshatapatapi.

⁴⁷ “Ma noyacha Yosëso paya,” tosapi. Ya'ipi piyapi'sari noya ni'pi. Nani tahuëriya a'napitanta' imasapi ni'ton, Yosëri anoyacancantërin. Ina nohuanton, inapitanta' ya'conpi.

3

Apia anoyatërinso'

¹ A'na tahuëri pi'i tëhuërenahuaso', Pitro pa'sarin Yosë chinotopiso pëiquë. Naporo' ora niyontonatona', Yosë nontopi. Coansharë' pa'sapirinhüë'.

² Inaquë a'na quëmapí quënanconpi. Nasitërin quëran huarë' co nanitërinhuë' iratacaso'. Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë quëpapi. A'na ya'coanaquë acopi, “Noyápiachin,” itopiquë. Inaquë acopi coriqui ma'patacaso marë'. Piyapi'sa' Yosë chinotopiso pëiquë ya'compachinara, coriqui ma'patërin.

³ Pitro, Coansha, inapita ya'conasoi', apiari quënanin. Quënanahuaton, coriqui quëtacaiso' nohuantopirinhüë'.

⁴ Pitro, Coansha inapitari ni'sahuatona':

—Ni'coi iyasha, itërin Pitrori.

⁵ “Coriqui quëtarinco,” ta'ton, në'pëtarin.

⁶ Pitroriso nipirinhüë':

—Co coriqui ya'huëtopirincóhuë', nanitato, anoyataranquën. Quisocriso Nasaritoquë ya'huërinso' nanan quëtërinco ni'ton, anoyataranquën. Ina nohuanton, noyataran. Huanirahuaton, noya iratëquë', itërin.

⁷ Inchinan imira quëran masahuaton, ahuanirin. A'naroáchin ca'yopirain nantëre chachin chinirin.

⁸ Ina quëran pashitiquintarahuatón, huanirin. Iratarin. Pitro, Coansha, inapita Yosë chinotopiso pëiquë ya'compachinara, inapitarë chachin apianta' ya'conin. Noya irataton, niirárin. “Ma noyacha Yosëso paya,” tosárin.

⁹ Inapohuachina, ya'ipi piyapi'sari ni'pi. “Ma noyacha Tata Yosë catahuarinco paya,” ta'ton, iratárin.

¹⁰ Ni'sahuatona', piyapi'sari nohuitopi ni'ton, pa'yanpi. “Isoso' quëmapí, Yosë chinotopiso pëi' ya'coananënguë huënsërahuatón, coriqui ma'pachantërinso'. ¿Onporahuatoncha noya iratërin nicaya?” nitopi.

Yosë chinotopiso pëiquë Pitro pënëntërinso'

11 Apia anoyatërinso: “Ama patocosohuë,” ta'ton, Pitro, Coansha inapita co a'porinhuë'. Cara chachin “Saromon ishpananën,” itopiquë pa'pachinara, notohuaro' piyapi'sa' manorahuatona', inaquë niyontonpi. “Ma noyacha ni'ton, apia a'naroáchin anoyatërin paya,” ta'tona', pa'yanpi.

12 Inapita ni'sahuaton, Pitrori itapon: “¿Onpoatonta' iyaro'sa' iso quëmapi nicatora', pa'yanama'? ¿Onpoatonta' quiyanta' ni'saramacoi? Co quiyaora nanitaparaihuë' anoyata'huaiso'. Co quiyaso' noya noyacoihuë'. Yosë nohuanton noyataton, iratarin.

13 Iráca shimashonënpoapita Apraan, Isaco, Cacopo, inapita Yosë chinotopi. Ina Yosëri chachin Quisoso noya noya acorin. Nicha'ëinpoaso marë' a'paimapirinhuë', canpitari masahuatoma', hua'ano'saquë yo'conama'. Piratori yaocoipirinhuë', co canpita nohuantëramahuë'.

14 Quisososo' noyasáchin ninin. Co pi'pisha tëranta' oshahuanpirinhuë', co nohuantëramahuë'. ‘¿Inta' ocoichinquëma?’ itohuachinquëmara, tëpatona'pi huayonama'.

15 Quisoso mini ananpirinpoaso nipirinhuë', atëpatërama'. Tëpapirinahuë', Yosëri ananpitaantarin. Quiyaso' ni'nai.

16 ‘Quisoso catahuarincoi,’ ta'toi, iso apia nohuitëramaso' anoyatërai. Inanta': ‘Inaso', catahuarinco mini,’ ta'ton, noya pa'sarin ni'nama' canpitanta'.

17 Quisoso Yosë quëran o'mapirinhuë', co nitotëramahuë'. Napoaton, iyaro'sa', atëpatërama'. Hua'ano'sanëmanta' co nitotopihuë'.

18 Iráca pënëntona'piro'sa' ninotona', ninshitopi. ‘A'na tahuëri Cristo parisitapon,’ topi. Yosë nohuanton, ninopi. Ninopiso pochachin parisitërin.

19 Napoaton iyaro'sa' ya'ipi co noyahuë' yonquiramaspita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco' oshanëma' inquichinquëma'.

20 Quisocristo imapatama', anoyacancantarinquëma' ni'ton, sano cancantarama'. A'na tahuërinta' ina chachin a'patimantarinquëma'. Canpita marë' nani Yosëri acorin.

21 Iráca quëran huarë' Yosë nohuanton, noya pënëntona'piro'sa' ninopi. ‘A'na tahuëri Yosëri ya'ipiya anoyatarin,’ topi. Anoyataquë huarë' inápaquë Quisoso ya'huantarin.

22 Iráca Moisésëri ninoton, shimashonënpoapita sha'huitërin: ‘A'na tahuëri Yosë nohuanton, a'na pënëntona'pi ya'huapon, ca pochin nininso'. Inaso' Israiro quëmapi. Pënënpachinquëma', ya'ipi natëco'.

23 Insosona co natëhuachinhuë', ya'huërama quëran ocoimiatamaso ya'huërin,' tënin.

24 Ya'ipi pënëntona'piro'sa' iso tahuëri'sa' ninopi. Samoiro quëran huarë' napopi.

25 Yosë nohuanton, ninshitërinëinquëma', nitotërama'. Yosë chachin naporinso' natanama'. Shimashonënpita nontohuachina, yonquiringuëma' canpitanta'. Iráca Apraan itërin: ‘Caora nohuanto, catahuanranquën. Quëma shiparinpita quëran ya'ipi piyapi'sa' noya cancantapi,’ itërin Yosëri.

26 Canpita'ton yonquiatëinquëma', hui'nin ananpitaantarahuaton, a'parin catahuainquëmaso marë'. Ina catahuahuachinquëma', co noyahuë' ninamasopita naniantarama'. Ina quëran nóya cancantarama'. Ina marë' Quisoso a'paimarin,’ itërin.

4*Pitro, Coansha, inapita mapiso'*

1 Pitrori a'chintohuachina, na'a piyapi'sa' natanapi. Coansharinta' pënënin. Pënëntasoi', corto hua'ano'sa' canquipi. Ponisiaro'sa' hua'anën, satoro'sa', inapitanta' canquipi.

2 Piyapi'sa' a'chintopiso marë' no'huipi. “Quisoso nanpiantarin ni'ton, nanpiantacaso' ya'huërin,” topiso marë' no'huipi.

3 Napoaton cato chachin mapi. I'huaraya ni'ton, tashinan pëiquë po'mopi. “Tashiraya natahuan,” ta'tona', napotopi. Naporo' tashi' inaquë tahuërianpitopi.

⁴ Na'a piyapi'saso nipirinhüë' nanamën natanahuatona', natëpi. Nani a'natërápo huaranca pochin quëmapi'sa' Quisoso imasapi.

⁵ Tahuëririnquë ya'ipi cotio hua'ano'sa' niyontonpi. Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', maistro'sa', inapita huë'pi. Quirosarinquë chachin niyontonpi.

⁶ Nisha nisha corto hua'ano'sa' huë'pi. Anasë chini chiníquën nanantërinso', Caihuasë, Coansha, Aricantro, inapita huë'pi. Corto hua'ano'sa' quëmopinënpitarë chachin niyontonpi.

⁷ Pitro, Coansha, inapita maconahuatona', ahuananapipi natanacaiso marë'.

—¿Onporahuatomata' chiníquën nanantatoma', apia anoyatërama'? ¿Inta' nanan quëtërinquëma' anoyatacamaso'? itopi.

⁸ Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, Pitrori itapon:

—Natanco hua'ano'sanquëma' ninamaso'.

⁹ Tëhuëenchachin co quiyaora nanitëraihuë' apia anoyata'huaiso'. “¿Onporahuatomata' anoyatërama'?” itëramacoi ni'ton,

¹⁰ no'tëquën sha'huitaranquëma', nitotoco'. Ya'ipi israiro'sa' nitochina'. Quisocristo Nasaritoquë ya'huërinso' nanan quëtërincoi anoyata'huaiso'. Ina catahuarincoi ni'ton, anoyatërai. Yosëri a'paimapirinhüë', canpitariso' corosëquë apatanantërama'. Tëpapuramahuë', Yosëri ananpitaantarin. Ina nohuanton iso quëmapi nani noyataton, isëquë huanirarin.

¹¹ Ni'cochi. Yosë quiricanëinquë naporin: “Pëi' nina'piro'sa' pëihuachina', a'na na'pira' quënanpirinahuë', co nohuantopihuë'. ‘Nagoonin,’ ta'tona', tē'yatopirinhüë'. Hua'anëni maantarahuaton, ‘Iso na'pi na'con na'con nohuantërahuë pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoantarin,” tēnin. Quisocristoso' ina na'pi pochin. Canpita co nohuantopiramahuë', Yosëri noya noya ni'nin.

¹² Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'. Co a'na nanitërinhuë' nicha'ëinpoaso'. Inaíchin nanitërin nicha'ëinpoaso', itërin Pitrori.

¹³ Ina natanahuatona', cotio hua'ano'sa' ninontopi. “Isopitaso' topinan piyapi'sa'. Co maistro'sahuë'. Co na'con quirica nitotaponaraihuë', co tē'huatërinënpoahuë'. Ma'pitacha nitotopi paya. Quisoso ca'tanpi ni'ton, ina pochin cancantopi,” nitopi.

¹⁴ Quëmapi nani noyatërinso' inaquë huanirarin ni'ton, co nanitopihuë' “Nonpinápi,” ta'caiso'.

¹⁵ Pitro, Coansha, inapita aipiran a'parahuatona', inahua capini ninontapi.

¹⁶ —¿Ma'ta' isopita onpotahua'? Apia nani anoyatopi. Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita nitotopi. Nani ni'pi. Co nanitërehuahuë' “Nonpinápi,” ta'caso'.

¹⁷ Nipirinhüë', ama aquëtë' piyapi'sari natëcaiso marëhuë' pënëanhuan'. “Ama huachi Quisoso nanamën sha'huicosohuë’,” itahua', nitopi.

¹⁸ Ina quëran amatantarahuatona', pënënpí. “Ama aquëtë' a'chintantacosohuë'. Ama Quisoso nanamën sha'huitantacosohuë’,” itopi.

¹⁹⁻²⁰ Napotopirinhüë', Pitro Coansharë chachin co yanatëtopihuë'.

—Yosë natëtoi, co nanitëraihuë' canpita natëca'huainquëmaso'. Co quiyaso' nanitëraihuë' ta'tahuaiso'. Ni'naiso' sha'huirápoi. Natanaisonta' sha'huirápoi. “Co Yosë natëcaso' ya'huërinhuë’,” ¿tënama' ti? itopi.

²¹⁻²² “Co natëhuatamacoihuë', ana'intarainquëma’,” itahuatona', a'papi. Apia anoyatërinso' nani catapini shonca na'con pi'ipitërin ni'ton, ya'ipi piyapi'sari pa'yatopi. “Yosëíchin nanitërin anoyatacaso'. Ma noyacha Yosëso paya,” topi ya'ipi piyapi'sa'. Napoaton hua'ano'sari co nanitopihuë' ana'intacaiso'.

Yosë nontopiso'

²³ Nani Pitro, Coansha, inapita a'pahuachinara, imapisopitatuquë paantarahuatona', sha'huiconpi. “Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', inapita chiníquën pënëninacoi ama a'china'huaiso marëhuë’,” itopi.

²⁴ Napotohuachinara, napopianachin yonquiatona', Yosë nontopi: “Quëmasáchin Siniro chini chiníquën nanantëran. Isoro'pa', inápaquë ya'huërsopita, iiro'sa', ya'ipi ma'sharo'sa', inapita acoran.

²⁵ Quëma nohuanton, iráca Tata masho Tapi ninshitérin. Inaso' noya natërinquënso'. Ispirito Santori ayonquirin ni'ton, no'tëquën ninshitaton, itapon:

‘Inpio naciono'saquë ya'huëpisopita, co no'tëquën yonquipihuë'.

Siniro co quë'yatonaraihuë' pinosapi:

“Huëco canpoari minsëahua',”

ta'tona', ma'sha onpotacaiso' yonquirapi.

²⁶ Copirnoros'a', hua'ano'sa', inapita niyontonpi.

Siniro ahuëcaiso marë' nisha'huitapi.

Copirno huayoninso chachin Cristoso nipirinhüë', co nohuantopihuë', ténin Tapi iráca ninshitaton.

²⁷ Iso ninanoquë chachin Siniro, piyapi'sa' yonquipi hui'nan tëpacaiso marë'. Inaso' nóya nipirinhüë', tëpapi. Quëmari acoranso nipirinhüë', co quë'yapihuë'. Irotisë, Ponsio Pirato, nisha piyapiro'sa', israiro'sa', inapitari Quisoso no'huipi.

²⁸ Quëmaso nipirinhüë' chini chiníquën nanantëran. Co nohuantëranhuë' naporini, co nanitapaitonahuë'. Iráca quëran huarë' yonquiran ina chiminacaso' ni'ton, aparisitopi.

²⁹ Iporaso' Siniro, quiyanta' no'huirinaoiso', nitotëran. Quëmasáchin yanatërainquën ni'ton, catahuacoí chiníquën cancantatoi, quëma nanamën sha'huii.

³⁰ Cania'piro'santa' quëmari anoyatëquë'. ‘Yosë hui'nin chachin nanan quëtërincoi', topatoi, catahuacoí piyapi'sa' noyachina'. Ina ni'pachina', yonquiapi huachi,” itopi Yosë nontatona'.

³¹ Nani Yosë nontohuachinara, ina nohuanton, pëi' nacon nacontarin. Ispirito Santori ya'ipiya noyá ya'coancantërin. Chiníquën cancantatona', Yosë nanamën sha'huirapi.

Imapisopita capini ninosoropiso'

³² Ya'ipi Quisoso natëpisopita noya nini'tona', ya'huëpi. Napopianachin yonquipi. A'naya a'naya pahuantohuachinara, niquëtopi. Co manta' niapiratopihuë'.

³³ Ca'tano'sa' na'con sha'huirapi. “Siniro Quisoso nanpiantarin. Nani ni'nai,” topachinara, na'a piyapi'sa' noya natanpi. Yosëri ya'ipiya catahuarin.

³⁴ Napohuachina, co a'naya tëranta' ma'sha pahuantërinhuë'. A'naya a'naya no'panën, pëinën, ma'shanën, inapita ya'huëtohuachinara, pa'anpi.

³⁵ Pa'anahuatona', coriqui canapiso' ca'tano'sa' quëtopi piyapi'sa' quëtacaiso marë'. A'naya a'naya pahuantohuachinara, quëtopi.

³⁶ Naporo' a'na quëmapi ya'huërin. Cosi itopiso'. Ca'tano'sari nisha nininën acotopi. Pirnapi itopi. Pirnapiso': “Achincancantona'pi,” tapon naporin. Inaso' Nihui huënton quëmapi, Chipriquë hua'huatërinso'.

³⁷ Inanta' no'panën pa'anin. Pa'anahuaton, ya'ipi coriqui canarinso' ca'tano'sa' quëtërin pahuantërsopita quëtacaiso marë'.

5

Ananiasë sa'inë chachin nonpininso'

¹ A'na quëmapi Ananiasë itopisoso' nipirinhüë' yanonpinin. Sa'inso' Sahuira itopi. Inahuaso' no'panëna pa'anpirinahuë', co nohuantopihuë' ya'ipi canapiso' yocacaiso'.

² Napoaton ninontopi. “Coriqui yo'conpatë', onposona canarëso' ama sha'huitasohüë'. Ya'ipimiáchin quëtërëso pochin quëta noya ni'inënpo',” itërin sa'in. “Inta nipachin inapota,” topachina, patoma coriqui canarinso' po'orahuaton, taparin. Napopinchin ca'tano'sa' quëtontarin.

³ Co Pitroso' sha'huitopirinhüë', Yosë nohuanton, nitotërin. Nitotaton, Ananiasë itërin:

—¿Onpoatonta iyasha Sopai natëran? Ispirito Santo yanonpintaton patoma coriqui canaranso' quëmaora marë' taparan.

⁴ Co'huara pa'ayantëraponhuë', no'paso' quëmaquën. Quëmaora nohuanton pa'anan. Ina quëran nani pa'anpatana coriqui canaransonta', quëmaquën. Co nohuantohu-atanhuë', co ya'ipi quëtacaso' ya'huë'itonhuë'. “Ya'ipimiáchin coriqui Yosë quëtarahuë,” tëcaton nonpinan. Co iyasha, napo'itonhuë'. Co piyapiáchin nonpintëranhuë'. Yosënta' yanonpintopiranhue', co inaso' nanitëranhuë' nonpintamaso', itërin.

⁵ Ananiasë natanahuaton, a'naroáchin no'paquë anotaton, chiminin. Piyapi'sari ni'pachinara, pa'yanpi. A'napitanta' natantahuatona', pa'pi të'huatopi.

⁶ Ina quëran hui'napi'sari nonënso' so'pinahuatona', quëpapi pa'pitacaiso marë'.

⁷ Cara ora quëran pochin, sa'ionta' huë'nin. So'in chimininso' co nitochátërarinhue'.

⁸ Huë'pachina, Pitrori itapon:

—Pi'pian imoya yanatananquën. Achin so'yan isonapo' coriqui quëtërincoi. ¿Isonápo marë' no'panëma' pa'anama' ti? itërin.

—Inanapo marë' mini pa'anai, ténin sanapi.

⁹ —¿Onpoatonta' imoya canpita capini ninontatoma', Ispirito Santo yanonpintopiramahuë'? “Co ina ana'intarinpohuë',” ta'toma', napopiramahuë'. Ni'quë'. Quëmapi'sa' so'yan pa'pitopisopita nani huënantarapi. Quëma' ya'huë'rë quëpantarinëquën pa'pitiñenquënso marë', itërin Pitrori.

¹⁰ Itohuachina, a'naroáchin chiminaton, inaquë chachin anotërin anta'. Hui'napi'sa' huëantarahuatona', chimipi quënanquinantapi. Inanta' quëpantarahuatona', so'in pirayan pa'pitopi.

¹¹ Ya'ipi Quisoso huëntonëquë ya'conpisopita të'huatopi. A'napitanta' natantahuatona', “Ana'intoahuachinpoa' canpoanta',” ta'tona' pa'pi të'huatopi.

Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatopiso'

¹² Naporo' tahuëri'sa' Yosë nohuanton, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi. Na'a cania'piro'sa' së'huarahuatona', a'naroáchin anoyatopi. Piyapi'sari ni'pachinara, “Tëhuëñchachin Yosëri catahuarin,” topi. Ya'ipi imapisopita “Saromon ishpananën,” itopiquë niyontonapi.

¹³ Imapisopitaráchin inaquë niyontonpi. A'napitaso': “Ana'intoahuachinpoa',” ta'tona', co inaquë niyontonpihuë'. Napoaponahuë', “Inapitaso' nóya piyapi'sa',” topi ya'ipiya.

¹⁴ Naporahuaton, na'con na'con piyapi'sari Quisoso natëtona', imasapi anta'. Na'a quëmapi'sa' sanapi'sarë chachin ya'conachinpi.

¹⁵ “Quisosori catahuarin ni'ton, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi,” ta'tona', na'a cania'piro'sa' quëntarahuatona', cachiquë acoonpi anoyatacaiso marë'. A'naquën nantëtë'rë chachin acoonpi. A'naquëonta' sahuanasaquë tëranta' aquëhuëñpi. “Pitro pa'pachin, hua'yanën tëranta' tashinantohuachin, noyatapon nimara,” ta'tona', quëntapi.

¹⁶ Ya'cariya ninanoro'sa' quëraonta' huë'pi. Quirosarinquë huë'sahuatona', cania'piro'sa' quëpi. Sopairi ahua'yantërinso'pitanta' quësapi. Yosë nohuanton, ya'ipiya anoyatopi.

Cotio hua'ano'sari aparisitopiso'

¹⁷ Napohuachina, corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' no'huitërin huachi. “Na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi,” ta'ton, apiratërin. Satosioro'santa' no'huitopi.

¹⁸ Napoaton ca'tano'sa' masahuatona', tashinan pëiquë po'mopirinhue'.

¹⁹ Yono tashi' Siniro anquëninën huë'sahuaton, ya'coana i'soatiirin. Ca'tano'sa' aipiran quëparahuaton, sha'huitërin:

²⁰ “Yosë chinotopiso peiquë paco'. Inaquë pa'sahuatoma', piyapi'sa' a'chintoco' nasha pochin nanpicaiso marë',” itërin anquëñiri.

²¹ Ina natanahuatona', tashiramiachin Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. Piyapi'sa' huë'pachinara, a'chintapi.

Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso', satorioso'sa', inapitaso' co nitotaton-ahuë', niyontonahuatona', ya'ipi hua'ano'sa', Israiro ansiano'sa', inapita amatopi. Huë'pachinara, ponisia a'papi inapita maconacaiso marë'.

²² Ponisiaro'saso' tashinan pëiquë pa'pirinahuë', co insonta' quënanpihuë'. Huëantarahuatona', sha'huitiipi.

²³ —Tashinan pëi' noya niahuitopinan quënanconai. Ya'coanaquë ponisiaro'sa' a'pairápirinahuë'. I'soapiraihuë', capa piyapi huachi, itiipi.

²⁴ Natanahuatona', ponisiaro'sa' hua'anën, corto hua'ano'sa' chini chiníquën nanantopisopita, inapita pa'yanpi. Pa'yanahuatona', ninontopi. “¿Intoacha pacaiya? ¿Ma'ta' onpoapona napoapi?” nitopi.

²⁵ Naporo' a'na quëmapiri huë'sahuaton, sha'huitiirin.

—Quëmapi'sa' tashinan pëiquë po'moramaso', Yosë chinotopiso pëiquë piyapi'sa' a'chintapi, itërin.

²⁶ Ina quëran ponisiaro'saso' hua'anënarë chachin pa'sahuatona', macoantapi. Piyapi'sa' të'huatona', co ahuëpihuë'. “Na'piquë të'yarahuachinënpoa',” ta'tona', oshaquëran mapi.

²⁷ Hua'ano'sa' niyontopiquë quëpapi. Inaquë quëpahuachinara, hua'an chini chiníquën nanantërinso'ri itapon:

²⁸ —Nani pënënatënquëma': “Ama huachi Quisoso nanamën a'chincosohuë',” itopiranquëmahuë', aquë aquëtë' a'chinarama'. Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita natanapi. Inapoatoma', Quisoso chimininsó marë' na'intaramacoi, itërin.

²⁹ —Pënëpiramacoihuë', Yosë na'con na'con natëcaso' ya'huërin. Napoaton co nanitëraihuë' natëca'huainquëmaso'.

³⁰ Tëhuëenchachin corosëquë patanantatoma', Quisoso tëpapirahamuë', shimashonënpoapita chinotërinso Yosëri chachin ananpitaantarín.

³¹ Inapotahuaton, inchinanën quëran acorin. Inaso' hua'anënpoa' ni'ton, natëcaso ya'huërin. Nóya nicaton ya'ipi israiro'sanpoa' nicha'ëinpoaso marë' acorin. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'.

³² Ina nitotatoi sha'huirárai. Ispirito Santorinta' inachachin anitotarín. Yosë natëhuatëhua', Ispirito Santo aya'coancantarínpoa', itërin Pitrori.

³³ Cotio hua'ano'sari natanahuatona', chiníquën no'huiantarahuatona', yatëpapirahamuë'.

³⁴ A'na hua'an ya'huërin. Inaso' cotio maistro. Camariro itopi. Parisio quëmapiri niponahuë': “Noya quëmapiri inaso',” topi ya'ipi piyapi'sa'. Inaso' huanirahuaton, itërin:

—Isopita aipiran ocoico' pi'pian nonchinquëma'. Apira huënanta'ina', itërin.

³⁵ Nani ocoihuachinara, pënënin.

—Ni'cona iyaro'sa' tëhuëtama'. Co isopita tëpacaso' ya'huërinhuë', tënahuë.

³⁶ Ni'cochi. Iráca Tiotasë ya'huërin. “Ca hua'an ya'coanahuë',” topachina, catapini pasa pochín quëmapiri'sari imapi. Imasapirínahuë', tëpahuachinara, ya'ipi imapisopita yanquëëpi huachi.

³⁷ Ina piquëran copirno sha'huitërinpoa' nininënpoa' niacotacaso'. Naporo' a'nanta' ya'huërin, Cotasë Caririaquë ya'huërinso'. Na'con miáchin piyapi'sari imasapirínahuë', inanta' tëpahuachinara, imapisopita yanquëëpi.

³⁸ Napoaton ama isopita tëpacosohuë'. Tananpitoco', tënahuë. Inahuara yonquinëna quëran a'chinahuachinaso', oshaquëran imapisopita pipimiatapi.

³⁹ Nipirínahuë', Yosëri catahuahuachin, co canpitari acopitaramahuë'. Ni'cona Yosë chachin inimicototama', itërin.

Itohuachina, hua'ano'sari natëtona', co tëpapihuë'.

⁴⁰ Ca'tano'sa' naquëranchin amatantarahuatona', chiníquën huihuipi. “Ama huachi insonta' Quisoso nanamën sha'huitocosohuë',” itahuatona', a'papi huachi.

⁴¹ A'pahuachinara, pipipi. “Yosë noya ni'nincoi ni'toi, Quisoso marë' parisitërai,” ta'tona', capa cancantopi. Co manta' sëttopihuë'.

⁴² Nani tahuëriya Yosë chinotopiso pëiquë a'chinapi. Co ta'topihuë'. Pëiro'saquënta' Quisoso nanamën sha'huirapipi. “Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso',” tosápi.

6

Canchisë quëmapi'sa' catahuacaiso marë' acopiso'

¹ Naporo' tahuëri'sa' Quisoso imapisopita na'asapi. Notohuaro' ya'huëpi huachi. A'naquën cotio nananquë nonpi. A'naquënso nipirinhüë' cotioro'sa' niponaraihuë', Crico nananquë nonpi. Inapitaso' co noyahuë' cancantatona', taponá: “Nani tahuëriya quëyoro'no'sa' huë'pachinara, a'naya a'naya cosharo' ma'patopirinahuë', co napopi-anachin quëttopihuë', apiratërinacoi. Crico quëyoro'no'sa' pahuantopi,” topi.

² Ina natanahuatona', ca'tano'sari ya'ipi Quisoso imapisopita ayontonpi. Niyonton-pachinara, itopi:

—Natancoi iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Yosë nanamën a'china'huaiso marë' Quisocristo acorincoi. Inaso nipirinhüë', nani tahuëri cosharo' yo'sápatoi, co nanitërai huë' Yosë nanamën a'china'huaiso'. Co a'chinpatoi huë', co noyahuë' nisara, tënai.

³ Napoaton iyaro'sa', canchisë ya'pi huayonco' catahua'inacoiso marë'. Ispirito Santori noyá ya'coancantërinso' huayonco', noya yonquipiso'. Noya quëmapisáchin acoa'ahua' cosharo' yocacaiso marë'.

⁴ Quiyaso nipirinhüë' Yosë nonta'huaiso', nanamën a'china'huaiso', inasáchin yon-quiarai, itopi ca'tano'sari.

⁵ Natanahuatona':

—Noyapa'. Pa'ahua acoa'ahua', topi ya'ipiya. Ina quëran Istipan huayonpi. Inaso' Yosë nóya natërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin. Pinipi, Porocoro, Nicanoro, Timon, Parminasë, Niconasë, inapitanta' huayonpi. Niconasëso' Antioquiaquë hua'huatërin. Co cotio quëmapihuë' niponahuë', cotioro'sa pochin Yosë chinotërin. Iporaso' Quisoso imasarin anta'. Inanapo huayonpi.

⁶ Inapita huayonahuatona', ca'tano'saquë quëpi. Yosë nontahuatona', së'huamotopi acocaiso marë'. Inapotatona', acopi huachi.

⁷ Ina quëran ca'tano'sa' nani tahuëri pënëntapi. Yosë nanamën a'chinapi. Aquë aquëtë' nahuinin. Quirosarinquë na'con na'con piyapi'sa' imasapi. Na'a corto hua'ano'santa' Quisoso nanamën natëpi.

Istipan mapiso'

⁸ “Istipanso' nóya pënëntërin,” topi ya'ipiya. Ispirito Santori catahuarin ni'ton, sacai' nininso' nanitaparín. Cania'pi marë' Yosë nontohuachina, a'naroáchin noyatopi. Napoaton: “Tëhuëenchachin Yosëri catahuarin,” topi.

⁹ A'naquën cotioro'saso nipirinhüë', nisha niyontonpiso pëi quëran huëcatona', Istipan no'huipi. “Patron quëran pipipisopita,” itopiso quëran huë'pi. Inapitaso' Sirini quëran, Aricantëria quëran, Sirisia parti quëran, Asia parti, inaquëranpita huëcatona', Quirosarin-quë ya'huëpi. Inapitaso' Istipan no'huipi. Hua'qui' chiníquën ninontopi.

¹⁰ Istipanso nipirinhüë', Ispirito Santori catahuarin ni'ton, no'të no'tëquën nonin. Co nanitopihuë' a'panicaiso'.

¹¹ Napoaton po'oana quëran quëmapi'sa' pahuërëpi sha'huirapicaiso marë'. Inapoto-huachinara, sha'huirapipi:

—Iso quëmapiso', co noyahuë'. Moisésë pinorin. Yosënta' pinorin natanai, tosápi.

¹² Ina pochin nonatona', na'a piyapi'sa' ano'huitopi. Cotio ansiano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' ano'huitopi. Co huachi Istipan noya ni'pihuë'. Napoaton maconpi. Maconahuatona', quëpapi cotio hua'ano'sari natanacaiso marë'.

¹³ Nani niyontonpachinara, naquëranchin sha'huirapiantapi. Nonpinatona', co no'tëquën sha'huirapipihuë'.

—Yosë chinotopiso pëi' noya nipirinhüë', nonapirarin. “Moisësë iráca pënëntërinsona' co natëcaso' ya'huërinhuë',” toconin.

¹⁴ Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' imaton, naporinso' a'chinarin. “A'na tahuëri Quisosori Yosë chinotopiso pëi' ata'huantarín. Moisësë pënëninpoasonta' ananiantatonpoa', nisha a'chintarinpoa',” toconin Istipan natanai, topi sha'huirapitona'.

¹⁵ Ina quëran hua'ano'sari Istipan ni'sapi. Ni'sapirinhüë', ya'pirin anquëni pochin huënaráchin ni'tërin.

7

Istipan sha'huirinso'

¹ Ina quëran Corto hua'an chini chiníquën nanantërinsoari natanin.

—¿Tëhuëenchachin naporan nonapon? itërin.

² —Co onporonta' api Yosë pinorahuë'. Natanco, apiro'sa'. Iyaro'sa' canpitanta' natanco no'tëquën sha'huichinquëma'. Iráca quëran huarë' shimashonënpoapita Yosë imapi. Canta' ina imarahuë. Tata Yosëso' noya noya. Iráca Tata Apraan nisha no'paquë ya'huaso', ya'notimarin. Co Aranquë pa'shátëraponhuë', nontërin. Misopotamia parti ya'huëpirinhüë', inaquë Yosëri itapon:

³ “Ya'huëran quëran pipimiatëquë'. Quëmopinënpitanta' patomiatëquë'. A'na parti paaton, inaquë ya'huëquë'. Carinquën a'notaranquën, inaquë ya'huëmiatëquë',” itërin Yosëri.

⁴ Natanahuaton, Apraan pipirin. Cartia parti quëran pipirahuaton, Aranquë pa'nin. Inaquë ya'huëantapirinhüë'. Ina quëran pa'pin chiminpachina, Yosë nohuanton, Canaan parti huë'nin. Ya'huërëhuaquë chachin huë'nin.

⁵ Huë'pirinhüë', Yosë nohuanton, co no'pa' ya'huëtërinhuë'. Co pi'pisha tëranta' hua'anëntërinhuë'. “A'na tahuëri Canaan parti ya'huëmiatarama'. Quëma shiparinpita na'asahuatona', ina no'pa' hua'anëntapi,” itërin Yosëri. Co hui'nahuayantërasohüë', napotërin.

⁶ Ina quëran Yosëri itantarín: “A'na tahuëri quëma shiparinpita nisha parti yacapatapona'. Inaquë nisha piyapi'sari chiníquën asacatapi. Co pahuërëaponaraihuë', asacatapi. Catapini pasa pi'ipi aparisitapi.

⁷ Nipirinhüë', nisha piyapi'sa' shiparinpita aparisitopiso' ana'intarahuë. Ina quëran shiparinpita pipirapi. Isëquë chachin huënantahuachina', chinotarinaco,” itërin Yosëri.

⁸ Ina quëran itantapon: “Caora nohuanto, catahuanquën. Hui'nanpita, ya'ipi shiparinpita, inapitanta' catahuanahuë. Napoaton marca niacotoco' imaramacoso' anitotacamaso marë',” itërin. Ina quëran Apraan hui'nin ya'huëtërin. Isaco itërin. Posa tahuëritohuachina, marca acotërin. Isaco mashotohuachina, hui'nin ya'huëtërin. Cacopo itopi. Ina quëran inanta' hui'ninpita ya'huëtantarín. Shonca cato' ya'huëtërin. Ya'ipiya marca niacotëra'piapi. Inapita quëran shonca cato' huënton cotioro'sa' ya'huërëhua'. Inapitaso' shimashonënpoa', tënëhua'.

⁹ A'nara' Cosi itopi. Iinpitari apiratatona', no'huipi. Iina chachin nipirinhüë', co quë'yapihuë'. Napoaton nisharo'sa' ya'nohuachinara, pa'anpi asacatacaiso marë'. Nisha piyapi'sari Iquipito'pa' quëpapi. Yosëriso nipirinhüë' catahuan.

¹⁰ Parisitopirinhüë', nicha'ërin. Ina nohuanton, Iquipito copirnorí noya ni'nin. “Cosi noya quëmapi. Noya yonquirin,” ta'ton, chiníquën nanan quëtërin. Ya'ipi copirno ma'shanënpita a'pairin. Ya'ipi Iquipito piyapi'sa' camairin.

11 Naporo' Iquipito parti cosharo' co noya papotërinhuë'. Hua'qui' co manta' papotërinhuë' ni'ton, tanarotopi. Canaan partinta' capa cosharo'. Shimashonënpoa' co manta' ya'huëtopihuë' capacaiso'. Parisitápi.

12 “Iquipito parti trico ya'huërin,” topiso marë' Cacoposo' hui'ninpita a'parin cosharo' pa'anacaiso marë'. Iina chachin ma'paponaraihuë', nani mashotërin ni'ton, co nohuitopihuë'. Ina pa'anatona', ya'huëpi'pa' cosharo' quëpaantapi capacaiso marë'. Ina capatona', nanpipi.

13 Ina quëran pë'yahuachinara, pa'pini a'paantarin. Naporo' Cosiri sha'huitërin. “Caso' co nishacohuë'. Cosico. Iyaya, itoco,” itërin. Copirnonta' iinpita anohuitërin.

14 Ina quëran Cosiri pa'pin amatërin. Ya'ipi quëmopinënpitanta' amatërin. Ya'ipi quëran canchisë shonca a'natërápo piyapi ya'huërin.

15 “Huëquë', tata, isëquë ya'huëa'ahua',” itohuachina, Cacoponta' Iquipito'pa' pa'marin. Ya'ipiya pa'mapi. Inatohua' Cacopo chiminin. Ya'ipi shimashonënpoanta' inaquë ya'huërapa quëran chiminpi.

16 Cacopo chiminpachina, nonën isëquë chachin quënantapi pa'pitacaiso marë'. Siquimoquë pa'pitopi. Ina no'pa chachin iráca Apraani, amororo'sa' pa'antërin.

17 Yosëri chachin nani iráca Apraan sha'huitërin Canaan parti hua'anëntacaso'. Nipirinhüë', shinpita co a'naroáchin panantapihuë'. Hua'qui' Iquipitoquë ya'huëpi. Inaquë na'api. Panantacaiso' tahuëri ya'caritohuachina, notohuaro' israro'sa' ya'huëpi.

18 Napoin quëran Iquipito parti nisha copirno ya'conin. Cosiso' iráca chiminin ni'ton, co nohuitërinhuë'.

19 Cosi naporinso' co nitotërinhuë' ni'ton, nonpintaton, israiro'sa' aparisitërin. Ahuihuitahuaton, chiniquën asacatërin. Naporahuaton: “Quëmapia'hua nasitohuachin, aipiran tē'yatoco' chimiin,” itërin.

20 Naporo', iyaro'sa', Moisésë nasitërin. Yosëri noya ni'nin. Pa'pin a'shinë chachin nosoropi ni'ton, cara yoqui po'orahuatona', pëinënquë acanopitopi.

21 Ina quëran aipiran acohuachina', Yosë nohuanton copirno hui'nini chachin manin aso'socaso marë'. Hua'huin pochin ni'nin.

22 Iquipito maistro'sari noya a'chintopi. Ya'ipi nitotopiso' a'chintopi. Napoaton noya noya nonin. Nani ma'sha nicacaso' nitotërin.

23 Catapini shonca pi'ipitohuachina, a'napita israiro'sa' yonquiaton, pa'nin ni'tapon.

24 Inaquë a'na Israiro quëmapi quënanconin. Co manta' onpopirinhüë', Iquipito quëmapi ahuëaton, yatëpararin quënanconin. Quëmopinën nosoroaton, “cari i'huërchí,” tēnin. Ina quëran Iquipito quëmapi ahuëaton, tēparin.

25 “Israiro'saso' iyahuëpita. Yosë catahuaarinco inapita nicha'ëca'huaso',” tēnin Moisésë yonquinënquë. Inapitaso nipirinhüë' inari nicha'ëcaso' co yonquipihuë'.

26 Tahuëririnquë cato' israiro'sa' capini niahuërapa, Moisésëri quënanconin. “¿Onpoatomata' canpita capini niahuëarama'? Nanan anoyatoco',” itërin.

27 Ahuëtona'piso nipirinhüë' co nohuantërinhuë' natëcaso'. “¿Inta' hua'an acorinquën? Co coisë pochin sha'huitancoiso' ya'huërinhuë'.

28 I'huara Iquipito quëmapi tēparan. ¿Inapochachin canta' yatëparanco ti?” itërin.

29 Ina natanahuaton, tē'huatërin. “Copirno natantohuachin, no'huiarinco,” ta'ton, pipimiatërin huachi. Matian parti yacapatërin. Inaquë sa'aton, cato' hui'nin ya'huëtërin.

30 Catapini shonca pi'ipi Moisésë inaquë ya'huërin. Ina quëran a'na tahuëri inotëro' parti pa'nin. Sinai motopi ya'cariya ni'so', sarsa nara orotarinsó' quënanin. Inaquë chachin anquëniri ya'notimarin.

31 Ina ni'sahuaton, pa'yanin. “¿Ma'ta' inaso' nimara?” ta'ton, ya'cariconin. Naporo' Yosëri itapon:

³² “Caso' Yosëco. Quëma shimashonënpita chinotërinaco. Apraan, Isaco, Cacopo, inapita chinotërinaco,” itërin. Moisësë të'huataton, ropa ropátarin. Monshorahuaton, co yani'ninhuë'.

³³ Ina quëran Yosëri itantarín: “Sapatën ocoiquë'. Isëquë nontaranquën ni'ton, isëquë chachin chinotancoso' ya'huërin, ténahuë.

³⁴ Piyapínëhuëpita Iquipitoquë ya'huëpirinahuë', parisitápi ni'nahuë. Chiníquën aparisitopi ni'ton, tarëtápi, natanahuë. Napoaton nicha'ësarahuë huachi. Huëquë' inatohua' a'pa'inquën nicha'ëcamaso marë',” itantarín.

³⁵ Napoaton Moisësë inatohua chachin paantarín. Iráca israiro'sa' yacatahuapirinhuë', co yanatëpihuë'. “¿Inta' hua'an acorinquën? Co coisë pochin sha'huitancoiso' ya'huërinhuë',” itopi. Yosëso nipirinhüë' Moisësë chachin hua'an acorin. Nara'huaya quëran anquëniri ya'notaso', Yosëri sha'huitërin inapita nicha'ëcaso marë'.

³⁶ Ina quëran Iquipitoquë paantarahuaton, nani ma'sha Yosë pochin ninin, sacai' nininsopita. Inapoaton, Iquipito quëran ocoirahuaton, nicha'ërin. Inapochachin Quëhuai marëquë, inotëro parti inaquëpita Yosë pochin ninin. Catapini shonca pi'ipi inaporin.

³⁷ Moisësëri chachin inapita itërin: “A'na tahuëri Yosë nohuanton, a'na pënëntona'pi ya'huapon, ca pochin nininso'. Inanta' Israiro quëmapi nisarin,” ténin.

³⁸ Iráca inotëro parti shimashonënpoa' niyontonpachinara, Moisësëri Yosë nanamën anitotërin. Sinai motopiquë pa'pachina, anquëniri nontërin. Yosë nanamën sha'huitërin noya nanpicaíso marë'. Canpoa marënta' sha'huitërin.

³⁹ Shimashonënpoa'so nipirinhüë' co nohuantopihuë' Moisësë natëcaíso'. Yaa'popi. Iquipito parti na'huanatona', inatohua' yapa'mantapi.

⁴⁰ Napoaton Moisësë motopiquë ya'huaso', iin, Aaron itopiso', nontopi. “Maman-shiro'sa' nitocoi, ina imahua'. Moisësë Iquipito quëran ocoipirinpoahuë', ¿intohuaso' pa'mara?” ta'tona', mamanshi nipi.

⁴¹ Ohuaca'huaya pochin nininso nipi. Ma'sha tëparahuatona', mamanshi moshapi. Inahuara nipiso' niponahuë', pa'yatatona' pita nipi.

⁴² Napoaton Yosëri tananpitërin. Tananpitohuachina, ma'sha inápaquë ya'huërinso'pita moshapi. Pi'i, yoqui, tayora, inapita moshapi. Pënëntona'pi iráca Yosë quiricanënuë' ninshitatón, tapon:

“Israiro'sa' nontatón, Yosëri itërin:

‘Catapini shonca pi'ipi inotëro parti paasëma' ma'sha tëpahuatamara, co chinotatomaco naporamahuë'.

⁴³ Nisha piyapiro'sa' moshapiso' yonquirama'.

Moroco artaronën quëparahuatoma', ina chinotërama'.

A'na tayoranta' mosharama', Nipan itopiso'.

Napoaton ana'intaranquëma'.

Ca nohuantón, inimicoro'sa' huë'sahuatona', minsëarinënuëma'.

Papironia aquëtë' quëpararinënuëma', itërin Yosëri,” ténin.

⁴⁴ Shimashonënpoa'pita iráca inotëro parti pacapona', Yosë chinotacaso në'mëtë' pëi quëparápi. Yosëri chachin Moisësë sha'huitërin ina pochin nicatona', chinotacaiso marë'. A'notërinso pochachin nipi. Inaquë Yosë pënëntërinso nanan ninshitërinso' ya'huërin.

⁴⁵ Ina quëran hui'ninpitanta' inachachin pëi' ya'huëtopi. Nisha piyapi'sa' isëquë ya'huëpirinahuë', Yosë nohuantón, a'papi. Cosoiri minsëhuachina, a'papi isëquë ya'huëcaíso marë'. Ina pëi chachin isëquë quëpi Yosë chinotacaiso marë'. Tapi hua'an ya'conaquë huarë' ina pëiquë Yosë chinotopi.

⁴⁶ Yosëri noya catahuarin ni'ton, Tapi noya hua'anëntërin. Inari pancana yapëitopirinhuë', co Yosë nohuantërinhuë'.

⁴⁷ Ina quëran hui'nin Saromon itopiso', panca pëi' na'pi quëran ninin inaquë chinotacaiso marë'.

⁴⁸ Nipirinhüë', Yosëso' chini chiníquën nanantërin. Co nipiso' pëiquërächin ya'huërinhuë'. Pënëntona'pi inachachin sha'huitërinpoa':

⁴⁹ “Yosëri itapon: Inápaquë huënsërahuë hua'anënta'huaso marë'.

Isoro'panta' nantëhuë aya'nanhahuëquë pochin nitërahuë.

¿Onpopinta' yapëirapipiramacohüë'?

¿Insëquë chachinta' acotapomaco ya'huëca'huaso marë'? Co pëiquërächin ya'huarahuë'.

⁵⁰ Cari ya'ipi ma'sha ninahuë, itërin Yosëri,” tënin.

⁵¹ Canpitaso nipirinhüë' co pi'pisha tëranta' yanatëtëramahuë'. Co natan-tochináchinhüë' cancantërama'. Co onporonta' Ispirito Santo yanatëramahuë'. Iráca shimashonëmapita co noyahuë' cancantopi. Inapita quëpatoma', inapochachin cancantërama'.

⁵² Iráca quëran huarë' na'a pënëntona'piro'sa' pënëntopirinhüë', ¿insota' shimashonëmapitari noya ni'pi? Ya'ipiya aparisitopi. “A'na tahuëri noya noya nininso' o'mararin,” topachinara, no'tëquën ninopirinhüë', tëpapi. Ina quëran Cristo chachin o'mahuachina, sha'huirapitoma', atëpatërama'.

⁵³ Yosë iráca pënëntërinso' anquëniri chachin sha'huitopirinquëmahuë', canpitaso' co natëramahuë', itërin Istipani.

Istipan tëpapiso'

⁵⁴ Natanahuatona', chiníquën no'huitona', yatëpapi.

⁵⁵ Istipanso nipirinhüë' Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, inápaquë në'pëtërin. Yosë ya'huërinso chachin ni'nin. Huënaráchin huënaráchin ya'norin. Quisoso Yosë inchinanën quëran huaniárin, ni'nin.

⁵⁶ —Ni'cochi iyaro'sa'. Pi'iro'të nii'soatërin ni'nahuë. Quisoso chachin Yosë inchinanën quëran huaniarin, quënanahuë, itërin Istipani.

⁵⁷ Ina natantahuatona', nicipihuëratëtopi. Chiníquën no'huitona', a'naroáchin ma-conpi.

⁵⁸ Ninano quëran quëparahuatona', na'piquë të'yararapi. Sha'huirapipisopitaso', aipi a'mopiso' ocoirahuatona', a'na hui'napi Saono itopiso' quëtopi a'paicaso marë'.

⁵⁹ Të'yaraso!', Istipanso' chiníquën parisitaponahuë', Quisoso nontërin: “Hua'yanëhuë Sinioro matahuatonco, quëpaquë',” itërin.

⁶⁰ Ina quëran isonahuaton, chiníquën itantarin: “Tëparinacoso marë', ama Sinioro isopita ana'intëquësohüë',” itërin. Ina tosahuaton, chiminín.

8

¹ Istipan tëpasoi', Saononta': “Tëpaco',” tënin.

Saonori aparisitërinso'

Naporo quëran huarë' cotio hua'ano'sa' no'huitatona', Quisoso imapisopita chiníquën aparisitopi. Quirosarinquë napopi. Aparisitatona', ayanquëëpi. Ya'ipi Cotia parti, Samaria parti, inaquëpita yanquëëpi. Ca'tano'saráchin co pa'pihuë'.

² Nani Istipan tëpahuachinara, Yosë chinotopisopitari pa'pitopi. Sëtatona', na'nërapi.

³ Saonosos nipirinhüë' Quisoso imapisopita aparisiaton, pëinënaquë huarë' ya'cona'piarin. Quëmapi'sa' masahuaton, ohuararahuaton, tashinan pëiquë po'morin. Sanapi'santa' inaquë po'morin.

Samaria parti noya nanan sha'huirinso'

⁴ A'naquënso nipirinhüë' yanquëërahuatona', pa'sapi. Yosë nanamën sha'huirapiapi.

⁵ Pinipiso' Samariaquë pa'nin. Inaquë Quisocristo naporinso' sha'huirarin: “Yosëri a'paimarinso' imaco' canpitanta',” itarin.

⁶ Na'a piyapi'sa' niyontonahuatona', natanapi. Nóya natanpi. A'chintohuachina, cania'piro'santa' quëpi. Yosë nohuanton, Pinipiri anoyatërin. Ni'sahuatona', aquë aquëtë' yaimapi. “Yosëri catahuarin ni'ton, a'naroáchin anoyatërin,” topi.

⁷ A'naquënso' sopairi ya'coancantërin ni'ton hua'yantopirinuë', Pinipiri sha'huitohuachina, sopairo'sa' chiniquën nonsahuatona', pipira'piapi. A'naquëonta' caniopi quëran co huachi nanitopihuë' iratacaiso', quëhuënápi. A'napitaso' apia ni'tona', sonpapi. Inapitanta' huë'pachinara, anoyatërin.

⁸ Napoaton inaquë ya'huëpisopitaso', capa cancantopi.

⁹ Inaquë a'na quëmapi Simon itopiso' ya'huërin. Co'huara Pinipi huë'shatërasohuë', na'con pënotërin. Nani hua'qui' piyapi'sa' nonpintërin. “Caso' chiniquën nanantërahuë,” tëninsó marë' pa'yatopi.

¹⁰ Ya'ipi Samariaquë ya'huëpisopitari natëpi. Ya'ipi piyapi'sa', hua'ano'sa' quëran huarë' natëpi. “Iso quëmapi Yosë pochin ninin. Nani ma'sha nanitaparín,” topi.

¹¹ Hua'qui' pënotaton, piyapi'sa' nonpintërin. Napoaton natëpi.

¹² Nipirinuë', Pinipiri noya nanan sha'huitohuachina, noya natanpi. “Yosë yahua'anëntërinpoa'. Quisocriso inápa quëran a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Ina imaco' canpitanta',” itohuachina, natëpi. Ina quëran quëmapi'sa' sanapi'sarë chachin aporihuanpi.

¹³ Simonta' natëpirinuë'. Aporihuanahuaton, Pinipi ca'tanin. Pinipiri cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. Nani ma'sha nanitaparín. “Tëhuëchachin Yosëri catahuarín,” topi. Ina ni'sahuaton, Simon pa'yanin. “Ma'pitacha nanitaparín paya,” tënin, yonquiaton.

¹⁴ Naporo' ca'tano'sa' Quirosarinquë ya'huëpi. “Samariaquë ya'huëpisopitanta' Yosë nanamën natëpi huachi,” topi. Natantahuatona', Pitro, Coansha cato chachin a'papi nicapona'.

¹⁵⁻¹⁶ Na'a ya'huëhuano'sa' nani aporihuanpi. “Siniro Quisoso imarai,” ta'tona', aporihuanaponarahuë', Ispirito Santori co ya'coancanchátërarinuë'. Napoaton Pitro, Coansha inapita o'marahuatona', Yosë nontopi Ispirito Santori ya'coancantacaso marë'.

¹⁷ Ina quëran së'huamotohuachinara, Ispirito Santori ya'coancantërin.

¹⁸⁻¹⁹ Simonta' nica-ton: “Ca'tano'sari së'huamotorahuatona', Ispirito Santo aya'coancantopi,” ta'ton: —A'chintoco canta' canpita pochin nii. Ina marë' pahuë'rë'inquëma'. Ispirito Santo aya'coancanchi canta', topirahuë', itërin.

²⁰ Pitroriso' itapon:

—Ma'pitacha yonquiran paya. Coriqui marë' Ispirito Santo ¿yama'paranco ti? Co ina marë' Yosë quëtërinpoahuë'. Co inaso' pa'anëhuë'. Ina pochin yonquihuatan, parisitopiquë pa'saran. ¿Coriquirë'quën chachin inaquë pa'saran!

²¹ Co ya'ipi cancanën quëran imaranhuë' ni'ton, co Yosë noya ni'ninquënhuë'.

²²⁻²³ Pa'pi co noyahuë' yonquiran. Catinaquë tonporëso pochin ninan ni'ton, co pi'pian tëranta' Yosë yanatëranhuë'. Napoaton co noyahuë' yonquiransopita naniantaton, Yosë nontëquë' taponá oshanën yainquitápirinquënhuë', itërin.

²⁴ —Canpitari Yosë nontoco' ama ina pochin ana'inchincosohuë', itërin. Chiniquën pa'yanaton, naporin.

²⁵ Ina quëran Pitro Coansharë chachin piyapi'sa' a'chintantapi. Quisocriso naporinso' anitotapi. Ya'ipi Yosë nanamën sha'huitantapi. Nani sha'huitohuachinara, ya'huëpi'pa' yapaantapi. Samaria parti paatona', a'naya a'naya ninanoro'saquë noya nanan sha'huitëra'piapi. Inaporatona', Quirosarinquë cancoantapi.

Itiopia quëmapi natërinso'

²⁶ Ina quëran Siniro anquëninëni ya'notimarahuaton, Pinipi sha'huitërin: “Huani-rahua-ton, Quirosarin quëran Casa'pa' ira pa'ninso pa'tëquë',” itërin. Inatohua' inotërachin ya'huërin.

²⁷ Sha'huitohuachina, pa'nin. Pa'sapirinhüè', a'na quëmapi quënanconin, Itiopiaquë ya'huërinso'. Inaso' hua'an. Itiopia copirno paya Cantasi itopisoari nani acorin ya'ipi coriquinën a'paicaso marë'. Hua'anso' i'hua Quirosarinquë pantarin Yosë chinotacaso marë'.

²⁸ Nani o'mantaton, ya'huërin'pa' paantararin. Torona'hua cahuariori quëparinquë huënsëaton, pa'sarin. Papon pochin, Yosë quiricanën iráca Isaiasë ninshitërinso' nontërarin.

²⁹ Naporo' Ispirito Santori Pinipi sha'huitërin: “Manóton ya'yoranconahuaton, imaraaquë’,” itërin.

³⁰ Pinipiso' ta'arahuatón, ya'yoranconin. Isaiasë ninshitërinso' nontaquëya', natanin: —Nontëranso' iyasha, ¿nitotëran ti? itërin.

³¹ —¿Co'chi iyasha, nitotërahuë paya! Co insonta' a'chintërincohuë' ni'ton, co nanitërahuë'. Huëquë huënsëiquë'. Sha'huitoco nitochi, itërin. Napotohuachina, inaquë huënsërin. Papon pochin ninontërapí.

³² —Iso' iyasha nontápirahuë', ma'ta' tápon naporinso' co nitotërahuë', itahuaton, Yosë quiricanënquë nontërinso' a'notërin nontacaso marë'.

“Tëhuëinchachin ohuica tëpacaiso marë' quëpahuachinara, co manta' téninhuë'.

Carniroa'huanta ya'ihuachinara, co na'nërinhuë'.

Inapochachin ina quëmapi yatëpahuachina', co manta' taponhuë'.

³³ Nonpinapipi ni'ton, coisë co no'tëquën sha'huirinhüë'.

Tëpapi ni'ton, co a'na hui'nin tëranta' ya'huërinhuë',” ténin quiricanënquë.

³⁴ —¿Ma quëmapi' yatëpapiso'? Isaiasë nica. A'na quëmapi nica. Co caso' nitotërahuë'. Sha'huitoco canta' nitochi, itërin hua'ani.

³⁵ “Quisoso ninoton, Isaiasë ninshitërin,” itahuaton, ina quirica chachin nontaton, ya'ipi Quisoso nanamën a'chintërin.

³⁶ Nani a'chintohuachina, ira pa'tapona pochin ii' quënanconpi.

—Ni'quë' iyasha. Ii' ya'huërin. Canta' aporintoco, topirahuë', itërin hua'ani.

[

³⁷ —Ya'ipi cancanën quëran huarë' natëhuatan, aporintaranquën, itërin.

—Quisocristoso' Yosë hui'nin chachin, ténahuë, ténin hua'an.]

³⁸ “Noyahua’,” itohuachina, torona'hua asanorin. Nohuararahuatona', cato chachin i'quë pa'mapi. Inaquë aporintërin.

³⁹ Nonshipirinhüë', a'nanaya Pinipi ayarin. Ispirito Santori quëparin ni'ton, hua'ani co huachi quënaninhüë'. Co quënanaponahuë', noya cancantaton, pa'nin.

⁴⁰ Pinipiso nipirinhüë', Asotoquë'pa ya'nochanin. Ina quëran pa'sahuaton, ninanoro'saquë noya nanan sha'huitëra'piarin. Sisariaquë huarë' sha'huira'piarin.

9

Saono imarinso'

¹ Saonoso nipirinhüë' no'huitárin. Quisoso imapisopita no'huiton, yatëparin. Napoaton corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' nontonin.

² “Quirica ninshitoco piyapi maca'huaso marë'. Tamascoquë quëparahuato, niyon-tonpiso pëi' hua'ano'sa' quëtarahuë. Inaquë nasha nanan imapisopita quënanpato, masarahüë. Quëmapi'sa' tonporahuato, isëquë chachin quësarahuë. Sanapi'saquë huarë' masarahüë,” ténin Saono. Napohuachina, quirica ninshitahuaton, quëtërin.

³ Ina quëran Tamascoquë pa'nin. Ya'caritërahuaso', a'naroáchin inápa quëran huënaráchin huënaráchin a'pintërin.

⁴ No'paquë anotahuaton, inápa quëran nontërinso' natanin.

“Saono, Saono, ¿onpoatonta' aparisitaranco?” itërin.

⁵ “¿Inquënta' quëmaso', Siniro?” itërin Saonori. “Ca Quisosoco, aparisitaranco'.

⁶ Iporaso' huanirahuaton, ninanoquë paquë'. Inaquë sha'huitarinënquën ma'sona nicamaso'," itërin.

⁷ Ca'taninsopitaso' pa'yanatona', co manta' topihuë'. Nontërinso' natanaponaraihuë', co insonta' quënanpihuë'.

⁸ Saono huaniintarahuaton, ni'topirinhue', co huachi quënantërinhuë'. Napoaton a'napitari sè'quërahuatona', Tamascoquë quëpapi.

⁹ Cara tahuëri co quënantërinhuë'. Co manta' ca'ninhue'. Co manta' o'orinhue'.

¹⁰ Ina ninanoquë chachin a'na quëmapi ya'huërin, Quisoso imarinso'. Ananiasë itopi. Yosë nohuanton, co huë'ëponahuë', hua'narëso pochin ni'nin. Nontërinsona' natanin. "Ananiasë, ¿ya'huaran?" itërin Quisosori. "Ya'huarahuë Siniro," itërin inarinta'.

¹¹ "Huanirahuaton, no'tëquën cachi itopiquë paquë'. Inatohua' Cotasë pëinën ya'huërin. Inaquë a'na quëmapi Tarsoquë ya'huërinso' yacapatarin. Inaso' Saono itopi. Apira inaso' nontarinco.

¹² Inanta' hua'narëso pochin nani quënaninquën. Quëmari sè'huarayaconpatan, quënantaantapon," itërin Quisosori.

¹³ Ananiasëso nipirinhue' co yapa'ninhue'. "Ina quëmapi' Siniro, pa'pi co noyahuë', topi natantërahuë. Quirosarinquë quëma imarinënquënsopita chiniquën aparisitërin.

¹⁴ Corto hua'ano'sa' chiniquën nanantopisopitari nanan quëtërin isëquënta' piyapi'sa' macacaso marë'. Nontërinquënsopita tonporahuaton, tashinan pëiquë yapo'morin," itërin Ananiasëri.

¹⁵ "Thua mini co noyahuë' yonquipirinhue', nani huayonahuë ca nanamëhuë a'chinacaso marë'. Nisha nisha piyapi'sa' a'chintarin imainacoso marë'. Hua'ano'sanënpitanta' sha'huitarin. Israiro'santa' a'chintarin imainacoso marë'.

¹⁶ Nanamëhuë a'chininso marë' na'con parisitapon. Inanta' cari anitotarahue'," itërin Quisosori.

¹⁷ Ina natanahuaton, Ananiasë pa'nin. Cotasë pëinënquë ya'conconahuaton, Saono sè'huaconin:

—Iya Saono. Siniro Quisoso iraquë ya'notërinquënso sha'huitërinco ni'ton, huë'nahuë. Ina nohuanton, apira noya ni'taantaran. Naporahuaton, Ispirito Santo noyá ya'coancantarinquën, itërin.

¹⁸ Naporo chachin sami sha'huëtë pochin nininso', ya'pirin quëran anotërin. A'naroáchin noya ni'taantaran. Ina quëran huaniintarahuaton, aporihuanin.

¹⁹ Nani coshatahuaton, chiniquën cancantaantaran. Hua'quimiachin inaquë Quisoso imapisopitatuquë yacapatërin.

Saono ya'nan pënëntërinso'

²⁰ Shiarahuaton, cotio niyontonpiso pëiquë pa'sahuaton, pënëntarin. "Quisososo' Yosë hui'nin," itahuaton, na'con a'chinarin.

²¹ Ya'ipi piyapi'sa' natanahuatona', ina nohuitatona', pa'yanpi.

—¿Co'na isohuë' Quirosarinquë ya'huapon Quisoso imapisopita chiniquën aparisitërin? Isëquënta' huë'nin imapisopita macacaso marë'. Tonporahuaton, corto hua'ano'saquë quëpararin, topiraihuë'. Ni'quëchi. Nani a'chinarin inanta', topi.

²² Saonoso' chiniquën cancantaton, nóya a'chinarin. "Tëhuëenchachin Yosëri Cristo a'paimarin. Inaso' Quisoso chachin. Yosë quiricanën quëran no'tëquën anitotërinpoa'," ta'ton, na'con a'chintërin. Cotioro'sa' inaquë ya'huëpisopita nisha nisha yonquiatona', co nanitopihuë' a'panitacaiso'.

Saono cha'ërinso'

²³ Napoaton hua'qui quëran cotioro'sari tēpacaiso' yonquipi.

²⁴ Yatēpapiso' natanaton, Saono co huachi a'ninquëchin paacaso' nohuantërinhuë'. Nani tahuëri ninano' ya'coanaquë cotioro'sari ninarapi tēpacaiso marë'. Tashirë chachin ninarápi.

²⁵ A'na tashiso nipirinhüë', imapisopitari huëcatona' Saono quëpapi. Ninano pairapipi quëran anohuaramapi. Nantipi pochin niningüë anohuaramahuachinara, pa'nin huachi.

Saono Quirosarinquë paantarinsó'

²⁶ Quirosarinquë canconahuaton, Quisoso imapisopita ya'huëpiquë pa'pirinhüë'. “Co tëhuëñchachin Quisoso imamarahuë', sha'huirapihuachinpoa',” ta'tona', të'huatopi.

²⁷ Pirnapiso nipirinhüë' natërin. Natëton, Saono quëparin ca'tano'sa' nontacaso marë'. “Saono ira pa'taso', Quisoso quënanin. Nontërinson'ta' natanin. Tamascoquë chiniquën cancantaton, Quisoso nanamën sha'huirin,” itërin.

²⁸ Ina quëran ca'tano'sataquë Saono yacapatarin. Imapisopitarë' nipayatona', pa'sapi. Inaquë co të'huatonhuë', Sinioro nanamën sha'huirárin.

²⁹ A'naquën cotioro'saso' Crico nananquë nonpi. Saonori chiniquën pënënpachina, no'huitona', yatëpapi.

³⁰ Yatëpaporinahuë', imapisopita natanahuatona', Sisariaquë quëpapi. Inaquë quëparahuatona', Tarsoquë a'papi.

³¹ Ina quëran Quisoso imapisopita noya ya'huapi. Co huachi insoari tëranta' aparitërinhuë'. Cotia parti, Cariria parti, Samaria parti, inaquëpita sano ya'huatona', noya noya imasapi. “Sinioro chiniquën nanantërin,” ta'tona', nóya natëpi. Ispirito Santori catahuarin ni'ton, a'napitanta imasapi.

Yosë nohuanton Pitrori Iniasë anoyatërinso'

³² Pitroso nipirinhüë' nisha nisha parti pa'sarin imapisopita nicacaso marë'. Nitaquë canconpachina, imapisopita ni'conin.

³³ Inaquë a'na quëmapi quënanconin, Iniasë itopiso'. Posa pi'ipi canioton, quëhuëñárin. Apia ni'ton, co nanitërinhuë' huanicaso'.

³⁴ —Iya Iniasë, Quisocristo anoyatarinquën. Huanirahuaton, pë'sara'huaya tapaquë huachi, itërin Pitrori.

Napotohuachina, a'naroáchin huanirin.

³⁵ Inaquë ya'huëpisopitari ni'pi. Saronaquë ya'huëpisopitarinta' ni'pi. Napoaton na'a piyapi'sa' iráca yonquipisopita naniantatona', Quisocristo imapi.

Yosë nohuanton Tapita ananpitaantarinsó'

³⁶ Copëquë a'na sanapi Tapita itopiso' ya'huërin. Crico nananquë Torëcasa itopi. Inanta' Quisoso imarin. Noya sanapi ni'ton, sa'ahuaros'a' nosoroaton, nani tahuëri catahuarin. Pahuantohuachinara, ma'sha topinan nicanarin.

³⁷ Naporo' ina sanapi caniorahuaton, chiminin. Nonën pa'morahuatona', inapa pa'cotë' niningüë acopi.

³⁸ Pitroso' Nitaquë ya'huarin, natantopi. Co aquëyahuë' ni'ton, cato' quëmapi a'papi. Canconahuatona', “Manóton huëquë',” itopi.

³⁹ Napoaton Pitro inapitarë' pa'nin. Canconpachinara, inapa pa'cotëquë quëpantapi. Inaquë na'a quëyorono'sari tahuirapitahuatona', na'nëtopi. A'mopisopita Tapitaco' i'hua pipitërinso' sa'ahuaros'a' quëtacaso marë' a'notopi.

⁴⁰ “Ya'ipinquëma' pipico' Yosë nontëri'i,” itohuachina, pa'pi. Nani pa'pachinara, isonahuaton, Yosë nontërin. Ina quëran nonën tahuërëtahuatona', itapon:

—Imoya Tapita, huënsëquë', itërin.

A'naroáchin ni'tiintarin. Pitro quënanahuaton, huënsërin.

⁴¹ Pitrori maimirarahuatona', ahuanirin. Ina quëran imapisopita, quëyorono'sa' inapita përrarin. Huë'sahuatona', nanpirin quënanquipi.

⁴² Ya'ipi ninanoquë nahuinin. Na'a piyapi'sa' Quisoso natëpi.

⁴³ Inaquë hua'qui' Pitro yacapatërin. Simon itopiso' pënënquë yacapatërin. Simonso', sha'huëtë' tapana'pi.

10

Cornirio nicacaso marë' Pitro pa'ninso'

¹ Sisariaquë a'na quëmapi ya'huërin. Cornirio itopiso'. Inaso' capitan. “Itariaro'sa” itopiso sontaro huënton camairin.

² Inaso nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopitanta' Yosë chinotopi. Cotioro'sa' ma'sha pahuantohuachinara, nosoroaton, topinan quëtërin. Nani tahuëri Yosë nontërin.

³ Pi'i tëhuërënahuasos', co huë'ëponahuë', hua'narëso pochin a'ninquëchin quënanin. Yosë anquëninëni huëcapaimarahuaton: “¡Cornirio!” itërin.

⁴ Anquëni ni'sahuaton, pa'pi të'huatërin.

—¿Ma'ta' sinioro nohuantëran? itërin.

—Quëmaso' na'con Yosë nontëran, nataninquën. Sa'ahuaros'a' nosoroaton, ma'sha topinan quëtëran. Ina marë' noya yonquirinquën.

⁵ Napoaton Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'.

⁶ Inaso', sha'huëtë' tapana'pi Simon itopiso' pëinënquë yacapatarin. Marë yonsanquë ya'huërin, itërin.

⁷ Anquëni pa'pachina, cato' piyapinën amatërin. A'na sontaronta' amatërin, nani tahuëri camairinso'. Inanta' Yosë chinotërin.

⁸ Anquëniri nontërinso' sha'huitahuaton, Copëquë a'parin.

⁹ Tahuërininquë yacamotëriahuasos', ninanoquë ya'caritopi huachi. Naporo' Pitro inapa pa'cotëquë pa'nin Yosë nontacaso marë'.

¹⁰ Tanaton, yacoshatopirihuë'. A'na piyapiri cosharo' nitaso', Pitro hua'narëso pochin quënanin. ¹¹ Pi'iro'të' ni'soatarin, ni'nin. Panca ta'na pochin nininso' o'marin. Catapini cachinën quëran huëntënimamarin.

¹² Inaquë nani ma'sha ya'huërin. Tananquë ya'huërinso'pita, pëhuara pochin nininso'pita, anpiantëhuano'sa', inapita ya'huërin ni'nin.

¹³ Ina quëran noninso' natanin. “Huanirahuaton Pitro, tëpaton ca'quë'” itërin.

¹⁴ —Inca Sinioro. Sopai inapitaso'. Co onporonta' ina pochin ca'chinahuë'. Iráca Moisësë pënënincoi ama ina pochin capaca'huaiso marëhuë', itërin Pitrori.

¹⁵ —Noya capacaso', itëranquën ni'ton, ama quëmari “sopai” itëquësohuë'. Co huachi tananpitacaso' ya'huërinhuë', itërin.

¹⁶ Cararo' inachachin sha'huitantarin. Ina quëran ta'na pochin nininso' inápaquë quëpantarin.

¹⁷ Pitroso' yonquirárin. “Yosë nohuanton hua'narëso pochin quënanahuë. ¿Ma'ta' tapon ina pochin a'notërinco nica?” ténin yonquiaton. Naporo' Corniriori a'parinsopita canquirapi. Natantiirahuatona', Simon pëinën ya'coananëinquë canquiipi.

¹⁸ Canquirahuatona', natanpi: “¿Simon Pitro isëquë ya'huarin ti?” topi.

¹⁹ Pitroso nipirihuë' co nataninhuë'. Hua'narëso pochin ni'ninso' yonquirárin. Yonquiaso', Ispirito Santori itërin: “Apira cara quëmapi yonisarinquën.

²⁰ Nohuaramarahuaton, paquë'. Ama nisha nisha yonquiatonhuë', imaquë'. Ca nohuanton, huë'pi ni'ton, noya imaquë'” itërin.

²¹ Pitro nohuaramarahuaton, comisiono'sa' nontërin.

—Ca Simon Pitroco. ¿Onpoapomata' huë'namaso'? itërin.

²² —Capitan Cornirio a'parincoi. Inaso' noya quëmapi. Nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Ya'ipi cotioro'sari noya ni'pi. I'huara ya'huasos', a'nanaya anquëniri ya'notimarahuaton, sha'huitimarin. “Piyapi'sa' a'paquë' Pitro maconta'ina'. Ina a'chintarinquën, noya natanquë'” itërin ni'ton, a'parincoi huë'nai, itërin.

²³ Napotohuachina, “Ya'cointaco' iyaros'a'” itërin Pitrori. Napotohuachina, ya'coontapi. A'cahuachinara, huë'ëpatopi. Tahuërininquë paantahuachinara, Pitronta' pa'nin. A'napitanta' Quisoso imapisopita Pitro imapi.

24 Ina tashiraya Sisariaquë canconpi. Inaquë Corniriori ninararin quënanconpi. Quëmopinënpita, nipayarinsopita, inapita amatohuachina, nani niyontonpi natanacaiso marë'.

25 Pitro canconpachina, Corniriori isonapairahuaton, moshapirinhüë'.

26 A'naroáchin Pitrori ahuaniantarin.

—Huaniquë' iyasha. Co caso' moshancoso ya'huërinhuë'. Piyapico canta', itërin.

27 Ninontahuatona', pëiquë ya'conpi. Inaquë na'a piyapi'sa' niyontonpi quënanconpi.

28 Nani ninontohuachinara, Pitrori itërin:

—Cotioro'sacoi inachintëraiso', nani iyaro'sa' nitotërama'. Co onporonta' nisha piyapiro'sataquë ni'tapoi pa'naihuë'. Co inapitaro'coi niyontonaihuë'. “Co Yosë no-huantërinhuë',” topiraihuë'. Iporaso nipirinhüë' Yosë nani anitotërinco. Insosona Yosëri noya ni'pachina, canta' noya ni'i. Ya'ipi piyapi napopianachin noya nica'huaso' ya'huërin, tënahüë.

29 Napoaton amatohuatancora, noya huë'nahuë. ¿Ma'marëta' amatëranco? itërin.

30 Napotohuachina, Corniriori itërin:

—Nani catapini tahuëritarin, ipora pochin Yosë nontasoco, a'nanaya a'na quëmapi ya'notërinco. A'morinso' huënaráchin huënaráchin ni'nahuë.

31 Ya'notirahuatonco, itërinco: “Cornirio, quëmaso' na'con Yosë nontëran, nataninquën. Sa'ahuario'sa' nosoroaton, ma'sha quëtëran. Ina marë' Yosë noya yonquirinquën.

32 Napoaton Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'. Inaso', Simon itopiso' sha'huëtë' tapana'pi pëinënuquë yacapatarin. Marë yonsanquë ya'huërin,” itërinco.

33 Ina natanahuato, a'naroáchin amatëranquën. Ma noyanquën ni'ton, huë'nan. Iporaso' ya'ipicoi niyontonai. Yosënta' ni'sarincoi. ¿Ma'ta' ina sha'huitërinquën natëca'huaiso marë'? Yanatanai, itërin.

Cornirio a'chintërinso'

34 Itohuachina, Pitrori itërin:

—Tëhuëchachin Yosëri ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Co quiyasáchin nosororincoihuë'. Cancanënpoaquë yonquirëhuasopita nitotaton, no'tëquën yonquirinpoa', tënahüë.

35 Nisha piyapi'sanquëma' nipomarahuë', cancanëma quëran huarë' ina chinotohuatama', nohuantarinquëma'. Noya cancantohuatama', noya ni'sarinquëma'.

36 Iráca israiro'sacoi noya nanan sha'huitërincoi. Piyapinënpita pochin niconcoi, Yosë anitotërincoi. Oshahuanëhua' ni'ton, Yosë inimicotopirëhuahuë', Quisocriso a'paimarin nanan anoyatinpoaso marë'. Inaso' ya'ipi piyapinpoa' yahua'anëntërinpoa'.

37 Caririquë nanan nahuinin. Ina quëran ya'ipi Cotia parti nahuinin ni'ton, canpitanta' natantërama'. Yosë nohuanton, Coansha pënëntërin co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso marë'. Piyapi'sari natëhuachinara, aporintërin.

38 Ina piquëran Yosëri chachin Quisocriso acorin, Nasaritoquë ya'huërinso'. Yosë nohuanton, Ispirito Santori noyá ya'coancantërin. Napoaton nani ma'sha nanitaparin nicacaso'. Nisha nisha parti paaton, nóya ninin. Na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. A'naquën sopairi ya'coancantërin ni'ton, chiniquën parisitopirinahuë', inari anoyatërin. Yosëri catahuarin ni'ton, a'naroáchin anoyatërin.

39 Quirosarinquë naporin. Ya'ipi cotioro'sa' ya'huëpiquënta' inaporin. Ina quëran corosëquë patanantahuatona', tëpapi. Ya'ipiya quiyari ni'nai.

40 Chiminpirinhüë', cara tahuëri quëran Yosëri ananpitaantarin. Nanpiantahuachina, Yosë nohuanton, ya'notërincoi.

41 Co ya'ipi piyapi'sari ni'pihuë'. Yosë nohuanton, quiyariso' ni'nai a'napita sha'huita'huaiso marë'. Nani nanpiantahuachina, quiyarë' coshatërin, o'orin. Quisocriso tëhuëchachin nanpiantarin, tënai.

42 Naporo' sha'huitërincoi paatoi pënënta'huaiso marë'. “Paatoma', ca nanamëhuë sha'huico' imatonaco noya cananchina'. Yosë chachin acorinco ni'ton, a'na tahuëri

coisë pochin nisarahuë. Nanpispisopita, chiminpisopitanta', ya'ipiya co noyahuë' ni-pachina', ana'ntarahuë. Inanta' sha'huitoco' nitochina', itërincoi ni'ton, sha'huirárai.

⁴³ Iráca quëran huarë' pënëntona'piro'sa' Quisoso ninotona', sha'huitërinënpoa' ina natëcaso marë'. Cancanënpoa quëran huarë' ina natëcaso' ya'huërin. Oshanënpoa marë' chiminin ni'ton, imapatëhua', ya'ipi oshanënpoa' inquitarinpoa'. “Ca oshanëhuë marë' mini Quisocriso chiminin,” topatëhua', inquitarinpoa', itërin Pitrori.

Ispirito Santori ya'coancantërinso'

⁴⁴ Noninso' natanahuatona', ya'ipiya natëpi. Nontaso chachin, Ispirito Santori ya'coancantërin.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ina nohuanton, nisha nisha nananquë nonsapi. Co nitotaponaraihuë', Ispirito Santo nohuanton, napoapi. “Ma noyacha Yosëso paya,” tosapi. Natanahuatona', cotioro'sa' Pitro ca'tanpisopita pa'yanpi: “Nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë nohuanton, Ispirito Santori ya'coancantërin,” topi.

⁴⁷ —Isopitanta' canpoa pochin Ispirito Santori ya'coancantërin ni'quëhuarë' apori-huaina', tënahüë.

⁴⁸ “Quisocriso imarai huachi,” topachinara, aporintëquë', itërin Pitrori. Napotohuachina, aporintopi.

—Isëquë iyaya yacapatoncoi, hua'quimiáchin a'chintocoi, itopi. Napotohuachinara, inaquë hua'quimiáchin yacapatërin.

11

Pitro Quirosarinquë natanpiso'

¹ Nisha piyapi'santa' Yosë nanamën natëpi ni'ton, Cotia parti a'naroáchin nahuinin. Ca'tano'santa' natantopi. Ya'ipi imapisopita inaquë ya'huëpiso' nitotopi.

² Napoaton Pitro Quirosarinquë huënantahuachina, a'naquën cotioro'sa' iráca nanan natëpisoari no'huipi. Quisoso imaponaraihuë', iráca nanaonta' nohuantopi.

³ —Nisha piyapi'sa' pëinënquë yacapataton, inapitarë'quën coshatëran. Co inapitaso' marca niacotopihuë'. ¿Onpoatonta' naporan? itërin.

⁴ Pitroso nipirinhüë' ya'ipiya sha'huitërin.

⁵ —Natanco iyaro'sa', no'tëquën sha'huichinquëma'. Copëquë ya'huëasoco, a'na tahuëri Yosë nontárahüë. Naporo' co huë'ëporahuë', hua'narëso pochin quënanahuë. Panca ta'na pochin nininso' inápa quëran o'mararin. Catapini cachinën quëran huëntënimararin. Ca ya'cariya o'marin.

⁶ Inanaquë ni'pirahuë', nani ma'sha quënanahuë. Tananquë ya'huërinso'pita, tanan ni'ni pochin nininso', pëhuara pochin nininso', nisha nisha anpiantëhuano'sa', inapita quënanahuë.

⁷ Nontërinco'sonta' natanahuë. “Huanirahuaton isopita tëpaton ca'quë',” itërinco.

⁸ “Inca Sinioro. Sopai inapitaso'. Co onporonta' ina pochin ca'chinahuë'. Iráca Moisésë pënëincoi ama ina pochin capa'huaiso marëhuë',” itohuatëra,

⁹ inápa quëran itantarinco: “Noya capacaso', itëranquën ni'ton, ama quëmari ‘sopai itëquësohüë'. Co huachi tananpitacaso ya'huërinhuë',” itërinco.

¹⁰ Cararo' inachachin sha'huitantarinco. Ina quëran inápaquë quëpanantarin.

¹¹ Naporo' cara quëmapi'sa' Simon pëinënquë canquiipi. Sisaria quëran huë'pi. Capitan Corniriori a'parinso'.

¹² Ispirito Santo sha'huitërinco: “Inapita imaquë'. Ama nisha nisha yonquiatonhuë', noya paquë',” itërinco. Napoaton pa'nahuë. Isopita iyaro'sa' ca'taninaco, saotaya'pi chachin ca'taninaco. Pëinënquë canconahuato, ya'conai.

¹³ Ya'conpatoira, Cornirio itërincoi: “Pëinëhuëquë Yosë nontasoco, anquëni ya'notirinco, ni'nahuë. ‘Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'.

14 Inaso' nanan sha'huitarinquën cha'ëcamaso marë'. Ina natëhuatan, Yosë anoyacancantarinquën. Quëmopinënpitanta' anoyacancantarin,' ténin anquëni," itërinco.

15 Quisoso nanamën sha'huitasoco chachin, inapitanta' Ispirito Santori ya'coancantërin. Ya'nan canpoa' ya'coancantërinpoaso pochachin inapitanta' ya'coancantërin.

16 Naporo' Siniro sha'huitërincoiso' yonquirahuë. "Coanshaso' i'quë aporintërinquëma'. Yosëso nipirinhüë' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma' catahuainquëmaso marë'," itërincoi Quisoso.

17 Siniro Quisocristo imapatëhua', Yosë nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. Inapitaso' nisha piyapi'sa' niponaraihuë', imapachinara, inapochachin Ispirito Santori ya'coancantërin. Yosëri noya ni'pachina, inapochachin canta' noya ni'i, tënahüë. ¡Co caso' nanitërahuë' nisha yonquia'huaso'! itërin Pitrori.

18 Natanahuatona', co huachi no'huipihuë'.

—Tëhuëenchachin Yosë nohuanton, nisha piyapi'santa' co noyahuë' yonquipisopita naniantatona', imasapi. Inari catahuarin ni'ton, nanpimiatapi. Ma noyacha Yosëso paya, itopi.

Antioquiaquë imapiso'

19 I'hua chachin Istipan tëpahuachinara, Quisoso imapisopita aparisitopi ni'ton, aquë yanquëëpi. A'naquën Pinisia parti pa'pi. A'naquëonta' Chipriquë pa'pi. A'napitanta' Antioquiaquë'pa' pa'pi. Nisha nisha parti paatona', Quisoso nanamën sha'huipi. Sha'huiponaraihuë', cotioro'saráchin sha'huitopi.

20 A'naquënso nipirinhüë' Antioquiaquë canconahuatona', nisha piyapi'santa' sha'huitopi. Siniro Quisoso naporinso' a'chintopi. "Oshanëma' inquitatëinquëma'," itopi. Chipri quëran huë'pisopita, Sirini quëran huë'pisopita, inapita napopi.

21 Yosëri catahuarin ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtona', imapi. Iráca yonquipiso' naniantatona', Quisoso imasapi.

22 Quirosarinquë nahuinin. Quisoso imapisopita natantahuatona', Pirnapi a'papi Antioquiaquë ya'huëpisopita nicacaso marë'.

23-24 Inaquë canconahuaton, "Tëhuëenchachin nisha piyapi'santa' imasapi. Yosëri na'con catahuarin," ta'ton, noya cancantërin. Pirnapiso' noya quëmapi. Yosë noya natërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, piyapi'sa' pënënin: "Ama Siniro a'pocosohüë'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' imamiatoco'," itërin. Pënënpachina, a'napitanta' Quisoso imapi.

25 Ina quëran Pirnapi Tarsoquë pa'nin Saono yonípon. Inaquë yoniton, quënanin.

26 "Huëquë' pa'a Antioquiaquë ya'huëpisopita a'chinta," itohuachina, "Ínta nipachin pa'a," ta'ton, imarin. A'na pi'isa' inaquë ya'huëpi. Imapisopita catahuacaiso marë' yacapatopi. Na'a piyapi'sa' a'chintopi. Inaquë chachin Quisoso imapisopita nisha nininën acoantapi. "Cristo imaro'sa'," itopi.

27 Naporo' tahuëri'sa' pënëntona'piro'sa' Quirosarin quëran Antioquiaquë huë'pi.

28 A'naso' Acapo itopi. Inaso' Ispirito Santo nohuanton, ninorin. "Co hua'qui quëranhuë' ya'ipi parti tanarotapi," itërin ninoton. Ina quëran Craotio itopiso' Noma copirno ya'conaso', tëhuëenchachin tanarotopi.

29 Napohuachina, imapisopita yonquipi Cotia parti ya'huëpisopita catahuacaiso marë'. Imapisopita parisitapi ni'ton, coriqui yaa'papi. Coriquihuano'saso' na'con quëtapi. Co coriquihuano'sahuë' nipisopitaso', pi'pian quëtapi.

30 Nani coriqui yontonpachinara, Pirnapi, Saono, inapita quëtapi quëpacaiso marë'. Quirosarinquë quëparahuatona', ansiano'sa' quëtonpi pahuantërinso'pita quëtacaiso marë'.

12

Irotisëri aparisitërinso'

¹ Naporo' tahuëri'sa' a'na hua'an ya'huërin, Irotisë itopiso'. Quisoso imapisopita no'huiton, sontaro'sa' a'parin aparisitacaiso marë'.

² Santiago maconpi. Inaso' Coansha iin. Mapachinara, sahuëniquë atëpatërin.

³ Tëpapi ni'ton, cotio hua'ano'sari pa'yatopi. Ina natantahuaton, Pitronta' macacaiso marë' camaitërin. Naporo' cotioro'sa' niyontonapi pan co ahuëpocatopisohuë' capacaiso marë'.

⁴ Mapachinara, tashinan pëiquë apo'motërin. Shonca saota sontaro'sa' acorin a'paicaiso marë'. Catapini, catapini ya'piri ni'sapi. Niya'huërëtatona', tashirë chachin a'pairapi. "Pascoa na'huëhuachin, piyapi'sa' ni'tërantapaiquë Pitro ana'intarahuë," tënin hua'an yonquiaton.

⁵ Pitro tashinan pëiquë ya'huapirinhüë', Quisoso imapisopita Yosë nontapi. Pitro marë' chiniquën Yosë nontapi.

Pitro tashinan pëi quëran cha'ërinso'

⁶ Tashiraya pochin hua'ani ana'intacaso' nisahuaso', Pitro huë'ësárin. Cato' sontaro'sari ahuancoanapipi. Cato' catinaquë tonpopi. Ahuënan quëran a'na sontarori nitonpotanpatërin. Inchinan quëran a'narinta' nitonpotanpatërin. Inapotahuatona', ya'ipi huë'ësapi. Ya'coanaquë cato' sontaro'sa' chachin tashinan pëi' a'pairápirinhüë'.

⁷ A'nanaya Siniro anquëninën inaquë ya'notimarin. Huënaráchin a'pinin. Pitro pichi-anahuaton, ochinanin. "Manóton huënsëquë' pa'a," itërin. Napotohuachina, tanpain quëran catina inaora nii'quiritërin. Cato quëran chachin nii'quiritërin.

⁸ "A'moanahuaton, sapatë' po'moquë'," itërin. Itohuachina, inaporin. "Aipi a'moransonta' a'mosahuaton, imaquico," itantarin.

⁹ Ina quëran pipihuachina, Pitrori imarin. "Co'ta'ma' anquëni ocoiarincohuë'. Topinan hua'narëso pochin ni'samarahuë'," topirinhüë'.

¹⁰ Sontaro ya'natontarinso' na'huëtirin. Ina quëran a'nanta' na'cotiantarin. Pëianshinaanquë huarë' canquirin. Inaquë panca ya'coana hua'na quëran nininso' ya'huëpirinhüë', inaora ni'soatërin. Pipirahuaton, a'na cachiquë pa'nin. Inaquë a'naroáchin anquëniri patërin.

¹¹ Naporo' Pitro no'tëquën yonquirin: "Co hua'narëso pochin ni'nahuë'. Siniro chachin anquëninën a'patimarinco nicha'ëincoso marë'. Irotisë, cotio hua'ano'sa', inapita yatëpapurinacohüë', nicha'ërinco," tënin.

¹² Ina yonquiaton, Maria pëinënquë pa'nin. Coansha Marco a'shin inaso'. Inaquë na'a imapisopita niyontonahuatona', Yosë nontapi.

¹³ Paira tahuirinquë canconahuaton, ya'coananënquë pi'nitonin. Pi'nitohuachina, a'na nanon huë'nin, Rota itopiso'.

¹⁴ Pitro noninso' nohuianantahuaton, pa'yanin. Pa'yanaton, co ya'coana i'soataponahuë', ta'acontarahuaton, pëiquë ya'coantarin. Pitro aipiran huaniarinso' sha'huiconin.

¹⁵ —Quëmaso' hua'yantëran, itopirinhüë'.

—Co hua'yantërahuë'. Tëhuëenchachin Pitro inaquë huaniarin, itohuachina:

—Co inahuë'. Anquëninën nimara, itopi.

¹⁶ Napoaso', Pitroso' ya'coana pi'niantarin. Naporo huarë' i'soatopi. Pitro quënanahuatona', pa'yanpi.

¹⁷ Inaso nipirinhüë' imirin quëran anquitërin ama noncarocaiso marëhuë'.

—Siniro chachin anquëninën a'patimarinco. Tashinan pëi quëran ocoirinco. Iya Santiago sha'huitonco' nitochin. Ya'ipi imapisopitanta' sha'huitoco', itërin.

Ina quëran a'na parti pa'nin.

¹⁸ Tahuërihuachina, sontaro'sa' pa'pi pa'yanpi. "¿Intocha Pitro pacaya?" nitopi.

¹⁹ Irotisëso nipirinhüè': "Pitro maconquë'," itopirinhüè'.

"Capa huachi," itohuachina, a'na a'na sontaro natanin. Co nitotohuachinarahuë', tēpacaiso marë' camaitërin. Napoaton sontaro'sa' Pitro a'paipisopita tēpapi. Ina quëran Irotisë Cotia quëran pipirahuaton, Sisariaquë pa'nin ya'huapon.

Irotisë chimininsö'

²⁰ Irotisi hua'an ya'huërinquë nisha nisha piyapi'sa' huëcatona', cosharo' pa'anquipi. A'naquënsö' cosharo' yapa'anpirinahuë', chiniquën no'huiton, co nohuantërinhuë' quëtacaso'. Tiroquë ya'huëpisopita, Sitonquë ya'huëpisopita, inapita no'huirárin. Napoaton niyontonahuatona', inaquë huë'pi. Po'oana quëran inpriatonën Pirasito itopiso' nontiipi.

—Quëmari hua'an nontëquë' ama huachi no'huiincoisohuë'. Ina marë' coriqui quëchinquën, itopi.

—Noyahua', tosahuaton, pa'nin hua'anën nontacaso marë'.

²¹ —Sha'huitëquë' huënta'ina' nonchi, itërin. Niyontonpachinara, noyápiachin nita-parin. Hua'anëntacaso' shiranëinquë huënsërahuaaton, piyapi'sa' nontarin.

²² Natanahuatona', pa'yatapi: "Ma noyanquëncha quëmaso paya. Co piyapi pochin nontërancoihuë'. Yosë chachin pochin nontarancoi," itopi chiniquën nontatona'.

²³ Topinan piyapi niponahuë' natanahuaton hua'an nipa'yatërin. Yosëichin chinotacaso nipirinhüë' naporinso marë', a'naroáchin Siniro anquëninëni acaniorin. Chiniquën canioton, shonari pë'yarin. Parisitërarin quëran chiminin.

²⁴ Yosë nanamënso nipirinhüë' nahuinarin. Nisha nisha parti sha'huirápi ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtona' imasapi.

²⁵ Pirnapi, Saono, inapitaso' nani yonquipi Antioquiaquë paantacaiso'. Imapisopita coriqui a'papiso' nani quëtonpi ni'ton, Quirosarin quëran pipirahuatona', paantapi. Coansha Marconta' quëpapi.

13

Pirnapi, Saono inapita a'chinacaso marë' a'papiso'

¹ Antioquiaquë na'a Quisoso imapisopita ya'huëpi. Na'a niyontonahuatona', Yosë chinotopi. A'natërápo quëmapi'sa' ansiano ya'conpi. A'naquënsö' Quisoso nanamën sha'huitona', pënëntopi. A'naquënsö' imapisopita a'chintopi noya imacaiso marë'. Inapitaso': Pirnapi, Simon, Nosio, Manain, Saono, inanapo ya'huëpi. Simonso' yara piyapi. Nosioso' Sirini quëran huë'nin. Manainso', Cariria hua'an Irotisë pëinëinquë so'sorinso'.

² A'na tahuëri co coshatatonaraihuë', Siniro chinotopi. Napohuachinara, Ispirito Santori sha'huitërin: "Pirnapi, Saono inapita nohuantërahuë' paatona', piyapi'sa' a'chintacaiso marë'. Ina marë' inapita acorahuatoma', a'paco' pa'ina'," itërin.

³ Napoaton co coshatatonaraihuë', inapita marë' chiniquën Yosë nontopi. Nani Yosë nontohuachinara, së'huamotorahuatona', acopi paatona' a'chinacaiso marë'. Ina quëran a'papi.

Chipri parti a'chinpiso'

⁴ Ispirito Santo nohuanton, Siriosiaquë pa'pi marë pa'tacaiso marë'. Ina quëran panca nanchaquë pa'sahuatona', Chipri parti canconpi. Panca so'ton inaso'. Inaquë na'a ninano' ya'huërin.

⁵ Saraminaquë nonshirahuatona', cotio niyontonpiso pëiquë pantarahuatona', Yosë nanamën sha'huitopi. Nisha nisha niyontonpiso pëiquë sha'huitëra'piapi. Coansha Marconta' pa'nin catahuacaso marë'.

⁶ Inaquë sha'huirahuatona', ya'ipi Chipri parti pa'topi. A'chintëra'piapi. Inapoatona', Paposëquë huarë' canconpi. Inaquë a'na pënoton quënanconpi. Inaso' cotio quëmapi, Pariquisoso itopiso'. Inaso', nonpin nanan pënëntona'pi ni'ton, piyapi'sa' nonpintarin.

⁷ Inaso' hua'an amiconën. Hua'anso' Siriquio Paono itopi. Inaso' noya yonquirin. “Canta' Yosë nanamën nata'in,” ta'ton, Pirnapì, Saono, inapita amatërin.

⁸ Pënotonso nipirinhüë' co nohuantërinhuë'. Inaso' Crico nananquë Irimasë itopi. “Ama natëquësohuë',” toconin.

⁹ Saonoso' Noma nananquë Paono itopi. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, pënoton ni'sárin quëran itapon:

¹⁰ —Quëmaso' sopai pochin cancantëran. Yosëso' noya noya nipirinhüë', yainimicotëran. Tëhuëinchachin nonpintënuën, pa'pi co noya quëmapinquënhüë'. Siniro no'tëquën sha'huitopirinpoahuë', ¿onpoatonta' quëmari nonpintaton, a'napita anishacancantaran?

¹¹ Apiramiachin Yosë nohuanton, co manta' quënantaranhuë'. Hua'quimiachin co pi'i quënanaranhuë', itërin.

Napotohuachina, a'naroáchin chitoto pochin ni'tërin. Somaraya pochin nicaton, co manta' quënantërinhuë'. Si'pinantápirinhüë', a'na piyapi nohuantërin matanparahuaton, quëpacaso marë'.

¹² Hua'ani ni'sahuaton, “Yosëri mini napotërin,” ta'ton, natërin. Siniro nanamën natanahuaton, pa'yanin. “Inaso' chiníquën nanan,” tënin.

Pisitia parti pënëntërinso'

¹³ Ina quëran Paonoso', ca'taninsopitarë chachin a'na parti pa'nin. Nanchaquë ya'conahuatona', marë pa'tantapi. Panpiria parti nonshirahuatona', a'na ninano Piriqi itopiquë pa'pi. Coansha Marcosa nipirinhüë', co huachi imátërinhuë'. Quirosarinquë ayamantarin.

¹⁴ Paonoso' Pirnapirë chachin paantapi. Piriqi na'huëtahuatona', aquë iratopi. Pa'sápatona', a'na Antioquiaquë canconpi, Pisitia parti ya'huërinso'. Chinoto tahuëri nipachina, cotio niyontonpiso pëiquë pa'pi. Inaquë ya'conahuatona', huënsëpi.

¹⁵ Cotio ansiano'sa' quirica nontapi. Moisësë iráca pënëntërinso', pënëntona'piro'sa' ninshitopiso', inapita nani nontohuachinara, itapona':

—Achinicanamacoiso marë' yapënënpatamacoí iyaro'sa', sha'huitocoi nata'in, itërin.

¹⁶ Napotohuachina:

—Noyapa', carinquëmanta' pënëinquëma', ta'ton Paono huanirin. Huanirahuaton, imirin quëran tasatërin piyapi'sari ta'tatona' natanacaiso marë'.

—Natanco iyaro'sa'. A'naquëmanta' nisha piyapinquëma' nipomarahuë', Yosë chinotërama'. Canpitanta' natanco.

¹⁷ Iráca quëran huarë' israiro'sanpoa' Yosë chinotërëhua'. Iráca chachin shimashonënpoopita acorin piyapinënpita nicacaiso marë'. Iquipitoquë ya'huëapona', Yosë nohuanton, na'api. Ina quëran Yosëri chachin chiníquën nanantaton, catahuarin inatohua quëran cha'ëcaiso marë'.

¹⁸ Catapini shonca pi'ipi inotëro parti pa'pachinara, Yosëri nosoroaton, co ata'huantërinhuë'. Co yanatëpirinahuë', na'con catahuarin.

¹⁹ Ina nohuanton, Canaan parti pa'pi. Inatohua' nisha nisha piyapiro'sa' ya'huëpi, nisha nisha nananquë nonpisopita. Canchisë huënton ya'huëpirinahuë', co Yosë natëpihuë' ni'ton, ina nohuanton minsëpi. Inaquë chachin shimashonënpoopita ya'huëpi. Yosëri catahuarin ni'ton, ina no'pa' hua'anëntopi.

²⁰ Ya'ipi quëran catapini pasa a'natërápo shonca pi'ipi ninin.

Ina piquëran Yosë nohuanton, hua'ano'sa' ya'cona'piapi catahuacaiso marë'. Samoiro ya'conaquë huarë' inapopi.

²¹ Inaso' noya pënëntopirinhuë': “Copirno nohuantërai huachi,” topachinara, Yosëri Saono acorin. Inaso' Mincamin huënton quëmapi, Quisi hui'nin. Catapini shonca pi'ipi Saono hua'anëntopirinhuë',

²² Yosëri ocoirahuaton, Tapi acorin. Quisi hui'nin inaso'. Nóya quëmapi ni'ton, Yosëri noya ni'nin. "Tapiso' ca pochin cancantërin. Noya ni'nahuë. No'tëquën natëarinco," tënin Yosë.

²³ Iráca chachin Yosëri sha'huitërin: "A'na tahuëri Tapi shiin nicha'ësarinquëma'," itërin shimashonëmapita. Iporaso' iyaro'sa', nani Quisoso a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Sha'huitërinso chachin a'paimarin.

²⁴ Co'huara Quisoso huë'shatërasohuë', Coansha pënëntarin. Na'a israiro'sa' pënënarin. "Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco'. Ina quëran i'quë aporintaranquëma'," itërin.

²⁵ Coansha pënëntërinso' yatiquihuachina, no'tëquën sha'huirin. " 'Quëmaso' Cristonquën,' itopiramacohuë', co caso' inacohuë'. Nipirinhüë', ca piquëran huë'sarin. Inaso' noya noya. Co caso' maquëyancohuë' ni'to, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nani tarahuë'," itërin.

²⁶ "Canpoaso' iyaro'sa', Apraan shinpitanpoa' ni'tëhua', Yosë nanan a'patirinpoa' nicha'ëinpoaso marë'. Nisha piyapinquëmanta' Yosë chinotohuatama', nicha'ësarinquëma' canpitanta'. Napoaton ya'ipinquëma' sha'huitaranquëma'.

²⁷ Quirosarinquë ya'huëpisopitaso', co Quisoso nohuitopihuë': 'Yosëri a'paimarin,' co topihuë'. Co hua'ano'sa' tëranta' napopihuë'. Pënëntona'piro'sa' ninshitopiso' nani chinoto tahuëri natanpirinahuë', co yonquípihuë'. 'Quisoso tëpaquë', itopi. Iráca ninorinso chachin yatëpapi.

²⁸ Co ma'marë tëranta' tëpacasohuë' nipirinhüë', Pirato sha'huitopi: 'Tëpaquë', itopi.

²⁹ Ina quëran ya'ipi Yosë quiricanënuë ninorinso' nanihuachina, corosë quëran anohuararahuatona', na'pi naninquë po'mopi.

³⁰ Inaquë po'mopirinahuë', Yosëri ananpitaantarin.

³¹ Nanpiantarahuatón, a'na yoqui miria pochin ya'huantarahuaton, ca'tano'sanënpita ya'notëra'piarin. Co'huara chimiyantërasohuë', na'a Caririaquë ya'huëpisopitari ca'tanpi. Quirosarinquë huarë' imapi. Quisoso nanpiantahuachina, inapitarinta' quënanpi. Quënanahuatona', ya'ipi piyapi sha'huitapi: 'Nanpiantarin mini. Quiyari ni'nai,' tosapi.

³² Quiyanta', iyaro'sa', noya nanan sha'huitarainquëma'. Iráca Yosëri shimashonënpopita nontaton, sha'huitërin.

³³ Iporaso' nani Quisoso a'patimarinpoa'. Shinpitanpoa' ni'tëhua', yonquirinpoa'. Quisoso ananpitaantarahuaton, catahuarinpoa' canpoanta'. Yosë quiricanënuë iráca ninshitërin. 'Quëmaso' hui'nahuënuë. Ipora chachin acoaranquë hua'anëntamaso marë', tënin Tapi. Sarmo catoquë naporin.

³⁴ Yosëri ananpitaantacaso' ninorin. Co nonën chanatarinhüë'. Iráca quiricanënuë quëran itërin: 'Tapi no'tëquën nontërahuë. Nosoroato, na'con catahuarahuë. Canpitanta' inapochachin catahuaranquëma', tënin Yosë.

³⁵ Napoaton Tapiri ninshitantarin. 'Quëmasáchin natëranquën ni'ton, co nohuantaranhuë' nonëhuë chanatacaso', itërin, Yosë nontaton. Sarmo quiricaquë chachin naporin.

³⁶ Napoaponahuë', Tapiso' Yosë natëton, piyapi'sa' catahuarin. Ina quëran chiminin. Shimashonënpita pirayan pa'pitopi. Nonën chanatërin.

³⁷ Quisoso nipirinhüë' Yosëri ananpitaantarin. Co nonën chanatërinhuë'. Quisoso nonën chachin ninoton, Tapi iráca ninshitërin.

³⁸⁻³⁹ Napoaton iyaro'sa' sha'huichinquëma'. Quisosoíchin nanitaparín oshanëma' inquitinquëmaso'. Iráca pënëntërinso' Moisésëri ninshitopirinhüë'. Ina imapatama', co oshanëma' inquitarinquëmahuë'. Nipirinhüë', Quisoso natëhuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Oshanënpoa' marë' chiminin ni'ton, inquitarinpoa'. Ina quëran Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁴⁰ Nani natanamaco ni'ton, a'naroáchin, iyaro'sa', natëco'. Ni'cona ana'intochinquëma'. Iráca Yosë quiricanënuë quëran pënëntona'piro'sa' itapona':

41 'Yosëri itërin: "Canpitaso' na'con tëhuaconama'.

Iso tahuëri'sa' ca nohuanto, na'con ma'sha onpoarama'. Yonquirahuëso' sha'huitarinënquëma'.

Natanapomarahuë', co natëtaramahuë'. Napoaton pa'yanatoma', yonquico'.

Chiníquën ana'intaranquëma' ni'ton, ta'huantarama'," ténin Yosë,' itopi.

Canpitanta' ni'cona inapochachin ana'intochinquëma', ténin Paono, pënëntaton.

42 Ina quëran niyontopiso pëi quëran pipihuachinara, 'a'na chinoto tahuërinta' inapochachin a'chintaantacoi,' itopi.

43 Piyapi'sa' noquitopirinahuë', na'a cotioro'sari Paono imasapi. Nisha piyapi'santa' cotioro'sa pochin Yosë chinotopisopita imasapi. Imapachinara, Paono, Pirnapí catoari chachin a'chintantapi.

'Yosë inaora nohuanton, nosororinpoa',' ta'toma', imamiatoco',' itopi.

44 A'na chinoto tahuëri nanihuachina, ya'ipi ninanoquë ya'huëpisopita niyontopiso Yosë nanamën natanacaiso marë'. Caraíchin piyapi co pa'pihuë'.

45 Cotioro'saso nipirinhüë' notohuaro' piyapi ni'sahuatona', no'huitona', apiratopi. "Isopitaso' nisha piyapi'sa' ni'ton, co canpoa pochin iráca pënëntërinso' natëpihuë'," ta'tona', no'huitopi.

"Paono co no'tëquën a'chininhüë'. Inaso' nonpintë'," itopi.

46 Paonosso nipirinhüë' chiníquën cancantaton, co të'huarinhüë'. Pirnapinta' chiníquën cancantërin.

—Canpita'ton Yosë nanamën sha'huita'huanquëmaso' ya'huëpirinhüë', a'porama' ni'ton, canpitaora tëhuënëma quëran co nanpimiataramahüë'. Napoaton nisha piyapi'sa' a'chintaraí.

47 Siniro sha'huitërincoi:

"Quëmaso' acoranquën nisha piyapi'sa' a'chintaton anohuitancoso marë'.

A'pintëreso pochin nanamëhuë anitotaran.

Ya'ipi parti paaton, piyapi'sa' a'chintëra'piapon cha'ëcaiso marë'," itërincoi, ténin Paono.

48 Nisha piyapi'sa' natanahuatona', pa'yatopi. "Ma noyacha Yosë sha'huitërinpoa paya," topi. Anaquën Yosëri huayonin ni'ton, natëtona', Quisoso imasapi ina nohuitatona', nanpimiatacaiso marë'.

49 Ya'ipi ina parti Siniro nanamën nahuinin.

50 Cotioro'saso nipirinhüë' ninano' hua'ano'sa' nontopi. Sanapi'santa' chiníquën nanantopisopita nontopi, Yosë chinotopisopita nininso'. "Paono co noya quëmapihuë'. Pirnapinta' co noyahuë'. Co isëquë nohuantëraihüë'," toconpi. Napotatona', aparisitahuatona', a'papi.

51 "Nani sha'huitopiranquëmahüë', co nohuantaramahuë' ni'ton, canpitaora tëhuënëmaquë nina'intarama'," itahuatona', Iconioquë pa'pi.

52 Patopirinahuë', nani a'chintopi ni'ton, Quisoso imapisopitaso' noya cancantopi. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin.

14

Iconioquë a'chinpiso'

1 Paono, Pirnapí, inapita Iconioquë canconpachinara, inachachin niantapi. Inaquënta' chinoto tahuëri nanihuachina, cotio niyontopiso pëiquë ya'conpi. Nóya a'chinpi ni'ton, na'a cotioro'sari natëpi. Na'a nisha piyapi'santa' Quisoso imápi.

2 A'naquën cotioro'saso nipirinhüë', co yanatëpihuë'. Napoaton, nisha piyapi'sa' nontatona', anishacancantopi. "Quisoso imapisopita co noya piyapisahuë'," itopi. Napoaton a'naquën co yaimatonahuë', imapisopita no'huipi.

3 Hua'qui' inaquë Paono yacapatërin. Pirnapirë chachin inaquë ya'huëpi. Chiníquën cancantatona', Sinirori nosororinso' sha'huirápi. No'tëquën sha'huipi ni'ton, Sinirori

catahuarin cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatacaiso'. Ina ni'sahuatona', "Tëhuënchachin Yosë catahuarinquëma'," itopi.

⁴ Ya'huëhuano'saso' nisha nisha yonquipi. A'naquën cotioro'sa pochin cancantopi. A'naquënso nipirinhüë' Paono, Pirnapi, inapita natëpi.

⁵ Cato chachin noya nipirinahuë', cotioro'saso' nisha piyapi'sarë' napopianachin yonquiatona', chinotopi ahuëcaiso'. Hua'ano'sarinta' no'huipi. Na'piquë yatëpapirinahuë',

⁶ natantahuatona', ta'api. Niconia parti pa'pi. Inaquë cato' panca ninanoro'sa ya'huërin. A'naso Nistra, a'nanta' Tirpi itopi.

⁷ Inatohua' paatona', noya nanan sha'huiantarapi. Ya'cariyanta' a'chinapi.

Paono na'piquë të'yarapiso'

⁸ Nistraquë apia ya'huërin. Co nanitërinhuë' iratacaso'. Nasitërin quëran huarë' co onporonta' huanirinhüë'.

⁹ Paonori a'chintohuachina, nóya natanarin. Napohuachina, Paonori notëërin. "Iso quëmapi noya natëtërin. 'Quisocristo nanitërin anoyatiincoso',' téninso marë' anoyatarahuë'," ténin yonquinëinquë.

¹⁰ Napoaton chiniquën itapon:

—No'tëquën huaniquë' iyasha, itërin.

A'naroáchin huanirahuaton, noya pa'sarin.

¹¹ Piyapi'sari ni'sahuatona', Niconia nananquë ninontopi:

—Yosëro'sa' isëquë o'matona', piyapi taraimapi, topi.

¹² "Pirnapiso' Sioso chinotërëhuaso'," nitopi. Paono na'con na'con a'chinin ni'ton, "Inaso' Irimisë chinotërëhuaso'," nitopi. (Inahuara nananquë ninontopi ni'ton, Paono, Pirnapi inapitaso' co natanpihuë'.)

¹³ Ninano intonquë Sioso moshapiso pëi' ya'huërin. Ina hua'anënso', ohuaca' masahuaton, yancoro'sa' sihuirin, apë'pëconotacaso marë'. Notohuaro' piyapi'sari imasapi. Ninano ya'coanaquë quëparahuaton, inaquë yatëparin moshacaiso marë'.

¹⁴ Naporo huarë' Pirnapi, Paono, inapita nitotopi. Natanahuatona': "Tata Yosëíchin chinotacaso' ya'huërin," ta'tona', a'mopiso oshapi. Huancanachin ta'arahuatona', chiniquën nontopi.

¹⁵ —¿Onpoaramata' iyaro'sa'? Ama moshacoisohüë'. Tëhuënchachin co quiyaso' moshamacoiso ya'huërinhuë'. Quiyanta' piyapicoi, canpita pochachin ninai. Noya nanan sha'huita'huanquëmaso marë' huë'nai. Quisoso nanamën, iyaro'sa', a'chinchinquëma', natanco. Mamanshi topinan quëran mosharama'. Yosëso nipirinhüë' nanpirárin. Ama huachi mamanshi moshacosohüë'. Inapita naniantatoma', Yosë imaco huachi. Isoro'pa', inápaquë ya'huërinso'pita, marëro'sa', ya'ipi ma'sharo'sa', inapita inari ninin.

¹⁶ Iráca piyapi'sa' co Yosë nohuitopihuë' ni'ton, Yosëri tananpitërin inahuara yonquipiso' imacaiso marë'.

¹⁷ Nipirinhüë', nosoroatonpoa', nani ma'sha acotërinpoa' ina nohuitacaso marë'. Ina nohuanton, o'nanin. Ina nohuanton, ma'sha papotërin. Ina nohuanton, cosharo' ya'huëtërinpoa' ca'patëhua' noya cancantacaso marë'. Inapoaton, noya yonquirinpoaso' anitotërinpoa', itopi.

¹⁸ Napotopirinahuë', co a'naroáchin natëtopihuë'. Parisi quëran pochin natëtona', co huachi ohuaca' tëpatona inapita moshapihuë'.

¹⁹ Napoaponahuë', cotioro'sari huëcapairahuatona', anishacancantopi. A'naquën Antioquia quëran huë'pi. A'napitanta' Iconio quëran huë'pi. Huë'sahuatona', Paono, Pirnapi, inapita sha'huirapipi ni'ton, no'huipi.

No'huirahuatona', Paono mapi. Masahuatona', na'piquë të'yarahuachinara, chiminpirinhüë'. Ohuararahuatona', ninano intonquë të'yatonpi. "Nani chiminin," ta'tona' inaquë patopi.

²⁰ Quisoso imapisopitari tancapitahuatona', nocoaso', a'nanaya ni'tiintarahuatón, huaniantarin. Ninanoquë paantarín. Tahuëririnquë Tirpiquë pa'nin. Pirnapinta' pa'nin.

²¹ Inaquë noya nanan sha'huitohuachina', na'a piyapi'sa' Quisoso imasapi. Nani a'chintohuachinara, Nistraquë ayamantapi. Ina quëran Iconioquënta' paantarahuatona', Antioquiaquë cancoantapi.

²² Cara ninanoquë chachin Quisoso imapisopita pënëna'piapi. "Ama iyaro'sa' Quisoso a'pocosohuë'. Imamiatoco'. A'napita aparisitarinënpoa'. Parisitacaso' ya'huërin. Parisitatëhua', Yosë hua'anëntërinquë ya'conarëhua'. Napoaton noya ahuantoco'," itopi. Pënënpachinara, achinicancanpi.

²³ Yapa'pachinara, a'naya a'naya Quisoso imapisopitaquë ansiano'sa' acora'piapi. Noya nipisopitaráchin acora'piapi. Co coshatatonaraihuë', inapita marë' Yosë nontopi: "Ya'ipi isopita, Sinioro, noya natërinënquën. Noya a'paiquë'," itopi. Cara ninanoquë chachin napopi.

Hua'qui quëran ya'huëpiquë paantapiso'

²⁴ Ina quëran paantapi. Pisitia parti na'huëtaantarahuatona', Panpiria parti cancoantapi.

²⁵ Piriquiquë Yosë nanamën sha'huiantarahuatona', Atariaquë pa'pi huachi.

²⁶⁻²⁷ Ina quëran nanchaquë huë'sahuatona', Antioquiaquë canquiipi. A'papi quëran chachin canquiantapi. Canquirahuatona', Quisoso imapisopita ayontonahuatona', ya'ipi sha'huitopi. "T'hua chachin a'paramacoí. 'A'na parti ya'huëpisopita noya nanan sha'huitonco'. Insëquësona pa'patama', Yosë noya catahuainquëma', itohuatamacoira, pa'nai. Nani sha'huirai. Yosë nóya catahuarincoi. Ina nohuanton, nisha piyapi'santa' Quisoso natëtona', Yosë huëntonënquë ya'conpi," itopi.

²⁸ Inaquë hua'qui' ya'huëantapi. Imapisopitarë' ninontatona', noya ya'huëpi.

15

Quirosarinquë anoyatopiso'

¹ Ina quëran a'naquën quëmapi'sa' Cotia parti quëran canquiipi. Quisoso imaponaraihuë', Moisésë pënëntërinsona' imasapi. Napoaton Antioquiaquë canquihuachinara, imapisopita nisha a'chintopi. "Íráca Moisésë pënëninpoa' marca niacotacaso'. Co ina natëhuatamahüë', co Yosë anoyacancantarinquëmahuë'," itopi.

² Paonoso', co ina pochín yonquirinhuë'. "Co niacotacaso' ya'huërinhuë'," ténin. Pirnapinta' inachachín yonquirin. Napoaton canquipisopitarë' ninontopi. "Co no'tëquën a'chinamahüë'," nitatona', chiniquën ninontopi. Napoaton imapisopitari itapona': "Quirosarinquë paco'. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita natanco'. ¿Ma'tama' sha'huichinënquëmapa'?" ta'tona', Paono, Pirnapi, inapita a'papi. A'napitanta' inapitarë' a'papi.

³ A'pahuachinara, pa'pi. Pinisia parti, Samaria parti, inaquëpita pa'sahuatona', sha'huirapiapi. "Nisha piyapi'santa' íráca yonquipiso' naniantatona', Quisoso imasapi huachi," itëra'piapi. Quisoso imapisopita natanahuatona', nóya cancantopi.

⁴ Quirosarinquë canconpachinara, ya'ipi Quisoso huëntonënquë ya'conpisopita noya nontopi. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapitanta' noya nontopi. Ina quëran Paonori ya'ipi sha'huitërin: "Aquë iyaro'sa' pa'nai Quisoso nanamën sha'huita'huaiso marë'. Yosë noya catahuarincoi. Nisha piyapi'santa' Quisoso imasapi. Nisha nisha ninanoquë niyontonapi," itërin.

⁵ Ina natanahuatona', a'naquën parisioro'sa' Quisoso imaponaraihuë', co noyahuë' natanpi. Napoaton huanirahuatona', tapona':

—Nisha piyapi'sa' yaimapachina', marca acotacaso' ya'huërin. Ya'ipi Moisésë íráca pënëntërinso' imacaiso' ya'huërin. Inapita a'chintoco' imaina', itopi.

⁶ Napoaton ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita niyontonpi nisha nisha yonquipiso' natanacaiso marë'.

⁷ Hua'qui' ninontohuachinara, Pitro huanirahuaton, itërin:

—Canta' iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Nani iráca Yosë acorinco nisha piyapi'sa' sha'huita'huaso marë'. Ina nohuanton, Quisoso nanamën sha'huitërahuë. Inapitanta' natanahuatona', natëpi. Natëtona', imasapi. Ina nitotërama' canpitanta'.

⁸ Ya'ipi yonquirëhuasopita Yosë nitotërin. “Inapitanta' cancanëna quëran noya natërinaco,” ta'ton, Ispirito Santo aya'coancantërin. Canpoa' ya'coancantërinpoaso pochachin inapitanta' ya'coancantërin.

⁹ Ya'ipinpoa' napopianachin ni'ninpoa'. Nisha piyapi'santa' nosororin. “Quisocristoíchin imasarahuë,” topachinara, cancanëna' anoyatërin.

¹⁰ Iráca Moisésë nisha nisha pënëntopirinhüë', shimashonënpoa' co nanitopihuë' ya'ipiya no'tëquën natëcaiso'. Canpoanta' co nanitaparëhuahuë'. ¿Ma'marëta' nipachin nisha piyapi'sa' imapachina', iráca pënëntopiso' a'chinacaso' nohuantërama'? tënahuë. Yosëri noya ni'pachina, co canpoari nisha sha'huicaso' ya'huërinhuë'. Quisoso imapisopita tananpithua', Yosë ana'intoahuachinpoa'.

¹¹ Siniro Quisoso natëhuatëhua', inaora nohuanton, nicha'ësarinpoa'. Nosoroatonpoa', oshanënpoa marë' chiminin ni'ton, anoyacancantërinpoa'. Inapochachin nisha piyapi'santa' anoyacancantërin, tënin Pitro.

¹² Ina natanahuatona', “No'tëquën nonin,” ta'tona', ta'tápi. Ina quëran Pirnapi, Paono, inapitanta' sha'huitantapi: “I'hua pa'patoira, Yosë na'con catahuarincoi. Quisoso nanamën sha'huitohuatoira, na'a nisha piyapi'sari natëpi. Inapitanta' caniohuachinara, Yosë nohuanton, anoyatëra'piarai. Ni'sahuatona', ‘Tëhuënhachin Yosëri catahuarin,’ topi,” tënin Paono.

¹³ Nani nontohuachina, Santiaconta' tapon:

—Natanco iyaro'sa'.

¹⁴ Iya Simon nani sha'huitërinpoa'. Yosë nohuanton, ina'ton nisha piyapi'sa' a'chintërin. A'chintohuachina, a'naquën imasapi, Yosëri huëntonënquë aya'conin. Inapitanta' piyapinënpoa' pochachin ni'sarin.

¹⁵ Inachachin pënëntona'piro'sa' ninshitërin. Iráca Yosë quiricanënquë ninshitaton, tapon:

¹⁶ “Yosë chachin naporin:

‘Ana tahuëri huëantarahuë.

Tapi shinpita catahuaantarahuë. Inapitaso' naniantërinaco ni'tona', pëi' mocarinsopoachin nisapi.

Co noya cancantopirinhüë', cari anoyacancantaantarahuato, noya acoantarahuë.

¹⁷ A'napita piyapi'santa' nohuitiincoso marë' napoarahuë.

Nisha piyapi'santa' nohuitohuachinaco, chinotarincoso.

Ca nohuanto, a'naquën imasarinaco,’

¹⁸ tënin Yosë. Iráca quëran huarë' yonquirin nisha nisha piyapi'sa' nicha'ëcaso'.

Ina yonquiaton, anitotërinpoa',” tënin pënëntona'pi.

¹⁹ “Napoaton nisha piyapi'sa' Yosë imapachina', noya nia'ahua', tënahuë. Co ya'ipi Moisésë pënëntërinso' a'chintacaso ya'huërinhuë'.

²⁰ Nipirinhüë', pi'pian pënëncaso marë' ninshitahua'. Nisha piyapi'sa' ma'sha tëpapi mamanshi moshacaiso marë'. Ina nosha Quisoso imapisopita tananpichina'. Naporahuatona', a'naquën maconorahuatona', ma'sha tëpapi. Co huënnainën noya inquitopihuë'. Ina noshanta' ama ca'inasohuë'. Naporahuatona', ama monshihuainasohuë', Inaíchin pënënhuan'.

²¹ Iráca quëran huarë' Moisésë pënëntërinso' ya'huërin. Na'a ninanoquë a'chintapi. Nani chinoto tahuëri niyontopiso pëiquë nontopi. Napoaton ama inapita

pinoiñenpoaso marëhuë' ina pochin quirica a'patahua' Quisoso imapisopita pënënacaso marë'," itërin.

Pënënacaiso marë' ninshitopiso'

²² “Noyahua'. Ina pochin ninshitahua',” topi ya'ipiya. Ina quëran ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita yonquipi catoya'pi a'patacaiso marë'. “Paono, Pirnapi, inapita panantahuachina', inahuanta' ca'taina',” topachinara, “Inanta' noya,” topi ya'ipi imapisopita. Napoaton cato' quëmapi'sa' nóya nipisopita huayonpi paatona' sha'huitacaiso marë'. A'naso' Sirasë. A'nanta' Cotasë. Parsapasë itopi anta'.

²³ Ina quëran quirica ninshitopi Antioquiaquë ya'huëpisopita quëtontacaiso marë'.

“Iyaro'sa'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya quiyanta' ya'huarai. Quiyaso' ca'tano'sanënpitacoi ninshitarainquëma'. Ansiano'saro'coi chachin quirica a'patarainquëma', ni'co'. Co cotioro'sanquëmahue' nipomarahue', canpitanta' Quisoso imarama' ni'ton, iyahuëipita pochin ni'nainquëma'. Ya'ipi imaramasopita Antioquiaquë, Siria parti, Sirisia parti, inatohua' ya'huëramasopita iso nanan chachin a'patarainquëma' nitotacamaso marë'.

²⁴ I'hua a'naquën isëquëran pa'pachinara, nisha a'chintërinëinquëma'. ‘Co Moisësë pënëntërinso' natëhuatamahue', co Yosë huëntonëinquë ya'conaramahue', itërinëinquëma'. Co quiyari a'papuraihuë', pa'pi. Natanahuatoma', nisha nisha yonquirama'. Pirnapi Paonorë chachin huëcaton, nani sha'huitirincoi. Ipora huarë' nitotatoi, ninshitarainquëma'.

²⁵ Napoaton niyontonpatëira, catoya'pi sha'huitatoi, a'patarainquëma'. Pirnapi, Paonorë chachin ya'huëramaquë pa'pachina', inapitanta' pa'sapi. Pirnapi, Paono cato chachin nóya quëmapi'sa', tënai, noya nosororai.

²⁶ Sinioro Quisocriso nanamën sha'huipiso marë' na'con aparisitopi. A'naquëni no'huitona', pi'pishachin shitëpapi.

²⁷ Napoaton Cotasë, Sirasë inapita a'patarainquëma' yonquiraiso' sha'huitinquëmaso marë'.

²⁸ Nani iyaro'sa' ninontërai. Ispirito Santonta' no'tëquën anitotërincoi. Napopi-anachin yonquiatopi, ninshitarainquëma'. Co ya'ipi Moisësë pënëntërinso' natëcaso' ya'huërinhuë', tënai. Pi'pisha sha'huichinquëma' natëcamaso marë'.

²⁹ A'naquën ma'sha tëpapi mamanshi moshacaiso marë'. Ina nosha tananpitoco', tënai. Naporahuaton, a'naquën maconorahuatona', ma'sha tëpapi. Co huënainën noya inquipirinhue', ca'pi. Ina noshanta' ama ca'cosohue'. Naporahuaton, ama monshihuancosohue'. Moisësë na'con pënëntopirinhue', inaíchín natëcaso' ya'huërin, tënai. Cotasë, Sirasë, inapitanta' inachachin pënënarinëinquëma'. Natëhuatama' iyaro'sa', noya nisarama'. Nani huachi,” topi quiricatatona'.

³⁰ Nani a'pahuachinara, pa'sahuatona', Antioquiaquë canconpi. Imapisopita niyontonpachinara, quirica quëtopi.

³¹ Nani nontohuachinara: “Ma noyacha pënëninpoa paya,” ta'tona', nóya cancantopi.

³² Cotasë, Sirasë, inapitaso' pënëntona'piro'sa' ni'ton, hua'qui' Quisoso imapisopita pënënpí. Noya pënënpí ni'ton, noya noya imasapi.

³³ Hua'quimiáchin inaquë yacapatopi. Ina quëran ya'huëpi'pa' yapanantahuachinara: “Osharan paco'. Yosë noya catahuainquëma',” itopi. [

³⁴ Sirasëso nipirinhue': “Co caso' pa'shatërapohue',” ta'ton, co pa'ninhue'.]

Naquërachin a'chinacaso marë' paantapiso'

³⁵ Paonosos Pirnapirë chachin hua'qui' Antioquiaquë ya'huëpi. Sinioro nanamën sha'huirápi. A'napitarë chachin a'chinápi.

³⁶ Nani hua'quimiachin ya'huëhuachinara, Paonori itërin:

—Huëquë' pa'a iyasha. I'hua na'a ninanoquë Siniro nanamën sha'huirë'. Paatë' Quisoso imapisopita nianta'a. ¿Onpoapita'mapa'? itërin.

³⁷ “Noyapa'. Pa'a nipachin. Coansha Marconta' quëpanta'a,” itërin Pirnapiri.

³⁸ “Ama iya quëpa'asohuë'. I'hua pi'iquë Panpiriaquë canconpatëhuara, ya'huërin'pa' pa'mantarin. Co yacatahuarinpohuë'. Napoaton co nohuantërahuë’,” itërin Paonori.

³⁹ Hua'qui' ninontopirinahuë', co napopianachin yonquiatonahuë', nisha nisha pa'pi. Pirnapiso' Coansharë chachin nanchaquë pa'sahuaton, Chipriquë canconpi.

⁴⁰ Paonoso nipirinhüë' Sirasë nontërin ca'tanacaso marë'. Yapa'pachinara, Quisoso imapisopitari Yosë nontopi: “Isopita pa'pachina' Siniro, a'paiquë' noya pa'ina'. Nosoroaton, catahuaquë' noya a'chiina’,” itahuatona', a'papi.

⁴¹ Ya'ipi Siria parti pa'tatona', nisha nisha ninanoquë pa'pi. Quisoso imapisopita pënëna'piapi chiniquën cancantacaiso marë'. Sirisia partinta' paantatona', inachachin pënëantapi. Quisoso nanamën sha'huitatona', imapisopita achinicancanpi.

16

Timotionta' imatërinso'

¹ Ina quëran Tirpiquë pa'pi. Inaquë a'chinahuatona', paantapi. Paantarahuatona', Nistraquë canconpi. Inaquë a'na hui'napi quënanconpi, Timotio itopiso'. Inanta' Quisoso imarin. A'shinso' cotio sanapi. Quisoso imarin anta'. Pa'pinso nipirinhüë' Crico piyapi.

² “Timotio nóya quëmapi,” topi ya'ipi Quisoso imapisopita. Nistraquë ya'huëpisopita, Iconioquë ya'huëpisopitanta' napopi.

³ “Huëquë' api imaquico,” itërin Paonori.

“Noyahua', pa'i canta’,” tënin anta'. Inaquë na'a cotioro'sa' ya'huëpi ni'ton, Paonori sha'huitohuachina, marca acotopi. Pa'pinso' Crico quëmapi ni'ton, napopi.

⁴ A'na ninanoquë, a'na ninanoquë pa'sahuatona', pënëna'piapi. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita Quirosarinquë ya'huëpisopita ninshitopiso' sha'huirapi imacaiso marë'.

⁵ Napohuachina, Quisoso huëntonënuquë ya'conpisopita natëtona', noya noya imasapi. Naporahuaton aquë aquëtë na'asapi.

Ispirito Santo nohuanton, hua'narinso'

⁶ Asia parti Yosë nanamën yasha'huipirinahuë', Ispirito Santo co nohuantërinhuë' inaquë a'chinacaiso'. Napoaton Piriquia parti, Carasia parti inapita na'huëtopi.

⁷ Misia parti ya'caritonahuatona', Pitinia parti yapa'sapirinahuë'. Naquëranchin Ispirito Santori ya'copirin. “Co Quisoso nohuantërinhuë' inaquë a'china'huaiso’,” ta'tona', co inatohua' pa'pihuë'.

⁸ Napoaton Misia parti na'huërahuatona', Toroasëquë canconpi.

⁹ Inaquë Yosë nohuanton, tashi' Paono hua'narëso pochin quënanin. Masitonia piyapi huaniarin, quënanin. “Huëquë' isëquë. Nosoroatoncoi, catahuacoï,” itërin.

¹⁰ Ina natanahuaton, “Yosë nohuantërincoi inatohua' noya nanan sha'huica'huaiso’,” ta'toi, manorai inatohua' paca'huaiso'.

Piriposëquë a'chinpiso'

¹¹ Marë yonsanquë ya'huërai ni'ton, nanchaquë ya'conai paca'huaiso marë'. Ya'conahuatoi, pipirai. Panca so'ton huancoanai' nininquë canconai, Samotrasia itopiso'. Inaquë huë'ëpatërai. Tahuëririnquë pantarahuatoi, Niaporisëquë canconai. Inaquë nonshirai.

¹² Nani Masitonia parti canconpatoira, ira pa'tatoi, Piriposëquë canconai. Inaso' panca ninano'. Copirnorri acorinso' ni'ton, inaquë na'a Nômaro'sa' ya'huëpi. Hua'quimiáchin inaquë ya'huërai.

¹³ Chinoto tahuëri nanihuachina, ninano quëran pipirahuatoi, ii' yonsanquë pa'nai. “Inaquë Yosë chinotapi,” ta'toi, inaquë pa'nai. Sanapi'sa' nani niyontonpi, quënanconai. Inaquë huënsërahuatoi, a'chintërai.

¹⁴ A'na sanapi inaquë Yosë chinotërin, Niria itopiso'. Tiatira quëran huë'nin. Inaso' tintahuan. Ma'maro' në'mëtë' pa'ton nininso' pa'anin. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin ni'ton, Paonori a'chintohuachina, nóya natanin. Yosë nohuanton, a'naroáchin cancanën quëran huarë' yaimarin.

¹⁵ Quisocriso imarin ni'ton, aporintërin. Pëinënquë ya'huëpisopitarë chachin apori-huanpi.

—Canta' Siniro imarahuë ni'ton, huëco' pëinëhuëquë yacapacoi, itërincoi. Na'con sha'huitohuachincoira, inaquë huachi yacaparai.

¹⁶ A'na tahuëri yonsanquë paantarai Yosë chinota'huaiso marë'. Paasocoi, a'na nanon quënanconai. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, ninotërin. Ina sanapiso' a'napitari pa'anpi asacatacaiso marë'. Ninorinso marë' hua'anënpitaso', na'con canapi.

¹⁷ Nanonso' quënanahuatoncoi, imaquiarincoi. Imaritoncoi, chiníquën nonsarin ya'ipi piyapi'sa' natanacaiso marë'.

—Isopita quëmapi'saso' Yosë piyapinënpita. Yosë chini chiníquën nanantërinso' no-huitatona', natëpi. A'chintarinënuëma' canpitanta' nitotatoma' cha'ëcamaso marë', itëriarin.

¹⁸ Na'a tahuëri imatoncoi, naporárin. Pinatanaton, Paonoso' no'huitëriporin. Tahuërëtahuaton, sopai itapon:

—Quisocriso nanan quëtërinco ni'ton, a'paaranquën. ¡Iso sanapi quëran pipimiatëquë'! itërin. Naporo chachin pipimiatërin.

¹⁹ Hua'anënpitaso nipirinhue' no'huitopi. “Co huachi ninorinhue' ni'ton, co huachi canarëhuahuë',” ta'tona', Paono, Sirasëre chachin masahuatona', cachiquë quëpapi ninano hua'ano'sa' nontacaiso marë'.

²⁰ Inaquë quëparahuatona', coisëro'sa' itapona':

—Isopita quëmapi'saso' cotioro'sa' ni'ton, a'chinatona', ninano' tapiapi. Nisha a'chintohuachinara, ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha yonquipi.

²¹ Canpoaso nipirinhue' Noma piyapinpoa' ni'ton, co inachintopiso' natëcaso' ya'huërinhuë', itopi.

²² Huanipapisopitanta' no'huitatona', Paono, Sirasë inapita ahuëpi. Coisëro'sarinta' camaipi. “Ai'nanpiratahuatoma', naraqüë ahuëpico',” itopi. Napohuachina inapotopi.

²³ Chiníquën ahuëpitona', tashinan pëiquë po'mopi. Po'mohuachinara, tashinan pëi' hua'an itapona': “Noya a'paiquë', ta'ahuachina',” itopi.

²⁴ Ina natanahuaton, huancánachin po'morin. Nantëna' nontëquë acatëntahuaton, catinaquë niahuitërin.

²⁵ Yono tashi' nisahuaso', parisitaponaraihuë', co sëtöpihuë'. Cato chachin Yosë nontápi. Yosë chinotatona', cantarapi. Apiro'sa' natantapi. ²⁶ A'nanaya panca ocohua pa'nin. Tashinan pëi' achinicaso marë' acotopiquë huarë', nacon nacontarin. Naporo' Yosë nohuanton, ya'coanaro'sa' nii'soatëra'piapi. Ya'ipi apiro'sa' catinanëna' nii'quiritopi.

²⁷ Tashinan pëi' hua'an capayatohuachina. Ya'coanaro'sa' nii'soatopinán ni'nin. “Ya'ipi apiro'sa' capa, nani ta'api,” ta'ton, sahuëninën ocoirahuaton, yanitëparin.

²⁸ Paonoriso nipirinhue' a'naroáchin nontërin:

—¡Ama iyasha nitëpaquësöhuë'! ¡Co ta'araihuë'! itërin chiníquën nontatón.

²⁹ Ina natanahuaton: “¿Naporin ti?” tosahuaton, pa'yanin. “Nanparin quëshico ni'i,” itohuachina, piyapinënpitari quëpatopi. Manorahuaton, ya'conin. Pa'yanaton, ropa ropátarin. Paono pirayan isonahuaton, mosharin.

³⁰ Ina quëran cato chachin ocoirahuaton:

—¿Ma'ta' iyaro'sa' onpo'i cha'ëca'huaso marë'? itërin.

³¹ —Quisocristoíchin nicha'ërinpoa'. Ina natëhuatan, cha'ësan. Sa'an, hui'nanpita inapitarë'quën chachin cha'ësan.

³² Ina tosahuaton, Quisocristo nanamën a'chintërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita natanpi.

³³ Tashinan pëi' hua'anso' noya natanahuaton, natërin. Tashi' nipirinhüë', quëparahuaton, nicarotopiso' pa'mopirin. Napohuachina, Quisoso imapi huachi ni'ton, ya'ipiya aporintërin.

³⁴ Nani aporihuanpachinara, pëinënquë quëparin. Inaquë a'carin. Yosë natëtona', ya'ipiya noya cancantopi.

³⁵ Coisëro'saso' nipirinhüë' co nitotopihüë'. Tahuërihuachina, sontaro'sa' amatahuatona', itopi: “Tashinan pëi' hua'an sha'huitonco' catoya'pi i'huara po'moraiso' ocoi'in pa'ina',” itohuachinara, pa'pi sha'huitapona'.

³⁶ Ina natanahuaton, Paono itapon:

—Coisëro'sa' nanan a'patërinaco ocoia'huainquëmaso marë'. Napoaton noya pipico', itërin hua'ani.

³⁷ Paonoso nipirinhüë' sontaro'sa' itërin:

—Co po'oana quëran pa'saraihuë'. Quiyaso' Noma piyapicoi nipiraihuë', naraquë hui'tonpirinacoi. Co coisëquë sha'huirapiponaracoihuë', cachiquë chachin napotërinacoi. Ina quëran tashinan pëiquë po'morinacoi. Noma piyapicoi ni'toi, co topinan ana'intinacoisohüë' nipirinhüë'. ¿Iporaso' po'oana quëran yaocoiantaracoi ti? ¡Co'chi nohuanteraihuë' paya! Sha'huitëquë' inahuara chachin huë'ina'. A'ninquëchin ocoi'inacoi, itërin.

³⁸ Sontaro'sa' paantarahuatona', coisëro'sa' sha'huitonpi: “Inapitaso' Noma piyapi'sa',” topachinara, pa'yanpi. Co topinan quëran Noma piyapi ahuëcasohüë' nipirinhüë', ahuëpi.

³⁹ Napoaton tashinan pëiquë pa'sahuatona', noya nontopi. “¿Canpitanta' Noma piyapinquëma' ti?” itohuachina, “Inacoi mini,” tënin Paono. “Co'chi nitotëraihuë' paya. Co nitotatoihuë' ahuërainquëma', co ahuëca'huainquëmasohüë' nipirinhüë',” itërin. Ina quëran noya ocoirahuatona', “A'na parti paco',” itopi.

⁴⁰ Napotohuachinara, tashinan pëi quëran pipipi. Pipirahuatona', Niria pëinënquë paantapi. Quisoso imapisopita niyontonpachinara, pi'pian pënëantapi: “Chiniquën cancantatoma', imamiatoco',” itopi. Ina quëran pa'pi huachi.

17

Tisaronicaquë a'chininso marë' no'huipiso'

¹ Ina quëran Anpiporisë na'huëtahuatona', Aporonianta' na'huëtaantapi. Ina quëran Tisaronicaquë canconpi. Inaquë cotioro'sa' niyontonpiso pëi' ya'huërin.

² Inachintërin nichinapon chachin cara chinoto tahuëri inaquë Paono Yosë quiricanën a'chinin.

³ —Quisocristo imaco' canpitanta'. Inaso' inápa quëran o'marin, Yosëri a'paimarinso'. Ina nohuanton, oshanënpoa marë' chiminin. Chiminpirinhüë', Yosë nohuanton, nantantarin. Iráca quiricanën quëran ninorinso chachin naporin. Inaso' Cristo, Yosëri acorinso', tënin.

⁴ A'naquën natanahuatona', natëpi. Natëtona', imasapi. Na'a Crico piyapi'santa' imasapi. Nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë chinotopi. Paono a'chininso' natanahuatona', Quisoso imasapi. Na'amiachin sanapi'santa' chiniquën nanantopisopita imasapi.

⁵ A'naquën cotioro'saso' nipirinhüë', co yanatëpihuë'. “Na'a piyapi'sa' Quisoso imasapi,” ta'tona', apiratopi. Apiratatona', no'huipi. Cachiquë pa'sahuatona', no'huitërayaro'sa', chirotëro'sa', inapita itapona': “Huëco' Paono, Sirasëre chachin

macatēhua' ana'intahua'," ta'tona', piyapi'sa' ayontonpi. No'huitēratona', Casono pēinēnquē pa'pi. Inaquē Paono yacapatērin ni'ton, macacaiso marē' pa'pi. Ya'coana papaatahuatona', ya'conpirinahuē',

⁶ co Paono ya'huērinhuē'. Co ina quēnanatonahuē', Casono mapi. A'napita Quisoso imapisopitanta' masahuatona', ninano hua'ano'saquē quēpapi.

—Paono ya'ipi parti pa'sárin. A'chintaton, notohuaro' piyapi'sa' anishacancantarín. Sirasēnta' inachachin nisarín. Isēquēnta' huē'pachinara,

⁷ Casonori pēinēnquē aya'conin ni'ton, inaquē yacapapi. Isopitanta' imatona', co huachi Noma copirno natētonahuē', nisha imasapi. “A'na copirno ya'huarin. Inaso' Quisoso,” toconpi, itopi.

⁸ Piyapi'sa' natanahuatona', aquē aquētē' no'huitopi. Hua'ano'santa' no'huitatona', Casono, a'napita imapisopita inapita chiníquēn pēnēnpi.

⁹ Ina quēran coriqui ma'papi ama tashinan pēiquē po'mocaiso marēhuē'. Nani pahuērētohuachinara, a'papi.

Piríaquē Yosē quiricanēn na'con nontopiso'

¹⁰ Quisoso imapisopita pipirahuatona', ya'huēpi'pa' paantapi. Naporo' tashi' Paono, Sirasē, inapita Piríaquē a'papi. Inaquē canconahuatona', cotioro'sa' niyontonpiso pēiquē pa'pi a'chinacaiso marē'.

¹¹ Inaquē ya'huēpisopitaso nipirinhue' nóya yonquipi. Co Tisaronicaquē ya'huēpisopita pochinhue'. Paonori a'chintohuachina, nóya natanpi. “Paonosó' no'tēquēn a'chinamara,” ta'tona', nani tahuēri Yosē quiricanēn noyásha nontapi no'tēquēn nitotacaiso marē'.

¹² Naporahuatona', na'a cotioro'sa' natēpi. Na'amiachin Crico sanapi'santa' chiníquēn nanantopisopita natēpi. A'naquēn Crico quēmapi'santa' imasapi.

¹³ Napopiso', Tisaronicaquē nahuinin. Cotioro'saso' natantahuatona', “Piríaquēnta' Paono Yosē nanamēn a'chinarín,” ta'tona', inatohua' pa'pi. Canconahuatona', Paono sha'huirapitona', piyapi'sa' ano'huitopi.

¹⁴ Napohuachinara, Quisoso imapisopitari a'naroáchin Paono a'papi. A'naquēni ca'tanatona', marē yonsanquē'pa' quēpapi. Sirasē, Timotio, inapitaso nipirinhue' co pa'pihuē'.

¹⁵ Atinasē'pa' Paono ca'tanpi. Yapanantahuachinara, —Sirasē, Timotio, cato chachin sha'huitonco' manóton huē'ina', itērin Paonori. Napotohuachina, ya'huēpi'pa' panantapi.

Atinasēquē nisha nisha moshapiso'

¹⁶ Paonosó' nipirinhue' Atinasēquē Sirasē, Timotio, inapita ninararin. Ninano' conitaton, notohuaro' mamanshi quēnanin. Inapita quēnanahuaton, sētērin. Inapoaton, napion cancantērin.

¹⁷ Napoaton na'con pēnētērin. Niyontonpiso pēiquē pa'sahuaton, cotioro'sa' a'chintērin. Cotioro'sa' pochin chinotopisopitanta' natanapi. Quisoso nanamēn a'chintohuachina, ninontápi. Naporahuaton, nani tahuēriya cachiquē pa'nin. Inaquē a'naya a'naya huē'pachinara, nontarin. Nisha piyapi'santa' natanapi.

¹⁸ Inaquē nisha nisha yonquipiso' a'china'piro'santa' huē'pi. A'naquēn ipicorioro'sa' itopi. A'naquēnta' istoicoro'sa' itopi. Paono quēnanahuatona', ninontopi.

—Iso quēmapi pa'pi nona'pi. ¿Ma'ta' tēcapon naporin? itopi a'naquēn.

—Ahuēn. Nisha yosēro'sa' imacaiso marē' a'chinamara, topi a'naquēn. “Quisoso chiminin. Ina quēran nantantarin,” tēninsó' marē' napotopi.

¹⁹ A'naquēnso natanahuatona', Ariopaco itopiquē quēpapi. Inaso' hua'ano'sa' niyontoyantopiquē. Paono inaquē quēparahuatona', itopi:

—¿Ma nisha nanan chachinta' a'chinan? Yanitotērai quiyanta'.

²⁰ Co onporonta' natanchinaihuē'. A'chintocoi quiyanta' nitochii, itopi.

²¹ Inaquë ya'huëpisopita nasha nanano'sa' pa'yatopi. Nisha nisha a'chinpiso' yanatanpi. Nisha piyapi'sa' huë'pisopitanta' yanatanpi.

²² Paono inaquë huanirahuaton, Atinasëquë ya'huëpisopita itërin:

“Natanco iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Canpitaso' ya'ipinquëma' na'con moshatërama', tënahuë.

²³ Cachiquë pa'patora, ya'ipi moshatëramaso' ni'nahuë. A'na artaro quënanahuë. Inaquë ninshitërama'. 'ISOSO YOSË CO NOHUITOPIRËhuahuë', MOSHAHUA,' tënama' ninshitatoma'. Co nohuitapomarahuë', mosharama'. Apira carinquëma' a'chinchinquëma', nohuitoco'.

²⁴ Ina Yosëso' chini chiniquën nanantërin. Iráca isoro'pa', ya'ipi ma'sha isëquë ya'huërinsona' acorin. Inaso' hua'anënpoa'. Isoro'paquë ya'huërinsona', inápaquë ya'huërinsona', ya'ipimiáchin hua'anëntarin. Moshatopiso pëi' piyapi'sari nipiquë co Yosë ya'huërinhuë'.

²⁵ Co piyapi ma'shanënpita nohuantërinhuë'. Co manta' pahuantërinhuë'. Inariáchin ya'ipi ma'shanënpoa' quëtërinpoa'. Ina nohuanton, nanpirëhua'. Ina nohuanton, cosharo', ma'sha, inapita ya'huëtërinpoa'.

²⁶ Iráca a'na quëmapira' ninin. Inaya quëranchin ya'ipi piyapi'sa' na'api. Nisha nisha nipisopita na'api ya'ipiro'paquë ya'huëcaiso marë'. Co'huara ya'huëyatërasëhuahuë', yonquirinpoa'. Nisha nisha parti ya'huëcaso marë' acorinpoa'. Onporosona nanpicahuasonta' yonquirin. Ina nohuanton, nanpirëhua'.

²⁷ Ya'ipinpoa' acorinpoa' ina nohuitacaso marë'. Co quënanarihuarahuë', ina na'con yonquicaso' ya'huërin. Co inaso' aquë patërinpoahuë'. Co naniantërinpoahuë'.

²⁸ Ina nohuanton nanpiarëhua', pa'nëhua', ya'huërëhua'. A'nara' cancan yonquina'pi ninshitaton, no'tëquën naporin: 'Canpoaso' Yosë hui'ninpita pochin ninëhua', tënin.

²⁹ Napoaton Yosënta' canpoa pochin nanpirárin anta'. Co inaso' mamanshi pochinhuë'. Mamanshisó nipirinhuë' piyapi'sari inahuara yonquinëna quëran nipi. Oro quëran, prata quëran, na'pi quëran, ina quëranpita nipi. Ama Yosëso' mamanshi pochin cancantocosohuë'.

³⁰ Iráca co Yosë nohuitopihuë' ni'ton, co ana'intërinhuë'. Iporaso nipirinhuë', ya'ipi piyapinpoa' pënëninpoa': 'Co noyahuë' yonquiramaso' naniantatoma', casáchin chinotoco,' itërinpoa' Yosë.

³¹ A'na tahuëri co noyahuë' nipisopita no'tëquën ana'intarin. Nani Quisoso acorin coisë pochin nicator, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitacaso marë'. Inaso' piyapi chachin ni'ton, chiminpirinhuë', Yosëri ananpitaantarin. Napoaton inaso', Yosëri acorinso', tënëhua', tënin Paono.

³² “Ananpitaantarin,” tëninso marë', “Tëhuëenchachin ta'ma' ananpitëca,” ta'tona', tëhuapi a'naquën. A'naquënso nipirinhuë' co tëhuapihuë'.

—A'na tahuëri a'chintaantacoi, itopi.

³³ Ina quëran Paono pa'nin.

³⁴ A'naquënso nipirinhuë' natëtona', imapi. Quisoso natëpi. A'naso' Tionisio, Ariopaco hua'an nininso'. A'nanta' sanapi, Tamarisa itopiso'. A'napitanta' imasapi.

18

Corintoquë Paono a'chininso'

¹ Ina quëran Paono pipirahuaton, Corintoquë pa'nin.

² Inaquë a'na cotio quëmapi Aquiro itopiso' quënanconin. Inaso' Pontoquë nasitërin. Sa'inso' Pisisira itopi. I'huamiáchin Itaria parti ya'huëpi. Nomaquë chachin ya'huëpirinahuë', copirno Craotiori camaitohuachina, ya'ipi cotioro'sa' pipipi. Aquiroso' ina quëran pipirahuaton, Corintoquë huë'nin. Ina pënënquë Paono pa'nin ni'tapon.

³ Paonoso' nē'mētē' pēiro'sa' nina'pi. Aquironta' inaquē chachin sacatērin ni'ton, inaquē yacapatērin nicatahuacaiso marē'.

⁴ Nani chinoto tahuēri cotioro'sa' niyontonpiso pēiquē pa'sahuaton, cotioro'sa' a'chintērin. Cricoro'santa' a'chintaton: “Quisoso natēco' canpitanta',” itērin.

⁵ Ina quēran Sirasē Timotiorē chachin Masitonia parti quēran canquiipi. Canqui-huachinara, Paono na'con na'con a'chinarin quēnaimapi. Nani tahuēri cotioro'sa' Quisoso nanamēn a'chintārin. “Inaso Cristo, Yosēri a'paimarinso',” itaton na'con pēnēnin.

⁶ Inapitaso nipirinhue' no'huitona', Paono pinopi. Napoaton tananpitērin.

—Tēhuēnchachin Yosē ana'intarinquēma'. Nani ya'ipi a'chintopiranquēmahuē', co yanatēramahuē' ni'ton, canpitaora tēhuēnēmaquē nina'intarama'. Iporaso nisha piyapi'sa' a'chintarahue' huachi, tēnin Paono.

⁷ Ina quēran co huachi cotioro'sa' niyontonpiso pēiquē a'chintērinhuē'. Pipirahuaton, Tisio Costo pēinēnquē pa'nin. Inaso' nisha piyapi niponahuē', Yosē chinotērin. Niyontonpiso pēi' pirayan ya'huērin. Ina pēinēnquē pa'nin a'chinacaso marē'.

⁸ Cotio niyontonpiso pēi' hua'aonta' natanahuaton, natērin, Crispo itopiso'. Ina pēinēnquē ya'huēpisopitanta' Quisoso imasapi. Na'a ya'huēhuano'sa' Quisoso nanamēn natanahuatona', natēpi. Natēhuachinara, aporihuanpi.

⁹ A'na tashi' Yosē nohuanton, Paono hua'narēso pochin niantarin. Siniorori chachin itapon: “Ama tē'huaton, copitēquēsohuē'. A'chináquē'.

¹⁰ Carinquēn catahuaranquēn. A'naquēn no'huipirinēnquēonta', noya a'paiaranquēn. Co insonta' nanitapaponhuē' ma'sha onpotinquēnso'. Na'a piyapi'sa' isēquē yaimarinaco. Napoaton a'chintáquē',” itērin.

¹¹ Napotohuachina, inaquē a'na pi'ipi miria ya'huaton, Yosē nanamēn a'chinárin.

¹² Ina quēran Cariono Acaya parti hua'anēntoahuachina, cotioro'sari Paono no'huitona', niyontonpi. Ina masahuatona', hua'ano'sataquē quēpapi ana'intacaiso marē'.

¹³ —Moisēsē iráca pēnēnincoiso pochin Yosē chinotērai. Iso quēmapiso nipirinhue' nisha a'chinarin. Piyapi'sa' anishacancantarin, itopi.

¹⁴ Paonori yanontapirinhue', hua'ani itapon:

—Canpita cotioro'sanquēma' co yanatananquēmahuē'. Paso' quēmapi co noyahuē' ninin naporini, nata'intoahuē'. Ihuatērin, ahuētērin, inaporin naporini tēhuēnchinso', natanacaso' ya'huē'itonhuē'.

¹⁵ Nipirinhue', nisha nisha nanan cotioro'sanquēma' ya'huētērinquēma'. Nipēnēnamaso' quiricanta' ya'huētērinquēma'. Co caso' nohuantērahue' ina yonquica'huaso'. Canpita capini anoyatoco', itērin.

¹⁶ Itahuaton, a'parin.

¹⁷ Na'a piyapi'sari ni'sapi. Ni'sahuatona', cotio niyontonpiso pēi' hua'an mapi, Sostin-isē itopiso'. Masahuatona', inaquē chachin ahuēpi. Carionori nicaponahuē', co manta' tēninhue'. Co ina yonquirinhue'.

Antioquiaquē paantapiso'

¹⁸ Hua'qui' Paono inaquē ya'huantarin. Ina quēran Quisoso imapisopita nontahuaton, pa'nin huachi. Aquiro sa'inē chachin pa'pi anta'. Nanchaquē Siria parti yapantapirinhue'. Sincriaquē canconahuaton, Paono noyá niya'itērin. Yosē sha'huitērinso' nanirin ni'ton, naporin. Ina quēran nanchaquē ya'conpi.

¹⁹ Ipiquē canconpachinara, nonshipi. Aquiroso' sa'inē chachin inaquē quēparitērin. Paonoso' yapaantahuachina, cotio niyontonpiso pēiquē ya'conahuaton, a'chintērin. Cotioro'sarē' ninontopi.

²⁰ “Hua'qui' ya'huaton, a'chintaantacoi,” itopirinhue', co nanitērinhuē'.

²¹ “A'na tahuēri Yosē nohuantohuachin, huēantarahuē',” tēnin.

Ina quēran nanchaquē ya'coantarahuaton, paantarin.

²² Sisariaquë nonshiconahuaton, Quirosarinquë pa'nin. Ya'ipi Quisoso imapisopita inaquë ya'huëpiso' nontërin. Ina quëran Antioquiaquë paantarin.

²³ Hua'quimiáchin inaquë ya'huërin. Ina quëran naquëranchin yonquirin paaton nasha imapisopita nicacaso marë'. Carasia parti pa'sahuaton, pënëna'piarin. Naporahuaton, Piriquia partinta' pa'sahuaton, pënëna'piarin. A'naya a'naya ninanoro'saquë Quisoso imapisopita achinicancana'piarin. Achinicanpachina, noya noya imasapi.

Aporosë Ipiquoë pënëntërinso'

²⁴ Naporo' tahuëri'sa' a'na cotio quëmapi Ipiquoë pa'nin, Aporosë itopiso'. Aricantriquë nasitërin. Noyá nitotërin a'chinacaso'. Yosë quiricanën iráca ninshitopisonta' noya nitotërin.

²⁵ Siniro iranën anitotopi ni'ton, a'ninquëchin nanamën a'chintarin. Ya'ipi cancanën quëran a'chinin. Quisoso naporinso' no'tëquën a'chinaponahuë', Coansha aporintërinso'ráchin nitotërin.

²⁶ Cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë ya'conahuaton, chiníquën cancantaton, a'chinpirinhuë'. Pírisira, Aquiro, inapitari natanahuatona': "Co ya'ipi Quisoso nanamën nitochátërarinhuë'," ta'tona', pëinënquë quëpapi. Inaquë ya'ipi Quisoso nanamën a'chintopi no'tëquën nitotaton, Yosë iranën pa'tacaso marë'. Ina natanahuaton, natërin.

²⁷ Ina quëran Acaya parti yapa'sarin a'chinacaso marë'. "Acaya parti a'chinchí, topirahuë'," topachina: "Noya iyasha. Noya paquë'," itopi Quisoso imapisopitari. Naporahuatona', quirica ninshitopi quëtontacaiso marë'. "Thuata, iyaro'sa'. Aporosë huë'pachin, noya nontoco'. Inanta' Quisoso imarin ni'ton, noya natanco'," itopi ninshitatona'. Quirica ma'patahuaton, Acaya parti pa'nin. Inaquë Quisoso imapisopita quënanconin. Yosëri catahuarin ni'ton, Quisoso imapi. Inapita quënanconahuaton, noya a'chintaton, achinicananarin.

²⁸ Piyapi'sa' niyontonpachinara, Yosë quiricanën a'chinárin. "Íraca quëran huarë' Cristo o'macaso' ninopi. Iporaso' nani o'marin. Inaso' Quisoso," tënin. Quiricanën quëran anitotërin. Noya noya a'chinin ni'ton, cotioro'sa' co nanitopihuë': "Nonpiánin" ta'caiso'.

19

Ipiquoë Paono a'chininso'

¹ Aporosë Corintoquë ya'huaso', Paono huancoro ira pa'tahuaton, Ipiquoë canconin. Inaquë na'amiáchin imapisopita quënanconin.

²—Quisoso natëhuatamara, ¿Ispirito Santo ya'coancantërinquëma' ti? itërin.

—Co Ispirito Santo nohuitëraihuë'. Co ina a'chintërinacoihuë', itopi.

³—¿Ma'ta' natëhuatamara aporihuanama'? itërin.

—Coansha pënëntërinso' natëtoi, aporihuanai, itopi.

⁴—Coanshaso pënëntërin co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso marë'. Ina quëran aporintërin. Nípirinhuë', co inasáchin sha'huirinhuë'. "Ca piquëran a'na quëmapi huë'sarin, Yosëri a'paimarinso'. Ina imaco'," itërin anta'. Napoaton Quisoso imaco', itërin Paonori.

⁵ Ina natanahuatona': "Siniro Quisoso imasaraí. Ina natëarai huachi," ta'tona', aporihuanpi.

⁶ Ina quëran Paonori së'huamotihuachina, Ispirito Santori ya'coancantimarin. Ina nohuanton, nisha nisha nananquë nonpi. Co nitotopirinahuë', a'naroáchin nonpi anta'. Naporahuaton, Ispirito Santori catahuarin Yosëri anitotërinso sha'huicaiso marë'.

⁷ Shonca catoya'pi pochin napopi.

⁸ Hua'qui' inaquë Paono ya'huërin. Cara yoqui pochin cotioro'sa' a'chintárin. Nani simana niyontonpiso pëiquë pa'nin. Co tē'huatonhuë', a'chintárin. “Yosë yahua'anëntërinquëma'. Ina marë' Quisoso a'paimarin. Ina imaco',” itarin.

⁹ A'naquënso nipirinhüë' co natantochináchinhüë' cancantatona', co yanatëpihuë'. Piyapi'sa' niyontonpachinara, no'huitopi. No'huitatona', —Co Quisoso nanamën imacaso' ya'huërinhuë', toconpi. Napoaton Paonori patërin. Quisoso imapisopita quëparahuaton, iscoira pëiquë pa'nin. Tirano a'chinquë paaton, nani tahuëri a'chintárin.

¹⁰ Cato' pi'ipi inaquë ya'huaton, a'chinin. Siniro nanamën ya'ipi Asia parti nahuinin. Cotioro'sa' natantopi. Na'a nisha piyapi'santa' natantopi.

¹¹ Yosë nohuanton, Paono nani ma'sha nanitaparin. Cania'piro'sa' sē'huahuachina, a'naroáchin noyatopi.

¹² Panionën, a'morinso', inapita tēranta' quëparahuatona', cania'piro'sa' quëtonpachinara, a'naroáchin noyatopi. Sopairo'santa' pipipi.

¹³⁻¹⁴ A'naquën cotioro'santa', sopairo'sa' yaa'papi. Paono nicatona', yanonanpi. A'naquënso' Isipo corto hua'an hui'ninpita napopi. Canchisë hui'ninpita chachin napopi. Co Quisoso imaponaraihuë', sopairi ya'coancantërinso' itapona': “Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, a'paarainquën. Ina nanamën Paononta' a'chinarin. Napoaton pipiquë huachi,” itopirinahuë',

¹⁵ sopairi a'panirin: “Quisoso nohuitërahuë. Paononta' nohuitërahuë'. Canpitaso napoaponahuë', co nohuitëranquëmahuë',” itërin.

¹⁶ Ina toshuaton, quëmapi hua'yantërinsoari pashita'parin Inapotaton, canchisëya'pi chachin manin. Chiníquën ahuëaton, pē'shara'piarin. A'naya'piáchin niponahuë', canchisëya'pi minsërin. A'mopisonta' oshato oshatotërin. I'nanpirapi ta'api.

¹⁷ Ya'ipi ninanoquë nahuinin. Cotioro'sa', nisha piyapi'sa', inapita natanahuatona', pa'yanpi. “Siniro Quisoso chini chiníquën nanantërin,” topi.

¹⁸ Ina quëran na'amiáchin Quisoso imapisopita huë'pi. “Quiyanta' pënotopiraihuë'. Co noyahuë' ninaiso' a'poarai,” itopi.

¹⁹ A'naquënso' pënoton quirica ya'huëtopi. Inapita a'porahuatona', quëntapi ahuiquitacaiso marë'. Na'a piyapi'sa' nicasoi', ahuiquitopi. Pa'tërinso pichihuachinara: “A'natërápo shonca huaranca coriqui prata quëran nininso pa'tërin,” topi.

²⁰ Pënotono'santa' pënotopiso' a'porahuatona', cancanëna quëran huarë' imasapi ni'ton, Siniro nanamën ya'ipi parti nahuinin. Na'con na'con imasapi.

²¹ Ina quëran Paono yonquirin a'napita imapisopita ni'coantacaso marë': “Masitonia parti ni'coantarahüë. Acaya partinta' nisha nisha ninanoquë imapisopita niantarahüë. Nani pënëantahuato, Quirosarinquë paantarahuë. Ina quëran Nomaquë'pa' paca'huaso' ya'huërin,” tënin.

²² Timotio, Irasito, inapitari inaquë catahuapirinhüë', Paonori a'parin Masitonia parti imapisopita a'chintacaiso marë'. Inaso nipirinhüë', hua'quimiáchin Asia parti quëparitantarin.

Artimisa moshapiso'

²³ Naporo' na'a piyapi'sa' Siniro imasapi ni'ton, mamanshi moshana'piro'sa' no'huitopi.

²⁴ Inaquë moshapiso' Artimisa itopi. Na'a mamanshi nina'piro'sa' ya'huëpi. Mamanshi pëia'huaro'sa' prata quëran nonanpi. Ina pa'anatona', na'con canapi. A'nara' Timitirio itopi.

²⁵ Inari ya'ipi piyapinënpita ayontonin. A'napita ma'sha nina'piro'santa' amatërin. Ya'ipi niyontonpachinara, itapon: “Ni'co', iyaro'sa'. Mamanshi ninëhua quëran na'con canarëhua'.

²⁶ Paonoso nipirinhue' isëquë huëcaton, pënëntarin. 'A'naíchin Yosë ya'huërin. Piyapi'sari nipiso' co inaso' Yosëhuë', tosarín, natanama' canpitanta'. Ya'ipi Asia partinta' nahuinin. Na'a piyapi'sa' natanahuatona', natëpi. Natëtona', mamanshi a'popi.

²⁷ Napohuachina', co huachi noya ni'sarinënpoahuë'. Co onpopinchin canarihuahuë'. Artimisaonta' naniantapi. Inaso' chini chiníquën nanantërin. Ya'ipi asiaro'sa' moshapiso'. Ya'ipi parti quëran nohuitopi. Aquëtë chachin Paono natëhuachina', co huachi moshato pëiquë huë'sapihuë'. Artimisa nóya nipirinhue', co huachi moshaapihuë' itërin.

²⁸ Natanahuatona', Paono chiníquën no'huipi. "¡Ma noyacha Artimisasó paya! Ina chinotërehuaso'," tosapi chiníquën nonatona'.

²⁹ Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' noncaropi. No'huitatona', Paono ca'taninsopita mapi, Acayo, Aristarico inapita itopiso'. Inapitaso' masitoniario'sa'. Chiníquën masahuatona', huëntëntërahuatona', niyontopiso i'iratëquë quëpapi.

³⁰ Paononta' piyapi'sa' nontapon yapa'pirinhue', Quisoso imapisopitari to'shitëatona', ya'copipi. "Ama paquësohuë'," itopi.

³¹ A'naquën Asia parti hua'ano'santa' Paono amiconënpita ni'ton, nanan a'patopi. "Ama niyontopiso i'iratëquë pa'insohuë'," itopi.

³² Piyapi'saso' noncaroápi. Nisha nisha nonsápi. Na'con na'con piyapi'sa' co nitotatonaraihuë', "¿ma'marëcha niyontonëhua' nicaya?" topi.

³³ Ina quëran cotio hua'ano'saso', Aricantro itopiso camaipi piyapi'sa' nontacaso marë'. Napoaton huancánachin huanirahuaton, anquirarin piyapi'sa' ta'tacaiso marë': "Co quiya tëhuëraihuë'," ta'caso' yonquipirinhue',

³⁴ "inaso' cotio quëmapi," ta'tona', co yanatanpihuë'.

"¡Ma noyacha Artimisasó paya! Ina chinotërehuaso'," tosapi chiníquën nonatona'. Cato' ora pochin naporápi.

³⁵ Parisi quëran ninshitona'pi hua'ani atonirín. Atonirahuaton, itapon: "Tëhuëchachin iyaro'sa', Artimisasó chini chiníquën nanantërin. Inaso ya'ipiya quëran nitotopi. Iráca inápa quëran anotimarin. Iso ninanonënpoaquë chachin anotimarin ni'ton, canpoari a'pairëhua'.

³⁶ Ya'ipiya nitotopi ni'ton, ama huachi no'huitocosohuë'. Ama topinan quëran ahuëtocosohuë'.

³⁷ Isopita quëmapi'sa' quëpiramahuë'. Co Artimisa sha'huirapipihuë'. Co moshato pëiquë ihuatopihuë'.

³⁸ Timitirio, mamanshi nina'piro'sa', inapitari yasha'huirapihuachina', coisëquë pa'ina'. Hua'ano'santa' ya'huërapí. Inaquë quëparahuatona', sha'huirapiina'.

³⁹ Aquëtë huarë' nanan ya'huëhuachin, hua'ano'sa' niyontopiquë natanco'.

⁴⁰ Ipora tahuëri topinan quëran noncaroarama'. Co manta' onpocasohuë' nipirinhue', naporama'. Ni'cona, copirno no'huihuachinpoa'.

⁴¹ Ya'huëramaquë paco'," topachina, yanquëëpi.

20

Masitonia parti, Crisia parti, inaquëpita a'chiantarinso'

¹ Piyapi'sa' nani yanquëëhuachinara, co huachi no'huitantapihuë'. Ina quëran Paono yapaantarín. Ya'ipi imapisopita amatahuaton, achinicancanín. Ina quëran "Pa'sarahuë huachi," topachina, "Osharan paquë'," itohuachinara, Masitoniaquë pa'nin.

² Masitonia parti pa'taton, pënëna'piarín achinicancanacaso marë'. Inapotaton, Crisia parti canconin.

³ Inaquë cara yoqui yacapatërin. Ina quëran Siria parti yapa'pirinhue'. Nanchaquë yaya'conaso', cotioro'sari yatëpapiso' natantërin. Napoaton co inaquë pa'ninhue'. "Masitonia parti paantarahuë'," ta'ton, ira pa'tërin.

⁴ Na'a piyapi'sari ca'tanpi. Sopatiro (Pirro hui'nin, Piriaquë ya'huërinso'), Aristarco, Sicono, (Tisaronicaquë ya'huëpiso'), Acayo (Tirpiguë ya'huërinso'), Timotio, Tiquico, Tropimo (Asia parti ya'huëpiso') inapita Paono ca'tanpi.

⁵ Inapitaso' quëchitërahuatona', Troasëquë ninarinacoi.

⁶ Pita tahuëri nanihuachina, Piriposë quëran pipirai. Naporo' nisha pan ca'sapi, co ahuëpocatopisohuë'. Nanchaquë ya'conahuato, marë pa'tërai. A'natërápo tahuëri quëran Troasëquë canconahuato, inapita quënanconai. Inaquë a'na simana ya'huërai.

Hui'napi inapa quëran anotërinso'

⁷ Tomio tahuëri nanihuachina, niyontona' Quisoso chiminso' yonquiato' coshata'huaiso marë'. Naporo' Paonori a'chintarin: "Tashiraya pa'sarai," ta'ton, yono tashiquë huarë' a'chinin.

⁸ Inapa pë'satë' pëiquë niyontona'. Inaquë na'a nanparin orotarin.

⁹ A'na hui'napi Iotico itopiso', huintanaquë huënsëápirinhuë', Paono hua'qui' a'chinpachina, inaso huë'ëi' iquitaton, iquëtërarin quëran anotërin. Cara pa'cotë quëran anotohuachina nohuararahuatona' nimapirinahuë', chiminin quënamapi.

¹⁰ Paononta nohuararahuatona', ipomarin.

—Ama pa'yancosohuë', nanpiarin, itërin piyapi'sa'.

¹¹ Ina quëran pëiquë nanpëonantarin. Quisoso chiminso' yonquiatona', coshatopi. Nani coshatohuachinara, ninontatona', tahuërianpitopi. Ina quëran pa'nin.

¹² Hui'napi nanpiantarinso' ya'huërinquë quëpantapi. Napoaton co sëttopihuë'. Noya cancantopi.

Miritoquë pa'naiso'

¹³ Nani Paono sha'huitërincoi: "Canpita'ton potiquë paco'. Asoquë ninataco," ito-huachincoira, pa'nai. Inaso nipirinhuë' ira pa'tërin.

¹⁴ Asoquë canconahuato, ninarai. Paononta' canconpachina, nanchaquë ya'conahuarincoi. Ina quëran Mitiriniquë canconai.

¹⁵ Tahuëririnquë Quio notënanquë na'huërai. Ina tashiraya Samosëquë canconai. Ina huënihuaninquë Miritoquë nonshirai.

¹⁶ "Nanitohuato, Quirosarinquë Pinticostisë tahuëri yana'huërahuë," ta'ton, co Paono nohuantërinhuë' Asia parti hua'quicaso'. Napoaton manorahuato, co Ipiisoquë nonshirahuë'.

Ansiano'sa' Ipiisoquë ya'huëpisopita pënënahuatona', patërinso'

¹⁷ Miritoquë nonshirahuaton, Ipiisoquë nanan a'parin. "Ya'ipi ansiano'sa' sha'huitëquë' huë'ina'," itërin. Sha'huitonpachinara, a'naroáchin huë'pi Paono nicacaiso marë'.

¹⁸ Huë'pachinara, Paonori itapon: "Iporaso' iyaro'sa' pi'pian nonchinquëma', noya natanco. Ya'nan Asia parti canquirahuë quëran huarë' nohuitëramaco. Ya'ipi ninahuëso' ni'nama'. Ya'ipiya nitotërama'. Co caso' chirorahuë'. Nani tahuëri pënënanquëma'.

¹⁹ Quisocristoíchin natëto, Yosë marë' sacatërahuë. Co a'napita nocanahuë'. 'Caso' noya noyaco,' co tënahuë'. A'na tahuëri sëtato, na'nërahuë. Cotioro'sa' na'con chinotërinaco tëpainacoso marë'. Chiniquë aparisitërinaco.

²⁰ Napotopirinacohuë', ahuantato pënënanquëma'. Co të'huato, ta'tërahuë'. Quisoso nanamën no'tëquë sha'huitëranquëma' noya imacamaso marë'. Niyontonpata-mara, a'chintëranquëma'. Naporahuaton, a'naya a'naya pëinëmaquënta' paato, a'chintantaranquëma'.

²¹ Co cotioro'saráchin pënënahuë'. Cricoro'santa' pënënahuë. 'Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'. Siniro Quisoso natëco huachi. Inasáchin anoyacancantërinpoaso', itëranquëma'. Ya'ipiniquëma' a'chintëranquëma'.

²² Iporaso nipirinhüë' Ispirito Santo natëto, Quirosarinquë pa'sarahüë. Ma'sona onpotaponaco nimara, co caso' nitotërahuë'.

²³ Nisha nisha ninanoro'saquë pa'patora, Ispirito Santo nohuanton, sha'huitëra'piarinaco: 'Quirosarinquë pa'patan, tashinan pëiquë po'moarinënguën, chiniquën aparisitarinënguën,' itërinaco.

²⁴ Yatëpapurinacohüenta', co caso' të'huatërahuë'. Co ina yonquirahuë'. Siniro Quisoso natëa'huasoáchin cancantërahuë. Iráca ina sha'huitërinco a'china'huaso marë'. 'Yosëri ya'ipi piyapi nosoroaton, anoyacancantacaso' nohuantërin. Ina noya nanan chachin a'chintonquë', itërinco. Napoaton paato, a'chintárahüë. Co chimina'huaso' të'huatërahuë'.

²⁵ Hua'qui' ya'huëramaquë pa'sápato, Yosë hua'anëntërinpoaso' a'chintopiranquëmahuë', apira pa'sarahüë huachi. Co huachi quënanaramacohüë'.

²⁶⁻²⁷ Ya'ipi Yosë yonquirinpoaso' nani sha'huitëranquëma'. Napoaton no'tëquën itëranquëma'. Insosona co natëhuachinahuë', ina marë' co Yosë ana'intarincohuë'. Inahuara tëhuënënaquë nina'intapi.

²⁸ Canpitanta' ni'cona pi'pian tëranta' Yosë naniantotama'. Quisoso imapisopitanta' noya ni'co'. Ispirito Santo nani acorinquëma' hua'anën pochin nicacamaso marë'. Inapitanta' Yosë huëntonënguë ya'conpi. Quisoso chimatón, aya'coninpoa'.

²⁹ Nani pa'pato, co noyahuë' quëmapi'sa' huë'sapi. Canoniri ma'sha maninso pochachin yaocoiarinënguëma'. Pa'sápatoa', anishacancantapi. Co nosoroarinënguëmahuë'. Ina nani nitotërahuë'.

³⁰ A'naquëonta' Quisoso imaponaraihuë', a'porahuatona', nisha a'chinapona'. Yanonpintarinënguëma'. Inahua' imacamaso marë' napotarinënguëma'.

³¹ Napoaton iyaro'sa', ni'cona nonpintochinënguëma'. Cara pi'ipi catahuanquëma'. Tahuërirë chachin, tashirë chachin pënënanquëma'. Na'con nosororanquëma' ni'ton, na'nëto, a'naya a'nayanquëma' pënënanquëma'. Ina yonquiatoma', nipënëncó', nicatahuaco'.

³² Pa'pato, Yosë noya a'painquëma'. Quiricanën quëran nontarinquëma'. Ina quëran nosororinpoaso' anitotarinpoa'. Ina natëhuatama', achinicancanarinquëma'. Oshaquëran noya noya cancantarama'. Quisocriso imarëhua' ni'ton, anoyacancantërinpoa'. Ina nohuanton, a'na tahuëri ya'ipi sha'huitërinpoaso' noya acotarinpoa'.

³³ A'chintohuatënguëmara, co aquëtë' coriqui yonquirahuë'. A'na piyapi coriquinën co nohuantaparahuë'. Co a'mopiso tëranta' noyapatërahuë'.

³⁴ Caora sacatonëhuë quëran coshatërahuë, ma'sha pahuantërinco' pa'anahuë. Ca'tanincosopitanta' quëtërahuë. Ina nitotërama'.

³⁵ Canpitanta' nonanco. Sacatatoma', pahuantërinso' ma'sha quëtoco'. Siniro Quisoso noninso' yonquico'. 'A'napita ma'sha topinan quëtohuachinquëma', noya cancantërama'. Nipirinhüë', canpitarinta' nosoroatoma', topinan quëtohuatama', noya noya cancantarama', ténin Quisoso,' itërin Paonori.

³⁶ Ina tosahuaton, inapitarë chachin isonin. Napohuachinara, Yosë nontërin inapita catahuacaso marë'.

³⁷ Naporo' ya'ipiya sëtatoa', na'nëpi. Paono iporahuatona', apinopi.

³⁸ "Co huachi quënanaramacohüë'," téninso marë' na'con sëtópi. Ina quëran nanchaquë huarë' imapi.

21

Co të'huatonahuë', Quirosarinquë paantarinso'

¹ Imapisopita nani nontahuatoí, panca nanchaquë pipirai. Cosëquë no'tëërai. Tahuëririnquë Notasëquë canconai. Ina quëran Pataraquë canconahuatoí, nonshirai.

² Inaquë a'na nancha quënancoantarai, Pinisia parti yapa'sarinso'. Inaquë ya'conahuato, paantarai.

³ Chipri so'ton notërahuato, ahuënan quëran na'huëtërai. Pa'sahuato, Siria parti canconai. Tiroquë ma'sha oshicaso' ni'ton, inaquë nonshirai.

⁴ Quisoso imapisopita quënanconahuato, inaquë a'na simana pochin yacapatonai. Ispirito Santo nohuanton, Paono pënëmpi: “Ama Quirosarinquë paquësohuë', aparisi-tochinën,” itopirinahuë'.

⁵ Simana nanihuachina, paantarai. Yapa'patëira, ninano yonsanquë huarë' imarina-coi. Sa'inarë chachin, hui'ninpitarë chachin ca'taninacoi. Nonshinanquë isonconahuato, Yosë nontërai.

⁶ Ina quëran imapisopita nontahuato, nanchaquë ya'coantarai. Ya'huëhuano'saso nipirinhüë' ya'huëpi'pa' paantapi.

⁷ Tiro quëran pipirahuato, Torimaitaquë canconai. Imapisopita nontahuato, a'na tahuërira' i'huatonai.

⁸ Tahuëririnquë pipiantarahuato, Sisariaquë canconai. Inaquë nonshirahuato, Pinipi pëinënquë yacapatonai. Inaso' iráca Quirosarinquë acopi ca'tano'sa' catahuacaso marë'. Canchisëya'pi acohuachinara, inanta' acopi. Iporaso huachi noya nanan sha'huirárin.

⁹ Catapini hui'ninpita ya'huëtërin. Nano'sa' niponaraihuë', co so'yapihuë'. Ispirito Santori catahuarin Yosëri anitotërinso sha'huicaiso'.

¹⁰ Inaquë hua'quimiáchin ya'huasocoi, a'na pënëntona'pi Cotia parti quëran o'marin, Acapo itopiso'.

¹¹ Huë'sahuaton, Paono sintoronën ocoirahuaton, inaora tanpaquën nantënë chachin nitonporin.

—Ispirito Santo nohuanton iyasha, ninorahuë. Quirosarinquë pa'patan, sintoronënquë nitonporahuëso pochachin cotioro'sa' tonpoarinënquën. Nisha piyapi'saquë yo'coaninënquën ana'intinënquënso marë', itërin.

¹² Natanahuato: “Ama Quirosarinquë paquësohuë',” itopiraihuë'. Inaquë ya'huëpisopitarinta' inachachin napotopirinahuë', co yanatërincoihuë'.

¹³ —¿Onpoatonta' na'nëtoma' asëtaramaco? Ama huachi na'nëcosohuë'. Inatohua' pa'pato, yatonpoarinaco. Nipirinhüë', yapa'sarahuë. Sinioro Quisoso imarahuëso marë' yatëpapurinacohuënta', pa'sarahuë, itërincoi.

¹⁴ Hua'qui' nontopiraihuë', inachachin yonquirin ni'ton:

—Noyahua'. Sinioro nohuantohuachin, paquë nipachin, itërai.

¹⁵ Ina quëran ma'shanëhuëipita taparahuato, Quirosarinquë paantarai.

¹⁶ Pa'patoira, a'naquën imapisopita ca'taninacoi. Mason pëinënquë quëparinacoi yacapata'huaiso marë'. Inaso' Chipri quëran huë'nin, iráca imarinso'.

Santiago nontërinso'

¹⁷ Quirosarinquë canconpatoira, imapisopita nóya nontërinacoi. Huë'naiso marë' noya cancantopi.

¹⁸ Tahuëririnquë Paono pa'nin Santiago nicapon. Quiyanta' pa'nai. Ya'ipi ansiano'sa' inaquë nani niyontonpi.

¹⁹ “Huë'cama, iyaro'sa',” itahuaton, Paonori itantapon: “Nani hua'qui' Quisocristo nanamën a'chinahuë. Nisha piyapi'sa' a'chintëra'piarahuë. Yosë catahuarincoi ni'ton, noya natanatona', na'a imasapi huachi,” itërin. Ya'ipi a'chininso' sha'huitërin.

²⁰ Natanahuatona', “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, nisha piyapi'santa' imasapi paya,” topi a'naya a'naya. Ina quëran itantapi:

—Noya iyasha nipirinhüë', isëquë na'a huaranca cotioro'sa' Quisoso imaponaraihuë', Moisësë iráca pënëntërinso' yanatëpi anta'. “Inanta' natëcaso' ya'huërin,” topi.

²¹ Inapitaso' nonpin nanan natantopi. "Paono nisha piyapi'sa' ya'huërinquë paaton, cotioro'sa' inaquë ya'huëpisopita nisha a'chintërin. 'Moisësë pënëntërinso' a'poco'. Ama huachi hui'namapita marca acotocosohuë', tënin Paono pënëntatón. Co nohuantërinhuë' iráca napopiso' natëcaiso'," topi, natantopi.

²² ¿Ma'ta' iporaso' onpoa'ahua' nonpintopiso' ama natëcaiso marëhuë'? Huë'nanso' onpopionta' piyapi'sa' nitotapona'.

²³ Nani yonquirai ni'ton, natancoi sha'huichinquën ma'sona nicamaso'. Catapini quëmapi'sa' isëquë ya'huëpi. Nani Yosë nontopi ma'sha nicacaiso'.

²⁴ Inapita quëparahuaton, catahuaquë' iráca pënëntërinso' natëcaiso marë'. Yosë chinotopiso pëiquë quëparahuaton, pahuërapitëquë' ma'sha Yosë marë' tēpacaiso'. Ina quëran niya'irapi. Inapotohuaton, ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinëinquën. "Paononta' Moisësë pënëntërinso' natërin. Nonpin nanan natantërehua'," tosapi.

²⁵ Nisha piyapi'saso nipirinhue' nani ninshitérai. "Quisocriso imapatama', co ya'ipi iráca pënëntërinso' natëcamaso' ya'huërinhuë'. Isoíchin sha'huichinquëma' ama nicacamaso marëhuë'. A'naquën ma'sha tēpapi mamanshi moshacaiso marë'. Ina nosha tananpitoco'. Naporahuaton, a'naquën maconorahuatona', ma'sha tēpapi. Co huënainën noya inquirinahuë', ca'pi. Ina noshanta' ama ca'cosohuë'. Naporahuaton, ama monshihuancosohuë'. Cotioro'saco' pënëntëraiso' na'con ya'huëpirinhue', inaíchin natëcamaso' ya'huërin," tēnai, nisha piyapi'sa' ninshitatoí, itërin Santiacori.

Paono mapiso'

²⁶ Itohuachina, "Noyahua'. Napo'i nipachin," itërin Paonori. Tahuëririnquë catapiniya'pi quëparin. Iráca pënëntërinso' natërahuatona', Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpi. Ya'conahuatona', corto hua'an sha'huitopi: "Canchisë tahuëri huë'sápoi Yosë camaitërinso' natëtoi oshanëhuëi inquica'huaiso marë'. Tahuëri nanihuachin, ma'sha quësarai canpitari tēpatoma' ahuiquitamaso marë'," itopi.

²⁷ Canchisë tahuëri naniriahuachina, Yosë chinotopiso pëiquë paantapi. Inaquë a'naquën cotioro'sa Asia parti quëran huë'pisopitari quënanpi. Paono quënanahuatona', mapi. Ya'ipi piyapi'sa' ano'huitopi.

²⁸ "¡Huëco' iyaro'sa' catahuaco! Iso quëmapi ya'ipi parti paaton, nisha a'chinarin. 'Cotioro'saso' co no'tëquën a'chinpihuë'. Moisësë pënëntërinso' a'poco'," tënin. Naporahuaton, Yosë chinotopiso pëi' co huachi noya ni'ninhue'. Ni'cochi. Crico piyapi'sa' isëquë chachin ichiya'conin ni'ton, Yosë pëinën tapiarin. Co inapitaso' ya'conacasohuë' nipirinhue'," toconpi.

²⁹ I'hua Paonori Toropimo quëparahuaton, ninano' pa'tërin, cotioro'sari quënanpi. Ipi isoquë ya'huërin ni'ton, Crico piyapi inaso'. "Nisha piyapi nipirinhue', Yosë chinotopiso pëiquë ichiya'conin," tēcatona napopi.

³⁰ Natanahuatona', notohuaro' piyapi'sa' no'huitopi. Yosë chinotopiso pëiquë ta'arahuatona', Paono mapi. Masahuatona', ocoicaiso marë' ohuararachinpi. Nani ocoihuachinara, ya'coana oncotopi.

³¹ Paono yatēparapiso', capitan hua'anso' natantërin. Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita yaniahuërapí, natantërin.

³² Natantahuaton, sontaro'sa', capitano'sa', inapita amatahuaton, quëparin. Ta'arahuatona', piyapi'sa' niyontonpiquë pa'sapi. Sontaro'sa' ya'caritërahuachinara, cotioro'sari quënanahuatona', co huachi Paono ahuepihuë'.

³³ Capitan hua'ani canconahuaton, Paono maconin. "Cato' catinaquë tonpotanpatëquë'," itohuachina, a'na sontarori nitonpotanpatërin. A'na tanpain quëraonta' a'na sontarori inapotërin. Inapotohuachinara, capitanso' piyapi'sa' natanin: "¿Ma'ninta' iso quëmapi? ¿Ma'ta' onporinso'?" tënin.

³⁴ Napoaponahuë', chiníquën nonatona', nisha nisha sha'huitopi. Noncaroapi ni'ton, co nanitërinhuë' no'tëquën natanacaso'. Napoaton: "Sontaro'sa' ya'huëpiquë quëpaco'," itërin.

³⁵⁻³⁶ Quëpahuachinara, ya'ipi piyapi'sari imasapi. "Tëpachinaco'," itërapí. Pëi' nanpënanquë canconahuatona', na'con na'con no'huitona', yaahuëpi. Napoaton sontaro'sari Paono inápaquë pitëtërahuatona', quëpapi.

No'huitona'piro'sa' nontërinso'

³⁷ Pëiquë yaya'compachinara, Paonori capitan itapon:

—Sinioro capitan, pi'pian nonchinquën topirahuë', itërin.

—¿Crico nananquë nonan ti? itërin.

—Ina nananquë mini nonahuë', itërin.

³⁸ —Iquipito piyapinquën ta'ma topirahuë'. Inaso' i'huamiáchin copirno no'huiton, catapini huaranca tirocoro'sa', inotëro parti quëparin, itërin.

³⁹ —Co inacohuë'. Caso' cotio quëmapico. Tarsoquë nasitërahüë. Inaso' panca ninano', Sirisia parti ya'huërinso'. Ya'ipi piyapi'sa' nohuitopi. Isopita piyapi'sa' nonchi, topirahuë', itërin.

⁴⁰ "Inta nipachin, nontëquë'," itërin. Paono nanpënanquë huanirahuaton, anqui anquita'parin. Piyapi'sari ni'sahuatona', copica topi huachi. Napohuachinara, Paonori cotio nananquë itapon:

22

¹ "Natanco iyaro'sa', apiro'sa', pi'pian yanontëranquëma'. Caso co manta' onporahuë'," tënin.

² Cotio nananquë nonsarinso natanahuatona', aquë aquëtë ta'topi. Napohuachinara, itaantarín:

³ "Canta' iyaro'sa' cotio piyapico. Tarsoquë nasitërahüë. Sirisia parti nasitopirahuë', isëquë huëcato, hui'napitërahüë. Maistro Camariro a'chintërinco. Shimashonënpoa' pënëntërinso chachin ya'ipi a'chintërinco. Hua'huatapo quëran huarë' chiníquën Yosë yonquirahuë. A'naya tëranta' nisha yonquihuachinara, canpita pochachin no'huirahuë.

⁴ Iráca na'a Quisoso imapisopita aparisitërahüë. Yatëparahuë. Quëmapi'sa' tonporahuato, tashinan pëiquë po'morahuë. Sanapi'sa quëran huarë' inaquë po'morahuë.

⁵ Yanitotohuatama', corto hua'an chini chiníquën nanantërinsona' inachachin sha'huitarinquëma'. Cotio ansiano'santa' nitotopi. Inapitasa' quirica ninshitërinaco iyaro'sa' Tamascoquë ya'huëpisopita quëtona'huaso marë'. Inatohua' pa'nahuë Quisoso imapisopita maca'huaso marë'. 'Tonporahuato, Quirosarinquë quëmaarahüë ana'intacaiso marë', ta'to,' pa'nahuë.

Quisosori ya'notërinso' sha'huiantarinso'

(Hechos 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Pa'sápatoi Tamascoquë ya'caritërarai. Camotëchin nisahuaso', a'naroáchin inápa quëran huënaráchin huënaráchin a'pintërinco.

⁷ No'paquë anotahuato, inápa quëran nontërinco' natanahuë. 'Saono, Saono, ¿onpoa-tonta' aparisitaranco?' itërinco.

⁸ '¿Inquënta' quëmaso' Sinioro?' itërahüë. 'Ca Quisosoco, Nasaritoquë ya'huërahüëso'. Aparisitaranco,' itërinco.

⁹ Ca'tanincosopitanta' a'pininso' ni'pi. Nipirinhüë', nontërinco' co natanpihuë'.

¹⁰ '¿Ma'ta' Sinioro onpo'iso'?' itërahüë. 'Huanirahuaton, ninanoquë paquë'. Inaquë a'na quëmapí sha'huitarinquën ma'sona nicamaso',' itërinco.

¹¹ Huënaráchin huënaráchin a'pintërinco ni'ton, co manta' quënantërahüë'. Napoaton ca'tanincosopita matanparahuatonaco, Tamascoquë quëparinaco.

¹² Ina ninanoquë chachin a'na quëmapi ya'huërin, Yosë noya chinotërinso'. Ananiasë itopi. Moisësë iráca pënëntërinso' no'tëquën natërin. 'Inaso' noya quëmapi, topi ya'ipi cotioro'sa'.

¹³ Huëcapairahuatonco, nontiirincó. 'Iya Saono. ¡Sinioro nohuanton, noya ni'tantaquë!' itërinco. Naporo chachin noya ni'taantarahuato, ina quënanahuë.

¹⁴ Ina quëran itaantarincó: 'Yosë chinotërëhuaso' nani huayoninguën nohuantërinso chachin nitotamaso marë'. Ina nohuanton, Quisoso ya'notërinquën. Noya noya inaso'. Nontërinquënso' natanan.

¹⁵ Yosë acoringuën ya'ipi piyapi'sa' sha'huitamaso marë'. Ni'nanso', natananso', inapita sha'huiaran. Ina marë' ya'notërinquën.

¹⁶ Napoaton ama hua'quiquësohuë'. Apiramiáchin huaniquë'. "Quisoso imasarahuë huachi," ta'ton, aporihuanquë'. Ina nontohuatan, oshanën inquitaringuën, itërinco.

Nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë' a'parinso'

¹⁷ Ina quëran Quirosaringuë paantahuatëra, Yosë chinotopiso pëiquë pa'nahuë. Inaquë Yosë nontasoco, hua'narëso pochin ni'nahuë.

¹⁸ Quisoso nontaantarincó. 'Manorahuaton, Quirosarin quëran pipiquë'. Ca nanamëhuë sha'huihuatan, co natëarinënguënhuë', itërinco.

¹⁹ 'Inapita Sinioro nohuitërinaco. A'na parti a'na parti paato, ya'ipi niyontopiso pëiro'saquë ya'conahuë. Inaquë imarinënguënsopita ahuërahuë. Tashinan pëiquë po'morahuë.

²⁰ Istipan quëma nanamën a'chininso marë' tëpahuachinara, canta' ni'nahuë. "Tëpaco;" itërahuë carinta'. Tëpatona'piro'sa' a'mopiso' ocoirahuatona', quëtërinaco, a'pairahuë. Ya'ipiya nohuitërinaco, itërahuë.

²¹ 'Ina nipirinhüë', paquë'. Aquë yaa'paranguën nisha piyapi'sa' a'chintamaso marë', itërinco. Napoaton nisha piyapi'sa' a'chintarahuë," ténin Paono.

Capitan hua'ani maninso'

²² Piyapi'sa' noya natanapirinhüë'. "Nisha piyapi'sa' a'chintarahuë," topachina, no'huitaantapi.

"Tëpachinaco'. ¡Pa'pi co noya quëmapihuë! ¡Chiminchina'in!" itopi.

²³ Chiníquën nonsapi. No'huitatona', a'mopiso' pa'tan pa'tantahuatona', inápaquë mo'shiquëpita pa'satapi. Chiníquën no'huitohuachinara, cotioro'sa' inachintopiso'.

²⁴ Capitan hua'ani ni'sahuaton, sontaro'sa itapon: "Sontaro'sanpoa ya'huërëhuaquë quëparahuatoma', huihuico'. Ma'marësona no'huipiso', sha'huichinpoa," itërin.

²⁵ Inaquë quëparahuatona', tonpopi huihuicaíso marë'. Tonpopirinhüë', capitan inaquë huaniarin ni'ton, Paonori itapon:

—Caso' Noma piyapico nipirahuë', yahuihuiramaco. Co napotamacoso ya'huërinhuë'. Co coisë nitotopirinhüë', ¿yahuihuiramaco ti? itërin Paonori.

²⁶ Ina natanahuaton, capitan hua'an sha'huitapon pa'nin.

—¿Ma'ta' ipora onpoapon? Paso' quëmapi Noma piyapi nipirinhüë', yahuihuitëran. Ni'quëna copirno no'huihuachinguën, itërin.

²⁷ Napotohuachina, capitan hua'ani huëcapairahuaton:

—¿Quëmaso' Noma piyapinguën ti? itiirin.

—Inaco mini, itërin Paonori.

²⁸ —Na'con pahuërëtrato, Noma piyapi ya'conahuë, itërin capitan hua'ani.

—Caso nipirinhüë' nasitërahuë quëran huarë' Noma piyapico. Tatahuë Noma piyapi ni'ton, canta' inapochachin ninahuë, ténin Paono.

²⁹ Ina natanahuatona', co huachi huihuipihuë'. Capitan hua'aonta' pa'yanaton, të'huarin. Noma piyapi nipirinhüë', catinaquë tonporinso marë' copirno të'huatërin.

Cotio hua'ano'sa' Paonori sha'huitërinso'

³⁰ Tahuëririnquë capitán hua'ani yanatantërin. “¿Ma'marëta' cotioro'sari sha'huirapipi?” ta'ton, sontaro'sa' sha'huitërin Paono ocoicaiso marë'. Naporahuaton, ya'ipi cotio hua'ano'sa' amatërin. Corto hua'ano'sa' chini chiniquën nanantopisonta' amatërin. Nani niyontonpachinara, inaquë Paono quëparin natanacaiso marë'.

23

¹ Paono ya'conahuaton, hua'ano'sa' notëërahuaton, itapon:

—Ipora iyaro'sa' pi'pian nonchinquëma' natanco. Hua'huatapo quëran huarë' noya ninahuë. Yosë ni'sárinco, co manta' onporahuë', itërin.

² Naporo tahuëri'sa' Ananiasë itopiso', corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' nizarin. Inari huanipapisopita itapon:

—Ahuëananco', itërin. Napohuachina, huaniparinsoari ahuëananin. Napotohuachina, Paonori itapon:

³ —Quëmaso' nonpintëinquën. ¡Yosë ahuëarinquën quëmanta'! “Moisësë pënëntërinso' natëto, ana'intarahuë,” taponahuë', ¿onpoatonta' sha'huitëran ahuëincoso'? Moisësë chachin pënëninpoa' ama topinan quëran piyapi ahuëcaso marëhuë', itërin.

⁴ —Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' nimirinhuë', ¿no'huiton, nonapiran ti? itopi.

⁵ —Co'chi iyaro'sa' nohuitatorahuë', naporahuë' paya. Tëhuëenchachin Yosë quiricanën quëran pënëninpoa'. “Co hua'anënpoa' nonapicaso' ya'huërinhuë',” ténin, itërin Paonori.

⁶ Cotio hua'ano'sa' huë'pisopita co napopianachin yonquipihuë'. Patoma satorio'sa', patomaso', parisio'sa'. Ina yonquiaton, Paonori itantarín:

—Caso' iyaro'sa', Parisioco. Shimashonëhuëpitanta' parisio'sa' chachin. “Yosë ananpitaantarínpoa',” ténahuëso marë' isopita sha'huirapirinaco, itërin.

⁷ Ina natanahuatona', parisio'sa', satorio'sa', inahua capini nino'huipi. Nisha nisha yonquipi.

⁸ Satorio'saso' co natëtona'piro'sahuë'. “Co Yosë ananpitaantarínpoahuë'. Co hua'yanënpoa' ya'huëtërinpoahuë'. Co anquëniro'sa' tëranta' ya'huëpihuë',” toconpi. Parisio'saso' nimirinhuë' natëpi. “Hua'yanënpoa' ya'huëtërinpoa' ni'ton, Yosë ananpitaantarínpoa'. Anquëniro'santa' ya'huërin,” topi.

⁹ Napoaton ninontatona', noncaroapi. Parisio maistro'sa' huanirahuatona', chiniquën nonpi.

—Iso quëmapiso' noya, ténai. Co manta' onporinhuë'. Anquëni noninso' natamara. Hua'yaní a'na nontomara, ténin a'naquën. Napohuachinara, satorio'sa' no'huitopi.

¹⁰ Chiniquën nino'huitona', niahuërapí. Napoaton capitán hua'ani sontaro'sa' camairin.

—Maconco' tēpahuachina', itërin. Napotohuachina, sontaro'sa' pa'pi. Paono osërëconahuatona', sontaro'sa' ya'huëpiquë quëpaantapi.

¹¹ Naporo' tashi' Siniorori ya'notimarahuaton, Paono itapon: “¡Ama tē'huatonhuë', chiniquën cancantëquë! Quirosarinquë nanamëhuë' nani sha'huiran. Inapochachin Nomaquënta' paaton, sha'huiantamaso' ya'huërin,” itërin.

Paono yatëpapiso'

¹² Tahuëririnquë a'naquën cotioro'sa' chinotopi Paono tēpacaiso'. “Ama huachi ca'ahuasohuë'. Ama o'oahuasohuë'. Paono tēpaquë huarë' ca'ahua'. Co tēparihuarahuë' ca'patëhua', Yosë ana'inchinpoa',” nitopi.

¹³ Catapini shoncaya'pi pochin napopi.

¹⁴ Naporahuatona', paatona', cotio hua'ano'sa', ansiano'sa', inapita nontopi.

—Nani huachi anoyatërai. Co huachi coshataraihuë'. Paono tēpaquë huarë' coshataantarai. Yoscoarë' tēpaarai, ténai.

15 Napoaton capitan hua'an sha'huitoco' Paono quënta'in. “Tashiraya yanontantarai no'tëquën nitota'huaiso marë'” itoco'. Quiyaso nipirinhüë' na'pitatoi, ninaarai. Ya'caritohuachin, a'naroáchin masahuatoi, tëpaarai, itopi.

16 Paono apia'huainso nipirinhüë', yatëpapiso' natantërin. Inaso', oshin hua'huin. Natantahuaton, sontaro'sa' ya'huëpiquë paaton, Paono sha'huitërin.

17 Sha'huitohuachina, a'na capitan amatërin.

—Iso hui'napi hua'anënuquë quëpaquë' nanan sha'huichin, itërin.

18 Napohuachina, hua'anënuquë quëparahuaton, itonin:

—Sontaro'sa' ya'huëpiquë Paono amatërinco. “Iso hui'napi hua'anënuquë quëpaquë' nanan sha'huichin,” itërinco ni'ton, quënahüë, itërin.

19 Capitan hua'ani matanparahuaton, amashamiachin quëparin ama piyapi'sari natanacaiso marëhuë'.

—¿Ma'ta' yasha'huitërancoso'? itërin.

20 —Cotio hua'ano'sa' nani chinotopi Paono amatacaiso marë'. “Tashiraya Paono quënantaquë' nontanta'ii. Naporinso', aquëtë huarë' yanitotërai,” itarinënuquën.

21 Nipirinhüë', ama natëquësohüë'. Catapini shonca na'con piyapi'sari chinotopi tëpacaiso marë'. Po'oana quëran ninarapi tëpacaiso marë'. Co huachi coshatapihuë'. Co o'osapihuë'. Paono tëpai huarë' coshatacaiso' yonquipi. Iporaso' quëma ninarinën nohuantopiso chachin nitamaso', itërin.

22 —Sha'huitërancoso' api, ama insonta' sha'huitëquësohüë', itahuaton hui'napi a'parin.

Paono a'na parti quëpapiso'

23 Ina quëran cato' capitano'sa' amatërin.

—Apira ma'sha tapaco' Sisariaquë pacacamaso marë'. Cato pasa sontaro'sa' sha'huitonquë' pa'ina'. Cahuarioquë pa'na'piro'santa' canchisë shonca quëpaquë'. Nansahuano'sa' cato pasa quëpaquë'. Ya'ipi tapatëquë' yayonotashirahuaso' pacacamaquëma'.

24 Cato' cahuario quëpaco' Paono paacaso marë'. Noya a'pairahuatoma', hua'an Huirisë quëtonco', itërin.

25 Ina quëran quirica ninshitërin hua'an quëtacaiso marë'.

26 “Siniro hua'an Huirisë. ¿Noyanquën quëmanta'? Ca Craotio Nisiasëco ninshitaranquën, ni'quë'. Quëmaso' chiniquën nanantëran ni'ton, pi'pian sha'huichinquën.

27 Iso quëmapi a'pataranquën, cotioro'sari mapiso'. Yatëpapurinahuë', quënanahuato, sontaro'sa' a'parahuë osërëtacaiso marë'. Inaso' Noma piyapi ni'ton, osërëterahuë.

28 ‘¿Ma'marëta' sha'huirapipiso?’ ta'to, cotio hua'ano'saquë quëparahuë nitota'huaso marë'.

29 ‘Cotio pënëntërinso' co natërinhuë', toconpi. Inaichin sha'huirapipi. Co manta' onporinhüë'. Co chiminacaso' ya'huërinhuë'. Coni tashinan pëiquë tëranta' po'mocaso' ya'huërinhuë'.

30 Ina quëran cotioro'sa' chinotopi tëpacaiso', natantërahuë. Napoaton a'naroáchin a'patëranquën. Cotioro'santa' nani sha'huitërahuë ya'huëranquë paatona' sha'huirapicaiso marë'. Nani huachi,” itërin, ninshitaton.

31 Ina quëran sontaro'saso' natërahuatona', Paono quëpapi. Tashi' nipirinhüë', Antipatërisë'pa' quëpapi.

32 Tahuëririnquë sontaro'saso' ya'huëpiquë panantapi. Cahuarioquë pa'na'piro'saichin Paono quëpapi.

33 Sisariaquë canconahuatona', quirica hua'an quëtonpi. Paononta' yo'conpi.

34 Hua'anso' quirica nontahuaton, itapon: “¿Inso partita' hua'huatëranso'?” itërin. “Sirisia parti hua'huatërahuë,” itërin Paonori.

35 —Sha'huirapirinënsopita canquihuachina', ya'ipiya natanarahuë, itërin. Ina tosahuaton, sontaro'sa' camairin Paono quëpacaiso marë'.

—Hua'an Irotisë pëinënquë quëparahuatoma', a'paico' ta'ahuachin, itërin.

24

Hua'an Huirisëquë sha'huirapipiso'

¹ A'natërápo tahuëri nanihuachina, corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' canquirin, Aniasë itopiso'. A'naquën cotio ansiano'sari ca'tanpi. Nonapina'pi hua'aonta' huë'nin, Tirotoro itopiso'. Huirisë ya'huërinquë huë'sahuatona', Paono sha'huirapipi.

² Paono quëntahuachinara, Tirotorori itërin:

—Ipora siniro hua'an, pi'pian nonchinquën natanco. Ma noya quëmaso' hua'anëntërancoi. Noya yonquiaton, na'con catahuanancoi ni'ton, sano ya'huërai.

³ Ina marë' ya'ipicoi noya ni'nainquën. “Yosparinquën,” itërainquën. Quëmaso' tëhuëinchachin chiníquën nanantëran.

⁴ Apira pi'pisha yanontaranquën, noya natanco. Co hua'qui' nontaranquënhuë'.

⁵ Iso quëmapi Paono itopiso' pa'pi co noyahuë', tënai. Ya'ipi parti paaton, piyapi'sa' nisha nisha ayonquirin. A'chinpachina, cotioro'sa' nino'huipi. Ya'ipi parti naporin. Nisha imarin. Nasarinoro'sa' itopiso' imaton, na'a piyapi'sa' a'chintarin imacaiso marë'.

⁶ Yosë chinotopiso pëinta' yatapirin. Nisha piyapi'sa' inaquë ichiya'conin, co inapitaso' ya'conacasohuë' nipirinhüë'. Naporo' quiyari manai. [Quiya coisëquë yaquëpapiraihuë' ana'intacaso marë'.

⁷ Capitan hua'an Nisiasëso nipirinhüë', notohuaro' sontaro'sa' quësahuaton manin. Osërëtërincoi.

⁸ “Noma hua'an ya'huërin'pa' paatoma', sha'huirapico',” itërincoi. Napoaton isëquë huë'nai.] No'tëquën sha'huirapirai. Quëmari Paono natanquë' inachachin sha'huichinquën, itërin Tirotorori.

⁹ Cotioro'sa' huë'pisopitanta' inachachin napotopi. “No'tëquën sha'huitërinquën,” itopi.

¹⁰ Ina quëran hua'ani imirin quëran tasatërin Paono nontacaso marë'. Napotihuachina, Paonori itërin:

—Na'a pi'ipi siniro hua'an quëma hua'anëntërancoi. Napoaton noya cancantato, nontaranquën.

¹¹ I'huamiáchin Quirosarinquë paantarahuë Yosë chinota'huaso marë'. Shonca cato' tahuëríchin nisarin pa'nahuëso'. A'napita natanpatan, inachachin sha'huitarinëinquën. Co hua'quiyatërarahuë'.

¹² Yosë chinotopiso pëiquë pa'patora, co insonta' no'huirahuë'. Niyontonpiso pëiquënta' noya pa'nahuë. Co cachiquë tëranta' chiníquën a'chinhahuë'. Piyapi'sa' niyontonpachinara, co sha'huitërahüë' nino'huicaiso'.

¹³ Topinan quëran nonpinapirinaco. Na'con sha'huirapipirinacohüë', ni'nincoso chachinso co ya'huërinhuë'.

¹⁴ “Nisha imarin,” topi. Inaíchin no'tëquën nonpi. Tëhuëinchachin Quisoso nanamën imarahüë. Nipirinhüë', Yosë no'tëquën chinotërahüë. Shimashonëhuëpita chinotopiso chachin chinotërahüë canta'. Ya'ipi Yosë quiricanën natërahüë. Iráca pënëntërinso', pënëntona'piro'sa' ninshitopiso', inapita yonquirahuë.

¹⁵ “Yosë no'tëquën nontërinpoa',” ta'to natërahüë. “A'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' ananpitaantarahuë. Noya piyapi'sa', co noya piyapi'sahuë', ya'ipi ananpitaantarahuë,” tënin Yosë. Ina tahuëri caso' ninarahuë. Isopitanta' ina ninarapi.

¹⁶ Napoaton nani tahuëriya Yosë no'tëquën yanatërahüë. Piyapi'santa' co yanonpintërahüë'.

¹⁷ Iráca Quirosarinquë ya'huëpirahuë'. Na'a pi'ipi a'na parti pa'nahuë quëran i'huamiáchin inaquë paantarahuë. Sa'ahuaro'sa' nosoroato, coriqui quëta'huaso marë' pa'nahuë. Ma'sha Yosë quëta'huaso marënta' pa'nahuë.

¹⁸ Iráca pënëntërinso' natëto, Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpirahuë', co manta' onporahuë'. Co piyapi'sa' ayontonahuë'. Co ca nohuanto nino'huipihuë'. Inaquë cotioro'sa' Asia parti ya'huëpisopita quënaninaco.

¹⁹ Inapita mini isëquë huë'sahuatona', sha'huirapiitonacohuë', co huë'pihuë'.

²⁰ I'hua cotio hua'ano'sa' niyontonpachinara, amatërinaco. Isopita nataninaco. Ma'sona onporahuëso' sha'huichinën.

²¹ Naporo' isoíchin napotërahuë. "Yosë ananpitaantaripoa' ténahuëso marë' ipora sha'huirapirinaco," itërahuë, ténin Paono.

²² Ina natanahuaton:

—Noyahua'. Nani natananquën. Capitan hua'an Niasasë o'mahuachin, iso nanan yonquiantarahuato, sha'huichinquëma', ténin hua'an. Quisoso nanamën a'chinpiso' noya nitotaton, co aquëtë' yanataninhuë'.

²³ Ina quëran capitan sha'huitërin: "Paono noya a'paiquë' ama ta'ainsohuë'. Nipirinhuë', ama tonpoquësöhuë'. Nipayarinsopita huë'pachina', noya ya'coina'. Ma'sha pahuantohuachin, quëchina'," itërin.

²⁴ Hua'quimiáchin quëran Huirisë sa'inë chachin huëantarahuaton, Paono amataantarin. Sa'inso' cotio sanapi, Torosira itopi. Paono huë'pachina, itapon:

"Quisocriso imaranso' sha'huitocoi noya nitochii," itohuachina, "Tëhuëenchachin Quisocriso imarahuë.

²⁵ Yosë sha'huitërinpoa' noya cancantacaso marë'. Ina catahuarinpoa' co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantacaso'. A'na tahuëri coisë pochin nicon, ya'ipi piyapi'sa' natanarin. Co noyahuë' nipisopita ana'intarin," ténin Paono. Napotohuachina, hua'an pa'pi pa'yanin.

—Nani huachi. Iporaso' paquë'. A'na tahuëri yanontaantahuatënquën, amataantaranquën, itërin.

²⁶ "Paono pahuërëaponco pipicaso marë' nimara," ta'ton, hua'qui quëran hua'qui quëran amataantarin nontacaso marë'. Na'aro' Paono nontopirinhuë'.

²⁷ Cato' pi'ipi nanihuachina, nisha hua'an ya'coantarin, Porsio Pisto itopiso'. Huirisëso' pipirin huachi. Pipiponahuë', co Paono ocoirinhuë'. "Cotioro'sa' no'huihuachinaco," ta'ton, co ocoirinhuë'.

25

Hua'an Pistoquë sha'huirapiantapiso'

¹ Nasha hua'an canquirin huachi, Pisto itopiso'. Sisariaquë huëcaton, cara tahuëri i'huatërin. Ina quëran Quirosarinquë pa'nin.

² Inaquë pa'pachina, cotio hua'ano'sa', corto hua'ano'sa', inapitari Paono sha'huirapipi.

³ "Quirosarinquë quënantaquë', natanta'ii, topiraihuë'," itopi. Nani chinotopi na'pirahuatona', iraquë tēpacaiso marë'.

⁴ Napotopirinahuë', co hua'an nohuantërinhuë'.

"Inca. Co yaquëntarahuë'. Sisariaquë a'pairapi. Co hua'qui quëranhuë' inaquë canta' paantarahuë'," ténin.

⁵ —Napoaton pa'pato, caraíchin hua'anquëma' huëco' pa'ahua', ténahuë. Paono co noyahuë' nipachin, inaquë sha'huirapico', itërin.

⁶ Inaquë shonca tahuëri pochin i'huatantarahuaton, Sisariaquë paantarin. Tahuëririnquë coisë shiranënuë huënsërahuaaton, Paono amatërin.

⁷ Cotioro'sa' Quirosarin quëran nani o'mapi ni'ton, Paono huë'pachina, ahuanapani-rahuaatona', na'con sha'huirapipi. Nisha nisha sha'huirapipirinahuë', co ni'ninso chachin ya'huërinhuë'.

⁸ Ina quëran Paonori itërin:

—Íráca quëran huarë', sinioro hua'an, noya ninahuë. Co manta' onporahuë'. Moisësë pënëntërinso' cotioro'sari natëhuachinara, co ina marë' no'huirahuë'. Yosë chino-topiso pëinta' co tapirahuë'. Co nisha piyapi ichiya'conahuë'. Noma copirnonta' natërahuë. Co onporonta' piyapi'sa' sha'huitërahuë' ina no'huicaiso'. Topinan quëran sha'huirapirinaco, itërin.

⁹ Noya natanpirinhuë', hua'an co nohuantërinhuë' cotioro'sari no'huicaiso' ni'ton, Paono itërin:

—¿Nohuantëran Quirosarinquë paacaso'? Inaquë sha'huirapihuachinën, cari natanpato, sha'huitaranquën, itërin.

¹⁰ —Co nohuantërahuë'. Quëmaso' Noma copirno acorinquën ni'ton, nontaranquën. Sha'huirapirinacoso' isëquë anoyatacaso' ya'huërin. Co manta' cotioro'sa' onpotërahuësuhuë', nitotëran.

¹¹ Tëpatona'pi, copirno no'huina'pi, inapita tëpacaso' ya'huërin. Ina pochinco canta' naporini, tëpainacoso' nohuanchitohuë'. Nipirinhuë', nonpinapihuachinaco, co cotioro'saquë yocancoso' ya'huërinhuë', tënahuë. Noma copirno chachin yanontarahuë. Ina nataincoso' ya'huërin, itërin Paonori.

¹² “Noma copirnososo' chini chiniquën nanantërin ni'ton, co topinan a'parëhuë',” ta'ton, coisënënpita nontërin. Nani nontohuachina, Paono itantarin:

—Noma copirno chachin yanontëran ni'quëhuarë', ina ya'huërin'pa' a'paaranquën, nontonquë', itërin.

Acripa hua'an canquirinso'

¹³ Hua'quimiáchin quëran a'na hua'an chiniquën nanantërinso' canquirin, Acripa itopiso'. Sisariaquë huë'nin Pisto nicapon. A'na sanapinta' huë'nin, Pirinisa itopiso'.

¹⁴ Hua'qui' inaquë yacapatarin ni'ton, Pistori itërin:

—Tashinan pëiquë a'na quëmapi ya'huëarin, Paono itopiso'. Íráca Huirisëri po'morinso'.

¹⁵ I'hua Quirosarinquë ya'huasoco, cotio hua'ano'sa', ansiano'sa', inapitari na'con sha'huirapipi. “Chiniquën ana'intëquë,” itërinaco.

¹⁶ Ina itohuachinacora, cari itapo: “Noma piyapicoi co topinan quëran ana'intëraihuë'. Cato ya'pi ma'sha nionpotohuachinara, cato chachin coisëquë pa'sapi. Sha'huirapihuachina, a'nanta' a'panitacaso' ya'huërin. Ina quëran coisëri noya nitotaton, tëhuëna'pi no'tëquën ana'intarin. Ina pochin Noma piyapicoiso' ninai,” itërahuë.

¹⁷ Napoaton isëquë huë'pachinara, co hua'quirahuë'. Tahuëririnquë coisë shiranënuë huënsërahuato, Paono amatërahuë.

¹⁸ Ina quëran cotioro'sari sha'huirapipi. Panca tëhuëmara ni'ton, sha'huirapiapi, topirahuë', co ina pochin sha'huirapipihuë'.

¹⁹ “Paono co quiya pochin Yosë chinotërinhuë'. Nisha imarin. A'na quëmapi Quisoso itopiso' chiminaponahuë', nani nanopiantarin,” toconin, topi. Inaíchin sha'huirapipi.

²⁰ Cotioro'sa' moshapiso' co pi'pisha tëranta' nitotërahuë'. Napoaton Quirosarinquë yaquëpapirahuë' aquëtë' natanta'huaso marë'. “Inaquë sha'huirapiinën,” itopirahuë', co nohuantërinhuë'

²¹ “Noma copirno chachin yanontarahuë. Ina nataincoso' ya'huërin,” tënin. Napoaton tashinan pëiquë po'moantarahuë. Nanitohuato, Noma copirno nontacaso marë' a'paarahuë, tënin Pisto.

²² —Carinta' nata'in, tënin Acripa.

—Noyahua'. Tashiraya chachin natanaran, itërin Pistori.

²³ Tahuëririnquë Acripaso' Pirinisarë chachin huë'pi. Noyasha nitaparahuatona', natanacaiso pëiquë ya'conpi. Capitano'sa', ninano' hua'ano'sa', inapitanta' ya'conpi. Naporahuatona', Paononta' amatopi.

²⁴ Huë'pachina, Pistori itapon:

—Noya sinioro hua'an huë'nan. Canpitanta' iyaro'sa', noya huë'nama'. Ya'ipinquëma' yanontaranquëma', natanco. Iso quëmapi ni'co'. Ma'sona onpomara. Ya'ipi cotioro'sari no'huipi. Quirosarinquë sha'huirapipi, isëquënta huëcatona', sha'huirapipi, chiniquën nonapitona'. “Co noya quëmapihuë'. Atëpatëquë'” itërinaco.

²⁵ Natanpirahuë', co manta' onporinhuë'. Co tëpacaso' ya'huërinhuë', tënahuë. “Noma copirno chachin yanontarahuë,” itërinco marë' inaquë yaa'pahirahuë', co nanitërahuë' topinan a'paca'huaso'.

²⁶ Quiricanta' yaa'pahirahuë'. Co nitotërahuë' ma'sona onporinso' ninshita'huaso'. “¿Ma'ta' Noma copirno ichi?” ta'to, Paono amatërahuë natanamaso marë'. Quëmarinta', sinioro hua'an, noya natantariquë'. Nani natanpatan, catahuaco ninshichi, topirahuë'.

²⁷ Co topinan a'pacaso' ya'huërinhuë'. Ma'sona onporinso' ninshitahuato sha'huirapicaso' ya'huërin, tënahuë, itërin.

26

Hua'an Acriparinta' Paono nataninso'

¹ Ina quëran hua'an Acripari Paono itapon:

—Inta noniquë nipachin. Ma'sona onporanso' sha'huitocoi pa'poyainquën, itërin.

Itohuachina, Paonori anquitahuaton, itapon:

² “Noya sinioro hua'anpa', noya cancantato, nonchinquën natanco. Cotioro'sa' nani na'con sha'huirapirinaco ni'ton, cari no'tëquën sha'huitaranquën.

³ Quëmaso' cotioro'sa' a'chininso' noyá nitotëran. Nisha nisha inachintopiso' ya'ipiya nitotëran. Ama no'huitatonhuë', noya natanco.

Co'huara imashatëraponhuë', Paono naporinso'

⁴ Hua'huatapo quëran huarë' ya'huërahuëso', Quirosarinquënta' ya'huërahuëso', inapita ya'ipi cotioro'sa' nitotopi.

⁵ Caso' Parisioco. Quiyaso' cotioro'sa' imapiso', no'të no'tëquën natërai. Ya'ipi cotioro'sa' nitotopi. Nohuantopi naporini, inachachin sha'huichitënënuquënhuë'.

⁶⁻⁷ Iráca shimashonënpoapita nontaton, Yosëri itërin: ‘A'na tahuëri nicha'ësanarquëma', nanpimiatarama', itërin. Ya'ipi cotioro'sa' ina ninapi, shonca cato' huënton chachin ninarapi. Nani tahuëri tashirë chachin ina chinotatona', naporapi. Canta' ina ninarahuë. Ina marë' sinioro hua'an, cotio hua'ano'sa' sha'huirapirinaco.

⁸ A'na tahuëri Yosë ananpitaantaripoa', tënai. ¿Onpoatomata' canpitaso' co ina yanatëramahuë? tënahuë.

Paonori Quisoso imapisopita aparisitërinso'

⁹ Canta' iráca co Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' imarahuë'. Ina imapisopitanta' no'huirahuë. Aparisita'huaso' ya'huërin, topirahuë'.

¹⁰ Quirosarinquë ya'huasoco, Quisoso imapisopita tashinan pëiquë po'morahuë. Cotio hua'ano'sa' nanan quëtërinaco po'moa'huaso marë'. Yatëpahuachinara, carinta': ‘Tëpaco', itërahuë.

¹¹ Niyontonpiso pëiro'saquë ya'conahuato, na'aro' aparisitërahuë. Quisoso a'pocaiso marë' naporahuë. Chiniquën no'huito, nisha piyapi'sa' ya'huëpiquë huarë' paato, aparisitërahuë.

Paono ya'nan imarinso' *(Hechos 9.1-19; 22.6-16)*

¹² A'na tahuëri cotio hua'ano'sa' nanan quëtërinaco Tamascoquë paca'huaso marë'. Quisoso imapisopita maca'huaso marë' pa'sapirahuë',

¹³ camotëchin iratërasoco, inápa quëran chiniquën a'pintimarincoi. Pi'i quëran chini chiniquën a'pintërincoi. Huënaráchin huënaráchin ni'nahuë. Ca'tanincosopitanta' ni'pi.

14 Ya'ipicoi no'paquë anotasocoi, Quisoso nontërinco. Cotio nananquë nontërinco, natanahuë. 'Saono, Saono, ¿onpoatonta' aparisitaranco? Ni'quë'. Cahuario yaa'pahuatëra, nara'huaya inëshin nininguë ohuanë'. Cahuariori no'huitaton to'tahuachina, aquë aquëtë' iquitërin. Inapochachin quëmanta' no'huiranco ni'ton, aquë aquëtë' co noyahuë' cancantaran,' itërinco.

15 '¿Inquënta' quëmaso' Siniro?' itërahuë. 'Ca Quisosoco, aparisitarancoso'.

16 Iporaso nipirihuë' huaniquë'. Nani acoranquën piyapi'sa' sha'huitamaso marë'. Nani ni'nanco. A'na tahuëri nohuantërahuëso' a'notaranquën. Ya'ipi sha'huiráquë'.

17 Cotioro'sa' yatëpahuachinënguën, nicha'ësaranguën. Nisha piyapi'sa' ya'huëpiquë a'paaranquën. Inapitanta' yatëpahuachinënguën, nicha'ësaranguën.

18 Nisha piyapi'santa' a'chintëquë' nanamëhuë nitochina'. Somaraya pochin cancantatona', co nohuitërinacohuë'. Nanamëhuë a'chintohuatan, nohuitarinaco. Iporaso' tashi pochin cancantopi. Nohuitohuachinaco, tahuëri pochin cancantapi. Iporaso' sopai hua'ani camaihuachina, natëpi. A'na tahuëriso' Yosë natërapí. Natëtonaco, imapachinaco, oshanëna' Yosëri inquitarin. Ya'ipi natërinacosopita nasha cancán quëtarahuë. Yosë piyapinënpita chachin nisapi,' itërinco.

Paonori natërinso'

19 Napoaton, siniro hua'an, Quisoso inápa quëran ya'notimarinco ni'ton, a'naroáchin imarahuë. Ya'ipi sha'huitohuachincora, no'tëquën natërahuë.

20 Tamascoquë ya'huëpiso'ton sha'huitërahuë. Ina quëran Quirosarinquënta' sha'huiantarahuë. Ya'ipi Cotia partinta' inachachin sha'huiantarahuë. Nisha piyapi'santa' a'chintërahuë. 'Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtaantaco'. Tëhuëchachin imapatama', noya nisarama', itërahuë.

21 Ina marë' cotioro'sa' no'huirinaco. Yosë chinotopiso pëiquë masahuatonaco, yatëpapurinacohuë',

22 Yosëso' catahuarinco, cha'ërahuë. Napoaton ipora huanta' natërahuë. Ya'ipi piyapi'sa' hua'ano'sa quëran huarë' sha'huitarahuë. Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita ninopiso chachin a'chinarahuë:

23 Yosë nohuanton, Cristo chiminapon. Chiminaponahuë', Yosëri ananpitaantarín. Ina'ton nanpiantarin. Ina quëran a'chintapon tahuëri pochin cancantacaiso marë'. Co cotioro'saráchin nicha'ësarínhuë'. Nisha piyapi'santa' nicha'ësarín, topi ninshitatona', ténin.

Hua'aonta' imacaso' Paono nohuantërinso'

24 Ina pochin nontahuachina, Pistori chiníquën itërin:

—¡Paono, quëmaso' hua'yantëran! Na'con quirica nontaton hua'yantëran, itërin.

25 —Co'chi siniro hua'an hua'yantërahuë' paya. No'tëquën nonahuë. Sano yonquiato, nontaranquëma'.

26 Ya'ipi sha'huitëranquëmaso' hua'an Acrípa nani nitotërin. Co po'oana quëran napopi-huë'. Ya'ipi piyapi nitotopi. Inanta' nani natantërin. Napoaton co të'huatohuë', ina nontarahuë.

27 ¿Quëmanta' siniro hua'an, pënëntona'piro'sa' ninshitopiso' natëran pa'? Natëran ténahuë caso', itërin Paonori.

28 —Pi'pian nontopirancohuë' a'naromarëáchin quëma pochin canta' Cristo ima'i, ¿topiranhuë' ti? itërin Acrípari.

29 —Pa'pi nohuantërahuë ca pochachin nicamaso'. Ya'ipinquëma' natanamacoso-pita ca pochachin nicacamaso' nohuantopirahuë'. Catinaquëachin tonpoinëmaso' co nohuantërahuë'. A'naroáchin imarama naporini, noya niitonhuë'. Hua'qui quëran imapatamanta', noya chachin niitonhuë', itërin Paonori.

30 Ina natanahuaton, hua'an huanirin. Pisto, Pirinisa, ya'ipi inaquë huënsëpisopitarë chachin huanipi.

³¹ Pipirahuatona', inahuara capini ninontopi.

—Iso quëmapi co manta' onporinhuë'. Co tēpacaso' ya'huërinhuë'. Co tashinan pëiquë tēranta' po'mocaso' ya'huërinhuë', nitopi.

³² Ina quëran Acripari Pisto nontaton itapon:

Co Noma copirno chachin nontapon yapa'ninhuë' naporini, ocoicaso' ya'huë'itonhuë', itërin.

27

Nomaquë Paono a'papiso'

¹ Ina quëran Pisto yaa'parincoi. A'napita apiro'santa' yaa'parin. Noma copirno Itaria parti ya'huërin ni'ton, Noma sontaro'sa' capitan Orio itopiso' nontërin inatohua' quëpacaiso marë'. “Paono, apiro'sa', inapita quëpaco',” itohuachina, “Noyahua'. Quëpa'i nipachin,” tënin.

² Inaquë panca nancha ya'huërin, Atramitio quëran huë'ninso'. Asia parti yapa'sarin. A'naya a'naya ninanoquë yachinpirinso'. Inaquë ya'conahuato'i, pipirai. Aristarconta' ca'tanincoi. Inaso' Tisaronicaquë ya'huërin, Masitonia parti nininso'.

³ Tahuëririnquë Sitonquë nonshirai. Inaquë Paono nosoroaton, capitani itërin: “Nipayaransopita ya'huërinquë yapa'patan, noya paquë',” itërin. Pa'patoira, pahuantërincoisopita quëtërinacoi.

⁴ Ina quëran pipirahuato'i, Chipriquë canconai. Ihuan niquëran pitarincoi ni'ton, coninan pa'tërai.

⁵ Ina quëran Sirisia parti, Panpiria parti, inapita pirayan na'huërai. Inapoato'i, Nisia parti canconai. Miraquë nonshiconai.

⁶ Inaquë capitan a'na nancha quënanin, Aricantria quëran huë'ninso'. Itaria parti yapa'sarin ni'ton, inaquë ichiya'conincoi. Panca nancha inaso'.

⁷ Pipirahuato'i, sacai' pa'nai. Oshaquëran paato'i, na'a tahuëri quëran Quintoquë canconai. Ihuan nacapiato'i, panca so'ton Crita itopiso' tahuitonai. Sarmona ya'cariya pa'nai.

⁸ Inaquë yonsai' pa'tërai. Sacai' pa'sahuato'i, Noya Nonshinano'sa' itopiquë canconai. Ya'cariya a'na ninano' ya'huërin. Nasia itopiso'.

⁹ Hua'quirai ni'toi, o'napi tahuëri'sa' naniriarin. Naporo quëran huarë' huëhuëpiro' marë pa'tacaso'. Napoaton Paonori itapon:

¹⁰ —Ama siniororo'sa' pa'ahuasohuë', ma'sha onpohuatëhua', tēnahuë. Pa'patëhua', nancha tapiarëhua'. Ma'sharo'santa' a'paitarihua'. Piyapinpoanta' chimiitochináchin, itërin.

¹¹ Capitanso nipirinhuë' co natëtërinhuë'. Nancha hua'anën, nancha quëpana'pi, inapita manorapi: “Pa'ahua',” itohuachinara, “Noyahua', pa'ahua' nipachin,” tënin capitan.

¹² “Iso nonshinanquë co noyahuë' o'napi na'huëanatacaso'. Pinisiquë tēranta' canconamarëhua'. Inaquë o'napi na'huëanatahua',” topi. Napoaton manorapi. Pinisiso' Crita parti ya'huërin. Nonshinanën quëran pi'i pipirinso parti notëërin.

Panca ihuani maninso'

¹³ Ihuan ahüënan quëran huisohuantahuachina, “Iporaso' noya pacacaso',” topachinara, pipirai. Crita yonsai' pa'tërai. Noya pa'sapiraihuë',

¹⁴ shiarahuaton, panca ihuan manincoi. Pi'i pipirinso parti quëran huëcaponahuë', norti parti amasha yonsanin.

¹⁵ Chiniquën mapachincoira, co nanitëraihuë' no'tëca'huaiso'. Ihuansa' topinan quëpaconincoi.

¹⁶ Marë huancoanai' so'ton ya'huërin, Caota itopiso'. Co pancanayahüë'. Inataquëchin co ihuan chiniquën pa'ninhuë' ni'ton, ina yonsan yoranai. Ina pa'tasocoi, sacai' niponahuë', poti quëparaiso' a'sonai ama ihuani oshitëcaso marëhuë'.

¹⁷ Ohuararahuatona', nanchaquë po'mopi. Ina quëran caporinquë nancha so'quëtopi ama ya'quirapicaso marëhuë'. Ina ya'cariya panca sa'mairo' ya'huërin. Inotërachin ninin, Sirti itopiso'. Nohuitatona', ama inaquë pacacaso marëhuë' panca në'mëtë' ótënpiso', a'pamapi. Inapotohuachinara, ihuansa' topinan quëpaconincoi.

¹⁸ Tahuëririnquë co'sacairi chiniquën ayanpon yanpontárin. Chiniquën ihuai' ni'ton, pë'pëtoro'sa' quëpapiso' inquitopi.

¹⁹ Ina tashiraya nancha ma'shanënpitanta' inquitopi.

²⁰ Ina quëran na'a tahuëri co pi'i quënanaihuë'. Tayoranta' co ya'norinhuë'. Intohuaso' quëparincoi nimara. Co nitotëraihuë'. Chiniquën ihuantarin ni'ton: “Tëhuëenchachin chimiitarihua'; co cha'ësarihuahuë',” topiraihuë'.

²¹ Nani hua'qui' co coshatëraihuë'. Chiniquën ihuan manincoi ni'ton, co nanitëraihuë'. Co huachi chiniraihuë'. Paonosó' huancánachin huanirahuaton, itapon:

—Natanco iyaro'sa' no'tëquën sha'huichinquëma'. Ni'co'. Critaquë quëparitacaso marë' sha'huitopiranquëmahuë', co natëramacohuë' ni'ton, huë'nëhua'. Co huë'nëhuahuë' naporini, co ma'sha onpo'itërihuahuë'. Co ma'sha aya'itonhuë'.

²² Iporaso nipirinhüë' chiniquën cancantoco'. Co inquënpoa tëranta' chimiitarihua'huë'. Nanchasáchin ayatarihua'.

²³ Caso' Yosë natërahuë. Inasáchin imarahuë. Ina nohuanton, achin tashi' anquëninën ya'notimarinco.

²⁴ Ya'notimarahuatonco, itërinco: “Ama Paono të'huaquësohuë'. Co chimiitaranhuë'. Yosë nohuanton, a'na tahuëri Noma copirno ya'huërin'pa' cansaran copirno chachin nontamaso marë'. Yosë nontëran ni'ton, ya'ipi nanchaquë nisaramasopita nanpiarama'. Co a'nayanquëma tëranta' chiminapomahuë',” itërinco anquëni.

²⁵ Napoaton iyaro'sa' chiniquën cancantoco'. Tëhuëenchachin Yosë natërahuë. Co inaso' nonpintërinpoahuë'. Sha'huitërinco chachin co a'nayanpoa tëranta' chimiitarihua'huë'.

²⁶ Nipirinhüë', a'na so'tonquë ihuai' të'yatarinpoa', itërincoi Paono.

²⁷ Nani cato' simana naniriahüaso', Atriatico marëquë yanponarai. Ipora huanta' ihuai' quëparárincoi. Yono tashi pochin nisahuaso': “No'pa' ya'cariarëhua',” topi nancha quëpana'piro'sa'.

²⁸ Napoaton caporin quëran tantiarin. “Cara shonca saota mitro anpotërinso',” tënin. Amashamiachin pa'sahuatoí, inapochachin tantiantarin. “Cato shonca canchisë mitroíchin anpotërinso',” tënin.

²⁹ “Na'piquë ya'parapihuatëhua',” ta'tona', huanconën quëran catapini hua'na moto' të'yaitopi ama pacacaso marëhuë'. “¿Onporohuarëcha tahuërirë'poya?” ta'tona', moshatopi.

³⁰ Nancha quëpana'piro'saso nipirinhüë' yata'ananpitonacoi: “Hui'nimotën quëran a'na hua'na moto' të'yaitahua',” niitatona', ta'acaiso marë' poti i'quë yatë'yatantapi.

³¹ Napohuachinara, Paonori nicaton, capitan, sontaro'sa', inapita itapon:

—Isopita ta'ahuachina', co canpitanta' cha'ëpomahuë', itërin.

³² Napotohuachina, sontaro'saso' manorahuatona', caporin nishitëtopi. Inapotohuachinara, poti i'quë anotërin huachi.

³³ Tahuëri ya'caritohuachina, Paono itantarincoi:

—Iporaso', iyaro'sa', nani cato' simana pa'yanatoma', co coshatëramahuë'.

³⁴ Napoaton coshatoco huachi chiniamaquëma'. Co chimiitarihua'huë'. Co manta' onpoarihua'huë', itërincoi.

³⁵ Itahuatoncoi, pan manin. Ya'ipiya ni'tërantapaiquë, Yosë nontërin. “Yosparinquën Tata Yosë,” itahuaton, së'panin. Ina quëran coshatarin.

³⁶ Napohuachina, ya'ipicoi chiniquën cancantatoi, coshatërai.

³⁷ Cato pasa canchisë shonca saotaya'picoi nanchaquë ya'huërai.

³⁸ Nani ya'ipiya natëhuachinara, trico quëparaiso' inquitopi. Inapotohuachinara, nancha niotëintarin.

Nancha quëran cha'ëpiso'

³⁹ Tahuërihuachina, no'pa' quënanpirinahuë', co nohuitopihuë'. Coninanquë inotë' quënanpi. "Nanitohuatëhua', paso' inotëquë chinpia'ahua'," nitopi.

⁴⁰ Napoaton hua'na moto' nishitëtatona', i'quë a'paitopi huachi. Naporo chachin no'soratën i'shiritopi. Ina quëran hui'nin quëran panca në'mëtë' inapaquë pë'tënpi. Ihuan quëpahuachincoira, inotëquë pa'sarai.

⁴¹ Pa'sapiraihuë', sa'mairo' ni'ton, hui'nin quëran ya'tararin. Co huachi yapa'ninhuë'. Huanconën quëran co'sacairi chiniquën opotaton, nipaaterin huachi.

⁴² "Huëco' apiro'sa' tëpa'ahua', yonaton' ta'ahuachina'," topi sontaro'sa'.

⁴³ Capitanso nipirinhüë' nohuantërin Paono cha'ëcaso'. Napoaton "Ama tëpacosohüë'. Ya'ipinpoa' pa'ahua'. Nitoyonpatama', canpita'ton niitatoma', yonsaiquë paco'. ⁴⁴ Ina quëran a'naquëmanta' nontë' së'quërahuatoma', yonsaiquë paco'. Capa nontë' nipachin, nancha ma'shanënpitaquë tëranta' së'quërahuatoma', paco huachi," itërin capitani. Naporahuato, cha'ërai. Ya'ipicoi yonsaiquë canconai.

28

Paono Martaquë naporinso'

¹ Ya'ipicoi cha'ërahuato, no'paquë nonshiconai. Ya'huëhuano'sa natanatoi: "¿Ma'ninta' iso parti?" itohuatëira, "Marta," itopi, itërinacoi.

² Ya'huëhuano'sa' noya nosororinacoi. O'natatoi, sëhuënai ni'ton, a'pëtopi. "Huëco' napëntiico'," itërinacoi.

³ Paono ihuë masahuaton pënquë acoapirinhüë', ya'huan pipirahuaton quëtëimirarin.

⁴ Naquëimirarinso', ya'huëhuano'sari ni'pi. "Iso quëmapi tëpatona'pi ipora. Napoaton yosëro'sa' nohuanon, ma'sha onpoarin i'huëretacaso marë'. Marë quëran cha'ëponahuë', chimianin," nitopi.

⁵ Paonosonipirinhüë' imirin pa'tanahuaton, ya'huan pënquë të'yatërin. Co manta' onporinhüë'.

⁶ "Apira pomatarin. A'naroáchin anotahuaton, chiminapon," tëcatona' hua'qui' ni'sapirinhüë', co manta' onporinhüë'. Napoaton "Co ipora tëpatona'pihuë'. Yosë pochin niponahuë', piyapi taramara," nitopi.

⁷ Ina ya'cariya a'na hua'an ya'huërin, Popirio itopiso'. Noya quëmapi ni'ton, pëinënquë ahuë'ëtërincoi. Noya nontërincoi. Cara tahuëri cosharo' quëtërincoi.

⁸ Pa'pinso nipirinhüë' chiniquën caniorin. Apira apira saporin. Nani hua'qui' chi'chirárin. Paonori nicapon pa'nin. Së'huamotorahuaton Yosë nontohuachina, a'naroáchin noyatërin.

⁹ Napohuachina, na'a cania'piro'sa' huë'pi. Inapitanta' anoyatërin.

¹⁰ Ina marë' nóya ni'ninacoi. Naporahuaton, ma'sha nicanarinacoi. Hua'qui' inaquë ya'huërai. Yapa'patëira, pahuantërincoiso' quëtërinacoi.

Nomaquë canconinso'

¹¹ Nani cara yoqui nisahuaso', yapa'nai huachi. Inaquë nisha nancha ya'huërin. Aricantria quëran huë'pirinhüë', inatohua' o'napi na'huëanatërin. Ina hui'nin motënquë catopia'hua mamanshiro'sa' ya'huërin. Castoro, Porosi inapita itopiso'.

¹² Inaquë ya'conahuato, paantarai. Siracosaquë nonshirahuato, cara tahuëri inaquë i'huatërai.

¹³ Ina quëran yonsai' pa'tahuatoï, Niquioquë canconai. Tahuëririnquë pinëhuëi parti quëran ihuan huë'sahuaton, quëparincoï. Cato' tahuëri quëran Potioriquë canconpatëira, nonshirai.

¹⁴ Inaquë imapisopita quënanconai. “Huëco' ni'quicoï,” itohuachinacoira, inaquë a'na simana yacaparai. Naporahuatoï, Nomaquë ya'caritërai huachi.

¹⁵ Ya'caritohuatëira, Quisoso imapisopita inaquë ya'huëpiso' natantahuatona', huë'pi. “Apio niyontonpiso,” itopiquë a'naquën nacapirai. Naporahuaton, Tres Tapinasëquë canconpatëira, a'napitanta' quënancoantarai. Imasapi anta' ni'ton, nacapiaponacoï huë'pi. Inapita Paono quënanahuaton, Yosë nontërin: “Yosparinquën,” itërin. Naporahuaton, chiníquën cancantërin.

¹⁶ Ina quëran Nomaquë chachin canconai. Capitanso' pa'sahuaton, prisoro'sa' quëparin tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Paonosso nipirinhüë' co inaquë po'mopihüë'. “Nohuantohuatan, quëmaora ya'huëquë,” itopi. Napoaton a'na pëiquë ya'huërin. Nipirinhüë', a'na sontarori a'pairarin ama ta'acaso marëhuë'.

Nomaquë Paono pënëntërinso'

¹⁷ Cara tahuëri quëran cotio hua'ano'sa' amatërin. Inaquë huë'pachinara, Paonori itërin: —Nani iyaro'sa' isëquë huë'nahuë. Pi'pian nonchinquëma', ta'to, amatëranquëma' huë'nama'. Topinan quëran iyaro'sa' sha'huirapirinaco. Canta' cotio quëmapico ni'to, co a'napita cotioro'sa' no'huirahuë'. Shimashonënpoapita napopiso' yonquiato, co pinorahuë'. Nipirinhüë', Quirosarinquë pa'patora, maninaco. Masahuatonaco, Noma hua'ano'saquë yo'coninaco ana'intinacoso marë'.

¹⁸ Hua'ano'sa' natanahuatonaco, “Co manta' onporinhüë' ni'ton, co tëpacaso' ya'huërinhuë'. Ocoi'i,” topi.

¹⁹ Cotioro'saso nipirinhüë' co nohuantopihüë'. Napoaton “Noma copirno chachin yanontërahuë,” itërahuë. Co yaocoirinacohüë' ni'ton, isëquë huarë' huëca'huaso' ya'huërin. Co cotioro'sa' sha'huirapica'huaso marë' huë'nahuë. Co no'huirahuë'.

²⁰ Napoaton amatëranquëma'. Yanohuitëranquëma'. Huëco' ninontahua'. Ya'ipi is-rairo'sanpoa' ninarëhuaso marë' catinaquë tonpoimiratërinaco, itërin.

²¹ —Co'chi iyasha manta' nitotëraihuë' quiyaso paya. Cotia parti ya'huëpisopita co quirica a'patiirinacoïhuë'. Huë'pachinaranta', co a'naya tëranta' nonapirinhüë'nquënhüë'.

²² Nipirinhüë', yanatanainquën. “Quisoso imapisopita co noyahuë’,” topi natantërai. Ya'ipi parti napopi. Napoaton sha'huitocoi. ¿Ma'ta' quëma a'chinan?

²³ A'na tahuëri huënantahuatoï, sha'huitocoi nitochii, itopi. —Noya iyaro'sapa'. Naporo' tahuëri huënantaco' ya'ipinquëma' sha'huichinquëma', itohuachina, pa'pi. Ina quëran tahuëri nanihuachina, na'aya'pi huë'pi. Paono ya'huërinquë niyontonpi natanacaiso marë'. Tashiramiachin huë'pi. Huë'pachinara, Paonori a'chintárin.

—Yosë yahua'anëntërinpoa'. Na'con nohuantërin huëntonënuquë chachin aya'coinpoaso'. Ina marë' hui'nin a'paimarin. Inaso' Quisoso itopi. Quiricanën quëran ina na'con ninopi. Moisésë pënëntërinso' ninshitaton, ninorin. Pënëntona'piro'santa' ninopi, itërin. Quiricanën quëran na'con a'chintërin. A'chintaton, chiníquën pënënin Quisoso natëcaiso marë'. A'chintochináchin i'huatërin.

²⁴ Natanahuatona', a'naquën natëpi. A'naquënso nipirinhüë' co natëpihuë'.

²⁵ Nisha nisha yonquiatona', yapipipi. Yapipihuachinara, Paonori itaantarin:

—Ma no'tëquën iyaro'sa' Ispirito Santori nontërin shimashonënpoa' pënënacaso marë'. Ina nohuanton, Isaiasë ninshitaton, naporin:

²⁶ “Paaton, piyapi'sa' sha'huitonquë':

'Natanapomarahüë', co natëtaramahuë'.

Nicapomarahüënta', co tëhuënhachin quënanaramahuë', itëquë'.

²⁷ Isopita piyapi'sa' co natantochináchinhuë' cancantopi.

Në'huëya pochin cancantatona', co yanatantopihuë'.
 Tanshirinso pochin cancantatona', co yaquënanpihuë'.
 Noya ni'pi naporini, quënantonahuë'.
 Noya natanpi naporini, cancanëna quëran natëchitonahuë'.
 Co noyahuë' yonquipisopita naniantatona' imarinaco naporini,
 anoyacancanchitohuë', itërin Yosëri," tënin.

²⁸ Napoaton sha'huichinquëma' nitotoco'. Yosëri nisha piyapi'sa' nani sha'huitërin cancanëna' anoyatacaso marë'. Inapitaso' natërapì, tënin Paono. [

²⁹ Ina itohuachina, nisha nisha ninontahuatona', pipipi.]

³⁰ Ina quëran cato' pi'ipi Paono inaquë ya'huërin. A'nantërinso' pëiquë ya'huëhuachina, na'a piyapi'sari nicapona' huë'pi. Huë'pachinara, noya nontërin.

³¹ "Yosë hua'anëntërinquë ya'conco' canpitanta'," itërin. Sinioro Quisocristo naporinso' a'chintárin. Co të'huatonhuë', na'con a'chinin. A'chinpirinhuë', co insoari tëranta' atonirinhüë' ni'ton, Quisoso nanamën nahuinin. Nani ninshitëranquën huachi.

Paonori Nomaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Paonori imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Quisocristoíchin natërahuë. Ina acorinco paato nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, noya nanan a'chinárahüë.

² Co'huara Quisocristo o'mayatërasohüë', ina nanan chachin Yosë sha'huitërinpoa'. Quiricanën quëran anitotërinpoa', iráca ninshitopiso'. Ina nohuanton, na'a pënëntona'piro'sa' ninopi.

³ “Hui'nahuë a'paimarahüë,” ténin Yosë. Napoaton Quisocristo isoro'paquë o'marahuatón, piyapi chachin nasitimarin. Tapi shiin inaso'.

⁴ Yosë pochachin ni'ton, noyasáchin ninin. Chiminpirinhuë', Yosëri ananpitaantarín. “Inaso' tēhuēnchachin Yosë hui'nin. Chini chiníquēn nanantarín,” tēnhua'. Ananpitaantarín ni'ton, nitotërēhua'. Quisocristo chachín hua'anēntërinpoa' ni'ton, “Sinioro” itërēhua'.

⁵ Ina nosoroatonco, acorinco nisha nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Inapitanta' nanamën natëcaiso marë' pënënarahuë. Natëhuachina', “Quisocristoso' noya noya,” tosapi.

⁶ Canpitanta' nisha piyapinquëma' nipomarahüë', Quisocristo imarama'. Yosë nohuanton, imarama'.

⁷ Napoaton Nomaquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Yosë pa'pi nosororinquëma'. Nani acorinquëma' piyapinēnpita nicacamaso'. Ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'. Inaso' hua'anēntërinpoa'.

Inapita marë' Yosë nontërinso'

⁸ Canpitaso' noya Yosë natërama', natantërahuë. Ya'ipi piyapi napopi. Ina natantato, “Yosparinquēn Sinioro,” itërahuë Yosë. Ina'ton napotërahuë. Quisocristo catahuarinco ina pochin Yosë nonta'huaso marë'.

⁹ Yosë ni'sárinco, no'tëquēn nontaranquëma'. Ya'ipi cancanëhuë quëran huarë' Yosë imarahüë. Hui'nin nanamën a'chinárahüë. Nani tahuëriya canpita yonquiatēnquëma',

¹⁰ Yosë nontarahüë. “Noya catahuaquë',” itërahuë. Iráca quëran huarë' nicapēnquëma' yapa'pirahuë', co nanitërahuë'. Ipora huanta' paca'huaso' yonquiarahuë. “Quëma nohuantohuatan, Sinioro, catahuaco onpopionta' pa'i,” tēnahuë, Yosë nontato.

¹¹ Yani'nanquëma'. Yacatahuanquëma' chiníquēn cancantamaso marë'. Ina quëran noya noya imasarama'.

¹² Canpitanta' noya imapatama', achinicancanaramaco canta'. Noya ninontatēhua', noya noya cancantarihua'.

¹³ Tēhuēnchachin iyaro'sa', iráca quëran huarë' nicapēnquëma' yapa'pirahuë'. Ipora huanta' co nanitërahuë' paca'huaso'. Nisha nisha parti a'chinpatëra, piyapi'sa' natëtona', Quisocristo imasapi. Canpitanta' yaa'chintëranquëma' noya noya imacamaso marë'.

¹⁴ Ya'ipi piyapi'sa' pënëna'huaso' ya'huërin. Quisocristo sha'huitërinco. “Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', ya'ipi nananquë nonpisopita a'chintëquë'. Quirica nitotoro'sa', co nitotoro'sahuë', ya'ipiya pënēnquë',” itërinco.

¹⁵ Napoaton canpitanta' yaa'chintëranquëma'. Nomaquë ya'huëramasopitanta' Quisocristo nanamën a'chinchinquëma' tēnahuë.

Quisocristo nanamën

16 Co caso' tapanahuë' Quisocristo nanamën a'china'huaso marë'. Piyapi'sa' natëhuachina', Yosëri anoyacancantarín. Inaíchín nanitaparín nicha'ëinpoaso'. Cótioro'sari'ton natëhuachina', anoyacancantarín. Iporaso' nisha nisha piyapi'santa' anoyacancantarín. Napoaton pa'yatërahuë nanamën sha'huica'huaso'.

17 “Yosëíchin anoyacancantërinpoa',” topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', co huachi inapita yonquiarínhuë'. Quiricanën quëran ina anitotërinpoa'. “Cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëhuatëhua', noya ni'sarinpoa' ni'ton, noya nanpimiataríhua',” ténin Yosë quiricanënquë. Co canpoara nanitërehuahuë' noya cancantacaso'.

Iráca quëran huarë' oshahuanpiso'

18 Yosë inápaquë ya'huaponahuë', cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. “Piyapi'sa' co noyahuë' nipi. Co ca pochín cancantopihuë'. Ina marë' no'huito, ana'intarahuë huachi,” ténin Yosë. No'tén nanan nitotaponaraihuë', co nohuantopihuë' natëcaiso'.

19 Cancanëna quëran Yosë nohuitochinachín acopirínhuë', co yanohuitopihuë'.

20 Isoro'pa' ninín quëran huarë' piyapi'sa' nitotopi. Yosëso' co quënanpirëhuahuë', nani ma'sha ninín. Ina nicatona', “Tëhuëenchachín Yosë ya'huërin. Ya'ípiya nanitaparín ni'ton, ina chinotahua',” ta'caso nipirínhuë', co nohuantopihuë'. Napoaton na'ínpi.

21 Yosë ya'huërinso' nitotaponaraihuë', co ina chinotopihuë'. Ina nohuanton, nani ma'sha ya'huëtopirínahuë', co ina marë' “Yosparínquën Sinioro,” co itopihuë'. Nisha nisha yonquiatona', chihuërinso pochín nipi. Tashi pochín cancantopi.

22 “Ya'ípiya nitotërai,” topirínahuë', co noya yonquipihuë'.

23 Yosëso' noyasáchin ninín. Co onporonta' chiminaponhuë'. Inaso nipirínhuë', co ina yonquipihuë'. Ina naniantatona', mamanshi nipi moshacaiso marë'. Mamanshi piyapi nonanpiso' moshapi. Co piyapi ya'huëmiatopirínhuë', ina yamoshapi. Nisha nisha ma'sharo'santa' moshapi. A'naquën anpíantëhuano'sa', a'naquën no'paquë niohuaratërinso'pita, inapita moshapi.

24 Napoaton Yosëri tananpitërin co noyahuë' yonquipisopita nicacaiso marë'. A'porín. A'pohuachina, pa'pi co noyahuë' nipi. Taparosáchin yonquiatona', nisë'huapi. Co ina pochín nisë'huacasohuë' nipirínhuë'.

25 Yosëri no'tëquën anitotopirínhuë', ina a'porahuatona', nonpin nanan natëpi. Ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita moshatona', chinotopi. Yosëriáchin ya'ípiya ninín nipirínhuë', co inaso' chinotopihuë'. Tëhuëenchachín inasáchin chinotacaso' ya'huërin, ténahuë. Amen.

26 Napoaton Yosëri tananpitërin pa'pi co noyahuë' cancantacaiso marë'. Sanapi'sa' co huachi so'ina' nohuantopihuë'. Sanapi capíní nisë'huacaiso' nohuantopi. Co ina pochín nicacasohuë' nipirínhuë'.

27 Quëmapi'santa' co huachi sa'ina' nohuantopihuë'. Quëmapi capíní nisë'huapi. Ina marë' na'ínpi ni'ton, Yosëri ana'intarin. Co no'tëquën yonquiatonaraihuë', nitapican-canpi. Nonënanta' tapipi.

28 Co Yosë yanatëpihuë' ni'ton, inari a'porín co noyahuë' nicacaiso marë'. Nitapican-camiatopi.

29 Pa'pi co noyahuë' nipi. Nimonshitacaisoráchin yonquipi. Na'con oshahuanpi. A'na piyapi ma'shanënpita nohuantapapi. Piyapi chinotopi. Niapiratopi. A'naquën tëpatopi. Nino'huipi. Nonpinápi. No'huitápi. A'napita nonpinapipi.

30 Nipinopi. Yosë inimicotopi. Ma'tona ma'tona nonpi. “Caso' noya noyaco,” ta'tona', a'napita nocanpi. Yonquirápi co noyahuë' nicacaiso marë'. Pa'pina', a'shina', co inapita tëranta' natëpihuë'.

31 Co huachi noya yonquipihuë'. Nonpinápi. Co quëmopinënpita tëranta' nosoropihuë'. No'huitochinachín cancantopi.

³² “Co noyahuë' nipsisopita chiminpachinara, ana'intacaso' ya'huërin,” ténin Yosë. Ina nitotaponaraihuë', inachachin niantapi. Naporahuatona', a'napitanta' co noyahuë' nipachinara, pa'yatopi.

2

Yosëri no'tëquën ana'intërinso'

¹ A'naquëma' iyaro'sa' piyapi'sa' yonquirapiratoma': “Paso' quëmapi co noyahuë' ninin,” tënama'. Napoapomarahuë', ina pochachin canpitanta' co noyahuë' ninama'. Napoatoma', nina'intarama'.

² “Co noyahuë' nipatama', ana'intaranquëma',” ténin Yosë. No'tëquën inaso' ana'intarin, nitotërehua'.

³ “Pasopita oshahuanpi,” tënama'. Nipirinhue', canpitanta' co noyahuë' nipatama', Yosë ana'intarinquëma co cha'ësaramahuë'.

⁴ Yosë nosororinpoaso' co no'tëquën yonquiramahuë'. “Co a'naroáchin no'huirinhoahuë',” ta'toma', co noyahuë' ninama'. Tëhuëenchachin co a'naroáchin ana'intërinquëmahue'. “Oshaquëran co noyahuë' yonquipisopita naniantapona' nimara,” ta'ton, ninarárin.

⁵ Canpitaso nipirinhue', co natantochináchinhue' cancantërama'. Co oshanëma' yaa'poramahuë'. Napoaton ayaro' tahuëri chini chiniquën ana'intarinquëma'. Naporo' ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën ana'intarin.

⁶ Ya'ipi ninëhuasopita Yosë nitotërin. Ayaro' tahuëri ina yonquiaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Noya nipatëhua', noya acoarinpoa'. Co'so' noya nipatëhuahuë', ana'intarinpoa'.

⁷ Noyasáchin nipatëhua', noya ni'sarinpoa'. Yosë yonquiatëhua', noya acoinoaso marë' na'con nohuantohuatëhua', ananpitaantarinpoa'. Inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'.

⁸ Nipirinhue', canpoara nohuantërehuasoráchin nipatëhua', no'huirinhoa'. No'tëquën anitotopirinpoahuë' co natëhuatëhuahuë', ana'intarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', chiniquën ana'intarinpoa'.

⁹ Ya'ipi co noyahuë' nipsisopita no'tëquën ana'intarin. Naporo' chiniquën parisitapi. Cotioro'sa' no'tëquën chachin ana'intarin. Nisha piyapi'santa' co noyahuë' nipachina, inapochachin ana'intarin.

¹⁰ Noya nipsisopitaso nipirinhue', noya ni'sarin. Noya noya acorarin. Asanocan-canarin. Cotioro'sa' no'tëquën chachin napotarin. Nisha piyapi'santa' inapochachin nitarin. Ya'ipinpoa' noya nipatëhua', nicha'ësaripoa'.

¹¹ Yosëso' ya'ipinpoa' napopianachin ni'ninpoa'.

¹² Iráca Moisésëri cotioro'sa' pënënin nani ma'sha natëcaiso'. Cotioro'saráchin pënënin. Co ina natëhuachinahuë', oshahuanpi. Ina marë' Yosëri ana'intarin. A'napitaso nipirinhue' co pënëntërinso' nitotopihuë'. Co nitotatonahuë', co ina natëcaiso' ya'huëpirinhue'. Co noyahuë' nipachina', ana'intarin chachin inahuanta'.

¹³ Cotioro'saso' Moisésë pënëntërinso' natanaponaraihuë', co natëtopihuë'. Napoaton co Yosëri noya ni'ninhue'. No'tëquën natëpi naporini, Yosëri noya ni'itonhuë'.

¹⁴ Nisha piyapi'saso' co Moisésë pënëntërinso' nitotopihuë'. Co nitotaponaraihuë', a'naquën noya nipi. Inahuara cancanëna quëran nitotopi ni'ton, napopi.

¹⁵ Cancanëna quëran Yosëri anitotërin noya nicacaiso'. Co noyahuë' nipachinara, inahuara nitotopi. “Co inapocaso nipirinhue', inaporëhua',” topi yonquiatona'. Inapochachin noya nipachinara, inanta' cancanëna quëran nitotopi.

¹⁶ Ayaro' tahuëri ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita aipitarinpoa'. Po'oana quëran ma'sona tëranta' onporëhuasopita a'ninquëchin anitotarinpoa'. Naporo' tahuëri Tata

Yosë nohuanton, Quisocristo no'tëquën sha'huitarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', ana'intarinpoa'. Ina nanan ya'ipi parti sha'huirarahüë'.

Co cotioro'sa' tēranta Yosë pēnētērinsō' natēpisohüë'

17 A'naquēma' cotioro'sanquēma' ni'ton, a'napita nocanama': "Moisēsē pēnētērinsō' natēhuatoi, cha'ēsarai," tēnama'. "Yosë na'con na'con nosororincoi," tomantatoma', a'napita nocanama'.

18 Yosë nohuantērinsō' nani nitotērama'. Yosë quiricanēn a'chintērinenquēma' ni'ton, nitotērama' noya nicacamaso'.

19 Nisha piyapi'santa' yaa'chintērama'. Inapitaso' co Yosë nohuitatonaraihuë', somaraya pochin niconpi. Tashi pochin cancantopi.

20 Co Yosë nanamēn nitotopihuë' ni'ton, yaa'chintērama'. "Yosë no'tëquën pēnēnincoi ni'ton, noya noya nitotērai. A'napitaso' co quiya pochin nitochátērapihuë'," tēnama'.

21 A'napita a'chintopiramahuë', ¿onpoatomata' canpita chachinsō' co yonquiramahuë'? "Ama ihuatocosohüë'," tapomarahuë', ¿onpoatomata' ihuatērama'?

22 "Ama a'na quēmapi sa'in monshitocosohüë'," tapomarahuë', ¿onpoatomata' canpitanta' monshihuanama'? Piyapi'sa' mamanshi moshahuachinara, no'huirama'. "Yosēichin chinotacaso nipirinhüë'," tēnama'. Napoapomarahuë', ¿onpoatomata' co cancanēma quēran huarē' chinotēramahuë'? Co mamanshi moshapiramahuë', moshatopiso pēiquē ihuatērama'.

23 "Quiyasáchin Moisēsē pēnētērinsō' nitotērai," tēnama'. Napoapomarahuë', co natēramahuë'. Ina marē' a'napitari Yosë pinopi.

24 Co noyahuë' cancantērama' ni'ton, nisha piyapi'santa' co Yosë noya ni'sapihuë'. Quiricanēnquē chachin naporin:

25 "Quiyaso' Yosë piyapinēnpitacoi," ta'toma', marca niacotērama'. Moisēsē pēnētērinsō' noya natēhuatama', no'tëquën niacotērama'. Nipirinhüë', co natēhuatamahuë', topinan quēran marca niacotērama'.

26 Nisha piyapi'santa' niponaraihuë', Yosë natēhuachina', piyapinēnpita pochin ni'sarin.

27 Co marca niacotaponaraihuë', Yosë natēhuachina', sha'huirapiaponēnquēma'. Canpitaso' pēnētērinsō' nitotapomarahuë', co natēhuatamahuë', Yosë ana'intarinquēma'.

28 Cotioro'sanquēma' nipiramahuë', co ina marē' piyapinēnpita pochin ni'ninquēmahuë'. Inapochachin Yosë marcanēnta' co topinan nonēnpoaquē niacotacaso' ya'huērinhüë'.

29 Ya'ipi cancanēnpoa quēran Yosë imapatëhua', tēhuēnchachin piyapinēnpita pochin ni'sarinpoa'. Marcanēn cancanēnpoaquē acotērinpoa'. Co nonēnpoaquē acotērinpoahuë'. Ispirito Santo anoyacancantērinpoa'. Ina quēran noya ni'ninpoa'. Co piyapi'sa' pa'yatopirinēnpoahuë', Yosēsō' noya ni'sarinpoa'.

3

1 Cotioro'sa' ni'tona', marca niacotopi. ¿Ma'ta' ina marē' canapi?

2 Na'con canapi tēnahuë. Yosēri na'con catahuarin. Inahua'ton iráca nontērin. Nanamēn chachin aninshitērin ya'huēmiatacaso marē'.

3 A'naquēnsō' co huachi ina natēpihuë'. Ina niponahuë', co nanitērēhuë': "Yosēsō' co no'tëquën sha'huitērinhuë'," ta'caso'.

4 Yosērisō' co onporonta nonpintarinhuë'. Ya'ipi piyapi'sa' nonpinpirinhüë', Yosēsō' no'tëquēnáchin nonin. Quiricanēn quēran naporin:

"No'tëquēnáchin nontērancoi ni'ton, a'naquēn nonpinapipirinēnquēnhüë', co onporonta' minsēarinēnquēnhüë'," tēnin.

⁵ A'naquën po'pin yonquipi: “Canpoa co noyahuë ninëhua ni'ton, Yosë noyasáchin nininso' a'ninquëchin anitotërinpoa'. Napoaton ana'intoahuachinpoa', co no'tëquën ana'intërinpoahuë',” toconpi.

⁶ ¿Co ina pochin yonquicaso ya'huërinhuë! Yosëso' noya ni'ton, no'tëquën ana'intiinpoaso' ya'huërin. Co ana'intiinpoaso' ya'huërinhuë' naporini, co ayaro' tahuëri no'tëquën sha'huichitonpoahuë'.

⁷ A'naquëonta' taponá: “Caso' nonpinpirahuë', Yosëso' no'tëquënáchin nonin. Nonpinahuë ni'ton, Yosë no'tëquënáchin noninso a'ninquëchin anitotërinpoa'. Napoaton co oshahuan pochin Yosë ana'intincoso' ya'huërinhuë',” toconpi. Co no'tëquën yonquipihuë'.

⁸ A'naquënta napopi: “Huëco' manta tëranta' niahua' Yosë na'con na'con catahuainpoaso marë'. Paono chachionta' ina pochin a'chintërinpoa',” topi pinotonaco. Co no'tëquën yonquipihuë' ni'ton, napopisopita no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin.

Ya'ipinpoa' oshahuanëhuaso'

⁹ ¿Onpopinta' iporaso' yonquiarihua'? Cotioro'sanpoa noya noya ninëhua', ¿tëcarihua ti? ¿Co naporinhuë! Nani sha'huitëranquëma'. Cotioro'sanpoa', nisha piyapi'sa', ya'ipinpoa' oshahuanëhua'.

¹⁰ Yosë quiricanënquë tapon: “Ya'ipi piyapi'sa' co noyahuë' nipi. Co a'naya tëranta' noya nininhuë'.

¹¹ Co no'tëquën yonquipihuë'. Co inahuara nohuantopihuë Yosë chinotacaiso'.

¹² Co Yosë iranën pa'topihuë', pëshonpi. Co a'naya tëranta' noya nininhuë'.

¹³ Chimipi pa'pitopiso' i'soatopinan pochin napoonin nonpi.

Nonpintatona', ya'huan tomain yanquëëtërinso pochin na'a piyapi'sa' aparisitopi.

¹⁴ No'huitatona', piyapi'sa' pinosápi.

¹⁵ A'naroáchin yaahuëtopi, yatëpatopi.

¹⁶ Insëquësona pa'pachinara, piyapi'sa' aparisitopi, asëtopi.

¹⁷ Piyapi'sa' ano'huitopi ni'ton, co noya nini'tona' ya'huëpihuë'. Co sano cancantopihuë'.

¹⁸ Yosë të'huatacaso' ya'huëpirinhuë', co ina yonquipihuë',” ténin iráca Yosë quiricanënquë ninshitatona'.

¹⁹ Tëhuëenchachin co noyahuë' nicatëhua', ya'ipinpoa' oshahuanëhua'. Yosë pënëntërinso' nitotopirëhuahuë', co natërëhuahuë' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huërin.

²⁰ “Pënëntërinso' natëhuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” topirinahuë' a'naquën. Co ina marë' noya ni'ninpoahuë'. Pënëntërin quëran oshahuanëhuaso' anitotërinpoa'. Ina natanpatëhuara, “Tëhuëenchachin oshahuanëhua'. Co noyahuë' ninëhua',” tënëhua'.

Quisocristo imapatëhua', anoyacancantërinpoaso'

²¹ Iporaso nipirinhuë' Yosë anitotërinpoa' onporahuatësona cha'ëcaso'. Co iráca pënëntërinso' natërëhua quëran noya cancantarihuahuë'. Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita inachachin sha'huitërinënpoa'.

²² Quisocristo imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Insosona natëhuachin, anoyacancantarín. Co nisha nisha nontërinpoahuë'.

²³ Ya'ipinpoa' oshahuanëhua'. Co a'nayanpoa tëranta' Yosë pochin cancantërëhuahuë'.

²⁴ Nipirinhuë', inaora nohuanton, Yosë nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', Quisocristo a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Ina imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

²⁵ Yosë nohuanton, Quisocristo chiminin. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. “Ca marë' chiminin,” topatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Huëninën quëran anoyacancantarínpoa'. Iráca piyapi'sa' oshahuanpirinahuë', Yosëri co a'naroáchin

ana'intërinhuë'. “A'na tahuëri Quisocristo chiminpachin, oshanëna' inquitarahuë,” ta'ton, co ana'intërinhuë'.

²⁶ Iporaso huachi Quisocristo chachin a'paimarin ya'huërenamënpoa' chiminacaso marë'. “Quisocristo oshanënpoa marë' chiminin,” topatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Noyápiachin cancan quëtarinpoa'. Ina imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Co canpoanta' ana'intarinpoahuë'.

²⁷ Napoaton co inso tëranta nocanacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Co pënëntërinso' natërëhuaso marë' Yosë noya ni'ninpoahuë'. Quisocristo naporinso' natërëhuaso marë' nicha'ërinpoa' ni'ton, co a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'.

²⁸ Nani sha'huitëranquëma'. Quisocristo imarëhuaso marë' anoyacancantërinpoa'. Co ya'ipi pënëntërinso' natëpirëhuahuë', noya ni'ninpoa'.

²⁹ Yosë ya'ipi piyapinpoa' nohuantërinpoa'. Co cotioro'saráchin nosororinhuë'. Nisha piyapi'santa' nosororin. Ya'ipinpoa' nosororinpoa'.

³⁰ A'naíchin Yosë ya'huërin. Ya'ipinpoa' napopianachin nosororinpoa'. Cotioro'santa', nisha piyapi'santa', Quisocristo imapachina', anoyacancantarin.

³¹ Quisocristoíchin anoyacantërinpoa' ni'ton, iráca pënëntërinso' ¿co huachi pa'tërinhuë pochin nitërëhua tí? ¿Co naporinhuë'? Ina quëran oshahuanëhuaso' nitotarihua'. Quisocristo imapatëhua', catahuarinpoa' noya natëcaso'.

4

Apraan natëtërinso'

¹ Apraan naporinso' sha'huichinquëma'. Inaso' shimashonënpoa'. ¿Onporahuatonta' Yosëri noya ni'nin?

² Apraan inaora co nanitërinhuë' no'tëquën Yosë natëcaso'. Inaora nanitërin naporini, “Caso' noyaco. No'tëquën natërahuë,” chitonhuë'. Napoaponahuë', co ina pochin Yosëri ni'ninhuë'.

³ Yosë quiricanënguë naporin: “Yosë no'tëquën nontërinco. Inasáchin catahuarinco,” topachina, Yosëri noya ni'nin. Oshanën inquitaton, noya ni'nin,” ténin quiricanënguë.

⁴ Ni'co'. Piyapi'sa' sacatohuachinara, pahuërecaso' ya'huërin. Inapochachin no'tëquën natërëhua' naporini, Yosë noya nicainpoaso' ya'huë'itonhuë'.

⁵ Yosëso nipirinhuë', inaora nohuanton nosororinpoa'. “Co caora noya nipi- rahuë', Yosë chachin anoyacancantarinco,” topatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa' noya ni'ninpoa'.

⁶ Co noyahuë' nipirëhuahuë', inaora nohuanton, Yosë anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya ni'ninpoa'. Ina marë' nóya cancantërehua'. Iráca Tapi inachachin naporin.

⁷ Quiricanënguë ninshitërin:

“Oshanënpoa' Yosë inquitohuachinpoa', noya cancantarihua'. Ya'ipi oshanënpoa' ayatar- inpoa'.

⁸ ¿Co huachi oshanënpoa marë' ana'intarinpoahuë'? Napoaton noya cancantarihua',” ténin.

⁹ ¿Inpitata' ina pochin noya cancantapi? Co cotioro'saráchin ina pochin noya can- cantacaso' ya'huëtopihuë'. Co marca niacotopirinahuënta' noya cancantapi. Apraan yonquico'. “Yosë no'tëquën nontërinco. Inasáchin catahuarinco,” topachina, Yosëri noya ni'nin. Nani sha'huitëranquëma'.

¹⁰ ¿Onporota' noya ni'nin? ¿Marca niacotërin piquëran noya ni'nin? Co naporinso' naporinhuë'. Co'huara marca niacochatërasohuë', noya ni'nin.

¹¹ Yosë natërin ni'ton, inari noya ni'nin. Co'huara marca niacochatërasohuë', piyap- inën pochachin ni'nin. Ina piquëran marca niacotërin imarinso' anitotacaso marë'. “No'tëquën nontërinco,” topachina, noya ni'nin. Nisha piyapi'santa' ina pochachin

natëtohuachinara, Apraan pochin cancantopi. Co marca niacotopirinahuë', Apraan hui'ninpita pochin nipi.

¹² Cotioro'santa' Apraan pochin natëtohuachinara, hui'ninpita pochin nipi anta'. Co marca niacotopiso marë' noya cancantopihuë'. Co'huara marca niacochatërasohuë', Apraanso' natëtërin. A'napitanta' ina pochin cancantohuachinara, Yosëri noya ni'sarin.

Yosëri Apraan sha'huitërinso'

¹³ Iráca Yosëri Apraan itapon: “Nosoroatënquën, páncaro'pa' quëchinquën. Piyapinëhuë pochin ni'saranquën. Quëma shinparinpitanta' noya catahuaarahuë. A'na tahuëri ya'ipiro'pa' hua'anëntapona'” itërin. “Yosë co onporonta' nonpintarincohuë'” téninso marë' Yosëri noya ni'nin. Co naporo' Moisésë pënëchátërarinhuë'. Napoaton co ina natërinso marë' Apraan noya ni'ninhuë'.

¹⁴ Pënëntërinso' natëpisopitaráchin noya ni'nin naporini, topinan cancanënpoa quëran natërehuasopitaso' co noya nicainpoaso' ya'huë'itonhuë'. Topinan quëran Yosëri Apraan sha'huichitonhuë'.

¹⁵ Moisésë pënëntërinso' co natëhuachinarahuë', ana'intacaso' ya'huërin. Co pënëntërinso' ya'huërinhuë' naporini, co natëcaso' ya'huë'itonhuë'. Co ina marë' oshahuaintërihuahuë'.

¹⁶ Napoaton Apraaniso natëton: “Yosë no'tëquën nontërinco,” topachina, Yosëri itërin: “Oshahuanpiranhuë', caora nohuanto, nosoroatënquën catahuanquën. Hui'nanpitanta' catahuanahuë'” itërin Yosëri. Co cotioro'saráchin nosororinhuë'. Ya'ipi Apraan pochin cancantopisopitanta' nosororin. Ina hui'ninpita pochin ninëhua'.

¹⁷ Iráca Yosëri Apraan itërin: “Ca nohuanto, notohuaro' shiparinpita ya'huëtarinquën. Na'a nisha nisha piyapi'santa' quëma pochachin cancantapi,” ténin Yosë. Quiricanënuë naporin. “Yosë no'tëquën nontërinco. Ya'ipiya nanitaparín. Chiminpisopitanta' nanitërin ananpitacaso'. Co ma'sha ya'huëpirinhuë', nani ya'huërinso pochin sha'huichanin,” ta'ton, Apraan natëtërin.

¹⁸ “Quëma shiparinpita notohuaro' na'asapi,” itërin Yosëri. Hua'qui' co a'na hui'nin tëranta' ya'huëtërinhuë'. Sacai' natëtacaso nipirinhuë', Apraan natëtërin. “Yosë nohuanton, oshaquëran hui'nahuë ya'huëtarinco. Shihuëpitanta' na'asapi,” ténin Apraan.

¹⁹ Pasa pi'ipitaponahuë', co hui'nin ya'huëchatërarinhuë'. Co huachi chinirinhuë'. Sa'ionta' co hua'huana'pihuë'. Nani paiya. Napoaponahuë', Yosë natërin.

²⁰ “Yosë nonpintërinco,” co téninhuë'. Co nisha nisha yonquirinhuë'. “No'tëquën nontërinco,” ta'ton, chiniquën cancantërin. “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, co naniantarincóhuë'.

²¹ Yosë ya'ipiya nanitaparín. Sacai' niponahuë', nani sha'huitërinco ni'ton, catahuaninco. Sha'huitërinco chachin ya'huapon,” ténin.

²² Ina pochin yonquirinso marë' Yosëri nóya ni'nin.

²³ Apraan naporinsopita Yosë quiricanënuë ninshitopi. Canpoanta' nitotacaso marë' ninshitopi.

²⁴ Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Quisocriso chiminpirinhuë', Yosëri ananpitaantarín. Ina hua'anëntërinpoa', ténëhua'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinpoa' canpoanta'.

²⁵ Yosë nohuanton, oshanënpoa marë' chiminín. Inari chachin ananpitaantarín oshanënpoa' inquitatonpoa', noya nicainpoaso marë'.

5

Yosë anoyacancantërinpoaso'

¹ “Sinioro Quisocrisoíchin nicha'ësarínpoa'” ta'tëhua', imarëhua'. Oshanënpoa' inquitërinpoa' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'. Co inimiconënpita pochin ni'ninpoahuë'.

² Quisocristo cancanënpoa quëran natëhuatëhua', nicha'ësarínpoa'. Nosoroatonpoa', ipora huanta' catahuarínpoa' noya imacaso marë'. A'na tahuëri Yosë'pa' pa'patëhua', Yosë pochin nisarëhua'. Ina yonquiatëhua', noya cancantarihua'.

³ Iporaso' parisitarihuahuë', noya cancantarihua'. “Parisitohuatëhua', Yosë catahuarínpoa' imamiatacaso marë',” ta'tëhua', co sëtarihuahuë'. Chiníquën cancantatëhua', noya ahuantarihua'.

⁴ Noya ahuantohuatëhua', chini chiníquën cancantarihua' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'. “Co naniantarínpoahuë',” ta'tëhua', inasáchin ninarihua'.

⁵ Inasáchin ninahuatëhua', tēhuēnchachin co naniantarínpoahuë' ni'ton, co tapanarihuahuë'. Ispirito Santo a'patimarínpoa'. Ya'coancantohuachinpoa': “Ma noyacha Yosë nosororínpoa paya,” tarihua'. Ispirito Santo chachin Yosë nosororínpoaso' anitotërinpoa'.

⁶ Canpoara co nanitërëhuahuë' cha'ëcaso'. Nipirínhuë', iráca o'macaso' nanihuachina, Quisocristo isoro'paquë o'marin. O'marahuatón, oshahuano'sa marë' chiminin.

⁷ Ni'co'. Piyapi noya niponahuë', co insonta' ya'huërënamën chiminacaso' nohuantërinhuë'. Noya noya nipachin, nicha'ëcaso marë' a'nara' ya'huërëta'pon nimara.

⁸ Quisocristoso nipirínhuë' oshahuano'sa marë' chiminin. Oshahuanpirëhuahuë', ya'huërëterínpoa'. Yosë nohuanton, canpoa marë' chiminin. Napoaton: “Ma noyacha Yosë nosororínpoa paya,” tēnhua'.

⁹ “Corosëquë huënainën pa'nin. Oshanënpoa marë' chiminin,” topatëhua', Yosë noya ni'sarínpoa'. Napoaton ayaro' tahuërinta' catahuarínpoa'. Naporó' tahuëri co noyahuë' nipisopita chiníquën ana'intarin. Imarëhuasopitaso nipirínhuë', co ana'intarínpoahuë'. Quisocristo chachin nicha'ësarínpoa'.

¹⁰ Iráca oshahuanatëhua', Yosë inimicotopirëhuahuë', hui'nin chiminin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'. Iporaso' noya nipayarëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, noya noya catahuarínpoa'. Nanpiantarin ni'ton, catahuarínpoa' noya cha'ëcahuaso marë'.

¹¹ Naporahuaton, “Yosë nosororínpoa',” ta'tëhua', ina pa'yatërëhua'. Hui'nin chachin nanan anoyatërinpoa' ni'ton, noya cancantërëhua'.

Atan, Cristo inapita napopiso'

¹² Atan'ton co noyahuë' nica-ton, oshahuanin. Ina marë' chiminacaso' ya'huërin. Ina quëran ya'ipinpoa' co noyahuë' nica-tëhua', chiminëhua'.

¹³ Co'huara Moisésë pēnēnchatērasohuë', piyapi'sa' oshahuanpi. Oshahuanpirinahuë', co pēnētērinso' ya'huëyátērarínhuë' ni'ton, co ina marë' ana'intacaso' ya'huë'itonhuë'.

¹⁴ Nipirínhuë', Atan quëran huarë' ya'ipi piyapi'sa' chiminpi. Moisésë ya'huëaquë huarēnta' chimina'piapi. Ya'nan isoro'pa' nipon, Yosëri pēnēnpirinhuë', Atan co natētonhuë', oshahuanin. Ina quëran ya'ipi piyapi'santa' co noyahuë' nica-tona', oshahuanpi. Co Yosëri chachin pēnēnpirinhuë', inahuanta' oshahuanpi. Atan pochin cancantatona' ya'ipi piyapi'sa' oshahuanpi. Quisocristoso nipirínhuë' nanan anoyatinpoaso marë' o'marin.

¹⁵ Inaso' ya'ipinpoa' nosororínpoa'. Atanso nipirínhuë' co ina pochin nininhuë'. Co natērinso marëhuë' oshanën ya'huëtērin. Inapochachin ya'ipi piyapi'sa' oshahuanatona', chiminpi. Ina quëran ana'intacaso' ya'huërin. Yosëso nipirínhuë' inaora nohuanton, na'con nosororínpoa'. Nosoroatonpoa', hui'nin a'paimarin na'aquënpoa' anoyacancantinpoaso marë'.

¹⁶ Atan co natërinhuë' ni'ton, osha ya'huërin. A'naíchin pēnēninso' co natërinhuë' ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin. Nipirínhuë', Yosë nosororínpoaso' co ina pochin nininhuë'. Na'con oshahuanpirëhuahuë', Quisocristo chiminin ni'ton, oshanënpoa' inquitatonpoa', noya ni'ninpoa'.

¹⁷ A'na ya'piíchin tēhuērin ni'ton, ya'ipi piyapinpoa' chiminacaso' ya'huērin. Aquëtē huarē' Yosēso', inaora nohuanton nosoroatonpoa Quisocriso quēran nicha'ērinpoa' ni'ton, inarē'quēnpoa' nanpimiatatēhua' hua'anēntarihua'.

¹⁸ Atan co noyahuē' ninin ni'ton, ya'ipinpoa' ana'intinpoaso' ya'huēpirinhuē'. Quisocriso chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' nanitērēhua' nanpimiatacaso'. Imapatēhua', co ana'intarinpoahuē'.

¹⁹ A'naíchin co Yosē natērinhuē' ni'ton, ya'ipinpoa' oshahuanēhua'. A'naso nipirinhuē' Yosē natēton, chiminin. Ina marē' na'aguēnpoa' anoyacancantērinpoa'.

²⁰ Iráca Moisésē pēnētērin oshahuanēhuaso' anitotinpoaso marē'. Ina quēran na'con oshahuanēhuaso' nitotērēhua'. Na'con oshahuanpirēhuahuē', inaora nohuanton, Yosē na'con na'con nosororinpoa'.

²¹ Oshahuanēhua' ni'ton, chiminpatēhua', parisitomiatacaso' ya'huēpirinhuē'. Yosēso' inaora nohuanton, nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. Siniro Quisocriso anoyacancantohuachinpoa', nanpimiatarihua'.

6

Quisocriso imapatēhua', co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuē'

¹ Yosē inaora nohuanton nosororinpoa' ni'ton, manta tēranta' niahua' inaora nohuanton, oshanēnpoa' inqutiinpoaso marē' ¿tēcarihua' ti?

² ¡Co naporinhuē'! Quisocriso imapatēhua', chiminēhuaso pochin cancantatēhua', co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuē'.

³ “Quisocriso imarahuē huachi,” ta'tēhua', aporihuanēhua'. Ina noya chinpitacaso marē' aporihuanēhua'. Aporihuanpatēhua', Quisocristorē'quēnpoa' chiminēhuaso pochin ninēhua'. Ina chiminso pochachin co noyahuē' yonquirēhuasopita a'porēhua'. Nani ina nitotērama'.

⁴ Quisocriso chiminpachina, pa'pitopi. Aporintohuachinēnpoara, canpoanta' pa'pitērinēnpoaso pochin co noyahuē' yonquirēhuasopita naniantērēhua'. Tata Yosē chiníquēn nanantaton, Quisocriso ananpitaantarín. Canpoanta' nasha cancan quētērinpoa' nasha pochin nanpicaso marē'. Ina yonquiatēhua', aporihuanēhua'.

⁵ Quisocriso chiminaponahuē', nanopiantarin. Inapochachin canpoanta' co noyahuē' yonquirēhuasopita naniantohuatēhua', nanopiantarēso pochin noya noya cancantarihua'.

⁶ Cato' cancan pochin ya'huētērinpoa'. A'na cancanso' sopai yanatērin. Quisocriso imarēhua' ni'ton, co noyahuē' cancantērēhuaso' corosēquē patanantērēso pochin nitērēhua'. Ama huachi sopai natēcaso marēhuē' napotērēhua'. Co noyahuē' cancantērēhuaso' chiminso pochin nitahua'.

⁷ Chimipiso' co huachi yonquirinhuē' oshahuanacaso'. Inapochachin canpoanta' Quisocriso imapatēhua', co huachi oshanēnpoa hua'anēntērinpoahuē'.

⁸ Co noyahuē' cancanso' naniantohuatēhua', Quisocriso pochachin noyápiachin cancantarihua'. Ina nohuitatēhua', noya noya nanopiarēhua'.

⁹ Inaso' nanopiantahuachina, co huachi chimianinhuē'. Chimirin nani minsēaton, nanopimiataantarín.

¹⁰ Chiminpachina, oshanēnpoa marē' chiminin. Naporo' oshanēnpoa' minsērin. Iporaso' Yosēíchin natēcaso marē' nanopimiataantarín.

¹¹ Inapochachin canpitanta' ama huachi oshahuanacamaso' yonquicosohuē'. Quisocriso imarama' ni'ton, Yosēíchin natēco'.

¹² Ama oshanēma hua'anēntatē pochin nitatēnquēma' camayápainquēmaso nohuantocohuē'. Ya'ipi co noyahuē' yonquiramasopita naniantatoma', noyasáchin yonquico'.

¹³ Ni'co'. Imirama', nantēma', ya'pirama', huēratēma', nanamēma', inapita ya'huētērinquēma'. Inapita quēran co noyahuē' nicacaso ya'huēpirinhuē'. Ama

nohuantocosohuë'. Yosë natëcamasoáchin yonquico'. Chiminama quëran nanpianteramaso pochin cancantatoma', ya'ipi nonëma quëran huarë' noyasáchin nico'.

¹⁴ Inapohuatama', co huachi oshanëma hua'anëntatë pochin nitarinquëmahuë'. Co ya'ipi pënëntërinso' natëpiramahuë', inaora nohuanton, Yosë anoyacancantërinquëma'. Nosoroatëinquëma', catahuarinquëma' noya nicacamaso marë'.

Hua'anënpoa pochin nininso'

¹⁵ Tëhuëenchachin co huachi iráca pënëntërinso' natëcaso' ya'huërinhuë'. Yosë nosoroatonpoa', nicha'ërinpoa'. A'naquënso nipirinhüë' ina natanatona', co manta' yanatëpihuë'. "Noya oshahuanacaso'," toconpi. ¡Co ina pochin yonquicaso ya'huërinhuë'!

¹⁶ Insosona natëhuatëhua', inaso' hua'anëntarinpoa'. ¡Nani nitotërama' ipora! Oshañenpoa natëhuatëhua', ina hua'anëntarinpoa'. Camaihuachinpoara, co noyahuë' ninëhua'. Oshañenpoa' co a'poasëhuahuë' chiminpatëhua', parisitopiquë pa'sarëhua'. Nipirinhüë', Yosë natëhuatëhua', noya nicarihua'.

¹⁷ Iráca oshanëma natëtoma', co noyahuë' nipiramahuë'. Quisocristo nanamën a'chintohuachinëinquëmara, noya natanama'. Ya'ipi cancänëma quëran noya natërama'. Ina yonquiatëhua', "Yosparinquën" itërehua' Yosë.

¹⁸ Iporaso', co huachi oshanëma camaiarinquëmahuë'. Nasha hua'anëma' ya'huëtërinquëma'. Quisocristo natëtoma', noya nisarama'.

¹⁹ Iso pochin a'chintaranquëma' noya noya nitotacamaso marë'. Canpitaora co nitotëramahuë'. Iracaso' ya'ipi nonëma quëran huarë' oshahuanacasoáchin pa'yatërama'. Inapohuatamara, pa'pi nishinahuën' cancantërama'. Iporaso' noyasáchin nico'. Inapohuatama', noyápiachin cancantarama'.

²⁰ Iráca oshanëma natëhuatamara, co noyahuë' ninama'. Co yonquiramahuë' noya nicacamaso'.

²¹ Inapohuatamara, ¿ma'ta' ina marë' canarama'? Co ina marë' canamiataramahuë'. Topinan quëran ya'huërama'. Ina pochin cancantohuatama', chiminpatama', parisitopiquë pa'sarama'. Iráca ina pochin nipiramahuë', iporaso ina marë' tapanama'.

²² Iporaso nipirinhüë' co huachi oshanëma hua'anëntërinquëmahuë'. Yosë nicha'ërinquëma' ama huachi oshahuanacamaso marëhuë'. Ina chachin hua'anëntërinquëma'. Napoaton noyápiachin cancantarama'. A'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama'.

²³ Piyapi asacatohuatëra, pahuërerë'. Inapochachin co noyahuë' nipatëhua', chiminpatëhua' parisitomiatarihua'. Yosëso nipirinhüë', inaora nohuanton nosororinpoa'. Quisocristo imapatëhua', ina nohuitatëhua', nanpimiatarihua. Inaso' hua'anënpoa'. Inasáchin natërehua'.

7

Sa'arinso pochin nininso'

¹ Canpitaso' iyaro'sa', pënëntopiso' nitotërama'. Nanpispitaráchin camaitërinso' natërapí.

²⁻³ Ni'co'. Sanapi so'yahuachina, so'in chinpitacaso' ya'huërin. So'in ya'huëtöpirinhüë', a'na quëmapiri së'huahuachin, monshihuanin. Ina marë' oshahuanarin. Nipirinhüë', so'in chiminpachin, so'yaantahuachin, co ina marë' oshahuaninhüë'.

⁴ Inapochachin iyaro'sa', canpoanta' Quisocristorë'quënpoa' chiminëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, co huachi iráca pënëntërinso' hua'anëntiinpoaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo chinpitacaso' ya'huërin. Inaso chiminaponahuë', nani nanpianarin. Ina imamiatohuatëhua', noya nicarihua' a'napitanta' Yosë noya yonquicaiso marë'.

⁵ Iráca, canpoara nipa'yatacasoáchin yonquirëhua'. Co noyahuë' cancantërehua'. Pënënpachinënpoara, aquë aquëtë' co noyahuë' yonquiatëhua', co noyahuë' ninëhua'. Ina marë' chiminpatëhua', parisitomiatacaso' ya'huërin.

⁶ Iráca nisha nisha pënëntërinso' ya'huërin natëcaso', Moisësëri ninshitërinso'. “Co ya'ipiya natëhuatëhuahuë', co onporonta' cha'ësarëhuahuë',” topi. Apina'pi tashinan pëiquë ya'huërinso pochin nipirëhuahuë'. Iporaso' co huachi Moisësë pënëntërinso' yonquiarëhuahuë'. Quisocristorë'quënpoa' chiminëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, co huachi hua'anëntiinpoaso' ya'huërinhuë'. Ispirito Santo catahuarinpoa' cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëcaso'. Nasha cancan quëtërinpoa'. Napoaton noya nisarëhua'.

Co noyahuë' yonquirëhuasopita yaminsërinpoaso'

⁷ Napoahuarë', “Moisësë pënëntërinso' aoshahuaninpoa' ni'ton, co noyahuë',” ¿tëcarihua' ti? ¿Co naporinhuë'! Napoaponahuë', pënëntërin quëran oshahuanëhuaso' nitotërahua'. Iso pochin yonquia'ahua'. “Ama a'na piyapi ma'shanëna' noyapatocosohuë',” tënin iráca pënëntatón. Caso' ina natanato, “Tëhuëenchachin a'napita ma'shanën noyapatato, co noyahuë' yonquirahuë. Ina marë' oshahuanahuë',” tënahüë.

⁸ “Ama ma'sha noyapatocosohuë',” itërinco. Ina natanato, aquë aquëtë' a'napita ma'shanëna' noyapatërahüë. Co noyahuë' cancantërahüëso' canarinco. Iráca oshahuanpirahuë'. Co'huara pënëntërinso' nitochatërasocohuë', oshahuanahuëso' co nitotërahüë'.

⁹ Co'huara pënëntërinso' natayantërasocohuë', “Caso' noya piyapico,” topirahuë'. Pënëntërinso' natanpatëra, “Tëhuëenchachin oshahuanco. Chiminpató, Yosë ana'intarinco,” tënahüë.

¹⁰ Noya ya'huëca'huaso marë' pënënpirincóhuë'. Co ina natëtorahuë', oshahuanahuë. Oshahuanato, parisitopiquë paca'huaso' ya'huërin.

¹¹ Pënëntërinso' natëhuato, noya cancantarahuë, topirahuë'. Co ina natërahüë' ni'ton, oshahuanahuë. Chiminpató, ana'intincoso' ya'huërin.

¹² Yosë chachin pënëninpoa'. Sha'huitërinpoaso' nóya. No'tëquën nonin.

¹³ Napoahuarë' pënëntërinso' noya nipirinhüë', ina marë' ana'intarinco, ¿topiramahuë' ti? ¿Co pënëntërinso marë' ana'intincoso' ya'huërinhuë'! Oshahuanahuë ni'ton, ana'intincoso' ya'huërin. Pënëntërinso' noya nipirinhüë' natanahuë quëran aquë aquëtë' co noyahuë' yonquiato, co noyahuë' ninahuë. Pënëninpoa quëran oshahuanahuëso' nitotërahüë. Pa'pi co noyahuë' ninahuë, tënahüë.

¹⁴ Noya yonquicaso marë' pënënpirincóhuë'. Caso' co noya yonquiatohuë', oshahuanahuë. Oshahuanahuëso' hua'anëntatë pochin nitërinco. Co nanitërahüë' noya nica'huaso'.

¹⁵ Noya nisarahuë, topirahuë', a'naroáchin co noyahuë' yaninahuë. Co yaoshahuanpirahuë', oshahuanahuë. Onpoatoso' napomaraco, co nitotërahüë'.

¹⁶ Co nohuantopirahuë', co noyahuë' ninahuë. Ina marë' co noya cancantërahüë'. Yonquinëhuë quëran nitotërahüë. Tëhuëenchachin pënëntërinso' noya, tënahüë.

¹⁷ Co nohuantopirahuë', caora co noyahuë' cancantato, co noyahuë' ninahuë. Co noyahuë' cancantërahüëso' canarinco.

¹⁸ Caora co noyahuë' cancantërahüë. Co nanitërahüë' noya nica'huaso'. Inachinco. Yosë yanatëpirahuë', caora co nanitërahüë' natëca'huaso'.

¹⁹ Noya nica'huaso' nohuantopirahuë', co noyahuë' ninahuë. Co yaoshahuanpirahuë', oshahuanahuë.

²⁰ Co nohuantopirahuë', co noyahuë' ninahuë. Co noyahuë' cancantërahüëso' canarinco.

²¹ Noya nica'huaso' nohuantopirahuë', co noyahuë' cancantato, co noyahuë' nica'huasoráchin yonquiconahuë.

²² Cancanëhuë quëran Yosë pënëninpoaso' pa'yatato, yanatëpirahuë'.

²³ A'na cancan nohuantërin. A'na cancanso nipirinhüë', co nohuantërinhuë'. Co noyahuë' nicacasoáchin yonquirin. Ina canarinco ni'ton, co noyahuë' ninahuë.

²⁴ ¿Ma'huantacha caso' ninahuë paya! ¿Incha ipora nicha'ëinco co noyahuë' yonquirahuëso' nanianta'huaso marë'? tënahüë.

²⁵ ¡Yosëíchin nanitaparín! Siniro Quisocriso imarahüë ni'ton, ina catahuarinco. Ina marë': "Yosparinquën Tata Yosë," itërahüë. Tëhuënychachin cancanëhuë quëran Yosë yanatëpirahuë', co noyahuë' cancantato, co noyahuë' ninahuë'.

8

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

¹ Napoaton iporaso' Quisocriso imapatëhua', co huachi ana'intinpoaso' ya'huërinhuë'.

² Oshanënpoa natëhuatëhua', co noyahuë' ninëhua'. Inapohuatëhua', chiminpatëhua', ana'intarinpoa'. Nipirinhüë', Quisocriso imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' nanpimiatacaso marë'. Naporahuaton, co huachi oshanënpoa natëcaso' ya'huërinhuë'.

³ Iráca Yosë pënënpirinhüë'. Co noyahuë' cancantatëhua', co nanitërehuahuë' no'tëquën natëcaso'. Ina quëran hui'nin chachin isoro'paquë' a'paimarin. Piyapi chachin nasitimarín. Co oshahuanaponahuë', oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminín. Inapoaton, nicha'ërinpoa' ama huachi ana'intinpoaso marëhuë'.

⁴ Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', Ispirito Santo natëhuatëhua', catahuarinpoa' noya nicacaso'. Ina pochín cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina marë' hui'nin a'paimarin.

⁵ Co noyahuë' yonquihuatëhuara, co noyahuë' nicacasoáchin pa'yatërehua'. Nipirinhüë', Ispirito Santo natëhuatëhua', Yosë nohuantërinsoáchin pa'yatarëhua'.

⁶ Co noyahuë' nicacasoaráchin pa'yatohuatëhuara, chimipi pochín niconëhua'. Co Yosë nohuitërehuahuë'. Nipirinhüë', Ispirito Santo pa'yatatëhua' natëhuatëhua', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarihua'. Noya yonquiatëhua', sano cancantarihua'.

⁷ Co noyahuë' nicacasoaráchin pa'yatohuatëhua', Yosë inimicotarëhua'. Co Yosë pënëntërinso' natëcaso' nohuantarëhuahuë'. Co nanitarëhuahuë' ina natëcaso'.

⁸ Ina pochín cancantohuatëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.

⁹ Canpitaso nipirinhüë' co noyahuë' yonquiramasopita naniantërama'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', ina nohuantërinso' nisarama'. Co Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëmahüë', co tëhuënychachin Quisocriso imaramahuë'.

¹⁰ Oshahuanama' ni'ton, nonëmaso chiminacaso' ya'huërin. Napoaponahuë' Quisocriso ya'coancantatënhüëma', anoyacantërinquëma'. Napoaton Yosë noya nicanatënhüëma' ispiritonëma' ananpitarín ni'ton, nanpimiatarama'.

¹¹ Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. Yosë hua'yanën chachin ni'ton, achinicancaninpoa' Yosë pochín cancantacaso marë'. A'na tahuërinta' Yosë ananpitaantarínpoa'. Quisocriso ananpitaantarínso' pochachín ananpitaantarínpoa' canpoanta'. Nonënpoa' chiminacaso ya'huëpirinhüë', Ispirito Santo ya'coancantërinpoa' ni'ton, nanopiantarihua'.

¹² Napoaton iyaro'sa', Ispirito Santo natëcaso' ya'huërin. Co noyahuë' yonquirëhuasopitaso' naniantahua'.

¹³ Co noyahuë' ninëhuasopita co a'poasëhuahuë', chiminpatëhua' parisitomiatacaso' ya'huërin. Nipirinhüë', co noyahuë' ninëhuasopita tëpatë pochín nitohuatëhua', nanopimiatarihua'. Ispirito Santo catahuarinpoa' co noyahuë' ninëhuasopita tëpatë pochín nitacaso marë'.

¹⁴ Ispirito Santo nohuantërinso' natëhuatëhua', Yosë hui'ninpoa chachín nisarëhua'.

¹⁵ Iráca Yosë të'huatërama'. Iporaso nipirinhüë' Ispirito Santo ya'coancantërinpoa' ni'ton, co huachi manta' të'huatacaso' ya'huërinhuë'. Hui'ninpita pochachín Yosë ni'ninpoa'. Ina nontohuatëhuara, "Tata," itërehua'.

¹⁶ Ispirito Santo chachín cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. "Hui'ninpita pochachín Yosë ni'ninquëma'," itërinpoa'.

¹⁷ Hui'ninpoa' ni'ton, na'con na'con catahuarinpoa'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' noya acoarinpoa'. Quisocriso noya acorínso pochín acoarinpoa' canpoanta'. Ina

imarëhuaso marë' aparisitopirinënpoahuë', inapochachin inarë'quënpoa' noya noya ya'huëcontarihua'.

A'na tahuëri ya'ipiya anoyatarinso'

¹⁸ Isoro'paquë pi'pian parisitarihuarahüë', ama ina yonquia'ahuasohüë'. Ama ina marë' sëtahuasohüë'. A'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Ina yonquiatëhua', nóya cancantahua' ténahuë'.

¹⁹ Naporo' Quisocristo imarëhuasopita noya noya ya'noarihua'. Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita' ina tahuëri ninarapi.

²⁰ Iporaso nipirinhüë' sharo'sa' co noyatopihüë'. Ma'sharo'santa' chiminpi. Nipirinhüë', co inahuara nohuanton, napopihüë'. Yosë nohuanton, napopi. A'na tahuëri ya'ipiya anoyatarin.

²¹ Naporo' co huachi ma'sha chanatarinhüë'. Yosë hui'ninpitanpoa ninëhuasopita noya noya acohuachinpoa', ma'sharo'santa' noya noya niantapi. Co huachi chiminaponahuë'.

²² Iráca quëran huarë' ma'sharo'sa' parisitopi. Sharo'santa' papotopirinhüë', co noyatërinhüë', chiminin. Ipora huanta' sanapi hua'hua iquitohuachina, iquitërinso pochin chiniquën parisitapi.

²³ Canpoanta' Ispirito Santo nani ya'coancantopirinpoahuë', parisitërehua'. Parisitatëhua', manorëhua' nasha nonënpoa' ya'huëtinpoaso marë'. Ina ninarëhua'. Nasha nonënpoa' quëtohuachinpoa', co huachi caniorihuahuë'. Co huachi chiminarihuahuë'. Naporo' Yosë hui'ninpita chachin nisarëhua'.

²⁴ Tata Yosë noya nicha'ërinpoa'. Napoaponahuë', co ya'ipi naniyatërarinhüë': "A'na tahuëri noya noya acoarinpoa'," ta'tëhua', ina ninarëhua'. Pahuanarin ya'ipi nanicaso'. Napoaton ninarëhua'. Nani nanirin naporini, co ninacaso' ya'huë'itonhüë'.

²⁵ "Tëhuëchachin noyá nicha'ësarinhüë'," ta'tëhua', co sëtërehuahuë'. Noya cancantatëhua', ninarihua'.

²⁶ Iporaso' co chiniquën cancantopirëhuahuë', Ispirito Santo catahuarinpoa'. Yosë nontohuatëhuara, co nitotërehuahuë' ma'sona itacaso nipirinhüë', catahuarinpoa'. Cancanënpoa quëran inari Yosë nontërin. Tarëtarinso pochin ninin. Canpoaso' co natanpirëhuahuë', Yosëriso' natanin.

²⁷ Ya'ipi yonquirëhuasopita Yosë nitotërin. Ispirito Santori nontohuachina, natanin. Yosë nohuantërinso chachin nitotaton, canpoa marë' noya nontërin.

Yosë nosororinpoaso'

²⁸ Yosë nosorohuatëhua', noyasáchin yonquirinhüë'. Ma'sha onpohuatëhuara, na'con catahuarinpoa'. Pi'pian parisitapirëhuahuë', ina nohuanton, parisitërehua quëran noya noya pipiarëhua'. Achinicananinhüë' ni'ton, noya noya imarihua'. Nani huayoninhüë' ina nohuantërinso' nicacaso marë'.

²⁹ Iráca quëran huarë' Yosë nohuitërinpoa'. Nohuitatonpoa', huayoninhüë' Quisocristo pochachin cancantacaso marë'. Quisocristoso' noya noya ninin. Ina quëran na'quënhüë' imapatëhua', ina pochin cancantarihua'. Yosë hui'ninpita pochin ni'sarinpoa' canpoanta'.

³⁰ Nohuantërinpoa' ni'ton, huëntonënhüë' chachin aya'coninhüë'. Oshanënhüë' inquitatonpoa', noya ni'ninhüë'. Ina nohuanton, a'na tahuëri inápaquë noya noya acoarinpoa'.

³¹ Ina pochin Yosë yonquirinhüë' ni'quëhuarë', co insonta nanitërinhüë' minsëinhüë'.

³² Yosë chachin nosoroatonpoa' co hui'nin tëranta' apiratërinpoahuë'. Isoro'paquë a'paimarin chiminacaso marë'. Canpoa marë' chiminin. Ipora chachinta' nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. ¡Quisocristo imarëhua' ni'ton, co manta' pahuantarinpoahuë' Yosë pochin cancantacaso marë'! Nóya nicha'ësarinhüë'.

³³ Yosë huayoninpoa' ni'quëhuarë', co insonta nanitërinhuë sha'huirapinpoaso'. Yosë chachin noya ni'ninpoa'.

³⁴ Yosë noya ni'ninpoa ni'ton, co insonta nanitërinhuë ana'intinpoaso'. Quisocristo oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Ina quëran nanpianntarin. Yosë inchinanën quëran ya'huaton, canpoa marë' Yosë nontárin.

³⁵ Tëhuëenchachin Quisocristo nosororinpoa'. Co insonta' nanitërinhuë ina quëran osërëinpoaso'. A'na tahuëri parisitërehua'. Parisitatëhua', co napion cancantërehua'. Piyapi'sa' aparisitërinënpoa'. Cosharo', ma'sha inapita pahuantërinpoa'. Ma'sha onpochináchin nisarëhua'. Yatëparinënpoa'. Inapopirëhuahuë', ¡co inapita nanitapihuë' Quisocristo quëran osërëinpoaso'!

³⁶ Yosë quiricanënuë naporin:

“Imarainquënso marë' Sinioro, ya'ipi tahuëri yatëparinacoi.

Co manta' onpopiraihuë', ohuicaro'sa' yatëpapiso pochin yatëparinacoi,” ténin.

³⁷ Ina nipirinhüë', Quisocristo nosororinpoa'. Parisitapirëhuahuë', nani tahuëri catahuarinpoa' sopai minsëcaso marë'. Nóya cancantarëhua'.

³⁸ Yosë nosoromiatërinpoa'. Nanpihuatëhuara, nosororinpoa'. Chiminpatëhuanta', co patarinpoahuë'. Anquëniro'sa', sopairo'sa', tanan hua'yano'sa', inapita co nanitopihuë' Yosë quëran osërëinpoaso'. Ipora tahuëri'sa' ma'sha onpotopirinënpoahuë', co patarinpoahuë'. A'na tahuërinta' ma'sha onpotohuachinënpoa', co Yosë naniantarinpoahuë'.

³⁹ Ma'sha inápaquë ya'huërsinopita, acoporokuë ya'huërsinopita inapita co nanitopihuë' Yosë quëran osërëinpoaso'. ¡Co insonta' nanitërinhuë' Yosë ananiantinpoaso'! Quisocristo hua'anëntërinpoa'. Ina imarëhua' ni'ton, Yosë nosoromiatërinpoa'.

9

Yosëri israiro'sa' huayoninso'

¹ Quisocristo imato, no'tëquën nonahuë. Co nonpinahuë'. Ispirito Santo ya'coancantërinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma', ténahuë.

² Tëhuëenchachin israiro'sa' yonquiato, sëtërahuë. Cancanëhuë quëran huarë' sëtárahüë.

³ Inapitaso' quëmopinëhuëpita. Co Quisocristo imapihuë' ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin. Nanitërahuë naporini, inapita ya'huërenamën parisitopiquë pa'itohüë'. Cha'ëcaiso marë' inaquë parisichitohüë'.

⁴ Piyapinënpita nicacaiso marë' Yosëri acorin. Israiro shinpita nipi. Iráca quëran huarë' Yosëri nohuantërin ni'ton, hui'ninpita pochin nicacaiso marë' acorin. Huënaráchin huënaráchin a'pintohuachina, shimashonënpitari quënanpi. Iráca chachin piyapinënpita nicacaiso marë' inapitarë' anoyatërin. Naporahuaton, pënëntërinso nanan sha'huitërin. Noya chinotacaiso marënta' a'chintërin. Na'con sha'huitërin nicha'ëcaso marë'.

⁵ Shimashonënpitaso' Yosëri chachin huayonin. Ina quëran Cristo isoro'paquë o'mahuachina, Israiro sanapi quëran nasitërin. Inaso' Yosë chachin. Ya'ipiya hua'anëntërinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya! tënëhua'. Amen.

⁶ Na'con nitotaponaraihuë', notohuaro' israiro'sa' co Yosë natëpihuë'. Napoaponahuë', Yosëri co topinan quëran sha'huitërinhuë' nicha'ëcaso marë'. Co ya'ipi israiro'sa' piyapinënpita pochin ni'ninhüë'.

⁷ Apraan cato' hui'ninpita ya'huëtopirinhüë', a'naíchin Yosëri acorin Apraan ya'huëretacaso marë'. “Isaco huayonahuë. Shinpitanta' piyapinëhuëpita pochin ni'sarahüë,” ténin Yosë.

⁸ Napoaton co ya'ipi Apraan hui'ninpita Yosë piyapinënpita nipihuë'. Yosëri sha'huitërinso chachin nasitohuachina, piyapinën pochin ni'nin.

⁹ Iráca Yosëri Apraan itapon: “A'na pi'ipi quëran nicaponquën huëantarahuë. Naporo' ca nohuanto, sa'an hua'huanarin,” itërin. Naporinso chachin tahuëri nanihuachina, Isaco nasitërin, Yosëri acorinso'.

¹⁰ Naporahuaton, Tata Isaconta' cato' hui'nahuanin. Sa'in Nipica itopiso' yahuai-huachina, Yosëri itapon:

¹¹⁻¹³ “Hua'hua nininso' chini chiniquën nanantarin. Paninanso' co onpopinchin chiniquën nanantaponhuë',” itërin. Ina quëran itantarin: “Cacopo nosoroato, huayonahuë. Isaoso nipirihuë' co onpopinchin nohuantërahuë',” tënin Yosë quiricanënquë. Co'huara nasichätërasoihuë', naporin. Co ya'huëyátërasoihuë', yonquiaton, huayonin. “Noya nininso marë' Yosëri huayonin,” topiramahuë', co ina marë' huayoninhuë'. Inaora nohuanton, huayonin.

¹⁴ Naporin ni'quëhuarë' ¿ma'ta' tëcarihua? “Yosëso' co napopináchin ni'ninpoahuë',” ¿tëcarihua ti? ¿Co naporinhuë'!

¹⁵ Iráca Yosëri Moisésë itërin: “Caora nohuanto, nosororahuë. Insosona nohuantohuato, huayonahuë,” itërin.

¹⁶ Napoaton co canpoara nohuanton, Yosë huëntonënquë ya'conëhuahuë'. Noya nipirëhuahuënta', co canpoara nanitërehuahuë' ya'conacaso'. Inaora nohuanton, Yosë aya'coninpoa'. Nosoroatonpoa', aya'coninpoa'.

¹⁷ Iráca Iquipito copirnosos' co noyahuë' cancantopirihuë', Yosëri huayonin hua'anëntacaso marë'. “Piyapinëhuëpita hua'anëntopiranhuë', nicha'ësarahuë noya pipicaiso marë'. Ina quëran na'a piyapi'sa' nicatona', ‘Ma noyacha Yosëso' nanitaparín paya. Copirno co nohuantopirihuë', piyapinëpita nicha'ërin,’ tosapi,” tënin. Quiricanën quëran sha'huitërinpoa'.

¹⁸ Inaora nohuanton, a'naquën nosororin. A'naquënso nipirihuë' tananpitërin. Tananpitoahuachina, co natantochináchinhuë' cancantopi.

¹⁹ Ina natanatoma', a'naquëma' co noyahuë' yonquirama': “Yosë nohuanton, a'naquën natëpi. Co ya'ipiya natëpihuë'. Ma'sona Yosë nohuantërinsoichin nipirëhuahuë'. ¿Onpoatonta' nipachin ana'intarinpoa'? ¿Co insonta' nanitërinhuë' Yosë nohuantërinso' canpiacaso'!” toconama'.

²⁰ ¿Maquëma cháchinta' ni'toma', nanitërama' Yosë chachin pinocamaso'? Ni'co'. Piyapi tëshitohuachina, minë', huë'ëta, inapita ninin. Nipachina, co tëshiri hua'anën no'huirihuë'. “¿Onpoatonta' naponin ninanco?” co itërinhuë'.

²¹ ¿Co'ta tëshitona'pi no'pa' mapachina, ma'sona nohuantohuachina, ninin! Nohuantohuachina, a'naquën ninshirayarin. A'naquënso' topinanaya. Inapochachin Yosëso' yonquirinpoa'.

²² A'naquën co natëpihuë' ni'ton, Yosëri no'huirin. No'huipiro' nipirihuë', co a'naroáchin ana'intërinhuë', ninararin. Co a'naroáchin ana'intoahuachinahuë', co ina marë' Yosë no'huicaso' ya'huërinhuë'. Oshaquëran ana'intarin. Ina ni'pachina', “Tëhuëenchachin Yosë no'tëquën yonquirin. Hua'qui' tananpitopirihuë', iporaso' no'tëquën ana'intërin. Chini chiniquën nanantërin inaso',” tosapi.

²³ A'naquënpoaso nipirihuë', nosoroatonpoa' nicha'ësarínpoa'. Inaora nohuanton, nosororinpoa'. Iráca chachin yonquirinpoa' nicha'ëinpoaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', piyapi'sa' na'con Yosë yonquiapi. “Ma noyacha catahuarin paya,” tosapi.

²⁴ A'naquën cotio piyapi'sacoi huayonincoi. A'naquëma' nisha piyapi'sanquëmanta' Yosë nohuanton, imarama' canpitanta'.

²⁵ Inapochachin iráca Osiasë ninshitërin.

“A'naquën iráca co piyapinëhuëpitahuë' nipirinahuë', iporaso' piyapinëhuëpita pochin ni'nahuë.

Iráca co nosoropirahuë', iporaso' nosororahuë huachi,” tënin Yosë, itërin.

²⁶ Ina quëran itantarin: “Canpitaso' co piyapinëhuëpitanquëmahuë',” itopirihuë', iporaso' inaquë itapona': “Inapitaso' Yosë hui'ninpita chachin nisapi. Inaso' nanpimitarin,” tosapi.

²⁷ Isaiasënta' ninoton, ninshitërin. “Hua'huayatërahuë' israiro'sa' ya'huëpirinahuë', co ya'ipiya cha'ësapihuë'. Marë yonsanquë inotëra'huaya ya'huërinso nápo' ya'huëpirinahuë', caraíchin Yosëri nicha'ësarín.

²⁸ Co hua'quiya quëranhuë' na'a piyapi'sa' no'tëquën ana'intarin,” tënin.

²⁹ Co'huara ina ninshichatërasohuë', Isaiasë ninoton, tapon:

“Sinioro ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Iráca ina nohuanton, ya'ipi Sotomaquë ya'huëpisopita ta'huantopi huachi. Comoraquë ya'huëpisopitanta' ta'huantopi.

Canpoanta' caraíchin nipirëhuahuë' nosoroatonpoa', nicha'ërinpoa'. Co nosororinpoahuë' naporini, canpoanta' ya'ipinpoa' ta'huanchitërihuahuë',” tënin.

Israiro'santa' noya nanan natëcaso' ya'huërinso'

³⁰ Napoahuarë' ¿ma'ta' tëcarihua'? tënahüë yonquiato. Nisha piyapi'sa' hua'qui' co Yosë yonquipirinahuë', inari anoyacancantërin. “Yosë no'tëquën nonin,” ta'tona' natëpi. Napoaton noya ni'nin.

³¹ Israiro'saso nipirinhüë' taponá: “Moisësë pënëntërinso' natëhuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” topirinahuë'. Co nanitopihuë' no'tëquën natëcaiso' ni'ton, co Yosëri noya ni'ninhüë'.

³² ¿Onpoatonta' co noya ni'ninhüë'? “Pënëntërinso' nanan no'tëquën natëhuatëhua', nóya cancantarëhua',” topirinahuë', co nanitopihuë'. “Yosëíchin nanitërin anoyacancantinpaso',” ta'caiso nipirinhüë', co Quisocristo nohuantopihuë'. Inapoatona', pancara'pi i'patërëso pochín ni'pi. Ina marë' Yosëri co noyahuë' ni'nin.

³³ Yosë quiricanën quëran naporin:

“Sionquë Cristo a'pahirahuë', co nohuantopihuë'.

Inapoatona' pancara'piquë i'parëso pochín ni'pi. Co nohuantopihuë' ni'ton, anotërëso pochín nipi.

Nipirinhüë', insosona Cristo nohuantohuachín, co onporonta' atapanarahuë'. Noya ni'sarahuë huachi,” tënin Yosë.

10

¹ Pa'pi nohuantërahuë israiro'sa' cha'ëcaiso'. Ina marë' iyaro'sa', chiníquën Yosë nontárahüë.

² Tëhuëñchachín Yosë yachinotopirinahuë', co nanamën no'tëquën yonquipihuë'.

³ Yosëíchin anoyacancantërinpoa'. Nipirinhüë', co nohuantopihuë' ina nanan imacaiso'. “Pënëntërinso' natëhuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” toconpi. “Quëma Sinioro anoyacancantocoi,” co itopihuë'.

⁴ Iráca Moisësë pënëntërin. Iporaso nipirinhüë' co ina natërëhuaso marë' Yosë noya ni'ninpoahuë'. Quisocristo nani o'marin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. “Quisocristoíchin anoyacancantarínpoa',” topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁵ Moisësëri ninshitërin pënëntërinso nanan imacaiso marë'. “No'tëquën natëhuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Ya'ipiya natëcaso' ya'huërin,” tënin ninshitaton.

⁶ Canpoaso nipirinhüë' Quisocristo imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Quisocristo nanamënso' co sacaiyahuë' nitotacaso'. “¿Inta inápaquë pantapon Quisocristo quëmacaso marë'?” co ta'caso' ya'huërinhuë'. Nani o'marin.

⁷ “¿Inta' chimipiro'sa' ya'huëpiquë papon ina quëran Cristo quënantacaso marë'?” co ta'caso' ya'huërinhuë'. Nani nanpíantarín.

⁸ ¿Ma'ta' quiricanën quëran anitotërinpoa'? “Ina nananso', co sacaihuë' nitotacaso'. Nanamënpoa quëran sha'huicaso ya'huërin. Cancanënpoa quëran ta', natëcaso ya'huërin,” itërinpoa'. Inasáchin natëco', itëranquëma' canta'.

⁹ Tata Yosë nohuanton, Quisocristo tëhuëñchachín nanpíantarín. Ina cancanënpoa quëran natëhuatëhua', “Quisocristoíchin imarahuë,” topatëhua', Yosë anoyacancantarínpoa'.

10 “Yosë co onporonta' nonpintarinpoahuë,” ta'tëhua', cancanënpoa quëran natëhuatëhua', noya ni'sarinpoa'. “Caso' Quisocristo imarahuë,” topatëhua', naporo chachin anoyacancantaripoa'.

11 “Insosona Quisocristo natëhuachin, co sëtarinhuë'. Co a'poarahuë’,” tënin Yosë quiricanënquë.

12 A'naíchin Yosë ya'huërin. Ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Co cotioro'saráchin na'con nosororinhuë'. Nisha piyapi'santa' nosororin. Ina nontohuatëhua', nóya catahuarinpoa'.

13 “Oshanëhuë Sinioro inquitoco,” topatëhua', anoyacancantatonpoa' nicha'ësaripoa'.

14 Napoaponahuë', co a'chintohuatëhuahuë', co nitotapihuë'. Co nitotohuachinahuë', co nanitapihuë' natëtacaiso'. Co natëtohuachinahuë', co nanitapihuë' Yosë nontacaiso'. Napoaton a'chintacaso' ya'huërin.

15 Co Yosëri a'china'piro'sa' a'pahuachinhuë', ¿onpo nitotaponata'? Yosë quiricanën quëran naporin: “Ma noyacha ni'ton, noya nanan sha'huitaonpoa' huë'sarin paya,” tënin.

16 A'naquënso nipirinhüë', noya nanan natanpirinahuë', co nanitopihuë' natëcaiso'. “Nanamën Sinioro, sha'huitopirahuë' co insonta natëtërinhuë’,” tënin Isaiasë iráca.

17 Quisocristo nanamën natanacaso' ya'huërin. Natanpatëhua': “No'tëquën nonin,” topatëhua', natëtarinhua'.

18 ¿Co natanpihuë' ti? ¡Nani mini natanpi! tënahüë. Yosë quiricanënquë naporin: “Nisha nisha parti nanamën sha'huitopi.

Ya'ipi parti nahuinin,” tënin Yosë quiricanënquë.

19 Naquëranchin natainquëma'. Israiro'saso' natanaponaraihuë', ma'sona tapon naporinso' ¿co nitotopihuë' ti? Nitotaponaraihuë', co natëpihuë'. Moisésë ninshitaton, naporin:

“Nisha piyapi'sa' co yonquipirinacohüë' catahuararahuë ni'ton, canpitariso' a'pitarama'.

Ina marë' no'huitarama', tënin Yosë,” itërin.

20 Isaiasënta' co të'huatonhuë', Yosë noninso' sha'huirin.

“Nisha piyapi'sa' co yanohuitopirinacohüë', iporaso' imasarinaco.

Co iráca nohuantopirinacohüë', iporaso' nohuitarinaco, tënin Yosë,” itërin.

21 Israiro'saso' nipirinhüë' co yanatëpihuë'. Inapita yonquiaton, Isaiasë quëran taantarin: “Íráca quëran huarë' yacatahuarahuë. Imirahuë ihuëtatë pochin nitato: ‘Huëco' catahuainquëma', itopirahuë', co yanatërinacohüë'. Co natantochináchinhüë' cancantopi, tënin Yosë,” itërin.

11

Israiro'sa' huayoninso'

1 Napoaton natananquëma': ¿Israiro'sa' co natëtopiso marëhuë' Yosëri a'pomiatërin ti? Co a'porinhüë'. Ipora huanta' piyapinënpita ni'ton, nosororin. Canta' Israiro piyapico. Tata Apraanso' shimashonëhuë. Mincamin huëntonquë nasitërahuë.

2 Inapitaso', iráca Yosëri huayonahuaton acorin piyapinënpita nicacaiso marë'. Co a'porinhüë'. Iráca Iniasë naporinso' Yosë quiricanënquë ninshitopiso' nitotërama'. Inariso pënënpirinhüë', israiro'sari no'huipi. Napoaton Yosë nontohuachina, inapita sha'huirapirin.

3 “Na'amiachincoi Sinioro pënëntopiraihuë'. Co nohuantatonaraihuë', a'naquëncoi tëparinacoi. Artaroro'sa' chinota'huainquënso marë' a'mitëraisonta' të'yatopi. Casáchin pënëntapirahuë', yatëparinaco canta’,” itërin.

4 Napotopirinhüë', ¿ma'ta' Yosëri itantarin? “A'naquën mini mamanshi moshapi, Paaro itopiso'. Nipirinhüë', ca nohuanto, canchisë huaranca quëmapi'sa' chinotarinaco. Co mamanshi moshapihuë’,” itërin. Nani ina nitotërama'.

⁵ Inapochachin iporanta' caraya pochin Yosë huëntonënquë ya'conpi. Inaora nohuan-ton, nosoroaton, Yosëri aya'conin.

⁶ Inaora nohuan-ton, catahuarin. Co noya nipiso marë' catahuarinhuë'. Noya nipiso marë' huayonin naporini, co huachi inaora nohuan-ton, catahuacaso' ya'huë'itonhuë'.

⁷ Napoahuarë', ¿ma'ta' nipachin tēcarihua? Na'a israiro'sa' Yosë huëntonënquë yaya'conpirinahuë', co inahuara nanitopihuë' noya cancantacaiso'. A'naquën huayoninsopitaso' Yosë nohuan-ton, ya'conpi. A'napitaso nipirinhuë' co natantochináchinhuë' cancantopi.

⁸ “Yosëri tananpitërin ni'ton, huë'ërëso pochin cancantopi. Ya'pirahuanaponaraihuë', co quënantërëso pochin nipihuë'. Huëratëhuanaponaraihuë', co natantërëso pochin nipi-huë'. Ipora huanta' ina pochin nisapi,” ténin Yosë quiricanënquë.

⁹ Iráca Tapinta' tapon:

“Yosë no'huipi ni'quëhuarë', ana'inchin. Nani ma'sha ya'huëtopirinahuë', co Yosë yon-quipihuë'.

Coshatatona', capa cancantapirinahuë', ina quëran chachin nitapicancaina'. Yosëri ana'inchin.

¹⁰ Somaraya pochin cancantopi ni'quëhuarë', ama quënantërëso pochin cancanchinaso-huë'.

Yosë nohuan-ton, chiníquën parisitomiachina',” ténin iráca.

Inapochachin ipora huanta' nisapi.

Nisha piyapi'sa' ya'conpiso'

¹¹ Napoaton natanaranquëma'. ¿Israiro'sa' co yanatëpihuë' ni'quëhuarë' Yosëri a'pomiatërin ti? Co Yosëri a'pomiatërinhuë'. Nipirinhuë', co imapihuë' ni'ton, nisha piyapi'santa' Yosëri anoyacancantarin. Ina quëran israiro'saso', apiratona' yonquiapi: “Canpoanta' inapita pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” tosapi.

¹² Inapita co imatonahuë' tēhuëpiso marë', iporaso' ya'ipi piyapi'sa' nanitopi Yosë huëntonënquë ya'conacaiso'. Nisha nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosëri noya ni'sarin. A'na tahuëri na'a cotioro'sa' imaantahuachina', noya noya nisarin.

¹³ A'naquëmaso' nisha piyapi'sanquëma'. Yosë a'parinco a'chinta'huanquëmaso marë'. Ina marë' noya cancantërahuë. Pa'sápato, a'chintaranquëma'.

¹⁴ Na'acquëma' imapatama', a'naquën israiro'santa' nohuantapi imacaiso' nimara. Inapitanta' Yosëri anoyacancantarin.

¹⁵ Iporaso Yosëri tananpitërin ni'ton, nisha nisha piyapi'sa' ina nohuitapi. A'na tahuëriso nipirinhuë' israiro'santa' imaantahuachina', noya noya nisapi. ¿Ma pochinta' nisapi? Chimipi nanpiantarinso pochin nisapi, tēnahuë.

¹⁶ Ni'co'. Pan nipachinara, ya'nan nipiso' Yosë marë' acohuachina, ya'ipi chachin noya ninin. Nara itënta' noya nipachina, sē'paquëonta' noya nisarin.

¹⁷ Nara quëran a'chinchinquëma'. Oripo nara sē'pa' co noya nitohuachinahuë', nishitëtahuatë', tē'yatërë'. Ina quëran apinapinso' oripo sē'paquën tēranta' achinpitërë' papotacaso marë'. A'naquën israiro'saso' oripo nara sē'pa pochin nipi. Co natëpihuë' ni'ton, Yosëri tananpitërin. Canpitaso' nisha piyapinquëma' nipiramahuë', huëntonënquë aya'coninquëma'. Piyapinēnpita pochachin ni'ninquëma'.

¹⁸ Nipirinhuë', ama israiro'sa' nocancosohuë'. Ama: “Quiyaso' noya noyacoí,” tocoso-huë'. Sē'paquëni co nara achinirinhuë'. Itēni achinirinso'.

¹⁹ “Quiyanta' imaca'huaiso marë' israiro'sa' tananpitërin,” tēnama' nimara.

²⁰ Yosëri tananpitërin mini. Nipirinhuë', co ina marë' tananpitërinhuë'. Co Quisocriso nohuantopihuë' ni'ton, tananpitërin. Canpitanta' imarama' ni'ton, noya ni'ninquëma'. Napoaton ama inapita nocancosohuë'. Ni'cona canpitanta' Quisocriso naniantotama'.

²¹ Israiro'sa'ton piyapinēnpita pochin ni'pirinhuë', ana'intërin. Quisocriso nanianto-huatama', ana'intarinquëma' canpitanta'.

²² Ma noyacha Yosëso' nosororinpoa paya. Co natëpisopitasohuë' nipirinhue', chiniquën ana'intarin. Inasáchin imapatama', nosoromiatarinquëma'. Nipirinhue' naniantohu-atama', ana'intarinquëma' canpitanta'.

²³ Naporahuaton israiro'santa' imaantahuachina', Yosëri piyapinënpita pochin ni-antarin. Nara së'para'huain achinpitantarëso pochin acoantarin. Yosë ni'ton, nanita-parin.

²⁴ Nani a'chintëranquëma'. Canpitaso' apinapin nara pochin ninama'. Apinapinso' nara së'para'huain nishitëtahuatë', oripo nara së'para'huain achinpihuatëra, papotërin. Aquëtë huarë' së'para'huain chachinso' achinpitaantahuatëra, a'naroáchin papotaan-tarin. Inapochachin israiro'sa' noya imapachina', Yosëri noya niantarin.

Na'a israiro'sa' imaantapiso'

²⁵ Yosë yonquirinso' iyaro'sa' sha'huichinquëma', no'tëquën nitotacamaso marë'. A'napita co nitotopirinahuë', ama nocantamaso marëhuë' sha'huitaranquëma'. “Quiyasáchin no'tëquën yonquirai,” ama tocosohuë'. Iporaso' na'a nisha piyapinquëma' Yosë huëntonënuquë ya'conarama'. Ya'ipi Yosë nohuantërinquëmasopita ya'conamaquë huarë' na'a israiro'sa' co natantochináchinhuë' cancantapi.

²⁶ A'na tahuëriso nipirinhue' ya'ipi israiro'santa' cha'ësapi huachi. Yosë quiricanënuquë ninorinso pochachin imaantapi. Iráca ninshitaton, naporin: “A'na tahuëri a'nara' Israiro quëmapi Quirosarin quëran o'mararin piyapi nicha'ëcaso marë'.

Cacopo shinpita co noyahuë' yonquipiso' aniantarin.

²⁷ Oshanëna' inquitahuato, piyapinëhuëpita pochin ni'sarahuë. Apraan sha'huitërahuëso chachin napotarahue,” ténin Yosë.

²⁸ Iporaso' israiro'sa' co Quisocriso nanamën natëpihuë'. Yosë inimicotopirinahuë', canpitaso' imarama'. Napoaponahuë', israiro'sa'ton acorin piyapinënpita nicacaiso marë'. Iráca Apraan, Isaco, Cacopo, inapita sha'huitërin ni'ton, ipora huanta' shinpita nosoroarin.

²⁹ Nani Yosëri sha'huitohuachin, inachachin nisarin. Co onporonta' nisha nontarin-hue'. Huëntonënuquë aya'compachin, co onporonta' naniantarinhuë'.

³⁰ Iráca co canpitaso' natëpiramahuë', co israiro'sa' nohuantopihuë' ni'ton, Yosë nosoroatënuquëma', catahuarinquëma'.

³¹ Iporaso' israiro'sa' co natëpihuë'. Co natëhuachinarahuë', Yosë catahuarinquëma'. Ina ni'pachina', yonquiantapona' ni'ton, a'na tahuëri inahuanta' nosoroaton, catahuaan-tarin.

³² Yosëri ya'ipi piyapi'sa' tananpitërin ni'ton, co natëtochináchinhuë' cancantopi. Ya'ipinpoa' nosoroainpoaso marë' naporin.

³³ ¡Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoa paya! ¡Ma noyacha yonquirin paya! Ya'ipiya nitotërin. Yonquirinsopita co nitotochináchinhuë' ninin. Naporahuaton, ina pochin cancantacaso' co onporonta' nanitarihuahuë'.

³⁴ “Co insonta inaora Yosë yonquirinso' nitotërinhuë'. ¡Co incari tëranta' nanitërinhuë' noya noya ayonquicaso'!

³⁵ ¿Incarita' ma'sha Yosë quëtërin ni'ton, i'huërëtasos' ya'huërin? Co incari tëranta'” ténin quiricanënuquë.

³⁶ Ya'ipi ma'sha Yosëri ninin. Ina nohuanton, co ta'huantarëhuahuë'. Yosëichin pa'yatacaso marë' ya'huërëhua'. Inaora nohuanton, anoyacancantërinpoa'. Ma noyacha Yosëso paya, itahua'. ¡Inasáchin chinotahua'! Amen.

¹ Yosë na'con nosororinpoa' ni'ton, ya'ipi cancanëma quëran, iyaro'sa', ina imaco'. Iráca Yosë chinotihuachinara, ma'sha tëpapi. Canpitaso nipirinhüë' Yosë marë' nanpitoma', nohuantërin soráchin nico'. Ina yonquiatoma', nani tahuëri noyasáchin nico'. Ina Yosë nohuantërin. Inapohuatama', Yosë noya chinotarama'.

² Iporaso' notohuaro' piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Ma'sharáchin yonquiatona', co Yosë yonquipihuë'. Ama inapita nonancosohüë'. Nani tahuëri Yosë nontoco' yonquirinso chachin quëchinquëma'. Ina yonquihuatama', nohuantërinso chachin anitotarinquëma'. Ina quëran noya noya cancantohuatama', noya ni'sarinquëma'.

³ Yosë nosoroatonco, acorinco piyapi'sa' a'chinta'huaso'. Nani tahuëri catahuarinco. Napoaton pënënanarquëma'. Ya'ipinquëma' sano yonquico'. Ama a'napita nocancosohüë'. Yosë nisha nisha acorinpoa'. Nisha nisha catahuarinpoa' ma'sona nohuantërinso' nicacaso'. Napoaton, co a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'. No'tëquën yonquiatoma', ma'marësona acorinquëmaso' nitotoco'. A'naya a'nayanquëma' anitotarinquëma'.

⁴ Ni'co'. Imira, nantë', ya'pira, inapita ya'huëtërinpoa'. Imira ya'huëtërinpoa' së'quëtacaso marë'. Nantë' ya'huëtërinpoa' iratacaso marë'. Nisha nisha ya'huëtërinpoa' nisha nisha nicacaso marë'. Co ya'ipiya inachachin nipihuë'.

⁵ Inapochachin ya'ipi Quisocristo imarëhuasopita a'naíchin nonënpoa pochin ninëhua'. Ya'ipinpoa' ina imarëhua' ni'ton, ina pochin ninëhua'. Nisha nisha nitotërehuaso' niri-huarahuë', nicatahuarëhua'. A'na huëntonaca ninëhua'.

⁶ Yosë nosoroatonpoa', acorinpoa' nisha nisha nicacaso'. Ma'marësona acohuachinpoa', noya niahua'. A'naquën, yonquirinso chachin anitotërin sha'huicaiso marë'. Anitotihuachinquëma', ya'ipiya no'tëquën sha'huico'.

⁷ Ina nohuanton, a'naquën nitotërin catahuatacaso'. Nitocatahuatohuatama', noya catahuatoco'. A'naquën nitotërin a'chinacaso'. Nitoa'chinpatama', noya a'chinco'.

⁸ A'naquëonta' nitotopi achinicancanacaso'. Nitotohuatama', noya cancantatoma' achinicancanco' imamiachina'. A'naquëonta' ina nohuanton, coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtopi. A'napita quëtohuatama', ama piyapi'sa' noya nicainënnquëmaso marë' quëtocosohüë'. Yosë yonquiatoma', quëtoco'. “Ina nosororinco ni'ton, carinta' nosoro'i,” ta'toma', quëtoco'. A'naquëonta' ina nohuanton chachin, chiníquën nanan ya'huëtopi. Ansianohüë nipon, hua'anhuë nipon ya'conpatama', ama chirotomarahuë', noya pënëntoco'. Noya nonco'. A'naquëonta' ina nohuanton, cania'piro'sa', sa'ahuaro'sa', inapita catahuapi. Inapita nicapoma' pa'patama', noya cancantatoma', catahuaco'.

Ma'pitasona nicacaso' ya'huërinso'

⁹ Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco'. Cancanëma quëran huarë' nosoroco'. Co noyahuë' ninamasopita a'poco'. Noyasáchin nico'.

¹⁰ Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Iyaparima pochin nini'co'. Ama “Caso' noya noyaco,” tocosohüë'. A'napita noya noya ni'co'.

¹¹ Ama chirotomarahuë', noya sacatoco'. Ya'ipi cancanëma quëran noya yonquiatoma', Yosë marë' sacatoco'.

¹² “Yosë ananpitaantarinpoa',” ta'toma', noya cancantoco'. Ma'sha onpohuatama', ama no'huitocosohüë'. Chiníquën cancantatoma', ahuantoco'. Apira apira Yosë nontoco'.

¹³ Imapisopita pahuantohuachina', ma'sha quëtoco'. Ni'toro'sa' ya'notohuachinënnquëma', noya nontatoma', a'caco'.

¹⁴ Piyapi aparisitohuachinënnquëma', ama no'huitomarahuë', noya nontoco'. Yosë nontoco' inahuanta' catahuacaso marë'. Ama Yosëri ana'intacaso' yonquirapicosohüë'.

¹⁵ A'napita na'con yonquico'. Canpitaora ninatanamaso pochin cancantoco'. Noya cancantohuachina', ina marë' canpitanta' noya cancantoco'. Sëtohuachina', sëtoco'.

¹⁶ Noya ninicatoma' ya'huëco'. Ama a'na piyapi tēranta' nocancosohuë'. Topinan piyapi pochin cancantatoma', ya'ipiya catahuaco'. Ama: “Caso' na'con na'con nitotērahuë,” tocosohuë'. Ama ina pochin yonquicosohuë'.

¹⁷ A'na piyapi ma'sha onpotohuachinquëma', ama i'huërētosohuë'. Noya nico' a'napitanta' catahuacaso marë'.

¹⁸ Ama piyapi'sa' no'huicosohuë'. No'huihuachinēnquëma', ama canpitariso' no'huicosohuë'. Onpopionta' nanan anoyatoco'.

¹⁹ Nosoroatēnquëma' iyaro'sa', oshaquëran pēnēnanquëma'. Ama i'huërētosohuë'. Tananpitoco' Yosëri ana'inchin. Quiricanēn quëran naporin: “Co noyahuë' nipisopita cari ana'intarahuë. No'tēquēn ana'intarahuë,” tēnin Yosë.

²⁰ Napoaton “Inimiconëma' tanahuachin, a'caco'. Yamorohuachin, o'shitoco'. Inapotohuatama', inimiconëma' atapanarama',” tēnin anta'.

²¹ Ama sopai natēcosohuë'. Nani ma'sha ayonquirinquëmaso' a'pomiatoco'. Yosë yonquiatoma', noyasáchin nico'. Inapohuatama', sopai minsëarama'.

13

¹ Copirno acorinsopita natēco'. Yosë nohuanton, copirno, chirinchi, coisë, hua'an, inapita ya'huërin. Co Yosë nohuantērinhuë' naporini, co inapita ya'cointonahuë'. Napoaton natēco'.

² Co copirno acorinsopita natēhuatamahuë', Yosënta' co natëaramahuë'. Ina marë' ana'intarinquëma'.

³ Noya nipatama', co hua'ano'sa' no'huiarinēnquëmahuë'. Co natēhuatamahuë', no'huiarinēnquëma' ni'ton, tē'huatacaso' ya'huërin. ¿Nohuantërama' hua'ano'sa' noya nicainēnquëmaso'? Noya nico' nipachin noya ni'inēnquëma'.

⁴ Yosëri acorin a'painēnpoaso marë'. Nipirinhüë', co noyahuë' nipatama', tē'huatoco'. Co topinan quëran chiniquēn nanan quëtērinhuë'. Yosëri acorin co noyahuë' nipisopita ana'intacaso marë'.

⁵ Napoaton hua'ano'sa' natēco' ana'intochinēnquëma'. Isonta' yonquicaso' ya'huërin: “Yosëri acorin natëcaso marë’,” ta'toma', natēco'.

⁶ Ina nohuanton, hua'ano'sa' ya'huërin noya nicacaiso marë'. Ina marë' nani tahuëri sacatapi. Napoaton pahuërētacaso' camaitërinso' pahuërētarama'.

⁷ Ya'ipiya no'tēquēn pahuërētoco'. Hua'ano'sa' catahuacaso marë' pahuërētacaso' ya'huëhuachina', quëtoco'. Chiniquēn nanantopi ni'ton, noya nicatoma', natēco'.

⁸ Nihuitohuatama', a'naroáchin pahuërētoco'. Ya'ipi piyapi nosoroco'. Inaso' na'con na'con Yosë nohuantërin. Nosorohuatama', iráca pēnētërinso' noya natëarama'.

⁹ Iráca pēnēntohuachina, itërin: “Sa'ahuanpatama', ama a'na sanapi sē'huacosohuë'. Ama tēpatocosohuë'. Ama manta' ihuatocosohuë'. Ama nonpinapicosohuë'. Ama a'na piyapi ma'shanēnpita nohuantapatocosohuë’,” tēnin. Ninosorohuatëhua', ya'ipi Yosë pēnēninpoaso' natëarëhua'. “Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroquë’,” tēnin Yosë.

¹⁰ A'napita nosorohuatama', co no'huiaramahuë'. Co pinosaramahuë'. Nóya catahuarama'. Napoaton nosorohuatama', Yosë nóya natëarama huachi.

¹¹ Ya'nan imarihua': “Pahuanarin Quisocriso o'mantacaso’,” tēnhua'. Iporaso nipirinhüë' nani o'mantacaso' tahuëri ya'caritëriarin. Naporo' nicha'ësarinpoo'. Napoaton ama huë'erëso pochin yonquicosohuë'. Yosë no'tēquēn natēco'.

¹² Hua'qui' piyapi'sa' co noyahuë' nicatona', tashi pochin cancantopirinhüë'. Iporaso' Siniro tahuërinēn ya'caritëriarin. Napoaton ama tashi pochin cancantahuasohuë'. Sontaro'sa' hua'na quëran a'mopiso pochin tahuëri pochin cancantatëhua', noyasáchin niahua'.

¹³ Tahuëri nipachina, a'ninquëchin ni'ton, noyasáchin ninë'. A'naquēnso nipirinhüë' pitasachin pa'yatopi. Na'a tahuëri nansarápi, o'osápi, coshatápi, no'piápi. Ama pitaso'

pa'yatocosohuë'. Ama no'piciosohuë'. Ama pi'pisha tēranta' nimonshitacamaso' yonquicosohuë'. Ama nino'huicosohuë'. Ama a'na piyapi noyapatoma', no'huicosohuë'.

¹⁴ Sontaro'sa' hua'na a'mopiso pochin Quisocristo ya'copirinpoa' ama sopai minsēinpoaso marēhuë'. Napoaton Quisocristo na'con yonquiatoma', ina pochachin cancantoco'. Ina natētoma', ama pi'pian tēranta' yonquicosohuë' co noyahuë' nicacamaso marē'.

14

Co ninocanacaso' ya'huërinsohuë'

¹ A'naquēnsō' Quisocristo imasapirinahuë', co ya'ipi cancanēna quēran natēyātērapihuë'. “Pēnētērinsona' natēcaso' ya'huërin,” topi. Inapitanta' huë'pachina', noya nontoco'. “Huēco' iyaro'sa' Yosē chinotahua’,” itatoma', cortoque ichiya'conco'. Ama ninocanacamaso marē' ninontocosohuë'.

² A'naquēnsō' “Quisocristoíchin nicha'ērinpoa' ni'ton, ya'ipi cosharo' noya capacaso’,” ta'tona' ya'ipi ca'pi. A'napitaso nipirinhuë', “Nosha ca'patēhua', oshahuanēhua’,” ta'tona' ya'ipi nosha a'popi.

³ Nosha ca'patama', ama nosha a'poro'sa' nocancosohuë'. Nosha a'pohuatamanta' “Nosha ca'nama' ni'ton, co noyahuë' ninama’,” ama itocosohuë'. Cato chachinquēma' Yosē noya ni'ninquēma' ni'ton, ama ninapotocosohuë'.

⁴ Co a'napita piyapinēn nocanacaso ya'huërinhuë'. Piyapinēn noya nipachina, co noyahuë' nipachinanta' hua'anēni nitotarinsō'. Yosēíchin ya'ipinpoa' hua'anētērinpoa' ni'ton, no'tēquēn sha'huitarinpoa'. Inasáchin nanitērin achinicancaipoaso'. Co canpoa capiniso' ninocanacaso' ya'huërinhuë'.

⁵ Inapochachin a'naquēn: “Cotio chinoto tahuēri noya noya,” topi. Naporo' tahuēri chinotatona', Yosē chinotopi. A'napitaso nipirinhuë' “Nani tahuēri noya Yosē chinotacaso’,” topi. Co tahuēri imarēhuahuë'. Quisocristo imarēhuaso'. Napoaton ama nisha nisha yonquicosohuë'. A'naya a'nayanquēma' cancanēma quēran na'con yonquico' noya nicacamaso marē'.

⁶ Ma tahuērisona chinotohuatama', Yosē yonquiatoma', ina chinotarama'. Inapochachin nosha ca'patama', Yosē yonquiatoma', coshatērama'. “Yosparinquēn, Siniro,” itērama'. Co nosha ca'na'pinquēmahuēnta' Yosē yonquiatoma', coshatērama'. “Yosparinquēn, Siniro,” itērama' canpitanta'.

⁷ Co canpoara nipa'yatacaso marē' ya'huërēhuahuë'. Chiminpatēhuanta' co canpoara marē' chiminarihuahuë'.

⁸ Siniro piyapinēnpoa' ninēhua'. Ina natēcaso marē' nanpitēhua', ya'huërēhua'. Ina yonquinpita chiminarihua'. Nanpihuatēhuanta', inasáchin hua'anētērinpoa'. Ina quēran chiminacaso' nipachin, ina yonquiatēhua', chiminarihua'. Inasáchin imarēhua'.

⁹ Ya'ipinpoa' hua'anētētinpoaso marē' Quisocristo chiminin. Nani chimirin minsērahuaton, chini chiníquēn nanantaton, nanpiantarin. Napoaton nanpirēhuasopita, chiminpisopitanta', ya'ipinpoa' hua'anētērinpoa'.

¹⁰ Ayaro' tahuēri ya'ipinpoa' natanarinpoa' co noyahuë' nipsisopita ana'intacaso marē'. ¿Onpoatonta' nipachin iyaparín nocanan? Co ina pochin nicacaso' ya'huërinhuë'. Yosēíchin no'tēquēn anitotarínpoa'.

¹¹ Iráca quiricanēnquē naporin: “Caso' Yosēco ni'to, co nonpinahuë'.

A'na tahuēri ya'ipi piyapi'sa' isonahuatona', chinotarinaco.

‘Quēmasáchin Yosēnquēn,’ itarinaco,” tēnin Yosē.

¹² Ayaro' tahuēri nanihuachin, ya'ipinpoa' Yosē natanarinpoa'. Ma'marēsona ma'sha ninēhuaso' natanarinpoa'. A'naya a'nayanpoa' no'tēquēn sha'huitacaso' ya'huapon.

Noya noya imacaso marē' nicatahuahua'

¹³ Napoaton ama huachi ninocancosohuë'. A'napita imapisopita catahuaco' noya cancanchina'. Ni'cona anishacancantotama'.

¹⁴ Ya'ipi cosharo' noya capacaso'. Co manta' a'pocaso' ya'huërinhuë'. Siniro Quisoso imato, naporahuë. Napoaton nitotërahuë. A'naquënso nipirinhüë': "Co Yosë nohuantërinhuë' nosha capacaso'," taponaraihuë', ca'pachina', tēhuēnchachin oshahuanpi.

¹⁵ Isonta' yonquico'. A'naquëma' ya'ipi cosharo' noya ca'nama'. A'naquënso nipirinhüë' co nosha ca'pihuë'. "Huëco' ina ca'ahua'," itohuatama', co noyahuë' cancantapona' nimara. "Co noyahuë' capacaso'," taponaraihuë', ca'pachina', co huachi noyahuë' cancantapi. Napoaton inapita nosoroatoma', ama napotocosohuë'. Ama cosharoachin yonquiatoma', a'napita anishacancantocosohuë'. Inapita marënta' Quisocristo chinin.

¹⁶ Ma'sona tëranta' noya nicacaso' ya'huëpirinhüë', a'napita co noyahuë' ni'pachinënquëma', ama napocosohuë'. Ni'cona co noyahuë' nicatënënquëma' nonapichinënquëma'.

¹⁷ Yosë noya hua'anëntërinpoa'. Ina imapatëhua', noya nisarëhua'. Asanocancanarinpoa' ni'ton, co nino'huicaso' ya'huërinhuë'. Yosëso', ca'nëhuaso', o'orëhuaso', inapita co onpopinchin yonquirinhüë'. Ispirito Santo catahuarinpoa' noya cancantahuaso'. Catahuahuachinpoa', capa cancantarihua'.

¹⁸ Ina pochin Quisocristo imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Piyapi'santa' noya ni'sarinpoa'.

¹⁹ Napoaton noya ninicatëhua', ya'hua'ahua'. Nicatahuahua' noya noya imacaso marë'.

²⁰ Ama ca'namaso marë' a'napita anishacancantocosohuë'. Ya'ipi cosharo' noya capacaso'. Co manta' a'pocaso' ya'huërinhuë'. Nipirinhüë', a'naquën co ina natëtonahuë', ca'pachina', co noyahuë' cancantapi. Napoaton co yaca'pachinahuë', naporo' canpitanta' tananpitoco' nisha cancantohuachina'.

²¹ Ama manta' a'napita anishacancantacamaso' yonquicosohuë'. Ca'namaso marë', o'oramaso marë', ama inapita marë' a'napita anishacancantocosohuë'. Iyaparin pochin nosoroatoma', catahuaco' noya noya imacaiso marë'.

²² Ma'sona tëranta' nipatama', "Yosë nohuantërinso' nisarahuë," ta'toma', noya nico'. Cancanënpoa quëran huarë': "Noya nisarahuë," topatëhua', noya cancantarihua'.

²³ Napoaponahuë': "Co Yosë nohuantërinhuë' iso cosharo capacahuaso'," tarihuarahüë', ca'patëhua', oshahuanarihua'. Ina pochin yonquiarihuarahüë' ma'sona tëranta nipatëhua', oshahuanarihua'. Nipirinhüë', "iso cosharo noya capacaso'," tëcaton ca'patan, co oshahuanaranhuë'.

15

Nicatahuacaso' ya'huërinso'

¹ Canpoaso' ya'ipi cancanënpoa quëran imarëhua'. "Quisocristoíchin nicha'ërinpoa'," ta'tëhua', co nisha nisha yonquirëhuahuë'. A'naquënso nipirinhüë' co ya'ipi cancanëna quëran natëyätërapihuë'. Inapitanta' oshaquëran pënënatëhua', catahuahua' noya imaina'. Ama canpoara nohuantërehuasoráchin yonquia'huasohuë'.

² A'napita yonquiatëhua', catahuahua' noya cancanchina'. Catahuahuatëhua', noya noya imasapi.

³ Quisocristoso' co inaora nohuantërinso' yonquirinhüë'. Yosëíchin natërin. Ina nontaton, itërin: "Quëma inimiconënpita Tata, no'huirinënquën. Natëranquën ni'ton, no'huirinaco canta'," itërin. Quiricanënquë naporinso chachin ninin.

⁴ Iráca Yosë quiricanënquë na'con ninshitopi. Canpoanta' yonquicaso marë' napopi. "Iráca imapisopitanta' ma'sha onpoaponaraihuë', Yosë yonquiatona', ahuantopi. Yosëri noya catahuahuachina, imamiatopi. Inapochachin Yosë noya catahuarinpoa' canpoanta'," ta'caso marë' ninshitopi.

⁵ Yosëso' catahuarinpoa' ya'ipiya ahuantacaso'. Ina achinicananinpoa', ina pochin cancantacaso marë'. Ina catahuainquëma' noya ninicatoma' ya'huëcamaso marë'. Quisocriso naporinso pochachin nico'.

⁶ Ina quëran co nisha nisha yonquiamahuë'. Napopináchin cancantatoma', nóya Yosë chinotarama'. Hui'nin chachin hua'anëntërinpoa', Quisocriso imarëhuaso'. “Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoa' paya,” tosarama'.

Nisha piyapi'santa' Yosë imacaiso ya'huërinso'

⁷ Quisocriso co nocaninpoahuë'. Ina pochin canpitanta' ninosoroatoma', ama ninocancosohuë'. Nisha nisha piyapinpoa' ni'tëhua', pi'pisha nisha inachintërëhua'. Nisha nisha nirihuarahuë', noya ninontahua'. Ina quëran “Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, ninosoropi paya,” tosapi.

⁸ Iráca cotioro'sa' shimashonëna' nontaton, Yosëri itërin: “A'na tahuëri Cristo a'paimarahuë,” itërin. Napoaton Quisocriso a'paimarin cotioro'sa' catahuacaso marë'. Sha'huitërin ni'ton, a'paimarin. Co onporonta' nonpininhuë'.

⁹ Nisha piyapi'sarinta' imacaiso marë' o'marin. A'chintohuachinara, inahuanta' Yosë chinotapi. “Ma noyacha nosororinpoa' paya,” tosapi. Quiricanënguë ninshitopi.

“Nisha nisha piyapi'sa' ya'huërinquë, Sinioro, chinotaranquën. Yonquiatënguën, cantararahuë,” tënin.

¹⁰ Ina quëran taantarin:

“Cotioro'sa' Yosë chinotatona', noya cancantopi. Canpitanta' nisha piyapi'sanquëma' nipomarahuë', jina chinotatoma', noya cancantoco!” tënin.

¹¹ Naquëranchin taantarin:

“Tata Yosë chinotatoma': ‘Ma noyanquëncha quëmaso paya,’ itoco'. Nisha nisha piyapi'saquëmanta' ina chinotoco',” tënin.

¹² Isaiasënta' Quisocriso ninoton, ninshitërin.

“A'na tahuëri Quisi shiin nasitimapon.

Cotio piyapi niponahuë', mashotohuachin, ya'ipi piyapi'sa' hua'anëntarin.

Nisha nisha piyapi'sarinta' ina natëtona', ninarapi,” tënin.

¹³ Yosëichin tëhuënychachin catahuarinpoa' chiniquën cancantacaso'. Canpitanta' catahuainquëma' nóya cancantacamaso marë'. Asanocancainquëma'. Inasáchin yonquihuatama', catahuainquëma'. Ispirito Santo ya'ipi nanitaparin. Catahuahuachinquëma', chini chiniquën cancantatoma', noya ninarama'.

¹⁴ Canpitaso' iyaro'sa', nóya piyapinquëma'. Yosë nanamën noya nitotërama'. Napoaton nipënënamaso' nanitarama', tënahuë.

¹⁵ Napoaponahuë', chiniquën miachin pënënatënguëma', ninshitaranquëma' na'con na'con ayonquica'huanquëmaso marë'. Yosë nosoroatonco, acorinco nanamën a'china'huaso marë'.

¹⁶ Quisocriso chachin a'parinco nisha nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Nanamën a'chintarahuë inapitanta' imacaiso marë'. A'chinato, Yosë marë' sacatarahuë. Nisha piyapi'santa' imapachina', Ispirito Santori ya'coancantarin. Noyápiachin cancan quëtarin. Ina marë' Yosëri noya ni'sarin.

¹⁷ Quisocriso catahuarinco ni'ton, nóya a'chinahuë. Napoaton noya cancantërahuë.

¹⁸ Quisocriso noya catahuahuachincora, nisha nisha piyapi'sa' a'chintërahuë. Ina nohuanton, noya ninahuë ni'ton, natëpi. Co catahuarincohuë' naporini, co imaitonahuë'. Napoaton inasáchin sha'huitaranquëma'.

¹⁹ Tëhuënychachin Ispirito Santo ananitërinco ni'ton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë Yosë natëcaiso marë'. Ina ni'sahuatona', natëpi. Ispirito Santori ya'coancantërin ni'ton, imapi. Quirosarinquë a'chintërahuë. Ina quëran pa'sápato, Iricicoquë huarë' Quisocriso nanamën a'chintëra'piarahuë. Ya'ipi parti pënëntërahuë.

²⁰ Insëquësona a'na piyapiri a'chintohuachina, co inaquëso' a'chinahuë'. Co Quisocristo nohuitopiquëhuë' pa'nahuë. Ina marë' acorinco ni'ton, inaporinguërächin a'china'huaso' nohuantërahuë.

²¹ Yosë quiricanënguë ninorin:

“Nisha nisha parti co Yosë nanamën natanaponaraihuë', natanapi.

Co nitotopirinahuë', a'na tahuëri nitotapi,” tënin.

Ipora huarë' nisha nisha parti a'chintërahuë.

Nomaquë yapa'ninso'

²² Napoaton hua'qui' nicapënguëma' yapa'pirahuë', pa'sápato, co nanitërahuë'.

²³ Isëquë nani ya'ipi a'chintërahuë. Naporahuaton, ya'nipishahuë' yani'nanquëma ni'ton, iporaso' nicapënguëma' pa'sarahuë.

²⁴ Nani yonquirahuë Ispania'pa' a'china'huaso marë'. Inatohua' pa'pato, ni-rapënguëma'. Naporo huarë' ninohuitarihua'. Hua'quimiáchin yacapatënguëma', pi'pian tëranta' a'chintaranquëma'. Ina quëran yapa'pato, catahuaco noya pa'i, topirahuë'.

²⁵⁻²⁶ Iporaso nipirinhue' Quirosarinquë'ton pa'sarahuë. Inatohua' na'a imapisopita ya'huëpirinhue'. Ma'sha pahuantopi ni'ton, parisitapi. Ina natantahuatona', Masitoniquë imapisopitari inahuara nohuanton yacatahuapi. Acayaquë imapisopitarinta' yacatahuapi. Pahuantërinopita nosoroatona', coriqui yontonpiso' quëtërinaco. Ina quëtonta'huaso marë' pa'sarahuë.

²⁷ Inahuanta' Quisocristo imapi ni'ton, catahuatacaiso' pa'yatopi. “Cotioro'sa' imapisopita Yosë nanamën nitotatona', a'chintërinënpoa' ni'quëhuarë', canpoarinta' ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nisha piyapinpoa' nipirëhuahuë', Yosë nohuitacaso marë' catahuarinënpoa' ni'ton, canpoarinta' catahuahua' ama ma'sha pahuanchinasohue',” nitopi.

²⁸ Napoaton cari coriqui quëtapo pa'sarahuë. Huënantahuato, nicapënguëma' pa'sarahuë. Ina quëran Ispaniaquë pa'sarahuë.

²⁹ Canpitataquë pa'pato, Quisocristo noya catahuarinco nanamën a'chinta'huanquëmaso marë', tënhue.

³⁰ Canpitanta' iyaro'sa' Quisocristo imarama'. Ispirito Santo catahuarinpoa' ni'ton, ninosoroarëhua'. Napoaton chiniquën Yosë nontoco' catahuainco.

³¹ Cotia parti na'a piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Inatohua' pa'pato, Yosë nontoco' ama macainacoso marëhuë'. Naporahuaton, coriqui quëtontahuato, Yosë nontoco' cotioro'sa' imapisopita Quirosarinquë ya'huëpiso' noya nicainacoiso marë'.

³² Ina quëran Yosë nohuanton, canpitataquë pa'sarahuë. Noya cancantato, nontaranquëma'. Noya ninontohuatëhua', chiniquën cancantarahuë.

³³ Yosëíchin asanocancaninpoa'. Canpitanta' noya catahuainquëma', tënhue. Amen.

16

Nipayarinsopita yonquirinso'

¹ Imoya Huipi noya sanapi, tënhue. Inanta' noya imarin. Sincriaquë ya'huaton, tiacona ya'conin. Inaquë imapisopita na'con catahuarin ni'ton, noya ni'co'.

² Canpitataquë canconpachin, Quisocristo imarama' ni'ton, noya nontoco'. Ma'sha pahuantohuachin, quëtoco'. Ina sanapi na'a piyapi'sa' catahuarin. Canta' catahuarinco.

³ Pirisira, Aquiro, inapita yonquiato, saludos a'patarahuë. Na'con catahuarinaco Quisocristo nanamën a'chinaca'huaso marë'.

⁴ Iráca a'napita yatëpapurinacohue', inapita co chimirin të'huatatonaraihuë', catahuarinaco. Ina marë' pi'píshachin shichiminaponaraihuë', catahuarinaco ni'ton, cha'ërahuë. Ina marë' “Yosparinquën,” itërahuë. Nisha piyapi'sa' imapisopitarinta' “Yosparinquën,” itopi inahuarinta'.

⁵ Aquiro pëinënquë chachin a'naquën niyontonpi Yosë chinotacaiso marë'. Inapitanta' yonquiato, saludos a'patarahuë. Ipinitonta' saludos a'patarahuë. Asia parti pa'patëra, ina'ton Quisocristo imarin. Inaro'co noya nipayarai.

⁶ Marianta' saludos a'patarahuë. Na'con catahuarinquëma'.

⁷ Antronico, Coniasë inapitanta' saludos a'patarahuë. Inapitaso' ca pochin cotio piyapi nipi. Quisocristo imapi anta'. Imaraiso marë' napopináchin tashinan pëiquë po'morinacoi. Yosë nohuanton, iráca inahuanta' acopi a'chinacaiso marë'. Noya a'chinpi. Co'huara ca imayatërasocohuë', imapi.

⁸ Anpriasënta' saludos a'patarahuë. Inanta' Quisocristo imarin. Inaro'co noya nipayarai.

⁹ Orpanonta' saludos a'patarahuë. Inanta' noya catahuarincoi Quisocristo nanamën a'china'huaiso marë'. Istaquisënta' noya nipayarai ni'ton, saludos a'patarahuë.

¹⁰ Apirisënta' saludos a'patarahuë. Ya'ipi cancanën quëran Quisocristo natërin. A'napitari aparisitopirinahuë', co a'porinhuë'. Aristoporo pëinënquë ya'huëpisopitanta' saludos a'patarahuë.

¹¹ Irotiononta' saludos a'patarahuë. Inanta' cotio piyapi. Narsiso pëinënquë ya'huëpisopitanta' Quisocristo imapisopita saludos a'patarahuë.

¹² Imoya Tripina, Imoya Triposa, inapitanta' saludos a'patarahuë. Nani tahuëri piyapi'sa' catahuapi Yosë imacaiso marë'. Imoya Pirisitanta' noya ni'nahuë. Inanta' na'con piyapi'sa' catahuarin ni'ton, saludos a'patarahuë.

¹³ Noponta' saludos a'patarahuë. Nóya Quisocristo marë' sacatërin. A'shionta' yonquirahuë. Mamahuë pochin ni'nahuë carinta'.

¹⁴ Asincrito, Priconti, Irimasë, Patropasë, Irimisë, ya'ipi imapisopita inaquë ya'huëpiso', inapitanta' saludos a'patarahuë.

¹⁵ Piroroconta' Coniarë chachin saludos a'patarahuë. Nirionta' oshinë chachin yonquiato, saludos a'patarahuë. Orinpasënta' yonquiarahuë. Ya'ipi imapisopita inapitarë' niyontonpiso' saludos a'patarahuë.

¹⁶ Imaramasopita capini noya ninosoroatoma', nisë'quëco'. A'napita Quisocristo imarinsopitanta' nisha nisha parti ya'huëpisopita saludos a'patarinëinquëma'.

¹⁷ Quisocristo nanamën nóya a'chintërinëinquëma'. A'naquënso nipirinhuë' co no'tëquën a'chinpihuë'. Yaanishacancantopi. Ni'cona, iyaro'sa', nonpintochinëinquëma'. Insëquësona a'chintohuachinara, nisha nisha yonquiapi. Ama inapita natancosohuë'. Tananpitoco' pa'ina'.

¹⁸ Quisocristosó' hua'anënpoa' nipirinhuë', co inapitariso' natëpihuë'. Inahuara nohuantopisoráchin yonquiapi. Noyasha nonaponaraihuë', co no'tëquën nonpihuë'. Co noya nitotopiquëhuë' a'chintohuachinara, a'naroáchin nonpintopi.

¹⁹ Canpitaso nipirinhuë' noya natërama' ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' natantopi. Ina marë' noya cancantërahuë. Na'con yonquico' noya nicacamaso marë'. Ama oshahuanamaso marë' yonquicosohuë'.

²⁰ Yosëíchin catahuarinpoa' sano cancantacaso'. Sopai yanonpintopirinquëmahuë', Yosë catahuarinquëma' ni'ton, a'naroáchin sopai minsëarama'. Canpita marë' Yosë nontarahuë. Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo noya catahuainquëma', ténahuë.

²¹ Timotionta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' catahuarinco a'china'huaso'. Nosio, Cason, Sosipatro, inapitanta' saludos a'patarinëinquëma'. Inapitaso' cotio piyapi'sa'.

²² Ca Tirsioico iso quirica ninshitaranquëma'. Paono sha'huitërinco' ninshitaranquëma'. Canpitanta' Yosë imarama' ni'ton, saludos a'pataranquëma'.

²³ Acayonta' yonquiatëinquëma', saludos a'patarinquëma'. Ina pëinënquë yacapatërahuë. Inaquë chachin imaraisopita niyontoni Yosë chinota'huaiso marë'. Iraisitonta' saludos a'patarinquëma'. Iso ninanoquë coriqui tapanapi inaso'. Iya Coartonta' saludos a'patarinquëma'. [

²⁴ Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo na'con catahuainquëma'. Amen, tēnahuë.]

Ma noyacha Yosëso paya, itahua'

²⁵ Nani tahuëriya Yosë chinotahua'. Ya'ipi nanitaparin. Ina achinicananinquëma' imamiatacamaso marë'. Nanamën tēninsō pochachin catahuarinquëma'. Ina nanan chachin a'chintēranquëma'. Quisocristo nanamën inaso'. Iráca quëran huarë' co nanamën nitotopirinahuë', iporaso' Yosë anitotërinpoa'.

²⁶ Quiricanën quëran anitotërinpoa'. Iráca a'naya a'naya ninotona', Yosë nohuanton, ninshitopi. Iráca quëran huarë' Yosë ya'huërin. Co onporonta' chiminaponhuë'. Nanpimiatarin. Ina nohuanton, nanamën ya'ipi parti sha'huiarëhua'. Nisha nisha piyapi'sa' anitotarëhua' natëcaiso marë'.

²⁷ Yosëichin chinotacaso' ya'huërin. Ináichin ya'ipi nitotërin. Quisocristo catahuarinpōa' noya noya ina chinotacaso marë'. Ipora quëran huarë' inasáchin chinotahua'. Ama onporonta' naniantahuasohuë'. Amen. Nani ninshitēranquëma huachi.

Paono

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' isëquë noya ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Sostinisëro'co nanan a'patarainquëma'.

² Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Canpitanta' Yosë huëntonëncuë ya'conama'. Quisocristo imapatama', anoyacancantërinquëma' ni'ton, noyápiachin cancantërama'. Yosë acorinquëma' piyapinënpita nicacamaso marë'. Nisha nisha parti a'napitanta' Quisocristo imapi. Ya'ipinpoa' ina hua'anëntërinpoa'. A'na huënton pochin ninëhua'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Yosë catahuarinpoaso'

⁴ Quisocristo imapatama', Yosë nosoroatëncuëma', catahuarinquëma'. Ina marë', "Yosparinquën," itërahuë Yosë.

⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, na'con catahuamiatërinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya yonquiatoma' noya nia'chintarama'. Yonquirinso chachin anitotërinquëma'.

⁶ Quisocristo nanamën a'chintohuatëncuëma', Yosë catahuarinquëma' natëcamaso marë'. "No'tëquën sha'huitërinpoa'," ta'toma', natërama'.

⁷ Canpitaora co nanitëramahuë' Yosë pochin cancantacamaso'. Nipirinhuë', Yosë ananitarinquëma'. Co manta' pahuantarinquëmahuë' noya nicacamaso marë'. Catahuarinquëma' ni'ton, noya cancantatoma', Siniro Quisocristo o'mantacaso' tahuëri ninarama'.

⁸ O'mantaquë huarë' inaso' achinicananarinquëma'. Oshanëma' inquitatëncuëma', noyápiachin cancan quëtërinquëma'. Imamiatarama' ni'ton, o'mantahuachin, co insonta' ana'intarinquëmahuë'.

⁹ Yosë co naniantarinquëmahuë'. Sha'huitërinquëmaso chachin catahuarinquëma'. Nani acorinquëma' hui'niñ nohuitacamaso marë'. Quisocristo chachin hua'anëntërinpoa huachi.

Nisha nisha imapiso'

¹⁰ Apira iyaro'sa' Siniro Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, pënënananquëma'. Ina imarama' ni'quëhuarë', noya ninontoco'. Ama nisha nisha yonquiatoma', a'na' a'na' imacosohuë'. Napopináchin yonquiatoma', noya nini'toma' ya'huëco'.

¹¹ A'naquëma', iyaro'sa', canpita capini nino'huirama', natantërahuë. Croi quëmopinënpita sha'huitirincó.

¹² Nisha nisha nonama': "Paono imarai," tënama' a'naquëma'. "Quiyaso' Aporosë imarai," tënama' a'naquëma'. A'naquëmanta': "Pitro imarai," tënama'. A'naquëmaso nipirinhuë': "Cristo imarai quiyaso'," tënama'.

¹³ A'naíchin Cristo ya'huërin imacaso'. ¿Onpoatomata' nipachin nisha nisha imarama'? ¿Caso' co canpita oshanëma marë' corosëquë patanantërinacohuë! Aporintohuachinëncuëmara, ¿ma'ta' tënama'? "Paono imarahüë," co tënamahuë pora.

¹⁴ Co na'aguëma' aporintëranquëmahuë'. Crispo, Acayo, inaíchinquëma' aporintëranquëma'. Ina marë' noya cancantërahuë.

¹⁵ Na'aguëma' aporintëranquëma' naporini, "Paono aporintërincoi ina imaca'huaiso marë'," ichitomacohuë'. Co napotamacoso' nohuantërahuë'.

¹⁶ I'yan, Istipanasënta', sa'in, hui'ninpita, inapitarë chachin aporintërahuë. Inaíchín aporintërahuëso', topirahuë'. Co huachi a'na yonquirahuë'.

¹⁷ Nanamën a'china'huaso marë' Quisocristo acorinco. Co aporinta'huaso marë' acorincohuë'. A'chintohuatënguëmara, co na'con nitotoro'sa pochín nontëranquëmahuë'. Quisocristo corosëquë chiminín oshanënpoa' inquitinpoaso marë', ténahuë. Inaíchín nanitaparín nicha'ëinpoaso'. Napoaton inasáchin a'chinahuë. Nisha nisha a'chinahuë naporiní, Quisocristo nianchitomahuë'. Inaíchín yonquihuatëhua', tēhuëncachín anoyacancantërinpoa'.

Quisocristo chiníquën nanantaton, nicha'ëinpoaso'

¹⁸ A'chinpatëra, “Quisocristo corosëquë chiminín nicha'ëinpoaso marë',” itërahuë. A'naquën natanpachinara, tēhuapi. Naporinsopita chiminpachina', parisitomiatapi. Canpoaso nipirínhuë' noya natanëhua'. Nani Yosë anoyacancantërinpoa'. Yosëíchín nanitaparín nicha'ëinpoaso'.

¹⁹ Quiricanën quëran itapon:

“A'naquënso' nani ma'sha nitotaponaraihuë', co noya yonquipihuë'. Inahuara cha'ëcaiso' yonquipirínahuë', co nanitapihuë'.

Nani ma'sha yonquiaponaraihuë', napoonín yonquipi,” tēnin Yosë.

²⁰ A'naquën inahuara yonquinëna quëran nani ma'sha nitotopi. A'naquënta' nitotachinapi. A'naquëonta' míso nonpi. Inapopirínahuë', ¿ma'ta' ina marë' canapi? Co manta' canapihuë'. “Co nanamëhuë' imatomahuë', napoonín yonquirama',” itërin Yosëri.

²¹ Ina nohuanton, piyapi inahuara yonquinëna quëran co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso'. Quisocristo chiminínso' a'chinárai. A'naquënso' ina natanpachinara, tēhuapi. Canpoaso nipirínhuë' natëhuatëhua', anoyacancantërinpoa'. Ina Yosë nohuantërin.

²² Cotioro'saso' co yanatëtopihuë'. “Yosë pochín niquë'. Ina ni'patoi, natëarainquën,” toconpi. Nisha piyapi'santa' co yanatëtopihuë'. Na'con na'con nitotacasaráchin yonquipi. “Quiyaora yonquinëhuëi quëran nitotarai,” topi.

²³ Quiyaso nipirínhuë' Quisocristo nanamënáchin a'chinai: “Corosëquë canpoa marë' chiminín,” tēnai. Cotioro'saso' co natëtopihuë': “Inaso' Yosë hui'nín naporiní, co chimiintonhuë',” toconpi. Nisha piyapiro'sarinta' co nohuantatonaraihuë', tēhuapi.

²⁴ Canpoaso nipirínhuë' Yosë huayoninpoa' ni'ton, Quisocristo imarëhua'. Inaso' no'tëquën yonquirín. Ya'ipiya nitotaton, no'tëquën anitotërinpoa'. Inasáchin nanitaparín anoyacancantínpoaso', tēnëhua'. Quiyanta' cotio piyapicoi nipiraihuë', canpitanta' nisha piyapinquëma' nipomarahuë', Yosë nohuanton, imarëhua'.

²⁵ A'naquën Quisocristo nanamën tēhuapi. “Quiyaso' na'con na'con nitotërai,” topirínahuë', Yosëso' noya noya yonquiaton, no'tëquën anitotërinpoa'. A'naquëonta' “Co inaso' chiníquën nanantërinhuë',” ta'tona', co natëtopirínahuë'. Yosëso' ya'ipi nanitapaton, anoyacancantërinpoa'.

²⁶ Ni'co' iyaro'sa'. Na'aquëma' co na'con nitotopiramahuë', Yosë huayoninquëma'. Co chiníquën nanantona'piro'sa pochín nipiramahuë', nohuantërinquëma'. Caraíchín ma'huano'saso' imasapi.

²⁷ Yosë nohuanton, na'a topinán piyapi'sa' imasapi. A'naquënso' nipirínhuë' na'con nitotaponaraihuë' co imapihuë'. Chiníquën nanantopirínahuë', co Yosëri nicha'ërinhuë'. Inapita atapanacaso marë' Yosë nohuanton, na'a topinán piyapi'sa' imasapi.

²⁸ Iporaso' a'naquën nocaninënpoa'. “Canpitaso' topinán piyapi'sanquëma'. Co manta' nitotëramahuë'. Napoonama',” itopirínënpoahuë', Yosëso' nohuantërinpoa'. Inapitaso' chiníquën nanantaponaraihuë', co imapihuë' ni'ton, ya'ipi Yosëri ayatarín.

²⁹ Co insonta' inaora cha'ëponhuë'. Yosë'pa' huanihuatëhua', co inquënpoa tëranta' nanitarihuahuë': “Caso' noyaco,” ta'caso'.

³⁰ Yosë nohuanton, Quisocristo imarëhua'. Imapatëhua', ya'coancantërinpoa' ni'ton, yonquínahuan pochin Yosë ni'ninpoa'. Naporahuaton, catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso'. Oshanënpoa' inquitohuachinpoa', noya huachi ni'ninpoa'. Nasha cancan quëtërinpoa' noya nicacaso marë'. Quisocristo chachin nicha'ërinpoa'.

³¹ “ ‘Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyacancantërinpoa' paya,' nitahua'. ‘Quiyaso' noya noyaco'i,' ama tocosohuë',” ténin Yosë quiricanënguë'.

2

Quisocristo nanamën sha'huirinsó'

¹ Canpitataquë pa'patëra, Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Co iyaro'sa' míso nona'pi pochin nontëranquëmahuë'. Co na'con na'con nitotërinso pochin a'chintëranquëmahuë'.

² Co'huara pa'shatërapohuë', yonquirahuë. “Quisocristo naporinsoáchin a'chinarahuë. Corosëquë oshanënpoa' marë' chimininsó' a'chinchí,” ta'to, inaíchin sha'huitëranquëma'. Inasáchin imacamaso marë'.

³ Canpitataquë ya'huasoco, co chiníquën cancantërahuë'. “Co caora nanitërahuë' noya a'china'huaso',” ta'to, naporahuë'.

⁴ Co na'con nitotona'pi pochin nontëranquëmahuë'. Ispirito Santo chachin catahuarinco nanamën nóya a'china'huaso marë'. Inaso' ya'ipi nanitaparín. Natanpatama', “Yosë nanamën chachin a'chintërinpoa',” ta'toma', natërama'.

⁵ Napoaton co piyapi yonquirinsó' imaramahuë'. “Yosëíchin ya'ipi nanitaparín,” ta'toma', natërama'.

Yosë anitotërinpoaso'

⁶ Napoaponahuë', chinoton pochin cancantopisopita a'chintohuato'i, ya'ipi Yosë yonquirinpoaso' a'chintërai. Co piyapi'sa' yonquipiso' a'chinaihuë'. Co hua'ano'sa' yonquipiso tëranta a'chinaihuë'. Inapitaso' inahuara yonquipisoáchin yonquiatona', co Yosë pochin yonquipihuë' ni'ton, ta'huantapi.

⁷ Co inapita pochin a'chinaihuë'. Yosë yonquirinsó' chachin a'chinai. Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', Yosë ninotonpoa', yonquirinpoa' anoyacancantínpoaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'. Iráca co insonta' nitotopirinahuë', iporasó huachi Yosë anitotërinpoa' ni'ton, a'chintërainquëma'.

⁸ Hua'ano'saso' co nitotopihuë'. Nitotopi naporini, co Quisocristo tëpa'itonahuë'. Inaso' Yosë chachin. Noya noya nipirinhüë', tëpapi.

⁹ Napoaponahuë', Yosë quiricanënguë naporin: “Yosë nosorohuatëhua', noya noya catahuarinpoa'. Noya nininsopita nani tapatërinpoa'. Co inso tëranta' ina pochin ni'chininhüë'. Co incari tëranta' nataninhüë'.

Yosë noya yonquirinpoaso', co insonta' inaora nitotërinhuë',” ténin quiricanënguë'.

¹⁰ Imarëhuasopitaso nipirinhüë', nitotërëhua'. Yosë nohuanton, Ispirito Santo anitotërinpoa'. Ya'ipi Yosë yonquirinsopita Ispirito Santo nitotërin.

¹¹ Co insonta' piyapi yonquirinsó' nitotërinhuë'. Ispiritonën tëhuënchinso nitotërin. Inapochachin Ispirito Santonta', Yosë ispiritonën ni'ton, yonquirinsó' chachin nitotërin.

¹² Imarëhuasopitaso' co piyapi yonquipiso' imarëhuahuë'. Yosë nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. A'chintínpoaso marë' a'patimarinpoa'. Ya'coancantohuachinpoara, Yosë yonquirinpoaso' anitotërinpoa'.

¹³ Quiyanta' ina nitotato'i, a'napita a'chintarai. Co quiyaora yonquínëhuë'i quëran a'chinaihuë'. Ispirito Santo ayonquirinco'i noya a'china'huaiso marë'. Chinoton pochin cancantopisopita a'chintohuatoira, ma'sona tapon naporinsopita a'chintarai.

¹⁴ A'naquënso nipirinhüë' piyapi yonquirinsoráchin nitotatona', co nohuantopihuë' Yosë nanamën natanacaiso' ni'ton, tëhuaconpi. Ispirito Santoráchin catahuarinpoa' natëtacaso'. Napoaton co imarinsopitasohuë' natanaponaraihuë', co nanitopihuë' no'tëquën yonquicaiso'.

¹⁵ Ispirito Santo catahuahuachinpoa', no'tëquën yonquiarihua'. A'napitaso' co canpoa pochin yonquipihuë'. Co nitotatonaraihuë': "¿Onpoatomata' ina pochin yonquirama?" itërinënpoa'.

¹⁶ Quiricanënguë naporin: "¡Co insonta' Yosë yonquirinso' nitotërinhuë'! ¡Co incari tëranta' nanitërinhuë' ina a'chintacaso'!" tënin. Canpoaso nipirinhüë' Quisocristo imapatëhua', yonquirinso chachin ayonquiarinpoa huachi.

3

Inpriatoro'sa pochin nipiso'

¹ Ya'ipi Yosë nanamën iyaro'sa' yaa'chintopiranquëmahuë', co ipora nanitërahuë'. Ispirito Santo cancanëma quëran huarë' natërama' naporini, na'con a'chinchitënguëmahuë'. Co noyahuë' yonquiramasopita co naniachátëramahuë'. Quisocristo imapiramahuë', hua'huishin pochin cancantërama'.

² Ni'co'. Hua'huishin sho'shoíchin nanpitërin. Co coshachatërarinhüë'. Inapochachin canpitaso' ninama'. Ya'nan a'chintaponquëma', pi'pian a'chintëranquëma'. Aquëtë' yaa'chintopiranquëmahuë', co nanichátëramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Iporahuanta' co nanitëramahuë'.

³ Co noyahuë' yonquiramasopita co naniachátëramahuë'. Canpita capini ninoyapatoma', nino'huirama'. ¿Onpoatonta' canpitaora nohuantëramasoachin yonquiconama'? Nisha nisha yonquiatoma', co imapisopitahuë' pochin cancantërama'.

⁴ "Paono imarai quiyaso'," tënama' a'naquëma'. "Quiyaso' Aporosë imarai," tënama' a'naquëmanta'. Ina pochin nonatoma', co imapisopitahuë' pochin yonquirama'.

⁵ Co ca imamacoso' ya'huërinhuë'. Aporosënta' co imacaiso' ya'huërinhuë'. Quiyanta' topinan piyapicoi nipiraihuë', Yosë sha'huitërincoi ni'ton, a'chintërainquëma'. Natanpatama', Yosë imasarama'.

⁶ Ni'co'. Iminpatëra, a'naso' sha'tërin. Ina quëran a'nanta' pacarapiton, i'shaquë oporapitërin noya papotacaso marë'. Nipirinhüë', Yosëriíchin apapotërin. Inapochachin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. Ina quëran Aporosënta' a'chintantarinquëma'. A'chintopirainquëmahuë', Yosëso' anoyacancantërinquëma'.

⁷ Napoaton co ca imamacoso' ya'huërinhuë'. Aporosënta' co imacaiso' ya'huërinhuë'. Yosë anoyacancantërinquëma' ni'ton, inasáchin yonquicamaso' ya'huërin.

⁸ Sha'tërëso pochin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. A'nari i'shaquë oporapitërinso pochin Aporosënta' a'chintantarinquëma'. Catocoi chachin Yosë inpriatonën pochin ninai. Inpriatoro'sa' sacatohuachinara, hua'anëni pahuërerin. Onpopinsona sacatohuachinara, no'tëquën pahuërerin. Inapochachin quiyaso' Yosë marë' sacatarai ni'ton, ina acanarincoi.

⁹ Quiyaso' Yosë a'parincoi ina marë' sacata'huaiso'. Canpitaso nipirinhüë' Yosë sha'tërinso pochin ninama'. Naporahuaton, Quisocristo imarama' ni'ton, Yosë pëinën pochin ninama'.

¹⁰ Natëricho quëran yapëihuatëra, acopo' ihuatahuatë', siminto acorë'. Ina'ton acorëso pochin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. Yosë catahuarinco no'tëquën a'china'huaso'. Ina quëran a'napitanta' a'chintantarinënguëma'. Napoaponahuë', a'naya a'naya noya yonquiaton pëirinso pochin a'napita noya a'chintacaso' ya'huërin.

¹¹ Quisocristoso' ina siminto pochin ninin. Yosë nohuanton, ya'huërin. Co a'na ya'huërinhuë'. Co ina imapatëhuahuë', co onporonta' Yosë nohuitarihuahuë'.

¹² Siminto nani acohuachina, nisha nisha quëran pëipi. A'naquën oro, prata, inapita quëran pëipi. Nisha nisha na'piro'sa' pa'ton nininsopita quëran pëipi. A'naquënso nipirinhüë' nara, panpë, piquira, inapita quëran pëipi.

¹³ Tachiton nininso quëran pëipatëra, noya ninin, co huiquitërinhuë'. Nipirinhüë', nara, panpë, piquira inapita quëran pëipatëra, a'naroáchin huiquitërin. Inapochachin ayaro'

tahuëri Yosë ya'ipinpoa' ninëhuasopita pën quëran tënarin. Naporo' ya'ipi piyapi'sa' nitotapi.

¹⁴ Noya nipatëhua', tachiton quëran pëirinso pochin nisarëhua'. Inaso' co huiquitërinhuë' ni'ton, Yosë noya ni'sarinpoa'. A'napita catahuarëhua' noya imacaiso marë'. Napoaton inápaquë acanaarinpoa'.

¹⁵ A'naquënso nipirinhüë' Yosë imaponaraihuë', co ya'ipi cancanëna quëran imapihuë'. Co a'napita catahuapihuë' noya imacaiso marë'. Napoaton pëi' huiquitërinso pochin nisapi. Yosë'pa' paponaraihuë', co ina marë' sacatopihuë' ni'ton, inápaquë co manta' canaapihuë'.

¹⁶ Yosë imapatëhua', ina pëinën pochin ninëhua'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', cancanënpoaquë ya'huërarin. ¿Co ina nitotëramahuë' ti?

¹⁷ Canpitaso' Yosë pëinën pochin ninama' ni'ton, a'na piyapi atapicancanpachinquëma', Yosëri chiniquën ana'intarin. Yosë pëinënuëso' noyasáchin nicacaso' ya'huërin.

¹⁸ Ama inquëma tëranta' isoro'paráchin yonquiatoma', ninonpintocoso'huë'. “Caora noya noya nitotërahuë,” co ta'caso' ya'huërinhuë'. Ama ina pochin yonquicoso'huë'. “Caora co no'tëquën yonquirahuë'. Catahuaco Siniro noya yonqui'i,” topatama', Yosë catahuarinquëma' noya noya yonquicaso'.

¹⁹ Co imapisopitaso'huë' nani ma'sha nitotaponaraihuë': “Co no'tëquën yonquipihuë',” ténin Yosë. Quiricanën quëran anitotërinpoa'. “Na'con nitotatona', piyapi'sa' nonpintopirinhüë', co nanitopihuë' Yosëso' nonpintacaiso'. Inari na'con na'con nitotaton, minsëarin,” ténin.

²⁰ Yosëso' ya'ipi nitotërin. “Piyapi'sa' na'con yonquipirinhüë', napoonin yonquipi,” ténin anta'. Quiricanën quëran naporin.

²¹ Napoaton ama piyapi'sa' pa'yatocoso'huë'. “Paso' quëmapi noya noya a'chintërincoi,” ama tocoso'huë'. Yosëichin pa'yatacaso' ya'huërin. Inari ya'ipi acorin canpita marë'.

²² Ina nohuanton, carinquëma' a'chintëranquëma'. Aporosë, Pitro, inapitanta' Yosëri a'parin a'chintinquëmaso marë'. Nani ma'sha isoro'paquë quëtërinpoa' noya ya'huëcaso marë'. Anoyacancantërinpoa' Yosë nohuitatëhua' noya noya nanpicaso marë'. Chiminpatëhua', ya'huërin'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Ipora tahuëri'sa' noya catahuarinpoa'. O'mantacaso' tahuërinta' co naniantarinpoahuë'. Noyasáchin yonquirinpoa'.

²³ Quisocriso anoyacancantërinpoa' ni'ton, inasáchin imacaso' ya'huërin. Inaso' hua'anëntërinpoa'. Tata Yosëri chachin a'paimarin.

4

Yosë marë' sacatëraiso'

¹ Hua'qui' piyapi'sa' co Yosë nanamën nitotopihuë' ni'ton, Yosë a'parincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Quisocriso inpriatonën pochin ninai. Ina yonquico'.

² Inpriatonpo' nipatëra, hua'anënpo' no'tëquën natëcaso' ya'huërin. Inapochachin Yosë hua'anëntërincoi ni'ton, inasáchin natëcaso' ya'huërin.

³ Napoaton sha'huirapihuatamaco, co ina yonquirahuë'. Piyapi yonquirincoso' co yonquirahuë'. Co caora tëranta' nisha'huirapica'huaso' yonquirahuë'.

⁴ Noya mini natërahuë, topirahuë', co caso' Yosë pochin nitotërahuë'. “Noyaco,” ténahuëso marë' co Yosë noya ni'sarincohuë'. Inaichin ya'ipi nitotaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'.

⁵ Napoaton iporaso' ama nisha'huirapiahuasohüë'. A'na tahuëri Siniro o'mantahuachin, ya'ipi piyapinpoa' tënarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita anitotarinpoa'. Po'oana quëran ninëhuasopitanta' a'ninquëchin sha'huitarinpoa'. Yonquirëhuasopitanta' nitotërin. Ma'marësona tëranta' naporëhuaso' anitotarinpoa'. Naporo' ya'ipinpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Noya nipatëhua', noya ni'sarinpoa'.

⁶ A'chintohuatëinquëmara iyaro'sa', Yosëichin yonquirai. Aporosërë'coi a'chintërainquëmaso' ninshitëranquëma' canpitanta' quiya pochin yonquicamaso marë'. Yosë quiricanënáchin natëcaso' ya'huërin. A'na quëmapi noya noya a'chintohuachinquëma', ama inasáchin pa'yatocosohuë'.

⁷ Yosë nohuanton, nisha nisha nitotërehua'. Co canpoara nohuanton, nitotërehuahuë'. Yosëichin catahuarinpoa' noya noya nicacaso'. Co catahuarinpoahuë' naporini, co manta' nitochitërihuahuë'. Napoaton co nocantacaso' ya'huërinhuë'.

⁸ Canpitaso' naporama': "Nani ya'ipi nitotërai. Co manta' pahuantërincoihuë' noya cancanta'huaiso marë'. Quiyaora noya nitotatoi, hua'an pochin chiniquën nanantërai," topiramahuë'. ¡Tëhuëenchachin chiniquën nanantërama' naporini, quiyanta' isoro'paquë chachin chiniquën nananchitoihuë'!

⁹ Co ina tahuëri naniyatërarinhuë'. Yosë nohuanton, co piyapi'sa' noya ni'ninacoihuë'. Nanamën a'china'huaiso marë' a'papiroincoihuë', na'a piyapi'sa' co nohuantopihuë'. Apiro'sa pochin ni'ninacoi. Chimirin quihuitërinacoi. A'ninquëchin aparisitërinacoi ni'ton, anquëniro'santa' nicatona', pa'yanpi.

¹⁰ Quisocriso natëtoi, nanamën a'chinarai. Ina marë' quiyaso' tëhuarinacoi. Canpitaso nipirinhuë' noya nitotona'piro'sa pochin nicatënëinquëma', co tëhuarinëinquëmahuë'. Quiyaso' co chiniquën nanantëraihuë'. Canpitaso nipirinhuë' chiniquën nanantërama'. Piyapi'sa' noya ni'pirinëinquëmahuë', quiyaso' co noyahuë' ni'ninacoi.

¹¹ Iporahuanta' parisitarai. A'na tahuëri tana natanai. Yamororai. A'moca'huaisonta' pahuantërincoi. Ahuërinacoi. Pa'sápato, co huachi ya'huëmiatëraihuë'.

¹² Chiniquën sacatatoi, canotërai. No'huipirinacoihuënta', noya nontërai. Aparisito-huachinacoiranta', co no'huiraihuë'. Ahuantërai.

¹³ Pinopachinacoiranta', sanoanan quëran nontërai. "Nanan anoyachi," ta'toi, noya nontërai. No'huitonacoi, iporahuanta' co quë'yarinacoihuë'. Amoro pochin ni'ninacoi.

¹⁴ Co no'huiranquëmahuë'. Nosororanquëma'. Co nohuantërahuë' atapanahuanquëmaso'. Pënëna'huanquëmaso marë' ninshitaranquëma'. Hui'nahuëpita pochin nicatëinquëma', napotaranquëma' noya yonquicamaso marë'.

¹⁵ Notohuaro' piyapi'sa' Quisocriso nanamën a'chintopirinëinquëmahuë', carima'ton pënënanquëma' ni'ton, imarama'. Quisocriso nanamën sha'huitohuatëinquëmara, natërama'. Napoaton tataparima pochin ni'co.

¹⁶ Ina pochin cancantatomaco, nonanco, tënahuë.

¹⁷ Ina marë' Timotio a'patëranquëma'. Inaso' noya ni'nahuë. A'chintohuatëra, Quisocriso imarin ni'ton, hui'nahuë pochin ni'nahuë. Noya Siniro imarin. Ya'ipi naporahuëso' ayonquiarinquëma' noya noya imacamaso marë'. Insëquësona pa'patëra, Quisocriso nanamënsáchin a'chinahuë. Imapisopita niyontonpachinara, a'chintërahuë.

¹⁸ A'naquëmaso nipirinhuë' nocanatomaco, "Quiyaso' Paono quëran na'con na'con nitotërai. Napoaton co huachi yahuë'ninhuë'," topiramahuë'.

¹⁹ Tëhuëenchachin nicaponquëma' yapa'sarahuë. Yosë nohuanton, co hua'quiya quëranhuë' pa'sarahuë. Naporo' nocaninacosopita ni'sarahuë. Na'con nonpirinahuë', co nimara nanitapapihuë' Yosë marë' noya sacatacaiso'.

²⁰ Co topinan quëran nonacaso' ya'huërinhuë'. Yosë hua'anëntohuachinpoa', piyapi'sa' catahuarëhua' noya noya imacaiso'.

²¹ Nosororanquëma' ni'ton, sanoanan quëran yapënënpiranquëmahuë'. Co Yosë natëhuatamahuë', pa'pato ana'inta'huanquëmaso' ya'huërin. Canconpato, ¿ma'cha on-pochinquëma nicaya? tënahuë.

5

Quisocriso imaponahuë', oshahuaninso'

¹ A'naquënso' co noyahuë' nicatedon, monshihuanin, topi natantërahuë. Inaso' pa'pin sa'in monshitërin. Inapoaton, pa'pi co noyahuë' ninin. Co imapisopitahuë tëranta' co onporonta' ina pochin nipihuë'.

² Canpitanta' nitotapomarahuë', co ina marë' tapanamahuë'. Ina oshanën yonquiatoma' sëtacamaso nipirinhue', iporahuinta' "Quiyaso' nóya imarai," toconama'. Nani ocoicaso nipirinhue', co ocoiramahuë'.

³ Co canpitataquë ya'huaporahuë', canpitataquë ya'huëarahuëso pochin cancantato, yonquiranquëma'. Ina quëmapi no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin, ténahuë.

⁴⁻⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, niyontonco'. Niyontonpatama', ca pochin cancantatoma', ina quëmapi chiníquën pënëncó'. "Sinioro Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, ama huachi Tata Yosë a'painquënsohuë', ténai. Sopai natëran ni'ton, parisitamaso' ya'huërin," itoco'. Inapotohuatama', a'na tahuëri yonquiapon nimara. "Co noyahuë' yonquirahuëso' naniantato, Yosë imanta'i," tapon nimara. Napohuachin, Sinioro Quisoso o'mantahuachin, nicha'ësarín huachi.

⁶ Iporaso nipirinhue' "Nóya imarai," topiramahuë', co ya'ipinquëma' noya niamahuë'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. Ni'co'. "Pan nipatëra, pi'pian ahuëpocatërinso' acohuachina, ya'ipi së'cotërin," topi. Nani ina nitotërama'. Inapochachin a'nayanquëma tëranta' co noyahuë' yonquihuatama', ya'ipinquëma' nitapicancanarama'.

⁷ Iráca Pascoa cosharo' ca'pachinara, co pi'pian tëranta' ahuëpocatërinso' nohuan-topihuë'. Ya'ipiya tē'yatopi. Pascoaquë carniroa'hua tēpapiso pochin Quisocristo nani chiminin canpoa marë'. Ina imarama' ni'ton, nasha cancan quëtërinquëma'.

⁸ Pascoa pita na'huasoí, ya'ipi ahuëpocatërinso' tē'yatopi. Inapochachin canpoanta' ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita a'poatëhua', noyasáchin niahua'. Ama huachi co noyahuë' niahuasohuë'. Noyápiachin cancantatëhua', no'tëquënáchin yonquia'ahua'.

⁹ I'huanta' nani ninshitëranquëma'. "Ama monshihuaninsopitarë'quëma' nipayacoso-huë'. Ama inapita noya ni'cosohuë'," itëranquëma'.

¹⁰ Na'a piyapi'sa' co Yosë imatonahuë', monshihuanpi, apirapi, ihuatopi, mamanshi moshapi, inapopi. Hua'huayatërahuë' piyapi ina pochin nipi ni'ton, inapitaso' nontacaso' ya'huërin. Co nontërehuahuë' naporini, co nanichitërihuahuë' isoro'paquë ya'huëcaso'.

¹¹ A'naquënso nipirinhue'. "Canta' imarahuë," taponahuë', monshihuanárin. A'nanta' apirarin. A'naquëonta' ipora huanta' mamanshi moshararin. A'napitanta' pinotapi, no'pirapi, ihuatapi, naporapi. Napoaponaraihuë': "Quiyanta' imarai," topi. Ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'. Yosë nonpintapi ni'ton, ama inapitarë'quëma' coshatocohuë'.

¹²⁻¹³ Co Yosë imapisopitasohuë' co canpoari ana'intacaso' ya'huërinhuë'. Tanan-pitahua' Yosëri ana'inchin. Imarëhua capiniso nipirinhue' nipënëahuan' noya yonquicaso marë'. Co noyahuë' nina'pi, niyontonama quëran ocoico', ténahuë.

6

Imarëhuasopita capini nanan anoyatacaso' ya'huërinso'

¹ Canpita capini nanan ya'huëhuachin, ama nino'huicosohuë'. Ma'sha nionpotohuata-mara, ¿onpoatomata' coisëquë niquëparama'? Co inaso' imarinhue'. Quisocristo imarama' ni'ton, niyontonpatama', no'tëquën pënëncó' nanan anoyachina'.

² A'na tahuëri Quisocristo o'mahuachin, imarëhuasopita acoarinpoa' inarë'quënpoa' hua'anëntacaso marë'. Coisë pochin nicatedhua', ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitarihua'. Nani ina nitotërama'. Ina nitotatoma', ipora nanan ya'huëhuachin, anoyatacaso ya'huërin.

³ Ayaro' tahuëri anquëniro'santa' hua'anëntatëhua', coisë pochin no'tëquën sha'huitarihua'. Nani inanta' nitotërama'. ¡Nanan isëquë co onpopinchin sacaihuë' anoyatacaso'!

⁴ Napoaton nanan ya'huëhuachina, co coisëquë nisha'huirapicamaso ya'huërinhuë'. Co inaso' Yosë imana'pihuë' ni'ton, co canpoa pochin no'tëquën yonquirinhuë'.

⁵ Tapanacamaso marë' pënënaranguëma'. ¿Co a'naya tëranta' niyontonamaquë noya yonquina'pi ya'huërinhuë' ti? ¡Ya'huërin mini, tënahuë! Nanan ya'huëhuachin, inari anoyachin.

⁶ Canpitaso nipirinhüë' imaramaso capini nipinotoma', nisha'huirapirama'. Napo-
rahuaton, coisëso' co Yosë natëpirinhüë', inaquë niquëpahuatamara, co noyahuë' ninama'.

⁷ Nisha'huirapihuatamara, co imapisopitahuë pochin niconama'. Ma'sha on-
potohuachinënguëma', ¿onpoatonta' co ahuantëramahuë'? Ma'shanëma' matohuach-
inënguëma', tananpitërama' naporini, noya noya niitomahuë'.

⁸ Canpitaso nipirinhüë' co noyahuë' cancantatoma', imaramasopita capini ni-
ihuarama'. Naporahuaton, ninonpinapitoma', nii'huëretërama'.

⁹ Co noyahuë' nipisopita co Yosë hua'anëntërinquë ya'coanpihuë'. ¡Nani ina nitotërama'
ipora! Ama ninonpintocosohuë'. A'naquën co Yosë natëtonahuë', monshihuanapi.
Mamanshi moshapi. Sa'ina' ya'huëtopirinhüë', a'na sanapi së'huapi. Quëmapi capini
nisë'huapi. Taparosachin yonquipi. Inapita pochin nipisopitaso', co Yosë'pa' pa'sapihuë'.

¹⁰ A'naquëonta' ma'sha ihuatopi, apirapi, no'pipi, pinotopi. A'naquën a'napita
ahuëatona', ma'shanëna' matopi. Ya'ipi co noyahuë' nipisopita co Yosë hua'anëntërinquë
ya'coanpihuë'.

¹¹ Iráca a'naquëma' ina pochin nipiramahuë'. Siniro Quisocriso imapatamara, os-
hanëma' inquitërinquëma'. Nani anoyacancantërinquëma' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'.
Ispirito Santo chachin catahuarinquëma' noya cancantacaso'.

Ma'marësona nonënpoa' Yosë acotërinpoaso'

¹² “Ma'sona tëranta' yanipatëhua', noya nicacaso',” topi a'naquën. Napoaponahuë', co
ya'ipi ninëhuasopita catahuarinpoahuë' noya cancantacaso marë'. Napoaton ma'sona
tëranta' anishacancantohuachinco, co nisarahuë'. Ano'quihuachinco.

¹³ A'naquën napopi: “Cosharo' ya'huërin anpopitë marë'. Anpopitënta' ya'huërin
cosharo marë',” topi. Inaso nipirinhüë', a'na tahuëri Yosë nohuanton, coshoro',
anpopitë', inapita ta'huantarín. Ni'ton, co coshatërehuaso marë' oshahuanëhuahuë'.
Napoaponahuë', monshihuanacaso' pa'pi co noyahuë'. Co Yosë nohuantërinhuë'
monshihuanacaso'. Co ina marë' nonënpoa' acotërinpoahuë'. Siniro natëcaso marë'
acotërinpoa'. Nonënpoa' nisha'ërin.

¹⁴ Yosë nohuanton, Siniro Quisoso nanpíantarín. Inari chachin chiníquën nananta-
ton, nonënpoa' ananpitaantarínpoa'.

¹⁵ Quisocriso imapatëhua', ina nonën pochin ninëhua'. Nani ina nitotërama'. Ina
nitotapomarahüë', ¿noya ipora monshihuana'pi monshitacaso' to? ¡Co onporonta'!

¹⁶ Yosë quiricanënguë naporin: “Quëmapiri sanapi mapachina, cato' piyapi
niponahuë', a'naichin pochin Yosëri ni'nin,” tënin. Canpitaso' monshihuana'pi
ichihuë'ëpatama', ina pochin cancantarama'. Inapohuatama', co Quisocriso
imamiataramahuë'.

¹⁷ Quisocrisoichin imapatëhua', ina pochin cancantarëhua'.

¹⁸ Napoaton ama pi'pisha tëranta' monshihuanacosohuë'. Ihuatacaso', no'picaso',
inapita nicacaso' co noyahuë', nipirinhüë', co atapicancaninpoahuë'. Monshihuan-
patama', nitapicancanarama'. Nonëmanta' tapiarama'.

¹⁹ Quisocriso imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. Nani ina nitotërama'.
Yosë a'patimarinpoa' ni'ton, cancanënpoaquë chachin ya'huërarín. Napoaton co huachi
canpoara nohuantërehuaso'pita nicacaso' ya'huërinhuë'. Yosë chachin hua'anëntërinpoa'.

²⁰ Quisocristo chiníquën parisitaton, chiminin nicha'ëinpoaso marè'. Nicha'ërinpoa' ni'ton, ya'ipi nonënpoa quèran huarè' hua'anëntinpoaso' ya'huërin. Napoaton noyasáchin nico' a'napitanta' nicasatënënguëma' Yosë chinochina'.

7

Yasa'arinsopita pënëinso'

¹ I'hua chachin ninshitatomaco, nisha nisha natanamaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Quëmapi co yasa'apachinhuë', noya inaora ya'huëcaso', ténahuë.

² Napoaponahuë', na'a piyapi'sa' monshihuanapi ni'ton, na'con na'con quëmapi'sa' sa'aina'. Ama monshihuanacaiso marëhuë' sa'aina'. Quëmapi'sa' sa'inaráchin yonqui'ina'. Inapochachin sanapi'santa' so'ináchin yonqui'ina'.

³ Quëmapi'sa' sa'ina' noya nosoroatona', ichihuë'ëina'. Inapochachin sanapi'santa' so'ina' nosoroatona', huë'ëpaina'.

⁴ Sanapi nani so'yahuachina, co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. So'in nohuantërintonta' yonquicaso' ya'huërin. Quëmapi' co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sa'in nohuantërintonta' yonquicaso' ya'huërin.

⁵ Ama nia'po'inasohuë', niichihuë'ëina'. A'na tahuëriso nipirinhüë' quëmapi sa'inë chachin inahuara yonquinëna quèran nohuantohuachina', na'con na'con Yosë nontacaiso marè' nisha huë'ëina'. Ina quèran naquëranchin nihuë'ëpanta'ina' ama nisha yonquicaiso marëhuë'. Ama hua'qui' nisha huë'ëcosohuë', Satanase minsëchinquëma'.

⁶ Napoaton yasa'apatama', sa'aco', ténahuë. Co yasa'apatamahuë', noyatapon. Co Yosë ina pochin camaipirinpoahuë', ayonquirinco ni'ton, sha'huitaranquëma'.

⁷ Caso nipirinhüë' co sa'ahuancohuë'. Co manta' sanapi së'huarahuë'. Yosë catahuarinco ahuanta'huaso'. Pa'sápato, a'chinárahüë. Na'a quëmapi'sa' ca pochin nipi naporini, noya niitonahuë', topirahuë'. Co ya'ipi nanitopihüë' ca pochin nicacaiso'. Yosë catahuarinpoa' nisha nisha nicacaso'. A'naquën ina nohuanton, sa'arin. A'naquënso nipirinhüë' ina nohuanton, noya inaora ya'huërin.

⁸ Co yasa'apatamahuë', noya nisarama'. Inapochachin quëyorono'sa' co yaso'yantahuachinahuë', noya nisapi. Canta' caora ya'huarahuë'.

⁹ Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama', maco'. Noya sa'acaso'. A'naquën co sa'apachinahuë', nisha nisha yonqui'ipi. Sanapi së'huacaisoachin nohuantopi. Ina pochin cancantohuachina', sa'aina'. Ina noya, ténahuë.

¹⁰ Nani sanapi mapatama', inarë'quëmáchin ya'huëco', ténahuë. Co casáchin naporahuë'. Quisocristo sha'huitërinpoa' ni'ton, natëcaso' ya'huërin. Sanapi'santa' so'yahuachina', so'ina' chinpitomiatacaso' ya'huërin.

¹¹ Nipirinhüë', co chinpitohuachinhuë', ama huachi a'na quëmapi so'yachinsohuë'. So'in chachin chinpitantahuachin, noya nisarin. Quëmapi'santa' sa'apachina', ama sa'ina' tē'yachinasohuë'.

¹² Isonta' pënëantaranquëma'. Quisocristo isoro'paquë napon, co napopirinhüë', noya pënënaranquëma', ténahuë. A'naquëma' co'huara Quisocristo imashatërapomahuë', sa'arama'. Iporaso' imapiramahuë', sa'amaso' co yaimarinhuë'. Noya yacapahuachinquëma', ama tē'yatocosohuë'.

¹³ Canpitanta', imoyaro'sa', a'naquëma' imapomarahüë', co so'yamaso' yaimarinhuë'. Co yatē'yatohuachinquëmahüë', ama ta'ananpicosohuë'. Noya yacahuatoma', chinpitoco'.

¹⁴ A'naíchin imaponahuë', noya ichiya'huë'in. Sa'in imapachina, so'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Oshaquëran imapon nimara. Inapochachin quëmapi imana'pi nipachina, sa'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Hui'ninpitanta' noya yonquiarin. Co ichiya'huëhuachinhuë', hui'ninpita co onporonta' Yosë imaponahuë' nimara.

15 Nichinpitacaso' noya noya nipirinhüë', quëmapihuë' napon, co imatonhuë' yapa'pachin, noya pa'in. Sanapinta' co imatonhuë' yapa'pachin, noya inanta' pa'in. "Noya nini'toma', ya'huëco'," itërinpoa' Yosë.

16 Sanapi noya imaponahuë', so'inso' co onporonta' imaponhuë' nimara. Quëmapinta' noya imaponahuë', sa'inso' co imaponhuë' nimara. Co nitotërëhuahuë'.

17 Yosë nohuanton, nisha nisha ninëhua'. Co napopináchin ninëhuahuë'. Onpopinsona nicasëhua' Yosë imapatëhua', inachachin niahua'. Ya'huërëhuaquë chachin sano yonquiatëhua', imahua'. Paato, ya'ipi imapisopita inachachin pënënarahuë'.

18 A'naquëma' co'huara imashatërapomahuë', marca acotërinënguëma'. Quisocristo imapatama', ama ina marë' tapancosohuë'. Naporahuaton, co marca ya'huëtohuachinquëmahuë', ama niacotocosohuë'.

19 Co marca yonquicaso' ya'huërinhuë'. Yosë natëcasorachin yonquico'.

20 Ya'nan Quisoso imapatama', onpopinsona nicasëma' imapatama', inachachin nisáco'. Ama a'na' a'na' pochin yonquicosohuë'.

21 A'naquëma' patron marërachin sacatohuatama', ama ina marë' sëtocosohuë'. Nipirinhüë' nanitohuatama', pipimiatatoma', canpitaora marë' sacatoco'.

22 Patron marë' sacatapomarahuë', Yosë huayonpachinquëma', oshanëma' inquietatënguëma', nicha'ërinquëma'. Ina yonquiatoma', co huachi sëtacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin a'naquëma' co patron asacatopirinquëmahuë'. Yosë nicha'ërinquëma' ni'ton, ina na'con na'con natëcamaso' ya'huërin. Yosë piyapinënpita ninama'.

23 Quisocristo chiminatón, nicha'ërinquëma'. Inasáchin natëtoma', yonquico'. Ama piyapi'sa marëáchin sacatatoma', Yosë naniantocosohuë'.

24 Napoaton iyaro'sa' ya'nan imapatama', onpopinsona nicasëma' imaramaso chachin nisáco'. Yosë ni'sarinquëma'.

25 Iporaso' co sa'arinsopitahuë', co so'yarinsopitahuë', inapita ma'sona onpocaso' sha'huichinquëma'. Quisocristo isoro'paquë napon, co ina a'chinpirinhüë', catahuar-inco no'tëquën pënëna'huaso'. Nosoroatonco, acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Napoaton nanitërama' natëamacoso', tënahuë'.

26 Ipora tahuëri'sa' sacai' imacaso', na'con aparisitarinënpoa'. Napoaton onporama-sona ya'huapoma', inachachin ya'huëco'.

27 Sa'ahuanpatama', ama të'yatocosohuë'. Co sa'ahuanpatamahuë', noya canpitaora ya'huëco'.

28 Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama', maco'. Noya sa'acaso'. Inapochachin nano'santa' yaso'yahuachina', noya nisapi. Co ina marë' oshahuanapihuë'. Nipirinhüë', sa'ahuano'sa', so'yahuano'sa' inapitaso' saca sacai' ya'huapona'. Co nohuantërahuë' canpitaso' ina pochin nicacamaso'.

29 Ni'co', iyaro'sa'. Yosë nohuanton, co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Napoaton sa'ahuanpatama', ama sa'amachin yonquicosohuë'. Yosë na'con na'con yonquico'.

30 A'na tahuëri sëtapomarahuë', ama sëtacamasorachin yonquicosohuë'. Yosë yonquiatoma', noya cancantoco'. A'na tahuërinta' capa cancantapomarahuë', ama inasáchin yonquicosohuë'. Ma'sha pa'anacasonta' ya'huëtopirinquëmahuë', ama inasáchin yonquicosohuë'.

31 Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita a'na tahuëri ta'huantarín. Napoaton ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', ama inapita na'con na'con yonquicosohuë'.

32 Nani ma'sha yonquihuatëra, sacai' Yosë marë' sacatacaso'. Co nohuantërahuë' canpitaso' nisha nisha yonquiatoma', napion cancantamaso'. Quëmapí co sa'in ya'huëtohuachinhüë', co nani ma'sha yonquicaso' ya'huërinhuë'. Nanitërin Sinioroáchin yonquicaso'.

33 Sa'ahuano'saso nipirinhüë' nani ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. Sa'ina' noya ya'huëcaiso marë' na'con yonquiapi.

³⁴ Co nanitopihuë' Yosëáchin yonquicaiso'. Inapochachin sanapi'santa' co so'yahuachinahuë', nanitopi ya'ipi cancanëna quëran Yosëíchin yonquicaiso'. Inasáchin yonquihuachina', na'con Yosë marë' sacatapi. So'yahuano'saso nipirinhüë', na'con ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. So'ina', hua'huinpita, inapita noya nocomacaiso' ya'huërin.

³⁵ Ina pochin a'chintëranquëma' yonquicamaso marë'. Co caso' camairanquëmahuë'. Noya yonquico' Yosë nohuantërinso' ayonqui'inquëma'. Noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Yosë na'con na'con yonquiatoma', ina marë' sacatoco'.

³⁶ Hui'nama' nani nanontohuachin, quëmapiri nohuantohuachin, ama apiratocoso-huë'. Noya macacaso' nipachina', "Maquë'," itoco'. Noya so'yain. Co ina marë' oshahuaninhuë'.

³⁷ Nipirinhüë', co quëtacaso' nohuantohuatamahuë', noya inanta'. Hui'naonta' co yaso'yahuachinhuë', quëma pëinënquë chachin ya'huë'in. Yaso'yahuachin, acoantoco'.

³⁸ Nanon aso'yacaso' noya. Co'so' nohuantohuachinahuë', inanta' noya. Co so'yahuachinhuë', noya noya, topirahuë'.

³⁹ Sanapi so'yahuachin, so'in chinpitacaso' ya'huërin. Napoaponahuë', so'ini ayanan-pihuachin, yaso'yantahuachin, noya so'yanta'in. Yosë imana'pi so'yachin.

⁴⁰ Co huachi so'yantahuachinhuë', noya inanta'. Noya noya cancantarin, topirahuë'. Espirito Santo catahuarinco no'tëquën pënënta'huaso' tënahuë'.

8

Cosharo' mamanshi marë' acopiso'

¹ A'naquën ma'sha tëparahuatona', nosha acopi mamanshi chinotacaiso marë'. "¿Noya ipora ina nosha pa'angatë' capacaso' ti?" itëramaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Tëhuëinchachin iyaro'sa' co mamanshisso' nanpirinhüë', nitotërëhua'. Nani na'con nitotarihuarahüë', co a'napita nosorohuatëhuahuë', topinan quëran nitotatëhua', ninocanarihua'. Nipirinhüë', piyapi nosorohuatëhua', catahuarëhua' noya noya Yosë imacaiso marë'.

² A'naquënso': "Ya'ipi nitotërai" topirinhüë', na'con pahuantarin no'tëquën yonquicaiso'.

³ Napoaponahuë', Yosë nosorohuatëhua', ina pochin cancantarihua'. Ina quëran Yosë nohuitatonpoa', noya ni'sarinpoa'.

⁴ Nosha mamanshi chinotacaiso marë' acopiso' a'chinchinquëma' nitotoco'. Co mamanshi nanpirinhüë'. Co ina chinotacaso' ya'huërinhuë'. Tata Yosëíchin chinotacaso' ya'huërin, tënëhua'.

⁵ A'naquënso' nipirinhüë' nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita moshapi. Inápaquë ya'huërinso'pitanta' moshapi. Nisha nisha ya'huërin, "yosë" ta'tona', moshapi. "Inapita natëcaso' ya'huërin," topi.

⁶ Canpoaso' nipirinhüë' Tata Yosëíchin chinotërëhua'. Ya'ipi ma'sha ninin. Ina marë' acorinpoa'. Quisocrisotëíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nininpoa'. Nani nicha'ërinpoa' ina nohuitatëhua' nanpicaso' marë'.

⁷ Napoaponahuë', a'naquënso' co ina nitochátërapihuë'. Iráca mamanshi chinotopirinhüë', Quisocrisotë ímapachinara, mamanshi a'popi. A'popirinhüë', ipora huanta' co cancanëna quëran natëyátërapihuë'. "Nosha mamanshi marë' tëpapiso' ca'patëhua', mamanshi chachin chinotarëhua'," taponaraihuë' ca'pachina': "Oshahuanëhua'," ta'tona', co huachi noyápiachin cancantopihuë'.

⁸ Tëhuëinchachin ca'patëhua', co ina marë' oshahuanëhuahuë'. A'pohuatëhua', co ina marë' Yosë noya noya ni'ninpoahuë'. Co inaso' coshoro' yonquirinhüë'. Cancanënpoa' quëran noya yonquicaiso' na'con na'con nohuantërin.

⁹ Nipirinhüé', ya'ipi nosha ca'patama', ni'cona a'napita anishacancantotama'. A'naquën imasapirinahué', co Quisocristoíchin natëyátërapihué'. Nisha nisha të'huatapi.

¹⁰ “Ya'ipi nosha noya capacaso',” ta'toma', noya ca'nama'. A'na tahuëriso nipirinhüé' mamanshi moshapiso' pëiquë pa'patama', inaquë coshatarama'. Inaquë coshatasëma', të'huatona'pi nicatënguëma': “Mamanshi marë' acopiso' noya capacaso',” tapon nimara. Ina quëran: “Canta' nipachin ca'i,” ta'ton, ina nosha capon. Ina ca'pachin, “Oshahuanahué caso huachi,” ta'ton, co noyahué' cancantarin.

¹¹ Canpitaso' nitotatoma', noya capomarahüé', të'huatona'pi atapicancanarama'. Ina marënta' Quisocristo chiminin.

¹² Të'huatona'pinta' imaponahué', co ya'ipi cancanën quëran imarinhüé' ni'ton, nisha nisha të'huatarin. Nonanatënguëma', ca'pachin, co noyahué' cancantapon. “Ma'cha onpo'iya. Co noyahué' ninahué’,” tapon. Ina aoshahuanpatama', Quisocristonta' co noyahué' ni'sarinquëma'. Ina marë' canpitanta' oshahuanarama'.

¹³ Ya'ipi cosharo' noya capacaso nipirinhüé', a'na tahuëri nosha capasoco iyahué' niconco nishacancantohuachin, co huachi ina nosha ca'sarahüé'. Iyahué' nosoroato, co pi'pian tëranta' nohuantërahué' anishacancanta'huaso'.

9

Quisocristori acorinsopita

¹ Co inso piyapi tëranta' camairincohué'. Quisocristo chachin acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Inápaquë panantarinso' piquëran cari ni'nahué. Ina catahuarinco a'china'huaso'. A'chintohuatënguëmara, canpitanta' imarama'.

² “Co Quisocristo chachin acorinquënhüé’,” itërinaco a'naquën. Canpitaso nipirinhüé' co napotaramacohüé'. A'chintohuatënguëmara, Quisocristo imarama' ni'ton, acorincoso' nitotërama'.

³ Nocanpachinacora, no'tëquën iso pochin sha'huitërahué:

⁴ A'chintohuatëinguëmara, a'camacoiso' ya'huërin. Yamorohuatoi, o'shitamacoisonta' ya'huërin. Nohuantërai naporini, noya ma'paitëinguëmahué'.

⁵ A'napita Quisocristori acorinsopitaso', sa'atona' sa'inarë' iratopi. Nanamën a'chinacaiso marë' pa'pachinara, sa'inë chachin pa'pi. Quisocristo iinpita, Pitro, inapitanta' inapopi. Nohuantërai naporini, quiyanta' Quisocristo imarinso' macatoi, inaro'coi chachin irachitohüé'.

⁶ Pirnapirë'co a'chintarainquëma' ni'ton, a'camacoiso' ya'huëpirinhüé'. Quiyaora sacatatoi, coshatërai. Ma'shanta' pahuantohuachincoira, quiyaora pa'anai. A'napitaso' topinan ma'parinënguëma'.

⁷ Ni'co', iyaro'sa'. Sontaro ya'compachinara, co cosharonën pa'anacaso' ya'huërinhué'. Capacaso', a'mocaso', inapita topinan quëtopi. Inapochachin opa sha'pachina, hua'anëni inaora macaton, irorin. Co ina marë' pahuëretacaso' ya'huërinhué'. Ohuica pë'tahuana'pinta' nohuantohuachina, ohuica sho'shoi' shi'shiaton, o'orin.

⁸ Co piyapi'saráchin ina pochin yonquipihué'. Yosë quiricanënguënta' Moisësë naporin:

⁹ “Toro asacatohuatama', a'caco'. I'nataton to'norayahuachin, ama tonpoanantocoso-hüé'. Tananpitoco' pi'pian pi'pian coshachin,” ténin iráca ninshitaton. Co toroáchin yonquiaton, Yosë naporinhüé'.

¹⁰ Canpoanta' yonquiatonpoa', quiricanënguë aninshitërin. Quëmapi iminpachina, co topinan sha'ninhüé'. “Nitohuachin, masarahüé’,” ta'ton, sha'nin. Ina quëran sha'ninso' cayahuachina, manin.

¹¹ Inapochachin quiyanta' Yosë nanamën a'chintërainquëma' noya noya cancantacamaso marë'. Ina marë' ma'sha pahuantohuachincoi, topinan quëtëramacoi naporini, noya niitonhué'.

12 A'napitaso' a'chintohuachinquëmara, ma'sha topinan quëtërama'. Quiyaso' na'con na'con a'chintërainquëma' ni'ton, na'con na'con quëtamacoiso' ya'huëpirinhuë'.

Napoaponahuë', co manta' topinan ma'parainquëmahuë'. Ma'sha pahuantopirin-coihuënta', ahuantërai. Piyapi'sa' noya noya Quisocriso nanamën natanacaiso marë' co manta' ma'patëraihuë'. A'chinahuë quëran canarahuë naporini, co onpopinchin noya ni'itonacoihuë' nimara, tënahuë.

13 Iráca a'naquën Yosë chinotopiso pëiquë sacatohuachinara, inaquë chachin coshatopi. Ma'sha Yosë chinotacaiso marë' tëpahuachinara, patoma ca'pi. Topinan quëtohuachinara, noya ca'pi. Nani ina nitotërama'.

14 Inapochachin Quisocrisonta' sha'huitërinpoa'. “Nani tahuëri nani tahuëri Yosë nanamën a'chinpachina', natanpisopitari ma'sha quëchina' nãpicaiso marë',” tënin.

15 Ina nipirinhuë', co manta' ma'paranquëmahuë'. Co ina marë' ninshitëranquëmahuë'. Co manta' nohuantërahuë'. Caora sacatato, a'chinarahuë. Ina marë' noya cancantërahuë. A'chintëranquëmaso marë' pahuëreamacoso' ya'huërin naporini, chimina'huaso' noya noya niitonhuë'. Topinan nohuantato, a'chintaranquëma', tënahuë.

16 A'naquën: “Yosë nanamën a'chinahuëso marë' caso' noya noyaco,” topi. Caso nipirinhuë' co caora nohuanto a'chinahuë'. Co ina marë' noya noyacoahuë'. Quisocriso acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co'so' a'chinpatohuë', ¡ma'huantacha nisarahuë paya!

17 Caora nohuanto, a'chinahuë naporini, ina marë' canaitohuë'. Nipirinhuë', ina sha'huitërinco ni'ton, a'china'huaso' ya'huërin.

18 Napoaton nanamën a'chinpatëra, co manta' ina marë' ma'patërahuë'. Cosharo', ma'sha, inapita quëtinacoso' ya'huëpirinhuë', co manta' ma'patërahuë'. Topinan a'chinahuë. Ina marë' nóya cancantërahuë.

19 Co insonta' pahuëreincóhuë' ni'ton, co insonta' camaincoso' ya'huërinhuë'. Nipirinhuë', caora nohuanto, ya'ipi piyapi'sa' catahuarahuë. Na'con na'con piyapi'sari Quisocriso imacaiso marë' a'chinarahuë.

20 Cotioro'sa' a'chintohuatëra, inapita pochin ninahuë inapitanta' imacaiso marë'. Co Moisësë pënëntërinso' natëca'huaso' ya'huëtopirincohuë', cotioro'sa pochin ninahuë natainacoso marë'. Inapitanta' Quisocriso natëcaiso' nohuantërahuë.

21 Nisha piyapi'saso' co Moisësë pënëntërinso' natëpihuë'. Napoaton inapita a'chintohuatëra, co ya'ipi Moisësë pënëntërinso' natërahuë'. Co ina natëpirahuë', Quisocriso natëto, noya ninahuë. Nisha piyapi'sarinta' imacaiso marë' Quisocriso nanamënáchin a'chintërahuë.

22 A'naquëonta' imaponahuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyátërapihuë'. Inapitanta' co nocanahuë'. “Caso' noya noya imarahuë,” co itërahuë'. Inapita pochin ninahuë natanatonaco, noya noya Quisocriso imacaiso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' nosoroato, sanoanan quëran a'chintarahuë caraya tëranta' cha'ëcaiso marë'.

23 Ina pochin Yosë nanamën a'chinpató, na'con na'con piyapi'sari ina nohuitapi anta'. Ina marë' canta' noya cancantërahuë.

24 Quëmapi'sa' nicanacaiso marë' ta'ahuachinara, a'naíchin canatërin. Nani ina nitotërama'. A'napitaso' co chiníquën ta'atonahuë', co canatopihuë'. Canpitanta' chiníquën ta'apiso pochin cancantatoma', na'con yonquico' noya noya cancantamaso marë'.

25 Quëmapi'sa' yanicanahuachinara, nani tahuëri ta'arápi noya noya no'quicaiso marë'. Ta'acaisoráchin yonquipi. Canatohuachinara, yancotë' huëron quëran nipiso' quëtópirinahuë', inaso' a'naroáchin ahuirin. Canpoaso nipirinhuë' noya nipatëhua', Yosë'pa' acanarinpoa'. Inatohua' co manta' moccasarinhuë'.

26 Caso' co nisha nisha yonquirahuë'. Noya ni'tatë' ta'arëso pochin Yosë natëca'huasoráchin yonquirahuë. Co topinan ya'huërahuë'. Co papinanquë ahuetërešo pochin ninahuë'. Yosë nohuantërinso'ráchin ninahuë.

²⁷ Co noyahuë' yonquihuatëra, a'naroáchin naniantërahuë. Co nohuantërahuë' pi'pian tëranta' oshahuanaca'huaso'. Nohuantaso' Yosë marë' sacatarahuë. A'napita na'con pënënpirahuë', co caso' noya nipatohuë', co Yosë noya ni'sarincohuë', co acanaarincohuë', tënahuë.

10

Ama mamanshi moshacaiso marëhuë' pënëninso'

¹ Iráca napopisopita iyaro'sa', yonquico'. Iráca cotio mashocoro'sa' Iquipito quëran pipirahuatona', Moisësë imapi. Yosë nohuanton, chitoro' ya'norin imacaiso marë'. Naporahuatona', Quëhuai' marë pëntonahuatona', ya'ipiya cha'ëpi.

² Marë quëran cha'ërahuatona', Moisësë imapi. Chitoronta' quëchitërarin. (Inapochachin iporasos' Quisocriso natërëhua' ni'ton, aporihuanatëhua', imarëhua'.)

³ Iráca inotëro parti pa'pachinara, Yosë nohuanton, nani tahuëri no'paquë cosharo' ya'nohuachina, ya'ipiya coshatopi.

⁴ Inaquëso' co i'sha ya'huëpirinhuë', Yosë nohuanton, na'pi quëran pipirin, ya'ipiya o'opi. Quisocrisoso' ina na'pi pochin ninin. Pa'pachinara, co quënanpirinahuë', inari na'con catahuarin cha'ëcaiso marë'.

⁵ Inapotopirinhuë', cotioro'saso' co noyahuë' cancantopi. Na'con na'con co natëpihuë' ni'ton, Yosëri co noyahuë' nicaton, ana'intërin. Ina nohuanton, inaquë chachin chiminpi.

⁶ Pënëinpoaso marë' iráca ina ninshitërin. Inapitaso' co noyahuë' yonquipi. Nani ma'sha noyapatopi. Ama inapita nonahuansohuë'.

⁷ Inapitaso' mamanshi moshapi. "Moshatacaiso marë' pita nipi. Huënsërahuatona', coshatopi, o'opi. Ina quëran nansarahuatona', capa cancantopi," tënin Yosë quiricanënguë. Canpitaso nipurinhuë' ama inapita pochin nicosohuë'.

⁸ Ina quëran a'napita monshihuanpi. Ina marë' Yosëri ana'intërin. Ina nohuanton, cato shonca cara huaranca piyapi'sa' chiminpi. A'na tahuëriíchichin nipirinhuë', inanapo chiminpi. Ina yonquiatoma', ama manta' monshihuanacamaso' yonquicosohuë'.

⁹ Naporahuatona' Sinioronta tënipi: "Co nimara ana'intarinpoahuë'," ta'tona', co noyahuë' nipi. Ina marë' ya'huanatona', na'a chiminpi.

¹⁰ Ama Yosë no'huitëhua' tarëtahuasohuë'. "Co Yosë noya catahuarinpoahuë'," topi a'naquën. Napoaton Yosëri anquëni a'paimarin inapita tëpacaso marë'.

¹¹ Yosë nohuanton, iráca napopisopita quiricanënguë ninshitopi pënëinpoaso marë'. Inapita pochin nipatëhua', ana'intarinpoa' canpoanta'. Nani ana'intacaso' tahuëri naniriarin.

¹² A'naya a'nayanquëma' ni'cona oshahuantama'. "Caso' noya piyapico. Co onporonta' Yosë a'poarahuë'," ama tocosohuë'.

¹³ Sopai ya'ipi piyapinpoa' sha'huitërinpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Yosëso nipirinhuë' catahuarinpoa'. A'naya a'nayanpoa' co nanitërehuasohuë' nitotaton, ni'sarinpoa'. "Tananpitëquë'," itohuachina, co sopai nanitërinhuë' aquëtë' tëniinpoaso'. Cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëhuatëhua', co sopai minsëarinpoahuë'. Ma'sha onpopirëhuahuënta', Yosë ananitarinpoa' ahuantacaso'. Yosë chachin catahuarinpoa' sopai minsëcaso marë'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa' ama pi'pisha tëranta' mamanshi moshacosohuë'. Nosororanquëma' ni'ton, pënënanranquëma'.

¹⁵ Canpitaso' nitoyonquirama'. Sha'huitëranquëmaso' yonquico' no'tëquën nitotacamaso marë'.

¹⁶ Niyontonpatëhuara, Quisocriso chiminso' yonquirëhua'. "Quiya marë' Sinioro huënainën pa'nin ni'ton, 'Yosparinquën' tënai," itatëhua', huënainën pochin nininso' o'orëhua'. Cancanënpoa quëran huarë' yonquiatëhua', o'opatëhua', huënainën napopináchin yonquirëhua'. Ina quëran cosharo' ina nonën pochin nininso'

së'panahuatëhua', ca'nëhua'. “Tëhuënychachin canpoa marë' Quisocriso nonën ohuanpi,” ta'tëhua', napopináchin yonquirëhua'.

¹⁷ Quisocriso yonquiatëhua', ina cosharo' ca'nëhua'. Na'acquënpoa' nirihuarahuë', Quisocriso imarëhua' ni'ton, a'na huëntona pochin ninëhua'. Napopináchin yonquirëhua'.

¹⁸ Israiro'sa' napopisonta' yonquico'. Ma'sha Yosë chinotacaso marë' tēparahuatona', ahuiquitopi. Pi'pian nosha acopiso' ca'pi. Yosë yonquiatona', coshatopi. Inapoatona', Yosë chinotopi.

¹⁹ Mamanshisō' co nanpirinhuë'. Co chinotacasohuë' nipirinhuë', a'naquëni moshapi. Ma'sha inapita chinotacaso marë' tēpahuachinara, topinan quëran napopirinahuë', co mamanshiri ni'ninhuë', co nataninhuë'.

²⁰ Nisha piyapi'saso nipirinhuë' mamanshi moshacaiso marë' ma'sha tēpahuachinara, co Yosë yonquipi huë'. Sopairo'sa' yonquipi. Co caso' nohuantërahuë' canpitanta' sopairo'sa' yonquicamaso'.

²¹ A'naquën mamanshi moshacaiso marë' pita nipi. Sopairo'sa' yonquiatona', napopi. Siniro yonquihuatama', co sopairo'sa' yonquicamaso' ya'huërinhuë'. Napoaton amatohuachinënquëma', ama pacosohuë'. Quisocriso chiminso' yonquiatoma', coshatërama', o'orama'. Napoaton ama sopairo'sa' yonquiatoma', coshatocosohuë', o'ocosohuë'.

²² Sopairo'sa' yonquihuatama', Yosë a'pitatënquëma', no'huiarinquëma'. ¿Ina nohuantërama' ti? ¡Inaso' chini chiníquën nanantërin! Canpoaso' co ina pochin chiníquën nanantërehuahuë'.

A'napita nosorocaso' ya'huërinso'

²³ “Ma'sona tēranta' yanipatëhua', noya nicacaso',” topi. Napoaponahuë', co ya'ipi ninëhuasopita catahuarinpoahuë' noya cancantacaso'. Tëhuënychachin ya'ipi noya nicacaso nipirinhuë', co ya'ipi catahuarinpoahuë' a'napita achinicancanacaso'.

²⁴ Napoaton a'napitanta' noya noya imacaiso marë' catahuaco'. Canpitaora costaromaso' ama aquëtë' yonquicosohuë'. A'napita na'con na'con yonquico'.

²⁵ Nosha mircatoquë ya'huëhuachin, pa'anatoma', ca'co'. Ama manta' natantapomarahuë', ca'co'. “¿Mamanshi chinotopiso pëiquë ma'patëran?” ama itocosohuë'. Ama nisha nisha yonquiapomarahuë', ca'co'.

²⁶ Tata Yosëri ya'ipiro'pa' ninin. Ya'ipi ma'sharo'santa' noya ninin.

²⁷ A'na tahuëri coshatapatarama'. Co imarinsohuë' amatohuachinquëma', nohuan-tohuatama' paco'. Nosha acotohuachinënquëma', “Mamanshi marë' acopiso' nimara,” ama tapomarahuë', ca'co'.

²⁸ Nipirinhuë', a'na piyapi sha'huitohuachinquëma', “Iso nosha mamanshi chinotacaso marë' acopiso',” itohuachinquëma', ama ca'cosohuë'. Sha'huitërinquëmaso' nosoroatoma', ama ca'cosohuë'.

²⁹ Ca'patama', co ina marë' oshahuanaramahuë'. A'naquënso nipirinhuë' ni'pachinënquëma', nisha nisha yonquiamara. Ina nosoroatoma', ama ca'cosohuë'.

A'naquëmaso nipirinhuë', itaramaco: “¿Ma'marëta' a'napita yonquiato cosharo' a'poca'huaso' ya'huërin?”

³⁰ “Yosparinquën Siniro,” itahuato, noya caso' ca'nahuë. ¿Onpoatonta' ina marë' co noyahuë' ni'ninaco?” topiramahuë'.

³¹ Ma'sona tēranta' nipatama', Yosë yonquiatoma', noya nico' a'napitanta' Yosë noya yonquicaiso marë'. Napoaton coshatohuatama', o'opatama', ma'sona tēranta' nipatama', ina yonquico'.

³² Ama insonta' anishacancantocosohuë'. Cotiōro'sa', nisha piyapi'sa', Quisocriso imapisopita, ya'ipiya nosorocaso' ya'huërin.

³³ Caso' ya'ipi piyapi'sa' yonquirahuë. Catahuarahuë noya Yosë imacaiso marë'. Co caora costarahuëso' yonquirahuë'. A'napitanta' yacatahuarahuë inahuanta' Quisocristori anoyacancantacaso marë'.

11

¹ Caso' Quisocristo noya nonanahuë. Canpitanta' nonanatomaco, noya nico'.

Sanapi'sa' Yosë imapisopita

² Ma noyanquëma' iyaro'sa' ni'ton, na'con yonquiramaco. Yosë nanamën a'chintohuatënquëmara, noya natëramaco.

³ Isonta' iyaro'sa' a'chinchinquëma' nitotoco'. Co insonta' inaora nohuanon ya'huërinhuë'. Tëhuëinchachin natëcaso' ya'huërin, tënahüë. Sanapi'saso' so'ina' natëina'. Quëmapi'santa' Quisocristo natëina'. Quisocristoso' Tata Yosë natërin.

⁴ Quëmapinpoa' niyontonëhuaquë Yosë nontohuatëhua', ama motënpoa' niimomototahuasohüë'. Niimomotohuatëhua', co Quisocristo natërëhuahuë'. Inapochachin pënëntohuatëhua', ama niimomototahuasohüë'.

⁵ Canpitanta', imoyaro'sa', niyontonëhuaquë Yosë nontohuatama', so'yama' natëtoma', niimomototoco'. Yosë anitotërinquëmaso' sha'huihuatamanta', niimomototoco'. Co niimomototohuatamahuë', noyá niya'itopiso pochin ya'noarama'. Ina pochin nipatama', so'yama' atapanarama'.

⁶ Ni'co'. Sanapi'sa' co quëmapi'sa' pochin niya'itopihuë'. Ya'ipi noyá niya'itopi naporini, tapaintonahuë'. Napoaton imoyaro'sa' niimomototoco'.

⁷ Quëmapinpoaso nipirinhüë' Yosë nontohuatëhua', ama motënpoa' niimomototahuasohüë'. Yosë nininpoa' ina pochin hua'anëntacaso marë'. Inasáchin, iyaro'sa', natëhuatëhua', nóya cancantarihua'. Ina marë' acorinpoa'. Inapochachin sanapi'santa' so'ina' noya natëhuachina', nóya cancantapi.

⁸ Quëmapi'ton Yosëri ninin. Ina quëran ahüë'ëtahuaton, a'na nininpitëraca' ocoitërin. Ina ocoitahuaton, ina quëran chachin sanapi ninin.

⁹ Quëmapi'ton ninin. Ina piquëran sanapi ninin so'in catahuacaso marë'.

¹⁰ Napoaton quëmapi'sa' chini chiniquën nanantopi. Sanapi'saso' so'ina' natëina'. Natëtona', motëna' niimomotochina'. Napohuachina', so'ina' natëpi ni'ton, anquëniro'sarinta' noya ni'sapi.

¹¹ Napoaponahuë', Yosë napopináchin nosororinpoa'. Co quëmapi'saráchin nohuantërinhuë'. Sanapi'santa' nohuantërin. Quisocristo imapatëhua', napopináchin ni'ninpoa'.

¹² Ya'ipinpoa' Yosë nininpoa'. Quëmapi'ton nisahuaton, quëmapi nininpitën quëran sanapi ninin. Naporo quëran huarë' quëmapinpoanta' sanapi'sa' quëran nasitërëhua'. Yosë nohuanon naporin.

¹³ Iporaso' iyaro'sa', imoyaro'sa', cancanëma quëran yonquico' noya nicacamaso marë'. Niyontonpatama', ¿noya ipora sanapi'sa' co niimomototaponaraihuë' Yosë nontacaiso' to?

¹⁴ Ni'co'. Quëmapinpoa' niya'itërëhua'. Co ain a'pamacaso' nohuantërëhuahuë'.

¹⁵ Sanapi'saso' nipirinhüë' ainën a'pamapi. A'pamahuachinara, noya ya'nopi. Yosëri naporopi ain quëtërin noyá niimomototacaiso marë'.

¹⁶ A'naquëma' nisha yonquihuatama', isoíchin sha'huitaranquëma': Quiyaso' co nisha nisha a'chinaihuë'. Ya'ipi parti imapisopitanta' inachintopi.

Niyontonpachinara, a'naquën co noyahuë' nipiso'

¹⁷ Niyontonpatama' iyaro'sa', noya nicacaso' ya'huëpirinhüë', a'naquëma' co noyahuë' ninama'. Co ina marë' noya ni'nanquëmahuë'. Napoaton pënënanranquëma'.

¹⁸ Yosë chinotacaso marë' niyontonpatamara, a'na huënton a'na huënton nicatoma', nino'huirama', natantërahuë. No'tëquën sha'huitërinaco, topirahuë'.

19 Co ya'ipi cancanëma quëran imapatamahuë', nisha nisha yonquiarama'. Co napopináchin yonquiaramahuë'. Ina quëran Yosë cancanën manëhuasopita nohuitërinënpoa'. Co ya'ipinpoa' nisha nisha yonquirëhuahuë'. A'napitaso nipirinhüë' co noya yonquiatonahuë', co no'tëquën imapihuë'.

20 Quisocristo yonquicaso marë' niyontonatoma', coshatapomarahuë', co tëhuënchachin chimininso' yonquiramahuë'.

21 A'naquëma' co ninosoroatomahuë', niapiratërama'. A'naroáchin canpitaora cosharonëma' ca'nama'. Co nipatomatëramahuë'. Inapotohuatamara, a'naquën tanapi. A'naquënso nipirinhüë' na'con o'otona', no'pipi. Napoatoma', co nanitëramahuë' Quisocristo chimininso' yonquiatoma' coshatacamaso'.

22 ¿Co'na pëinëma' ya'huëtërinquëmahuë' inaquë coshatamaso', o'ocamaso'? ¿Onpoa-tonta' corto pëiquë chachin pahuantërinso'pita atapanarama'? ¿Ma'ta' ina marë' ichinquëma'? Co ina marë' noya ni'nanquëmahuë'.

*Quisocristo chimininso' yonquiatëhua', ca'nëhuaso'
(Mateo 26.26-29; Marcos 14.22-25; Lucas 22.14-20)*

23 Siniro sha'huitërinco' chachin nani sha'huitëranquëma'. Iráca Cotasëri Quisocristo sha'huirapirin. Sontaro'sari yamapachinara, naporo' tashi' ca'tano'sanënpitarë' coshatopi. Cosharo' masahuaton,

24 “Yosparinquën Tata Yosë,” itahuaton, së'panin. Së'panahuaton, a'naya a'naya quëtërin. “Ca nonëhuë pochin iso'. Ca'co'. Canpita marë' chiminarahuë. Niyontonpatama', chiminahuëso' yonquiatomaco, pi'pian cosharo' ca'co',” itërin.

25 Nani coshatohuachinara, minëa'hua manin. “Huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë ni'ton, anoyacancantaranquëma'. Ca yonquiatomaco, o'oco'. Ipora quëran huarë' inapoatoma', yonquico,” itërin Quisosori.

26 Onporosona cosharo' ina nonën pochin nininso' ca'patama', huënainën pochin nininso' o'opatama', Quisoso chimininso' a'napita anitotarama'. Siniro o'mantaquë huarë' inapoarama'.

Onpopinsona Quisoso chimininso' yonquicaso' ya'huërin

27 Ina marë' niyontonpatama', ama topinan quëran ca'cosohuë'. Ama nisha nisha yonquiatoma', o'ocosohuë'. Co Siniro nonën, huënainën inapita noya yonquihuatomahuë', oshahuanarama'.

28 Napoaton canpitaora yonquinëma quëran no'tëquën yonquico'. Pi'pisha tëranta' co noyahuë' yonquihuatomahuë', naniantoco'. Noyapiachinsáchin cancantatoma', ca'co', o'oco'.

29 Quisoso chimininso' no'tëquën yonquicaso' ya'huërin. Topinan quëran ca'patama', topinan quëran o'opatama', na'con oshahuanarama'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma'.

30 Napoaton na'anquëma' caniorama'. A'naquëmanta' co chiniramahuë'. A'naquënso' ina marë' chiminin.

31 Ya'ipi cancanënpoa quëran huarë' nitantiacaso' ya'huërin ni'ton, yonquia'ahua'. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantohuatëhua', co Yosë ana'intarinpohuë'.

32 A'na tahuëri oshahuano'sa' ana'intomiatarin. Imarëhuasopitaso nipirinhüë', ipora chachin pi'pian ana'intarinpohuë' noya noya yonquicaso marë'. Ina quëran ayaro' tahuëri co ana'intomiatarinpohuë'.

33 Napoaton iyaro'sa' noyápiachin cancantatoma', Quisocristo chimininso' yonquicaso marë' niyontonco'. Ina marë' niyontonpatama', ama a'naroáchin ca'cosohuë'. Nininaco'. Ya'ipi nanihuatomahuë', napopináchin ca'co'.

34 A'naquën tanahuachina', inahuara pëinënaquë coshachina'. Ina quëran noya niyontonpatama', co Yosë ana'intarinquëmahuë'. A'na tahuëri pa'sarahuë nicaponquëma'. Naporo' na'con na'con a'chinchinquëma'.

12

Ispirito Santo nisha nisha catahuarinpoaso'

¹ Apira Ispirito Santo naporinso' iyaro'sa', a'chinchinquëma' no'tëquën nitotacamaso marë'. Ina tëhuënchachin catahuarinpoa' nohuantërinso' nicacaso'. A'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa'.

² Iráca co Yosë natëyatërapomahuë', nisha nisha yonquiatoma', mamanshi mosharama'. Co nanpiton natanpirinquëmahuë', sopai nohuanton, inapita chinotërama'.

³ Iporahuanta' a'naquëni co noyahuë' yonquirapitona' Quisocriso no'huipi. Inapitaso' co Ispirito Santo natëpihuë'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', catahuarinpoa' Quisocriso natëcaso'. "Quisocrisoíchin natërahuë. Inaso' hua'anëntërinco," tënëhua'. Ispirito Santo nohuanton, naporëhua'.

⁴ Yosë acorinpoa' nisha nisha nitotacaso marë'. Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' noya nicacaso'.

⁵ Sinioro nohuanton, nisha nisha ninëhua' a'napita catahuacaso marë'. Nisha nisha nirihuarahuë', ya'ipinpoa' Sinioro natërehua'.

⁶ A'naya a'nayanpoa' ananitërinpoa' nisha nisha nicacaso marë'. Ya'ipinpoa' Yosë chachin catahuarinpoa'.

⁷ Co canpoara nanitopirëhuahuë', Ispirito Santo ananitërinpoa' ma'sona ina nohuantërinso' nicacaso'. Catahuarinpoa' ni'ton, a'napitanta' catahuarihua' noya noya imacaiso marë'.

⁸ Ispirito Santo nohuanton, a'naquën noyá nitotërin pënëntacaso'. No'tëquën yonquiaton, pënëntarin. A'naquëonta' noya noya nitotaton, a'chinarin.

⁹ A'naquëonta' catahuarin chiniquën Yosë natëcaso marë'. "Yosë ya'ipiya nanitaparin," ta'ton ina nontërin. Nontohuachina, Yosëri na'con catahuarin. A'nanta' Ispirito Santori catahuarin cania'piro'sa' anoyatacaso marë'.

¹⁰ Ispirito Santo nohuanton, a'naquëonta' nanitërin sacai nininso' nicacaso'. A'naquën Yosë yonquirinso chachin cancanën quëran anitotërin a'napita sha'huitacaso marë'. A'naquëonta' Ispirito Santo nohuanton, macarisona catahuarinso' nitoninorin. Co Ispirito Santoachin yacatahuarinpoahuë'. Sopairinta' piyapi'sa' catahuarin nonpintinpoaso marë'. Napoaton a'napita pënënpachinpoa', ninocaso' ya'huërin. Nonpin nanan nipachina, sha'huitërinpoa' ama natëcaso marëhuë'. A'naquëonta' Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. A'napitanta' catahuarin ma'sona nisha nananquë topiso' sha'huicaiso'.

¹¹ Ya'ipi imarëhuasopita catahuarinpoa'. A'naíchin Ispirito Santo niponahuë', catahuarinpoa' nisha nisha nitotacaso'. Inaora nohuantërinso' ananitërinpoa'.

A'na huëntona pochin ninëhuaso'

¹² Nonënpoa' a'naíchin nipirinhüë', nisha nisha ya'huëtërin. Ya'piranpoa', nantënpoa', imiranpoa', inapita ya'huëtërinpoa'. Inapochachin Quisocriso imarëhuasopita nisha nisha nirihuarahuë', a'na huëntoínchin ninëhua'. Nonën pochin Quisocriso ni'ninpoa'.

¹³ Ispirito Santo chachin Quisocriso huëntonëinquë aya'coninpoa'. Cotioro'sahuë nipon, nisha piyapi'sahuë nipon, napopináchin Yosë ni'ninpoa'. A'naquëma' canpitaora marë' sacatërama'. A'naquëma' nani tahuëri patronëma' asacatërinëinquëma'. Nisha nishanpoa' nipirihuahuë', Ispirito Santo catahuarinpoa'. Quisocriso imarëhua' ni'ton, huëntonëinquë aya'coninpoa'. Aporintohuachinënpoara, a'na huëntoínchin ninëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'.

¹⁴ Nonënpoa' a'naíchin nipirinhüë', nisha nisha ya'huëtërin. Nantënpoa', imiranpoa', ya'piranpoa', inapita pochin nininsopita ya'huëtërinpoa'.

¹⁵ Nantëhuë nontërinco naporini, "Caso' co imirancohuë". Napoaton co nohuantancoso' ya'huërinhuë'," itërinco naporini, co no'tëquën nonchitoncohuë'. Nantëhuënta' nohuantërahuë'.

16 Huëratëhuënta' nontërinco naporini, “Caso' quëma huëratënco. Co ya'pirancohuë'. Napoaton co nohuantancoso' ya'huërinhuë',” itërinco naporini, co no'tëquën nonchitoncohuë'. Huëratëhuënta' nohuantërahuë.

17 Ya'piranpoáchin ya'huërin naporini, ¿ma quëranta' natanchitërihuahuë'? Huëratënpoáchin ya'huërin naporini, ¿ma quëranta' imëchitërihuahuë'? tënahüë.

18 Yosëso nipirinhüë' nisha nisha acotërinpoa'. Ina nohuanton, imiranpoa', nantënpoa', ya'piranpoa', inapita ya'huëtërinpoa'. A'naya a'naya nohuantërinquë chachin acotërinpoa'.

19 A'naíchin ya'huëtërinpoa' naporini, co nonënpoa' inaichitonhuë'. Napoaton nisha nisha acotërinpoa'.

20 Nisha nisha ya'huëtöpirinpoahuë', a'naíchin nonënpoa' ya'huërin.

21 Isonta' yonquico'. Ya'pirari imira nocanin naporini, “Quëmaso' napoonan. Co nohuantëranquënhüë',” itërin naporini, co no'tëquën nonchitonhuë'. Motënpoanta' co nantënpoa' nocanacaso' ya'huërinhuë'. Ya'piranpoa', imiranpoa', motënpoa', nantënpoa', ya'ipi nohuantërehua'.

22 Ni'co'. Ninopinënpoa', sa'poronënpoa', inapita pochin nininsopita co a'ninquëchin ya'noponahuë', na'con na'con nohuantërehua' nanpicaso marë'. Inapitaso' noya noya ananpirinpoa'. Co inapita ya'huëtërinpoahuë' naporini, chimiintërihuahuë'.

23 A'naquën nonënpoaquë ya'huërinso' co onpopinchin pa'yatërehuahuë'. Nipirinhüë', inaso' noya noya a'motërehua'. Taparonënpoapitanta' noya imotërehua'.

24 Imiranpoa', ya'piranpoa', inapita co imotërehuahuë'. Nisha nisha ya'huëtöpirinpoahuë', ya'ipi nohuantërehua'. Yosë nohuanton, co a'ninquëchin nininsopitahuë' na'con na'con yonquirëhua'.

25 Nonënpoa' a'naíchin nipirinhüë', nisha nisha ya'huëtërin. Co nino'huitonahuë', nicatahuapi.

26 Maquënpoa tëranta' iquin nipachina, ya'ipi ninatanë'. Inapochachin maquënpoa tëranta' pa'yatohuachinënpoa', ya'ipi nonënpoa' capa cancantërin.

27 Canpoanta' imarëhua' ni'ton, a'na huëntoínchin ninëhua'. Nonën pochin Quisocristo ni'ninpoa'. A'naya a'nayanpoa' nohuantërinpoa'.

28 Yosë nisha nisha acorinpoa' imarëhuasopita capini nicatahuacaso marë'. Quisocristo isoro'paquë nipon, a'naquën acorin paatona' nanamën a'chinacaiso marë'. Inapita'ton Yosëri acorin. Ina quëran a'napitanta' acorin pënëntacaiso marë'. Naporahuaton, a'naquëonta' acorin Quisocristo nanamën a'chinacaiso marë'. Yosë nohuanton, a'naquën sacai' nininso' nanitaparin. A'naquën acorin cania'piro'sa' anoyatacaso marë'. A'naquën acorin a'napita catahuacaso marë'. A'naquën acorin hua'an pochin nicacaso marë'. A'naquën Yosë nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonin.

29 Co ya'ipinpoa' acorinpoahuë' paatëhua' a'chinacaso marë'. Co ya'ipinpoa' nitöpënëntërehuahuë'. Co ya'ipinpoa' Quisocristo nanamën a'chinacaso' ananitërinpoahuë'. Co ya'ipinpoa' sacai' nininsopita nanitaparëhuahuë'.

30 Co ya'ipinpoa' ananitërinpoahuë' cania'piro'sa' anoyatacaso'. Co ya'ipinpoa' nisha nananquë nonëhuahuë'. Nisha nanan natanpatëhuara, co ya'ipinpoa' nanitërehuahuë' ma'sona tëninso' sha'huicaso'. Co ya'ipinpoa' inachachin nicacaso' acorinpoahuë'. Ispirito Santo nohuanton, nisha nisha ninëhua'.

31 Yosë nontoco' Ispirito Santo catahuainquëma' noya noya nininsopita nitotatoma' a'napita catahuacaso marë'.

Ninosorocaso' ya'huërinso'

Napoaponahuë', piyapi nosorocaso' noya nóya tënahüë. Ina a'chinchinquëma'.

13

¹ Nisha nananquë nonpiso pochin nitononarihuarahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', topinan quëran nonarihua'. Anquëni pochachin nonarihuarahuënta', co nosorohuatëhuahuë', hua'na, canpana inapita irininso pochin Yosë nataninpoa'.

² A'naquënpoa' Yosë yonquirinso chachin nitotatëhua', sha'huitarëhua'. Ya'ipi nitotarihuarahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', topinan quëran nitotarihua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Yosë chiniquën natëtëhua', nontohuatëhua', motopi chi'huincacaso pochin nanitapapirëhuahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', topinan quëran natërëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.

³ Ya'ipi ma'shanënpoa' sa'ahuario'sa' quëtopyirëhuahuë', co tëhuënychachin nosorohuatëhuahuë', topinan quëran quëtarihua'. "Pën quëran yatëpapirinacohuënta', imamiatarahuë," tarihuarahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', co manta' Yosë'pa' canarihuahuë'.

⁴ Piyapi'sa' nosorohuatëhua', co yano'huirihuahuë'. Noya nontatëhua', catahuarihua'. Piyapi'sa' nosorohuatëhua', co noyapatëhua', no'huiarihuahuë'. Co nocantarihuahuë'. "Caso' noya noyaco," co tarihuahuë'.

⁵ Piyapi'sa' nosorohuatëhua', co pi'pisha tëranta' atapanarihuahuë'. Co canpoara nohuantërëhuasoachin yonquiarihuahuë'. Tëhuënychachin nosorohuatëhua', no'huipirinënpoahuënta' co no'huirihuahuë'. Pinopirinënpoahuënta', co ina yonquiarihuahuë', naniantarihua'.

⁶ Piyapi'sa' co noyahuë' nipachina', tëhuënychachin sëtarihua'. No'tëquën yonqui huachina', canpoanta' noya cancantarihua'.

⁷ Co noyahuë' nanan natantohuatëhua', co a'naroáchin natëtarihuahuë'. Noya yonqui atëhua', natëarihua'. "Yosë nohuanton, oshaquëran noya cancantapon," ta'tëhua', ninarëhua'. Ma'sha onpotopirinënpoahuënta', ya'ipi ahuantarihua'.

⁸ Ipora quëran huarë' ninosoromiatacaso' ya'huërin. A'naquën ipora Yosë yonquirinso chachin piyapi'sa' sha'huitapirinahuë', a'na tahuëriso' co huachi ina sha'huitacaso' ya'huaponhuë'. A'naquëonta' nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. A'na tahuëriso nipirinhuë' co huachi ina pochin nonacaso' ya'huaponhuë'. Iporaso' a'naquën nitotërin a'chinacaso'. A'na tahuëri co huachi ma'sha anitotacaso' ya'huaponhuë'. Inapitaso' co ya'huëmiatarinhuë'. Nipirinhuë', ninosorocasoso' ya'huëmiatarin.

⁹ Iporaso' co ya'ipi nitotërëhuahuë'. Co inquënpoa tëranta' no'tëquënáchin nitopënëntërëhuahuë'.

¹⁰ A'na tahuëriso nipirinhuë' Yosë'pa' ya'ipi nitotarihua'. Naporo' co a'chinacaso' ya'huaponhuë'. Co huachi nipënënacaso' ya'huaponhuë'. Ya'ipi noya nisapi.

¹¹ Iráca hua'huatarihua', hua'huasha pochin nonëhua', hua'huasha pochin yonquirëhua'. Iporaso nipirinhuë' nani mashotërëhua'. Co huachi hua'huasha pochin nonëhuahuë'. Co huachi hua'huasha pochin ninëhuahuë'.

¹² Hua'na huënaratërinquë sacóshin hua'yanënpo' quënanë'. Inapochachin iporaso' pi'pisha Yosë nohuitërëhua'. Yosë'paso nipirinhuë' a'ninquëchin Yosë nohuitarihua'. Iporaso' co Yosë pochin ya'ipi nitotarihuahuë'. Inatohuaso nipirinhuë' ya'ipiya nitotarihua'. Yosë noyá nohuitërinpoa'. A'na tahuëri canpoanta' inapochachin ina noya nohuitontarihua'.

¹³ Cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëcaso' ya'huërin. "Co onporonta' nonpintarinpoahuë'," ta'tëhua', inasáchin ninacaso' ya'huërin. Ninosorocasonta' ya'huërin. Yosëso' na'con na'con nohuantërin ninosorocaso'.

14

Nisha nisha nananquë nonpiso'

¹ Napoaton iyaro'sa', noya ninosoroco'. Ina quëran Yosë nontoco' Ispirito Santo catahuainquëma' ma'sona nohuantërinso' nicacamaso'. Yosë nanamën sha'huicaso' na'con na'con nohuantoco'.

² Anaquën Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co natanchináchinhuë' nonpi ni'ton, co piyapi'sa' natanpihuë'. Yosëichin natanin. Yosëri ayonquirinso' nonsapirinahuë', co a'napitari natanpihuë'.

³ Napoaponahuë', Yosë nanamën sha'huitohuatëhuaso', noya nataninënpoa'. Ina yonquihuachina', noya noya imasapi. Sha'huitohuatëhua', achinicananarihua'. Sëtopirinahuë', natanatënënpoa', chiníquën cancantapi.

⁴ Nisha nananquë nonpiso pochin nonpachina', inahuara Yosë yonquiatona', chiníquën cancantapi. Nipirinhuë', Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', ya'ipi imarëhuasopita natanpatëhua', chini chiníquën cancantarihua'.

⁵ Nisha nananquë pochin nonacaso' noya nipirinhuë', Yosë nanamën sha'huicaso' noya noya, ténahuë. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Nisha nananquë nonpachina, ina piquëran ma'sona tapon naporinso' sha'huichinënquëma'. Imaramasopita natanatoma', noya yonquicamaso marë' sha'huichinënquëma'.

⁶ Yosë a'chintohuachincora, inachachin iyaro'sa' sha'huitëranquëma'. Ina anitotohuachincora, nanamën chachin a'chintëranquëma'. Inapotato, catahuanquëma' noya noya imacamaso marë'. Nisha nananquë nonpiso pochin nontëranquëma' naporini, co nataintomacohuë'. Co ina quëran noya noya imaitomahuë'. Canpita nananquë chachin no'tën nanan pënënpatënquëma', tëhuënchachin catahuanquëma'.

⁷ Ni'co'. Quina co noya pihuihuachinahuë', napoonin natanpi. Quitaranta' co noya pi'nihuachinahuë', napoonin natanpi.

⁸ Tronpitanta' nisha nisha pihuiipi sontaro'sa' nitotacaiso marë'. A'na tahuëri inimicoro'sa' huë'pachinara, tronpita pihuiipi sontaro'sa' përacaiso marë'. Co no'tëquën pihuihuachinahuë', co sontaro'sa' niyontoanpihuë' inimicoro'sa' ahuëcaiso marë'.

⁹ Inapochachin canpitanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonpatama', co natanarinënquëmahuë'. Topinan quëran nonsarama'.

¹⁰ Tëhuënchachin iyaro'sa' nisha nisha nanan ya'huërin. Nisha nisha piyapi'sa' ninontacaiso marë' ya'huëpirinhuë',

¹¹ co nitotohuatëhuahuë', co natanarihuahuë'. “Nisha piyapi ni'ton, nisha nananquë nonin,” tënëhua'. Co ninontacaso' nanitarihuahuë'.

¹² Na'con nohuantërama' Ispirito Santo catahuainquëmaso'. Nisha nisha nicacamaso' nohuantërama' ni'quëhuarë' ma'sona tëranta' nipatama', a'napita imapisopita catahuaco' noya noya cancantacaiso marë'.

¹³ Napoaton nisha nananquë nonpiso pochin yanonpatama', Yosë nontoco' ma'sona tapon nonamaso' nitotamaquë. Ina quëran nitotatoma', canpita nananquë chachin piyapi'sa' sha'huitoco'.

¹⁴ Nisha nananquë Yosë nontohuato, ispiritonëhuë quëran nontopirahuë', ma'sona tapo naporahuëso' co nitotërahuë'.

¹⁵ Napoahuarë', ¿onpocasota ya'huërin? Ispiritonëhuë quëran Yosë nontarahuë', cantarahuë, napoarahuë. Napoarahuë', ma'sona tapo naporahuësonta' yonquiato, Yosë nontarahuë, cantarahuë napoarahuë, ténahuë.

¹⁶ Niyontonpatama', a'naquëma' Yosë chinotatoma', “Yosparinquën,” itohuachina, napopináchin yonquiatoma', “Amen,” tënama'. Napoaponahuë', nisha nananquë nonpiso pochin nontërama' naporini, a'napitaso' co nitotatonahuë', co “Amen” ta'caiso' nanichitonahuë'.

¹⁷ Noya Yosë nontopiramahuë', a'napitaso' topinan quëran natanpi ni'ton, co catahuaramahuë'.

¹⁸ Canta' nisha nananquë nonpiso pochin nitononahuë. Canpita quëran na'con na'con nitotërahuë. Ina marë' “Yosparinquën” itërahuë Yosë.

¹⁹ Napoaponahuë', Yosë chinotacaso marë' niyontonpatëhua', a'chinacaso' noya noya ténahuë. Nisha nananquë pochin nonato, shonca huaranca nanan nonahuë naporini, topinan quëran nointohuë'. Canpoa' nananquë cara nanaínchin tëranta' nonpato, natanama' ni'ton, noya noya ninin, ténahuë.

²⁰ Canpitaso' iyaro'sa' chinotono'sa pochin yonquico'. Ama hua'huaro'sa pochin yonquicosohuë'. Napoaponahuë', hua'huaro'sa pochin noyápiachin cancantatoma', noyasáchin nico'. Inapitaso' co yonquiyatërapihuë' oshahuanacaíso'.

²¹ Yosë quiricanënquë iráca ninshitërin: "Cotioro'sa' hua'qui' pënënpirahuë', co yanatërinacohuë'. Napoaton nisha piyapi'sa' inaquë a'parahuë. Nisha nananquë non-tapirinahuënta', co natëarinacohuë'," ténin Yosë.

²² A'naquën nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co imapisopitasohuë' ayonquicaíso marë' napopi. "Yosë nohuanton, naporin," ta'tona', yonquiapona' ni-mara. Imarëhuasopitaso nipirinhüë', canpoara nanamënpoaquë chachin Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', noya cancantarihua': "Ma noyacha catahuarinpoa paya," tarihua'.

²³ Yosë chinotacaso marë' niyontonëhuaquë, a'naquën co Yosë imana'piro'sahuënta' ya'conpi. Nisha nananquërachin nonpatama', co natanatonaraihuë': "Hua'yantomarai," taponá'.

²⁴ Nipirinhüë', Yosë nanamën a'chintohuatama', co imarinsopitahuënta' noya natanapi. Pënëntërinso' natanahuatona', yonquiapi: "Tëhuënchachin canta' co noyahuë' nicato, oshahuanahuë," tosapi.

²⁵ Cancanëna quëran yonquipisopita a'ninquëchin sha'huitapi ni'ton, ina yonquiataona', oshanëna marë' sëtapi. Isonahuatona', Yosë chinotapi: "Tëhuënchachin Yosë catahuarinquëma'," itarinëinquëma'.

Niyontompachinara Yosë chinotopiso'

²⁶ Napoaton iyaro'sa' niyontonpatama', noyasáchin yonquico'. A'naquëma' cantarama'. A'naquëma' Yosë nanamën a'chinarama'. A'naquëma' Yosë anitotërinquëmaso' sha'huitarama'. A'naquëmanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonsarama'. Ina piquëran a'naquëmaso' ma'sona tapon nonamaso' canpita nananquë sha'huitarama'. Ma'sona tëranta' nipatama', nicatahuaco' ya'ipinquëma' noya noya imacamaso marë'.

²⁷ Nisha nananquë pochin yanonpachina', a'naya a'naya noina'. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon, inaíchin noina'. Naporahuaton, a'nanta' ma'sona tapon noninso' sha'huiin.

²⁸ Co insoari tëranta' sha'huitacaso' nanitohuachinhüë', niyontonpiquë ama ina pochin noinasohuë'. Ina pochin yanonpachin, inaora paaton, noin Yosëíchin natanacaso marë'.

²⁹ Niyontonpatama', catoya, caraya nimara Yosëri anitotërinso' sha'huiina'. A'napitaso' nataina'. No'tën nanan nipachin, noya natanatoma' yonquico' no'tëquën natëcamaso marë'. Yosë nanamënáchin imacaso' ya'huërin.

³⁰ A'nanta' inaquë huënsërinso' Yosëri nanan anitotohuachin, inanta' sha'huiin. Yasha'huihuachin, ya'nan nona'pi ta'taton, nata'in.

³¹ Inapoatoma', a'naya a'nayanquëma' pënëntoco'. Ya'ipinquëma' noya noya yonquicamaso marë' nipënëncó'. Napohuatama', canpita capini niachinicancanarama'.

³² Nipënënpatëhua', a'naya a'nayanpoa' pënëntacaso' ya'huërin. A'na'ton tonihuachin, a'nanta' pënëntanta'in. Ina toniantahuachin, a'nanta' pënëntanta'in.

³³ Yosëso' co nisha nisha ayonquirinpoahuë'. Catahuarinpoa' sano cancantacaso'. Niyontonëhuaquënta' catahuarinpoa' a'naya a'nayanpoa' pënëntatëhua' noya Yosë chinotacaso marë'.

Ya'ipi Yosë imarëhuasopita nisha nisha niyontonëhuaquë,

³⁴ sanapi'saso' ta'tatona', nataina'. Ama pënëchinasohuë'. “Quëmapi'sa' natëina',” ténin Yosë pënëntërinquë.

³⁵ Ma'sona yanitotohuachina', pëinënaquë so'ina' nataina'. Yosë chinotacaso marë' niyontonpatama', sanapi'saso' co nonacaiso' ya'huërinhuë'.

³⁶ Isonta' yonquico'. Co canpita'ton Yosë nanamën nitotëramahuë'. Naporahuaton, co canpitaráchin a'chintërainquëmahuë'.

³⁷ Yosë nanamën chachin no'tëquën a'chintëranquëma'. No'tëquën ninshitëranquëma'. Insosona yapënënto huachin, natëinco. Ispirito Santo tēhuënchachin catahuahuachinquëma', ina nanan chachin natëarama'.

³⁸ Nisha a'chintohuachinēnquëma', ama natëtocosohuë', tēnahuë'.

³⁹ Napoaton iyaro'sa', Yosë anitotërinquëmaso' sha'huicamaso' na'con na'con nohuan-toco'. A'naquën nisha nananquë nonpiso pochin yanonpachina, tananpitoco' noin.

⁴⁰ Nipirinhüë', ama noncarocosohuë'. A'naya a'nayanquëma' nonco'. Noyápiachin cancantatoma', Yosë yonquico'.

15

Quisocriso nanpiantarinso'

¹ Yosë nanamën iyaro'sa', nani a'chintëranquëma'. “No'tëquën nontërincoi,” ta'toma' natërama'. Natëtoma', imamiatarama'. Ina nanan chachin sha'huitaantaranquëma' yonquicamaso marë'.

² Ina natëmiatohuatama', Yosë nicha'ësarinquëma'. A'naquënso nipirinhüë': “Imarahüë,” taponaraihuë', topinan quëran napopi. Co cancanëna quëran natëpihuë'. Inapitaso' co nicha'ësarinhüë'.

³ Ya'nan a'chintaponquëma', Yosë anitotërinco chachin sha'huitëranquëma': “Oshänënpoa' inquitinpoaso marë' Quisocriso chiminin,” itëranquëma'. Iráca Yosë quiricanën quëran ninorinso chachin chiminin.

⁴ “Chiminpachina, pa'pitopi huachi. Pa'pitopirinhüë', cara tahuëri quëran nanpiantarin,” itëranquëma'. Quiricanënuquë ninorinso chachin nanpiantarin:

⁵ Nanpiantarahuaton, Pitro ya'notërin. Ca'tano'sanënpitanta' ya'notërin.

⁶ Ina quëran na'a imapisopita niyontonasoi', ya'notaantaran. A'natërápo pasa na'con ni'pi. Ipora huanta' nanpirapi. Caraíchín nani chiminpi.

⁷ Santiaconta' ya'notërin. Naporahuaton, ya'ipi a'chinacaso marë' acorinsopita ya'notaantaran. Ina quëran inápaquë panantaran.

⁸ Piquëran huarë' canta' ni'nahuë. Ana'huaya pochin nipirahuë', inápa quëran ya'notimarinco. Naporo huarë' imarahüë.

⁹ Imapisopita aparisitërahuë' ni'ton, co acoincoso' ya'huërinhuë', topirahuë'. Pa'pi co noyahuë' cancantopirahuë', anoyacancantatonco, acorinco paato a'china'huaso marë'.

¹⁰ Inaora nohuanon, Yosë catahuarinco. Co catahuarincohuë' naporini, co manta' nanichitohuë'. Catahuahuachincora, pa'nahuë nanamën a'chinapo. Co topinan quëran catahuarincohuë'. Caso' na'con na'con Yosë marë' sacatërahuë. Co cariso' piyapi'sa' anoyacancantërahuë'. Yosë achinicananinco a'china'huaso marë'. Ina catahuarinco ni'ton, a'chinpatëra na'a piyapi'sa' imasapi.

¹¹ Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Quisocriso ca'tano'sanënpitanta' a'chinpi. Ina nanansáchin a'chintërainquëma', natërama'.

Quisocriso imarëhuasopita nanpiantacaso' ya'huërinso'

¹² “Quisocriso nanpiantarin huachi,” itërainquëma' ni'ton, ¿onpoatomata' a'naquëmaso' co no'tëquën yonquiramahüë'? “Co Yosë ananpitaantaranpoahuë',” toconama'.

¹³ Co nanpiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, co Quisocriso tëranta' nanpiantaitonhuë'.

14 Co nanpiantarinhuë' naporini, topinan quëran a'chinchitënguëmahuë'. Canpitanta' topinan quëran natëitomahuë'.

15 Co nanpiantarinhuë' naporini, nani nonpinchitënguëmahuë'. Nipirinhüë', co iyaro'sa' nonpin nanan a'chintërainquëmahuë'. “Yosëri chachin ananpitaantarin,” itohu-atëinquëmara, no'tëquën nontërainquëma'.

16 Co ananpitaantainpoaso' ya'huërinhuë' naporini, co Quisocristo tëranta' nanopiantaitonhuë'.

17 Co nanopiantarinhuë' naporini, topinan quëran imaitërihuahuë', co oshanënpoa' inquichitonpoahuë'.

18 Co nanopiantarinhuë' naporini, a'naquën imapisopita nani chiminpi ni'ton, parisitopiquë pa'itonahuë'.

19 Isoro'pa marëáchin Quisocristo imarëhua' naporini, pa'pi nosorochitërihuahuë'.

20 Nipirinhüë', Quisocristo tëhuënychachin nani nanopiantarin. Ya'nan cayarinso' sënarëso pochin ina'ton nanopiantaton, nanopimiatarin. Ina quëran canpoanta' chiminar-ihuarahüë', nanopiantarihua'.

21 Atan'ton co Yosë natëtonhuë', chiminin ni'ton, canpoanta' chiminëhua'. Inapoc-hachin Quisocristoso' chiminaponahuë', nanopiantarin ni'ton, canpoanta' nanopiantarihua'.

22 Atan pochin cancantatëhua', ya'ipinpoa' chiminëhua'. Napoaponahuë', Quisocristo imapatëhua', ya'ipinpoa' ananpitaantarinpoa'.

23 Co napopináchin nanopiantarihuahuë'. Quisocristo'ton nanopiantarin. A'na tahuëri o'mantahuachin, imarëhuasopitanta' ananpitaantarinpoa'.

24 Ina quëran ya'ipiya naniarin. Iporaso' nisha nisha hua'ano'sa', copirnoros'a', inapita chiniquën nanantatona', camairinënpoa'. Sopairo'santa' yacamairinënpoa'. Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipiya minsëarin. Nani minsëhuachin, Tata Yosëichin ya'ipiya hua'anëntarinpoa'.

25 Ina nohuanton, Quisocristo chiniquën nanantarin. Ya'ipi hua'anëntarin. A'na tahuëri ya'ipi inimicoros'a' minsëarin.

26 Ina quëran huachi chimirionta' ayatarin. Ananpitaantahuachinpoa', chimirin minsëarin huachi. Co huachi chiminacaso' ya'huaponhuë'.

27 “Yosë nohuanton, ya'ipiya minsëarin huachi,” tënin Yosë quiricanënguë. Napoaton Quisocristo ya'ipiya hua'anëntarin. Tata Yosëichin co hua'anëntarinhuë'. Inari Quisocristo chiniquën nanan quëtërin.

28 Ina nohuanton, Quisocristo ya'ipiya minsëarin. Nani minsëhuachina, inanta' Yosë hui'nin ni'ton, pa'pin natëmiatarin. Naporo quëran huarë' Yosëáchin ya'ipiya hua'anëntomiatarin.

29 ¿Onpoatomata' ipora huanta' a'naquëma' co natëyátëramahuë'? “Co Yosë ananpitaantarinpoahuë',” toconama'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. A'naquën chiminpisopita yonquiatona', inapita ya'huërenamën aporihuanpi. Co nanopiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, ¿ma'marëta' inapitanta' napo'itonahuë'?

30 ¿Ma'marëta' quiyanta' parisitaporaihuë', a'chinárai? Nani tahuëri yaahuërinacoi. Co nanopiantahuatëhuahuë', topinan quëran parisitërai.

31 A'naquën yatëparinaco. Nani tahuëri “Chiminapo nimara,” tënahüë. Tëhuënychachin no'tëquën nontëranquëma'. Quisocristo catahuarinco ni'ton, a'chintohuatënguëmara, noya imarama'. Ina marë' nóya cancantërahüë'.

32 Ipiquoë a'chinahuëso marë' chiniquën no'huirinaco. Ni'ni pochin cancantatona', yatëparinaco. Ahuantaporahuë', ¿ma'ta' ina marë' canarahüë? Isoro'paquëráchin ya'huërehua' naporini, co manta' canaitërihuahuë'. Co nanopiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, co Yosë yonquicaso' ya'huë'itonhuë'. “¡Huëco' coshatahua'. Huëco' o'ohua'.

Co hua'quiya quëranhuë' chiminarihua' ni'ton, capa cancantahua!" topiso pochin nichitërihuahuë'.

³³ Ama ina pochin yonquicosohuë'. Ni'cona a'napita anishacancantochinënquëma'. "Co noyahuë' nipisopitarë'quëma' nipayahuatama', canpitanta' nitapicancanarama'. Inapita nonanpatama', co huachi noyápiachin cancantaramahuë'," topi iráca. No'tëquën napopi.

³⁴ No'tëquën yonquiatoma', noyasáchin nico'. Ama huachi tëhuëcosohuë'. A'naquëma' co Yosë nohuichátëramahuë'. Ina yonquiatoma', tapanacamaso' ya'huërin, tënahuë.

Nasha nonënpoa' quëtarinpoaso'

³⁵ A'naquëma' yanitotërama'. "Chiminpatëhua', ¿onporahuatëhuata' nanpiantarihua'? ¿Onpopinta' nonënpoa' ya'huëtaponpoaso'?" tënama'.

³⁶ ¡Co canpitaso' nitoyonquiramahuë'! Ni'cochi. Ya'pirin sha'patëra, ya'pirin chachinso' chimininso pochin ninin. Acopo' ya'pira'huainso nipirinhüë', noya papotërin.

³⁷ Tricoraya yonquia'ahua'. Ina sha'patamara, aipi noshinënso' co papotërinhuë'. Ya'pira'huain papotohuachina, nisha ya'norin huachi.

³⁸ Yosë nohuanon, ma'sha papotërin. Nisha nisha ya'pirin sha'patëra, nisha nisha papotërin. Co napopináchin papotërinhuë'. Yosë nohuanon, naporin.

³⁹ Ma'sharo'santa' nisha nisha noshatopi. Piyapinpoanta' nonënpoa' nisha. Ohuacaro'sa', inairaro'sa', samiro'sa', inapitanta' nisha nisha noshatopi. Co napopináchin noshatërehuahuë'. Nisha nisha acorinpoa'.

⁴⁰ Nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huërin. Inápaquë ya'huëpisopitanta' nisha nisha ya'nopi. Co napopináchin noyápiachin ya'nopihuë'.

⁴¹ Pi'iso' huënaráchin huënaráchin a'pinin. Yoquinta' nisha a'pinin. Tayoraro'santa' nisha nisha a'pinpi. Co napopináchin a'pinpihuë'.

⁴² Inapochachin canpoanta' nanpiantahuatëhua', nisha ya'noarihua'. Chiminpatëhuara, nonënpoa' chanatopirinhüë', nanpiantahuatëhua', nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Co onporonta' chanatarinhüë'.

⁴³ Iporaso' nonënpoa' co onpopinchin noyahuë'. Chiminpatëhua', pa'pitarinënpoa'. A'na tahuëriso' nipirinhüë', noyápiachin nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Iporaso' co chinipirëhuahuë'. Nanpiantahuatëhua', chiniarihua'.

⁴⁴ Isoro'pa marëáchin nonënpoa' ya'huëtërinpoa' ni'ton, chiminëhua'. Pa'pitopirinënpoahuë', ananpitaantahuachinpoa', nisha nonënpoa' quëtarinpoa' Yosë'pa' ya'huëcaso marë'. Iporaso' nonënpoa' Yosë acotërinpoa' isoro'paquë ya'huëcaso marë'. A'na tahuëriso' nipirinhüë' noya noya nonënpoa' quëtarinpoa' inápaquë ya'huëcontacaso marë'.

⁴⁵ Yosë quiricanënquë tapon: "Íraca Yosëri ya'nan quëmapi nininso' Atan itërin. Inaso' nonën quëtërin isoro'paquë nanpicaso marë'," tënin. Iporaso' Quisocristonta' Atan pochin nicaponahuë', Yosë chachin ni'ton, catahuarinpoa' canpoanta' Yosë pochin nanpicaso marë'.

⁴⁶ Napoaponahuë', ya'nan nipon, nonënpoa' quëtërinpoa' isoro'paquë nanpicaso marë'. Ina piquëran nasha nonënpoanta' quëtarinpoa' inápaquë nanpimiatacaso marë'.

⁴⁷ Atanso' no'pa quëran ninin isoro'paquë nanpicaso marë'. Quisocristoso nipirinhüë' Yosë ya'huërin quëran o'marin ni'ton, noya noya ninin.

⁴⁸ Ya'ipi piyapinpoa' Atan pochin nicatëhua', ina nonën pochin ya'huëtërinpoa'. Napoaponahuë', Quisocristo imapatëhua', a'na tahuëri ina nonën pochachin ya'huëtarinpoa'.

⁴⁹ Iporaso' Atan pochin ya'norëhua'. A'na tahuëriso' nipirinhüë' Quisocristo pochin ya'noarihua'.

⁵⁰ Nonënpoa' ipora ya'huëtërinpoaso' co nanitërinhuë' Yosë hua'anëntërinquë paacaso'. Chiminpatëhua', nonënpoa' chanatarin, co ya'huëmiatarinhuë'.

⁵¹ Noya natanco iyaro'sa'. Na'a piyapi'sa' co nitotopirinahuë', sha'huitaranquëma'. Co ya'ipi imarëhuasopita chiminarihuahuë'. Napoaponahuë', Yosë nohuanton, ya'ipi imarëhuasopita nisha ya'noarigua'.

⁵² A'nanaya nisha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. O'mantacaso' tahuëri nanihuachin, tronpita pihuirarin. Pihuihuachin, chiminpisopita nanopiantarapi. Quisocriso imapi ni'ton, ananpitaantarin huachi. Naporo' ya'ipi imarëhuasopita nisha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Co huachi chiminarihuahuë'.

⁵³ Nonënpoa' ipora ya'huëtërinpoaso' chanatarin. A'na tahuëriso nipirinhuë' nisha nonënpoa' ya'huëtöhuachinpoa', co chanatarinhuë'. Nasha a'morëso pochin nisarihua'. Co huachi chiminarihuahuë'.

⁵⁴ Nisha nonënpoa' quëtöhuachinpoa', nanopiantarihua'. Yosë quiricanën quëran ninoton, naporin: "A'na tahuëri Yosëri chimirin minsëarin. Co huachi chiminacaso' ya'huaponhuë'.

⁵⁵ ¿Onporahuatonta' chimirin minsëarinpoa'? Co huachi nanitarinhuë'. Ya'huan quëtëhuachinpora chiminëso pochin chiminacaso' ya'huëpirinhuë', co huachi chiminacaso' të'huatarihuahuë'," tënin.

⁵⁶ Yosë iráca pënëntërinso' co natëtätëhuahuë', oshahuanëhua'. Oshahuanëhua' ni'ton, chiminacaso' ya'huërin.

⁵⁷ Ya'huëpirinhuë', ¡ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, nicha'ërinpoa' paya! Ina nohuanton, Quisocriso ya'huërëtërinpoa'. Corosëquë chiminatón, sopai minsërin. Nanpianarahuatón, chimirionta' minsërin. Ina marë': "Yosparinquën," itahua'.

⁵⁸ Napoaton iyaro'sa' chiníquën cancantoco'. Nosororanquëma' ni'ton, pënënanranquëma': Ama nisha nisha yonquicosohuë'. Naporahuatón, paatoma' a'napita a'chintëra'piaco'. Sinioro catahuahuachinquëma', co onporonta' topinan quëran a'chinaramahuë'. A'chinpatama', Yosëri nohuantërinso'pita imasapi huachi.

16

Pahuantërinso'pita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ A'nanta' sha'huichinquëma', yonquico'. A'naquën imapisopita ma'sha pahuantarin ni'ton, parisitapi. Inapita catahuacaso marë' coriqui yaa'parama'. Carasiaquë imapisopitanta' coriqui a'parapi. Inapita nani sha'huitërahuë' coriqui yontonacaiso marë'. Inapochachin canpitanta' sha'huitaranquëma'.

² Nani Tomio tahuëri niyontónpatama', coriqui acoco'. Nanitëramaso' acoco'. Na'con canahuatama', na'con quëtoco'. Pi'pian canahuatama', pi'pian quëtoco'. Nani simana inapohuatama', nicaponquëma' pa'pato, coriqui yontonamaso' quënanconarahuë.

³ A'naquëma' noya ni'namasopita huayonco' coriqui quëpacaiso marë'. Canconpato, quiricatarahuë huayonamasopita nohuitacaiso marë'. Nani quiricatahuato, inarë chachin huayonamasopita a'paarahuë. Quirosarinquë quëparapi pahuantërinso'pita quëtacaiso marë'.

⁴ Nanitöhuato, canta' pa'samaraco. Pa'patoso', napopináchin pa'sarai.

Nicapon yapa'ninso'

⁵ Nicaponquëma' yapa'pirahuë', iporaso' co nanitërahuë'. Masitonia parti paca'huaso' ya'huërin. Nani ni'tontahuato, ya'huëramaquë pa'sarahuë.

⁶ Canpitataquë hua'quimiáchin yacapanranquëma'. O'napi tahuëri inaquë na'huëanatapo nimara. Ina quëran catahuaramaco a'na parti paca'huaso', topirahuë'.

⁷ Co topinan niraponquëmahuë'. A'na tahuëri Yosë nohuantöhuachin, hua'qui' yacapanranquëma'.

⁸ Iporaso nipirinhü' Ipiquoë ya'huato, a'chinárahüë. Pinticostisë tahuëri huarë' isëquë ya'huapo.

⁹ Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' isëquë yaimapi ni'ton, a'chintárahüë. A'naquënso' no'huipirinacohüë', pënëntárahüë. Na'amiachin imasapi.

¹⁰ Iya Timotio cantonpachinquëma', noya nontoco' noya cancanchin. Ca pochachin inanta' Yosë nanamën a'chinarin.

¹¹ Hui'napi nipirinhüë', ama nocancosohüë', noya natanco'. Noya nontatoma', catahuaco' isëquë huënanta'in. Ina ninarahüë. A'napita iyaro'sarë' canquimapon, ténahüë.

¹² Iya Aporosënta' sha'huitopirahüë'. “Iyaro'sa' pa'pachina', quëmanta' paquë',” itopirahüë', co ipora nohuantërinhüë'. Nanitohuachin, nicaponquëma' pa'sarin.

Tiquiapon pochin pënëinso'

¹³ Ama huë'erëso pochin cancantatomarahuë', noya yonquico'. Ya'ipi cancanëma quëran natëmiatoco'. Ma'sha onpoapomarahuënta', chiníquën cancantoco'. Niachinican-canco'.

¹⁴ Ma'sona tëranta' nipatama', noya ninosoroatoma', nico'.

¹⁵ Istipano sa'inë chachin nohuitërama'. Iráca Acaya parti a'chinpatëra, inapita'ton Quisocriso imapi. Pëinënquë ya'huëpisopitanta' imasapi. Imatona', na'con catahuarinënquëma'. Ya'ipi imapisopita catahuapi.

¹⁶ Inapitaso' noya natëco', ténahüë. A'napitanta' chiníquën catahuarinquëma' noya imacamaso marë'. Insosona ina pochin a'chintohuachinquëma', noya ni'co'.

¹⁷ Istipanasë, Portonato, Acaico, inapita isëquë cantihuachinacora, nóya cancantërahüë. Canpitaso' aquë ya'huatoma', co ni'namacohüë'. Inapitaso' ya'huërama quëran huëcatona', catahuarinaco.

¹⁸ Noya nontatonaco, achinicananinaco. Canpitanta' achinicananinënquëma', ténahüë. Cancoantahuachina', noya nicatoma', natanco'.

¹⁹ Ya'ipi imapisopita Asia parti ya'huëpiso' yonquiatënquëma', saludos a'patarinënquëma'. Aquira sa'inë chachin na'con yonquiatënquëma', saludos a'patarinquëma'. Pëinënquë niyontonpisopitanta' yonquirinënquëma'. Canpitanta' Siniro imarama' ni'ton, na'con yonquirinënquëma'.

²⁰ Ya'ipicoi saludos a'patarainquëma'. Noya iyaro'sa' ya'huëco', ténai. Noya ninosoroatoma', nisë'quëco'.

²¹ Ca Paonoco na'con yonquiranquëma'. Caora imirahüë quëran isoíchin ninshitaranquëma'.

²² Insosona co Siniro Quisocriso nosorohuachinhüë', Yosëri ana'inchin. ¡A'naroáchin Siniro o'mantaquë'! ténahüë.

²³ Inaora nohuanton, Siniro Quisoso catahuainquëma'.

²⁴ Ya'ipinquëma' Quisocriso imarama' ni'ton, nosororanquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitaantarinsó'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitantaranquëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'pataranquëma'. Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonënuquë ya'conama'. Acaya parti nisha nisha ninanoro'saquë imaramasopita yonquiatënuquëma', ninshitaranquëma'.

² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Paono parisitaponahuë', Yosëri achinicananinsó'

³ —Ma noyacha Tata Yosëso paya. Siniro Quisocristo pa'pin inaso'. Na'con nosororinpoa' ni'ton, catahuarinpoa' chiníquën cancantahuaso'. Nani tahuëri inasáchin achinicananinpoa'.

⁴ Ma'sona tëranta' onpohuatëhua', ina catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Achinicananinpoa' ni'ton, canpoanta' nanitarihua' a'napita catahuacaso'. Inapitanta' ma'sha onpohuachina', achinicananarihua'. Yosë catahuarinpoaso pochachin inapitanta' catahuarihua'.

⁵ Quisocristo imarëhuaso marë' a'napita aparisitërinënpoa'. Aparisito huachinënpoara, Quisocristo chachin achinicananinpoa'. Na'con na'con aparisito huachinënpoa', na'con na'con catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'.

⁶ Canpitanta' Yosë nohuitacamaso marë' a'chintërainquëma'. Ina marë' aparisitërinacoi. Parisitapiraihuë', Yosë achinicananincoi ahuantahuaiso marë'. Yosë catahuarinquëma' canpitanta', tënai. Parisitopiramahuë' achinicananarinquëma' quiya pochachin ahuantamaso marë'.

⁷ Canpitanta' aparisito huachinënquëma', Yosë catahuarinquëma' chiníquën cancantacamaso marë'. Napoaton co Yosë a'poaramahuë'. Chiníquën cancantatoma', imamiatarama', tënai. Ina marë' noya cancantërai.

⁸ Parisitëraisó' sha'huichinquëma', canpitanta' nitotoco'. Asiaquë ya'huasocoi, na'con ma'sha onpotërinacoi. Co ahuantochináchinhuë' cancantërai:

⁹ “Chiminapoi nimara,” topiraihuë', co chiminaihuë'. Yosë nohuanton, ma'sha onporai ina na'con na'con yonquica'huaiso marë'. Napoaton “Quiyaora nanitërai,” co tënaihuë'. “Catahuacoi Siniro, co quiyaso' nanitërai huë',” itërai. Yosëichin ya'ipi nanitaparín. Chiminpisopitanta' ananpitaantarín, tënai.

¹⁰ Pi'pishachin shichiminpiraihuë', Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, cha'ërai. Nani tahuëri ni'sárincoi. “Co onporonta' naniantarincoihuë'. A'na tahuëri parisitaantapiraihuë', nicha'ësaríncoi,” ta'toi noya cancantërai.

¹¹ Canpitanta' quiya marë' chiníquën Yosë nontoco' catahuaincoi. Na'anquëma' quiya marë' Yosë nontohuatama', Yosë catahuarincoi. Ina quëran canpitanta' noya cancantarama'. “Ma noyacha Yosëri catahuarin paya,” ta'toma', “Yosparinquën Siniro,” tosarama'.

Paono Corintoquë yapa'ninsó'

¹² Yosë ni'sárincoi ni'ton, no'tëquën sha'huitarainquëma'. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahuë'. Noyápiachin cancantatoi, ya'ipi parti a'chinaí. Co quiyaora yonquinëhuëi quëran a'chintërainquëmahuë'. Yosë inaora nohuanton, catahuarincoi ni'ton, noya ninai. Ina marë' noya cancantërai.

¹³ No'tëquénáchin ninshitérainquëma'. Co nisha nisha yonquiraihuë'. Co yanon-pintërainquëmahuë'. Iso quirica nontohuatama', yonquiraiso chachin nitotarama'. Oshaquëran ya'ipi nitotarama huachi, ténahuë'.

¹⁴ Ipora noyamiachin nitotërama'. Siniro Quisoso o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, noya cancantatoi, noya ni'sarainquëma'. Naporo tahuëri canpitanta' noya ni'saramacoi, ténai. "Paono noya a'chintërincoi ni'ton, imarai," tosarama'. Ina yonquicamaso' no-huantërai.

¹⁵⁻¹⁶ "Noya ni'sarinaco," ta'to, i'hua nicaponquëma' yapa'pirahuë'. Masitonia parti pa'pato, nira'inquëma'. Ina quëran o'mantahuato, nirimanta'inquëma', topirahuë'. Inaporahuë naporini, canpita catahuitomacohuë' Cotia parti paca'huaso'. Catoro' ni'nanquëma' naporini, noya noya cancanchitomahuë', ténahuë yonquiato. Napopirahuë', co pa'nahuë'.

¹⁷ Napoaton: "Paono nisha nisha yonquirin," ¿topiramahuë' ti? Co nisha nisha yonquirahuë'. A'naquënso' ma'sona tëranta' sha'huipirinhüë', co tēhuēnchachin naporinhüë'. Co caso' ina pochin cancantërahuë'.

¹⁸ Yosë ni'sárinco no'tëquën nontëranquëma'. Yosë no'tëquénáchin nonin ni'ton, canta' co nonpintëranquëmahuë'. Co nisha nisha nonahuë'.

¹⁹ Iráca Siripano, Timotio, ca, caracoi a'chintërainquëma'. Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Co onporonta' nonpintërinpoahuë'. No'tëquën nontërinpoa'.

²⁰ Ya'ipi Yosë sha'huitërinpoaso' Quisocristo acotarinpoo'. Napoaton "Quisocristoso' no'tëquën nonaton, catahuarinpoo'. Ma noyacha Yosëso paya," tēnhua'.

²¹ Yosë chachin huëntonēnquë aya'coninpoo' Quisocristo imacaso marë'. Huayonatonpoo', acorinpoo' piyapinēnpita nicacaso marë'.

²² Hui'nin pochin nicatonpoo', sichoquë marca acorëso pochin Ispirito Santo aya'coancantërinpoo'. Hua'yanën chachin aya'coancantërinpoo' ni'ton, anitotërinpoo'. "Ya'ipi sha'huitërinpoaso' chachin quëtarinpoo'," tēnhua'.

²³ Ya'ipi yonquirahuëso' Yosë nitotërin. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'. Co nohuantërahuë' canpitataquë chiníquën pēnēna'huanquëmaso'. Napoaton co i'hua ni'conanquëmahuë'. Naporo' pa'nahuë naporini, co noyahuë' ninamaso marë' chiníquën pēnēna'huanquëmaso' ya'huë'itonhuë'.

²⁴ Co quiyaso' hua'an pochin chiníquën pēnëntëraihuë'. Sanoanan quëran pēnēnainquëma'. Yosë nanamën noya natërama'. Yacatahuarainquëma' noya cancantacamaso marë'.

2

¹ I'hua nicaponquëma' yapantapirahuë', co pa'nahuë'. Pa'nahuë naporini, asëchitēnquëmahuë'.

² Chiníquën pēnēnpatēnquëma', sëtarama'. Co nohuantërahuë' asëta'huanquëmaso'. Canpita sëtohuatama', co huachi nanitaramahuë' acapacancanamacoso', ténahuë yonquiato.

³ Napoaton i'hua ninshitéranquëma' pēnēna'huanquëmaso marë'. Ina quëran canpitataquë pa'pato, co sëtarahuë'. Noya imaantahuatama', noya cancantarahuë. Noya cancantohuato, canpitanta' noya cancantarama', ténahuë.

⁴ Chiníquën sëtato, i'hua ninshitéranquëma'. "Co yanatërinacohuë'," ta'to, sëtërahuë. Na'nëchináchin cancantërahuë. Co nohuantërahuë' chiníquën asëta'huanquëmaso'. Co no'huiranquëmahuë'. Na'con nosororanquëma'. Ina nitotacamaso marë' ninshitéranquëma'.

Nanan anoyatacaso' ya'huërinso'

⁵ I'hua a'nara' co noyahuë' nininso marë' sëtërahuë. Co casáchin sëtërahuë'. Canpitanta' pancamiachin sëtërama'. Nipirinhüë', co nohuantërahuë' nanan apancatacaso' ni'ton, napotëranquëma'.

⁶ Tëhuëna'pi nani ana'intërama'. Na'anquëma' ana'intërama' ni'ton, co noyahuë' nininso marë' inanta' sëtárin. Co huachi aquëtë' ana'intacaso' ya'huërinhuë'.

⁷ Iporaso' nanan anoyatoco'. Noya nontaantaco' chiníquën cancanchin. Iporahuanta' sëtárin. Napoaton catahuaco' ama aquëtë' sëchinsohuë', sëtori ya'coancantohuachin.

⁸ Niyontonahuatoma', noya nontoco'. “Nosoroatëinquën iyasha nanan anoyatarainquën,” itoco'. Ina quëran tëhuëinchachin nosoroatoma', noya nontaantaco'.

⁹ Napoaton i'hua ninshitëranquëma'. “Ya'ipi natëarinaco,” ta'to, pënënanquëma'. Tënia'huanquëmaso marë' ninshitëranquëma'.

¹⁰ Nanan anoyatohuatama', canta' nanan anoyatërahuë pochin cancantarahuë. Canpita yonquiatëinquëma', nanan anoyatërahuë. “Quisocristo nani tahuëri ni'sarinpoa',” ta'to, cancanëhuë quëran huarë' nanan anoyatërahuë.

¹¹ Co nanan anoyatohuatëhuahuë', Satanasë minsëarinpoa'. Inaso' nisha nisha yanonpintërinpoaso' nitotërehua'.

Troasëquë Paono na'con yonquirinso'

¹² I'hua Troasëquë pa'nahuë Quisocristo nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' nohuantopi ni'ton, a'chintërahuë.

¹³ Napoaponahuë', i'hua chachin iya Tito canpitataquë a'papurahuë'. Co huënantarinhuë ni'ton, co sano cancantërahuë'. “¿Onpoatoncha co iyasha huëntarinhuë nicaya?” ta'to, piyapi'sa' noyasha nontahuato, Masitoniaquë pa'nahuë.

Quisocristo catahuarinpoa' minsëtacaso'

¹⁴ Ma noyacha Tata Yosëso paya, tënëhua'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, nani tahuëri ina catahuarinpoa' inimiconënpoapita minsëcaso'. Inapitaso' co nohuantopihuë' Quisocristo nanamën a'china'huaiso'. Co nohuantopirinahuë', nisha nisha parti paatoi, nanamën a'chinárai. Pimóton hua'sai' pimoanahuaninso pochin Quisocristo nanamën nahuinarin. A'chintatoi, na'a piyapi'sa' anitotërai.

¹⁵ Quisocristoso' pimóchin nininso' a'përahuaton, Yosë chinotërin. Ina pimoanahuaninso pochin ya'ipi parti nanamën a'chinai. A'chinpatëira, Yosëri nohuantërinso'pita noya natanpi ni'ton, nicha'ësarín. Co nohuantërinso'pituahuënta' natanpirinahuë', topinan quëran natanpi ni'ton, parisitopiquë pa'sapi.

¹⁶ Inapitaso' chimipi anarinso pochin niconaco, co natëtopihuë' ni'ton, chiminpachina', parisitomiatapi. Natëpisopitaso nipirinhüë' pimóchin imërëso pochin niconaco, cha'ëshatuatona', nanpimiatapi. ¿Incarita' nanitërin ina pochin noya a'chinacaso'? Co insonta' nanitërinhuë' inaora a'chinacaso', tënhuë.

¹⁷ A'naquën nonpinatona', inahuara canacaiso marë' a'chinapi. “Yosë nanamën a'chintërainquëma',” topirinahuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. Quiyaso nipirinhüë' no'tëquën sha'huitërainquëma'. Yosë a'parincoi ni'ton, ina nanansáchin a'chinarai. Yosë ni'sárincoi ni'ton, Quisocristoíchin natërai.

3

Nasha quëran anoyatërinso'

¹ “Ina pochin nonpatama', naquëranchin a'napita nocanarama',” ¿itëramacoi ti? Co insonta' nocanaihuë'. A'naquënso' carta a'napitari ninshitërinso' a'notërinquëma' nohuitacaso marë'. “Iso quëmapiso' noya. A'chintohuachinquëma', noya natanco',” tëninquiricaquë. Inanpi quirica co ma'parainquëmahuë'. Co ina pochin nohuantëraihuë'. Nani noyá nohuitëramacoi.

² Canpitaso' cartanëhuëi pochin ninama', cancanëhuëiquë Quisocristori ninshitërinso'. Nanamën chachin a'chintohuatëinquëmara, noya imarama'. Ya'ipi piyapi'sa' ni'ninënguëma'. “Paono ca'taninsopitarë chachin a'chintërin ni'ton, noya cancantopi,” ta'tona', noya ni'ninacoi.

³ A'chintohuatëinquëmara, noya natanatoma' Quisocristo imarama' ni'ton, noya carta pochin ninama'. Quisocristo chachin ninshitërinso'. Ina cartaso' co napisëquë ninshitërinhuë'. Co na'piquë tëranta' ninshitërinhuë'. Yosëso' nanpimiatarin ni'ton, Ispirito Santo anoyacancantërinquëma' nóya nicacamaso marë'.

⁴ Quisocristo catahuarincoi ni'ton, noya a'chintërainquëma'. Ina marë' Yosë noya ni'sarincoi, tënai.

⁵ Quiyaora co pi'pisha tëranta' nanitërai huë' noya a'chinta'huainquëmaso'. Yosëichin ananitërincoi. Co catahuarincoihuë' naporini, co canpitanta' cancanëma quëran imaitomahuë'.

⁶ Ina nani acorincoi a'china'huaiso marë'. Acohuachincoira, catahuarincoi nasha quëran anoyatërinso a'chinta'huainquëmaso marë'. Ina imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' Yosë nohuaitatëhua' nanpimiatacaso marë'. Iráca anoyatërinso Moisésëri ninshitopirinhuë'. Ina imapatëhua, co onporonta' noya cancantërehuahuë'. “Co natëhuatamahuë', chiminpatama', ana'intacaso' ya'huërin,” tënin. Co ina a'chintërainquëmahuë'.

⁷ Iráca Yosë pënëntërinso' sha'huihuachina, na'piquë ninshitërin. Yosëso' noya noya ni'ton, huënaráchin ya'norin. Moisésë ya'pirionta' huënaratarin ni'ton, co israiro'sa' nanitopihuë' hua'qui' nirayacaiso'. Huënarataponahuë', oshaquëran sacorayarin. Pënëntërinsona' noya niponahuë', co ya'huëmiatërinhuë'. Co ya'ipi natëhuachinahuë', chiminpachina', ana'intacaso' ya'huërin.

⁸ Iporaso nipirinhuë', nasha quëran anoyatërinso a'chinarai. ¡Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' ni'ton, inaso' noya noya!

⁹ Iráca pënëntërinso' nanan noya nipirinhuë', co natëhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huërin. Quisocristo nanamënso nipirinhuë', noya noya. Ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë noya ni'sarinpoa'. Napoaton noya noya, tënahüë.

¹⁰ Iráca Moisésë noya pënëntopirinhuë', iporaso' noya noya ya'huëtërinpoa'.

¹¹ Iráca pënëntërinso sha'huitohuachina, huënaráchin pochin ya'nopirinhuë', sacorin huachi, co ya'huëmiatarinhuë'. Iporaso' nasha quëran anoyatërinso', ya'huëmiatarin. Co onporonta' nishatarinhuë' ni'ton, noya noya, tënëhua'.

¹² “Inaso co ta'huantarinhuë',” ta'toi, inasáchin a'chinarai. Co tē'huatoihuë', ya'ipi parti a'chinarai.

¹³ Iráca Moisésë pënëntohuachina, ya'pirin huënaratopirinhuë', oshaquëran sacorayarin. Napoaton nipa'copirayatërin ama sacorayarinsó' quënanacaiso marëhuë'. Quiyaso' co ina pochin a'chintërainquëmahuë'.

¹⁴ Israiro'saso nipirinhuë' co natantochináchinhuë' cancantopi. Ipora huanta' Yosë quiricanën iráca ninshitopiso' nontopirinahuë', co no'tëquën yonquipihuë'. Nipa'copirayatërinso pochin cancantatona', co nanitopihuë' Yosë quiricanën no'tëquën nitotacaiso'. Quisocristoíchin catahuarinpoa' no'tëquën nitotacaso'.

¹⁵ Ipora huanta' Moisésë ninshitërinso' nontopirinahuë', co no'tëquën yonquipihuë'.

¹⁶ Quisocristo imapatëhua', co huachi nipa'copirayatëresó' pochin cancantarihuahuë'. Sinioro noya nohuitarihua'.

¹⁷ “Sinioro” topatëhua', Ispirito Santo tapon naporëhua'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi iráca pënëntërinso' imacaso' ya'huërinhuë'. Ispirito Santo nicha'ërinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'.

¹⁸ Sinioro imapatëhua', co huachi nipa'copirayatëresó' pochin cancantarihuahuë'. Isi-huicoquë ma'sha a'notëresó' pochin ninëhua'. Yosë nóya nininso' piyapi'sa' anitotërehua'.

Apira apira ina yonquihuatēhua', oshaquëran Yosë pochachin cancantarihua'. Ina nohuanton, Ispirito Santo catahuarinpoa' noya noya cancantacaso marë'.

4

¹ Yosë nosoroatoncoi, acorincoi ina nanamën a'china'huaiso marë'. Ina yonquiatoi, co yaa'poraihuë'.

² A'naquënso' co noyahuë' yonquiadona', a'chinapi. Noyasha nonpirinahuë', non-pinacaiso marë' napopi. Quiyaso nipirinhuë' co manta' po'oana quëran ninaihuë' ni'ton, co tapana'huaiso' ya'huërinhuë'. Co nisha nisha a'chinaihuë'. Ya'ipi Yosë nanamën no'tëquën a'chintarainquëma'. Yosë ni'sárincoi ni'ton, inasáchin a'chinarai. A'ninquëchin a'chinai ya'ipi piyapi'sa' yonquicaiso marë'.

³ Quisocristo nanamën noya a'chintopiraihuë', a'naquën co yanatëtopihuë'. Parisitopiquë pacacaiso nipisopita co nohuantopihuë' natëtacaiso'.

⁴ Sopai nohuanton, co nanitopihuë' no'tëquën yonquicaiso'. Ma'sha a'pintërëso pochin nanamën quëran Yosë anitotërinpoa' Quisocristo nohuitacaso marë'. Inaso' Yosë chachin ninin. Inapitaso nipirinhuë' somaraya pochin cancantatona', co nanitopihuë' natëtacaiso'.

⁵ Co quiya imancoiso marë' a'chintërainquëmahuë'. Quisocristo nanamënáchin sha'huitërainquëma'. “Sinioro ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin,” tēnai. Quiyanta' ina natëtoi, nani tahuëri yacatahuarainquëma'.

⁶ Ya'nan isoro'pa' acoapon ya'ipi parti tashipirinhuë': “Nii'sohuanchin huachi,” tēnin Yosë. Napohuachina, tahuëri ya'huërin. Inapochachin iporaso' cancanënpoaquë a'pintërinpoa' ina nohuitacaso marë'. Inaso' noya noya. Quisocristo ya'pirin quëran a'pintërinpoaso pochin ninin. Ina yonquihuatēhua', Yosë chachin anohuitarinpoa huachi.

Yosë natëtona', chiníquën cancantopiso'

⁷ Co quiyaso' chiníquën nanantopiraihuë', Yosë nohuitatoi, a'napitanta' catahuarai ina nohuitacaiso marë'. Ni'co'. Yonsha, huë'ëta, inapita no'pa quëran nipi ni'ton, co ya'huëmiatërinhuë'. A'naroáchin ya'quihuachina, co noyatërinhuë'. Napoonin. Inapochachin quiyanta' co chiníquën cancantopiraihuë', Yosë catahuarincoi nanamën a'china'huaiso'. A'napitanta' natanatonacoi, yonquiapi. “Ma noyacha Yosëri catahuarin paya. Co catahuarinhuë' naporini, co ina pochin nanichitonahuë',” tosapí.

⁸ Nani ma'sha onpopiraihuë', Yosë catahuarincoi ahuenta'huaiso marë'. “Oshaquëran nicha'ësarincoi,” ta'toi, imarai. “¿Onpoatoicha ma'sha onporai paya?” tapoiraihuë', co pa'yanaihuë'.

⁹ A'chinoiso marë' chiníquën no'huipirinacoihuë', co Yosë naniantërincoihuë'. Aparisitopirinacoihuë', co ata'huantërinacoihuë'.

¹⁰ Iráca Quisocristo chiníquën aparisitahuatona', tēpapi. Quiyanta' Quisocristo marë' paritarai. A'naquën yatëparinacoi. Napoaponahuë' Quisocristo nanopiantarin ni'ton, catahuarincoi ina pochin nica'huaiso marë'.

¹¹ Quisocristo nanamën a'chinoiso marë' yatëparinacoi. Quiyaora co nanitopiraihuë', nani tahuëri ina achinicananincoi ina pochachin yonquica'huaiso marë'. Ipora huanta' nanopitoi, Quisocristo pochin cancantari.

¹² A'chintërainquëmaso marë' aparisitonacoi, yatëpapurinacoihuë', canpitaso' imarama'. Quisocristo anoyacancantërinquëma' ni'ton, nanopimiatarama', tēnahuë'.

¹³ Yosë quiricanënuë ninshitopi. “Yosë natërahuë ni'ton, sha'huirahuë,” tēnin. Quiyanta' inapochachin cancantërai. “Yosë catahuarincoi,” ta'toi, nanamën a'chinarai.

¹⁴ Tēpapurinacoihuënta', Quisocristo imarai ni'toi, Yosë ananpitaantarincoi, tēnai. Iráca Quisocristo ananpitaantarinso' pochin quiyanta' ananpitaantarincoi. Yosë'pa' quëpantarincoi. Canpitaro'coi chachin ya'huëcontarihua huachi.

15 Canpitanta' imacamaso marë' parisitërai. Inaora nohuanton, Yosë na'con nosoror-incoi. Na'con na'con piyapi'sa' ina nohuitohuachina', noya cancantatona', Yosë nontapi. "Ma noyanquëncha, Sinioro, paya. Nosoroatoncoi, nicha'ësarancoi ni'ton, 'Yosparinquën, Sinioro," itapi.

16 Napoaton co a'pochináchinhuë' cancantërai. Parisitatoi, co huachi chinipiraihuë', nani tahuëri achinicancanincoi noya noya cancanta'huaiso marë'.

17 Tëhuënhachin iporaso' pi'pian parisitapirëhuahuë', co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Yosë'pa' pa'patëhua', co onporonta' pipiarëhuahuë'. Imarëhuaso marë' parisitapirëhuahuë', inapaquëso' noya noya cancantarihua'. Yosë pochachin cancantarihua'.

18 Isoro'paquë ya'huërinso' co na'con na'con yonquirëhuahuë'. Iporaso' parisitarihuarahue', co ina marë' sëtarihuahuë'. Yosë na'con na'con yonquiarëhua'. Ina nohuitacasoáchin cancantarihua'. Isoro'paquë ya'huërinso' quënanpirëhuahuë', co ya'huëmiatarinhuë'. Ta'huantarín. Yosë noya yonquirinpoasoso' co quënanpirëhuahuë', ya'huëmiatarín.

5

1 Ni'co'. Pëi' në'mëtë quëran nipachinara, co hua'quirinhuë'. Inapochachin nonënpoanta' co ya'huëmiatarinhuë'. Chiminpatëhua', Yosë'pa' pa'patëhua', nasha nonënpoa' Yosë quëtarinpoa'. Noya noya nininso' quëtarinpoa'. Inaso' co onporonta' chanatarinhuë'.

2 Iporaso' parisitapirëhuahuë', a'na tahuëri nasha a'morëhuaso pochin nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Ina na'con nohuantërëhua'.

3 Chiminpatëhua', co hua'yanënpoarachin inápaquë ya'huëmiatarinhuë'. Nasha nonënpoa' quëtarinpoa'.

4 Iporaso' isoro'paquë ya'huatëhua', co chinirëhuahuë', sëtërëhua', naporëhua'. Napopirëhuahuë', co chiminacaso' nohuantërëhuahuë'. Nasha nonënpoa' tëhuënhinso' na'con nohuantërëhua'. Isoro'paquë ta'huantopirëhuahuë', Yosë'pa' noya noya nanpimiatarihua'.

5 Yosë acorinpoa' nasha nonënpoa' ya'huëtinpoaso marë'. Tëhuënhachin inápaquë noya ananpitaantarínpoa', tënëhua'. Sichoquë marca acorëso pochin nani Ispirito Santo aya'coancantërinpoa' ni'ton, nitotërëhua'.

6 Napoaton chiníquën cancantërëhua'. "A'na tahuëri Yosë'pa' pa'sarëhua'," ta'tëhua', noya cancantarëhua'. Tëhuënhachin isoro'paquë nanpihuatëhua', co Quisocristo nira-yarihuahuë'.

7 Co ipora quënanpirëhuahuë', "Yosë no'tëquën nontërinpoa'," ta'tëhua', natërëhua'. "Co onporonta' nonpintarinpoahuë'," tënëhua'.

8 Napoaton chiníquën cancantërëhua'. "Chiminpatëhua', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarihua'. Inaso' noya noya," tënëhua'.

9 Ma'sona tëranta' nipatëhua', Yosëíchin natërëhua' noya nicainpoaso marë'. Nanpihuatëhua', chiminpatëhuanta', Sinioro nohuantërinsoáchin nohuantërëhua'.

10 A'na tahuëri Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipinpoa' coisë pochin sha'huitarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita yonquiaton, a'naya a'nayanpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Co noya nipatëhuahuë', co Yosë'pa' acanaarinpoahuë'. Noya nipatëhua', acanaarinpoa huachi.

Nanan anoyatërinpoaso'

11 Napoaton Yosë të'huatacaso' ya'huërin. Ina yonquiatoi, ya'ipi piyapi'sa' pënénárai. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahuë'. Yosë ni'sárincoi ni'toi, no'tëquën nontërainquëma'. Noya ninaiso' canpitanta' nitotërama', topiraihuë'.

¹² “Quiyaso' noya noyacoí,” co tēnaihüè'. Co a'napita nocanaihuè'. Nisha nanan a'china'piro'sa' noya pochin ya'noponaraihuè', co cancanēna quēran huarè' imapihuè'. Pinopachincoi, sha'huitoco': “Paono tēhuēnchachin no'tēquēn nontērincoi. Ya'ipi cancanēn quēran huarè' Quisocristo imarin,” itoco'. Ina pochin a'panicamaso marè' sha'huitaranquēma'.

¹³ A'naquēn na'con pēnēnpatēira, “Hua'yantopi,” itērinacoi. Napopirinahuè', Yosē yonquiatoí, naporai. A'na tahuērinta' sanoanan quēran pēnēnainquēma'. Yosē yonquicamaso marè' ina pochin nontērainquēma'.

¹⁴ “Quisocristo na'con nosororinpoa',” ta'toi, nanamēn a'chinárai. Canpoa marè' inaso' chiminin. Ina imapatēhua', canpoanta' chiminēhuaso pochin ni'ninpoa'.

¹⁵ Tēhuēnchachin canpoa marè' chiminin noya noya cancantacaso marè'. Co huachi canpoara costarēhuaso' pa'yatacaso' ya'huērinhüè'. Inasáchin yonquicaso marè' chiminin. Chiminaponahuè', nanopiantarin ni'ton, inasáchin yonquirēhua'.

¹⁶ Iráca quiyaora yonquinēhuēi quēran yonquiatoí, aipi ya'norinsoráchin yonquirai. Quisocristonta' iráca co no'tēquēn yonquirapiraihuè'. “Co inaso' Yosē hui'ninhüè',” topiraihuè', iporaso' no'tēquēn yonquirai.

¹⁷ Quisocristo imapatēhua', Yosē anoyacancantaripoa'. Nasha cancan ya'huētarinpoa huachi. Iráca yonquirēhuasopita naniantērēhua'. Nashamiachin pochin cancantatēhua', noya noya yonquiarihua huachi.

¹⁸ Co canpoara noya cancantērēhuahuè'. Yosēíchín anoyacancantērinpoa'. Iráca oshahuanatēhua', Yosē inimicotopirēhuahuè', inaora nohuanton, hui'nin isoro'paquē a'paimarin chiminatón nanan anoyatinpoaso marè'. Ina quēran quiyanta' acorincoi nanamēn a'china'huaiso marè'. Insosona natēhuachin, nanan anoyatarin.

¹⁹ Yosē nohuanton, hui'nin chiminin anoyacancantiripoaso marè'. Anoyacancantohuachinpoa', co huachi oshanēnpoa' yonquirinhüè', inquitērinpoa huachi. Nani nanan anoyatohuachinpoara, quiyanta' acorincoi paatoí a'napita sha'huita'huaiso marè'.

²⁰ Quisocristo chachin acorincoi a'napita anitota'huaiso marè'. Ina ya'huērēnamēn pochín sha'huitarainquēma'. “Yosē nontoco' nanan anoyachinquēma',” itárainquēma'.

²¹ Iráca Quisocristo co manta' oshahuanaponahuè', Yosē nohuanton, ya'huērētērinpoa'. Oshahuan pochín nicon, Yosēri chiníquēn ana'intērin. Canpoa marè' chiminin ni'ton, co huachi oshahuan pochín ni'ninpoahuè'. Quisocristo imapatēhua', Yosē nóya ni'sarinpoa'.

6

¹ Yosē acorincoi nanamēn a'china'huaiso marè'. Acoatoncoi, catahuarincoi a'chinta'huainquēmaso marè'. “Yosē nosoroatonpoa', yanicha'ērinpoa',” itērainquēma'. Ama topinan quēran natancosohüè'. Imaco huachi.

² Iráca quiricanēn quēran Yosē naporin:
 “Ipora chachin yacatahuanquēma'. Nontohuatamaco, natanaranquēma'. Yanicha'ēranquēma' ni'ton, catahuanquēma' cha'ēcamaso marè',” tēnin.
 Ipora tahuēri chachin yacatahuaninpoa'. Nontohuatēhua', anoyacancantaripoa', tēnahüè'.

³ Napoaton noyasáchin ninai ama a'na piyapi tēranta' nisha cancantacaso marēhuè'. Co noyahuè' ninai naporini, a'napitanta' niconacoí, co Yosē imaitonahuè'.

⁴ Ma'sona tēranta' nīpatoira, Yosēíchín natērai piyapi'sa' niconacoí ina yonquicaiso marè'. Aparisitopirinacoíhuè', co i'huērētērai huè'. Ma'sha, cosharo', inapita pahuan-topirincoíhuè', ahuantatoí, chiníquēn cancantērai. Ma'sha onpoapoiraihuè', co pa'yanaihuè'.

⁵ A'chinoiso marè' tēhuēnchachin huihuirinacoi, tashinan pēiquē po'morinacoi. Chiníquēn no'huitatona', ahuerinacoi. A'chinapoi pa'sápatoi, co huachi chiniraihuè'. Na'a

tashi' Yosë marë' sacatápatoi, huë'ëi' natanai. A'na tahuërinta' co coshatatoihuë', tana natanai.

⁶ “Quisocristo imarai,” ta'toi, noyasáchin ninai. Yosë nanamën noya nitotërai. Ma'sha onpotopirinacoihuë', co no'huiraihuë', ahuantërai. Ya'ipi piyapi'sa' nóya nontatoi, catahuarai. Ispirito Santo ya'coancantërincoi ni'ton, catahuarincoi noya nica'huaiso'. Tëhuë'nchachin cancanëhuëi quëran huarë' piyapi'sa' nosororai.

⁷ No'tëquën a'chinai. Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, a'chinpatoira, na'a piyapi'sa' natanatona', imasapi. Ni'co'. Inimicoro'sa' huë'pachinara, sontaro'sa' hua'na quëran a'morin ama inimicori paquitacaso marëhuë'. Inapochachin Yosë achinirincó' ama sopai minsëincoiso marëhuë'. Yosë nohuanton, noyasáchin ninai. Noya catahuarincoi ni'ton, sopai minsëarai.

⁸ A'naquën noya ni'ninacoi. A'naquënso nipirinhüë' no'huirinacoi. A'na tahuëri: “Paono nóya a'chinin,” topi. A'na tahuëriso nipirinhüë' pinorinacoi. No'tëquën a'chintopiraihuë': “Nonpiánpi,” topi a'naquënta'.

⁹ Na'a piyapi'sa' nohuitopirinacoihuë', a'naquënso' nisha pochin niconacoi, co yanataninacoihuë'. Pi'pianchin shichiminpiraihuë', nanpiárai. Chiníquën aparisitopirinacoihuë', co tēparinacoihuë'.

¹⁰ Sētopiraihuë', Yosë yonquiatoi, noya cancantërai. Co na'con ma'sha ya'huētopirincoihuë', Yosë nanamën a'chintërai ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtonacoi, noya noya cancantapi. Co manta' ya'huētopirincoihuë', Yosë nohuitatoi, sano cancantërai. Co manta' noya nininso' pahuantërincoihuë'.

¹¹ Corintoquë ya'huëramasopita, na'con ninshitarainquëma'. Nani ya'ipi yonquiraiso', iyaro'sa', sha'huitërainquëma'. Na'con nosororainquëma'.

¹² Quiyaso' ya'ipi cancanëhuëi quëran nosoromiatërainquëma'. Noyasáchin yonquipi-rainquëmahuë', canpitaso' co a'na nosororamacoihuë' nimara, tēnai.

¹³ Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma' ni'ton, inapochachin nosorocoi quiyanta', top-iraihuë'. Ina na'con nohuantërai.

Nipayarëhuasopita

¹⁴ Co Yosë imapisopitasohüë' nipirinhüë', ama inapitarë'quëma' na'con na'con nipayacosohüë'. Co canpita pochin cancantopihuë'. Noya cancantohuatama', co nohuan-taramahuë' oshahuanacamaso'. Ni'co'. Tahuëri, tashi' co inachachinhüë'. Nisha nisha ya'nopi.

¹⁵ Quisocristo sopairë' co napopináchin yonquipihuë'. Naporahuaton, canpoaso' Quisocristo imarëhua' ni'ton, co oshahuano'sa pochin cancantërehuahuë'.

¹⁶ Yosë chinotërehuaguë noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Co inaquëso' mamanshi moshacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin canpoanta' Yosë imapatëhua', ya'coancantarinpoa' ni'ton, ina pëinën pochin ninëhua'. Yosëso' nanpiárin. Quiricanën quëran naporin:

“Imapatamaco, ya'coancantaranguëma'. Canpitaro'co ya'huarahuë.

Chinotohuatamaco, noya a'paiaranquëma'.

Piyapinëhuëpita pochin ni'saranquëma',” tēnin.

¹⁷ Ina quëran Siniorori itantarin:

“A'naquën co noyahuë' cancantohuachina', ama inapitarë'quëma' nipayacosohüë'.

Co noyahuë' yonquipiso' tananpitoco'.

Inapotohuatama', noya ni'saranquëma'.

¹⁸ Tataparinquëma pochachin noya nosoroaranquëma'.

Hui'nahuëpita pochin cancantëranquëma',

itërinpoa' Tata Yosë. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntërin,” tēnin quiri-canënguë.

7

¹ Iyaro'sa na'con nosororanquëma'. Ina pochin Yosë yonquirinpoa ni'ton, ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantahua'. Ya'ipi co noyahuë' ninëhuasopitanta' a'poa'ahua'. Yosë të'huatatëhua', noyasáchin niahua'.

Noya cancantantapiso'

² Cancanëma quëran huarë' nosorocoi. Co a'nayanquëma tëranta' ma'sha onpotërainquëmahuë'. Co anishacancantërainquëmahuë'. Co nonpintërainquëmahuë'.

³ Co nocanatënquëma' pënënanquëmahuë'. Na'con nosororainquëmaso' nani sha'huitërainquëma'. Chimina'huaiquë huarë' nosoromiatarainquëma'.

⁴ Tëhuëenchachin nóya ni'nanquëma'. “Corintoquë ya'huëpisopita noya imapi,” itërahue ya'ipi piyapi'sa'. Parisitaporahuë', canpita yonquiatënquëma', nóya cancantërahue'.

⁵ Masitoniaquë canconpatoira, na'con ma'sha onpoatoi napion cancantërai. Na'a piyapi'sa' no'huirinacoi ni'ton, parisitërai. Naporahuaton, cancanehuëi quëran na'con yonquirápatëinquëma', sëtërai.

⁶ Sëtohuatëhua', Yosë achinicananinpoa' ni'ton, quiyanta' achinicananincoi. Ina nohuanton, Tito huë'nin.

⁷ Napoaton noya cancantërai. Noya nanan sha'huitiirincoi. Noya yonquiantarama' ni'ton, inanta' noya cancantërin. I'hua ni'conpachinquëmara, napotërama': “Hua'qui' co Paono ni'nincoihuë'. Sha'huitëquë' manóton huë'in. Co noyahuë' ninaiso marë' sëtërai. Paono pënënpachincoi, noya natanai,” tënama', itërincoi. Ina natanato, nóya cancantërahue'.

⁸⁻⁹ I'hua quirica ninshitatënquëma', chiníquën pënënanquëma'. Ina quirica nontohuata-mara, pa'pi sëtërama'. Ina natanato, canta' sëtopirahuë'. Co nohuantërahue' chiníquën asëta'huanquëmaso'. Iporaso nipirinhue' noya cancantërahue'. Co hua'qui' sëtëramahuë'. Oshanëma marë' sëtatoma', na'con na'con Yosë yonquirama'. Co noyahuë' ninamasopita a'porama'. Pënënanquëma' ni'ton, co ana'intinquëmaso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Oshanënpoa marë' sëtatëhua', Yosë nontohuatëhua', catahuarinpoa' co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantacaso marë'. Ina pochin sëtacaso' noya, tënahue'. Ina quëran anoyacancantarinpoa'. Co imapisopitasohue' nipirinhue' topinan quëran sëtopi. Co oshanëna' naniantohuachinahuë', chiminpachina', Yosëri ana'intarin.

¹¹ Canpitaso' sëtatoma', na'con na'con Yosë yonquirama'. Ina quëran “Tëhuëenchachin co noyahuë' nicatehua', oshahuanëhua'. Co noyahuë' ninëhuasopita naniantahua', Yosë ana'into huachinpoa',” tënama'. Canta' noya yonquiramaco. “Manóton Paono huë'in catahuainpoaso marë'. Chiníquën cancantatëhua', no'tëquën natëahua',” tënama'. Oshahuana'pi co noyahuë' nininso marë' ana'intërama' noya nicacaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya cancantaantarama'.

¹² I'hua ninshitaponquëma', co tëhuëna'pi yonquiato, ninshitëranquëmahuë'. Co inari aparisitërinso tëranta' yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' noya yonquiantamacoiso' nohuantërahue'. “Paonoso catahuarinsopitarë chachin, no'tëquën pënëninpoa'. Yosë ni'sarinpoa' ni'quëhuarë', natëahua',” ta'camaso marë' ninshitëranquëma'.

¹³ Naporama' ni'ton, co huachi sëtëraihuë'.

Tito cantonpachinquëmara, co pi'pian tëranta' no'huiramahuë'. Noya nontërama' ni'ton, noya cancantërin. Quiyanta' ina natanato, nóya cancantërai.

¹⁴ Co'huara Tito pa'shátërasohue', sha'huitërahue': “Corintoquë ya'huëpisopita noya imatona', natëarinëquën,” itërahue'. Canpita no'tëquën nontërainquëmaso pochachin Titonta' no'tëquën nontërahue'. Pa'pachina, tëhuëenchachin noya natërama' ni'ton, co tapanahuë'.

¹⁵ Pënënpachinquëmara, itërama': “No'tëquën pënënancoi. Tëhuëenchachin co noyahuë' ninai. Yosë të'huata'huaiso' ya'huërin,” ta'toma', natërama'. Ina natanahuaton, Titonta' na'con nosororinquëma'.

¹⁶ Carinquëmanta' yonquiatënquëma', nóya cancantërahüë. Noya noya imasarama huachi, tënahuë.

8

Pahuantërinso pita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ Isonta' iyaro'sa' yasha'huitëranquëma'. Masitonia parti na'a piyapi'sa' Quisocristo imasapi. Nisha nisha ninanoquë niyontonatona', Yosë chinotapi. "Yosë na'con nosoror-inpoa'," ta'tona', a'napita noya nosoroapi. Yosëri chachin catahuarin ina pochin cancantacaiso marë'.

² Ma'sha onpotohuachinara, chiniquën parisitaponaraihuë', noya cancantopi. Naporahuatón, pi'pisha ya'huëtopirinahuë', a'napita imapisopita pahuantohuachinara, na'con coriqui quëtopi.

³ Co apiratonahuë', na'con quëtopi. Pahuantaiquëhuarë' quëtopi, cari ni'nahuë. Co sha'huitopiraihuë', inahuara nohuantatona', quëtërinacoi pahuantërinso pita quëtaca'huaiso marë'.

⁴ "Quiyarinta' a'napita imapisopita catahua'ii, topiraihuë'. Cotia parti na'con pahuantopi ni'ton, iso coriqui quëtonquë'," itërinacoi. Na'con ina pochin nontërinacoi.

⁵ Co coriqui quëtacasoachin yonquipihuë'. Ya'ipi cancanëna quëran Yosë imapi. Ina'ton yonquipi. Ina pochin cancantacaso' noya noya, tënahuë. Ina quëran coriqui, ma'sha, inapita quëtopi. Quiyanta' yanatërinacoi. "Ma'sona Yosë nohuantohuachin, sha'huitocoi natë'i," itërinacoi.

⁶ I'hua chachin Tito sha'huitërinquëma' ni'ton, canpitanta' yonquirama' coriqui yontonacamaso'. "Imapisopita pahuantopi ni'ton, a'patahua'," tënama'. Napoaton i'huamiachin Tito itërai: "Naquëranchin paantaton, pënëantaquë' ya'ipi coriqui yaa'papiso' ananiina'," itërai.

⁷ Canpitaso' nóya imarama' ni'ton, Quisocristo natërama'. Na'con nitotatoma', a'chinama'. A'napita yacatahuarama'. A'chintëranquëmaso pochachin a'napita nosoroarama'. Napoaton iporaso' pahuantopisopita nosoroatoma', catahuaco', tënahuë.

⁸ Co camairanquëmahuë'. A'napita na'con Yosë marë' acopiso' sha'huitëranquëma' yonquicamaso marë'. Tëhuëchachin a'napita nosorohuatama', ama topinan quëran nontocosohuë'. Catahuaco' ama pahuanchinasohuë'.

⁹ Siniro Quisocristo nosoroatonpoa', catahuarinpoaso' nani nitotërama'. Iráca noya noya inápaquë ya'huëpirinhuë', isoro'paquë o'marin nicha'ëinquëmaso marë'. Co manta' isëquë ya'huëtërinhuë'. Parisitërin quëran nicha'ërinquëma' noya noya cancantacaso marë'. Parisitaton, na'con catahuarinquëma'.

¹⁰ I'hua pi'iquë yonquirama' a'napita catahuacamaso'. Naporo' caniaritërama' coriqui yontonacaso'. Iporaso' naquëranchin yontoantaco', tënahuë. Inapohuatama', noya nisarama'.

¹¹ Naporo' pa'pi nohuantopiramahuë', iporaso' coriqui ya'huëtohuachinquëma', noya cancantatoma', yontonco' ananicaso marë'.

¹² Ya'ipi cancanëna quëran quëtohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Co na'a coriquihuanpatamahuë', Yosë nitotërin. Co nanitëramahuë' na'a quëtacaso'. Co apiratomahuë', pi'pian tëranta' quëtohuatama', noya ni'sarinquëma'.

¹³ Nanitinpichin acomaso' ya'huërin. Co nohuantërahüë' pahuantinquëmaso'.

¹⁴ Noya nicatahuacaso' nohuantahua'. Iporaso' ya'huëtarinquëma' ni'ton, pahuantërinso pita quëtoco'. A'na tahuëriso' canpita ya'huëre' ma'sha pahuantohuachinquëma', inahuanta' i'huëretarinëinquëma'. Ninapotohuatëhua', ya'ipi imarëhuasopita noya ya'huarigua'. Co pahuantarinpoahuë'.

¹⁵ Iráca Yosë quiricanênquë naporin: “Mana mapachinara, a'naquënso' na'a maponaraihuë', co ya'sotopihuë'. A'naquënso nipirinhüë' pi'pian maponaraihuë', co pahuantopihuë',” ténin.

Tito Corintoquë a'parinso'

¹⁶ Titonta' na'con yonquirinquëma'. Ina marë' noya cancantato, “Yosparinquën, Sinioro,” itërahuë.

¹⁷ “Naquëranchin paantaquë’,” itohuatëra, “Noyahua'. Nani canta' yonquirahuë paanta'huaso'. Na'con nohuantërahuë,” itërinco.

¹⁸ A'na iyayanta' a'paarai. Titorë' pa'sarin. “Inanta' nóya imaton, Quisocriso nanamën noya a'chinin,” topi ya'ipi imapisopita.

¹⁹ Nisha nisha ninano quëran imapisopita niyontonahuatona', ina quëmapi chachin huayonahuatona', acopi ca'tanaincoiso marë'. Coriqui yoca'huaiso marë' pa'patoi, inanta' pa'sarin. Coriqui quëtonpatoi, noya cancantapona huachi. “Ma noyacha Tata Yosë nosororinpoa paya. Ina nohuanton, iyaro'sa' noya cancantatona', catahuarinënpoa',” taponá'.

²⁰ Na'a coriqui quëparai ni'ton, co nohuantëraihuë' a'napita pinoinacoiso'. Napoaton ina napocoi pa'sarai.

²¹ Noyasáchin nisarai Yosë noya nicaincoiso marë'. Piyapi'santa' noya nicainacoiso' nohuantërai.

²² A'na iyayanta' a'parai nicainquëmaso marë'. Inanta' na'con catahuarincoi a'china'huaiso marë'. Piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin, a'chintërin, naporin. Noya quëmapi, ténai. Ipora canpitataquë pa'sarin. “Corintoquë imapisopita na'con nohuantopi pahuantërinso'pita catahuacaiso',” ta'ton, pa'sarin catahuainquëmaso marë'.

²³ “¿Inta' Titoso'?” itohuachinênquëma', sha'huitoco'. “Co'ta Paonorë' a'chininso'. Inanta' piyapi'sa' catahuarin noya imacaiso marë',” itoco'. “¿Ma'marëta' a'napitanta' huë'pi?” itohuachinênquëma', “Nisha nisha ninano quëran a'paipiso'. Quisocriso noya imapi inapitanta',” itoco'.

²⁴ Inapita cantonpachinquëma', noya nontoco'. Ina quëran coriqui pahuantërinso'pita marë' yontonamaso' quëtohuatama', noya ni'sarinênquëma'. “Paono no'tëquën nontërinpoa'. Corintoquë imapisopitaso' pahuantopisopita nosoropi mini,” tosapi. Ina quëran ya'huëpiquë chachin paantahuachina', sha'huirapi anta'. Ya'ipi imapisopita nitotapi huachi.

9

Imapisopita catahuacaso marë' coriqui yontonpiso'

¹ Tëhuënchachin a'napita imapisopita pahuantohuachina', ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nani nitotërama' ni'ton, co na'con ninshitaranquëmahüë'.

² Piyapi'sa' yacatahuaramaso' nitotërahuë. Ya'ipi Masitonia parti pa'pato, sha'huitëra'piarahuë. “Thua pi'iquë chachin Acaya parti imapisopita na'con yonquipi pahuantërinso'pita catahuacaiso',” itërahuë. Masitoniaro'sa' natantahuatona', inahuanta' nohuantopi. “Inapita pochin quiyanta' catahuachi, topiraihuë’,” itërinaco na'aya'pi.

³ Nipirinhüë', “Co ya'ipi coriqui yontonchätërapihuë’,” ta'to, isopita iyaro'sa' a'pataranquëma' nontinquëmaso marë'. “Nani yontonapi huëshirahuë,” itopirahuë', ipora huanta' pahuanamara. Co topinan quëran napota'huaso' ya'huërinhuë', ténahuë.

⁴ Co hua'quiya quëranhuë' canpitataquë pa'sarahüë. A'naquën Masitoniaquë ya'huëpisopita imasarinaco nimara. Canpitataquë canconpatoi, nani coriqui yonton-topinan quënanconarai, topirahuë'. Co ya'huëhuachinhuë', tapanarahuë. “Corintoquë imapisopitaso' noyaro'sa',” itërahuëso marë', co coriqui ya'huëhuachinhuë', tapanarama' canpitanta'.

⁵ Napoaton iyaro'sa' aquëchitërahuë. I'hua yonquirama' a'napita catahuacaso'. Inapitaso' catahuarinënquëma' coriqui yontonacamaso marë'. Nani yontonpatama', noya quënanconarai. Canpitaora nohuanton, quëtoco'. Co quiyaora nohuanton, yama'parainquëmahuë'.

⁶ Isonta' yonquico': "Pi'pian sha'tohuatëra, pi'pian manë'. Pancana sha'tohuatëra, na'con manë'," topi.

⁷ Ya'ipinpoa' canpoara nohuanton, quëtahua'. Onposona yaquëtohuachin, quëchin. Ama nisha nisha yonquia'huasohuë'. Co apiquëran quëtacaso' ya'huërinhuë'. Noya cancantatëhua', quëtahua'. Ina pochin quëtouatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁸ Yosë ya'ipi nanitaparín. Nosoroatënquëma', na'con catahuarinquëma' noya nica-camaso'. Nani tahuëri catahuarinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya cancantarama'. Ina nohuanton, ya'huëtarinquëma' a'napitanta' quëtacaso marë'.

⁹ Iráca Yosë quiricanënquë naporin:

"Noya cancantopisopita co apirapihuë'. Sa'ahuario'sa' pahuantohuachina', quëtapi. Noya nipiso', ya'huëmiatarin," ténin.

¹⁰ Ni'co'. Yosë nohuanton, ya'pirin ya'huërin shacacaso marë'. Sha'patëra, ina nohuanton, na'a papotërin capacaso marë'. Inapochachin ina nohuanton, ma'sha ya'huëtarinquëma'. A'napita topinan quëtouatama', Yosë catahuarinquëma' noya noya cancantacamaso marë'.

¹¹ Noya catahuahuachinquëma', a'napitanta' catahuarama'. Co apiratatomahuë', quëtarama'. Pahuantërinsoáchin quëtouatamoi, "Yosparinquën, Siniro," tosapi.

¹² Imapisopita catahuahuatama', co huachi pahuantapihuë'. Naporahuaton, na'con na'con Yosë yonquiapi. "Yosparinquën, Siniro," itapi.

¹³ Catahuarama' ni'ton, noya cancantapi. "Ma noya Quisocristo nanamën natëtona', catahuarinënpoa'. Ma noyacha Yosëso' ni'ton, ina nohuanton, na'a piyapi'sa' catahuapi paya," tosapi.

¹⁴ Yosë nohuanton, na'con nosororama' ni'ton, inapitanta' nosoroatënquëma', canpita marë' Yosë nontapi huachi.

¹⁵ Yosëso nimirinhuë' na'con na'con quëtërinpoa'. Hui'nin chachin a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Inaso' noya nóya ni'ton, "Yosparinquën, Siniro," itahua'.

10

Yosëri nanan quëtërinso'

¹ Ca Paonoco sanoanan quëran pënënanquëma'. A'naquën napopi: "Paono aquë quëran ninshitohuachinpoara, chiníquën nanan a'patirinpoa'. Isëquë chachin ya'huapon, të'huatatonpoa', co chiníquën pënëninpoahuë'," topi natantërahuë. Quisocristoso' chiníquën nanantaponahuë', co no'huirinoahuë'. Sanoanan quëran pënëninpoa'. Ina pochin cancantato, canta' sanoanan quëran pënënanquëma'.

² A'naquënso' pinorinaco. "Paonosó' co Yosë pochin yonquirinhuë'. Inaora nohuantërinsoáchin yonquirin," topirinahuë'. Pa'pato, inapita chiníquën pënënarahuë'. Canpitaso nimirinhuë', noya yonquiuhuatama', co chiníquën pënëna'huanquëmaso' ya'huaponhuë', ténahuë'.

³ Piyapicoi quiyanta' nimirinhuë', co a'napita pochin yonquirinhuë'. Co natëpisopitahuëso' inimicotopirinacoihuë', co quiyaora yonquinëhuëi quëran yaminsëraihuë'.

⁴ A'naquënso' inimiconënpita minsëcaiso marë' nisha nisha quihuípi. Quiyaso nimirinhuë' co quiyaora yonquinëhuëi quëran minsëtaraihuë'. Sacai' nimirinhuë', Yosë ananitërincoi nonpin nanano'sa' minsëca'huaiso'.

⁵ A'naquën nisha nanan imasapi. "Quiyaora noya nitotërai," toconpi ni'ton, co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso'. Nimirinhuë', Yosë catahuarincoi inapitanta'

minsëca'huaiso'. No'huipirinacoihuë', no'tën nanan a'chintarai Quisocristoíchin natëcaiso marë'. Ya'ipinpoa' co noyahuë' yonquipirëhuahuë', Yosë nanitërin ananiantinpoaso' Quisocristoíchin natëcaso marë'.

⁶ Canpita noya natëhuatama', noya cancantarai. Ina quëran canconpatoi, co natëpisopitahuë' no'tëquën ana'intarai.

⁷ Canpitaso' ya'pirama quëran quënanamasoráchin yonquirama'. Co cancanëma quëran huarë' yonquiramahuë'. A'naquën “Quisocristo chachin imarai,” topachinara, isonta' yonqui'ina'. Quiyanta' Quisocristo imarai mini.

⁸ Yosë chachin chiníquën nanan quëtërincoi nanamën a'chinta'huainquëmaso marë', itohuatëinquëmara, co ina marë' tapanahuë'. Noya noya imacamaso marë' a'chintërainquëma'. Co nisha cancantamaso marë' a'chintërainquëmahuë'.

⁹ Chiníquën nanantopirahuë', co apa'yana'huanquëmaso marë' ninshitaranquëmahuë'.

¹⁰ A'naquën itërinëinquëma': “Paono na'con ninshitatonpoa', chiníquën pënëpirinpoahuë'. Huë'pachinaso', co chiníquën nanantona'pi pochin nontërinpoahuë'. Sanoanayan quëran a'chintërinpoa' ni'ton, co chiníquën nanantërinhuë’,” toconpi.

¹¹ Napopirinahuë', co nisha nisha nontaraihuë'. Inapitanta' sha'huitoco' nitochina'. Ninshitohuatëinquëmara, chiníquën pënënanquëma mini. Canpitataquë canconpatoi, inachachin nontarainquëma'. Insosona co yanatëhuachinhuë', chiníquën pënënatoi, ana'intarai huachi.

¹² Inapitaso' co no'tëquën yonquipihuë'. “Quiyaso' noya noyaco. A'napita quëran noya noya nitotërai,” toconpi. Co ina pochin nonacasohuë' nipirinhue', napopi. Inahua capini ninocanatona', ninapotopi. Co quiyaso' inapita pochin cancantërainhuë'.

¹³ Co quiyaora nohuanton, chiníquën nanantërainhuë'. Yosë chachin acorincoi na'a piyapi'sa' a'chinta'huaiso marë'. Insëquësona a'china'huaisonta' sha'huitërincoi. Ina nohuanton, Corintoquë ya'huëramasopitanta' a'chintërainquëma'.

¹⁴ Yosë sha'huitërincoisoráchin natërai. Ina nohuanton, canpitataquë pa'nai. Quiyarima'ton Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'.

¹⁵ Co a'na piyapi a'chinquë paato, a'chinaihuë'. Yosë a'parincoi noya a'chinta'huainquëmaso marë'. Na'con nohuantërai noya noya imacamaso'. Noya noya natëhuatama', aquëtë huarë' a'chintarainquëma'.

¹⁶ Ina quëran a'napita ya'huërinquënta' yaa'chinai. Inapitanta' Yosë imacaiso marë' a'chintarai. A'na piyapi a'chinquë co nohuantërainhuë' a'china'huaiso'.

¹⁷ Yosë quiricanëinquë naporin: “ ‘Noya noya ninahuë,’ co ta'caso' ya'huërinhuë'. ‘Ma noyacha Yosë catahuarinco paya,’ ta'caso' ya'huërin,” tënin.

¹⁸ “Caso' noyaco,” topatëhua', co ina marë' Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Noya cancanto-huatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina na'con na'con yonquia'ahua'.

11

Nisha a'china'piro'sa'yanonpinpiso'

¹ Noya nipatëhua', co ina marë' a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'. Nipirinhue', pi'pian hua'yantërinso pochin nonchinquëma' natanco. No'tëquën yonquicamaso marë' sha'huitaranquëma'.

² Yosë nohuanton, na'con nosororanquëma'. Nosoroatëinquëma', a'pitëranquëma'. Co nohuantërahuë' nisha cancantacamaso'. Nanon so'yarinso pochin ninin. Ni'co'. Quëmapiri mapachina, so'ináchin yonquicaso' ya'huërin. Inapochachin carinquëmanta' a'chintëranquëma' Quisocristoíchin yonquicamaso marë'.

³ A'naquënso nipirinhue' yaanishacancantërinëinquëma'. Iráca ya'huani Ipa nonpintërinso pochin yanonpintërinëinquëma' ama Quisocristoíchin yonquicamaso marëhuë'.

4 Quisocristo imacaso' a'chintëranquëma'. Natëhuatama', Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Inapitaso nipirinhüë' nisha a'chintërinënguëma'. “Quisocristo nanamën chachin a'chintarainquëma',” itopirinënguëmahuë', nisha nanan a'chintërinënguëma'. Nisha ispiritonta' ya'huërin, itërinënguëma'. Nisha nisha natëcaso' a'chintohuachinquëmara, a'naroáchin yaimarama'.

5 “Quiyaso' noya noyacoï,” itopirinënguëmahuë', inapitaso' co ca quëran noya noyahuë', ténahuë'.

6 Co míso nona'picohuë' niporahuë', noya noya nitotërahuë'. Ya'ipi no'tëquën a'chintëranquëmaso' nani nitotërama'. Nani ma'sha ninahuësonta' nani ni'nama'.

7 Yosë nanamën a'chintohuatënguëmara, co pi'pisha tëranta' coriqui ma'paranquëmahuë'. Sacatato, ma'sha pahuantërinco' pa'anahuë. Topinan a'chintëranquëma' canpita noya noya imacamaso marë'. ¿Ina marë' co noyahuë' ni'namaco ti?

8 A'chintëranquëmaso marë' co manta' ma'paranquëmahuë'. A'napita imapisopita coriqui a'patërinaco catahua'huanquëmaso marë'. Naporo' co inapita a'chintopirahuë', a'patërinaco.

9 Canpitataquë ya'huasoco, ma'sha pahuantopirincohuë', co pi'pisha tëranta' ma'paranquëmahuë'. Masitonia parti quëran huëcatona', quëtirinaco. Quisocristo imapi ni'ton, topinan ma'sha quëtirinaco nanpica'huaso marë'. Canpita ma'shanëma' co ma'paranquëmahuë'. Co onporonta' nohuantaparanquëmahuë'.

10 Quisocristo catahuarinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'. Co a'chinato canarahuë'. Ya'ipi Acaya parti topinan a'chinarahuë. Napoaton noya cancantërahuë. Co insonta' nanitarinhüë' nisha ayonquiincoso'.

11 “Co nosororinguëmahuë' ni'ton, ma'shanëma' co ma'parinquëmahuë',” itopirinënguëmahuë', co no'tëquën nonpihuë'. Yosë ni'sárinco, na'con nosororanguëma', ténahuë'.

12 Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinënguëmara, coriqui ma'parinënguëma'. Caso nipirinhüë' a'chinahuëso marë' co coriqui ma'patërahuë'. Ipora huanta' topinan a'chinárahüë ama pinoinacoso marëhuë'. Inapita pochin canta' ma'paranquëma' naporini, “Paono pochachin a'chintërainquëma'. Yosë a'parincoï quiyanta',” ichitënguëmahuë'.

13 Inapitaso nipirinhüë' na'con nonpintërinënguëma'. “Quisocristo a'parincoï,” itopirinënguëmahuë', co tēhuënhachin a'parinhüë'. Nonpintatënguëma', a'chintarinënguëma'.

14 Co ina marë' pa'yanacaso' ya'huërinhuë'. Ni'co'. Satanasënta' nohuantohuachin, Yosë anquëninën pochin ya'norarin piyapi'sa' nonpintacaso marë'.

15 Napoaton Satanasë natëpisopitanta' ina pochachin nisapi. “Yosë a'parincoï. No'tëquën natëcamaso marë' a'chintarainquëma',” topirinhüë'. Nonpinapi ni'ton, a'na tahuëri Yosëri no'tëquën ana'intarin.

Paono parisitërinso'

16 Naquëranchin sha'huitanta'inquëma'. “Paonoso' hua'yantërin,” toconpi a'naquën. Ama inapita natëcosohüë'. Nipirinhüë', pi'pian ina pochin nontohuatënguëma', ahuanatoma', natanco, topirahuë'. Caso' noya noya ninahuëso' sha'huitaranquëma' yonquicamaso marë'.

17 Co Siniro nohuantërinhuë' a'napita nocanacaso'. Nocantohuatëra, hua'yantërinso pochin nonëhua'.

18 Nipirinhüë', nisha a'china'piro'sa' ina pochin nonpi ni'ton, canta' pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'.

19 Inapitaso' nocanpirinënguëmahuë', noya natanama' ni'quëhuarë', canta' pi'pian tëranta' natanco, topirahuë'.

²⁰ Inapitaso' chiníquën camairinënquëma'. Ma'shanëma' topinan mapi. Nocaninënquëma', yaahuërinënquëma'. Inapotopirinënquëmahuë', ¿ma'marëcha noya natanama nicaya? tēnahuë, yonquiato.

²¹ Quiyaso nipirinhüë' co ina pochin ninaihuë'. Co chiníquën nontërainquëmahuë'. Ina marë' tapanai.

Nipirinhüë', inapitaso' nocaninacoi ni'quëhuarë', canta' hua'yantërinso pochin nonato, pi'pian nonantapatarahuë.

²² “Quiyaso' Iprio piyapicoi,” topachinara, canta' mini Iprioco. “Israiro piyapicoi,” topachinara, canta' inachachin ninahuë. “Apraanso' shimashonëhuëi chachin,” topachinara, inaso' shimashonëhuë canta'.

²³ “Quisocristo sha'huitërincoi ni'toi, natërai,” itopirinënquëmahuë'. ¿Caso' na'con na'con natërahuë! Inapitaso' nocaninaco ni'ton, hua'yantërinso pochin nonato, pi'pian inapita pochin nonchinquëma' no'tëquën yonquicamaso marë'. Yosë marë' caso' chini chiníquën sacatërahuë. Pa'sápato, Yosë nanamën a'chinahuë. Ina marë' na'con na'con parisitaporaahuë', ahuantërahuë. Inanta' sha'huichinquëma'. A'chinahuëso marë' na'aro' tashinan pëiquë po'morinaco. Na'aro' ahüërinaco. Shitëparinaco.

²⁴ Cotio hua'ano'sa' ana'intatonaco, chiníquën huihuirinaco. Cara shonca iscono' huihuirinaco. Nisha nisha ninanoquë a'natëraporo' inapotëra'piarinaco.

²⁵ Copirno sontaro'sanënpita naraquë chiníquën ahüërinaco. Cararo' inapotatonaco, ana'intërinaco. A'na tahuëri na'piquë tē'yararinaco tēpainacoso marë'. Naporahuaton, cararo' pi'pishachin shichimiitërahuë. Nanchaquë marë' pa'taporahuë', nancha yancominahuaton, acopoi' pa'nin. Cararo' inaporahuë. A'na tashi' nara yanponinquë matato, marëquë chachin tahuërianpitërahuë. I'huaraya huarë' cha'ërahuë.

²⁶ A'chinaca'huaso marë' pa'sárahüë. Iiro'sa' panca pamatohuachina, shichimiitërahuë. Ihuatëro'santa' yatëparinaco. Canta' cotio piyapico nipirahuë', cotioro'sa' no'huitonaco, yaahuërinaco. Nisharo'santa' no'huirinaco. Panca ninanoro'saquë a'naquën yaahuërinaco. Co piyapi ya'huërinquëonta' ma'sha onporahuë. Marë' pa'tohuatëra, parisitërahuë. A'naquën: “Quiyanta' imarai,” taponaraihuë', chiníquën no'huirinaco.

²⁷ Chiníquën sacatápato, parisitërahuë. Tashinta' co huë'ëtorahuë', ni'tárahüë. Na'a tahuëri capa cosharo' ni'ton, tanarahüë, yamororahuë. Co coshataporahuë', a'chinárahüë. A'moca'huaso' pahuantërinco ni'ton, sëhuën natanahuë.

²⁸ Yosë nohuanton, ina pochin parisitárahüë. Naporahuaton, ya'ipi imaramasopita nosoroatënquëma', yonquiáranquëma'. Noya noya imacamaso' na'con nohuantërahuë. Nani tahuëri yonquiatënquëma' napion cancantërahuë.

²⁹ A'naquën co chiníquën cancantohuachinahuë', canta' ina pochin ninatanahuë. A'na piyapi anishacancantohuachinquëmara, nosororancuëma' ni'ton, ina no'huirë pochin cancantërahuë.

³⁰ A'naquënso' na'con nonsapi. “Quiyaso' noya noyaco,” topi. Caso nipirinhüë' co ina pochin nonahuë'. Co caora nanitërahuëso' sha'huichinquëma'. Na'con ma'sha onpotopirinacohüë', Yosëichin achinicananinco ahuanta'huaso marë'.

³¹ Yosë ni'sárinco, co nonpintaranquëmahuë'. Inaso' Quisocristo pa'pin chachin, ya'ipiyari chinochina'. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'.

³² Iráca Tamascoquë ya'huasoco, ninano hua'an yamaninco, copirno Aritasëri acorinso'. Tashinan pëiquë yapo'morinco ni'ton, sontaro'sa' a'parin. Nani tahuëri ninano ya'coana ni'sapi macainacoso marë'.

³³ Yamapirinacohüë', imapisopita catahuarinaco cha'ëca'huaso marë'. Inapa pairatopiquë huintana ya'huërin. Ina quëran nantipiquë anohuaraimarinaco. Napotohuachinacora, cha'ërahuë. Co caora nanitopirahuë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë.

12

Paono inápaquë quënaninso'

¹ Co nohuantërahuë' a'napita nocana'huaso'. “Caso' noya noya piyapico,” co tapo-
rahuë', pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'. Iráca Yosë nohuanon, hua'narëso pochin
ma'sha ni'nahuë. Quisocristo chachin anitotërinco'.

² Naporo' inápaquë Yosë ya'huërinquë chachin quëparinco. Nani shonca catapini
pi'ipitarin quëparinco'. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na'
pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëichin nitotërin.

³ Tëhuëenchachin pantarahuë. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin
a'na' pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëichin nitotërin.

⁴ Yosë'pa' ya'huasoco, na'con natanpirahuë', co nanitërahuë' sha'huica'huaso'. Co Yosë
nohuantërinhuë'.

⁵ Noya noya nininso' anitotërinco ni'ton, nocantochináchin cancantopirahuë', tanan-
pitërahuë. Co caora nohuanto, chiníquën nanantërahuë'. Co caora nanitërahuë' noya
nica'huaso', tënahüë.

⁶ “Na'con na'con nitotërahuë,” itëranquëma' naporini, no'tëquën nonchitëinquëmahuë',
co nonpinchitëinquëmahuë'. Nipirinhuë', co ina pochin nontëranquëmahuë'. Nani no-
huitëramaco. A'chintohuatëinquëmara, natanamacó. Naporahuësopita ni'nama'. Inaích
yonquiatoma', noya ni'co topirahuë'. Napoaton co aquëtë' sha'huitaranquëmahuë'.

⁷ Yosë na'con na'con anitotërinco. Ina quëran ama a'napita nocana'huaso marëhuë' ina
nohuanon, ma'sha onporahuë. Nahuan acoposha ohuanincoso pochin natanahuë. Co
oshahuanaporahuë', Satanasë na'con aparisitërinco.

⁸ Ina marë' chiníquën Siniro nontërahuë. “Catahuaco ama parisichisohüë,” itërahuë.
Cararo' ina pochin nontopirahuë'.

⁹ Siniro sha'huitërinco: “Ca nohuanto, ipora huanta' parisitapiranhuë',
nosoroatëinquën, na'con catahuanquën. Carinquën achinicancanaranquën noya
ahuantamaso marë'. Co quëmaora nanitohuatanhüë', na'con na'con catahuanquën.
Ma'sona tëranta' onpohuatan, co onporonta' pataranquënhüë',” itërinco. Napoaton
co huachi sëtërahuë'. “Co caora nanitohuatërahuë', Quisocristo na'con na'con
catahuaninco,” ta'to, noya cancantërahuë'.

¹⁰ Napoaton co chiníquën cancantopirahuë', co pa'yanahuë'. Pinopachinacora,
co no'huitërahuë'. Ma'sha pahuantopirincohüë', co ina yonquirahuë'. Quisocristo
imarahuëso marë' aparisitohuachinacora, ahuantërahuë. Sacai' nipirinhuë', nóya can-
cantërahuë. “Co caora nanitohuatërahuë', na'con na'con catahuaninco,” ta'to, chini
chiníquën cancantërahuë'.

Imapisopita yonquirinso'

¹¹ Nisha a'china'piro'sa' pa'yatërama' ni'ton, hua'yantërinso pochin nontëranquëma'.
“Paono nóya a'chintërincoi,” itërama' naporini, co ina pochin canta' nonaca'huaso'
ya'huë'itonhuë'. “Quiyaso' noya noyaco'i,” itopirinëinquëmahuë', co ca quëran noya
noyahuë' inahuaso'. Co caora nanitaporahuë', Quisocristo catahuaninco ni'ton, noya
ninahuë'.

¹² Iráca isoro'paquë nipon, a'naya a'naya huayonaton, acorin nanamën a'chinacaiso
marë'. Inapitaso' na'con catahuanin. Ina nohuanon, cania'piro'sa' a'naroáchin anoy-
atopi. Nani ma'sha nanitapapi. Inapopi quëran acorinsopita nohuitërehüa'. Canta'
acorinco ni'ton, inapochachin catahuaninco. Canpitataquë ya'huapo, cania'piro'sa'
a'naroáchin anoyatërahuë. Aparisitopirinacohüë', ahuantato, a'chintëranquëma'. “Ma
noyacha Yosëri catahuanin paya,” ta'toma', imarama'.

¹³ A'naquënso nipirinhuë' sha'huitërinëinquëma'. “A'napita imapisopita noya noya
ni'nin,” itopirinëinquëmahuë', ya'ipinquëma' napopináchin ni'nanquëma'. A'na parti

a'chinpató, cosharó, coriqui, inapita ma'patërahuë capato, nanpica'huaso marë'. Canpitaíchin co ma'pachinanquëmahuë'. ¿Ina marë' no'huiramaco ti? No'huivatamaco, jnaniantoco'!

¹⁴ Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' yapa'sarahuë. Cantonpatënquëma', co manta' ma'paaranquëmahuë'. Co ma'shanëma' nohuantërahuë'. Canpita noya noya imacamaso' nohuantërahuë. Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Hui'nanpoa' co nocomarinpoahuë'. Canpoari catahuacaso' ya'huërin.

¹⁵ Napoaton co manta' ma'paranquëmahuë'. Noya cancantato, sacatarahuë cosharó pa'ana'huaso marë'. Ina quëran parisitaporahuë', a'chintaranquëma' noya imacamaso marë'. Carimaso' na'con na'con nosoropiranquëmahuë', canpitaso' co onpopinchin nosororamaco'huë' topirahuë'.

¹⁶ A'naquëonta' nonpinapirinaco. "Paono co ma'sha ma'papinginquëmahuë', nonpin-tatënquëma', canarin," itërinënquëma'. Co napopirahuë', napotërinënquëma'.

¹⁷ I'hua mini a'naquën a'papi'rahuë', co manta' ina quëran canarahuë'.

¹⁸ "Inta, quëmari ni'coniquë' iyaro'sa'," itahuato, Tito a'parahuë. Inarë' a'na iyayanta' a'parahuë. Cantonpachinquëma', co Tito nonpintërinquëmahuë'. Canta' ina pochachin cancantërahuë. Co pi'pisha tëranta' canaraihuë'.

¹⁹ Co noya nicamacoiso marë' ninshitarainquëmahuë'. A'naquëma' nimara ina pochin yonquipiramahuë', co quiyaso naporaihuë'. Nosororainquëma' iyaro'sa'. Noya noya imacamaso marë' ninshitarainquëma'. Quisocristo imarai ni'ton, Yosëíchin yonquirai. Ina ni'sárincoi ni'ton, no'tëquën ninshitarainquëma'.

²⁰ Canconpato, co noya ni'saranquëmahuë' nimara. Canpitanta' co noya ni'saramaco'huë' nimara. Napoaton sëtato, yonquiáranquëma'. Ipora huanta' a'naquëma' nimara nino'huirama', nia'pitarama', iquianan quëran ninontarama', nipinosarama', ninocanarama', nisha nisha yonquiarama' nimara, tënahué yonquiato.

²¹ Iráca a'naquëma' co noyahuë' yonquirama'. Monshihuanama', sanapirachin yonquirama'. Ipora huanta' a'naquëma' inapoarama' nimara. Co ina naniantohu-atamahuë', canconpato, pa'pi sëtarahuë. Carinquëma' a'chintëranquëmaso' ni'ton, Yosë atapanarinco. Co oshanëma' a'pohuatamahuë', chiniquën asëtaramaco.

13

Piquëran pënëntërinso'

¹ Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' pa'sarahuë. Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa'. "Ama topinan quëran ana'intocoso'huë'. Natantacaso' ya'huërin. Cato' piyapihuë nipon, cara piyapihuë nipon, inachachin sha'huitohuachinpoa', naporo huarë' ana'intacaso' ya'huërin," topi. Napoaton pa'pato, ina pochin natantarahuë no'tëquën nitota'huaso marë'.

² I'hua ni'conpatënquëmara, pënënanquëma'. "Co oshanëma' naniantohuatamahuë', a'na huë'pato, no'tëquën ana'intaranquëma huachi," itëranquëma'. Iporaso' co inato-hua' ya'huëpirahuë', inachachin pënëntaranquëma'. Co i'hua oshahuaninsoachin yon-quirahuë'. Ya'ipinquëma' pënëntaranquëma'.

³ "Chiniquën nanantëranso' a'notocoi nitochii," itopiramaco'huë'. Pa'pato, no'tëquën ana'intohuatënquëma', nitotarama'. "Quisocristori a'parin ni'ton, chiniquën nanantërin," tosarama'. Quisocristo co topinan quëran nontërinpoahuë'. Chiniquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin.

⁴ Isoro'paquë nipon, co aquëtë' chinirihuë'. Corosëquë patanantopi. Chiminapon-ahuë', Tata Yosëri chiniquën nanantaton, ananpitaantarin. Quiyanta' Quisocristo pochin cancantatoi, co quiyaora chiniraihuë'. Ina acorincoi ni'ton, Yosë achinican-canincoi no'tëquën pënëna'huainquëmaso marë'.

⁵ Canpitaso nipirinhüë' nitantiaco'. Canpitaora yonquinëma quëran yonquico'. A'naquëma' co cancanëma quëran huarë' imashatëramahuë' nimara. Ya'ipi cancanëma quëran imapatama', Quisocriso ya'coancantërinquëma'. ¿Co ina nitotëramahuë' ti? A'naquëmaso nipirinhüë' co tëhuëenchachin imamaranquëmahuë'.

⁶ Tëhuëenchachin imapatama', co topinan quëran a'chintërainquëmahuë', tënahuë. Ina quëran canpitanta' inachachin yonquiarama'. “Tëhuëenchachin Quisocristori acorin pënënaipoaso marë',” tosarama'.

⁷ Canpita marë' Yosë nontarai. “Catahuaquë' noyasáchin niina,” itërai. Co a'napita noya nicainacoiso marë naporaihuë'. Canpita noya noya imacamaso marë' naporai. A'napita co noyahuë' yonquiarapipirinacoihuë', co ina yonquiraihuë'.

⁸ No'tën nanan natëcamaso marë' catahuarainquëma'. Co nohuantëraihuë' nisha a'chinta'huainquëmaso'.

⁹ Co chiníquën nanantona'pi pochin nipiraihuë', co ina marë' sëtëraihuë'. Noya imapatama', nóya cancantarai. Ipora huanta' Yosë nontarai. “Catahuaquë', Sinioro, noya noya cancanchina,” itërai.

¹⁰ Napoaton co inaquë ya'huaporahuë', ninshitaranquëma' pënëna'huanquëmaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantohuatama', canconpato, co ana'inta'huanquëmaso' ya'huaponhuë'. Sinioro chachin chiníquën nanan quëtërinco catahua'huanquëmaso marë'. Co anishacancanta'huanquëmaso marë' napotaranquëmahuë'. Noya noya imacamaso marë' napotaranquëma'.

¹¹ Nani iyaro'sa' ninshitëranquëma'. Noya cancantoco', tënahuë. Ya'ipi cancanëma quëran Yosë imaco'. Pënënanquëmaso' noya natëtoma', niachinicancanco'. Napopináchin yonquico'. Noya nini'toma', ya'huëco'. Inapohuatama', Yosë catahuarainquëma'. Inasáchin nosoroatonpoa', catahuarinpoa' sano cancantacaso marë'.

¹² Noya ninosoroatoma', imaramasopita capini nisë'quëco'.

¹³ Ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso', saludos a'patarinënuquëma'.

¹⁴ Inaora nohuanton, Sinioro Quisocriso catahuainquëma'. Tata Yosë nosoro'inquëma'. Ispirito Santo chachin nani tahuëri noya ayonquiinquëma'. Nani huachi.

Paono

Paonori Carasiaquë ya'huëpisopita ninshitérinso'

Carasiaquë imapisopita quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co piyapi'sa' in-ahuara nohuanton a'parinacohüë' a'china'huaso marë'. Co inapita acorinacohüë'. Tata Yosë chachin acorinco. Ina nohuanton, Quisocristo nanopiantarin huachi. Nani nanopiantohuachina, ina chachin nanan quëtërinco a'china'huaso marë'.

² Ya'ipicoi isëquë imaraisopitaro'coi chachin nanan a'patarainquëma'. Canpitanta' Carasia parti ya'huëramasopita imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

⁴ Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' Quisocristo chiminin. Inaora nohuanton, ya'huërëterinpoa'. Notohuaro' piyapi'sa' co noyahuë' yonquipi. Ama inapita pochin cancantacaso marëhuë' chiminaton, anoyacancantërinpoa'. Tata Yosë nohuanton, nicha'ërinpoa'.

⁵ “¡Ma noyacha Tata Yosëso paya!” itahua'. Ama onporonta' ina naniantahuasohüë'. Amen.

Quisocristoíchin imacaso' ya'huërinso'

⁶ Yosë ayonquirinquëma' imacamaso marë'. Quisocristo inaora nohuanton nosoroatënnquëma', catahuarinquëma' ni'ton, imarama'. Imapiramahuë', a'naroáchin ina naniantatoma', nisha nanan yaimarama'. Ina yonquiato, pa'yanahuë.

⁷ Co a'na nanan, iyaro'sa', ya'huërinhuë' cha'ëcaso marë'. Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'. Ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Inasáchin yonquipiramahuë', a'napita huëcatona', nisha nanan a'chintarinënnquëma'. Napoaton nisha nisha yonquiarama'. Yanonpintërinënnquëma'. “Co Quisocristoráchin yonquicaso' ya'huërinhuë',” itërinënnquëma'.

⁸ Quiyanta' nisha nanan a'chinal naporini, Yosë ana'inchitoncoihuë'. Anquëni tëranta' nisha nanan a'chinin naporini, Yosëri ana'inchitonhuë'. “Quisocristoíchin nicha'ërinpoa',” itëranquëma'.

⁹ Iráca inachachin sha'huitërainquëma'. Iporaso' naquëranchin sha'huitantaranquëma'. “Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa',” ta'toma', imarama'. Inso tëranta' nisha nanan a'chintohuachinquëma', Yosëri chiniquën ana'inchin, ténahuë.

¹⁰ Co piyapi'sa' noya nicainacoso marë' a'chinahuë'. Yosë noya nicaincoso marë' a'chinahuë. Piyapi'sa' pa'yatinacoso marë' na'con na'con yonquirahuë naporini, co Quisocristo natëitohüë'.

Paono ya'nan imarinso'

¹¹ No'tëquën iyaro'sa' sha'huitaranquëma'. Iráca quëran huarë' co piyapi yonquirinso' a'chintëranquëmahuë'.

¹² Quisocristo chachin nanamën anitotërinco. Co a'na piyapi sha'huitërincohuë'. Co insonta' ina nanamën a'chintërincohuë'. Inaora chachin anitotërinco.

¹³ Iráca naporahuëso' nani natantërama'. Co'huara Quisocristo imashatërapohüë', cotio nanan imarahüë. Ina imato, Quisocristo imapisopita no'huirahuë. Chiniquën aparisitërahüë. Ata'huanta'huaso' yonquipirahuë'.

¹⁴ Cotioro'sa' napopiso' chiniquën imato, inasáchin yonquirahuë. Carë' napopináchin pi'ipitopiso' noya natëpirinahuë', caso' na'con na'con natërahüë. Nani ma'sha shimashonëhuëpita a'chinpiso' yanatëpirahuë'.

15-16 Yosë nosoroatonco, nohuantërinco hui'nin imaca'huaso marë'. Co'huara nasichátërapohuë', yonquirinco nanamën a'china'huaso marë'. Inaora nohuanton, nosororinco ni'ton, hui'nin anohuitërinco nisha piyapi'sa' pënëna'huaso marë'. Ina marë' acohuachincora, co piyapi'sa' paaparahuë' a'chintinacoso marë'.

17 Ca'tano'sa' Quirosarinquë ya'huëpirinahuë', co inatohua' pa'nahuë' nonta'huaso marë'. Inapita'ton acopirinhuë', Yosë nani sha'huitërinco ni'ton, co inapita tëranta' natanconahuë'. Co hua'qui quëranhuë' Arapia parti paato, Quisocriso nanamën yonquiarahuë. Ina quëran Tamascoquë paantarahuë.

18 Cara pi'ipi quëran Quirosarinquë pa'nahuë Pitro nohuita'huaso marë'. Cato simana pochin pëinënquë yacaparahuë.

19 Naporó' Santiaconta' nohuitërahuë. Quisocriso iin inaso'. Inapitasáchin nontërahuë. A'napita ca'tano'saso' co ni'nahuë'.

20 Yosë ni'sárinco, no'tëquën ninshitaranquëma'. Co nonpintaranquëmahuë'.

21 Ina quëran Siria parti pa'nahuë a'chinapo. Sirisia partinta' pa'nahuë.

22 Cotia parti ya'huëpisopitaso nipirinhuë' co nohuichatërarinacohuë'. Inatohua' na'a Quisocriso imapisopita ya'huëpirinahuë', co nohuitërinacohuë'.

23 Topinan natantërinaco. "Íraca Paono aparisitërinpoa'. Yatëpapirinpoahuë', iporaso' inanta' imarin. Quisocriso nanamën a'chinarin huachi," topi, natantopi.

24 Ina natantahuatona', "¡Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, Paononta' imarin paya!" topi.

2

Quisoso ca'tano'sanënpitarë' ninontopiso'

1 Shonca catapini pi'ipi quëran naquëranchin Quirosarinquë paantarahuë. Pirnapi ca'taninco. Titonta' quëparai.

2 Yosë ayonquirinco paca'huaso' ni'ton, pa'nahuë imapisopita nonta'huaso marë'. Ansiano'sarachin niyontonpachinara, sha'huitërahuë. "Caso' nisha piyapi'sa' a'chintohuato, Quisocrisoíchin imacaiso' ya'huërin, ténahuë. Íraca pënëntërinso' imacaiso' co a'chintërahuë'," itërahuë. "Co no'tëquën a'chinanhuë'," itërinaco naporini, topinan quëran a'chinchitënuquëmahuë', ténahuë yonquiato. Ansiano'saso nipirinhuë' "Noya a'chinan," itërinaco.

3 Titonta' nisha piyapi nipirinhuë', inatohua' quëparahuë. Co marca ya'huëtopirinhuë', ansiano'sari noya ni'pi. "Marca niacotëquë'," co itopihuë'.

4 A'naquën cotioro'saso nipirinhuë', "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', co Quisocristoráchin imapihuë'. Íraca pënëntërinsonata' imapi. Yasha'huirapitonacoi, niyontonpiso pëiquë ya'conpi Quisocriso imatoi naporaisopita nicacaiso marë'. "Íraca pënëntërinsonata' natëcaso' ya'huërin," ta'tona', yaanishacancantërinacoi nisha nisha natëca'huaiso marë'.

5 Napotopirinacoihuë', co pi'pian tëranta' nohuantëraihuë'. "Quisocrisoíchin anoyacancantërinpoa'," itërai. Canpitanta' no'tëquën yonquicamaso' nohuantërai. Napoaton nisha a'chintohuachinacoira, co manta' natëraihuë'.

6 Ansiano hua'ano'saso' nipirinhuë', co nisha sha'huitërinacohuë'. Chiníquën nanantopirinahuë', co tē'huatërahuë'. Napopináchin Yosë ni'ninpoa'.

7-8 "No'tëquën a'chinan," itërinaco. Pitrori a'chintohuachina, Yosë nohuanton, na'a cotioro'sa' Quisocriso imasapi. Carinta' a'chintohuato, Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa', nisha nisha naponaraihuë', imasapi inahuanta'. Napoaton ansiano'santa' noya nontërinaco. "Yosëri Pitro acorin cotioro'sa' a'chintacaso marë'. Quëmaso nipirinhuë' acorinquën nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë'," itërinaco.

9 Santiaco, Pitro, Coansha, inapitaso' chini chiníquën nanantopi ni'ton, sha'huitërinacoi. "Yosë na'con catahuarinquën. Ina acorinquën nisha piyapi'sa'

a'chintacaso marè," ta'tona', sè'quèrinaco. Pirnapinta' sè'quèpi. "Canpitaso' nisha piyapi'sa' a'chintoco'. Quiyaso nìpirinhuè' cotioro'sa' a'chintarai," itohuachinacoira, "Noyahua'," itèrai.

¹⁰ "Ama sa'ahuario'sa' naniantocosohuè'. Imapisopita a'chintoco' ma'sha quètacaso'," itèrinacoi. "Co'chi naniantaraihuè' paya. Nosororai quiyarinta'," itèrahuè'.

Paonori Pitro pènèninso'

¹¹ Ina quèran Pitro Antioquiaquè pa'pachina, Quisocristoíchin anoyacancantèrinpoaso' nitotaponahuè', tèhuèrin. Napoaton niyontonpiquè chachin pènènahuè. Ina sha'huichinquèma' nitotoco'.

¹² Inaquè nisha piyapi'sa' ya'huèpi. A'naquèn Quisocristo imapi. Inapitaso' co cotio piyapihuè' ni'ton, ya'ipi cosharo' ca'pi. Cotioro'santa' inaquè ya'huèpisopita Quisoso imapachinara, co huachi cosharo' a'popihuè'. Napopináchin coshatopi. Pitronta' inapitarè' coshataton, co ma'sha a'porinhuè'. Ina quèran a'napita cotioro'sa' Quirosarin quèran canquipi. Santiaco imarinsopita inahuaso'. "Quiyanta' Quisocristo imarai," taponaraihuè', iráca pènèntopiso' yonquiatona', ma'sha a'popi. Inapita huè'pachinara, Pitro co huachi nisha piyapi'sarè' coshatèrinhuè'. Marca pa'yatopisopita tè'huataton, nisha coshatèrin.

¹³ Ya'huèhuano'santa' cotioro'sa' nìpisopita Pitro nìcatona', nisha coshatopi. Pirnapinta' Pitrorè chachin nisha coshatèrin. Quisocristo nanamèn nitotaponaraihuè', co no'tèquèn imapihuè'.

¹⁴ Ina ni'sahuato, ya'ipi piyapi ni'tèrantapaiquè Pitro chiníquèn pènènahuè. "Cotio piyapinquèn niponahuè', Quisocristo imaton, iráca pènèntèrinso' naniantèran. Nisha piyapi'sarè'quèn coshataponahuè', iporaso' naquèranchin ma'sha a'poantaran. Ina pochin nìcaton, piyapi'sa' anishayonquiaran. 'Co Quisocristoíchin nicha'èrinpoahuè' nimara. Iráca pènèntèrinsonta' natècaso' ya'huèrin, ta'tona', nonanarinèinquèn. ¿Nisha piyapi'santa' cotioro'sa' pochin yaatarantèran ti?

Quisocristo natèhuatèhua', Yosè nicha'èrinpoaso'

¹⁵ Canpoaso' hua'huatèrèhua quèran huarè' cotioro'sanpoa' ninèhua'. Co nisha piyap-
inpoahuè'. 'Co oshahuano'sanpoahuè', nitèrèhua'.

¹⁶ Napopirèhuahuè', Moisésè pènèntèrinso' natèhuatèhua', co ina marè' Yosè noya ni'sarinpoahuè'. Quisocristoíchin imapatèhua', noya ni'sarinpoa'. Napoaton canpoanta' Quisocristo natèrèhua' oshanènpoa' inquitinpoaso marè'. Co inso tèranta' pènèntèrinso' natèrinso marè' Yosè'pa' pa'sarinhuè'. Quisocristoráchin nicha'èrinpoa'.

¹⁷ 'Quisocristo nicha'èsarinpaa', ta'tèhua', imarihuarahuè', iráca pènèntèrinso' imaan-
tahuatèhua', ¿Quisocristo napoahuarè' aoshahuaninpoa' ti? Co onporonta' ina pochin yonquicaso' ya'huèrinhuè'.

¹⁸ Iráca pènèntèrinso' nani naniantèrèhua'. Naquèranchin ina yonquiantahuatèhua', co Yosè natèarihuahuè'. Quisocristoíchin yonquicaso' ya'huèrin.

¹⁹ Iráca canta' pènèntèrinso' imapirahuè', co nanitèrahuè' no'tèquèn natèca'huaso'. Co ina imato noya cancantèrahuè'. Oshahuanato, chimipi pochin cancantèrahuè. Napoaton iráca pènèntèrinso' naniantèrahuè Yosèíchin yonquica'huaso marè'.

²⁰ Quisocristo corosèquè chiminin. Ina imato, canta' corosèquè chiminahuèso pochin ninahuè. Iráca yonquirahuèso' naniantèrahuè. Napoaton co huachi oshahuanaca'huaso' ya'huèrinhuè'. Iporaso' Quisocristoíchin yonquirahuè. Co huachi caora nohuanto ma'sha ninahuè'. Quisocristo ya'coancantèrinco ni'ton, catahuarinco noya nica'huaso'. 'Nani tahuèri Yosè hui'nin chachin catahuarinco,' ta'to, noya cancantèrahuè. Inaso' pa'pi nosororinco. Nosoroatonco, ya'huèrenamèhuè chiminin.

²¹ Inaora nohuanton, Yosè nosoroatonpoa', hui'nin a'paimarin chiminacaso marè'. Co ina naniantèrahuè'. Inasáchin imarahuè ni'ton, Yosè noya ni'sarinco huachi. Iráca

pënëntërinso' natërehuaso marë' noya ni'ninpoa' naporini, topinan quëran Quisocristo chimiintonhuë'," itërahuë.

3

Iráca nanan naniantatëhua', nasha nananáchin imahua'

¹ Co no'tëquën iyaro'sa' yonquiramahuë'. ¿Inta' ahua'yantatëinquëma', anishacancantërinquëma'? ténahuë yonquiato. "Quisocristo corosëquë patanantopi. Canpoa marë' chiminin," itërainquëma'. A'ninquëchin quënanëso pochachin sha'huitohuatëinquëmara, natanama'. "Ina pochin chiminaton, oshanënpoa' inquitërinpoa'," ta'toma', Quisocristo imarama'.

² Isoíchin yanitotërahuë. ¿Ma'ta' imarama' ni'ton Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'? Iráca pënëntërinso' natëhuatama', ¿Ispirito Santo ya'coancantërinquëma' ti? ¿Co'ta, Quisocristo nanamën natanatoma' natëhuatama', ya'coancantërinquëma'? "No'tëquën nontërinpoa'," ta'toma', natërama'. Ina imapatama', Ispirito Santo ya'coancantatëinquëma', na'con catahuarinquëma'.

³ ¿Onpoatomata' iporaso' co huachi no'tëquën yonquiramahuë'? Naquëranchin iráca pënëntopiso' yanatëantarama'. Ya'nan imapoma', co canpitaora nanitëramahuë' Yosë huëntonëinquë ya'conacamaso'. Ispirito Santo aya'coninquëma'. Ipora huanta' co canpitaora nanitaramahuë' noya noya imacamaso'.

⁴ Imaramaso marë' Ispirito Santo na'con catahuapirinquëmahuë'. Quisocristo naniantohuatama', topinan quëran catahuarinquëma'. Napoaponahuë', co Quisocristo naniantaramahuë', topirahuë'.

⁵ "Quisocristoíchin anoyacancantërinco," topatama', Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Inapotohuachinquëma', achinicananinquëma'. Catahuarinquëma' ni'ton, nani ma'sha nanitaparama'. Co iráca pënëntërinso' natëramaso marë' catahuarinquëmahuë'.

⁶ Isonta' yonquico': iráca Apraan Yosë natërin. "No'tëquën nontërinco. Sacai' ninin-sonta' nanitaparín," topachina, Yosëri noya ni'nin.

⁷ Iporaso' canpoanta': "Yosë no'tëquën nontërinpoa' ni'ton, imasarahuë," topatëhua', Apraan pochin cancantarihua'. Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Inanta' iyaro'sa' nitotoco'.

⁸ Co cotioro'saráchin Yosëri nohuantërinhuë'. Nisha piyapi'santa' imapachina', noya ni'sarin. Noya nicaton, co oshanëna marë' ana'intarinhuë'. Iráca iso noya nanan ninoton, Apraan itapon: "Nisha nisha piyapi'santa' quëma pochin cancantohuachina', na'con catahuaarahuë," itërin Yosëri. Quiricanën quëran naporin.

⁹ Apraan Yosëri sha'huitërinso' topinan natëcharinso marë' Yosëri na'con catahuarin. Inapochachin canpoanta' Quisocristo nanamën topinan natëcharëhuaso marë' catahuarinpoa'.

¹⁰ Moisësë iráca pënëntërinso' yaimapatama', ana'intinquëmaso' ya'huërin. Co ya'ipi natëramahuë' ni'ton, Yosë ana'intarinquëma'. Iráca quiricanën quëran naporin: "Co ya'ipimiáchin natëhuatamacohuë', chiníquën ana'intaranquëma'. Parisitopiquë a'paranquëma'," ténin.

¹¹ "Pënëntërinso' natëto cha'ësarahuë," co ta'caso' ya'huërinhuë'. Ina pochin cancantohuatëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Quiricanën quëran no'tëquën sha'huitërinpoa': "Cancanënpoa quëran huarë' natëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa ni'ton, noya nani-pimiatarihua'," ténin quiricanëinquë.

¹² Cato' nanan ya'huërin. Co cato chachin imacaso' ya'huërinhuë'. Iráca pënëntërinso' natëhuachina', inasáchin natëcaso' ya'huërin. Moisësë sha'huitërinpoa': "No'tëquën natëcaso' ya'huërin. No'tëquën natëhuatëhua', noya nanpimiatarihua'," ténin. Ina nanan imapatama', co Quisocristo nanamën imaramahuë'.

13 Co nanitèrèhuahuè' no'tèquèn natècaso' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huèrin. Quisocrisoso nipurinhuè' nicha'èrinpoa'. Canpoa' ya'huèrenamènpoa' chiminin. Ina, Yosèri ana'intèrin. Quiricanèn quèran naporin: “Piyapi pa'pi co noyahuè' nipachina, naraquè achinpirahuatè', chiniquèn ana'intèrè'. Nani Yosèri a'porin,” ténin quiricanènquè. Canpoaso' ana'intinpoaso' ya'huèpirinhuè', naraquè chachin Quisocrisoto apatanantohuachinara, oshanènpoa marè' parisitèrin. Inaquè parisitaton, nicha'èrinpoa'.

14 “Yosè no'tèquèn nontèrinco,” ténin Apraan. Ina téninso marè' Yosèri noya ni'nin. Nisha piyapiro'sarinta' imacaiso marè' Quisocrisoto chiminin. Ina natèhuachinara, Yosèri noya ni'nin. Ya'ipinpoa' Quisocrisoto imapatèhua', Ispirito Santo ya'coancantarinpoa'. Iráca Yosè sha'huirinsó' pochachin ya'coancantarinpoa'.

Yosè sha'huirinsó'

15 Ni'cochi iyaro'sa'. Iso pochin sha'huichinquèma' yonquicamaso marè'. Ma'sha mapatèra, quirica quètèrinènpa'. Quètohuachinènpora, hua'ani nininèn acorahuaton, hui'sharin. Ina quèran co insonta' nanitèrinhuè' canpiacaso'. Co aquètè' ninshitacaso' ya'huèrinhuè'. Naporahuaton, co tapicaso' ya'huèrinhuè'. Ya'nan ninshitèrinsoráchin ya'huèmiatarin.

16 Inapochachin iráca Yosèri nontaton, Apraan sha'huitèrin: “Caora nohuanto, nóya catahuananquèn. Quèma shiparionta' catahuanahuè ya'ipi piyapi'sa' anoyacancantacaso marè',” itèrin. A'naíchin shiin yonquiaton, naporin. Quisocrisoto ninoton, napotèrin.

17 Iráca Apraanè' anoyataton, itapon: “A'na tahuèri quèma shiparin ya'huèhuachin, ya'ipi piyapi'sa' anoyacancantarin. Caora nohuanto, nicha'èsarahuè. No'tèquèn nontaranquèn. Co onporonta' naniantarahuè',” itèrin Yosèri. Ina quèran catapini pasa cara shonca pi'ipi na'huèhuachina, cotioro'sa' pènénin nani ma'sha natècaiso marè'. Pènénpirinhuè', Apraanè' iráca anoyatèrinso' co naniantèrinhuè'. Yosèri nani sha'huitohuachina, co onporonta' nonpininhuè'.

18 Iráca Yosèri sha'huitèrin. “Caora nohuanto, piyapi'sa' nicha'èsarahuè,” itèrin. Iráca pènéntèrinso' natètè' cha'ècaso' ya'huèrin naporini, co inaora nohuanon Yosè nicha'èitonpoahuè'.

19 ¿Ma'marèta' nipachin pènéntèrinso' nanan ya'huèrin? Co topinan quèran cotioro'sa' pènéninhuè'. Oshahuanèhuaso' anitotinpoaso marè' pènénin. Quisocrisoto nasitaquè huarè' pènéntèrinsoachin ya'huèrin imacaiso'. Quisocrisoto nasitohuachina, iráca Apraan sha'huitèrinso' chachin o'marin. Yosè pènéntohuachina, anquèniro'sa' a'paimarin Moisésè sha'huitacaso marè'. Ina quèran Moisésèri piyapi'sa' sha'huitèrin.

20 Nipurinhuè', Apraan nontohuachina, co anquèni a'paimarinhuè'. Co piyapi tèranta' a'parinhuè' sha'huitacaso marè'. Inaora chachin no'tèquèn sha'huitèrin.

Maistro pochin nininsó'

21 Ina pochin ni'quèhuarè' Moisésè pènéntèrin ni'ton, ¿Yosèri Apraan sha'huitèrinso' tapirin ti? Co naporinhuè'. Pènéntèrinso' noya noya nicon, anoyacancantèrinpoa' naporini, ina natèrèhuaso marè' Yosè noya ni'itonpoahuè'.

22 Nipurinhuè', co insonta' nanitèrinhuè' no'tèquèn natècaso'. Ya'ipinpoa' oshahuanèhua'. Ina marè' ana'intinpoaso' ya'huèrin, ténin Yosè quiricanèn quèran. Napoaton Quisocristoráchin nanitaparín anoyacancantínpoaso'. Inasáchin imapatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa'.

23 Co'huara Quisocrisoto imacaso' tahuèri naniyatèrasohuè' Moisésè pènéntèrinso' hua'anèntatè pochin nitèrinpoa' ama aquètè' oshahuanacaso marèhuè'. Oncorapirinpoaso pochin nitèrinpoa'. Quisocrisoto nasitaquè huarè' pènéntèrinsoachin ya'huèrin ama Yosè naniantacaso marèhuè'.

²⁴ Ni'cochi. Hua'huaro'sa' co yonquipihuë' ni'ton, na'con pënënacaso' ya'huërin. Inapochachin iráca Moisésë na'con pënëninpoa'. Maistro pochin pënëninpoa' os-hahuanëhuaso' ayonquinpoaso marë'. Co pënëntërinso' natëcaso' nanitërehuahuë' ni'ton, Quisocriso huachi yonquiarëhua'. Ina imapatëhua', anoyacancantarinpoa'.

²⁵ Iporaso' nani Quisocriso o'marin ni'ton, co huachi maistro pochin nininso' no-huantarihuahuë'.

²⁶ Iporaso' Quisocriso imapatëhua', hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'.

²⁷ Ya'ipinpoa' Quisocriso natëhuatëhua', huëntonënguë chachin aya'coninpoa'. Ya'conpatëhuara, "Quisocrisoíchin imasarahuë huachi," ta'tëhua', aporihuanëhua'. Nasha a'morëso pochin ninëhua' ni'ton, Quisocriso pochin yonquiarëhua'.

²⁸ Yosëso' co nisha nisha yonquirinpoahuë'. A'naquënpoa' cotio piyapinpoa', a'naquëonta' nisha piyapi'sa'. A'naquëonta' patrono'sa', a'naquënso' piyapinënpita. A'naquën sanapi'sa', a'naquënpoa' quëmapinpoa' nipirëhuahuë', ya'ipinpoa' Quisocriso imapatëhua', a'na huëntoínchin pochin ninëhua'.

²⁹ Quisocriso imapatëhua', Apraan shinpitanpoa' ninëhua' canpoanta'. Apraan sha'huitërinso pochachin na'con catahuarinpoa'.

4

¹ Ni'cochi. Ma'huan chiminpachina, ya'ipi ma'shanënpita, coriqui, inapita ayanan-pirin. Hui'nin mashotohuachina, inari ya'huëretërin. Hua'huataponso nipirinhuë', co a'naroáchin maninhuë'. Inaora ma'shanënpita nipirinhuë', piyapinën pochin nicaton, co a'naroáchin hua'anëntërinhuë'.

² Hui'napitaquë huarë' a'napitari a'pairin. Hua'huasha ni'ton, natëcaso' ya'huërin. Ina quëran hui'napitohuachina, ya'ipi hua'anëntarin. Pa'pin sha'huirinso tahuëri chachin nanihuachin, hua'anëntarin.

³ Inapochachin canpoanta' co'huara Quisocriso nanamën nitochatërarihuahuë', hua'huaro'sa pochin yonquirëhua'. Nani ma'sha natëtacaso' yonquiconëhua'. Ma'sha a'pocaso', ma'sha nicacaso', inapita sha'huitërinënpoa'. Inasáchin yonquipirëhuahuë'.

⁴ Ina quëran tahuërinën nanihuachina, Yosëri hui'nin a'paimarin. Sanapi quëran nasitaton, piyapi chachin ninin. Cotio quëmapi ni'ton, iráca pënëntërinso' natëcaso' ya'huërin.

⁵ Iráca pënëntërinso' natëtoi, piyapinën pochin nipiraihuë', Quisocriso nicha'ëinpoaso marë' o'marin. Ina imarëhua' ni'ton, iporaso' hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'.

⁶ Hui'nin pochachin nicatonpoa', Ispirito Santo aya'coancantërinpoa'. Ina quëran Yosë nontohuatëhua', Ispirito Santo nohuanton, "Tata" itërehua'.

⁷ Napoaton co huachi pënëntërinso' hua'anëntërinpoahuë'. Hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa' ni'ton, na'con catahuarinpoa'. Inaora nohuanton, ya'ipi sha'huitërinpoaso' acotarinpoa'.

Iráca pënëntopiso' co natëcaso' ya'huërinhuë'

⁸ Iráca co Yosë nohuitëramahuë'. Nisha nisha ma'sha, mamanshi, inapita të'huatatoma', mosharama', co inapita yonquicasohuë' nipirinhuë'.

⁹ Iporaso' Yosë nohuitërama'. Inanta' hui'ninpita pochin nicatënguëma', noya nohuitërinquëma'. Nani nicha'ëpirinquëmahuë', ¿ma'marëcha naquëranchin iráca pënëntërinso', a'napita piyapi'sa' natëtopiso', inapita natëtoma', të'huachinachin cancantantarama'? ténahuë. Inapita natëapomarahuë', co ina marë' noyápiachin cancantëramahuë'.

¹⁰ Cotioro'sa pochin sahuato tahuëri chinotërama', yoquia'huarai tahuëri'santa', chinotantarama'. Nani pi'ipi nisha nisha niyontonpiso tahuëri'sa' na'huërama'. "Ina marë' Yosë noya ni'ninpoa'," topiramahuë', co ina marë' noya ni'ninquëmahuë'.

¹¹ No'tëquën iyaro'sa' a'chintopiranquëmahuë', naniantërama' nimara, ténahuë. "Top-inan quëran a'chintërahue nimara," ta'to sëtërahue'.

¹² Canta' iráca ya'ipi pënëntërinso' natëpirahuë', Quisocristo imaca'huaso marë' co huachi ina yonquirahuë'. Ca pochin cancantatoma', canpitanta', iyaro'sa', "Co iráca pënëntërinso' nicha'ësarínpoahuë'," ta'toma', Quisocristoíchin imaco huachi. Iráca nicapëñquëma' pa'patëra, co no'huiramacohuë', noya nontëramaco.

¹³ Ya'nán a'chintapëñquëma', caniorahuë'. Canioto, hua'qui' yacapatëñquëma', a'chintëranquëma'. Ina nitotërama'.

¹⁴ Chiníquën caniopirahuë', co nocanamacohuë'. Noya natanamaco. "Anquëni pochin Yosë nanamën a'chintërancoi," itëramaco. Quisocristo noninso pochachin natanamaco.

¹⁵ A'chintohuatëñquëmara, pa'yatërama'. Na'con nosororamaco. Nanitërama' naporini, ya'pirama chachin quëchitomacohuë'. ¿Onpoatomata' iporaso nisha yonquirama'?

¹⁶ No'tëquën pënënanquëma' ni'ton, ¿no'huiramaco ti?

¹⁷ Nisha a'china'piro'saso canpitataquë paatona' noyasha nontopirinëñquëmahuë', co tëhuëñchachin yacatahuarinëñquëmahuë'. Yaocoiarinëñquëma' inapita pa'yatamaso marë'. "Ama Paono natëcosohuë'," itërinëñquëma'.

¹⁸ Noyasha yonquiatona', a'chinpachina', a'china'pi pa'yatacaso' ya'huërin. Nipirinhuë', co noyahuë' yonquiatona', a'chinpachina', co pa'yatacaso' ya'huërinhuë'. Canpitataquë ya'huasoco, nóya nontëramaco. Iporanta' co ya'huëpirahuë', noya yonquirapico, topirahuë'.

¹⁹ Na'con iyaro'sa' nosororanquëma'. Hui'nahuëpita pochachin ni'nänquëma'. Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, chiníquën parisitërin. Inapochachin canta' na'con yonquiatëñquëma', chiníquën parisitarëso pochin cancantërahuë'. Canpitanta' Quisocristo pochachin cancantacamaso' na'con nohuantërahuë'. Quisocristoráchin imapatama', oshaquëran ina pochachin cancantarama'. Ina marë' na'con yonquiáranquëma'.

²⁰ Ma'cha inatohua' aco'incoya, topitërarahuë'. ¡Inaquë ya'huërahuë naporini, niontërehua' noya noya niitonhuë'! Aquë ya'huërama' ni'ton, "¿Ma'ta' onpochi anoyata'huaso' marë' nicaya?" tënahuë yonquiato.

Acara, Sara inapita pochin nipiso'

²¹ Natanco iyaro'sa' Moisésë pënëntërinso' yanatëramasopita. ¿Co ya'ipi Moisésë ninshitërinso' natanamahuë' ti?

²² Apraan cato' hui'nin ya'huëtërin. A'naso' cosonanën hua'huin. A'naso' nipirinhuë' sa'in chachin hua'huin, tënin.

²³ Cosonanënso' a'napita sanapi'sa' pochin hua'huanin. Sa'in chachinso' nipirinhuë' Yosë nohuanton, hua'huanin. Co'huara hua'huayantëraponhuë', Yosëri itërin: "Ca nohuantonëhuëquë hua'huanaran," itërin. Yosëri catahuarin ni'ton, hua'huanin.

²⁴⁻²⁵ Iso cato' sanapi'sa' yonquiatoma', nitotoco'. Cato' sanapi'sa' ya'huërin. Inapochachin cato' anoyatërinso' ya'huërin. A'naso' iráca pënëntërinso', itopi. A'naso' nipirinhuë', Quisocristo quëran anoyatërinpoaso'. Iráca pënëntërinso' cosona pochin ninin, Acara itopiso'. Iráca cotioro'sa' Arapia parti pa'topi. Ina parti pa'taso', Moisésë pënëntërin. Sinai motopiquë canconpachinara, pënëntërin nani ma'sha natëcaiso'. "Co no'tëquën natëhuatëhuahuë', Yosë ana'intarínpoa'," ta'tona', të'huatopi. Ipora huanta' cotioro'saso' Quirosarinquë ya'huatona', pënëntërinso' nanan imasapi. "Ana'intohuachinpoa'," ta'tona', të'huarë'na' ya'huapi.

²⁶ Apraan sa'inso' nipirinhuë' co ina pochinhuë'. So'ini noya noya ni'nin. Co hua'anën pochin camairinhuë'. Inapochachin inápaquë nasha Quirosarin ya'huërin. Inatohua' co nisha nisha natëcaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo imapatëhua', Sara hua'huin pochin ninëhua'.

²⁷ Iráca Yosë quiricanëñquë ninshitaton, naporin: "Co hua'huana'pínquëñhuë' niponahuë', nóya cancantëquë'. Co hua'huanaton iquitaponahuë', capa cancantëquë'. A'na'ton so'yaton, hua'huanin.

Quëmaso nipirinhüë', na'con na'con amiparinpita ya'huëtarinquën. Ina marë' capa cancantëquë'," itërin.

²⁸ Apraan hui'nin chachin Isaco itopiso'. Yosë nohuanton, ya'huëtërin. "No'tëquën Yosë nontërinco," topachina, ina nohuanton, Isaco nasitërin. Canpoanta' Quisocristo imapatëhua', Yosë nohuanton, huëntonëncuë ya'conarigua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

²⁹ Apraan hui'ninpitaso' co noyahuë' nini'tona', ya'huëpi. Ispirito Santo nohuanton, Isaco nasitërin. Cosona' hua'huinso nipirinhüë', apiraton Isaco aparisitërin. Inapochachin ipora huanta' iráca pënëntërinso' nanan imapisopita aparisitërinënpoa'.

³⁰ Cosona' hua'huinso nipirinhüë', co ya'huëmiatërinhuë'. Ina'ton nasitaponahuë', Yosë co nohuantërinhuë' pa'pin ma'shanënpita hua'anëntacaso'. Apraan nontaton, itapon: "Isaco ya'ipi hua'anëntapon. Napoaton cosonaso', hua'huinë chachin a'paquë' pa'ina'," tënin.

³¹ Napoaton iyaro'sa' Quisocristo nanamën imapatëhua', co pënëntërinso' nanan imacaso' ya'huërinhuë'. Yosëso' co patron pochin piyapitërinpoahuë'. Huëntonëncuë chachin aya'coninpoa' ni'ton, hui'nin pochachin ni'ninpoa'.

5

Quisocristo ocoirinpoaso'

¹ Quisocristo nicha'ërinpoa' inasáchin yonquiatëhua' noya cancantacaso marë'. Ina imapatëhua', catahuarinpoa' noya nicacaso'. Napoaton ama naquëranchin iráca pënëntërinso' imahuasohüë'. Quisocristoráchin yonquia'ahua'.

² Ca Paonoco no'tëquën sha'huitëranquëma'. Marca niacotohuatama', co Quisocristoíchin yonquiaramahuë'. Ina quëran co anoyacancantarinquëmahüë'.

³ Naquëranchin sha'huitantëranquëma'. Marca niacotohuatama', ya'ipi cotio pënëntërinso' natëcaso' ya'huërin.

⁴ "No'tëquën natëhuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'," topatama', co Quisocristo imaramahuë'. Yosë inaora nohuanton, nosoropirinquëmahüë', Quisocristo naniantohuatama', co huachi catahuarinquëmahüë'.

⁵ Nipirinhüë', ina imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa', tënëhua'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', tëhuëchachin noyápiachin cancan quëtarinpoa'. Ina ninarëhua'.

⁶ Quisocristo imapatëhua', co marca yonquiarihuahuë'. A'naquënso' nani niacotopi. A'naquënso nipirinhüë' co niacotopihuë'. Co ina yonquicaso' ya'huërinhuë'. Cancanënpoa quëran huarë' imacaso' ya'huërin. "Quisocristo catahuarinpoa'. Co nonpintar-inpoahuë'," ta'tëhua', ya'ipi cancanënpoa quëran natëahua'. Ina natëhuatëhua', catahuarinpoa' noya ninosorocaso'. Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁷ Canpitaso noya imasapiramahuë', ¿inta nonpintatëncuëma', nisha ayonquirinquëma'? tënahüë'.

⁸ Co ina pochin Yosë a'chintërinpoahuë'. Huëntonëncuë aya'coninpoa' ni'ton, cancanënpoaquë nontarinpoa'. No'tëquën yonquicaso' nohuantërin.

⁹ Ni'co' iyaro'sa'. Pan nipatëra, pi'pian ahuëpocatërinso' acotohuachinara, ya'ipi së'cotërin. Inapochachin pi'pian tëranta' nonpin nanan yonquiuhuatama', co hua'quiya quëranhuë' ya'ipinquëma' nitapicancanarama'.

¹⁰ Caso nipirinhüë' natëranquëma'. No'tëquën yonquiarama', tënahüë. Sinioro catahuarinquëma' ama nisha nisha yonquicamaso marëhuë'. Nipirinhüë', inso tëranta' nisha a'chintohuachinquëma', Yosëri ana'intarin. Chiníquën nanantopirionta', nonpintohuachinquëma', Yosëri ana'intarin.

¹¹ A'naquën nonpinapirinaco. —Paononta' quiya pochin a'chinin. "Marca niacotoco'. Co iráca pënëntërinso' natëhuatamahüë', co Yosë noya ni'sarinquëmahüë'," tënin Paononta',

toconpi. Co napopirahuë', nonpinapirinaco. Ina pochin a'chinahuë naporini, co cotioro'sa' no'huiitonacohuë'. "Quisocristo corosëquë chiminin. Inasáchin imapatëhua', anoyacancantaripoa'," itërahuëso marë' ipora huanta' aparisitarinaco.

¹² Marca niacotacaiso' na'con na'con yonquipi ni'quëhuarë', ya'ipi niyashitëtochinapi naporini, noya noya niitonahuë'.

¹³ Ina pochin, iyaro'sa', nontaranquëma'. Canpitaso' Quisocristo nohuantërinquëma'. Nicha'ërinquëma' ama huachi të'huarë'quëma' ya'huëcamaso marëhuë'. Co huachi ya'ipi iráca pënëntërinso' imacaso' ya'huëpirinhuë', co Yosë nohuantërinhuë' oshahuanacamaso'. Quisocristo imapatama', co noyahuë' yonquiramaso' naniantacaso' ya'huërin. Ninosoroatoma', nicatahuaco' noya cancantacamaso marë'. A'napita na'con na'con yonquico'.

¹⁴ Iráca Yosë pënëntohuachina, ninosorocaso' na'con na'con nohuantërin. "Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," ténin.

¹⁵ Nino'huihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Tanan ni'niro'sa' niquëtëpiso pochin cancantarama'. Nipinocasonta' co noyahuë'. Ina pochin nipatama', ni'cona ya'ipinquëma' nitapicancantama'.

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

¹⁶ Ispirito Santo natëco' catahuainquëma', tënahuë. Ina catahuahuachinquëma', co noyahuë' yonquiramaso' naniantarama'. Inapita naniantatoma', nóya nisarama'.

¹⁷ Ispirito Santo noyasáchin ayonquiinpoaso' nohuantopirinhuë', ipora huanta' co noyahuë' yonquirëhua'. Ispirito Santoso nipirinhuë' pënëninpoa' ama ina pochin cancantacaso marëhuë'. Co noyahuë' yonquihuatëhua', co nanitërehuahuë' Ispirito Santo natëcaso'. Cato' cancan pochin ya'huëtërinpoa'. Itohuara capini nipatëtatë pochin nipi. Noya cancantacaso' nohuantopirëhuahuë', canpoara co nanitërehuahuë' noya nicacaso'.

¹⁸ Cancanënpoaquë Ispirito Santo nontërinpoa' ma'sona noya nicacaso'. Ina natëhuatëhua', co huachi iráca pënëntërinso' camairinpoahuë'. Ispirito Santo nohuantërinso chachin yonquiarihua'.

¹⁹ Piyapi'sa' inahuara co nanitopihuë' Yosëíchin yonquicaiso'. Co noyahuë' yonquipisopita nitotërehua'. Co noyahuë' yonquihuachinara, co noyahuë' nipi. Yamonshihuanpi, taparo' nonpi, sanapi së'huachinachin cancantopi.

²⁰ Co noyahuë' yonquihuachinara, mamanshi moshapi, pënotopi, co nanan anoyatopihuë', co napopianachin yonquipihuë'. A'pitatona', a'naroáchin no'huitopi, nipinopi. A'na huënton a'na huënton co noyahuë' ninicatona' ya'huëpi. Nisha nisha yonquiatona', ya'huëpi.

²¹ Co noyahuë' yonquihuachinara, a'napita ma'shanënpita noyapatona', no'huipi. No'pipi, pitaro'saquë ca'miatopi, o'omiatopi, a'naratipita nipi. Iráca pënënanquëma'. Iporanta' pënëantaranquëma'. Inapohuatama', co Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'. Ina pochin nipsisopita co Yosë'pa' pantarapihuë'.

²² Nipirinhuë', Ispirito Santo natëhuatëhua', catahuarinpoa' ninosorocaso'. Catahuahuachinpoa', Yosë nohuitatëhua', capa cancantarihua'. "Yosë noya ni'sarínco," ta'tëhua', sano cancantarihua' ni'ton, noya ninicatëhua' ya'huarihua'. Piyapi'sa' no'huipirinpoahuënta', co yano'huirihua'huë'. Ma'sha onpohuatëhuanta', ahuantarihua'. Nosoroatëhua', nóya nontarihua'. Ispirito Santo catahuahuachinpoa', noya nicarihua'. No'tëquën nontarihua'; co pi'pisha tëranta' nonpintarihuahuë'.

²³ Ispirito Santo natëhuatëhua': "Caso' noya noyaco," co tēcarihuahuë'. Sano piyapi nicarihua'. Co noyahuë' nicacaso' yonquipirëhuahuë', ina catahuarinpoa' naniantacaso'. Inapohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Co pënëinënpoaso' ya'huaponhuë'.

²⁴ Quisocristo corosëquë chiminatón, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Napoaton canpoanta' ina imapatëhua', co noyahuë' yonquirëhuasopita corosëquë patanantatë pochin

nitatèhua', naniantacaso' ya'huërin. Co huachi nohuantarihuahuë' sopai pochin cancantacaso'.

²⁵ Ispirito Santo ya'coancantatonpoa', catahuarinpoa' noya nicacaso' ni'quëhuarë', ma'sona tëranta' sha'huitohuachinpoa', noya natèahua'.

²⁶ Ama noya ninèhuaso marë' a'napita nocahuansohuë'. Ninocanpatèhua', a'naroáchin nino'huiarigua'. Itohuara capini ninoyapatèhua', nino'huiarigua'. Ama ina pochin cancantahuasohuë'.

6

Nicatahuacaso' ya'huërinso'

¹ Ispirito Santo natètoma' noya cancantohuatama', a'napitanta' catahuaco' ina pochin cancanchina'. A'naso' co noyahuë' nipachin, ama no'huicosohuë'. Sanoanan quëran pënënatoma', catahuaco' co noyahuë' yonquirinsopita nianchin. Ni'cona canpitanta' sopai minsëchinquëma'.

² Ya'ipinpoa' a'na tahuëri ma'sha onporèhua'. A'na tahuërinta' sopai yanonpintërinpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Napoaton nicatahuahua' noya yonquicaso marë'. Panca pë'pëto nicatahuarëso pochin catahuahua'. Inapohuatèhua', Quisocriso natëarigua'. "Ninosoroco," itërinpoa'.

³ "Caso' noya piyapico," topatan, quëmaora ninonpintaran, co no'tëquën yonquiranhuë'. Co insonta' Yosë pochachin cancantërinhuë'. Co Yosë catahuarinpoahuë' naporini, co manta' noya niitërihuahuë'.

⁴ Ama a'napita napopiso' nicatoma', nitantiacosohuë'. Quëmaora naporanso yonquiaton, nitantiaquë'. Noya cancantohuatan, Yosë noya ni'sarinquën. Ina quëran "Yosë noya ni'sarinco," ta'ton, capa cancantaran.

⁵ A'naya a'nayanpoa' Yosë acorinpoa' ma'sona nicacaso'. Canpoara pë'pëtonënpoa' quëparëso pochin niahua'. A'na tahuëri sacai' nipirinhuë' ahuantatèhua', imamiatahua'.

⁶ A'naquën paatona', nani tahuëri Yosë nanamën a'chinápi. A'chintohuachinquëma', ma'sha quëtoco' ama pahuanchinasohuë'.

⁷ Ni'cona sopai nonpintochninquëma'. Co Yosë tēhuacaso' ya'huërinhuë'. Co insoari tëranta' nanitërinhuë' Yosë nonpintacaso'. No'tëquën yonquico'. Ma'sha sha'patëra, inachachin nitërin. Co nisha nitërinhuë'.

⁸ Inapochachin co noyahuë' yonquirápatèhua', co noyahuë' nisarèhua'. Ina marë' ana'intinpoaso' ya'huërin. Nipirinhuë', Ispirito Santo natèhuatèhua', nani tahuëri catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Ina quëran Yosë'pa' noya nanpicontarigua'.

⁹ Ama Yosë naniantatèhuahuë', noya niahua'. Noya nicacaso' ama amiahuasohuë'. Chiniquën cancantohuatèhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina marë' tahuëri nanihuachin, acanaarinpoa'.

¹⁰ Napoaton ya'ipi piyapi'sa' nosoroa'hua'. Nanitohuatèhua', catahuahua'. Quisocriso imarèhuasopita capini na'con na'con nicatahuahua'.

Piquëran huarë' pënëntërinso'

¹¹ Ca Paonoco apira pi'pian tëranta' caora imirahuë quëran ninshitaranquëma'. Panca ninshiquë ninshitaranquëma'.

¹² A'naquën ipora huanta' marca yaacotarinenquëma'. A'napita cotioro'sari noya nicacaiso marë' inapopi. "Quisocriso corosëquë chimatton, anoyacantërinpoa'. Inasáchin nicha'ërinpoa', topatèhua', cotio hua'ano'sa' aparisitarinenpoa'," topi. Ama inapitari no'huicaiso marëhuë' inapopi.

¹³ Co inapita tëranta' ya'ipi pënëntërinso' natëpirinahuë', marca yaacotarinenquëma'. Nicacotohuatama', pa'yatapi. "Ni'co'. Nisha piyapi'santa' natëtënënpoa', marca niacotopi," tosapi.

¹⁴ Caso nipirinhüë' piyapi'sa' pa'yata'huaso' co yonquirahuë'. Quisocristo chiminin-soáchin yonquirahuë. Corosëquë chiminatón, anoyacancantërinpoa'. Ni'tón, inaro'co chiminahuëso pochín co ma'sha isoro'paquë ya'huërinso' yonquirahuë'. Naporahuaton, isoro'paráchin pa'yatopisopita co huachi noya ni'ninacohüë'.

¹⁵ Marcaso' co onpopinchin yonquicaso' ya'huërinhuë'. Co ina marë' Yosë noya ni'ninpoahuë'. Quisocristo imapatëhua', nasha cancan quëtërinpoa'. Ina marë' tëhuënchinso' noya ni'ninpoa'.

¹⁶ Nani no'tëquën a'chintëranquëma'. Ina imapatama', Yosë piyapinën chachin nis-arama'. Yosë nosoroatënuëma', noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma', tënahüë.

¹⁷ Quisocristo no'tëquën natërahuë ni'tón, ahuërinaco. Ipora huanta pë'sharinaco ni'tón, cariro'sa' ya'huëarin. Napoaton ama insonta' aquëtë huarë' asëchincosohüë' tënahüë.

¹⁸ Ya'ipinquëma', iyaro'sa', yonquiáranquëma'. Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo catahuainquëma'. Amen. Nani huachi.

Paono

Paonori Ipiquoë ya'huëpisopita ninshitérinso'

Imapisopita yonquiaton, ninshitérinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Canpitanta' Quisocristo noya imarama' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ipiquoë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'.

² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

Iráca quëran huarë' Tata Yosë yonquirinpoaso'

³ Ma noyacha Tata Yosëso paya. Siniro Quisocristo pa'pin inaso'. Inápa quëran noya noya yonquirinpoa'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, na'con catahuarinpoa' noya noya cancantacaso marë'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Ina quëran nani tahuëri catahuarinpoa' nohuantërinso chachin nicacaso'. Co inápaquë ya'huëyatërihuarahuë', inatohua' ya'huëarëhuaso pochin Yosë nohuitërehua'. Ina yonquiatëhua', "Yosparinquën Siniro," itahua'.

⁴ Co'huara isoro'pa' ya'huëyatërasohuë', yonquiatonpoa', huayoninpoa' nóya cancantacaso marë'. Quisocristo imapatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë nóya ni'ninpoa'.

⁵ Iráca quëran huarë' nosoroatonpoa', acorinpoa' huëntonënuquë ya'conacaso'. Quisocristo anoyacancantërinpoa' ni'ton, hui'nin pochachin ni'ninpoa'. Inaora nohuanton, noya yonquirinpoa'.

⁶ Hui'nin na'con nosororin. Ina imapatëhua', canpoanta' na'con nosoroarinpoa'. Ina yonquiatëhua', "Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, inaora nohuanton, nosororinpoa' paya," tosarëhua'.

⁷ Quisocristo corosëquë chiminaton, nicha'ërinpoa'. Huënainën pa'nin ni'ton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Inaora nohuanton, Yosë na'con nosororinpoa'.

⁸ Nosoroatonpoa', na'con catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Yonquinën chachin anitotërinpoa'.

⁹ Inaora nohuanton, nóya yonquirinpoa'. Co canpoara nitotopirëhuahuë', yonquirinpoaso' anitotërinpoa'. Iráca quëran huarë' yonquirin Quisocristo a'paimacaso'.

¹⁰ Ina tahuërinën nanihuachin, Quisocristo ya'ipiya hua'anëntarin. Isoro'paquë ya'huërinso'pita, inápaquë ya'huërinso'pita inapita hua'anëntarin. A'na huëntoínchin pochin acoarin. Ina Yosë na'con nohuantërin.

¹¹ Inaora nohuanton, acorinpoa' piyapinënpita nicacaso marë'. Quisocristo imapatëhua', hui'nin pochin ni'sarinpoa'. Napoaton a'na tahuëri Yosë'pa' noya noya acoarinpoa'. Iráca chachin yonquirinpoa' ni'ton, huëntonënuquë aya'coninpoa'.

¹² Quiya'ton imarai. "Quisocristo nicha'ësarínpoa'," ta'toi imarai. Noya imapatoi, a'napitanta' nicatonacoi, Yosë yonquiapi inahuanta': "Ma noyacha Tata Yosëso' paya," tosapí. Ina ta'caiso marë' acorincoi.

¹³ Canpitanta' Yosë nanamën natanama'. "Quisocristo anoyacancantohuachinquëma', nicha'ësarínquëma'," itërainquëma'. Natanpatamara: "No'tën nanan inaso'," ta'toma', natërama'. Quisocristo imapatama', hui'nin pochin Yosë ni'ninquëma'. Napoaton Ispirito Santo aya'coancantërinquëma'. Sichoquë marca acopiso pochin aya'coancantërinquëma' huëntonënuquë aya'coninquëmaso' nitotacaso marë'. Iráca sha'huirinso chachin napotërinquëma'.

¹⁴ Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantomiatërinpoa'. Ina'ton quëtërinpoa' ni'ton: "Tëhuënhachin a'na tahuëri Yosë'pa' quëpantarinpoa'," tënëhua'. Nani Yosë nicha'ërinpoa' ni'ton, o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, ya'huërin'pa'

quëpantarinpoa'. Inaquë noya noya ya'huëcontarigua'. Ina yonquiatëhua': "Ma noyacha Tata Yosëso yonquirinpoa paya," tënëhua'.

Inapita marë' Paonori Yosë nontërinso'

¹⁵ "Quisocristo anoyacancantërinpoa'," ta'toma', inasáchin imarama'. Ina imatoma', ya'ipi imaramasopita capini noya ninosoroarama', natantërahuë. Ina natantato, nóya cancantërahuë.

¹⁶ Na'con canpita marë' Yosë nontërahuë. "Noya imarinënguën ni'ton, 'Yosparinquën, Sinioro,' " itërahuë, Yosë nontato.

¹⁷ Tata Yosëso' noya noya ninin. Inasáchin chinotacaso' ya'huërin. Quisocristo isoro'paquë o'maton, Yosë anohuitërinpoa'. Ina yonquiato, canpita marë' Yosë nontërahuë: "Catahuaquë' Sinioro no'tëquën yonqui'ina'. Noya noya nohuichinënguën. Noya nohuithuachinënguën, quëma yonquiranso chachin nitotapi.

¹⁸ Ya'ipi nanamën Sinioro noyá anitotëquë'. Quëma huëntonënguë chachin aya'conancoi noya cancanta'huaiso marë'. Catahuaquë' ina yonquiatona', noya cancanchina'. A'na tahuëri ya'huëranquë chachin noya noya ya'huëcontarai. Ina na'con yonqui'ina'.

¹⁹ Quëmaso' ya'ipi nanitaparan. Natërainquën ni'ton, nani tahuëri catahuanancoi. Chini chiniquën nanantaton, nicha'ërancoi. Catahuaco' ina yonquiatoi, chiniquën cancanchii.

²⁰ Iráca chiniquën nanantaton, Quisocristo ananpitaantaran. Inápaquë quëpantarahuaton, inchinan quëran ahuënsëran ni'ton, chini chiniquën nanantarin," itërahuë, Yosë nontato.

²¹ Isoro'paquë nisha nisha hua'ano'sa', chirinchiro'sa', copirnoros'sa', inapita chiniquën nanantopi. Inapaquënta' chiniquën nanantopisopita ya'huëpi. Quisocristosso nipirinhuë', inapita quëran chini chiniquën nanantërin. Co incari tëranta' nanitërinhuë' ina minsëcaso'. Co onporonta' a'napitari ina minsëapihuë'.

²² Yosëri chachin Quisocristo nanan quëtërin ya'ipi ya'huërinso'pita hua'anëntacaso marë'. Naporahuaton, ya'ipi imarëhuasopita catahuainpoaso marë' acorin. Na'aquënpoa' nipirëhuahuë', a'na huëntoínchin pochin ninëhua'. Inaso' motënpoa pochin nicaton, ya'ipiya hua'anëntarinpoa'.

²³ Inaora nonën pochin ni'ninpoa'. Napoaton na'con yonquirinpoa'. Nani ya'coancantërinpoa' noya noya imacaso marë'. Noyá ya'coancantohuachinpoa', ya'ipi cancanënpoa quëran ina yonquiarigua'. Ina marë' nininpoa'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntarin.

2

Inaora nohuanton nicha'ërinpoaso'

¹ Iráca canpitaso' co noyahuë' nicatoma', oshahuanama'. Co Yosë nohuitatomahuë', chimipi pochin cancantërama'.

² Co'huara Quisocristo imashatërapomahuë', sopai hua'an natëtoma', co noyahuë' ninama'. Inaso' ihuan ya'huërinquë ya'huaton, ya'ipi sopairo'sa' hua'anëntarin. Co quënanpirëhuahuë', isoro'paquë sacatárin minsëinpoaso marë'. Yonquinëmaquë camairinquëma' ni'ton, co Yosë natëramahuë'.

³ Iráca ya'ipinpoa' co Yosë natërehuahuë'. Co noyahuë' yonquiatëhua', co noyahuë' ninëhua'. Canpoara nohuantërehuasoráchin ninëhua'. Yano'huitohuatëhuara, no'huitërehua'. Yano'pihuatëhuara, no'pirëhua'. Yaahuëtohuatëhuara, ahuëtërehua'. Ina marë' ya'ipinpoa' ana'intinpoaso' ya'huërin.

⁴ Yosëso nipirinhuë' na'con nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'.

⁵ Oshahuanëhua' ni'ton, chimipi pochin ni'pirinpoahuë', oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iporaso huachi Quisocristo imarëhua' ni'ton, nanopiantarinso pochin Yosë ni'ninpoa'.

Anoyacancantërinpoa' noya noya cancantacaso marë'. Nosoroatonpoa', inaora nohuan-ton, nicha'ërinpoa'.

⁶ Iráca Quisocristo pa'pitopirinahuë', Yosëri ananpitaantarahuaton, inápaquë quëpantarin. Canpoanta' imarëhua' ni'ton, inarë'quënpoa' nanopiantarëhuaso pochin anoyacancantërinpoa'. Quisocristo ya'coancantërinpoa' ni'ton, ipora chachin inápaquë ya'huarëhuaso pochin Yosë ni'ninpoa'.

⁷ Yosë inaora nohuan-ton, na'con nosororinpoa'. Quisocristo imapatëhua', noya catahuarinpoa'. A'na tahuëri a'napitanta' nicatënënpoa', Yosë chinotapi: “Ma noyacha Yosëri nosororin paya,” tosapi.

⁸ Nosoroatonpoa', inaora nohuan-ton nicha'ërinpoa'. “Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa',” topatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', nicha'ërinpoa'. Co canpoara nanitërëhuahuë' Yosë imacaso'. Ina catahuarinpoa' cancanënpoa quëran natëcaso'.

⁹ Co canpoara nanitërëhuahuë' cha'ëcaso'. Napoaton co nocantacaso' ya'huërinhuë'. “Caso' noyaco ni'to, Yosë'pa' pa'sarahüë,” co ta'caso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Yosë anoyacancantërinpoa'. Anoyacancantahuatonpoa', acorinpoa' nóya nicacaso marë'. Quisocristo catahuahuachinpoa', noya nisarëhua'. Iráca quëran huarë' yonquirinpoa' ina pochin nicacaso'. Ina marë' nicha'ërinpoa'.

Quisocristo nanan anoyatërinpoaso'

¹¹ Isonta' iyaro'sa' yonquico'. Iráca co pi'pian tëranta' Yosë nohuitëramahuë'. Canpitaso' nisha piyapi'sanquëma' ni'ton, cotioro'sa' nocaninënquëma'. “Quiyaso' Yosë piyapinënpitacoi. Canpitaso' co marca tëranta' nonëmaquë niacotëramahuë',” itërinënquëma'.

¹² Tëhuënchachin co'huara imashatërapomahuë', co Quisocristo nohuitëramahuë'. Iráca Yosëri isairro'sa' huayonin piyapinënpiita nicacaso' ni'ton, “Nicha'ësanquëma',” itërin. Co inapita pochin ni'ninquëmahüë'. Shimashonënapitarë' anoyatërinso' sha'huitopirinhüë', co nitotëramahuë'. Topinan quëran ya'huërama'. Co Yosë'pa' pacamaso' ninaramahuë'. Co pi'pian tëranta' Yosë nohuitëramahuë'.

¹³ Co Yosë nohuitatomarahuë', áquë pochin nisapiramahuë'. Iporaso' Quisocristo imatoma', nohuitërama huachi. Oshanëma marë' huënnainën pa'nin ni'ton, Yosë anohuitërinquëma'. Ya'caritëramaso pochin ninama'.

¹⁴ Quisocristo chiminin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'. Iráca cotioro'sacoi co noyahuë' ni'nainquëma'. Nisha piyapinquëma' ni'ton, inimicoro'sa pochin ni'pirainquëmahüë'. Inaso' chiminatón, paira pochin ya'copirinpaso' nani chi'huincarín. Iporaso' ya'ipinpoa' Quisocristo imarëhuasopita a'na huëntoínchin ninëhua'.

¹⁵ Quisocristo nasha nanan quëtërinpoa'. Co huachi iráca pënëntërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Ya'ipinpoa' Quisocristo imapatëhua', nasha huëntonquë aya'coninpoa'. Quisocristo huëntonënquë ya'conatëhua', co huachi nisha chinotërëhuahuë'. Nisha nisha piyapinpoa' nirihuarahüë', noya nini'tëhua' ya'huërëhua'.

¹⁶ Naporahuaton, co huachi Yosë inimicotërëhuahuë'. Quisocristo corosëquë chiminatón, nanan anoyatërinpoa'. Cato' huënton pochin nipirëhuahuë', Quisocristo imapatëhua', noya ninicatëhua' ya'huërëhua'. A'na huëntoíchin ninëhua'.

¹⁷ Quisocristo isoro'paquë o'maton, noya nanan sha'huitërinpoa'. “Ya'ipinquëma' nicha'ësanquëma',” itërinpoa'. Canpitaso' co pi'pisha tëranta' Yosë nohuitatomarahuë', áquë pochin nipiramahuë', nanan anoyatërinquëma'. Cotioro'sacointa' ya'carisha pochin ninaiso' nanan anoyatërincoi.

¹⁸ Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' nanitërëhua' Tata Yosë nontacaso'. Ispirito Santo catahuarinpoa' ni'ton, ina nontohuatëhuara, noya nataninpoa'.

¹⁹ Napoaton iporaso' iyaro'sa', Yosë nohuitërama'. Co Yosë'pa' pa'shatërapomarahuë', nani huëntonënquë aya'coninquëma'. Ya'huëhuano'sa pochin nisarama'. Co huachi nisharo'sa pochin ni'ninquëmahüë'. Ya'ipinpoa' Quisocristo imarëhuasopita hui'ninpiita pochachin nóya ni'ninpoa'.

²⁰ Ya'ipi imarëhuasopita ina naponpoa chachin a'na pëi pochin ninëhua', na'pi quëran nipiso'. Na'pi quëran yapëihuatëra, acopo' ihuatahuatë', siminto'ton acorë'. Inapochachin canpoanta' Yosë pëinën pochin ninëhua'. Siminto acopiso pochin, ca'tano'sa'ton nanamën a'chintërinënpoa'. Ina quëran pënëntona'piro'santa' no'tëquën a'china'piapi. Na'pi quëran yapëihuatëra, pëi' taconoringuë na'pi noya noya nininso' acorë' tantiacaso marë'. Ina acohuatëra, a'napita na'piro'sa' no'tëquën apanshinë'. Na'pi noya noya nininso pochachin Quisocristoso' achinirinpaa'.

²¹ Quisocristo imapatëhua', Yosë acoarinpaa' ina pëinën pochin nicacaso marë'. Catahuahuachinpaa', noya nini'tëhua' ya'huërëhua'. A'napitanta' a'naya a'naya Quisocristo imapachina', ya'conapi anta'. Nöya pëi' Yosë chinotacaso marë' acorëso pochin nisarëhua'.

²² Canpitanta' Quisocristo imatoma', ya'conama'. A'naya a'nayanpoa' na'pi pochin ninëhua' pëi' nanicaso marë'. Ya'ipi imarëhuasopita Yosë pëinën pochin ninëhua'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpaa', Yosë chachin canpoarë' ya'huërarin huachi.

3

Nanamën a'chinacaso marë' acorinso'

¹ Napoaton isonahuato, canpita marë' Yosë nontarahuë. Nisha piyapi'sanquëma' nipomarahuë', Quisocristo nanamën a'chintëranquëma' ni'ton, tashinan pëiquë po'morinaco.

² Inaora nohuanton, Yosë chachin acorinco a'chinta'huanquëmaso marë'. Na'con catahuarinco ni'ton, nanamën sha'huiárahüë, natantërama'.

³ Iráca quëran huarë' Yosë yonquirin nicha'ëinquëmaso'. Napoaponahuë', co piyapi'sa' anitotërinhuë'. Iporaso nipirinhüë' inaora nohuanton, anitotërinco ni'ton, nani pi'pian ninshitëranquëma'.

⁴ Ina nontohuatama', Quisocristo nanamën anitotërinco' canpitanta' nitotarama'.

⁵ Iráca co iso nanan nitotopihuë'. Iporaso' Quisocristo acorincoisopita nitotërai. Pënëntona'piro'santa' nitotopi. Ispirito Santo anitotërincoi a'china'huaiso marë'.

⁶ Na'a pi'ipi cotioro'saráchin Yosë chinotopi. "Nicha'ësaranguëma'," itaton, Yosëri na'con catahuarin. Iporaso nipirinhüë' nisha piyapi'sanquëmanta' catahuarinquëma'. Noya nanan natanatoma', Quisocristo imarama' ni'ton, canpitanta' nicha'ësaranguëma'. Napoaton a'na huëntoínchin pochin ninëhua'.

⁷ Yosë nosoroatonco, acorinco ina nanan a'china'huaso marë'. Co acoincosohüë' nipirinhüë', acorinco. Na'con catahuarinco ni'ton, noya a'chinárahüë.

⁸ Caso' a'napita imapisopita quëran na'con na'con co noyahuë' nipirahuë', anoyacancantërinco. Ina quëran nosoroatonco, acorinco nisha piyapi'sa' sha'huita'huaso marë'. Quisocristo nanamënso' noyápiachin. Ma inacha ni'ton, nosoromiatërinpoa paya, ténahuë yonquiato.

⁹ Iráca Yosëri ya'ipi ma'sha ninin. Naporo chachin yonquirinpaa' anoyacancantinpaa' marë'. Napoaponahuë', co ya'ipi piyapi'sa' sha'huitërinhuë'. Ipora huarë' anitotërinco ni'ton, sha'huitëranquëma'.

¹⁰ Na'con Yosë yonquirinpaa'. Ina nohuanton, oshaquëran a'naya a'nayanpoa' imarëhua'. Iporaso' na'aquënpaa' imapatëhua', Quisocristo huëntonënguë ya'conëhua'. Inápaquë chiníquën nanantopisopitanta' nicatënënpaa': "Ma noya Yosë yonquirin ni'ton, anoyacancantaton, huëntonënguë chachin aya'conin paya," tosapi.

¹¹ Iráca quëran huarë' Yosë yonquirinpaa' imacaso marë'. Quisocristo o'maton, huëntonënguë aya'coninpaa'. Inasáchin hua'anëntërinpoa'.

¹² Ina imarëhua ni'ton, natëtëhua', Yosë nontarihua'. "Anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya natanarinpoa'," ta'tëhua', co tē'huatarihuahuë'. Noya cancantatëhua', ina nontarëhua'.

¹³ A'chintëranquëma' ni'ton, tashinan pëiquë po'morinaco. Parisitapirahuë', chiníquën cancantoco'. Canpitanta' Quisocristo imacamaso marë' parisitërahuë'. Ina marë' noya cancantacaso' ya'huërin.

Quisocristo nosororinpoaso'

¹⁴ “Ma noyacha Yosë yonquirinpoa paya,” ta'to, isonahuato, Tata Yosë nontërahuë'.

¹⁵ Inaso' ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. A'naquën inápaquë ya'huërapí. A'naquënpoanta' isoro'paquë chachin ya'huëarëhua'.

¹⁶ Napoaton canpita yonquiatënuëma', Yosë nontërahuë'. “Quëmaso' Sinioro chini chiníquën nanantëran. Noya noyanquën ni'ton, imarinënsopita nosoroaton, catahuaquë' chiníquën cancanchina'. Ispirito Santori achinicancaín noya noya imainënuë'n.

¹⁷ Ya'ipi cancanëna quëran natëtätona', Quisocristoíchin yonqui'ina'. ‘Cancanëhuëquë ya'huërarín, ta'tona', noya noya nohuichinën. Catahuaquë' noya nosoro'inën. Ya'ipi piyapi'santa' nosoro'ina', Nara itëquën acopo' pa'pachina, co inpaninhuë'. Inapochachin inapitanta' ‘Quisocristo na'con nosororincoi’, ta'tona', a'napitanta' nosoro'ina'. Noya ninosorohuachina', Ispirito Santori catahuararin chiníquën cancantacaiso'.

¹⁸⁻¹⁹ Inapohuachina', Quisocristo nosoromiatërincoiso' nitotapi. Pi'iro'të' pancantërinso', naporopitërinso', inaparinso', acoporinso' inapita co naninahuanhuë' yonquirai. Inapochachin Quisocristo nosoromiatërincoisonta' co nitotochináchinhuë' nipirinhuë', nitotapi. Ina nitotohuachina', ya'ipi quihuítërancoisopita ya'huëtapi. Ya'ipi imapisopita ina yonqui'ina',” itërahuë'.

²⁰ Tata Yosëso' chini chiníquën nanantaton, ya'ipi nanitaparín. Hua'yanën chachin nani ya'coancantërinpoa' ni'ton, noya catahuarinpoa'. Nani tahuëri achinicancaínpoa' ni'ton, cancanënpoa' quëran huarë' Yosë yonquia'ahua'. Ina nontohuatëhua', “Catahuaco,” itohuatëhua', na'con catahuarinpoa'. Na'con nohuantopirëhuahuë', na'con na'con inaso' nanitaparín nicacaso'. Co nitotërehuasohuënta' nanitaparín.

²¹ “Ma noyacha Tata Yosëso' paya,” itahua'. Quisocristo noya imapatëhua', a'napitanta' nicatënpoa', Yosë yonquiapi. Ya'ipi piyapi'sari ina chinochina'. Ama onporonta' ina naniantahuasohuë'. Ipora quëran huarë' inasáchin yonquia'ahua'. Amen.

4

A'na huënton pochin ninëhuaso'

¹ Quisocristo nanamën a'chinahuëso marë' tashinan pëiquë po'mopirinacohuë', iporahuanta' pënënanranquëma'. Yosë nicha'ëtënuëma', huëntonënuë aya'coninquëma'. Napoaton noyasáchin nico'.

² “Yosëíchin catahuarinpoa' noya nicacaso',” ta'toma', ama a'napita nocancosohuë'. Sanoanan quëran nontatoma', ama no'huicosohuë'. A'napita ma'sha onpotohuachinënuëma', ama yai'huërëtocosohuë'. Co noyahuë' nipirinahuë', nosoroatoma' noya nontoco'.

³ Na'con yonquico' iyaparima pochachin ninosorocamaso'. Ispirito Santo catahuarinquëma' napopináchin yonquicamaso marë'. Ina catahuahuachinquëma', co pi'pian tëranta' nino'huíaramahuë'. Noya nini'toma', ya'huarama'.

⁴ Quisocristo imapatëhua', ya'ipinpoa' a'na huëntoínchin pochin ninëhua'. A'naíchin Ispirito Santo ya'huërinso' ya'coancantërinpoa'. Imarëhuasopita nicha'ësarínpoa' ya'huërinquë chachin quëpanta'inpoaso marë'. Inasáchin ninarëhua'.

⁵ Quisocristoíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nanamënáchin natërëhua'. “Quisocristo imarahuë,” ta'tëhua', aporihuanëhua'. Co nisha nisha imacaso marë' aporintërinënpohuë'.

⁶ Tata Yosëíchin chinotërëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Inaso' chini chiníquën nanantaton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipinpoa' catahuarinpoa' ina marë' sacatacaso'. Imapatëhua', ya'coancantomiatërinpoa'.

⁷ Quisocristo catahuarinpoa' ma'sona tēranta' noya nicacaso marë'. Ya'ipinpoa' a'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa' nisha nisha nicacaso'. Inaora nohuanton, catahuarinpoa' ma'sona nohuantērinsō' noya nitotacaso marë'.

⁸⁻⁹ Iráca inápaquë nóya ya'huëpirinhuë', isoro'paquë chachin o'marin. Na'con parisitaton, chiminin. Pa'pitopirinahuë', nanpiantaton, inápaquë panantarin. Iráca quiri-canënguë naporin:

“Ya'ipi minsërahuaton, inápaquë panantarin huachi.

Naporahuaton, ma'sha topinan nicanarëso pochin piyapinënpita catahuarin nóya nicacaso'.

Nisha nisha nicacaso' catahuarin,” tēnin.

¹⁰ Quisocristo chachin isoro'paquë o'marahuaton, inápaquë panantarin. Yosë ya'huërinquë chachin panantarahuatōn, hua'yanën chachin a'patimarinpoa' ya'coancantinpoaso marë'. Ya'ipi parti ya'huaton, ya'ipi hua'anëntarin.

¹¹ Naporahuaton, nisha nisha acorinpoa' nicatahuacaso marë'. A'naquën Quisocristori chachin a'parin a'chinacaso marë'. A'naquëonta' Ispirito Santo nohuanton, Yosë yonquirinso chachin sha'huirin. A'naquëonta' nisha nisha parti paaton, Yosë nanamën a'china'piarin. A'naquëonta' ina nohuanton, ya'huëpiquë ya'huëhuano'sa' nani tahuëri catahuapi noya imacaiso marë'. A'naquëonta' ya'ipi Yosë nanamën a'chintapi.

¹² Nisha nisha acorinpoa' noya nicatahuacaso marë'. Inaora nonën pochin ni'ninpoa' ni'ton, ya'ipi imarëhuasopita catahuarinpoa' noya ina marë' sacatacaso'.

¹³ Inapohuatēhua', ya'ipinpoa' imarëhuasopita napopináchin yonquiarihua'. Yosë hui'nin chachin nóya nohuitarihua'. Ina quëran noya noya cancantarihua'. So'sorëso pochin oshaquëran Quisocristo pochachin cancantacaso' ya'huërin.

¹⁴ Ina quëran no'tëquën yonquiarihua'. Co huachi hua'huaro'sa pochin cancantarihuahuë'. Hua'huaro'saso' co yonquiyatërapihuë' ni'ton, nisha nisha natëtopi. Canpoaso nipirinhuë' chinotënpoa pochin no'tëquën yonquia'ahua'. Ni'co'. Panca ihuan huë'pachina, poti niquëran niquëran ohuërin. Co no'tëquën yanponinhuë'. Inapochachin a'naquën nisha nisha nanan natanpachinara, nisha nisha yonquipi. Co Quisocristo nanamënáchin yonquipihuë'. A'naquën nisha nisha a'chinapi. Noyá nitotopi nonpinacaiso'. Nonpin nanan imatona', yanonpintopirinënguëmahuë', ama pi'pian tēranta' natëcosohuë'.

¹⁵ Quisocristo nanamënso nipirinhuë' no'tën nanan. Noya ninosoroatēhua', inasáchin nia'chintahua'. Inapohuatēhua', oshaquëran Quisocristo pochin cancantarihua'. Inaso' na'con nosoroatonpoa', hua'anëntarinpoa'. Inaora nonën pochachin ni'ninpoa'. Inaso' motënpoa pochin ni'ton, natëcaso' ya'huërin.

¹⁶ Ina natëhuatēhua', noya nini'tēhua', ya'huarihua'. Ya'ipinpoa' nicatahuacaso' ya'huërin. Nisha nisha nicatahuarihua' noya noya imacaso marë'. Quisocristo chachin catahuahuachinpoa', noya nicatahuarihua'. Ina quëran ninosoroatēhua', ya'ipinpoa' noya noya cancantarihua'.

Nasha cancan quëtërinpoaso'

¹⁷⁻¹⁸ Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, pënënananquëma'. Na'a piyapi'sa' co imatonaraihuë', topinan quëran ya'huërapí. Somaraya pochin cancantatona', nisha nisha yonquipi. Co natantochináchinhuë' cancantopi ni'ton, co Yosë nanamën nitotopihuë'. Co Yosë yonquiatonaraihuë', co manta' Yosë nohuitopihuë'. Ama inapita pochin nicosohuë'.

¹⁹ Inapitaso' nitotaponaraihuë', co nohuantopihuë' noya nicacaiso'. Co noyahuë' nisáponaraihuë', co nitotapanpihuë'. Monshihuanacaisoáchin yonquipi. Co noyahuë' yonquiatona', a'naratipita nipi.

²⁰ Co ina pochin Quisocristo a'chintërinpoahuë'.

²¹ Inaso' no'tëquën anitotërinpoa'. Nanamën nani natanama'.

22 Iráca pa'pi co noyahuë' ninama'. No'pirama', monshihuanama', nisha nisha yonquirama'. Inapohuatamara, “noya cancantarëhua’,” topiramahuë', ninonpintërama'. Co tëhuëncachin noya cancantëramahuë'. Iráca naporamaso' chanatërinso pochin Yosë ni'ninquëma'. Iporaso' ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco huachi.

23 Ina naniantatoma', nóya cancantoco' noya noya yonquiamaso marë'.

24 Nasha cancan Yosë quëtërinpoa' ina pochin cancantacaso marë'. Napoaton nasha a'morëso pochin nasha cancantoco'. No'tëquën yonquiatoma', noyasáchin nico'.

25 Ya'ipi imarëhuasopita Yosë huëntonënguë chachin ya'conëhua'. Iyanpoa pochin ninëhua'. Napoaton ama ninonpintahuasohuë'. No'tëquënáchin ninontahua'.

26 A'na piyapi no'huihuatama', ni'cona oshahuantama'. Co'huara pi'i ya'coyantërasohuë', nanan anoyatoco'.

27 Hua'qui' no'huihuatama', a'naroáchin sopai minsëarinquëma'.

28 A'naquëma' iráca ihuatërama'. Ama huachi ihuatocosohuë'. Ama chirotomarahuë', noya sacatoco'. Ina quëran nanitërama' pahuantërinso'pita quëtacamaso'.

29 Ama taparo' noncosohuë'. Ama ma'toma ma'toma noncosohuë'. Sano yonquiatoma', noya nonco' a'napita natanatënguëma', Yosë yonqui'ina'. Noya noya imacaso marë' catahuaco'.

30 Co noyahuë' nipatama', Ispirito Santo sëtarin. Quisocriso imapatamara, sichoquë marca acotëre'so pochin Ispirito Santo aya'coancantërinquëma'. Ayaro' tahuëriquë huarë' a'pairinquëma'. Naporo' noyá nicha'ësarinquëma'. Napoaton ama Ispirito Santo asëtocosohuë'.

31 Ama a'napita no'huitoma', yonquirácosohuë'. A'naroáchin nanan anoyatoco'. Ama no'huitacamaso' nohuantocosohuë'. Ama no'huito canainquëmasohuë'. Ama iquianan quëran ninontocosohuë'. Nipinocasonta' co noyahuë'. Ama pi'pian tëranta' co noyahuë' nicosohuë'.

32 Ya'ipi piyapi noya nontoco'. Nosoroatoma', catahuaco'. Ma'sha onpotohuachinënguëma', ama ina yonquicosohuë'. Quisocriso imarama' ni'ton, Yosë oshanëma' inquitërinquëma'. Canpita marë' chiminin ni'ton, nanan anoyatërinquëma'. Inapochachin canpitanta' a'napita ma'sha onpotohuachinënguëma', nanan anoyatatoma', noya nontoco'.

5

Yosë imatëhua', noyasáchin niahua'

1 Yosë nosoroatonpoa', hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Tatanpoa' ni'ton, ina nonahuan'.

2 Quisocriso nosoroatonpoa', canpoa marë' chiminin. Oshanënpoa marë' chiminpachina, Yosëri noya ni'nin. Napoaton canpoanta' nani tahuëriya inapochachin ninosoroa'ahua' Yosë noya ni'inpoa'.

3 Yosë anoyacancantërinquëma' ni'ton, ama iyaro'sa' monshihuanacosohuë'. Ama a'na quëmapi sa'in noyapacosohuë'. Ama ma'sharáchin cancantatoma', apiracosohuë'. Ama a'napita tëranta ina pochin nipiso sha'huitocosohuë'.

4 Ama taparo' ninontocosohuë'. Ama narinacasoachin yonquicosohuë'. Co topinan quëran ninontacaso' ya'huërinhuë'. Yosë catahuarinpoaso' na'con na'con nisha'huitatëhua': “Yosparinquën Sinioro,” itahua'.

5 Monshihuanpatama', co Quisocriso huëntonënguë ya'conamahuë'. Taparo' nininso' nipatama', co imaramahuë'. Ma'sharáchin yonquihuatama', co tëhuëncachin Yosë yonquiamahuë'. Nani ma'sha nohuantohuatama', mamanshi moshapiso pochin niconama'. Ina nitotatoma' iyaro'sa' yonquico'.

6 A'naquën yanonpintatënenquëma', napopi: “Quisocriso imapomarahuë', ma'sona nohuantëramaso' nico', co ana'intarinquëmahuë',” itopirinënguëmahuë', ama pi'pian tëranta' natëcosohuë'. Co Yosë natëpisopitahuë' chiníquën ana'intarin.

7 Napoaton ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

8 Iráca tashi pochin cancantopiramahuë', iporaso' Yosë imarama' ni'ton, anoyacantërinquëma' tahuëri pochin nicacamaso marë'. Napoaton tahuëri pochin nico'.

9 Tahuëri pochin cancantohuatama', nóya nisarama'. No'tëquënáchin yonquiatoma', noyápiachin cancantarama'.

10 Noya yonquiatoma', Yosë nohuantërinso' nitotoco'. Ina nitotohuatama', ya'ipiya natëco'.

11 A'naquën tashi pochin cancantatona', co noyahuë' nipi. Topinan quëran ya'huërapi ni'ton, ama inapita pochin cancantocosohuë'. No'tëquën sha'huitoco' co noyahuë' nipsisopita niantacaiso marë'.

12 Pa'pi co noyahuë' nipi. Po'oana quëran a'naratipita nipi. Napopiso a'ninquëchin sha'huirahuë' naporini, pa'pi tapaintërihuahuë'.

13 Noyasáchin nipatëhua', oshahuano'sa' oshaquëran yonquiapi. "Tëhuëinchachin co noyahuë' ninëhua'," tosapi.

14 Tahuëri nipachina, ya'ipi quënanë'. Ninshitatona napopiso chachin ninin.

"Co noyahuë' nipatama', huë'ërëso pochin cancantarama'.

Ama ina pochin cancantatomarahuë', Yosë yonquico'.

Chimipi pochin cancantohuatama', Yosë nontoco' nasha cancan quëchinquëma'. Ina quëran nanpianarëso pochin cancantarama'.

Quisocriso chachin a'pintarinquëma' noya nicacamaso marë'," topi.

15 Napoaton iyaro'sa' noya yonquiatoma' ya'huëco'. A'naquën co manta' yonquipihuë'. Ama inapita pochin cancantocosohuë'. No'tëquën yonquico'.

16 Ama tahuëri chiniacosohuë'. Iporaso' na'a piyapi'sa' co noyahuë' cancantopi. Napoaton apira apira a'napita catahuaco' Yosë yonquicaíso marë'. Onpopionta' nanamën anitotoco'.

17 Ama topinan quëran ya'huëcosohuë'. Yosë nohuantërinso' nitotatoma', natëco'.

18 A'naquën no'picasoáchin cancantopi. "Huëco' no'piahua'. Capa cancantahua'," nitopirinahuë'. Ama canpitaso' no'picosohuë', nishacancantotama'. Yosë nontoco' Ispirito Santo noyá ya'coancanchinquëma'. Nani tahuëri ya'coancantomiachinquëma'. Ina quëran co no'pipomarahuë', tëhuëinchachin capa cancantomiatarama'.

19 Yosë quiricanëñquë cantapiso' yonquiatoma', nisha'huitoco'. Yosë cantanën cantaco'. Nisha nisha cantanën cantatoma', ya'ipi cancanëma quëran Yosë chinotoco'.

20 Nani tahuëri Tata Yosë nontatoma': "Yosparinquën," itoco'. Ma'sha onpoapomarahuënta', noya cancantoco'. "Sinioro Quisocriso nanan quëtërinco ni'ton, nontaranquën," ta'toma' Yosë nontoco'.

Quëmapi'sa' sa'inarë chachin pënëninso'

21 Quisocrisoso' hua'anëma' ni'ton, ina yonquiatoma', imaramasopita capini nicatahuaco'. Ya'ipinquëma' nipënënatoma', ninatanco'.

22 Sanapi'sa' Sinioro natëtona', so'inanta' natëina'.

23 Imarëhuasopitaso' Quisocriso nonën pochin ninëhua'. Inaso' hua'anënpoa' ni'ton, camairinpoa'. Ya'ipi imarëhuasopita nicha'ësarinpaa'. Napoaton inasáchin natëcaso' ya'huërin. Inapochachin quëmapi'sa' sa'ina quëran chini chiníquën nanantërin. Napoaton sanapi'sa' so'ina' natëina'.

24 Imarëhuasopita Quisocriso natërëhuaso pochachin sanapi'santa' so'ina' natëina'.

25 Quëmapi'santa' sa'ina' nosoro'ina'. Quisocrisoso' imarëhuasopita na'con nosororinpaa'. Nosoroatonpoa', ya'huërenamënpoa' chiminin. Ina nosororinpaa' pochachin quëmapi'sa' sa'ina' nosoro'ina'.

26 Quisocriso chiminin anoyacancantinpaa' marë'. Nanamën natëhuatëhuara, noyápiachin cancan quëtërinpoa'. I'quë amarëso pochin oshanënpaa' inquitërinpoa'.

²⁷ Ya'ipi imarëhuasopita noya noya acoinpoaso marë' naporin. Co pi'pian tēranta' nē'huētērinsō pochin cancantacaso' nohuantērinhüë'. Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita inquitērinsōa'. Noyápiachin cancán quëtērinsōa ni'ton, noya ni'sarinpoa'.

²⁸ Inapochachin quëmapi'sa' sa'ina' nosoro'ina'. Inahuara nonëna pochin nicatona', nosoro'ina'. Insosona sa'in nosorohuachin, inaora ninosoroarin.

²⁹ Co insonta' inaora nino'huirinhüë'. Tanahuachina, coshatërin. Canotohuachina, chinotërin. Noya ina pochin ninosororin. Quisocriso imarëhuasopita nosororinsōa pochin ninin.

³⁰ Imarëhuasopitaso' inaora nonën pochin ni'ninsōa' ni'ton, a'naya a'nayanpoa' nosororinsōa'.

³¹ “Napoaton quëmapi sa'apachina, co huachi pa'pin, a'shin, inapita na'con na'con yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sa'in na'con na'con yonquiaton, chinpitacaso' ya'huërin. Cato' piyapi nipirinhüë', a'naíchín pochin Yosëri ni'nin,” tënin quiricanëinquë.

³² Inaso' sacai' nitotacaso'. Caso nipirinhüë' Quisocriso noya yonquirinsōa' sha'huitaranquëma'. Ya'ipi imarëhuasopita inarë'quënsōa' nichinpitërëhua' ni'ton, a'naíchín pochin Yosë ni'ninsōa'.

³³ Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' na'con nosoroco'. Canpitaora ninosororamaso pochachin sa'ama' nosoroco'. Sanapi'sanquëmanta' so'yama' noya ni'co'. Noya nicatoma', natëco'.

6

Hua'huaro'santa' pënënsō'

¹ Canpitanta' apia'huaro'sa', pënënanquëma'. Tatama' natëco'. Mamamanta' natëco'. Quisocriso imarama' ni'ton, inapita natëcamaso' ya'huërin.

²⁻³ Yosë quiricanën quëran pënënsōa'. “Tatama' noya nicatoma', natëco'. Mamamanta' natëco'. Natëhuatama', Yosë na'con catahuaringuëma'. Hua'qui' noya ya'huarama',” tënin quiricanëinquë. Ina pochin nicacaso' Yosë na'con na'con nohuantërin.

⁴ Canpitanta' iyaro'sa', hui'nama' noya pënëncō'. Ama apira apira no'huicosohüë'. Apira apira no'huihuatama', co natantochináchinhuë' cancantapona'. Co noyahuë' nipachina', sanoanan quëran pënëncō' noya nicacaiso marë'. Yosë nanamën noya a'chintoco' Quisocriso imaina'.

Sacatoro'sa' pënënsō'

⁵ Patron marë' sacatohuatama', noya nicatoma', natëco'. Ama nonpintocosohüë'. Quisocriso marë' sacatarëso pochin cancantatoma', noya sacatoco'.

⁶ A'naquënsō' patroni ni'pachina', chiníquën sacatërin. Co ni'pachinahuë', chiroton co sacatërinhuë'. Canpitaso nipirinhüë' patron co ni'pirinquëmaonta', noya sacatoco' Quisocriso noya ni'inquëma'. Yosë natëtoma', ya'ipi cancänëma quëran noya nico'.

⁷ Co piyapi marëáchin sacataramahuë'. Sinioro imarama' ni'ton, ina marë' sacatarama'. Napoaton ya'ipi cancänëma quëran sacatoco'.

⁸ Noya nipatëhua', Yosë'pa' acanaarinpoa'. Ma'huano'sahuë napon, piyapinënpitahuë napon, ya'ipinsōa' no'tëquën sha'huitarinsōa'. Insosona noya nipachin, acanararin. Ina yonquiatoma', noya nico'.

⁹ Patrono'saquëmanta', piyapinëmapita noya nontoco'. Ama no'huiana quëran camaitocosohüë'. Yosë ni'sarinquëma' canpitanta'. Inaso' inápaquë ya'huaton, hua'anëntërinpoa'. Napopianáchin ni'ninsōa'. Co ma'huano'sa' noya noya ni'ninhüë'.

Yosë catahuaringpoa' sopai minsëcaso marë'

¹⁰ Nani iyaro'sa' pënënanquëma'. Yosë imatoma', nani tahuëri ina nontoco' achinican-cainquëma'. Inaso' chini chiníquën nanantaton, ya'ipi nanitaparín ni'ton, catahuaringquëma'.

11 Sopai hua'an noyá nitotërin nonpinacaso'. Nani tahuëri yanonpintërinpoa'. Yosëso nipirinhüë' chini chiníquën nanantaton, yacatahuarinpoa'. Ina nontohuatëhua', catahuarinpoa' sopai minsëcaso'. Sontaro'sa' a'mopiso pochin nininso' Yosë quëtërinpoa' ama sopai minsëinpoaso marëhuë'.

12 Inimiconënpoa' co piyapi pochin quënanëhuahuë'. Sopai hua'anso' yaminsërinpoa'. Na'a sopairo'santa' inápaquë ya'huatona', yacamairinënpoa'. Co quënanpirëhuahuë', yonquinënpoa quëran yacamairinënpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Iporaso' notohuaro' piyapi'sa' tashi pochin cancantatona', sopai natëpi. Inari camairin ni'ton, pa'pi co noyahuë' yonquipi.

13 Sopai chiníquën sacatarin minsëinpoaso marë'. Napoaton Yosë nontoco' catahuainquëma'. Sontaro'sa' a'mopiso pochin nininso' Yosë quëtërinquëma'. Ina masahuatoma', a'moco' sopai minsëcaso marë'. Noya nitaparëso pochin nico'. Inapoatoma', chinitoco'.

14 Napoaton chiníquën cancantatoma', panca sintoronquë nitonpotopiso pochin no'tën nanan na'con nohuantoco'. Ina imatoma', no'tëquën nonco'. Co pi'pisha tëranta' nonpinacaso' ya'huërinhuë'. Hua'na coton a'mopiso pochin noyasáchin nico' Yosë catahuainquëmaso marë'.

15 Sho'shorahuan sapatë' pochin nininso' po'mohuachinara, co to'coitopihuë', noya noya iratopi. Inapochachin canpitanta' Yosë nanamën sha'huitoco' a'napitanta' nitochina'. Noya nanan yonquihuatëhua', sano cancantarihua'.

16 Sontaro'sa' iscoto quëpapi nipa'shintacaiso marë'. Inimicoro'sa' panca shinërë masahuatona', yaqui' noya orotërinso' niningüë pashitahuatona', i'chinpitopi. I'chinpitahuatona', pë'chinkanquë aquë të'yatopi. Napoaton sontaro'sa' iscoto quëpapi nipa'shintacaiso marë'. Ina quëran inimicori të'yanantohuachina, shinërë inaquë tacopiquirin. Panca shinërë orotërarinso pochachin sopai apira apira yanonpintërinpoa' Yosë naniantacaso marë'. Napoaton na'con Yosë yonquico'. "Yosë ni'sárinco. Co onporonta' naniantarincohüë'," topatama', achinicancanarinquëma'. Co pi'pian tëranta' sopai natëaramahuë'. Iscoto quëpapiso pochin Yosëso' noya ya'copiarinpoa'.

17 Sontaro'sa' co casco hua'na quëran nininso' yancopihuë' naporini, a'naroáchin inimiconënpitari motën acochitonahuë'. Inapochachin canpoanta' co Yosë anoyacancantërinpoahuë' naporini, co cha'ëitërihuahuë'. Yosë quiricanënta' ya'huëtërinpoa'. Ispirito Santo nohuanton, ninshitërinënpoa' sopai minsëcaso marë'. Napoaton nani tahuëri ina nontatoma', yonquico'. Sontaro'sari sahuëninëna quëran inimico minsëpi. Inapochachin canpoanta' Yosë quiricanën quëran sopai minsëarihua'.

18 Apira apira Yosë nontoco'. Ma'sha onpohuatamanta', ina nontoco' catahuainquëma'. Noya yonquiatoma', chiníquën nontoco'. Ispirito Santo catahuarinpoa' cancanënpoa quëran huarë' noya nontacaso'. Ama amiatomahuë', ni'sáco' ama a'nanaya sopai minsëinquëmaso marëhuë'. Ya'ipi imarëhuasopita marë' Yosë nontoco'. 19 Ca marënta' Yosë nontoco' catahuainco nanamën noya a'chinchí. Chiníquën cancantato, a'chinchí. Yosëso' yanicha'ëpirinpoahuë', na'a piyapi'saso' co nitochátërapihuë'.

20 Quisocristo chachin a'parinco a'chinta'huaso marë'. Ina marë' tashinan pëiquë po'morinaco. Po'mopirinacohüë', Yosë nontoco' ama të'huaisohüë'. Chiníquën cancantato, a'ninquëchin a'chinta'huaso' ya'huërin.

Piquëran huarë' sha'huirinso'

21 Iya Tiquico ya'ipi naporahuëso' sha'huitarinquëma' nitotamaso marë'. Inaso' na'con nosoroato, iyahuë pochin ni'nahuë. Sinioro nanamën noya a'chinarin.

22 Canpitataquë a'paarahüë onpohuinsona ya'huëraiso' sha'huitinquëmaso marë'. Ina natanpatama', chiníquën cancantarama'.

23 Quisocristo imarama' ni'ton, iyaro'sa', Tata Yosë asanocancainquëma'. Nosoro'inquëma'. Catahuainquëma' sha'huitërinpoaso' noya natëcamaso marë'. Sinioro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

²⁴ Quisocristo hua'anëntaripoa'. Ina nosoromiatohuatama', inaora nohuanton, Yosë noya catahuainquëma', tēnahuë. Amen. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Piriposëquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquëma'. Quisocristo hua'anëntërincoi. Inasáchin natërai. Ya'ipi Quisocristo imaramasopita Piriposëquë ya'huëramaso', ninshitaranquëma'. Ansiano'sanquëma' na'con yonquiranquëma'. Tiacono'sanquëmanta' yonquiranquëma'.

² Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

Inapita marë' Yosë nontërinso'

³ Co naniantëranquëmahuë'. Canpita yonquiatënguëma', Yosë nontárahüë. “Piriposëquë ya'huëpisopita noya imarinënguën ni'ton, ‘Yosparinquën, Siniro,’ ” itërahüë, Yosë nontato.

⁴ Noya cancantato, canpita marë' Yosë nontërahüë.

⁵ Iráca Yosë nanamën a'chintohuatënguëmara, a'naroáchin imarama'. Naporo quëran huarë' catahuaramaco a'napitanta' a'chinta'huaso marë'. Iporahuanta' a'napita a'chintarama' Yosë imacaiso marë'. Ina yonquiato, noya cancantërahüë.

⁶ “Quisocristo imasarahüë huachi,” topatama', naporo tahuëri chachin Yosë anoyacancantërinquëma'. Co naniantarinquëmahuë', tënahüë. Ipora huanta' catahuarinquëma' noya noya nicacamaso marë'. Quisocristo o'mantaquë huarë' catahuarinquëma'. Naporo' Quisocristo pochachin cancantarama'.

⁷ Na'con nosororanquëma' ni'ton, ina pochin noya yonquiranquëma'. Iráca Quisocristo nanamën a'chinpatëra, catahuaramaco. Tashinan pëiquë po'mohuachinacoranta', co naniantëramacohüë'. Inaquënta' catahuaramaco. Imarahüëso marë' sha'huirapirinaco. Coisëquë quëpapirinacohüë', co tapanatohüë', Yosë nanamën no'tëquën sha'huitërahüë. Canpitanta' “Yosë catahuarinpoa',” ta'toma', co tapanaramahuë'. Napoaton canpita yonquiatënguëma', noya cancantërahüë. Iyahuëpita pochachin ni'nanquëma'.

⁸ Quisocristo nosororinpoaso pochachin carinquëmanta' nosororanquëma'. Pa'pi yani'nanquëma'. Yosë ni'sárinco no'tëquën nontaranquëma'.

⁹ Canpita marë' ina nontërahüë. “Catahuaquë', Siniro, noya noya ninosoro'ina'. Quëma nohuanton, nanamën nóya nitochina'. Catahuaquë', Siniro, no'tëquën yonqui'ina',” itërahüë Yosë nontato.

¹⁰ Yosë nanamën na'con yonquihuatama', noya noya nitotatoma', noya nisarama'. No'tëquën yonquihuatama', noyápiachin cancantarama'. Noyasáchin nipatama', Quisocristo o'mantahuachina, nóya ni'sarinquëma'. Co ana'intarinquëmahuë'.

¹¹ Quisocristo catahuahuachinquëma', noyasáchin nisarama'. Ina quëran a'napitanta' nicatënguëma', Yosë yonquiapi. “Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya nipi. Ma noyacha Yosëso paya,” tosapi.

Parisitërin quëran Yosë nanamën nahuininso'

¹² Ma'sha onpotopirinacohüë', inanta' noya, tënahüë. Ina sha'huichinquëma'. Tashinan pëiquë po'mopirinacohüë', ina marë' na'con na'con piyapi'sa' Yosë nanamën natanapi.

¹³ Ya'ipi sontaro'sa' isëquë ya'huëpisopita natanapi. “Paono co manta' onpopirinhüë', Quisocristo imarin ni'ton, tashinan pëiquë po'mopi,” topi. Ya'ipi piyapi'sa' ina nitotopi.

¹⁴ Tashinan pëiquë po'mopirinacohüë', chiniquën cancantërahüë. Ina natanatona', na'a imapisopita co huachi aquëtë' të'huapihuë'. “Quisocristo catahuarincoi quiyanta',”

ta'tona', chiníquën cancantapi. Chiníquën cancantatona', Yosë nanamën na'con na'con a'chinapi.

15-17 A'naquën noya nosororinaco ni'ton, noya cancantatona', a'chinapi. “Paono tashinan pëiquë ya'huëpirinhuë', Yosë nohuanton, inaquë po'mopi Quisocristo nanamën no'tëquën sha'huicaso marë',” ta'tona', noya a'chinapi. A'naquënso nipirinhuë', co nosororinacohuë'. Apiratatë pochin nitërinaco. “Quiyaso' noya noya a'chinarai,” toconatona', co noyahuë' ni'ninaco. “Paono tashinan pëiquë ya'huaso', quiyaso' a'chinpatëira, na'con na'con piyapi'sa' pa'yatatona', nataninacoi. Ina quëran Paonori apiraté pochin nicaton, aquë aquëtë' sëtarin,” topi natantërahuë'.

18 Ina niponahuë', co no'huirahuë'. Co apiratatë pochin ninahuë'. A'naquën noya cancantatona', Quisocristo nanamën a'chinapi. A'naquënso' co noya cancantaponaraihuë', a'chinapi anta'. Na'con na'con piyapi'sari natanapi ni'ton, noya cancantërahuë'.

19 Nani tahuëri ca marë' Yosë nontërama'. Naporahuaton, Ispirito Santo nani tahuëri catahuarinco. Napoaton co pa'yanahuë'. Ocoiarinaco nimara. Co caso' nitotërahuë'. Yosëichin nitotërinso'. Ma'sona tëranta' onpotohuachinaco, inanta' noya, ténahuë. Noyasáchin Yosë yonquirinpoa'. Ina marë' noya cancantarahuë'.

20 Co nohuantërahuë' pi'pian tëranta' Yosë nanianta'huaso'. Inaso' noyasáchin yonquirinpoa' ni'ton, co atapanarincohuë', ténahuë. Coisë ocoiaponco nimara. Tëpaponco nimara. Co ina nitotërahuë'. Co ina yonquirahuë'. Ocoihuachinco, chiníquën cancantato, a'chiantarahuë a'napitanta' imacaiso marë'. Tëpahuachinaco, piyapi'sa' nicatonaco, na'con na'con Quisocristo yonquiapona', ténahuë. Quisocristo natëca'huasoráchin yonquirahuë'.

21 Co tēpahuachinacohuë', Quisocristo natëto noya cancantarahuë. Tēpahuachinacoso' nipirinhuë', canamiatarahuë'.

22 Co chiminpatohuë', Yosë nanamën a'chiantarahuë. Ina quëran na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi. Napoaton co nitotërahuë'.

23 ¿Ma'cha noya noya nicaya? ténahuë yonquiato. Co caso' nitotërahuë'. A'na cancan nohuantërin chimina'huaso'. Chiminpato, Quisocristoro'co ya'huëcontarahuë. Inaso' noya noya.

24 Nipirinhuë', chiminpato, ¿incha a'chintëre'ponquëmaya? ténahuë yonquiato. Canpita a'chinta'huanquëmaso' nohuantërahuë'.

25 Napoaton co tēparinacohuë', ténahuë. Yosë nohuanton nanpihuatoso', a'chiantarahuë. Noya noya Quisocristo imacaso marë' a'chinchinquëma'. Nóya natëtohuatama', noya noya cancantarama'.

26 Ocoihuachinaco, nicaponquëma' pa'sarahuë. Pa'pato, capa cancantarama huachi. “Ma noyacha Quisocristoro' ni'ton, Paono a'pairin paya,” tosarama'.

27 Iporaso' iyaro'sa' nóya nico'. Quisocristo nanamën yonquiatoma', ina pochachin cancantoco'. Yosë huëntonënguë ya'conama' ni'ton, ina pochin cancantacaso' ya'huërin. Nicaponquëma' pa'samarahuë. Co a'na' nanitapohuë' nimara. Ina niponahuë', nani tahuëri noya nico' noya nanan natanchi. Ya'ipinquëma', iyaro'sa', imamiatoco'. Ama a'nayanquëma tëranta' nisha yonquicosohuë'. Napopináchin yonquiatoma', Quisocristo nanamën a'chináco'. Inapohuatama', natantohuato, nóya cancantarahuë huachi.

28 A'naquën co Quisocristo imatonahuë', no'huiarinënguëma', aparisitarinënguëma'. No'huipirinënguëmaonta', ama tē'huatocoso'huë'. Chiníquën cancantohuatama', yonquiapi. “Ma inacha Yosë imapisopitaso paya. Yosëri catahuarin ni'ton, cha'ësapi. Co imarëhuasopitasohuë' nipirinhuë', co nicha'ësaripoahuë',” tosapi. Yosëichin catahuarinpoa' chiníquën cancantacaso'.

29 Yosë nosoroatonpoa', noyasáchin yonquirinpoa'. Ina nohuanton, Quisocristo imarëhua'. Ina quëran imarëhuaso marë' parisitarëhua'. “Ca marë' chiníquën parisitërin

ni'ton, canta' imarahuëso marë' parisichi," ta'tëhua', noya cancantahua'. Inanta' Yosë nohuantërin.

³⁰ Iráca canpitataquë ya'huapo, imarahuëso marë' aparisitërinaco, ni'nama'. Ipora huanta' ina marë' parisitarahuë. Canpitanta' imaramaso marë' aparisitarinëinquëma'. Niponahuë', chiníquën cancantatoma', imamiatoco'.

2

Quisocristo nonanacaso' ya'huërinso'

¹ Quisocristo achinicananinquëma'. Na'con nosororinquëma' ni'ton, noya cancantarama'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', catahuarinquëma'. Catahuahuachinquëma', noya ninosoroarama'.

² Napoaton ya'ipinquëma' nóya nini'toma', ya'huëco'. Noya noya ninosoroco'. Ama, iyaro'sa', nisha nisha yonquicosohuë'. Napopináchin cancantoco'. Ina pochin cancantohuatama', noya noya cancantarahuë.

³ A'naquën chiníquën nanan nohuantopi. Inasáchin yonquiatona', a'napita nocanpi. "Caso' noya noyaco," topi yonquinëna quëran. Canpitaso nipirinhüë' ama ina pochin cancantocosohuë'. A'napita noya noya ni'co'.

⁴ Ama canpitaora nohuantëramasoráchin yonquicosohuë'. A'napita nohuantërinsona' yonquiatoma', catahuaco'.

⁵ Noya ninicatoma', Quisocristo pochachin cancantoco'.

⁶ Inaso', iráca quëran huarë' Yosë'pa' ya'huërin. Yosë chachin niponahuë', co inaora nipa'yatacaso' yonquirinhüë'. Nosoroatonpoa', yonquirinpoa'. Inápaquë chini chiníquën nanantaponahuë', co ina na'con na'con nohuantërinhuë'.

⁷ Noya noya ya'huërinso' huëshimarahuaton, isoro'paquë o'marin. Piyapi chachin nasitimarin. Nani mashotohuachina, co hua'an pochin chiníquën nanantacaso' nohuantërinhuë'.

Topinan piyapi pochin cancantaton, a'napita catahuacasoráchin yonquirin. Canpoa pochachin ninin.

⁸ Isoro'paquë ya'huëhuachina, Yosëíchin natërin.

Ina nohuanton, canpoa marë' chiminin.

Yosë hui'nin niponahuë', corosëquë patanantohuachinara, chiminin.

⁹ Yosëíchin natërin ni'ton, inari ananpitaantarahuaton, inápaquë quëpantarin.

Inaquë chini chiníquën nanan quëtërin. Yosë nohuanton, ya'ipiya hua'anëntarin. "Sinioro" itarëhua'.

¹⁰ Napoaton Quisocristo yonquiatona',

ya'ipi piyapi'sari isonahuatona' chinochina'.

Inápaquë ya'huërinso'pita, isoro'paquë ya'huërinso'pita,

no'paanaquë ya'huëpisopita, inapitarinta' chinochina'.

¹¹ "Quisocristoso' Yosë hui'nin ni'ton, ya'ipiya hua'anëntarin," tēcapona'.

Ina quëran Tata Yosë na'con na'con yonquiarëhua huachi.

Tashi' a'pininso pochin ninëhuaso'

¹² Iráca canpitataquë ya'huapo, noya natanamaco. Noya natanatomaco, Yosë natërama'. Iporanta' iyaro'sa' nosororanquëma' ni'ton, co inatohua' ya'huaporahuë', noya noya natëco'. Ya'nan imapoma', Yosë anoyacancantërinquëma'. Napoaton noya cancantatoma', imamiatoco'. "Catahuaco Sinioro noya imainquën. Co caora nanitërahuë'," ta'toma' imamiatoco'. Ni'cona Yosë naniantotama'.

¹³ Co noyahuë' cancantatoma', co canpitaora nanitëramahuë' Yosë natëcamaso'. Nipirinhüë', Yosë nontohuatama', catahuarinquëma' nohuantacaso'. Ina quëran Yosë yanatëhuatama', inari chachin catahuarinquëma' no'tëquën natëcamaso'. Inaso' noya noya ayonquiarinquëma'.

14 Noya ninicatoma' iyaro'sa' ya'huëco'. Ama nino'huicosohuë'. Ma'sona tēranta' nipatama', noya cancantatoma', nico'.

15 Noyasáchin nico' a'napita nicatēnquēma', Yosë yonqui'ina'. Ina hui'ninpita pochin nicatoma', noyápiachin cancantoco'. Co imapisopitasohuë' nipirihuë' co Yosë nohuitatonahuë', co noyahuë' cancantopi. Nino'huipi, monshihuanacaisoráchin yonquipi, nonpinápi. Co noyahuë' yonquiatona', tashi pochin cancantopi. Canpitaso nipirihuë', tayoraro'sa' tashi' a'pintērínso pochin piyapi'sa' catahuaco' no'tēquēn yonquicaiso marë'.

16 Quisocristo nanamēn chachin a'chintoco'. Ina imapatēhua', Yosë nohuitatēhua', nanpimiatarihua'. Ina quēran Quisocristo o'mantahuachin, co atapanaramacohuë'. "Parisitaporahuë', co topinan quēran Yosë nanamēn a'chintērahuë', noya imamiatopi," ta'to, nóya cancantarahuë huachi.

17 Iráca ma'sha Yosë marë' tēpahuachina', huinonta' opotopi. Inapochachin canta' canpita noya noya imacamaso marë' tēpahuachinaconta', noya nisarín, co sētarahuë'. A'chintēranquēma' ni'ton, noya imarama'. Napoaton noya cancantērahuë'.

18 Tēpahuachinaco, ama sētocosohuë'. Ca pochachin noya cancantoco'.

Timotio, Ipapiroto inapita yaa'parinso'

19 Hua'qui' iyaro'sa' canpitata quēran co nanan natantērahuë' ni'ton, yonquiáranquēma'. Napoaton Timotio yaa'parahuë natantacaso marë'. Quisocristo nohuantohuachin, co hua'qui quēranhuë' a'paarahuë. Ina quēran sha'huitintahuachinco, noya cancantarahuë.

20 Inaso' na'con nosororinquēma'. Cancanēn quēran huarë' yacatahuarinquēma'. Ca pochachin nosororinquēma'. Inasáchin ina pochin cancantērin.

21 A'napitaso' inahuara nohuantopisoráchin yonquipi. Co Quisocristo na'con yonquiphuë'.

22 Timotioso nipirihuë' nohuitērama'. "Inaso' noya quēmapi," topi ya'ipi piyapi'sa'. Hui'nahuë pochin ni'ton, catahuarínco Yosë nanamēn a'china'huaso marë'. Inanta' nitotērama'.

23 Ma'sona coisē onpotaponco nimara, co caso' nitotērahuë'. Nitotohuato, Timotio a'parahuë sha'huitinquēmaso marë'.

24 Yosë nohuanton, tashinan pēi quēran ocoiarínco, topirahuë'. Ocoihuachinco, canta' nicaponquēma' pa'sarahuë. Co hua'qui quēranhuë' pa'sarahuë, tēnahuë.

25 Iporaso nipirihuë' Iya Ipapiroto a'patantaranquēma'. I'hua chachin a'patiramaco catahuaincoso marë'. Canquihuachina, nóya catahuarínco. Achinicananínco. Naporahuaton, inanta' Quisocristo nanamēn a'chinín. Ina marë' parisitaponahuë', noya ahuantērin. Iporaso nipirihuë' canpitataquë pananta'in, tēnahuë.

26 I'huamiáchin chiníquēn caniorín, natantērama'. Nani noyatahuaton, ya'huërin'pa' yapanantarin. Yani'ninquēma'. "Caniorahuëso' natantatona', pa'yamarai'," ta'ton, manorarin. Napoaton "Noyahua'. Panantaquë' nipachin," itērahuë.

27 Tēhuēnchachin chiníquēn caniorín. Pi'pishachin shichiminín. Nipirihuë', Yosëri nosoroaton, anoyatērin. Canta' nosoroatonco, iyahuë anoyatērinco. Ama aquëtë' sētaca'huaso marēhuë' Yosë nohuanton, co chiminínhuë'.

28 Napoaton manoton a'parahuë. Ina quēnanpatama', nóya cancantarama huachi. Noya cancantohuatama', canta' noya cancantarahuë. Co huachi aquëtë' sētarahuë'.

29-30 Canconpachin, noya cancantatoma', nontoco'. "Ma noyacha Sinioro catahuarínquēn ni'ton, noya huēnantaran paya," itatoma', noya nontoco'. Co canpitaso' nanitēramahuë' isēquë huēcacamaso'. Napoaton ina a'patiramaco. Isēquë huēcaton, shichiminín. Chiníquēn parisitērin catahuaincoso marë'. Ina pochin cancantopisopita nóya ni'co'.

3

Yosëri noya ni'ninsopita

¹ Iporaso' iyaro'sa' Quisocristo yonquiatoma', nóya cancantoco'. Iráca quëran huarë' inachachin inachachin pënënapiranquëmahuë', co amirahuë'. Naquëranhachin natantahuatama', yonquiantarama'. Ina quëran noya noya imasarama', ténahuë'.

² A'naquënso' nonpin nanan a'chinapi. "Co marca niacotohuatamahuë', co Yosë piyapinënquëma' nisaramahuë'," topi nonpinatona'. Ni'nira pochin pa'pi co noyahuë' cancantatona', napopi. Ni'cona, nonpintochinënquëma'. Inapitaso' co noyahuë' nisapi.

³ Yosë marcanën co nonënpoaquë niacotërëhuahuë'. Cancanënpoa' Yosë anoyacancantërinpoa'. Cancanënpoa quëran ina chinotarëhua'. Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' noya chinotacaso marë'. Co canpoara nanitërëhuahuë' noya cancantacaso'. Quisocristoíchin anoyacancantohuachinpoa', nicha'ësarínpoa', tënëhua'. Napoaton canpoaso' Yosë piyapinënpita ninëhua'.

⁴ "Moisësë pënëntërinso' no'tëquën natërahuë ni'ton, Yosë noya ni'sarinco," topi a'naquën. Caso nipirinhüë' na'con na'con natërahuë. Ina marë' Yosë nicha'ërinpoa' naporini, ca noya noya cha'ëitohüë'.

⁵ Caso' Israiro piyapico. Mincamin huënton quëmapico. Posa tahuëritahuaso', marca acotërinaco. Tatahuë, mamahuë Israiro piyapiráchin. Co nishahuë'. Israiro hua'an ya'conahuë, parisioro'sa' itopiso'. Ya'conato, ya'ipi Moisësë pënëntërinso' imarahüë.

⁶ Inasáchin imato, Quisocristo imapisopita chiníquën aparisitërahuë. "Iráca pënëntërinso' no'tëquën natërahuë," ta'to, noya piyapico, topirahuë'.

⁷ Ina marë' Yosë noya ni'sarinco, ténahuë iráca. Iporaso nipirinhüë' iráca yonquirahuëso' a'porahuë Quisocristo imaca'huaso marë'.

⁸ Ina na'con na'con nohuantato, inasáchin yonquirahuë. Iráca cotioro'sa' noya ni'ninaco. Hua'ano'saquë huarë' noya ni'pirinacohüë', Quisocristo imapatëra, a'porinaco. No'huipirinacohüë', co ina yonquirahuë'. Iráca yonquirahuëso' amoru pochin nicato, co pi'pisha tëranta' nohuantërahuë'. Quisocristo nohuita'huasoráchin nohuantërahuë. Ina nohuitacaso' noya noya, ténahuë. Inasáchin hua'anëntërinco.

⁹ Quisocristoíchin imasarahüë huachi. Co caora noya nicato cha'ërahuë'. Co pënëntërinso' natëto, cha'ërahuë'. Quisocristoíchin anoyacancantërinco, ta'to, ina imarahüë. Imapatora, oshanëhuë inquitatonco, anoyacancantërinco. Ina quëran Yosë catahuarinco noya nica'huaso'. Ina marë' noya ni'ninco.

¹⁰ Aquë aquëtë' Quisocristo yanohuitërahuë. Iráca nanopiantarahuatón, chini chiníquën nanantërin. Ya'ipi nanitaparín ni'ton, catahuaincoso' nohuantërahuë. Noya noya nica'huaso marë' catahuainco, ténahuë. Iráca Yosë natëton, parisitërin. Canpoa marë' chiminin. Iporaso' canta' aparisitopirinacohüë', Quisocristo pochin Yosë natëi. Chimininso pochin ya'ipi co noyahuë' yonquirahuëso' naniantato, noyápiachin cancanchi, ténahuë.

¹¹ Ina pochin cancantato, imamiachi a'na tahuërinta' ananpitaantaincoso marë'.

Chini chiníquën imacaiso' ya'huërinso'

¹² Co ya'ipi cancanëhuë quëran noya noya cancanhatërarahuë'. Ipora huanta' pi'pian pi'pian co noyahuë' yonquirahuë. Co Yosë pochachin cancantopirahuë', Quisocristo nani acorinco ina pochin cancanta'huaso marë'. Napoaton nani tahuëri yonquiárahüë noya noya nica'huaso marë'.

¹³ Co iyaro'sa' Yosë pochachin cancanhatërarahuë'. Nipirinhüë', inasáchin nohuantërahuë. I'hua naporahuësopita naniantërahuë. Iporaso' chiníquën Yosë imasarahüë noya noya cancanta'huaso marë'.

¹⁴ Co nisha nisha yonquirahuë'. Quëmapi'sa' nicanatona' ta'apiso pochin cancantato, Quisocristoíchin yonquiárahüë ina pochin cancanta'huaso marë'. Nani tahuëri nani

tahuëri napoarahuë. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' cancontahuato, noya ni'sarinco. Quisocristo anoyacancantërinco ni'ton, inápaquë quëpantarinco.

¹⁵ Ya'ipi Yosë imarëhuasopita chinoton pochin cancantohuatëhua', ina pochin yonquiarëhua'. Nisha yonquihuatëhua', Yosë anitotarinpoa'. “Catahuaco no'tëquën yonqui'i,” itohuatëhua', anitotarinpoa'.

¹⁶ Anitotohuachinpoa', ama topinan quëran natahuansohuë'. Na'con yonquia'ahua' natëcaso marë'. Ya'ipi cancanënpoa quëran huarë' imahua'.

¹⁷ Ya'ipinquëma' iyaro'sa' nonanco. Nicatahuaco' ca pochachin imacamaso marë'. A'naquën nani quiya pochin cancantapi. Inapitanta' nicatora', nonanco'.

¹⁸ A'naquënso nipirinhüë' “Yosë imarahuë,” taponaraihuë', co noyahuë' cancantopi. Quisocristo oshanënpoa' inquitinpoaso marë' corosëquë chiminin. Nipirinhüë', co inapitaso' ina yonquipihüë'. Ina nanan a'chinpatora, no'huitopi. Iporanta' inapita yonquiato, chiniquën sëtato, na'nërahuë. Co inapita nonanacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁹ Inapitaso' co Quisocristo nanamën imapihüë'. Ma'sona tëranta' yanipachinara, nipi. Ina marë' tapanacaso' ya'huëpirinhüë', co tapanpihüë'. “Nohuantato, napoarahuë,” toconpi. Isoro'paquë ya'huërinso' na'con na'con yonquia'ahua'. Inatohua' ya'huëmiatarihuaso'. Siniro Quisocristo nicha'ërinpoa' ni'ton, ina ninarëhua'. A'na tahuëri inápa quëran o'mantararin.

²⁰ Canpoaso nipirinhüë', inápaquë ya'huërinso' na'con na'con yonquia'ahua'. Inatohua' ya'huëmiatarihuaso'. Siniro Quisocristo nicha'ërinpoa' ni'ton, ina ninarëhua'. A'na tahuëri inápa quëran o'mantararin.

²¹ Iporaso' nonënpoa' co chinirinhüë'. Yacaniorëhua'. Chiminacaso' ya'huërin. Nipirinhüë', Quisocristo o'mantahuachin, nonënpoa' anishatarin. Ina pochachin ya'noarihuä'. Nanitaparin ni'ton, ya'ipi minsërahuaton, ananpitiatarinpoa', noya noya acoarinpoa'.

4

Quisocristo yonquiatëhua', noya cancantërehuaso'

¹ Napoaton iyaro'sa' Quisocristo imamiatoco'. Na'con nosororanguëma'. Ya'nipishahuë' yani'nanquëma'. Canpita yonquiatënguëma', nóya cancantërahuë. Noya imarama' ni'ton, co topinan quëran a'chintëranquëmahuë', tënahuë.

² Imo Ipotia, imo Sintiquia, inapitaso' co noya ninontopihüë', natantërahuë. Ama huachi imoyaro'sa' nino'huicosohuë'. Catonquëma chachin Quisocristo imarama' ni'ton, noya nini'toma', ya'huëco'.

³ Quëmanta' iyasha na'con catahuanco ni'ton, inapita catahuaquë' noya ni-nonchina'. Cato chachin nóya sanapi'sa'. Na'con catahuanco Quisoso nanamën a'china'huaso marë'. Iya Crimintinta' noya catahuanco. A'napitanta' catahuanco a'china'huaso marë'. Co nininënnpita isëquë ninshitopirahuë', Yosëri nohuitërin. Nanpirin quiricaquë nininënnpita nani ninshitërin. Inaquë ninshitohuachinpoa', nanpimiatarihuä'.

⁴ Nani tahuëri Quisocristo yonquiatoma', noya cancantoco'. Naquëranchin inachachin sha'huichinquëma'. Ma'sha onpoapomarahuë', noya cancantoco', tënahuë.

⁵ Ya'ipi piyapi'sa' nosoroatoma', noyasha nontoco'. Quisocristo ni'sárinpoa'. Co hua'quiya quëranhuë' o'mantararin. Ina yonquiatoma', ya'ipi piyapi'sa' noya nontoco'.

⁶ Ma'sha onpohuatama', ama pa'yancosohuë'. Ama nisha nisha yonquicosohuë'. Yosë nontoco' catahuainquëma'. Ma'sha pahuantohuachinquëma', nitoco'. “Ma noya catahuancoi ni'ton, ‘Yosparinquën, Siniro,’ ” itoco'.

⁷ Apira apira Yosë nontohuatama', asanocancanarinquëma'. Co imapisopitasohuë' nipirinhüë' co sano cancantopihüë'. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin pa'yanpi. Canpoaso nipirinhüë' Quisocristo imarëhua' ni'ton, ina yonquiatëhua', sano cancantarihua'.

Yonquirëhuasopita

⁸ Isoíchin iyaro'sa' pënënananquëma'. No'tën nanansáchin yonquico'. Noya imatona', noya nipisopita yonquico'. Ama nonpin nanano'sa' natëtocosohuë'. Noyápiachin cancantoco'. A'napita noyasáchin yonquirapico'. Noya nahuininsoráchin yonquico'. A'napita noya nipiso' yonquiatoma': "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya," itoco'. Ina pochin yonquihuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

⁹ Na'con Yosë nanamën sha'huitëranquëma', natanama'. Ya'ipi a'chintëranquëmaso' noya natëco'. Canpitataquë ya'huapo, noya ninahuë, ni'namaco. Ca pochachin noya nico'. Noya nipatama', Yosë noya catahuarinquëma'. Ina nohuanton, noya nini'toma', ya'huarama'. Inasáchin asanocancaninpoa'.

Paono catahuapiso'

¹⁰ Canpitaso' yonquiramaco ni'ton, noya cancantërahuë. I'huamiáchin ma'sha a'patiramaco ama pahuantincoso marëhuë'. Ina marë' "Yosparinquën," itërahuë Yosë. Iráca ma'sha a'patëramaco. Ina quëran yacatahuantapiramacohuë', co insonta' huë'ninhuë' ni'ton, co nanitëramahuë'. Iporaso nipirinhüë' catahuantaramaco.

¹¹ Co ma'sha pahuantërinco marë' napotëranquëmahuë'. Yosë nohuanton, nani nitotërahuë ya'ipi ahuanta'huaso'. Ma'sha pahuantopirincohüenta', noya cancantërahuë.

¹² Ma'sha ya'huëtohuachinco, noya ya'huërahuë. Capanta' nipachina, co ina marë' sëtërahuë'. Sacai' ahuantacaso nipirinhüë', Quisocriso catahuarinco ni'ton, noya ahuantërahuë. A'na tahuëri cosharo' ya'huërin, noya ca'nahuë. A'na tahuëriso nipirinhüë' capa ni'ton, tana natanahuë. Ma'sha ya'huëhuachina, noya cancantërahuë. Capanta' nipachina, ahuantato, noya cancantërahuë.

¹³ Co caora nanitapapirahuë', Quisocriso achinicancaninco ni'ton, ya'ipiya nanitaparahuë. Ma'sha onpoaporahuënta', noya ahuantërahuë.

¹⁴ Inaso nipirinhüë', ma noyanquëma' canpitaso' ni'ton, catahuaramaco. Isëquë ya'huato parisitopirahuë', noya catahuaramaco.

¹⁵ Iráca Masitonia parti pacapo, Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Ina marë' a'na parti yapa'patëra, canpita catahuaramaco. "Ma noya quëmaso' catahuarancoi Quisocriso ima'huaiso'," itatomaco, coriqui a'patëramaco. Canpitasáchin inapotëramaco.

¹⁶ Ina quëran Tisaronicaquë ya'huasoco, ma'sha pahuantohuachincora, naquëranchin coriqui a'patantaramaco. Catoro' a'patëramaco.

¹⁷ Ina marë' noya cancantërahuë. Co coriqui quëtëramacoso marëáchin noya cancantërahuë'. Catahuaramacoso marë' Yosë'pa' canaarama' ni'ton, noya noya cancantërahuë.

¹⁸ Iporaso' nóya i'huëretëramaco huachi. Napoaton noya ya'huarahuë. Co manta' pahuantërincohuë'. I'hua Ipapërotito huë'pachina, coriqui a'patëramaco ni'ton, ma'sha ya'huëtërinco. Ina marë' "Yosparinquëma'," itëranquëma'. Yosë nosoroatoma', a'patiramaco. Yosë chinotacaiso marë' pimóchin nininso' a'pëhuachinara, Yosëri noya ni'nin. Inapochachin canpitanta' coriqui a'patëramaco ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'.

¹⁹ Canpitanta' ma'sona pahuantohuachinquëma', Yosë chachin quëtarinquëma'. Ya'ipi hua'anëntaton, nanitaparín. Quisocriso imarama' ni'ton, catahuarinquëma'. Co huachi pahuantarinquëmahuë'.

²⁰ Ma noyacha Tata Yosë chinotërëhuasoso paya. Ipora quëran huarë' ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Amen.

Amiconënpita yonquirinso'

²¹ Ya'ipi Quisocriso imaramasopita noya yonquiatënuëma', saludos a'pataranquëma'. Ca'taninacosopitanta' yonquiatënuëma', saludos a'patarinënuëma'.

²² Ya'ipi Yosë imapisopita isëquë ya'huëpiso' saludos a'patarinënuëma'. Copirno inpriatonënpitanta' na'con yonquiatënuëma', saludos a'patarinënuëma'.

²³ Inaora nohuanton, Siniro Quisocriso noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Corosasëquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocriso acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquëma'.

² Ya'ipi imaramasopita Corosasëquë ya'huaramaso', ninshitaranquëma'. Canpitanta' Quisocriso imamiatarama' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ina imarama' ni'ton, iyahuëi pochin ni'nainquëma'. Inaora nohuanton, Tata Yosë na'con catahuainquëma'. Asanocancainquëma'.

Imapisopita marë' Yosë nontërinso'

³⁻⁴ Canpita yonquihuatëinquëmara, na'con Yosë nontarai. Inaso' Siniro Quisocriso pa'pin. Cancanëma quëran huarë' ina natërama'. Ya'ipi Yosë piyapinënpitanta' nosororama', natantërai. Ina natantatoi, noya cancantërai. “Noya imarinëinquën ni'ton, ‘Yosparinquën Siniro,’ ” itërai.

⁵ Iráca noya nanan natanama'. “Oshanënpoa' inquitatonpoa', Quisocriso anoyacancantërinpoa',” itohuachinëinquëma', no'tëquën a'chintërinëinquëma'. A'chintohuachinëinquëma', natërama'. “A'na tahuëri Yosë'pa' noya ananpitaantarinpooa',” ta'toma', Quisocriso imarama'. Ina imatoma', ina tahuëri ninarama'.

⁶ Noya nanan chachin ya'ipi parti a'chinapi. A'na parti a'na parti piyapi'sa' natëtatoná, noya imasapi. Canpitanta' noya imasarama'. Ya'nan natantapoma', natërama'. “Yosë nosoroatonpoa', inaora nohuanton, nicha'ësarinpooa',” itërinëinquëma'. Napotohuachinëinquëmara, “No'tëquën sha'huitërinpoa',” ta'toma', natërama'.

⁷ Ipapërasë a'chintërinquëma', inaro'coi nóya ninosororaiso'. Quiya pochachin natëton, Quisocriso nanamën a'chinarin. Co quiyaso' nanitëraihuë' canpitataquë paca'huaiso' ni'ton, ina a'parahuë a'chintinquëmaso marë'. Co chirorinhuë' a'chinacaso'.

⁸ Ina sha'huitiirincó. “Ispirito Santori catahuarin ni'ton, noya ninosoroapi,” itiirincó.

⁹ Naporo quëran huarë' canpita yonquiatëinquëma', Yosë nontërai. Nani tahuëriya nontatoi, itërai: “Quëmaso' Siniro tēhuēnchachin anitotërancoi no'tëquën natëca'huainquënso marë'. Corosasëquë imarinënsopita na'con catahuaquë'. Ya'ipi nohuantëranso' anitotëquë'. Ispirito Santori catahuain no'tëquën yonqui'ina'.

¹⁰ Catahuaquë' Siniro quëma nohuantëranso chachin niina'. Inapohuachina', noya noya ni'saran. Catahuaquë' noyasáchin niina'. Na'con na'con nohuichinëinquën.

¹¹ Quëmaso', Siniro, chini chiníquën nanantëran ni'ton, catahuaquë' chiníquën canchchina'. Ma'sha onpohuachina', catahuaquë' noya cancantatona', ahuanchina'. A'napitari aparisitohuachina', catahuaquë' ama no'huinasohuë',” itërai, Yosë nontatoi.

¹² Nani anoyacancantohuachinpoara, huëntonëinquë chachin aya'coninpooa'. Hui'ninpita pochin ni'sarinpoa'. Iporaso' ina catahuahuachinpoa', tahuëri pochin cancantarihua'. Naporahuatëhua', ya'huërinquë chachin ya'huëcontarihua'. Ina marë' noya cancantatëhua' “Yosparinquën Siniro,” itarihua'.

¹³ Iráca sopai camairinpooa'. Ina natëtëhua', tashi pochin cancantopirëhuahuë', nani Yosë nicha'ërinpoa'. Co huachi sopai natëcaso' ya'huërinhuë'. Yosë nohuanton, hui'nin hua'anëntërinpoa'. Hui'nin na'con nosoropirinhuë', isoro'paquë a'paimarin.

¹⁴ Ina chiminin ni'ton, nicha'ërinpoa'. Oshanënpoa' inquitërinpoa huachi.

Quisocriso chiminaton, nanan anoyatërinpoaso'

15 Tata Yosëso' co quënanëhuë'. Nipirinhüë', hui'nin isoro'paquë o'maton, pa'pin anohuitërinpoa'. Inanta' Yosë chachin ni'ton, nóya anohuitërinpoa'. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', hui'nionta' inápaquë ya'huërin.

16 Yosë nohuanton, inarë chachin ya'ipi ma'sha ninin. Inápaquë ya'huërinsopita, isoro'paquë ya'huërinsopita, inapita acorin. A'naquën quënanë'. A'naquënso co quënanëhuë'. Anquëniro'sa', inápaquë chiníquën nanantërinsopita, nisha nisha nininsopita, inapitanta' ninin. Quisocristoíchin chinotacaiso marë' ya'ipiya ya'huërin. Ina marë' acorin.

17 Co'huara ma'sha ya'huëyátërasohuë', Quisocristo ya'huërin. Ina nohuanton, piyapi'sa', ma'sharo'sa', ya'ipiya ya'huërapí. Ipora huanta' co yonquirinpoahuë' naporini, ya'ipinpoa' ta'huanchitërihuahuë'. Ya'ipi ma'sharë'quënpoa chachin ta'huanchitërihuahuë'.

18 Ya'ipi imarëhuasopita a'na huënton pochin ninëhua'. Inaora nonën pochachin Quisocristo ni'ninpoa'. Inaso' motënpoa pochin nicaton, hua'anëntërinpoa'. Ina'ton chiminaponahuë', nanpiantarin. Napoaton ya'ipinpoa' inasáchin natëcaso' ya'huërin huachi.

19 Quisocristoso' Yosë hui'nin ni'ton, Yosë chachin anta'. Co pi'pisha tëranta' pahuantërinhuë' pa'pin pochin nicacaso'. Tata Yosë nohuanton, naporin.

20 Iráca oshahuanëhua' ni'ton, ya'ipinpoa' Yosë inimicotopirëhuahuë'. Yosë nohuanton, Quisocristo chiminin nanan anoyatinpoaso marë'. Isoro'paquë ya'huërinsopita, inápaquë ya'huërinsopita, ya'ipiya nohuantërin anoyatacaso'. Canpoa marë' huëninainë pa'nin. Corosëquë chiminin ni'ton, co huachi Yosë inimicotacaso' ya'huërinhuë'.

21 Iráca canpitaso' co Yosë yonquiramahuë'. Co noyahuë' cancantatoma', Yosë inimicotërama'. Co noyahuë' ninama'.

22 Iporaso nipirinhüë' nanan anoyatërinquëma'. Quisocristo isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Corosëquë chiminin nanan anoyatinpoaso marë'. Nanan anoyatatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa'. O'mantahuachin, co ana'intarinpoahuë'. Noya cancantacaso marë' nanan anoyatërinpoa'.

23 Imamiatohuatama', Yosë noya ni'sarínquëma huachi. Noya nanan natanama'. "Nicha'ësarínpoa'," ta'toma', natërama huachi. Natëmiatoco'. Ama, iyaro'sa', nisha nisha yonquicosohuë'. Ama pi'pian tëranta' a'pocosohuë'. Ya'ipi parti noya nanan chachin a'chinapi. Inachachin canta' a'chinarahuë'.

Imapisopita catahuacaso marë' Yosëri acorinso'

24 Imarëhuasopita marë' Quisocristo chiníquën parisitërin. Parisitaton, huëntonëinquë aya'coninpoa'. Ina quëran imarëhuasopitanta' parisitacaso' ya'huërin a'napitanta' imacaiso marë'. Napoaton ipora canta' parisitarahuë canpitanta' imacamaso marë'. Parisitaporahuë', noya cancantërahuë'.

25 Yosë acorinco imapisopita catahua'huaso marë'. Canpitanta' a'chintaranquëma'. Ya'ipi nanamën a'china'huaso marë' acorinco.

26 Iráca iso nanan co nitotopihuë'. Iporaso nipirinhüë' imarëhuasopita anitotërinpoa'. Yonquirinso chachin anitotërinpoa'.

27 "Quisocristo chachin aya'coancantaranquëma'," itërinpoa'. Canpitanta' nisha piyapínquëma' nipiramahuë', ya'coancantërinquëma'. Ya'ipinpoa' ya'coancantërinpoa' ni'ton, a'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Iráca co manta' ina nitotopirinhüë', nani anitotërinpoa huachi. Quisocristo nohuitatëhua', ina ninarëhua'. Ma noyacha Tata Yosëso' yonquirinpoa paya, tënëhua'.

28 Napoaton Quisocristo nanamën a'chinárai. Ya'ipi piyapi pënënárai. Noya yonquia-toi, a'chintarai Quisocristo imacaiso marë'. Ina imapatama', noya noya cancantarama'.

²⁹ Ina marë' pa'sápato, a'chináruhuë. Quisocristo chachin catahuarinco. Achinican-caninco ni'ton, chiníquën cancantato a'chináruhuë.

2

¹ Na'con iyaro'sa' yonquiranquëma'. Naotisiaquë ya'huëpisopitanta' yonquirahuë. Na'aquëma' inatohua' ya'huëramasopita co nohuitaponquëmarahuë', na'con yonquiranquëma'. Co pi'pisha tëranta' nohuantëruhuë' nisha cancantacamaso'. Napoaton ninshitaranquëma'.

² Ya'ipinquëma' yonquiatënguëma', Yosë nontáruhuë. “Catahuaquë' Siniro chiníquën cananchina'. Noya ninosoro'ina'. Ina quëran a'na huëntoínchin pochin nisapi. Ma noyacha quëmaso' yonquirancoi paya. Catahuaquë' quëma nanamën noya yonqui'ina'. Quisocristo chachin nohuichina'. Iracaso' co piyapi'sari nohuitopirinahuë'. Iporaso nipirinhüë' anohuitërancoi. Ina nohuitatoi, tëhuëenchachin noya cancantarai,” itëruhuë, Yosë nontato.

³ Quisocristo ya'ipi nitotërin. No'tëquën yonquirin. Inasáchin catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso'. Ina na'con yonquihuatëhua', noya noya nitotarihua'. Na'a piyapi'sa' co nitotopirinahuë', Yosë anitotërinpoa' Quisocristo pochin yonquicaso marë'.

⁴ A'naquënso nipirinhüë' nisha a'chinpi. Ama Quisocristoíchin yonquicamaso marëhuë' noyásha nontarinënguëma'. Ni'cona nonpintoichinënguëma'.

⁵ Co canpitataquë ya'huaporahuë', nosoroatënguëma', nani tahuëri yonquiranquëma'. Noya nini'toma', ya'huarama'. Co nisha nisha yonquiramahuë'. Ya'ipi cancanëma quëran Quisocristo natërama'. Ina marë' nóya cancantëruhuë.

Quisocristo nicha'ërinpoaso'

⁶ Ya'nan imapoma', Quisocristo anoyacancantërinquëma'. Inasáchin hua'anëntërinquëma'. Iporahuanta' inasáchin natëtoma', imamiatoco'.

⁷ Ni'co'. Ma'sha sha'patëra, itën acopo' no'paquë pa'pachina, noya huanirin. Inapochachin canpitanta' Quisocristo noya chinpitoco'. Inasáchin yonquico' achinican-cainquëma'. Nani iyasha no'tëquën a'chintërinquëma' ni'ton, ya'ipi cancanëma quëran Quisocristo natëco'. “Yosë na'con nosororinpoa',” ta'toma', nani tahuëri “Yosparinquën Siniro,” itoco'.

⁸ A'naquënso nipirinhüë' nisha a'chinpi. Ni'cona oshaquëran anishacancantochinquëma'. Nonpin nanan inahuara yonquipiso' a'chinapi. Piyapi'sa' yonquipisoráchin imasapi. Quisocristo a'chininso' co imapihuë'. Nisha nisha isoro'paquë chiníquën nanantopisopita yonquiatona', nisha pënëntapi. Yaocoirinënguëma'. Canpitaso nipirinhüë' ama inapita natëcosohuë'.

⁹ Quisocristoíchin natëcaso' ya'huërin. Piyapi chachin niponahuë', Yosë chachin ninin anta'. Co manta' pahuantërinhuë' Yosë pochin nicacaso'.

¹⁰ Canpoanta' ina imapatëhua', co manta' pahuantarinpoahuë' noya noya cancantacaso marë'. Yosë chachin nohuitarëhua'. Hua'ano'sa', anquëniro'sa', sopairo'sa', inapita chiníquën nanantopirinahuë', Quisocristoso' chini chiníquën nanantërin. Co ina nohuantohuachinhüë', co manta' nanitapihuë' nicacaiso'.

¹¹ Iráca Yosë chinotopisopita marca niacotopi. Iporaso nipirinhüë' Quisocristo imapatëhua', nisha acotërinpoa'. Co nonënpoaquë acotërinpoahuë'. Cancanënpoa' anoyatërinpoa'. Co noyahuë' yonquirëhuasopita inquitatonpoa', anoyacancantërinpoa' ni'ton, nóya cancantarihua'.

¹² Aporihuanpatëhua', Quisocristo pochin ninëhua'. Chimpachina, pa'pitopirinahuë'. Yosë nohuanton, nanopiantarin. Inapochachin canpoanta' co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantarihua'. Ina quëran Quisocristo nanopiantarinso pochin ninëhua'. “Yosë ya'ipiya nanitaparín,” topatëhua', catahuarinpoa' ina pochin nicacaso'.

¹³ Iráca canpitaso' oshahuanatoma', chimipi pochin ninama'. Co noyahuë' nicasoráchin yonquirama'. Co Yosë piyapinënpita ninamahuë'. Iporaso nipirinhüë' Quisocriso imarama' ni'ton, anoyacancantërinquëma'. Oshanëma' inquitatënquëma', nãpiantarinso pochin ni'ninquëma'.

¹⁴ Iráca Moisësë pënëntërin nani ma'sha natëcaso marë'. Co inquënpoa tëranta' nani taparëhuahuë' ya'ipi natëcaso' ni'ton, oshahuanëhua'. Ina marë' ana'intinpoaso nipirinhüë', Quisocriso corosëquë chiminaton, nicha'ërinpoa' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'.

¹⁵ Quisocrisoso' chini chiníquën nanantërin. Corosëquë chiminaton, ya'ipi sopai hua'ano'sa', sopairo'sa', inapita a'ninquëchin minsërahuaton, atapanin. Co huachi inapita nanitapihuë' sha'huirapiinpoaso'.

Inápaquë ya'huërsopita yonquicaso' ya'huërin

¹⁶ Napoaton nisha pënënpachinënuëma', ama natëcosohuë'. “Nani ma'sha ca'patëhua', o'opatëhua', oshahuanarëhua',” topi a'naquën. Nani sahuato tahuëri chinotopi. Nani yoquia'huaraiquë chinotopi. Nisha nisha niyontopiso tahuëri'sa' na'huëpi. “Co quiya pochin nipatamahuë', co no'tëquën imaramahuë',” itarinënuëma'. Nipirinhüë', ama inapitaso' natëcosohuë'.

¹⁷ Iráca Yosë ina pochin pënënin. Quisocriso o'maquë huarë' napopirinhüë'. Iporaso' nani o'marin ni'ton, co huachi inapita nohuantëréhuahuë'. Quisocrisoíchin natëcaso' ya'huërin.

¹⁸ Nisha a'china'piro'saso nipirinhüë' taponá: “Quiyaso' anquëniro'sa' chinotërai. Hua'narëso pochin quënanai. Co canpitaso' quiya pochin nipatamahuë', co noya cancantaramahuë',” itohuachinënuëma', ama pi'pisha tëranta' natëtocosohuë'. Inapitaso' nonpinatona', “Nani ma'sha Yosë anitotërincoi ni'ton, noya noyacoí,” topirinhüë', inahuara yonquinëna quëran napopi.

¹⁹ Inapitaso' co tēhuëncachin Quisocriso imapihuë'. Inasáchin motënpoa' pochin nicaton, hua'anëntarinpoa'. Ni'co'. Nonënpoa' nisha nisha ya'huëtërin. Motënpoari ya'ipi camairin noya sacatacaiso marë'. Inapochachin imarëhuasopitanta' Quisocrisoíchin noya camairinpoa'. Achinirinhüë' so'sorëso pochin nicacaso marë'. Ina pochin nicaso' Yosë nohuantërin.

²⁰⁻²¹ Iráca Quisocriso chiminin. Canpitanta' ina imapatama', inarë'quëma' chiminamaso pochin ninama' ni'ton, co huachi a'napita pochin nisha nisha chiníquën nanantopisopita imaramahuë'. Inapitaso' inahuara yonquinëna quëran nisha a'chinpi. “Nani ma'sha natëhuatoí, cha'ësarai,” ta'tona', “Ama ina ca'cosohuë. Ama pi'nicosohuë'. Ama sē'huayátëracosohuë',” itarinënuëma'. ¿Ma'marëta' ipora huanta' ina natëcamaso' yonquirama'? tēnahuë yonquiato.

²² Co ina pochin Yosë pënëninpoahuë'. Cosharo', ma'sha, inapitaso' co ya'huëmiatërinhuë'. A'na tahuëri ta'huantarin ni'ton, co inapitaso' aquëtë' Yosë yonquirinhüë'. Piyapi'sa' inahuara yonquinëna quëran ina pochin nipënëpi.

²³ Ina pochin nipënënpachina', yonquínahuan pochin ya'nopirinhüë'. “Ma'sha a'porahuatoí, parisitërai. Parisitopiraihuë', ahuantërai. Ina marë' Yosë noya noya ni'nincoi,” topirinhüë', co no'tëquën yonquipihuë'. Ina pochin nipirinhüënta', co pi'pian tëranta' nanitapihuë' co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso'.

3

¹ Quisocriso chiminpachina, Yosëri ananpitaantarin. Canpitanta' imarama' ni'ton, anoyacancantërinquëma' noya noya yonquicamaso marë'. Napoaton Quisocriso yonquirinso chachin nohuantoco'. Nani tahuëri yonquiráco' ina pochin cancantacamaso marë'. Inaso' inápaquë ya'huërarin. Yosë inchinan quëran huënsëaton, ina pochachin chini chiníquën nanantarin.

² Ama ma'sharáchin yonquicosohuë'. Yosë'pa' ya'huërsopita yonquiráco'.

³ Ni'co'. Chimipiso' co huachi isoro'pa' yonquirinhuë'. Inapochachin canpitanta' Quisocristorë'quëma' chiminamaso pochin cancantatoma', co ma'sharáchin yonquiamahuë'. A'na tahuëri huachi Quisocristorë'quënpoa' Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'.

⁴ Quisocristo chachin ya'coancantërinpoa' Yosë yonquicaso marë'. A'na tahuëri o'mantahuachin, noya noya ya'noarin. Naporo' inarë'quënpoa' ya'huërarihua' ni'ton, canpoanta' noya noya acoarinpoa'.

Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', noyápiachin cancantahua'

⁵ Napoaton pi'pian tëranta' co noyahuë' yonquihuatama', a'naroáchin naniantoco'. Ama monshihuancosohuë'. Ama taparo' yonquicosohuë'. Ama a'na sanapi së'huacamaso' yonquicosohuë'. Ama a'na quëmapi sa'in noyapacosohuë'. Ama nani ma'sha nohuantapatocosohuë'. A'naquënso' ma'sha na'con nohuantatona', mamanshi moshapiso pochin niconpi.

⁶ Ina pochin nipisopita co natëpihuë'. Ina marë' Yosëri chiníquën ana'intarin.

⁷ Iráca canpitanta' co noyahuë' cancantatoma', co noyahuë' ninama'.

⁸ Iporaso nipirinhüë' isopitanta' co noyahuë' cancantatoma' naporamasopita a'poco'. Ama no'huitocosohuë'. Ama no'huito canainquëmasohuë'. Ama piyapi naponin yonquirapicosohuë'. Ama yanpitocosohuë'. Ama taparo' noncosohuë'.

⁹ Ama ninonpintocosohuë'. Co noyahuë' yonquiramasopita nani a'porama' ni'ton, co ina yonquicaso' ya'huërinhuë'. Mocarinsó' të'yatërëso pochin iráca naporamasopita a'poatoma', naniantomiatoco'.

¹⁰ Nasha a'morëso pochin nasha cancan manama'. Yosë nininpoa' ni'ton, nani tahuëriya catahuarinquëma' ina pochin cancantacamaso marë'. Ina quëran noya noya ina nohuitarama'. Ina marë' nasha cancan quëtërinquëma'.

¹¹ Quisocristo imapatëhua', napopináchin Yosë ni'ninpoa'. A'naquën cotioro'sa', a'naquënso nipirinhüë' cricoro'sa'. A'naquën marca niacotopiso', a'naquënso nipirinhüë' co niacotopihuë'. A'naquën nisha piyapi'sa', a'naquënta' quëmaro'sa'. A'naquën patron piyapinëpita, a'naquënso nipirinhüë' inahuara marë' sacatopi. Nisha nisha nicarihuarahüë', napopináchin Yosë ni'ninpoa'. Quisocristoíchin yonquicaso' ya'huërin. Ina imapatëhua', ya'ipinpoa' ya'coancantërinpoa'. Co manta' pahuantarinpoahuë' noya cancantacaso marë'.

¹² Yosë nosoroatonpoa', huayoninpoa' noya nicacaso marë'. Napoaton ya'ipi piyapi'sa' nosoroatoma', noya nontoco'. Nasha a'morëso pochin noyápiachin cancantoco'. Ama nocantocosohuë'. Nani tahuëriya yonquico' a'napita catahuacaso marë'. Sano nicatoma', noya nontoco'. Ma'sha onpoapomarahüë', ahuantoco'.

¹³ Ama yai'huërëtosohuë'. A'napita no'huihuachinquëma', nanan anoyatoco'. Ma'sha onpotopirinquëmaonta', naniantoco'. Siniro oshanëma' nani inquitërinquëma'. Ina nonanatoma', canpitanta' nanan anoyatoco'.

¹⁴ Nóya ninosoroco'. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Noya ninosorohuatëhua', noya noya nisarëhua'. Inapohuatëhua', tëhuënhachin nóya cancantarihua'.

¹⁵ Quisocristoíchin asanocancaninpoa'. Ina yonquihuatëhua', noya ninicatëhua', ya'huarëhua'. Ina marë' a'na huënton pochin Yosë acorinpoa'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi pa'yanarihuahuë'. Napoaton inasáchin yonquico' asanocancainquëma'. Nani tahuëri: "Yosparinquën Siniro," itoco'.

¹⁶ Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquiráco'. Na'con ina yonquico'. Noya nitotatoma', nia'chintoco', nipënëncó'. Yosë cantanën nisha nisha nininsopita cantaco'. Sarmo quirica nontatoma', inanta' cantaco'. Canpitaora yonquinëma quëraonta' ocoirahuatoma', cantaco': "Ma noyanquëncha Tata ni'ton, catahuarancoi paya," itatoma', cancanëma quëran huarë' cantaco'.

17 Ma'sona tēranta' yanipatama', Siniro Quisoso yonquiatoma', nico'. Ina yonquiatoma', noya nonco'. Quisoso catahuarinquēma' ni'ton, "Yosparinquēn," Tata Yosē itoco'.

Sa'ahuano'sa', so'yahuano'sa', inapita pēnēnso'

18 Canpitaso' imoyaro'sa', so'yama' natēco'. Siniro Quisocristo imarama' ni'ton, natēcaso' ya'huērin.

19 Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' nosoroco'. Ama no'huicosohuē'. Sanoanan quēran nontoco'.

20 Hua'huaro'santa' pa'pina' natēina'. A'shinanta' natēina'. Ya'ipi pēnēnpišo' natēina'. Inapohuachina, Siniro noya ni'sarin.

21 Canpitanta' iyaro'sa', hui'nama' sanoanan quēran pēnēnco'. Apira apira no'huihuatama', co huachi nohuantapihuē' natēcaiso'. "Natēpirahuē', no'huiárinco," ta'tona', co huachi natērapihuē'.

22 Patron marē' sacatohuatama', noya natēco'. Ama nonpintocosohuē'. Co ni'pirinquēmaonta', noya sacatoco'. Co patronachin yonquicaso' ya'huērinhuē'. Siniro noya ni'sarinquēma'. Ina yonquiatoma', ya'ipi cancanēma quēran natēco'.

23 Ma'sona tēranta' nipatama', noya nico'. Co piyapi marēáchin sacatēramahuē'. Yosē imarama' ni'ton, ina marē' sacataramaso pochin cancantatoma', nóya sacatoco'.

24 Inaso' no'tēquēn acanaarinpoa'. Inápaquē noya noya acoarinpoa'. Quisocristo tēhuēnchinso' hua'anētērinpoa'. Napoaton noya natēco'.

25 Yosēso' ya'ipinpoa' napopináchin ni'ninpoa'. Noya nipatēhua', acanaarinpoa'. Co'so' noya nipatēhuahuē', ana'intarinpoa'.

4

1 A'naquēma' patronquēma' ninamaso'. Piyapinēmapita nosoroatoma', no'tēquēn pahuērēco'. Ama topinan quēran ana'intocosohuē'. Canpitanta' hua'anēma' ya'huētērinquēma'. Yosē inápaquē ya'huaponahuē', ya'ipinpoa' hua'anētērinpoa'.

Piquēran huarē' pēnētērinso'

2 Nani tahuēri Yosē nontoco'. Ama amiatomahuē', nontáco'. Ama topinan nontocosohuē'. Ya'ipi cancanēma quēran huarē' noya yonquiatoma', nontoco'. "Yosparinquēn Siniro," itoco'.

3 Quiya marēnta' Yosē nontoco'. Pa'sápato, Quisocristo nanamēn a'champirahuē'. Ina marē' tashinan pēiquē po'morinaco. Na'a piyapi'sa' co nanamēn nitochátērapihuē'. Inahuanta' nitochina'. Napoaton Yosē nontohuatama', quiya marēnta' nontoco' catahuaincoi a'chintohuatoira, Yosē nanamēn nohuanchina'.

4 Yosē nontoco' noya a'chinchí no'tēquēn nitotacaiso marē'. Ina pochin a'china'huaso' ya'huērin.

5 Co imarinsopitasohuē' huē'pachina', noya nontoco'. Ama tapanatomahuē', noya a'chintoco'. Onpopionta' noya nanan sha'huitoco'.

6 Noya yonquiatoma', sanoanan quēran pēnētēnco' noya natinēnquēma'. Yashin yashin nontoco'. A'naya a'naya natanpachinquēma', noyasha a'panico'. Ina pochin nontacaso marē' na'con yonquico'.

Nipayarinsopita napopiso'

7 Iya Tiquico a'pataranquēma'. Inaso' nóya ni'nahuē. Iyahuē pochachin nosororahuē. Noya catahuarinco. Inanta' Siniro natēton, noya nanan a'chinarin. Onpopinsona ya'huērahuēso' sha'huitarinquēma'.

8 Canpitanta' onporaisona nitotacamaso marē' a'pataranquēma'. Achinicancainquēmaso marēnta' a'pataranquēma'.

⁹ Iya Onisimonta' pa'sarin, canpitataquë ya'huërinso'. Inanta' iyahuë pochin nosororahuë. Yosë natëton, noya imarin. Inapita canconpachina', ya'ipi isëquë ya'huëraisopita ma'sona onporaiso' sha'huitarinënguëma'.

¹⁰ Aristarconta' isëquë ya'huërarin. Quisocristo imarinso marë' tashinan pëiquë po'mopi anta'. Inanta' yonquiarinquëma', saludos a'patarinquëma'. Marconta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' Pirnapi quëmopinën. Canpitataquë pa'pachin, noya nontatoma', catahuaco' ténahuë. Nani ina sha'huitëranquëma'.

¹¹ Quisoso Costo itopisonta' yonquiatënguëma', saludos a'patarinquëma'. Inapitaso' cotio piyapi'sa' niponaraihuë', Quisocristo imasapi. Ca pochin a'chinapi a'napitanta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Ina marë' nóya cancantërahuë. Inapitaso' achinicananinaco. A'napita cotioro'saso nipirinhüë' co catahuarinacohüë'.

¹² Ipapërasënta' canpitataquë ya'huërinso' saludos a'patarinquëma'. Inanta' Quisocristo natëton, noya nanan a'chinarin. Nani tahuëri canpita marë' Yosë nontárin. "Catahuaquë' Sinioro ya'ipi nohuantëranso' nitochina'. Noya nitotatona' imamiachinën," itárin.

¹³ Na'con yonquiringuëma'. Co chirorinhüë' Yosë nontacaso'. Naotisiaquë, Iraporisëquë inaquëpita ya'huëpisopitanta' yonquiaton, Yosë nontárin. Noya Yosë marë' sacatarin. Cari ni'nahuë.

¹⁴ Nocasënta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' notoro. Inanta' iyahuë pochin nosororahuë. Timasënta' inapochachin yonquiringuëma'.

¹⁵ Imapisopita Naotisiaquë ya'huëpisopitanta' saludos a'patarahuë. Ninpanta' yonquirahuë. Ina pëinënguë Quisocristo imapisopita niyontonpi. Inapitanta' saludos a'patarahuë.

¹⁶ Iso quirica nontoco' ya'ipi imapisopita nataina'. Nani nontohuatama', Naotisiaquë a'patoco' imapisopita nonchina'. Inapitanta' nisha ninshitato, a'patërahuë. Ina quiricanta' canpitari nontoco'.

¹⁷ Arquipo sha'huitoco': "Ama chirotonhuë', ya'ipi Sinioro camairinquënso' natëquë'," itoco'.

¹⁸ Ca Paonoco na'con yonquiatënguëma', saludos a'pataranquëma'. Caora imirahuë quëran isoíchin ninshitaranquëma'. Tashinan pëiquë ya'huërahuë. Ama naniantocoso-hüë'. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Tisaronicaquë ya'huëpisopita ninshitérinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. Noyanquëma' canpitanta'. Noya quiyanta' ya'huarai. Ya'ipi Yosë imaramasopita Tisaronicaquë ya'huëramaso' ninshitaranquëma'. Siripano, Timotio, inapitanta' isëquë ya'huapi. Inapitaro'coi nanan a'patarainquëma'. Canpitanta' Tata Yosë chinotatoma', Siniro Quisocristo imarama'. Inaora nohuan-ton, Yosë noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma', tënahüë.

Cancanëna quëran huarë' imapiso'

²⁻³ Nani tahuëri canpita marë' Yosë nontërai. Tata Yosë natëtoma', noya ninama'. Ninosoroatoma', na'con nicatahuarama'. "Siniro Quisocristo co onporonta' naniantar-inpoahuë'. Inasáchin ninarëhua'," ta'toma', chiníquën cancantërama'. Napoaton yonquiatëinquëma', Tata Yosë nontërai: "Ma noya Tata catahuaran ni'ton, cancanëna quëran huarë' imasarinëinquën. Ina marë' 'Yosparinquën,' itërainquën," itërai Yosë nontatoi.

⁴ Tata Yosë na'con nosororinquëma', iyaro'sa'. Nani huayoninquëma' huëntonëinquë ya'conacaso marë'. Nani ina nitotërai.

⁵ Quisocristo nanamën a'chintohuatëinquëmara, co topinan quëran a'chintërainquëmahuë'. Ispirito Santo chachin catahuarincoi a'china'huaiso'. Canpitanta' catahuarinquëma' noya natanacamaso marë'. "No'tëquën nontërinpoa'," ta'toma', ya'ipi cancanëma quëran natërama'. Ina nicatoi: "Tëhuëchachin Yosëri huëntonëinquë aya'conin," tënai. Canpitataquë ya'huapoi, noya imarai canpitanta' noya imacamaso marë'.

⁶ Ina marë' aparisitopirinacoihuë', noya cancantërai. Canpitanta' Yosë nanamën noya natanama'. Imaramaso marë' aparisitopirinëinquëmahuë', Ispirito Santo catahuarinquëma' ni'ton, nóya cancantërama'. Quiya pochin cancantatoma', chiníquën cancantërama'. Nonanpatamacoi, Quisocristo chachin nonanarama'.

⁷ Parisitapomarahüë', co a'poramahuë'. Nóya imarama' ni'ton, a'napita imapisopitanta' natantopi. "¡Ma noyacha inapitaso' imapi paya! Ina pochin Quisocristo imacaso' ya'huërin," topi. Ya'ipi Masitonia parti, Acaya parti, inaquëpita napopi.

⁸ Noya imarama' ni'ton, ya'ipi inaquë ya'huëpisopita nicatënëinquëma', yonquipi. Naporahuaton, ya'ipi ina parti nahuinin. Co quiyari sha'huitopiraihuë', ya'ipiya nitotopi.

⁹ Inapita chachin canpita naporamaso' sha'huiantapi: "Paono ni'quihuachincoira, noya a'chintërincoi. Noya natanatoi, a'naroáchin natërai. Mamanshi a'porahuatoi, Tata Yosëíchin chinotërai. Ina imarai huachi. Yosëso' nanpirárin. Inasáchin chinotacaso' ya'huërin.

¹⁰ Ina chinotatoi, hui'nin chachin ninarai. Canpoa marë' Quisocristo chiminin. Ina quëran Yosëri ananpitaantarín. A'na tahuëri inápa quëran o'mantahuachin, nicha'ësarínpoa'. Co imapisopitasohüë' nipirínhuë', Tata Yosëri no'huiton ana'intarin huachi, tënama'," topi, natantërai.

2

Paonori noya a'chintërinso'

¹ Canpitataquë ya'huapoi iyaro'sa', co topinan quëran a'chintërainquëmahuë', nitotërama'.

² Piriposëquë a'chinapiraihuë', no'huitonacoi, chiníquën aparisitërinacoi. Inapotopirinacoihuë', canpitataquë canconpatëira, co të'huaraihuë'. "Yosë catahuarincoi," ta'toi,

Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'. A'napita no'huipirinacoihuë', chiníquën cancantatoi, pënërainquëma'.

³ Co nonpin nanan a'chintërainquëmahuë'. Co nisha nisha nicacaso marë' a'chintërainquëmahuë'. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahuë'.

⁴ Yosë chachin acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. “No'tëquën a'chinapona',” ta'ton, a'parincoi. Napoaton co piyapi'sa' noya nicainacoiso marë' a'chinaihuë'. Yosë noya nicainacoiso marë' a'chinárai. Ya'ipi yonquirëhuasopita nitotërin. Ma'marësona sacatërehuasonta' nitotërin.

⁵ Co noyasha nonatoi, yanonpintërainquëmahuë'. Co canaca'huaiso marë' napotërainquëmahuë'. Yosë ni'sárincoi, no'tëquën nontërainquëma'.

⁶ Co piyapi'sa' noya nicainacoiso' yonquiatoi a'chinaihuë'.

⁷ Quisocristo a'parincoi ni'ton, chiníquën nanan quëtërincoi. Napoaponahuë', co chiníquën nontërainquëmahuë'. Co inso tëranta' hua'an pochin camairaihuë' natëinacoiso marë'. Sanoanan quëran nontërainquëma'. Sanapi hua'huinpita nosoroaton, noya nocomarinso pochin quiyarimanta' ni'nainquëma'.

⁸ Na'con nosoroatëinquëma', Yosë nanamën a'chintërainquëma'. Ina marë' parisitopiraihuë', co ina yonquiraihuë'. Ya'ipi cancanëhuëi quëran nosororainquëma' ni'ton, na'con catahuarainquëma'.

⁹ Canpitataquë ya'huasocoi, chiníquën sacatatoi, a'chintërainquëma'. Tahuërirë chachin tashirë chachin sacatërai ama topinan ma'sha ma'paca'huainquëmaso marëhuë'. Quiyaora sacatonëhuëi quëran coshatërai. Naporahuatoi, Yosë nanamën a'chintërainquëma'. Co ina naniantëramahuë', ténahuë.

¹⁰ No'tëquën Yosë natëtoi, noyasáchin ninai. Co manta' onpotërainquëmahuë'. Ya'ipi imaramasopita ni'namacoi. Yosënta' ni'nincoi.

¹¹ Ya'ipinquëma' pënërainquëma', nitotërama'. A'naya a'nayanquëma' nontërainquëma' noya imacamaso marë'. Quëmapi hui'ninpita a'chintërinso pochin a'chintërainquëma'.

¹² Achinicancanainquëma'. “Yosë imarama' ni'ton, noyasáchin nico' Yosë noya ni'inquëma',” itërainquëma'. Ina acorinquëma' hua'anëntërinquë ya'conacamaso'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' quëpantahuachinquëma', noya noya ya'huëcontarama'.

¹³ Yosë nanamën a'chintohuatëinquëmara, noya natanama'. “Co piyapi yonquirinso' a'chintërinpoahuë'. Yosë nanamën chachin a'chintërinpoa',” ténama'. Tëhuëinchachin Yosë nanamën ni'ton, ina natëhuatama', nanamën quëran anoyacancantarinquëma'. Ina marë' nani tahuëri “Yosparinquën,” itërai Yosë.

¹⁴ Iráca Cotia parti na'a piyapi'sa' Quisocristo imatona', natëpi. A'napita cotioro'sariso nipirinhüë', no'huitona' chiníquën aparisitopi. Iporaso' iyaro'sa' canpitanta' parisitërama'. Ya'huëhuano'sa' inapochachin aparisitarinëinquëma'.

¹⁵ Iráca cotioro'sari pënëntona'piro'sa' no'huitona', tëpapi. Ina quëran Sinioro Quisocristo chachin o'mahuachina, inanta' tëpaantapi. Quiyanta' aparisitonacoi, a'parinacoi. Napopiso marë' Yosëri co noyahuë' ni'nin. Tëhuëinchachin co ya'ipi piyapi'sa' nosoropihuë'.

¹⁶ Nisha piyapi'sa' cha'ëcaiso marë' yaa'chintopiraihuë', cotioro'saso' co nohuantopihuë'. “Ama a'chintocosohe',” ta'tona', no'huirinacoi. Ina marë' aquë aquëtë' oshahuanpi. Napoaton Yosëri chiníquën no'huirin. No'tëquën ana'intarin huachi.

Paonori nicapon yapaantarinso'

¹⁷ Hua'quimiáchin iyaro'sa' co ni'pirainquëmahuë', co naniantërainquëmahuë'. Yonquiátëinquëma', na'con nohuantërai nica'huainquëmaso'.

¹⁸ Canpitataquë yapa'piraihuë', ipora huanta' co nanitëraihuë'. Ca Paonoco cararo' yapa'pirahuë', Satanasë ya'copirinco ni'ton, co nanitërahuë' paca'huaso'.

¹⁹ Na'con yonquiátëinquëma', nóya cancantërai. ¿Ma'marë chachinta' ina pochin cancantërai? Imarama' ni'ton, Yosë ya'huërin'pa' canpitanta' pa'sarama', ténai. A'na tahuëri

Siniro Quisocriso o'mantararin. Naporo': "Quiyari a'chintërai ni'ton, imapi," ta'toi, noya cancantarai.

²⁰ Tëhuëenchachin noya imarama': "¡Ma noyacha Yosë catahuarinquëma paya!" ta'toi, capa cancantërai.

3

¹ Hua'qui' co ni'nainquëmahüë'. Co nanan tëranta' natantëraihuë'. Napoaton co huachi ahuantatoihuë', "Quiyaora Atinasëquë quëparichii," ta'toi,

² Timotio a'patërainquëma' nitotacaso marë'. Inanta' noya imarin. Yosëri acorin Quisocriso nanamën a'chinacaso marë'. Achinicanainquëmaso marë' a'patërainquëma'.

³ Canpitanta' parisitapiramahuë', co nohuantëraihuë' nisha nisha yonquicamaso'. Co ina marë' a'pocaso' ya'huërinhuë'. Quisocriso imapatëhuara, aparisitërinënpoa'. Yosë nohuanton, ina marë' parisitarëhua', nani nitotërama'.

⁴ Canpitataquë ya'huasocoi, sha'huitërainquëma'. "Imarëhuaso marë' aparisitarinënpoa'," itërainquëma'. Napotërainquëmaso pochachin iporaso' aparisitarinënquëma'.

⁵ Napoaton caso' co huachi ahuantatoihuë', Timotio a'patërainquëma' onpopinsona imaramaso' nitota'huaso marë'. Sopai yanonpintërinpoa' Yosë a'pocaso marë'. Minsërainquëma' naporini, topinan quëran a'chinchitëinquëmahüë'. "Co huachi noya imamaraihuë'," ta'toi, Timotio a'patërainquëma'.

⁶ Iporaso' nani huënantaton, nanan sha'huitiirincoi. "Ipora huanta' noya imasapi. Inahua capini noya ninosoroapi," itiirincoi. Na'con yonquiramacoi. Quiya pochin cancantatoma', canpitanta' yani'namacoi.

⁷ Inanta' sha'huitiirincoi. Ina natantatoi, nóya cancantërai. Ipora huanta' ma'sha onpotërinacoi. Parisitapiraihuë', noya imarama' ni'ton, noya cancantarai.

⁸ Quisocriso imamiatarama' ni'ton, co huachi sëtëraihuë'. Chiniquën cancantarai.

⁹ Capa cancantërai ni'ton, ¿onporahuatëicha noya noya: "Yosparinquën Tata Yosë," ichii? ¡Co'chi nanitëraihuë' paya!

¹⁰ Nani tahuëri tashirë chachin Yosë nontarai canpitataquë paca'huaiso marë'. Co ya'ipi Yosë nanamën nitochátëramahuë'. Pahuantarinquëma' ni'ton, ina a'chinchinquëma' noya noya imacamaso marë', tënahuë.

¹¹ Tata Yosë chachin catahuaincoi onpopionta' pa'ii. Siniro Quisosonta' catahuahuachincoi, pa'sarai nicapoinquëma'.

¹² Na'con nosororainquëma'. Inapochachin canpita capininta' ninosorocamaso' ya'huërin. "Catahuaquë' Siniro noya noya ninosoro'ina'. Ya'ipi piyapi'sa' nosoro'ina'," itërahuë, Yosë nontato.

¹³ Noya ninosorohuatama', Quisocriso achinicananarinquëma' noyasáchin nica-camaso marë'. Catahuahuachinquëma', noyápiachin cancantarama'. Ina quëran Quisocriso o'mantahuachin, Yosë noya ni'sarinquëma'. A'na tahuëri ya'ipi piyap-inënpitarë chachin o'mantararin.

4

Yosëri noya ni'ninsopita

¹ Iporaso' iyaro'sa' Siniro Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, pënëantarainquëma'. Iráca pënënainquëma' noya nicacamaso marë'. "Noya nipatama', Yosë noya ni'sarinquëma'," itërainquëma', natëramacoi. Iporaso' aquë aquëtë' natëtátoma', noyasáchin nico', tënahuë.

² Siniro Quisoso a'chintërincoiso chachin sha'huitërainquëma', natanama'.

³ Yosë nohuantërin noyasáchin nicacaso'. Ama pi'pian tëranta' monshihuancosohüë'.

⁴ Sanapi nohuantohuatama', ama monshitocosohüë'. Nitatoma', noya sa'aco'. Yosë yonquiatoma', noya ichiya'huëco'. Nani sa'apatama', inasáchin yonquicaso' ya'huërin.

⁵ A'naquën co Yosë nohuitatonahuë', ichihuë'ëcaisoachin yonquiatona', a'naroáchin mapi. Ama inapita pochin cancantocosohuë'. Tëhuënchachin nosoroatoma', maco'.

⁶ A'na quëmapi sa'in ama së'huacosohuë'. Ama ina pochin ni'toma', so'in nonpinto-cosohuë'. Së'huahuatama', Yosë no'tëquën ana'intarinquëma'. Iráca inachachin chiníquën pënënainquëma'.

⁷ Co Yosë nohuantërinhuë' oshahuanacaso'. Acorinpoa' noyasáchin nicacaso marë'.

⁸ Co quiyaora yonquinëhuëi quëran pënënainquëmahuë'. Co natëhuatamahuë', Yosë chachin co natëaramahuë'. Ina nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa' noya nicacaso marë'. Inaso' noyasáchin ninin.

⁹ Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Nani nitotërama' ni'ton, co aquëtë' sha'huita'huanquëmaso' ya'huërinhuë'. Yosë chachin cancanëmaquë anitotërinquëma' ninosorocamaso'.

¹⁰ Nani huachi imapisopita nosoroarama'. Ya'ipi Masitonia parti ya'huëpisopita aquë ya'huëpirinahuë', Quisocristo imapachinara, nosororama'. Iporaso', iyaro'sa', na'con na'con ninosoroco', tënai.

¹¹ Nani tahuëri yonquico' sano piyapi nicacamaso marë'. Ama topinan ya'huëcosohuë'. Ya'ipinquëma' noya sacatoco' ama pahuanchinquëmasohuë'. Iráca inachachin pënënainquëma'.

¹² Inapohuatama', noya ya'huarama'. Co imapisopitahuënta' noya ni'sarinëinquëma'. Napohuatama', co manta' pahuantarinquëmahuë'. Co topinan ma'patacaso' ya'huëaponhuë'.

Chimnispisopita nanpiantarinso'

¹³ Chimnispisopita ma'sona onpocaiso' a'chinchinquëma', nitotoco'. Quisoso imarëhuasopita chimnpatëhua', nanpiantarihua'. Co imapisopitasohuë' nipirinhuë', quëmopinënpita chimnpachinara, sëtopi. "Co onporonta' quënantarihua'huë'," ta'tona' sëtápi. Ama inapita pochin sëtacaso marëhuë' canpitaso' a'chinchinquëma'.

¹⁴ Quisososo' chimnaponahuë', nanpiantarinso' nitotërehua'. Inapochachin imapisopita chimnpachina', Yosëri ananpitaantarín. Quisoso isoro'paquë o'mantahuachin, ananpitaantarín.

¹⁵ O'mantahuachin, co nanpirëhuasopitaráchin pantarihua'huë'. Chimnispisopita'ton nanpiantarapi. Siniro Quisoso sha'huitërinpoaso chachin sha'huichinquëma'.

¹⁶ Chiníquën nanantaton, o'mantararin. Anquëni hua'aonta' chiníquën sha'huirarin. Yosë nohuanton, tronpita pihuirarin. Naporo' Quisocristo imatona' chimnispisopita'ton nanpiantarapi.

¹⁷ Ina quëran a'naroáchin nanpirëhuasopitarë'quënpoa' chitoro' ya'huërinquë quëpantarínpoa'. Inaquë Siniro nacapiarihua'. Inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'.

¹⁸ Inapita yonquiatoma', nisha'huitoco' noya cancantacaso marë'. Ama sëtacaso marëhuë' ina pochin niachinicancanco'.

5

¹ Onporosona o'mantacaso' tahuëri nanicaso', co ina iyaro'sa' a'chintaranquëmahuë'.

² Iráca sha'huitërinpoaso' nani nitotërama'. Co nitotasoihuë', o'mantararin. Ni'co' iyaro'sa'. Yono tashi' co nitotasëhuahuë', ihuatona'pi pëinënpoaquë ya'conin. Inapochachin a'nanaya Quisocristo o'mantararin.

³ Co imapisopitasohuë' o'mantacaso' tahuëri co yonquipihuë'. "Noya ya'huarëhua', co manta' onporarihua'huë'," topirinahuë'. A'nanaya chiníquën ana'intacaso' naniarin, co cha'ësapihuë'. Sanapi yahuaihuachina, onporosona iquitacaso' co nitotërinhuë'. A'nanaya iquitërin. Inapochachin a'nanaya Yosëri ana'intarin.

⁴ Canpitaso nipirinhuë', co tashi pochin cancantëramahuë'. O'mantacaso' tahuëri nanihuachin, co pa'yanaramahuë'. Ihuatona'pi a'nanaya huë'pachina, apa'yaninpo'.

Inapochachin Quisocristoso' a'nanaya o'mahuachin, na'a piyapi'sa' pa'yanapona'. Canpitaso nipirinhue' ina tahuëri ninaarama'. Nanihuachin, co pa'yanaramahuë'.

⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, tahuëri pochin cancantatoma', nitotarama'. Ya'ipinpoa' imarëhuasopita co tashi pochin cancantërehuahuë'.

⁶ Napoaton o'mantacaso' tahuëri yonquiatëhua', noya ninahua'. A'naquënso' huë'ërëso pochin cancantatona', co ina tahuëri yonquipihuë'. Canpoaso nipirinhue' no'tëquën yonquiatëhua', sano cancantahua'.

⁷ Yahuë'ëpachinara, tashi' huë'ëpi. Yano'pihuachinaranta', tashi' no'pipi.

⁸ Canpoaso nipirinhue' tahuëri pochin cancantacaso' ya'huërin. Napoaton noya yonquiatëhua', Yosë imamiatahua'. Ni'co' iyaro'sa'. Inimicoro'sa' huë'pachinara, sontaro'sa' co topinan pa'pihuë'. Coton hua'na quëran nininso' a'mopi. Casconta' hua'na quëran nininso' yancopi ama inimicori ohanacaso marëhuë'. Noya nitapahuachinara, co inimicori minsërinhuë'. Hua'na a'mopiso pochin canpoanta' Yosë natëahua' catahuainpoa'. Ina natëtëhua', noya ninosoroa'ahua'. “Yosë a'pairinpoa'. O'mahuachin, noyá nicha'ësarinpoa',” ta'tëhua' noya ninahua'.

⁹ Co ana'intinpoaso marë' Yosë acorinpoahuë'. Siniro Quisocristo imarëhua' ni'ton, nicha'ësarinpoa'. Ina nohuanton cha'ësarëhua'.

¹⁰ Canpoa marë' inaso' chiminin. A'naquënpoa' nanpiarëhua', a'naquënpoa' chiminarihuarahue', o'mantahuachin, ya'ipi imarëhuasopita quëpantarinpoa'. Inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'.

¹¹ Napoaton nani tahuëri nicatahuaco' chiniquën cancantacamaso marë'. O'mantacaso' tahuëri yonquiatoma', na'con ninontoco' noya noya imacamaso marë'. Nani noya nicatahuarama'. Aquëtë chachin niachinincanco'.

Piquëran huarë' pënëninso'

¹² Ansiano'sa' iyaro'sa' noya ni'co', ténahuë. Siniro nohuanton, ansiano ya'conpi pënëninquëmaso marë'. Co chirotonahuë', a'chintarinëinquëma'. Pëshonpatama', otërarinëinquëma' ni'ton, noya ni'co'.

¹³ Na'con catahuarinëinquëma' noya noya Yosë imacamaso marë'. Napoaton nosoroatoma', noya yonquirapico'. Ya'ipinquëma' noya nini'toma', ya'huëco'.

¹⁴ Canpita capini iyaro'sa' nipënëncó'. A'naquën co yasacatopihuë'. Inapita pënëncó' ama chiroinasohuë'. A'naquën ma'sha onpohuachinara, Yosë yananiantopi. Inapitanta' noya nontoco' chiniquën cancanchina'. A'naquëonta' cancanëna quëran co chinipihuë'. Catahuaco' ama Yosë nanianchinasohuë'. Inapohuatama', ama insonta' no'huicosohuë'. Sanoanan quëran pënëncó'.

¹⁵ A'napita ma'sha onpotohuachinëinquëma', ama yai'huërëtosohuë'. Nani tahuëri noya nontoco'. No'huipirinëinquëmaonta', nosoroatoma', catahuaco'. Canpita capini ninosoroatoma', a'napita piyapi'santa' catahuaco'.

¹⁶ Ama sëtocosohuë'. Yosë yonquiatoma', nani tahuëri noya cancantoco'.

¹⁷ Apira apira Yosë nontoco'. Ama a'na tahuëri tëranta' pahuancosohuë'.

¹⁸ Ma'sha onpotopirinëinquëmahuë', ama sëtocosohuë'. Nani tahuëri “Yosparinquën Siniro,” itoco'. Ma'sha onpoapomarahuënta', noya cancantoco'. “Inanta' Siniro noya,” itoco'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, ina pochin cancantacaso' Yosë nohuantërin.

¹⁹ Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Cancanëmaquë nontohuachinquëma', a'naroáchin natëco'. Ni'co'. Pën noya orotohuachina, noya napëntëre'. Inapochachin Ispirito Santo yacatahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Ama pën atacopitëre'so pochin nitocosohuë'.

²⁰ “Yosë anitotërinco'so sha'huichinquëma,” itohuachinëinquëma', noya natanco'.

²¹ Napoaponahuë', ni'cona nonpintochinëinquëma'. A'naquën “No'tëquën a'chintaranquëma',” itohuachinëinquëma', ama a'naroáchin natëtocosohuë'. Ya'ipi

napopiso' Yosë quiricanën quëran tantiaco'. “Inaora yonquinën quëran a'chinamara,” ta'toma', tantiaco'. Yosë nanamënsáchin natëcaso' ya'huërin.

²² Ya'ipi aoshahuaninquëmasopita a'poco'.

²³ Yosëichin asanocancaninpoa'. Canpita marë' ina nontarahuë noyásha anoyacancanquinquëma'. “Catahuaquë' Siniro, ya'ipi cancanëna quëran noyápiachin yonqui'ina'. Naporahuaton, ya'ipi yonquinëna quëran noya nininsopitaráchin nohuanchina'. Quëma nohuanton, ya'ipi nonëna quëran huarë noyasáchin niina',” itërahuë. Ina quëran Siniro Quisocristo o'mantahuachin, nóya ni'sarinquëma'.

²⁴ Yosë nani nontërinpoa' imacaso marë'. Huëntonënuë chachin aya'coninpoa'. No'tëquën sha'huitërinpoa'. Co onporonta' nonpintarinpoahuë' ni'ton, noya catahuar-inpoa'.

²⁵ Quiya marënta' iyaro'sa' Yosë nontoco'.

²⁶ Imaramasopita capini noya ninosoroatoma', nisë'quëco'.

²⁷ Niyontonpatama', iso quirica nontoco' imapisopita nataina'. Siniro nanan quëtërinco ni'ton, nontoco' ya'ipiya nataina', ténahuë.

²⁸ Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo nosoroatënuëma', catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Tisaronicaquë ya'huëpisopita ninshitaantarinsó'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'pataantarinsó'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. Noyanquëma' canpitanta'. Noya quiyanta' ya'huarai. Ya'ipi Yosë imaramasopita Tisaronicaquë ya'huëramaso' ninshitaantaranguëma'. Siripano, Timotio, inapitanta' isëquë ya'huapi. Inapitaro'coi nanan a'patarainquëma'. Tata Yosë natëtoma', Siniro Quisocristo imarama'. Huëntonënguë chachin aya'coninpoa' ni'ton, "Tata" itërëhua'.

² Inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma', ténahuë.

Oshahuano'sa' ana'intarinsó'

³ Iporaso' iyaro'sa' noya noya imasarama'. Cancanëma quëran huarë' ina natërama'. Na'con na'con ninosororama' ni'ton, nani tahuëri "Yosparinquën," itërai Yosë. Ina na'con catahuarinquëma' ni'ton, ina pochin nontacaso' ya'huërin. Ina Yosë nohuantërin.

⁴ Ya'ipi parti Yosë imapisopita sha'huitërai. "Tisaronicaquë ya'huëpisopita noya imasapi. Imapiso marë' na'con aparisitopirinahuë': 'Yosë co naniantarinpoahuë', ta'tona', ahuantapi. Co yaa'popihuë'. Ma'sha onpoaponaraihuënta', chiníquën cancantapi," itërai. Noya natërama' ni'ton, noya cancantërai.

⁵ Imaramaso marë' parisitapomarahuë', noya ahuantërama' ni'ton: "Tëhuëenchachin Yosë catahuarinquëma'," ténai. Inaso' no'tëquën yonquirin. Yosë nohuanton, ipora parisitarama' noya noya cancantacaso marë'. Ina quëran noya ni'sarinquëma'. A'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinquëma'.

⁶ Iporaso' a'napita no'huirinënguëma'. Aparisitapirinënguëmahuë', a'na tahuëri Yosëri no'tëquën ana'intarin. Co naniantarinhüë'. "Oshahuano'sa' ana'intacaso' ya'huërin," ténin.

⁷ Quisocristo o'mantahuachin, co huachi parisitaramahuë'. Noya ya'huarama'. Quiyanta' ipora aparisitapirinacoihuë', naporó' ya'ipi imarëhuasopita nóya cancantarihua'. Siniro Quisocristo chachin inápa quëran o'mantararin. Pën huënaratërinso huáncana ya'noarin. Anquëniro'santa' chiníquën nanantatona', o'mantararin. Inapitarë chachin o'mantararin.

⁸ O'mantarahuatón, co Yosë nohuitopisopitahuë' ana'intarin. Co Siniro Quisoso nanamën natëpihuë' ni'ton, chiníquën ana'intarin.

⁹ No'tëquën ana'intaton, parisitopiquë a'pararin. Aquë a'pahuachin, chiníquën parisitomiatapi, co cha'ësapihuë'. Inatohua' paatona', co onporonta' Quisocristo nohuitapihuë'. Inaso' chini chiníquën nanantaton, noyasáchin niponahuë', inapitaso' co onporonta' nirayarapihuë'.

¹⁰ O'mantahuachin, imarëhuasopitaso' quënanarihua'. "Ma noyacha Quisocristoso paya. Anoyacancantërinpoa'. Inasáchin ya'ipiya chinochina'," tosarëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita napoarëhua'. A'chintohuatëinquëmara, canpitanta' natërama' ni'ton, noya ni'sarama'.

¹¹ Napoaton nani tahuëri canpita marë' Yosë nontërai: "Quëma nohuanton Siniro imarinënguën. Napoaton, catahuaquë' noyasáchin niina'. Noya noya yaimarinënguën ni'ton, catahuaquë' noyápiachin cancanchina'. Quiyaora co nanitëraihuë'. Quëmasáchin Siniro ananitaparancoi. Catahuaquë' ya'ipi cancänëna quëran natëinënguën," itërahuë, Yosë nontato. Noya nipatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

¹² Ina quëran a'napitanta' nicatëinënguëma': "Ma noyacha Siniro Quisoso ni'ton, ina imatona', noya nisapi paya," tosapí. Canpitanta' ina nohuitërama' ni'ton, noya

noya cancantarama'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatënquëma', catahuarinquëma' ina pochin cancantacamaso marë'. Siniro Quisocristonta' catahuarinquëma'.

2

Yosë inimiconën ya'nocaso' ya'huërinso'

¹ Apira iyaro'sa' o'mantacaso' tahuëri pi'pian a'chinchinquëma'. Siniro Quisocristo o'mantahuachin, nacapirahuatëhua', pantarihua'.

² A'naquënso nipirinhüë' co no'tëquën nitotopihüë'. “O'mantacaso' tahuëri nani nanirin,” itohuachinquëma', ama pa'yancosohüë'. Ama nisha nisha yonquicosohüë'. A'naquën tapon: “Cari ninorahuë. O'mantacaso' tahuëri nani nanirin,” itohuachinquëma', ama natëcosohüë'. A'nanta' tapon: “Nanirin mini. Paono chachin naponinshitërincoi,” itopirinënquëmahuë', ama ina natëcosohüë'.

³ Ni'cona nonpintochinënquëma'. Co'huara Quisocristo o'mayätërasohüë', notohuaro' piyapi'sa' Yosë a'poapi. Co pi'pian tëranta' yanatërapihüë'. Naporo' a'na quëmapi ya'huapon. Ya'ipi piyapi'sa' nonpintarin ama Yosë imacaiso marëhuë'. Pa'pi co noyahuë' nizarin. Sopari noyá ya'coancantërin ni'ton, chiníquën ana'intacaso' ya'huërin. Ayaro' tahuëri Yosëri ana'intaton, parisitopiquë a'pararin.

⁴ Inaso' Yosë inimicotërin. “Ama Yosë chinotocosohüë'. Ama manta' moshacosohüë'. Casáchin natëco. Yosë ya'huëretarahuë,” tosarín. Yosë chinotopiso pëiquë chachin huënsëapon piyapi'sari chinotacaiso marë'. Pa'pi co noyahuë' nizarin. Chiníquën nanantaton, ya'ipi piyapi'sa' yacamaiapon.

⁵ Canpitataquë ya'huapo, nani sha'huitëranquëma'. ¿Ina naniantarama' ti?

⁶ Tahuëri nanihuachin, ina quëmapi huë'sarin. Yosë inimiconën inaso'. Yosë nohuanton, macarisona ya'copiarin ni'ton, co iporaso' huë'shatërarinhüë'. Ina nitotërama'.

⁷ Co Yosë inimiconën ya'noyatëraponahuë', ipora chachin co incari tëranta' nitotopirinahuë', nani sacatapi Yosë inimiconën hua'anëntacaso marë'. A'na tahuëriso nipirinhüë', Yosë nohuanton, ya'copirinsó' capa nipachin, Yosë inimiconën ya'norarin.

⁸ Ya'nohuachin, piyapi'sa' aquë aquëtë' co noyahuë' cancantapi. Inari camaihuachin, notohuaro' piyapi'sari natëapi. Ayaro' tahuëriso nipirinhüë', Siniro Quisosori ana'intarin. Huënaráchin huënaráchin o'mantahuachin, minsëarin. Topinan noncharapirinhüë', ata'huantarin. Co huachi nanitarinhüë' piyapi'sa' nonpintacaso'.

⁹ Nipirinhüë', co'huara ina o'mayätërasohüë', notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin. Satanasëri catahuarin ni'ton, nani ma'sha nanitapaarin nicacaso'. Piyapi inaora co nanitërinhuë' ina pochin nicacaso'. Nonpintaton, nani ma'sha sacai' nininso' a'notohuachina, natërapí. Ni'pachina', pa'yanapi.

¹⁰ Co noyahuë' nicon, na'a piyapi'sa' nonpintarin. Co no'tën nanan nohuantopihüë' ni'ton, Yosë inimiconën natëapi, parisitopiquë pa'sapi huachi. Yosë nanamën nohuantopi naporini, cha'ëitonahuë'.

¹¹ Napoaton, Yosëri tananpitarin nonpin nanan natëcaiso marë'. Sopai nohuanton, natëapi.

¹² Co no'tëquën yonquiatonahuë', co noyahuë' nicacaiso' pa'yatapi. Ina pochin cancantopi ni'ton, Yosëri ana'intarin.

Yosëri huayonin nicha'ëcaso marë'

¹³ Canpitato nipirinhüë' iyaro'sa', imarama'. Siniro nosororinguëma'. Iráca quëran huarë' Yosë huayoninguëma' huëntonënquë ya'conacamaso marë'. No'tën nanan natëhuatama', Ispirito Santo anoyacancantërinquëma' Yosë nohuantërinso chachin nicacamaso marë'. Ina yonquiatoi, Yosë nontërai: “Ma noya Siniro inapitasto' nicha'ëran ni'ton, ‘Yosparinquën,’ ” itërai, Yosë nontatoti.

¹⁴ Yosë nanamën a'chintohuatëinquëmara, canpitanta' imarama'. Yosë acorinquëma' Siniro Quisocriso pochin nicacamaso'. A'na tahuëri o'mantahuachin, ina pochin ya'noarama'.

¹⁵ Napoaton iyaro'sa', chiniquën cancantatoma', ya'ipi cancanëma quëran imaco'. Canpitataquë ya'huasocoi, no'tëquën a'chintërainquëma'. Ina quëran quirica a'patëranquëma' na'con na'con nitotacamaso marë'. No'tën nanansáchin imamiatoco'.

¹⁶ Siniro Quisocriso catahuainquëma' chiniquën cancantacamaso marë'. Inaora nohuanton, Tata Yosënta' nosoroatonpoa', achinicancomiatërinpoa'. A'na tahuëri ya'huërinquë chachin quëpantaripoa'. Sha'huitërinpoa' ni'ton, ina ninarëhua'.

¹⁷ Ina yonquiatoi, canpita marë' Yosë nontarai. "Nani tahuëriya Siniro catahuaquë', chiniquën cancanchina'. Achinicancanquë' noyasáchin niina'. Catahuaquë' noyásha noina'," itërai.

3

Yosë nontacaso' ya'huërinso'

¹ Iporaso' iyaro'sa', quiya marënta' Yosë nontoco' nanamën noya a'china'huaiso marë'. Ya'ipi parti nahuinacaso ya'huërin. Canpitaso' natanatomacoí, noya imarama'. A'napitanta' a'chintohuatoi, noya nohuanchina'. Canpita pochachin noya imaina'. Ina marë' Yosë nontoco'.

² A'naquënso nipirihuë' co yaimapihuë'. Pa'pi co noyahuë' cancantopi. No'huitonacoí, yaahuërinacoí ama a'china'huaiso marëhuë'. Yosë nontoco' inapita quëran nicha'ëincoi.

³ Tata Yosëso nipirihuë' co onporonta' naniantërinpoahuë'. Achinicancaninpoa'. Sopai yaminsëpirinpoahuë', ina ni'sarinpoa'. Catahuarinpoa' sopai minsëcaso'.

⁴ Pënënpatëinquëmara, noya natëramacoí. Co a'poatomahuë', imamiatarama'. Yosë catahuarinquëma' ni'ton, noya imasarama', tënahué'.

⁵ Yosë catahuainquëma' ina nosororinpoaso' na'con yonquicamaso marë'. Parisitopiramahuë', achinicancainquëma' Quisocriso pochin ahuantacamaso marë'.

Sacatacasonta' ya'huërinso'

⁶ Siniro Quisocriso nanan quëtërincoi ni'ton, no'tëquën iyaro'sa' pënëninquëma'. A'naquëmaso' imapomarahué', co sacatatomahuë', nisha nisha yonquirama'. Yosë nanamën no'tëquën a'chintopirainquëmahuë', co natëramacoíhuë'. Insosona inapohuachin, ama inapitarë'quëma' nipayacosohué'.

⁷ Nani nitotërama' noya nicacamaso'. "Nonancoi," itërainquëma'. Canpitataquë ya'huasocoi, co quiyaso' topinan ya'huëraihuë'. Co chiroraihuë'.

⁸ Co a'na piyapi cosharonën topinan ma'paraihuë'. Nani tahuëri chiniquën sacatërai. Tashirë chachin sacatërai ama topinan ma'pata'huaiso marëhuë'.

⁹ Hua'qui' a'chintërainquëma' ni'ton, noya topinan ma'patacaso nipirihuë', co topinan ma'parainquëmahuë'. Sacatatoi, ma'sha pa'anai. Noya sacatërai nonanamacoiso marë'.

¹⁰ Canpitataquë ya'huasocoi, pënëninquëma'. "Insosona co yasacatohuachinhuë', ama coshachinsohuë'," itërainquëma'.

¹¹ Nanan nani natantërahuë. A'naquëma' co yasacatatomahuë', topinan pa'sárama'. Naporahuaton, ma'toma ma'toma nonatoma', piyapi'sa' chinotërama', natantërahuë.

¹² Siniro Quisocriso nanan quëtërinco ni'ton, pënënanranquëma': Ama huachi iyaro'sa' ina pochin cancantocosohué', tënahué. Sano yonquiatoama', noya sacatoco' pahuantërinquëmaso' pa'anacaso marë'.

¹³ Na'aquëma' iyaro'sa' noya nisarama'. Ama amiatoma', nisha cancantocosohué'. Nani tahuëri noya nico'.

¹⁴ Nani ninshitatoi, pënëninquëma'. Inso tëranta' co yanatëhuachincoihuë', pënëncó. Co natëtohuachinahuë', ama inapitarë'quëma' nipayacosohué' oshanëna marë' tapaina'.

¹⁵ Napoaponahuë', ama inimico pochin nicatoma', no'huicosohuë'. Iyaparima pochin nicatoma', sanoanan quëran pënëncó'.

Asanocancaninpoaso'

¹⁶ Sinioroíchin asanocancaninpoa'. Ina catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'. Ma'sona onpopiramahuënta', nani tahuëri catahuainquëma' ama pa'yanacamaso marëhuë'. Nani tahuëri noya a'painquëma'.

¹⁷ Ca Paonoco caora imirahuë quëran pi'pian ninshitaranquëma' saludos a'pata'huanquëmaso marë'. Nani quirica ninshitërahuëquë iso pochin ninshitërahuë. Ina nicatoma', nitotarama': "Paono mini ninshitërinpoa'," tosarama'.

¹⁸ Sinioro Quisocristo inaora nohuanton, nosoroatënquëma', ya'ipinquëma' catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Timotio ninshitérinso'

Timotio yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquën, ni'quë'. ¿Noya, ya'huaran? Noya canta' ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Yosë chachin anoyacancantërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', nicha'ërinpoa'. Quisocristo imatëhua', ina ninarëhua'. A'na tahuëri inápaquë quëpantarinpoa'.

² Timotionquën ninshitaranquën. A'chintëranquën ni'ton, Quisocristo natëton, ina imaran. Napoaton hui'nahuë pochachin ni'nanquën. Na'con nosororanquën. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquën. Noya nosoroinquën. Nani tahuëri asanocancainquën. Quisocristonta' inapochachin catahuainquën. Inasáchin natërehua'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

³ I'hua Masitoniaquë yapa'patëra, sha'huitëranquën. “Ipsiquë ya'huëtaquë' pënëntamaso marë',” itëranquën. Iporanta' inachachin sha'huitëranquën. Inaquëranchin ya'huaton, pënëntáquë'. A'naquën nisha nisha nanan a'chinapi. Inapita sha'huitëquë' ama ina pochin a'chi'inasohüë'.

⁴ Shimashonënpita iráca napopiso' yonquiápi. Inahuara yonquinëna quëraonta' nisha'huitopiso' yonquirápi. Ama huachi inapita yonquicaiso marëhuë' sha'huitëquë'. Ina pochin a'chinpachina', topinan quëran a'chinapi. Piyapi'sa' nisha nisha nonsapi. Co catahuapihuë' Yosë nohuitacaiso'. Yosëichin natëhuatëhua', catahuarinpoa' noya noya imacaso marë'.

⁵ No'tën nanansáchin imapatëhua', catahuarinpoa' noya ninosorocaso'. Noyápiachin cancantohuatëhua', co nisha nisha yonquiarihuahuë'. Ina quëran cancanënpoa quëran huarë' natëarihua'. Ina pochin cancantohuatëhua', noya nosoroarihua'. Ina Yosëso' nohuantërin.

⁶ Nisha a'china'piro'saso nipirinhuë', co ina pochin yonquipihuë'. Yosë nohuantërinso' naniantatona', topinan quëran nonsapi.

⁷ “Quiyaso' maistrocoi. Ya'ipi pënëntërinso' nitotërai,” topirinahuë', co no'tëquën nitotopihuë'. Chiníquën nonpirinahuë', co nitotopihuë'.

⁸ Moisësë pënëntërinso' noya niponahuë', ma'marë chachinsona pënëntërinso' nitotatëhua', no'tëquën sha'huitacaso' ya'huërin.

⁹ Noya nipisopita co pënëncasos' ya'huërinhuë'. A'napitaso nipirinhuë' pënëncasos' ya'huërin. Co Yosë natëtonahuë', co insonta' yanatëpihuë'. Co natantonhuë' niconpi. Pa'pi co noyahuë' nipi, oshahuanpi. Yosënta' tēhuapi. Co ina chinotopihuë'. A'naquënso' pa'pina', a'shina' inapita co quë'yatonahuë', yatëpapi. A'naquëonta' tēpatopi.

¹⁰ Nisha nisha nicacaiso' yonquipi. Sa'ina', so'ina' inapita ya'huëtaponaraihuë', monshihuanpi. Quëmapi capini, sanapi capini nisë'huapi. Piyapi'sa chachin ihuatopi pa'anacaiso marë'. Nonpintopi. “Tëhuëinchachin no'tëquën nonahuë,” taponaraihuë', nonpinpi. Yosëso' noya nicacaso' a'chintopirinpoahuë', co nohuantopihuë' natëcasiso'. Ina pochin nipisopita tēhuëinchinso' pënëncasos' ya'huërin.

¹¹ Yosë nanamënso' noya nóya. Ina quëran nicha'ërinpoa'. “Ma noyacha Yosëso paya,” itërehua'. Ina chachin acorinco nanamën sha'huica'huaso marë'.

Quisocristori catahuarinso'

¹² Ina marë' Sinioro Quisocristo achinicancaninco. “No'tëquën natëarinco,” ta'ton, acorinco a'china'huaso marë'. Napoaton: “Yosparinquën Sinioro,” itërahuë.

¹³ Iráca caso' nisha cancantërahuë. Quisocristo pinorahuë. Imarinsopita no'huito, aparisitërahuë. Quisocristosos' nipirinhuë' nosororinco. Co nohuitatohüë', co natëyatërarahuë' ni'ton, nosororinco.

14 Siniro chachin inaora nohuanton, nosoroatonco, na'con catahuarinco. Catahuahuachincora, "Quisocristoíchin anoyacancantarinco," ta'to, ina natërahuë. Ina imato, nosororahuë canta'.

15 No'tëquën sha'huitaranquëma'. Ya'ipi piyapi'sa' natëina'. Quisocristo isoro'paquë o'marin oshahuano'sa' anoyacancantacaso marë'. Caso' na'con na'con oshahuanpirahuë', anoyacancantërinco.

16 Yosë nosororinco. Hua'qui co noyahuë' nimirahuë', nosororinco. A'napitanta' natëcaiso marë' napotërinco. "Paono pa'pi co noyahuë' nimirinhuë', hua'qui ahuantaton, Quisocristori nosororin. Nosoroarinco canta'," ta'tona', natëtapi. Natëtohuachina', Yosë nohuitatona', noya nanpiapi. A'na tahuërinta' inápaquë nanpimiatapi.

17 Napoaton Yosëíchin natëahua'. Nani tahuëriya: "¡Ma noyacha Yosëso paya!" itahua'. Inaso' co onporonta' ta'huantaponhuë'. Co quënanpirëhuahuë', hua'anëntomiatërinpoa'. Inaíchin chinotacaso' ya'huërin. Ama onporonta' ina naniantahuasohuë'. Amen.

18 Hui'nahuë pochin api, ni'nanquën. I'hua chachin ansiano'sa' Yosë nontatona', acorinënquën Yosë nanamën a'chinamaso marë'. Naporo' Yosëri anitotërinso' sha'huitatënën, pënëninënquën. "Yosë nohuanton, api, nanamën noya a'chinaran. Ina marë' acorinquën. Parisitaponahuë', catahuarinquën. Napoaton Quisoso a'chininso chachin a'chinquë'," itërinënquën. Iporanta' inachachin pënënanranquën. Quisoso nanamën chachin a'chinquë' sopai minsëcaso marë'. Tëhuënhachin sopai yacanapiriripoahuë', Quisocristo catahuarinpoa' minsëcaso marë'.

19 Inasáchin natëton, pënëntëquë'. Quisocristo nohuantërinso'ráchin yonquiaton, noya niquë'. Noyápiachin cancantaton, piyapi'sa' a'chintëquë'. A'naquënso nimirinhuë' cancanëna quëran noya nicacaiso' nitotopirirahuë', co yanatëpihuë'. Nani Yosë naniantatona', co huachi yonquipihuë'. Quisocristo a'poatona', co huachi imapihuë'.

20 A'naso' Iminio itopi. A'nanta' Aricantëro itopi. I'hua niyontonpatëira, inapita chiníquën pënënahuë. "Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, ama huachi Tata Yosë a'paiinquëmasohuë'. Satanasë natërama' ni'ton, parisitamaso' ya'huërin," itërahuë. Ama huachi Yosë pinocaiso' marëhuë' chiníquën pënënahuë. "Oshaquëran co noyahuë' yonquipisopita naniantatona', Yosë pochin cancantantapona' nimara," ta'to napotërahuë.

2

Yosë nontacaso' ya'huërinso'

1 Ya'ipi piyapi marë' Yosë nontacaso' ya'huërin. Niyontonpatama', na'con nontoco' Yosëri catahuain. "A'paniarinpoa' mini," ta'toma': "Yosparinquën Siniro," itoco'. Ina'ton pënënanranquëma'.

2 Copirnoros'a marë' Yosë nontoco' noya hua'anëntacaiso marë'. Ya'ipi hua'ano'sa marë' Yosë nontoco' noya nicacaiso marë'. Noya hua'an nipachin, co aquëtë' piyapi'sa' nino'huiapihuë'. Sano yonquiatëhua', noya ya'huarigua'. Ina quëran Yosë yonquiatëhua', noya nisarihua'.

3 Ina pochin Yosë nontacaso' nóya. Inaso' nicha'ërinpoa'. Nontohuatëhua', noya nataninpoa'.

4 Ya'ipi piyapi'sa' nicha'ëcaso' nohuantërin. Nanamën no'tëquën nitochina'.

5 Yosëíchin chinotacaso' ya'huërin. Oshahuanëhua' ni'ton, inimicotopirëhuahuë', Quisocristo nanan anoyatërinpoa'. Inasáchin Yosë anohuitërinpoa'. Inaso' Yosë niponahuë', piyapi chachin nasitamarin.

6 Quisocristo inaora nohuanton, nicha'ëinpoaso marë' chiminin. Chiminaton, oshañënpoa' inquitërinpoa'. Tahuëri nanihuachina', Yosë yanicha'ërinpoaso' anitotërinpoa'.

7 Ina nanan sha'huica'huaso marë' Yosë acorinco. A'parinco nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. "Yosë no'tëquën nontërinpoa'. Ina natëco'," itërahuë. Tëhuënhachin no'tëquën nonahuë, co nonpinahuë'.

⁸ Napoaton nani parti niyontonpachina', quëmapi'sa' Yosë nonchina', tënahuë. Ama no'huichinasohuë'. Ama nisha nisha ninonchinasohuë'. Noyápiachin cancantatona', Yosë nonchina'.

⁹ Sanapi'santa' noya niina'. A'naquën sanapi'sa' nitapacaisoráchin yonquipi. Na'con na'con yanco nitonpomototopi, notohuaro' miyo pë'pëpi, nisha nisha a'sontanpapi. Pa'ton nininsopita a'mocaiso' pa'yatopi. Ainën tapacaisoráchin yonquipi. Yosë imarin-sopitaso nipirinhüë', ama inasáchin yonquiatonahuë', sano yonqui'ina'. Ama piyapi'sari pa'yatacaiso marëáchin nitapainasohuë'.

¹⁰ A'mopiso' ama na'con na'con yonqui'inasohuë'. Noya nicacaiso' na'con na'con yonqui'ina'. Yosë imapi ni'ton, inaíchin chinochina'.

¹¹ Yosë nanamën a'chinpachina', sanapi'sa' ta'tatona', noya nataina'. Natanahuatona', noya natëina'.

¹² Niyontonpatama', quëmapi'sa' pënëchina'. Sanapi'saso nipirinhüë', co pënëntacaso' ya'huërinhuë'. Ama quëmapi'sa' camaiinasohuë', tënahuë caso'. Ta'tatona' nataina'.

¹³ Atan'ton Yosëri ninin. Ina quëran Ipa ninin Atan catahuacaso marë'.

¹⁴ Naporahuaton, sanapi'ton co noyahuë' ninin. Sopairi nonpintohuachina, ina natëton oshahuanin. Co Atan nonpintërinhuë'.

¹⁵ Sanapi'saso nipirinhüë' hua'huinpita noya aso'sohuachina', Yosëri noya ni'sarin. "Yosë catahuarinco," ta'tona', imamiachina'. Piyapi'sa' noya nosoro'ina'. Noyasáchin ni'ina'. Sano yonqui'ina'. Inapohuachina', nicha'ësarín.

3

Ansiano'sa' acocaso' ya'huërinso'

¹ No'tëquën sha'huitaranquën. Ansiano yaya'conpachina', noya yonquiapi. Ansiano'sa' tēhuëinchachin catahuarinënpoa'.

² Napoaton yaya'conpachina', nóya nipisopitaráchin ya'coina'. Ama piyapi'sari pinocaiso marëhuë' noyasáchin niina'. A'na sa'ináchin ya'huëchina'. Co monshihuanacaiso' ya'huërinhuë'. Sano yonqui'ina'. Ama nisha nisha yonqui'inasohuë'. Ya'ipi cancanëna quëran imaina'. Ni'toro'sa' huë'pachina', noya nonchina', o'shichina'. A'chinacaiso' noya nitochina'.

³ Ama no'piinasohuë'. Ama yaahuëchinasohuë'. Sano yonqui'ina'. Ama yano'huichinasohuë'. Ama coriquiráchin cancanchinasohuë'.

⁴ Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita noya a'paiatona', a'chinchina'. Hui'ninpita noya pënëina' no'tëquën natëcaiso marë'. Sanoanan quëran pënënpachina', noya natërapí. Pa'pina' noya ni'sapi.

⁵ Co hui'ninpita tēranta' pënënpachinhüë', a'napitarinta co yanatëponhuë'. Napoaton co nanitërinhuë Yosë imapisopita noya catahuacaso'.

⁶ Hua'qui imapisopitaráchin ansiano ya'coina'. Nasha imarinso' ya'conpachin, co noyahuë' yonquiamara: "Caso' ansianoco ni'ton, noya noyaco," tapon nimara yonquinënquë. Iráca sopai hua'an ina pochin yonquihuachina, Yosëri ana'intërin. Ni'cona inapochachin ana'intochinquëma'.

⁷ Noya nininsoráchin ya'coina'. Noya nipachina', co imapisopitarihuënta' noya ni'sapi: "Inaso' noya quëmapí," tosapi. Co noyahuë' nicaponahuë', ya'conpachin, sopai hua'ani nonpintaton, minsëarin. Piyapi'sarinta' tēhuapi.

Tiacono'sa' acocaso' ya'huërinso'

⁸ Ansiano'sa' catahuarinsopitaso' tiacono'sa' topi. Inapitanta' natëtono'sa' niina'. No'tëquënáchin noina'. Ama nisha nisha noinasohuë'. Ama no'piinasohuë'. Ama nonpinatona', coriqui canainasohuë'.

⁹ Yosë anitotërinpoaso' nóya nitochina'. Nitotatona', cancanëna quëran huarë' natëina'. Inapohuachina', noyápiachin cancantapi.

¹⁰ Ama a'naroáchin aya'concosohuë'. Pi'pian tēnitoma', ni'co'. Noya nipachina', ya'coina'.

¹¹ Tiaconaro'santa' natētono'sa' niina'. Ama ma'tona ma'tona noinasohuë'. Ama pinochinasohuë'. Ama no'piinasohuë'. Noyasáchin niina'.

¹² Tiacono'saso', a'naíchin sa'ina' ya'huëchina'. Hui'ninpita noya pēnēina' no'tēquēn natēcaiso marë'. Ya'ipi pēinēnquë ya'huëpisopita noya a'paitona', a'chinchina'. Ina pochin cancantērinsopitarachin ya'coina'.

¹³ Tiacono'sa' noya nipachina', imapisopitari noya ni'sapi. Noya Yosë marë' sacatohuachina', chini chiníquēn cancantapi. Quisocristo noya natētona', nanamēn a'chinapi.

Yosë huēntonēnquë ya'conpisopita

¹⁴⁻¹⁵ Na'con yonquiatēnquēn api, nicaponquēn yapa'sarahuë. “Co hua'quiya quēranhuë' pa'sarahuë topirahuë'. Hua'qui quēran a'na' pa'samarahuë,” ta'to, iso quirica ninshitaranquēn pēnēna'huanquēnso marë'. Yosë huēntonēnquë ya'conpatēhua', onpopinsona nicacaso' sha'huitaranquēn. Yosëso' nanpiárin. Canpoarë chachin ya'huërarin. Nanamēn no'tēquēn anitotērinpoa'. Imarēhuasopita niyontonpatēhua', no'tēquēn a'chinarihua'.

¹⁶ Iráca co Yosë nohuitopirēhuahuë', iporaso' Quisocristo anohuitērinpoa': “Ma noyacha inaso paya,” tēnhua'.

Yosë hui'nin isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin.

Ispirito Santo chachin anitotērinpoa' Yosë hui'nin nininso'.

Nanpiantahuachina, anquēniro'sarinta' quēnanpi.

Imapisopitari ya'ipi parti paatona', nanamēn sha'huira'piapi.

Na'a piyapi'sa' natēpi.

Iporaso' Yosë'pa' noya ya'huërin. Inatohua' Yosëri quëpantarin.

4

Yosë nanamēn a'porapiso'

¹ Tēhuēnchachin Ispirito Santo ninoton, a'ninquēchin sha'huitērinpoa': “A'na tahuëri a'naquēn piyapi'sa' Yosë nanamēn a'porapi. Sopai natētona', nonpin nanan a'chinpachina', imasapi. Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, naporapi,” tēnin.

² Naporo' nonpina'piro'sa' ya'huapona' piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. “Quiyanta' Yosë imarai,” topirinahuë', co no'tēquēn nonsapihuë'. Nitotaponaraihuë', co cancanhuanhuë' pochin nicatona', co natētochináchinhuë' cancantapi. Hua'qui' sopai natētona', co huachi nanitapihuë' Yosë natēcaiso'. Inapitaso' nisha a'chinapi.

³ “Ama sanapi macosohuë'. Nisha nisha cosharo' a'poco huachi,” tosapi. Napopirinahuë', Yosë ya'ipi cosharo' ninin capacaso marë'. Nanamēn nitotatēhua', Yosë natēhuatēhua', co a'poarihuahuë'. “Yosparinquēn, Siniro,” itatēhua', caparihua'.

⁴ Ya'ipi ma'sha Yosëri ninin. Napoaton nóya. Co manta' a'pocaso' ya'huërinhuë'. “Yosparinquēn, Siniro,” itatēhua', ya'ipiya noya caparihua'.

⁵ Yosë quiricanēn yonquiatēhua', Yosë nontohuatēhua', noya capacaso', tēnin Yosë.

Quisocristo marë' noya sacatacaso' ya'huërin

⁶ Nani pēnēnanquēn. Ina nanan a'chinpatan, noya nisaran. Quisocristo noya ni'sarinquēn. Cosharo' achinirinposo pochin Yosë nanamēn natēhuatan, achinicancanarinquēn. No'tēquēn a'chintērainquēn ni'ton, noya imasaran.

⁷ Nonpin nanano'saso nipirinhuë' tananpitēquë'. Inahuara yonquinēna quēran naporapi ni'ton, tananpitēquë'. Inapitaso' topinan quēran a'chinapi. Quëmaso nipirinhuë' nani tahuëri yonquiquë' Yosë noya imacaso marë'.

⁸ Nani tahuëriya sacatohuatēhuara, chinipirēhuahuë', noya noya Yosë imacaso' yonquihuatēhua', achinicancaninpoa'. Achinicancanpachinpoa', noya noya nisarēhua',

tēnahuē. Noya noya imapatēhua', isoro'paquē noya nanpiarēhua'. A'na tahuērinta' Yosē'pa' nanpimiatarihua'.

⁹ Caso' no'tēquēn pēnētērahuē, ya'ipi piyapi'sa' natēina'.

¹⁰ Ina marē' paatēhua', Yosē nanamēn sha'huirārēhua'. Parisitarihuarahuē', a'chinārēhua'. Yosēichin ninarēhua'. Inaso' nanpiarin ni'ton, ya'ipi piyapi nicha'ēcaso' nohuantērin. Natēhuatēhua', anoyacancantatonpoa', nicha'ēsarinpoa'.

¹¹ Nani a'chintēranquēn ni'ton, inachachin api a'chinquē'. A'chinton, pēnētēquē' natēina'.

¹² Co mashonquēnhuē' niponahuē', noya pēnētēquē' mashoro'santa' natēinēnquēn. Ya'ipi piyapi'sa' noya nontēquē'. Nosoroaton, catahuaquē'. Cancanēn quēran huarē' Yosē natēquē'. Sano yonquiaton, noyápiachin cancantēquē'. Noyasáchin niquē' imapisopita nonainēnquēnso marē'.

¹³ Niyontonpachina', Yosē quiricanēn nontēquē'. Ina nontaton, pēnētēquē'. Quisocriso nanamēn a'chintēquē'. Ca cancona'huarē' inapoquē'.

¹⁴ Iráca ansiano'sa' niyontonahuatona', acorinēnquēn Yosē nanamēn a'chinamaso marē'. Sē'huamotorahuatēnēnquēn, nanan quētērinēnquēn a'chinamaso marē'. Ina quēran Yosē catahuarinquēn nōya a'chinamaso'. Ama ina naniantaton, topinan ya'huēquēsohuē'.

¹⁵ Yosē nanamēn na'con yonquiaton, a'chináquē'. Ya'ipi cancanēn quēran huarē' imaquē'. Ina quēran pēnēnpatan, a'napita noya ni'sarinēnquēn. “Ma noya Yosēri catahuarin ni'ton, noya noya pēnētērin,” tosapi.

¹⁶ Nani tahuēri yonquiquē' nōya imacamaso marē'. Naporahuaton, no'tēquēn a'chinquē'. Inapohuatan, Yosē catahuarinquēn imamiataton cha'ēcaso marē'. A'napitanta' natanpachinquēn, cha'ēsapi.

5

A'naya a'naya pēnēnacaso ya'huērinsō'

¹ Mashoro'sa' co noyahuē' nipachina', ama no'huiquēsohuē'. Tata pochin nicator, sanoanan quēran pēnēnquē'. Napopináchin pi'ipitēramaso', iyaparin pochin ni'quē'. Inapitanta' nosoroaton, sanoanan quēran pēnēnquē'.

² Sanapi'santa' pēnēnacaso' ya'huērin. Payaro'sa' nipachin, mama pochin nicator, sanoanan quēran pēnēnquē' noya cancanchina'. Imoyaro'santa' napopináchin pi'ipitēramaso' oshiparin miáchin pochin ni'quē'. Ama inapita pi'pian tēranta' narintēquēsohuē'. Noyasáchin yonquiaton, nontēquē'.

Quēyoro'no'sa' napopiso'

³ Isonta' api, imapisopita sha'huitēquē' nitochina'. “Quēyoro'no'sa' noyá sa'ahuamia nipachina', nosoroatoma' catahuaco',” itēquē'.

⁴ Nipirinhue', hua'huinpita ya'huētohuachin, inapita pēnēnquē' a'shina catahuaina'. Aminpitarinta' catahuaina'. Aso'sorin ni'ton, inahuarinta' i'huērētanta'ina'. Nosoroatona', nocomanta'ina'. Ina Yosē na'con nohuantērin.

⁵ A'naquēn quēyoro'no'saso nipirinhue', co hua'huinpita ya'huētērinhuē'. Yosēichin yonquiarin. “Ina catahuarincō,” ta'ton, nani tahuēri Yosē nontarin. Tashirē chachin nontarin. Inapitasto' catahuahua'.

⁶ A'naquēn quēyoro'no'saso nipirinhue', nipa'yatacasoáchin yonquipi. Nanpiaponahuē', chimipi pochin cancantopi. Co huachi Yosē yonquipihuē' ni'ton, co inapita catahuacaso' ya'huērinhuē'.

⁷ Nani api sha'huitēranquēn. Ya'ipi imapisopita pēnēnquē' natēina'. Ama a'napitari pinocaiso marēhuē' noya niina'.

⁸ Quēmopinēna' tēhuēnchachin nosorocaso' ya'huērin. Pahuantohuachina', catahuaina'. A'shina', pa'pina', hui'ninpita, inapita na'con na'con nosorocaso' ya'huērin. Catahuaina',

nocoma'ina'. Insoarisona co nocomahuachinahuë', co huachi Yosë natëapihuë'. Co quëmopinëna' nosorohuachinarahuë', na'con na'con oshahuanapi.

⁹ A'naya a'naya niyontonpiguë quëyoro'na' sa' nininënpita ninshichina' catahuacaiso marë'. Payaro'saráchin aco'ina', saota shonca pi'ipitërinso'. A'naíchin so'yatërinso'.

¹⁰ Noya nininsoráchin aco'ina'. Iso pochin nipisopita: Hua'huinpita noya aso'sorinso'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, o'shitërinso'. Co manta' apirarinsohuë'. Piyapinën pochin cancantaton, imapisopita catahuarinso'. Parisitopisopita nosororinso'. Noyasáchin nininso'. Ina pochin nipisopita aco'ina'.

¹¹⁻¹² Nanon quëyoro'na'saso nipirinhuë', ama acoinasohuë'. “Quisocristo marëáchin sacatarahuë, co so'yantapohuë,” taponahuë', oshaquëran ina naniantaton, naquëranchin so'yaantacaso' yonquiantapon nimara. So'yaantacaso' noya nipirinhuë', ma'sona Quisocristo sha'huitërinso' co naniantacaso' ya'huërinhuë'. Naniantohuachin, ina marë' oshahuanarin ni'ton, ama inapitaso' acoinasohuë'.

¹³ A'naquëonta' topinan ni'tapona' pa'sápatona', chiropi. Naporahuaton, ma'tona ma'tona nonsapi, pinotapi, co napocasohuë' nipirinhuë'.

¹⁴ Napoaton nano'sa' so'inari ayananpihuachina', so'yanta'ina', ténahuë'. So'yantatona', hua'huaanta'ina'. So'ina', hua'huinpita, inapita nocomahuachina', noya nisapi. Napohuachina', co a'napitari pinosapihuë'.

¹⁵ Ni'quë' api. A'naquën quëyoro'na'sa' nani nisha cancantopi. Quisocristo a'porahuatona', sopai natëpi.

¹⁶ Quisocristo imapatëhua', noya niahua'. Quëyoron quëmopinënpoa' ya'huëhuachin, canpoari chachin catahuahua' noya nanpicaso marë'. Ina quëran a'napita imapisopitarinta' sa'ahuamiaro'sarachin catahuaina'.

Ansiano'sa' nininso'

¹⁷ A'naquën ansiano'sa' noya noya Yosë marë' sacatopi. Paatona', nani tahuëri a'chinápi, pënëntápi. Inapita noya noya ni'co'.

¹⁸ Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa'. “Toro asacatohuatama', a'caco'. Trico i'nataton to'norayahuachin, ama tonpoanantocosohuë'. Tananpitoco' pi'pian pi'pian coshachin,” ténin. “Piyapi asacatohuatama', pahuërëco',” ténin anta'. Napoaton ansiano'sa' Yosë marë' sacatopi ni'ton, catahuaco'. Ma'sha quëtoco' ama pahuanchinasohuë'.

¹⁹ Nanan natantohuatan, ama a'naroáchin natëquësohuë'. A'na piyapiriachin ansiano sha'huirapihuachin, co natëcaso' ya'huërinhuë'. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon, inachachin sha'huirapihuachina', naporu huarë' natëtëquë'.

Nisha nisha pënëntërinso'

²⁰ Ansiano tēhuënhachin co noyahuë' nipachina, pënëncaso' ya'huërin. Ya'ipi imapisopita ayontonahuaton, chiniquën pënëncuë'. A'napitanta' tē'huatatona', noya nicacaiso marë' pënëncuë'.

²¹ Tata Yosë Quisocristorë chachin ni'sarinpoa'. Anquëniro'sa' acorinsopitanta' ni'sarinënpoa'. Napoaton api, ya'ipiya no'tëquën pënëncuë'. Ama a'naroáchin ana'intëquësohuë'. Noya natantëquë' no'tëquën nitotacaso marë'. Ina quëran no'tëquën yonquiaton, pënëncuë'. Inso tēranta' co noyahuë' nipachina, pënëncaso' ya'huërin.

²² Ansiano yaacohuatan, noya yonquiaton, oshaquëran acoquë'. A'naroáchin acohuatan, co noyahuë' nipachina, quëmanta' na'ianan. Noyasáchin ni'quë'.

²³ Apira apira yacanianan ni'ton, ama api i'sharáchin o'oquësohuë'. Pi'pian huinonta' o'oquë', aquëtë' caniotan.

²⁴ A'naquën co noyahuë' nipachina, ya'ipi piyapi'sari nitotopi. “Inaso' oshahuanin. Ina marë' Yosëri ana'intarin,” topi. A'naquënso nipirinhuë' oshahuanaponahuë', co a'naroáchin nitotërhua'huë'. Nipirinhuë', co cancanën quëran imarinhuë' ni'ton, oshaquëran nitotarihua'.

²⁵ Inapochachin a'naquën noya nipachina, ya'ipi piyap'sa' nitotopi. A'naquënso' nóya niponahuë', co a'naroáchin nitotërehuahuë'. Oshaquëranchi inanta' nitotarihua'.

6

¹ Patron marë' sacatopisopita, pënënuquë' patronëna' noya nicatona' natëina'. Co natëhuachinahuë', no'huitatona', Yosë pinopona' nimara. “Yosë nanamënso' napoonin ni'ton, ina imatona' co yanatërinacohuë',” taponá' nimara. Co ina Yosë nohuantërinhuë'.

² “Patronënantá' Quisocristo imapachin, ama ina marë' chiroinasohuë'. Iyáparin pochin nicatona', noya noya sacachina'. Imarinso' catahuarapi ni'ton, nóya sacachina'. Inanta' Yosëri nosororin ni'ton, noya catahuaina’,” itëquë'. Ya'ipi carinquën pënënanquënso', a'chinquë'. Onpopionta' pënënuquë' natëina'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

³ Quisocristo no'tëquën a'chintërinpoa'. Natëhuatëhua', noya noya cancantarihua'. A'naquënso' nipurinhuë' Siniro nanamën co natëtonahuë', nisha a'chinpi. Nonpin nanano'sa' a'chinapi.

⁴ “Ya'ipiya nitotërai,” topirinahuë', co yonquipihuë'. Topinan quëran nonsápi. Nisha nisha nanano'sa' yonquiatona', nonconpi. Pa'yatopi piyapi'sa' ano'huitacaiso'. Inapita natanpachinara, niapiratopi, nino'huipi, nipinopi. “Nonpintërinco nimara,” ta'tona', co huachi natërapihuë'.

⁵ Nitapicancantatona', co niquë'yapihuë'. Iráca Yosë nanamën nitotopirinahuë', ina naniantatona', co huachi no'tëquën yonquipihuë'. Ma'sha canacaiso marë' Yosë yaimaconpi. Co ina marë' imacasohuë' nipurinhuë', napopi. Ama inapitaso' natanquësohuë'.

Canamiatërehuaso'

⁶ No'tëquën Yosë imapatëhua', tëhuënhachin canamiatarihua'. Co na'a ma'sha ya'huëtopirinpoahuë', sano cancantohuatëhua', nóya ya'huarihua huachi.

⁷ Nasitohuatëhua', co manta' ya'huëtërinpoahuë'. Naporahuaton, chiminpatëhuanta', ya'ipi ma'shanënpoa' patarihua'.

⁸ Napoaton capacaso', a'mocaso' inapita ya'huëtohuachinpoa', sano cancantahua'.

⁹ A'naquënso' nipurinhuë' coriqui canacasoáchin yonquipi. Inasáchin cancantatona', sopai natëpi. Nani ma'sha nohuantatona' huënsonquë ma'sha manëso pochin nisapi. Inasáchin yonquiatona', aquë aquëtë' nohuantapona'. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'intarin.

¹⁰ Coriquiráchin pa'yatohuatëra, nisha nisha yonquirë'. Co noyahuë' ninë'. Nonpinë', ihuatëre', no'huitëre', ina pochin yonquirë'. A'naquën coriquiráchin yonquiatona', Yosë a'popi. Ina quëran cancanëna quëran co huachi noya cancantopihuë'. Sëtatona', chiniquën parisitapi.

Imamiatacaso' ya'huërin

¹¹ Quëmaso nipurinhuë' api Yosë imaran ni'ton, ama coriquiráchin yonquiquësohuë'. Noya nicacasoáchin yonquiquë'. Cancanën quëran huarë' Yosë chinotëquë'. “Inaso' nosoroatonco, catahuarinco,” ta'ton, noya natëquë'. Naporahuaton, ya'ipi piyapi nosoroquë'. Ma'sha onpoaponahuë', chiniquën cancantëquë'. Sano piyapi niquë'.

¹² Iráca imapisopita niyontonpachinara, chiniquën cancantaton, “Caso' Quisocristo imarahuë,” itëran. Napoaton “Yosë catahuarinco,” ta'ton, sopai minsëquë'. Yosë nani huëntonënuquë aya'coninquën ni'ton, imamiatëquë'. Ina quëran a'na tahuëri inápaquë nanpimiataran.

¹³ Yosë chachin ananpirinpoa'. Inaso' ni'sarinpoa'. Quisocristonta' ni'sarinpoa'. Iráca inanta' chiniquën cancantaton, Ponsio Pirato no'tën nanan sha'huitërin.

¹⁴ Ina yonquiaton, Quisocristo noninso chachin natëquë'. Ama a'napita pinocaiso marëhuë' no'tëquën a'chinquë'. Siniro Quisocristo o'mantaquë huarë' noya natëquë'.

¹⁵ Tahuëri nanihuachin, Yosë nohuanton, o'mantararin. Yosëichin hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi hua'ano'sa' ina natëina'. Copirnorosarinta' natëina'. “Ma noyacha Yosëso paya,” ichina'.

¹⁶ Inasáchin co ta'huantarinhue'. Nanpirápon inaso'. Noya noya ni'ton, huënaráchin pochin ya'norin. Co ya'carichinachinhue'. Iráca quëran huarë' co insonta' Yosë quënaninhue'. Ipora huanta' co quënanarihuarahue', ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ya'ipiya nanitaparin. Amen.

¹⁷ A'naquën na'con coriqui ya'huëtërin. Inapitanta' api pënëncuë': “Ama a'napita nocancosohue'. Ama coriquinëmáchin pa'yatocosohue'. Inaso' co ya'huëmiataponhue'. Yosë na'con na'con pa'yatoco'. Inaso' co apiratërinpoahuë'. Nani ma'sha quëtërinpoa' nóya cancantatëhua, ya'huëcaso marë'.

¹⁸ Na'a coriqui ya'huëtöhuachinquëma', a'napita nosoroatoma', catahuaco'. Ma'sha pahuantöhuachina, quëtoco'. Ama manta' apiracosohue'. Noya nico'.

¹⁹ Inapohuatama', Yosë'pa' canamiatarama'. Inaquë noya noya nanpimiatarama,” itëquë'.

Tiquinamën pochin pënëninso'

²⁰ No'tëquën api Quisocriso nanamën a'chintëranquën. Ama naniantatonhue', noya imaquë'. Nonpin nanano'saso nipirinhue' ama natanquësohue'. Nisha nisha nonpi. “Ya'ipiya no'tëquën nitotërai,” topirinhue', co no'tëquën nitotopihue'.

²¹ A'naquën nisha nanan imatona', Yosë a'popi. Ama inapita natëquësohue'.

Inaora nohuanton, Yosë noya catahuainquën. Nani ninshitëranquën huachi.

Paono

Paonori Timotio ninshitaantarinsó'

Timotio yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquën. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Noya canta' isëquë ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocriso acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Quisocriso imapatëhua', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarihua'.

² Timotionquën ninshitaranquën. Nosoroatënquën, hui'nahuë pochin ni'nanquën. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquën. Noya nosoro'inquën. Nani tahuëri asanocancainquën. Quisocrisonta' inachachin catahuainquën. Inaso' hua'anënpoa' ni'ton, inasáchin natërëhua'.

Timotio noya imarinsó'

³ Iráca shimashonëhuëpita Yosë chinotopi. Inapochachin canta' chinotërahuë. Yosë nanamën no'tëquën natëto, chinotërahuë. Ina marë' noyápiachin cancantërahuë. Nani tahuëri tashirë chachin Yosë nontato, quëma yonquiranquën. Noya imaranso marë': "Yosparinquën Siniro," itërahuë.

⁴ Iráca yapatohuatënquëna, sëtatón na'nëran. Ina yonquiato, na'con yani'nanquën. Onpopionta' nicato noya cancanchi, ténahuë.

⁵ Cancanën quëran huarë' Quisocriso natëran. Mamapaya'ton natërin. Noita inaso'. Ina quëran mama Ionisanta' natëton, a'chintërinquën. Ipora quëmanta' imaran, ténahuë. Ina yonquiarahuë.

⁶ Iráca së'huamotorahuatënquën, acoranquën pënëntamaso marë'. Naporo' Yosë chachin ananitërinquën ni'ton, nóya pënëntëran. Imapisopita noya a'chintëran. Iporanta' api, ina yonquiaton chiníquën cancantëquë'. Ni'quë'. Pënsha yatacopihuachina, pishitohuatëra noya orotaantarín. Inapochachin chiníquën cancantaton, pënëntaantaquë', ténahuë. Napoaton ninshitaranquën achinicancana'huanquënso marë'.

⁷ Yosë co nohuantërinhuë' t'ëhuacaso'. Ispirito Santo chachin achinicancaninpoa' sopai minsëcaso marë'. Inasáchin ananitërinpoa' piyapi'sa' nosorocaso'. Catahuarinpoa' cancänëpoa quëran no'tëquën yonquicaso'.

⁸ Ama tapanatonhuë', Siniro nanamën a'chináquë'. Ina a'chinahuëso marë' tashinan pëiquë po'morinaco. Ama ina marënta' tapanquësohuë'. Quëmanta' a'chinanso marë' aparisitohuachinënquën, chiníquën cancantëquë'. Napohuatan, Yosë catahuarinquën noya ahuantamaso'.

⁹ Yosë chachin anoyacancantërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', acorinpoa' nóya nicacaso marë'. Inaora nohuanton, nosororinpoa'. Co noyahuë' nipirëhuahuë', nosoroatónpoa', catahuarinpoa'. Co'huara isoro'pa' acoyátërasohuë', ninotonpoa', nosororinpoa'. Naporo' chinotërin Quisocriso a'paimacaso'. Ina imapatëhua', anoyacancantërinpoa'.

¹⁰ Nosororinpoaso' nani anitotërinpoa'. Quisocriso o'marin ni'ton, nitotërëhua'. Quisocriso chachin nicha'ërinpoa'. Nanpiantarahuatón, chimirin minsërin. Nanamën natëhuatëhua', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarëhua'. Chiminarihuarahuë', nanpiantaríhua'. Nanamën quëran anitotërinpoa'.

¹¹ Yosë acorinco nanamën sha'huica'huaso marë'. Pënënta'huaso marë' a'parinco. Ina nohuanton, nisha piyapi'sa' a'chintarahuë.

¹² Ina marë' aparisitopirinacohuë', co tapanato yaa'porahuë'. Quisocriso imamiatarahuë. Ina nohuitato, inasáchin natërahuë. Ya'ipi nanitaparín. Nani sha'huitërinco nanamën a'china'huaso' ni'ton, noya a'pairinco. O'mantaquë huarë' nanamën ya'huëmiatarín, ténahuë.

¹³ No'tëquën api a'chintëranquën. Inachachin quëmanta' a'chinquë'. “Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa',” ta'ton inasáchin natëquë'. Ina nosoroaton, a'napitanta' nosoroquë'.

¹⁴ Yosë nohuanton, nanamën no'tëquën nitotëran. Ama manta' nisha a'chinquësohuë'. Ispirito Santo catahuaringuën no'tëquën yonquicamaso'. Nani ya'coancantërinpoa' catahuainpoaso marë'.

¹⁵ Tashinan pëiquë po'mohuachinaco, ya'ipi Asiaquë imapisopita patërinaco. Huiquiro, Imoquinisi, inapita quëran huarë' napotërinaco. Nani nitotëran, tënahüë.

¹⁶⁻¹⁷ Onisiporoso nipirinhüë', co naniantërincohuë'. Nomaquë huë'sahuaton, yonisápatonco, quënaninco. Co tapanatonhuë', tashinan pëiquë ni'quirinco. Na'aro' achinicananinco. Ina marë' ya'ipi pëinënguë ya'huërinsoyita Siniorori na'con catahuain, tënahüë.

¹⁸ Ipiyoquënta' na'con catahuarincoso' nani nitotëran. Ina marë' Yosë nontërahuë. “Na'con nosororinco ni'ton, Sinioro o'mantahuachin, inanta' nosoroquë',” itërahuë, Yosë nontato.

2

Sontaro pochin nininso'

¹ Quëmanta' api: “Quisocristo catahuarincó,” ta'ton chiníquën cancantëquë'. Ina imapatëhua', inaora nohuanton catahuarinpóa' chiníquën cancantacaso'. Hui'nahuë pochin nicatënguën, pënënananquën.

² Piyapi'sa' niyontonpachinara, Yosë nanamën a'chintërahuë. Quëmanta' natanan. Inapochachin quëmanta' caraíchín quëmapí'sa' huayonahuaton, ina nanan chachin a'chintantaquë'. Noya natërinsoyita a'chintëquë'. Inahuanta a'napita a'chintacaiso marë' inapotëquë'.

³ Noya sontaro pochin niquë'. Inaso' parisitohuachina, ahuantërin. Inapochachin quëmanta' Quisocristo marë' parisitohuatan, ahuantëquë'.

⁴ Sontaro ya'conpatëra, co huachi a'na sacato yonquirëhuë'. Capitanáchin natërë'. Ina nohuantërinsoáchin ninë'. Inapochachin canpoanta' Quisocristoachin natëcaso' ya'huërin.

⁵ Isonta' yonquiquë'. Canatacaso marë' ya'nipihuatëra, ya'nipi hua'an sha'huitërinpo' ma'sona noya nicacaso'. Co natëhuatërahuë', co canatërëhuë'. Inapochachin canpoanta' Quisocristo noninso' natëahua'.

⁶ Iminquë chiníquën sacatërinso pochin Yosë marë' chiníquën sacatacaso' ya'huërin. Sha'tona'pi noya sacatohuachina, cosharo' ya'huëtërin. Cayahuachina, inari'ton manin.

⁷ A'chintaranquënso' api yonquiráquë'. Quisocristo catahuaringuën noya noya yonquicamaso marë'.

⁸ Quisocristo na'con yonquiquë'. Isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Tapi shiin inaso'. Chiminaponahuë', nanpiantarin. Ina nanan chachin a'chinárahüë. Ina imapatëhua', nicha'ësarinpóa'.

⁹ Ina a'chinahuëso marë' parisitërahuë. No'huitonaco, tashinan pëiquë po'morinaco. Apina'pi pochin nicatonaco, catinatërinaco. Inapotopirinacohüë', Yosë nanamënso' co nanitopihuë' inapotacaiso'. Nisha nisha parti a'chinapi ni'ton, nahuinin.

¹⁰ “Yosë nohuanton, huayoninsopita oshaquëran imasapi,” ta'to, ya'ipiya ahuantërahuë. Quisocristo imapachina', nicha'ësarín. Oshanëna' inquitahuaton, anoyacancantarin ni'ton, a'na tahuëri Yosë'pa' nanpiantarapi. Inatohua' noya noya ya'huëcontapi. Co onporonta' pipiapihuë'.

¹¹ No'tëquën itëranquën.

Yatëpapirinënpóahuënta', imamiatohuatëhua', inarë'quënpóa' nanpimiatarihua'.

12 Parisitapirëhuahuë', noya ahuantohuatëhua', a'na tahuëri inarë'quënpoa' hua'anëntarihua'

Nipirinhüë', ina a'pohuatëhua', inanta' a'poarinpoa'.

13 Co no'tëquënáchin imapirëhuahuë', inaso' no'tëquën nontërinpoa' ni'ton, noya a'paiarinpoa'.

Nani sha'huitërinpoa' ni'ton, co nanitërinhuë' nonpintinpoaso'. Co onporonta' nisha cancantarinhüë'.

Yosë marë' sacatërëhuaso'

14 Ina nanan chachin api ya'ipi piyapi'sa' sha'huitaantaquë' yonqui'ina': "Yosë ni'sarinpoa ni'ton, ama nisha nisha ninontocosohüë'," itëquë'. Inahuara yonquinëna quëran nisha nisha ninontohuachinara, topinan quëran nonsapi. Insosona inapita natanpachina', co huachi noya Yosë imasapihuë'. Nisha cancantatona', yaa'poapi.

15 Noyasáchin niquë' Yosë noya ni'inquën. Yosë nanamën ma'sona tapon naporin-sopita noya nitotaton, no'tëquën a'chinquë'. Ina marë' noya sacatohuatan, co Yosë'pa' tapanaranhuë'.

16 Nonpin nanano'saso nipirinhüë' tananpitëquë'. Ama natanquësohüë'. Topinan quëran ninontapi. Inapita imapatëhua', co huachi Yosë pochin yonquiarëhuahuë'.

17 Ni'quë'. Panca yonitohuatëra, nohuarotërë'. Inapochachin nonpin nanano'saso', yatapicancaninpoa'. Iminio, Huirito inapitaso', nonpin nanan a'chinapi.

18 Yosë no'tëquën a'chintopirinpoahuë', co huachi natëpihuë'. "Yosë nani piyapi'sa' ananpitatë pochin nitërin. Co huachi a'na tahuëri ananpitaantaripoahuë'," toconpi. Napopi ni'ton, co huachi a'naquën imapihuë'.

19 Yosë nanamënso nipirinhüë' ya'huárin, Yosë chachin acorinso'. Natëricho pëi' achinirinsó' pochin ni'ton, ya'huëmiatarin. Cato quëran chachin ninshitopi. "Ya'ipi imapisopita Yosëri nohuitërin," ténin. "Quisocristo imapisopita nóya cancanchina'. Ya'ipi co noyahuë' yonquipisopita nanianchina'," ténin anta'.

20 Panca pëiquë nisha nisha ma'sha ya'huërin inaquë o'shitacaso marë'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, nasha minë' ninshirayáchin masahuatë', o'shitërë'. Minëtë', pa'chitë', inapitaso nipirinhüë' co ina marë' ya'huërinhuë'. Në'huëi' acocaso marë', hui'sëcaso marë', inapita marë' ya'huërin.

21 Inapochachin co noyahuë' yonquiramaso' naniantohuatama', ninshiraya minë' pochin nisarama'. Noyasáchin cancantohuatama', Yosë nohuantarinquëma'. Acoarin-quëma' noya nicacaso marë'.

22 A'naquën hui'napi'saso' nisha nisha yonquiatona', pa'sápi. Ama ina pochin yonquiquësohüë'. Noyasáchin nicacaso' yonquiquë'. Ya'ipi cancanën quëran Quisocristo natëquë'. Ya'ipi piyapi nosoroquë'. Ya'ipi imarëhuaso capininpoa' noya nini'tëhua', ya'hua'ahua'. Noyápiachin cancantatëhua', Siniro nontërëhua' catahuainpoaso marë'.

23 A'naquën co Yosë yonquiatonahuë', nisha nisha ninontapi. Topinan quëran ninontatona', nino'huiaipi. Quëmaso nipirinhüë' ama inapitarë'quën chiníquën ninontocosohüë'.

24 Siniro piyapinënpoa' nipatëhua', co piyapi'sa' no'huicaso' ya'huërinhuë'. Noya nontacaso' ya'huërin. Noya nitotatëhua', a'chintahua'. No'huipirinpoahuë', ama no'huiahuasohüë', ahuantahua'. Sanoanan quëran nontahua'.

25 Nisha nanan imapachina, oshaquëran pënëanhuan'. Ama no'huitatëhuahuë', a'chintahua'. Yosëri catahuahuachin, oshaquëran co noyahuë' yonquipisopita nanianta-tona', no'tëquën yonquiapona' nimara.

26 Yonquicaiso marë' sanoanan quëran pënëanhuan'. Huënsonquë ma'sha manëso pochachin sopairi nani manin. Camaihuachina, natëpi. Nipirinhüë' pënënpatëhua', sopai quëran cha'ëpona' nimara.

3

Aquë aquëtë' co noyahuë' cancantapisopita

¹ Isonta' api pënëanta'inquën. Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, co huachi noya ya'huapihuë'.

² Piyapi'sa' niapiratatona', co huachi a'napita yonquiapihuë'. Coriquiráchin cancantapi. A'napita nocanapi. "Caso' noya noyaco," ta'tona', a'napita co noyahuë' ni'sapi. Nipinosapi; Yosënta' pinosapi. A'shina', pa'pina', inapita co natërapihuë'. Nani ma'sha quëtöpirinahuë', ina marë' "Yosparinquën," co itopihuë'. Co Yosë chinotapihuë'.

³ Co pi'pisha tëranta' ninosoroapihuë'. Co niquë'yaapihuë'. Ninonpinapitona' nisha'huirapiapi. Nimonshitapi. Ni'ni pochin cancantatona' niahuëapi. Noya nininso-pita co pi'pisha tëranta' nohuantapihuë'.

⁴ Iina niponaraihuë', nonpinapitona' sha'huirapiapi. Co huachi yonquiapihuë': "Quiyasáchin nitotërai," tosapi. Nipa'yatacasoáchin yonquiatona', co huachi Yosë nohuantapihuë'.

⁵ "Quiyanta' Yosë imarai," topirinahuë', co tëhuënychachin imapihuë'. Chinotopirinahuë', co cancanëna quëran huarë' natëpihuë' ni'ton, co Yosëri catahuarinhuë' ina pochin cancantacaiso'.

Ama inapita natanquësöhuë'. Tananpitëquë' pa'ina'.

⁶ Na'a piyapi'sa' anishacancantapi. A'naya a'naya pëiquë paatona', sanapi'sa' nonpintopi. Nonpintatona', a'chintapirinahuë', a'naquënso' noya natanpi. "Oshahuanco ni'ton, ana'intincoso' ya'huërin," ta'tona', co chiníquën cancantopihuë'. Nani ma'sha nohuantatona', co sano yonquipihuë' ni'ton, a'naroáchin natëtöpi.

⁷ Nisha nisha nanan yanatanapona'. Yosë no'tëquën noninsoso nipirinhüë', co yanatëpihuë'. Napoaton co Yosë nohuitopihuë'.

⁸ Iráca cato' pënotono'sari Moisésë chinitopi. Canisë, Canprisë inapita itopiso'. Moisésë no'huitona', copirno nonpintopi ama natëcaso marëhuë'. Inapochachin ipora nisha a'china'piro'sa' co noyahuë' yonquiatona', co Yosë nohuantopihuë'. No'tëquën noninso' co yanatanpihuë'. Nisha nanan imatona', co Yosë imasapihuë'.

⁹ A'chintohuachina, a'naquën natëpirinahuë', oshaquëran co huachi natërapihuë'. "Nonpinápi," ta'tona', co huachi imasapihuë'. Inapochachin iráca ina pënotono'sari nonpintopirinahuë', piyapi'sari oshaquëran no'tëquën nitotahuatona', a'popi huachi.

Paonori Timotio pënëninso'

¹⁰ Quëmaso nipirinhüë' noya cancantaton, hua'qui' ca'tananco. Yosë nanamën a'chinpatëra, noya natanan. Ya'ipi naporahuëso' ni'nán. Yosëíchin yonquiato, imamiatarahuë. Cancanëhuë quëran huarë' natërahuë. Co piyapi'sa' no'huirahuë', nosororahuë. Ma'sha onpoaporahuë', chiníquën cancantërahuë.

¹¹ Aparisitopirinacohüë', ahuantërahuë. Ya'ipi ni'nán ni'ton, nitotëran. Antioquiaquë, Iconioquë, Nistraquë, inaquëpita chiníquën parisitaporahuë', Siniro catahuarinco ni'ton, cha'ërahuë.

¹² Ya'ipi cancanënpoa quëran Quisocristo imapatëhua', aparisitarinënpoa'.

¹³ Co noyahuë' nipisopita, nonpintëro'sa', inapitaso' aquë aquëtë' co noyahuë' nisapi. Na'con piyapi'sa' nonpintopi quëran, a'napitarinta' nonpintapi.

¹⁴ Quëmaso nipirinhüë', Yosë nanamën imamiatëquë'. Nani iráca mama, mama paya, ca, a'napitanta' a'chintërainquën, cancanën quëran huarë' natëran. Noya nohuitërancoi ni'ton: "No'tëquën a'chintëraincoi," ta'ton, imamiatëquë'.

¹⁵ Hua'huatapon quëra huarë' Yosë quiricanën nohuitëran. Ina quëran Yosë nontërinpoa' nicha'ëinpoaso marë'. Ina nitotohuatëhua', Quisocristo natëhuatëhua', cancanënpoa' anoyacancantërinpoa'.

¹⁶ Ya'ipi Yosë quiricanënso' nóya. Yonquirinso chachin Yosëri aninshitërin. Quiricanën quëran a'chintërinpoa'. Pënëninpoa' co noyahuë' ninëhuasopita naniantacaso marë', nóya ayonquirinpoa'. Anitotërinpoa' no'tëquën Yosë natëcaso'.

¹⁷ Quisocristo imapatëhua', quiricanën quëran catahuarinpoa' noya nicacaso marë'. Nitotatëhua', natëhuatëhua', nóya nisarëhua'. Ina marë' quiricanën quëtërinpoa'.

4

¹ Yosë ni'sárinpoa ni'ton, pënënananquën. Quisocristonta' ni'sárinpoa ni'ton, “nanamën a'chináquë',” tënahüë. A'na tahuëri inaso' o'mantararin isoro'pa' hua'anëntacaso marë'. Naporo' chiminpisopita, nanpirëhuasopita, ya'ipinpoa' coisë pochin no'tëquën sha'huitarinpoa'. Oshahuano'sa' ana'intarin. Natërëhuasopitaso' noya acoarinpoa'. Napoaton Yosë marë' noya sacatëquë'.

² Nanamën a'chináquë'. Piyapi'sa' yanatanpachina', a'chintëquë'. Sacai' a'chinacaso nipirinhüë', onpopionta' a'chináquë'. A'naquënso' co yaimapachinahüë', no'tëquën sha'huitëquë' natëina'. Co noyahuë' nipachina', pënënuquë'. Noya nontëquë' chiníquën cancantatona', imaina'. Ya'ipi piyapi'sa' a'chintëquë' noya nicacaiso marë'. Nipirinhüë', ama no'huiquësohüë'. Sanoanan quëran pënënuquë'.

³ A'na tahuëri piyapi'sa' co nohuantapihuë' Yosë nanamën natanacaiso'. Nonpin nanano'sa' nisha nisha a'chinpachina', pa'yatapi. Inahuara costapisorachin yanatanapi.

⁴ Yosë no'tëquën noninso' a'porahuatona', piyapi yonquirinso' natëapi.

⁵ Quëmaso nipirinhüë', yonquínahuan niquë'. Aparisitohuachinënquën, ama no'huitatonahuë', ahuantëquë'. A'naya a'naya Yosë nanamën a'chintëra'piaquë'. Co imapisopitahuënta' nitochina'. Ya'ipi imapisopita catahuaquë' noya noya imaina'.

⁶ Ma'sha Yosë marë' tēpapiso pochin co hua'quiya quëranhuë' a'chinahuëso marë' tēpaarinaco. Nani tahuëri naniriarin chimina'huaso'.

⁷ Iráca Yosë sha'huitërinco a'napita a'chinta'huaso'. Nani tiquirahuë. Chiníquën sacatërahuë pochin Quisocristo nóya natërahuë. Co pi'pian tēranta' a'porahuë'.

⁸ Napoaton Yosë'pa' acanaarinco. Quisocristo o'mantahuachin, coisë pochin nicaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Naporo' noya ninahuëso marë' acanaarinco. Co casáchin acanaarincohuë'. A'napitanta' Quisocristo nosoroatona', “Manóton o'manta'in,” topisopitanta' Yosë'pa' canaapi.

Timotio huëcacaso' nohuantërinso'

⁹ Manóton api huëquë' ni'quico. Ama hua'quiquësohüë'.

¹⁰ Timasëso' isoro'paráchin yonquiaton, patërinco. Tisaronicaquë pa'nin. Crisinti Carasiaquë pa'nin. Titonta' Tarëmasiaquë pa'nin.

¹¹ Nocasëíchin isëquë ya'huërarin. Marconta' macaton, quëquë'. Inaso' noya catahuarinco.

¹² Tiquicoso' ya'huëapirinhüë', Ipiquoë a'parahuë.

¹³ Aipi a'morahuëso tanontën nininso' Troasëquë huëshirahuë. Carpio pëinënuquë ya'huëarin. Huë'patan, quëshico. Quiricarosanta' quëshico. Quiricanëhuë so'nanpinan nininsopita na'con na'con nohuantërahuë.

¹⁴ Aricantëro hua'naquë sacatërinso' chiníquën sha'huirapirinco. Ina marë' Siniorori ana'intarin.

¹⁵ Yosë nanamën a'chinahuë ni'ton, chiníquën no'huirinco. “Nonpiánin,” tënin. Napoaton ni'quëna quëmanta inapotochinquën.

¹⁶ Ya'nan coisëquë sha'huirapiponaco, co insonta' catahuarincohuë'. Ya'ipiya tē'huatona', ta'ananpirinaco. Nipirinhüë', co no'huirahuë'. “Ama ina marë' Sinioro ana'intëquësohüë',” itërahuë Yosë nontato.

¹⁷ Ta'ananpipirinacohuë', Quisocristo catahuarinco. Co patërincohuë'. Achinican-caninco ni'ton, inaquënta' ya'ipi Yosë nanamën sha'huirahuë. Nisha nisha piyapi'sa' nani natanpi. Pa'pini' yamaninposo pochin yatëpapurinacohuë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë.

¹⁸ Pa'pi co noyahuë' yonquirapihuachinaconta', onpopionta' nicha'ësarinco. Quisocristo anoyacancantërinco ni'ton, a'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinco. ¡Ma noyacha Quisocristoso paya! Ipora quëra huarë' inasáchin chinotahua'. Amen.

Tiquiapon pochin sha'huirinso'

¹⁹ Pirisica, Aquira, Onisiporo, sa'in, hui'ninpita, inapita saludos a'patërahuë.

²⁰ Irasito Corintoquë quëparitërin. Tropimo caniorin ni'ton, Miritoquë huëshirahuë.

²¹ Ama api hua'quiquësohuë'. Co'huara o'napi naniyatërasohuë', huëquë'. Ioporo, Potinti, Nino, Craotia, ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso' yonquiatënënquën, saludos a'patarinënquën.

²² Siniro Quisocristo achinicancainquën. Ya'ipinquëma' imaramasopita inaora no-huanton, noya catahuainquëma'. Nani huachi.

Paono

Paonori Tito ninshitérinso'

Tito yonquiaton, ninshitérinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquën, ni'quë'. ¿Noya ya'huaran? Noya canta' ya'huarahüë. Tata Yosë hua'anëntërinco ni'ton, inasáchin natërahuë. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Yosë huayoninpoa' ni'ton, huëntonënguë ya'conëhua'. Nóya natëcaiso marë' a'chinarahuë. No'tën nanan a'china'huaso marë' acorinco. Ina natëhuatëhua', no'tëquën imasarëhua'.

² Quisocristo imapatëhua', a'na tahuëri inápaquë quëpantarinpoa'. Ya'huërin'pa' ya'huëmiatarihua'. “Ananpitaantarinpoa',” ta'tëhua', ina ninarëhua'. Yosë iráca co'huara isoro'pa' acoyátërasohuë', ninotonpoa' yonquirinpoa'. Inaso' co onporonta' nonpintërinpoahuë'.

³ Iporaso huachi tahuëri nanihuachina, inaora nohuanton, nanamën anitotërinpoa'. Yosë sha'huitërinco ni'ton, ina nanan chachin pënënanquëma'. Inaso' nicha'ësarinpoo'.

⁴ Titonquën ninshitaranquën. A'chintohuatënguëna natëton, imaran ni'ton, tēhuëchachin hui'nahuë pochin ni'nanquën. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquën. Asanocancainquën. Quisocristonta' inachachin catahuainquën. Inaso' nicha'ësarinpoo'.

Ma'sona Tito nicacaso' ya'huërinso'

⁵ Crita parti ya'huarihua', a'naya a'naya ninanoquë a'chintopirëhuahuë', pahuanarin ya'ipi a'chinacaso' ni'ton, inaquë huëshiranquën: “Imapisopita ya'ipi a'chintacaso ya'huërinso a'chintëquë'. Naporahuaton, ya'ipi ninanoro'saquë ansiano'sa' acora'piaquë',” itëranquën.

⁶ Ansiano'sa' yaacohuatan, noya imapisopitaráchin acoquë'. A'naíchin sa'in ya'huëtërinso'. Hui'ninpitanta' Quisocristo imaina'. A'naquënso' ansiano yaya'conpirinahuë', hui'ninpita co noya cancantopihuë'. Co yonquínahuan nipihuë'. Co pa'pina' yanatëpihuë'. Co hui'ninpita tēranta' pënënpachinahuë', a'napitarinta' co yanatëponahuë'. Napoaton co inapita acocaso' ya'huërinhuë'.

⁷ Yosë nohuanton, ansiano'sa' ya'huëpi imapisopita catahuacaiso marë'. Yosëri acorin ni'ton, noyasáchin niina'. Ama nocanchinasohuë'. “Casáchin no'tëquën nitotërahuë',” topachina', ama acoquësohuë'. Ama yano'huichinasohuë'. Ama no'piinasohuë'. Ama yaahuëchinasohuë'. Ama coriquiráchin cancanchinasohuë'. Ama pi'pian tēranta' nonpinatona', canainasohuë'. Insosona ina pochin cancantohuachin, ama ansiano acoquësohuë'.

⁸ Ni'toro'sa' huë'pachina', noya nonchina', o'shichina'. Pahuantërinso'pita nosoro'ina'. Noyasáchin ni'tona', a'napita catahuaina'. Sano yonqui'ina'. Yosë natëtona', ina pochin cancanchina'. Pi'pisha tēranta' co noyahuë' yonquihuachina', a'naroáchin nanianchina'. Ina pochin cancantohuachina', noya ansiano ya'conacaso', tēnahuë'.

⁹ Yosë nanamën no'tëquën a'chintërainquëma'. Ina nanansáchin ansiano'sa' imaina'. Ina na'con yonquihuachina', noya pënëntapona', no'tëquën a'chinapona'. A'napitaso nisha nanan a'champirinahuë', ansiano'sariso' Yosë nanamënáchin a'chinchina'. Ama imapisopita nonpin nanan natëtaçaiso marëhuë' inapochina'.

¹⁰ Na'a quëmapi'sa' co natëtochináchinhuë' cancantopi. Inahuara yonquinëna quëran a'chinapi ni'ton, topinan quëran nonsápi. Cotioro'sa' pënëntërinso' imatona', napopi. Nisha nisha nonatona', yanonpinapi.

¹¹ Yapënëntohuachina', sha'huitëquë' ama pënëchinasohuë'. Ma'sha canacaisoáchin yonquiatona', a'chinapi. Nisha a'chintohuachinara, a'naquën Yosë nanamën yaa'popi. Quëmopinënpitarë chachin nisha imasapi.

¹² Tëhuëenchachin Crita parti na'a nonpina'piro'sa' ya'huëpi. A'na Crita quëmapi chachin iráca tapon: “Citaro'sa' yanonpinpi. Ni'ni pochin cancantopi. Chirotëro'sa' nicatona', cosharoachin cancantopi,” ténin pënëntona'pi.

¹³ No'tëquën nonin. Na'a piyapi'sa' inatohua' ina pochin cancantopi. Napoaton chiníquën pënénquë' ama nonpin nanan a'chinacaiso marëhuë'. No'tëquën natëhuachina', noya cancantapi.

¹⁴ Ama cotioro'sa' iráca napopiso' natëinasohuë'. A'naquën no'tën nanan a'porahuatona', inahuara yonquinëna quëran a'chinapi. Ama inapita natëinasohuë'.

¹⁵ Noyápiachin cancantohuatëhua', ya'ipiya noya yonquiarëhua'. A'naquënso nipirinhuë' co yaimapihuë'. Taparosáchin yonquipi. Co noyahuë' cancantohuachinara, nisha nisha yonquipi. No'tën nanan nitotaponaraihuë', co yanatëpihuë'. Napoaton co huachi no'tëquën yonquipihuë'. Nitapicancanaton', co huachi nanitopihuë' noya yonquicaiso'.

¹⁶ “Yosë nohuitërahuë,” topirinahuë', co noyahuë' nipi. Ina marë' co tëhuëenchachin imapihuë', ténahuë. Co Yosëri noya ni'ninhuë'. “Napoonpi,” ténin. Co manta' yanatëpihuë'. Yosë a'poatona', co pi'pisha tëranta' nanitopihuë' noya nicacaiso'.

2

Quëmapi'sa', sanapi'sa' inapita pënëninso'

¹ Quëmaso nipirinhuë' Yosë nanamën no'tëquën a'chinquë'. Ina a'chinton, pënénquë' noya nicacaiso marë'.

² Quëmapi'sa' quëmá quëran mashomiachin nipisopita pënénquë' natëtono'sa' ni'ina'. Ama nisha nisha yonqui'inasohuë'. Noya yonquiatona ya'huë'ina'. Yosë nanamën no'tëquën imaina'. Ya'ipi piyapi nosoro'ina'. Aparisitopirinahuënta', ama yai'huërëchinasohuë', ahuanchina'.

³ Sanapi'sa' payamiachin nipisopitanta' a'chintëquë' sano yonquiatona' ya'huë'ina'. Ama ma'tona ma'tona noinasohuë'. Ama no'picaiso' pa'yachinasohuë'. Noya niina' a'napita sanapi'sarinta' nicatona' nonanacaiso marë'. Naporahuatona', noya nicacaiso' a'chiina'.

⁴ Ina quëran sanapi'saso' nanitopi nasha so'yahuano'sa' a'chintacaiso'. So'ina', hua'huinpita inapita nosorocaiso marë' pënëina'.

⁵ Noya yonquicaiso marë' pënëina'. Ama manta' so'ina' tēhuananpitacaiso' yonqui'inasohuë'. So'ina' noya nocoma'ina'. Ya'ipi piyapi noya nonchina'. So'ina' noya natëina' ama a'napitari Yosë nanamën nonapicaiso marëhuë'.

⁶ Hui'napi'santa' pënénquë' sano yonqui'ina'.

⁷ Quëmanta' api, noyasáchin niquë' a'napita nonanainquënso marë'. Noya cancantaton, Yosë nanamën no'tëquën a'chinquë'. Ya'ipi yonquinën quëran huarë' a'chinquë'.

⁸ Noyasáchin nonquë' ama a'napita nonapiinquënso marëhuë'. Ina quëran no'huipirinënuënta', tapanapi. Co manta' pinoinpoaso' ya'huaponhuë'.

⁹ Patron marë' sacatopisopitanta' pënénquë' patronëna' noya nicatona', natëina'. Natëtona', noya sacachina'. Camaihuachina', natëina'. Co a'panicaso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Ama ihuachinasohuë'. No'tëquën natëtona', ama pi'pian tëranta' nonpiinasohuë'. Noya nipachina', a'napitarinta' noya ni'sapi. “Tata Yosë imatona', noya nipi. Ma noyacha Yosë nanamënso paya,” tapon'. Inaso' tëhuëenchachin nicha'ësarinpoo'.

¹¹ Inaora nohuanton, Yosë nosororinpoo'. Ni'ton, hui'nin chachin a'paimarin nanamën anitotinpoo' marë'. Inaso' ya'ipi piyapinpoo' nicha'ëinpoo' nohuantërin.

¹² Nosoroatonpoo', pënëninpoo' ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantacaso marë'. Ama ma'sharáchin nohuantahuasohuë'. Co monshihuanacaso' ya'huërinhuë'. Sano ya'huatëhua', nóya yonquia'ahua'. Yosë yonquirinsoráchin imahua'. Nani tahuëri Yosë chinotatëhua', noyasáchin niahua'. Ina marë' pënëninpoo'.

¹³ Noya cancantatēhua', Quisocristo ninarēhua'. A'na tahuēri chiníquēn nanantaton, o'mantararin. Inaso' Yosē chachin ni'ton, huēnaráchin huēnaráchin ya'noarin. Ina quēnanpatēhua', nóya cancantarihua'. Chiníquēn nanantaton, noyá nicha'ēsarinpoa'.

¹⁴ Iráca canpoa marē' chiminin oshanēnpoa' inquitinpoaso marē'. Anoyacancantērinpoa' piyapinēnpita nicacaso marē'. Huēntonēnquē chachin ya'conpatēhua', noya nicacasaráchin nohuantarihua'.

¹⁵ Ina nanan a'chintáquē'. Noya nontaton, achinicancanquē'. Co noyahuē' nipachina', chiníquēn nanantaton, pēnēnquē'. Co mashonquēnhuē' niponahuē', Quisocristo nanamēn a'chintēran ni'ton, natēinēnquēnso' ya'huērin.

3

Imapisopita noya niina'

¹ Imapisopita nani nitotopirinahuē', inachachin quēmarinta' pēnēantaquē'. “Copirno natēco'” itēquē'. Ya'ipi copirno acorinsopitanta' natēcaso' ya'huērin. Noya nicacaiso' yonqui'ina'.

² Ama pinochinasohuē'. Ama nino'huiinasohuē'. Noya ninicatona' ya'huē'ina'. Ya'ipi piyapi'sa' noya nicatona', sanoanan quēran nonchina'.

³ Iráca canpoanta' co noyahuē' cancantērēhua'. Co'huara Yosē nanamēn nitochatērarihuahuē', co yonquirēhuahuē'. Co yanatērēhuahuē'. Sopai nonpintērinpoa' ni'ton, nisha nisha nicacaso' nohuantērēhua'. Ma'pitasona pa'yatacasoáchin yonquirēhua'. A'na piyapi ma'shanēnpita noyapatērēhua'. Nino'huitēhua', co niquē'yarēhuahuē'. No'huípiro' ninēhua'. Inapoatēhua', topinan quēran ya'huērēhua'.

⁴ Yosēso nipirinhue' nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. Inaso' noya ni'ton, hui'nin a'paimarin nicha'ēinpoaso marē'.

⁵ Co canpoara noya ninēhuaso marē' nicha'ērinpoahuē'. Inaora nohuanton, Yosē nosoroatonpoa', nicha'ērinpoa'. Amatērēso pochin ya'ipi oshanēnpoa' inquitērinpoa'. Oshanēnpoa' inquitatonpoa', anasitaantarēso pochin nasha cancan quētērinpoa'. Ispirito Santo nohuanton, ina pochin cancantērēhua'.

⁶ Quisocristo anoyacancantērinpoa' ni'ton, Ispirito Santo a'patimarinpoa' ya'coancantinhoaso marē'. Noyá ya'coancantohuachinpoa', na'con catahuarinpoa'.

⁷ Napoaton iporaso' Yosē noya ni'ninpoa'. Iráca oshahuanpirēhuahuē', inaora nohuanton, nosoroatonpoa', nanan anoyatērinpoa'. “Huēntonēnquē aya'coninpoa' ni'ton, a'na tahuēri ya'huērin'pa' ya'huēcontarihua'” ta'tēhua', ninarēhua'. Inatohua' nanpimiatarihua'.

⁸ No'tēquēn sha'huitēranquēn. Quēmanta' inachachin a'chintēquē', tēnahuē. Pēnēnáquē' ya'ipi imapisopita noya nicacaiso marē'. A'chintēranquēnsoso' nóya imacaso'. Natēhuatēhua', noya noya ya'huarihua'.

⁹ A'naquēn co noyahuē' yonquiatona', nisha nisha nonpi. Cotio mashocoro'sa' yonquiatona', inahuara yonquinēna quēran nisha nisha a'chinpi. Cotioro'sa' iráca pēnēntopiso' nisha nisha a'chinatona', nino'huipi. Ama inapita natancosohuē'. Ina pochin ninontohuachinara, topinan quēran ninontopi. Co manta' catahuarinpoahuē'. Yosē nanamēnáchin imacaso' ya'huērin.

¹⁰ A'na piyapi nisha nanan a'chinpachin, imapisopita nisha nisha ayonquirin. Inaso' pēnēnquē' no'tēquēn a'chinchin. Co yanatēhuachinquēnhuē', naquēranchin pēnēantaquē'. Ina quēran co yanatēantahuachinquēnhuē', sha'huitēquē' ta'chin. Ama insoari tēranta' ina natēinasohuē'. Ama huachi imarinso pochin ni'cosohuē'.

¹¹ Nisha nisha yonquiaton, nitapicancanarin. Co noyahuē' cancantaton, inaora nina'intarin.

Nisha nisha pa'pisopita

¹² Artimasë a'pataranquën. Co ina nanitohuachinhuë', Tiquico pa'sarin. Cantonpachinquën, manoton Nicoporisëquë huëcaton, ni'quico. Inaquë o'napi na'huëanatarahuë.

¹³ Sinasë, Aporosë, inapita cantonpachinquën, noya nontëquë'. Sinasëso' coisë catahuana'pi. Yapa'pachina', catahuaquë' noya pa'ina'. Ma'sha pahuantohuachina', quëtëquë' ama pahuanchinasohuë'.

¹⁴ Ya'ipi imapisopitanta' sha'huitëquë' noya niina'. Pahuantëransopita catahuaina'. Inapotohuachina', co topinan ya'huapihuë'.

Tiquiapon pochin sha'huirinsö'

¹⁵ Ca'taninacosopita yonquiatënënuquën, saludos a'patarinënuquën. Ya'ipi imaramasopita yonquiarainquëma'. Noya ya'huëco' canpitanta', tënai. Quisocriso imarama' ni'ton, nosororamacoï. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Pirimon ninshitérinso'

Tashinan pëi quëran ninshitaton a'patërinso'

¹ Iya Pirimon, ca Paonoco ninshitaranquën, ni'quë'. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Noya canta' ya'huarahüë. Quisocristo nanamën a'chinahuëso marë' tashinan pëiquë po'morinaco. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquën. Nosororainquën iyasha. Quëmanta' catahuarancoi a'china'huaiso marë'.

² Imoya Apianta' yonquiato, ninshitaranquëma'. Arquiponta' yonquirai. Yosë nanamën a'chinpatora, inanta' na'con catahuarincoi. Parisitaponahuë', noya ahuantërin. Ya'ipi imapisopita quëma pëinënuë niyontonpiso' na'con yonquirai. Iso quirica nontëquë' inapitanta' nataina'.

³ Tata Yosë inaora nohuanton, na'con catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Imarinsó marë' noya cancantërinso'

⁴⁻⁵ Nani tahuëri iyasha quëma marë': Yosë nontërahuë. Quisocristo noya natëran. Naporahuaton, ya'ipi imapisopita nosororan, natantërahuë. Ina marë' "Yosparinquën Siniro," itërahuë.

⁶ Quisocristo imaton, a'napitanta' catahuaran imacaiso marë'. Napoaton ina yonquiato, Yosë nontërahuë: "Catahuaquë' Siniro Quisocristo imaton, noya noya yonqui'in. Ya'ipi ina yonquirincoiso' nitochin," itërahuë.

⁷ Ya'ipi imapisopita nosoroaton, quëmari achinicancanan. Noya noya cancantapi. Ina natantahuato iyasha, canta' nóya cancantërahuë. Achinicancananco canta'.

Onisimo marë' nontërinso'

⁸ Iporaso' pi'pian sha'huichinquën ma'sona noya nicamaso'. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Chiníquën nanan quëtërinco ni'ton, nohuantërahuë naporini, camai'tënuënhuë'. Nipirinhüë' co nohuantërahuë'.

⁹⁻¹⁰ Nani caso' mashotërahuë. Quisocristo imarahüëso marë' tashinan pëiquë po'morinaco. Napoaton iyasha nosoroatanco, Onisimonta' nosoroquë', tënahüë. Tashinan pëiquë ya'huasoco, inaso' ni'quirinco. Co hui'nahuë chachinhüë' nipirinhüë', pënenpatëra, inanta' Quisocristo imarin ni'ton, hui'nahuë pochin ni'nahuë.

¹¹ Iráca Onisimo pa'anan asacatacaso marë'. Hua'anëntopiranhuë', co noya catahuarinquënhüë'. Ta'ananpirinquën. Iporaso nipirinhüë' Quisocristo imaton, noya catahuarincó. Quëmanta' noya catahuaarinquën huachi, tënahüë.

¹² Noya catahuapirincóhuë', apira a'pataranquën. Na'con nosoropirahuë', quëma piyapinën ni'ton, nani sha'huitërahuë ya'huëranquë panantacaso marë'. Ca pochachin cancantaton, noya ni'quë'.

¹³ Isëquë quëparitacaso' nohuantopirahuë', a'pataranquën. Quisocristo nanamën a'chinahuëso marë' tashinan pëiquë ya'huarahüë. Quëmanta' isëquë ya'huaran naporini, catahuitoncohuë', tënahüë. Onisimo quëma ya'huërenamën pochin catahuarincó ni'ton, co yaa'paporahuë', a'pataranquën.

¹⁴ Isëquë quëparitacaso' nohuantopirahuë', co quëma nohantomaranhuë' ta'to, a'pataranquën.

¹⁵ Yosë nohuanton, ta'ananpirinquën nimara Quisocristo nohuitacaso marë', tënahüë. Co hua'qui' patërinquënhüë'. Iporaso' paahuamantarinquën inaquë ya'huëmiatacaso marë'.

¹⁶ Quëma marë' sacatopirinhüë', ama huachi piyapinën pochin ni'quësohuë'. Piyapinën niponahuë', iporaso' noya noya ni'quë'. Quisocristo imarin ni'ton, iyanpo

pochachin nosoroquë'. Cariso' na'con nosororahuë. Quëmaso' aquëtë huarë' na'con na'con nosoroquë', ténahuë.

¹⁷ Canposo' Quisocriso imatë', noya nipayarë'. Napoaton Onisimo cantonpachinquën, noya nontëquë'. Ca nosororancoso pochin inanta' nosoroquë'.

¹⁸ Tëhuëhuachinhuë nipon, nihuihuachinquënhuë nipon, sha'huitoco carinquën pahuërë'inquën.

¹⁹ Caora imirahuë quëran no'tëquën ninshitaranquën. Tëhuënhachin pahuërëaranquën. Isonta' iyasha yonquiquë'. Co a'chintëranquënhuë' naporini, co Yosë anoyacancan-chitënuquënhuë'. Napoaton quëmanta' nihuirancoso pochin nipiranhuë', co manta' ma'paranquënhuë', ténahuë.

²⁰ Napoaton iyasha ninshitaranquën. Quisocriso imaran ni'ton, Onisimo nosoroquë'. Noya nontohuatan, canta' nóya cancantarahuë. Inapoaton, achinicananco topirahuë'.

²¹ “Yosë natëton, Onisimo noya nontarin,” ta'to, ninshitaranquën. Pi'pian sha'huitopiranquënhuë', quëmariso' na'con na'con catahuaaran, ténahuë.

²² Naporahuaton, quëma pëinënuquë a'na patoana tapatoco. Ca marë' Yosë nontërama' ni'ton, ocoiarinaco nimara, ténahuë. Tashinan pëi quëran pipihuato, nicaponquën pa'sarahuë.

Tiquiapon pochin sha'huirinsó'

²³ Iya Ipapërasë saludos a'patarinquën. Inanta' Quisocriso imarin ni'ton, tashinan pëiquë ya'huarin.

²⁴ Marco, Aristarco, Timasë, Nocasë, inapitanta' yonquiatënënuquën, saludos a'patarinënuquën. Inapitaso' catahuarinaco Yosë nanamën a'chinacaso'.

²⁵ Inaora nohuanton, Siniro Quisocriso noya catahuainquëma'. Nani huachi.

Paono

Cotioro'sa' Quisocristo imapisopita a'na piyapiri ninshitérinso'

Yosë nanamën anitotërinpoaso'

¹ Iráca quëran huarë' Yosëso' nanamën anitotërinpoa'. Shimashonënpoapita, pënëntona'piro'sa quëran na'aro anitotërin. Naporahuaton nisha nisha quëran anitotërin. Co a'naromaráchin ya'ipi anitotërinhuë'.

² Iporaso nipirinhue', hui'nin quëran nontërinpoa'. Iráca Yosëri sha'huitohuachina, Quisocristori isoro'pa', inápaquë ya'huërinso'pita, ya'ipi ninin. A'na tahuëri Yosë nohuanton, ya'ipi hua'anëntarin.

³ Inaso' pa'pin pochachin noya nóya ninin. Ina pochachin ni'ton, inasáchin Yosë no'tëquën anohuitërinpoa'. Chiníquën nanantërin ni'ton, ipora huanta' ina nohuanton, ma'sha ya'huërarin. Co yonquirinpoahuë' naporini, ya'ipiya ta'huanchitërihuahuë'. Iráca oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Chiminpirinhue', nanpianarahuatón, inápaquë panantarin. Inaquë panantarahuatón, Yosë inchinanën quëran huënsërin. Chiníquën nanantatón, hua'anëntarin.

Quisocristoso' noya noya ninin

⁴ Yosë hui'nin ni'ton, anquëniro'sa quëran chini chiníquën nanantërin inaso'. Yosëri acorin ni'ton, inaso' noya noya.

⁵ Iráca Yosëri sha'huitërin. Quiricanënuquë naporin:

“Quëmaso' hui'nahuënuquën. Ipora chachin noya nicatënuquën, acoaranquën piyapi'sa' hua'anëntamaso marë'” itërin. Ina quëran taantarin:

“Ca hui'nahuë inaso'. Caso' ina pa'pinco,” ténin. Co inso anquëni tëranta' ina pochin nontërinhuë'.

⁶ Hui'nin chachin nipirinhue' isoro'paquë a'paimahuachina, chini chiníquën nanan quëtaton, tapon:

“Ya'ipi anquëniro'sarinta' ina chinochina’,” ténin.

⁷ Anquëniro'sa' yonquiatón, quiricanën quëran Yosë tapon:

“Anquëniro'saso' comisionëhuëpita. Cari camairahuë. Camaihuatëra, ihuan pochin a'naróchin pa'pi.

A'naquën ca nohuanto, pën pochin nipi,” ténin.

⁸ Hui'ninso nipirinhue', noya noya acorin. Ina nontatón, itapon:

“Quëmanta' Yosënuquën ni'quëhuarë', ya'ipi hua'anëntaran. Co onporonta' pipiaranhue'. Piyapiro'sa' no'tëquënáchin pënënanan ni'ton, noya nicaponën.

⁹ Noyasáchin yonquiaran. Co pi'pisha tëranta' oshahuanamaso' yonquiaranhue'.

Napoaton noya ni'nanquën. Noya noya acoranquën ni'ton,

ya'ipi nipayaransopita quëran noya noya cancantaran,” itërin Yosëri. Quiricanënuquë ninshitopi.

¹⁰ Ina quëran itantarin:

“Quëma Sinioro iráca isoro'pa' acoran. Pi'iro'të', tayora, yoqui, inapitanta' acoran.

¹¹ A'na tahuëri ya'ipi inapitaso' ta'huantarin.

A'morëso mocarinso pochin nisapi.

Quëmaso nipirinhue' ya'huëmiataran.

¹² A'morëso si'pirahuatë', të'yatëresó pochin ya'ipi ata'huantaran.

Nasha a'morëso pochin, ya'ipi nasha acoantaran.

Quëmaso nipirinhue' co onporonta' ta'huantaranhuë'.

Co nishataranhue'. Inachachin ya'huërápon,” itërin.

¹³ Ina quëran hui'nin itantarin:

“Chíniquën nanantaton, inchinanëhuë quëran huënsëquë' ya'ipi inimiconënpita carinquën minsëchinquën,” itërin Yosëri. Co inso anquëni tëranta' ina pochin nontërinhuë'.

¹⁴ Inapitaso' inpriatonënpita pochin ni'ton, Yosëri camairin. A'paimarin imarëhuasopita catahuainpoaso marë'. Yosë chachin nicha'ësarinpoa'. Nani ina nitotërama'.

2

Ama Quisocristo nanamën a'pohuasohuë'

¹ Nani no'tën nanan natanëhua' ni'ton, nanamën na'con na'con yonquia'ahua', ama pëshonacaso marëhuë'. Ni'cona canpitanta' ina naniantotama'.

² Iráca Yosëri anquëniro'sa' a'paimarin nanan sha'huitacaiso marë'. Natëcaso' ya'huërin ni'ton, co piyapi'sari natëhuachinahuë', Yosëri no'tëquën ana'intërin.

³ Iporaso nipirinhüë', Quisocristo a'paimarin noya nanan sha'huitiinpoaso marë'. Na'con nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'. Hui'nin chachin ni'ton, co ina natëhuatëhuahuë', na'con na'con ana'intinpoaso' ya'huërin. Quisocristo chachin noya nanan sha'huirin. Ina quëran ca'tano'sanënpitari natanahuatona', inachachin sha'huitaantarinhüë'.

⁴ Yosëri catahuarin ni'ton, ca'tano'sanënpita nani ma'sha nanitapapi. Ina nohuanton, Ispirito Santori catahuarin nisha nisha nitotacaiso marë'. A'naya a'naya catahuarin Yosë nohuantërinso' nicacaiso'. A'naquën catahuarin cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatacaiso'. A'naquëonta' catahuarin Yosë yonquirinso chachin nitotacaiso marë'. Ina nicatëhua': “¡Ma noyacha Yosëri catahuarin paya! Ina nohuanton, no'tëquën Yosë nanamën sha'huitërinënpoa',” tënëhua'.

Quisocristo isoro'paquë o'marinso'

⁵ Iráca quëran huarë' Yosë yonquihuachinpoara, co nohuantërinhuë' anquëniro'sa' hua'anëntinpoaso'. A'na tahuëri nasharo'pa' nipachin, co inapita hua'anëntarinënpohuë'. Ina sha'huitaranquëma'.

⁶ Iráca a'na piyapi naporinso' Yosë quiricanënpaquë ninshitopi: “Topinan piyapicoi Siniro nipiraihuë', na'con yonquirancoi. ¿Onpoatonso' nimara na'con nosororancoi? tënai yonquiatoi.

⁷ Quëma nohuanton, co anquëniro'sa pochin chiníquën nanantopiraihuë', co hua'quiya quëranhuë' chiníquën nanan quëtarancoi. Noya noya acoarancoi.

⁸ Ya'ipi ma'sha hua'anëntarai,” itërin. “Ya'ipimiáchin hua'anëntarai,” topirinhüë', iporaso' co piyapinpoa' ya'ipi ma'sha hua'anëñchátërarëhuahuë'.

⁹ Quisososo nipirinhüë' yonquia'ahua'. Inaso' isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Parisitaton, canpoa marë' chiminin. Napoaton Yosëri chiníquën nanan quëtërin ya'ipi hua'anëntacaso marë'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatonpoa', hui'nin a'patimarinpoa' ya'huërëtinpoaso marë'. Ya'ipi piyapinpoa marë' chiminin.

Quisocristo parisitërinso'

¹⁰ Yosëri ya'ipiya ninin. Inasáchin yonquicaso marë' nininpoa'. Ina nohuanton, hui'nin parisitërin huëntonënpaquë aya'coinpoaso marë'. Na'aquënpoa' imarëhua'. Imapatëhua', anoyacancantërinpoa'. Hui'ninpoa pochin Yosë ni'ninpoa'. Quisocristo parisitërin ni'ton nanitërin nicha'ëinpoaso'. Napoaton, “noya parisichin,” tënin Yosë. Nosoroatonpoa', naporin.

¹¹ Anoyacancantohuachinpoara, hui'ninpoa pochin ni'ninpoa'. Canpoarinta' “Tata” itërehua'. Napoaton Quisocristo co tapanatonhuë', iinpita pochin ni'ninpoa'.

¹² Quiricanënpaquë naporin:

“Piyapi'sa' iyahuëpita pochin ni'nahuë. Quëma nanamën, Siniro, a'chintarahuë. Niyon-tonpatëira, yonquiatëinquën, cantarai,” tënin.

¹³ Inanta' piyapi ni'ton, itaantarin:

“Canta' Tata Yosë natërahuë. Co naniantarincohuë', tënahuë,” tënin.

Ina quëran itaantarin:

“Yosë nohuanton, a'naquën piyapi'sa' imasarinaco. Inapitanta' Yosë hui'ninpita pochin ni'nahuë,” tënin.

¹⁴ Piyapinpoa' ni'ton, nonënpoa' ya'huëtërinpoa'. Napoaton Quisocristonta' o'mahuachina, piyapi chachin nasitimarín. Inanta' nonën ya'huëtërin. Piyapi chachin niquimaton, chiminín. Canpoaso' sopai natëtëhua', oshahuanëhua' ni'ton, chiminarëhua'. Quisocristoso nipirinhüë' oshanënpoa marë' chiminín. Canpoa marë' chiminaton, sopai minsërin.

¹⁵ Iráca quëran huarë' chimirin tē'huatërehua'. “Chiminarihua' nimara,” ta'tëhua', tē'huarë'quënpoa chachin ya'huápirëhuahuë', Quisocristoso' nicha'ërinpoa'. Ina imapatëhua', co huachi tē'huatacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁶ Co anquëniro'sa' catahuacaso marë' o'marinhuë'. Piyapinpoa' catahuarinpoa' cha'ëcaso marë'. Apraan pochin noya cancantohuatëhua', catahuarinpoa'.

¹⁷ Napoaton isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Co piyapi pochin nasitërinhuë' naporini, co catahuainpoaso' nanichitonhuë'. Piyapi pochachin inanta' ni'ton, noyá nohuitërinpoa'. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nicaton, canpoa marë' Yosë nontarin nanan anoyatinpoaso marë'. Nosoroatonpoa', chiminín oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaso' co nonpintërinpoahuë'.

¹⁸ Inanta' sopairi tēnihuachina, parisitërin ni'ton, yanonpintërinso' ninatanin anta'. Napoaton sopai yaminsëhuachinpoa', ina nanitërin catahuainpoaso'. Catahuarinpoa' ama sopai natëcaso marëhuë'.

3

Moisësë quëran noya noya nininso'

¹ Imarama' ni'ton, Yosë anoyacancantërinquëma'. Huëntonënuë aya'coninquëma'. Napoaton iyaro'sa' Quisocristo na'con yonquico'. Yosëri a'paimarin nanamën a'chintinpoaso marë'. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin acorin. Ina nohuanton, imarëhua'.

² Yosëri acohuachina, no'tëquën natërin. Iráca Moisësënta' Yosë natëton, ya'ipi piyapinënpita catahuarin.

³⁻⁴ Quisososo nipirinhüë', Moisësë quëran chini chiniquën nanantërin. Ni'co'. Yapëihuachinara, co pëi' inaora ya'huërinhuë'. Piyapiri nipachina, inari hua'anëntërin. Inapochachin Yosëri ya'ipiya ninin ni'ton, ya'ipi hua'anëntërin. Quisocristonta' Yosë hui'nin ni'ton, chiniquën nanantaton, ya'ipi hua'anëntërinpoa'.

⁵ Moisësëso' inpriatonën pochin ninin. Yosëri acorin cotioro'sa' pënënacaso marë'. Ma'sona tëranta' sha'huitohuachina, inachachin piyapi'sa' sha'huitantarín.

⁶ Quisocristoso nipirinhüë' co inpriatohüë'. Yosë hui'nin chachin ni'ton, chini chiniquën nanantërin. Pa'pin natëton, nóya hua'anëntërinpoa huachi. Napoaton chiniquën cancantatëhua', chiminaquë huarë' Quisocristo natëahua'. “Co naniantarinpoahuë'” ta'tëhua', noya cancantahua'. Imamiatohuatëhua', piyapinënpita chachin nisarihua'.

Asanocancaninpoaso'

⁷ Napoaton iyaro'sa' yonquico'. Iráca Ispirito Santo nohuanton, Yosë noninso' quiri-canënuë ninshitopi:

“Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

⁸ Ama naniantocosohuë'. Iráca Moisésëri israiro'sa' quëpahuachina, shimashonënpoa' co natëtochináchinhuë' cancantopi.

Inotëro parti ya'huaso', na'con catahuapirahuë', co natërinacohuë'.

⁹ Tënihuachinaconta', ahuantërahuë'.

Catapini shonca pi'ipi nani ma'sha sacai' nininso nipirahuë', co yanatërinacohuë'. 'Co Yosë catahuarinpoahuë', ta'tona', a'naquën a'porinaco.

¹⁰ Napoaton inapita no'huito, napotërahuë':

Isopita co onporonta' natërinacohuë'.

Co yanohuitërinacohuë'. Co iranëhuë pa'topihuë' ni'ton,

¹¹ no'tëquën sha'huitërahuë. Noyaro'paquë ya'huëcaiso marë' yaquëtopirahuë', co imarinacohuë' ni'ton, co huachi nohuantërahuë'.

Co onporonta' inaquë ya'huëcontapihuë'. Co inaquë sano cancantapihuë', tënin Yosë.

¹² Canpitanta' iyaro'sa' a'nayanquëma tëranta' co cancanëma quëran huarë' natëhuatamahuë', co noya cancantaramahuë'. Ni'cona Yosë chachin a'potama'. Inaso', iporahuanta' nanpitan ni'sárinpoa'.

¹³ Napoaton nani tahuëri nipënëncó'. Ipora chachin co'huara ayaro' tahuëri naniyatërasohuë', nicatahuaco' ama oshahuanacaso marëhuë'. Ni'cona oshanëma' ano'quihuachinquëma'. Inapotohuachinquëma', oshaquëran Yosë naniantarama' ni'ton, co natëtochináchinhuë' cancantarama'.

¹⁴ Iráca Quisocristo natërëhua'. Chiminaquë huarë' noya imahua'. Co a'pohuatëhuahuë', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarihua'.

¹⁵ Quiricanëncuë naporin:

"Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

Iráca shimashonëmapita co natëtochináchinhuë' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocosohuë', tënin.

¹⁶ ¿Inpitata' natanaponaraihuë', co yanatëpihuë'? Co'ta cotioro'sa chachin napopi. Moisésëri Iquipito quëran ocoirahuaton, quëpapirinhue', co yanatëpihuë'.

¹⁷ ¿Insopitata' catapini shonca pi'ipi Yosëri co noyahuë' ni'nin? Co'tana inapita chachin oshahuanpi ni'ton, no'huiton, ana'intërin. Inotëro parti chachin ya'ipiya chiminpi.

¹⁸ Co'huara chimiyantërasoihuë', Yosëri sha'huitërin: "Noyaro'pa' yaquëtopiranquëmahuë', co natëramacohuë' ni'quëhuarë', co onporonta' inaquë ya'huëcontaramahuë', Co inaquë sano cancantaramahuë'. Ca Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquëma'," tënin.

¹⁹ "Co Yosë nanitërinhuë' nicha'ëinpoaso'," topiso marë' co Yosëri catahuarinhuë'. Co ya'conpihuë' ni'ton, co sano cancantopihuë'.

4

¹⁻² Yosë nani sha'huitërinpoa'. "Ipora huanta' yacatahuaranquëma' sano cancantacamaso marë'," itërinpoa'. Noya nanan nani natanëhua'. Iráca natanpirinahuë', co natëpihuë'. "Yosë no'tëquën nontërinpoa'," co topihuë'. Topinan quëran natanpi ni'ton, co Yosëri anoyacancantërinhuë'. Ni'cona canpitanta' topinan quëran natantama'. Co natëhuatamahuë', co sano cancantaramahuë'.

³⁻⁴ Iráca Yosëri itërin:

"Co cancanëma quëran huarë' yaimaramacohuë' ni'ton, no'huiranquëma'. Co onporonta' sano cancantaramahuë', tënahuë. Ca Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquëma'," itërin.

Canpoaso nipirinhue' cancanënpoa quëran huarë' imapatëhua', huëntonëncuë chachin aya'coninpoa'. Ina quëran sano cancantarihua'. Sano cancantohuatëhua', co huachi nisha nisha yonquiarihuahuë'. Yosëso' isoro'pa' tënirahuaton, chinotërin. Quiricanëncuë sha'huitërinpoa':

"Iráca Yosëri isoro'pa' ninin. Saota tahuëri quëran nani ya'ipi tiquihuachina, tahuëririnque sano cancantaton, chinotërin," tënin.

⁵ Naquëranchin quiricanën quëran tantarin:

“Co onporonta' ya'conatona', ca pochin sano cancantapihuë'” tënin.

⁶ Cotioro'sa'ton noya nanan natanaponaraihuë', co natëpihuë' ni'ton, co ya'conpihuë'. Napoaton ipora huanta' Yosë yonquiarin piyapi'sa' asanocancantacaso'. Iráca quëran huarë' yonquirinpoa' asanocancainpoaso'.

⁷⁻⁸ Moisésë chiminpachina, Cosoiri israiro'sa' hua'anëntantarin. Noyaro'paquë quëpapurinhuë'. “Ya'conpatoi, sano cancantarai huachi,” topirinahuë', co sano cancantopihuë'. Iráca Yosëri sha'huitërin. “Piyapi'sa' asanocancantarahuë'” itopirinhuë', co cotioro'sa' ina pochin cancantopihuë'. Ina quëran na'a pi'ipi na'huërin piquëran Tapi tapon:

“Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'. A'naquën co natëtochináchinhuë' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocosohuë'” tënin.

Cosoiri asanocancantërin naporini, co ina pochin Yosëri pënëintonhuë'.

⁹ Napoaton ipora huanta' Yosë nohuantërin asanocancainpoaso'. Yosë anoyacancantohuachinpoa', sano cancantarihua'.

¹⁰ Iráca isoro'pa' tiqihuachina, Yosë chinotaton, sano cancantërin. Canpoanta' cancanënpoa quëran imapatëhua', inapochachin sano cancantarihua'. Yosë noya nohuitarihua'.

¹¹ Napoaton na'con yonquia'ahua' Yosë huëntonënguë ya'conacaso marë'. Iráca co natëtonahuë', co imamiatopihuë'. Ama inapita pochin cancantahuasohuë'.

¹² Yosë nanamën chiníquën nanantërin. Yosë nanpiárin ni'ton, ipora huanta' quiricanën quëran nontarinpoa'. Noya natëhuatëhua', nanamën quëran chachin catahuarinpoo' noya noya imacaso marë'. Co'so' natëhuatëhuahuë', aquë aquëtë' co noyahuë' cancantarihua'. Sahuëni cato quëran chachin to'nahuatëra, inëshin ni'ton, niahuëpatëra, a'naroáchin nansë acopoquë huarë' nipë'sharë'. Inapochachin Yosë nanamënso' chini chiníquën ya'coancantërinpoa'. Ina yonquihuatëhua', no'tëquën nitotarihua'. Ya'ipi yonquirëhuaso chachin anitotërinpoa'. Yonquinënpoaquë ma'marësona naporëhuasopitanta' anitotarinpoa'.

¹³ Ya'ipi ninëhuasopita Yosëso' nitotërin. Po'oana quëran nipurëhuahuë', ya'ipi ni'ninpoa'. Co pi'pisha tëranta' inaso' nonpintarihuahuë'. Ya'ipi yonquirëhuasopitanta' noyá nitotërin. Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' ninëhuasopita aipitarinpoa'. Naporo' coisë pochin nontarinpoa'. Nontohuachinpoa', no'tëquën sha'huitacaso' ya'huapon.

Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin nininso'

¹⁴ Iporaso' Quisoso imarëhua'. Yosë hui'nin chachin inaso'. Nani inápaquë panantarahuaton, Yosë'pa' ya'huarin. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin Yosëri acorin catahuainpoaso marë'. Napoaton ama ina naniantatëhuahuë', imamiatahua'.

¹⁵ Inaso' ya'ipinpoa' noyá nohuitërinpoa'. Sopai yaminsërinpoasonta' nitotërin. Co chiníquën cancantërehuahuë' ni'ton, sopai sha'huitarinpoa' ama Yosë natëcaso marëhuë'. Quisosonta' isoro'paquë nipon, sopairi na'con yanonpintaton, nisha nisha sha'huitopirinhuë' minsëcaso marë', co inaso' sopai natërinhuë'.

¹⁶ “Tëhuëchachin nosoroatonpoa', catahuarinpoo',” ta'tëhua', apira apira Yosë nontahua'. Nontohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Ma'sha onpohuatëhua', ina nontohuatëhua', inaora nohuanton, catahuarinpoo' noya ahuantacaso marë'.

5

¹ Iráca Yosëri a'naya a'naya corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' acorin ina marë' sacatacaso'. Inanta' piyapi niponahuë', a'napita piyapi'sa marë' Yosë nontërin. Co noyahuë' nipachinara, chinotopiso pëiquë ma'sha quëpapi. Inaquë corto hua'ani tëparin oshanëna marë'. Ama Yosëri ana'intacaso marëhuë' inaporin.

² A'naquën piyapi'sa' co aquëtë' nitotatonahuë', co noyahuë' nipi. Inapita huë'pachinara, corto hua'ani co chiníquën nontërinhuë'. Inanta' piyapi ni'ton, sopairi yaminsërin. Napoaton sanoanan quëran pënënin.

³ Inanta' oshahuanin ni'ton, inaora oshanën marë'ton ma'sha tēpacaso' ya'huërin. Ina quëran a'napita oshanëna marënta' ma'sha tēpaantarin.

⁴ Co inaora nohuanton, corto hua'an ya'coninhuë'. Yosë nohuanton, ya'conin. Iráca Aaron'ton Yosëri acorin.

⁵ Quisocristonta' co inaora nohuanton, corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' ya'coninhuë'. Yosëri noya nica-ton, itapon:

“Quëmaso' hui'nahuë chachinquën.

Ipora chachin acoaranquën piyapi'sa' anohuitancoso marë'” itërin. Quiricanënguë chachin naporin.

⁶ Ina quëran quiricanën quëran itaantarin:

“Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmaso' noya noya acoaranquën. Ya'ipi piyapi'sa' marë' nontaranco.

Miriquiso pochin nisaran. Co onporonta' pipiaranhuë'” itërin.

⁷ Quisocristo isoro'paquë o'marahuaton, piyapi chachin nasitimarin. Yatēpahuachinara, chiníquën Yosë nontërin. Na'nëton, itapon: “Quëma nohuantohuatan Tata, nicha'ëco, ama tēpa'inacosohuë'. Nipirinhüë', co quëma nohuantohuatanhuë', ma'sona yaonpotohuatanconta' noya,” itërin. No'tëquën yanatërin ni'ton, Yosëri natanaton, catahuarin noya natëcaso'.

⁸ Yosë hui'nin chachin niponahuë', piyapi pochachin parisitërin. Co oshahuanaponahuë', piyapi ni'ton, parisitërin quëran noyá nitotërin Yosë natëcaso'.

⁹ No'tëquën natëton, canpoa marë' chiminin. Napoaton nanitërin anoyacancantinpoaso'. Ina natëhuatëhua', noya nicha'ësarinpao' nanpimiatacaso marë'.

¹⁰ Yosë nohuanton, Quisocristo corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin ya'conin. Miriquiso pochin ninin.

Ama Yosë a'pocaiso marëhuë' pënëninso'

¹¹ Iráca ninopiso' na'con yaa'chintopiranquëmahüë'. Co natantochináchinhuë' cancantatoma', co yanatantëramahuë' ni'ton, sacai' a'chinta'huanquëmaso'.

¹² Hua'qui Yosë nanamën natanapomarahüë', co nanitëramahuë' Yosë no'tëquën natëcamaso'. Noya yonquiatoma', a'napita a'chintacamaso nipirinhüë', co no'tëquën yonquiyatëramahuë'. Ya'nan a'chintëranquëmaso' naquëranchin a'chintanta'huanquëmaso' ya'huërin. Co inapita tëranta' cancänëma quëran huarë' yanatëramahuë'. Hua'huaro'sa pochin cancantatoma', co nanitëramahuë' ya'ipi Yosë nanamën yonquicamaso'. Ni'co'. Canopia'huaya sho'shoráchin yonquirin. Co nanitërinhuë' coshatacaso'.

¹³ So'soquë huarë' coshatërin. Canpitaso' co noyahuë' yonquiatoma', canopia'huaya pochin yonquiconama'. Co nanitëramahuë' no'tëquën yonquicamaso'.

¹⁴ Chinotono'saso nipirinhüë', cosharmia ca'pi. Inapochachin noya noya imapisopitaso' no'tëquën yonquiapi. Noya nicacaso' no'quitona', co noyahuë' nininso' a'naroáchin a'porapi.

6

¹ Napoaton noya so'sorinso pochin noya noya imahua'. Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquia'ahua'. Ya'nan a'chintohuatëinquëmara, co sacaihuë' nininsopita'ton a'chintërainquëma'. “Co noyahuë' nipatama', parisitopiquë pacacaso' ya'huërin ni'ton, ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Naporahuaton, Yosëíchin natëco'” itërainquëma'.

² Ina quëran aporihuanacasonta' a'chintërainquëma'. Naporahuaton, “Nani ima-pachina', së'huamotorahuatoma', Yosë nontoco' inari catahuacaso marë',” itërainquëma'. Ina quëran Yosë ananpitaantainpoaso ya'huërintonta' a'chintërainquëma'. “Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' no'tëquën sha'huitarinpoa'. Co noyahuë' nipisopita ana'intomiatarin,” itërainquëma'. Ya'nan imapoma', inapita'ton anitotërainquëma'. Inaso' noya nipirinhüë', co inaíchín yonquicaso' ya'huërinhuë'.

³ Ya'ipi Quisocriso nanamën yonquia'ahua' noya noya imacaso marë'. Yosë nohuan-tohuachin, oshaquëran ina a'chintanta'inquëma'.

⁴ Ama Quisocriso a'pocosohüë'. Ina a'pohuatama', co nanitërinhuë' anoyacancantinqüëmaso'. A'naquën Quisocriso nanamën nani nitotopi. “Quisocriso nicha'ësarinpoa',” ta'tona', imapi. Cosharo' pi'nirëso pochín pi'pian nohuitopi. Ispirito Santori chachin catahuarin.

⁵ Yosë nanamën noya natanpi. Yosë chiníquën nanantaton catahuarinsonta' nicaponaraihuë',

⁶ Quisocriso a'pohuachina', ¿incaricha anoyacancantëre'poiya? Co huachi nanitapi-hüë' cha'ëcaiso'. Yosë hui'nin chachin canpoa marë' chiminin. Co ina nohuantohuachinahuë', naquëranchin corosëquë patanantopiso pochín cancantapi. Ina a'pohuachina', piyapisari Quisoso tëhuapona'.

⁷ Ni'co'. Ya'pirin sha'patëra, o'nan ya'huëhuachina, papotërin. Hua'anënso' inaquë sacatarin. Noya nitohuachina, noya cancantërin. “Yosë nohuanton, noya papotërin,” tënin.

⁸ Nipirinhüë', nahuan, shihuarin, inapitasáchin papotohuachina, co manta' nitërinhuë'. “No'pa' napoonin,” topatëra, tananpitëre' huachi. Inapochachin Yosë na'con catahuarinpoa'. Noya imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. A'naquënso nipirinhüë' nahuan, shihuarin, inapita papotërinso pochín nicatona', topinan quëran ya'huëpi. Co Yosë yonquipihuë'. Inapitaso' Yosëri tananpitërin. A'na tahuëri parisitopiquë a'parahuaton, pën quëran ana'intarin.

Co Yosë naniantërinpoasohüë'

⁹ Chiníquën iyaro'sa' pënënpiranquëmahuë', nosororanquëma'. Co Yosë a'poaramahuë'. Noya imatoma', cha'ësarama' tënahüë.

¹⁰ Yosë co topinan ana'intarinquëmahuë'. Iráca noya ninama'. Imapisopita nosoroatoma', catahuarama' noya imacaso marë'. Ipora huanta' noya ninosoroarama' ni'ton, co Yosë naniantarinquëmahuë'.

¹¹ Chiníquën cancantatoma', ya'ipinquëma' imamiatoco'. “Yosë co naniantarinpoahuë'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' quëpantarinpoa',” ta'toma', chiminaquë huarë' nóya imaco'.

¹² Ama amitomarahüë', na'con Yosë yonquico'. Noya natëpisopita nonanco'. Inapitaso' imamiatapi. “Yosë no'tëquën nontërinpoa',” ta'tona', noya natëapi. Ma'sha onpoaponaraihuë', noya ahuantapi. Iráca Yosëri sha'huitërinso chachin ninapi.

¹³⁻¹⁴ Apraan yonquico'. Iráca Yosëri itërin: “Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquën. Quëma na'con catahuaaranquën. Ca nohuanto, a'na tahuëri hui'nan ya'huëtarinquën. Naporahuaton, oshaquëran notohuaro' shiparinpitanta' ya'huëtarinquën,” itërin. Yosëso' chini chiníquën nanantërin. Co a'na' ya'huërinhuë' ina quëran chini chiníquën nanantërinso'. Napoaton: “Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquën,” itërin.

¹⁵ Itohuachina, Apraani Yosë natërin. Hua'qui' co hui'nin ya'huëtopirinhüë', noya cancantaton, ninarárin. “Co Yosë nonpintërincohuë',” ta'ton, natërin. Napoaton napoin quëran hui'nin nasitërin.

¹⁶ Co piyapi yanatëhuachinpoarahüë', “Yosë ni'sárinco, no'tëquën nontaranquën,” tënëhua'. Ina pochín nontohuatëhua', natërinënpoa'. “No'tëquën nontërinpoa',” topi.

17 Yosë co onporonta' nonpintërinpoahuë'. Sha'huitërinpoaso' co onporonta' nishatërinhuë'. Napoaton noya nanan sha'huitohuachinpoa': "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquëma'. Nicha'ësaranguëma'," itërinpoa'.

18 Yosë chachin sha'huitërinpoa'. Naporahuaton "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquëma'," itomantarinpoa'. Napoaton co onporonta' nonpintërinpoahuë'. Co pi'pian tëranta' nishataponhuë', tënëhua'. Ina yonquiatëhua', chiniquën cancantahua'. Iráca Yosëichin imarëhua' catahuainpoaso marë'. "Nicha'ësarinpooa'," ta'tëhua', ya'ipi cancanënpooa quëran imahua'.

19 Ni'co'. Nanchaquë pa'pachinara, a'na tahuëri panca ihuan nacapipi. Chiniquën co'sacaitërin. Naporo' hua'na quëquën nininso' a'sonahuatona', të'yaitopi. Acopoi' no'paquë ni'toromahuachina, sano yanponin. Co co'sacairi tëranta' chi'huincarinhue'. Inapochachin canpoanta' a'na tahuëri ma'sha onporëhua', parisitërehua', sëtërehua', naporëhua'. Inapohuatëhua', Yosë yonquia'ahua'. "Inaso' no'tëquën nontërinpoa'. Nicha'ësarinpooa'. Co onporonta' nianantarinpooahuë'," topatëhua', sano cancantarihua'. Yosëso' co quënanarihuarahuë', inápaquë ya'huárin. Ina yonquiatëhua', ninarëhua'.

20 Quisoso'ton nani inápaquë panantarin tapatinpoaso marë'. Inaquë ya'huëmiatarin. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin ni'ton, canpooa marë' Yosë nontarin. Miriquiso pochin ninin. Co onporonta' pipiarinhue'.

7

Quisocriso Miriquiso pochin nininso'

1 Miriquisoso' iráca ya'huërin. Co cotio piyapihuë' niponahuë', noya Yosë imarin. Sarimoquë ya'huëpisopita hua'anëntërin. Naporahuaton, Yosë nohuanton, corto hua'an ya'conin. Piyapi marë' Tata Yosë nontërin. Iráca Apraani nohuitërin. Inimico copirnoros' minsërahuaton, o'mantahuachina, Miriquisori nacapirin. Nacapirahuaton, Apraan noya nontërin. Ina quëran corto hua'an ni'ton, Yosë nontërin Apraan noya noya ya'huëcaso marë'.

2 Nani nontohuachina, Apraani nani ma'sha canarin quëran diesmo Yosë marë' acorinso' quëtërin. Miriquisoso' nóya hua'an. Nininën chachin "hua'an noya nicacaso' yonquirinso'" tapon naporin. Naporahuaton, Sarimo hua'an ni'ton, "hua'an sano cancantërinso'" tapon naporin.

3 A'shin, pa'pin, shimashonënpita, inapita co nohuitërehuahuë'. Onporosona nasitërinso', onpo pi'ipi quëransona chimininso', inapita co nitotërehuahuë'. Co Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoahuë'. Piyapi marë' Yosë nontárin. Co Yosëri ocoirinhue' ni'ton, pi'pian Yosë hui'nin pochin ni'nin. Nanpiárin pochin cancantërehua'.

4 Iráca na'a corto hua'ano'sa' ya'huëpirinahuë', cotioro'saráchin ya'conpi. Miriquisoso nipirinhuë' nisha piyapi. Co cotio quëmapihuë' niponahuë', a'napita corto hua'ano'sa quëran chini chiniquën nanantërin. Apraani noya ni'nin. Apraan'ton Yosëri acorin piyapinënpita nicacaso marë'. Inaso' chiniquën nanantërin, tënëhua'. Napoaponahuë', inimiconënpita ma'shanëna' matërin quëran, diesmo ocoirinso' Miriquiso quëtërin. Inaso' corto hua'an ni'ton, ma'parin.

5 A'na cotio huënton Nihuiros' sa' itopiso'. Iráca Yosë nohuanton, Moisésëri sha'huitërin. "Nihuiros'aráchin corto hua'an ya'coina'. Inapita chinotopiso pëiquë pa'pachina', piyapi marë' Yosë nontapi," itërin. Ina quëran piyapi'sa' itantarin: "Yosë nohuanton, nani ma'sha ya'huëtariinquëma'. Napoaton diesmo quëtoco'. Corto hua'an ma'pahuachinquëma', quëtoco'," itërin Moisésëri. Quëmopinënpita niponahuë', Yosë nohuanton, ma'parin.

6 Miriquisoso' co cotio quëmapihuë' niponahuë', diesmo Apraan ma'parin. Naporahuaton, ina marë' Yosë nontahuaton, "Yosë noya catahuainquën," itërin. Yosëri chachin Apraan nani sha'huitërin noya catahuacaso marë'.

7 “Chini chiníquën nanantohuatëra, a'napita marë' Yosë nontërë', 'Yosë noya catahuainquën,' itërë'” tënëhua'. Napoaton Apraan quëran Miriquisoso' chini chiníquën nanantërin.

8 Isoro'paquë corto hua'ano'sari diesmo ma'patopirinahuë', inapitanta' piyapi'sa' ni'ton, chimínpi anta'. Miriquisoso nipirinhue' nanopiarin pochin cancantërëhua'. Yosë quiricanën nontërëhua' quëran, naporëhua'.

9-10 Nihuiro'saso nipirinhue' Apraan shinpita. Corto hua'an ya'conpi ni'ton, diesmo ma'patopirinahuë', co Miriquiso pochin chiníquën nanantopihuë'. Co'huara Nihui shinpita nasichátëraponahuë', Apraani Miriquiso quënanahuaton, diesmo quëtërin. Nihuiro'sa' ya'huërënamën quëtërin.

11 Iráca Aaron'ton corto hua'an ya'conin. Ina quëran a'naya a'naya Nihuiro'sa' huënton quëran niya'huërëtëra'piapi. Naporo' Yosëri, pënëntërinso' nanan sha'huitërin ya'ipi israiro'sa' imacaiso marë'. Nihui corto hua'ano'sa' nanan anoyatërinënpoa' naporini, ¿ma'marëta' a'na corto hua'an Miriquiso pochin nininso' huëcacasos' ya'huëitonhuë'?

12 Nisha corto hua'an ya'compachina, nisha nanan pënëninpoa'.

13-14 Quisocristoso' co Nihui huëntonquë nasitërinhuë'. Cota huëntonquë nasitërin. Inapitasos' co onporonta' corto hua'an ya'conpihuë'. Co ina pochin Moisésë pënëntërinhuë'. Napoaton Quisocristo co corto hua'an ya'coninhue', tënëhua'.

15 Inaso' isoro'paquë o'marin ni'ton, nasha nanan sha'huitërinpoa'. Corto hua'an pochin canpoa marë' Yosë nontárin. Miriquiso pochin co onporonta' pipiarinhue'. Ina yonquihuatëhua', naporinso' no'tëquën anitotërinpoa'.

16 Co Nihuiro'sa' huënton quëran ya'conpiso pochin nininhue'. Inaso' chiminaponahuë', nanopiantarahuaton, ya'huëmiatarin. Napoaton chiníquën nanantaton, noya noya ya'conin.

17 Yosë quiricanën quëran naporin:

“Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmasos' noya noya acoaranquën inapita ya'huërëtacaso marë'.

Ya'ipi piyapi'sa marë' nontaranco. Miriquiso pochin nisaran. Co onporonta' pipiarinhue',” itërin Yosëri.

18 Iráca corto hua'ano'sa' pënëntërinso' nanan imapirinahuë', co oshanëna' inquitërinhuë'. Co tēhuëchachin catahuarinhuë'. Napoaton co imacaso' ya'huërinhuë'.

19 Moisésë pënëntërinso' nanan co manta' anoyatërinhuë'. Quisocristoso nipirinhue' anoyacancantërinpoa'. Anoyacancantohuachinpoa', nanitërëhua' Yosë nohuítacaso'. Huëntonënguë chachin aya'coninpoa'. Inaso' noya noya, tënëhua'.

20-21 Iráca na'a cotioro'sa' corto hua'an ya'conpi. Yosëri acopirinhue', co ya'huëmiatopihuë'. Nipirinhue', Quisocristo yaa'paimahuachina, itapon: “Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontaranquën.

Ipora quëran huarë' corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin nicaton, piyapi marë' nontaranco huachi.

Ya'huëmiataran. Co onporonta' nisha acoaranquënhue',” itërin Yosëri.

22 Napoaton Quisocristoso', nasha quëran canpoarë' anoyatërin. Co nonpintarinpoahuë'. Co onporonta' nisha sha'huitarinpoahuë'. Ina anoyatërinpoaso' noya noya. Pënëntërinso' nanan iráca imapisoso', co onpopinchin noyahuë'.

23 Iráca na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', niya'huërëtëra'piapi. A'na chiminapachina, a'na ya'coantarin. Ina chimiantahuachina, a'nanta' ya'coantarin.

24 Quisocristoso nipirinhue' nanopiantarahuaton, ya'huëmiatërin ni'ton, canpoa marë' Yosë nontárin. Co incari tëranta' ya'huërëtërinhuë'.

25 Napoaton nanitërin noyá nicha'ëinpoaso'. “Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa',” ta'tëhua', Yosë imarëhua'. Iporahuanta' Quisocristo nanopiárin catahuainpoaso marë'. Nani tahuëri canpoa marë' Yosë nontárin.

²⁶ Quisocristoíchin nanan anoyatërinpoa'. Inaso' corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin nicaton, nóya ninin. Co pi'pian tëranta' oshahuaninhuë'. Co në'huëtërinso pochin nininhuë'. Co oshahuano'sa pochin cancantërinhuë'. Inápaquë panantahuachina, Yosëri chini chiníquën nanan quëtërin.

²⁷ Co inaso' a'napita corto hua'ano'sa pochinhuë'. Inapitaso' oshahuanatona', inahuara oshanëna marë'ton ma'sha tēpapi. Ina quëran piyapi'sa' oshanëna marënta' ma'sha tēpaantapi. Nani tahuëri naporápi. Quisocristoso nipirinhue' co oshahuanatonhuë', co ma'sha tēpacaso' ya'huërinhuë'. Inaora nohuanton, canpoa' ya'huërenamēnpoa' chiminin. A'naroíchin chiminaton, nanitërin ya'ipi oshanēnpoa' inquitinpoaso'.

²⁸ Iráca Moisésë pēnētërin quëran na'a quēmapi'sa' corto hua'an ya'cona'piapi. Inahuanta' co noyahuë' cancantatona', oshahuanpi. Ina piquëran Yosëso' hui'nin chachin acorin. “Co onporonta' nisha acoaranquënhuë',” itaton, oshanēnpoa' inquitinpoaso marë' acorin. Inaso' noyasáchin ninin. Co onporonta' oshahuanaponhuë'. Napoaton nóya catahuarinpoa'.

8

Quisocristo nasha quëran anoyatërinso'

¹ No'tëquën sha'huitaranquëma'. Quisocristo inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran chachin huënsërin. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'.

² Iráca cotioro'sa' chinotopiso pëi' nipi Yosë chinotacaiso marë'. Inápaquë ya'huërinso chachin nonanpi. Inaquë corto hua'ano'sari piyapi'sa marë' Yosë nontopi. Quisocristoso nipirinhue' inápaquë Yosëri acorinquë chachin canpoa marë' ina nontárin. Inaquëso' noya noya catahuarinpoa'.

³ Iráca corto hua'ano'sa' ma'sha tēpapi piyapi'sa' oshanëna marë'. Quisocristoso nipirinhue' inaora nohuanton, chiminin oshanēnpoa' inquitinpoaso marë'.

⁴ Ipora huanta' isoro'paquë ya'huërin naporini, co corto hua'an ya'cointonhuë'. Cotioro'sa' iráca nanan imatona', corto hua'ano'sa' ya'huëtapi ma'sha tēpacaiso marë'.

⁵ Corto hua'ano'saso chinotopiso pëiquë Yosë marë' sacatopi. Inaso', inápaquë ya'huërinso chachin nonanpiso'. Iráca chinotopiso pëi' yanipachinara, Yosëri Moisésë itërin: “Chinotamacoso marë' nē'mëtë pëi' nico'. Motopiquë a'notëranquënso chachin niquë',” itërin.

⁶ Quisocristoso nipirinhue', Yosë ya'huërinquë chachin panantarahuaton, nanan anoyatërinpoa'. Cotioro'saso' iráca anoyatërinso imapirinhue', Quisocristoso' nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa'. “Oshanëma' inquitatënhuëma', anoyacancantaranquëma',” itërinpoa' ni'ton, inaso noya noya, tēnahuë.

⁷ Iráca anoyatërinso natërëhua quëran noyápiachin cancantërëhua' naporini, co nasha quëran anoyatacaso ya'huëitonhuë'.

⁸ Iráca anoyatërinso imaponaraihuë', co noya cancantopihuë' ni'ton, quiricanën quëran Yosëri sha'huitërin:

“A'na tahuëri ca nohuanto,
ya'ipi piyapinhue'pitarë' co nasha quëran anoyatarahuë.

⁹ Iráca inapitaso' Iquipito parti ya'huëpirinhue',
imiranpo quëran sē'quërëso pochin nosoroato, nicha'ërahuë.
Naporó' inapitarë' co anoyatopirahuë',
co natantochináchinhue' cancantopi ni'ton,
tanapitërahuë,” tēnin Yosë.

¹⁰ Ina quëran itantarin:

“Tahuëri nanihuachin, nasha quëran anoyataantarahuë.
Naporó' anoyacancantarahuë noya yonquicaiso marë'.

Nasha cancan quëtarahuë ca pochin cancantacaiso marë'.

Casáchin chinotarinaco ni'ton, noya a'paiarahuë.

Ca pochin cancantatona', piyapinëhuëpita chachin nisapi.

¹¹ Iráca a'naya a'naya yanohuitohuachinacora, a'napitari a'chintopi.

'Yosë nohuitoco', itopirinahuë', co ya'ipi nanamëhuë nitochátërapihuë'.

A'na tahuëriso nipirinhüë' nitotapi. Nasha cancan ya'huëtohuachina', cancanëna quëran chachin nohuitarinaco.

Insopita tëranta' nasha quëran anoyatërahüëso imapachina', nohuitarinaco.

Hua'ano'sahuë nipon, topinan piyapi'sahuë nipon nohuantohuachina', nohuitarinaco.

¹² Na'con nosoroato, ya'ipi co noyahuë' yonquipisopita inquitarahüë.

Co huachi oshanëna' yonquiarahuë," ténin Yosë.

¹³ Nasha quëran anoyatërinso quëtërinpoa. Inaso' iráca ya'huërinso' ya'huëretërin. Napoaton iráca anoyatërinso' naniantacaso' ya'huërin. Co huachi ina imacaso' ya'huërinhuë'.

9

Iráca chinotopiso pëi' nininso'

¹ Iráca anoyatërinso sha'huitohuachina, Moisësë nani ma'sha sha'huitërin onporahuatonsona Yosë chinotacaiso marë'. Ina marë' chinotopiso pëi' nipi.

² Në'mëtë', sha'huëtë', inapita quëran nipi. Cato' patoana ya'huërin. Ya'natimarinsoso', noya patoana itopi. Inaquë panca nanparin pochin nininso' ya'huërin. Misanta' ya'huërin. Inaquë pan acorin, Yosë marë' acopiso'.

³ Nëmëtëquë patonpiso' aquëtë', a'na patoananta' ya'huërin, noya noya patoana itopiso'.

⁴ Në'mëtë' ya'cariya a'na misa'huaya ya'huërin, oro quëran nipiso'. Inaquë yonarin pochin pimóchin nininso' a'pëpi tomontacaso marë'. Yosë caposonëonta' ya'huërin. Aipiran, acoporan, ya'ipi oro quëran achinpitopi. Caposo acopoana yonsha oro quëran nipiso' ya'huërin. Inaquë pi'pian cosharo' Yosëri inápa quëran a'paimarinso' po'morin, mana itopiso'. Aaron pitananëonta' inaquë po'morin. Inaso' noyá yaniponahuë', Yosë nohuanton, a'naroáchin papotantarín piyapinënpita yonquicaiso marë'. Naporahuaton, cato' na'pitëa'huayanta' inaquë acopi. Inaquë Yosë pënëntërinso' nani ninshitopi. Iráca anoyatërinso' itopiso'.

⁵ Caposo a'tanamënquë cato' anquënia'huaya pochin nonanatoná', acopi. Yosë huënaráchin nininso' ayonquiinpoaso marë' napopi. A'na inchinan quëran, a'na ahuënan quëran ninotëëpi. Naporahuaton anpiantëna quëran, caposo a'tanamën imotatë pochin nipi. Nisha nisha nininsopita a'chintaca'huanquëmaso' ya'huëpirinhüë', co apira aquëtë' sha'huitaranquëmahuë'.

⁶ Ina pochin ma'sha chinotopiso pëiquë acohuachinara, noya patoanaquëso' ya'ipi corto hua'ano'sa' ya'conpi. Nani tahuëri ya'conpi Yosë chinotacaiso marë'.

⁷ Noya noya patoanaquëso nipirinhüë', co ya'ipi ya'conpihuë'. A'naíchin chini chiniquën nanantërinsoáchin ya'conin. Co ina tëranta' nani tahuëri ya'coninhüë'. Nani pi'piquë a'na tahuëriáchin ya'conahuaton, ma'sha huëninën quëparin. Inaora oshanën marë' quëparin. Naporahuaton, piyapi'sa' co yonquiatonahuë oshahuanpiso marënta' quëparin.

⁸ A'napita piyapi'saso' co onporonta' inaquë ya'conpihuë'. Ina yonquihuatëhua', Ispirito Santo anitotërinpoa'. Iráca anoyatërinso' imapachina', piyapi'sa' co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso', tënëhua'.

⁹ Iporahuanta' ina yonquihuatëhua', nitotarihua'. Iráca pënëntërinso' co natëhuachinahuë', ma'sha tëpapi ama Yosëri ana'intacaso marëhuë'. Nipirinhüë', co ina marë' oshanën inquitërinhuë'.

10 Iráca nisha nisha cosharo' a'popi. Nisha nisha o'ocasonta' a'popi. Co noyahué' nipachinara, “Oshanéhué' inquit' i,” ta'tona', nisha nisha pa'mopi. “Inapotohuatéhua', Yosé noya ni'sarinpoa',” topirinahué', co ina maré' noya cancantopihué'. Yoséri nasha nanan sha'huitaton, anoyataqué huaré' inapocaiso' ya'huérin.

11-12 Iporaso nipirinhué', Quisocriso nani o'marin. Corto hua'an chini chiníquén nanantérinso pochin nicaton, nóya catahuarinpoa'. Co chinotopiso péiqué ya'conaton, nanan anoyatérinpoahué'. Co isoro'paqué nipiso péiqué ya'coninhué'. Co chipo, ohuaca'huaya, inapita téparinhué' huénainén macacaso maré'. Inaora huénainén chachin a'parin. Chiminaton, oshanénpoa' inquitérinpoa'. Ina quéran Yosé ya'huérinqué chachin panantarin a'naromaráchin nanan anoyatinpoaso maré'. Inaqué noya noya catahuarinpoa'. Canpoa maré' chiminin ni'ton, anoyacancantarinpoa'. Ina imapatéhua', nicha'ésarinpoa'.

13 Cotioro'sa' co ya'ipi Moisésé pénéntérinso' natéhuachinahué', né'huétérinso pochin ni'tona', co nanitopihué' chinotopiso péiqué ya'conacaiso'. Napohuachinara, ma'sharo'sa', chipo, toroa'huaya, inapita chinotopiso péiqué quépapi. Inaqué corto hua'ani téparahuaton, huénainén manin. Huénainén masahuaton, ohuaca'huaya huiquitérinso' yanonén ayontérin. Ayontahuaton, oshahuana'pi ta'satérin. Inapotohuachina, né'huétérinso' inquirinso pochin ninin ni'ton, naquéranchin nanitérin chinotopiso péiqué ya'conacaso'.

14 Quisocriso huénainénso nipirinhué' noya nóya. Inaso' Yosé hui'nin ni'ton, co pi'pisha tēranta' oshahuaninhué'. Ispirito Santo ya'huémiatérinso' catahuarin ni'ton, canpoa maré' chiminaton anoyacancantomiatérinpoa'. Inaso huénainén a'parin oshanénpoa' inquitinpoaso maré'. Inapoaton noyápiachin cancan quétérinpoa'. Ina quétohuachinpoa', Yosé noya chinotarihua'. Inaso' nanopiarin ni'ton, canpoanta' ina maré' noya sacatarihua'.

15 Napoaton nasha quéran anoyatérinso nani sha'huitérinpoa'. Ya'nan anoyatérinso na'a piyapi'sa' imapirinahué', co noyahué' cancantatona', oshahuanpi. Co ma'sharo'sa' huénainén quéran oshanéna' inquitiatopihué'. Nipirinhué', Quisocriso chiminin ya'ipi huayoninsopita oshanéna' inquitacaso maré'. Ya'nan anoyatérinso imapisopita oshanénanta' inquitérin.

16-17 Ni'co'. Quémapi yachiminpachina, quiricatérin ma'shanénpita macacaiso maré'. Co'huara chimiyanterasohué', co macacaiso' ya'huérinhué'. Chiminpachina, naporo huaré' mapi. Inapochachin nani Quisocriso chiminin ni'ton, ya'ipi sha'huitérinpoaso' acotérinpoa'. Oshanénpoa' inquitatonpoa', nóya catahuarinpoa'.

18 Napoaton ya'nan anoyatérinsona' sha'huitohuachina, ma'sharo'sa' téparahuatona', huénainéna' a'patopi. Inapotatona', iráca anoyatérinso' imapi.

19 Ya'ipi piyapi'sa' ayontonahuaton, Moiséséri pénénin. Nani ma'sha sha'huitérin natécaiso maré'. Nani sha'huitohuachina, ohuaca'hua, chipo, inapita téparahuaton, huénainéna manin. Ina quéran narasé'pa' isopo itopiso' masahuaton, quéhuan huaitaqué so'quétahuaton, i'sharé chachin ta'satérin. Pénéntérinso' quirica, piyapi'sa', inapita ta'satérin.

20 Inapotahuaton: “Nani anoyatérinso Yosé sha'huitérinpoa' natécaso maré'. Iso huénai' pa'nin ni'ton, Yosé canpoaré anoyatérinso anitotérinpoa',” ténin Moisésé.

21 Ina quéran chinotopiso péi', ma'sha inaqué ya'huérinsopita, inapitanta' huénaiqué ta'satérin.

22 Iráca pénéntérinso imapachinara, nani ma'sha huénaiqué ta'satopi anoyatacaiso maré'. “Co huénai' ta'satohuatéhuahué', co Yosé noya ni'sarinpoahué',” topi. Téhuénchachin co huénai' pa'pachinhué', Yosé co onporonta' oshanénpoa' inquitérinpoahué'.

Quisocriso oshanénpoa' inquitérinpoaso'

²³ Iráca ma'pitasona inápaquë ya'huërsopita nonanpiso', huënai quëran ta'satopi anoyatacaso marë'. Ma'sha inápaquë ya'huërsopitaso nipirinhüë', noya noya huënai' nohuantërin.

²⁴ Iráca chinotopiso pëi', piyapi'sari ninin. Quisocristoso', co inaquë ya'coninhüë'. Yosë ya'huërinquë chachin pantarahuatón, canpoa marë' Yosë nontárin. "Oshanëna' inquita'huaso marë' nani chiminahuë'," ta'ton, nontárin.

²⁵ Iráca corto hua'an ma'sha huënainën masahuatón, noya noya patoanaquë ya'conin. Nani pi'ipi inaporin. Quisocristoso nipirinhüë' co na'aro' inaporinhüë'.

²⁶ A'naroíchin chiminaponahuë', ya'ipi piyapinpita marë' chiminin. Co a'naromaréáchin nanitërinpoahuë' naporini, iráca quëran huarë' na'aro' chimianta'itonhuë'. Iporaso' nani ayaro tahuëri ya'cariapirinpoahuë', a'naroíchin chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'.

²⁷ Yosë nohuanton, ya'ipi piyapinpoo' a'naroíchin chiminëhua'. Ina quëran Yosë chachin coisë pochin nicatón, ma'sona onpotiinpoaso' no'tëquën sha'huipón.

²⁸ Quisocristonta' a'naroíchin chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Ina quëran inápaquë panantarín. Nani oshanënpoa' inquitohuachinpoo', a'na tahuëri o'mantarin. "¡Ma noyacha Quisocristoso' ni'ton, nicha'ërinpoa paya!" ta'tëhua', ina ninarëhua'. O'mantahuachin, imarëhuasopita maquimarinpoa huachi.

10

¹ Iráca pënëntërinso' nanan imapachinara, ma'sharo'sa' tēpapi. Oshanëna' yonquia-tona', napopi ama Yosëri ana'intacaso marëhuë'. Quisocristo chiminacaso' ninoton, Yosëri sha'huitërin ma'sharo'sa' huënainëna a'patacaso'. Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'. Ina chiminin ni'ton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iráca nani pi'iquë ma'sha tēpapiirinahuë', co tēhuëenchachin piyapinpita oshanëna' inquitërinhuë'.

² Oshanëna' inquipi naporini, co nani pi'iquë naquëranchin naquëranchin ma'sha tēpa'itonahuë'. Cancanëna' anoyatopi naporini, noyápiachin cancanchitonahuë'.

³ Nani pi'iquë ma'sharo'sa' tēpahuachinara, yonquiantapi. "Tēhuëenchachin oshahuanëhua'," topi.

⁴ Ma'sharo'sa' tēpapiirinahuë', ina huënainën quëran co onporonta' oshanëna' inquitërinhuë'.

⁵ Napoaton Quisocristo isoro'paquë yao'mahuachina, pa'pin itapon: "Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso', ofrenda quēcacaiso', inapita co nohuantëranhuë'. Quëma nohuanton, piyapi chachin nasitomarahüë natëa'huanquënso marë'.

⁶ Na'a ma'sharo'sa' ahuiquitopi.

Nisha nisha ma'sha oshanëna marë' tēpapiirinahuë', co inapita marë' noya ni'nanhuë'.

⁷ Ina quëran itërahuë: 'Napoaton tata, nani o'marahüë nohuantëranso' nica'huaso marë'. Quiricanëinquë ninorancoso chachin nisarahüë, itërahuë," tēnin.

⁸ Quisocristo pa'pin nontatón, naporin: "Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso' co nohuantëranhuë'. Nisha nisha ma'sha oshanëna marë' tēpapiirinahuë', co inapita marë' noya ni'nanhuë'," itërin. Iráca pënëntërinso natëtona' inapopirinahuë', naporin.

⁹ Ina quëran itantarín: "Ma'tana nani o'marahüë quëma nohuantëranso' nicaca'huaso marë'," itërin. Napoaton co huachi iráca Yosë chinotacaiso marë ma'sha tēpapiso pochin nicacaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo nasha pochin Yosë chinotacaso anitotërinpoa'.

¹⁰ Quisocristo piyapi chachin nasitimarahuatón, oshanënpoa marë' chiminin. Yosë nohuanton, a'naroíchin chiminin. Canpoanta' ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitërinpoa'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa huachi.

¹¹ Nani tahuëri corto hua'ano'sa' sacatápi. Naquëranchin naquëranchin ma'sharo'sa' tēpapiirinahuë', co oshanëna' inquipihuë'.

12 Quisocristoso nipirinhüë' a'naroíchin chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Ina quëran inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran huënsëarin.

13 Inimiconënpita minsëaquë huarë' inaquë ninarin.

14 A'naroíchin chiminaponahuë', anoyacancantërinpoa'. Ya'ipi imarëhuasopita oshanënpoa' inquitatonpoa', noyápiachin cancan quëtërinpoa'.

15 Ispirito Santonta' inachachin anitotërinpoa'. Quiricanën quëran sha'huitërinpoa'.

16 “A'na tahuëri piyapinhüëpitarë'co anoyatohuato, iso pochin nisarahüë:

Nasha cancan quëtarahuë natëtochináchin cancantacaiso marë'.

Anoyacancantarahuë noya yonquicaíso marë'.

17 Co huachi oshanëna' yonquiarahuë'.

Ya'ipi co noyahuë' nipisopita naniantarahüë,” tënin.

18 Quisocristo oshanënpoa' nani inquitohuachinpoa', co huachi ma'sha tëpacaso' ya'huërinhuë'. Inasáchin anoyacancantërinpoa'.

Quisocristo imatëhua', Yosë nohuitërehuaso'

19 Napoaton iyaro'sa', iporaso' nanitërehua' Yosë chachin nohuitacaso'. Noya noya patoanaquë ya'conëso pochin nohuitërehua'. Piyapinpoa' nirihuarahuë', chiníquën cancantatëhua', Yosë nontahua'. Quisoso huënainën pa'nin ni'ton,

20 nasha ira pochin nininso' acorin Yosë nohuitacaso marë'. Noya noya ananpirinpoa'. Iráca noya noya patoanaquë Yosë ya'nopirinhüë'. Nëmëtëri ya'copitërin ni'ton, co piyapi'sari nohuitopihuë'. Iporaso' Quisocristo o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Chiminin ni'ton, nanitërehua' Yosë nohuitacaso'.

21 Chiníquën nanantaton, noya noya corto hua'an pochin canpoa marë' Yosë nontárin. Ya'ipi imarëhuasopita catahuarinpoa'.

22 Napoaton Quisocristoíchin natëtëhua', ya'ipi cancanënpoa quëran Yosë nontahua'. Nani oshanënpoa' inquitërinpoa' ni'ton, noya cancantarëhua'. Quisocristo anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya i'quë amarëso pochin noyápiachin cancantarihua'.

23 “Yosë no'tëquën sha'huitërinpoa'. Quisocristoíchin nicha'ësarínpoa',” ta'tëhua', imamiatahua'. Ama pi'pian tëranta' nisha yonquia'huasohüë. Nani sha'huitërinpoa' ni'ton, co nonpintarinpoahuë'.

24 A'napitanta' yonquia'ahua'. Na'con nosoroatëhua', catahuahua' inahuanta' noya ninosoroacaiso marë'. Nipënëahuan' noya nicacaso marë'.

25 A'naquën co huachi niyontonpihuë' Yosë chinotacaiso marë'. Ama inapita pochin cancantahuasohüë'. Siniro o'macaso' tahuëri naniriarín ni'ton, niyontonatëhua', na'con na'con nicatahuahua' chiníquën cancantacaso marë'.

26 Quisocristo nanamën nani nitotërehua'. Nitotarihuarahuë', naquëranchin naquëranchin co noyahuë' nipatëhua', a'popisopita pochin cancantararihua'. A'pohuatëhua', co insonta' nanitarinhüë' oshanënpoa' inquitinpoaso'.

27 Ina quëran pa'pi të'huatacaso' ya'huërin. Yosë chiníquën ana'intarinpoa'. A'na tahuëri inimiconënpita pënquë a'pararin.

28 Iráca Moisésë pënëntohuachina, a'naquën co yaimapihuë'. A'popi. A'pohuachinara, ana'intopi. Coisëquë quëparahuatona', sha'huirapipi. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon inachachin sha'huirapihuachinara, co nosoropihuë'. “Tëpaquë'” itopi.

29 Yosë hui'nin chachin a'pohuatama', jaquë aquëtë' ana'intinquëmaso' ya'huërin! Quisocristo canpoa marë' chiminin. Huënainën a'parin anoyacancantínpoaso marë'. Inapoaton, nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. A'naquënso nipirinhüë' imapirinhüë'. Ina quëran Quisocristo a'popi. Huënainën quëran anoyacancantopirinhüë', nisha cancantatona', ina huënainën chachin nocanpi. Ispirito Santori nosoropirinhüë', co pi'pian tëranta' yanatëpihuë'. Inapitaso' Yosëri chini chiníquën ana'intarin.

³⁰ Yosë nohuitërëhua'. Inaso' ya'ipiya nitotërin. “Co noyahuë' nipachina', cari ana'intarahuë. No'tëquën ana'intarahuë huachi,” tënin Yosë. “Piyapinënpita tëranta' co yanatëhuachinahuë', Siniorori ana'intarin,” tënin anta'. Quiricanënguë naporin.

³¹ Yosëso' nanpiárin. Chiníquën nanantërin. Co noyahuë' nipatëhua', pa'pi të'huatacaso' ya'huërin. Ana'intarinpoa'.

³² Ya'nán imaramaso' tahuëri'sa' yonquico'. Quisocristo nanamën a'chintohuachinënguëmara, noya natanatoma', imarama'. Ina marë' parisitapomarahuë', co yaa'poramahuë'. Noya ahuantërama'.

³³ Imaramaso marë' a'ninquëchin tëhuarinënguëma', no'huirinënguëma'. A'na tahuëri ahuëpirinënguëmahuënta', noya cancantërama'. A'napita imapisopitanta' parisitohuachinara, nosoroatoma', catahuarama'.

³⁴ Tashinan pëiquë po'mohuachinara, co të'huatomarahuë', nicapoma' pa'nama'. Paatoma', catahuarama'. Canpitanta' imaramaso marë' ma'shanëma' osërëtopirinënguëmahuë', co sëtëramahuë'. “Yosë chachin nohuitërëhua'. Nasha cancan quëtërinpoa'. Co insonta' nanitërinhuë' inaso' osërëtinpoaso',” ta'toma', nóya cancantërama'.

³⁵ Ya'nán imapoma', noya imarama'. Ama iporaso' yaa'pocosohuë'. “Yosë naniantërinco,” ama tocosohuë'. Chiníquën cancantoco' Yosë nóya acanainquëma'.

³⁶ Ma'sha onpopiramahuënta', noya ahuantoco'. Noya natëhuatama', na'con catahuarinquëma'. Nani sha'huitërinquëma' ni'ton, co nonpintarinquëmahuë'. Noya nicha'ësarinquëma'.

³⁷ Quiricanënguë naporin:

“Tëhuëinchachin o'macaso' nininso' o'mapon.

Co hua'quiarinhuë'.

³⁸ Cancanëma quëran huarë' natëhuatamaco, noya ni'saranquëma' ni'ton, noya nanpimiatarama'.

Nipirinhuë' a'pohuatamaco,

pa'pi co noyahuë' ni'saranquëma',” tënin.

³⁹ Insosona a'pohuachina', parisitopiquë pa'sapi. Canpoaso nipirinhuë', co a'poarihuahuë'. Natërëhua' ni'ton, nicha'ësarinpoa huachi.

11

Ya'ipi cancanëna quëran huarë' natëpisopita

¹ “Co Yosë quënanpirëhuahuë', ya'huárin. Nosoroatonpoa' catahuarinpoa',” topatëhua', tëhuëinchachin ina natërëhua'. Na'con Yosë sha'huitërinpoa'. Co ipora naniyatërarinhuë'. “Oshaquëran naniarin huachi,” ta'tëhua', noya ninarëhua'.

² Iráca quëran huarë' ina pochin cancantohuachinara, Yosëri noya ni'nin.

³ “Yosë no'tëquën nontërinpoa',” ta'tëhua', natërëhua'. Inaora yonquinën quëran ya'ipi isoro'pa' acorin. Co manta' ya'huëpirinhuë', “Ya'huë'in,” topachina, ma'sha ya'huërin. Ya'ipi ni'nëhuasopita co inaora ya'huërinhuë'. Yosëri nininso'. Quiricanën quëran anitotërinpoa'.

⁴ Iráca Apiri Yosë natërin. “Yosë catahuarinco,” ta'ton, ma'sha teparahuaton, Yosë chinotërin. Inapotohuachina, noya ni'nin. “Noya natërinco,” tënin. Cainoso nipirinhuë' co ina pochin cancantërinhuë'. Napoaton Apiri nani chiminpirinhuë', ipora huanta' “Ma noya Apiri natëtërin,” tënëhua'.

⁵ Iráca Inoco noya natërin ni'ton, Yosëri inápaquë quëpantarin. Napoaton co chiminhuë'. Piyapi'sari yonisápirinahuë', co quënanpihuë'. Co'huara inápaquë quëpantayátërasohuë', “Inoco nóya ni'nahuë,” tënin Yosë quiricanënguë.

⁶ Yosë yonquihuatëhua', natëtacaso' ya'huërin. “Yosë ya'huárin. No'tëquën nontërinpoa'. Ina nontohuatëhua', natanatonpoa' catahuarinpoa',” topatëhua', noya ni'sarinpoa'. Co ina pochin cancantohuatëhuahuë', co onporonta' noya ni'sarinpoahuë'.

⁷ Iráca Nointa' ya'huëpirinhuë', a'na tahuëri Yosëri itapon: “Co hua'qui quëranhuë' ma'sha onpoarama'. Co ni'chinamasohuë' ni'sarama'. Naporo' ya'ipi oshahuano'sa' ii' quëran ata'huantarahuë,” itërin. Co'huara o'nayantërasohuë' napotopirinhuë': “Yosë no'tëquën nontërinco,” ta'ton, Noi natëtërin. Sha'huitohuachina, natëton, panca nancha ninin. Ina quëran sa'in, hui'ninpitarë chachin cha'ëpi. A'napitaso' natanaponaraihuë', co yanatëpihuë'. Napoaton na'inki. Noiso nipirinhuë', ya'ipi cancanën quëran natëtërin. “No'tëquën nontërinco,” topachina, Yosëri noya ni'nin.

⁸ Apraanta' Yosëri itërin: “Ya'huëran quëran pipimiatëquë'. A'na parti a'nochinquën. Ina no'pa' quëchinquën ya'huëcamaso marë',” itërin. Co no'pa' nohuitaponahuë', Yosë natërin. “Co nonpintarincohuë',” ta'ton, pa'nin.

⁹ Aquë paaton, Canaan parti canconin. Inaquë ya'huaponahuë', në'mëtë' pëiquërächin ya'huërin. Pa'sápaton, co ya'huëmiatërinhuë'. Isaco, Cacopo, inapitanta' në'mëtë' pëiro'saquë ya'huëpi. Yosëri nani sha'huitërin. “Iso no'pa chachin quëchinquëma'” itopirinhuë', co hua'anëenchátërapihuë'. “Co Yosë nonpintarinpoahuë'. A'na tahuëri ina nohuanton, hua'anëntarihua',” ta'tona', Yosë natëpi.

¹⁰ Apraan yonquíárin. “A'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Inaquë noya ninano' ya'huëmiatarin. Yosëri chachin canpoa marë' acorinso',” ta'ton, ina ninararin.

¹¹ Inaso', chiníquën Yosë natërin. “Nani máshoco. Saranta' co hua'huana'pihuë' nipirinhuë', Yosë sha'huitërinco ni'ton, oshaquëran hui'nahuë ya'huëtarinco,” tëninso marë', Yosë nohuanton, hui'nahuanin huachi.

¹² Apraan nani másho niponahuë', hui'nahuanin. Ina hui'nin quëran chachin na'api. Oshaquëran hua'huayátërahuë shinpita ya'huëtërin. Tayora nápo' ya'huëpi. Marë yonsanquë notohuaro' inotëra'huaya ya'huërin. Inotëra'huaya nápo' shinpita ya'huëpi. Co pichicasohuë'.

¹³ Apraan, Isaco, Cacopo, inapita chiminaquë huarë' Yosë natëpi. “Nani Yosë sha'huitërinpoa'. Co nonpintarinpoahuë'. Pahuanarin nipirinhuë', a'na tahuëri Yosë nohuanton, ya'huapon,” ta'tona', nóya cancantopi. “Co hua'qui isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Isëquëso' topinan yacapatërëhuaso pochin ninëhua',” topi.

¹⁴ “Co isoro'paquë ya'huëmiatarihuahuë'. Yosë'pa' tēhuënchinso' ya'huëmiatarihua',” ta'tona', napopi.

¹⁵ Ya'huëpi quëran nani pipimiatopi. Ina na'con yonquipi naporini, inaquë aya-manta'itonahuë'.

¹⁶ Nipirinhuë', co isoro'pa' na'con yonquipihuë'. Yosë na'con na'con nohuantopi. Ina ya'huërinquë chachin ya'huëcaiso' nohuantopi. Napoaton Yosë tapon: “Nóya yonquirinaco ni'ton, hui'nahuëpita pochin ni'sarahuë. A'na tahuëri inápaquë quëpantarahuë. Nani tapatërahuë ya'huëcaiso',” tënin.

¹⁷⁻¹⁸ Apraan tēhuënchachin Yosë natërin. A'naíchín hui'nin ya'huëtërin. Nasitohuachina, Isaco itërin. Naporo' Yosëri sha'huitërin: “Isaco mashotohuachin, hui'nahuanarin anta'. Naporahuaton, oshaquëran notohuaro' shinpita ya'huëtarin,” itopirinhuë'. Hui'nin hui'napitohuachina, Yosëri itantarín: “Hui'nan quëparahuaton, motopi'pa' paquë'. Inaquë hui'nan tēpaquë' chinotancoso marë',” itërin. Tënicaso marë' napotërin.

¹⁹ “Yosë co nonpintërincohuë'. Ananpitaantacasonta' nanitërin,” ta'ton, Apraan natëtërin. Paaton, Isaco yatëparahuachina, Yosëri itantarín: “Tananpitëquë'. Ama tēpaquësohuë',” itërin. Napoaton hui'nin chiminin quëran, nanpiantarinso pochin ni'nin.

²⁰ Ina quëran Isaconta' cato' hui'ninpita ya'huëtërin, Cacopo, Isao inapita itopiso'. Mashotohuachina, Yosë natëton, nontërin hui'ninpita catahuacaso marë'.

21 Cacoponta' mashotahuaton, pitana paquëaponahuë', Yosë chinotarin. Yachiminpachina, ina natëton, Così hui'ninpita catahuacaso marë' Yosë nontërin.

22 Cosinta' chiminaquë huarë' Yosë natërin. Yachiminpachina, quëmopinënpita sha'huitërin: "Iquipito parti ipora ya'huërëhua'. A'na tahuëriso nipirinhue' Yosë nohuan-ton, ya'ipi israiro'sa' isëquëran pipiapi. No'pa' Yosë quëtërinpoaquë chachin quëpantarin ya'huëcaiso marë'. Naporo' nansëhuëpita quëpa'ina' pa'pitinacoso marë'," itërin. "Yosë co nonpintarinpoahuë'," ta'ton, naporin.

23 Ina quëran Iquipito copirnoru piyapinënpita camairin: "Israiro sanapi'sa' huai-huachina', quëmapia'huaya nipachin, tëpaco'," itërin. Napopirinhue', Moisésëso' nasito-huachina, a'shini co nohuantërinhue' hua'huin chiminacaso'. Yosë natëton, co copirno tëranta' të'huatërinhue'. "Iso hua'huahuëso' noya," itërin so'in nontaton. Cara yoqui noya po'opi.

24 Ina quëran copirno hui'nini masahuaton, aso'sorin. Napoaponahuë' hui'napitohuachina, Yosë natëton copirno pëinën quëran pipirin.

25 Yosë piyapinënpita catahuacaso marë' pa'nin. Ina marë' parisitopirinhue', co ina yonquirinhue'. Yosë natëcaso' na'con na'con nohuantërin. "Co noyahuë' nicatëhua', capa cancantopirëhuahuë', co hua'quiya quëranhue' ma'sha ta'huantarin," ta'ton, co ma'sharáchin yonquirinhue'.

26 Copirno hui'nin pochin ni'ton, nohuantërin naporini, Iquipito parti na'con canaitonhue', co ina nohuantërinhue'. Yosë na'con na'con yonquirin. "A'na tahuëri Cristo o'maton, nicha'ësarínpoa'. Iporaso' ina marë' aparisitopirinacohue', Yosë'pa' noya noya acanarínco," ta'ton, noya ahuantërin.

27 Yosë natëton, Moisésë Iquipito quëran pipirin. Copirnoru no'huipirinhue', co të'huatërinhue'. "Yosë co quënanaporahuë', ni'sárinco," ta'ton, chiníquën cancantërin. Chiníquën cancantaton, Yosë piyapinënpita catahuarin.

28 "Yosë nicha'ësarínpoa'," ta'ton, natëtërin. Napoaton piyapi'sa' camairin: "Ya'ipinquëma' carniroa'hua tëpaco'. Huënainën ya'coanaquë pashitoco' ama anquëniri paninan nininso' tëpacaso marëhuë'," itërin. Napotohuachina, a'naya a'naya inahuara pëinëna' ya'coanaquë huënaiquë pashitëra'piapi. Napoaton Yosëri catahuarin. Co paninano'sa' chiminpihue'. Pascoa pitaquë napopi.

29 Ina quëran ya'ipi israiro'sa' Yosë natëtona', noya pipipi. "Yosë catahuarin-poa'," ta'tona', Quëhuai marë aquëtëran pa'pi. Pancai' niponahuë', Yosë nohuan-ton, a'naroáchin nipatomairin ni'ton, panca ira pochin yaniro ya'norin. Ina pa'tatona pëntonpi. Iquipito sontaro'saso nipirinhue' co nanitopihue' pëntonacaiso'. Imatapiri-nahuë', iiri imotërin ni'ton, chimiitopi.

30 Ina quëran israiro'sa' Canaan parti canconpi huachi. Yosë natëtona', inimiconënpita minsëpi. Quiricoso' panca ninano'. Natëricho quëran pairatopiso' inápaquë huarë' pantarin. Yosëri sha'huitërin tahuitacaiso'. "Catahuarinpoa mini," ta'tona', natëpi. Canchisë tahuëri tahuitopi. Inapotohuachinara, Yosë nohuan-ton, paira a'naroáchin nohuaatërin.

31 Ya'ipi ya'huëhuano'sa' co Yosë yanatëpihue' ni'ton, chiminpi. A'na sanapiáchin natëton, cha'ërin. Oshahuana'pi inaso', Nacapa itopiso'. Inimico niponahuë', Israiro comisionënpita huë'pachinara, inari po'orin ama sontaro'sari tëpacaiso marëhuë'.

32 Co inapitaráchin Yosë natëpihue'. Quitiono, Paraco, Sanson, Quihuiti, Tapi, Samoiro, pënëntona'piro'sa', inapitanta' nóya natëtöpi. ¡Notohuaro' ya'huëpi ni'ton, co'chi nanitërahuë' ya'ipiya sha'huita'huaso paya!

33 A'naquën Yosë natëtona', nisha nisha piyapiro'sa' minsëpi. A'naquëonta' hua'an ya'conatona', no'tëquën hua'anëntopi. "Yosë sha'huitërinpoa' ni'ton, catahuarinpoa'," ta'tona', a'naquën natëpi. Napoaton Yosëri catahuarin. A'naquënso' Yosë natëtona', pa'pini' quëran cha'ëpi.

³⁴ A'naquën pën chiníquën nënë nënëtaquë tē'yatopirinahuë', co pi'pian tēranta' huëyapihuë'. Noya cha'ëpi. A'naquëonta' Yosë nohuanton, sahuëni quëran cha'ëpi. Yatëpaporinahuë', co chiminpihuë'. A'naquëonta' co chinipirinahuë', Yosëri catahuarin chiníquën cancantacaiso marë'. Na'a inimicoro'sa' minsërahuatona', a'papi.

³⁵ Sanapi'santa' hua'huinpita chiminpachina, Yosë natëpi ni'ton, ina nohuanton nantantapi huachi.

A'naquënso nipirinhue' Yosë natëtona', chiníquën parisitopi. “Yosë a'poco' tēpachinēnquēma',” itopirinahuë', co yaa'popihuë'. “Co onporonta' a'poaraihuë'. Yosë noya noya ananpitaantarincoi,” ta'tona', imapiso marë' chiminpi.

³⁶ A'naquëonta' Yosë imapi ni'ton, tēhuapi, huihuipi, catinaquë tonpopi, tashinan pëiquë po'mopi, napotopi.

³⁷ A'naquëonta' na'pique tē'yaratona', tēpapi. A'naquëonta' sërichoquë yatonatona', tēpapi. “Yosë a'poco', tēpachinēnquēma',” itopirinahuë', co yaa'popihuë'. A'naquëonta' sahuëni quëran tēpapi. A'naquën co tēpaporinahuë', imapiso marë' chiníquën aparisitopi. Yatëpahuachinara, ta'api. Co huachi ya'huëmia ya'huëpihuë'. Capa a'mocaiso' ni'ton, ohuica sha'huëtë', chipo sha'huëtë' inapita a'mopi. Co manta' ya'huëtöpihuë'. Chiníquën parisitopi.

³⁸ Motopiro'sa' parti, inotëro partiro'sa', nisha nisha parti iratopi. Na'pi naninquë ya'conahuatona', huë'ëpi. Inpioro'sari nocanpi: “Inapitaso' napoonpi,” topirinahuë', Yosëriso' noya noya ni'nin.

³⁹ Yosëíchin yonquiatona', nóya imapi. Napoaponahuë', co ya'ipi Yosëri sha'huitërinso' naniyatërasohuë', chiminpi.

⁴⁰ Canpoanta' yonquiatonpoa', Yosë ninararinpoa'. Iporaso' Quisocriso nani chinin ni'ton, ya'ipinpoa' anoyacancantërinpoa'. Iráca imapisopita, ipora canpoanta', ya'ipinpoa' anoyacancantërinpoa'. A'na tahuërinta' inápaquë pa'patëhua', Yosë noyá nohuitarihua'.

12

Quisocrisoíchin yonquia'ahua'

¹ Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' parisitaponaraihuë', imamiatopi. “Yosë catahuarinpoa',” ta'tona', natëpi. Napoaton inapita yonquiatëhua', canpoanta' nóya imahua'. Ní'co'. Quëmapi'sa' nicanacaiso marë' ta'ahuachinara, chiníquën ta'api. Co manta' quëpapihuë'. Torosarëáchin ta'api. Naporopi a'mopiso' co ocoihuachinahuë', co nani-topihuë' chiníquën ta'acaiso'. Inapochachin canpoanta' naporopi a'mopiso' ocoipiso pochin ya'ipi oshanënpoa' naniantahua'. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', ya'ipi cancanënpoa' quëran Quisocriso imahua'. Sacai' nipirinhue', ahuantatëhua', noya imahua'.

² Quisocriso na'con yonquia'ahua'. Inasáchin catahuarinpoa' Yosë natëcaso'. Naporahuaton, inasáchin catahuarinpoa' noya noya natëtacaso'. Isoro'paquë o'mahuachina, chiníquën parisitërin. Corosëquë parsitohuachina, na'con tēhuapirinahuë', co ina yonquirinhue'. “Chiminpatö, piyapi'sa' nicha'ësarahue',” ta'ton, nóya cancantërin. Ina quëran inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran chachin huënsëarin.

³ Isoro'paquë ya'huapon, oshahuano'sari chiníquën no'huipirinahuë', ahuantërin. Ina yonquiatëhua', ama yaa'poa'huasohuë'. Chiníquën cancantoco'.

⁴ Sopai yaminsërinquëma' Yosë a'pocaso marë'. Sacai' nipirinhue', Quisocriso imami-atoco'. Imaramaso marë' aparisitopirinēnquëmahue', co tēparinēnquëmahue'.

⁵ Hui'ninpita pochin nicanonpoa', Yosë pënëninpoa' chiníquën cancantacaso marë'. Nani nitotopiramahuë', ¿naniantërama' ti? Quiricanën quëran napotërinpoa': “Yonquiquë' conpa. A'na tahuëri Yosë nohuanton, parsitaran noya noya imacamaso marë'.

A'na tahuëri pi'pian ana'intopirinquënhue', ama sëtëquësohuë'.

Ama yaa'poquësohuë'. Ahuantacaso' ya'huërin.

⁶ Nosororinpoa' ni'ton, a'na tahuëri ina nohuanton, ma'sha onporëhua'.

Hui'ninpita pochin nicatonpoa', ana'intërinpoa' noya noya yonquicaso marë'," tënin.

⁷ Hui'ninpita pochin ni'ninpoa' ni'ton, ahuantacaso' ya'huërin. Ni'co'. Hui'nanpo' no'tëquën pënënë' noya noya yonquicaso marë'.

⁸ Co Yosë pënëninpoahuë' naporini, co tëhuëenchachin hui'ninpita pochin ni'itonpoahuë'. Ya'ipi hui'ninpita yonquirin noya noya cancantacaiso marë'. Co pi'pian tëranta' ana'intoahuachinquëmahuë', co Yosë hui'ninpitinquëmahuë'.

⁹ Tatanpoa' pënënpachinpoara, natërëhua'. Pi'pian ana'intopirinpoahuë', co no'huirëhuahuë'. Noya nicatëhua', natërëhua'. Tata Yosëso nipirinhüë' na'con na'con natëcaso' ya'huërin. Inaso' nininpoa' ni'ton, natëhuatëhua', noya noya nanpiarigua'.

¹⁰ Hua'huatarigua', co hua'qui isoro'paquë ya'huëcasohüë' nipirinhüë', tatanpoa' pënëninpoa'. Inaora yonquiaton, pi'pian ana'intërinpoa' natëcaso marë'. Yosëso nipirinhüë', noya noya yonquiatonpoa', no'tëquën catahuarinpoa'. Na'con nosoropirinpoahuë', a'na tahuëri ina nohuanton parisitërëhua' ina pochin cancantacaso marë'.

¹¹ A'na tahuëri Yosë nohuanton, ma'sha onporëhua'. Naporahuaton, a'napita ma'sha onpotërinënpoa'. Naporo chachinso' sëtërëhua'. Parisitacaso' co nohuantopirëhuahuë', noya ahuantohuatëhua', Yosë na'con catahuarinpoa'. Nirótëatëhua', noya nisarëhua'. Inapatëhua sano cantantarihua'.

Ama Yosë a'poa'huasohüë'

¹² Napoaton iyaro'sa', chiníquën cancantahua'. Ama amiatëhuarahuë', chiníquën Yosë imahua'. Ni'co'. Aquë pa'patëra, canotërë', sacai' iratërë'. A'naquëma' ina pochin cancantatoma', co huachi ya'ipi cancanëma quëran Yosë imaramahuë'. Ama huachi canotërëso pochin cancantocosohüë'.

¹³ Yosë iranën no'tëquën imapatama', co pëshonaramahuë'. Yosë catahuarinquëma' noya noya yonquicamaso marë'. A'napitanta' nicatëinquëma', chiníquën cantapí. Co huachi sonpacha pochin cantapihuë'.

¹⁴ Ama pi'pian tëranta' nino'huicosohüë'. Naporahuaton, noya nico'. Co noya nipatamahuë', co manta' Yosë nohuitaramahuë'.

¹⁵ Yosë inaora nohuanton nosoroatonpoa', yacatahuarinpoa'. A'naquënisso nipirinhüë', co yatahuërëtopihuë'. Inahuara yonquipisoáchin imatona', co Yosë yonquicaiso' nohuantopihuë'. Ama inapita pochin cancantocosohüë'. Co Yosëichin yonquihuatamahuë', oshaquëran nitapícananarama'. Ina quëran pënanin a'naroáchin sè'cotëtërinso pochachin a'napitanta' atapícananarama'.

¹⁶ Ni'cona nisha nisha cancantotama'. Ama monshihuancosohüë'. Noyápiachin cancantoco'. Ama ma'sha yonquiatoma', Yosë naniantocosohüë'. Isao iráca naporinso' yonquico'. Ma'sharáchin yonquiaton, co onpopinchin Yosë yonquirinhüë'. Tanaton, iin nontërin: "¿Yosë na'con catahuainquënso' nohuantëran ti? Co caso' ina yonquirahuë'. Cosharo' na'con na'con nohuantërahuë'," itërin.

¹⁷ Ina piquëran yonquiantapirinhüë'. "Yosë na'con catahuainco," tantapirinhüë', co huachi Yosëri nohuantërinhuë'. Chiníquën sëtaton na'nëpirinhüë', iráca a'porinso' co huachi nanitërinhuë' anoyatacaso'. Ina yonquiatoma', ni'cona Yosë naniantotama'.

¹⁸ Iráca Sinai motopi nicotoanaquë huë'pachinara, cotioro'sa' pa'pi tē'huatopi. Inaquë panca pën nënërin. Co ya'caritacaso' ya'huërinhuë'. Tahuëri niponahuë', tashi pochin ninin. Yara yaráchin ninin. Panca ihuan pa'nin.

¹⁹⁻²⁰ Tronpita chiníquën pihuirinso' natanpi. Naporo' Yosëri chiníquën itërin: "Iso motopiquë pënënanarquëma' ni'ton, ama ya'caricosohüë'. Ma'sharo'sa tëranta' inaquë pa'pachina', chimiina'. Na'piquë tē'yaratoma', tēpaco'," itërin. Ina natanahuatona': "Sacai' ina nanan natëcaso'," ta'tona', pa'yanpi. "Ama huachi chiníquën nonchincoisohüë'," itopi.

²¹ Ni'sahuaton, Moisësënta' pa'pi të'huatërin. “Canta' të'huatato, ropa ropátarahuë,” tënin.

²² Canpoaso nipirihuë', co ina motopi ya'carirëhuahuë'. Quisocristo imapatëhua', nisha motopi ya'carirëhua', Sion itopiso'. Yosë chachin nohuitarihua'. Co ipora quënanpirëhuahuë', nanpiárin. A'na tahuëri ya'huërinquë chachin pantarihua'. Nasha Quirosarinquë ya'huëcontarihua huachi. Notohuaro' anquëniro'sa' inaquë niyontonpi. Noya cancantatona', Yosë chinotapi.

²³ Huëntonëinquë chachin Yosë nani aya'coninpoa'. Inápaquë nininënpoa' nani ninshitërinpoa' hui'ninpita pochin nicainpoaso marë'. Inatohua' niyontonarihuá'. Yosë chachin imarëhua'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntaton, co imapisopitahuë' no'tëquën ana'intarin. A'naquën imapisopita nani chiminpachinara, hua'yanënaso' Yosë'pa' ya'huapi huachi. Yosë pochachin cancantopi. Inapitarë'quënpoa chachin niyontonarihua'

²⁴ Quisocristo chachin nohuitarihua'. Inaso' nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. Huënainën quëran anoyacancantërinpoa'. Iráca Apiri huënainën pa'nin. Iini tēpahuachina, huënainën pa'nin ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin. Quisocristo chimininsoso' nipirihuë', noya noya. Huënainën pa'nin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'.

²⁵ Napoaton Quisocristo nanamën noya natanco'. Ama pi'pian tēranta' a'pocosohuë'. Pënëntërinso nanan sha'huitohuachinara, a'naquën co yanatëtopihuë' ni'ton, a'naroáchin ana'intërin. Quisocristo nanamënso' noya noya ni'ton, ina naniantohuatëhua', aquë aquëtë' ana'intinpoaso' ya'huërin. Inaso' inápa quëran pënëninpoa'.

²⁶ Yosëri pënëntërinso nanan sha'huitohuachina, ina nohuanton, panca ocohua pa'nin. Ina quëran quiricanën quëran sha'huitërinpoa': “A'na tahuëri naquëranchin nontaantahuato, co isoro'paráchin nacontarinhuë'. Inápaquë ya'huërinso'pita' naco nacóntarin,” tënin.

²⁷ A'na tahuëri mini ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita ta'huantarin. Ma'sha ya'huëmiatërinso' acohuachinaso', ya'huëmiatarin.

²⁸⁻²⁹ Hua'anëntërinquë chachin aya'coninpoa'. Inápaquë pa'patëhua', co onporonta' ta'huantarihuahuë'. Napoaton: “Yosparinquën Siniro,” itahua'. Ya'ipi cancanënpoa quëran inasáchin chinotahua'. Noya cancantatëhua', natëhua' noya nicainpoaso marë'. Ipora huanta' Yosëso' no'tëquën ana'intarin ni'ton, të'huatacaso' ya'huërin. Pënquë ma'sha ahuiquitërëso pochin ya'ipi co noyahuë' nininsopita ana'intarin.

13

Onporahuatonsona Yosë noya ni'ninpoaso'

¹ Ya'ipi imaramasopita capini noya ninosoroco'. Iyaparima pochin ni'co'.

² Co nohuitapomarahuë', nosoroco'. Huë'pachina, noya nontatoma', o'shitoco', a'caco'. Iráca a'naquën napopiso' yonquico'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, “Huëco' ni'quicoi,” itërin. Piyapita'ma' topirihuë', Yosë anquëninën chachin a'carin. Inapochachin canpoanta' ni'toro'sa' noya nontahua'.

³ Ama tashinan pëiquë po'mopisopita naniantocosohuë'. Catahuaco'. Canpitanta' tashinan pëiquë ya'huëaramaso pochachin yonquico'. A'naquëonta' imapiso marë' chiníquën aparisitohuachina', noya yonquico'. Canpitanta' inapita ninatanpiso pochin cancantatoma', nosoroco'.

⁴ Quëmapi'sa' sa'apachina', ama a'na sanapi yonqui'inasohuë'. Sanapi'santa' so'yahuachina', ama so'ina' tēhuananpichinasohuë'. Ama manta' monshihuainasohuë'. Monshihuanpatama', Yosë chiníquën ana'intarinquëma'.

⁵ Ama coriquiráchin pa'yatocosohuë'. Co na'con ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', sano cancantoco'. Ama na'con na'con nohuantocosohuë'. Yosë chachin nani sha'huitërinpoa'. “Co onporonta' pataranquëmahuë'. Co naniantaranquëmahuë',” itërinpoa'.

⁶ Napoaton chiníquën cancantatèhua' naporèhua':

“Yosè catahuarinpoa' ni'ton, co tè'huarèhuahuè'.

¡Piyapi'sa' ma'sha onpotopirinpoahuënta', co tè'huatarihuahuè!'” tènèhua'.

⁷ Ya'nan a'chintèrinènquëmasopita yonquico'. Yosè quiricanën noya a'chintèrinènquëma'. Chiminaquë huarè' noya nicatona', a'napita catahuapi. Napoaton inapita nonanatoma', noya natèco'.

⁸ Quisocristo co onporonta' nishataponhuè'. Iráca nosororinpoa'. Ipora huanta' catahuarinpoa'. Co onporonta' naniantarinpoahuè'. Inasáchin imahua'.

⁹ A'naquën nisha a'chintohuachinènquëma', ama natancosohuè', nonpintochinènquëma'. No'tèquën yonquico'. Nisha nisha nicacaso' pènènpirinènpoahuè', co ina quèran noya cancantèrèhuahuè'. Na'a piyapi'sa' nisha nisha cosharo' a'poaponaraihuè', co noya cancantopihuè'. Quisocristoíchin nanitèrin anoyacancantinpoaso'. Inaora nohuanton, nosoroatonpoa', catahuarinpoa' imamiatacaso'.

¹⁰⁻¹¹ Quisocristo corosèquë chiminaton, oshanènpoa' inquitèrinpoa'. Iráca pènèntèrinso imapisopitaso nipirihuè', co ina natèpihuè' ni'ton, co oshanèna' inquitèrinhuè'. Iráca corto hua'ano'sa' piyapi'sa' oshanèna marè' ma'sha tēpapi. Tēpahuachinara, corto hua'an chini chiníquën nanantèrinsoari ma'sha tēpapiso' huénainèn manin. Masahuaton, Yosè ya'norinso' patoanaquë quèparin oshanèna marè'. Noshinènso nipirihuè' co ca'pihuè'. Ninano' intonquë quèpapi ahuiquitacaiso marè'.

¹² Quisocristonta' ninano' aquècha quèparahuatona', aparisitopi. Inaquë chiminin oshanènpoa' inquitinpoaso marè'. Inaora huénainèn quèran anoyacancantèrinpoa'.

¹³ Napoaton canpoanta' aparitohuachinènpoa', ahuantahua'. Iráca pènèntèrinso nanan naniantatèhua', Quisocristoíchin imahua'. Ina no'huipiso pochin no'huipirinènpoaonta', ahuantahua'.

¹⁴ Co isoro'paquë ya'huëmiatarihuahuè'. Yosè ya'huèrin'pa' pantacaso' ninarèhua'. Inatohua' ya'huëmiatarihua'.

¹⁵ Napoaton iporaso' co huachi ma'sha tēparihuahuè' Yosè chinotacaso marè'. Nani tahuèri ina chinotatèhua', “Ma noyanquëncha Tata Yosè quëmaso paya. Quisocristoíchin anoyacancantèrincoi ni'ton, ‘Yosparinquën Sinioro,’ itèrainquën,” itahua'.

¹⁶ Noyasáchin niahua'. Nicatahuacaso' ama naniantahuasohuè'. A'napita ma'sha pahuantohuachina', ama apiratocosohuè'. Inapohuatèhua', Yosè noya chinotarèhua' ni'ton, noya ni'sarinpoa'.

¹⁷ Ansiano'sa' pènènpachinènquëma', noya natèco'. Noya noya imacamaso marè' Yosèri acorin. A'na tahuèri inapitanta' ya'ipi napopisopita Yosè sha'huitapi. Nani tahuèri pènènarinènquëma'. Noya natèhuatama', noya cancantatona', a'chintarinènquëma'. Co yanatèhuatamahuè', sètapi. Naporahuaton, canpitanta' co noya noya cancantapomahuè'.

¹⁸ Quiya marè' Yosè nontoco'. Noya nisarai, ta'toi, noyápiachin cancantèrai. Ya'ipi cancanèhuèi quèran Yosè yanatèrai.

¹⁹ Ca marè' chiníquën Yosè nontoco' catahuainco a'naroáchin canpitataquë pa'i.

Quisocristo a'pairinpoaso'

²⁰ Yosè catahuainquëma' noya ninicatoma' ya'huëcamaso'. Inasáchin asanocancaninpoa'. Inari chachin iráca Quisocristo ananpitaantarín. Iporaso' ohuicanènpita pochin nicatonpoa', Sinioro Quisoso a'pairinpoa'. Huénainèn pa'nin ni'ton, nasha quèran anoyatèrinso sha'huitèrinpoa' imacaso marè'. Ina anoyatèrinsoso' ya'huëmiatarin. Co onporonta' nishataponhuè'.

²¹ Yosè na'con catahuainquëma' ina nohuantèrinso' nicacamaso marè'. Pi'pian tēranta' co noyahuè' yonquihuatama', anoyacancanchinquëma'. Quisocristo catahuahuachinpoa', nani tahuèri nóya nisarèhua'. Ina quèran noya ni'sarinpoa huachi. Ya'ipi piyapi'sa' inasáchin chinochina'. Ama onporonta' ina naniantahuasohuè'. Amen.

²² Nani pi'pian ninshitëranquëma'. Noya cancantatoma' iyaro'sa' natanco', tënahuë. Achinicancainquëma', ta'to ninshitërahuë.

²³ Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquëma' pa'sarahuë. Iya Timotio nani tashinan pëi quëran ocoipi. Manóton huë'pachin, inaro'co pa'sarai.

²⁴ Ansiano'sanquëma' saludos a'pataranquëma'. Ya'ipi imaramasopitanta' yon-
quiatëinquëma', saludos a'pataranquëma'. Itariaro'santa' saludos a'patarinëinquëma'.

²⁵ Inaora nohuanton, Yosë nóya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Santiago ninshitérinso'

Nisha nisha parti ya'huépisopita ninshitérinso'

¹ Ca Santiacoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' isëquë noya ya'huarahüë. Tata Yosë hua'anëntërinco ni'ton, Siniro Quisocristoíchin natërahuë. Ya'ipi cotioro'sanquëma' Quisocristo imaramaso' ninshitaranquëma'. Canpitaso' yanquëërahuatoma', nisha nisha parti ya'huarama'. Ya'ipi Yosë piyapinënpitanquëma' ninamaso' ninshitaranquëma'.

Ma'sha onporëhuaso'

² Nisha nisha ma'sha onpoapomarahüë' iyaro'sa', ama sëtocosohüë'. Noya cancantoco'.

³ Yosë tëniarinpoa' cancanënpoa quëran huarë' natëcaso marë'. A'naquën ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin Yosë yaa'popi. Canpoaso nipirinhüë' parisitohuatëhua', "Yosë co onporonta' naniantarinpoahuë'," topatëhua', catahuarinpoa' chini chiníquën cancantacaso marë'.

⁴ Noya cancantatoma', ya'ipi ahuantoco' noya noya imacamaso marë'. Chiníquën cancantohuatama', nóya nisarama'. Oshaquëran noya noya cancantarama'.

⁵ "¿Ma'cha ipora niiya?" topatama', Yosë nontoco' noya anitochinquëma'. Onpopionta' Yosë nontacaso' ya'huërin. Co nosororinpoaso' apiratërinpoahuë'. Inaora nohuanton, catahuarinpoa'. Nontërehuaso marë' co no'huirinpohuë'. Catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'.

⁶ "Yosë noya catahuarinco. Natëmiatarahuë," ta'tëhua', Yosë nontahua'. Ama nisha nisha yonquia'ahuasohüë'. "Co catahuarincohuë' nimara," ama tahuasohüë'. Ni'co'. Co'sacai' co sanoirinhüë'. Pancaiquë ihuaitohuachina, niquëran niquëran niohuëërin. A'naquën piyapi'sa' ina pochin yonquionpi. Nisha nisha yonquipi.

⁷ Nisha nisha yonquiatoma', nontohuatama', co Yosë a'paniarinquëmahuë', co catahuarinquëmahuë'.

⁸ Co ya'ipi cancanëma quëran huarë' imapatamahuë', co no'tëquën yonquiaramahuë'. Cato' cancan pochin ya'huëtohuachinquëma', nisha nisha yonquiarama'.

⁹ Co na'con coriqui iyaro'sa' ya'huëtopirinquëmahuë', Yosë nóya ni'ninquëma'. Huëntonënuquë chachin aya'coninquëma'. Ina marë' nóya cancantoco'.

¹⁰ A'naquëmaso nipirinhüë' na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtërinquëma'. Ina niponahuë' Quisocristo imarama' ni'ton, co ma'sharáchin yonquicamaso' ya'huërinhuë'. A'na tahuëri chiminarihua'. Ya'ipi ma'sha papotërinsona' ta'huantapona'. Quisocristo na'con yonquiatoma', noya cancantoco'.

¹¹ Ni'co'. Pi'i chiníquën picatohuachina, papotërinso' a'naroáchin ahuirin. Yanconëonta' anotohuachina, co huachi noyápiachin nininhüë'. Ahuirin huachi. Inapochachin ma'huano'santa' a'na tahuëri chiminapi anta'. Sacatápirinahuë', chiminapona'. Nani ma'sha ya'huëtopirinhüë', patapi.

Anishacancaninpoaso'

¹² Ya'ipinpoa' ma'sha onporëhua'. Caniorëhua', parisitërehua', naporëhua'. Noya ahuantohuatëhua', nóya cancantarihua'. "Parisitaponarahüë', nóya imasarinaco," ta'ton, Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina marë' inápaquë noya acanararinpoa'. Nanpimiatarihua'. "Tëhuëenchachin nosorohuatamaco, ananpitaantaranquëma'," itërinpoa'. Sha'huitërinpoa' ni'ton, co onporonta' nonpintarinpoahuë'.

¹³ A'naquënso nipirinhüë' ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin co noyahuë' yonquipi. "Yosë nohuanton, co noyahuë' ninahuë. Napoaton co ana'intincoso' ya'huërinhuë',"

toconpi. Ama ina pochin yonquicosohuë'. Yosëso' noyasáchin yonquirin. Co pi'pisha tēranta' oshahuaninhuë'. Co onporonta' aoshahuaninpoahuë'.

¹⁴ Canpoara nohuanton, co noyahuë' cancantatēhua', co noyahuë' yonquirēhua'. Inachin inachin yonquihuatēhua', chinii' quēparinposo pochin co noyahuë' nicacaso' yonquirēhua'.

¹⁵ Ipora huanta' pi'pian co noyahuë' yonquirēhua'. Co a'naroáchin naniantohuatēhuahuë', co noyahuë' nisarēhua'. Naporahuatēhua', oshahuanarēhua'. Oshahuanpatēhua', chiminpatēhua' parisitomiatarēhua'. Ni'co'. Sanapi hua'huanpachina, oshaquēran oshaquēran hua'huin nanihuachina, huairin. Inapochachin co noyahuë' yonquihuatēhua', oshaquēran oshaquēran co noyahuë' nisarēhua'. Ina marë' oshahuanarēhua'.

¹⁶ Nosororanquēma' iyaro'sa'. Ama canpitaora yonquinēma quēran ninonpintocoso-huë'. No'tēquēn yonquico'.

¹⁷ Yosëso' noyasáchin yonquirinpoa'. Noya noya cancantacaso marë' catahuarinpoa'. Inasáchin noya a'pintērinpoa' no'tēquēn yonquicaso marë'. Pi'i, yoqui, tayora, inapita inari acopirinhuë', co ya'ipi tahuëri noya a'pininhuë'. A'na tashinta' co manta' a'pininhuë'. Yosëso nipirinhuë' co ina pochin nininhuë'. Nani tahuëriya nosoroatonpoa', catahuarinpoa'.

¹⁸ Inaora nohuanton, anasitaantonpoa pochin nasha cancan quētērinpoa'. Inaso' no'tēquēn nonin. Nanamēn natēhuatēhua', huēntonēnquē aya'coaninpoa'. Hui'ninpita pochachin ni'ninpoa'. Canpoa'ton anoyacancantērinpoa'. Ina quēran oshaquēran na'aya'pi anoyacancantarin.

Cancanēnpoa quēran huarë' natēcaso' ya'huërin

¹⁹ Napoaton iyaro'sa', ama topinan nonacamasoáchin yonquicosohuë'. Yosë nanamēn na'con na'con natanco'. Naporahuaton, ama yano'huitocoso-huë'.

²⁰ No'huitohuatēhua', co nanitarihuahuë' noya nicacaso'. Ina marë' co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.

²¹ Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ama huachi oshahuancosohuë'. Yosë nanamēn nani a'chintērinēnquēma'. “Caora Siniro co nanitērahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco,” ta'toma', nanamēn yonquiráco'. Ina yonquihuatama', nicha'ēsarinquēma'.

²² No'tēquēn yonquico'. Yosë nanamēn a'chintohuachinēnquēma', ama topinan quēran natanocosohuë'. Ya'ipi cancanēma quēran huarë' natēco'.

²³⁻²⁴ Ni'co'. A'na piyapi isihuicoquē ya'pirin ni'pirinhuë'. Nē'huērayatērinso' nicaponahuë', a'naroáchin naniantērin. Co niamirayarinhue'. Canpitanta' Yosë nanamēn topinan natanpatama', co natēhuatamahuë', ina piyapi naporinso pochin nicapoma'.

²⁵ Nipirinhuë', natēhuatama', noya nisarama'. Nasha nananso' nóya. Canpitaora nohuanton, ina natēhuatama', co sopai camaiarinquēmahuë'. Nani tahuëri Yosë nanamēn yonquico'. Natanpatama', ama naniantocosohuë'. Noya natēhuatama', Yosë catahuarinquēma' noya nicacamaso marë'.

²⁶ “Canta' noya Yosë imarahuë,” topi a'naquēn. Nipirinhuë', nisha nisha nonin. Co noyahuë' nonpachina, topinan quēran nonsarin, inaora ninonpintarin. Co tēhuēnchachin imarinhuë'.

²⁷ Tēhuēnchachin Yosë chinotohuatēhua', piyapi'sa' nosoroarēhua'. Sa'ahuaros'a', quēyorono'sa', inapita catahuarēhua'. Ma'sha pahuantohuachina', quētacaso' ya'huërin. A'naquēn piyapi'sa' co noyahuë' cancantatona', co Yosë imapihuë'. Ama inapita nonanhuansohuë'. Noyápiachin cancantohuatēhua', noya imasarēhua'. Inapohuatēhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

2

Ya'ipi piyapi'sa' nosoroa'hua'

¹ Quisocristo hua'anëntërinpoa'. Inasáchin noya noya ninin. Ina imarama' ni'ton, ama iyaro'sa' a'napita nocancosohuë'. Ya'ipi piyapi'sa' napopináchin nosoroco'.

²⁻³ Yosë chinotacaso marë' niyontonpatamara, ma'huanso' huë'pachina, pa'yatërama'. Noyápiachin a'morin. Na'a po'moitëra oro quëran nininso' po'morin. Ina nicatoma': "Huëquë' iyasha," itatoma', noyaquë chachin ahuënsërama'. A'naquënso nipirinhüë', co onpopinchin noyahuë' a'mosahuaton huë'pachina, co onpopinchin noya ni'namahuë': "Inaquë huaniquë'. Nohuantohuatan, no'paquë tëranta' huënsëquë'," itërama'.

⁴ ¿Co'ta ina pochin nipatama', co napopianachin nosororamahuë'? Cancanënpoa quëran huarë' Yosë ni'sarinpoa' nipirinhüë', co ina pochin yonquiramahuë'. Co noyahuë' yonquirama'.

⁵ Ni'co' iyaro'sa'. Na'aquënpoa' co na'con coriqui ya'huëtopirinpoahuë', Yosë huayoninpoa' imacaso marë'. Yosë nohuitohuatëhua', nóya cancantarihua'. Huëntonënquë chachin aya'coninpoa' ni'ton, Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Nani sha'huitërinpoa'. "Nosorohuatamaco, inápaquë quëpantaranquëma'," itërinpoa'.

⁶ Canpitaso nipirinhüë', sa'ahua nininsopita co onpopinchin nosororamahuë'. Ma'huano'saso' nonpintatënënquëma', ihuarinënquëma'. Aparisitërinënquëma'. Coisëquë sha'huirapirinënquëma'. ¿Ina nipirinhüë' pa'yatarama' ti?

⁷ Quisocristoso' nóya nìponahuë', tëhuapi: "Co noyahuë' inaso'," toconpi. Imarëhua' ni'ton, Quisocristo piyapinënpitanpoa' canpoaso'. Napoaton ama ma'huano'sa' na'con na'con pa'yatocosohuë'.

⁸ Yosë quiricanën quëran noya noya pënëninpoa'. "Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," itërinpoa'. Ya'ipi piyapi'sa' nosorohuatama', noya nisarama'.

⁹ Nipirinhüë', a'naso' nocanpatama', co noyahuë' nisarama'. Co Yosë natëramahuë' ni'ton, oshahuanarama'.

¹⁰ Yosë chachin pënëninpoa'. "Noya natërai," topiramahuë', pi'pian tëranta' co natëhuatamahuë', oshahuanarama'. Ana'intinquëmaso' ya'huërin.

¹¹ "Sa'ahuanpatama', ama a'na sanapi monshitocosohuë'," tënin Yosë. Naporahuaton, "Ama piyapi tēpacosohuë'," tënin anta'. Co monshihuanaponahuë', piyapi tēpahuatan, oshahuanaran. Co Yosë natëaranhuë'.

¹² Quisocristo imapatëhua', nasha nanan sha'huitërinpoa'. Nicha'ërinpoa' ni'ton, nanitërehua' nóya nicacaso'. Ina nanan chachin yonquiaton, a'na tahuëri Yosë coisë pochin nontarinpoa'. Ni'ton, piyapi nosoroatoma', noya nico', noya nontoco'.

¹³ Co piyapi'sa' nosorohuatamahuë', ayaro' tahuëri Yosënta' co nosoroaringuëmahüë'. Napoaton "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'tëhua', a'napita nosoroa'hua'. Ina quëran ayaro' tahuëri co ana'intarinpoahuë'.

Noya nicacaso' ya'huërin

¹⁴ "Canta' Yosë imarahüë," tapomarahüë', co noyahuë' nipatama', topinan quëran nonsarama'. Ina pochin cancantohuatama', co cha'ësaramahuë'.

¹⁵ Ni'co'. A'na quëmapihuë' nìpon, sanapihuë' nìpon Quisocristo imana'pi, capa capacaso', capa a'mocaso' nipachina, catahuacaso' ya'huërin.

¹⁶ Co catahuarihuarahüë': "Noya ya'huëquë'. Ama sëhuënquësohuë'. Ama tana natanquësohuë'," itapomarahüë', co a'mocaiso', cosharo', inapita quëtohuatëhuahuë', ;topinan quëran napotarihua'!

¹⁷ Inapochachin "Canta' Yosë natërahüë," tapomarahüë', co piyapi'sa' catahuahuatamahuë', topinan quëran nonsarama'. Co tëhuëinchachin imaramahuë'.

¹⁸ A'naquëma' tapoma' nimara: "Quëmaso' 'Yosë imarahuë,' ta'ton, chinotëran. Caso nimirinhuë' noya ninahuë. Quëmaso' Yosë chinotaponahuë', co noya nipatanhuë', topinan quëran nonsaran. Caso nimirinhuë', noya ninahuëso marë' natërahuëso' ya'noarin," tapoma'.

¹⁹ "A'naíchin Yosë ya'huërin," ¿tënan ti? No'tëquën nonan. "Yosë ya'huërin mini," topi sopairo'santa'. Ina nitotopi ni'ton, të'huatatona', ropa ropatapi. Napoaponaraihuë', co Yosë imapihuë'. Co napopiso marë' Yosë'pa' pa'sapihuë'.

²⁰ ¡Co'chi no'tëquën yonquiranhuë paya! Co noya nipatanhuë', "Canta' imarahuë," topiranhuë', topinan quëran nonsaran.

²¹ Tata Apraan yonquiquë'. Yosëri nontohuachina, "Ama hui'nán apiratocosohuë'," itohuachina, Isaco quëparin. Hui'nin niponahuë', co apiratërinhuë'. Yosë chinotacaso marë' yatëpapirinhuë', Yosëriso' nicha'ërin. ¡Natërinso marë' Yosëri noya ni'nin!

²² "Yosë no'tëquën nontërinco," ta'ton, Apraani natërin. Natëton, noya noya imarin. Co topinan quëran chinotërinhuë'. Ya'ipi cancanën quëran huarë' natëton, noya imarin.

²³ Yosë quiricanënuë ninshitërin: " 'Yosë no'tëquën nontërinco,' tëninso marë' Yosëri noya ni'nin," tënin. "Inaso' Yosëre' nipayarin," tënin anta'. No'tëquën naporin.

²⁴ Co topinan quëran nonacaso' ya'huërinhuë', tënahuë. Yosë natëtëhua', noya nipatëhua', noya imarëhua'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinpoa'.

²⁵ Inapochachin Nacapanta' oshahuana'pi niponahuë', Yosë yonquiaton, noya ninin. Cosoi a'parinsopita huë'pachinara, noya a'pairin ama inimicoro'sari tëpacaiso marëhuë'. Ina quëran po'oana quëran catahuarin cha'ëcaso'. Ina marë' Yosëri noya ni'nin.

²⁶ Hua'yanëpo' capa nipachina, co nanpirëhuë'. Inapochachin topinan quëran nonpatëhua', co noya cancantohuatëhuahuë', co Yosë natërëhuahuë'. Chimipi pochin cancantatëhua', co tëhuëenchachin imarëhuahuë'.

3

Nanamënpoa' nininso'

¹ Ama iyaro'sa' na'anquëma' cortoque pënëntocosohuë'. Piyapi'sa' pënënpirëhuahuë' co canpoa tëranta' noya nipatëhuahuë', aquëtë chachin Yosë ana'intarinpoa'.

² Ya'ipinpoa' co noyahuë' nicatëhua', oshahuanëhua'. Noyasáchin nonacasoso' saca sacai'. Noyasáchin nonëhua' naporini, Yosë pochachin cancanchitërihuahuë'. Co huachi aquëtë' tëhuë'itërihuahuë'.

³ Cahuario pa'patëra, pi'pian hua'nayon acatëntërë' no'tëquën pacacaso marë'. Ina quëran motën no'tëquën otëërarë'. ⁴ Nanchanta' panca masho nimirinhuë', quëmapiri otëërin. No'soratënën hua'huishin niponahuë', noya otëërarin. Panca ihuani mapiri-onta', noya otëërarin. Insëquësona yaquëpahuachina, noya quëparin. ⁵ Inapochachin nanamënpoa' pi'pira'huaya niponahuë', nonpatëhua', na'con nocanëhua'. Noya nonpatëhua', piyapi'sa' achinicananarihua'. Nimirinhuë', co noyahuë' nonpatëhuara, anishacancantarihua'. Ni'co'. Pën pi'pira'huaya niponahuë', matohuachina, panca imin a'naroáchin huiquitërin.

⁶ Nanamënpoaso' pën pochin ninin. Pa'pi co noyahuë' ninin. Ina marë' oshahuanëhua'. Sopai chachin camairinpoa' co noyahuë' nonacaso'. Nanamënpoa quëran nipinorëhua', nino'huirëhua'. Ma'tëhua' ma'tëhua' nonëhua'. Co noyahuë' nonpatëhuara, nitapicananarëhua'.

⁷ Nisha nisha ma'sharo'sa' tananquë ya'huërinso'pita pë'tahuarë'. Pë'tahuahuatëra, co huachi maninpohuë'. Anpianthëhuano'sa', i'quë ya'huërinso'pita, inapita pë'tahuarë'. Pëhuara, mayo, inapita pochin nininsonta' mapatëra, pë'tahuarë'.

⁸ Nimirinhuë', co insonta' inaora nanitërinhuë' noya nonacaso'. A'naroáchin co noyahuë' nonëhua'. Co noyahuë' nonpatëhua', ya'huan tomainën pochin nonëhua'. A'naroáchin yanquëëtërinso pochin na'a piyapi'sa' atapicananarihua'.

⁹ Nanamënpoa quëran Yosë chinotërëhua'. "Tata Yosë hua'anëntërinpoaso' nóya," tënëhua'. Ina nanamënpoa quëran chachin piyapi'sa' pinorëhua'. Ya'ipinpoa' Yosë chachin nininpoa'. Ina pochin cancantacaso marë' acopirinpoahuë', nipinorëhua'.

¹⁰ Yosë noya nontapomarahuë', piyapi pinopatama', co noyahuë' cancantarama'. Co iyaro'sa' nisha nisha nonacaso' ya'huërinhuë'.

¹¹⁻¹² Ni'co'. Quëpa papotohuachina, quëpa nitërin. Co nisha nitërinhuë'. Misëra papotohuachina, misëra nitërin. Co quëpa nitërinhuë'. A'na huinan ya'huëhuachina, noyai', ca'cai', co cato chachin pipirinhuë'. Noyápiachin nipachina, co onporonta' ca'caquën pipirinhuë'. Inapochachin iyaro'sa', co nisha nisha nonacaso' ya'huërinhuë'. Noyasáchin nonco'.

Yosë noya ayonquirinpoaso'

¹³ ¿Tëhuëenchachin noya yonquihuatama', noya nisarama! Napoaton noya nico' a'napitanta' noya yonquiramaso' nitochina'. "Co canpoara noya nitotërëhuahuë'. Yosëichin catahuarinpoa' noya yonquicaso'," ta'toma', noya nico'.

¹⁴ A'naquënso nipirinhuë' a'napita apiratatona', nocanpi. Inahuara nohuantopisoráchin yonquiatona' no'huitápi. Ina pochin cancantohuatama': "Caso' noyaco," ama tocosohuë'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. Nonpiánama'.

¹⁵ Co Yosë nohuanton ina pochin cancantërëhuahuë'. Piyapi'sa' inahuara ina pochin yonquipi. Ninocanaton, niapiratopi. Inachin yonquipi. Sopai nohuanton, ina pochin yonquipi.

¹⁶ Niapiratohuatëhuara, yanino'huirëhua'. Co a'napita nohuantopiso' yonquihuatëhuahuë', nisha nisha cancantarihua'. Inapohuatëhua', pa'pi co noyahuë' nisarëhua'.

¹⁷ Yosëso nipirinhuë', no'tëquën ayonquirinpoa'. Ina catahuahuachinpoa', noyápiachin cancantarihua'. Co manta' no'huitarihuahuë'. Sanoanan quëran nontarihua'. A'napita pënënpachinpoa', noya natanarihua'. Piyapi'sa' nosoroarihua'. Naporahuaton noyasáchin nisarëhua'. Co nisha nisha yonquiarihuahuë'. Co nonpintarihuahuë'. Yosëichin catahuarinpoa' ina pochin cancantacaso'.

¹⁸ Yosë yonquihuatëhua', sano cancantatëhua', nanan anoyatarihua'. Napoaton, noya nini'tëhua' ya'huarihua'. Noya nipatëhua', a'napitanta' nicatonpoa', noya nisapi.

4

Ma'sharáchin yonquipisopita

¹ ¿Onpoatomata' nino'huitoma', yaniahuërama'? tënahuë, yonquiato. Canpitaora cancanëma quëran nisha nisha ma'sha nohuantërama' ni'ton, co noyahuë' cancantërama'. Nipa'yatacasoáchin yonquirama'. Napoaton nino'huirama'.

² Nani ma'sha nohuantopiramahuë', co ya'huëtërinquëmahuë' ni'ton, yatëpatopiso pochin cancantërama'. A'na piyapi ma'shanënpitanta' nohuantaparama'. Co ya'huëtöhuachinquëmarahuë', nino'huirama', yaniahuërama'. Co Yosë nontëramahuë' ni'ton, noya nininsopita co ya'huëtërinquëmahuë'.

³ A'naquëma' Yosë nontohuatamara, ma'sha nipiramahuë', co quëtërinquëmahuë'. Canpitaora nipa'yatacamaso marë' ma'sha nohuantërama' ni'ton, co quëtërinquëmahuë'.

⁴ Canpitaso' co huachi Yosëichin yonquiramahuë'. Yosë yonquipiramahuë', nani ma'sha na'con na'con nohuantatoma', yamonshihuaninso pochin cancantërama'. Capa cancantacasoáchin pa'yatërama'. Ma'sharáchin yonquiatoma', Yosë inimiconën pochin cancantërama'.

⁵ Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa'. "Ispirito Santo aya'coancantërinpoa'. Ya'coancantohuachinpoa', apirarinpoa' Yosëichin pa'yatacaso marë'," tënin. Co topinan quëran naporinhuë'.

⁶ Sacai' Yosëichin yonquicaso nipirinhuë', inari chachin inaora nohuanton catahuarinpoa' ina pochin cancantacaso'. "Caora noya ninahuë," topatëhua', co Yosë noya

ni'sarinpoahuë'. Nipirinhüë', "Co caora nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco Siniro," topatëhua', Yosë catahuarinpoa'. Nosoroatonpoa', catahuarinpoa', tënin Yosë quiricanëñquë'.

⁷ Napoaton Yosëichin natëco'. Ama pi'pian tëranta' sopai nohuantocosohuë'. Chiniquën cancantoco'. Yosë nontatoma', sopai a'paco' pa'in. Co ina natëhuatamahuë', patarinquëma'.

⁸ Nani tahuëri Yosë yonquihuatama', inanta' yonquiarinquëma', na'con catahuarinquëma'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico'. Ama huachi nisha nisha yonquicosohuë'. Noyápiachin cancantoco'.

⁹ Oshanëma' yonquiatoma', sëtoco'. Ina yonquiatoma', ama huachi capa cancantamasoachin yonquicosohuë'. Ama narinamasoachin yonquicosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran oshanëma marë' sëtatoma', na'nëco'.

¹⁰ Ya'ipinquëma', a'naya a'nayanquëma', Yosë chachin ni'sárinquëma'. "Caora Siniro co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco," topatama', anoyacancantarinquëma'. Ina pochin cancantohuatëhua', noya noya acoarinpoa'.

Pinotona'piro'sa' ana'intacaso' ya'huërinso'

¹¹ Ama iyaro'sa' nipinocosohuë'. Ama coisë pochin cancantatoma', a'napita no'huicosohuë'. Pi'pisha tëranta' nanan ya'huëhuachin, ama apancatahuatoma', nisha'huirapicosohuë'. Quisocriso imarama' ni'ton, iyaparin pochachin ninosorocaso' ya'huërin. Pinopatama', co nosoroaramahuë'. Yosë pënënpirinpoahuë'. "Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco'," itopirinpoahuë', "Co nosorocaso' ya'huërinhuë'," ta'toma', pinorama'. Canpitaora yonquinëma quëran pinotatoma', co Yosë natëramahuë'.

¹² Yosëichin coisë pochin nicaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Inasáchin ana'intarinpoa'. Noya cancantohuatëhua', nicha'ësarinpooa'. Co'so' natëhuatëhuahuë', parisitopiquë a'pararinpoa'. Canpoa capiniso nipirinhüë', co nisha'huirapicaso ya'huërinhuë'.

A'nanaya chiminacaso' ya'huërinso'

¹³ Natanco iyaro'sa'. A'naquëma' co Yosë yonquiatomahuë', nisha nisha yonquiconama'. "Iporahuë nipon, tashirayahuë nipon, sacatapai a'na ninanoquë pa'sarai. Inaquë a'na pi'ipi pochin sacatohuatoí, na'con canaarai," topiramahuë'.

¹⁴ Co tashiraya tëranta' nanitaramahuë' ninocamaso'. Ma'sona onpocamaso' co nitotëramahuë'. Co canpitaora nohuanton nanpiramahuë'. Chitoro' a'naroáchin sacorinso pochachin a'nanaya a'naquën chiminin.

¹⁵ "Yosë nohuantohuachin nanpihuatoí, ma'sha nisarai," ta'caso nipirinhüë'.

¹⁶ "Quiyaora nohuanton, nani ma'sha nisarai," toconama'. Co Yosë yonquihuatamahuë', co noyahuë' cancantarama'.

¹⁷ Yosë yonquicamaso' nitotapomarahuë', co yonquihuatamahuë', oshahuanarama'. Ma'sona tëranta' noya nicacaso' nitotapomarahuë', co ina nipatamahuë', ina marënta' oshahuanarama'.

5

Ma'huano'sa' pënëninso'

¹ Ma'huano'santa' co Yosë natëpisopitahuë' pënëin. A'na tahuëri canpitaso' chiniquën parisitarama'. Ina yonquiatoma', sëtoco', na'nëco'.

² Ya'ipi ma'sha canaramaso' chanatarin. A'moramasopitanta', no'soni pë'yararin.

³ Coriquinëmanta' topinan quëran canarama'. Hua'na chi'chirotërinso pochin napoonin nisarin. Co canamiataramahuë'. Canpitaora marëáchin coriqui yontonama' ni'ton, Yosë chiniquën ana'intarinquëma'. Pënquë parisitarama'. Na'a coriqui canapomarahuë', nani ayaro' tahuëri ya'caritëriarin.

4 Piyapinëmapita nonpintërama'. Iminëmaquë asacatopiramahuë', co no'tëquën pahuërëtëramahuë'. Inapitaso' Yosëquë sha'huirapirinënquëma'. Shanëmapita nitërinsò' mapirinahuë', co pahuërëtëramahuë'. Inapohuatama', Yosë nitotarin. Inaso' chini chiníquën nanantërin ni'ton, no'tëquën i'huërëtarinquëma'.

5 Isoro'paquë nóya ya'huërama'. Nani ma'sha ya'huëtërinquëma'. Capa cancanta-casoáchin yonquirama'. Nani ma'sha ya'huëtöpirinquëmahuë', Yosë ana'intarinquëma'. Ohuacaro'sa' tēpacaso pochin nipon. Yatēparinsò' co nitotatonahuë', coshatápirinahuë', tahuëri nanihuachina, a'nanaya hua'anëni huëcapairahuaton, tēparin. Inapochachin canpitaso' noya ya'huápiramahuë', a'nanaya ayaro' tahuëri naniarin.

6 Pa'pi co noyahuë' cancantatoma', noya piyapi'sa' nonpinapirama'. Chiníquën aparisitopiramahuë', inapitaso' co nanitöpihuë' i'huërëtinënquëmaso'. Napoaton, Yosë chiníquën ana'intarinquëma'.

Quisocriso noya ninacaso' ya'huërinso'

7 Napoaton iyaro'sa' aparisitoahuachinënquëma', noya ahuantoco'. A'na tahuëri Sinioro o'mantararin. Naporo' ya'ipiya no'tëquën ana'intarin. Ni'co'. Sha'tohuatëra, co a'naroáchin manëhuë'. O'nanpachina, oshaquëran papotarin. O'naantahuachina, cayarín. "Oshaquëran cayahuachín, mapatëhua' ca'sarëhua'," ta'ton hua'anëni ninararin.

8 Inapochachin canpitanata' noya cancantatoma', Sinioro o'mantacaso' tahuëri ninaco'. Nani ya'caritëriarin. Napoaton ama sëtocosohuë'. Chiníquën cancantoco'.

9 Ama pi'pian tëranta' iyaro'sa' nino'huicosohuë', Yosë ana'intochinquëma'. Ni'sárinpoa'. Co hua'quiya quëranhuë' o'mararin ana'intinpoaso marë'.

10 Ni'co' iyaro'sa'. Iráca pënëntona'piro'sa' Sinioro nanamën a'chinpirinahuë'. Pënëntohuachinara, a'naquëni no'huitona', aparisitöpi. Parisitaponaraihuë', ahuantöpi. Co no'huipihuë'.

11 Noya ahuantöpi ni'ton, Yosëri nóya ni'nin, tënëhua'. Coponta' pa'pi parisitërin, nitotërama'. Na'con parisitaponahuë', chiníquën cancantaton, ahuantërin. Ma'sha onpoaponahuë', Yosëri catahuarín noya noya pipicaso'. Ina nohuanton, napoin quëran noya noya yonquirin. Yosë nosoroatonpoa' na'con catahuarínpoa', tënahuë. Napoaton chiníquën cancantatoma', ahuantoco'.

12 Na'con iyaro'sa' yonquico' no'tëquënáchin nonacamaso': "Pa'sarahuë," topatama', paco'. "Co pa'sarahuë," topatama', ama pacosohuë'. Nani tahuëri no'tëquënáchin nontohuatama', co "Yoscoarë'," ta'caso' ya'huërinhuë'. Co'ni ma'sha tëranta' isoro'paquë ya'huërinso' a'pitatëhua' nonpinacaso' ya'huërinhuë'. Napoaton nani tahuëri no'tëquën nonco', Yosë ana'intochinquëma'.

13 A'naquëma' ma'sha onpohuatama', Yosë nontoco' catahuainquëma'. Noya cancantohuatama', Yosë cantanën cantatoma': "Yosparinquën Sinioro," itoco'.

14 A'naquëma' caniohuatama', ansiano'sa' amatoco' Yosë nonchina'. "Quisocriso catahuainquën," ta'tona', pi'pian tomaquë pashichinquëma'. Ina quëran Yosë nonchina' anoyatacaso marë'.

15 Ya'ipi cancanëma quëran huarë' natëcaso' ya'huërin. "Ya'ipi Sinioro nanitaparan," topachina', anoyatarin. Oshahuanpachina', inanta' inquitarin.

16 Napoaton ma'sona tëranta' co noyahuë' nipatëhua', imarëhuasöpita capini nisha'huitahua'. "Ina marë' caso' oshahuanahuë," nitahua'. Itohuaran capini Yosë nontahua' anoyachinpoa'. Ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasöpita naniantohuatëhua', chiníquën ina nontohuatëhua', na'con catahuarínpoa'.

17 Ni'co'. Iniasë canpoa pochachin niponahuë', chiníquën Yosë nontohuachina, natanin. "Na'a piyapi'sa' Sinioro co imarinënquënhuë'. Quëma nohuanton, ama o'nainsohuë'," itohuachina, cara pi'ipi na'con co pi'pisha tëranta' o'naninhuë'.

¹⁸ Ina quëran Yosë nontantahuachina: “Quëma nohuanton o'naanta'in,” itohuachina, o'naantarin. Sharo'sa' papotantarin. Napoaton canpoanta' noyápiachin cancantatëhua', chiníquën Yosë nontahua'.

¹⁹ Noya iyaro'sa' nipënëncó'. A'naso' no'tën nanan nitotaponahuë', nisha cancantohuachina, a'naya a'nayanquëma' pënëncó' no'tëquën yonquianta'in.

²⁰ Natëhuachinquëma', chiminpachina co parisitomiatapihuë'. Ya'ipi oshanëna' Yosëri inquitarin. Pënënama' ni'ton, noyápiachin cancantantapi huachi. Ina yonquiatoma', nipënëncó'. Nani huachi.

Santiago

Pitrori Yosë piyapinēnpita ninshitērinso'

Nisha nisha parti ya'huēpisopita ninshitērinso'

¹ Ca Pitroco ninshitaranquēma', ni'co'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' isēquē ya'huarahuē. Quisocriso a'parinco nanamēn a'china'huaso marē'. Canpitaso' aparisitātēnēnquēma', ayanquērinēnquēma' ni'ton, nisha nisha parti ya'huēarama'. Pontoquē, Carasiaquē, Capatosiaquē, Asiaquē, Pitiniaquē, inaquēpita ya'huēramaso' nanan a'pataranquēma'. Tēhuēnchachin co isoro'paquē ya'huēmiatarihuahuē'. Yosë nohuanton, Quisocriso imarēhua' ni'ton, Yosë'pa' ya'huēmiatarihua'. Isēquēso' topinan yacapatatēhua pochin ninēhua'.

² Iráca quēra huarē' Tata Yosë nohuitērinquēma'. Nosoroatēnquēma', huayoninquēma' huēntonēnquē ya'conacamaso marē'. Ispirito Santo anoyacancantērinquēma' natēcamaso marē'. Quisocriso corosēquē chiminin oshanēma' inquitininquēmaso marē'. Yosë nontērama' ni'ton, oshanēma' inquitērinquēma'. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquēma'. Asanocancainquēma'.

Yosë'pa' ya'huēcaso' ninarēhuaso'

³ Ma noyacha Tata Yosëso paya. Quisocriso pa'pin inaso'. Na'con nosoroatonpoa', nasitantarēso pochin nasha cancan quētērinpoa' ina nohuitacaso marē'. Quisocriso hua'anētērinpoa'. “Chiminaponahuē', nanopiantarin ni'ton, canpoanta' nanopiantarihua',” ta'tēhua', noya ninarēhua'. Natētomiatērēhua'.

⁴ Yosë'pa' nani tapatērinpoa' noya noya ya'huēcontacaso marē'. Inatohua' co manta' ta'huantarihuahuē'. Co manta' nitapiarinhuē'. Inaquēso' co yanco pochin ahuirinhuē'. Noya noya nisarin. Canpoa marē' Yosëri acorin. Inari chachin ni'sarin.

⁵ Tata Yosë ya'ipiya nanitaparin. “Yosë co quēnanpirēhuahuē', catahuarinpoa',” topatēhua', noya a'paiarinpoa'. Ma'sha onpohuatēhua', catahuarinpoa' ahuantacaso'. Ayaro' tahuēri nóya nicha'ēsarinpoa'. Nani yonquirin o'mantacaso'. A'na tahuēri ni'sarēhua'. O'mantaquē huarē' a'paiarinpoa'.

⁶ Ina yonquiatoma', capa cancantarama'. A'na tahuēri Yosë nohuanton, pi'pian ma'sha onporama'. Ipora chachin ma'sha onpotopirinēnquēmahuē', co hua'qui' parisitaramahuē'. Parisitapomarahuē', o'mantacaso' tahuēri yonquiatoma', noya cancantoco'.

⁷ Ma'sha onpohuatēhua', Yosë catahuararinpoa' ya'ipi cancanēnpoa quēran imacaso marē'. Oro tapacaiso marē' a'irotopiso pochin nitarinpoa'. Oro inapotohuachinara, noyápiachin pipirin. Ya'ipi nē'huē huiquitahuaton, orosachin ninin. Inapochachin iporasos Yosë nohuanton, pēnquē ahuiquitērēso pochin ma'sha onpotērinpoa' noya noya acoinoaso marē'. Oro pa'ton niponahuē', co ya'huēmiatērinhuē'. Canpoaso nipirinhuē', Yosë natēhuatēhua', nanopimiatarihua'. Napoaton na'con yonquia'ahua' cancanēnpoa quēran huarē' natēcaso'. Ina Yosë nohuantērinso'. Natēmiatohuatēhua', Yosë noya noya ni'sarinpoa'. Quisocriso o'mantahuachin, noya noya acorarinpoa'. Ina pochin ya'noarihua'.

⁸ Quisocriso co onporonta' quēnanapomarahuē', nosororama'. Ipora huanta' co nicapomarahuē', “Co nonpintarincohuē'. Catahuarincos,” ta'toma', ina natērama'. Cancanēma quēran ina nohuitatoma', nóya cancantērama'. Ina yonquiatoma', capa cancantērama'.

⁹ Imarama' ni'ton, anoyacancantērinquēma'. Nicha'ēsarinquēma' huachi.

¹⁰ Iráca pēnēntona'piro'sa' ninopi. “A'na tahuēri Yosë inaora nohuanton, nosoroatēnquēma', nicha'ēsarinquēma' canpitanta',” topi. Ninotona' ninshitaponarihuē', co nitotopihuē' ma'sona tapon napopiso'. Napoaton cancantatona', Yosë

quiricanën nontopi no'tëquën nitotacaiso marë'. Noya nitotatona no'tëquën sha'huitërinënpoa'.

¹¹ Ispirito Santo nohuanton, iráca Cristo ninopi. “Parisitapon. Ina quëran nantantarahuatón, noya noya ya'huapon,” topi ninotona'. Napoatona', yonquiapi. “¿Ma quëmapita' o'maton, parisitapon? ¿Onporota' parisitaponso'?” topi.

¹² Ina quëran Yosëri anitotërin. “Pahuanarin nanicaso'. A'na tahuëri ya'huëpisopita nitotacaiso marë' ca nohuanton, ninorama',” itërin Yosëri. Canpita iyaro'sa' nitotacamaso marë' ninopi. Iporaso' ina noya nanan chachin a'chintërainquëma'. Inápa quëran o'maton, Ispirito Santo catahuarincoi noya a'china'huaiso marë'. Anquëniro'sa quëran huarë' yanitotopirinahuë', co ya'ipiya nitotopihuë'.

Noyasáchin nicacaso' ya'huërinso'

¹³ Napoaton chiníquën cancantatoma', yonquico' noya nicacamaso'. Sano yonquico'. Quisocriso o'mantahuachin, inaora nohuanton, nicha'ësarínpoa'. Ina ninatoma', noya cancantoco'.

¹⁴ Hua'huaro'sa' noya nipachinara, pa'pina' natëpi. Inapochachin canpitanta' Yosëíchin natëco'. Iráca co Yosë nanamën nitotatomarahuë', co yonquiramahuë'. Yano'pihuatomara, no'pirama'. Co noyahuë' yonquihuatomara, co noyahuë' ninama'. Iporaso nipurinhuë' ama inapocosohuë'.

¹⁵ Tata Yosë noyasáchin ninin. Huëntonënguë aya'coninquëma' ni'ton, canpitanta' ina pochin cancantoco'.

¹⁶ Quiricanën quëran Yosë pënëninpoa'. “Caso' noyasáchin ninahuë. Napoaton canpitanta' noyasáchin nico',” itërinpoa'.

¹⁷ Yosë nontohuatamara, “Tata,” itërama'. A'na tahuëri inaso' coisë pochin ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitarin. Co noyahuë' nipisopita no'tëquën ana'intarin. Ya'ipi oshahuaninsopita ana'intarin ni'ton, tè'huatacaso' ya'huërin. Chiminaquë huarë' ina yonquiatoma', noya nico'.

¹⁸ Iráca shimashonënpopita topinan quëran ya'huëpi. Moshatopirinahuë', co Yosë nohuitopihuë'. Inapita nonanatoma', canpitanta' topinan quëran ya'huëpiramahuë', Yosë ocoirinquëma' ina nohuitacamaso marë'. Ocoirinquëmaso marë' co coriqui pahuërëterinhuë'. Hui'nin chachin a'paimarin. Coriqui, oro, inapita a'na tahuëri ta'huantarín.

¹⁹ Hui'ninso nipurinhuë' noya noya. Ina chiminpachina, huënainën pa'nin. Iráca cotioro'sa' co noyahuë' nipachinara, carniroa'hua noyápiachin nininso' masahuatona', tëpapi. Inapochachin Quisocrisoso' nóya. Co manta' oshahuanaponahuë', corosëquë chiminin. Oshanënpoa' inquitatonpoa', ocoirínpoa huachi.

²⁰ Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', Yosë yonquirin hui'nin a'paimacaso marë'. Ipora huarë' ya'norin canpitanta' nicha'ëinquëmaso marë'. Nani ayaro' tahuëri ya'caritapon chachin ya'norin.

²¹ Quisocriso anoyacancantërinquëma' ni'ton, Yosë nohuitatoma', natërama': “Tëhuëinchachin catahuarinpoa',” tënama'. Quisocriso chiminaponahuë', Yosëri ananpitaantarín. Inápaquë quëpantarahuatón, chiníquën nanan quëtërin. Napoaton Yosëíchin imarama'. “Canpoanta' ananpitaantarínpoa',” ta'toma', ninarama'.

²² Yosë nanamënso' no'tën nanan. Ina natëhuatama', ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantarama'. Noyápiachin cancantarama'. Yosë anoyacancantërinquëma' ninosorocamaso marë'. Napoaton imaramasopita capini noya ninosoroco'. Tëhuëinchachin cancanëma quëran huarë' ninosoroco'.

²³ Yosëso' co onporonta' chimininhuë'. Nanpimiatarín. Inaso' nasha cancan quëtërinquëma' huëntonënguë ya'conacaso marë'. Nasitantarëso pochin noya cancantërama'. Co piyapi quëran nasitatoma' huëntonënguë ya'conamahuë'. Nanamën

quëran anoyacancantërinquëma'. Nanamënso' co onporonta' ta'huantarinhue'. Ina natëhuatëhua', canpoanta' nanpimiatarihua'.

²⁴ “Panpatëro' a'naroáchin ahuirin. Inapochachin canpoanta' chiminarihua'. Yan-
coro'santa' noyápiachin nipirinhue', a'naroáchin ahuihuachina, nohuatërin. In-
apochachin nani ma'sha ni'nëhuasopita ta'huantarín anta'.

²⁵ Siniro nanamënso nipirinhue', ya'huëmiatarin,” ténin Yosë quiricanënguë.
Ina nanan chachin nani a'chintërainquëma'.

2

¹ Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ama iyaro'sa' ninonpintocoso-
huë'. A'naquën noyasha nonaponaraihuë', po'oana quëran co noyahuë' nipi. Ama
ina pochin nicosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran no'tëquën ninontoco'. A'napita noya
ya'huëhuachina', ama noyapatocosoahuë'. Ama pinotocosoahuë'.

² Yosë huëntonënguë ya'conpatëhua', hua'huasha nasha huaipiso pochin ninëhua'.
Ni'co'. Canopia'huaya sho'sho apira apira nayarín. Sho'shotaton, noya chinirarin.
Inapochachin canpitanta' Yosë noninso chachin na'con na'con nohuantoco'. Ina
yonquihuatama', oshaquëran noya noya nisarama'. Chiníquën cancantatoma', noya
cha'ësarama'. Yosë nanamënáchin achinicananinpoa'.

³ “Sinioroso' noya,” ta'toma', nani imarama'. Cosharo' pi'nirëso pochin pi'pian no-
huitërama'. Na'con na'con ina nohuitoco'.

Quisocriso na'pi pochin nininso'

⁴ Na'pi quëran yapëihuatëra, a'na na'piso' na'con na'con nohuantëre' pëi' achinicaso
marë'. Quisocriso ina na'pi pochin ninin. Piyapi'sari co nohuantopirinhue', Yosëriso'
nóya nicaton, na'con nohuantërin. Apira apira Quisocriso yonquico'. Inaso' nanpimi-
atarin.

⁵ Imarama' ni'ton, canpitanta' noya na'piro'sa pochin nisarama'. Nanpimiatarama'.
Ya'ipi imarëhuasopita Yosë acorinpoa' pëinën pochin nicacaso marë'. Cancanënpoa
quëran huarë' ina na'con chinotërehua' ni'ton, corto hua'ano'sa pochin nisarëhua'. Nani
tahuëri ina chinotatëhua', “Yosparinguën Siniro,” itahua'. Nicatahuacasonta' ama
naniantahuasohuë'. Quisocriso catahuarinpoa' ina pochin nicacaso'. Ina marë' Yosë
noya ni'sarinpoa'.

⁶ Quiricanën quëran ina ninorin:

“Yapëihuachinara, noya noya na'pi nohuantopi pëi' achinicaso marë'. Cristo ina na'pi
pochin nizarin. Sionquë acoarahuë. Ina natëhuatama', ‘Co naniantarínpoahuë’;
ta'toma', co sëtëre'so pochin cancantaramahuë’,” ténin Yosë quiricanënguë.

⁷ Quisocriso natëhuatëhua', ina na'con nohuantarihua'. A'naquënso nipirinhue' co
natëtonaraihuë', co Quisocriso nohuantopihuë'. Quiricanën quëran naporin:

“Na'pi quënanpachinara, sacatoro'sa' co nohuantopihuë'. Të'yatopi. Ina na'piso nipirín-
huë' noya noya ninin pëicaso marë’,” ténin.

Inapochachin Quisocriso noya nipirinhue' co nohuantopihuë'.

⁸ Quiricanën quëran itantarín:

“Iratohuatëra, na'pi i'patahuatë', anotëre’,” ténin. Inapochachin a'naquën co Quisocriso
nanamën natëtonaraihuë', nisha cancantopi. Ina marë' Yosë nohuanton, na'inpí
huachi.

⁹ Imarëhuasopitaso nipirinhue' nohuantërinpoa'. Huayoninpoa' ina nohuitacaso marë'.
Inasáchin hua'anëntërinpoa'. Nani acorinpoa' corto hua'ano'sa pochin nicatëhua', ina
marë' sacatacaso'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa'. Yosë piyapínënpoa' ninëhua'. Iráca
tashi pochin cancantopirëhuahuë', Yosë nicha'ërinpoa' tahuëri pochin cancantacaso
marë'. Acorinpoa' Yosë noya nosororinpoaso' sha'huicaso marë'.

10 Iráca co Yosë piyapinënpita nipiramahuë', iporaso' nani huëntonëncuë aya'coninquëma'. Iráca co insonta' tēhuëncachin nosororinguëmahuë'. Iporaso' Yosë nosororinguëma'.

Yosë noya imahua'

11 Nosororanguëma' iyaro'sa' ni'ton, pēnēnaranquëma'. Quisocristo imatoma', co isoro'paquë ya'huëmiataramahuë'. Yosë'pa' ya'huëmiataramaso'. Napoaton ama ma'sha isoro'paquë ya'huërsopitaráchin yonquicosohuë'. Isoro'paquë no'piápi, monshihuanapi, taparosáchin nonatona', capa cancantapi. Ama ina pochin cancantocosohuë'. Ina pochin cancantohuatama', sopai minsëarinquëma', co Yosë pochin cancantaramahuë'.

12 Co imapisopitahuë' pinorinēncuëma'. “Co noyahuë' nipi,” topi. Ina nipirinhue', noyasáchin nico' ni'inēncuëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosëri catahuarin ni'ton, no'tēquën yonquihuachina', yonquiarinēncuëma'. “Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, noya nipi paya,” tosapi.

Hua'ano'sa' natëcaso' ya'huërinso'

13 Siniro imarama' ni'ton, hua'ano'sa' natëco'. Ya'ipi acorinsopitanta' natëco'. Copirnosó' chini chiniquën nanantërin ni'ton, natëcaso' ya'huërin.

14 Ninano hua'ano'sa', chirinchirosá', sontarósá', ponisiarósá', inapita acorin piyapi'sa' a'paicaiso marë'. Co noyahuë' nipachina', ana'ntapi. Noya nipachina', noya ni'sapi. Inapitanta' natëco'.

15 Ina Yosë nohuantërin. A'naquën co Yosë nanamën nitotatonaraihuë', co yonquipihuë'. Quisocristo imarama' ni'ton, a'naróachin yapinorinēncuëma'. Noyasáchin nico' ama pinoinēncuëmaso marëhuë'.

16 “Yosë nicha'ërinpoa',” ta'toma', noya yonquico'. Iráca nanan co natëcaso' ya'huëpirinhue', ama ina yonquiatoma' tēhuëcosohuë'. Yosë hua'anëntërinquëma' ni'ton, ina nohuantërinsoáchin natëco'.

17 Ya'ipi piyapi'sa' noya nontoco'. Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Yosë tē'huatatoma', no'tēquën natëco'. Copirnonta' noya nicatoma', natëco'.

Quisocristo nonanacaso' ya'huërinso'

18 A'naquëma' patron marë' sacatërama'. Asacatohuachinquëma', natëco'. Yosë ni'sarinquëma' ni'ton, noya natëco'. A'naquën patron noya. Nosororinguëma'. A'naquënso nipirinhue' yáno'huitërin. Co noyahuë' nipirinhue', inapitanta' natëcaso' ya'huërin.

19 Topinan quëran ana'intohuachinquëma', ama no'huicosohuë'. Yosë yonquiatoma', ahuantoco'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinquëma'.

20 Co noyahuë' nipatama', ana'intarinquëma'. Ahuantohuatama', co ina marë' noya ni'ninquëmahuë': “No'tēquën ana'intohuachinquëma', ahuantacaso' ya'huërin,” topi ya'ipiya. A'na tahuëriso nipirinhue' noya nipiramahuë', aparisitarinēncuëma'. Co no'huitatomahuë', ahuantohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

21 Ina pochin ahuantacaso' Yosë nohuantërin. Quisocristo canpoa marë' parisitërin. Parisitaton, a'chintërinpoa' canpoanta' ina pochin ahuantacaso'. Ina iyaro'sa' nonanco'.

22 Inaso' nóya ninin. Co manta' onporinhue'. Co pi'pian tēranta' nonpininhue'.

23 Inimiconēnpitari pinopachinara, co yai'huëretërinhuë'. Aparisitopirinhue', co no'huirinhue'. “A'na tahuëri Yosëri no'tēquën ana'intarin,” ta'ton, Yosëichin natërin.

24 Quisocristo isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Oshanēnpoa marë' corosëquë chiminin. Inaora ya'huëretërinpoa'. Ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua' noya nicacaso marë' chiminin. Corosëquë parisitaton, anoyacancantërinpoa'.

25 Ohuica chihuërinso pochin nicatëhua', co Yosë nohuitopirëhuahuë', iporaso' Quisocristo imarëhua'. Inaso' ohuicaro'sa' hua'anën pochin ni'ton, noya a'pairinpoa'.

3

So'yahuano'sa' pënëninso'

1-2 Sanapi'santa' so'yahuachina', so'ina' natëina'. A'naquën quëmapi'sa' co Yosë nanamën natëyátërapihuë'. Inahuanta' imacaiso marë' so'ina' noya natëina'. Noya no-coma'ina'. Ama a'na quëmapi tēhuainasohuë'. Yosë yonquiatona', noya niina'. Noyasáchin nipachin, ina nicaton, so'ionta' oshaquëran imapon nimara. Co sa'ini pënëpirinhuë', noya nininso marë': "Noya nanan imasarin," tapon inanta'.

3 Ama imoyaro'sa' nitapacasoráchin yonquicosohuë'. A'naquën sanapi'sa' ainëna tapacasoachin yonquipi. Oro quëran nipiso' a'sontanpapi. Notohuaro' miyo pë'pëpi. Pa'ton nininsopita a'mocaiso pa'yatopi. Noyápiachin nitapacasoráchin yonquipi.

4 Quisocristo imapatama', ama aipi ya'norinsoráchin yonquicosohuë'. Noyápiachin cancantacamaso' na'con na'con yonquico'. Yosë pochin yonquicaso' ya'huërin. Nitaparamaso' co ya'huëmiatarinhuë'. Cancanënpoa quëran yonquirēhuasopitaso nipirinhuë', ya'huëmiatarin. Napoaton imoyaro'sa' sano cancantoco'. Ama pi'pian tēranta' no'huitocosohuë'. Nóya cancantohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

5 Iráca noya sanapi'sa' Yosë natërinso' ina pochin nipi. "Yosë catahuarinco," ta'tona', inaíchin yonquipi. So'ina' noya natëtona', noyápiachin cancantopi.

6 Apraan sa'in ina pochin ninin, Sara itopiso'. So'in noya natërin. "Camaihuachincora, natërahuë mini," tēnin. Canpitanta' imoyaro'sa' noya nipatama', ina pochin cancantarama'. Noyápiachin cancantohuatama', co tē'huatochinachin cancantaramahuë'.

7 Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' nosoroatoma' noya ichiya'huëco'. Co canpita pochin chinipihuë' ni'ton, noya nicatoma', sanoanan quëran nontoco'. Inapitanta' Quisocristo imapi ni'ton, canpitarë'quëma chachin Yosë huëntonēnquë ya'conpi anta'. Inapitanta' nanpimiatapi. Ina yonquiatoma', sa'ama' noya nosoroco'. Inapotohuatama', Yosë nontohuatama', catahuarinquëma'.

Aparisitërinënpoaso'

8 Ya'ipinquëma' noya nini'toma', ya'huëco'. A'naquën sētohuachina', noya nontoco' ama aquëtë' sēchinasohuë'. Noya cancantohuachina', canpitanta' noya cancantoco'. Imaramaso capini ninosoroco'. Ninosoroatoma' iyaro'sa' nicatahuaco'. Ama ninocancosohuë'. Canpitanta' imoyaro'sa', noya ninontoco'.

9 Piyapi'sa' ma'sha onpotohuachinēnquëma', ama i'huërëtacamaso' yonquicosohuë'. Pinopachinēnquëma', ama canpitariso' pinocosohuë'. Noya nontoco'. Naporahuaton, Yosë nontoco' inapitanta' catahuain. Imapatēhua', ina sha'huitërinpoa' a'napitanta' nosorocaso'. Napohuatēhua', Yosë noya catahuarinpoa'.

10 Iráca quiricanën quëran itërinpoa':

"Noya ya'huëcamaso' nohuantohuatama', noyasáchin nonco'. Ama insonta' nonpintocosohuë'. Inapohuatama', noya cancantatoma', noya ya'huarama'.

11 Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', nóya nico'. Sano piyapi nicatoma', ama insonta' no'huicosohuë'. A'napitanta' catahuaco' noya nini'tona' ya'huë'ina'.

12 Noya nipatama', Siniro a'paiarinquëma'. Ina nontohuatama', natanarinquëma'. Nipirinhuë', co noyahuë' nipatama', co Siniro tahuërëtarinquëmahuë'," tēnin.

13 ¡Noyasáchin nipatama', co a'napita yai'huërëtarinquëmahuë'!

14 A'na tahuëriso nipirinhuë' imaramaso marë' aparisitohuachinēnquëma', ama tē'huatocosohuë'. "Quisocristo marë' parisitarēhua'," ta'toma', noya cancantoco'. Yosë noya catahuarinquëma' ni'ton, ama pa'yancosohuë'.

15 Ya'ipi cancanëma quëran Quisocristo yonquico'. Inaso' hua'anëntërinpoa' ni'ton, chinotoco'. Nani tahuëriya chiníquën cancantatoma', yonquico' Quisocristo nanamën

sha'huicamaso marë'. Ina quëran “¿Onpoatomata' imarama'?” itohuachinënquëma', a'naroáchin no'tëquën sha'huitarama'.

¹⁶ Ama no'huitë pochin chiníquën sha'huitocosohuë'. Sanoanan quëran pënëncó'. Yosë yonquihuatama', noya sha'huitarama'. Quisocristo imarama' ni'ton, noyasáchin nicatoma', noyápiachin cancantoco'. Ina quëran pinopirinënquëmahuë', “Co'ta noya nisapi. Quëmariso' nonpinapiran,” itarin a'narinta'. Itohuachina, pinotona'piso' tapanarin.

¹⁷ Co noyahuë' nipatëra, parisitacaso' ya'huërin. A'na tahuëriso nipirinhüë' Yosë nohuanton, imarëhuasopitanta' parisitarëhua'. Noya nipirëhuahuënta', piyapi aparisitarinënpoa'. Ina pochin parisitacaso' Yosë nohuantërin.

¹⁸ Quisocristonta' nóya niponahuë', oshahuanëhuaso marë' parisitërin. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. A'naromaréáchin chiminin. Noya niponahuë', oshahuano'sa marë' chiminin. Canpoanta' Yosë nohuitacaso marë' chiminin. Piyapi ni'ton tëhuënychachin tëpapi. Chiminaponahuë', nanopiantarin ni'ton, noya noya ya'huantarin.

¹⁹ Ina pochin nanopiantaton, pa'nin chimipiro'sa' ya'huërinquë. Inaquë tashinan pëiquë ya'huapiso pochin nininsopita nanan sha'huitonin.

²⁰ Inapitaso' iráca Noi nanopiso', pa'pi co noyahuë' cancantopi ni'ton, ina nohuanton, Noi pënëntárin. Pënëntopirinhüë', co yanatëpihuë'. Yosëso' co a'naroáchin ana'intërinhuë'. Noi panca nancha nicaso', ninarapirinhüë', co natëpihuë' ni'ton, ana'intërin. Ipora huanta' parisitapi. Noiso' nancha tinirahuaton, ya'conin. Naporo' posaya'píchin ii' quëran cha'ëpi.

²¹ Inapochachin iporaso' Yosë nicha'ësarinpóa'. Anoyacancantohuachinpóa', aporintërinënpoa'. Co në'huë inquitinënpoaso marë' aporintërinënpoahuë'. Aporintohuachinënpoara, Yosë nontërëhua' catahuainpoaso marë'. “Ya'ipi oshanëhuë inquitoco. Catahuaco noyasáchin nicato, noyápiachin cancanchi,” itërëhua'. Ina marë' anoyacancantërinpoa'. Quisocristo nanopiantarin ni'ton, nicha'ësarinpóa'.

²² Nanpiantarahuatón, Yosë'pa' pantarin. Yosë inchinan quëran huënsëaton, chini chiníquën nanantarin. Ya'ipi anquëniro'sa', hua'ano'sa', chiníquën nanantërinsoopita inapitari natëpi huachi.

4

Iráca naporëhuaso' naniantahua'

¹ Quisocristo isoro'paquë o'maton, tëhuënychachin parisitërin. Napoaton canpitanta' parisitohuatama', ahuantoco'. Quisocristo yonquiatëhua', noya ahuantohuatëhua', noya noya cancantarihua'. Co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuë'.

² Napoaton ama iráca naporamaso pochin yonquicosohuë'. Ipora quëra huarë' Yosë nohuantërinsoáchin natëco'.

³ Hua'qui' co noyahuë' ninama'. Monshihuanama', nisha nisha sanapi noyarama', no'pirama'. Pita nicacasoáchin yonquirama'. Mamanshi mosharama', co inapita moshacasohuë' nipirinhüë'. Iráca co Yosë imatomahuë', inaporama'. Inapóatoma', tahuëri chiniarama'.

⁴ Iporaso nipirinhüë' imarama'. A'napita yano'pihuachinara, amatopirinënquëmahuë'. Co yano'pihuatomarahuë', no'huirinënquëma'. “¿Onpoatomata' pita nipatëira, co yani'namacoihuë'?” itatënënquëma', pinorinënquëma'.

⁵ Iporaso' pinopirinënquëmahuë', ayaro' tahuëri nanihuachin, Yosë sha'huitiinpoaso' ya'huërin. Nanpirëhuasopita, chiminpisopita, ya'ipinpoa' coisë pochin nontarinpoa'. Co noyahuë' nipisopita no'tëquën ana'intarin.

⁶ A'naquën nohuitëramasopita nani chiminpi. Piyapi ni'ton, chiminpi. Chiminaponaraihuë', co'huara chimiyantërasoihuë', Quisocristo nanamën a'chintopi. Natëpi ni'ton, hua'yanëna quëran Yosë pochin nanopimiatapi.

Nisha nisha acorinpoaso'

⁷ Ayaro' tahuëri nani ya'cariarinpoa'. Napoaton ama nisha nisha yonquicosohuë'. Noya yonquiatoma', Yosë nontáco'.

⁸ Ya'ipi cancanëma quëran noya ninosoroco'. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Piyapi nosorohuatama', co noyahuë' nipirinahuënta', a'naroáchin nanan anoyatarama'. Co noyahuë' nipsisopita naniantatoma', co huachi yonquiaramahuë'.

⁹ Ama apiracosohuë'. Ni'toro'sa' huë'pachina', noya nontoco'. Noya cancantatoma', a'caco', ahüë'ëtoco'.

¹⁰ Yosë imarëhuasopita acorinpoa' nisha nisha nicacaso'. Inaora nohuanton, a'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa' ma'sona nohuantërinso' nitotacaso'. Napoaton ama topinan quëran ya'huëcosohuë'. Ma'sona nitotohuatama', noya nico' a'napita catahuacaso marë'. Noya noya imacamaso marë' nicatahuaco'.

¹¹ A'naquën Yosë nohuanton, nitotopi pënëntacaiso'. Nitotohuatama', Yosë noninso chachin pënëntoco'. A'naquëonta' Yosë nohuanton, cania'piro'sa', sa'ahuario'sa', inapita catahuapi. Yosë catahuarinquëma' ni'ton, ina yonquiatoma', a'napita noya catahuaco'. Ma'sona tëranta' nipatama', ya'ipi cancanëma quëran nico'. Piyapi'sa' nicatënënuquëma' Yosë noya noya yonquicaiso marë' inapoco'. Yosëso' noya noya ninin. Chini chiníquën nanantërin. Ya'ipi piyapi'sari ina chinochina'. Quisocristo catahuarinpoa' ina pochin cancantacaso'. Amen.

Nisha nisha parisitërehuaso'

¹² Na'con iyaro'sa', imoyaro'sa', nosororanguëma'. Iporaso' chiníquën parisitohuatama', ama pa'yancosohuë'. Co topinan quëran ma'sha onporamahuë'. Imarama' ni'ton, ina pochin parisitacaso' ya'huërin. Yosë nohuanton, napoarama' noya noya imacamaso marë'.

¹³ Quisocristo parisitërinso pochin parisitohuatama', noya cancantoco'. Ina quëran chiníquën nanantaton o'mantahuachin, noya noya cancantarama'.

¹⁴ Imaramaso marë' pinopachinënuquëma', Yosë noya ni'sarinquëma'. Ispirito Santo ya'coancantatënuquëma' achinicananarinquëma' ni'ton, noya cancantoco'.

¹⁵ A'naquën piyapi'saso' co noyahuë' cancantopi. Tëpatopi, ihuatopi, nanan pa'yatopi inapitaso' ana'intacaso' ya'huërin. Ama inapita pochin yonquicosohuë'. Ina marë' parisitohuatëhua', tapanacaso' ya'huërin.

¹⁶ Nipirinhüë', imaramaso marë' aparisitohuachinënuquëma', ama tapanacosohuë'. "Quisocristo imarai mini. Ma noyacha Tata Yosëso paya," topatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

¹⁷ Nani ana'intinpoaso' naniriarin. Ipora chachin imarëhuasopita pi'pian pi'pian ana'intarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', tatanpoa pochin pi'pian ana'intarinpoa' noya noya yonquicaso marë'. ¡Ayaro' tahuëriso nipirinhüë' co nanamën natëpisopitahuë' chiníquën ana'intarin! Parisitopiquë a'pararin ni'ton, parisitomiatapi.

¹⁸ Yosë quiricanënuquë sha'huitërinpoa': "Noya piyapi'santa' parisi quëran cha'ësapi. ¡Oshahuano'saso nipirinhüë' co onporonta' cha'ësapihuë'! Ya'ipi co noyahuë' nipsisopita chiníquën parisitomiatapi," tënin.

¹⁹ Napoaton Yosë nohuanton parisitohuatama', noya nico'. "Catahuaco Siniro chiníquën cancanchi," itoco'. Yosë chachin nininpoa'. Inaso' co onporonta' naniantaripoahuë'.

5*Ansiano'sa' pënëninso'*

¹ Ya'ipi ansiano'sanquëmantá pënënanquëma'. Canta' ansianoco ni'to, achinicanainquëma', tënahüë. Quisocristo isoro'paquë nipon, nohuitërahuë. Corosëquë parisitohuachina, cari ni'nahuë ni'ton, sha'huirárahüë. O'mantahuachin, canpoanta'

inarë'quënpoa' hua'anëntarihua'. Napoaton iporaso' pënënaranguëma' noya nicacamaso marë'.

² Quisoso imapisopita iyaro'sa' noya ni'co'. Yosë acorinquëma' ya'huëramaquë a'chinacamaso marë'. Hua'anëni ohuicanënpita noya a'pairinso pochin noya a'paico' imamiachina'. A'naya tëranta' co noyahuë' nipachin, sanoanan quëran pënënco' noya yonquianta'in. Nani tahuëri catahuaco' noya imaina'. Ama chirotomahuë', a'chincó'. Ina pochin nicacaso' Yosë nohuantërin. Ni'ton, canpitanta' noya nohuantatoma', a'chincó'. Ama canacaso marë' a'chincosohuë'. Nóya cancantatoma', Yosë marë' sacatoco'.

³ Pënëntohuatama', ama chiníquën nontocosohuë'. Ama hua'an pochin cancantatoma', camaitocosohuë'. Yosë acorinquëma' a'chintëramasopita catahuacamaso'. Napoaton noya yonquiatoma', noya nico' inapitanta' inachachin nonainquëmaso marë'.

⁴ Quisocriso imarëhua' ni'ton, ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. A'na tahuëri o'mantararin. Noya ansiano'sa' nipatama', naporo' noya canaarama'. Isoro'paquë canatohuachinara, yancotë' huëron quëran nipiso' quëtopirinahuë', inaso' a'naroáchin ahuirin. Inapaquëso nipirinhue' canahuatama', ya'huëtomiatarinquëma'. Noya noya ya'huëcontarama'.

Yosë catahuarinpoaso'

⁵ Hui'napi'sanquëmanta' ansiano'sa' natëco'. Ya'ipinquëma' noya yonquiatoma', nicatahuaco'. Quiricanën quëran itërinpoa':

“Caora noya nisarahuë, ta'toma', nocantohuatama', Yosë co noya ni'sarinquëmahuë'.

Nipirinhue', ‘Caora co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco,' topatama', inaora nohuanton, Yosë nóya catahuarinquëma',” ténin.

⁶ Parisitapomarahuë', ama Yosë no'huicosohuë'. Chiníquën nanantaton, ni'sárinquëma ni'ton, natëco'. Ina noya yonquihuatama', tahuëri nanihuachin, noya noya acoarinquëma'.

⁷ Ama ma'sha onpochináchin yonquicosohuë'. Ya'ipiya Yosë sha'huitoco' catahuainquëma'. Ina quëran: “Nosoroatonpoa', co naniantarinpoahuë',” ta'toma' sano cancantoco'.

Sopai yaminsërinpoaso'

⁸ Sopaiso' inimiconënpoa'. Yacamairinpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Pa'pini' yamaninposo pochachin sopai pa'sarin piyapi'sa' minsëcaso marë'. Napoaton noya yonquiatoma', ni'sáco'.

⁹ Ama pi'pian tëranta' ina tahuërëtocosohuë'. Chiníquën cancantatoma', sha'huitoco' pa'in. Yosëichin natëco'. Co canpitaíchin parisitaramahuë'. Ya'ipi parti Yosë imarëhuasopita parisitarëhua'. Ina yonquiatoma', chiníquën cancantoco'.

¹⁰ Yosë pa'pi nosororinpoa'. Quisocriso imarëhua' ni'ton, a'na tahuëri inápaquë quëpantarinpoa'. Iporaso' ma'sha onpopirëhuahuë', catahuarinpoa'. Co hua'qui' parisitarihuahuë'. Ina quëran nosoroatonpoa', anoyatarinpoa'. Achinicananarinpoa'. Noya noya acoarinpoa'.

¹¹ Yosë chini chiníquën nanantërin. Ya'ipiya hua'anëntarin ni'ton, co onporonta' pipiarinhue'. Inasáchin chinochina'. Amen.

Tiquiapon pochin ninshitërinso'

¹² Iya Siripano catahuarinco ninshita'huanquëmaso'. Inaso' noya ni'nahuë. Noya imarin. Nani pi'pian ninshitëranquëma' pënëna'huanquëmaso marë'. Yosë yonquirinpoaso chachin nani sha'huitëranquëma'. Noya nosororinpoa', ténahuë. Ina yonquiatoma', ama a'pocosohuë'.

¹³ Papironiaquënta' Yosëri huayoninsopita ya'huëpi. Inapita saludos a'patarinënuëma'. Marconta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' hui'nahuë pochin ni'nahuë.

¹⁴Ya'ipinquëma' noya ninosoroatoma', nisë'quëco'. Quisocristo imarama' ni'ton, Yosë catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'. Nani huachi.

Pitro

Pitrori imapisopita ninshitaantarinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Simon Pitroco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noya ya'huarama'? Noya canta' ya'huarahüë. Quisocristoíchin hua'anëntërinco ni'ton, inasáchin natërahuë. Ina acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, canpitanta' Quisocristo natërama'. Quiya pochin imarama' ni'ton, canpitanta' nicha'ësarinquëma'. Ma noyacha Quisocristo anoyacancantërinpoa paya, tënëhua'. Inaso' Yosë ni'ton, chinotërehua'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', nóya ni'ninpoa'. Napopianachin nosororinpoa' ni'ton, catahuaringuëma' canpitanta' cancanëma quëran huarë' natëcamaso'.

² Yosë inaora nohuanton noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Noya noya nohuitohuatama', noya noya cancantarama'. Siniro Quisocristo nohuitohuatama', na'con catahuaringuëma' sano cancantacamaso marë'.

Noya noya imacaso' ya'huërin

³ Quisocristoso' chiníquën nanantaton, ya'ipiya nanitaparin. Ina imapatëhua', catahuaringpoa' Yosë pochin cancantacaso marë'. Ina Yosë anohuitërinpoa'. Huëntonënuë nani aya'coninpoa'. Inaso' nóya ni'ton, nohuantërin canpoanta' inapochachin cancantacaso'. Ina nohuitohuatëhua', catahuaringpoa' onporahuatësona noya noya chinotacaso'.

⁴ “Caora nohuanto, catahuaranquëma' noyápiachin cancantacamaso marë'” itatonpoa', na'con catahuaringpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Sopai yacamairinpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Sopai natëhuatëra, monshihuanë', canacasóachin yonquirë', co noyahuë' cancantëre'. Inapohuatëra, oshaquëran nitapicancanë'. Quisocristoso nipirinhüë' nicha'ërinpoa'. Apira apira ina yonquihuatëhua', oshaquëran Yosë pochin cancantarihua'.

⁵ Napoaton Quisocristo imapatama', na'con yonquico' noya nicacamaso marë'. Noya nicatora', Yosë yonquirinso chachin nitotoco'.

⁶ Ina nitotatoma', co noyahuë' yonquihuatama', a'naroáchin naniantoco'. Naporahuatoma', ma'sha onpoapomarahüë', chiníquën cancantoco'. Chiníquën cancantohuatama', ya'ipi cancanëma quëran ina chinotoco'.

⁷ Noyasha chinotatoma', imaramasopita capini noya ninosoroco'. Naporahuatoma', ya'ipi piyapi nosoroco'.

⁸ Ina pochin Yosë pënëninpoa' noya noya imacaso marë'. Ina pochin cancantohuatama', co topinan quëran imasaramahuë'. Oshaquëran noya noya cancantohuatama', noya noya Quisocristo nohuitarama'.

⁹ A'naquënso nipirinhüë' co ya'ipi cancanëna quëran Yosë imapihuë'. Co noyahuë' nipi. Co a'napita nosoropihuë'. Ina pochin cancantohuachinara, pëtorayatëre'so pochin cancantopi. Pëtorayatohuatëra, co aquë quënantërehüë'. Inapochachin inapitanta co ya'ipi cancanëna quëran imatonahuë', isoro'paquë ya'huërinso'pitaráchin yonquipi. Nóya cancantacaso marë' oshanënpoa' inquitopirinpoahuë', ina naniantopi. Oshaquëran somaraya pochin cancantatona' co huachi nanitapihuë' Yosë nanamën natanacaiso'.

¹⁰ Napoaton iyaro'sa', na'con yonquico' ya'ipi cancanëma quëran huarë' imacamaso marë'. Yosë huayonatënuëma', nontërinquëma' ni'ton, noyá matëre'so pochin imamiatoco'. Inapohuatama', co nisha cancantatoma', a'poaramahuë'.

¹¹ Cancanëma quëran huarë' imapatama', a'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinquëma' noya ya'huëmiatacamaso marë'. Siniro Quisocristo nóya cancantaton, nicha'ësarinpoa'. Inápaquë pa'patëhua', co onporonta' pipiarëhuahuë'.

¹² Ina yonquiato, co amirahuë' pënënta'huaso'. No'tën nanan nani nitotërama'. Noya nitotopiramahuë', naquëranchin sha'huitantaranquëma' noya noya yonquicamaso marë'.

¹³ Co'huara ca chimiyantërapohuë', ina nanan chachin sha'huichinquëma' ama nani-antacamaso marëhuë', ténahuë'.

¹⁴ Co hua'quiya quëranhuë' chiminarahuë. Siniro Quisocristo nani anitotërinco.

¹⁵ Napoaton ninshitaranquëma'. Naquëranchin a'chintantaranquëma'. Ina quëran chiminpirahuënta', iso quirica nontohuatama', yonquiantarama'.

Quisocristo ya'norinso'

¹⁶ “Chiniquën nanantaton, Quisocristo o'mantararin,” itërainquëma'. Siniro o'mantacaso' tahuëri no'tëquën a'chintërainquëma'. Co quiyaora yonquinëhuëi quëran a'chintërainquëmahuë'. Co pi'pisha tëranta' nonpintërainquëmahuë'. Iráca isoro'paquë nipon, nisha pochin ya'notërincoi. Ya'pirahuëi quëran chachin ni'nai.

¹⁷⁻¹⁸ Quisocristoro'coi a'na motopi'pa' pa'nai. Inaquë Yosë nohuanton, huënaráchin huënaráchin ya'norin, ni'nai. Naporo chachin inápa quëran Tata Yosë noninso natanai: “Isoso' hui'nahuë, nosororahuëso'. Nóya ni'nahuë,” ténin. Yosë nohuanton, inaquë quënanatoi, natanai. Inapotatoncoi, Quisocristo chiniquën nanantërinso' anitotërincoi.

¹⁹ Ina yonquiato: “Ma no'tëquëncha Yosëri ninorin paya,” ténai. Iráca quëra huarë' pënëntona'piro'sa' ninshitërinënpoa'. Yosë nohuanton, co'huara nasichátëraponhuë', Quisocristo napocaso' ninopi. “No'tëquën ninshitopi,” ta'toi, quiricanën na'con natërai. Canpitanta' ina nontatoma', yonquico'. No'tëquën anitotërinpoa'. Tashi' nipachina, nanparin noya a'pintërinpoa'. Inapochachin Yosë quiricanën quëran a'pintërinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Tahuërianpitaquë huarë' nanparin noya orotërin. Inapochachin ipora Quisocristo o'mantaquë huarë' quiricanën ya'huëtërinpoa' ina nohuitacaso marë'. O'mantahuachin, noyá nohuitarihua'. Huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin a'pintarinpoa'.

²⁰ Iporaso' quiricanën quëran nontërinpoa'. Co canpoara yonquinënpoa quëran ma'sona tapon naporinso' nitotërehuahuë'.

²¹ Iráca co inahuara nohuanton, ninshitopihuë'. Yosëri acorin nanamën anitotinpoaso marë'. Ispirito Santo nohuanton, Yosë yonquirinso chachin ninshitopi.

2

Nisha a'china'piro'sa' *(Judas 4-13)*

¹ Iráca Yosëri acorinsopita no'tëquën pënëntopi. A'naquënso nipirinhüë' nonpin nanan pënëntatona', israiro'sa' nonpintopi. Inapochachin iporanta' a'naquën nonpin nanan yaa'chintarinënquëma'. Noyasha nontapirinhüë'nonquëmahuë', nonpintarinënquëma'. “Quiyanta' imarai,” taponaraihuë', nonpin nanan a'chinapi anishacancantacaiso marë'. Quisocristo nicha'ëinpoaso marë' chiminin. Inaíchin natëcaso nipirinhüë', nisha a'china'piro'saso' co yanatëpihuë'. Ina marë' a'na tahuëri Yosëri ana'intarin. A'nanaya ana'intarin.

² Co no'tëquën a'chintatonaraihuë', na'a piyapi'sa' nonpintapi. “Noya no'picaso', noya monshihuanacaso',” ta'tona', co noyahuë' nisapi. Na'a piyapi natanahuatona', inapita pochin cancantapi. “Imarai quiyanta',” taponaraihuë', co noyahuë' nisapi. Ina marë' a'napitari nicatona', Quisocristo pinosapi. “Quisocristo nanamën co imacaso' ya'huërinhuë'. Ina imapisopitaso' co noyahuë' nipi,” ta'tona', co no'tën nanan yaimasapihuë'.

³ Nisha a'china'piro'saso' co nosororinhüë'nonquëmahuë'. Canacaiso marë' nonpin nanano'sa' a'chintarinënquëma'. Inaso nipirinhüë', iráca quëra huarë' Yosëri yonquirin ana'intacaso'. A'na tahuëri no'tëquën ana'intarin. Co naniantarinhüë' ana'intacaso'.

⁴ Ni'co'. Iráca a'naquën anquëniro'sa' co Yosë yanatëpihuë'. Co noyahuë' nipi ni'ton, Yosëri ana'intërin. Co inapita tëranta' nicha'ërinhuë'. Parisitacaiso marë' a'parin. Tashinanquë oncorapipinan ya'huërapi. Inaquë ayaro' ninarapi.

⁵ Iráca ya'huëpisopitanta' co nicha'ërinhuë'. Co noyahuë' nipachinara, Yosë nohuan-ton, panca pacon pa'nin. Ii' quëran ta'huantopi. Noiso' Yosë imaton, no'tëquën pënëntopirinhue', co yanatëpihuë' ni'ton, ya'ipiya ta'huantopi. Noisáchin nicha'ërin. Ya'ipi quëran posaya'píchin cha'ëpi.

⁶ Ina quëran Sotomaquë ya'huëpisopitanta' ana'intërin. Co noyahuë' cancantohuachinara, Sotoma, Comora, cato' ninano chachin noyá ahuiquitërin. Ya'ipiya chim-inpi. Ayonquiinpoaso marë' inapita aninshitërin. “Co noyahuë' nipatëhua', chiníquën ana'intarinpoa',” tënëhua'.

⁷⁻⁸ Sotomaquë ya'huëpisopita pa'pi co noyahuë' cancantopi. Monshihuanacaisoáchin yonquipi. A'naratipita co noyahuë' nipi. Inaquë a'na quëmapíchin noya ninin, Loto itopiso'. Nani tahuëri, nani tahuëri co noyahuë' nipiso nicator, sëtërin. Taparo' nonpachinara, co noya nataninhue'. Sëtacasoáchin cancantërin. Sacai' niponahuë', inaora Yosë yonquirin. Ina marë' Yosëri nicha'ërin.

⁹ Inapochachin ipora Quisocristo imapatëhua', Yosë nanitërin catahuainpoaso'. Sopai yaminsëpirinpoahuënta', Yosë catahuarinpoa' cha'ëcaso marë'. Oshahuano'saso nipirinhue' ana'intarin. Nani yonquirin chiníquën ana'intacaso'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, no'tëquën ana'intaton, parisitopiquë a'pararin.

¹⁰ A'naquën co pi'pisha tëranta' Yosë yanatëpihuë'. Inapitaso' chini chiníquën ana'intarin. Co Yosë natëtonahuë', co noyahuë' nicacaisoráchin yonquipi. A'naratipita taparo' nisáponaraihuë', co ina marë' tapanpihuë'. “Caora noya nitotërahuë’,” ta'tona', co inso tëranta' yanatëpihuë'. Chiníquën nanantopisopita Yosëri acorinso' co quënanpirinhue', pinopi.

¹¹ Anquëniro'saso nipirinhue' inapita quëran chini chiníquën nanantaponaraihuë', co nohuantopihuë' pinotacaiso'. “Yosëri ana'inchin,” ta'tona', tananpitopi.

¹² Nisha a'china'piro'saso' ma'sharo'sa pochin cancantopi. Co manta' yonquipihuë'. Ma'sona tëranta' yanipachinara, nipi. Yosë yonquirinso' co nitotatonaraihuë' pinopi. Ni'co'. Ma'sharo'sa' tananquë quënanpatëra, tëparë', co nosororëhuë'. Ina marë' Yosëri acorin. Inapochachin nisha a'china'piro'saso' ta'huantapi. Oshanëna marë' Yosëri ana'intarin.

¹³ Piyapi'sa' anishacancantopi ni'ton, a'na tahuëri inahuanta' parisitapi. Isoro'paráchin yonquiatona', capa cancantacaisoáchin yonquipi. A'morëso mancharinso pochin nicator, nitapicancanpi. Imaramasopita niyontonpatamara, “Quiyanta' imarai,” ta'tona', ya'conpi. Nonpintatënënuëma', ichicoshatapirinënënuëmahue', inahuaso' co noyahuë' nicator taparo' nipi.

¹⁴ Sanapi quënanpachinara, monshitacaisoráchin yonquipi. Co nanitopihuë' naniantacaiso'. Co chiníquën cancantopisopitahuë' nonpintatona', anishacancantapi. Huënsonquë ma'sha manëso pochin nonpintapi. Ma'sharáchin yonquiatona', noyap-atopi. Napoaton Yosëri ana'intarin.

¹⁵ No'tën nanan a'porahuatona', Yosë iranën quëran pëshonpi. Paramo pochin cancantopi. Pioro hui'nin inaso'. Iráca pënëntopirinhue', coriqui na'con na'con nohuantërin. “Nonpinacaso' co noyahuë' nipirinhue', inapoato, na'con canarahuë’,” ta'ton, co noyahuë' ninin. ¹⁶ Co yanatërinhuë' ni'ton, Yosëri chiníquën no'huirin. Moranën co nitononaponahuë', Yosë nohuanton, piyapi pochin nonin. Ina nonin quëran Yosëri pënënin co noyahuë' yonquirinsopita naniantacaso marë'.

¹⁷ Nisha a'china'piro'sa' co Quisocristo nanamën a'chinpihuë'. Poso yanirinso pochin nipi. Yanihuachina, co huachi o'ocaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin nisha a'china'piro'sa' nonpintarinënënuëma'. Isonta' yonquico'. Hua'qui' co o'nanpachinhue',

chitoro' yaráton quënanpatëra, pa'yatopirëhuë'. Panca ihuani quëpahuachina, co huachi o'naninhuë'. Inapochachin nisha a'china'piro'sa' nisapi. "Noya noya a'chintarainquëma'," itopirinëinquëmahuë', co tëhuëchachin catahuarinëinquëmahuë'. Nani iráca Yosëri yonquirin ana'intacaso'. Tashinanquë a'pararin. Inaquë parisitápona'. Co onporonta' pipiponahuë'.

¹⁸ Inahuara nipa'yatatona', topinan quëran nontarinëinquëma'. Nisha nisha yonquipi. Nasha ya'conpisopita a'naroáchin nonpintopi. Ipora huarë' co noyahuë' yonquipisopita naniantapirinahuë'. "Huëco' no'piahua'. Noya no'picaso'. Noya monshihuanacaso'," itopi nonpintatona'.

¹⁹ "Co insonta' natëcaso' ya'huërinhuë'. Canpitaora nohuanton ya'huëco'. Ma'sona tëranta' yanipatama', nico'. Inapohuatama', capa cancantarama'," itopirinëinquëmahuë', co inapita tëranta' inahuara nohuanton ya'huëpihuë'. Sopai nohuanton, no'pipi, monshihuanpi, co noyahuë' nipi. Insosona minsëhuachinpoa', hua'anëntërinpoa'.

²⁰ Quisocristo nanamën natanpachinara, natëpirinahuë'. "Cha'ësarahuë huachi," ta'tona', co noyahuë' yonquirinsopita pi'pian naniantopi. Ina quëran nisha cancantatona', Yosë a'poantapi. Co noyahuë' niantahuachinara, sopairi minsërin. Ina marë' na'con na'con Yosëri ana'intarin huachi.

²¹ No'tën nanan nitotaponaraihuë', co imamiatopihuë'. Nóya nicacaso' a'chintopirinahuë', ina naniantopi. Co onporonta' natanpihuë' naporini, noya noya niitonahuë'. Nani Yosë a'popi.

²² Ma'pitacha nipi paya. Imaponaraihuë' a'pohuachinara, iráca ninshitatona napopiso chachin nipi: "Ni'nira imohuachina, co yonquirinhuë'. Imorinso chachin caantarin. Coshinta' i'quë pa'mopirinahuë', naquëranchin shipiroquë quëhuëantaton, në'huëtantarin," topi. Inapochachin inahuanta niconpi.

3

O'mantacaso' tahuëri

¹ Nosororanquëma' iyaro'sa'. I'hua quirica a'patëranquëma' nontacamaso marë'. Iporaso' naquëranchin ninshitantatëinquëma', pënëantaranquëma' no'tëquën yonquicamaso marë'.

² Iráca noya pënëntona'piro'sa' ya'huëpi. Ninotona', Yosë quiricanëinquë ninshitopi, nani nontërama'. Naporahuaton, quiyanta' Quisocristo pënënincoiso' a'chintërainquëma'. Inaso' nicha'ësarinpoo'. Ca'tano'sanënpitacoi chachin a'parincoi. Ama naniantacamaso marëhuë' ninshitaranquëma'.

³ Iso' na'con yonquico'. O'mantacaso' tahuëri ya'caritohuachin, co noyahuë' piyapi'sa' ya'huapona'. Co Yosë natëtonaraihuë', ma'sona yonquipiso' nisapi. Co noyahuë' cancantapi. Quisocristo sha'huitërinpoaso' tëhuaapi.

⁴ "¡Ma'pítacha nonama paya! 'O'mantararahuë', ¿itërinquëma' ti? Intohuaso' Quisocristoso' nimara, capa. Co o'maarinhuë', tënai. Tatanënpoarinta ninarápirinahuë', nani chiminpi. Isoro'pa' ninin quëra huarë' inachachin inachachin nisárin. Co onporonta' nisha tahuëri nisarinhue'," tosapi.

⁵ Co yanatëtonaraihuë', co yonquiapihuë'. Iráca co manta' ya'huëpirinhuë'. Ina quëran Yosë nonaton, isoro'pa' acorin. Inápaquë ya'huërinso'pitanta' acorin. Isoro'paso' iisáchin nipirinhuë', ina nohuanton, yaniro' ya'norin.

⁶ Ina quëran piyapi'sa' co noyahuë' nipachinara, ii' quëran chachin ata'huantërin.

⁷ Inapochachin ipora isoro'pa', pi'iro'të', inapita ya'huëpirinahuë', nani Yosëri chinotërin ana'intacaso': "A'na tahuëri pën quëran ata'huantarahuë'," tënin ni'ton, tahuëri nanihuachin, pën quëran chachin ata'huantararin. Naporon' tahuëri ya'ipi os-hahuano'sa' chiniquënan ana'intarin. Parisitopiquë a'pararin.

⁸ Isonta' iyaro'sa' yonquico'. "A'na tahuëriso' a'naroáchin na'huërin. Huaranca pi'ipiso' hua'qui'," tënëhua'. Yosëso nikipirinhuë' co canpoa pochin yonquirinhuë'. Huaranca

pi'inta' nipirinhue', Yosëriso' a'na tahuëriáchin pochin ni'nin. Huaranca pi'ipi, a'na tahuërirë' napopianachin pochin ni'nin.

⁹ A'naquën napopi: “Yosë hua'quiarin. Naniantërinpoa'” topirinhue', co hua'quirinhue'. Co topinan quëran sha'huitërinpoahuë'. Nosoroatonpoa', ninarárin. Co nohuantërinhuë' a'na piyapi tëranta' parisitopiquë pacacaso'. Na'con na'con piyapi'sa' co noyahuë' yonquipsisopita naniantacaiso marë' ninarárin.

¹⁰ Napoaponahuë', tahuërinën nanihuachin, Siniro o'mantararin. Ni'co'. Tashi' co yonquiasëhuë', ihuatë' huë'nin. Inapochachin a'nanaya ayaro' tahuëri naniarin huachi. Naporo' tahuëri pi'iro'të' huëntoncaarin. Chiníquën huëntoncahuachin, ta'huantararin. Pi'i, tayora, inapita huëya ni'ton, soquiarin huachi. Isoro'pa', ya'ipi ya'huërinso'pita, inapita huiquitapi.

Noya yonquicaso' ya'huërinso'

¹¹ Co manta' ya'huëmiatarinhue'. Ya'ipi ta'huantararin ni'ton, ¡Yosë pochin cancantatëhua', noyasáchin niahua'!

¹² O'mantacaso' tahuëri noya ninahua'. “Manoton o'manta'in,” ta'tëhua', noyápiachin cancantahua'. Ina tahuëri nanihuachin, ya'ipi inápaquë ya'huërinso'pita pën quëran ta'huantararin. Pi'i, yoqui, tayora, inapita soquiarin.

¹³ Napoaponahuë', nasha ya'huaantapon. Nani Yosë sha'huitërinpoa'. “A'na tahuëri nasharo'pa', nasha pi'iro'të' inapita acoantapo,” itërinpoa'. Ina ninarëhua'. Inaquë noyasáchin nisarëhua'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa', ina ninatoma' na'con yonquico' noyasáchin nicacamaso marë'. “Quisocriso nanan anoyatërinpoa',” ta'toma', noya nini'toma', ya'huëco'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noyápiachin cancantoco'. Ina quëran o'mantahuachin, noya ni'sarinquëma'.

¹⁵ Nosoroatonpoa', hua'qui' Siniro ninararin na'con na'con piyapi'sari natëcaiso marë'. Ina quëran inapitanta' nicha'ësarín. Ama ina naniantocoso'huë'. Inachachin iya Paononta' ninshitërinquëma'. Inaso' iyanpoa pochin ni'nëhua'. Yosë nohuanton, no'tëquën nitotaton, ninshitërin.

¹⁶ Na'a quirica ninshitaton, nisha nisha ninanoquë ya'huëpisopita a'patërin. Noya pënënpirinhue', pi'pian sacai' yonquicaso'. A'naquën piyapi co Yosë nanamën nitotatonahuë', nisha nisha yonquipi. Paono ninshitërinso' nontopirinhue', co noya yonquiatonaraihuë', ma'sona tapon naporinso' anishatopi. Yosë quiricanën iráca ninshitopisonta' anishatopi. Ina marë' Yosëri chiníquën ana'intarin huachi.

¹⁷ Napoaton iyaro'sa' nani pënënanquëma' ni'ton, ni'cona nonpintochinënuëma'. Iporaso' noya yonquipirama'huë'. Co noyahuë' nipsisopita yanonpintarinënuëma' inapita pochin nisha nisha cancantacamaso marë'.

¹⁸ Canpitaso nipirinhue', Siniro Quisocrisoíchin yonquico'. Inaora nohuanton, nosororinquëma' ni'ton, nani tahuëri yacatahuarinquëma'. Inasáchin yonquihuatama', oshaquëran noya noya nohuitarama'. Inaso' nicha'ësarínpoa'. Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ayaro' tahuëriquë huarë' inasáchin yonquia'ahua'. Amen. Nani ninshitëranquëma huachi.

Pitro

Coanshari imapisopita ninshitérinso'

Quisocristo no'téquên anitotërinpoaso'

¹ Iso quirica a'pataranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Quiyanta' isëquë noya ya'huarai. Quisocristo noya noya nohuitacamaso marë' ninshitaranquëma'. Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', inápaquë ya'huërin. Ina quëran o'marahuatón, a'chintërincoi, natanai. Quiyaso' ni'nai. Nirayarai. Nonën chachin ya'huëtërin, së'huarai. Inasáchin Yosë yonquirinso' anitotërinpoa'. Ina nohuitohuatëhua', nóya nanpimiatarihua'.

² Isoro'paquë o'mahuachina, quiyariso' ni'nai. Nohuitatoi, sha'huitarainquëma'. Inaso' nanpimiatarin. Iráca inápaquë ya'huërin. Tata Yosë chachin ya'huërin. Napopináchin yonquipi.

³ Inápaquë ya'huaponahuë', o'mahuachina, piyapicoi ni'nai, a'chininsonta' natanai. Pa'pionta' anohuitërincoi. Hui'nin nohuitatoi, nohuitërai. Nipayarëso pochin ninai. Napoaton ninshitaranquëma' canpitanta' Quisocristo nohuitacamaso marë'. Quiya pochachin Yosë nohuitoco' nipayarëso pochin nicacamaso marë'.

⁴ Ina pochin cancantohuatama', nóya cancantarihua'. Ina marë' ninshitaranquëma'.

Tahuëri pochin nininso'

⁵ Noya nanan Quisocristo anitotërincoi. Ina nanan chachin sha'huitaranquëma'. “Yosëso' noyasáchin ninin. Tahuëri pochin cancantërin. Co pi'pisha tëranta' tashi pochin cancantërinhuë'” itërincoi.

⁶ Tashi pochin cancantohuatëhua', co Yosë nohuitarihuahuë'. “Yosë nohuitërahuë'” tapomarahuë', co noyahuë' cancantohuatama', nonpinama'. Co no'tën nanan imaramahuë'.

⁷ Yosëso' noyasáchin ninin. Tahuëri pochin cancantërin. Canpoanta' tahuëri pochin yonquihuatëhua', Yosë nohuitarihua'. Naporahuaton, noya nini'tëhua' ya'huarihua'. Hui'nin chachin chiminin ni'ton, ya'ipi oshanënpoa' inquitarinpoa'. Huënainën quëran anoyacancantarinpoa'.

⁸ “Co oshahuancohuë'” topatëhua', canpoara ninonpintërehua'. Co no'téquên yonquirëhuahuë', co tëhuëenchachin imarëhuahuë'.

⁹ Onporosona co noyahuë' nipatëhua', Yosë nontahua'. “Tëhuëenchachin co noyahuë' nicato, oshahuanco,” topatëhua', Yosë oshanënpoa' inquitarinpoa'. Co nonpintërinpoahuë'. Quisocristo chiminin ni'ton, nanitërin ya'ipi oshanënpoa' inquitinpoaso'. Noyápiachin cancan quëtarinpoa'.

¹⁰ “Ya'ipinquëma' co noyahuë' ninama'” itërinpoa' Yosë. Napotopirinpoahuë', “Noya ninahuë. Co caso' oshahuancohuë'” topatëhua', “Yosë nonpintërinpoa'” tënëhuaso pochin cancantërehua'. Nanamën no'téquên sha'huitopirinpoahuë', co tëhuëenchachin natërehuahuë'.

2

Nanan anoyatërinpoaso'

¹ Quisocristo imarama' ni'ton, hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Ninshitaranquëma' noyasáchin nicacamaso marë'. Nipirinhuë', co noyahuë' nipatëhua', Quisocristo catahuarinpoa'. Oshahuanëhua' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huëpirinhuë'. Canpoa marë' Yosë nontaton, nanan anoyatarinpoa'. Inaso' no'téquënáchin yonquirin.

² Ya'huërenamënpoa' chiminin ni'ton, nontohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', nanan anoyatërinpoa'. Ya'ipi piyapi marë' chiminin. Ya'ipinpoa' oshanënpoa' inquitinpoaso' nohuantopirinhuë'.

³ Yosë nohuitohuatëhua', pënëninpoaso' natëarëhua'. No'tëquën natëcaso' nohuantarihua'. Ina natëhuatëhua', tëhuënchachin Yosë nohuitërëhua'.

⁴ A'naquënso nipirinhüë' "Nani Yosë nohuitërahüë," topirinhüë', pënëninpoaso' co natëtonahüë', nonpiánpi. Co no'tëquën yonquipihüë'.

⁵ Yosë nanamën natëhuatëhua', noya noya Yosë nosoroarihüa'. Ina pochin cancantohuatëhua', tëhuënchachin ina nohuitarihüa'.

⁶ "Yosë imarahüë," topatëhua', Quisocriso pochachin cancantacaso' ya'huërin.

Nasha pochin pënëninpoaso'

⁷ Co iyaro'sa' nasha camaitërinso' ninshitaranquëmahuë'. Iráca quëran huarë' Yosë nanamën natanama'. "Ya'ipinquëma' noya ninosoroco'," itërinpoa'. Inachachin iporanta' pënënaranguëma'.

⁸ Co nasha camaitërinsohuë' niponahüë', nasha pochin ninshitaranquëma' cancänëma quëran huarë' ninosorocamaso marë'. Quisocriso ya'ipi piyapi nosororin. Nosoroatonquëma', a'pintëreso pochin anoyacancantërinquëma' tahuëri pochin cancantacamaso marë'. Ninosorohuatama', co huachi tashi pochin cancantaramahuë'.

⁹ A'na piyapi no'huihuatama', co Yosë imaramahuë'. "Imarahüë," tapomarahüë', co tahuëri pochin cancantëramahuë'. Ipora huanta' tashi pochin cancantarama'.

¹⁰ Imaramasopita capini ninosorohuatama', tahuëri pochin cancantarama'. Ina pochin nipatama', no'tëquën imarama'.

¹¹ Nipirinhüë' nino'huihuatama', tashi pochin cancantarama'. Co noyahuë' cancantatoma', co manta' yonquiamahuë'. Co nanitaramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Sopai nohuanton, somaraya pochin cancantarama'. Napoaton iyaro'sa', cancänëma quëran huarë' ninosoroco'.

¹² Canpitaso' imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'. Hui'nahuëpita pochin nicatënguëma', ninshitaranquëma'. Quisocriso canpoa marë' chiminin. Imapatama', oshanëma' inquitërinquëma'.

¹³ A'naquëma' nani hua'qui' imatoma' a'napita catahuarama' ni'ton, Quisocriso noya nohuitërama'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huërin. Noya imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'. Canpitanta' hui'napi'sanquëma', nani sopai minsërama'. Napoaton ninshitaranquëma'.

¹⁴ Ya'ipi imaramasopita hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Yosë nohuitërama' ni'ton, ninshitaranquëma' noya noya cancantacamaso marë'. Quisocriso noya nohuitërama' ni'ton, iyaro'sa', ninshitaranquëma'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huërin. Nani tahuëri, apia'huaro'sa', Yosë nanamën yonquiamama'. Napoaton chiníquën cancantarama'. Chiníquën cancantatoma', sopai nani minsërama'.

Isoro'paráchin pa'yatopisopita

¹⁵ Na'a piyapi'sa' co Yosë natëtonahüë' nisha nisha yonquipi. Isoro'paquë ya'huërinsoptaráchin yonquipi. Ama inapita pochin cancantocosohüë'. Ama nani ma'sha nohuantapatocosohüë'. Ma'sha na'con yonquihuatama', co tëhuënchachin Tata Yosë nosororamahuë'.

¹⁶ Isoro'paquë nisha nisha ya'huërin aoshahuainpoaso marë': Monshihuanacasoráchin cancantëré'. Ma'sha quënanpatëra, nohuantapatëré'. Ma'huanpatëra, yanocantëré', naporë'. Inapitaso' co Tata Yosë nohuanton ya'huërinhuë'. Sopai nohuanton, ya'huërin.

¹⁷ Isoro'pa' ta'huantarín. Ya'ipi ma'shanta' ta'huantarín. Inasáchin pa'yatohuatëhua', topinan quëran nanpiarihüa'. Nipirinhüë', Yosë noya imapatëhua', co onporonta' ta'huantarihuahuë'. Ya'huëmiatarihüa'.

Quisocriso inimiconën

¹⁸ Co hua'quiya quëranhuë', apia'huaro'sa', Quisocristo o'mantararin. “Cristo yao'mahuachin, inimiconën huë'sarin,” itërinënpoa'. Nani natantërama' canpitanta'. Iporaso' na'a piyapi'sari Cristo yainimicotopi. Napoaton o'mantacaso' tahuëri naniriarin, tënëhua'.

¹⁹ “Quiyanta' imarai,” topirinahuë', nani pipipi. Co tëhuënchachin Yosë huëntonënquë ya'conpihuë'. Ya'conpi naporini, co pipiitonahuë'. Pipipi quëran nitotërëhua'. “Co onporonta' cancanëna quëran huarë' imapihuë’,” tënëhua'.

²⁰ Canpitaso nipirinhüë' imarama'. Quisocristo nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Napoaton no'tëquën yonquirama'.

²¹ Nitotopiramahuë', naquëranchin pënëantaranquëma' yonquicamaso marë'. No'tën nanan imapatëhua', co nonpin nanan natëarihua'huë'.

²² Tëhuënchachin nonpin nanan sha'huitarinënquëma'. “Quisososo' co Cristohuë'. Co Yosë hui'ninhuë’,” ta'tona', yanonpintërinënquëma'. Inapoatona', Quisocristo inimicotopi. Tata Yosënta' a'popi.

²³ Yosë hui'nin a'pohuachina', co Tata Yosënta' nohuitapihuë'. “Quisocristoso' Yosë hui'nin chachin,” topachina', Tata Yosënta' imasapi.

²⁴ Ya'nan imapoma', no'tëquën a'chintërainquëma'. Ina chachin imamiatoco'. Ina imapatama', cancanëma quëran Tata Yosë nohuitarama'. Hui'nionta' noya nohuitarama huachi.

²⁵ Quisocristo chachin sha'huitërinpoa': “Imamiatohuatamaco, Yosë nohuitatoma', nanpimiatarama’,” itërinpoa'.

²⁶ A'naquën yanonpintarinënquëma' ni'ton, ninshitaranquëma'.

²⁷ Canpitaso nipirinhüë' Ispirito Santo ya'huëtërinquëma'. Quisocristo imarama' ni'ton, ina nohuanton, ya'coancantërinquëma'. Nani tahuëri a'chintarinquëma'. Cancanëmaquë Yosë nanamën a'chintarinquëma'. Co onporonta' nonpintërinquëmahüë'. No'tëquën a'chintërinquëma' ni'ton, co a'napita a'chintinquëmaso' ya'huërinhuë'. Ina natëhuatama', no'tëquën yonquiarama'. Sha'huitërinquëmaso pochachin Quisocristo imamiatoco'.

²⁸ Ipora quëran huarë', apia'huaro'sa', Quisocristo imamiatoco'. Inapohuatama', o'mantahuachin, co tapan ya'huëtarinquëmahüë'. Co pa'yanaramahuë'.

²⁹ Quisocristo noyasáchin ninin, nitotërëhua'. Napoaton Yosë huëntonënquë ya'conpatëhua', noya nicarigua'. Inpitasona noya nipachina', nani Yosëri anoyacantërin ni'ton, hui'nin pochin ni'sarin, tënëhua'.

3

Yosë hui'ninpita

¹ Ma noya Tata Yosë nosororinpoa' ni'ton, hui'ninpita pochachin ni'ninpoa'. Huëntonënquë chachin aya'coninpoa'. Co imapisopitasohüë' nipirinhüë' co nitotopihuë'. “¿Onpoatonta' Yosë pochin cancantacaso' nohuantopi?” toconpi. Co Yosë nohuitatonahuë', napopi.

² Na'con, iyaro'sa', nosororanquëma'. Iporaso' Yosë hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. A'na tahuëri noya noya acoarinpoa'. Onpopinsona nicarigua' nimara. Co ya'ipi nitochatërarëhuahuë'. Nipirinhüë', Quisocristo o'mantahuachin, nirayarigua'. Ina ni'patëhua', ina pochachin nicarigua'.

³ “A'na tahuëri Quisocristo ni'sarëhua’,” ta'tëhua', co noyahuë' yonquirëhuasopita niantarëhua'. Quisocristoso' noyápiachin cancantërin ni'ton, canpoanta' noyápiachin cancantacaso' nohuantarihua'.

⁴ Yosë pënëninpoa'. Co ina natëhuatëhuahuë', oshahuanëhua'. Co noyahuë' nipatëhua', co Yosë natërehuahuë'.

⁵ Noya nanan nani nitotërama'. Quisocristo o'marin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaso' co pi'pisha tëranta' oshahuaninhuë'.

⁶ Tēhuēnchachin imapatēhua', nōya nisarēhua'. Co pa'yatarihuahuē' oshahuanacaso'. Nani tahuēri co noyahuē' nipatēhua', co Yosē nohuitērēhuahuē'. Co ya'coancantērinpoahuē'.

⁷ Ni'cona, apia'huaro'sa', nisha a'china'piro'sa' nonpintochinēnquēma'. Noya nipatēhua', noya cancantarēhua'. Quisocristo noya ni'ton, ina pochin cancantacaso' ya'huērin.

⁸ Nani tahuēri co noyahuē' nipatama', sopai imarama'. Iráca quēran huarē' sopai co noyahuē' cancantaton, oshahuanin. Inaso' nonpintohuachinpoa', canpoanta' oshahuanarēhua'. Napoaton Yosē hui'nin o'marin sopai minsēaton nicha'ēinpoaso marē'. Ya'ipi oshanēnpoa' inquitohuachinpoa', co huachi sopai natēcaso' ya'huērinhuē'.

⁹ Huēntonēnquē chachin Yosē aya'coninpoa' ni'ton, co iporaso' pa'yatarēhuahuē' oshahuanacaso'. Hui'nin pochachin cancantatonpoa', yonquinēn chachin quētērinpoa'. Nasitantarēhuaso pochin ninēhua'. Napoaton co huachi nohuantarihuahuē' oshahuanacaso'.

¹⁰ Co sacaihuē' Yosē hui'ninpita nohuitacaso'. Noyasáchin nipatēhua', Yosē hui'ninpita pochin nisarēhua'. Nipirinhue', co noyahuē' nipachina', co Yosē huēntonēnquē ya'conpihuē'. Co imapisopita nosorohuachinahuē', co Yosē hui'ninpita pochin nisapihuē'. Sopai hui'ninpita pochin nisapi. Co noyahuē' cancantopi quēran sopai hui'ninpita nohuitarēhua'.

Ninosorocaso' ya'huērinso'

¹¹ Ya'nán imapoma quēran huarē' Yosē nanamēn natanama'. “Noya ninosoroco,” itērainquēma'.

¹² Iráca Cainoso' sopai natēton, iin tēparin. ¿Ma'marēta' tēparin? Inso' noya ninin ni'ton, no'huiton, tēparin. Ama ina pochin cancantocosohuē'.

¹³ Napoaton iyaro'sa' co natēpisopitahuē' no'huihuachinēnquēma', ama pa'yancosohuē'.

¹⁴ Iráca canpoanta' ina pochin co noyahuē' cancantērēhua'. Co Yosē nohuitatēhuahuē', chimipi pochin nipirēhuahuē', Yosē anoyacancantērinpoa' ina nohuitatēhua' nanpimiatacaso marē'. Napoaton iporaso' ninosororēhua'. Ina quēran Yosē huēntonēnquē ya'conēhuaso' nitotērēhua'. Co ninosorohuatamahuē', co Yosē anoyacancantērinquēmahuē'. Chimipi pochin cancantarama'.

¹⁵ A'na piyapi no'huihuatama', tēpatona'piro'sa' pochin Yosē ni'sarinquēma'. Tēpatonapiro'saso', co Yosē pochin nanpimiatacaiso ya'huērinhuē'.

¹⁶ Quisocristoso nipirinhue' na'con nosoroatonpoa', nicha'ēinpoaso marē' chiminin. Chiminaton, nosororinpoaso' anitotērinpoa'. Inapochachin iyaro'sa', ya'ipi Quisocristo imapisopita nosorocaso' ya'huērin. Na'con ninosoroa'ahua'. Quisoso ya'huērēnamēnpoa' chimininso pochachin nosorocaso' ya'huērin.

¹⁷ Quisocristo imarēhuasopita capini noya ninosorocaso' ya'huērin. A'napita ma'sha pahuantohuachina', catahuahua'. Capa capacaiso' nipachin, capa a'mocaiso' nipachin quētahua'. Co inapita catahuahuatēhuahuē', co tēhuēnchachin nosororēhuahuē'. Co canpoa capini ninosorohuatēhuahuē', co Yosēnta' nosororēhuahuē'.

¹⁸ “Ya'ipi imapisopita nosororahuē,” topatēhua', ama, apia'huaro'sa', topinan quēran napoa'huasohuē'. Cancanēnpoa quēran huarē' nosoroatēhua', catahuahua'.

Co tē'huatatēhuahuē' Yosē nontērēhuaso'

¹⁹ Tēhuēnchachin a'napita nosorohuatēhua', no'tēquēn Yosē nanamēn imasarēhua'. Ina quēran co huachi tē'huatacaso' ya'huētarinpoahuē'. “Tatanpoa pochin ni'ton, noya ni'ninpoa',” ta'tēhua', noya cancantarihua'.

²⁰ Co noyahuë' nipatëhua', cancanënpoa quëran nitotatëhua', sëtërehua'. Co noyahuë' ninëhuaso' Yosënta' nitotërin. Napoaponahuë', cancanënpoa quëran huarë' yaimapatëhua', inanta' nitotërin. Ina nitotaton, nosororinpoa'. Ina yonquihuatëhua', noya cancantatëhua', Yosë nontarihua'.

²¹ Napoaton iyaro'sa', cancanënpoa quëran a'naya a'nayanpoa' yonquia'ahua'. “Yosë noya ni'sarinco,” topatëhua', co Yosë të'huatarihuahuë'. Co të'huatatëhuahuë', nani tahuëri ina nontarihua'.

²² Yosë pënëninpoaso' natëhuatëhua', noya natanarinpoa'. Ina nohuantërinsoáchin yonquihuatëhua', catahuarinpoa'. Ina pochin cancantohuatëhua', ma'pitaso nipatëhua', quëtarinpoa'.

²³ Yosë nani pënëninpoa' hui'nin imacaso marë'. Naporahuaton, ninosorocasonta' sha'huitërinpoa'. “Quisocristonta' inachachin sha'huitërinpoa',” ta'tëhua', cancanënpoa quëran natëhua'.

²⁴ Yosë natëhuatëhua', yonquirinsoráchin imasarihua'. Imapatëhua', ya'coancantomiatërinpoa'. Ispirito Santo quëtërinpoa' ya'coancantoinpoaso marë'. Ina catahuahuachinpoa', noya nisarëhua'. Ina quëran Yosë nohuitërehuaso' nitotërehua'.

4

Nonpin nanan a'chinpiso'

¹ Na'con iyaro'sa' nosororanquëma' ni'ton, pënënanarquëma'. Na'a nonpin nanan pënëntona'piro'sa' nonpin nanan a'chinapi. “Yosë nanamën a'chinahuë,” topirinahuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. Napoaton a'chintohuachinënquëma', ama a'naroáchin natëtocosohuë'. “Nonpin nanan nimara,” ta'toma', yonquico'. Ya'ipi Yosë quiricanën quëran a'chintërinpoaso' yonquiatoma', tantiaco'. Co ina pochin a'chintohuachinënquëmahuë', ama natëtocosohuë'.

² Ispirito Santo no'tëquën anitotërinpoa'. “Quisocristo Yosë hui'nin niponahuë', isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Nonën chachin ya'huëtërin,” itërinpoa'. Ina nanan a'chintohuachinënquëma', no'tëquën a'chinapi. Ispirito Santori ayonquirin ni'ton, noya nonsapi.

³ Anaquënso nipirinhüë' sopai nohuanton, nonpinapi. Co Quisocristo nanamën no'tëquën a'chinpihuë'. “Yosë hui'ninso' co piyapi chachin nasitimarinhüë',” toconpi. Inapitaso' Quisocristo inimicotopi. Co ina pochin Ispirito Santo anitotërinpoahuë'. Iráca ninorinso chachin nani Cristo inimiconën natantërehua'.

⁴ Canpitaso' apia'huaro'sa', Yosë hui'ninpitinquëma' ninama'. No'tëquën yonquiatoma', nisha a'china'piro'sa' minsëarama'. Sopai nohuanton, nonpin nanano'sa' a'chintopirinënquëmahuë', Ispirito Santo nani ya'coancantërinquëma'. Inaso' sopai quëran chini chiníquën nanantarin ni'ton, catahuahuachinpoa', co nonpin nanano'sa' natëtarihuahuë'.

⁵ Inapitaso nipirinhüë', co Yosë nohuitatonahuë', co nanamën chachin a'chinpihuë'. Isoro'paquë ya'huërinso'pitaráchin yonquiatona', inahuara yonquinëna quëran a'chinpi. Napoaton co imapisopitasohuë' nonpin nanan natëpi.

⁶ Quiyaso nipirinhüë' Yosë nohuitatoi, no'tëquën a'chinai. Yosë imapisopita noya nataninacoi. Inaso' no'tën nanan, topi. Co imapisopitasohuë' nipirinhüë', co yanatërinacoihuë'. Ispirito Santoso' no'tëquënáchin nonin. Napoaton nonpin nanan pa'yatopisopitaso' co Ispirito Santo yanatëpihuë'. Ina quëran nonpin nanano'sa' no'huitërehua'.

Iráca quëran huarë' Yosë nosororinpoaso'

⁷ Yosë pa'pi nosororinpoa'. Napoaton iyaro'sa', canpoanta' noya ninosoroa'ahua'. Huëntonënquë aya'conpachinpoa', catahuarinpoa' a'napita nosorocaso'. Nosorohuatëhua', Yosë nohuitarihua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

⁸ Inaso' nosoromiatochinarinpoa'. Napoaton canpoanta' co a'napita nosorohuatēhuahuë', co pi'pisha tēranta' ina nohuitarihuahuë'.

⁹ Nosoroatonpoa', hui'nin chachin isoro'paquë a'paimarin anoyacancantinpaso marë'. A'naíchín hui'nin ya'huëtopirinhuë', a'paimarin. Quisocriso anoyacancantohuachinpoa', Yosë nohuitatēhua', nanpimiatarihua'.

¹⁰ Co canpoariso' nosoropirēhuahuë', Yosëso' na'con nosororinpoa'. Ina nohuan-ton, hui'nin chachin o'marahuatón, chiminin. Ya'huërēnamēnpoa' chiminin ni'ton, oshanēnpoa' inquitatonpoa', nanan anoyatērinpoa'.

¹¹ Yosë na'con nosororinpoa' ni'ton, canpoanta', iyaro'sa', inapochachin ninosoroa'ahua'. Ina pochin cancantacaso' ya'huërin.

¹² Co inquēnpoa tēranta' Yosë quēnanpirēhuahuë', noya ninosorohuatēhua', Yosë nohuitarihua', ya'coancantomiatērinpoa'. “Yosë na'con nosororinpoa',” ta'tēhua', canpoanta' noya noya ninosoroarihua'.

¹³ Yosë huēntonēnquë ya'conpatēhua', Ispirito Santo a'patimarinpoa' ya'coancantinpaso marë'. Hua'yanēn chachin ni'ton, cancanēnpoaquë ayonquirinpoa'. “Tēhuēnchachin Yosë ya'coancantērinpoa',” tēnhua'.

¹⁴ Tata Yosëri hui'nin isoro'paquë a'paimarin nicha'ēinpoaso marë'. Quiyariso' ni'nai. Nani tahuëri piyapi'sa' sha'huitárai.

¹⁵ “Quisocrisoso' Yosë hui'nin. Ina natērahuë,” topatēhua', Yosë pochin cancantatēhua', imamiatarihua'. Inanta' ya'coancantērinpoa'.

¹⁶ Yosë nohuitatēhua', natērēhua. “Ma noyacha Yosë nosororinpoa paya,” tēnhua'. Inaso' nosoromiatochinarinpoa'. Canpoanta' nosorohuatēhua', Yosë nohuitarihua'. Yonquirinsoráchin imasarēhua'. Imapatēhua', ya'coancantomiatērinpoa'.

¹⁷ Yosë noya nohuitohuatēhua', na'con na'con nosoroarihua'. Ina quēran ayaro' tahuëri nanihuachin, co tē'huatarihuahuë'. Quisocriso nosororinpoa' ni'ton, canpoarinta' ina pochachin nosoroarihua'. Napoaton ayaro' tahuëri co pa'yanarihuahuë'.

¹⁸ Imarēhuasopita capini noya ninosorohuatēhua', co nisaitarihuahuë'. Inapochachin Yosërē'quēnpoa' ninosorohuatēhua', co tē'huatarihuahuë'. A'naquēn piyapi'saso' na'con tē'huapi. “Yosë ana'intarinco,” ta'tona', tē'huatochinachin cancantopi. Canpoaso nipirinhuë' “Yosë na'con nosoroatonpoa', oshanēnpoa' inquitērinpoa',” topatēhua', ya'ipi tē'hua inquitarinpoa'.

¹⁹ Yosë'ton na'con nosororinpoa' ni'ton, canpoarinta' Yosë nosoroatēhua', a'napitanta' nosoroarihua'.

²⁰ A'naquēnso' “Yosë nosororahuë,” taponahuë', iin no'huirin. Co inaso' no'tēquēn noninhuë', nonpiánin. Piyapi quēnanēhua'. Yosëso nipirinhuë' co quēnanēhuahuë'. Piyapi quēnanarihuarahué', co nosorohuatēhuahuë', aquëtē huarë' Yosëso' co nanitarēhuahuë' nosorocaso'.

²¹ Quisocriso pēnēninpoa'. “Nosorohuatamaco, piyapinta' nosoroco’,” itērinpoa'.

5

Onporahuatēsona Yosë imamiatacaso'

¹ Ya'ipi Quisocriso imarēhuasopita a'na huēnton pochin ninēhua'. “Quisocriso Yosë hui'nin chachin,” tēnhua' ni'ton, huēntonēnquë ya'conēhua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Ni'co'. “Quēmapi tēhuēnchachin nosorohuatēra, hui'ninpitanta' nosororë',” topi.

² Napoaton Yosë nosorohuatēhua', pēnēninpoaso' noya natēhuatēhua', tēhuēnchachin hui'ninpitanta' nosoroarihua', tēnahué.

³ Yosë nosorohuatēhua', pēnēninpoaso' no'tēquēn natēarihua'. Catahuahuachinpoa', nanitaparēhua'.

⁴ Canpoaso' Yosë hui'ninpitanpoa' ni'ton, nanitaparëhua' sopai minsëcaso'. "Quisocristo catahuarinpoa'," topatëhua', co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantar-ihua'. Isoro'paquë na'a ma'sha, piyapi, inapita ya'huërin anishacancantinpoaso marë'. Nipirinhüë', Quisocristo yonquihuatëhua', catahuarinpoa' imamiatacaso'.

⁵ "Quisocristo Yosë hui'nin chachin," topatëhua', achinicancaninpoa' sopai minsëcaiso'. A'napitariso' co nanitopihuë' sopai minsëcaiso'.

Yosë anitotërinpoaso'

⁶ Quisocristo isoro'paquë chachin o'marin. O'mahuachina, Yosë nohuanton, i'quë aporihuanin. Nani ya'ipi sha'huitërinso' tiquiaton, corosëquë chiminpachina, huënainën pa'nin. Co topinan aporihuaninhüë'. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Naporahuaton, Ispirito Santonta' cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. Inaso' no'tëquën sha'huitërinpoa'. "Quisososo' Yosë hui'nin chachin," itërinpoa'.

⁷⁻⁸ Tata Yosë noya anitotërinpoa' hui'nin natëcaso'. Ni'co'. "Caraya'pi inachachin sha'huihuachina, naporu huarë' natëtërë'," topi. Inapochachin cancanënpoaquë Ispirito Santo sha'huitërinpoa'. Quisocristonta' i'quë aporihuanpachina, ya'ipiya Yosë natërin. Naporahuaton, canpoa marë' chiminpachina, huënainën pa'nin. Cara chachin napopináchin anitotërinpoa'.

⁹ Piyapi'sa' inachachin sha'huihuachina', natëtërëhua'. Yosëso nipirinhüë' noya noya ni'ton, no'tëquënáchin nontërinpoa'. Napoaton ina sha'huitohuachinpoa', na'con na'con natëtacaso' ya'huërin. Nani Yosë sha'huitërinpoa' ni'ton, "Quisocristoso' Yosë hui'nin chachin. Ina nicha'ërinpoa'," tënëhua'.

¹⁰ Yosë nani sha'huitërinpoa' ni'ton, imarëhuasopita nitotërëhua'. Cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. A'napitaso nipirinhüë', co Yosë natëpihuë'. "Quisoso co Yosë hui'ninhüë'. Co nicha'ësarinhüë'," ta'tona', Yosëri nonpintërinso pochin cancantopi. No'tëquën sha'huitopirinhüë', co natëpihuë'.

¹¹ Yosëso' huëntonënuquë aya'coninpoa' ina pochin nanpicaso marë'. Hui'nin chachin anoyacancantërinpoa' nanpimiatacaso marë', tënëhua'.

¹² Yosë hui'nin ya'coancantohuachinpoa', nanpimiatarihua'. Co'so' ina imapatëhuahuë', co nanpimiatarihuahuë'.

Chiniquën cancantatëhua', imamiatahua'

¹³ Canpitaso' Quisocristo natërama'. "Inaso' Yosë hui'nin ni'ton, imasarahüë'," topatama', huëntonënuquë nani aya'coninquëma'. Ina nohuitatoma', nanpimiatarama. Ina nitotacamaso marë' ninshitaranquëma'.

¹⁴ Yosë nontohuatëhua', natanarinpoa'. Ina nohuantërinso chachin natanpatëhua', noya nataninpoa'.

¹⁵ "Noya nataninpoa'," ta'tëhua', ina ninahua' nohuantërinso chachin quëchinpoa'. "Co onporonta' nonpintarinpoahuë', acotarinpoa'," ta'tëhua', noya cancantarihua'.

¹⁶ A'naquën Yosë imamiataponahuë', co noyahuë' ninin. Co Yosë a'poaponahuë', oshahuanin. Inapita marë' Yosë nontahua' anoyacancanchin. A'naquënso nipirinhüë' imapirinhüë', co noyahuë' yonquiaton, Quisocristo chachin a'pomiatërin. A'pomiatohuachina, chiminpi pochin cancantantapi. Co inapita marë' Yosë nontacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁷ Co noyahuë' nipachina', oshahuanpi. Nipirinhüë', co Yosë a'pomiatohuachinahuë', cha'ësapi.

¹⁸ Yosëri imarinsopita huëntonënuquë aya'conin. Noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Yosë hui'nini chachin a'pairin. Sopairi yanonpintopirinhüë', Quisocristori catahuarin ni'ton, co sopairi minsëarinhuë'.

¹⁹ Imarëhuasopitaso' Yosë hui'ninpitanpoa' ninëhua'. A'napitaso nipirinhüë' co imapihuë' ni'ton, sopairi hua'anëntërin. Camaihuachina, ina natëpi. Ina nitotërëhua'.

²⁰ Yosë hui'nin chachin o'maton, no'tëquën Yosë anohuitërinpoa'. Inasáchin no'tëquën yonquirin. Yosë nohuitatëhua', yonquirinsoráchin imasarëhua'. Quisocristo nohuitërehua' ni'ton, catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Inaíchin Yosëso' ni'ton, chinotacaso' ya'huërin. Ina nohuitoquatëhua', nanpimiatarihua'.

²¹ Apia'huaro'sa'. Mamanshiro'saso', co moshacaso' ya'huërinhuë'. Yosëíchin chinotahua'. Nani huachi.

Coansha

Coanshari ninshitaantarinsó'

No'tën nanan imarëhuaso'

¹ Ca ansianoco iso quirica ninshitaranquëma' ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' noya isëquë ya'huarahuë. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonënquë nani ya'conama'. No'tën nanan imarama' ni'ton, tëhuëchachin nosororanquëma'. Ya'ipi Quisoso imapisopita noya nicatënënquëma', nosororinënquëma'. Ya'ipinquëma' yonquiatënquëma', ninshitaranquëma'.

² Quisocristo no'tëquën a'chintërinpoa'. No'tën nanan imamiatatëhua', ninosoroarëhua'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë na'con catahuainquëma'. Nani tahuëri nosoro'inquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Catahuahuachinpoa', no'tëquën yonquiarihua'. Ina quëran noya ninosoroarihua'.

⁴ A'naquën ya'huëramaquë noya imasapi quënanconahuë. Tata Yosë pënëninpoaso' no'tëquën natëapi. Ina marë' nóya cancantërahuë.

⁵ Iporaso' ya'ipinpoa' noya ninosoroa'ahua', ténahuë. Co nasha nanan ninshitaranquëmahuë'. Iráca quëra huarë' Yosë sha'huitërinpoa' ninosorocaso'.

⁶ Yosë nosorohuatëhua', natëarihua'. “Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco',” itërinpoa'. Ya'nan imarama quëra huarë' ina natanama'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

⁷ A'naquënso nipirinhuë' piyapi'sa' yanonpintatona', nisha a'chinapi. Ya'ipi parti pa'sápi nonpin nanan sha'huicaiso marë'. “Quisocristoso' Yosë hui'nin niponahuë', co piyapi chachin nininhuë'. Co canpoa pochin nonën ya'huëtërinhuë',” topi. Co no'tëquën a'chinpihuë'. Insosona ina pochin a'chinpachina, nonpinarin. Inaso' Quisocristo inimiconën, ténahuë.

⁸ Ni'cona nonpintochinënquëma'. Nani hua'qui Yosë imatoma', ina marë' sacatopiramahuë'. Inapita pochin cancantohuatama', topinan quëran imapoma'. Co Yosë'pa' acanaarinquëmahuë'. Nipirinhuë', ya'ipi cancanëma quëran imapatama', inatohua' Yosë noya noya nohuitatoma', ya'huëmiatarama'.

⁹ A'naquën co Quisocristo nanamënáchin imapihuë'. “Quiyaso' na'con na'con nitotërai,” toconpi. Inapitaso' co Tata Yosë nohuitapihuë'. Quisocristo nanamën imapatëhua', Tata Yosë nohuitarihua'. Hui'nionta' nohuitarihua'.

¹⁰ A'na piyapi huë'pachin: “Carinquëma' a'chinchinquëma',” itohuachinquëma', ama a'naroáchin natëcosohuë'. Co Quisocristo nanamën a'chintohuachinquëmahuë': “Inca. Co yanatanainquënhuë',” itoco'. Ama ya'huëramaquë aya'concosohuë'. “Yosë catahuainquën,” ama itocosohuë'.

¹¹ Co Quisocristo natëtonahuë', co noyahuë' nipi. Ama pi'pian tëranta' natanacamaso' nohuantocosohuë'. Canpitataquë nisha nanan a'chintohuachinquëma', a'naquën nonpin nanan imapona' nimara. Imapachina', ina marë' canpitanta' oshahuanarama'.

Nicapon yapa'ninso'

¹² Na'con na'con yasha'huitopiranquëmahuë', co aquëtë' yaninshitëranquëmahuë'. Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquëma' pa'sarahuë' topirahuë'. Canconpato, ninontohuatëhua', noya noya cancantarihua'.

¹³ Isëquë Quisocristo imapisopita yonquiarinënquëma'. Yosë nohuanton, huëntonënquë ya'conpi anta'. Inapitanta' saludos a'patarinënquëma'. Nani huachi.

Isonta' Coanshari ninshitaantarinso'

Imapisopita nosoroaton, catahuarinso'

¹ Ca ansianoco ninshitaranquën, iya Acayo. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Canta' noya isëquë ya'huarahüë. No'tën nanan imaran ni'ton, tëhuëncachin nosororanquën.

² Quëma marë' iyasha, Yosë nontërahuë: “Catahuaquë' Siniro noya ya'huë'in, ama canioinsohuë'. Noya imarinquën ni'ton, catahuaquë' noya ya'huë'in,” itërahuë, Yosë nontato.

³ I'huamiáchin a'napita iyaro'sa' canquirahuatona', sha'huitiirinaco: “Iya Acayo nóya cancantaton, no'tëquën imarin,” itiirinaco. Ina natanato, nóya cancantërahuë.

⁴ Nani Quisocristo nanamën a'chintëranquëma'. Ina natëtoma', imarama' ni'ton, hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Na'con nosororanquëma'. No'tën nanan imapatama', nóya cancantarahuë. Ina na'con na'con nohuantërahuë.

⁵ Ma noya iya imapisopita nosororan. Ni'toro'sa' ya'nohuachinara, Quisocristo imapi ni'ton, o'shitaton, a'caran. Co nohuitaponahuë', noya nontaton, catahuanan, natantërahuë. Yosë natëton iya inaporan.

⁶ Inapitaso' huënantahuatona', niyontonaquë sha'huitiirinacoi: “Iya Acayo noya nosororincoi,” itiirinacoi. Naquëranchin quëmataquë cancoantahuachina', catahuanataquë' noya pa'ina', ténahuë. Yosë marë' sacatapi ni'ton, catahuaquë' ama pahuanchinasohuë'.

⁷ Quisocristo noninso' a'chinápi. Ina marë' pa'sápi. Co Yosë imapisopitahuë' a'chintaponaraihuë', co manta' ina marë' ma'patopihuë'.

⁸ Napoaton canpoa' inapopisopita catahuahua' ama pahuanchinasohuë'. Inapitaso' no'tën nanan a'chinapi. Cosharo', ma'sha inapita pahuantopiso' quëtohuatëhua', canpoarinta' a'napita catahuarihua' Yosë nohuitacaiso marë'. Catahuahuatëhua', na'con na'con piyapi'sa' imasapi.

Tiotripisë co noyahuë' nininso'

⁹ Ya'ipi ya'huëramaquë imaramasopita quirica nani ninshitëranquëma'. Tiotripisëso nipirinhüë', co yanatërincohuë'. Inaso' hua'an pochin yaninin.

¹⁰ Napoaton ya'huëramaquë pa'pato, co noyahuë' nininsopita a'ninquëchin sha'huitarahuë. Inaso' na'con pinorincoi, nonpinapirincoi. Naporahuaton, iyaro'sa' a'chinacaiso marë' canconpachinara, co noya nontërinhuë'. Co pëinënuquë aya'coninhüë'. A'napitari a'china'piro'sa' yacatahuapirinahuë', co ina tëranta' nohuantërinhuë'. “Ama pëinëmaquë aya'concosohuë',” itopirinhüë'. Aya'conpachinara, no'huiton, inapitanta' niyontonpi quëran yaocoirin. “Ama huachi canpita tëranta' niyontonpiso pëiquë ya'concosohuë',” toconin. Pa'pi co noyahuë' yonquirin inaso'.

¹¹ Ama iya co noyahuë' nipsisopita nonanquësohuë'. Noya nipsisopita nonanquë'. Noya nipatëhua', tëhuëncachin Yosë imarihua'. Co noyahuë' nipatëhua', co Yosë nohuitarihuahuë'.

Imitirio noya nininso'

¹² Imitirioso nipirinhüë' noya imarin. Ya'ipiya quëran napotërinco. Ya'ipi cancanën quëran no'tëquën yonquirin. Quiyanta' nohuitërai. “Inaso' noya quëmapi,” ténai. No'tëquën nontërainquën.

¹³ Na'con iya yasha'huitopiranquënhüë', co aquëtë' yaninshitëranquënhüë'.

¹⁴ Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquën pa'sarahuë', topirahuë'. Pa'pato, niqüënanpatëhua' noanhua'.

¹⁵ Yosë asanocancainquën. Ina quëran noya cancantaton, noya ya'huaran. Ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso' yonquiatënëncuën saludos a'patarinëncuën. Ya'ipi ni-payaraisopita inatohua' ya'huëpiso' yonquiarahuë. Saludos a'patarahuë sha'huitëquë'. Nani huachi.

A'na Cotasë ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Cotasëco ninshitaranquëma'. Santiaco iinco caso'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Canta' noya ya'huarahuë. Quisocristoíchin natërahuë. Ina acorinco pënënta'huaso marë'. Quisocristo imaramasopita ninshitaranquëma'. Tata Yosë nohuanton, imarama'. Inaso' na'con nosororinquëma'. Quisocristo imarama' ni'ton, nóya a'paiarinquëma', nicha'ësarinquëma'.

² Yosë na'con catahuainquëma'. Nanan anoyatërinpoa' ni'ton, na'con asanocancainquëma'. Nani tahuëriya nosoro'inquëma' canpitarinta' noya noya nosorocamaso marë'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

(2 Pedro 2.1-17)

³ Carinquëma' iyaro'sa' nosororanquëma'. I'huamiáchin yonquirahuë ninshita'huanquëmaso marë'. Yosë anoyacancantërinpoaso' noya noya yaa'chintopiranquëmahuë', apira nanan natantërahuë. A'naquënsó' nonpin nanan a'chintarinëinquëma', natantërahuë. Napoaton pënëna'huanquëmaso' ya'huërin, ténahuë. Quisocristo nanamën no'tëquën a'chintërainquëma'. Yosë nohuanton, no'tëquën ninshitërai ya'ipi imapisopita nitotacaiso marë'. Nani ya'ipiya nanamën anitotërinpoa'. Inasáchin natëtoma', a'napitanta' a'chintoco' no'tëquën yonquicaiso marë anta'. Ama pi'pian tëranta' nisha a'chintocoso'huë', ténahuë.

⁴ Tëhuëenchachin a'naquënsó' nonpin nanan a'chintarinëinquëma'. Pa'pi co noyahuë' inapitaso'. “Quiyanta' imarai,” taponaraihuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. “Ma'sona nohuantëréhuaso niahua'. Yosë nosororinpoa' ni'ton, co ana'intarinpoahuë',” ta'tona', pa'pi co noyahuë' nipi. No'pipi, monshihuanpi, a'naratipita nipi. Naporahuatona', co tēhuëenchachin Quisocristo imapihuë', inasáchin natëcaso nipirinhuë'. Ina marë' Yosëri chiníquën ana'intarin. Iráca quëra huarë' nani yonquirin ana'intacaso'. Napoaton ni'cona canpitanta' nonpintochinëinquëma'. Chiníquën cancantatoma', no'tëquën a'chinco'.

⁵ Nani nitotopiramahuë', naquëranchin sha'huitantaranguëma' yonquicamaso marë'. Iráca Yosë piyapinënpita Iquipito parti parisitopirinahuë', Yosëri nicha'ërin. Ya'ipiya noya pipiponaraihuë', ina quëran a'naquën co yanatëhuachinahuë', Yosëri chiníquën ana'intaton, ata'huantërin. Inapochachin iporanta' imaponaraihuë' nisha cancantohuachina', chiníquën ana'intarin.

⁶ Anquëniro'santa' ya'nan nipon, ya'ipiya noya yonquipirinahuë'. Ina quëran a'naquën nisha cancantatona', co huachi Yosë yanatëpihuë'. “Quiyanta' nóyaco' ni'toi, natëinacoiso' ya'huërin,” topiso marë', co huachi Yosë'pa' ya'huëpihuë'. Nani Yosëri yonquirin chiníquën ana'intacaso'. Tashinanquë tonpopinan ya'huapi. Ayaro' tahuëri parisitopiquë a'pararin. Co onporonta' cha'ësapihuë'.

⁷ Iráca Sotomaquë ya'huëpisopitanta' pa'pi co noyahuë' yonquipi. Monshihuanacaisoáchin cancantopi. A'naratipita taparo' nipi. Co ina pochin nicacasohuë' nipirinhuë', napopi. Ina marë' Yosëri chiníquën ana'intërin. Pën inápa quëran a'paimarin ahuiquitacaso marë'. Sotoma, Comora, inapita huiquitopi. Ya'cariya ninanoro'santa' huiquitopi. Ayonquiinpoaso marë' ninshitërinpoa'. Inapita yonquiatëhua', “A'na tahuëri oshahuano'sa' pënquë parisitomiatapi huachi,” tënëhua'.

⁸ Inapochachin iporanta' nisha a'china'piro'saso', huë'ëiri ahua'yantërinso pochin cancantatona', inahuara yonquinëna quëran nonpin nanan imasapi. Na'con monshihuanatona', nitapicancanapi. Co inso tëranta' yanatëpihuë'. “Co insonta' camaiinpoaso' ya'huërinhuë',” toconpi. Chiníquën nanantopisopita Yosëri acorinso' inapitanta' tēhuapi.

⁹ Iráca Moisësë chiminpachina, Yosëri anquëni hua'an a'paimarin nonën pa'pitacaso marë'. Miquiri itopiso'. Sopairi yaosërëtohuachina, nino'huipi. Naporo' anquëni chiníquën nanantaponahuë', co nohuantërinhuë' sopai pinocaso'. Co inaora ana'intacaso' yonquirinhuë'. “Sinioro ana'inchinquën,” itërin.

¹⁰ Nisha a'china'piro'saso nipirinhüë' Yosë yonquirinso' co nitotatonaraihuë', tēhuapi. Ma'sharo'sa pochin cancantatona', co yonquipihuë'. Ma'sona tēranta' yanipachinara, nipi. Inapoatona', nitapicancanpi. Ana'intacaso' ya'huërin.

¹¹ ¡Ma'huantacha nisapi paya! Nonpina'piro'saso', Caino pochin cancantatona' co Yosë natëpihuë'. Paramo pochin cancantopi. Iráca Paramoso' coriquiráchin cancantaton, piyapi'sa' anishacancantërin. Corinta' iráca co noyahuë' ninin. Co hua'ano'sa' yanatërinhuë', no'huirin. Ina marë' Yosë nohuanton, chiminin. Inapita pochin cancantopisopita Yosëri chiníquën ana'intarin.

¹² Quisoso imaramasopita coshatacaso marë' niyontopatamara, nisha a'china'piro'santa' huë'pi. Naporo' Yosë yonquicaso nipirinhüë', na'con o'otona', capa cancantopi. Co Yosë tē'huatatonaraihuë', napopi. A'napita catahuacaso' ya'huëpirinhüë', co nosoropihuë'. Inahuara noya ya'huëcasoráchin yonquipi. Ni'co' iyaro'sa'. Hua'qui' co o'nanpachinahuë', no'pa' yanromarin. Ina pochin nipachina, yararo'të' quënanpatamara, pa'yatërama'. “O'nan huë'sarin,” topiramahuë', co o'naninhüë'. Ihuana' pa'nin. Inapochachin inapitaso' pënëpirinënguëmahuë', nonpin nanan a'chintatënënguëma' co catahuarinënguëmahuë'. Nara nitërinsona' yonquico'. Pi'ipi tahuëri nanihuachina, nitacaso' ya'huërin. Co nitohuachinahuë', “Nani chiminin huachi,” ta'ton, hua'anëni nishitëtërin. Itënë chachin ocoirin ni'ton, noyá chiminin huachi. Inapochachin nonpin nanan a'china'piro'sa' ina nara pochin niconpi. Quisocriso nanamën nitotaponaraihuë', chimipi pochin nicatona', a'popi. Ina marë' chiníquën ana'intacaso' ya'huërin huachi.

¹³ Pamanta' yonquico'. Panca pamatohuachina, notohuaro' sa'po', amoro', inapita quënin. Nonpina'piro'saso', ina pochin co sano cancantopihuë'. Co noyahuë' nipi ni'ton tapanacaso nipirinhüë', co nitotapanpihuë'. Ina marë' Yosëri ana'intarin. Tayoranta' yonquico'. Anotohuachina, tacopirin. Co huachi a'pininhüë'. Inapochachin nisha a'china'piro'santa', tashinanquë pa'miatapi. Quisocriso a'pohuachina', parisitopiquë pacacaso' ya'huërin huachi.

¹⁴ Iráca Inocori chachin inapita ninorin. Atan shiin inaso'. Atan quëran saota shinpita ya'huërin piquëran Inoco ya'huërin. Ninoton, naporin: “Sinioro chachin o'mararin huachi. Hua'huayatërahuë' anquëniro'sarë chachin o'mararin.

¹⁵ Naporo' ya'ipi oshahuano'sa' ana'intarin huachi. Pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin. Yosë no'huipisopita no'tëquën ana'intarin huachi,” tënin iráca.

¹⁶ Yosëso' noya nosoropirinpoahuë', inapitaso' ma'sha onpohuachinara, ina no'huipi. Co sano cancantopihuë'. Ma'sona tēranta' yonquihuachinara, nipi. Co noyahuë' cancantatona', napopi. “Quiyaso' noya noya nitotërai,” ta'tona', chiníquën nonconpi. Co piyapi nosoroaponaraihuë', noyasha nontopi. Inahuara canacaiso marë' napotopi.

Chiníquën cancantatēhua', Quisocrisoíchin imamiatahua'

¹⁷ Canpitaso nipirinhüë' iyaro'sa', noya yonquico'. Nosororanquëma' ni'ton, pënënanranquëma'. Quisocriso ca'tano'sanënpita sha'huitërinpoaso' ama naniantocosohüë'.

¹⁸ “Ayaro' tahuëri naniriahuachin, co noyahuë' quëmapi'sa' ya'huërapí. Yosë nanamën tēhuaapi. Co noyahuë' cancantatona', a'naratipita nisapi,” itërinpoa'.

¹⁹ Inahuara nohuantopiso' nisapi. Co Ispirito Santori ya'coancantërinhuë'. Nisha a'chinatona', piyapi'sa' anishacancantopi, a'na huënton a'na huënton co huachi noya nini'tona', ya'huapihuë'.

²⁰ Canpitaso nipirinhüë' iyaro'sa', Yosë nanamën na'con yonquico' noya noya imacamaso marë'. Inasáchin no'tëquën anitotërinpoa' Yosë pochin cancantacaso'. Naporahuatón, Yosë nontáco'. Ispirito Santo catahuarinquëma' cancanëma quëran huarë' noya nontacaso'.

²¹ Inapotatoma', nani tahuëri nóya cancantoco' Yosë nosoro'inquëma'. Ina na'con nohuantoco'. Quisocriso yonquiatoma', o'mantacaso' tahuëri ninaco'. O'mantahuachin, nosoroatonpoa', chimirin quëran nicha'ësarínpoa'. Yosë'pa' nanpimiatarihua'.

²² A'naquënso' co noya natëyátërapihüë'. Inapitaso' nosoroatoma', sanoanan quëran pënëncó' no'tëquën yonquicaiso marë'.

²³ Ni'co' iyaro'sa'. Ma'sha pënquë anotohuachina, a'naroáchin manë' ama huiquitacaso marëhuë'. Inapochachin piyapi'sa' na'con pënëncó' ama parisitopiquë paacaiso marëhuë'. A'naquënso nipirinhüë' nonpin nanan pa'yatatóna', co noyahuë' nipi. Inapitanta' nosoroatoma', pënëncó'. Nipirinhüë', ama pi'pian tëranta' inapita pochin cancantocoso huë'. Napopiso' ama yonquicosohüë'. Ni'cona sopai minsëchinquëma' canpitanta'.

Ma noyacha Yosëso paya itahua'

²⁴⁻²⁵ Tata Yosëso' ya'ipi nanitaparín. Noya a'paiarinquëma' ama anotërëso pochin tëhuëcamaso marëhuë'. Catahuahuachinpoa', co sopai minsëarinpoahuë'. Noya noya tapararinpoa' imamiatacaso marë'. A'na tahuëri ya'huërinquë noya ni'sarinpoa'. Inatohuaso' noya noya. Capa cancantarihua'. Tata Yosëíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nohuanton, Quisocriso nicha'ësarínpoa'. Inasáchin catahuarínpoa' noya chinotacaso'. Ma noyacha Tata Yosëso paya. Iráca quëra huarë' chini chiníquën nanantërin. Noya noya ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Inasáchin natëahua'. Ama onporonta' naniantahuasohüë'. Amen. Nani huachi.

Cotasë

A'na tahuëri ma'sha onpocaso' Coansha ninshitërinso'

Quisocristo anitotërinpoaso'

¹ Tata Yosë nohuantërin ya'ipinpoa' iso nanan nitotacaso'. Napoaton a'na tahuëri ma'sha onpocaso' nininso' Quisocristo sha'huitërin anitotinpoaso marë'. Inaso' anquëni a'paimarin ca Coanshaco sha'huitiincoso marë'. Quisocristoíchin caso' natërahuë. Anquëni o'marahuaton, nani ma'sha a'notërinco.

² A'notohuachincora, ni'nahuë. Ina nicato, no'tëquën ninshitaranquëma'. Quisocristo chachin Yosë nanamën anitotërinco.

³ Iso quirica nontohuatama', noya cancantarama'. Ina natanpatamanta', noya cancantarama'. A'na tahuëri ma'sona onpocaso' sha'huitaranquëma'. Natëhuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Ayaro' tahuëri nani ya'caririarinpoa huachi.

Canchisë ninanoro'saquë Yosë imapisopita ninshitërinso'

⁴ Ca Coanshaco quirica a'pataranquëma'. Asia parti ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Imarama' ni'ton, a'naya a'naya ninanoro'saquë niyontonatoma', Yosë chinotërama'. Canchisë ninanoquë niyontonamaso' a'naya a'nayanquëma' yonquiatëinquëma', ninshitaranquëma'. Inaora nohuanton, Tata Yosë noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Iráca quëran huarë' ya'huërin. Ipora huanta' nanpiarin. Inaso' ya'huërápon. Co onporonta' chimianinhuë'. Hua'anëntacaso' shiranën notënanquë canchisë ispiritoro'sa' ya'huapi catahuainquëmaso marë'.

⁵ Quisocristonta' inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Iráca isoro'paquë o'marahuaton, no'tëquën a'chintërinpoa'. Ina'ton chiminaponahuë', nanopiantarin. Chimirin minsërahuaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Ya'ipi hua'ano'sa quëran chini chiniquën nanantarin. Naporahuaton, na'con nosororinpoa'. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' huënainën a'parin. Chiminaton, nicha'ërinpoa.

⁶ Huëntonëinquë chachin aya'conatonpoa', hua'anëntërinpoa'. Yosëíchin yonquicaso marë' corto hua'ano'sa' pochin acorinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya! Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ipora quëran huarë' inasáchin natëina'. Amen.

⁷ Ni'cochi. Quisocristo o'mantarin. A'na tahuëri chitororë chachin o'mantarin. Naporó' ya'ipi piyapi'sari ni'sapi. Iráca ohuanpisopitarinta' ni'sapi. Nisha nisha piyapi'sa' sëtatona', na'nërapí. “¿Onpoatëhuacha co natërehuahuë paya?” tosapi. Tëhuëchachin naporapi. Amen.

⁸ Yosë chachin sha'huitërinpoa': “Ca'ton ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', ya'huárahüë. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'sharo'sa' ta'huantopirinahuë', caso' ya'huápo. Iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Ipora huanta' nanpiárahüë. Co onporonta' ta'huantapohuë', ya'huërápo. Chini chiniquën nanantërahuë,” ténin.

Quisocristo ya'norinso'

⁹ Ca Coanshaco ninshitaranquëma'. Canpitaro'co chachin imarahuë. Ina marë' parisitopirëhuahuë', hua'anëntërinquë aya'coninpoa'. Quisocristo chachin catahuahuachinpoa', noya ahuantarëhua'. Yosë nanamën a'chinahuëso marë' aparisitërinaco. Quisocristo imarahuë ni'ton, a'na so'ton'pa' a'parinaco, Patomosë itopiquë.

¹⁰ I'hua Tomio tahuëri Yosë chinotasoco, Ispirito Santo nohuanton, hua'narëso pochinquënanahuë. Co huë'ëpirahuë', pinëhuë quëran chiniquën nontërinco, natanahuë. Tronpita pihuirinso pochin natanahuë.

¹¹ Nontatonco, sha'huitërinco:

—Apira nani ma'sha a'notaranquën, quiricaquë ninshitëquë'. Ina quëran canchisë ninanoro'saquë a'patëquë' imarinacosopita nonchina'. Ipiquoë, Ismirinaquë, Pir-camoquë, Tiatiraquë, Sartisiquë, Piratiripiaquë, Naotisiaquë inaquëpita ya'huëpisopita a'patëquë' nitochina', itërinco.

¹² “¿Inta' nontarinco?” ta'to, tahuërëtopirahuë', canchisë së'parahuan nanparino'sa pochin nininsopita quënanahuë, oro quëran nipiso'. Inapamiáchin huanipi.

¹³ Ina huancánachin quëmapí huaniarin, ni'nahuë. Piyapi pochachin niponahuë', noya noya ya'norin. Naporopi a'mosahuaton, oro pochin nininso quëran tē'tētëntaquëchin nitonporin.

¹⁴ Huiríchin aintërin. Huirihuaita pochin huiritërinso'. Naporahuaton, ya'pirin chachin pën nënërinso pochin ya'norin.

¹⁵ Nantëonta' sha'pi hua'na pënquë a'përëso pochin huënaráchin ya'norin. Naporahuaton, chiníquën nonin. Panca so'pora tēntërinso pochin natanahuë.

¹⁶ Inchinan imirin quëran canchisë tayora pochin nininso' së'quërin. Naporahuaton, nanamën quëran sahuëni pochin nininso' pipirarin. Cato quëran chachin to'napinan. Ya'ipi ya'pirinso' pi'i pochin a'pinin. Huënaráchin huënaráchin ya'norin.

¹⁷ Ina ni'sahuato, pa'yanahuë. Chimipi pochin anotërahuë. Nantën pirayan anotopirahuë', inchinan quëran së'huarahuatonco, nontërinco.

—Ama tē'huatocosohuë'. Caso' iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Co onporonta' ta'huantarahuë'.

¹⁸ Nanpiárahue. Chiminaporahuë', nanopiantarahuë. Caso' chini chiníquën nanantërahuë. Onporosona chiminacaiso' cari sha'huitarahuë. Ca nohuantohuato, nanpiapi. Ca nohuantohuato, chiminapona'. Co imarinacosopitahuë' chiminpachina', parisitopiquë a'pararahuë.

¹⁹ Ni'nanso' ninshitëquë'. Apira Yosë nohuanton, naquëranchin nani ma'sha niantaran. Ipora naporapiso', a'na tahuëri ma'sha onpocasonta', inapita a'nochinquën ninshitantaquë'.

²⁰ Ni'nanso' co quëmaora nitotopiranhuë', a'chinchinquën nitotëquë'. Canchisë së'parahuan nanparino'saso' noya a'pinin. Inapochachin canchisë ninanoro'saquë imarinacosopita ya'huapi. Niyontonatona', chinotarinaco. Canchisë tayoraro'sa' së'quërahuëso pochin ansiano'sa' a'paiarahuë, itërinco.

2

Ipisoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹ Ina quëran sha'huitërinco:

—A'na quiricaquë ninshitaton, ansiano Ipisoquë ya'huërinso' a'patëquë' nontohuachin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. Inchinanëhuë quëran canchisë tayoraro'sa' së'quërahuë. Canchisë së'parahuan nanparin pochin nininsopita huancánachin pa'sárahue.

² Nani nohuitëranquëma'. Ya'ipi ninamasopita nitotërahuë. Chiníquën ca marë' sacatërama'. Co amiatomacohuë', noya ninama'. A'naquën co noyahuë' nipachinara, co noya ni'namahuë'. Nonpin nanan a'china'piro'santa' co noya ni'namahuë'. ‘Yosë a'parincoi, a'chinarai,’ itopirinënuquëmahuë', nonpinapi. Inapita natanpatama': ‘Co no'tëquën a'chinpihuë', ta'toma', co natëramahuë'.

³ Imaramacoso marë' aparisitopirinënuquëmahuë', ahuantërama'. Co yaa'poramacohuë'. Ina marë' noya ni'nanquëma'.

⁴ Nipirinhuë', co huachi noya nosororamacohuë'. Iráca ya'nan imapomaco, tēhuëchachin nóya nosororamaco. Canpita capininta' noya ninosororama'. Iporaso

nipirinhüè' co huachi iráca pochin noya ninosororamahuè'. Co huachi canta' noya nosororamacohüè'. Ina marè' sètato, co noya ni'nanquëmahuè'.

⁵ Iráca naporamaso' yonquiantatoma', noya niantaco'. Ya'ipi co noyahuè' yonquiramasopita naniantatoma', ya'ipi cancanëma quëran nosoroantaco. Naporahuaton canpita capininta' noya ninosoroantaco'. Co noya cancantantahuatamahuè', paa-parahuatënquëma', ana'intaranquëma'. Nanparin tacopirinsó pochin nisarama'. A'na tahuëri ya'huëramaquë co insonta' imasarinacohüè'.

⁶ Napoaponahuè', nisha a'china'piro'sa' co pi'pian tëranta' nohuantëramahuè', Nicoraitaro'sa' itopiso'. Co noyahuè' nicacaso' a'chintopirinënquëmahuè', co nohuantëramahuè' natëcamaso'. Carinta' co costarahuè'.

⁷ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsëhuatama', Yosë'pa' ya'huëmiatarama'. Inatohua' nanpirin nara nitërinso' ca'patama', noya noya nanpimiatarama'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco Quisoso.

Ismirinaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

⁸ Ina quëran sha'huitaantarinco:

—Ansiano Ismirinaquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. Iráca quëran huarè' ya'huërahuë. Co onporonta' ta'huantarahuë'. Chiminaporahuë', nanopiantarahuë'.

⁹ Imaramacoso marè' na'con parisitëramaso' nitotërahuë. Co na'a ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', Yosë nohuitacamasoachin cancantatoma', sano cancantërama'. A'na tahuërinta' Yosë'pa' pa'patama', co manta' pahuantarinquëmahuë'. Iporaso nipirinhüè' a'naquën chiníquën pinorinënquëma'. ‘Yosë piyapinëncoi quiyaso’, topirinhüè', Satanasë huëntonënquë ya'conpi.

¹⁰ Ipora tahuëri'sa' na'con parisitapiramahuë', ama të'huacosohüè'. Sopai nohuan-ton, tashinan pëiquë po'moarinenquëma'. Yosë a'pocamaso marè' napotarinënquëma'. Shonca tahuëri pochin parisitarama'. Tëpapirinënquëmaonta', ama a'pocosohüè'. Imami-atohuatamaco, inápaquë acanaranquëma'. Inatohua' nanopimiatarama'.

¹¹ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsëhuatama', co parisitopiquë paatoma', parisitomiataramahuë'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Pircamoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹² Ina quëran sha'huitaantarinco:

—Ansiano Pircamoquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. Chiníquën nanantato, sahuëni cato quëran chachin to'napinan pochin nininso' ya'huëtërinco ana'inta'huaso marè'.

¹³ Canpita ya'huëramaquë nohuitërahuë. Inaquë na'a piyapi'sa' co noyahuë' cancan-topi. Satanasëri hua'anëntopirinhüè', canpitaso' noya imaramaco. Antipasë natëtonco, noya pënëntopirinhüè', ina marè' tëpapi, ni'nama'. Satanasë chachin inaquë ya'huërin, tënahüè. Parisitapomarahüè', co a'poramacohüè'. Ina marè' noya ni'piranquëmahuë',

¹⁴ co ya'ipinquëma' no'tëquën imaramacohüè'. A'naquëma' Paramo pochin cancantërama'. Iráca inaso' Yosë nanamën nitotopirinhüè', Yosë piyapinënpita nonpintërin. Inimiconënpita hua'anën sha'huitërin anishacancantacaiso marè', Paraco itopiso'. Inari sha'huitohuachina, anishacancantopi. Nisha cancantatona', mamanshi moshapi. Moshatona', nosha mamanshi marè' acopisonta' ca'pi. Naporahuaton, monshihuanapi.

¹⁵ Inapochachin a'naquëma' nisha cancantërama'. Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinënquëmara, a'naquëma' natëtoma', Nicoraitoro'sa' a'chinpiso' imarama'.

¹⁶ Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantaco'. Insosona co naniantohuachinhüè', chiníquën ana'intarahuë. Nanamëhuë quëran sahuëni inëshin nininso' ya'huëarin oshahuano'sa' ana'inta'huaso marè'.

¹⁷ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsëhuatama', noya cancantarama huachi. Iráca israiro'sa' Yosëri cosharo' a'patimarin, mana itopiso'. Inachachin po'orahuëso' carimanta' quëchinquëma' sano cancantacamaso marë'. Imaramaco ni'ton, nasha nininëma' a'naya a'nayanquëma' aco'inquëma'. Canpitaora nitotarama'. Huiri na'piquë ninshitahuato, quëchinquëma'. Cancanëma quëran noya noya nohuitaramaco huachi. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Tiatiraquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹⁸ Ina quëran itaantarinco:

—Ansiano Tiatiraquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Yosë hui'ninco quirica a'pataranquëma'. Ya'pirahuë pën nënërinso pochin ni'ton, ya'ipi yonquiramaso quëran huarë' nitotërahuë. Nantëhuënta' sha'pi hua'na pënquë a'përeso pochin ni'ton, huënaráchin ya'norin.

¹⁹ Canpitaso' noya ninama'. Noya natëtomaco, ninosororama'. A'naquëma' pahuan-tohuachinquëmara, nicatahuarama'. Ma'sha onpoapomarahuë', noya ahuantërama'. Ya'nan imapomaco, noya ninama'. Iporaso' na'con na'con nicatahuarama'. Ina marë' noya ni'piranquëmahuë',

²⁰ co ya'ipi cancänëma quëran imaramacohuë'. A'na sanapi corto pëiquë chachin nonpin nanan a'chintopirinquëmahuë', co a'paramahuë'. Iráca Quisapira pa'pi co noyahuë' sanapi niponahuë', chiniquën nanantaton, piyapinëhuëpita anishacancantërin. Inapochachin iporaso' ina sanapi pënënarinquëma' co noyahuë' nicacamaso'. 'Noya monshihuanacaso'. Mamanshi moshacaso marë' nosha acohuachina, noya capacaso'. Ca'co', itohuachinquëmara, a'naquëma' natëtoma', monshihuanama'. Nosha mamanshi marë' acopiso' ca'nama'. Ina pochin ina sanapi nonpintërinquëma'.

²¹ Co a'naroáchin ana'intërahuë'. Hua'qui' pënënpirahuë', co pi'pisha tëranta' nohuantërinhuë' natëincoso'. Oshahuanacaso' co yaa'porinhuë'.

²² Iporaso nipirinhüë' ana'intarahuë huachi. Chiniquën aparisitarahuë. A'napitanta' anishacancantërinso' co oshanëna' a'pohuachinahuë', chiniquën ana'intarahuë.

²³ Sanapi imarinsopitaso' co natërinacohuë' ni'ton, ata'huantarahuë. Ina nicatona', ya'ipi imarinosopitanta' yonquiapi. 'Tëhuëchachin Sinioro nohütërinpoa'. Yonquirëhuasona' nitotërin. Co noyahuë' nipatëhua', no'tëquën ana'intarinpoa', tosapi.

²⁴ A'naquëmaso nipirinhüë' co nonpin nanan natëramahuë'. 'Noya noya nitotërai', itopirinëinquëmahuë', 'Sopai imatona', napopi,' ta'toma', co ina natëramahuë'. Iporahuanta' noya imaramaco ni'ton, co aquëtë' pënëna' huanquëmaso' ya'huërinhuë'.

²⁵ Chiniquën cancantatoma', o'manta'huaquë huarë' imamiatoco.

²⁶ Sopai minsëhuatama', a'na tahuëri chiniquën nanan quëtaranquëma'. Ayaro' tahuëriquë huarë' natëhuatamaco, catahuaramaco nisha nisha piyapi'sa' hua'anënta'huaso marë'.

²⁷ Tata Yosë nohuanton, chiniquën nanantërahuë. Canpitanta' catahuaramaco copirnoros'a' co natërinacosopitahuë' ana'inta'huaso'. No'pa huë'ëta hua'naquë pa'quirëso pochin oshahuano'sa' ana'intarihua'.

²⁸ Naporahuaton, huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin quëchinquëma'. Noyápiachin a'pintaranquëma'.

²⁹ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

3

Sartisiquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹ Ina quëran Quisoso sha'huitaantarinco:

—Ansiano Sartisiquë ya'huërinson'ta' ninshitéquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco ninshitaranquëma'. Caso' canchisë ispiritoro'sa' Yosëri camairinso' canta' camairahuë, natërinaco. Naporahuaton, tayloraro'sa' së'quërahuëso pochin, ansianoro'santa' acorahuë a'chinacaiso marë'. Canpitaso' nohuitëranquëma'. Ya'ipi co noyahuë' ninamasopita nitotërahuë. A'napitaso' nicatënënguëma', 'noya imapi,' topirinahuë', co tëhuë'nchachin imaramacohuë'. Chimipi pochin cancantërama'.

² Ipora huanta' niyontonpiramahuë', topinan quëran naporama': 'Ya'ipi natëtoi, noya ninai,' topiramahuë', co huachi Yosë noya ni'ninquëmahuë'. Huë'ërëso pochin cancantërama' ni'ton, co yonquiramahuë'. Pënsha yatacopirinso pochin cancantërama'. Pën yatacopihuachina, pishitëre' noya orotacaso marë'. Inapochachin canpitanta' chiniquën Yosë yonquiantaco'.

³ Ya'nan natanapoma', Yosë nanamën no'tëquën a'chintërinënguëma'. Ina yonquiatoma', ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ya'ipi cancanëma quëran casáchin yonquico. Co noya cancantaantahuatamahuë', a'naroáchin ana'intaranquëma'. Ihuatona'pi huë'ninso pochachin a'nanaya ana'intaranquëma'. Co nitotasënguëmahuë', o'mantararahuë'.

⁴ Napoaponahuë', caraichinquëma' noyápiachin cancantërama'. Canpitaráchin noya nicatoma', co në'huëtërinso pochin cancantaramahuë'. Ina marë' canpitaso' noya ni'saranquëma' ni'ton, Yosë'pa' ichiya'huëcontaranquëma'. Inatohua' nóya cancantarama' ni'ton, huiríchin a'mocontarama'.

⁵ Inquëmaso' sopai minsëhuatama', Yosë'pa' pa'sarama'. Noyápiachin cancantarama' ni'ton, huiríchin a'mocontarama'. Inatohua' ya'huëmiatarama'. Nanpirin quiricaquë nininëma' nani ninshitéranquëma'. Co onporonta' tapiarahuë'. Tata Yosë sha'huitarahuë: 'Isopita imamiatërinaco,' itarahuë. Anquëniro'santa' natanapi.

⁶ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Piratiripiaquë ya'huëpisopita ninshitérinso'

⁷ Ina quëran itaantarinco:

—Ansiano Piratiripiaquë ya'huërinson'ta' ninshitéquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. Caso' noya noyaco. Casáchin no'tëquën a'chinahuë. Iráca Yosëri Tapi sha'huitërin. 'A'na tahuëri quëma shiparinquën ya'ipi piyapinëhuëpita hua'anëntarin,' itërin. Iráca ninorincoso chachin nani o'marahuë Yosë huëntonënguë aya'cona'huanquëmaso marë'. Niahuiquë ya'coana i'soarahuatë', aya'conë'. Inapochachin carinquëma' aya'conpatënguëma', co insonta' nanitërinhuë' ocoiinquëmaso'. Oncotohuatëra, co a'napita nanitopihuë' ya'conacaiso'.

⁸ Cari nohuitëranquëma'. Ya'ipi ninamasopitanta' nitotërahuë. Co na'aquëmahuë' nipomarahuë', noya ninama'. Co chiniquën nanantapomarahuë', nanamëhuë noya imarama'. Co tapanatomahuë', 'Quisocristoíchin imarai,' tënama' ni'ton, ya'coana i'soatëre'so pochin catahuanquëma' na'a piyapi'sa' a'chintacamaso'. Ca nohuanton, pënëntarama'. Co insonta' nanitarinhuë' ata'tëinquëmaso'.

⁹ A'naquën nonpintatënguëma', 'Yosë piyapinëpitacoi quiyanta,' itopirinënguëmahuë', Satanasë huëntonënguë ya'conpi. A'na tahuëri ca nohuanto, inapitanta' isonahuatona', noya nontarinënguëma'. 'Tëhuë'nchachin no'tëquën imarama'. Quisocristo nosororinquëma', itarinënguëma'.

¹⁰ Chiniquën cancantatoma', imamiatoco, itëranquëma'. Natëramaco ni'ton, carinquëmanta' na'con catahuanquëma'. A'na tahuëri ya'ipi isoro'paquë ya'huëpisopita chiniquën aparisitarahuë tënica'huaso marë'. Co naporo' parisitaramahuë'. Nicha'ësaranguëma'.

11 Co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahüë. Ama naniantatomacohüë', imamiatoco. Ni'cona sopai minsëchinquëma'. Ina minsëhuachinquëma', co inápaquë canaaramahuë'.

12 Sopai minsëhuatama', Yosë ya'huërinquë chachin pantarama'. Piyon pëi' achinirinsö pochin na'con nohuantaranquëma'. Napoaton ya'huëmiatontarama'. Co pipiaramahuë'. Yosë co onporonta' a'poarinquëmahuë'. Nininën chachin acotaranquëma'. A'na tahuëri panca ninano' ya'huapon. Inápa quëran o'mararin. Nasha Quirosarin itopiso'. Ina nininëonta' acotaranquëma'. Canta' Quisosoco o'mantahuato, nasha nininëhuë acotaranquëma'. Co onporonta' a'poaranquëmahuë'.

13 Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Naotisiaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

14 –Ina quëran ansiano Naotisiaquë ya'huërinso' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. No'tëquën nonato, no'tën nanan a'chintëranquëma'. Co onporonta' nonpintëranquëmahuë'. Yosë nohuanton, ya'ipi ma'sha ninahuë. Napoaton, ya'ipi piyapi'sa' natëinacoso' ya'huërin.

15 Caso' nohuitëranquëma'. Ya'ipi ninamasopitanta' nitotato, co noya ni'nanquëmahuë'. Ni'co'. Të'nai' noyápiachin o'orë'. Ahuaihuatëranta', yashin o'orë'. Co noya huairinsöhuë' nipirinhüë' o'opatëra, amirotëre', topi. Inapochachin ni'nanquëma'. A'naquën noya ahuaireso pochin noya imarinaco. Canpitanta' noya imaramaco naporini, noya ni'itënquëmahuë'. A'naquëonta' të'nai pochin nipi. Co nitochátërapihüë' ni'ton, nosororahuë'.

16 Canpitaso nipirinhüë' co noya ahuaireso pochinhüë' ninama'. ‘Noya imarai,’ topiramahuë', co ya'ipi cancanëma quëran imaramacohüë' ni'ton, yaa'poranquëma'. Ma'sha amirotatë' yaimorëso pochin ni'nanquëma'.

17 Canpitaso' naporama': ‘Na'a ma'sha ya'huëtërincoi ni'ton, noya ya'huarai. Quiyaso' noya piyapicoi. A'napita quëran noya noya nitotërai. Co manta' pahuantërincoihuë', topiramahuë', co no'tëquën yonquiramahuë'. Cancanëma quëran yonquiramasopita nitotërahuë. Sa'ahuaya pochin ni'nanquëma'. Coriqui pahuantërinso pochin canpitaso' na'con pahuantarinquëma' noya cancantacamaso'. Somaraya pochin cancantatoma', co tëhuënychachin nohuitëramacohüë'. Sa'ahua capa a'mocaso' nininso pochin co noyápiachin cancantëramahuë'. Pa'pi nosorotërama'.

18 Napoaton pënënanquëma'. Chiniquën nontoco catahuainquëma'. Ni'co'. Oro a'pëhuatëra, ya'ipi në'huë inquirin. Orosachin quëparitërin, noyasáchin nininso'. Inapochachin canpitanta' nontoco catahuainquëma' noya yonquicamaso marë'. Na'con pahuantarinquëma' Yosë pochin nicacamaso'. Casáchin yonquico Yosë noya ni'inquëma'. Yonquihuatamaco, huirichin a'morëso pochin noya nisarama'. Somaraya pochin cancantërama' ni'ton, co tëhuënychachin nohuitëramacohüë'. Nimirioquë acorayatëre'so pochin anoyacancanchinquëma' cancanëma quëran nohuitamacosö marë'.

19 Nosoroatënuëma', chiniquën nontëranquëma'. Ana'intaranquëma' noya cancantacamaso marë'. Co noyahuë' yonquiramasopita a'porahuatoma', casáchin tahuëretantaco huachi.

20 Cancanëmaquë yaya'coancantëranquëma'. Ina marë' nontaranquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin ninaranquëma'. Natanahuatamaco: ‘Ya'coancantoco,’ itohuatamaco, ya'coancantaranquëma'. Niichicoshatëre'so pochin nóya ninohuitarihua'. 21 Nani sopai minsërahuato, Tata Yosë'pa' ya'huarahuë. Ya'ipiya hua'anëntarai. Canpitanta' sopai minsëhuatama', Yosë'pa' noya acoaranquëma'. Canpitaro'co hua'anëntarahuë.

22 Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë' ninshitohuatan, itërinco Quisoso.

4

Inápaquë Yosë chinotopiso'

¹ Ina quëran inápaquë në'përahuato, quënanahuë. Yosë ya'huërinquë chachin ya'coana ni'soatërin, ni'nahuë. Naporahuaton, inápa quëran ya'nan nontërinco' nontaantarinco. Tronpita pihuipiso pochin natanahuë.

—Isëquë huëntaquë'. Nani ma'sha a'nochinquën. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' ninoto, anitotaranquën, itërinco.

² A'nanaya Ispirito Santo nohuanton, hua'narëso pochin Yosë ya'huërinso' quënanahuë. Hua'anëntacaso' shiranënguë a'nara' huënsëárin, ni'nahuë.

³ Inaquë nisha pochin ya'norin. Na'pi noyápiachin nininso pochin huënaratarin. Caspi, cornarina inapita pochin huënaratarin. Noyápiachin ya'norin. Yahua'tani tahuitërin, huënsëárin. Yahua'tan niponahuë', huëron pochin caninchin a'pinin. Ismirarita pochin huënaratarin, ni'nahuë.

⁴ Inaquë cato shonca catapini ansiano'sa' hua'anëntacaso' shiraro'saquë tahuishin miáchin huënsëapi. Huirichinachin a'mopi. Yancotë' oro quëran nininso' yancopi.

⁵ Yosë hua'anëntacaso' shiranën quëran o'cori pochin nininso' pipiarin. Huënsha huënsha'tarin. Huiratacarintërinso pochin nonpiso' natanahuë. Canchisë pën nënërinso' Yosë notënanquë chachin ni'nahuë. Inapitaso' canchisë ispiritoro'sa' Yosëri camairinso', tēnahuë.

⁶ Shira notënanquë panca sono pochin ya'huërin. Co i'sha pochinhuë'. Isihuico pochin niponahuë', acopoquë huarë' quënantëre'.

Yosë shiranën tahuirinquë catapini ma'sharo'sa pochin nininso' ya'huëpi, nanpirihuanpiso'. Na'a ya'pirahuanatona', itoparan itoparan quënantopi.

⁷ Nisha nisha ni'topi. A'naso' pa'pini pochin ya'norin. A'nanta' toro pochin ya'norin. A'nanta' piyapi pochin ya'piratërin. Ya'natoninsoso', panca onian pochin ya'norin.

⁸ Nisha nisha niponaraihuë', ya'ipiya anpiantëhuanpi. Saota saota ya'huëtapi. Ina aipi, ina acopo', cato quëran chachin ya'pirin ya'huëtapi. Inapitaso' tahuërirë chachin, tashirë chachin Yosë chinotápi. Co ta'topihuë'. Napopianachin naporapi:

“¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! ¡Noyasáchin ninin! Chini chiniquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Iráca quëra huarë' ya'huërin. Ipora huanta' nanpiárin. Inaso' ya'huërárin. ¡Ma noyacha inaso paya!” tosapi.

⁹ Apira apira chinotapi. “¡Ma noyacha Yosëso paya! Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Na'con catahuaninpoa' ni'ton, 'Yosparinquën Sinioro,' itahua'. Inaso' hua'anëntomiatarinpoa'. Co onporonta' ta'huantarinhue',” topachinara,

¹⁰ ansiano'santa' Yosë yonquiapi. “Tëhuëinchachin hua'anëntërinpoa'. Co onporonta' chimianinhue',” ta'tona', cato shonca catapini chachin isonahuatona', chinotapi: “Quëmasáchin nóyanquën,” itatona', Yosëri ayancotërinso', shiranën notënanquë acoantapi. Chinotatona', itapona':

¹¹ “Quëmasáchin Sinioro imarainquën. Noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinënguën. Nani tahuëri natëinënguën. Ya'ipi nanitaparan. Ya'ipi ma'sha ninan. Quëma nohuanton, ipora huanta' ya'huarin,” itopi.

5

Carniroa'hua quirica ma'patërinso'

¹ Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Inápaquë ya'huërinso' quënanato, quirica ni'nahuë, so'nanpinan. Inchinan imirin quëran Yosëri së'quërarin. Cato quëran chachin nani ninshitërin. To'niquë noyá achinpitërin. Canchisëro' achinpitërin.

² A'na anquëninata' ni'nahuë. Chiniquën nanantaton, chiniquën nonin.

—¿Inta' noya noya ni'ton, nanan ya'huëtërin to'niro'sa' i'shotahuaton iso quirica oporinacaso'? tēnin.

³ Ya'ipiro'paquë yonisápirinahuë', co insonta' nanan ya'huëtërinhuë' oporinacaso'. Inápaquë ya'huëpisopitanta' co nanitopihuë'. Acoporonta' yonípirinahuë', co inso tëranta' nanan ya'huëtërinhuë' oporinatón nicacaso'.

⁴ Co insonta' nanitohuachinhuë', chiníquën sëtato, na'nërahuë. Na'nëapirahuë',

⁵ a'na ansiano sha'huitërinco.

—Ama na'nëquësóhuë'. Ni'quë'. Tapi shiin nani ya'ipi minsërin. Cota huëntonëncuë nasitaton, chini chiníquën nanantërin. Inari nanitërin to'ni i'shotahuaton quirica oporinacaso', itërinco.

⁶ Itohuachincora, Quisoso quënanahuë. Huancanachin Yosë huënsërinso ya'cariya huaniarin. Ansiano'sa', catapini ma'sharo'sa pochin nininsopita, inapitari tancapitopi. Quisoso chachin niponahuë', carniroa'hua nani tëpapiso pochin ya'norin. Canchisë pomohuan nisahuaton, canchisë ya'pirin ya'huëtërin. Chiníquën nanantaton, canchisë ispiritoro'sa' a'parin ya'ipiro'paquë nicainpoaso marë'.

⁷ Ina quëran ya'cariconahuaton, Yosë inchinan quëran quirica ma'parin.

⁸ Nani ma'pahuachina, ma'sharo'sa pochin nininsopita isonahuatona', Carniroa'hua chinotapi. Ansiano'santa' isonahuatona', ina chinotapi. A'naya a'naya arparo'sa' së'quëpi pi'niatona' chinotacaiso marë'. Sënaonta' a'naya a'naya quëpapi, oro quëran nininso'. Inaquë yonarin pochin pimóchin nininso' ya'huërin tomontacaso marë'. Tomontërinso pochin imarëhuasopita Yosë nontërehua'. “Nontohuatëhua', noya nataninpoa',” ta'tona', Yosë chinotapi.

⁹ Chinotatona', inahuara yonquinëna quëran nasha cantanën cantarapi.

“Noya noyanquën, Siniro, ni'ton, nanan ya'huëtërinquën quirica ni'camaso'. To'ni i'shotohuaton, nani ma'sha anitotarancoi. Iráca tëparinëncuën. Chiminaton, piyapi'sa' sopai quëran ocoiran Yosë imacaiso marë'. Napoaton quëmasáchin nanitëran ya'ipiya hua'anëntacaso'. Nisha nisha parti ya'huëpirinahuë', imarinëncuën, Siniro. Nisha nisha nananquë nonpisopita imarinëncuën. Nisha nisha copirnorí hua'anëntërinso niponaraihuë', natërinëncuën.

¹⁰ Hua'anëntëranquë aya'conan. Corto hua'ano'sa pochin acoran Yosëichin yonquicaiso marë'. A'na tahuëri no'paquë chachin ichihua'anëntaran huachi. Ma noyanquëncha quëmaso paya,” itopi, cantatona'.

¹¹ Ina quëran hua'huayátërahuë anquëniro'sa' quënanahuë. Yosë shiranën, ma'sharo'sa pochin nininsopita, ansiano'sa' inapita tancapitopi. Hua'huayátërahuë ya'huëpi, co pichinahuanhuë'. Inapitanta' chiníquën naporapi:

¹² “¡Ma noyacha Carniroa'huaso paya! Piyapi'sa' oshanëna' inquitacaso marë' chiminin. Noya noya ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin. Nani ma'sha ya'huëtërin, ya'ipi hua'anëntarin. Ya'ipi nitotërin. Napoaton ya'ipinpoa' natëahua'. ‘Yosparinquën, Siniro,’ itahua',” tosapi.

¹³ Ina quëran ya'ipi Yosëri nininsopita napopianachin chinotapi, natanahuë. Inápaquë ya'huërinso, isoro'paquë ya'huërinso, chiminso, marëquë ya'huërinso, ya'ipiya Yosë chinotapi.

“Ma noyacha Tata Yosëso paya. Hua'anëntarinpoa' ni'ton, ‘Yosparinquën’ itahua'. Inasáchin natëahua'. Noya noya ni'ton, chinotahua'. Ya'ipiya nanitaparin. Carniroa'huanta' inapochachin chinotahua'. Ipora quëra huarë' ina natëahua',” tosapi.

¹⁴ —Naporinchi paya. Tëhuëncachin inasáchin natëahua', topi catapini ma'sharo'sa pochin nininsopitanta'. Ansiano'santa' isonahuatona', chinotapi.

6

To'ni i'shorinso'

1 Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Quirica so'nanpinan nininso' quënantarahuë, canchisë to'niquë achinpitërinso'. Naporo' Carniroa'huari ya'nan achinpitërinso' i'shotërin. I'shotohuachina, a'na ma'sha pochin nininso' chiníquën nonin, huira pochin natanahuë.

—¡Huëquë huachi! itërin.

2 Itohuachina, cahuario ya'norin, ni'nahuë, huiríchin nininso'. Ina aipi quëmapi huënsëarin. Pë'chinan quëparin. Piyapi'sa' yaminsërin ni'ton, hua'an pochin yancotëtatón, pa'sarin minsëcaso marë'.

3 Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, a'na ma'sha pochin nininsoarinta' përantarin.

—¡Huëquë huachi! itërin.

4 Itohuachina, nisha cahuario ya'norin, quëhuashin nininso'. Ina aipi a'na quëmapi huënsëarin. Panca sahuëni së'quëarin. Chiníquën nanan ya'huëtërin quira nicacaso marë'. Ina nohuanton, isoro'paquë na'a piyapi'sa' niahuëatona', nitëparapi. Nisha nisha parti quira nisapi. Co huachi noya ya'huapihuë'.

5 Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, a'na ma'sha pochin nininsoari përantarin.

—¡Huëquë huachi! itohuachina, yara cahuario ya'norin, ni'nahuë. Quëmapi ina aipi huënsërinso' paransa së'quërin cosharo' pë'tënacaso marë'.

6 Naporo' catapini ma'sharo'sa' huancánachin, noninso' natanahuë:

—Ya'ipi cosharo' na'con pa'tarin. A'na tahuërira' i'huaquë huarë' sacatopirinahuë', a'na quiroichin trico pa'anapi. Inapochachin a'na cosharonta' pahuanarin. Sipataso' trico pochin niponahuë', co ina pochin pa'topirinhuë', inanta' pa'tarin. A'na tahuërira' i'huaquë huarë' sacatopirinahuë', cara quiroichin pa'anapi. Toma', huino, inapitanta' pahuanarin. Ni'cona chiniatama', tënin.

7 Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. Nani catapini i'shotërin. Ina i'shotohuachina, a'na ma'sha pochin nininsoari përantarin, ya'natomarinso'.

8 —¡Huëquë huachi! itohuachina, a'na cahuarionta' ya'noantarin, sha'píchin nininso'. Quëmapi ina aipi huënsërinso', Chimirin itopi. Ina nohuanton, na'a piyapi'sa' chiminapi. Notohuaro' chiminatona', chimipiro'sa' ya'huëpiquë pa'sapi. A'naquën niahuëatona', nitëparapi. A'naquën tanari tëpaarin. Naporahuaton, chiníquën caniori masarin ni'ton, na'a piyapi'sa' chiminapi. Tanan ni'niro'sarinta' tëparapi. Inapoaatona', patoma patoma pochin piyapi'sa' chiminapi. Cacharonquë un cuarto itopi.

9 Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, artaro Yosë chinotacaso marë' acorinso' inápaquë ni'nahuë. Inaanaquë na'a imapisopita chiminpisopita quënanahuë. Nanpipona', nóya imapi. Co të'huatonaraihuë', Yosë nanamën a'chinpi. Ina marë' tëpapi.

10 Tëpahuachinara, hua'yanëna' inápaquë ya'huëcontarahuatona', Yosë nontápi.

—Quëma Sinioro chini chiníquën nanantëran. Noyasáchin nicatón, no'tëquën nonan. ¿Onporo huarëta' oshahuano'sa' ana'intaran? Tëparinacoiso marë' no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin, tosapi.

11 Napotohuachinara, Yosëri itërin:

—Ninataco'. Oshaquëran ana'intarahuë. Co tahuëri naniyatërarinhuë'. A'napita imarinacosopita ipora huanta' pënëntapi. A'naquën tëpaantahuachina', isëquë chachin huëantapi anta'. Naporo huarë' tëparinënquëmasopita no'tëquën ana'intarahuë, itërin. Itahuaton, huiríchin a'mocaiso' quëtërin. Noyápiachin cancantopi ni'ton, huiríchin a'motërin.

12 Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotaantarin. Inarë' nani saotaro' i'shorin. Inapotohuachina, panca ocohua pa'sarin. Pi'i tashiatón yaráchin nisarin. Yoquinta' co huachi a'pianinhuë'. Nincoan huë'saponahuë', quëhuashin huënai pochin nisarin.

¹³ Naporahuaton, tayoraro'santa' anotapi. Iquira nara nitërinso' canora niponahuë', panca ihuan pa'pachina, notohuaro shitatërinso pochin nisapi.

¹⁴ Pi'iro'tënta' capa nisarin. Quirica so'nanëso pochin co huachi ya'noarinhuë'. Naporahuaton, motopiro'sa', so'tono'sa', inapitanta' nacon nacontatona', itopa itopa nichihuincapi.

¹⁵ Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanahuatona', ta'arapi. Copirnoros'sa', hua'ano'sa', sontaro hua'ano'sa', ma'huano'sa', chiniquëno'sa', inapita Yosë të'huatatona', ta'arapi. Motopi'pa' ta'arahuatona', na'pi nanino'saquë ya'conapi na'picaïso marë'. Patrono'sa' piyap-inënpitarë chachin panca na'pianaro'saquë na'pirapi.

¹⁶ Ya'ipi piyapi'sa' të'huatatona', motopi nontapirinahuë':

—Panca na'piro'sa' notarintatona', ya'copiinacoi ama Yosë quënanaincoïso marëhuë'. Inápaquë hua'anëntarin. Carniroa'huanta' chiniquën no'huirincoi.

¹⁷ Nani ana'intacaso' tahuëri nanirin. Ana'intoahuachincoï, co insonta nanitarinhuë ina chinitacaso', tosapi.

7

Yosë marcanën acotopiso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' a'notantarinco. Catapini anquëni ya'nopi, ni'nahuë. A'naso' pi'i pipirinsos' parti huaniarin. A'nanta' pi'i ya'coninsos' parti huaniarin. Huancanachionta' cato' ninotërapï. Inaquëpita Yosëri acorin isoro'pa' ana'intacaiso marë'. Oshaquëran Yosë nohuanton, ana'intapi. Pi'pisha pahuanarin ni'ton, anquëniros'sari ihuan ya'copirapi ama marëquë, isoro'paquë inaquëpita ma'sha onpocaiso marëhuë'. Ama nararo'sa tëranta' oyanacaiso marëhuë' ya'copirapi.

² Ina quëran a'nanaya a'na anquëninta' ya'noantarin. Pi'i pipirinsos' parti quëran huë'sahuaton, hua'na'huaya quësarín Tata Yosë marcanën acocaso marë'. Inaso' catapini anquëniros'sa' sha'huiterin:

³ —Ama apiramiáchin ana'intocoso'huë'. Ninataco Yosë piyapinënpita catahuai. Co Yosë marcanën acochátëraraihuë'. Të'yainaquë acotëra'piapoi. Nani acotohuatoi, ya'ipiro'pa', marë, nararo'sa', inapita ana'intoco', itirín.

⁴ Ina quëran të'yainaquë Yosë marcanën acotëra'piapi a'napitari nohuitacaiso marë'. Notohuaro' acotë'yatëra'piapi. Pichirahuaton:

—Pasa catapini shonca catapini huaranca acotërai, ténin, natanahuë. Ya'ipi Israiro huëntono'saquë napotërin.

⁵⁻⁸ Shonca cato' huëntono'sa' ya'huërin, israiro'sa' itopiso'. Nisha nisha nininsopita ya'huëpi: Cota, Nopino, Caro, Asiri, Nipitari, Manasisi, Simion, Nihui, Isacaro, Saporono, Cosi, Mincamin, inanapo huëntono'sa' ya'huërin ni'ton, shonca cato huaranca, shonca cato huaranca acotë'yatëra'piapi.

Huiríchin a'mopiso'

⁹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Hua'huayatërahuë' piyapi'sa' Yosë'pa' quënanahuë. Co pichicaso'huë'. Nisha nisha piyapi'sa' Yosë hua'anëntacaso' shiranën notënanquë huaniapi, nisha nisha nananquë nonpisopita. Nisha nisha parti quëran huëcatona', Carniroa'hua yamotatona', notërapï. Inapitaso' huiríchin a'mopi. Mërëmë pochín nininsos' së'quërahuatona', Yosë chinotapi.

¹⁰ “Tata Yosëíchin nicha'ërinpoa'. Inasáchin hua'anëntërinpoa'. Carniroa'hua anoyacantërinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya!” tosapi chiniquën nonatona'.

¹¹ Inaquë Yosë chachin hua'anëntacaso' shiranënuquë huënsëarin. Ansiano'sa', catapini ma'sharos'sa pochín nininsopita, inapitari tancapitopi. Ina tahuirinquë notohuaro' anquëniros'sa' huaniapi. Chinotopiso' natanahuatona', inapitanta' isonahuatona', Yosë chinotapi:

12 “Tèhuenchachin Siniro, piyapi'sa' nicha'èran. ¡Ma noyanquëncha quëmaso paya! Ya'ipiya chinochinënquën. Ya'ipi nitotëran. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipiya nanitaparan ni'ton, ya'ipi natëinënquën. ‘Yosparinquën,’ ichinënquën. Na'con natëmiatarainquën. Co onporonta' a'poarainquënhuë'. Amen,” itapi.

13 Ina quëran a'na ansiano nataninco.

—¿Ma piyapi'sata' isopita, huiríchin a'mopiso'? ¿Intohua quëranta' huëntapi? ¿Nitotëran ti? itërinco.

14 —Co caso' nitotërahuë'. Quëma nitotëranso'. Sha'huitoco canta' nitochi, itohuatëra, sha'huitërinco:

—Isopitaso' chiníquën parisitaponaraihuë', co Yosë a'popihuë'. Carniroa'huari huënainën quëran anoyacancantërin ni'ton, huiríchin a'mopi.

15 Napoaton Yosë ya'huërinquë huëntapi. Tahuërirë chachin tashirë chachin ina chinotapi. Yosëri ichiya'huëaton, ni'sarin.

16 Co huachi tanaponahuë', co yamoroponahuë'. Co pi'iri picahuachin, parisitaponahuë'. Noya ya'huëintarapi.

17 Ni'co'. Hua'anëni ohuicanënpita noya a'paiarin. Quëchitërahuaton, noya ii' a'notërin o'ocaiso marë'. Inapochachin Carniroa'huari imapisopita a'paiarin. Yosë'pa' noya noya nanpiapi. Yosëri chachin na'nëi' amitarin ni'ton, co huachi sëtauponahuë', itërinco.

8

Sënan oro quëran nininso'

1 Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' a'notantarinco, ni'nahuë. Ipora huanta' Carniroa'hua quirica së'quëarin. Nani saota to'niquë achinpitërinso' i'shotërin. A'naíchin pahuanarin i'shocaso'. Naporo' a'naíchin nininso' i'shotarin. I'shotohuachina, ya'ipiya copica topi. Miria ora pochin co manta' nonpihuë'.

2 Ina quëran canchisë anquëniro'sa' quënanahuë. Yosë notënanquë huanirapi. Inaquë huanihuachinara, a'naya a'naya tronpita quëtopi pihuicaíso marë'.

3-4 Co'huara pihuiyatërasoihuë', a'na anquëninta' huëcaton, Yosë chinotopiquë artaroa'huaya notënanquë huaniconin. A'pëtinan oro quëran nininso' së'quërin. Inaquë na'a yonarin pochin pimóchin nininso' acorin panca tomontacaso marë'. Yosë ya'huërinquë chachin tomontarin. Tomontërinso pochin Yosë imapisopitanta' ina nontápi. “Ma noyanquëncha quëmaso paya. Nani tahuëri catahuacoí, Siniro,” itohuachinara, noya natanin.

5 Ina quëran anquëni Yosë artaronënuquë ya'caritahuaton, na'a pënaya' manin. A'pëtinanquë acorahuaton, isoro'paquë të'yatërin. Të'yatohuachina, a'naroáchin huira pochin natanahuë. Chiníquën tënëntërin. O'corinta' huënsha huënsha'tarin. Naporahuaton, panca ocohua pa'nin. (Nani huachi Yosëri ana'intarin, tënhuë.)

Tronpita pihui piso'

6 Naporo' canchisë anquëniro'sa' tronpita yapihuirapi. Co napopianachin pihuiapihuë'. A'naya a'naya pihuirapi.

7 Ya'nan pihuirinso' irinpachina, Yosë nohuanon, ocai', pën, inapita inápa quëran anotarín. Huënaire chachin anotarín. Pancana huiquitarín. Patoma pochín huiquitarín. [Cacharonquë un tercero, topiso'.] Nararo'sa', panpatëro' inapitanta napochachin huiquitarín.

8 Ina quëran a'na anquëninta' tronpita pihuiantarin. Pihuiantahuachina, panca motopi pochín nininso' ni'nahuë. Pën pochín orotërimarin. Yosë nohuanon, marëquë anoitërin. Inaquë anotohuachina, patoma pochín marë huënai taranin.

9 Patoma pochín ma'sharo'sa' inaquë ya'huërinso' chiminpi huachi. Panca nancharo'santa' patoma pochín ta'huantopi.

¹⁰ Ina quëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, panca tayora anotarín, panca orotërinso'. Anotohuachina, Yosë nohuanton, patoma pochín iiro'sa' tapiarin.

¹¹ Ina tayoraso' Main itopi. Tëquëin, i'shaa'huaro'sa', inapita patoma pochín main nisarín. Máin ni'ton, notohuaro' piyapi'sa' ina o'otona', chiminapi.

¹² Nani cara anquëni pihuirín. A'nanta' pihuiantahuachina, Yosë nohuanton, patoma pochín pi'i tapiarin. Yoqui, tayoraro'sa', inapitanta' patoma pochín tapiapi. Napoaton tahuëri nipachina, co huachi pi'i noya a'pianinhuë'. Tashinta' yoqui, tayoraro'sa', inapita co huachi noya a'pianpihuë'.

¹³ Ina quëran panca onian quënanahuë. Inápaquë a'ninquëchin yanponarin. Piyapi pochín noninso' natanahuë.

—¡Ma'huantacha nisapi paya! Yosë a'popi ni'ton, piyapi'sa' chiníquën parisitapona'. A'napita anquëniro'sa' pihuiantahuachina, isoro'paquë ya'huëpisopita aquë aquëtë' parisitapona', ténin.

9

¹ Ina piquëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, tayora anotërinso pochín a'nanta' o'marin. Yosë nohuanton, chiníquën nanan ya'huëtërin sopairo'sa' oncorapirinso' parti i'soatacaso marë'. Nanin acoporo' pa'ninso' i'soatarín.

² I'soatohuachina, acopo quëran conai' pipiarín. Yaráchin tomontarin. Panca pën quëran tomontërinso pochín pipiton, pi'i ya'copiarín. Ya'ipi parti tashiarín.

³ Naporahuaton, conai quëran notohuaro' sopairo'sa' pipiapi. Panca sëquërë pochín ya'norahuatona', pipiapi. Pa'pi të'huatoro'. Sëquërë pochín niponaraihuë', yonpinca pochín huitapi.

⁴ “Ama panpatëro', nara mono', nitërinso' inapita pë'yacosohuë'. Piyapi'sa' co Yosë marcanën të'yainquë ya'huëtöhuachinarahuë', inapita aparisitoco',” itërin.

⁵ Co tëpaponaraihuë', a'natërápo yoqui pochín aparisitapi. Yonpincari huininso pochín niponahuë', co sanoaponhuë'. Pa'pi iquin natanaponaraihuë', co chiminaponahuë'.

⁶ Na'con parisitatoná: “Chimiin nipachín,” tosapirinahuë', co chiminaponahuë'. Chiminacaiso' nohuantopirinahuë', co nanitapihuë'.

⁷ Panca sëquërë pochín ya'notona', chiníquën pa'sapi. Cahuarioro'sa' quira nicacaiso marë' tapapiso pochín pa'sapi. Yancotë pochín oro quëran nininso' yancopi. Naporahuaton, piyapi pochín ni'topi.

⁸ Aihuan ni'ton, sanapi pochín aintapi. Pa'pini' pochín natëtöpi.

⁹ Sha'huëtëonta' tachiton. Hua'na pochín ni'ton, co ohuanchináchinhuë'. Pa'pachinara, anpiantëna quëran chiníquën tënëntërapí. Quira toronano'sa' cahuarioro'sari ohuararinso pochín tënëntapi.

¹⁰ Naporahuaton, yonpinca pochín hui'notopi. Iquin huitatona', a'natërápo yoqui pochín aparisitapi.

¹¹ Hua'anën ya'huëtërin anta'. Inari camairinso', sopairo'sa' oncorapirinso' parti quëran huë'nin. Cotio nananquë Apatono itopiso'. Crico nananquë Aporiono itopi. Tiquitona'pi tapon naporín.

¹² Na'con parisitacaiso' ninoton, nani a'notërinco. Ina ni'pirahuë', na'con na'con parisitacaso' ya'huapon. Catoro' aparisitacaso' pahuanarin nica'huaso'.

¹³ Yosë nohuanton, nani a'natërápo anquëniro'sa' tronpita pihuiipi co noyahuë' nipisopita ana'intacaiso marë'. Ina quëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, inápaquë nontërinso' natanahuë. Artaroa'huaya pomonënpita huáncana quëran nontaton, pi-huitona'pi itapon:

¹⁴ “Catapini anquëniro'sa' i'quiritëquë pa'ina' piyapi'sa' aparisitacaiso marë'. Panca i' yonsanquë nani ninarapiso', Iyopiratisii' itopiquë,” itërin.

¹⁵ Itohuachina, anquëniro'sa' a'parin piyapi'sa' ana'intacaiso marë'. Iráca inaquë acopirihuë'. Nani ora nanirin ni'ton, a'parin huachi patoma pochin piyapi'sa' tēpacaiso marë'.

¹⁶ Ina quëran hua'huayátërahuë sontaro'sa' huë'sapi, ni'nahuë. Cahuarioro'sa aipi huënsëriapi. “Cato pasa michon huë'sapi,” tēnin, natanahuë.

¹⁷ Hua'narëso pochin a'ninquëchin quënanahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' quënantarahuë. Hua'na coton sontaro'sa' a'mopiso pochin a'mopi. Pënsha pochin huënaráchin nipi. A'naquë caninchin. A'nanta' sha'píchin. Cahuarioro'santa' nisha ya'nopi. Pa'pini' pochin mototopi. Nanamën quëran pën, conai', sha'pi mo'shi', inapita pipiapi.

¹⁸ Cahuarioro'sa nanamëna quëran inapita pipirahuatona', patoma pochin piyapi'sa' tēparapi. Notohuaro' chiminapi.

¹⁹ Nanamëna quëran tēparapi. Huinamëna quëraonta' ya'huan pochin quëtëtatona', tēparapi.

²⁰ Na'a piyapi'sa' chiminpirinahuë', co naporó tēranta' a'napitaso' yonquiapihuë'. Ni'saponaraihuë', inachachin co noyahuë' cancantapi. Aquëtë chachin sopairo'sa' chinotapi. Nisha nisha mamanshi moshapi. Oro quëran, prata quëran, hua'na quëran, na'pi quëran, nara quëran, ina quëranpita nipiso'. Co inapitaso' quënantopihuë', co natantopihuë', co iratopihuë'. Co nanpipirinahuë', mosharapi.

²¹ Pa'pi co noyahuë' cancantatona', tēpatapi, pēnotapi, monshihuanapi, ma'sha ihuatapi. Yosëri ana'intërinso' ni'sáponaraihuë', co naporó tēranta' nohuantapihuë' oshanëna' a'pocaiso'.

10

Quirica'huaya oporininso'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin a'na anquëninta' niantarahuë, chiníquën nanantërinso'. Chitoro' huancana inápa quëran o'mararin. Motën yahua'tani tahuitërin. Ya'pirin pi'i pochin a'pinin. Tonainta' pën pochin ya'noarin.

² Quirica'huaya sē'quërin. So'nanpinan nipirinhuë', nani oporininso' sē'quërin. O'marahuatón, inchinan nantën quëran marëquë i'naitarin. Ahuënan nantën quëran isoro'paquë i'narin. Panca masho ni'ton, naporin.

³ Chiníquën nanantaton, chiníquën nonsarin. Pa'pini' përarinso pochin natanahuë. Përapachina, inápa quëran canchisë huira pochin nininsopitari a'panipi.

⁴ Nonpachinara, natanato quiricaquë yaninshitopirahuë', inápa quëran a'na sha'huitërinco: “Ama naporinso' ninshitëquësokuë'. Co a'napita sha'huitacaso' ya'huërinhuë',” itërinco.

⁵ Naporó panca anquëni marëquë, no'paquë inaquëpita i'narinso' inchinan tanpaquënanquiöntarin.

⁶ “Yosë ni'sárinco ni'ton, co nonpinahuë'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huaton, co onporonta' ayaponhuë'. Isoro'pa', marë, pi'iro'të', ya'ipi ya'huërinso'pita inari ninin. Tëhuëenchachin co huachi hua'quí quëranhuë' ana'intomiatarin.

⁷ A'naíchin anquëni pahuanarin tronpita pihuicaso'. Ina pihuiantahuachina, os-hahuano'sa' ana'intahuaton, ya'ipiya Yosëri hua'anëntarin. Piyapi'sa' inahuara co nito-topihuë'. Iráca quëran huarë' Yosë nohuanton, pënëntona'piro'sa' ninopirinahuë', ipora huarë' nanirin. Inimiconënpita ana'intahuaton, hua'anëntarin,” tēnin panca anquëni.

⁸ Ipora huanta' a'na nantën quëran marëquë i'naitarin. A'na quëraonta' no'paquë i'narin. Ina quëran inápa quëran nontërinco' itantarinco:

—Paaton, quirica'huaya sē'quërinso' ma'paquë',

⁹ ito huachincora, pa'sahuato,

—Quirica'huaya quëtoco, itërahuë.

—Noyahua'. Macaton, ca'quë'. Ninoi pochin cashin ca'saran. Napoaponahuë', nani ni'ipatan, main nissarin, itërinco.

¹⁰ Quirica'huaya masahuato, ca'nahuë. Ninoi pochin cashin ca'pirahuë'. Nani ni'ipatera, main natanahuë.

¹¹ Ina quëran sha'huitërinaco:

—Na'a piyapi'sa' pënëantaquë'. A'na tahuëri ma'sona onpocaiso' Yosë anitotarinquën. Nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquë nonpisopita, copirnoros'a', inapita ma'sona onpocaiso' Yosë ninoton, anitotarinquën ninshitamaso marë', itërinaco.

11

Catoya'pi Yosëri a'parinso'

¹ Ina quëran mitro pochin nininso' quëtërinaco a'nica'huaso marë'.

—Yosë chinotopiso pëi' a'niconquë'. Artaronta' a'niquë'. Nani a'nihuatan, piyapi'santa' Yosë chinotopisopita onposona ya'huëpiso' nitotacaso marë' pichiquë'.

² I'iratëso nipirihuë', ama a'niquësohuë'. Inaquë nisha piyapi'sa' ya'conapi. Co Yosë imaponaraihuë', inaquë ya'conahuatona', tapirapi. Yosë ninanonëonta' tapirapi. Cara pi'ipi miria pochin napotapi.

³ Naporo tahuëri'sa' cato' quëmapi a'pararahuë pënëntacaiso marë'. Yaa'pahuato, chiniquën nanan quëtarahuë no'tëquën sha'huicaiso marë'. Piyapi'sa' na'con oshahuanpi ni'ton, cato' quëmapi sëtapi. Sëtatona' sa'catën nininso' a'mosapi piyapi'sa' oshanëna' ayonquicaiso marë'. Cara pi'ipi miria pënëntapi, itërinco Yosë.

⁴ Catoya'piso' nóya pënëntapona', Yosëri chachin a'parinso'. Panca nanparino'sa' orotërinso pochin nicatona', Yosë nanamën anitotapona'. Oripo nara pochin nipi anta', Yosë notënanquë ya'huërinso'.

⁵ Yosë nohuanton, sacai' nininsopita nanitapapi. A'napitari yatëpahuachina', nanamëna quëran pën pipiarin. Pipihuachina, yatëpapisopita huëyarapi. Huëyarahuatona', chiminapi. Ina pochin Yosëri catahuarin ni'ton, minsëapi.

⁶ Iráca pënëntona'piro'sa' nani ma'sha nipi piyapi'sa' ayonquicaiso marë'. Inapoc-hachin catoya'pi Yosëri a'parinso', nani ma'sha nanitapaapi. Yosë nontahuachina', co o'nanaponhuë'. Inapotatona', pënëntápona'. Tëquëionta' nontahuachina', huënai' taranapon. Ina quëran Yosë nohuanton, nisha nisha canioros'a' acorapi Yosë yonquicaiso marë'.

⁷ Nani ya'ipi noyá pënëntohuachina', co huachi aquëtë' pënëntacaso' ya'huaponhuë'. Naporo' ma'sha pa'pi të'huatoro nininso' ya'noarin. Acoporo' quëran huë'sarin. Huë'sahuaton, cato ya'pi ahuëquiarin. Ina quëran minsërahuatón, tēpararin.

⁸ Quirosarinquë chachin tēpararin. Inaquë iráca Quisosonta' tēpapi. Inaquë ya'huëpisopita pa'pi co noyahuë' cancantopí. Sotomaquë, Iquipitoquë inaquëpita ya'huëpisopita pochin cancantatona', oshahuanacaisoáchin yonquipi. Catoya'pi tēpahuachina', cachiquë tē'yatapi. Co pa'pitapihuë'.

⁹ Cara tahuëri miria pochin nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquë nonpisopita inapitari ni'sapi. Nicaponaraihuë', co nohuantapihuë' pa'pitacaiso'.

¹⁰ Tēpapi ni'ton, capa cancantatona', pita nisapi. Ma'shanënanta' topinan a'naya a'naya niquëtapi. “Hua'qui' pënënatonpoa', apininpoa' nipirihuë', iporaso' nani chiminpi,” ta'tona', capa cancantapi.

¹¹ Cara tahuëri miria napoápirinahuë', a'nanaya Yosë nohuanton, nanopiantarahuatona', huanintarapi. Piyapi'sari ni'sahuatona', pa'pi të'huatapi.

¹² Naporo' inápa quëran nontërinso' natanapi.

—¡Isëquë huëntaco huachi! itarin. Napotohuachina, inimiconënpitari nicasoi', catoya'piso' inápaquë paantapi. Chitororë chachin paantapi.

¹³ Naporó chachin panca ocohua pa'sarin. Pa'pachina, notohuaro' pëiro'sa' ohuatarin. Canchisë huaranca piyapi'sa' chiminapi huachi. A'napitaso' pa'pi të'huatapi. “Yosë nohuanton, naporin. ¡Ma'pitacha nanitaparin paya!” tosapi.

¹⁴ Nani catoro' parisitapiso' ni'nahuë. Shiarahuaton, a'nanta' a'notantarinco. Hua'narëso pochin ni'nahuëso' sha'huichinquëma'.

Ya'natontarinso' pihuirinso'

¹⁵ Ina quëran ya'natontarinso' anquëninta', pihuiantarín. Pihuihuachina, inápaquë chiníquën nonsapi, natanahuë.

“Íraca quëra huarë' na'a copirnoros'a' ya'huëpirinahuë', iporasos' Yosëri ya'ipiya hua'anëntarin. Quisocristorë chachin hua'anëntomiatarin. Co onporonta' pipiapihuë',” tosapi.

¹⁶⁻¹⁷ Cato shonca catapini ansiano'santa' Yosë'pa' ya'huëpiso' isonahuatona', Yosë chinotapi:

“Yosparinquën, Sinioro. Quëmasáchin ya'ipi nanitaparan. Íraca quëran huarë' ya'huaton, ipora huanta' nanpiaran. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipi hua'anëntaran.

¹⁸ Nisha nisha piyapi'sa' no'huirinënquënsopita ana'intaran. Ya'ipi chiminpisopitanta' no'tëquën ana'intaran. Imarinënquënsopitaso nipirinhue', acanaaran. Inso tëranta' natëhuachinquën, inápaquë quëpaaran. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', inapita imapachinënquën, acanaaran. A'napitaso nipirinhue' piyapi'sa' aparisitona tëpapi ni'ton, chiníquën ana'intaran,” itapi.

¹⁹ Ina quëran hua'narëso pochin nicasoco, Yosë pëinën inápaquë ya'huërinso' ni'soatërin ni'nahuë. Íraca chinotopiso pëi acohuaana Yosë caposonën ya'huërin. Ina pochin nininso' inápaquë ni'nahuë. Nicasoco, o'coritërin, tënëntërin, huiratërin, ocohua pa'nin, ocai' anotërin, naporin. Yosë chiníquën nanantërin ni'ton, naporin.

12

Panca ya'huan pochin ya'norinso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë ayonquiinpoaso marë'. A'na sanapi inápaquë quënanahuë. A'morinso' huënaráchin huënaráchin. Pi'i pochin a'pinin. Nantëanaquë yoqui ya'huërin. Shonca cato' tayoraro'sari yancotë pochin motën tahuitërin.

² Inaso' cayoron. Nani yahuaiarin ni'ton, chiníquën iquitaton, parisitárin.

³ Ina quëran a'na ma'sha inápaquë ya'norin, niantarahuë. Panca ya'huan pochin niponahuë', ina quëran panca panca ninin. Quëhuashin nisahuaton, canchisë motën ya'huëtërin, shonca pomohuanin. A'naya a'naya motënuquë hua'an pochin yancotë yancorin.

⁴ Huinamën quëran inápaquë huihuicontahuachina, tayoraro'sa' a'tëntontarahuatón, isoro'paquë të'yatimarin. Patoma pochin të'yatimarin. Ina quëran hua'narëso pochin quënantarahuë. Panca ya'huan pochin nininso' pa'nin. Sanapi notënanquë huaniarin. “Huaihuachin, hua'huin matahuato, ca'sarahue',” ta'ton, ninararin.

⁵ Ninaso', huairin. Quëmapia'huaya huairin. Inaso' chini chiníquën nanantaton, a'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' hua'anëntapon. No'tëquën ana'intapon ni'ton, ya'huani yatëparin. Ina marë' ninarápirinhue'. Nani nasitohuachina, Yosëri nicha'ërin. Ya'huërinquë chachin quëpantarin ichihua'anëntacaso marë'.

⁶ A'shinso nipirinhue', co piyapi ya'huërinquëhuë' ta'arin. Inaquë Yosëri nani tapatërin ya'huëcaso marë'. Cara pi'ipi miria pochin inaquë ya'huarin ni'ton, cosharo' quëtapi.

⁷ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Inápaquë quira nisapi. Anquëni hua'an Miquiri itopiso' anquëninënpita camairin panca ya'huan pochin nininso' minsëcaiso marë'. Inanta' anquëniro'sa' camairinsopitarë chachin ahuëtópirinhue',

⁸ co nanitopihuë' minsëcaiso'. Miquiri anquëninënpitari minsërahuatona', isoro'paquë a'paimapi.

⁹ Inapotatona', panca ya'huan pochin nininso' inápa quëran të'yatopi. Inaso' sopai chachin, Satanasë itopiso'. Ya'ipi piyapi'sa' yanonpintërin. Ina minsërahuatona', anquëninënpitarë chachin isoro'paquë të'yatopi.

¹⁰ Ina quëran inápaquë chiníquën noninso' natanahuë.

“Tëhuëenchachin sopai yaminsëpirinpoahuë', Yosë nicha'ërinpoa'. Quisocristorë chachin hua'anëntarinpoa'. Sopairi Yosë nontaton, na'con sha'huirapirinpoa'. ‘Oshahuanpi,’ itëra'piarinpoa'. Tahuërirë chachin tashirë chachin sha'huirapiápirinpoahuë', nani Yosëri minsërin.

¹¹ Carniroa'hua chiminaton, huënainën quëran anoyacancantërinpoa' ni'ton, sopai minsërëhua'. Nanamën sha'huitatëhua', minsërëhua'. Yatëpapirinënpoahuënta', co a'porëhuahuë', tosapi.

¹² Napoaton inápaquë ya'huëpisopita noya cancanchina'. Ya'ipiro'paquë, marëquë, inaquëpita ya'huëpisopitaso nipirihuë', parisitapi. ¡Ma'huantacha nisapi paya! Sopai pa'sárin minsëcaso marë'. ‘Co hua'quiya quëranhuë' Yosë ana'intarinco,’ ta'ton, chiníquën no'huitërin. No'huitaton, piyapi'sa' yaminsërin.”

¹³ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Ya'huan pochin nininso' nani isoro'paquë të'yatopi. Të'yatohuachina, sanapi huairinso' aparisitapirinhuë',

¹⁴ Yosëri catahuarin cha'ëcaso marë'. Panca onian pochin anpiantëhuanaton, ta'arin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'sahuaton, cara pi'ipi miria pochin inaquë na'piarin. Yosë nohuanton, ma'sha ya'huërin capacaso'.

¹⁵ Chiníquën no'huiton, ya'huani yamapirinhuë'. Nanamën quëran panca ii' pipirin. Tëquëin pochin pipirin sanapi quëpacaso marë'.

¹⁶ Ii' të'yatopirinhuë', no'pa' huëncharohuachina, ya'ipiya yanquirin. Co chimiitërinhuë'.

¹⁷ Napoaton sopairi chiníquën no'huirin. No'huiton, pa'nin a'napita hua'huinpita ahuëapon. Yosë natëpisopita tēpacaso marë' pa'nin. Quisoso imasapi ni'ton, aparisitarin.

¹⁸ Ina yonquiaton, marë yonsanquë huaniarin.

13

Ma'sha marë quëran pipirinso'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' marë quëran pipiarin. Canchisë motohuan nisahuaton, shonca pomonën ya'huëtërin. A'naya a'naya pomonënuquë yancotë' ya'huëtërin. Hua'an pochin chiníquën nanantërin ni'ton, naporin. Motënaquë nininënpita nani ninshitërin, Yosë pinorinso'. “Yosë quëran chini chiníquën nanantërahuë,” ta'ton, ninshitërin.

² Yarani pochin niponahuë', tocani pochin nantëtërin. Nanamënso' pa'pini pochin nanantërin. Panca ya'huani chachin chiníquën nanan quëtapon ni'ton, chiníquën nanantaton, copirno ya'conapon.

³ A'na motën ahuëtohuachina', chiminatë pochin niponahuë, noyatantarin. Noyatohuachin, ya'ipi piyapi'sa' pa'yanapi. Pa'yatatona', imasapi.

⁴ Panca ya'huan chinotatona', acorinsonta' chinotapi. Notohuaro' piyapi'sa' ina yonquiatona', natëapi: “Ma noyacha inaso paya. Chini chiníquën nanantarin. ¿Incarita' nanitërin ina minsëcaso'?” tosapi.

⁵ Sopai nohuanton, ma'sha marë quëran pipirinso' na'con Yosë pinosarin. “Yosë quëran chini chiníquën nanantërahuë. Co ina chinotacaso' ya'huërinhuë',” tosarín. Sopairi catahuarin ni'ton, copirno ya'conarin. Chini chiníquën nanantarin ni'ton, ya'ipi copirnoros'a' camaiarin. Cara pi'ipi miria ya'ipiya hua'anëntarin.

⁶ Na'con Yosë pinosarin. “Caso' Yosëco,” toconapon. Yosë ya'huërinsona' nocanarin. Inaquë ya'huërinso'pita' pinosarin.

⁷ Yosë imapisopita co quë'yarinhüë'. Sopai nohuanton, aparisitarin. Quira nisahuaton, canatarin. Notohuaro' piyapi'sa' nisha nisha parti ya'huëpisopita hua'anëntarin. Nisha nisha nananquë nonpisopita hua'anëntarin.

⁸ Hua'huayatërahüë' piyapi'sari natëapi. Carniroa'hua imapisopitaíchin co ina chinotapihuë'. Inaso' a'na quirica ya'huëtërin. Nanpirin quirica itopiso'. Inaquë nininënpita nani ninshitërin. Isoro'pa' ninin quëran huarë' imapisopita ninoton, inaquë ninshitërin. “Canpoa marë' Carniroa'hua chiminin,” ta'tona', ina imasapi. A'napitaso nipirinhüë' co nanpirin quiricaquë nininënpita ya'huërinhuë' ni'ton, ma'sha marë quëran pipirinso' chinotapi.

⁹ Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'.

¹⁰ “Mapachinënuëma', parisitacaso' ya'huërin. Sahuëniquë yatëpahuachinënuëma', ahuantacaso' ya'huërin. Ina yonquiatoma', chiniquëncancantoco'. ‘Yosë catahuarinpoa', ta'toma', imamiatoco’.”

Ma'sha no'pa quëran pipirinso'

¹¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na ma'shanta' no'pa quëran pipiarinso' ni'nahuë. Carniroa'hua pochin cato' pomona'huaya ya'huëtërin. Noya ya'noaponahuë', panca ya'huan pochin chiniquëncansarin.

¹² Inanta' chiniquëncansantapon. Chiniquëncansantaton, ya'ipi piyapi'sa' camaiarin ma'sha marë quëran pipirinso' chinotacaiso marë'. Inaso' motën ahuëtohuachinara, chiminatë pochin niponahuë', noyatantarinso' ni'ton, piyapi'sari chinotapi.

¹³ Ma'sha no'pa quëran pipirinsona' nani ma'sha nanitaparin piyapi'sa' nonpintacaso marë'. Ina nohuanton, pën inápa quëran anotarín. Piyapi'sa' ni'tërantapaquë napoarin.

¹⁴ Nisha nisha acoarin, sacai' nininso'. Ma'sha pa'pi t'ëhuatoro' nininso' ni'tonënuë naporin. Piyapi'sari ni'pachina': “Tëhuëncachin inaso' Yosë,” tosapi. Notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin. Ina quëran itapon: “Panca mamanshi niahua'. Sahuëniquë ahuëatona' shitëpapihinahuë', noyataantarinso' nonanatëhua' chinotahua',” itohuachina', nisapi.

¹⁵ Ina quëran aquëtë chachin piyapi'sa' nonpintarin. Ina nohuanton, mamanshi nanpirinso pochin ya'noarin. Noninso pochin natanapi. “Insosona co moshahuachincohuë' tēpaco',” tosarín.

¹⁶ Ina quëran camaiantarín. “Marca niacotacaso' ya'huërin. T'ëyamaquëhuë nipon, inchinan imiramaquëhuë nipon niacotoco'. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', ma'huano'sa', sa'ahuaro'sa', patrono'sa' piyapinënpitarë chachin, ya'ipiya niacotacaso' ya'huërin. Co a'naya tēranta' pahuantacaso' ya'huërinhuë',” tosarín.

¹⁷ Co marca niacotohuachinahuë', co huachi nanitapihuë' ma'sha pa'anatona' canacaiso'. Co pa'anacaiso tēranta' nanitapihuë'. Ma'sha marë quëran pipirinso' marcanën niacotëra'piapona'. A'naquëncansanin chachin niacotapi. A'naquëncanso nipirinhüë' nomironën niacotapi.

¹⁸ No'tëquëncanso yonquiamaquë huarë' nomironën nitotarama'. “Piyapi niponahuë', inasáchin natërëhua',” ta'tona', saota pasa saota shonca saota niacotapi.

14

Pasa catapini shonca catapini huaranca cantapiso'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantahuato, Carniroa'hua quënantarahuë. Sion motopiquë huaniarin. Inarë' pasa catapini shonca catapini huaranca piyapi'sa' ya'huapi, ni'nahuë. Imapi ni'ton, ina nininën niacotë'yatopi. Tata Yosë nininëonta' niacotopi.

² Ina quëran inápaquë chiniquëncansantarinso' natanahuë. Panca so'pora pochin tēntarin. Chiniquëncansantarin huira pochin natanpirahuë', arparo'sa' pi'niatona', naporapi.

³ Nasha cantanën inápaquë cantarapi. Yosë notënanquë cantarapi. Ansiano'sa', catapini ma'sharo'sa pochin nininsopita, inapitanta' natanapi. Pasa catapini shonca catapini huaranca imapisopita cantapiso'. Isoro'paquë ya'huapona', Quisosori nicha'ërin. Oshañëna marë' chiminaton, anoyacancantërin ni'ton, inapitaráchin nanitopi ina cantacaiso'.

⁴ Noyápiachin cancantapi. Co pi'pisha tëranta' monshihuana'pi pochin cancantopi-huë'. Yosëíchin yonquiapi. Insëquësona Carniroa'hua pa'pachin, imasapi. Isoro'paquë ya'huëpirinahuë', nani Yosëri nicha'ërin. Ya'nan cayarinsó macatë' Yosë quëtërëso pochin nicatona', inasáchin chinotapi. Nani tahuëri Carniroa'huanta' chinotapi.

⁵ Co pi'pisha tëranta' nonpinpihuë'. Noyápiachin cancantapi.

Cara anquëniro'sa' pa'sapiso'

⁶ Ina quëran a'na anquëninta' quënanahuë. Inápaquë yanponarin noya nanan sha'huicaso marë'. Nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquë nonpisopita, ya'ipiya sha'huitarin.

⁷ —Yosë tē'huatatoma', natëco'. Ana'intacaso' tahuëri nani naniriarin ni'ton, inasáchin imaco'. Ya'ipi isoro'pa', inápaquë ya'huërinso', marë, iiro'sa', ya'ipiya ninin ni'ton, chinotoco', itarin anquëniri chiníquën nontaton.

⁸ Ina quëran a'na anquëninta' paaton, sha'huitarin:

—Íraca na'a oshahuano'sa' Papironiaquë ya'huëpi. Panca ninano' nipirinhue', Yosë nohuanton, ta'huantopi. Inapita pochin cancantopisopita ya'huantapirinhue', Yosëri ana'intarin. Pa'pi co noyahuë' yonquiatona', na'a piyapi'sa' anishacancantopi ni'ton, ta'huantapi. Noyá ta'huantapi, tënin.

⁹ Ina piquëran a'na anquëninta' paaton, chiníquën nonsarin.

—Ama ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' natëcosohuë'. Ama mamanshinën moshacosohuë'. Tē'yamaquë marcanën yaacotarinquëma' hua'anëntinquëmaso marë'. Ama natëcosohuë'. Ina chinotohuatama', Yosë ana'intarinquëma'.

¹⁰ Chiníquën no'huitëinquëma', main huino o'shitërëso pochin ana'intarinquëma'. Parisitopiquë a'pahuachinquëma', pënuquë parisitarama'. Carniroa'hua, anquëniro'sa' inapita ni'tërantapaquë no'tëquën ana'intarinquëma'.

¹¹ Co onporonta' pën tacopiaponhuë'. Inaquë conainta' tomontápon. Parisitápona. Co sanoarinhuë'. Insopitasona ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' natëtona', mamanshinën moshahuachina', tahuërirë chachin, tashirë chachin chiníquën parisitápona'. Co marcanën niacotacaso' ya'huërinhuë', tënin.

¹² Ina yonquiatoma', chiníquën cancantoco'. Yosë nanamën natëtoma', Quisocristo imamiatoco'. Aparisitopirinënuquëmahuë', ama a'pocosohuë'.

¹³ Ina quëran inápa quëran noninso' natanahuë:

—Apira sha'huichinquën ninshitéquë': Insosona Sinioro imarinso marë' chimin-pachina, noya cancanchina', tënin. Ina quëran Ispirito Santo tapon:

—Tëhuëchachin Yosë'pa' pa'pachina', chinotapi. Yosë marë' sacatopi ni'ton, inápaquë canapi huachi, tënin.

Piyapi'sa' mapiso'

¹⁴ Ina quëran hua'narëso pochin niantahuato, chitoro' quënanahuë, huiríchin nininso'. Inaquë a'naso' huënsëarin, piyapi pochin ya'norinso'. Chiníquën nanantaton, oro quëran nininso' yancorin. Imirin quëran nisha sahuëni sē'quërin nitërinso' macacaso marë'.

¹⁵ Naporo' anquëni Yosë pëinën quëran huë'nin. Huëcaton, sha'huitiarin:

—Nani ora nanirin, maquë huachi. Trico noya cayahuachina, a'naroáchin sahuëniquë manë'. Inapochachin iporaso' ora nanirin piyapi'sa' macacaso marë', itërin.

¹⁶ Itohuachina, manin. Cayarinsó manëso pochachin manin huachi.

¹⁷ Ina quëran a'na anquëni ya'huëre Yosë ya'huërin quëran pipiantarin. Inanta' nisha sahuëni ya'huëtërin, inëshin nininso'.

¹⁸ A'na anquëninta' Yosë chinotopi quëran huë'nin. Inari pën ni'sarin ora nanihuachin, ana'intacaso marë'. Huëcaton, sha'huitërin:

—Nani ora nanirin isoro'pa' ana'intacaso marë'. Opa cayahuachina, manëso pochachin a'naroáchin maquë', itërin anquë'niri.

¹⁹ Itohuachina, a'naroáchin co imapisopitahuë' manin ana'intacaso marë'. Yosëri chiníquën no'huiton, no'tëquën ana'intarin.

²⁰ Ni'co'. Oparo'sa' mapachinara, ninano aipiran quëparapi. Inaquë panca nanpique to'poi. Opai' pipihuachina, quëhuain ninin. Huënai pochin ya'norin. Inapochachin ana'intoahuachina, panca huënai' pa'sarin, ni'nahuë. Cara pasa quiromitro pochin pancatërinso'. Cahuario motën ya'cari huarë' anpotarin huachi.

15

Canchisë anquëniro'sa' ana'intacaiso marë' acorinso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri oshahuano'sa' chiníquën ana'intarin. Ina anitotincoso marë' nani ma'sha a'notërinco. Pa'pi huëhuëpiro' ni'nahuë. Canchisë anquëni ya'huarin. A'naya a'naya Yosëri yaa'parin piyapi'sa' ana'intacaso marë'. Ina nohuanton, isoro'paquë nani ma'sha onpocaiso' ya'huapon. Inapoaton, ana'intërinso' naniarin.

² Co'huara anquëniro'sa' pa'shatërasoihuë', inápaquë panca sono' niantarahuë. Isihuico pochin niponahuë', huënaratarin. Pën pochin ya'norin. Sono yonsanquë na'a piyapi'sa' quënanahuë, ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' minsëpisopita. Isoro'paquë ya'huapona', co mamanshinën moshapihuë'. Co marcanën niacotopihuë'. Parisitaponaraihuë': "Yosëíchin imarai," ta'tona', imamiatopi. Iporaso' Yosë'pa' ya'huatona', noya ya'huërapí. Arparo'sa' Yosëri quëtërin pi'niatona' cantacaiso marë'.

³ Iráca Moisésë Yosëíchin natëton, inimiconënpita minsërahuaton, cantarín. Inapochachin isopitanta' cantarapi. Carniroa'hua cantarínsonta' cantarapi.

"¡Ma noyanquëncha, Sinioro, quëmaso paya! Ya'ipi nanitapan. Ma noyacha catahuanancoi paya. Chiníquën nanantaton, noya ninan. Noya hua'anëntaton, no'tëquën ana'intëran. Co onporonta' nonpinanhuë'. Ya'ipi piyapi'sa' natëinënquën.

⁴ Ya'ipiya Sinioro tē'huachinënquën. Ya'ipiya yonqui'inënquën. Quëmasáchin nóyanquën. A'na tahuëri no'tëquën oshahuano'sa' ana'intaran ni'ton, nisha nisha piyapi'sa' huëcatona', chinotarinënquën," topi cantatona'.

⁵ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi' inápaquë ya'huërinso' ni'soatërin, ni'nahuë. Acoana Yosë caposonën ya'huërinquë chachin quënanahuë.

⁶ Canchisë anquëniro'sa' ina quëran pipiapi. Huiríchin huiríchin a'mopi. Tē'tëtënquë oro pochin nininquë nitonpopi. Piyapi'sa' oshahuanpi ni'ton, Yosëri a'paarin nisha nisha aparisitacaiso marë'.

⁷ Ina marë' canchisë minëro'sa' pochin nininso' ya'huërin, oro quëran nipiso'. A'nara' ma'sha pochin nininso' minëro'sa' masahuaton, anquëniro'sa' quëtërin. "Paatoma', minëro'saquë ya'huërinso' tē'yanantoco'. A'naya a'naya tē'yanantohuatama', Yosëri chiníquën ana'intarin huachi," ta'ton, a'naya a'naya quëtërin. Yosëso' co onporonta' chimianinhuë', ni'sárinpoa'.

⁸ Noya noya ni'ton, ya'ipi nanitapan. Ina tē'huatacaiso marë' conai pochin nininso' tomontarin. Ya'ipi Yosë chinotopiso pëi' inápaquë ya'huërinso' yanquëëtërin. Co insonta' nanitërinhuë' inaquë ya'conacaso'. Nani piyapi'sa' ana'intoahuachina, naporo huarë' noya ya'coantapi.

16

Minëro'saquë ya'huërinso' tē'yanantopiso'

¹ Naporō' chinotopiso pēi' inápaquē ya'huērinsō quēran chiníquēn noninsō' natanahuē.
—Piyapi'sa' ya'huērinquē paatoma', minēro'saquē ya'huērinsō' tē'yanantoco'.
Tē'yanantohuatama', parisitapi. Pa'pi co noyahuē' cancantopi ni'ton, Yosēri chiníquēn
no'huiton, ana'intarin, itērin anquēniro'sa'.

² Ina natanahuaton, a'nara' pa'nin. Isoro'pa' nocorahuaton, minēquē ya'huērinsō'
tē'yanantērin. Tē'yanantohuachina, na'a piyapi'sa' panca ta'tarapi. Sēncopi pochin pipi-
itēra'piaona'. Co noyatochináchinhuē' nisapi. Ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininsō' imapiso-
pita parisitapi. Marcanēn niacotopi ni'ton, Yosē nohuanton, ta'taráchin nisapi. Ma-
manshinēnta' moshapi ni'ton, parisitápona'. A'na tahuēri ma'sha onpocaso' ninoton,
a'notērinco, ni'nahuē.

³ Ina quēran a'na anquēninta' paaton, minēquē ya'huērinsō' marēquē tē'yaitarin. Inaquē
tē'yaitohuachina, huēnai' taranarin. Chimipi huēnainēn pochin anēn nisarin. Napoaton
ya'ipi marēquē ya'huērinsopita taquiapi.

⁴ Ina piquēran a'na anquēninta' pa'nin. Minēquē ya'huērinsō' iro'saquē tē'yaitohuachina,
inapitanta' huēnai' taranarin. Tēquēin, i'sharo'sa', inapita napoapi.

⁵ Napohuachina, anquēni ii' a'pairinsōari Yosē nontaton tapon:
“No'tēquēn Sinioro ana'intaran. Iráca quēra huarē' ya'huaton, ipora huanta' nanpiaran.
Noyasáchin ninan.

⁶ Na'a imarinēnsopita tēpapi. Noya pēnēntopirinahuē', tēpapi ni'ton, i'huērētaton,
ana'intaran. Iro'sa' huēnai' atarantēran ni'ton, ina tēranta' o'ocaiso' ya'huērin.
No'tēquēn ana'intaran,” itērin.

⁷ Artaro quēraonta' noninsō' natanahuē: “Tēhuēnchachin Sinioro quēmasáchin ya'ipi
hua'anētēran. Chini chiníquēn nanantaton, no'tēquēn nonan. No'tēquēn ana'intaran,”
tēnin.

⁸ Ina quēran a'na anquēninta' pa'nin ana'intacaso marē'. Minēquē ya'huērinsō' pi'iquē
tē'yanantohuachina, pi'i chini chiníquēn pi'catarin. Pēn pochin pi'cataton, piyapi'sa'
chiníquēn aparisitarin.

⁹ Panca huēyaponaraihuē, co nirotapihuē'. Yosē no'huitona', pinosapi: “Sopai pochin
cancantaton, aparisitarinpoa' ni'sora,” tosapi. Parisitaponaraihuē', co nohuantapihuē'
oshanēna' a'pocaiso'. Co Yosē yayonquiapihuē'.

¹⁰ Nani catapini anquēniro'sari ana'intapona' pa'pi. Ina quēran a'nanta' ma'sha marē
pipirinsō' ya'huērinquē pa'nin. Hua'anētacaso' shiranēnquē chachin paaton, minēquē
ya'huērinsō' tē'yanantarin. Tē'yanantohuachina, ya'ipiya tashiarin. Piyapi'sa' chiníquēn
parisitatona', tarētapi.

¹¹ Yosēso' chini chiníquēn nanantopirinhuē', piyapi'sari ta'taráchin nicatona', no'huipi.
“Pa'pi co noyahuē' ni'ton, aparisitarinpoa',” topi pinotona'. Co naporō tēranta' oshanēna'
yaa'poapihuē'.

¹² Ina quēran a'na anquēninta' pa'sahuaton, minēquē ya'huērinsō' panca i'quē
tē'yaitērin, Iyopiratisii' itopiquē. Inaquē tē'yaitohuachina, pancai' niponahuē', huinquín-
tomaton, yaníromarin. Copirnorō'sa' noya pēntonacaiso marē' yaníromarin. Pi'i pipirin
parti quēran huē'sapi quira nicacaiso marē'.

¹³ Ina quēran panca ya'huan pochin nininsō' niantarahuē. Ma'sha marē quēran
pipirinsō', nonpin nanan pēnēntona'pi, inapitanta' niantarahuē. Cara chachin
nanamēna quēran cara sopairo'sa' pipipi, inpo pochin ya'nopiso'.

¹⁴ Sopairo'sa' ni'ton, nani ma'sha nanitapapi. Sacai' nininsopita nisapi piyapi'sari
natēcaiso marē'. Nonpintatona', napoapi. Nisha nisha copirnorō'sa' camaira'piaona'
quira nicacaiso marē'. Ana'intacaso' tahuēri nani ya'caritēriarin ni'ton, niyontonapona'.
“Canpoari Yosē minsēahua,” ta'tona', napoapona'.

¹⁵ Nani Quisoso sha'huitērinpoa': “Ni'co', iyaro'sa'. A'nanaya o'mantararahuē. Ihuatē
pochin nicato, co nitotasēnquēmahuē', o'mantararahuē ni'ton, nani tahuēri ninaco.

Noya ninahuatamaco, noya cancantarama'. Yosë noya ni'sarinquëma'. Noyápiachin a'morëso pochin noyasáchin nico'. Ina quëran o'mantahuato, co tapanapomahuë'. Noya cancantarama', itërinpoa'.

¹⁶ Ana'intacaso' tahuëri ya'caritohuachin, na'a copirnoros'a' ayontonapi quira nica-caiso marë'. Armaquitono itopiquë niyontonapi. Cotio nananquë napopiso'.

¹⁷ A'naíchin anquëni pahuanarin pacacaso'. Ina pa'sahuaton, minëquë ya'huërinso' të'yanantarin. Ihuanquë të'yanantohuachina, inápaquë Yosë chinotopiso pëi quëran chiníquën nonin. Hua'anëntërinso shiranën quëran "jnani huachi!" tosarín.

¹⁸ Napohuachina, o'coritarin. Huirá pochin chiníquën tënëntarin. Naporo' panca oco-hua pa'sarin. Iráca quëran huarë' co onporonta' ina pochin pa'chininhuë' naponahuë', napoarin.

¹⁹ Co Yosë natëpisopitahuë' ya'huëpiquë nocharotarin. Panca ninano' naponahuë', huëncharoaton, cararo'të huarë' niacoarin. Nisha nisha ninanoro'saquë ta'huantapi. Co Yosëri naniantërinhuë' ana'intacaso'. Papironiaquë na'a piyapi'sa' ya'huëpirinahuë', co noyahuë' nicacaisoráchin yonquipi ni'ton, ana'intërin. Inapochachin a'na tahuëri chiníquën no'huiton, ata'huantarin.

²⁰ Naporo' motopiro'sa', so'tono'sa', inapita co huachi ya'huaponahuë'.

²¹ Inápa quëran ocai' anotapon. Panca masho ni'ton, quëquën. Catapini shonca quiro pochin quë'ninso'. Na'a anotohuachin, piyapi'sa' chiníquën parisitapi. Napoaton Yosë chiníquën no'huitona', pinosapi huachi.

17

Monshihuana'pi pochin nininso'

¹ Ina quëran a'na anquëni minë' së'quëna'pi nininso' huëcapairahuatonco, itërinco: "Huëquë' pa'a piyapi'sa' ana'intacaso' ya'huërinso' a'nochinquën. Pasëquë a'na sanapi panca iiro'sa' aipi huënsëárin. Inaso' pa'pi co noyahuë'. Monshihuana'pi pochin piyapi'sa' anishacancantërin.

² Ya'ipi copirnoros'a' ina natëtona', co noyahuë' nisapi. Monshihuaninso pochin cancantatona', Yosë naniantapi. Piyapinënpitanta' ina imatona', co noyahuë' nicacaisoáchin yonquiapi," itërinco.

³ Itohuachincora, hua'narëso pochin niantarahuë. Ispirito Santo nohuanton, co piyapi ya'huërinquëhuë' quëparinco. Inaquë co noyahuë' sanapi ni'nahuë. Ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsonta' quënanahuë. Iporaso' quëhuanën ya'norin. Canchisë mototahuaton, shonca pomon ya'huëtërin. Nisha nisha nininën ya'huëtërin, Yosë pinorinso'. Ya'ipi nonënquë ninshitëra'piarin. Ina aipi sanapi huënsëárin.

⁴ Inaso' noyápiachin a'moponahuë', co noyahuë' cancantërin. A'morinso' pa'ton ninin. Quëhuashin, quëhuanën, inapita a'morin. Naporahuaton, oro, na'pia'huaya pa'ton ninin-sopita, inapita pë'tënin. Monshihuana'pi pochin nitaparin. Minë oro quëran nininso' së'quërin. Inaquë taparo' nininsoráchin ya'huërin. O'shitërinso pochin na'a piyapi'sa' anishacancantërin. Ano'pirin, amonshihuanin, napotërin

⁵ Nininën pochin nininso' të'inquë ninshitopi. Ninshitopirinahuë', ma'ta' tapon naporinso' co piyapi'sa' nitotopihuë'.

ISO SANAPISO' PAPIRONIAQUË YA'HUËpisopita POCHIN CANCANTËrin. PA'PI MONSHIHUANTË' NI'TON, INA A'CHININ QUËran MONSHIHUANPI. NISHA NISHA CO NOYAHUË' YONQUIPI topi, ninshitatona'.

⁶ Tëhuëenchachin ina sanapi pa'pi co noyahuë' cancantërin. Quisoso imapisopita co quë'yarinhue'. "Quisoso imarai," topachinara, atëpatërin. Notohuaro' atëpatahuaton, no'pirinso pochin pa'yatërin. Ina nicato, panca pa'yanahuë.

Ina quëran anquëni itërinco:

⁷ “¿Onpoatonta' pa'yananso'? Carinquën anitochinquën. Sanapi, ma'sha ina aipi huënsërinso' inapita ma'sona tapon naporinso' a'chinchinquën nitotëquë'. Ina ma'shaso' canchisë mototahuaton, shonca pomonën ya'huëtërin.

⁸ Iráca isoro'paquë ya'huërin. Iporaso' co ya'huërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'noantarin. Acoporo' quëran huëantarin. Ayaro' tahuëri nanihuachin, parisitopiquë pa'sarin. Nipirinhüë', co'huara pa'shátërasohuë', a'nanaya ya'noantahuaton, piyapi'sa' a'payanarin. Co Quisoso imapihuë' ni'ton, pa'yanapi. Quisoso imapi naporini, iráca quëran huarë' nininënpita nanpirin quiricaquë ninshichitonhuë'.

⁹ No'tëquën yonquiamaquë huarë' ma'sona tapon naporinso' nitotarama'. Ma'sha canchisë motohuaninso', canchisë motopi tapon naporin. Ina aipi sanapi huënsërinso'. Naporahuaton, canchisë copirnoros'a' ayonquirinpoa'.

¹⁰ A'natërápo nani iráca hua'anëntëra'piapirinhüë', chimina'piapi. Iporaso' a'nari hua'anëntantarin. A'naíchin pahuanarin ya'ipiro'pa' hua'anëntacaso'. A'na tahuëri ya'noarin. Nipirinhüë', co hua'qui' hua'anëntaponhuë'.

¹¹ Ina piquëran ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsoari hua'anëntapon. Nani canchisë copirnoros'a' ayaponahuë', inapita pochin nicaton, hua'anëntapirinhüë', a'na tahuëri Yosëri ocoiarin. Ocoirahuaton, parisitopiquë a'pararin.

¹² Shonca pomontërinso pochin shonca copirnoros'a' ya'huapona'. Inapitaso' co hua'anënchatërapihuë'. Tahuëri nanihuachin, nisha nisha piyapi'sa' hua'anëntapona'. Naporo chachin ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsonta' hua'anëntapon. Napoaponahuë', co hua'qui hua'anëntapihuë'.

¹³ Shonca copirnoros'aso' napopianachin yonquiatona', ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' natëpona'. Piyapinënpitanta' camaiapona' ina natëcaiso marë'.

¹⁴ Inapitaso' Carniroa'hua yaminsëatona', quira nisapirinhüë', co nanitapihuë' minsëcaiso'. Inari minsëapon. Inaso' Quisocriso chachin. Chini chiníquën nanantarin ni'ton, ya'ipiya hua'anëntarin. Inasáchin natëcaso' ya'huërin. Piyapinënpitari imasapi. Yosëri huayonin ni'ton, natëmiatapi," itërinco anquëni.

¹⁵ Ina quëran a'chintaantarinco.

—Panca iro'santa' ni'nán, ina aipi sanapi huënsërinso'. Inanta' a'chinchinquën nitotëquë'. Inapochachin a'na tahuëri nisha nisha piyapi'sa' ya'huapona', nisha nisha nananquë nonpisopita. Hua'huayatërahuë' ya'huapona'. Nisha nisha copirnoros' hua'anëntërinso'pita.

¹⁶ Oshaquëran shonca copirnoros'a', ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso', inapita co huachi sanapi nohuantapihuë'. No'huirahuatona', masapi. Masahuatona', ai'nanpiratapi. Chiníquën aparisitatona', tëparapi. Ina quëran ahuiquitapi.

¹⁷ Yosë nohuanton, copirnoros'a' yonquiapi ma'sha të'huatoro' nininso' natëcaiso marë'. Napopianachin yonquiatona', co noya sanapihuë' nininso' ata'huantapi. Yosë nohuantërinso chachin nisapi.

¹⁸ Sanapi panca iiro'sa' aipi huënsërinso pochin panca ninano' ya'huapon. Ya'huëhuano'sa' pa'pi co noyahuë' cancantapi. Na'a piyapi'sa', copirnoros'a', inapita anishacancantapona' ma'sharáchin yonquicaiso marë'. Yosë a'pocaiso marë' yanonpintapi. Nonpintápirinhüë', Yosë nohuanton, ata'huantapi anta'.

18

Papironia ta'huantërinso'

¹ Ina quëran a'na anquëninta' inápa quëran o'mararin, ni'nahuë, chiníquën nanantërinso'. Huënaráchin ni'ton, isoro'pa' a'pintërin.

² O'marahuatón, chiníquën nonin.

“Nani huachi Papironia ta'huantarin. Panca ninano' niponahuë', ta'huantarin. Inaquë nisha nisha sopairo'sa' ya'huapona'. Nisha nisha chanaro' ca'tëro'santa' inaquë pa'sapi.

³ Papironiario'sari notohuaro' piyapi'sa' anishacancantopi. Ina pochin cancantatona', copirnoros'a', piyapinënpita, inapita co noyahuë' nisapi. Monshihuaninso pochin nicatona', Yosë naniantopi. Ma'huano'santa' inaquë pa'anatona', nani ma'sha canapirinahuë',” ténin anquëni.

⁴ Ina topachina, inápa quëran a'nari itërin:

—Ya'ipi imaramasopita pënënananquëma', natanco. Ni'cona papironiario'sa' anishacancantochinënpita. Ina quëran pipiramaso pochin nicatoma', ama inapita pochin cancantocosohuë'. Co noyahuë' nipatama', Yosë ana'intarinquëma' canpitanta'.

⁵ Na'con oshahuanpi ni'ton, co Yosëri naniantarinhue' ana'intacaso'.

⁶ A'napita aparisitopi ni'ton, no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin. Na'con na'con i'huëretacaso' ya'huërin. Pa'pi co noyahuë' nipi.

⁷ Pita nicacaisoáchin cancantopi. Ma'sharáchin yonquiatona', a'napita nocanpi ni'ton, Yosëri aparisichin. Iporaso' cancanëna quëran yonquirapi. “Quiyaso' nóya ya'huërai. Hua'an pochin nicatoi, co manta' pahuantërincoihuë'. Co quëyeron pochincoihuë'. Co onporonta' sëtaraihuë',” topirinahuë'.

⁸ A'nanaya Yosëri ana'intarin huachi. Na'a piyapi'sa' caniopona', sëtapona', tanarotapona', napoapona'. Yosëri chini chiniquën nanantaton, ana'intarin. Ahuiquitarin.

⁹ Nisha nisha copirnoros'santa' anishacancantërinso' sëtapona'. Huiquitërinso' nica-tona', na'nëpona'. Yosëri ana'intoahuachin, na'nëpona'.

¹⁰ Aquë quëran quënanpachina', pa'pi tē'huatapi.

“¡Ma'huantacha ninin paya! Papironia panca ninano' niponahuë', a'naroáchin ata'huantopi. Yosëri ana'intërin,” tosapi.

¹¹ Ma'sha pa'ana'piros'santa' sëtatona', na'nëpona'. Nani ma'sha pa'anacaso marë' ya'huëtopirinahuë', co huachi insoari tëranta' pa'antaponhuë'.

¹² Notohuaro' oro, prata, na'pira'huaya pa'ton nininsopita, morin, sita, caninë'mëtë', quëhuanë'mëtë', inapita ya'huëtopirinahuë', co incari tëranta' pa'antarinhue' huachi. Nisha nisha pimonontëros'sa', huiripomon quëran ma'sha nipisopita, nontëros'sa' pa'ton nininsopita quëran ma'sha nipiso', sha'pihua'na, hua'namia, huirina'pi, ina quëranpita ma'sha nipiso ya'huërin.

¹³ Nisha nisha pimoanacaso marënta' ya'huërin. Canina, nisha nisha cosharo' apimotacaso' nininsopita, yonarin pochin pimóchin nininso', pimo yaqui', pimo hua'sai', huino, toma', arina, trico, inapita ya'huërin. Ohuacaro'sa', ohuicaro'sa', cahuarioro'sa', toronano'sa', inapitanta' ya'huërin. Piyapiro'santa' pa'anapi asacatacaiso marë'. Piyapi chachin nipirinhue', ma'sharo'sa' pochin yapa'anpi. Notohuaro' ma'sha ya'huëpirinhue', co huachi pa'anapihuë'.

¹⁴ Ya'huëhuano'sa' itapona':

“Huayoro'sa' nayaramaso' capa ninin. Na'a ma'sha ya'huëtopirinënpita, capa nizarin. Co huachi noya ya'huapomahuë',” tosapi.

¹⁵ Ma'sha pa'ana'piros'sa' na'con canapirinahuë', sëtapita huachi. Të'huatatona', aquë quëran notërapita. Na'nëpona' pochin

¹⁶ itapona':

“¡Ma'huantacha ninin paya! Panca ninano' niponahuë', ta'huantërin. Sanapi noyápiachin a'morinso pochin nipirinhue', co huachi ya'huërinhuë'. Morin, caninë'mëtë', quëhuanë'mëtë', inapita a'mosahuaton, oro, na'pira'huaya pa'ton nininso', inapita pë'pëpirinhue',

¹⁷ a'naroáchin ma'shanënpitarë chachin ta'huantërin huachi,” tosapi.

Nanchahuano'santa' marë pa'tatona', na'a ma'sha aquë quëran quëpirinahuë'. In-apoatona', na'con canapirinahuë', co huachi pa'sapihuë'. Piyapinënpitanta' inaquë sacatatona', canapirinahuë', co huachi canapihuë'. Inapitanta' aquë quëran ni'sapi.

18 Pëiro'sa' huiquitohuachina', panca conaitarinso' quënanapi. Quënanpachina', pa'yanapi. “Co onporonta' a'na ninano' iso pochin ni'chinëhuahuë'. Ma notohuaro' ma'shanënpita ya'huëtopirinahuë', ta'huantopi,” tosapi.

19 Chiniquën sëtatona', mo'shiquë nipashimotopi. Iráca sëtohuachinara, inachin-topiso'. Na'nëpona pochin itapona':

“¡Ma'huantacha ninin paya! Panca ninano' nipirinhuë', ayarin. Marë nanchaquë pa'tohuatëira, na'a ma'sha pa'anatoi, quënai. Pa'anpatëira, na'con canapiraihuë', a'naromaráchin ma'shanënpitarë chachin ta'huantërin huachi,” tosapi.

20 Ya'ipi inápaquë ya'huëramasopitaso nipirinhuë', ama ina marë' sëtocosohuë'. Imarama' ni'ton, noya cancantoco'. Aparisitopirinënquëmahuë', nani Yosëri ana'intërin huachi. Ina marë' Quisoso ca'taninsopita, pënëntona'piro'sa', inapitanta' noya cancanchina'.

21 Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na anquëninta' ya'noantarín, chiniquën nanantërinso'. Pancara'pi masahuaton, marëquë të'yaitërin.

“Pancara'pi të'yaitërahuëso pochachin Papironia ta'huantarín. Panca ninano' niponahuë', ta'huantarín. Yosëri chiniquën ana'intarin. Co huachi ya'huaponhuë'.

22 Iráca na'a arparo'sa' pi'nipi. Pirinano'sa', tronpitaro'sa', inapitanta' pihuipirinahuë', iporaso' co huachi mosica natanapihuë'. Co huachi sacatoro'sa' inaquë sacatapihuë'. Co huachi cosharo' nipiso' natanapihuë'.

23 Co huachi nanpara i'chinpiapihuë'. Co huachi inaquë sa'asapihuë'. Iráca notohuaro' ma'sha pa'ana'piro'sa' inaquë ya'huatona', na'con canapirinahuë', noyá ta'huantapi. Na'con pënotatona', nisha nisha piyapi'sa' isoro'paquë anishacancantopirinahuë', Yosëri ana'intarin huachi,” tënin.

24 Iráca quëran huarë' inaquë Yosë imapisopita, pënëntona'piro'sa', inapita tëpapi. Ina marë anta' chiniquën ana'intarin huachi.

19

1 Ina quëran notohuaro' inápaquë ya'huëpisopita nonsapi natanahuë. Capa cancanta-tona', chiniquën nonsapi:

“¡Ma noyacha Tata Yosëso piyapi'sa' nicha'ërin paya! Chini chiniquën nanantarín ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'.

2 Co topinan quëran ana'intërinhuë'. Ya'ipiya no'tëquën ana'intërin. Monshihuana'pi pochin nininso' nani ana'intërin. Inaso' notohuaro' piyapi'sa' anishacancantërin. Imapisopita tëpapi ni'ton, i'huërëterín,” topi.

3 Ina quëran itantapi:

“¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Co noyahuë' nipsisopita ana'intërin ni'ton, huiquitapi. Pën co onporonta' tacopiarinhuë'. Conainta' tomontápon,” tosapi.

4 Napohuachinara, cato shonca catapini ansiano'sa', catapini ma'sharo'sa' pochin nininsopita, inapitanta' isonahuatona', Yosë chinotapi: “¡Naporinchi paya! ¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Shiranënuë huënsëaton, ya'ipiya hua'anëntarin,” tosapi.

5 Ina quëran Yosë shiranën quëran noninso' natanahuë.

“Ya'ipi Yosë imaramasopita ina chinotoco'. Hua'ano'sanquëmahuë nipon, piyapinënpitanquëmahuë nipon, inasáchin yonquico'. Ina nóya nicatoma' natërama' ni'ton, ‘Ma noyanquëncha, Sinioro, quëmaso paya,’ itoco’,” tënin.

Carniroa'hua sa'acaso' pita nisarínso'

6 Ina quëran hua'huayátërahuë piyapi'sa' nonsapiso' natanahuë. Panca so'pora pochin tënëntarin. Chiniquën huira ahuetërinso pochin natanahuë.

“Ma noyacha Tata Yosëso paya. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntarin.

⁷ Huëco' capa cancantahua'. Noya cancantahua'. Inasáchin noya noya ni'ton, natëahua'. Nani ora nanirin Carniroa'hua sa'arinso pochin nicacaso'. Imapisopitarë' ya'huëmiatarin. Ni'co'. Sanapi yaso'yahuachina, noyápiachin nitaparin. Inapochachin imapisopita nitapacancanpi.

⁸ Huiríchin a'morëso pochin Yosëri noyápiachin cancan quëtërin. Tëhuënhachin inari catahuarin noya nicacaiso marë'” tosapi.

⁹ Ina quëran anquëni sha'huitërinco ninshita'huaso marë': “Carniroa'hua sa'acaso' pita nininquë përapachinquëma', nóya cancantarama'” itërinco. Ina quëran itaantarinco: “Yosë chachin no'tëquën sha'huitërinquën ni'ton, ina ninshitëquë'” itërinco.

¹⁰ Naporo' isonahuato, yachinotopirahuë'. “Ama chinotocosohuë'. Caso' anquënico. Co Yosëcohuë'. Canpita pochachin canta' Yosë natërahuë. Quisoso nanamën imarama' ni'ton, Yosëichin yonquiquë'” itërinco.

Quisoso nanamënáchin a'chinpatëhua', no'tëquën pënëntarëhua'.

Quisoso canatërinso'

¹¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Pi'iro'të' ni'soatohuachina, huiiri cahuario quënantarahuë. Ina aipi quëmapi huënsëarin. No'tëquën nona'pi itërëhuaso'. Ma'sona tëranta' sha'huitohuachinpoa', co onporonta' nonpintarinpoahuë'. No'tëquën hua'anëntarin. Quira nicon, inimicoro'sa' minsëarin.

¹² Ya'pirin pën nënërinso pochin huënaratarin. Na'a yancotëro'sa' oro quëran nininso' yancorin. Inaquë a'na nininëonta' ninshitërin, inaora nitotërinso'.

¹³ A'morinso' huënaiquë a'shitërin. Inaso' Yosë nanamën chachin ninin.

¹⁴ Notohuaro' inápaquë ya'huërinso'pitaré imasapi, huiríchin a'mopiso'. Inapitanta' huiiri cahuarioro'sa' aipi huënsëatona', sontaro'sa' pochin pa'sapi.

¹⁵ Quëmapi quëchitërinso' nanamën quëran sahuëni pochin nininso' ya'huëtërin. Chiníquën nanantaton, nanamën quëran chachin inimiconënpita minsëarin. Noninso' sahuëni pochin nicon, topinan noncharapirinhuë', co noyahuë' nipisopita minsëarin. Piyapi'sa' no'tëquën ana'intarin. Yosëri no'huirin ni'ton, oparo'sa' to'poirëso pochin oshahuano'sa' chiníquën ana'intarin.

¹⁶ Aipi a'morinsoquë nani ninshitërin:

ISO QUËmapi CHINI CHINÍquËN NANANTATON, YA'IPI COPIRNORO'SANTA', HUA'ANËntarin.

INASÁchin NATËcaso' YA'HUËrin

tënin. Tonamënquënta' ina chachin ninshitërin.

¹⁷ Ina quëran a'na anquëninta' quënantarahuë. Inápaquë pi'i a'pininquë huanirahuaton, soporo'sa' përsarin. Ya'ipi chanaro' ca'tëro'sa' chiníquën përsarin.

—Huëco' Yosëri ata'huantarinsopita ca'quico'.

¹⁸ Na'a piyapi'sa' chiminapona'. Copirnoros'sa', capitano'sa', chiníquën nanantopisopita, inapita chiminapona'. Cahuarionënpitarë chachin ta'huantapona'. Hua'ano'sa' piyapinënpitarë chachin co Yosë imapihuë' ni'ton, ta'huantapi. Ma'huano'sa', sa'ahuaro'sa', inapitanta co cha'ësapihuë', tënin anquëni.

¹⁹ Ina quëran ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' quënantarahuë. Na'a copirnoros'sa' sontaro'sanënpitarë chachin niyontonapi. Huiiri cahuario aipi huënsërinso' minsëcaiso marë' quira nisapi. Piyapinënpitanta' yaminsëpirinahuë'.

²⁰ Quira nipachinara, huiiri cahuario aipi huënsërinsoari canarin. Canarahuaton, ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' masarin. Nonpin nanan pënëntona'pinta', masarin. Inaso', sacai' nininso' nicon, notohuaro' piyapi'sa' nonpintërin ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' imacaiso marë'. Marcanën niacotahuatona', mamanshinën moshapirinahuë', minsëarin huachi. Minsërahuaton, cato chachin masahuaton, ana'intomiatarin. Nanpirapirinahuë', parisitopiquë tē'yatarin huachi. Inaquë panca sono sha'pimo'shirë chachin pën tēnëntápon. Co onporonta' pipiapihuë'.

²¹ Inapita imapisopitanta' ata'huantarin. Inaora nanamën quëran ya'ipiya ata'huantarin. Chimpachina', chanaro' ca'tëro'sari huëcatona', natëaquë huarë' noshinëna' ca'sapi.

20

Huaranca pi'ipi nininso'

¹ Ina quëran a'na anquëninta' inápa quëran o'mararin, ni'nahuë. Panca catina, niahui, inapita së'quërin. Niahuiso' sopairo'sa' oncorapirinso' parti i'soacaso marë' së'quërin.

² O'marahuatón, panca ya'huan pochin nininso' masarin. Sopai chachin inaso'. Iráca quëran huarë' piyapi nonpintërin, Satanásë itopiso'. Ina masahuaton, catinaquë tonporin. Huaranca pi'ipinta' nipirinhue' co ni'quiritarinhue'.

³ Tonporahuaton, nanin acoporo' nininquë të'yatarin. Nani të'yatahuaton, oncorapirarin. Oncorapirahuaton, noyá pa'pirapitarin ama pipicaso marëhuë'. Huaranca pi'ipi co nanitarinhue' piyapi'sa' nonpintacaso'. Ina quëran ocoiantapirinhue', co hua'qui quëranhue' Yosëri ana'intomiatarin.

⁴ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Na'a piyapi'sa' quënanahuë. Yosëri nani acorin coisë pochin nicacaiso marë'. A'napitanta' ni'nahuë. Isoro'paquë ya'huapona', Quisosoíchin imapi. Yosë nanamën a'chinpi ni'ton, tëpapi. Co ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' chinotopihuë'. Co nonanpiso' moshapihuë'. Co marcanën niacotopihuë'. “Quisosoíchin imarai,” topachinara, nishitëconotëra'piapi. Inapotopirinhue', Quisosori ananpitaantarahuaton, ichihua'anëntarin. Huaranca pi'ipi hua'anëntapi.

⁵ Inapita'ton ananpitaantararin. Ina quëran nani huaranca pi'ipi nanihuachin, a'napita chimnispipita ananpitaantararin ana'intacaso marë'.

⁶ Quisoso imarëhuasopita'ton ananpitaantarinpoo'. Noya nicatëhua', nóya cancantarihua'. Co onporonta' chimnarihuahuë'. Iráca corto hua'ano'sa' ya'huërin Yosë chinotacaiso marë'. A'na tahuëriso nipirinhue', Quisoso imarëhuasopita noya noya chinotarihua'. Huaranca pi'ipi inarë'quënpoo' hua'anëntarihua'.

Sopai hua'an ana'intomiatërinso'

⁷ Nani huaranca pi'ipi nanihuachin, sopai ocoiantarin.

⁸ Ocoiantahuachin, isoro'paquë huënantarin nisha nisha piyapi'sa' nonpintacaso marë'. Ya'ipi parti paaton, notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin, Coco, Macoco inapita itopiso'. Inotë pochin co pichicasohue'. Sopairi nonpintërin ni'ton, niyontonapi quira nicacaiso marë'.

⁹ Nisha nisha parti quëran niyontonahuatona', Yosë piyapinënpita ya'huëpiquë huë'sapi. Huë'sahuatona', ninanonën tancapitapi. Imapisopita yatëpaporinhue', Yosëri nosoroaton, inápa quëran panca pën a'paimarin. Anotohuachin, no'huipisopita ahuiquitarin. Ya'ipimiáchin ta'huantapi. Yosë imapisopitaíchin cha'ësapi.

¹⁰ Ina quëran sopai ana'intomiatarin. Hua'qui' piyapi'sa' nonpintërin ni'ton, Yosëri ana'intarin. Panca sono sha'pimo'shirë chachin pën orotërinquë të'yatarin. Co onporonta' pipiarinhue'. Inaquë ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsonta' parisitarin. Nonpin nanan pënëntona'pinta' inaquë chachin parisitarin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin chiniquën parisitapi. Co onporonta' sanoarinhue'. Co onporonta' pipiapihuë'.

Ayaro' tahuëri ana'intërinso'

¹¹ Ina quëran panca hua'anëntacaso' shira quënanahuë, huiríchin nininso'. Inaquë Yosë huënsëaton, piyapi'sa' ana'intarin. Chini chiniquën nanantarin ni'ton, isoro'pa', pi'iro'të', inapita ta'huantopi. Capa nizarin.

¹² Ayaro' tahuëri nani nanirin ni'ton, ya'ipi chimnispipita inatohua' huaniápona'. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', inapita ya'ipiya inaquë pa'sapi. Yosëri ana'intacaso

marë' ayontonarin. Naporo' quiricarosa' inápaquë ninshitërinso' a'naya a'naya oniriarin. Anaso' nanpirin quirica itopiso'. Inaquë Yosë imapisopita nininënpita nani ninshitopi. A'na quiricanta' ya'huërin. Inaquë ya'ipi ninëhuasopita ninshitërinpoa'. Noya ninëhuasopita, co noyahuë' ninëhuasopita, ya'ipiya nani ninshitërinpoa'. Ina nontaton, Yosëri ana'intarin.

¹³ Ya'ipi piyapi'sa' Yosëri nontarin. Pa'itatona', marëquë chimiitopi quëran huarë' ananpitaantararin no'tëquën ana'intacaso marë'. Insëquëso tëranta' chiminpisopita ya'ipiya ya'norapi. A'naya a'nayanpoa' nontarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', no'tëquën ana'intarinpoa'.

¹⁴ Chimirin, chiminpisopita ya'huëpiquë, inapita panca sono pën orotárinquë të'yatapi. Inaquë parisitomiátápona'.

¹⁵ Co nanpirin quiricaquë nininënpita ya'huëhuachinahuë' inaquë chachin a'pararin.

21

Nasharo'pa' nininso'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahüë. Nasharo'pa', nasha pi'iro'tè', inapita quënanahuë. Yosë nohuanton, isoro'pa' ta'huantapon. Pi'iro'tënta' ta'huantapon. Marënta' co huachi ya'huaponhuë'. Ya'ipiya nasha nisarin.

² Ina quëran noyápiachin ninano' inápa quëran o'mararin ni'nahuë. Yosë ya'huërin quëran o'mararin. Quirosarin pochin nïponahuë', noya noya ninin. Noyápiachin ya'norin. Sanapi so'yacaso marë' nitapararinso pochin noyápiachin ninin. Nasha Quirosarin itopiso'.

³ Inápa quëran chiníquën noninso' natanahuë.

—Iporaso huachi, Yosë piyapinënpitarë chachin ya'huërarin. Co onporonta' patarinhuë'. Inapitarë' ya'huëmiatarin.

⁴ Yosëri chachin na'nëi' amirayatarin. Co huachi chiminaponahuë'. Co huachi sëtaponahuë'. Co huachi na'nëponahuë'. Co pi'pisha tëranta' iquitaponahuë'. Iráca na'con parisitopirinahuë', co huachi ina pochin ya'huaponahuë'. Noya noya ya'huapona', ténin.

⁵ Ina quëran Yosë hua'anëntacaso' shiranëinquë huënsëaton, itërinco:

—Ni'quë'. Ya'ipiya anoyatarahuë. Nashasáchin acoarahüë. No'tëquën nontëranquën ni'ton, ninshitëquë'. Ya'ipiya natëtacaiso' ya'huërin, itërinco.

⁶ Ina quëran itantarinco:

—Nani ya'ipiya anoyatërahuë. Ca'ton ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohüë', ya'huárahüë. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'sharo'sa' ta'huantopirinahuë', caso' ya'huápo. Iráca quëran huarë' ya'huárahüë. Co onporonta' ta'huantarahuë'. Napoaton nontoco catahuainquëma'. Ni'quë'. Chiníquën yamorohuatëra, o'orë'. O'opatëra, chiníquën cancantëre'. Inapochachin canta' catahuanquëma'. Yamororëso pochin cancantohuatama', nanpirin ii' quëchinquëma' noya cancantacamaso marë'. Caora nohuanto, catahuanquëma'. Insonquëma' tëranta' nohuantohuatamaco, huëco' anoyacancanchinquëma'.

⁷ Sopai minsëhuatama', ya'ipi tapatëranquëmasopita quëchinquëma'. Hui'nahuëpita pochin ni'saranquëma'. Casáchin yonquiaramaco.

⁸ A'napitaso nïpirinhuë' parisitápona'. Ayaro' tahuëri na'a piyapi'sa' pëinquë pa'sapi. Të'huatona' a'popisopita, co natëpisopitahuë', co natëtochináchinhuë' cancantopisopita, tēpatona'piro'sa', monshihuaninsopita, pēnotono'sa', mamanshi chinotopisopita, nonpina'piro'sa', inapita panca sono sha'pimo'shirë chachin pën tēnëntápaquë pa'sapi. Inaquë parisitápona'. Huaranca huaranca pi'ipinta' nïpirinhuë', co onporonta' pipiapihuë'.

Ninano' inápa quëran o'mararinso'

⁹ Ina quëran a'nara' anquëni huëcapairinco, ana'intacaso marë' minë' quëtopiso'. Huë'sahuaton, itërinco: "Huëquë', nasha ninano' a'nochinquën. Inaquë Carniroa'huari huayoninsopita ya'huapona'. Sanapi so'yacaso marë' nitaparinso pochin noyápiachin ninin," itërinco.

¹⁰ Itohuachincora, hua'narëso pochin niantarahuë. Ispirito Santo nohuanton, panca motopi'pa' quëparinco. Inaquë noya ninano' a'notërinco. Nasha Quirosarin itopiso'. Ina ninanoso' Yosë ya'huërin quëran chachin o'mamarin.

¹¹ Yosëso' noya noya ni'ton, ina pochin nicaton, huënaráchin huënaráchin a'pinin. Na'pia'huaya pa'ton nininso pochin huënaratarin. Caspi itopiso'. Isihuico pochin niponahuë', i'hua i'huanánshin quënantërë'.

¹² Pairatopiso' inápa masho ninin. Shonca cato' ya'coana ya'huëtërin. A'naya a'naya ya'coanaquë a'na anquëniri ni'sarin. Ya'ipi quëran shonca cato' ya'huëpi. Nisha nisha ya'coanaquë nininën nani ninshitopi. A'naya a'naya isairo'sa' huëntonën ninintërinso'. Shonca cato' ni'ton, ya'ipi ya'coana nanitopi.

¹³ Pi'i pipirinso' parti quëran pairatopiso' cara ya'coana ya'huëtërin. Pi'i ya'coninso' partinta' cara chachin ya'huëtërin. Huancana yonsanquëchin inapochachin cara cara ya'huërin.

¹⁴ Pairatopiso' shonca cato' na'piquë paquëërin, panca nininso'. A'naya a'naya na'piquë Quisoso ca'tano'sanënpita nininëna' ninshitopi. Shonca cato' ya'huërin ni'ton, ya'ipi nanitopi.

¹⁵ Ina ninanoso', pancana. Mitro pochin oro quëran nininso' anquëni ya'huëtërin a'nicaso marë'. Ina masahuaton, a'nirin. Ninano', pairatopiso', ya'coanaro'sa', inapita a'nirin.

¹⁶ Cato huaranca cato pasa quiromitro naporopitërinso'. Inapochachin pan-canatërinso' ninin. Inaparinsonta' cato huaranca cato pasa quiromitro inaparin.

¹⁷ Pairatopisonta' a'nirin. Anquëni niponahuë', piyapi'sa' ma'sha a'nipiso pochin a'niton: "Saota shonca a'natërápo mitro ya'huëtërin," tënin.

¹⁸ Pairaso' na'pi pa'ton ninin quëran nipi. Caspi itopiso'. Ina ninanoso' oro quëransáchin ninin. Oro niponahuë', i'hua i'huanánshin quënantërë'.

¹⁹ Paira paquëëmarinquë noyápiachin nipi. Nisha nisha na'pi pa'ton nininsopita quëran nipi. Shonca cato' nisha nisha ya'huërin. Ya'natiirinsoso' caninton, caspi itopi. Ina quëran niantarinso' caninchin, sapiro itopi. Ina quëran caninton niponahuë', hui'tonchin hui'tonchin ninin, acata itopi. Ina piquëran canora niponahuë', caninton pochin ya'norin, ismirarita itopi.

²⁰ Ina quëran quëhuanën nisahuaton, pi'pian huiri huirítton hui'shatërin. Onisi itopi. Ina quëran niantarinsonta' quëhuashin, cornarina itopi. Ina piquëranso' sha'píchin, crisorito itopi. Ina quëran caninton, piriro itopi. Ina quëran niantarinso sha'píton, topasio itopi. Ina quëranso' crisoprasa itopi. Inanta' caninton chachin. Ina piquëranso' caninton niponahuë', pi'pisha pi'pisha quëhuanën ya'huëtërin. Casinto itopi. Ya'natontarinsoso' caninchin, amatista itopi. Ya'ipi quëran shonca cato' ya'huërin.

²¹ Ya'coanaro'santa' noyápiachin. A'naya a'naya panca huiri na'pi quëran nipi. Cachinta' oro quëran chachin ninin. Orosachin niponahuë', i'hua i'huanánshin quënantërë'.

Yosë chachin a'pintarinpoaso'

²² Inaquëso' co Yosë chinotacaso' pëi' ya'huërinhuë'. Yosë chini chiníquën nanantërinso chachin ya'ipi parti ya'huarin. Carniroa'huanta' ya'huarin ni'ton, noya noya chinotari-hua'.

²³ Inatohua' pa'patëhua', co huachi pi'i, yoqui, inapita nohuantarihuahuë'. Tata Yosë chachin huënaráchin a'pintarinpoa'. Carniroa'huanta' a'pintarinpoa'.

²⁴ Inaquë nisha nisha piyapinpoa' napopianachin yonquiarihua'. Noya a'pintarinpoa'. Nisha nisha copirnorosanta' isoro'paquë chiniquën nanantaponaraihuë', naporos' Yosëichin yonquirapi. "Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoa paya," tosapi.

²⁵ Inatohua' co huachi tashiarinhuë'. Ya'coanarosanta' co huachi oncotapihuë'.

²⁶ Naporos' nisha nisha piyapinpoa' noya noya nicatëhua', inaquë ya'huarihua'. "Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyacancantërinpoa paya," ta'tëhua', inasáchin yonquiarihua'.

²⁷ Noyasáchin inaquë ya'huapona'. Co manta' osha ya'huërarinhuë'. Co noyahuë' nipisopitaso', co ya'conaponahuë'. A'naquën nonpinatona': "Imarai quiyanta," topirinahuë', co inapitaso' ya'conaponahuë'. Carniroa'hua imarëhuasopitaráchin inaquë ya'huëcontarigua'. Nanpirin quiricaquë nininënpoapita nani ninshitërinpoa'.

22

Nanpirin ii'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Nasha Quirosarin niantahuato, anquëni pancai' a'notërinco, noyápiachin nininso'. Inaso', Nanpirin ii' itopiso'. Yosë hua'anëntërin quëran pipirarin. Inaquë Carniroa'hua' hua'anëntarin.

² Ninano huáncana ii' pa'sarin. Cato yonsan quëran chachin nara papotërin. Nanpirin nara itopiso'. Nani yoqui nitarin. Shonca catoro' nitaso', pi'ipi naniarin. Monoquëonta' ya'ipi piyapi'sa noya ya'huëcaiso marë' ya'huërin. Co huachi canioaponahuë'.

³ Inaquë co huachi ana'intinpoaso' ya'huapona' huë'. Tata Yosë Carniroa'huarë chachin hua'anëntarin huachi. Nani tahuëri piyapinënpoapita ina chinotáparigua'.

⁴ Inaquë pa'patëhua', Yosë chachin nirayarihua'. Inasáchin natëarihua'. Ina piyapinënpoa nisarihua' ni'ton, nininën të'yaquënpoaquë acotarinpoa'.

⁵ Co onporonta' tashiaponhuë'. Co huachi pi'i nohuantarihuahuë'. Co nanparin tëranta' nohuantarihuahuë'. Tata Yosëichin a'pintarinpoa'. Ichihua'anëntarinpoa'. Co onporonta' pipiarihuahuë'.

Quisocriso o'mantacaso' tahuëri

⁶ Ina quëran anquëni sha'huitërinco: "Íraca quëra huarë' Yosë nohuanton, a'naquën ninopi. Íporaso' anquëninënco a'paimarinco ninoca'huaso marë'. A'notëranquën ni'ton, ninshitëran Yosë piyapinënpoa nitotacaiso marë'. No'tën nanan nani sha'huitëranquën. Ya'ipiya natëtacaiso' ya'huërin. Co hua'qui quëranhuë' ma'sha onpoarin," itërinco.

⁷ Quisoso chachinta' naporin: "¡Tëhuëenchachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahuë! Nani ma'sha anitotëranquën ninshitacamaso marë'. Insoquëma tëranta' natëhuatama', noya cancantarama'," itërinco.

⁸ Caso' Coanshaco nani ma'sha ni'nahuë, natanahuë. Anquëni sha'huitohuachincora, isonahuë chinota'huaso marë'.

⁹ Yachinotopirahuë', sha'huitërinco. "Ama chinotocosohuë'. Caso' anquënico. Canpita pochachin canta' Yosë natërahuë. Íraca quëran huarë' a'naquën Yosë nanamën pënëntërin. Quëmanta' pënëntëran. A'napita iso quirica natanahuatona', natëapi. Ya'ipinpoa' Yosë natërehua'. Napoaton inasáchin chinotëquë'," itërinco.

¹⁰ Ina quëran itantarinco: "Ya'ipi Yosë anitotërinquënso' nani ninshitëran. Ama topinan ninshitëquësosohuë'. Ninorinso' nani naniriarin ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' nanan a'patëquë' nitochina'.

¹¹ A'naquën natanaponaraihuë', co natëapihuë'. Co noyahuë' nipisopitaso', aquë aquëtë' co noyahuë' nisapi. Co nishinahuën cancantopisopitanta', aquë aquëtë' niina'. Noya nipisopitaso' nipirinhua', noya noya nisapi. Yosëichin cancantopisopitanta', noya noya imaina'," itërinco.

¹² Ina quëran Quisoso chachin itërinco: "Tëhuëenchachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahuë. O'mantahuato, ya'ipiya no'tëquën i'huëretarahuë. Co noyahuë' nipisopita ana'ntarahuë. Noya nipisopitaso' acanaarahuë'.

¹³ Ca'ton ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', ya'huárahüë. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'sharo'sa' ta'huantopirinahuë', caso' ya'huápo. Iráca quëran huarë' ya'huárahüë. Co onporonta' ta'huantarahuë', ténin.

¹⁴ Huënainën quëran anoyacancantërsopita nóya cancantapona'. A'mopiso' pë'sarëso pochin noyápiachin cancantapi. Inapitasáchin nanan ya'huëtopi nanpirin nara nitërinso' capatona', nanpimiatacaiso'. Naporahuaton, nasha Quirosarinquë noya ya'conapi.

¹⁵ A'naquënso nipirinhüë', co onporonta' Yosë ya'huërinquë pa'sapihuë'. Ni'ni pochin cancantopisopita, pënotono'sa', monshihuana'piro'sa', tëpatoro'sa', mamanshi chinotopisopita, inapita aipiran ya'huëmiatapi. A'naquëonta' nonpinápi ni'ton, co nohuantapihuë' no'tën nanan imacaiso'. Inapitanta' co onporonta' Yosë'pa' pa'sapihuë'.

¹⁶ “Ca Quisosoco anquëninëhuë a'patimaranquën. Nani nanan sha'huitërinquën ya'ipi imarinacosopita nitotacaiso marë'. A'naya a'naya niyontonpiquë a'patëquë' nonchina'. Iráca Tapi ya'huapon, Yosëri sha'huitërin: ‘A'na tahuëri shiparin nóya nisarin. Ya'ipi piyapi'sa' nicha'ësarín, itërin. Ca inaco. Tapi shiinco chachin. Caso' huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin a'pintaranquëma', itërinco Quisoso.

¹⁷ Ya'ipi Quisoso imarëhuasopita: “O'mantaquë' Siniro,” itërehua'. Ispirito Santonta', inachachin ténin. Natanamasopitanta', “O'mantaquë' Siniro,” itoco'. Yamororëso pochin cancantohuatama', huëco' nanpirin ii' quëchinquëma'. Achinirinpoaso pochin quëtarinquëma' noya cancantacamaso marë'. Co manta' pa'tërinhuë'.

¹⁸ Nani no'tëquën ninshitëranquëma'. Ya'ipi ninorinso' no'tëquën ninshitëranquëma'. Natanpatama', inachachin a'chinacaso' ya'huërin. Iso nanan apancatohuatama', iso quiricaquë sha'huirinso chachin nisha nisha quëran Yosë ana'intarinquëma'. Na'con na'con ana'intarinquëma'.

¹⁹ Iso quirica quëran nani no'tëquën anitotëranquëma'. A'na nanayan tëranta' apahuantohuatama', co nanpirin nara nohuitaramahuë'. Co Yosë ninanonëinquë pa'saramahuë'.

²⁰ Quisoso chachin anitotërinco' ya'ipi ninshitëranquëma'. “Tëhuëenchachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahuë,” ténin. ¡Inapoquë' Siniro! A'naroáchin o'mantaquë', itërahuë.

²¹ Siniro Quisoso noya catahuainquëma'. Ya'ipi imaramasopita nosoroatëinquëma', catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Coansha